

T.C.
ORDU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

YAKUP KADRİ KARAOSMANOĞLU'NUN KİRALIK KONAK
ROMANINDA KELİME GRUPLARI

OĞUZHAN YILMAZ

DANIŞMAN
PROF. DR. SALİM KÜÇÜK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ORDU 2019

ÖĞRENCİ BEYAN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak savunduğum “YAKUP KADRI KARAOSMANOĞLU’NUN KİRALIK KONAK ROMANINDA KELİME GRUPLARI” adlı çalışmamın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmadan yazdığımı ve yararlandığım kaynakların “Kaynakça” bölümünde gösterilenlerden farklı olmadığını, belirtilen kaynaklara atıf yapılarak yararlandığımı belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

01/08/2019

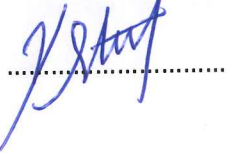

Oğuzhan YILMAZ

15530100006

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI

Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Oğuzhan YILMAZ'ın hazırladığı "YAKUP KADRI KARAOSMANOĞLU'NUN KİRALIK KONAK ROMANINDA KELİME GRUPLARI" başlıklı tez 01/ 08/ 2019 tarihinde aşağıda imzaları olan jüri tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

	Adı-Soyadı	Üniversite	İmza
Başkan	: Prof. Dr. A. Mevhibe COŞAR	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	
Jüri Üyeleri	: Prof. Dr. Salim KÜÇÜK (Danışman)	ORDU ÜNİVERSİTESİ	
	Dr. Öğr. Üyesi Abdulkadir ÖZTÜRK	ORDU ÜNİVERSİTESİ	

ONAY

04. / 09. / 2019.

Dr. Öğr. Üyesi Seçkin EVCİM

Enstitü Müdürü V.

ÖN SÖZ

Söz dizimi, bir dilin kelime türleri arasındaki ilişkileri inceleyen dil bilgisi koludur. Söz dizimi, yargılı anlatım birimi cümle ile yargısız anlatım birimi olan kelime gruplarını yapısal ve işlevsel yönden inceler. Anlatım kelimelerin birlikteliğinden doğar. Her dilin kendine özgü anlatım yolu vardır. Anlatımda kelimelerin sıralanışı o dilin yapısını, işleyiş özelliğini ifade eder. Aynı zamanda söz dizimi, o dili konuşan milletin düşünce ve duygu dünyasını da ifade eder. Bir dilin söz dizimini anlamadan o dili öğrenmek, kullanmak imkânsızdır.

Kelime grubu, birden fazla kelimenin bir araya gelerek cümle veya kelime grubu içerisinde tek bir kelime gibi vazife gördüğü yargısız anlatım birimleridir. Kelime grubu, tek kelime ile karşılanamayan varlık ve hareketleri ya da varlık ve hareketleri özellikleri ile karşılamayı sağlar. Kelime grupları cümlenin oluşumunda önemli bir rol oynar. Bir cümleyi anlamsal ve yapısal olarak çözümleyebilmek için kelime gruplarını iyi tespit edebilmek gerekir. Ayrıca kelime grupları bir dilin zenginliğini gösterir. Türkçe kelime grupları yönünden zengin bir dildir.

Söz dizimi, genel anlamda bir dilde cümlelerin oluşumunu inceler. Kelimeler, kelime grupları bir araya gelerek cümleyi oluşturur. Kelime gruplarını tanımadan cümleyi anlamak imkânsızdır. Bunun için kelime grupları söz diziminin inceleme alanına girer. Türkçenin yapısını, işleyiş mantığını öğrenebilmek için kelime gruplarını ve özelliklerini bilmek gerekir. Bu bağlamda edebî bir metinde kelime gruplarının gösterimi önem arz etmektedir. Kelime grupları üzerine yapılacak bu tür çalışmalar Türkçenin daha iyi kullanılmasını ve gelişmesini sağlayacaktır.

Bu çalışmada yardımlarını ve hoşgörüsünü benden esirgemeyen danışman hocam Prof. Dr. Salim KÜÇÜK'e teşekkür ederim. Ayrıca internet üzerinden sorularımı cevaplandıran ve kıymetli vakitlerini bana ayıran sayın Prof. Dr. Leylâ KARAHAN hocama da teşekkürü bir borç bilirim.

Ordu, 2019

Oğuzhan YILMAZ

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	i
İÇİNDEKİLER	ii
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
KISALTMALAR	vii
TABLolar DİZİNİ	viii
GİRİŞ	1
1. Problem	1
2. Amaç	1
3. Önem	1
4. Sınırlılıklar	1
5. Yöntem.....	2
5.1. Araştırma Modeli	2
5.2. Evren ve Örneklem	2
5.3. Verilerin Toplanması	3
5.4. Verilerin Çözümlemesi	3
BİRİNCİ BÖLÜM	4
1. YAZAR VE ESER HAKKINDA	4
1.1. YAKUP KADRİ KARAOSMANOĞLU'NUN HAYATI, EDEBÎ KİŞİLİĞİ VE ESERLERİ	4
1.1.1. Hayatı	4
1.1.2. Edebî Kişiliği	5
1.1.3. Eserleri	7
1.2. KİRALIK KONAK ROMANININ TAHLİLİ	8
1.2.1. Romanın Konusu.....	8
1.2.2. Romanın Ana Fikri.....	9
1.2.3. Romanın Dil ve Üslûbu.....	9
1.2.4. Zaman.....	9
1.2.5. Mekân.....	9
1.2.6. Kişiler.....	10
1.2.7. Olay Örgüsü	12

1.2.8. Romanın Özeti	13
İKİNCİ BÖLÜM.....	23
2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	23
2.1. KELİME GRUBU TANIMI VE SINIFLANDIRMASI	23
2.2. KELİME GRUPLARI ÜZERİNE YAPILMIŞ YÜKSEK LİSANS TEZLERİ	29
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	37
3. KELİME GRUPLARI.....	37
3.1. İSİM TAMLAMASI.....	40
3.2. SIFAT TAMLAMASI.....	45
3.3. SIFAT-FİİL GRUBU.....	49
3.4. İSİM-FİİL GRUBU	51
3.5. ZARF-FİİL GRUBU.....	53
3.6. TEKRAR GRUBU	57
3.7. EDAT GRUBU.....	60
3.8. BAĞLAMA GRUBU	64
3.9. UNVAN GRUBU	68
3.10. BİRLEŞİK İSİM GRUBU	70
3.11. ÜNLEM GRUBU	71
3.12. SAYI GRUBU	73
3.13. BİRLEŞİK FİİL	75
3.13.1. Bir Hareketi Karşılıyan Birleşik Fiiller	75
3.13.1.1. Ana Yardımcı Fiillerle Kurulan Birleşik Fiiller	76
3.13.1.2. Asıl Fiillerle Kurulan Birleşik Fiiller	78
3.13.2. Bir Hareketi Tasvir Eden Birleşik Fiiller	80
3.14. KISALTMA GRUPLARI	83
3.14.1. İsnat Grubu.....	85
3.14.2. Yükleme Grubu	85
3.14.3. Yönelme Grubu.....	86
3.14.4. Bulunma Grubu.....	86
3.14.5. Uzaklaşma Grubu.....	86
3.14.6. Vasıta Grubu	87
3.14.7. Eşitlik Grubu.....	87

3.14.8. Birinci Unsuru Uzaklaşma Hâli, İkinci Unsuru Yönelme Hâli Eki Taşıyan Kısaltma Grubu	87
3.14.9. İkinci Unsuru Yönelme Hâli Eki Taşıyan Kısaltma Grubu	88
3.14.10. İkinci Unsuru Bulunma Hâli Eki Taşıyan Kısaltma Grubu.....	88
3.14.11. Farklı Yapılarda Kısaltma Grupları.....	89
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	90
4. BULGULAR	90
4.1. KİRALIK KONAK ROMANINDA KELİME GRUPLARI.....	90
DEĞERLENDİRME VE SONUÇ	1079
KAYNAKÇA	1083
ÖZ GEÇMİŞ	1087

ÖZET

YAKUP KADRI KARAOSMANOĞLU'NUN KIRALIK KONAK ROMANINDA KELİME GRUPLARI

Bu çalışmada Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun "Kiralık Konak" romanında yer alan kelime gruplarının çeşitleri ve özellikleriyle belirlenmesi amaçlandı. Bu amaç doğrultusunda öncelikle kaynak taraması yapılarak kelime grubu kavramı tanımlanmaya ve çeşitleri belirlenmeye çalışıldı. Bu aşamada Leylâ Karahan'ın "Türkçede Söz Dizimi" adlı eseri birincil kaynak olarak değerlendirildi.

Bu çalışma; giriş, dört bölümden oluşan ana metin ve değerlendirme ve sonuç bölümlerinden oluşmaktadır. Giriş bölümünde çalışmanın kuramsal çerçevesi ortaya konuldu. Birinci bölümde Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun hayatı, edebî kişiliği ve eserleri hakkında bilgi verildi ve "Kiralık Konak" romanının tahlili yapıldı. İkinci bölümde dilbilimcilerin kelime grubu tanımlarına ve sınıflandırmalarına yer verildi ve kelime grupları üzerine yapılan yüksek lisans çalışmaları tanıtıldı. Üçüncü bölümde kelime grubu ve çeşitleri özellikleriyle beraber açıklandı. Kelime grupları tanıtılırken örnekler "Kiralık Konak" romanından alındı. Dördüncü bölümde "Kiralık Konak" romanında yer alan kelime gruplarının tespitine geçildi. Bu amaçla her cümlenin öğeleri belirlenerek cümle içerisindeki kelime grupları gösterildi. Devamında kelime grubu içerisinde yer alan diğer kelime grupları da belirlenerek incelendi. Değerlendirme ve sonuç bölümünde "Kiralık Konak" romanında yer alan kelime gruplarının kullanım sayısını ve yüzdeliğini gösteren istatistikî tabloya yer verildi ve tablo değerlendirildi.

Yapılan inceleme sonucu "Kiralık Konak" romanında toplam 22.761 kelime grubu tespit edildi. Bu sonuç da gösteriyor ki Türkçe kelime grubu çeşidi ve kullanımı yönünden zengin bir dildir. Kelime grupları cümlenin oluşumunda önemli bir rol üstlenir. Kelime gruplarını tanımadan cümleyi kurmak veya çözümlmek imkânsızdır. Kelime grupları üzerine yapılacak bu tür çalışmalar kelime gruplarının daha iyi tanınmasını sağlayacaktır. Böylece Türkçenin anlatım gücü artacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kelime Grupları, Kiralık Konak, Yakup Kadri Karaosmanoğlu.

ABSTRACT

WORD GROUPS IN THE NOVEL OF YAKUP KADRI KARAOŞMANOĞLU'S KİRALIK KONAK

In this study, it is tried to determine the word groups in Yakup Kadri Karaosmanoğlu's novel “Kiralık Konak”. For this purpose, first of all, by searching the sources, the concept of word group was tried to be determined and its types were determined. At this stage, Leylâ Karahan's “Word Syntax in Turkish” was considered as the first source.

This study consists of an introduction, a main text consisting of four chapters and an evaluation and conclusion. In the introduction part, the theoretical framework of the study is presented. In the first part, information was given about the life, literary personality and works of Yakup Kadri Karaosmanoğlu and analysis of the novel “Kiralık Konak” was made. In the second part, the definitions and classifications of linguists are given and the master's studies on word groups are introduced. In the third part, the word group and its types are explained with their features. While introducing word groups, examples were taken from the novel “Kiralık Konak”. In the fourth chapter, the word groups in the novel “Kiralık Konak” were identified. For this purpose, the elements of each sentence were determined and the groups of words were shown. Subsequently, other word groups within the word group were identified and examined. In the evaluation and conclusion section, the statistical table showing the number and percentage of usage of the word groups in the novel “Kiralık Konak” was given a part and the table was evaluated.

As a result of the examination, a total of 22,761 word groups were identified in the novel “Kiralık Konak”. This result shows that the Turkish word group is rich in variety and usage. Groups of words play an important role in the formation of the sentence. It is impossible to establish or analyze the sentence without recognizing the groups of words. Such studies on word groups will provide better recognition of word groups. Thus, the expression power of Turkish will increase.

Key Words: Word Groups, Kiralık Konak, Yakup Kadri Karaosmanoğlu.

KISALTMALAR

be	: bağlama edatı
bln	: belirtili nesne
bsn	: belirtisiz nesne
cdö	: cümle dışı öge
çe	: çekim edatı
f	: fiil
i	: isim
ö	: özne
s	: sıfat
tn	: tamlanan
ty	: tamlayan
u	: unvan
ü	: ünlem
y	: yüklem
yf	: yardımcı fiil
yt	: yer tamlayıcısı
z	: zarf

TABLolar DİZİNİ

	Sayfa
Tablo 1. Kiralık Konak Romanında Kelime Gruplarının Sayısı ve Yüzelikleri.....	1079

GİRİŞ

1. Problem

Türkiye Türkçesinde Yakup Kadri Karaosmanoğlu tarafından yazılmış Millî Edebiyat dönemi eserlerinden “Kiralık Konak” adlı romanda kullanılan başlıca kelime grupları nelerdir? Bu kelime gruplarının çeşitleri ve özellikleri nelerdir? Bu kelime gruplarının kullanım sıklıkları nedir? Hangi kelime grubu ne kadar kullanılmıştır? gibi sorular çalışmanın problem cümlelerini oluşturmaktadır.

2. Amaç

Çalışmanın amacı “Kiralık Konak” romanındaki kelime gruplarını cümlelerin unsurlarından hareket ederek bulmak, tespit edilen kelime gruplarının çeşitlerini, özelliklerini ve kullanım sıklıklarını belirlemektir. Bununla beraber kelime grubu kavramının çeşitleri ve özellikleriyle tanıtılması da amaçlanmıştır.

3. Önem

Yakup Kadri Karaosmanoğlu’nun “Kiralık Konak” adlı romanındaki cümlelerde yer alan kelime gruplarının tespit edilmesi ve bu kelime gruplarının türlerinin ve kullanım sıklıklarının belirlenmesi yazarın dil ve üslubunun belirlenmesini ve Türkçede cümlelerin unsurları ile ilgili olarak bazı yapısal özelliklere ulaşılmasını sağlayacaktır. Kelime gruplarının görevlerinin ve kullanım sıklığının bilinmesi aynı zamanda Türkçenin işleyiş mantığının bilinmesini de sağlayacaktır.

4. Sınırlılıklar

Çalışma, Millî Edebiyat dönemi yazarlarından Yakup Kadri Karaosmanoğlu’nun “Kiralık Konak” adlı romanında kullanılan kelime gruplarını tespit etmek ve bu kelime gruplarının çeşitlerini, özelliklerini ve kullanım sıklıklarını belirlemek olarak sınırlandırıldı. Romandaki cümlelerde yer alan bütün kelime gruplarının incelenmesi amaçlandı. Bu amaç doğrultusunda kelime gruplarının sayısı, türleri belirlenirken Prof. Dr. Leylâ Karahan’ın Akçağ Yayınları’ndan çıkan “Türkçede Söz Dizimi” adlı kitabı ölçüt alındı ve kelime gruplarının sayısı bu kitapta yer alan toplam 14 kelime grubu ile sınırlandırıldı.

Çalışmada, yabancı kökenli tamlamalar ve yabancı özel isimler kelime grubu olarak alınmadı. Yine “ile” edatı ile birleşik yazılan kelimeler, edat grubu olarak değerlendirilmedi. Çekim özelliği kazanmış kelimeler edat olarak değerlendirildi. İsim cümlelerinin ögeleri belirlenirken anlamsal yönden hareket edilip bazı durumlarda isim cümlelerinde yönelme hâl ekli, uzaklaşma hâl ekli yer tamlayıcıları belirlendi.

5. Yöntem

5.1. Araştırma Modeli

Nitelik ve nicelik çalışmasına dayanan bu çalışmada, tarama modeli ile geçmişten günümüze Türkçe dilbilgisi kitapları taranarak kelime grubu üzerine yapılmış bilgilendirmeler incelendi, bu incelemeler sonucunda kelime grubu kavramı çeşitleri ve özellikleriyle tanıtılmaya çalışıldı. Bu çalışmada Leylâ Karahan’ın “Türkçede Söz Dizimi” adlı kitabı birincil kaynak olarak ele alındı. Leylâ Karahan’ın kelime grubu tanımı ve sınıflandırması esas alındı.

Deneme modeli ile “Kiralık Konak” romanındaki kelime grupları gösterilerek teorik kısımda belirlenen kavramlar somutlaştırıldı. Bu bölümde cümleler tahlil edilerek kelime grupları çeşitlerine göre belirlendi. Kelime grupları içerisindeki diğer kelime grupları da gösterildi. Çalışmanın sonunda romanda kullanılan kelime grubu çeşitlerinin sayıları belirlenerek istatistiksel bir tablo elde edildi. Bu tablodan hareketle “Kiralık Konak” romanında kullanılan kelime gruplarının kullanım sıklığı ortaya konuldu.

5.2. Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini Türkiye Türkçesinde kelime grubu kavramı, kelime grubu çeşitleri, kelime gruplarının işlevleri ve bu kavramlar üzerine yazılmış geçmişten günümüze Türkçe dilbilgisi kitapları oluşturmaktadır.

Kelime grubu kavramı, kelime grubu çeşitleri ve kelime gruplarının yapısı ve işlevleri yönünden incelenen Yakup Kadri Karaosmanoğlu’nun “Kiralık Konak” adlı romanı çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır. Romanın ilk baskısı İstanbul Dergâh Mecmua’sında 1338/1922 yılında yapılmış olup çalışmada romanın İletişim Yayınları 2008 baskısı incelendi. Romanın yazım ve noktalmasına bağlı kalındı.

5.3. Verilerin Toplanması

Tarama yöntemiyle geçmişten günümüze Türkçe dilbilgisi kitapları incelenerek kelime grubu kavramı ve çeşitleri üzerine yazılmış bilgiler bir araya getirildi. Bu bilgiler ışığında genel geçer bir kelime grubu tanımı, çeşitleri ve sınıflandırması yapılmaya çalışıldı. Bu noktada Leylâ Karahan'ın "Türkçede Söz Dizimi" adlı eserindeki kelime grubu sınıflandırması esas alındı.

Örnekleme yöntemiyle, Leylâ Karahan'ın "Türkçede Söz Dizimi" adlı kitabında yer alan kelime grubu tanımı, çeşitleri ve sınıflandırması ışığı altında "Kiralık Konak" romanındaki kelime grupları çeşitleriyle ortaya konuldu. "Kiralık Konak" romanında kelime grupları gösterilirken şöyle bir yol izlendi: Romanda anlamsal bağlantının koparılmaması için romandan bir paragraf alınıp buradaki cümlelerin unsurları eğik çizgi (/) ile ayrıldı. Daha sonra bu paragraftaki her cümle numaralandırılarak birer birer tahlil edilip kelime grupları çeşitleriyle birlikte incelendi. Birden fazla kelimedenden oluşan her cümle ögesi bir kelime grubu olarak ele alındı. İki'den fazla kelimedenden oluşan kelime grupları içerisindeki diğer kelime grupları da sırasıyla gösterildi. Kelime grupları gösterilirken öncelikle ana unsur, sonra yardımcı unsur çözümlendi.

5.4. Verilerin Çözümlemesi

Geçmişten günümüze Türkçe dilbilgisi kitapları taranarak kelime grubu kavramı tanımlanmaya, çeşitleri ve özellikleri belirlenmeye çalışıldı. Bu aşamada, birincil kaynak olarak alınan Leylâ Karahan'ın "Türkçede Söz Dizimi" adlı eserinden hareketle kelime grubu kavramı tanımlanıp, çeşitleri ve özellikleri belirlendi. Kelime grubu kavramı tanımlanıp çeşitleri ve özellikleri belirlenirken örnek cümleler "Kiralık Konak" romanından seçildi.

Teorik kısımda edinilen bilgiler ışığında "Kiralık Konak" romanındaki kelime grupları, çeşitleriyle birlikte ortaya konuldu. Sonra istatistiksel çalışma olarak "Kiralık Konak" romanında kullanılan her kelime grubu çeşidinin sayısı belirlendi. Kelime gruplarının sayısı belirlenirken tekrar eden kelime grupları da sayıldı. Böylece hangi kelime grubunun ne sıklıkla kullanıldığı tespit edildi.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. YAZAR VE ESER HAKKINDA

1.1. YAKUP KADRİ KARAOSMANOĞLU'NUN HAYATI, EDEBİ KİŞİLİĞİ VE ESERLERİ

1.1.1. Hayatı

Yakup Kadri, 27 Mart 1889'da Kahire'de doğdu. Karaosmanoğlu ailesinden Manisalı Abdülkadir Bey'le İkbâl Hanım'ın ikinci çocuklarıdır. Altı yaşında ailesiyle birlikte Manisa'ya yerleşti. Bu arada hasta olan babası vefat etti. İlköğrenimini Fevziye Mektebi'nde tamamladı. Rüşdiyeye ikinci sınıfa kadar Manisa'da devam etti. 1903'te İzmir İdadisi'nde okumaya başladı. 1905 yılında tekrar ailesiyle Mısır'a döndü. Ortaöğrenimini İskenderiye'deki Frères'ler Fransız okulunda tamamladı.

1908 yılı başlarında, ailesiyle İstanbul'a döndü. Yakup Kadri, bu arada Mekteb-i Hukuk'a girdi. 1909 yılında Fecr-i Ati topluluğuna katıldı. Aynı yıl Resimli Kitap dergisinde "Nirvana" adlı oyunu yayımlandı. 1911 yılında üç yıl okuduğu Hukuk Fakültesi'nden diploma almadan ayrıldı. 1913'te ilk öykü kitabı "Bir Serencam" yayımlandı. Aynı yıl Peyam gazetesinde yazmaya başladı. 1915'te Üsküdar İdadisi'nde edebiyat öğretmenliği yapmaya başladı. Öyküleri çoğunlukla İkdam gazetesinde yayımlandı. Yakup Kadri, 1916'dan sonra bireycilikten toplumculuğa yöneldi. Savaş ve seferberlik konularını işledi. Mütareke döneminde mensur şiir "Erenlerin Bağından"ı yazdı.

Yakup Kadri 1916 yılında, yakalandığı tüberküloz hastalığının tedavisi için İsviçre'ye gitti. İsviçre'ye gitmeden önce bir ara Bektaşî tarikatında bulundu. Buradaki izlenimleriyle "Nur Baba" adlı romanını yazdı. 1919'da İsviçre'den döndü ve İkdam'da köşe yazarlığına başladı. 1921 yılında, Kurtuluş Savaşı'nın en zorlu günlerinde Ankara'ya çağrıldı. Kurtuluş Savaşı'nı görmüş olmak onu sosyal gerçekleri yazmaya yöneltti. 1920'de "Kiralık Konak", 1921'de "Nur Baba", 1922'de "Okun Ucundan" ve Halide Edip, Falih Rıfkı ve Mehmet Asım ile birlikte hazırladığı "İzmir'den Bursa'ya" adlı bir çalışması, 1923'te ise "Kadınlık ve Kadınlarımız" adlı eseri yayımlandı.

Yakup Kadri, 11 Ekim 1923 yılında Mutasarrıf Asaf Bey'in kızı Leman Hanım'la evlendi. Aynı yıl Mardin milletvekili olarak TBMM'ye girdi. 1926 yılında akciğerlerinin tedavisi için ikinci kez İsviçre'ye gitti. Oradan Milliyet gazetesine "Alp Dağlarından" başlığıyla mektuplar gönderdi. İttihatçı-İtilafçı çekişmesini anlattığı "Hüküm Gecesi" 1927'de, Mütareke yıllarında İstanbul'da yaşanan ahlâk çöküntüsünü anlattığı romanı "Sodom ve Gomore" 1928'de yayımlandı.

1931 yılında Manisa milletvekili oldu. Yakup Kadri, 1932 yılında "Kadro" dergisini çıkardı. Dergi, üç yıl süren yayın hayatının ardından Yakup Kadri'nin 1934'te elçilik görevine atanması nedeniyle kapandı. Kurtuluş Savaşı gözlemlerinden ve Anadolu Mezalimini Tahkik Komisyonu ile birlikte çalıştığı dönemden yararlanarak "Yaban"ı (1932) yazdı. "Ankara" romanı ise 1934'te yayımlandı.

Yakup Kadri önce Tiran elçiliği (1934) yaptı. Bunu Prag (1935), La Haye (1939), Bern (1942) izledi. Tahran elçiliğinden (1949-1951) sonra tekrar Bern'e (1951) atandı. Bu görevde üç yıl kaldıktan sonra emekli oldu. Elçilik göreviyle yurt dışında bulunduğu dönemde monografi türünde "Atatürk" ve anı türünde "Zoraki Diplomat" ve "Anamın Kitabı" adlı eserleri yazdı. Yine bu dönemde iki ciltlik "Panorama" adlı romanı yazdı. 1960'ta Kurucu Meclis üyeliğine getirildi. 1961 seçimlerinde memleketi Manisa'dan milletvekili seçildi. Son görevi Anadolu Ajansı Yönetim Kurulu başkanlığı oldu. Yakup Kadri, 13 Aralık 1974'te Ankara'da vefat etti. Mezarı İstanbul'da, Beşiktaş'taki Yahya Efendi Mezarlığı'ndadır. (Karaosmanoğlu, 2008)

1.1.2. Edebî Kişiliği

Yakup Kadri Karaosmanoğlu, 1909 yılında Fecriati Edebiyatı'nın kurucuları arasındadır. Yakup Kadri bu dönemde "Sanat sanat içindir." anlayışını benimser. Bu anlayışın tutkulu bir savunucusu olur. Balkan Savaşı'nda kaybedilen topraklar ve çekilen acılar yazarı memleket üzerinde düşünmeye sevk eder. Ancak birden de toplumsal konuları işlemeye yönelemez. Bu bocalama döneminde Yahya Kemal ile birlikte nevyunanîlik fikrine bile kapılır. I. Dünya Savaşı'nın acı gerçekleri karşısında 1916 yılından itibaren yurdun gerçeklerini ve milli duyguları ele alan hikâyeler yazmaya başlar. Böylece Milli Edebiyat hareketine katılır. I.

Dünya Savaşı'nın yenilgi ile sonuçlanması yazarı romantizmle karışık mistisizme yöneltir. "Erenlerin Bağından" adlı mensur şiirini bu dönemde yazar. Yine bu dönemde Bektaşî tarikatına girer, buradaki izlenimleriyle "Nur Baba" adlı romanını yazar. İşgal altındaki İstanbul 'un acıklı manzarası, Anadolu'da henüz oluşmaya başlamış Millî Mücadele'ye de ümit bağlamanın imkânsızlığı yazarı büyük bir ümitsizliğe düşürmüştür. Anadolu'daki Millî Mücadele'nin başarıya yönelmesi yazarı ümitsizlikten çıkarıp tekrar hayata bağlar. 1921 yılında Ankara'ya çağrılan Yakup Kadri, Atatürk ve Millî Mücadele'nin ileri gelenleriyle tanışma imkânı bulur. Millî Mücadele'nin içerisinde yer alır. Görevlendirildiği Tetkik-i Mezalim Heyeti ile Anadolu'yu daha yakından gözlemlene fırsatı bulur.

Türk milletinin sosyal, siyasi yaşamı Yakup Kadri'nin romanlarının başlıca konusudur. Romanlarında Türk milletinin kronolojik olarak Tanzimat, Meşrutiyet, Balkan Savaşı, I. Dünya Savaşı, Milli Mücadele ve Cumhuriyetin 1950'lere kadar geçen yıllarındaki siyasi, sosyal serüvenini anlatır. Bu konuda Kenan Akyüz "Modern Türk Edebiyatının Ana Çizgileri" adlı eserinde şunları yazar: "Türk sosyal yaşayışının meseleleri, Yakup Kadri'nin romanlarının başlıca temalarıdır. Hatta yazar, bunu kronolojik bir sıra altında yapmayı da ihmal etmemiş ve Tanzimat devrinden Cumhuriyet devrine kadar, sosyal yaşayışımızın çeşitli tarihî devirlerdeki safhalarını ve meselelerini canlandırmaya çalışmıştır. Gerçekten, Kiralık Konak, Tanzimat'tan I. Dünya Savaşı'nın sonuna kadar yetişmiş üç neslin düşünüş ve yaşayışlarındaki değişikliklerin; Hüküm Gecesi, İstanbul'un I. Dünya Savaşı'ndaki, Sodom ve Gomora yine aynı şehrin Mütareke yıllarındaki yaşayışının; Yaban, Millî Mücadele devri Anadolu'sunun; Ankara, Cumhuriyet devrinin ilk yıllarındaki Türkiye'nin; Panorama I, Cumhuriyet'ten sonraki inkılâplar devrinin; Panorama II de, Atatürk'ün ölümünden sonraki yılların tenkitli bir şekilde tasvir ve tahlilleridir. Bundan başka, Bir Sürgün'de, II. Abdülhamid devrinin aydın tipi olan "Jön Türk"lerin çalışmaları, Paris'teki hayatları ve Batı medeniyetinin zayıf yönleri belirtilmiştir." (Akyüz, 1990, s. 183)

Hikâye ve romanlarında Türk milletinin sosyal ve siyasi yaşamını anlatan Yakup Kadri'nin eserlerinde sağlam bir gözleme dayalı realizm akımının etkisi vardır. Yakup Kadri, sosyal gerçekleri sunarken toplumsal meseleler üzerine kendi fikirlerini de sunar. Romanlarında aşk unsuru da önemli bir yere sahiptir. Romanları sağlam bir tekniğe sahip olup bununla birlikte kahramanlarını başarılı

bir şekilde canlandırır. Yakup Kadri'nin eserlerini başarılı kılan en önemli unsurlardan bir de üslubudur. Açık, anlaşılır bir Türkçe kullanan Yakup Kadri, Türkçeyi çok başarılı bir şekilde kullanmıştır. Anlatım kusuru yapmayan Yakup Kadri'nin estetik, bir akarsu gibi akıcı bir dili vardır.

1.1.3. Eserleri

Öykü:

- Bir Serencam (1913)
- Rahmet (1923)
- Millî Savaş Hikâyeleri (1947)

Roman:

- Kiralık Konak (1921)
- Nur Baba (1922)
- Hüküm Gecesi (1927)
- Sodom ve Gomore (1928)
- Yaban (1932)
- Ankara (1934)
- Bir Sürgün (1937)
- Panorama I (1950)
- Panorama II (1954)
- Hep O Şarkı (1956)

Mensur Şiir:

- Erenlerin Bağından (1918-1922)
- Okun Ucundan (1922)

Anı:

- Ergenekon (2 cilt, 1929)
- Alp Dağlarından ve Miss Chalfrin'in Albümünden (1942)
- Zoraki Diplomat (1954)
- Anamın Kitabı (1957)
- Vatan Yolunda (1958)
- Politikada 45 Yıl (1968)

- Gençlik ve Edebiyat Hatıraları (1969)

Monografi:

- Ahmet Haşim (1934)
- Atatürk (1946)

Tiyatro:

- Nirvana (1909)
- Veda (1909)
- Sağanak (İst. Şehir Tiy. Ktp., Tarihsiz)
- Mağara (1934)

Makale:

- İzmir'den Bursa'ya (Yakup Kadri, H. Edip, F. Rıfkı, M. Asım, 1922)
- Kadınlık ve Kadınlarımız (1923)
- Seçme Yazılar (Yakup Kadri, Falih Rıfkı ve Ruşen Eşref, 1928).

Çeviri:

- Horatius (1931)
- Swanların Semtinden (1942)

1.2. KİRALIK KONAK ROMANININ TAHLİLİ

1.2.1. Romanın Konusu

Yakup Kadri'nin 1921 yılında kaleme aldığı ilk romanı olan Kiralık Konak'ta, İkinci Meşrutiyet'in ilanını takip eden yıllardan Çanakkale Savaşı'na kadar geçen zaman dilimi anlatılır. Bu zaman dilimi içerisinde Naim Efendi konağında yaşananlar romanın konusunu oluşturur. Batılılaşmanın getirdiği olumsuzluklar bir aile yaşamı içerisinde gözler önüne serilir. Bu konuda Şerif Aktaş şunları söyler: "Kiralık Konak'ta ele alınan mesele 19. asır ortalarından itibaren toplumumuzun maruz kaldığı sosyal değişikliklerin neticesinde konak hayatının çöküşü ve onun yerini apartmanda sürdürülen yaşam tarzına bırakışdır. Kiralık Konak adlı roman, 1908-1918 yılları arasındaki dönemi konu almakta, aile

hayatına ait bazı problemler çevresinde insanımızdaki değişmeyi gözler önüne sermektedir. Roman Naim Efendi ile Seniha arasındaki çatışma üzerine kurulmuştur. Naim Efendi ve Seniha ayrı ayrı devirleri temsil eden tipler olarak ele alınmalıdır.” (Aktaş, 2014, ss. 45-46)

1.2.2. Romanın Ana Fikri

Tanzimat Fermanı, Meşrutiyet gibi inkılap hareketleri toplumumuzu iyileştirmek yerine daha da kötüleştirmiştir. Bu inkılap hareketleri Seniha gibi, Faik Bey gibi kendi kültürüne yabancı insanları doğurmuştur. Vatan dört bir yandan saldırı altındadır. Ancak Çanakkale ordusunu oluşturan kendi kültürüne bağlı Hakkı Celis ve arkadaşları vatanın ümididir.

1.2.3. Romanın Dil ve Üslûbu

Yakup Kadri Karaosmanoğlu, romanlarında toplumun yaşayış biçimini yansıtmayı amaçlamıştır. Bu amaç doğrultusunda romanlarında günlük konuşma diline yakın bir dil kullanmıştır. Yakup Kadri, günlük konuşma dilinde estetik bir anlatımı yakalayabilmiştir. Realist romanlarda görülen mekân-insan ilişkisi neticesinde roman kahramanları, içinde buldukları çevreye uygun bir dille konuşturulmuştur. Yazar bunu yaparken anlatımda yavanlığa düşmeyip anlatımı etkileyici kılmayı başarmıştır. “Kıralık Konak” romanında merkezde olan insandır. Yazar, kahramanların ruhsal hâllerini mekânın özellikleri ile birleştirerek anlatmıştır. Sağlam bir cümle yapısına sahip olan yazar; eksilteli cümlelerle, soru cümleleriyle, sıfatlarla anlatımı akıcı kılmıştır. Yazar, dış dünyayı olduğu gibi vermeyip, kendi ruhunun süzgecinden geçirerek estetik bir şekilde ifade eder. Yazar, doğal dil ile insanı ve eşyayı ifade edebilmiştir. Yakup Kadri, Türkçenin sanat dili haline gelmesinde önemli bir rol üstlenmiştir.

1.2.4. Zaman

Kıralık Konak romanında olaylar İkinci Meşrutiyet’i takip eden yıllardan Çanakkale Savaşı sonrasına kadar süren zaman dilimi içinde meydana gelmiştir. Roman on yedi bölümden oluşur. Bu bölümlerde meydana gelen olaylar ifade ettiğimiz zaman dilimi içinde kronolojik olarak sıralanmıştır.

1.2.5. Mekân

Kiralık Konak romanında ana mekân, Naim Efendi'ye babasından kalan Cihangir'deki konaktır. İkinci önemli mekân ise Servet Bey'in Şişli'de kiraladığı apartman dairesidir. Selma Hanımefendi'nin Çemberlitaş civarındaki konağı, Necibe Hanımefendi'nin Büyükkada'daki köşkü ve Büyükkada, burada bulunan Yogolo adlı otel, Faik Bey'in babası Kasım Paşa'nın evi, Beyoğlu civarındaki bazı eğlence yerleri, İstanbul'un cadde ve sokakları diğer mekânlardır. Kiralık Konak'ta mekân, barındırdığı insanların hususiyetlerini aksettirir. Naim Efendi ve Selma Hanımefendi konakta yaşarlar, geleneksel yaşayışın devamını isterler; Servet Bey ve Seniha apartman dairesinde yaşarlar, batı tarzı yaşayışın hüküm sürmesini isterler. Cihangir'deki konak kendi kültürümüzü simgeler, Şişli'deki apartman dairesi batı kültürünü temsil eder. Romanda “konak” bırakılıp terk edilmiş, “apartman dairesi”ne geçilmiştir.

1.2.6. Kişiler

Naim Efendi: Konağın büyükbabasıdır. II. Abdülhamit devri ricalindedir. Değişik memurluklarda bulunduktan sonra istifa etmiştir. Beş yıl önce eşini kaybetmiştir. Geleneksel yaşam tarzıyla yetişmiş olup yeni yaşam tarzına ayak uyduramamıştır. Zayıf karakterli bir insandır. Damadı ve torunlarının yanlış davranışlarına müdahale edememiştir.

Seniha: Naim Efendi'nin torunudur. Geleneksel yaşam tarzından nefret eder. Batılı yaşam tarzını benimsemiştir. İçinde yaşadığı konaktan, memleketinden nefret eder. Avrupa ülkelerine hayrandır. Avrupa görmüş Faik'e hayrandır. Seniha çok güzel bir kızdır, günün ışığına göre mütemadiyen rengi değişen yeşil gözleri vardır. Tıpkı gözlerinin rengi gibi değişken bir ruha sahiptir. Arzu ve tamah sahibidir. Onun için önemli olan, lüks bir yaşam sürmektir.

Hakkı Celis: Naim Efendi'nin kız kardeşi Selma Hanımefendi'nin torunudur. Naim Efendi'ye dayı diye hitap eder. Naim Efendi, torunu Seniha gibi onu çok sever. Aralarında yaş farkı olmasına rağmen ruh birliktelikleri vardır. Hakkı Celis, şair ruhludur ve Seniha'ya âşıktır. Hakkı Celis, Seniha'nın aşkı ile vatan aşkı arasında tereddütler yaşar. Sonunda Seniha'nın gerçek yüzünü fark edip, kendini vatan aşkına verir. Hakkı Celis, vatanın ümididir, Çanakkale'de vatan için savaşan ordunun bir ferdidir. Çanakkale Savaşı'nda şehit düşer.

Servet Bey: Naim Efendi'nin damadı, Seniha'nın babasıdır. Dünyu Umumiye müfettişlerindedir. Müslümanlıktan ve Türklükten nefret eder. Batılı yaşam tarzını benimsemiştir. Bir kazasker oğludur. Aldığı terbiye ile yaşadığı çevrenin birbirinin aksi olmasından dolayı huzursuz bir kişiliğe sahiptir. Kayınpederi Naim Efendi ile çatışma halindedir. Batılı yaşam tarzına hayrandır. Sonunda apartman dairesine çıkar. Para biriktirip Avrupa'ya gitmek arzusundadır.

Faik Bey: Kasım Paşa'nın oğludur. Konağın daimi misafiri ve Servet Bey'in çocuklarının ayrılmaz bir yoldaşdır. Küçük yaşından beri Avrupa'nın muhtelif şehirlerinde dolaşmış, yaşamış olduğu için tavır ve hareketlerinde bir Frenk zarafeti vardır. Seniha bundan dolayı kendisine hayran ve âşıktır. Yüzünün hatları gayri muntazam fakat gözlerinin yorgun aynı zamanda hummalı bir bakışı vardır. Kadınların hoşuna giden tarafı en ziyade bu bakışı idi. Zevk, eğlence ve kumar düşkünüdür. Zengin bir evlilik hülyası içindedir.

Cemil: Naim Efendi'nin torunu, Servet Bey'in oğludur. Henüz yirmi yaşında bir mektep çocuğu olmasına rağmen eğlence yerlerinden çıkmaz. Kadınlarla düşüp kalkar. Kendi değerlerine yabancı, batı kültürünü benimsemiş bir gençtir. Bir yolunu bulup kapağı Avrupa'ya atmıştır.

Sekine Hanım: Naim Efendi'nin kızı, Servet Bey'in eşidir. Babası gibi zayıf karakterli birisidir. İyiliği ve saflığı budalalık derecesine varmış, başkalarının iradesiyle hareket eden, eşi ve çocuklarının iradesine tümüyle teslim olmuş bir kadındır.

Selma Hanımefendi: Naim Efendi'nin kız kardeşidir. Genç kızlığından beri aile içinde herkesten ziyade kendisine hürmet ettiren ağır, haşmetli ve amirane bir hali vardır. Naim Efendi'yi genç yaşından beri sevk ve idare eden Selma Hanımefendi'dir. Naim Efendi konağındaki olumsuzluklara müdahale etmeye çalışır.

Nuriye ve Neyyire Hanımlar: İki kız kardeştir. Bekârdırlar. Seniha'nın arkadaşlarıdır. Dedikodu yapmaya meraklıdır. Şiire, sanata ilgi duyarlar. Hakkı Celis'in şiirlerini dinlemekten zevk duyarlar. Ancak iğreti bir ruha sahiptirler.

Belkıs Hanım: Seniha'nın arkadaşıdır. Dedikoduya meraklıdır. Yaşlı bir vekille evlenmiştir. Nefsî arzularına yenik düşmüş bir bayandır.

1.2.7. Olay Örgüsü

Birinci Olay: Seniha'nın her pazartesi konakta muttat olarak düzenlediği çay gününde arkadaşlarıyla eğlenmesi.

İkinci Olay: Naim Efendi'nin dertleşmek amacıyla Çemberlitaş'ta bulunan kız kardeşi Selma Hanımefendi'yi ziyarete gitmesi.

Üçüncü Olay: Seniha'nın dört gün içinde birbirinden şiddetli iki sinir buhranı geçirmesi.

Dördüncü Olay: Seniha'nın dinlenmek amacıyla Büyükada'da yaşayan halası Necibe Hanımefendi'nin yanına gitmesi ve daha sonra arkadaşlarının da gelip burada eğlenmeleri.

Beşinci Olay: Seniha ile Faik Bey'in Büyükada'da aşk yaşamaları ve çevredeki dedikodular.

Altıncı Olay: Naim Efendi'nin imzasız mektuplar üzerine Servet Bey ile konuşması, Seniha'nın Büyükada'dan dönmesi, Naim Efendi'nin kâhyası Ragıp Efendi ile ailenin ekonomik durumları üzerine konuşması.

Yedinci Olay: Seniha'nın Faik Bey'in kumar borcu için elmaslarını rehin vermesi.

Sekizinci Olay: Naim Efendi'nin Seniha ve Faik Bey'in evlenmeleri için Faik Bey'in babası Kasım Paşa'nın yanına gitmesi, bu olayı öğrenen Seniha'nın büyükbabasına tepki göstermesi ve Naim Efendi'nin hastalanması.

Dokuzuncu Olay: Belkis Hanım'ın Seniha'ya Paris'e gideceklerini haber vermesi ve Seniha'nın bu duruma üzülmeye ve Madam Kraft'ın evine gidip gelmesi, Selma Hanımefendi'nin konağa Seniha'yı şikâyete gelmesi.

Onuncu Olay: Seniha'nın Avrupa'ya kaçması, Hakkı Celis'in Faik'ten Seniha'nın kendisine telgraf çektiğini öğrenmesi.

On Birinci Olay: Seniha'dan mektup gelmesi mektupta annesini babasını suçlaması, Naim Efendi ile Hakkı Celis'in sohbetleri, Seniha'nın dönmek için büyükbabasından para istemesi.

On İkinci Olay: Servet Bey'in eşi Sekine Hanım'la apartman dairesine taşınması, Naim Efendi'nin konakta yalnız kalması ve Naim Efendi ile Hakkı Celis'in dostluğu.

On Üçüncü Olay: Hakkı Celis'in talim dönüşü Nuriye ve Neyyire Hanımlardan Seniha'nın Avrupa'dan döndüğü haberini alması, ertesi sabah Naim Efendi'yi ziyarete gitmesi, Hakkı Celis'in Şişli'deki apartmana Seniha'yı ziyarete gitmesi, Selma Hanımefendi'nin konağı satıp ya da kiraya verip Naim Efendi'yi yanına almak istemesi.

On Dördüncü Olay: Konağın kiraya çıkarılması ve müşterilerin konağı gezmesi, Hakkı Celis'in Naim Efendi'yi ziyaretlere gitmesi ve bu ziyaretlerde Seniha hakkında konuşmaları, Hakkı Celis'in geç vakit eve dönerken İstanbul, vatan, millet hakkındaki düşünceleri.

On Beşinci Olay: Hakkı Celis'in Çanakkale'ye gitmek üzere veda ziyaretlerinde bulunması, Hakkı Celis'in Seniha'yı ziyaretinden sonra Faik Bey'le bara gitmesi, Faik Bey'in Seniha'nın Necip Bey'le evlilik hazırlığında olmasından dolayı Seniha'ya intikam duygusu beslemesi.

On Altıncı Olay: Çanakkale harbinden iki günlük izin için dönen Hakkı Celis'in Naim Efendi'yi ziyaret etmesi, Naim Efendinin iyice fakirleşmesi, Seniha'nın yolda karşılaştığı Hakkı Celis'i evine götürmesi, Hakkı Celis ile Seniha'nın sohbetleri sırasında Hakkı Celis'in ağlaması, Seniha'nın Hakkı Celis'e içini dökmesi, Hakkı Celis'in Çanakkale'ye gitmek üzere oradan ayrılması.

On Yedinci Olay: Servet Beylerde büyük şeker tüccarı şerefine ziyafet verilmesi, burada bulunan iki Türk zabıtından birinin Hakkı Celis'in nasıl şehit olduğunu anlatması.

1.2.8. Romanın Özeti

Gençliğinde Mabeyn-i Hümayun (Osmanlı sarayında devlet işlerinin görüldüğü mekân) mensubu olan Naim Efendi, birçok memuriyette bulunduktan sonra dolaşık bir vakıf davası yüzünden istifasını verir. Bütün ruhuyla "İstanbulun" denilen devrenin temsilcisidir. Yenilikler ona tuhaf gelir. Konağın diğer sakinlerinden olan damadı Servet Bey ve torunları Seniha ile Cemil, Batılı yaşam tarzını benimsemiş kişilerdir. Naim Efendi, onların bu yaşayış tarzını anlayamaz, hatta garip bulur; fakat onlara pek de karışmaz. Naim Efendi'nin kızı

Sekine Hanım ise eşi Servet Bey'in güdümü altındadır. Naim Efendiler, bu yaz Kanlıca'ya taşınmamışlardır. Çünkü ekonomik şartlar buna izin vermemiştir. Her pazartesi olduğu gibi o gün de Seniha'nın çay günüdür. Öğle vaktine yakın ilk davetli olarak Faik Bey gelir. Faik Bey konaktan biri gibidir. Faik Bey, Avrupa'da bulunmuş, Avrupa kültürünü özümsemiş biridir. Seniha, Faik Bey'e âşıktır. Çaya Seniha'nın büyük halasının torunu Hakkı Celis de gelir. Hakkı Celis, Seniha'dan bir iki ay küçüktür. Kendisine Seniha Abla diye hitap eder, aynı zamanda Seniha'ya âşıktır. Ancak Seniha Hakkı Celis'i umursamaz. Çaya Hakkı Celis'ten şiir dinlemeyi seven iki kardeş Nuriye ve Neyyire Hanımlar da gelir. Yine çaya yaşlı bir vekille yeni evlenmiş olan Belkıs Hanım da gelmiştir. Bütün arkadaşları gittikten sonra canı sıkılan Seniha yaşadığı hayatın, konağın ne kadar sıkıcı olduğunu düşünürken yanına büyükbabası Naim Efendi gelir. Büyükbabasının kucağına oturan Seniha, kulağına "Büyükbaba, çok sefalete düştük değil mi?" diye sorar. Bu soru üzerine ilk defa Naim Efendi'nin kalbine korkunç bir yoksuzluk endişesi düşer. Naim Efendi ertesi gün dertleşmek amacıyla Çemberlitaş'ta oturan kız kardeşi Selma Hanımefendi'nin yanına gider. Selma Hanımefendi ona torunları Seniha ve Cemil'den dert yanar. Naim Efendi'ye "Servet Bey'in çocuklarının en büyük noksanı utanmak nedir bilmemeleridir." der. Naim Efendi'nin akli kız kardeşinden yana iken gönlü torunlarının yanındadır. Çünkü o torunlarını çok sevmektedir. Naim Efendi konağa döndüğünde Hakkı Celis'le karşılaşır. Hakkı Celis, Seniha'yı beklemiş gelmeyince çıkmıştır. Hakkı Celis, caddelerde Seniha'yı arar bulamayınca evine döner. Hakkı Celis, Seniha'nın kendisine karşı tutumundan dolayı üzülür.

Seniha'yı yaşadığı hayat sıkır. Onun gönlünde Avrupa vardır. Avrupa'yı, Avrupa'daki yaşantıyı gözünde çok büyütür. Dört gün içinde iki defa sinir buhranı geçirir. Naim Efendi, hekimlerle müşavereleri neticesinde Seniha'nın hastalığının evlilikle geçeceği kanaatine varır. Seniha'yı evlendirmek ister. Servet Bey ve Seniha görücü usulü evliliğe karşıdır. Naim Efendi görücü usulü evlilikteki mahzuru hissedemiyordu. Gençlerin görüşüp sevişerek evlenmelerini doğru bulmuyordu. Seniha, Avrupa görmüş Faik Bey'e hayrandı. Faik Bey, Seniha'ya ilgi duymayıp zengin bir izdivaç peşindeydi. Seniha bundan dolayı Faik Bey'e kızılıyordu. Seniha'nın da ara sıra zengin bir izdivaç hülyasına kapıldığı oluyordu. Seniha, hekimlerin hava değişikliği tavsiyesi üzerine sevda entrikalarını, zevk ve

eğlenceyi seven, eşi vefat etmiş halası Necibe Hanımefendi'nin Büyükkada'daki köşküne gider. Seniha'nın sıkıldığını gören Necibe Hanımefendi, Cemil'den Seniha'nın arkadaşlarını Büyükkada'ya getirmesini ister. Neyyire ve Nuriye Hanımlar, Belkıs Hanım, Faik Bey ve Hakkı Celis Ada'ya gelir. Birlikte mehtaba çıkarlar. Nuriye ve Neyyire Hanımlar Hakkı Celis'i uzaklara götürüyorlardı. Bu durum karşısında Seniha "Ayol çocuğu nereye götürüyorsunuz?" diye seslenir. Bu söze alınan Hakkı Celis, Seniha'ya yaklaşarak "Abla, bana çocuk dediniz. Fakat ben sizi bir büyük adam gibi seviyorum." diye karşılık verir. Fakat Seniha tarafından alaya alınır. Hakkı Celis, arkadaşlarının ölçsüz davranışlarından tiksindir. Seniha ile Faik Bey Ada'da aşk yaşarlar. Ada'da dedikodular artar. Naim Efendi ile Servet Bey birçok imzasız mektuplar alırlar. Naim Efendi Seniha için yazılan bu imzasız mektuplar hakkında damadı Servet Bey ile konuşmak ister. Damadının vurdumduymaz durumunu görünce üzülür. Bir yandan da kalbi Seniha'yı her zaman haklı bulur. Nitekim Büyükkada'dan dönen Seniha, büyükbabası tarafından sevgiyle karşılanır. Faik Bey'in konağa gelip gitmeleri sıklaşır, bu durum Naim Efendi'nin canını sıkır. Kâhyası Ragıp Efendi, Naim Efendi'ye ailenin ekonomik durumunun kötüleştiğini, Vefa Hanı'ndaki hissenin kaybedilmemesi için yalının satılmasını önerir. Naim Efendi yalıyı satmak istemez çünkü orada anıları vardır. Naim Efendi, zamandan şikâyet eder. Ragıp Efendi ise savruk torunları Seniha ile Cemil'in iyi yetiştirilmediğini ima eder. Naim Efendi, Ragıp Efendi'ye hak verir: "Onun için zaman, mazinin bereketini, azametini, ismet ve nezahetini yapmış bütün unsurları birer birer çiğneyen gizli ve obur canavardı. Halbuki, zaman, bir taraftan da Cemil ve Seniha'ydı, devrin bütün ihtilaçları, bütün hummaları herkesten ziyade onlardaydı. Mazinin bereketini, azametini, ismet ve nezahetini çiğneyen obur canavar, Seniha gibi, Cemil gibi erkekli dişili binlerce, yüz binlerce mevcuttan müteşekkil bir şeydi." (Karaosmanoğlu, 2008, s. 84)

Hakkı Celis, Seniha'nın aşkına karşılık vermemesinden mutsuzdur. Buna karşılık Seniha ile Faik Bey arasındaki aşk daha da artmıştır. Faik Bey'de kumar iptilası çok fazladır. Bir gün kumar borcu için Seniha'dan, elmaslarını rehin vermesini ister. Seniha, Faik Bey'in düştüğü durumu görüp ondan soğur. O günden sonra yeniden eski hayatını yaşamaya başlar. Hakkı Celis'e yakınlık gösterir. Hakkı Celis, ümide kapılır. Faik Bey, bu duruma üzülür. Hakikatte, eren

aşk, Seniha ile Faik Bey'in kalbinde hadsiz bir safhaya girer: "Hakikatte, eren aşk, büsbütün hadsiz bir devreye girmek için bunların kalbinde buhranlı bir hadise geçiriyordu." (Karaosmanoğlu, 2008, s. 56) İkisi arasındaki aşkı öğrenen Seniha'nın mürebbiyesi Madam Kronski, durumu Servet Bey ile karısı Sekine Hanım'a söyler. Servet Bey, o halde evlensinler, der. Madam Kronski, evlenmek istemediklerini söyler. Sekine Hanım, babasının duymasını istemez. Servet Bey, bütün zor durumlardan kaçındığı gibi bu durumun da kayınpederi Naim Efendi tarafından halledilmesini ister. Naim Efendi, Seniha ile Faik Bey'in evlenmelerini sağlayabilmek için Faik Bey'in babası Kasım Paşa'nın yanına gider. Kasım Paşa, oğlunun evliliğine karışamayacağını söyler. Naim Efendi, mutsuz bir şekilde eve gelir ve hasta olur. Seniha ise, böyle bir davranışta bulunduğu için büyükbabasına tepki gösterir. Faik Bey'le seviştiklerini, parasız oldukları için evlenmek istemediklerini söyler. Naim Efendi fenalaşır, kendisini sürekli ve inatçı bir hıçkırık tutar. Ve doktor çağırırlar.

Naim Efendi odasından dışarı çıkmamaktadır. Seniha, büyükbabasının hastalanmasına neden olduğu için üzülmemektedir. Faik Bey, Naim Efendi'nin Kasım Paşa'yı ziyaretinden beri konağa uğramamaktadır ancak Seniha ile mektuplaşmaktadırlar. Seniha, bu pişmanlık döneminde Hakkı Celis'e yaklaşır. Fakat bir gün Belkıs Hanım'ın konağa gelip Paris'e gideceklerini haber vermesi, Seniha'nın eski özlemini depreştirir ve Seniha, Avrupa'ya gitmenin yollarını araştırır. Madam Kraft'ın evine gidip gelir. Yine Seniha hakkında dedikodular başlar. Naim Efendi'nin kız kardeşi Selma Hanımefendi, Seniha'yı şikâyet için konağa gelir. Bir akşam, geç saate kadar Seniha eve gelmemiştir. Kilitli odasını açtıklarında evden kaçtığını anlarlar. Naim Efendi'ye duyurmak istemeseler de Naim Efendi durumdan haberdar olur. Hakkı Celis, Seniha'nın kaçışına üzülür. Seniha, Hakkı Celis için roman kahramanlarında biri gibi olmuştur. Hatta Faik Bey'le dertleşme ihtiyacı bile duyar. Faik Bey'in Seniha'nın kendisine telgraf çektiğini söylemesi, Hakkı Celis'i üzer. Seniha, onun için muhayyel olma sihri kaybetmiştir. Hakkı Celis, konağa gider, eve de telgraf çektiğini öğrenir. Kendi de, evinde kendi adına bir telgraf bulacağını ümit eder. Hakkı Celis, evine dönerken Çatalca'nın yaralılarını taşıyan arabaları görür, uzaktan top seslerini işitir. Ancak o, Seniha'dan başka bir şey düşünmez: "Hakkı Celis, şu saatte ne o top seslerini işitiyor ve ne yanbaşımdan geçen arabaları görüyordu; fikrinde bir

düşünce, kalbinde bir emel vardı: Eve gidip Seniha'dan bir telgraf bulmak!.." (Karaosmanoğlu, 2008, s. 131) Seniha, eve bir mektup yazar; mektubunda babasını, annesini suçlarken büyükbabasının kendisini sadece sevdiğini ifade eder. Hakkı Celis ile Naim Efendi arasında dostluk ilerlemiştir. Birlikte Seniha hakkında konuşurlar. Seniha, bir mektubunda dönebilmek için büyükbabasından para istemektedir. Seniha, Paris'teki hayatını en küçük teferruatına kadar anlatıyordu. Ancak Faik Bey'e dair bir kelime yazmıyordu. Halbuki herkes, Faik Bey'in orada onunla beraber olduğunu biliyordu.

Servet Bey, karısı ile birlikte çok istediği apartman dairesine taşınır. Orada Avrupaî zevkine göre kendine özel hayat kurar. Naim Efendi konakta tek başına kalır. Hakkı Celis, büyük dayısını yalnız bırakmaz; onu sık sık ziyaret eder. Naim Efendi iyice fakirleşmiştir. Kâhyası Ragıp Efendi de onu bırakır. Hakkı Celis, talim dönüşünde Nuriye ve Neyyire Hanımlardan Seniha'nın Avrupa'dan döndüğü haberini alır. Ertesi gün talime gitmesi gerekirken Seniha'nın yanına gider. Seniha Paris sefareti erkânından birisiyle dönmüştür. Bu kişinin adı Nedim'dir ve konaktan ayrılmamaktadır. Hakkı Celis, Seniha'ya yaptıkları askeri eğitimlerden bahseder. Hakkı Celis, Seniha'da, şimdiye kadar onda hiç tesaduf etmediği bir yüksekte bakışı ve bir alaycı tebessümü fark eder. Hakkı Celis, Seniha'da bir şeye daha dikkat eder: Vücudu eski ahengini ve manasını kaybetmiştir. Hakkı Celis, Seniha'ya "Sizden evvel kaç kişi Avrupa'ya gitti geldi. Bunların bazılarının kıyafetlerinde epeyce değişiklik gördüm, fakat ruhlarında ne değişti; bilmiyorum. Bunlar bize oradan, başlarında bir acayip sarhoşluk ve gözlerinde safiyane bir hayretle avdet ettiler. Seniha abla, siz de bunlardan biri misiniz?" diye sorar. Seniha, ona "Sen hiçbir zaman hayat adamı olamayacaksın." diye karşılık verince Hakkı Celis de "Öyleyse ölüm adamı olurum." şeklinde cevap verir. Hakkı Celis, Seniha'nın yanından çıktıktan sonra bu söz üzerine düşünceye dalar. Onun gideceği cenk, cenklerin en büyüğü, bir cihan cengiydi. Halkın "Ya gazi, ya şehit!" diye bağırışlarının manasını şimdi daha iyi anlıyordu. Ne kadar ulu bir yolda olduğunu anladı. Eski şair Hakkı Celis'e içinde bir nefret uyandı. Hakkı Celis böyle düşünürken havaya kaldırdığı elinde Seniha'nın kokusunu hisseder ve bu kokunun kendisini etkilemesine şaşar. Hakkı Celis, vatan aşkı ile Seniha'nın aşkı arasında gidip gelir. Ancak Hakkı Celis, Şişli'deki apartmanda onu ziyareti sırasında anlamıştır ki Seniha'yı, ölümlere sürükleyen,

ulvi divanelikler yapturan bir aşkla sevmek kabil değildir. Daha sonra Seniha hakkında duyduğu dedikodular, bu hissinde haklı olduğunu ortaya koyar. Sekine Hanım, babası Naim Efendi'den Seniha'yı affetmesini ister. Ancak Naim Efendi, duyduğu bu dedikodular yüzünden onu görmeye cesaret edemez. Ancak Naim Efendi, konakta Seniha'nın odasına giderek onu hayalinde sever. Bu meselede biraz da hemşiresi Selma Hanımefendi'nin tesiri altında kalıyordu. Kendi gelerek veya adam göndererek biraderini yalnız bırakmıyordu. Bir gün Naim Efendi'yi hıçkırık nöbeti esnasında bulur. Selma Hanımefendi, onu bu halde bırakmak istemeyip yanına almak ister. Naim Efendi ise, konaktan ayrılmak niyetinde değildir. Konak kiralancaya kadar konakta kalması gerektiği fikriyle Selma Hanımefendi'yi bir süreliğine durdurabilmiştir. Uşağı Hasan'dan da bir bahaneyle gelen müşterileri savmasını ister.

Selma Hanımefendi, her tarafa konağın kiralık olduğunu yayar. Konağı kiralamak için bir sürü müşteri gelir. Bir defasında konağa bakmaya gelen bayanlar Naim Efendi'yi hareket eden bir ölüye benzetirler. Bu durum Naim Efendi'yi çok üzer. Naim Efendi'nin son senelerdeki bu fecaatini herkesten ziyade gören, hisseden Hakkı Celis'ti. Naim Efendi'nin bu içler acısı durumu Hakkı Celis'i düşüncelere sevk eder. Hakkı Celis, Naim Efendi'yi bir şeye alâmet olarak görür: “Hiç şüphesiz arkamızda bıraktığımız mazinin son feryadı ve önümüzde hissettiğimiz uçurumun ilk ürpertisi Naim Efendi'dir.” (Karaosmanoğlu, 2008, s. 166) Hakkı Celis'e göre Seniha'nın büyükbabası aynı zamanda hem bir ceza, hem de bir cezalıydı: “Bir cezaydı, arkasında bıraktığı âleme karşı; bir cezalıydı, kendisini karşılayan bedbaht ve avare zürriyet önünde..., ...Naim Efendi'nin konağını, böyle hafif bir ökçe darbesiyle ta temellerinden yıkıveren mahlûk, hiç şüphesiz herkesten ziyade Naim Efendi'nin eseri idi.” (Karaosmanoğlu, 2008, ss. 166-167) Yine Hakkı Celis, Tanzimat Fermanı için şunları düşünür: “O kadar necabet ve salâbetle başlayan o büyük Tanzimat cereyanı, döne dolaşa, nihayet İstanbul'un ortasına Seniha gibi bir kadınla, Faik Bey gibi bir erkek örneği bırakıp geçmişti. Türk dehasının yaptığı bu son medeniyet tecrübesi de gelmiş gelecek nesillere acı bir imtihan olmaktan başka bir şeye yaramamıştı. Hakkı Celis, kendi kendine diyordu ki: ‘Naim Efendi'nin hıçkırıklarıyla Seniha'nın kahkahalarındaki mana bir değil midir? Bu her iki ses de biten bir şeyi ifade etmiyorlar mı?’” (Karaosmanoğlu, 2008, s. 167) Askerlik, Hakkı Celis'e en hakiki şahsiyetini

öğretir ve bir ferdin başlı başına bir keyfiyet olmayıp, bir kemiyet içinde bir adet olduğunu hisseder. Peki Hakkı Celis, vatanın neyini temsil ediyordu? O, vatani kurtarmak için yola çıkmışlarla beraberdi. Kendi kendine diyordu ki: “Çünkü koyu, uzun ve sayısız bir kafilenin içindeyim, yolumuzun sonunda belki bir uçurum da olsa yürüyeceğim; zira benim için hiçbir şey geriye dönmekten daha fena değildir!” (Karaosmanoğlu, 2008, s. 168) Hakkı Celis için geride kalan âlem, Senihalardan, Faik Beylerden, Naim Efendilerden, Sekine Hanımlardan müteşekkil olan karışık, mayasız ve çürümüş âlemdi. Bununla beraber biraz merhamete, biraz da nefrete benzeyen bir his onu hâlâ âleme bağlı tutuyordu. Naim Efendi’ye gidişlerinde, Seniha’ya uğrayışlarında, işte, bu iki zıt histen bir şey vardı. Naim Efendi’nin torunu Seniha’ya karşı özlemi hat safhayı almıştır. Hakkı Celis geldiğinde, hemen Seniha’dan haber sorardı. Hakkı Celis de Seniha’nın zevk ve eğlencelerini fazla abartmadan anlatırdı. Hakkı Celis, hiçbir yerde akşamın bu kadar kasvetle bu kadar fena bir şeyi haber verir gibi geldiğini hatırlamıyordu. Hakkı Celis, geç vakit, ruhu ağır bir kederle yüklü, eve dönüyordu. İstanbul, ona ne ifade ediyordu? İstanbul, hudutları malum olmayan bir âlemdi. Hakkı Celis, etrafını saran bir sükûtu dinliyordu: “... zira bu sükût, dünyanın en ulu evliyalıyla en kahhar cihangirlerinin uyudukları son uykunun yegâne bekçisiydi.” (Karaosmanoğlu, 2008, s. 173) Ve bu ikinci defa idi ki, şanlı ve mübarek uyurların uykusu tehlikeye giriyordu. Hakkı Celis, bundan iki üç yıl evvel, yanından Çatalca’nın yaralıları geçerken onlara dikkat etmemiştii: “Bütün varlığını, manasız ve adi bir sevdanın alevi sarmıştı. Genç adam, kendi kendine ‘Ne kadar değişmişim!’ dedi. Gerçi, bugünkü Hakkı Celis, dünkü Hakkı Celis’e tamamıyla yabancıydı.” (Karaosmanoğlu, 2008, s. 174) Hakkı Celis, bir hafta sonra Çanakkale’ye sevk edileceğini düşündü. Bu genç adam, Naim Efendi, hıçkırıklarında devam etsin, Seniha Almanyalı, Avusturyalı zabitlerle rahat rahat çay ziyafetleri verebilsin diye, bir hafta sonra, Çanakkale’ye, hayatına doymadan ölüme gidecekti. Fakat bu ani buhran çok sürmüyor genç adam türbelerden, sebillerden, camilerden sızan hava içinde derhal kendini topluyordu: “Hayır! Hayır! Millet denilen şey, Naim Efendi gibi müstehaselerle, Senihaler ve Faik Beyler gibi sefil iştahlı insanlardan mürekkep bir varlık değildi. Bunlar milletin çürüten ve dökülen tarafıydı. Ve havaya kalkan sekiz yüz bin kılıç, işte, bu kangren olmuş uzvu kesip atmak içindi.” (Karaosmanoğlu, 2008, s. 175)

Hakkı Celis, Çanakkale'ye gideceği için veda ziyaretlerinde bulunur. İlk önce Belkıs Hanım'ı ziyaret eder. Burada Belkıs Hanım'ın nefsi arzusuyla karşılaşır. Belkıs Hanım, Hakkı Celis'e yakında Faik Bey'in Avrupa'dan geleceğini, Seniha'nın zor durumda kalacağını söyler. Hakkı Celis de, Seniha'nın mebus Necip Bey'le arasındaki ilişkinin yarın resmi bir şekil alacağını söyler. Daha sonra Nuriye ve Neyyire Hanımları ziyaret eder. Onların iğreti ruhlarındaki içliliğin ne gülünç sevakten çıktığını görür. Onlarla edebiyat üzerine konuşur. Hakkı Celis, edebiyatımızı başarılı bulmaz, zampara edebiyatı olarak nitelendirir. Gerçek şairleri şu şekilde tanımlar: “Mensup oldukları milletin itikatlarını, gazalarını, hezimetlerini, elem ve neşatını terennüm eden o büyük halk ve millet şairleri, benim için daima mübarektirler. Şair denilen mahlûk biraz evliya ve kahraman arasında bir şey olmalıdır.” (Karaosmanoğlu, 2008, s. 180) Hakkı Celis, daha sonra Seniha'yı ziyarete gider. Seniha yalnızdır ve birisini bekler bir hali vardır. Biraz sonra Faik Bey gelir. Seniha, Faik Bey'le arasında vuku bulacak çatışmayı önlemek için, Hakkı Celis'in varlığından memnundur. Hakkı Celis'le Faik Bey, birlikte evden çıkarlar. Birlikte bir bara giderler. Faik Bey, burada Seniha'dan dert yanar. Seniha'nın Necip Bey'le evliliklerini bozacağını söyler. Faik Bey, kadınlar hakkındaki olumsuz düşüncelerini dile getirir. Hakkı Celis, bardaki insanları şöyle değerlendirir: “Ne acayip âlem! Burada, herkes kendini eğleniyor zannediyor; fakat, hepsi de can sıkıntısından ne yapacağını şaşırılmış, tepinen, bağırın ve bir an evvel sızıp uyumak için sarhoş olan birtakım biçarelerdir.” (Karaosmanoğlu, 2008, s. 189) Hakkı Celis, Faik Bey'den ayrılır. Dışarı çıktığında geniş bir nefes alır. Ne kadar güzel bir gece sonuydu. Gün içerisinde yaşadıklarını, gördükleri insanların hayatlarını düşünür. Onların hayatları yavan ve boş unsurlardan oluşmaktaydı: “Bu unsurlar ki, Belkıs Hanım'ın titreyen vücudundan, Nuriye ve Neyyire Hanımların iğreti ruhlarındaki içlilikten, Seniha'nın arzu ve tamahlarından, Faik Bey'in öfkesinden, ‘bar’ halkının o zoraki neşvesinden ibaretti. Hakkı Celis'in aklına, zavallı Faik Bey'in bir sözü geldi: ‘Cephenin arkasındaki hayat daha iyi değil!’” (Karaosmanoğlu, 2008, s. 191)

Hakkı Celis, iki gün için izine gelir. Naim Efendi, onun gelişine çok sevinir. Yalnızlığından, yoksulluğundan ona bahseder. Hakkı Celis'e Seniha'nın izdivacının kaldığı haberini verir. Hakkı Celis, bunu, Faik Bey'in yaptığına yorar.

Gerçekte ise bir iş için Sofya'ya giden Necip Bey hâlâ, dönmemiştir. Ertesi gün Hakkı Celis, Faik Bey'i görmek ister. Ona Doğruyol'da rast gelir. Seniha'nın izdivacını bozanın kendisi olduğu izlenimini vermeye çalışır. Bu arada, oradan lastik tekerlekli bir arabada, Seniha geçer. Hakkı Celis'e selam verirken Faik Bey'in yüzüne bile bakmaz. Hakkı Celis'i evine götürür. Birlikte Seniha'nın odasına girerler. Seniha'nın odasındaki renk ve koku Hakkı Celis'i mest eder. Hakkı Celis, ona içinden geldiği gibi duygularını anlatır. Tuvalet masasının önüne oturmuş Seniha'nın vücuduna bakarken Seniha'nın aynadan kendisine gülerek baktığını görür. Hakkı Celis, kabahat esnasında yakalanmış bir çocuk gibi kızarır ve hüngür hüngür ağlamaya başlar. Seniha ağlamasını durdurmaya çalışır. Hakkı Celis, ağlamanın çok tatlı bir şey olduğunu söyler. Seniha, kendi kendine "Mutlaka bir sebebi olacak, hiç böyle sebepsiz ağlanır mı?" der. Hakkı Celis, niçin ağladığımı bileceksin, mutlaka bileceksin diye haykırır. Seniha, Hakkı Celis'e ta yüreğe saplanan bir nazarla bakar ve işveli bir sesle: "Demek beni hâlâ seviyorsun!" der. Benliğinin gizli bir köşesinde çoktan beri kapanmış sandığı yaranın böyle birdenbire tekrar açılıvermesi Hakkı Celis'i epeyce şaşırtır. Ancak Seniha'nın müstehzi tavrı Hakkı Celis'i Seniha'dan tamamen uzaklaştırır: "Fakat, bu hakikati keşfediş, biraz evvel onun için bir tatlı hayretken, Seniha'nın son işvebaz ve müstehzi tavrı önünde birdenbire acı bir kanaate inkılap etmişti. Onun içindir ki, genç kızın 'Demek beni hâlâ seviyorsun!' suali üzerine o kadar saffetle, o kadar coşkunlukla hatta o kadar haz ve neşve ile akan göz yaşları bulanarak, bozularak, yudum yudum zehir halinde içine döküldü ve keskin kokulu, ateşin renkleri içinde hıçkıran deminki genç birdenbire soğuk, sükûti ve çekingen bir çocuk haline girdi." (Karaosmanoğlu, 2008, ss. 205-206) Daha sonra Seniha, Hakkı Celis'e Faik Bey'den dert yanar, hayatının çıkmazını anlatır. Hakkı Celis, cepheye gitmek üzere Seniha ile vedalaşır.

Seniha ile Hakkı Celis'in son mülakatlarından on beş gün sonra, Servet Beylerde düğün gecesini andıran bir ziyafet olur. Bu ziyafet, son şeker vurgununu vuran gayet mühim bir şeker tüccarı içindir. Ziyafette iki Türk zabiti de vardır. Bunlar, Seniha'nın yakın dostlarına nişanlım diye tanıttığı Azmi Bey ile arkadaşı Hüsnü Bey'dir. Esasında büyük şeker tüccarı, Azmi Bey'in rakibinden başka biri değildir. Sekine Hanım da, bir haftadan beri ölüm halinde olan babası Naim Efendi'nin yanındadır. Servet Bey'in malî durumu iyidir. Servet Bey, para

biriktirip Avrupa'ya gitme niyetindedir. İşadamlarıyla, nazırlarla, zengin yabancılarla düşüp kalkan Servet Bey'in herhangi bir işte muvaffak olduğu da görülmemiştir: "Vakıa, harbin ikinci yılından itibaren, yaşayışına bir harp zengini şatafatını verdi; fakat bu şatafatın nereden, hangi yollardan hâsıl olduğunu bilenler gözlerini kırıp, bıyık altından gülüyorlardı." (Karaosmanoğlu, 2008, s. 212) Yemek sofrasında Hüsnü Bey, Hakkı Celis'in nasıl şehit düştüğünü anlatır. Seniha, daha fazla dayanamayıp Hüsnü Bey'in susmasını ister. Büyük şeker tüccarı, Hüsnü Bey'e: "Azizim, lütfen bana bir gün bu çocuğun medfun olduğu yeri gösteriniz; ona muhteşem bir mezar yaptıralım." der. Ve gözünün ucu ile Seniha'ya bakar, bu civanımerdane fikrinin genç kız üzerinde yapacağı tesiri görmek ister: "Fakat, Seniha sadece güzel ve süslüydü." (Karaosmanoğlu, 2008, s. 217)

İKİNCİ BÖLÜM

2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. KELİME GRUBU TANIMI VE SINIFLANDIRMASI

Jean Deny, “Türk Dil Bilgisi” adlı eserinde kelime öbeklerini şöyle tanımlar: “Kelimelerin biçim bakımından olduğu gibi mantık bakımından da bir bütün meydana getiren her bir topluluğuna biz kelime öbeği adını vereceğiz.” (Deny, 2012, s. 657). Deny (2012), birden fazla kelimedenden oluşan yargılı ve yargısız anlatımları kelime öbeği olarak adlandırmıştır. Kelime öbeklerini şu şekilde sınıflandırmıştır: 1. *Belirtici öbekler (birinci sözcüğü sıfat olan belirtici öbekler, ad tamlaması, Farsça söz dizimine göre belirtici öbekler)* 2. *Yanaşmalık Öbekler (Örn.: Sultan Mehmet)* 3. *Destekleyen bir kelime ile onun desteklediği bir tümleyen nesne’den yapılma öbekler: a. Tümleciyle beraber bir fiil çeşidi (Örn.: bir ev yapmak) b. Desteklediği kelime ile beraber bir edat çeşidi (Örn.: benim için) c. Desteklediği bir kelime ile beraber bir ad çeşidi (Örn.: bundan başka, bundan uzak)* 4. *Cümle Öbekleri: a. Cümleler b. Yarı cümleler.*

Muharrem Ergin “Türk Dil Bilgisi” adlı eserinde kelime grubunu şöyle tanımlar: “Kelime grubu birden fazla kelimeyi içine alan, yapısında ve mânâsında bir bütünlük bulunan, dilde bir bütün olarak muamele gören bir dil birliğidir.” (Ergin, 2003, s. 374). Muharrem Ergin (2003), 21 tane kelime grubu çeşidi belirlemiştir: *tekrarlar, bağlama grubu, sıfat tamlaması, iyelik grubu ve isim tamlaması, aitlik grubu, birleşik isim, unvan grubu, ünlem grubu, sayı grubu, edat grubu, isnat grubu, genitif grubu, datif grubu, lokatif grubu, ablatif grubu, fiil grubu, partisip grubu, gerundium grubu, kısaltma grupları, akuzatif grubu.*

Tahsin Banguoğlu “Türkçenin Grameri” adlı eserinde belirtme öbekleri olarak adlandırdığı kelime gruplarını şöyle açıklar: “Belirtme öbeklerinde bir kelime başka bir kelimenin taşıdığı kavramı daha yakından belli etmek için kullanılmıştır. Buna göre her belirtme öbeğinde enaz biri belirten (déterminant), biri belirtilen (déterminé) olmak üzere iki kelime bulunur: odanın tavanı, dalgalı deniz, pek yorgun, geri dönmek gibi.” (Banguoğlu, 2015, s. 497). Banguoğlu (2015), yapılarına göre 8 türlü ana belirtme öbeğinin var olduğunu söyler:

adtakımı, sıfattakımı, zarf öbeği, takı öbeği, çekim öbeği (isim öbekleri, fiil öbekleri), bağlam öbeği, yanaşma takımı (san öbekleri, ayama ve soyadı öbekleri, künye ve mahlas), katma öbekler (ünlem öbekleri, saplama öbekleri). Banguoğlu (2015), bir zarfın zarf, sıfat ve fiil ile oluşturduğu öbeği zarf öbeği olarak ifade etmiştir. Yine Banguoğlu (2015), çekimli isimlerin fiillerle oluşturduğu öbeği fiil öbeği olarak belirlemiş, birleşik fiilleri kelime grubu olarak almamıştır. Banguoğlu (2015), cümle içerisindeki ara sözleri saplama öbekleri olarak tanımlamış, fiilimsi gruplarına yer vermemiştir.

M. Kaya Bilgegil “Türkçe Dilbilgisi” adlı eserinde belirtme grupları olarak adlandırdığı kelime grubunu şöyle tanımlar: “Birden ziyade kelimedenden meydana geldiği halde, cümledeki görevi bakımından bir tek kelimedenden farksız olan, gerektiği takdirde, yine bir kelime imiş gibi çekim eki alabilen isim soyundan kelimelerin teşkil ettiği bileşik sözlere, belirtme (= tâyin) grupları diyoruz. ‘Halil Yüksel’in fazileti, matematik kitabı, altın yüzük, acı günler, bir içim su, Beşir Fuad, senin için, Mehmet Özdeğer ve Kadir Aytaç, boynu eğik, sağdan sola, çanak çömlek, kalem malem, Topal Osman, Reşid Paşa’ sözleri hep belirtme gruplarıdır.” (Bilgegil, 2014, s. 108). Bilgegil (2014), sekiz belirtme grubu belirlemiştir: *isim tamlamaları, sıfat tamlamaları, bağlaç grupları, zarf grupları, isim grupları, ikizlemeler, edat grupları, unvan grupları*. Bilgegil (2014), zarfın zarfı, sıfatı, mastarı ve fiili belirttiği grupları zarf grubu olarak belirlemiştir. Fiilimsi gruplarını ve birleşik fiilleri belirtme grupları içerisine almamıştır.

Vecihe Hatipoğlu (1982), “Türkçenin Sözdizimi” adlı eserinde anlatımı, yargılı anlatım ve yargısız anlatım olmak üzere ikiye ayırır. Yine Hatipoğlu bu anlatım türlerini kendi içerisinde kalıplaşmış olup olmamaları yönünden de ikiye ayırır. Hatipoğlu’na göre yargısız anlatımlar; tamlamalar (kalıplaşmamış), birleşik sözcükler (kalıplaşmış) ve ikilemelerdir (kalıplaşmış). Hatipoğlu’na göre yargılı anlatımlar; tümceler (kalıplaşmamış), atasözleri (kalıplaşmış) ve deyimlerdir (kalıplaşmış). Hatipoğlu yargısız anlatımları şöyle açıklar: “Yargısız anlatımlar, yargılı anlatımlara çeşitli yönlerden yardımcı olurlar. Yargısız anlatımlar, en az iki sözcüğün türlü ilgi ve nedenlerle yan yana sıralanmasından doğan birliklerdir.” (Hatipoğlu, 1982, s. 2). Hatipoğlu (1982), yargısız anlatım içerisinde tamlamaları şöyle sınıflandırır: *ad tamlaması (belirtili tamlama, belirtisiz tamlama, takısız tamlama), adıl tamlaması, sıfat tamlaması, ikilemeli tamlama, çıkmalı tamlama,*

kalmalı tamlama, yönelmeli tamlama, ilgeçli tamlama, bağlaçlı tamlama, zincirleme ad tamlaması, karma tamlama, girişik tamlama. Hatipoğlu (1963), “Kelime Grupları ve Kuralları “ adlı makalesinde kalıplaşmış kelime gruplarını açıklamıştır. Bu kelime grupları şunlardır: *birleşik kelimeler, terimler, deyimler (tekerlemeler, ayaklar), bilmeceler, atasözleri, vecizeler, argo.*

Mazhar Kükey, “Uygulamalı Örneklerle Türkçenin Sözdizimi” adlı eserinde “söz öbekleri” olarak adlandırdığı kelime grubunu şöyle tanımlar: ”Birden çok sözcüğü içine alan, anlamında ve yapısında bir bütünlük bulunan, tümcede bir tek sözcük gibi iş gören; tümceden küçük, sözcükten büyük, anlamlı geniş dil birliğine ‘sözcük öbeği” adı verilir. Sözcükler, ek alarak ya da eksize olarak birbirine bağlanma yoluyla sözcük öbeklerini oluştururlar.” (Kükey, 1975, s. 3). Mazhar Kükey (1975), 15 sözcük öbeği belirlemiştir: *ikilemeler, bağlama öbeği, iyelik öbeği, ad tamlaması, sıfat tamlaması, ilgeç öbeği, ünlem öbeği, unvan öbeği, sayı öbeği, yükleme öbeği, -i’li sözcük öbeği (akkuzatif öbeği), -e’li sözcük öbeği (datif öbeği), -de’li sözcük öbeği (lokatif öbeği), -den’li sözcük öbeği (ablatif öbeği), belirteç öbeği.* Kükey (1975), sözcük öbekleri içerisine fiilimsi gruplarını ve birleşik fiili almamıştır.

Rasim Şimşek, ”Örneklerle Türkçede Sözdizimi” adlı eserinde sözcüklerin kendi aralarında dizilişini ikiye ayırmıştır: *yargı öbeği ve belirtme öbeği.* Yargı bildirmeyen söz dizilişini belirtme öbeği olarak adlandırmıştır. Şimşek, belirtme öbeğini şöyle açıklar: “Sözcüklerin ikinci tür öbeklenmesi, kavramlar-arası ilişkilere dayanır. Burada ad soylu sözcükler, bir yüklem olmaksızın, doğrudan doğruya kendi aralarında ilişki içine girerler. Sözcüklerin bu tür ilişkisinden belirtme öbeği adı verilen yargısız anlatımlar doğar. Yargısız anlatımlar, sözdiziminin alt-birimini oluşturur.” (Şimşek, 1987, s. 321). Şimşek (1987), belirtme öbeklerini altı ana başlık altında toplar: *iyelik öbekleri (ad takımı, adil takımı), niteleme öbekleri (önadtakımı, sayı öbeği, san öbeği, belirteç öbeği), çekim öbekleri (ad öbekleri, eylem öbekleri, ilgeç öbekleri), ikileme, bağlaç öbekleri, ünlem öbekleri.* Şimşek (1987), deyimleri eylem öbeği olarak adlandırmıştır.

Nurettin Koç, “Yeni Dilbilgisi” adlı eserinde yeni dilbilimi anlayışıyla cümlenin unsurlarını “sözcük öbekleri” olarak adlandırmıştır. Koç, sözcük öbeğini şöyle açıklamıştır: “Bir öbekteki en önemli sözcük, daima son sözcüktür.

Dolayısıyla öbeğin kurucusu bu son sözcüktür. Öbekler, bu kurucu sözcüğün türüne göre ad alırlar. Örneğin öbeğin son sözcüğü ilgeçse, öbek ilgeç öbeği adını alır.” (Koç, 1990, s. 334). Koç (1990), sözcük öbeklerini 4 başlık altında toplar: *eylem öbeği, ad öbeği, ilgeç öbeği, belirteç öbeği*. Öbekleri son unsurlarına göre adlandırmıştır. Örneğin bir cümledeki öbekleri şöyle göstermiştir: *Ben (AÖ) biraz sonra (BÖ) uçakla (İÖ) Ankara'ya gidiyorum. (EÖ)* Koç (1990), bileşik sözcükleri, ikilemeleri ve deyimleri kalıplaşmış sözcük öbekleri olarak ifade etmiştir.

Leylâ Karahan, “Türkçede Söz Dizimi” adlı eserinde kelime gruplarını şöyle tanımlar: “Kelime grubu, bir varlığı, bir kavramı, bir niteliği, bir durumu, bir hareketi karşılamak veya belirtmek, pekiştirmek ve nitelemek üzere, belirli kurallar içinde yan yana dizilmiş kelimelerden oluşan yargısız dil birimidir.” (Karahan, 2015, s. 39). Karahan (2015), 14 kelime grubu belirlemiştir: *isim tamlaması, sıfat tamlaması, sıfat-fiil grubu, isim-fiil grubu, zarf-fiil grubu, tekrar grubu, edat grubu, bağlama grubu, unvan grubu, birleşik isim grubu, ünlem grubu, sayı grubu, birleşik fiil, kısaltma grupları (isnat grubu, yükleme grubu, yönelme grubu, bulunma grubu, uzaklaşma grubu, vasıta grubu, eşitlik grubu, birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu).*

Tahir Kahraman, “Çağdaş Türkiye Türkçesi Dilbilgisi” adlı eserinde “belirtme öbekleri” olarak adlandırdığı kelime grubunu şöyle tanımlar: “Genellikle tek varlığı ya da kavramı karşılayan, anlatım içinde tek öge olarak görev yapan ve yargı bildirmeyen söz birliklerine belirtme öbeği denir: anasının kuzusu, duygu derinliği; beş duyu organı, pembe gül; cıvıl cıvıl, eğri büğrü; akşama doğru, ondan sonra; en önce, pek az; dikkatle bakarak, uykuya doyunca; vay anam... gibi.” (Kahraman, 2009, s. 164). Kahraman (2009), yapısal özelliklerine göre 19 belirtme öbeği belirlemiştir: *iyelik takımları, ad takımları, sıfat takımları, belirteç takımları, özel ad öbekleri, san öbekleri, +Den... +E öbekleri, adfiil tümcecipleri, ortaç tümcecipleri, ulaç tümcecipleri, bağlaç öbekleri, iyelik ekiyle donmuş öbekler, durum ekiyle donmuş öbekler, toplamalı sayı öbekleri, ilgeç öbekleri, ikilemeler, fiil öbekleri, ünlem öbekleri, kısaltma öbekleri*. Kahraman, belirtme öbeklerinin esas sınıflandırmasını işlevlerine (cümle

ve kelime grubu içerisindeki görevlerine) göre yapmıştır. Kahraman (2009), belirtme öbeklerini işlevlerine göre 6 ana başlıkta toplamıştır: *ad öbekleri (sıfat takımları, iyelik takımları, özel ad öbekleri, san öbekleri, adfiil tümcelemsileri, bağlaç öbekleri, ad görevli başka öbekler), sıfat öbekleri, belirteç öbekleri (ilgeç öbekleri, ulaç öbekleri), fiil öbekleri, ünlem öbekleri, kısaltma öbekleri*. Kahraman (2009), birleşik yazılan tasviri fiilleri ve deyimleri fiil öbekleri olarak kabul etmemiştir.

H. İbrahim Delice, “Türkçe Söz Dizimi” adlı eserinde “kelime öbeği” olarak adlandırdığı kelime grubunu şöyle tanımlamıştır: “Birden çok kelimedenden oluşan, yapısında ve anlamında bir bütünlük bulunan, cümle veya cümlemsi içinde tek cümle ögesi; kelime öbeği içinde bütün hâlinde yardımcı veya temel öge olarak işlem gören ve bir kelime türü (isim, sıfat, zamir, edat vb.) yerine kullanılan söz dizileridir: Leylâ ile Mecnûn, bin altı yüz, kışa kadar, beyaz gül gibi.” (Delice, 2001, s. 19). Delice (2001), kelime öbeklerini oluşumlarının ekli olup olmamasını dikkate alarak sınıflandırmıştır: A. *Eksiz Kelime Öbekleri: Tekrar Öbeği, Yineleme Öbeği, Eksiz İsim Tamlaması, Sıfat Tamlaması, Sayı Öbeği, Özel İsim Öbeği, Unvan Öbeği, Zarf Öbeği, Edat Öbekleri (ünlem edat öbeği, çekim edatı öbeği, bağlama edatı öbeği, pekiştirme edatı öbeği), Fiil Öbeği (yardımcı fiil ile kurulan öbek fiiller, asıl fiil ile kurulan öbek fiiller)* B. *Ekli Kelime Öbekleri: İsim Tamlaması, Fiilimsi Öbekleri (isim-fiil öbeği, sıfat-fiil öbeği, zarf-fiil öbeği, bağ-fiil öbeği), Şart Öbeği, Kısaltma Öbekleri (iyelik öbeği, ilgi öbeği, yönelme öbeği, belirtme öbeği, kalma öbeği, ayrılma öbeği)* C. *Ekli ve Eksiz Kelime Öbekleri: Saplama Öbeği*. Delice'nin belirlediği kelime öbeği çeşitlerinden yineleme öbeği, pekiştirme edatı öbeği, bağ-fiil öbeği, şart öbeği, saplama öbeği dikkat çeken kelime öbekleridir.

Halil Açıkgöz ve Muhammet Yelten (2005), “Kelime Grupları” adlı eserlerinde kelime gruplarını işlevlerine göre sınıflandırmışlardır: A. *Fiil Görevli Gruplar (birleşik fiil)* B. *İsim Görevli Gruplar: B.1. Tam İsim Görevli Gruplar: a. Nominatif Halli Gruplar: tekrarlar, sıfat tamlaması, sayı grubu, unvan grubu, ünlem veya hitap grubu b. Diğer Hallerle Teşkil Eden Gruplar: 1. Kapsamı ve istikameti geriye yönelik fonksiyonlular (iyelik grubu ve isim tamlaması, isim tamlaması) 2. Kapsamı geriye ve istikameti ileriye yönelik fonksiyonlular (genitif grubu, aitlik grubu, akuzatif grubu, datif grubu, lokatif grubu, ablatif grubu, isnat*

grubu, edat grubu) B.2. Cümle Yapısına Yakın Olanlar (mastar grubu, partisip grubu, gerundium grubu), Asıl Kısaltma Grupları, Bağlama grubu. Açıkgöz ve Yelten, birleşik isim grubunu onomastik adlandırma kabul edip kelime grubu çeşidi olarak almamışlardır. Her türlü özel adlandırmaları buna dahil etmişlerdir. Açıkgöz ve Yelten, “-dır eki” ve “i- fiili” ile yüklem olan isimleri ve birleşik zamanlı fiilleri birleşik fiil olarak kabul etmektedirler. Yine bağlaçlarla bağlı cümleleri de bağlama grubu olarak almaktadırlar. (Açıkgöz, Yelten, 2005)

Günay Karaağaç, “Türkçenin Söz Dizimi” adlı eserinde söz öbekleri olarak adlandırdığı kelime grubunu şöyle tanımlar: “Söz öbeği, bir varlığı, bir kavramı, bir niteliği, bir durumu veya bir hareketi karşılamak üzere, belirli kurallar içinde yan yana gelen sözcük topluluğudur.” (Karaağaç, 2012, s. 159). Karaağaç (2012), söz öbeklerini yapımlık söz öbekleri ve çekimlik söz öbekleri olmak üzere ikiye ayırır. Daha önceden yapılmış ve hazır söz öbeklerini yapımlık söz öbekleri, daha önceden yapılmamış, hazır olmayan söz öbeklerini çekimlik söz öbekleri olarak adlandırır. Karaağaç (2012), söz öbeklerini şöyle sınıflandırır: A. Yapımlık Öbekler: 1. Fiilimsi Öbekleri (isim-fiil öbekleri, fiil ismi öbekleri, zarf-fiil öbekleri veya cümle + edat öbekleri) 2. Kısaltma Öbekleri: a. İsnat Öbeği b. Hal veya Edat Öbekleri (yalın hal öbeği, ilgi hali öbeği, yapma hali öbeği, yaklaşma hali öbeği, bulunma hali öbeği, uzaklaşma hali öbeği, vasıta hali öbeği, yön hali öbeği, eşitlik hali öbeği, benzerlik hali öbeği, karşılaştırma hali öbeği, sebep hali öbeği, sınırlandırma hali öbeği) c. Ünlem Öbeği 3. Sayı Öbeği 4. Birleşik Fiiller (isimlerle yapılan birleşik fiiller, fiillerle yapılan birleşik fiiller) 5. Yineleme Öbekleri 6. Aitlik Öbeği 7. Bağlama Öbek ve Cümleleri (sıralayıcı bağlama öbek ve cümleleri, açıklayıcı bağlama öbek ve cümleleri) 8. Özel Ad Öbeği (birleşik adlar, unvan öbeği) B. Çekimlik Söz Öbekleri: 1. İlişkilendirme Öbekleri: a. İsim Tamlaması (belirtili isim tamlaması, belirtisiz isim tamlaması, zincirleme isim tamlaması) b. İyelik Öbeği c. İlgi Hali Öbeği 2. Nitelendirme Öbekleri: a. Sıfat Tamlaması (varlığın var oluş sıfatları, varlığın eylem sıfatları).

Mehmet Özmen, “Türkçenin Sözdizimi” adlı eserinde kelime grubunu şöyle tanımlar: “Kelime grubu, birbirine, yapı ve anlam olarak bağlanan ve kendi aralarında bir bütün oluşturan iki veya daha fazla unsurdan oluşan kelimeler topluluğudur.” (Özmen, 2013, 51). Özmen (2013), kelime gruplarını 24 başlık altında toplamıştır: *iyelik grubu, isim tamlaması, sıfat tamlaması, zarf tamlaması,*

ikileme, bağlama grubu, birleşik fiil (isimlerle kurulan birleşik fiiller, fiillerle kurulan birleşik fiiller, çekimli fiillerle kurulan birleşik fiiller), edat grubu, sayı grubu, isnat grubu, birleşik isim, unvan grubu, ünlem grubu, aitlik grubu, tamlayan grubu, bulunma grubu, yönelme grubu, çıkma grubu, araç grubu, belirtme grubu, isim-fiil grubu, sıfat-fiil grubu, zarf-fiil grubu, kısaltma grubu (isim unsuru + isim unsuru + A, isim unsuru + Dan + isim unsuru + A, isim + isim + Da, diğer kısaltma grupları).

Hürriyet Gökdayı (2010), “Türkiye Türkçesinde Öbekler” adlı makalesinde dilbilimcilerin sözcük öbeği tanımlarını ve sınıflandırmalarını bir araya getirip bunlar arasındaki farklılıkları ortaya koymuştur. Bu farklılıkların dilcilerin sözcük öbeklerini farklı yönlerden değerlendirmelerinden kaynaklandığını bunun yerine sözcük öbeklerinin belirli yapı ve anlam ölçütlerine göre değerlendirilmesi gerektiğini belirtmiştir. Gökdayı sözcük öbeklerini şu şekilde tanımlamıştır: “... birden fazla sözcüğün tek bir kavramı göstermek üzere belirli kurallara göre geçici biçimde bir araya gelerek oluşturdukları yapısal ve anlamsal bütünlüğe sahip sözcük dizisi...” (Gökdayı, 2010, s. 1304). Gökdayı (2010), evrensel dilbilgisine göre öbeklerin yapısının gösterilmesi ve adlandırılması gerektiğini, yani öbeklerin baş konumunda olan sözcük temelli bir açıklama, adlandırma ve sınıflandırmaya tabi tutulması gerektiğini belirtir. Türkçede baş unsur sonda bulunur, sözcük öbekleri sondaki kelimenin türüne göre adlandırılmalıdır. Bu doğrultuda 5 çeşit sözcük öbeği belirler: *ad öbeği, sıfat öbeği, zarf öbeği, ilgeç öbeği, eylem öbeği.*

2.2. KELİME GRUPLARI ÜZERİNE YAPILMIŞ YÜKSEK LİSANS TEZLERİ

- Acıpınar, S. (2018). *Attilâ İlhan’ın Şiir Kitaplarında Kelime Grupları.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi). İstanbul Arel Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Bu çalışmada Attilâ İlhan’ın 6 şiir kitabındaki 303 şiir, kelime grubu yönünden incelenmiştir. Her şiir kitabı ayrı ayrı incelenmiştir. Eserin sonunda şiir kitaplarındaki şiirler ve mısralar numaralandırılarak verilmiştir. Toplam 24 kelime

grubu tespit edilmiştir: *isim tamlaması, sıfat tamlaması, isim-fiil grubu, sıfat-fiil grubu, zarf-fiil grubu, tekrar grubu, edat grubu, bağlama grubu, ünlem grubu, sayı grubu, unvan grubu, birleşik isim grubu, iyelik grubu, aitlik grubu, vasıta grubu, eşitlik grubu, isnat grubu, datif grubu, akuzatif grubu, lokatif grubu, ablatif grubu, genitif grubu, Farsça tamlama*. Bu kelime gruplarının örnekleri şiir kitabının adı, şiir ve mısra numarası ile verilmiştir. Toplam 14.184 kelime grubu tespit edilmiştir. En fazla kullanılan kelime grupları sıfat tamlaması, iyelik grubu ve isim tamlamasıdır.

- Akdemir, Z. (2018). *Ahmed Mithat Efendi'nin "Vah" Adlı Romanında Kelime Grupları ve Söz Varlığı*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Bu çalışmada Ahmed Mithat Efendi'nin "Vah" adlı romanı kelime grupları ve söz varlığı yönünden incelenmiştir. Kelime gruplarının çeşitlerinin belirlenmesinde Muharrem Ergin'in sınıflandırmasının temel alındığı belirtilmiştir. Romanda şu kelime grupları belirlenmiştir: *isim tamlaması, sıfat tamlaması, sıfat-fiil grubu, zarf-fiil grubu, isim-fiil grubu, tekrar grubu, edat grubu, bağlama grubu, unvan grubu, birleşik isim, ünlem grubu, sayı grubu, aitlik grubu, birleşik fiil, kısaltma grupları (yükleme grubu, yaklaşma grubu, bulunma grubu, uzaklaşma grubu, vasıta grubu), iyelik grubu, isnat grubu*. Her bir kelime grubunun örneği kendi içerisindeki alt özellikleriyle beraber verilmiştir. Eserin sonunda "Vah" romanı her satırı numaralandırılarak verilmiştir. Her örneğin sonuna romandaki satır numarası yazılmıştır. Eserin sonuç bölümünde kelime gruplarının kullanım sayısı ve oranı verilmiştir. Romanda toplam 20.762 kelime grubu tespit edilmiştir. 7.900 kullanım sayısı ile en fazla kullanılan kelime grubu sıfat tamlamasıdır. Bunu isim tamlaması, sıfat-fiil grubu, edat grubu, birleşik fiil izlemiştir. En az kullanılan kelime grupları unvan ve ünlem gruplarıdır.

- Khalil Zrar, S. (2017). *Elif Şafak'ın Aşk Adlı Romanındaki Kelime Gruplarının İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi). Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Bu çalışmada Elif Şafak'ın "Aşk" adlı romanındaki kelime grupları incelenmiştir. Kelime gruplarının belirlenmesi ve sınıflandırılmasında Leylâ Karahan'ın "Türkçede Söz Dizimi" adlı eserinin esas alındığı belirtilmiştir. Romanda tespit edilen kelime grupları şunlardır: *isim tamlaması, sıfat tamlaması, sıfat-fiil grubu, isim-fiil grubu, zarf-fiil grubu, tekrar grubu, edat grubu, bağlama grubu, unvan grubu, birleşik isim grubu, ünlem grubu, sayı grubu, birleşik fiil, kısaltma grupları (isnat grubu, bulunma grubu, yaklaşma grubu, uzaklaşma grubu, yükleme grubu, vasıta grubu, ilgi grubu, eşitlik grubu)*. Edat ve bağlama grupları ayrıntılı bir şekilde gösterilmiştir. Her örneğin sonuna kitaptaki sayfa ve satır numarası yazılmıştır. Sonuç bölümünde kelime gruplarının kullanım sayısını gösteren tablo verilmiştir. Romanda toplam 19.945 kelime grubu tespit edilmiştir. 4.183 kullanım sayısı ile en fazla kullanılan kelime grubu sıfat tamlamasıdır. Bunu isim tamlaması, birleşik fiil, edat grubu, sıfat-fiil grubu, zarf-fiil grubu ve isim-fiil grubu izlemiştir. En az kullanılan kelime grupları sayı ve ünlem gruplarıdır. Romandan bulunma ve yükleme gruplarına örnek bulunamadığı belirtilmiştir.

- Belen, M. (2016). *Remzi Oğuz Arık'ın Eserlerinin Söz Varlığı ve Kelime Grupları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi). Sakarya Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Bu çalışmada Remzi Oğuz Arık'ın altı eseri (Coğrafyadan Vatana, Türk Sanatı, İdeal ve İdeoloji, Meseleler, Türk İnkılâbı ve Milliyetçiliğimiz, Türk Gençliğine) söz varlığı ve kelime grupları yönünden incelenmiştir. Eserlerde şu kelime grupları belirlenmiştir: *isim tamlaması, sıfat tamlaması, sıfat-fiil grubu, zarf-fiil grubu, isim-fiil grubu, tekrar grubu, edat grubu, bağlama grubu, unvan grubu, birleşik isim grubu, ünlem grubu, sayı grubu, birleşik fiil, kısaltma grupları, Arapça-Farsça tamlamalar*. İsim ve sıfat tamlamaları iki kelimedenden oluşan ve üç ve daha fazla kelimedenden oluşan şekilde oluşumlarına göre ayrılmıştır. Edat ve bağlama grupları oluşum şekillerine göre alt başlıklar altında verilmiştir. Daha sonra kelime gruplarının çeşitlerine göre dağılım tablosu verilmiştir. Toplam 19.092 kelime grubu tespit edilmiştir. 6.080 kullanım sayısı ile en fazla sıfat tamlaması kullanılmıştır. 5.023 kullanım sayısı ile isim tamlaması da çokça kullanılmıştır. Fiilimsi gruplarından isim-fiillin diğer fiilimsi gruplarına göre daha çok kullanıldığı görülmektedir. Birleşik fiil ve edat grubu da çokça

kullanılmıştır. Ünlem grubu, sayı grubu ve Arapça-Farsça tamlamalar en az kullanılan kelime gruplarıdır.

- Çiçek, Ş. (2015). *İhsan Oktay Anar'ın "Puslu Kıtalar Atlası" Adlı Romanında Kelime Grupları, Kelime Sayısı ve Kelimelerin Kullanım Sıklığı*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi). Fırat Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.

(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Bu çalışmada İhsan Oktay Anar'ın "Puslu Kıtalar Atlası" romanı kelime grupları ve söz varlığı yönünden incelenmiştir. Çalışmada kelime gruplarının belirlenmesi ve sınıflandırılmasında Leylâ Karahan'ın "Türkçede Söz Dizimi" adlı eserinin esas alındığı belirtilmiştir. Çalışmada tespit edilen kelime grupları şunlardır: *isim tamlaması, sıfat tamlaması, sıfat-fiil grubu, zarf-fiil grubu, isim-fiil grubu, tekrar grubu, edat grubu, bağlama grubu, birleşik isim grubu, ünlem grubu, sayı grubu, birleşik fiil, kısaltma grubu (isnat grubu, yükleme grubu, yaklaşma grubu, bulunma grubu, uzaklaşma grubu, vasıta grubu)*. Tekrar grubu, edat grubu, bağlama grubu, birleşik fiil ve kısaltma grubu kendi içerisindeki özelliklere göre gruplandırılmıştır. Eserin sonuna her satırı numaralandırılmış olan romanın kopyası eklenmiştir. Kelime grubu örnekleri satır numaraları ile verilmiştir. Sonuç bölümünde kelime gruplarının kullanım sayısı verilmiştir. Romanda toplam -tekrar eden kelime grupları bir kez sayılarak- 5.730 kelime grubu tespit edilmiştir. 1.713 kullanım sayısı ile en fazla sıfat tamlaması kullanılmıştır. Bunu isim tamlaması, sıfat-fiil grubu, edat grubu, birleşik fiil, kısaltma grupları, bağlama grubu izlemiştir. Fiilimsi gruplarında sıfat-fiil kullanımını zarf-fiil ve isim-fiile göre çok daha fazladır. En az kullanılan kelime grupları ünlem ve unvan gruplarıdır.

- Khan, H. (2014). *Mustafa Kutlu'nun Uzun Hikâye Adlı Eseri Üzerine Bir Söz Dizimi (Kelime Grupları) İncelemesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi). İstanbul Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Bu çalışmada Mustafa Kutlu'nun "Uzun Hikâye" adlı eserinin ilk 80 sayfası kelime grupları yönünden incelenmiştir. Kelime gruplarının belirlenmesi ve tasnifinde Muharrem Ergin'in tasnifinin temel alındığı belirtilmekle birlikte

bazı farklılıklar vardır. Hikâyede tespit edilen kelime grupları şunlardır: *iyelik grubu, isim tamlaması, sıfat tamlaması, tekrar grubu, birleşik isim grubu, edat grubu, ünlem grubu, unvan grubu, bağlama grubu, birleşik fiil grubu, sayı grubu, kuvvetlendirme grubu, derecelendirme grubu, kısaltma grupları* [1. *Kalıplaşmaya Elverişli Olmayan Kısaltma Grupları* 2. *Kalıplaşmaya Elverişli Olan Kısaltma Grupları (yaklaşma grubu, uzaklaşma grubu, bulunma grubu, yükleme grubu, vasıta grubu, isnat grubu, ilgi grubu)* 3. *Sistemik Olmayan Kalıp Sözcükler Olan Kısaltmalar*], *Fiilimsi Grupları (isim-fiil grubu, sıfat-fiil grubu, zarf-fiil grubu)*. Hikâyede kelime grupları gösterilirken her kelime grubu oluşum özellikleri dikkate alınarak gösterilmiştir. (unsurlarının hangi kelime grubu olduğu, hangi ekleri aldığı vb.) Bu çalışmada dikkat çeken unsurlar kuvvetlendirme grubuna, derecelendirme grubuna yer verilmesi ve birleşik isim grubunun kapsamının genişletilmiş olmasıdır.

- Dayıoğlu, A. (2014). *İskender Pala'nın Babil'de Ölüm İstanbul'da Aşk Adlı Romanındaki Kelime Grupları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi). Dumlupınar Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Bu çalışmada “Babil’de Ölüm İstanbul’da Aşk” romanı kelime grupları yönünden incelenmiştir. Roman şu kelime grupları yönünden incelenmiştir: *isim tamlaması, sıfat tamlaması, sıfat-fiil grubu, isim-fiil grubu, zarf-fiil grubu, tekrar grubu, edat grubu, bağlama grubu, unvan grubu, ünlem grubu, sayı grubu, kısaltma grupları (isnat, yükleme, yaklaşma, bulunma, uzaklaşma, vasıta, eşitlik, ilgi), birleşik isim grubu, birleşik fiil grubu*. Her kelime grubu romanın belli sayfaları esas alınarak belirlenmiştir. Kelime grubunu en iyi gösteren örnekler seçilmiş, örneklerin sonuna romandaki sayfa numarası yazılmıştır. Her kelime grubu yapısı ve kelime grubu ve cümle içerisindeki görevleri yönünden örneklendirilmiştir. Her kelime grubu sonunda grubun özellikleri yönünden istatistikî bilgiler sunan çizelge ve grafik sunulmuştur. Sonuç bölümünde de kelime gruplarının kullanım sayıları ve oranlarını gösteren çizelge ve grafik verilmiştir. Toplam 946 kelime grubu örneklendirilmiş bunlar içerisinde en fazla kullanılan kelime grupları isim tamlaması ve sıfat tamlaması olurken en az kullanılan kelime grupları da sayı grubu ve ünlem grubu olmuştur.

- Karakayalı, T. (2010). *İhsan Oktay Anar'ın "Amat" Adlı Romanında Kelime Grupları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.

(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Bu çalışmada "Amat" romanı kelime grupları yönünden incelenmiştir. Çalışmada kelime gruplarının belirlenmesi ve sınıflandırılmasında Leylâ Karahan'ın "Türkçede Söz Dizimi" adlı eserinin esas alındığı belirtilmiştir. Her kelime grubu yapısı ve işlevi yönünden romandan örneklendirilmiştir. Örneklerin sonuna romandaki sayfa numarası yazılmıştır. Sonuç bölümünde ilk 50 sayfada kullanılan kelime gruplarının sayısını ve oranını gösteren çizelge verilmiştir. Toplam 4.431 kelime grubu tespit edilmiştir. En çok kullanılan kelime grupları sıfat tamlaması, isim tamlaması, sıfat fiil grubu; en az kullanılan kelime grupları sayı grubu, ünlem grubu ve birleşik isim grubudur.

- Demirci, A.R. (2010). *"Fatih Harbiye" Romanında Kelime Grupları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.

(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Bu çalışmada "Fatih Harbiye" romanı kelime grupları yönünden incelenmiştir. Çalışmada kelime gruplarının belirlenmesi ve sınıflandırılmasında Leylâ Karahan'ın "Türkçede Söz Dizimi" adlı eserinin esas alındığı belirtilmiştir. Her kelime grubunun yapısı ve işlevi romandan örneklerle açıklanmıştır. Romandan bir veya birkaç cümle alınarak bu cümlelerdeki kelime grupları gösterilmiştir. Kelime grupları içerisindeki kelime grupları da gösterilmiştir. Romandaki bütün cümleler kelime grupları yönünden tahlil edilmiştir. Sonuç bölümünde romanda kullanılan kelime gruplarının sayısını gösteren çizelge verilmiştir. Romanda toplam 10.475 kelime grubu tespit edilmiştir. Sıfat tamlaması, isim tamlaması, fiilimsi grupları, birleşik fiil, edat grubu, tekrar grubu, bağlama grubu, kısaltma grupları çokça kullanılan kelime grupları iken unvan grubu, sayı grubu, ünlem grubu, birleşik isim grubu daha az kullanılan kelime gruplarıdır.

- Başlamışlı, M. (2010). *Tarık Buğra'nın "Küçük Ağa" İsimli Romanındaki Kelime Gruplarının İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi).

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü,
Kahramanmaraş.

(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Bu çalışmada “Küçük Ağa” romanı kelime grupları yönünden incelenmiştir. Çalışmada kelime gruplarının belirlenmesi ve sınıflandırılmasında Muharrem Ergin’in “Türk Dil Bilgisi” kitabının esas alındığı belirtilmiştir. Çalışmada kelime grupları şu şekilde sınıflandırılmıştır: *isim tamlaması, iyelik grubu, ilgi grubu, sıfat tamlaması, sıfat-fiil grubu, zarf-fiil grubu, isim-fiil grubu, tekrar grubu, edat grubu, bağlama grubu, unvan grubu, birleşik isim grubu, ünlem grubu, sayı grubu, aitlik grubu, birleşik fiil grubu, isnat grubu, belirtme grubu, yönelme grubu, bulunma grubu, ayrılma grubu, vasıta grubu, kısaltma grubu*. Çalışmada her kelime grubu yapısı ve kelime grubu ve cümle içerisindeki görevleri yönünden de sınıflandırılmıştır. Kelime gruplarının bu özellikleri romandan alınan örneklerle gösterilmiştir. Her örneğin sonunda romandaki sayfa ve satır numarası yazılmıştır. Çalışmanın sonuç bölümünde kelime gruplarının kullanım sıklığı ve kullanım özellikleri belirtilmiştir.

- Yılmaz, G. (2009). *Türkçede Kısaltma Grupları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.

(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Bu çalışmada Türkçenin tarihi dönemlerinde kısaltma gruplarının nasıl ve hangi sıklıkla kullanıldığı belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla Türkçenin tarihi gelişimini yansıtan Orhun Abideleri, Kutadgu Bilig, Mukaddimetü’l Edeb, Yunus Emre Divanı, Dede Korkut Hikâyeleri, Sıfatu’l Haremeyn, İntibah, Handan, Beş Şehir ve Memleket Hikâyeleri adlı eserler kısaltma grupları yönünden incelenmiştir. Bu çalışmada dokuz çeşit kısaltma grubu belirlenmiştir: isnat grubu, belirtme grubu, yönelme grubu, bulunma grubu, ayrılma grubu, ilgi grubu, eşitlik grubu, vasıta grubu, kalıplaşmış ifadeler. Belirlenen on eserde toplam 582 kısaltma grubu tespit edilmiştir. Orhun Abideleri’nde 4, Kutadgu Bilig’de 89, Mukaddimetü’l Edeb’de 23, Yunus Emre Divanı’nda 155, Dede Korkut Hikâyeleri’nde 59, Sıfatu’l Haremeyn’de 18, İntibah’ta 71, Handan’da 89, Beş Şehir’de 52, Memleket Hikâyeleri’nde 22 kısaltma grubu tespit edilmiştir. Çalışmada bu eserlerde en çok kullanılan kısaltma gruplarının kalıplaşmış

ifadeler, isnat grubu ve ayrılma grubu olduğu; en az kullanılan kısaltma gruplarının ise ilgi grubu ve vasıta grubu olduğu belirtilmiş, belirtme ve eşitlik gruplarına örnek bulunamadığı ifade edilmiştir. Eserde Türk Dil Kurumu 2005 baskılı “Türkçe Sözlük”te yer alan kısaltma grupları da belirlenmiştir. Sözlükte toplam 602 kısaltma grubu belirlenmiştir. Sözlükte en çok kullanılan kısaltma grupları; kalıplaşmış ifadeler, isnat grubu, ayrılma grubu, bulunma grubu ve yönelme grubudur. Çalışmanın sonunda sözlükte belirlenen kısaltma grupları sözlük başlığı altında verilmiştir. Çalışmada ayrıca kalıplaşmış ifadeler olarak belirlenen *diz dize*, *yüz yüze*, *tepeden tırnağa*, *göz önünde*, *saati saatine* gibi ifadelerin bazı dilciler tarafından ikileme olarak kabul edildiği ancak bu ifadelerin kısaltma gruplarına daha yakın olduğu dile getirilmiştir.

- Mıdık, Ö. (2008). *Sait Faik Abasıyanık'ın “Az Şekerli” Adlı Hikâye Kitabındaki Hikâyelerin Kelime Grupları Bakımından İncelenmesi ve Türkçe Eğitime Katkısı*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Bu çalışmada “Az Şekerli” hikâye kitabındaki sekiz hikâye kelime grupları yönünden incelenmiştir. Kelime gruplarının belirlenmesi ve sınıflandırılmasında kelime gruplarının kelime grubu ve cümle içindeki görevleri dikkate alınmıştır. Kelime grupları başlıca yedi başlık altında toplanmıştır: *ad öbekleri*, *sıfat öbekleri*, *zarf öbekleri*, *fiil öbekleri*, *ünlem öbekleri*, *bağlaç öbekleri*, *kısaltma öbekleri*. Bu ana öbekler kendi içerisinde de sınıflandırılmıştır. Örneğin ad öbekleri; iyelik takımları, sıfat takımları, özel ad öbekleri, san öbekleri, ad-fiil öbekleri, cümlede ad göreviyle kullanılan ortaç öbekleri, ikileme biçimindeki ad öbekleri şeklinde sınıflandırılmıştır. Her kelime öbeği hikâyeden sayfa ve satır numarası verilerek örneklendirilmiştir. Çalışmanın sonuç bölümünde hikâyede kullanılan kelime öbeklerinin sayısı verilmiştir. En çok kullanılan kelime öbeğinin sıfat takımı olduğu belirtilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. KELİME GRUPLARI

Bir varlığı, bir kavramı, bir niteliği, bir durumu veya bir hareketi karşılamak üzere belirli kurallar içinde yan yana gelen kelimeler topluluğuna kelime grubu denir. Leylâ Karahan, kelime grubunu şöyle tanımlar: "Kelime grubu, bir varlığı, bir kavramı, bir niteliği, bir durumu, bir hareketi karşılamak veya belirtmek, pekiştirmek ve nitelemek üzere, belirli kurallar içinde yan yana dizilmiş kelimelerden oluşan yargısız dil birimidir." (Karahan, 2015, s. 39)

Muharrem Ergin kelime grubunu şöyle tanımlar: "Kelime gurubu birden fazla kelimeyi içine alan, yapısında ve mânâsında bir bütünlük bulunan, dilde bir bütün olarak muamele gören bir dil birliğidir." (Ergin, 1993, s. 353), "Kelime gurubu tek bir nesneyi veya hareketi birlikte karşılayan kelimeler topluluğu demektir." (Ergin, 1993, s. 353)

Kelime grubunun iki işlevi vardır:

1. Tek kelime ile karşılanamayan varlık, kavram, nitelik, durum ve hareketleri karşılar. *Çamaşır makinesi, kapı kolu, çöp kutusu, tahta silgisi, tahta kalemi, telefon etmek, namaz kılmak, misafir etmek* gibi nesne ve hareketlerin dilimizde tek kelimelik karşılıkları yoktur. Bu gibi nesne ve hareketleri kelime grubu ile karşılarız.
2. Varlık, kavram, nitelik, durum ve hareketleri çeşitli özellikleri ile birlikte karşılar. *Kırmızı top, acımasız gurbet, durakta bekleyen, içeri girince, gazete okumak, çözüvermek, yüzebilmek* gibi ifadeler tek kelime ile karşılanamaz. Nesne ve hareketleri özellikleri ile birlikte ancak kelime grubu ile karşılayabiliriz.

Kelime Gruplarının Özellikleri

- a. Kelime grupları yargısız dil birimleridir.
 - *günden güne bulunan hükümet işlerinde (yt) / tiksinererek (y): zarf-fiil grubu*
 - *devlete ve devlet adamlarına karşı (s) / derin bir saygı (i): sıfat tamlaması*
 - *onu (bln) / müsavî derecede (z) / kederlendiren (y): sıfat-fiil grubu*

- b. Kelime grupları birer belirtme gruplarıdır. Tek bir nesneyi veya hareketi belirtmek için, grup içinde yan yana gelen kelimeler bir işbirliği yapar, birbirlerini tamamlarlar. Kelime gruplarında belirten-belirtilen, tamlayan-tamlanan olmak üzere iki unsur bulunur. Tamlayan yardımcı unsur, tamlanan asıl unsurdur. “Kapının kolu” isim tamlamasında tamlayan unsur “kapının”, tamlanan unsur “kolu” kelimesidir.
- c. Kelime grubunda kelimeler birtakım kurallarla bir araya gelir. Kelimeler bazen ekli bazen eksiz birbirine bağlanır. Böyle bir düzenle kurulduğu için kelime grubunun yapısında bir bütünlük vardır. Kelime grupları, cümle ve diğer kelime grupları içinde, tek kelime gibi isim, sıfat, zarf ve fiil görevlerinde kullanılır.
- *Osmanlılar/ hiçbir zaman/ bu İstanbulun devrindeki kadar/ zarif, temiz ve kibar olmadılar.*

Bu cümlede yer alan kelime gruplarından “hiçbir zaman” zarf, “bu İstanbulun devrindeki kadar” zarf, “zarif, temiz ve kibar ol-“ fiil görevinde kullanılmıştır.

- d. Kelimelerin grup içinde sıralanışı kurallıdır. Türkçede yardımcı unsur, asıl unsurdan önce gelir. “Temiz su”, “masa örtüsü” kelime gruplarında “su” ve “örtüsü” kelimeleri ana unsur olup sonda yer alır. “Temiz” ve “masa” kelimeleri yardımcı unsur olup başta yer alır. Kelime gruplarında kelimelerin sıralanışında zaman unsuruna da etkilidir. Fiile dayalı kelime gruplarında yardımcı hareket, asıl hareketten önce meydana geldiği için, yardımcı hareket, asıl hareketten önce gelir. “Kapıyı açıp içeri girince” kelime grubunda “aç-“ eylemi “gir-“ eyleminden önce yapıldığı için önce yazılmıştır. Sadece birleşik fiil ile edat grubunda, ana unsur başta bulunur. Bu gruplarda ikinci unsur, bir çekim unsurudur, bir “ek” işlevi görür.
- e. Kelime gruplarında unsurların sırası, özellikle konuşma ve şiir dilinde değişebilir. Ancak yine bu kelime grupları normal sıraları içinde idrak edilir.

- **Rüzgâr sürüklenirken derinlerden derine** (A.M. Arolat) (rüzgâr derinlerden derine sürüklenirken)
- **Toplanırken göklerde bulutlar yığın yığın** (A.M. Arolat) (bulutlar göklerde yığın yığın toplanırken)
- **Sarışın buğdayı rüyalarımızın** (A.H. Tanpınar) (rüyalarımızın sarışın buğdayı)
- **Kanlı hiddetidir bu ses onların.** (A.H. Tanpınar) (onların kanlı hiddetidir)

f. Kelime gruplarının diğer kelime ve kelime gruplarıyla ilişkisi grubun sonundaki ek ile sağlanır. Grubun sonundaki ek bağlandığı kelimeye değil, o kelime grubuna aittir.

- *Bazı sıkıntılı saatlerinde/ bir aynanın karşısına geçip,/ bu kutudan çıkardığı şapkaları/ birer birer/ tecrübe ederdi.*

Bu cümlede birinci kelime grubu “bazı sıkıntılı saatlerinde” bulunma hâl eki ile, ikinci kelime grubu “bir aynanın karşısına geçip” yalın hâl ile, üçüncü kelime grubu “bu kutudan çıkardığı şapkaları” belirtme hâl eki ile, dördüncü kelime grubu “birer birer” yalın hâl ile, beşinci kelime grubu “tecrübe ederdi” geniş zaman ve görülen geçmiş zaman kip ekleriyle cümleyi oluşturmuşlardır.

g. Fiile dayalı sıfat-fiil, isim-fiil ve zarf-fiil gruplarında fiilin anlamı, cümlede olduğu gibi özne, nesne, yer tamlayıcısı ve zarf adı verilen öğelerle tamamlanır. Ancak bu gruplar yargı bildirmediikleri için cümle değildir.

- *gece kaçamaklarına makul bir sebep göstermek için (z) / maddi ve manevi birçok zahmetlere (yt) / girmek (y): isim-fiil grubu*
- *hemşiresine (yt) / ara sıra (z) / delicesine sevdiği bir metresinden (yt) / bahsettiği (y): sıfat-fiil grubu*
- *elinde tuttuğu bir küçük kamçıyı (bln) / sağa sola (yt) / sallayarak (y): zarf-fiil grubu*

h. Üç ve daha fazla kelimedenden oluşan kelime gruplarının unsurlarının biri ya da ikisi de kelime grubudur.

“Tıpkı gözlerinin rengine benzeyen (s) / bir ruh (i): sıfat tamlaması” kelime grubunda birinci ve ikinci unsur da birer kelime grubudur. İkinci unsur bir sıfat tamlaması: “bir (s) / ruh (i): sıfat tamlaması”; birinci unsur da bir sıfat-fiil grubudur: “tıpkı (z) / gözlerinin rengine (yt) / benzeyen (y): sıfat-fiil grubu”

- i. Kelime gruplarının vurgusu grubun yapısına göre değişir. Vurgu başta, sonda veya sondan bir önceki kelime üzerinde olabilir. Bazı gruplarda bütün unsurların vurgusu eşittir.

Türkçede başlıca kelime grupları şunlardır:

3.1. İSİM TAMLAMASI

İki isim unsurunun sahiplik kavramı çerçevesinde eklerle birbirine bağlanması neticesinde oluşan kelime grubudur. Leylâ Karahan isim tamlamasını şöyle tanımlar: “İyelik ekli bir isim unsurunun, iyeliğin işaret ettiği bir başka isim unsuruyla kurduğu kelime grubudur.” (Karahan, 2015, s. 42)

İsim tamlamasını “iyelik grubu” olarak da adlandıran Muharrem Ergin, isim tamlamasını şöyle tanımlar: “Demek ki iyelik grubu iyelik ekli bir isim unsuru ile genitif hâlinde bir isim unsurunun meydana getirdiği kelime grubudur.” (Ergin, 1993, s. 360)

Özellikleri:

- a. İsim tamlaması iki isim unsurundan oluşur. Birinci unsura *tamlayan* ikinci unsura *tamlanan* denir. Tamlayan, yardımcı unsur; tamlanan, ana unsurdur. Yardımcı unsur başta, ana unsur sonda bulunur. Tamlayan, ilgi hâlinde; tamlanan ise iyelik hâlinindedir. Tamlayan, *zamir* olduğunda ilgi ekini her zaman alır; *isim* olduğunda bazen alır, bazen almaz. Tamlanan ise iyelik ekini her zaman alır.

isim unsuru (+ ilgi hâli eki) + isim unsuru + iyelik eki = isim tamlaması
(TAMLAYAN) + (TAMLANAN) = isim tamlaması

- *hükümet + işler + i = hükümet işleri*
- *kelimeler + in + mâna + (s)ı = kelimelerin mânası*

- *ben + im + zevk + (i)m = benim zevkim*
 - *onlar + ın + ruh + u = onların ruhu*
- b. Birinci unsuru ilgi hâli eki taşıyan isim tamlaması *belirtili isim tamlamasıdır*. Bu tamlamada tamlayan belirli bir varlığı ya da kavramı gösterir. Bunun için tamlayan ile tamlanan arasındaki ilişki geçicidir. “*Arabanın (ty) / camı (tn), kapının (ty) / kolu (tn)*” tamlamalarında tamlayan belirli bir nesneyi göstermektedir. Bu tamlamada birinci unsur *belirtme* görevi yapar.
- *evliya, enbiya isimlerinin (ty) / sonu (tn)*
 - *bu gibi kimselerin (ty) / başlıca fazileti (tn)*
 - *bu iki kelimenin (ty) / ifade ettiği (tn)*
 - *Naim Efendi'nin (ty) iki esash fazileti (tn)*
- c. Belirtili isim tamlamasının unsurları arasında geçici bir ilişki olduğu için belirtili isim tamlamasının unsurları yer değiştirebilir.
- *Büyük yalnızlığını dünyanın (A.M. Dranas) [dünyanın (ty) / büyük yalnızlığı (tn)]*
 - *Rüyası ömrümüzün çünkü eşyaya siner. (A.H. Tanpınar) [ömrümüzün (ty) / rüyası (tn)]*
 - *Gözlerinde aksi bir derin hiçin, (N.F. Kısakürek) [bir derin hiçin (ty) / aksi (tn)]*
 - *Âşkıyım beni çağıran bu sesin. (A.K. Tecer) [beni çağıran bu sesin (ty) / âşıkı (tn)]*
- d. Belirtili isim tamlamasının unsurları arasına başka unsurlar da girebilir.
- *...onun -kiminle olursa olsun- yüksek sesle konuşmasına bile müsait değildi.*
 - *Derken, çocuğun ta derinlerden sesi işitilmeye başlıyordu:*
 - *(...) Mebusu Necip Bey'in oynadığı oyunların bu en cüretlisidir.*
 - *benim de hüngür hüngür ağlamama*
 - *...ne kızının, ne damadının, ne torunlarının eve ait umurda o kadar hüküm ve nüfuzları olmadı.*

e. Tamlayanı ilgi hâli eki almayan isim tamlamalarına “belirtisiz isim tamlaması” denir. Belirtisiz isim tamlamaları genel bir nesneyi ya da kavramı karışırlar

- *İkinci Abdülhamit (ty) / devri (tn)*
- *devlet (ty) / adamları (tn)*
- *memuriyet (ty) / hayatı (tn)*
- *terbiye ve ahlâk (ty) / düsturları (tn)*
- *yağ (ty) / lekesi (tn)*

f. Belirtisiz isim tamlamasında tamlayan; belirsiz, genel olduğu için tamlayan ile tamlanan arasında daimî bir ilişki vardır. Bundan dolayı belirtisiz isim tamlamaları birleşik isim oluşturmaya uygundur. “Gökyüzü, yeryüzü, pazartesi, ayakkabı, buzdolabı” gibi birleşik isimler belirtisiz isim tamlaması şeklinde oluşmuştur.

Yine belirtisiz isim tamlamasında tamlayan ile tamlanan arasında daimî bir ilişki olduğu için tamlayan ile tamlanan arasına herhangi bir kelime giremez. “Millî Eğitim eski Bakanı” şeklinde bir kullanım doğru değildir. “Eski” sıfatı tamlamanın başında kullanılmalıdır: “Eski Millî Eğitim Bakanı”

g. Belirtisiz isim tamlamasının tamlayan unsuru bir cümle olabilir.

- *Cemil’in bu, “Nasıl ödeyeceksiniz?” sözüne karşı protesto edecek, kızacak veyahut hiç değilse utanıp susacak zannetti.*
- *“vallahi efendim, müşerref olduk, müşerref olduk, ne iyi ettiniz de teşrif buyurdunuz ...” tarzında basmakalıp birtakım lakırdılar*
- *Fransızca, “Nereye kaçmalı?” sözü dilinde daimi nakarattı.*

h. Belirtisiz isim tamlamaları “-lı” yapım ekini aldığında tamlananın iyelik eki düşer.

- *Mahmudiye fesli (s) / adam (i): sıfat tamlaması [Mahmudiye (ty) / fesi (tn): belirtisiz isim tamlaması]*

i. Bir isim tamlaması, başka bir isim tamlamasında tamlanan olarak kullanıldığında kendi iyelik ekini değil, grubun iyelik ekini taşır. “Posta (ty) / kutusu (tn)” belirtisiz isim tamlaması “bizim (ty) / posta kutumuz (tn)” belirtili isim tamlamasında tamlanan olarak kullanıldığında kendi iyelik eki “-u”yu bırakıp yeni oluşturduğu belirtili isim tamlamasının iyelik eki “-muz”u almıştır.

- *Seniha'nın (ty) / çay günleri (tn): belirtili isim tamlaması (çay günleri)*
- *Seniha'nın (ty) / oda kapısı (tn): belirtili isim tamlaması (oda kapısı)*
- *çocukların (ty) / yatak odaları (tn): belirtili isim tamlaması (yatak odası)*

j. İsim tamlamasının tamlayan ve tamlanan unsurları da bir isim tamlaması olabilir. Böyle bir yapıda üç isim unsurunun bulunduğu düşünülmemelidir.

- *Seniha ablamın gözlerinin (ty) / rengi (tn): (tamlayan: belirtili isim tamlaması)*
- *saray hademesi (ty) / hali (tn): (tamlayan: belirtisiz isim tamlaması)*
- *Sultan Mecit devri ricalinin (ty) / Hâlet Efendi muasırlarının çocukları olduğu (tn): (tamlayan: belirtisiz isim tamlaması)*
- *Tepebaşı bahçesinin (ty) / barı (tn): (tamlayan: belirtisiz isim tamlaması)*
- *biraderinin (ty) / yatak odası (tn): (tamlanan: belirtisiz isim tamlaması)*

k. Tamlananı sıfat-fiil veya sıfat-fiil grubu olan bir isim tamlamasının tamlayan unsuru genellikle ilgi hâli eki alır.

- *yüksek rütbeli devlet adamlarının (ty) / tesis ettikleri (tn)*
- *Beyoğlu hayatının (ty) / uyanmaya başladığı (tn)*
- *Frenklerin (ty) / asır sonu diye vasıflandırdıkları (tn)*
- *İstanbul'da en iyi giyinen ve kadınlar nezdinde en çok rağbet kazanan Türk gencinin (ty) / kendisi olduğu (tn)*

- *Naim Efendi'nin haremi Nefise Hanımefendi'nin bu nizamı eski usul ile töreler arasında muhafaza ve idare etmek için dışarıda bir ihtiyar uşaktan, içeride geçkin bir kalfadan başka icraî vasıtası (ty) / olmadığı (tn) (Tamlayan ilgi eki almamıştır.)*

l. Tamlananı sıfat-fiil grubu olan isim tamlamalarında tamlananın bazı unsurları tamlayandan önce gelebilir:

- *...gece gündüz fikrinin aradığı ve ruhunun beklediği şeylerdi. (fikrinin gece gündüz aradığı)*
- *onu kendine doğru çekeceği yerde kendisinin ona doğru gittiğini (onu kendine doğru çekeceği yerde ona doğru gittiği)*

m. İsim tamlamasının tamlayan ve tamlanan unsurları kelime grubu olabilir.

- *Faik Bey'in (ty) / bu kadar iyi bir çocuk olduğu (tn): (tamlayan: birleşik isim, tamlanan: birleşik fiil)*
- *bazı arkadaşlarının (ty) / Tepebaşı'nda bir "bar"dan bahsettikleri (tn): (tamlayan: sıfat tamlaması, tamlanan: sıfat-fiil grubu)*
- *salonun (ty) / sigara dumanları arkasında yarı kaybolmuş bir köşesi (tn): (tamlanan: sıfat tamlaması)*
- *insanlarla hayvanların (ty) / harici (tn): (tamlayan: bağlama grubu)*
- *ne damarlarında işleyen kanların, ne göğüslerinin altında çarpan kalbin (ty) / bizim kanımız ve bizim kalbimizle münasebeti (tn): (tamlayan: bağlama grubu, tamlanan: sıfat tamlaması)*

n. İsim tamlamasında birden fazla tamlayan ya da tamlanan bulunabilir.

- *kahvenin (ty) / çayın (ty) / tadı (tn)*
- *hülyalarının (ty) / hesaplarının (ty) / tasavvurlarının (ty) / merkezi (tn)*
- *kalbimin (ty) / temizliği (tn) / safiyeti (tn)*
- *batıl akidelerin (ty) / riyanın (ty) / korkunun (ty) / bu kadar şiddetle hüküm sürdüğü (tn)*
- *babanın (ty) / hasisesi (tn) / inadı (tn) / hodbinliği (tn) / asırdide fikirleri (tn) / gülünç endişeleri (tn)*

- *bilmediği yerlerin, (ty) / görmediği şeylerin, (ty) / tanımadığı kimselerin (ty) / hasreti (tn): belirtili isim tamlaması*
 - *bu kadının (ty) / akliselimi (tn) / azim ve iradesi (tn) / dirayet ve basireti (tn): belirtili isim tamlaması*
- o. İsim tamlamaları kelime grupları ve cümle içerisinde isim, sıfat ve zarf görevlerinde kullanılır.
- *Hakkı Celis'in ihtarına ehemmiyet vermedi. (isim)*
 - *Seniha, ruhunun soyunmak istediği hararetle bir saatteydi. (sıfat)*
 - *Seniha'nın sesi yumuşadıkça yumuşadı.(isim)*
 - *Servet Bey'in haremi Sekine Hanım da, bir haftadan beri ölüm halinde olan babası Naim Efendi'nin yanında, biçare adamın can çekişmesi uzun sürmüştü. (sıfat, isim, isim)*
 - *Seniha'nın kaçtığı günün ferdası gayet şiddetli bir fırtına oldu. (zarf)*
 - *...yılların açtığı mesafe buluşmalarına mani değildir. (sıfat)*
- p. Belirtili isim tamlamasında vurgu her iki unsur üzerinde eşit iken, belirtisiz isim tamlamasında vurgu tamlayan unsur üzerindedir.
- *hemşiresinin (ty) / torunu (tn): belirtili isim tamlaması*
 - *Balkan (ty) / Harbi (tn): belirtisiz isim tamlaması*

3.2. SIFAT TAMLAMASI

Bir sıfat unsurunun bir isim unsurunu nitelediği veya belirttiği kelime grubudur (Karahana, 2015).

Muharrem Ergin sıfat tamlamasını şöyle tanımlar: “Sıfat tamlaması bir sıfat unsuru ile bir isim unsurunun meydana getirdikleri kelime grubudur. Sıfat unsuru isim unsurunu vasıflandırmak veya belirtmek için getirilir.” (Ergin, 1993, s. 359)

sıfat unsuru + isim unsuru = sıfat tamlaması

eski + adamlar = sıfat tamlaması

Özellikleri:

a. Sıfat tamlamasında sıfat unsuru tamlayan, isim unsuru tamlanandır. Sıfat yardımcı unsur, isim ana unsurdur. Ana unsur yine sonda bulunur. İki unsur ek almadan tamlamayı oluşturur.

- *kırk (s) / sene (i)*
- *kaybolmuş (s) / bir ömür (i)*
- *eğlenceli (s) / meclisler (i)*
- *eski (s) / devir (i)*
- *on beş (s) / yıl (i)*
- *yeni kiraat dersine başlamış (s) bir çocuk (i)*
- *bizim (s) / küçük hanım (i)*

b. Sıfat tamlamasında sıfat unsuru sıfat-fiil veya sıfat fiil grubu olabilir. Bu tamlamada nesne hareket niteliği ile tamamlanır.

- *yeni yetişen (s) / nesil (i)*
- *başboş bırakılmış (s) / hayvanlar (i)*
- *doğduğu günden beri daima aynı havayı yuta yuta adeta bunaldığını hissettiği (s) / bu memleket (i)*
- *yalnız kaldıkları (s) / vakit (i)*

c. Sıfat tamlamasında unsurların biri veya ikisi kelime grubu olabilir.

- *onun bu kitapta anlayamadığı (s) / şey (i): (sıfat: belirtili isim tamlaması)*
- *bu kelimelerdeki (s) / müphemlik (i): (sıfat: sıfat tamlaması)*
- *bir (s) / eski itiyat (i): (isim: sıfat tamlaması)*
- *aşağı yukarı (s) / yirmi sene (i): (sıfat: tekrar grubu, isim: sıfat tamlaması)*
- *kızı evlendiği (s) / gün (i): (sıfat: sıfat-fiil grubu)*
- *ihtiyar ve yorgun vücudunu dinlendirecek (s) / bir köşecik (i): (sıfat: sıfat-fiil grubu, isim: sıfat tamlaması)*
- *ihtiyar ve yorgun (s) / vücut (i): (sıfat: bağlama grubu)*

d. Sıfat tamlamasında isim unsuru aynı türden birden fazla sıfat unsuru ile nitelenebilir.

- *pek içli, (s) / pek nazik (s) / bir adam (i)*
 - *ağır kavuklu, (s) / alacalı, (s) / kesif (s) / Yeniçeriler (i)*
 - *yarı uşak, (s) / yarı kapıkulu, (s) / riyakâr, (s) / adi (s) / bir nesil (i)*
 - *konağın içinde hürmet edilen (s) / korkulan (s) / yegâne amir (i)*
- e. Sıfat tamlamasında bir sıfat unsuru birden fazla ismi niteleyip ya da belirtebilir.
- *Beyoğlu'ndaki (s) / büyük lokantalar (i) / gazinolar (i) / barlar (i) / bazı eğlenceli evler (i)*
 - *ikinci bir tabiat haline girmiş (s) / zevkler (i) / hazlar (i)*
 - *bu kayıtların temin ettiği (s) / zevkler (i) / saadetler (i)*
- f. Sıfat tamlamasının sıfat ve isim unsurları da sıfat tamlaması olabilir. Böyle bir sıfat tamlamasında unsurlar birbirine karıştırılmamalıdır.
- *bu kadar derin (s) / bir şefkat (i): sıfat tamlaması*
bir (s) / şefkat (i): sıfat tamlaması
bu kadar (s) / derin (i): sıfat tamlaması
bu (i) / kadar (çe): edat grubu
 - *koltuğun içine atılmış (s) / bir demet zambak (i): sıfat tamlaması*
bir demet (s) / zambak (i): sıfat tamlaması
bir (s) / demet (i): sıfat tamlaması
koltuğun içine (yt) / atılmış (y): sıfat-fiil grubu
 - *bu (s) / ılık yaz akşamı (i): sıfat tamlaması*
ılık (s) / yaz akşamı (i): sıfat tamlaması
yaz (ty) / akşamı (tn): belirtisiz isim tamlaması
 - *bu (s) / güldüren küçücük çocuk (i): sıfat tamlaması*
güldüren (s) / küçücük çocuk (i): sıfat tamlaması
küçücük (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması
- g. Bir nesnenin neden yapıldığını ya da neye benzediğini belirten tamlamalar da sıfat tamlamasıdır. “Tahta kaşık, demir kapı, cam vazo, inci diş, aslan adam” gibi tamlamalar isim tamlaması değil sıfat tamlamasıdır.

- h. Sıfat ve zarfların anlamlarını derece ve miktar bakımından tamamlayan zarfların oluşturdukları kelime grupları da sıfat tamlamasıdır.
- *pek (s) / ağır başlı (i): sıfat tamlaması*
 - *pek (s) / çok (i): sıfat tamlaması*
 - *o kadar (s) / heyecanlı (i): sıfat tamlaması*
 - *daha (s) / zarif (i): sıfat tamlaması*
 - *ne (s) / şımarık (i): sıfat tamlaması*
- i. Sıfat tamlamaları birleşik kelime yapmaya uygundur. “Sivrisinek, akciğer, Eskişehir, Çanakkale, karabiber” gibi birleşik kelimeler sıfat tamlaması yapısında oluşmuştur.
- j. Sıfat tamlamalarında sıfat ve isim unsurları arasına “da / de” edatı ve “-mı” soru eki girebilir.
- *Nazif Bey benden daha **mı** anlayışlı?*
 - *Macit Bey benden daha **mı** zarif?*
 - *...bir **de** tekaüt maaşından başka nesi kalmıştı.*
 - *Biraz **da** akrabadırlar*
- k. Sıfat tamlaması kelime grubu ve cümle içerisinde isim, sıfat ve zarf görevlerinde kullanılır.
- ***Faik Bey’e karşı hususi ve derin bir kini vardı.** (isim)*
 - ***On sene Avrupa’da dolaşmış.** (zarf)*
 - ***Hakkı Celis kaç defa onun ağzından Faik Bey’in rezaletlerine dair hikâyeler dinledi.** (zarf, isim)*
 - *...bu adam **gayet sathi, hissiz ve gösterişten ibaret bir mahluktur!** (isim)*
 - ***Biçare ihtiyar, ömrü boyunca bu kadar acılı bu kadar heyecan verici bir manzara görmemişti.** (sıfat, sıfat)*
 - *...**yalnız kaldıkları vakit derin derin susuşları vardı.** (zarf)*
- l. Sıfat tamlamalarında vurgu sıfat unsuru üzerindedir.
- **genç (s) / kız (i)**

3.3. SIFAT-FİİL GRUBU

Bir sıfat-fiil unsuru ile bu sıfat-fiil unsurunu tamlayan unsurların birlikte oluşturduğu kelime grubudur. Leylâ Karahan sıfat-fiil grubunu şöyle tanımlar: “Bir sıfat-fiil ile bu sıfat-fiile bağlı tamlayıcı veya tamlayıcılardan kurulan kelime grubudur.” (Karahan, 2015, s. 53)

Muharrem Ergin partisip grubu olarak adlandırdığı sıfat-fiil grubunu şöyle tanımlar: “Partisip gurubu bir partisiple ona bağlı unsurlardan meydana gelen kelime grubudur. Partisip bir fiil şekli olduğuna göre ona bağlı unsurlar da fiilin gerektirdiği unsurlardır.” (Ergin, 1993, s. 374)

tamlayan ya da tamlayanlar + sıfat-fiil = sıfat-fiil grubu

yazın (z) + yalılarda (yt) + oturan (y) = sıfat-fiil grubu

Özellikleri:

a. Sıfat-fiil grubunun ana unsuru sıfat-fiildir, grubun sonunda bulunur. Fiile dayalı bütün grupta olduğu gibi sıfat-fiil yüklem görevi üstlenir. Ancak yargı bildirmez. Yüklem görevi üstlenen sıfat-fiil, fiilin gerektirdiği unsurlar olan özne, nesne, yer tamlayıcısı ve zarf adı verilen öğelerle tamamlanır.

- *Boğaziçi'nde yalısı, köşkü olup da kiraya vermekten (yt) / sakınan (y)*
- *babasından (yt) / kalmış (y)*
- *memuriyet hayatında (z) / yakından (z) / gördüğü (y)*
- *onu (bln) / müsavi derecede (z) / kederlendiren (y)*
- *yaşayış ve giyiniş itibariyle (z) / Şimal kavimlerinden daha sade ve daha düşünceli olan (y)*

b. Sıfat-fiil grubunda özne az bulunur. Genellikle özne iyelik ekli olur.

- *ortası (ö) / derin bir hatla (z) / ayrılmış (y)*
- *çoğu, (ö) / İkinci Abdülhamit Han devri ricalinden olan (y)*
- *pantolonunun dizleri (ö) / çıkmış (y)*
- *babası (ö) / bir banka işinde (yt) / iflas ettiği (y)*

- *birdenbire (z) / yüzüne (yt) / bir sille (ö) inmiş (y)*
- *etine (yt) / bir hançer (ö) / saplanmış (y)*
- *birden (z) / gayet mühim ve acele bir iş (ö) / hatırına gelmiş (y)*
- *sanki (cdö) / o göğüs üstünde gezinen eline (yt) / bir iğne (ö) / batmış (y)*
- *kucağına (yt) / patlayan ve yanan cinsinden tehlikeli bir cisim (ö) / düşmüş (y)*

c. Birden fazla sıfat-fiil grubu ortak sıfat-fiile bağlanabilir.

- *kışın konaklarda (oturan), yazın yalılarda oturan*
- *Faik Bey'in orada (olduğunu), onunla beraber olduğunu*
- *Aşka bu kadar kabiliyetsiz telakki edilen bu iki mevcut arasında (tutuşuveren) ve bir haftalık kısa bir zaman içinde tutuşuveren*
- *muhayyilesiyle (yaşayan) ve muhayyilesi için yaşayan*

d. Sıfat-fiil grubu kelime grubu ve cümle içerisinde isim, sıfat ve zarf görevlerinde kullanılır.

- *...günden güne bulanık hükümet işlerinde tiksinererek bir köşeye çekildi. (sıfat)*
- *Bunlar, boyunlarından ipekli bir mendille boğulmuş solgun benizleriyle onların cebir ve huşunetinden ürkmüş kimseler gibidirler. (sıfat, sıfat)*
- *Çoğu, İkinci Abdülhamit Han devri ricalinden olan bu adamların her biri bir hile ile efendilerinin arabasına binmiş seyisleri andırıyordu. (sıfat, sıfat)*
- *Onu insandan kaçır ve huysuz zannedenler yanılıyorlar. (isim)*
- *Hemşiresine ara sıra delicesine sevdiği bir metresinden bahsettiği de olurdu. (isim)*
- *Nuriye ve Neyyire Hanımların kendilerini fazla ihmal edilmiş bulan bir halleri vardı. (zarf)*
- *Seniha'dan itibaren sol tarafta fısıldaşıp gülüşmeleri gösterdi. (isim)*
- *...kendini adeta ilk çocukluk devrine avdet etmiş zannetti. (zarf)*
- *ses, söz, şekil ve renk, ona esasından değişmiş, anlaşılmasız, tanınmaz bir hale gelmiş görünüyordu. (zarf, zarf)*

- e. “Cankurtaran, vatansever, hacıyatmaz, gönülçelen” gibi birleşik kelimeler sıfat-fiil grubu yapısında oluşmuştur.
- f. Sıfat-fiil grubunun vurgusu sıfat-fiilden önceki unsur üzerindedir.
- *bir seneden beri (z) / parasını (bln) / bekleyen (y)*

3.4. İSİM-FİİL GRUBU

İsim-fiil unsuru ile kendisini tamlayan unsur veya unsurların oluşturduğu kelime grubudur. Leylâ Karahan isim-fiil grubunu şöyle tanımlar: “Bir hareket ismi ile ona bağlı tamlayıcı veya tamlayıcılardan kurulan kelime grubudur.” (Karahana, 2015, s. 55)

Muharrem Ergin *fiil grubu* diye adlandırdığı isim-fiil grubunu şöyle tanımlar: “Fiil gurubu fiil isimleri üzerine kurulan kelime grubudur. Fiil isimleri bu gurubun esas unsurudur ve tabiî sonda bulunur. Kendisinden önce gelen gerekli unsurlarla birlikte fiil gurubunu meydana getirir.” (Ergin, 1993, s. 373)

tamlayan ya da tamlayanlar + isim-fiil = isim-fiil grubu
 aşağı yukarı (z) + bu redingotlu nesle (yt) + mensup olmak (y) = isim-fiil grubu

Özellikleri:

- a. İsim-fiil grubunun ana unsuru isim-fiildir, grubun sonunda bulunur. Fiile dayalı bütün gruplarda olduğu gibi isim-fiil yüklem görevi üstlenir. Ancak yargı bildirmez. Yüklem görevi üstlenen isim-fiil, fiilin gerektirdiği unsurlar olan özne, nesne, yer tamlayıcısı ve zarf adı verilen öğelerle tamamlanır.
- *yeni sazdan, (yt) / yeni şarkılardan (yt) / zevk almak (y)*
- *her gün (z) / yeni bir mecburiyete (yt) / katlanmak (y)*
- *bu nizamı (bln) eski usul ile töreler arasında (yt) / muhafaza ve idare etmek (y)*
- *bir müddet (z) / Galatasaray Mektebinde (yt) / bulunmak (y)*
- *kadınlara (yt) / üstü kapalı imalı lakırdılar (bsn) / söyleme (y)*
- *bu sene (z) yalıyı (bln) / kiraya veriş (y): isim-fiil grubu*

- *bir gece (z) / ta (z) / sabaha kadar (z) / Nedim Paşa'nın kızı Memduha'nın evinde (yt) / kalış (y)*
- b. Birden fazla isim-fiil grubu ortak isim-fiile bağlanabilir.
- *tavır ve hareketlerine heyecanlı bir üslup (verebilmek) sesine ve bakışlarına hissî bir ahenk verebilmek*
 - *her gün (taşımak) ve herkes önünde taşımak*
 - *kalbimle (yaşamasını) ve kalbim için yaşamasını*
- c. İsim-fiil grubunda özne ögesi az bulunur. Özne iyelik ekli olur.
- *muharririn ismi de (ö) / dahil olmak (y)*
 - *şimdiden (z) / birçok şüirleri (ö) / bazı mecmualarda (yt) / çıkmış olma (y)*
 - *günlerce (z) / hayatı (ö) / zehirlenmek (y)*
- d. İsim-fiil grubunun içine cümlenin başka ögesi girebilir.
- *Seniha'nın Hakkı Celis önünde **bu** ilk soyunuşu değildi.*
- e. İsim-fiil grubu kelime grubu ve cümle içerisinde isim görevinde kullanılır.
- *Hakkı Celis, **Beyoğlu'nda eğlenmenin ne demek olduğunu hep başkalarının hikâyelerinden biliyordu.***
 - *Erkeklerin en büyük hatası ve felaketlerinin başlıca sebebi **onları da kendilerinden telakki etmeleridir.***
 - *...yalnız **bazen yanlarındaki kadınlara, bazen aşağıdaki halka sırtlamakla iktiifa ediyorlardı.***
 - *...**tırnaklarını etinize geçirmek** yegâne zevkini teşkil ediyor.*
 - *Hele **"tango" denilen muhtelif dans silsilelerinin hayvani ve iptidai manzaralarını seyretmekten bıkmış ve usanmıştı...***
 - *Bu avare adam belki bu sözü **bir şey söylemiş olmak** için söylemişti.*
 - *Bunun içindir ki, herkes, **önünde boyun eğmek** mecburiyetini hiss ediyor...*
 - *Vakıa Hakkı Celis, son zamanlarda, **ruhunun teşrihini yapmaya epeyce alışmıştı.***

- ...*bu hakikati keşfediş*, biraz evvel onun için bir tatlı hayretken Seniha'nın son işvebaz ve müstehzi tavrı önünde birdenbire acı bir kanaate inkılâp etmişti.
 - ... o da, *hiç riyakâr olmayışımıdır*.
 - ...*onu kendi sohbetine râm etmesini bildi*.
 - ...*bu geceyi dışarıda geçirişleri asla mazur göremiyordu*.
- f. İsim-fiil grubunun vurgusu isim-fiilden önceki unsur üzerindedir.
- *harekâtımı (bln) / herkesin arzusuna (yt) / uydurma (y)*

3.5. ZARF-FİİL GRUBU

Zarf-fiil unsuru ile kendisini tamlayan unsur veya unsurların oluşturduğu kelime grubudur. Leylâ Karahan zarf-fiil grubunu şöyle tanımlar: “Bir zarf-fiil ile bu zarf-fiile bağlı tamlayıcı veya tamlayıcılardan kurulan kelime grubudur.” (Karahan, 2015, s. 57)

Muharrem Ergin *gerundium grubu* diye adlandırdığı zarf-fiil grubunu şöyle tanımlar: “Gerundium gurubu bir gerundium ile ona bağlı unsurlardan meydana gelen kelime grubudur. Bu gurup da fiili gerundium olan bir fiil grubu durumundadır.” (Ergin, 1993, s. 374)

<p>tamlayan ya da tamlayanlar + zarf-fiil = zarf-fiil grubu</p> <p>Boğaziçi'nde (yt) + yalısı (ö) + köşkü (ö) + olup (y) = zarf-fiil grubu</p>
--

Özellikleri:

- a. Zarf-fiil grubunun ana unsuru zarf-fiildir, grubun sonunda bulunur. Fiile dayalı bütün grupta olduğu gibi zarf-fiil yüklem görevi üstlenir. Ancak yargı bildirmez. Yüklem görevi üstlenen zarf-fiil, fiilin gerektirdiği unsurlar olan özne, nesne, yer tamlayıcısı ve zarf adı verilen öğelerle tamamlanır.
- *günden güne bulanan hükümet işlerinde (yt) / tiksinierek (y)*
 - *med ile (z) / telaffuz edip (y)*

- *o, (ö) / hayatta (yt) / buldukça (y)*
 - *başını (bln) / bu serpuş ile örtülü (z) / görünce (y)*
 - *duvağı açılan yüz (ö) / kızarmadan (y)*
 - *doğduğu günden beri (z) / daima (z) / aynı havayı (bln) / yuta yuta (y)*
 - *genç adama (yt) / selâm bile vermeksizin (y)*
 - *kâfi derecede (z) / kuvvetli olsaydı (y)*
 - *son tünel (ö) / gideli (y)*
 - *konağın kapısından (yt) / girerken (y)*
- b. Şart eki “-sa / -se” ile kurulan yan cümleler de zarf-fiil grubudur.
- *...bu hal bir daha tekerrür ederse karakola şikâyet edeceğiz...*
 - *Siyaset âleminde bir büyük rol oynasa, günlerce gazeteler kendinden bahsetmeye başlasa, acaba bir parça hayranlığımı, bir parça alakasını celbedebilir miydi?*
- c. “- ken” ekinin oluşturduğu yan cümleler de zarf-fiil grubudur.
- *Şüphesiz her şey bu nikâhtan evvel, **kimsenin haberi yokken**, kendiliğinden olup bitiveriyor*
 - ***Bir haftadan beri yalnızken** epeyce bıkmış olan Seniha için misafirlerin böyle hep birden gelişi, beklenmeyen bir vakıa oldu*
- d. “-a / -e” zarf-fiil eki tekrar biçiminde zarf-fiil oluşturmaktadır.
- *Servet Bey, işte bu eda ile, geniş getirir veya ağzının içinde bir macun çiğner gibi kelimeleri **eze eze tada tada** saatlerce anlatır dururdu.*
 - *Hakkı Celis’e **baka baka** ve arada bir elleriyle başını **okşaya okşaya** bir hâl oldu.*
- e. “-r” eki bazı durumlarda fiili zarf-fiil yapar.
- *Günün birinde, **Cenabı Hak müsaade eder** de bir de tamir olunursa, yalnız sizin hisseniz beş aileyi müreffehen geçindirecek parayı getirir.*
 - *..hepsini **mezada götürür** satarım...*

- f. Bazı sıfat-fiiller hâl eki ile çekime girince zarf-fiil olur. Bu tür zarf-fiillerin oluşturduğu kelime grubu da zarf-fiil grubudur.
- **Burada, fareler, örümcekler ortasında yapayalnız öleceğine, benim yanımda benim gözüm önünde ölürsün!**
 - **Sudur, akar kendi bildiğince.** (C.S. Tarancı)
 - **Yalnız, komodinin üzerindeki abajur yandığında, odada ışık çok az.**(A. İlhan)
 - **O öldükten sonra yerine kızı Sekine Hanım geçti;**
 - **Denizden çıktıktan sonra uzun müddet yan yana yürüyorlardı;**
- g. “-r / -maz”, “-dı mı”, “-dı / -alı” vb. kalıplarla kurulan gruplar da zarf-fiil grubudur.
- **Beni görür görmez arabasını durdurdu.**
 - **Bir mükâlemde Faik Bey ismi geçer geçmez daima Fransızca, “Ah! le filou!” diye haykıran Seniha değil midir?**
 - **Hele sofayı geçip de, hastanın oda kapısına yaklaşıldı mı, mutlaka sekeratta bir adamın yanbaşına gelindiği sanılırdı.**
 - **Bir çocuğun içine bir utanmak kabiliyetini vermediniz mi,/ alafranga olsun, alaturka olsun, hiçbir terbiye usulünün faydası yoktur.**
 - **Ben bu gurbet ile düştüm düşeli**
Her gün biraz daha süzülmekteyim. (N. F. Kısakürek)
- h. Birden fazla zarf-fiil grubu tek bir zarf-fiile bağlanabilir.
- *bir eliyle belinin altından (tutup) diğeriyle ayaklarının ucundan tutup*
 - *Kuşu yakalayan kedide nasıl nihayetsiz bir hazzın raşeleri (görülürse) ve dişlerini bir ceylanın etine geçiren aslanda ne kadar derin bir şehvetin emareleri görülürse*
 - *Elleriyle çam dallarına (tutunarak), ayaklarıyla taş parçalarına tutunarak*
 - *kadınlar gülüşüp konuşmaya o kadar meyyal (iken), gençler fısıldaşıp söyleşmeye o kadar teşne iken (bu grupta “iken” ortak kullanılmıştır.)*
- i. Zarf-fiil grubunda fiilin gerektirdiği bütün unsurlar bulunur. Özne de çokça kullanılır.

- *Faik Bey (ö) / Seniha'nın ayakları ucuna (yt) / oturur oturmaz (y)*
- *ellerini (bln) / dizinin üstüne (yt) / kilitleyerek (y)*
- *...bir alay eşekli (ö) / bin türlü neşeli şamatalarla (z) / tozu dumana katarak (y)*

j. Bazı zarf-fiil gruplarında zarf-fiilin yardımcı unsuru yazılmayabilir.

- ***Mutlaka ahbablarından birinin evine gitmiş (olup), bırakmamışlardır.***
- *Bunları söyleyerek gözünün ucuyla Seniha'ya baktı, ona da birdenbire mahcup bir tavır gelmiş (olup) yarı kapanmış, uzun, kıvrıkcık ve sürmeli kirpiklerinin altında gözlerindeki mâna seçilemiyordu.*
- ***...arkasında hafif bir ipekli kombinezonla tuvalet masasının önüne oturmuş (olarak), tekrar toplamak için saçlarını çözüyordu.***
- *Vakıa Servet Bey'le herkesten uzak bir köşeye çekilmiş (olarak) gayet ciddi bir tavırla işten konuşuyorlar...*

k. Zarf-fiil grubu kelime grubu ve cümle içerisinde zarf, isim görevlerinde kullanılır.

- *O, şimdi kumara ne kadar düşkünse, Seniha'yı da o kadar arıyor, Seniha'ya da kendini o kadar düşkün hissediyordu. (zarf)*
- *Zavallı çocuk, Hristos'ta kendilerini bekleyen eşek sahiplerinin yanına gelinceye kadar neler çekti... (isim)*
- *Kâh yan yana yüzerlerken kendini takip etsin diye, onu yarı yolda bırakarak geniş kulaçlarla uzaklaşıp gidiyordu. (zarf, zarf)*
- *Ara sıra bir gölgelikte durup susuyorlar ve göz göze bakışıyorlardı. (zarf)*
- *...damadı içeri girer girmez yerinden kalmak ister gibi bir hareket yaptı ve eliyle önündeki koltuğu işaret ederek: "Buyurunuz rica ederim," dedi. (zarf, zarf)*
- *Bunları, bir şey söylemeksizin Servet Bey'e uzattı ve başını tekrar pencereye çevirdi. (zarf)*
- *Bunun üzerine Naim Efendi, ellerini kavuşturdu, gözlerini yere dikti ve damadı izahatını bitirip gidinceye kadar artık bir kelime söylemedi. (isim)*

- *Bilir misiniz, bugün bin iki yüz liraya sattığım bu yer biraz dışimizi sıksaydık, elektrikli tramvay işlemeye başlar başlamaz bize ne getirecektir?* (zarf, zarf)
- *Bu iş temizlenmeden yüz yüze nasıl gelebiliriz?* (zarf)

1. Zarf-fiil grubunda vurgu zarf-fiilden önceki unsur üzerindedir.

- *birdenbire (z) / Azmi Bey'e (yt) / eğilip (y): zarf-fiil grubu*

3.6. TEKRAR GRUBU

Anlamı kuvvetlendirmek, anlama çokluk, süreklilik ve ortalama katmak için eş görevli iki kelimenin arka arkaya kullanılmasıyla oluşan kelime grubuna tekrar grubu denir. Leylâ Karahan tekrar grubunu şöyle tanımlar: “Bir nesneyi, bir niteliği, bir hareketi karşılamak üzere eş görevli iki kelimenin meydana getirdiği kelime grubudur.” (Karahan, 2015, s. 60)

Muharrem Ergin *tekrarlar* diye tanımladığı tekrar grubunu şöyle tanımlar: “Tekrarlar aynı cinsten iki kelimenin arka arkaya getirilmesi ile meydana gelen kelime guruplarıdır. Tekrarı meydana getiren iki kelimenin tekrara iştiraki tamamiyle eşittir.” (Ergin, 1993, s. 355)

birinci unsur + ikinci unsur = tekrar grubu

boğum (i) + boğum (i) = tekrar grubu

Özellikleri:

- Tekrar grubunu oluşturan iki kelimenin grup içerisindeki görevi, şekli ve vurgusu birbirine eşittir.
 - *için için, aşağı yukarı, şaşkın şaşkın, evirdi çevirdi, uzun uzun, yaz kış, giyinir kuşanır, az çok*
- Tekrar grubunu oluşturan kelimeler arasında anlam ve şekil yönünden bir ilişki vardır. Bu ilişkiyi şöyle sınıflandırabiliriz:

➤ **Unsurları aynı olan tekrar grupları:**

- *ayrı ayrı, dalgın dalgın, birer birer, için için, yavaş yavaş, dik dik, tir tir, kıs kıs, yuta yuta*

➤ **Unsurları yakın anlamlı tekrar grupları:**

- *ara sıra, bir iki, ufak tefek, işini gücünü, aramak taramak, ezildi büzüldü, yarım yamalak, giyinmiş kuşanmış, güç bela*

Not: İkinci unsuru “filan” olan tekrarlar da bu gruba dahildir: *itiraza filan, sevda filan*

Not: İkinci unsuru, ünlü ile başlayan kelimelerde doğrudan, ünsüzle başlayan kelimelerde ünsüzün yerine “m” ünsüzünün getirilmesi ile oluşan tekrar grupları da bu gruba dahildir: *okul mokul, çanta manta, hayal meyal, halis muhlis*

➤ **Unsurları zıt anlamlı tekrar grupları:**

- *yaz kış, sağa sola, az çok, aşağı yukarı, erkekli dişili, gece gündüz, altlı üstlü, inişli yokuşlu*

c. Tekrar grubu tekrarı oluşturan kelimenin anlamını kuvvetlendirir, ya da kelimeye çokluk, süreklilik, ortalama, beraberlik gibi anlamlar katar.

- *...koltuğun içinde iki kat olmuş, **dik dik** yere bakıyordu. (anlamı kuvvetlendirme)*
- *...kalbini **parça parça** edip tekrar toplamanın sırrına erdi. (çokluk)*
- *...**düşe kalka** koşanların arkasından geliyor. (beraberlik)*
- *Hakkı Celis'e **baka baka** ve arada bir elleriyle başını **okşaya okşaya** bir hâl oldu. (süreklilik)*
- *Diğer misafirlerini de **aşağı yukarı** arzularına göre oturtmuştu. (ortalama)*

d. Bağlama ve çekim edatları dışında bütün kelimelerle tekrar grubu yapılabilir.

- *sık sık (zarf), yesin içsin (fiil), ara sıra (zarf), deste deste (sıfat) gece gündüz (zarf), açık saçık (sıfat), ite ite (zarf-fiil), hüngür hüngür*

(yansıma), için için (zarf), gittim geldim (fiil), tutuna tutuna (zarf-fiil)
yırtık pırtık (sıfat), sağı solu (isim), fısıl fısıl (yansıma), vah vah (ünlem),
haydi haydi (ünlem)

- e. Tekrar grubunu meydana getiren unsurlar çekim eki alabilir.
- öteye beriye, dereden tepeden, üstünü başını, giyime kuşama, saçı sakalı, şurada burada, işini gücünü, bugüne yarına
- f. Yansıma kelimeler ve “-a / -e” ünlüleri ile oluşturulmuş zarf-fiillerle yapılan tekrar gruplarını oluşturan kelimelerin tek başına kullanımları yoktur.
- çın çın, tir tir, kıs kıs, fıkır fıkır, hüüngür hüüngür, fısıl fısıl, yuta yuta, dolaşa dolaşa, gizlene gizlene
- g. Tekrar grubunu oluşturan kelimelerden birinin tek başına kullanımı kalkmış olabilir.
- soylu soplu, ufak tefek, yarım yamalak, gezer tozar, düşündüm taşındım, kaba saba, açık saçık, evirdi çevirdi
- h. Tekrar grupları kelime grubu ve cümle içerisinde isim, sıfat, zarf ve fiil görevlerinde kullanılır.
- ...**şaşkın** **şaşkın** etrafına bakınıyor. (zarf)
 - Epeyce bir müddet parmaklarının arasında **evirdi çevirdi**. (fiil)
 - ...önce **uzun uzun** kabı muayene etti. (zarf)
 - ...**aşağı yukarı** yirmi senedir... (sıfat)
 - ...bir müddet Beyoğlu muhitinde tatlı su Frenkleriyle **düşüp kalkmış** olmak... (isim)
 - Bittabi, bu metresi de **yaz kış** Beyoğlu'nda oturanlardandı. (zarf)
 - ...ve yemeğini **yer yemez** uyusun. (zarf)
 - ...elinde tuttuğu bir küçük kamçıyı **sağa sola** sallayarak... (isim)
 - eve istediği saatte **girip çıkmalar** nedir? (isim)
 - Avrupa'nın bütün kibar kadınları gibi o günleri **giyinir kuşanır**. (fiil)
 - Beyoğlu'nda, Doğruyol'da onları **ayrı ayrı** gören hiç olmamıştır. (zarf)

- *Onlar, Faik Bey daha söze başlamadan **kırıtıp gülüşmeye** koyuldular.*
(isim)
 - *...**sararıp solmuş** ne kadar elbise... (sıfat)*
 - *Diyor ki,/ her akşam üstü/ cumbada oturup **geleni geçeni** seyrederim.*
(isim)
 - *Onun **sık sık** uğradığı mağazaların, dükkânların hepsine **birer ikişer** kere **girip çıktı.** (zarf, sıfat, fiil)*
- i. Tekrarı oluşturan kelimelerin vurguları birbirine eşittir. Kelimeler arasında herhangi bir noktalama işareti kullanılmaz.
- ***şaşkın** (i) / **şaşkın** (i)*

3.7. EDAT GRUBU

Bir çekim edatı ile kendinden önceki bir isim unsurunun birlikte oluşturduğu kelime grubudur. Leylâ Karahan edat grubunu şöyle tanımlar: “Bir isim unsuru ile bir çekim edatından meydana gelen kelime grubudur.” (Karahan, 2015, s. 62)

Muharrem Ergin edat grubunu şöyle tanımlar: “Edat gurubu bir isim unsuru ile bir son çekim edatının meydana getirdiği kelime gurubudur. İsim unsuru önce, son çekim edatı sonra getirilir.” (Ergin, 1993, s. 370)

isim unsuru + çekim edatı = edat grubu

babası (i) + gibi (çe) = edat grubu

Özellikleri:

- a. Edat grubunda isim unsuru başta çekim edatı sonda bulunur. İsim unsuru ana unsur, çekim edatı yardımcı unsurdur. Yardımcı unsurun sonda bulunması, edatın çekim fonksiyonunda olmasındandır. Türkçede başlıca çekim edatları şunlardır: ile, için, gibi, kadar, göre, dolayı, ötürü, ait, üzere, beri, önce, evvel, sonra, geri, karşı, doğru, yana, taraf, başka, dair,

rağmen, değin, dek, diye, gayri, sıra, öte, içeri, dışarı, özge, nazaran, böyle...

- *devlete ve devlet adamlarına (i) / karşı (e)*
- *memuriyet hayatında yakından gördüğü resmî ve gayri resmî bütün pisliklere (i) / rağmen (çe)*
- *“hazretleri” (i) / ile (çe)*
- *onlar (i) / için (çe)*
- *bir dul kadın (i) / kadar (çe)*
- *vahşi Asya ile haşin Avrupa'nın arasında gayet hususi yeni bir millet (i) / gibi (çe)*
- *bundan kırk sene evveline (i) / ait (çe)*
- *muharririn ismi de dahil olmak (i) / üzere (çe)*
- *tamamladıktan (i) / sonra (çe)*
- *onun (i) / nazarında (çe)*
- *her gün bir eski itiyada veda etmekten ve her gün yeni bir mecburiyete katlanmaktan (i) / başka (çe)*
- *kendi odasının eşiğinden (i) / dışarı (çe)*
- *Hakkı Celis'e (i) / dair (çe)*

b. İsim unsuru, zamir veya isim olmasına ve edatın cinsine göre çeşitli hallere girer, ekli ya da eksiz olarak edatla birleşir. Zamirler edat ile birleşirken genelde ilgi halinde birleşir.

- *bunun (i) / için (çe)*
- *onun (i) / için (çe)*
- *bizim (i) / için (çe)*
- *benim (i) / gibi (çe)*
- *onlar (i) / için (çe)*
- *bu (i) / gibi (çe)*
- *Mısırlıların üşüşmelerinden (i) / sonra (çe)*
- *gençliğinden (i) / beri (çe)*
- *bir ana (i) / kadar (çe)*
- *onların cebir ve huşunetinden ürkmüş kimseler (i) / gibi (çe)*
- *sonuna (i) / kadar (çe)*

- *eve (i) / ait (çe)*
- *bir züppeden (i) / başka (çe)*
- *kendi heveslerine (i) / göre (çe)*
- *kendi odasının eşiğinden (i) / dışarı (çe)*
- *asır sonu (i) / diye (çe)*

c. Esasında isim iken çekim özelliği kazanmış kelimeler (beraber, yüzünden, önünde, şeklinde, itibariyle, sayesinde, halde, halinde, içinde taraftan, ziyade, yerde, namına, boyunca, cihetten, birden vb.) edat görevindedir. Bu kelimeler eklendikleri isimlere zarf hâli katarlar. Bu kelimeler de edat grubu oluşturur.

- *İkinci Abdülhamit devri ricalinden olmakla (i) / beraber (çe)*
- *dolaşık bir “tevliyet” davası (i) / yüzünden (çe)*
- *maddi ve manevi pislikler (i) / önünde (çe)*
- *Akdeniz kıyılarındaki medeniyetlerin bir hülâsası (i) / şeklinde (çe)*
- *duyuş ve düşünüş (i) / itibariyle (çe)*
- *torunları (i) / sayesinde (çe)*
- *kendisi Hristiyandan dönme halis muhlis Avrupalı olduğu (i) / halde (çe)*
- *uzun ve ateşin bir şiir (i) / halinde (çe)*
- *şüphe ve tereddüt (i) / içinde (çe)*
- *bir (i) / taraftan (çe)*
- *herkesten (i) / ziyade (çe)*
- *kızacağı (i) / yerde (çe)*
- *edebî coşkunculuk (i) / namına (çe)*
- *ömrü (i) / boyunca (çe)*
- *bu (i) / cihetten (çe): edat grubu*
- *ikisi (i) / birden (çe): edat grubu*

d. Edat grubunda birden fazla isim unsuru bulunabilir.

- *bu hasreti avutmak (i) / bu derdi unutmak (i) / için (çe)*
- *gününe (i) / saatine (i) / göre (çe)*
- *sevda işlerine (i) / izdivaç entrikalarına (i) / dair (çe)*
- *bunlar yesin içsin (i) / göbekleri ile yanaklarını şişirsin (i) / diye (çe)*

- *aynı eda (i) / aynı nezaket (i) / ile (çe)*
- e. “Beraber, birlikte” edatları yardımcı fonksiyonunda “ile” edatı ile birlikte kullanılır.
- *kendisiyle (i) / birlikte (çe)*
 - *ev sahipleriyle (i) / birlikte (çe)*
 - *bunu söylemekle (i) / beraber (çe)*
 - *Madam Kronski (i) / ile beraber (çe)*
- f. Edat grubunun isim unsuru kelime grubu veya cümle olabilir.
- *gözünün ucu (i) / ile (çe) (isim unsuru: belirtili isim tamlaması)*
 - *bu ihtar (i) / üzerine (çe) (isim unsuru: sıfat tamlaması)*
 - *Azmi Bey’e (i) / doğru (çe) (isim unsuru: birleşik isim)*
 - *bir tarafı sancımış (i) / gibi (çe) (isim unsuru: sıfat-fiil grubu)*
 - *“Nasil öldüğünü arkadaşınız görmüş. Öyle mi?” (i) / diye (çe) (isim unsuru: cümle)*
 - *uzaktan uzağa diğerlerinin konuşmalarıyla meşgul olmaktan (i) / başka (çe) (isim unsuru: isim-fiil grubu)*
 - *başından sonuna (i) / kadar (çe) (isim unsuru: kısaltma grubu)*
 - *konuşmanın iptidasından beri soğuk ve sükûfî duran Hakkı Celis’i kendi dertlerine iştirake sevk etmek veyahut Faik Bey’e dair ağzından bazı şeyler kapmak (i) / için (çe) (isim unsuru: bağlama grubu)*
 - *başkalarının gözü değdikten (i) / sonra (çe) (isim unsuru: zarf-fiil grubu)*
 - *siz gelmeden (i) / evvel (çe) (isim unsuru: zarf-fiil grubu)*
 - *Seniha’nın bu teklifini işitmemişler (i) / gibi (çe) (isim unsuru: cümle)*
 - *bir tarafını gıdıkıyorlar (i) / gibi (çe) (isim unsuru: cümle)*
 - *böğründe bir gizli yarası var (i) / gibi (çe) (isim unsuru: cümle)*
- g. Edat grubu, kelime grubu ve cümle içerisinde zarf, sıfat ve isim görevlerinde kullanılır. Edat grubu yapısındaki edatın türüne göre zaman, uzaklık, durum, vasıta, sebep, amaç, benzetme, şart, miktar, yön vb. anlamlar bildirir.

- ...hiç şüphesiz **bir şey söylemiş olmak için** deminki sözünü tekrar etti. (zarf, amaç)
 - **Osmanbey'den Pangaltı'ya kadar** birbirlerine tek bir kelime söylemediler. (zarf, uzaklık)
 - **Hakkı Celis, Faik Bey'in hiç bu kadar** iyi bir çocuk olduğunu hatırlamıyordu. (sıfat, miktar)
 - **Faik Bey, kaygısız bir eda ile** seyahatini anlattı. (zarf, durum)
 - ...**bu ihtimal önünde** kendi mevkiini ziyadesiyle nazik buluyordu. (zarf, durum)
 - **Biraz sonra gideceğim,**” diye söylendi. (zarf, durum)
 - ...**şiiirle şairlerden başka** bir şeyle meşgul olmayan... (sıfat, durum)
 - **Onun içindir ki, hâlâ hepimize tükenmez birer membadırlar.** (isim, sebep)
 - **Esasen sanat sunilik demek değil mi?** (isim, durum)
 - ...**düinkü dal gibi** cılız Hakkı Celis'i güç tanıdılar. (sıfat, benzetme)
 - **Seniha ile (...)** Mebusu Necip Bey arasındaki münasebet yarın **resmi bir şekil almak üzere**dir. (isim, zaman)
 - **Bununla beraber Hakkı Celis'e büyük dayısının kızına dair** bazı yeni havadisler vermektan kendini alamadı: (sıfat, özgülük)
 - **Bu kadarına** hiç ihtimal vermezdim. (isim, miktar)
 - **Nuriye ve Neyyire Hanımlar gibilerin** iğreti ruhlarında tecelli eden... (isim, benzerlik)
- h. Edat grubunda vurgu isim unsuru üzerindedir.
- **genç adama** (i) / doğru (çe)

3.8. BAĞLAMA GRUBU

Bağlama edatıyla birbirine bağlanmış isim unsurlarının meydana getirdiği kelime grubudur. Leylâ Karahan bağlama grubunu şöyle tanımlar: “Bağlama edatları ile birbirine bağlanmış iki veya daha fazla isim unsurunun meydana getirdiği kelime grubudur.” (Karahan, 2015, s. 65)

Muharrem Ergin bağlama grubunu şöyle tanımlar: “Bağlama gurubu sıralama bağlama edatları ile yapılan kelime gurubudur. Bugün sıralama edatları

ve, ile ve bir de ara (...’den ...’e kadar) ifade eden Arapça ilâ’dır. Eskiden bunların değişik şekilleri ile başka sıralama edatları da bulunduğunu söylemiştik. İşte bu edatlarla birbirine bağlanan iki unsur hep beraber bir bağlama gurubu teşkil ederler.” (Ergin, 1993, s. 358)

isim unsuru + bağlama edatı + isim unsuru = bağlama grubu

Müslümanlık (i) + ve (be) + Türklük (i) = bağlama grubu

Özellikleri:

- a. Bağlama edatı iki isim unsurunun arasında yer alır. İsim unsurları şekil ve fonksiyon yönünden eşittir. Başlıca bağlama edatları şunlardır: *ve, veya, yahut, veyahut, ile, ilâ, fakat, ama, değil, ya... ya..., hem... hem..., ne ... ne ..., ... da ... da, bir ... bir..., ha ... ha..., gerek ... gerek..., ister ... ister..., diler ... diler..., kâh ... kâh..., bazen ... bazen..., bazı ... bazı..., ... mi ... mi.*
 - *idare (i) / ve (be) / muhafaza (i)*
 - *vahşi Asya (i) / ile (be) / haşin Avrupa (i)*
 - *seyahat kostümleri (i) / veya (be) / suare kıyafeti (i)*
 - *yalçın kayalar üstü (i) / veyahut (be) / çöllerin içi (i)*
 - *leh (i) / yahut (be) / aleyh (i)*
 - *sesi işitilen (i) / fakat (be) / kendisi gelmeyen (i)*
 - *bir tasdik (i) / değil (be) / bir protesto (i)*
- b. Bağlama grubunda sıralanan unsurlar ikiden fazla ise son iki isim unsurunun arasına “ve, veya, veyahut, veyahut da, ya da, hatta” gibi bağlama edatları girer.
 - *zarif, (i) / temiz (i) / ve (be) / kibar (i)*
 - *beyaz pantolonlu, (i) / beyaz yelekli (i) / ve (be) / lüstrin kaloşlu (i)*
 - *birçok tiryakilikler (i) / vazgeçemediği birçok itiyatlar (i) / ve (be) / ikinci bir tabiat haline girmiş zevkler, hazlar (i)*

- *yumuşak ve geniş kanepelerde, gevşek gevşek uzanılan (i) / tembel tembel konuşulan (i) / **veyahut** (be) / dalgın bir tavırla ekarte ve piket partileri yapılan (i)*
- *birkaç izdivaç (i) / birkaç talâk (i) / **veyahut da** (be) / gayet meraklı birkaç macera (i)*
- *bir hancı (i) / bir bezirgân (i) / **ya da** (be) / bir dilenci (i): bağlama grubu*
- *bir genç kızın şaşırması (i) / bir kadının fahişeliği (i) / bir kumarbazın hırsızlığı (i) / **hattâ** (be) / bir katilin cinayeti (i)*

c. *ya... ya..., hem... hem..., ne... ne..., ...da ...da, bir... bir..., ha... ha..., gerek... gerek..., ister... ister..., diler... diler..., kâh... kâh..., bazen... bazen..., bazı... bazı..., ...olsun ...olsun, ...mi ...mi gibi bağlama edatları bağladıkları isim unsurlarının başında veya sonunda bulunur. Bu bağlama edatları ikiden fazla isim unsurunu birbirine bağlayabilir. Bu durumda bağladıkları isim unsuru kadar tekrar edilir. Ayrıca bu bağlama edatlarının sonda bulunanın sonuna “da / de” bağlama edatı getirilebilir.*

- ***ya** (be) / çok zengin (i) / **ya** (be) / çok hesapsız (i)*
- ***hem** (be) / bu genç kadın (i) / **hem de** (be) / o genç adamlar (i)*
- ***hem** (be) / ağız (i) / **hem** (be) / ayaklar (i) / **hem de** (be) / dil (i)*
- ***ne** (be) / Nuriye (i) / **ne de** (be) / Neyyire (i)*
- ***ne** (be) / insan (i) / **ne** (be) / köpek (i) / **ne** (be) / kedi (i) / **ne** (be) / civciv (i)*
- *çocuklar (i) / **da** (be) / babaları (i) / **da** (be)*
- ***bir** (be) / istizah (i) / **bir** (be) / münaza veya münakaşa (i)*
- ***gerek** (be) / yalı (i) / **gerek** (be) / konak (i)*
- ***kâh** (be) / şefkatli (i) / **kâh** (be) / sadece okşayıcı (i) / **kâh** (be) / kıskanç ve mütecessis (i)*
- ***bazen** (be) / bir türbe önü (i) / **bazen** (be) / bir cami kapısı (i)*
- *alafranga (i) / **olsun**, (be) / alaturka (i) / **olsun** (be)*

d. “İle” bağlama edatı kendinden önceki kelimeye “-la / -le” biçiminde eklenebilir.

- *kızla* erkek = kız (i) / ile (be) / erkek (i): bağlama grubu
- *Faik Bey'le* kendi = Faik Bey (i) / ile (be) / kendi (i): bağlama grubu
- *emellerine mani olan ve adına müzayaka denilen şeyle* boğup mahveden hava = *emellerine mani olan ve adına müzayaka denilen şey* (i) / ile (be) / boğup mahveden hava (i): bağlama grubu

e. Bağlama grubunda isim unsurları kelime grubu olabilir.

- *emellerine mani olan* (i) / ve (be) / *adına müzayaka denilen* (i) (isim unsurları: sıfat-fiil grubu)
- *gayet karışık* (i) / ve (be) / *gayet gürültülü* (i) (isim unsurları: sıfat tamlaması)
- *birçok gence kız bulduğu* (i) / ve (be) / *birçok dul kadınlara koca aradığı* (i) (isim unsurları: sıfat-fiil grubu)
- *Ada eğlencesi tasavvuru* (i) / ve (be) / *halasının daveti* (tn) (birinci unsur: belirtisiz isim tamlaması, ikinci unsur: belirtili isim tamlaması)
- *ya* (be) / *bir istihkâr mânası* (i) / veya (be) / *bir sitem* (i) (isim unsurları: sıfat tamlaması)
- *ara sıra kadehlerine bira koymak* (i) / ve (be) / *kulaklarına çok fazla açık cinaslı sözler fısıldamak* (i) (isim unsurları: isim-fiil grubu)
- *aksi bir tesadüf eseri olarak* (i) / veyahut (be) / *Belkıs'ın bir nisyanı yüzünden* (i) (birinci isim unsuru: zarf-fiil grubu, ikinci unsur: edat grubu)
- *dikiş diken kadınlar* (i) / ve (be) / *tavla oynayanlar* (i) (birinci unsur: sıfat tamlaması, ikinci unsur: sıfat-fiil grubu)
- *serkeş bir atı zapt ve idare eden mahir bir binici gururu* (i) / veyahut (be) / *nadir bir avı pençesinde tutan bir yırtıcı mahluk hazzı* (i) (isim unsurları: belirtisiz isim tamlaması)
- *vicdanınız* (i) / ve (be) / *asalet ve necabetiniz* (i) (ikinci unsur: bağlama grubu)

f. Bağlama grubu kelime grubu ve cümle içerisinde isim, sıfat ve zarf görevlerinde kullanılır.

- *Böyle söyleyerek genç adamı, **bazen elinden, bazen yakasından** tutup sürüklüyordu. (isim)*
 - *Genç kız, bir müddet böyle söyleyerek **denizi taşlamakta ve Faik Bey'in elinden çekmekte** devam etti. (isim)*
 - *...birdenbire **nefesi tükenmiş ve dizlerinin bağı çözülmüş** gibi sahilin çakılları üzerine çökiiverdi. (isim)*
 - *Genç kız şimdi, **mahzun ve dalgın** görünüyordu; neden sonra başını kaldırdı, **munis ve durgun** bir sesle: “Niçin yanıma oturmuyorsunuz, Faik Bey?” dedi. (zarf, sıfat)*
 - *Giyindiği esvap, **sudan ve köpükten, eti ve derisi ay aydınlığından**; saçları ateşlendi. (isim, isim)*
 - *Kafile, **çığlıklar, kahkahalar ve şarkılarla** uzaklaşıp gidiyor. (isim)*
 - *Gezintinin sonlarına doğru artık onu **aramaz ve beklemez** oldular. (isim)*
 - *Ada'daki bu son hafta, onu **tamamıyla değiştirdi**; ortada, Cihangir'deki konağın o **hodbin, hırçın, soğuk ve müstehzi** kızından eser kalmadı. (sıfat)*
 - ***Bin güçlülle senede ancak beş on kat esvap yaptırarak, ara sıra Ada'ya misafirlğe giderek ve pazartesi günleri aşağıda salonda birkaç mânasız ve yavan davetli bekleyerek** yaşayıp gideceğim? (zarf)*
- g. Bağlama grubunda isim unsurlarının vurguları eşittir.
- ***acayıp (i) / hoş (i) / ve (be) / rindane (i)***

3.9. UNVAN GRUBU

Bir şahıs ismi ile ona bağlı bir unvan veya akrabalık isminden oluşan kelime grubudur (Karahana, 2015).

Muharrem Ergin unvan grubunu şöyle tanımlar: “Unvan gurubu bir şahıs ismiyle bir ünvan veya akrabalık isminden meydana gelen kelime gurubudur. Şahıs ismi önce, ünvan veya akrabalık ismi sonra gelir. Her iki unsur da hiçbir ek almaz. Doğrudan doğruya yan yana getirilirler.” (Ergin, 1993, s. 367)

şahıs ismi + unvan veya akrabalık ismi = unvan grubu

Kasım (i) + Paşa (u) = unvan grubu

Özellikleri:

- a. Unvan grubunda şahıs ismi başta, unvan veya akrabalık ismi sonda bulunur. İki unsur eksiz birleşir. Ana unsur başta, yardımcı unsur sondadır.
 - *Naim (i) / Efendi (u)*
 - *İkinci Abdülhamit (i) / Han (u)*
 - *Nefise (i) / Hanımefendi (u)*
 - *Sekine (i) / Hanım (u)*
 - *Servet (i) / Bey (u)*
 - *Sadri (i) / Molla (u)*
 - *Hasip (i) / Paşa (u)*
 - *Seniha (i) / abla (u)*
 - *Cenan (i) / Kalfa (u)*
 - *Hasip Paşa (i) / Hazretleri (u)*

- b. Unvan grubunda şahıs ismi birleşik isim olabilir.
 - *İkinci Abdülhamit (i) / Han (u)*
 - *Hakkı Celis (i) / Bey (u)*
 - *Celâl Sahir (i) / Bey (u)*

- c. Unvan grubu kelime grubu ve cümle içerisinde isim görevinde kullanılır.
 - *Çoğu, İkinci Abdülhamit Han devri ricalinden olan bu adamların her biri bir hile ile efendilerinin arabasına binmiş seyisleri andırıyordu.*
 - *Naim Efendi'nin damadı Düyunu Umumiye müfettişlerinden Servet Bey, Müslümanlıktan ve Türklükten nefret eden bir kazasker oğludur.*
 - *Hasip Paşa, mahkemeye çekilir, adalete teslim edilir, eğer masum ise ne âlâ, değilse...*
 - *Kapıya vuran Faik Bey'di:*
 - *Naim Efendi, Kasım Paşa -Faik Bey'in babası- ile pek eski ve pek samimi ahbab olmakla beraber, oğluna, birçok sevimsiz ve serbest hareketleri bir yana, asıl bu kötü huyu için hiç tahammül edemezdi.*
 - *Her yerde Seniha ablama rast geliyorum.*

- *Evvela **Belkis Hanım** 'a, sonra **Nuriye ve Neyyire Hanımlara** gitti.*
- d. Unvan ve akrabalık isimlerinin şahıs isminden önce geldiği durumlarda birleşik isim oluşur. Unvan veya akrabalık ismi şahsın bir ismi durumuna geçer. Vurgu birleşik isimlerde olduğu gibi sondaki unsurda bulunur. Başa gelen unvan ve akrabalık isimleri şahsın bir ismi yerine geçmeyip sıfatı olduğu durumlarda sıfat tamlaması oluşur. Bu durumda vurgu birinci unsur üzerinde olur.
- *İkinci (i) / **Abdülhamit** (i): birleşik isim*
 - *Sultan (i) / **Mecit** (i): birleşik isim*
 - *Büyük (i) / **Hanım** (i): birleşik isim*
 - ***Binbaşı** (s) / **Hüsnü Bey** (i): sıfat tamlaması*
 - ***Kaymakam** (s) / **Azmi Bey** (i): sıfat tamlaması*
 - ***Madam** (s) / **Kronski** (i): sıfat tamlaması*
- e. Unvan grubunda vurgu isim unsuru üzerinde bulunur.
- ***Hasan** (i) / **Ağa** (u)*

3.10. BİRLEŞİK İSİM GRUBU

Bir şahsa ad olmak üzere iki ve daha fazla kelimenin oluşturduğu kelime grubudur (Karahana, 2015).

“Birleşik isim bir nesnenin ismi olmak üzere yan yana gelen birden fazla ismin meydana getirdiği kelime grubudur. Bir nesnenin çok defa tek tek de adı olan isimler aynı nesneyi karşılamak, aynı nesneye beraber ad olmak için doğrudan doğruya, eksiz olarak yan yana gelir ve birleşik isim yaparlar. Birleşik isimler Türkçede hep has isimdirler. Bazı yer adları ile ikili üçlü bütün şahıs adları Türkçenin birleşik isimlerini teşkil ederler.” (Ergin, 1993, s. 363)

isim + isim + ... = birleşik isim grubu

Hakkı (i) + Celis (i) = birleşik isim grubu

Özellikleri:

- a. İki ve daha fazla kelimeli şahıs isimleri birleşik isim grubudur. Bu grupta kelimeler eksiz birleşir.
 - *Hakkı (i) / Celis (i)*
 - *Celâl (i) / Sahir (i)*
 - *Mehmet (i) / Akif (i) / Ersoy (i)*
 - *Yahya (i) / Kemal (i) / Beyatlı (i)*

- b. Şahıs isimlerinin başına gelen unvan ve akrabalık isimleri şahsın bir ismi durumuna geçtiği durumlarda birleşik isim oluşur. Vurgu birleşik isim vurgusu olur. Yani vurgu son unsurda bulunur.
 - *İkinci (i) / **Abdülhamit** (i): birleşik isim*
 - *Sultan (i) / **Mecit** (i): birleşik isim*
 - *Büyük (i) / **Hanım** (i): birleşik isim*

- c. Birleşik isim grubu kelime grubu ve cümle içerisinde isim görevinde kullanılır.
 - *Çoğu, **İkinci Abdülhamit** Han devri ricalinden olan bu adamların her biri bir hile ile efendilerinin arabasına binmiş seyisleri andırıyordu.*
 - ***Sultan Mecit** devri ricalinin, Hâlet Efendi muasırlarının çocukları olduğuna kim ihtimal verebilir?*
 - ***Büyük Hanım**'ın vefatını müteakip, evi kendi heveslerine göre esasından değiştirmeye kalktı*
 - *Öbürü, Neyyire Hanım, **Celâl Sahir** Bey'den birkaç mısra okudu*
 - ***Hakkı Celis**, ondan nefret ediyordu.*

- d. Birleşik isim grubunda vurgu son unsurda bulunur.
 - *Hakkı (i) / Celis (i)*

3.11. ÜNLEM GRUBU

Bir ünlem ile bir isim unsurunun oluşturduğu kelime grubudur (Karahan, 2015).

“Ünlem gurubu bir seslenme edatı ile bir isim unsurundan meydana gelen kelime gurubudur. Seslenme edatı önce, isim sonra gelir. Eksiz bir birleşme olur.”
(Ergin, 1993, s. 368)

ünlem + isim unsuru = ünlem grubu

a (ü) + çocuk (i) = ünlem grubu

Özellikleri:

- a. Ünlem grubunda ünlem başta isim unsuru sonda bulunur. İki unsur eksiz birleşir.
 - *a (ü) / efendiciğim (i)*
 - *a (ü) / çocuk (i)*
 - *hey gidi (ü) / Naim (i)*
- b. Ünlem grubunda isim unsuru kelime grubu olabilir.
 - *hey (ü) / koca kahraman (i) (isim unsuru: sıfat tamlaması)*
- c. Ünlem grubu hitaplarda kullanılır. Ünlem grubu cümlenin herhangi bir ögesi olmayıp cümle dışı unsur olarak cümlenin herhangi bir yerinde bulunabilir.
 - *Hey gidi haysiyet, namus hey!.. Haysiyetli, namuslu adam, imzasız mektup yazar mı, rica ederim?*
 - *A efendiciğim, bu yaz gününde bu kadar üşümek neden?*
 - *Kendi kendine, mütemadiyen: “Hey gidi Naim! Hey gidi Naim!” diyordu.*
 - *A çocuk, niçin bana evvelce söylemedin, seni oraya göndertmemenin bir kolayını bulurduk.*
- d. Ünlem grubunda vurgu ünlem üzerindedir.
 - *hey (ü) / koca kahraman (i)*

3.12. SAYI GRUBU

Basamak sistemine göre sıralanmış sayı isimlerinin oluşturduğu kelime grubudur. Leylâ Karahan sayı grubunu şöyle tanımlar: “Basamak sistemine göre sıralanmış sayı isimleri topluluğudur.” (Karahan, 2015, s. 72)

Muharrem Ergin sayı isimlerinin tek kelime, sıfat tamlaması ve sayı grubu olmak üzere üç şekilde ifade edildiğini söyledikten sonra sayı grubunu şöyle tanımlar: “Demek ki sayı grubu arka arakaya gelen iki veya daha fazla büyük sayı-küçük sayı unsurlarının meydana getirdiği kelime gurubudur.” (Ergin, 1993, s. 369)

büyük sayı + küçük sayı + ... = sayı grubu

yirmi (i) + beş (i) = sayı grubu

Özellikleri:

- a. Sayı grubunda sayı isimlerinin dizilişi basamak sistemine göredir. Sayılar sondan başa doğru büyür. Sayı isimleri eksiz birleşir ve ayrı yazılır.
 - *yedi (i) / buçuk (i)*
 - *on (i) / beş (i)*
 - *kırk (s) / beş (i)*
 - *üç yüz (i) / elli (i)*
 - *bin (i) / iki yüz (i)*
 - *bin (i) / beş yüz (i)*
- b. Kelime grubu halindeki sayı isimleri ya sıfat tamlaması ya da sayı grubu yapısındadır. Genel olarak ana sayılar sıfat tamlaması şeklinde, ara sayılar sayı grubu şeklinde yazılır. Vurgu sıfat tamlamasında başta, sayı grubunda sonda bulunur.
 - *iki (s) / yüz (i): sıfat tamlaması*
 - *üç (s) / yüz (i): sıfat tamlaması*
 - *üç yüz (i) / elli (i): sayı grubu*
 - *bin (i) / beş yüz (i): sayı grubu*

c. Sayı grubunda, milyona kadar olan sayılarda iki unsur, milyonlu sayılarda üç unsur, milyarlı sayılarda dört unsur vardır. Her unsur, sayı grubu, sıfat tamlaması veya tek kelime olabilir. Bu unsurlar da sıfat tamlaması, sayı grubu ve tek kelimededen oluşabilir.

- *bin (i) / beş yüz (i): sayı grubu (ikinci unsur: sıfat tamlaması)*
- *üç yüz (i) / elli (i): sayı grubu (birinci unsur: sıfat tamlaması)*
- *bin (i) / beş yüz yetmiş dört (i): sayı grubu (ikinci unsur sayı grubu)*
beş yüz (i) / yetmiş dört (i): sayı grubu (birinci unsur: sıfat tamlaması, ikinci unsur: sayı grubu)
- *üç yüz elli altı milyon (i) / beş yüz altmış dört bin (i) / yedi yüz kırk iki (i): sayı grubu (birinci unsur: sıfat tamlaması, ikinci unsur: sıfat tamlaması, üçüncü unsur: sayı grubu)*
yedi yüz (i) / kırk iki (i): sayı grubu (birinci unsur: sıfat tamlaması, ikinci unsur: sayı grubu)
beş yüz altmış dört (s) / bin (i): sıfat tamlaması (birinci unsur: sayı grubu)
beş yüz (i) / altmış dört (i): sayı grubu (birinci unsur: sıfat tamlaması, ikinci unsur: sayı grubu)
üç yüz elli altı (s) / milyon (i): sıfat tamlaması (birinci unsur: sayı grubu)
üç yüz (i) / elli altı (i): sayı grubu (birinci unsur: sıfat tamlaması, ikinci unsur: sayı grubu)

d. Sayı grubu kelime grubu ve cümle içerisinde isim ve sıfat görevlerinde kullanılır.

- *Kocası ise **kırk beş** yaşında bir züppeden başka bir şey değildi. (sıfat)*
- *Saat **on biri** henüz geçmişti. (isim)*
- *Büyükbabamdan **üç yüz elli** lira ne diye isteyebilirim, sen deli misin?.. (sıfat)*
- *Çünkü, ben de nasıl olsa **on beş** güne kadar gidiyorum. (sıfat)*
- *...**otuz iki** dişini birden gösteren bir tebessümle, elini uzattı: (sıfat)*
- ***Yirmi beşimi** geçmiş ve hiç olmazsa **yirmi beş** kadın tanımıştım, birdenbire ne oldu bilmem.. (isim, sıfat)*

- *Hakkı Celis: “Yirmi iki,” dedi. (isim)*
 - *Hakkı Celis, on iki saat zarfında on iki senelik bir hayat tecrübesi yapmış gibiydi. (sıfat, sıfat)*
- e. Sayı grubunun vurgusu son unsur üzerindedir.
- *bin (i) / iki yüz (i)*

3.13. BİRLEŞİK FİİL

Bir hareketi karşılamak ya da bir hareketi tasvir etmek amacıyla yan yana gelen kelimelerin oluşturduğu kelime grubuna birleşik fiil denir. Leylâ Karahan birleşik fiil grubunu şöyle tanımlar: “Bir hareketi karşılamak veya bir hareketi tasvir etmek üzere yan yana gelen kelimeler topluluğudur. Bu işlevlerinden dolayı birleşik fiiller, ‘bir hareketi karşılayan birleşik fiiller’ ve ‘bir hareketi tasvir eden birleşik fiiller’ olmak üzere iki grupta incelenebilir.” (Karahana, 2015, s. 73)

Muharrem Ergin birleşik fiil grubunu şöyle tanımlar: “Birleşik fiil bir yardımcı fiille bir ismin veya bir fiil şeklinin meydana getirdiği kelime gurubudur. İsim veya fiil unsuru önce, yardımcı fiil sonra getirilir. Yardımcı fiilin başına getirilen unsurun isim veya fiil olmasına göre birleşik fiiller ikiye ayrılır. Bu iki çeşit birleşik fiilin yardımcı fiilleri de ayrı ayrıdır.” (Ergin, 1993, s. 364)

Birleşik fiiller, genel olarak “bir hareketi karşılayan birleşik fiiller” ve “bir hareketi tasvir eden birleşik fiiller” olmak üzere ikiye ayrılır:

3.13.1. Bir Hareketi Karşılayan Birleşik Fiiller

Bu tür birleşik fiiller, bir isim unsuru ile bir fiil unsurunun birleşmesiyle oluşur. Fiil unsuru bir ana yardımcı fiil ya da gerçek anlamından uzaklaşmış esas fiil olabilir. Fiil unsurundaki bu farklılıktan dolayı ikiye ayrılır:

3.13.1.1. Ana Yardımcı Fiillerle Kurulan Birleşik Fiiller

Özellikleri:

- a. Bir isim unsuru ile “et-, ol-, yap-, eyle-, kıl-, bulun-, kal-“ ana yardımcı fiilleriyle oluşan birleşik fiildir. İsim unsuru başta, yardımcı fiil sonda bulunur. Yardımcı fiil çekim görevi üstlenerek anlamı üzerinde bulunduran isim unsurunu fiilleştirir.

isim unsuru + yardımcı fiil = birleşik fiil

tecrübe (i) + et- (yf) = birleşik fiil

- b. “Et-“ ve “ol-“ en fazla kullanılan yardımcı fiillerdir. “Yap-, bulun-, kal-“ yardımcı fiilleri de çokça kullanılır. “Kıl-, eyle-“ yardımcı fiillerinin kullanımı azalmıştır. “Et-, eyle- kıl-, yap-“ ve “ol-, bulun-“ birbirinin yerini tutabilen manaları ve işlevleri aynı olan yardımcı fiillerdir. “Et-, eyle- kıl-, yap-“ isimlerden geçişli fiil, “ol-, bulun-“ isimlerden geçişsiz fiil yapar.
- *Babasından kalmış bir serveti gençliğinden beri oldukça büyük bir ihtimamla idare ve muhafaza ediyor.*
 - *Kendisi, İkinci Abdülhamit devri ricalinden olmakla beraber bu servete hiçbir şey ilave etmedi.*
 - *Naim Efendiler bu yaz Kanlıca'ya taşınmadılar ve bundan en ziyade Servet Bey'in çocukları memnun oldular.*
 - *...meclisin umumi itirazlarına rağmen, salonun bir köşesinde bir “kare” teşkil etmeye muvaffak oldu.*
 - *Cemil, dudaklarının ucuyla hemşiresine bir “Sus!” işareti yaptı*
 - *Görmelisin, bana nasıl kur yapıyor.*
 - *Kaç defa Cemil'e münasebeti kessin diye damadı ve kızı nezdinde teşebbüste bulundu.*
 - *Nuriye ve Neyyire ağızını aramak için yavaş yavaş Faik Bey'in aleyhinde bulunuyorlardı.*
 - *Birkaç sene evvel, yatağının ayak ucuna seccadesini serip namazını kılan...*

- ...Nazif Bey'in babası Afif Paşa'nın evinde **misafir kaldılar**...
 - Doğrusu, şu Frenk erkeklerinin nezaketine, zarafetine gittikçe daha ziyade **hayran kalıyorum**.
- c. Tek başına kullanılmayan veya kullanıldıklarında aslı şekillerini koruyamayan yabancı kökenli isimler yardımcı fiille bitişik yazılır.
- Naim Efendi, kendisini babasının resmi karşısında, duvardan minderin üstüne yuvarlamış bir ikinci resim **zannediyordu**, farkı neydi?
 - Naim Efendi, kendi evi üzerindeki hakimiyetinin ne kadar sarsıldığını, ne kadar hiçe indiğini en ziyade bugün ve bu saatte **hissetti**
 - Tıpkı o hayvanlar gibiydi ki, hastalandıkları zaman hemcinslerinden kaçarlardı ve ölmezden pek çok evvel ortadan **kaybolurlardı**.
 - Arada bir diyordu ki: “Zavallı Seniha Hanım; en son emeli de **mahvoldu**.”
- d. Bu birleşik fiillerin isim unsuru sıfat-fiil olabilir. Sıfat-fiil sadece “ol-, bulun-“ yardımcı fiilleri ile birleşir.
- ...bunun içindir ki son zamanlarda yeni hizmetçi bulmak hususunda epeyce **müşkülât çeker oldular**.
 - ...bir müddet Beyoğlu muhitinde tatlı su Frenkleriyle **düşüp kalkmış olmak**...
 - Hiç değilse gece yarısı ve kabil olmadığı takdirde sabaha karşı mutlaka evinde bulunmalı ve mutlaka yatağına **girmiş olmalıdır**.
 - Biraz şiddet **gösterecek olsa**, her şeyin yoluna girmesi ihtimali henüz mevcuttu.
 - Ne iyi, beni zahmetten **kurtarmış olursunuz**.
 - Seniha, ayakta olsun, **oturmuş bulunsun**, daima hiç çözülmeyen bir çemberle çevriliyor.
 - Nitekim, bu vaziyette Azmi Bey'in kıskançlığı biraz sükûnet bulmuş ve şeker tacirinin arzusu daha ziyade **artmış bulunuyordu**.
- e. Bu birleşik fiillerde birden fazla isim unsuru bulunabilir.

- *Küçük yaşından beri Avrupa'nın muhtelif şehirlerinde dolaşmış, oturmuş olduğu için...*
- *Tarabya'da, Büyükdere veyahut Yeniköy'de olsaydı anlardım.*

f. Bu birleşik fiillerin isim unsuru kelime grubu olabilir.

- *Yaşayış ve giyiniş itibarıyla Şimal kavimlerinden daha sade ve daha düşünceli olan bu millet... (isim unsuru: kısaltma grubu)*
- *Sultan Mecit devri ricalinin, Hâlet Efendi muasırlarının çocukları olduğuna kim ihtimal verebilir? (isim unsuru: belirtili isim tamlaması)*
- *...son zamanlarda yeni hizmetçi bulmak hususunda epeyce müşkülât çeker oldular. (isim unsuru: birleşik fiil)*
- *...bir müddet Beyoğlu muhitinde tatlı su Frenkleriyle düşüp kalkmış olmak... (isim unsuru: tekrar grubu)*
- *Gyp, ona bir ikinci ana, bir ikinci mürebbiye olmuştu. (isim unsuru: bağlama grubu)*
- *Faik Bey ısrarla, bir poker partisi yapmak teklifinde bulundu... (isim unsuru: belirtisiz isim tamlaması)*
- *Naim Efendi'yi genç yaşından beri kâh yakından, kâh uzaktan sevk ve idare eden Selma Hanımefendi'dir. (isim unsuru: bağlama grubu)*
- *Hemşire istiyor ki, Seniha kendisi gibi olsun. (isim unsuru: edat grubu)*
- *Şöhreti cihanı tutmuş bir büyük şair veya şanı dillere destan bir büyük kahraman olsa, acaba kendini ona sevdirebilir miydi? (isim unsuru: bağlama grubu)*

g. Bu birleşik fiillerde vurgu isim unsuru üzerindedir.

- *muhafaza ve idare (i) / et- (yf)*

3.13.1.2. Asıl Fiillerle Kurulan Birleşik Fiiller

Özellikleri:

- a. Bu birleşik fiiller isim unsuru ile esas fiilden oluşur. İsim unsuru birden fazla olabilir. Bu yapıda yer alan kelimeler anlamca kaynaşıp gerçek

anlamları dışında yeni bir anlam ifade eder. Grubu oluşturan kelimelerden biri ya da hepsi gerçek anlamından uzaklaşmış ya da deyimleşmiştir.

isim unsuru + asıl fiil = birleşik fiil

nefes (i) + tüket- (f) = birleşik fiil

- *İnkılaptan iki sene evveldi, dolaşık bir “tevliyet” davası yüzünden istifasını verdi ve gündün güne bulanana hükümet işlerinde tiksinerak bir köşeye çekildi.*
 - *Büyük Hanım’ın yetiştirmesi ne kadar hizmetçi varsa hepsine yol verdi...*
 - *Büyükbaba, çok sefaletle düştük, değil mi?*
 - *Daha şimdiden torununuz olacak yumurcıkların şöhreti âfakı tuttu.*
 - *Benden izin aldılardı...*
 - *Ben de nafile yere nefes tüketiyorum.*
 - *Her yerde Seniha ablama rast geliyorum.*
 - *‘Lâbon, Mulatye, Tokatlıyan!’ diye cevap verdi ve birdenbire gözlerini yere indirip kıpkırmızı kesildi.*
 - *Naim Efendi, hemşiresini bütün söylediklerinde haklı buluyordu.*
 - *Birini parmağına taktı mı, nihayetine kadar yapmadığını, söylemediğini bırakmaz; zevci merhum Afif Paşa, onun elinden az mı çektiydi?*
- b. Bu birleşik fiillerin isim unsuru birden fazla olabilir.
- *Erkence odasına çekildi yattı; fakat sabaha kadar gözlerine uyku girmede.*
 - *Siz ki, o kadar ince fikirli, arif, zarif, kılı kırk yarar bir adamsınız...*
 - *Zira, Faik Bey hemen her gün konakta gibiydi ve o gelir gelmez, ihtiyar adamın rengi değişiyor, gönlüne endişe düşüyordu.*
 - *Zira, içim kan ağlıyor, takdir günü yanınızda bile bulunamayacağım.*
- c. Bu birleşik fiillerin isim unsuru isim çekim eki alabilir.
- *...doğrusu ya, bazı günler size bir sihir ettiklerine inanacağım geliyor.*
 - *...çocuğun aklına dair epeyce endişeye düşmüştü.*
 - *...başını bu serpuş ile örtülü görünce adeta kendinden geçirdi.*

- *Ben ise, doğrusu her şeyi **görmezlikten geliyorum.***
 - *Naim Efendi, biraz da torunlarını çok sevdiği için **sesini çıkaramazdı.***
- d. Bu birleşik fiillerin bazılarında isim unsuru tamlayan ile genişler.
- *Demincek onların grubunda bulunan yeni evlenmiş bir genç kadın, dinlemek için ta yakına geldi ve **bir murakabe vaziyeti aldı.***
 - *İçin için tantana ve debdebeye, iyi kumaşlara, nadide mücevherata pek düşkün olmakla birlikte, haddizatında paraya **büyük bir ehemmiyet vermezdi.***
 - *Gerçi, son zamanlarda Naim Efendi konağında, **bir yabancının bile gözüne çarpacak** derecede bazı değişiklikler oldu.*
- e. Bu birleşik fiillerin unsurları arasına cümlenin başka öğeleri girebilir.
- *Oğlum, zannedersen **hemşirenin** burada fena halde **canı sıkılıyor;***
 - *...zevci merhum Afif Paşa, **onun elinden az mı çektiydi?***
- f. Grubun unsurları kelime grubu olabilir.
- *Seniha ile Faik Bey uzun bir müddet **gözden kayboldular.** (fiil unsuru: birleşik fiil*
 - *...genç şair ikide bir **gözden nihan oluyordu.** (fiil unsuru: birleşik fiil)*
 - *Naim Efendi, meselenin Seniha'ya ait bir şey olmadığını hisseder etmez **geniş bir nefes aldı...** (isim unsuru: sıfat tamlaması)*
- g. Bu birleşik fiillerde vurgu isim unsuru üzerindedir.
- ***müthiş bir telaşa** (i) / **düş-** (f)*

3.13.2. Bir Hareketi Tasvir Eden Birleşik Fiiller

Bu birleşik fiiller bir zarf-fiil ile bir tasvir yardımcı fiilinin birleşmesiyle oluşur. Asıl fiil “-a, -ı, -ıp” zarf-fiil eklerinden birini alır. Tasvir yardımcı fiilleri şunlardır: “bil-, ver-, dur-, gel-, git-, gör-, kal-, koy-, yaz-“

zarf-fiil + tasvir yardımcı fiili = birleşik fiil

göre (f) + bil- (yf) = birleşik fiil

Özellikleri:

- a. Bu birleşik fiillerde asıl anlam zarf-fiil üzerindedir. Tasvir yardımcı fiilleri çekim unsuru olmakla birlikte eylemi tasvir etmektedir. Tasvir yardımcı fiilleri eyleme yeterlilik, ihtimal, çabukluk, birdenbirelik, kolaylık, devamlılık, beklenmezlik, yaklaşma gibi anlamlar katar.
- *Son haddine inen bu işleri bir uşak pekâlâ **idare edebilirdi.** (yeterlilik)*
 - *Mütaleatınız **doğru olabilir;** fakat, bence acayip bir his meselesidir. (ihtimal)*
 - *Tam bu esnada, karşısına büyükbabası Naim Efendi **çıkıverdi.** (birdenbirelik)*
 - *...biraz evvelki arzusu hemen bir isteksizliğe **dönüverirdi.** (çabukluk)*
 - *sonra birdenbire nefesi tükenmiş ve dizlerinin bağı çözülmüş gibi sahilin çakalları üzerine **çöküverdi.** (birdenbirelik)*
 - *Yarab! Ne olur, şimdi bir kazaya uğrasam da, **mahvolup gitsem!** (devamlılık)*
 - *Konak, Naim Efendi'yle beraber, her gün biraz daha **yıkılıp gidiyordu.** (devamlılık)*
 - *Faik Bey, onu **alikoymak** için pek çok ısrar etti. (devamlılık)*
 - *Diyorlar ki Servet Bey'in evinde kemaflı sabık eğlentiler, ziyafetler **devam edip duruyormuş!** (devamlılık)*
 - *...adeta duvarlar arasında dar bir kafese hapsedilmiş büyük bir kuş gibi **çırpınıp duruyordu.** (devamlılık)*
 - *Faik Bey, ilk vapurla **çıkageldi.** (beklenmezlik)*
 - *...akıbet, başı kolunun üstünde, bir tahta kanapede **uyuyakaldı.** (devamlılık)*
 - *Hepsi de bomboştı ve bu gözler her çekilişte Cemil'in elinde **sallanıp kalıyordu.** (devamlılık)*

- b. Bu birleşik fiillerin birinci unsuru çekimli bir fiil olabilir.
- ...*bütün bir gece sabaha kadar teessüründen **hıçkırdı durdu.***
 - ...*şimdi de 'hece vezni cereyanı' adları altında hep bu çığır **devam ediyor duruyor.***
 - *Naim Efendi birdenbire yüzüne bir sille inmiş gibi **şaşırdı kaldı;***
 - *Ve hayatında ilk defa olarak ağır, ciddi **düşündü kaldı.***
 - ...*biçare adam bir mengeneye **sıkışmış kalmış** gibidir.*
 - *Bugüne ait en küçük teferruat bile genç kızın dimağında bir çivi gibi **saplanmış duruyor.***
- c. Bu birleşik fiillerin birinci unsuru bir kelime grubu olabilir.
- *İkisi birden güç bela genç adamı **teskin edebildiler.** (birleşik fiil)*
 - *Fakat bahis bu yeni aşkına dokunur dokunmaz **dünyanın en mükemmel bir hatibi kesiliverirdi:** (birleşik fiil)*
 - *Her reziletin bir itiyat ve her itiyadın bir iptila haline girdiği maneviyatında Seniha'yı sevmek de birdenbire, **vazgeçilemeyen itiyatlardan biri oluverdi.** (birleşik fiil)*
 - *Bu şehirde hiç sıkılmıyor gibisiniz; daha doğrusu, her şeyle **avunup eğlenebiliyorsunuz.** (tekrar grubu)*
- d. “‘başla-, çalış-, iste-‘ gibi aslında yardımcı fiil olmayan bazı fiiller, ‘-mAyA başla-, -mAk iste-, -mAyA çalış-‘ kalıpları içinde yardımcı fiil olarak da kullanılır ve birlikte kullanıldığı hareket isimlerini tasvir eder.” (Karahana, 2015, s. 79)
- *Ve madamın baş ucunda duran Macit Bey bu sözü üzerine alınarak **gülmeye başladı.***
 - *Ve kaybolan servetlerinden **bahsetmeye başladı.***
 - *Dil'e yaklaşmışlardı; fakat Seniha, daha ileriye **gitmek istemedi.***
 - *Genç adam, ona, Çanakkale Harbinin bazı müheyyiç safahatını **anlatmak istedi.***
 - *Biçare genç sapsarı kesildi ve ağzında yarım kalmış bir mısra ile **gülmeye çalıştı.***

- *Fakat, her vakitki gibi görünmeye çalışıyordu;*
- e. Bu birleşik fiillerde vurgu birinci unsur üzerindedir.
- *çıkı (f) / ver- (yf)*

3.14. KISALTMA GRUPLARI

Kısaltma grupları, kelime grupları ve cümlelerin kısılması ya da yıpranması sonucu oluşmuş kelime gruplarıdır (Karahana, 2015).

Muharrem Ergin (1993); belirli kurallar çerçevesinde oluştuğu için isnat, genitif, datif, lokatif ablatif gruplarını ayrı başlıklar altında ele almış; bunların da birer kısaltma grubu sayılabileceğini belirtmiştir. Kuralsız kısaltma gruplarını “Kısaltma gurupları” başlığı altında incelemiştir. Bu başlık altında kısaltma gruplarını şöyle tanımlamıştır: “Bunlar kelime guruplarının ve cümlelerin kısılması, yıpranması neticesinde ortaya çıkan kelime guruplarıdır. Her hangi bir kaideleri yoktur. Daha geniş bir guruptan kısalmış ve klişeleşmiş guruplardır. Sayıları da pek fazla değildir.” (Ergin, 1993, s. 375)

Özellikleri:

- a. Kısaltma grupları genellikle isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil gruplarının kısılması neticesinde oluşmuştur. Ve bunların bir kısmı da kalıplaşmıştır.
 - *başı topuzlu (olan) hizmetçilerle (sıfat-fiil grubu)*
 - *üstü kapalı (olan) imalı lakırdılar (sıfat-fiil grubu)*
 - *Lehistan’ın en eski ve asil ailelerinden birine mensup (olan) bir devlet düşkününü (sıfat-fiil grubu)*
 - *Her iki şiir arasında bir kere (olarak) genç kızlara diyordu ki: (zarf-fiil grubu)*
 - *yoldan uzak (olan) bir yerde (sıfat-fiil grubu)*
 - *Belkıs Hanım’ı teselliye (etmeye) gitti (isim-fiil grubu)*
- b. Kısaltma grupları belirten ve belirtilen olmak üzere iki unsurdan oluşur. Birinci unsur belirten, ikinci unsur belirtilendir. İkinci unsur genellikle sıfattır. İkinci unsuru sıfat olmayan kısaltma grupları da vardır.
 - *gözleri (i) / yarı kapalı (i) (ikinci unsur: sıfat)*

- *sizin menfaatinize (i) / daha uygun (i) (ikinci unsur: sıfat)*
 - *gözlerinde (i) / madeni parıltılar (i) (ikinci unsur: isim)*
 - *yalnız et ve kemikten (i) / müteşekkil (i) (ikinci unsur: isim)*
 - *hayatından (i) bezgin (i) (ikinci unsur: sıfat)*
 - *kendisini (i) / istikbal (i) (ikinci unsur: isim)*
- c. Kısaltma gruplarında belirten ya da belirtilen birden fazla unsurdan oluşabilir.
- *hareketlerini (i) / tahkik (i) / tetkik (i)*
 - *kâfi derecede koşmaktan (i) / kaçmaktan (i) / en kısa ve en emin yolu bularak yerine varmaktan (i) / aciz (i)*
 - *bundan (i) / daha adi (i) / daha zelil (i)*
 - *her biri (i) / başka tarzda (i) / bir başka lisanda (i)*
- d. Kısaltma gruplarının unsurları kelime grubu olabilir.
- *birtakım gizli kapaklı toplanışlara (i) / müsait (i) (birinci unsur: sıfat tamlaması)*
 - *ona ait eşya ile (i) / dolu (i) (birinci unsur: edat grubu)*
 - *terlediği zaman sırtına ve göğsüne konulmaya (i) / mahsus (i) (birinci unsur: isim-fiil grubu)*
 - *yüzünde (i) / büyük bir endişe (i) (ikinci unsur: sıfat tamlaması)*
 - *gecenin bu ilerlemiş saatinde kendisine bir polis hafiyesi rolü oynamak fırsatını veren hâdiseden (i) / memnun ve eğlenmiş (i) (birinci unsur: sıfat tamlaması, ikinci unsur: bağlama grubu)*
- e. Kısaltma grupları kelime grubu ve cümle içerisinde isim, sıfat ve zarf görevlerinde kullanılır.
- *Cemil, en son çektiği boş sürgü elinde, şaşkın şaşkın odadakilerin yüzlerine bakıyordu. (zarf)*
 - *...eline bin beş yüz liraya yakın bir para geçmiş; (sıfat)*
 - *Cihangir'deki konağa kimisi mütecessis, kimisi şaşkın ve mahzun birçok kadın misafir geliyordu; (sıfat, sıfat)*

- *Her ikisi de kâfi derecede koşmaktan, kaçmaktan, en kısa ve en emin yolu bularak yerine varmaktan acizdir. (isim)*
 - *Buradan ötesi, biliyordu ki, artık yoktur. (isim)*
 - *Bunu müteakip yavaş yavaş, kesik kesik Kasım Paşa'ya müracaatını, onun cevabını, nasıl ümitsiz bir halde avdet ettiğini anlattı. (zarf, isim)*
- f. Kısaltma grubunun vurgusu ikinci unsur üzerindedir.
- *buna (i) / sebep (i)*

Yapısına Göre Kısaltma Grupları:

3.14.1. İsnat Grubu

Biri diğereine isnat edilen iki isim unsurunun meydana getirdiğı kelime grubudur. Birinci unsur isim olup isnat olunan unsurdur. İkinci unsur sıfat olup isnat edilen unsurdur. Birinci unsur yalın halde ya da iyelik ekli olur. İkinci unsur hâl eki alabilir, sıfat-fiil de olabilir

- *Kaç defa gözleri yaşlı annesine yaklaştı.*
- *Arkasında çenesi kısık bir ihtiyar kalfa ona ait eşya ile dolu bir küçük çanta taşıyordu.*
- *İkide bir sesi hıçkırıkla dolu, Servet Bey'e diyordu ki:*
- *...ağzının içinde birçok alafranga havalar mırıldanarak, kolları sıvanmış, başı açık, elinde bir çekiç, kulağının arkasında bir kurşun kalemi oradan buraya, buradan oraya koşup duruyordu.*
- *...sapı fil dışından küçük parmak uzunluğunda bir hançer...*

3.14.2. Yükleme Grubu

Birinci unsuru yükleme hâli eki taşıyan kısaltma grubudur.

- *Esasen Seniha'yı görmeye gitmek biraz da bu ziyaretleri tamamlayıcı bir şeydi.*
- *Böyle zamanda, bu kıtlıkta, bu pahalılıkta, bu kadar halkı izaz ve ikram için ne yapıyorlar?*

- *Mamañih, yarın, Kazakların almak istedikleri bir şehri müdafaya gidiyorum.*
- *Böyle bir sofrada **bu hazin şeyleri tekrara ne lüzum var?***

3.14.3. Yönelme Grubu

Birinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubudur.

- *Seniha bir tarafı sancımış gibi yüzünü ekşitti ve **deminki suali sorduğuna pişman**, önüne baktı.*
- *Güya **işin bozulmasına sebep** bizmişiz gibi...*
- *...ailesi içinde hiç kimse ne hemşiresi, ne kızı bu çocuk gibi **cana yakın** değildi.*
- *...bu adam ona, gittikçe **bir şeye alâmet** veya bir şeyin timsali gibi görünmektedir.*

3.14.4. Bulunma Grubu

Birinci unsuru bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubudur.

- ***Her adımda bir kere** durup etraflarına bakınıyorlar.*
- ***İki günde bir**, kalbi heyecandan tıkanmış, Cihangir'deki konağa koşuyor.*
- *Bu acı hakikat, ona genç kızı **Şişli'deki apartmanda ziyaretinden sonra** tamamıyla ayan olmuştu.*
- *Bunlar bize oradan, **başlarında bir acayip sarhoşluk** ve **gözlerinde safiyane bir hayretle** avdet ettiler.*

3.14.5. Uzaklaşma Grubu

Birinci unsuru uzaklaşma hâli eki taşıyan kısaltma grubudur.

- *Hayatın hangi gayesi **bir cenge doğru gidişten daha yüksek**ti?*
- *Böyle bir cenkte bir küçük zabıt olmak, **o eski orduların başında bir serdar olmaktan daha ehemmiyetli** değil miydi?*
- *Zira, kalbi daima kinsiz, garezsiz, **nefret ve hiddetten uzak**ti.*
- *...sağında, solunda karanlıkta yalnız başlarının beyaz sargıları görünen yaralıların **birer tabuttan daha matemli** arabaları hareket ediyordu.*

- *Hakkı Celis, veda ziyaretlerine, hareketinden birkaç gün evvel başladı.*

3.14.6. Vasıta Grubu

Birinci unsuru vasıta hâli eki taşıyan kısaltma grubudur.

- *Başını kaldırıp birdenbire karşısında Hakkı Celis'i görünce, yüzünde hayret ve şaşkınlıkla karışık bir memnuniyetsizlik belirdi:*
- *Bu ne kadar çok, acayip şeylerle dolu bir gündü.*
- *Bunun üzerine genç adam, yaşla sınırlam yüzünü Seniha'ya çevirdi*
- *Her davranışından anlaşılıyordu ki, bu adam işten daha ziyade kadınla alâkadardır.*
- *Fakat, için için bir gizli endişeyle meşgul ve dalgın gözüküyordu.*

3.14.7. Eşitlik Grubu

Birinci unsuru eşitlik hâli eki taşıyan kısaltma grubudur.

- *Bu genç kız vücudunun bazı latif sırları, gelişmesinin ilk devrelerinden beri onca malumdu.*

3.14.8. Birinci Unsuru Uzaklaşma Hâli, İkinci Unsuru Yönelme Hâli Eki Taşıyan Kısaltma Grubu

Özellikleri:

- a. Bu kısaltma grubunda birinci unsur uzaklaşma, ikinci unsur yönelme hâlidir.
- *Naim Efendi, tepeden tırnağa kadar ürperdi;*
 - *Yalnız bu yeşil gözlü, beyaz çocuk, tombul bacakları üstünde odadan odaya koşmaya başladığı günden beridir ki...*
 - *Fakat, büyük dayısından ayrılır ayrılmaz, doğrudan doğruya eve gitmedi.*
 - *Eski, sessiz konağın içinde genç bir ceylan gibi, o odadan bu odaya, bu odadan o odaya koşup duruyordu.*
 - *Seneden seneye icarı artıyor.*

b. Bu kısaltma grubunun vurgusu birinci unsur üzerindedir.

- *derinden (i) / derine (i)*

3.14.9. İkinci Unsuru Yönelme Hâli Eki Taşıyan Kısaltma Grubu

Özellikleri:

a. Bu kısaltma grubunda birinci unsur yalın hâlde, ikinci unsur yönelme hâlidir

- *Soluk soluğa yatağına yatırdılar.*
- *Faik Bey'le yan yana yürüdükleri yolun her merhalesinde:*
- *...siz gelmeden evvel miydi, siz geldikten sonra mı, bu odada baş başa yalnız kaldık.*
- *...fakat mektupta uzun uzadıya içini açıyordu;*
- *...bir ferdin başlı başına bir keyfiyet olmayıp, bir kemiyet içinde bir adet olduğunu hissetti.*
- *Evet, arkasından da koştum, her gittiği yere mektup mektup üstüne yolladım.*

b. Bu kısaltma grubunun vurgusu birinci unsur üzerindedir.

- *üst (i) / üste (i)*

3.14.10. İkinci Unsuru Bulunma Hâli Eki Taşıyan Kısaltma Grubu

Özellikleri:

a. Bu kısaltma grubunda birinci unsur yalın hâlde, ikinci unsur bulunma hâlidir.

- *...diğer bir defasında, fesi başında, bastonu elinde gelir gelmez veya gitmek üzereyken, bir kanepenin üstünde uyumuş buldu.*
- *Şu Macit Bey'i de gören, akli başında bir adam zanneder.*
- *...bu sesler her biri başka tarzda, bir başka lisanda bana, 'gel' diyor.*
- *Cemil, en son çektiği boş sürgü elinde, şaşkın şaşkın odadakilerin yüzlerine bakıyordu.*
- *Babacığım, gözüm arkamda gidiyorum.*

b. Bu kısaltma grubunun vurgusu ikinci unsur üzerindedir.

- *aklı (i) / başka yerde (i)*

3.14.11. Farklı Yapılarda Kısaltma Grupları

Yukarıdaki yapılar dışında da kısaltma grupları vardır.

Prof. Dr. Leylâ Karahan, kendisi ile yapılan görüşmede “kendi kendine” ve “kendi kendini” yapılarının “kendi kendisine” ve “kendi kendisini” sıfat tamlamalarından kısaltmış birer kısaltma grupları olduğunu ifade etmiştir. (Prof. Dr. Leylâ Karahan, kişisel görüşme, 26 Mart 2019)

- *Hakkı Celis, kendi kendine bu sözü tekrar etti.*
- *...adeta kendi kendini bir bezin üzerindeki resim gibi silip yapıyor, yapıp siliyordu;*

Bir zarf unsuru ile yardımcı fiili düşmüş bir isim unsurunun oluşturduğu kelime grupları, farklı yapıda kısaltma grupları olarak değerlendirilmiştir.

- *Ragıp Efendi gittikçe meyas, gittikçe küskün, kâh bir haciz muamelesinden, kâh vadesi gelen bir senetten, kâh yok pahasına satılan bir şeyden haber veriyordu.*
- *Henüz ne olacağı belirsiz serveti yok, mesleği yok bir genç.*
- *Bugün merhamete avuç açmaya gelmiş şu tıraşı uzun, yakalığı kirden dalga dalga dilenciye, ...*

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR

4.1. KİRALIK KONAK ROMANINDA KELİME GRUPLARI

Naim Efendiler/ bu yaz/ Kanlıca'ya/ taşınmadılar./ Zamanlar/ artık/ eski zamanlar değil,/ iki sene içinde/ pek çok âdetler/ değişti./ Kışın konaklarda, yazın yalılarda oturan aileler/ gittikçe/ azalmaktadır./ Hele,/ Mısırlıların üşüşmelerinden sonra/ Boğaziçi'nde yalısı, köşkü olup da kiraya vermekten sakınanlara/ ya çok zengin, ya çok hesapsız gözüyle/ bakılıyor./ Naim Efendi ise,/ ne çok zengin, ne çok hesapsızdır./ Babasından kalmış bir serveti/ gençliğinden beri/ oldukça büyük bir ihtimamla/ idare ve muhafaza ediyor./ Kendisi,/ İkinci Abdülhamit devri ricalinden olmakla beraber/ bu servete/ hiçbir şey/ ilave etmedi./ İlave edebilirdi,/ çünkü/ senelerce/ devletin yüksek mevkilerinde/ bulundu./ Gençliğinde/ babası gibi/ Mabeyni Humayun'a/ mensuptu,/ sonra/ birçok defalar/ valiliklerde/ dolaştı./ Şûrayı Devlet âzası, Rûsumat Müdürü Umumisi oldu/ ve/ nihayet/ Defterihakanî ve Evkâf nezaretlerine/ geçti./ İnkılaptan iki sene evveldi,/ dolaşık bir "tevlîyet" davası yüzünden/ istifasını verdi/ ve/ günden güne bulanana hükümet işlerinde tiksinierek/ bir köşeye çekildi./

1.Naim Efendiler/ bu yaz/ Kanlıca'ya/ taşınmadılar.

bu (s) / yaz (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendiler (u): unvan grubu

2.Zamanlar/ artık/ eski zamanlar değil,/ iki sene içinde/ pek çok âdetler/ değişti./

eski (s) / zamanlar (i):sıfat tamlaması

pek çok (s) / âdetler (i): sıfat tamlaması

pek (s) / çok (i): sıfat tamlaması

iki sene (i) / içinde (ç): edat grubu

iki (s) / sene (i): sıfat tamlaması

3.Kışın konaklarda, yazın yalılarda oturan aileler/ gittikçe/ azalmaktadır.

kışın konaklarda (oturan) (s) / yazın yalılarda oturan (s) / aileler (i): sıfat tamlaması

yazın (z) / yalılarda (y) / oturan (y): sıfat-fiil grubu

kışın (z) / konaklarda (yt) / (oturan) (y): sıfat-fiil grubu

4.Hele,/ Mısırlıların üşüşmelerinden sonra/ Boğaziçi'nde yalısı, köşkü olup da kiraya vermekten sakınanlara/ ya çok zengin, ya çok hesapsız gözüyle/ bakılıyor.

ya çok zengin, ya çok hesapsız (ty) / gözü (tn): belirtisiz isim tamlaması

ya (be) / çok zengin (i) / ya (be) / çok hesapsız (i): bağlama grubu

çok (s) / hesapsız (i): sıfat tamlaması

çok (s) / zengin (i): sıfat tamlaması

Boğaziçi'nde yalısı, köşkü olup da kiraya vermekten (yt) / sakınan (y): sıfat-fiil grubu

Boğaziçi'nde yalısı, köşkü olup da (z) / kiraya vermek (y): isim-fiil grubu

kiraya (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Boğaziçi'nde (yt) / yalısı (ö) / köşkü (ö) / olup (y): zarf-fiil grubu

Mısırlıların üşüşmelerinden (i) / sonra (çe): edat grubu

Mısırlıların (ty) / üşüşmeleri (tn): belirtili isim tamlaması

5.Naim Efendi ise,/ ne çok zengin, ne çok hesapsızdır.

ne (be) çok zengin (i) ne (be) / çok hesapsız (i): bağlama grubu

çok (s) / hesapsız (i): sıfat tamlaması

çok (s) / zengin (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

6.Babasından kalmış bir serveti/ gençliğinden beri/ oldukça büyük bir ihtimamla/ idare ve muhafaza ediyor.

idare ve muhafaza (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

idare (i) / ve (be) / muhafaza (i): bağlama grubu

oldukça büyük (s) / bir ihtimam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ihtimam (i): sıfat tamlaması

oldukça (s) / büyük (i): sıfat tamlaması

gençliğinden (i) / beri (çe): edat grubu

babasından kalmış (s) / bir servet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / servet (i): sıfat tamlaması

babasından (yt) / kalmış (y): sıfat-fiil grubu

7.Kendisi,/ İkinci Abdülhamit devri ricalinden olmakla beraber/ bu servete/ hiçbir şey/ ilave etmedi.

ilave (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bu (s) / servet (i): sıfat tamlaması

İkinci Abdülhamit devri ricalinden olmakla (i) / beraber (çe): edat grubu

İkinci Abdülhamit devri ricalinden (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

İkinci Abdülhamit devri (ty) / ricali (tn): belirtisiz isim tamlaması

İkinci Abdülhamit (ty) / devri (tn): belirtisiz isim tamlaması

İkinci (i) / Abdülhamit (i): birleşik isim

8.İlave edebilirdi,/ çünkü/ senelerce/ devletin yüksek mevkilerinde/ bulundu.

ilave ede (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

ilave (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

devletin (ty) / yüksek mevkileri (tn): belirtili isim tamlaması

yüksek (s) / mevkiler(i): sıfat tamlaması

9.Gençliğinde/ babası gibi/ Mabeyni Humayun'a/ mensuptu,/ sonra/ birçok defalar/ valiliklerde/ dolaştı.

babası (i) / gibi (çe): edat grubu

birçok (s) / defalar (i): sıfat tamlaması

10.Şûrayı Devlet âzası, Rûsumat Müdürü Umumisi oldu/ ve/ nihayet/ Defterihakanî ve Evkâf nezaretlerine/ geçti.

Şûrayı Devlet âzası (i) / Rûsumat Müdürü Umumisi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Rûsumat (ty) / Müdürü Umumisi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Şûrayı Devlet (ty) / âzası (tn): belirtisiz isim tamlaması

Defterihakanî ve Evkâf (ty) / nezaretleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Defterihakanî (i) / ve (be) / Evkâf (i): bağlama grubu

11.İnkılaptan iki sene evveldi,/ dolaşık bir “tevliyet” davası yüzünden/ istifasını verdi/ ve/ günden güne bulanana hükümet işlerinde tiksiniyor/ bir köşeye çekildi.

inkılaptan (i) / iki sene evvel (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

iki sene (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

iki (s) / sene (i): sıfat tamlaması

istifasını (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

dolaşık bir “tevliyet” davası (i) / yüzünden (çe): edat grubu

dolaşık (s) / bir “tevliyet” davası (i): sıfat tamlaması

bir (s) / “tevliyet” davası (i): sıfat tamlaması

“tevliyet” (ty) / davası (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir köşeye (i) / çekil- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

günden güne bulanana hükümet işlerinde (yt) / tiksiniyor (y): zarf-fiil grubu

günden güne bulanana (s) / hükümet işleri (i): sıfat tamlaması

hükümet (ty) / işleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

günden güne (z) / bulanana (y): sıfat-fiil grubu

günden (i) / güne (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

Bununla beraber/ hiçbir zaman/ kenara atılmış bir memur haline düşmedi,/ devrin ricaliyle/ münasebette bulunur/ ve/ Muayede merasiminde/ hiç değilse/ “defteri mahsusa” imzasını atmaya/ giderdi./ Memuriyet hayatında yakından gördüğü resmî ve gayrı resmî bütün pisliklere rağmen,/ devlete ve devlet adamlarına karşı/ hâlâ/ derin bir saygısı/ vardı./ Naim Efendi/ o terbiyeli kimselerdendir/ ki/ evliya, enbiya isimlerinin sonunda “Radiyahallâhu anh” demeyi/ hiç/ unutmazlar/ ve/ “Paşa” kelimesini/ med ile telaffuz edip,/ mutlaka/ “hazretleri” ile/ nihayetlendirirler./ Bu gibi kimselerin başlıca fazileti,/ itaat ve hürmettir./ Bütün terbiye ve ahlâk düsturları/ onlar için/ yalnız/ bu iki kelimenin ifade ettiği mânadan ibarettir./ Bununla beraber,/ Naim Efendi’nin iki esaslı fazileti/ daha/ vardı:/ Bir ana kadar müşfik ve bir dul kadın kadar titizdi./ Fakat/ titizliği/ asla/ bir huysuzluk derecesine/ varmazdı;/ bu,/ temiz ruhunun ve temiz vücudunun maddi ve manevi pislikler önünde bir nevi tiksinişinden/ gelirdi./ Göğüs üstünde bir yağ lekesi,/ bir kaba söz,/ mübalâtasız bir hareket,/ onu müsavî derecede kederlendiren şeylerdendir;/ fakat,/ pek içli, pek nazik bir adam olduğu için,/ kederlendiğinin/ kimse/ farkına varmazdı.

1.Bununla beraber/ hiçbir zaman/ kenara atılmış bir memur haline düşmedi,/ devrin ricaliyle/ münasebette bulunur/ ve/ Muayede merasiminde/ hiç değilse/ “defteri mahsusa” imzasını atmaya/ giderdi.

kenara atılmış bir memur haline (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kenara atılmış bir memur (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

kenara atılmış (s) / bir memur (i): sıfat tamlaması

bir (s) / memur (i): sıfat tamlaması

kenara (i) / atıl- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

hiçbir (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu

münasebette (i) / bulun- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

devrin (ty) / ricali (tn): belirtili isim tamlaması

“defteri mahsusa” (yt) / imzasını atma (y): isim-fiil grubu

imzasını (i) / at- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Muayede (ty) / merasimi (tn): belirtisiz isim tamlaması

2.Memuriyet hayatında yakından gördüğü resmî ve gayrı resmî bütün pisliklere rağmen,/ devlete ve devlet adamlarına karşı/ hâlâ/ derin bir saygısı/ vardı.

devlete ve devlet adamlarına karşı (s) / derin bir saygı (i): sıfat tamlaması

derin (s) / bir saygı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / saygı (s): sıfat tamlaması

devlete ve devlet adamlarına (i) / karşı (çe): edat grubu

devlet (i) / ve (be) / devlet adamları (i): bağlama grubu

devlet (ty) / adamları (tn): belirtisiz isim tamlaması

memuriyet hayatında yakından gördüğü resmî ve gayrı resmî bütün pisliklere (i) / rağmen (çe): edat grubu

memuriyet hayatında yakından gördüğü (s) / resmî ve gayrı resmî bütün pislikler (i): sıfat tamlaması

resmî ve gayrı resmî (s) / bütün pislikler (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / pislikler (i): sıfat tamlaması

resmî (i) / ve (be) / gayrı resmî (i): bağlama grubu

memuriyet hayatında (z) / yakından (z) / gördüğü (y): sıfat-fiil grubu

memuriyet (ty) / hayatı (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Naim Efendi/ o terbiyeli kimselerdendir/ ki/ evliya, enbiya isimlerinin sonunda “Radiyahû anh” demeyi/ hiç/ unutmazlar/ ve/ “Paşa” kelimesini/ med ile telaffuz edip,/ mutlaka/ “hazretleri” ile/ nihayetlendirirler.

o (s) / terbiyeli kimseler (i): sıfat tamlaması

terbiyeli (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

evliya, enbiya isimlerinin sonunda (yt) / “Radiyahû anh” (bsn) / deme (y): isim-fiil grubu

evliya, enbiya isimlerinin (ty) / sonu (tn): belirtili isim tamlaması

evliya,(ty) / enbiya (ty) / isimleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

“hazretleri” (i) / ile (çe): edat grubu

med ile (z) / telaffuz edip (y): zarf-fiil grubu

telaffuz (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

med (i) / ile (çe): edat grubu

“Paşa” (ty) / kelimesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

4.Bu gibi kimselerin başlıca fazileti,/ itaat ve hürmettir.

itaat (i) / ve (be) / hürmet (i): bağlama grubu

bu gibi kimselerin (ty) / başlıca fazileti (tn): belirtili isim tamlaması

başlıca (s) / fazilet (i): sıfat tamlaması

bu gibi (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

bu (i) / gibi (çe): edat grubu

5.Bütün terbiye ve ahlâk düsturları/ onlar için/ yalnız/ bu iki kelimenin ifade ettiği mânadan ibarettir.

bu iki kelimenin ifade ettiği mânadan (i) / ibaret (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

bu iki kelimenin ifade ettiği (s) / mâna (i): sıfat tamlaması

bu iki kelimenin (ty) / ifade ettiği (tn): belirtili isim tamlaması
ifade (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
bu (s) / iki kelime (i): sıfat tamlaması
iki (s) / kelime (i): sıfat tamlaması
onlar (i) / için (çe): edat grubu
bütün (s) / terbiye ve ahlâk düsturları(i): sıfat tamlaması
terbiye ve ahlâk (ty) / düsturları (tn): belirtisiz isim tamlaması
terbiye (i) / ve (be) / ahlâk (i): bağlama grubu

6.Bununla beraber,/ Naim Efendi'nin iki esaslı fazileti/ daha/ vardı:/ Bir ana kadar müşfik ve bir dul kadın kadar titizdi.

Naim Efendi'nin (ty) iki esaslı fazileti (tn): belirtili isim tamlaması
iki (s) / esaslı fazilet (i): sıfat tamlaması
esaslı (s) / fazilet (i): sıfat tamlaması
Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu
bununla (i) / beraber (çe): edat grubu
bir ana kadar müşfik (i) / ve (be) / bir dul kadın kadar titiz (i): bağlama grubu
bir dul kadın kadar (s) / titiz(i): sıfat tamlaması
bir dul kadın (i) / kadar (çe): edat grubu
bir (s) / dul kadın (i): sıfat tamlaması
dul (s) / kadın (i): sıfat tamlaması
bir ana kadar (s) / müşfik (i): sıfat tamlaması
bir ana (i) / kadar (çe): edat grubu
bir (s) / ana (i): sıfat tamlaması

7.Fakat/ titizliği/ asla/ bir huysuzluk derecesine/ varmazdı;/ bu,/ temiz ruhunun ve temiz vücudunun maddi ve manevi pislikler önünde bir nevi tiksinden/ gelirdi.

bir (s) / huysuzluk derecesi (i): sıfat tamlaması
huysuzluk (ty) / derecesi (tn): belirtisiz isim tamlaması
temiz ruhunun ve temiz vücudunun (ty) / maddi ve manevi pislikler önünde bir nevi tiksinden (tn): belirtili isim tamlaması
maddi ve manevi pislikler önünde (z) / bir nevi (z) / tiksinden (y): isim-fiil grubu
bir (s) / nevi (i): sıfat tamlaması
maddi ve manevi pislikler (i) / önünde (çe): edat grubu
maddi ve manevi (s) / pislikler (i): sıfat tamlaması
maddi (i) / ve (be) / manevi (i): bağlama grubu
temiz ruh (i) / ve (be) / temiz vücut (i): bağlama grubu

temiz (s) / vücut (i): sıfat tamlaması

temiz (s) / ruh (i): sıfat tamlaması

8.Göğüs üstünde bir yağ lekesi,/ bir kaba söz,/ mübalâtasız bir hareket,/ onu müsavi derecede kederlendiren şeylerdendir;/ fakat,/ pek içli, pek nazik bir adam olduğu için,/ kederlendiğinin/ kimse/ farkına varmazdı.

onu müsavi derecede kederlendiren (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

onu (bln) / müsavi derecede (z) / kederlendiren (y): sıfat-fiil grubu

müsavi (s) / derece (i): sıfat tamlaması

mübalâtasız (s) / bir hareket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kaba söz (i): sıfat tamlaması

kaba (s) / söz (i): sıfat tamlaması

göğüs üstünde (s) / bir yağ lekesi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yağ lekesi (i): sıfat tamlaması

yağ (ty) / lekesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

göğüs (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

kederlendiğinin farkına (i) / varma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kederlendiğinin (ty) / farkı (tn): belirtili isim tamlaması

pek içli, pek nazik bir adam olduğu (i) / için (çe): edat grubu

pek içli, pek nazik bir adam (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

pek içli, (s) / pek nazik (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

pek (s) / nazik (i): sıfat tamlaması

pek (s) / içli (i): sıfat tamlaması

İstanbul'da/ iki devir/ oldu:/ Biri/ İstanbulin;/ diğeri/ redingot devri.../ Osmanlılar/ hiçbir zaman/ bu İstanbulin devrindeki kadar/ zarif, temiz ve kibar olmadılar./ Tanzimatı Hayriye'nin en büyük eseri,/ İstanbullinli İstanbul Efendisidir./ Bu kıyafet/ dünyaya/ yeni bir insan tipi/ çıkardı/ ve/ Türkler/ bu kıyafet içinde/ ilk defa olarak/ vahşi Asya ile haşin Avrupa'nın arasında gayet hususi yeni bir millet gibi/ göründü./ Yaşayış ve giyiniş itibariyle Şimal kavimlerinden daha sade ve daha düşünceli olan bu millet,/ duyuş ve düşünüş itibariyle/ Akdeniz kıyılarındaki medeniyetlerin bir hülâsası şeklinde/ tecelli ediyordu./ Ağır kavuklu, alacalı, kesif Yeniçerilerin demir çarıklarının çiğnediği bu toprakta/ hangi tohum,/ hangi hava/ bu çiçeği/ veriyordu?/ Zira,/ bu beyaz pantolonlu, beyaz yelekli ve lüstrin kaloşlu Türkler,/ ince bir halattan ibaret endamlarıyla/ biraz evvelki boğum boğum adamlara/ hiç/ benzemiyorlardı./ Sultan Mecit devri ricalinin, Hâlet Efendi muasırlarının çocukları olduğuna/ kim /ihtimal verebilir?/ Bunlar,/ boyunlarından ipekli bir mendille boğulmuş solgun

benizleriyle/ onların cebir ve huşunetinden ürkmüş kimseler gibidirler./ Hepsi de/ umumi işlerden/ çekinir,/ hiddetlerinde ve hazlarında ölçülü,/ namuslu aile babaları ve kibar konak sahipleri idiler./

1.İstanbul'da/ iki devir/ oldu:/ Biri/ İstanbulin;/ diğeri/ redingot devri...

iki (s) / devir (i): sıfat tamlaması

İstanbulin (ty) / (devri) (tn): belirtisiz isim tamlaması

redingot (ty) / devri (tn): belirtisiz isim tamlaması

2.Osmanlılar/ hiçbir zaman/ bu İstanbulin devrindeki kadar/ zarif, temiz ve kibar olmadılar.

zarif, temiz ve kibar (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

zarif, (i) / temiz (i) / ve (be) / kibar (i): bağlama grubu

bu İstanbulin devrindeki (i) / kadar (çe): edat grubu

bu (s) / İstanbulin devri (i): sıfat tamlaması

İstanbulin (ty) / devri (tn): belirtisiz isim tamlaması

hiçbir (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

3.Tanzimatı Hayriye'nin en büyük eseri,/ İstanbullini İstanbul Efendisidir.

İstanbullini (s) / İstanbul Efendisi (i) sıfat tamlaması

İstanbul (ty) / Efendisi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Tanzimatı Hayriye'nin (ty) / en büyük eseri (tn): belirtili isim tamlaması

en büyük (s) / eser (i): sıfat tamlaması

en (s) / büyük (i): sıfat tamlaması

4.Bu kıyafet/ dünyaya/ yeni bir insan tipi/ çıkardı/ ve/ Türkler/ bu kıyafet içinde/ ilk defa olarak/ vahşi Asya ile haşin Avrupa'nın arasında gayet hususi yeni bir millet gibi/ görüldü.

yeni (s) / bir insan tipi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / insan tipi (i): sıfat tamlaması

insan (ty) / tipi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / kıyafet (i): sıfat tamlaması

vahşi Asya ile haşin Avrupa'nın arasında gayet hususi yeni bir millet (i) / gibi (çe): edat grubu

vahşi Asya ile haşin Avrupa'nın arasında (s) / gayet hususi yeni bir millet (i): sıfat tamlaması

gayet hususi (s) / yeni bir millet (i): sıfat tamlaması

yeni (s) / bir millet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / millet (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / hususi (i): sıfat tamlaması

vahşi Asya ile haşin Avrupa'nın (ty) / arası (tn): belirtili isim tamlaması

vahşi Asya (i) / ile (be) / haşin Avrupa (i): bağlama grubu

haşin (s) / Avrupa (i): sıfat tamlaması

vahşi (s) / Asya (i): sıfat tamlaması

ilk defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

bu kıyafet (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / kıyafet (i): sıfat tamlaması

5.Yaşayış ve giyiniş itibariyle Şimal kavimlerinden daha sade ve daha düşünceli olan bu millet,/ duyuş ve düşünüş itibariyle/ Akdeniz kıyılarındaki medeniyetlerin bir hülâsası şeklinde/ tecelli ediyordu.

tecelli (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Akdeniz kıyılarındaki medeniyetlerin bir hülâsası (i) / şeklinde (çe): edat grubu

Akdeniz kıyılarındaki medeniyetlerin (ty) / bir hülâsası (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / hülâsa (i): sıfat tamlaması

Akdeniz kıyılarındaki (s) / medeniyetler (i): sıfat tamlaması

Akdeniz (ty) / kıyıları (tn): belirtisiz isim tamlaması

duyuş ve düşünüş (i) / itibariyle (çe): edat grubu

duyuş (i) / ve (be) / düşünüş (i): bağlama grubu

yaşayış ve giyiniş itibariyle Şimal kavimlerinden daha sade ve daha düşünceli olan (s) / bu millet (i): sıfat tamlaması

bu (s) / millet (i): sıfat tamlaması

yaşayış ve giyiniş itibariyle (z) / Şimal kavimlerinden daha sade ve daha düşünceli olan (y): sıfat-fiil grubu

Şimal kavimlerinden daha sade ve daha düşünceli (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Şimal kavimlerinden (i) / daha sade ve daha düşünceli (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha sade (i) / ve (be) / daha düşünceli (i): bağlama grubu

daha (s) / düşünceli (i): sıfat tamlaması

daha (s) / sade (i): sıfat tamlaması

Şimal (ty) / kavimleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

yaşayış ve giyiniş (i) / itibariyle (çe): edat grubu

yaşayış (i) / ve (be) / giyiniş (i): bağlama grubu

6.Ağır kavuklu, alacalı, kesif Yeniçerilerin demir çarıklarının çiğnediği bu toprakta/ hangi tohum,/ hangi hava/ bu çiçeği/ veriyordu?

bu (s) / çiçek (i): sıfat tamlaması

hangi (s) / hava (i): sıfat tamlaması

hangi (s) / tohum (i): sıfat tamlaması

ağır kavuklu, alacalı, kesif Yeniçerilerin demir çarıklarının çiğnediği (s) / bu toprak (i): sıfat tamlaması

bu (s) / toprak (i): sıfat tamlaması

ağır kavuklu, alacalı, kesif Yeniçerilerin demir çarıklarının (ty) / çiğnediği (tn): belirtili isim tamlaması

ağır kavuklu, alacalı, kesif Yeniçerilerin (ty) / demir çarıkları (tn): belirtili isim tamlaması

demir (s) / çarıklar (i): sıfat tamlaması

ağır kavuklu, (s) / alacalı, (s) / kesif (s) / Yeniçeriler (i): sıfat tamlaması

ağır (s) / kavuklu (i): sıfat tamlaması

7.Zira,/ bu beyaz pantolonlu, beyaz yelekli ve lüstrin kaloşlu Türkler,/ ince bir halattan ibaret endamlariyle/ biraz evvelki boğum boğum adamlara/ hiç/ benzemiyorlardı.

biraz evvelki (s) / boğum boğum adamlar (i): sıfat tamlaması

boğum boğum (s) / adamlar (i): sıfat tamlaması

boğum (i) / boğum (i): tekrar grubu

biraz (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

ince bir halattan ibaret (s) / endam (i): sıfat tamlaması

ince bir halattan (i) / ibaret (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

ince (s) / bir halat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / halat (i): sıfat tamlaması

bu (s) / beyaz pantolonlu, beyaz yelekli ve lüstrin kaloşlu Türkler (i): sıfat tamlaması

beyaz pantolonlu, beyaz yelekli ve lüstrin kaloşlu (s) / Türkler (i): sıfat tamlaması

beyaz pantolonlu, (i) / beyaz yelekli (i) / ve (be) / lüstrin kaloşlu (i): bağlama grubu

lüstrin (s) / kaloşlu (i): sıfat tamlaması

beyaz (s) / yelekli (i): sıfat tamlaması

beyaz (s) / pantolonlu (i): sıfat tamlaması

8.Sultan Mecit devri ricalinin, Hâlet Efendi muasırlarının çocukları olduğuna/ kim/ ihtimal verebilir?

ihtimal vere (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

ihtimal (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Sultan Mecit devri ricalinin (ty) / Hâlet Efendi muasırlarının çocukları olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

Hâlet Efendi muasırlarının çocukları (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Hâlet Efendi muasırlarının (ty) / çocukları (tn): belirtili isim tamlaması

Hâlet Efendi (ty) / muasırları (tn): belirtisiz isim tamlaması

Hâlet (i) / Efendi (u): unvan grubu

Sultan Mecit devri (ty) / ricali (tn): belirtisiz isim tamlaması

Sultan Mecit (ty) / devri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Sultan (i) / Mecit (i): birleşik isim

9.Bunlar,/ boyunlarından ipekli bir mendille boğulmuş solgun benizleriyle/ onların cebir ve huşunetinden ürkmüş kimseler gibidirler.

onların cebir ve huşunetinden ürkmüş kimseler (i) / gibi (çe): edat grubu

onların cebir ve huşunetinden ürkmüş (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

onların cebir ve huşunetinden (yt) / ürkmüş (y): sıfat-fiil grubu

onların (ty) / cebir ve huşuneti (tn): belirtili isim tamlaması

cebir (i) / ve (be) / huşunet (i): bağlama grubu

boyunlarından ipekli bir mendille boğulmuş (s) / solgun beniz (i): sıfat tamlaması

solgun (s) / beniz (i): sıfat tamlaması

boyunlarından (yt) / ipekli bir mendille (z) / boğulmuş (y): sıfat-fiil grubu

ipekli (s) / bir mendil (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mendil (i): sıfat tamlaması

10.Hepsi de/ umumi işlerden/ çekinir,/ hiddetlerinde ve hazlarında ölçülü,/ namuslu aile babaları ve kibar konak sahipleri idiler.

umumi (s) / işler (i): sıfat tamlaması

hiddetlerinde ve hazlarında (i) / ölçülü (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

hiddetler (i) / ve (be) / hazlar (i): bağlama grubu

namuslu aile babaları (i) / ve (be) / kibar konak sahipleri (i): bağlama grubu

kibar (s) / konak sahipleri (i): sıfat tamlaması

konak (ty) / sahipleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

namuslu (s) / aile babaları (i): sıfat tamlaması

aile (ty) / babaları (tn): belirtisiz isim tamlaması

Bizde,/ Çerkes halayıkları, harem ağaları, Boşnak bahçıvanlarıyla büyük ev hayatı/ asıl/ bu devirden/ başlar./ Yüksek rütbeli devlet adamlarının tesis ettikleri Osmanlı kibarlığının kundağı/ canfes astarlı ve serapa ilikli İstanbulun idi./

1.Bizde/ Çerkes halayıkları, harem ağaları, Boşnak bahçıvanlarıyla büyük ev hayatı/ asıl/ bu devirden/ başlar.

bu (s) / devir (i): sıfat tamlaması

Çerkes halayıkları, harem ağaları, Boşnak bahçıvanlarıyla (s) / büyük ev hayatı (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / ev hayatı (i): sıfat tamlaması

ev (ty) / hayatı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Çerkes halayıkları, (i) / harem ağaları, (i) / Boşnak bahçıvanları (i) / ile (çe): edat grubu

Boşnak (s) / bahçıvan (i): sıfat tamlaması

harem (ty) / ağaları (tn): belirtisiz isim tamlaması

Çerkes (s) / halayık (i): sıfat tamlaması

2.Yüksek rütbeli devlet adamlarının tesis ettikleri Osmanlı kibarlığının kundağı/ canfes astarlı ve serapa ilikli İstanbul idi.

canfes astarlı ve serapa ilikli (s) / İstanbul (i): sıfat tamlaması

canfes astarlı (i) / ve (be) / serapa ilikli (i): bağlama grubu

serapa (s) / ilikli (i) sıfat tamlaması

canfes (s) / astarlı (i): sıfat tamlaması

yüksek rütbeli devlet adamlarının tesis ettikleri Osmanlı kibarlığının (ty) / kundağı (tn): belirtili isim tamlaması

yüksek rütbeli devlet adamlarının tesis ettikleri (s) / Osmanlı kibarlığı (i): sıfat tamlaması

Osmanlı (ty) / kibarlığı (tn): belirtisiz isim tamlaması

yüksek rütbeli devlet adamlarının (ty) / tesis ettikleri (tn): belirtili isim tamlaması

tesis (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yüksek rütbeli (s) / devlet adamları (i): sıfat tamlaması

devlet (ty) / adamları (tn): belirtisiz isim tamlaması

yüksek (s) / rütbeli (i): sıfat tamlaması

Sonra/ redingot devri/ geldi/ ve/ redingotun içinden/ yarı uşak, yarı kapıkulu, riyakâr, adi bir nesil/ türedi./ Bu neslin en yüksek, en kibar simalarında bile/ bir saray hademesi hali/ vardı./ Çoğu, İkinci Abdülhamit Han devri ricalinden olan bu adamların her biri/ bir hile ile efendilerinin arabasına binmiş seyisleri/ andırıyorlardı./ Bunların elinde/ İstanbul'da/ konak hayatı/ birdenbire/ köşk hayatına/ intikal ediverdi./ Ne yaşayışın, ne düşünişün, ne giyinişin üslubu/ kaldı;/ her şey/ gelenek dışına/ çıktı;/ her beyni/ tatsız ve soysuz bir Arnuvo ve bir Rokoko merakı/ sardı;/ binalarımız, eşyalarımız, elbiselerimiz gibi/ ahlâkımız,/ terbiyemiz de/ rokokolaştı./ Abdülmecit devrinin o ağır, zarif ve için için gelenekçi Osmanlılığından/ eser kalmadı./ Naim Efendi,/ aşağı yukarı bu redingotlu nesle

mensup olmakla beraber,/ vücudu henüz körpe iken İstanbulin içinde yetişip gelişmiş kimselerdendi./

1.Sonra/ redingot devri/ geldi/ ve/ redingotun içinden/ yarı uşak, yarı kapıkulu, riyakâr, adi bir nesil/ türedi.

redingot (ty) / devri (tn): belirtisiz isim tamlaması

yarı uşak, (s) / yarı kapıkulu, (s) / riyakâr, (s) / adi (s) / bir nesil (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nesil (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / kapıkulu (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / uşak (i): sıfat tamlaması

redingotun (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

2.Bu neslin en yüksek, en kibar simalarında bile/ bir saray hademesi hali/ vardı.

bir (s) / saray hademesi hali (i): sıfat tamlaması

saray hademesi (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

saray (ty) / hademesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu neslin (ty) / en yüksek, en kibar simaları (tn): belirtili isim tamlaması

en yüksek, (s) / en kibar (s) / simalar (i): sıfat tamlaması

en (s) / kibar (i): sıfat tamlaması

en (s) / yüksek (i): sıfat tamlaması

bu (s) / nesil (i): sıfat tamlaması

3.Çoğu, İkinci Abdülhamit Han devri ricalinden olan bu adamların her biri/ bir hile ile efendilerinin arabasına binmiş seyisleri/ andırıyordı.

bir hile ile efendilerinin arabasına binmiş (s) / seyisler (i): sıfat tamlaması

bir hile ile (z) / efendilerinin arabasına (yt) / binmiş (y): sıfat-fiil grubu

efendilerinin (ty) / arabası (tn): belirtili isim tamlaması

bir hile (i) / ile (çe): edat grubu

bir (s) / hile (i): sıfat tamlaması

Çoğu, İkinci Abdülhamit Han devri ricalinden olan bu adamların (ty) / her biri (tn): belirtili isim tamlaması

her (ty) / biri (i): sıfat tamlaması

çoğu, İkinci Abdülhamit Han devri ricalinden olan (s) / bu adamlar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / adamlar (i): sıfat tamlaması

çoğu, (ö) / İkinci Abdülhamit Han devri ricalinden olan (y): sıfat-fiil grubu

İkinci Abdülhamit Han devri ricalinden (yt) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

İkinci Abdülhamit Han devri (ty) / ricali (tn): belirtisiz isim tamlaması

İkinci Abdülhamit Han (ty) / devri (tn): belirtisiz isim tamlaması

İkinci Abdülhamit (i) / Han (u): unvan grubu

İkinci (i) / Abdülhamit (i): birleşik isim

4.Bunların elinde/ İstanbul'da/ konak hayatı/ birdenbire/ köşk hayatına/ intikal ediverdi.

intikal edi (f) /ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

intikal (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

köşk (ty) / hayatı (tn): belirtisiz isim tamlaması

konak (ty) / hayatı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bunların (ty) / eli (tn): belirtili isim tamlaması

5.Ne yaşayışın, ne düşüncesin, ne giyinişin üslubu/ kaldı;/ her şey/ gelenek dışına/ çıktı;/ her beyni/ tatsız ve soysuz bir Arnuvo ve bir Rokoko merakı/ sardı;/ binalarımız, eşyalarımız, elbiselerimiz gibi/ ahlâkımız,/ terbiyemiz de/ rokokolaştı.

ne yaşayışın, ne düşüncesin, ne giyinişin (ty) / üslubu (tn): belirtili isim tamlaması

ne (be) / yaşayış (i) / ne (be) / düşüncesin (i) / ne (be) / giyiniş (i): bağlama grubu

gelenek (ty) / dışı (tn): belirtisiz isim tamlaması

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

tatsız ve soysuz bir Arnuvo ve bir Rokoko (ty) / merakı (tn): belirtisiz isim tamlaması

tatsız ve soysuz (s) / bir Arnuvo ve bir Rokoko (i): sıfat tamlaması

bir Arnuvo (i) / ve (be) / bir Rokoko (i): bağlama grubu

bir (s) / Rokoko (i): sıfat tamlaması

bir (s) / Arnuvo (i): sıfat tamlaması

tatsız (i) / ve (be) / soysuz (i): bağlama grubu

her (s) / beyin (i): sıfat tamlaması

binalar (i) / eşyalar (i) / elbiseler (i) / gibi (çe): edat grubu

6.Abdülmecit devrinin o ağır, zarif ve için için gelenekçi Osmanlılığından/ eser kalmadı.

eser (i) / kalma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Abdülmecit devrinin (ty) / o ağır, zarif ve için için gelenekçi Osmanlılığı (tn): belirtili isim tamlaması

o (s) / ağır, zarif ve için için gelenekçi Osmanlılık (i): sıfat tamlaması

ağır, zarif ve için için gelenekçi (s) / Osmanlılık (i): sıfat tamlaması

ağır, (i) / zarif (i) / ve (be) / için için gelenekçi(i): bağlama grubu

için için (s) / gelenekçi (i): sıfat tamlaması

için (i) / için (i): tekrar grubu

Abdülmeçit (ty) / devri (tn): belirtisiz isim tamlaması

7.Naim Efendi,/ aşağı yukarı bu redingotlu nesle mensup olmakla beraber,/ vücudu henüz körpe iken İstanbulin içinde yetişip gelişmiş kimselerdendi.

vücudu henüz körpe iken İstanbulin içinde yetişip gelişmiş (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

vücudu henüz körpe iken (z) / İstanbulin içinde (yt) / yetişip gelişmiş (y): sıfat-fiil grubu

yetişip (f) / geliş- (f): tekrar grubu

İstanbulin (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

vücudu (bsn) / henüz (z) / körpe iken (y): zarf-fiil grubu

aşağı yukarı bu redingotlu nesle mensup olmakla (i) / beraber (çe): edat grubu

aşağı yukarı (z) / bu redingotlu nesle (z) / mensup olmak (y): isim-fiil grubu

mensup (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) redingotlu nesil (i): sıfat tamlaması

redingotlu (s) / nesil (i): sıfat tamlaması

aşağı (i) / yukarı (i): tekrar grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

Maziden bize yadigâr kalmış bu gibi şahsiyetler,/ aramızda/ elân/ mevcuttur./ Bunlar,/ pek eski zamanlarda bile,/ eski adamlardandı./ Ruhları/ sanki/ bir merhalede durmuş gibidir./ Nitekim/ Naim Efendi'nin bütün hatıraları, bütün zevkleri, bütün muhabbetleri,/ kendisini güldüren ve ağlatan her şey/ mutlaka/ bundan kırk sene evveline aittir./ Onu dinleyen ve onu yakından gören bir kimse/ zanneder ki,/ Naim Efendi/ yarım asırlık bir letarjiden/ henüz/ gözlerini açıyor/ ve/ şaşkın şaşkın/ etrafına/ bakınıyor./ Vaki/ o,/ yirmi beş yaşından beri/ daima/ şaşan, tiksinen, ürken ve kaybolmuş bir ömrün hasretini çeken bir adamdır./ Onu insandan kaçır ve huysuz zannedenler/ yanılıyorlar./ Bütün çocukluğu ve bütün gençliği İstanbul'un en kalabalık bir konağında geçen Naim Efendi,/ eğlenceli meclisleri,/ ahbap arasında sohbetleri,/ misafirlere ziyafetleri/ pek/ severdi./ Fakat/ öyle bir zamanda/ yaşadı ki,/ bunların hepsi/ yasaktı;/ olmasa bile,/ eski devrin meclislerini, sohbetlerini, ziyafetlerini, misafirlerini bulmak/ ne mümkündür?/ Naim Efendi,/ yeni sazdan, yeni şarkılardan zevk almak/ şöyle dursun,/ son senelerde/ artık/ yazılan ve konuşulan Türkçeyi de/ anlamıyordu./

1.Maziden bize yadigâr kalmış bu gibi şahsiyetler,/ aramızda/ elân/ mevcuttur.

maziden bize yadigâr kalmış (s) / bu gibi şahsiyetler (i):sıfat tamlaması

bu gibi (s) / şahsiyetler (i): sıfat tamlaması

bu (i) / gibi (çe): edat grubu

maziden (yt) / bize (yt) / yadigâr kalmış (y): sıfat-fiil grubu

yadigâr (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

2.Bunlar,/ pek eski zamanlarda bile,/ eski adamlardandı.

eski (s) / adamlar (i): sıfat tamlaması

pek eski (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

pek (s) / eski (i): sıfat tamlaması

3.Ruhları/ sanki/ bir merhalede durmuş gibidir.

bir merhalede durmuş (i) / gibi (çe): edat grubu

bir merhalede (yt) / durmuş (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / merhale (i): sıfat tamlaması

4.Nitekim/ Naim Efendi'nin bütün hatıraları, bütün zevkleri, bütün muhabbetleri,/ kendisini güldüren ve ağlatan her şey/ mutlaka/ bundan kırk sene evveline aittir.

bundan kırk sene evveline (i) / ait (çe): edat grubu

bundan (i) / kırk sene evvel (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

kırk sene (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

kırk (s) / sene (i): sıfat tamlaması

kendisini güldüren ve ağlatan (s) / her şey (i): sıfat tamlaması

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

kendisini güldüren (i) / ve (be) / ağlatan (i): bağlama grubu

kendisini (bln) / güldüren (y): sıfat-fiil grubu

Naim Efendi'nin (ty) / bütün hatıraları, (tn) / bütün zevkleri, (tn) / bütün muhabbetleri (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / muhabbetler (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / zevkler (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / hatıralar (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

5.Onu dinleyen ve onu yakından gören bir kimse/ zanneder ki,/ Naim Efendi/ yarım asırlık bir letarjiden/ henüz/ gözlerini açıyor/ ve/ şaşkın şaşkın/ etrafına/ bakınıyor.

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

onu dinleyen ve onu yakından gören (s) / bir kimse (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

onu dinleyen (i) / ve (be) / onu yakından gören (i): bağlama grubu

onu (bln) / yakından (yt) / gören (y): sıfat-fiil grubu

onu (bln) / dinleyen (y): sıfat-fiil grubu

gözlerini (i) / aç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yarım asırlık (s) / bir letarji (i): sıfat tamlaması

bir (s) / letarji (i): sıfat tamlaması

yarım (s) / asırlık (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

şaşkın (i) / şaşkın (i): tekrar grubu

6.Vakıa/ o,/ yirmi beş yaşından beri/ daima/ şaşan, tiksinen, ürken ve kaybolmuş bir ömrün hasretini çeken bir adamdır.

şaşan, tiksinen, ürken ve kaybolmuş bir ömrün hasretini çeken (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

şaşan, (i) / tiksinen, (i) / ürken (i) / ve (be) / kaybolmuş bir ömrün hasretini çeken (i): bağlama grubu

kaybolmuş bir ömrün hasretini (i) / çek- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kaybolmuş bir ömrün (ty) / hasreti (tn): belirtili isim tamlaması

kaybolmuş (s) / bir ömür (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ömür (i): sıfat tamlaması

kayb (i) /ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yirmi beş yaşından (i) / beri (çe): edat grubu

yirmi beş (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

yirmi (i) / beş (i): sayı grubu

7.Onu insandan kaçır ve huysuz zannedenler/ yanıhıyorlar.

onu (bln) / insandan kaçır ve huysuz (z) / zanneden (y): sıfat-fiil grubu

zann (i) /et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

insandan kaçır (i) / ve (be) / huysuz (i): bağlama grubu

insandan (yt) / kaçır (y): sıfat-fiil grubu

8.Bütün çocukluğu ve bütün gençliği İstanbul'un en kalabalık bir konağında geçen Naim Efendi,/ eğlenceli meclisleri,/ ahbap arasında sohbetleri,/ misafirlere ziyafetleri/ pek/ severdi.

misafirlere (i) / ziyafetler (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

ahbap arasında (i) / sohbetler (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

ahbap (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

eğlenceli (s) / meclisler (i): sıfat tamlaması

bütün çocukluğu ve bütün gençliği İstanbul'un en kalabalık bir konağında geçen (s) / Naim Efendi (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

bütün çocukluğu ve bütün gençliği (bln) / İstanbul'un en kalabalık bir konağında (yt) / geçen (y): sıfat-fiil grubu

İstanbul'un (ty) / en kalabalık bir konağı (tn): belirtili isim tamlaması

en kalabalık (s) / bir konak (i): sıfat tamlaması

bir (s) / konak (i): sıfat tamlaması

en (s) / kalabalık (i): sıfat tamlaması

bütün çocukluk (i) / ve (be) / bütün gençlik (i): bağlama grubu

bütün (s) / gençlik (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / çocukluk (i): sıfat tamlaması

9.Fakat/ öyle bir zamanda/ yaşadı ki,/ bunların hepsi/ yasaktı;/ olmasa bile,/ eski devrin meclislerini, sohbetlerini, ziyafetlerini, misafirlerini bulmak/ ne mümkündür?

öyle (s) / bir zaman (i): sıfat tamlaması

bir (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

bunların (ty) / hepsi (tn): belirtili isim tamlaması

ne (s) / mümkün (i): sıfat tamlaması

eski devrin meclislerini, sohbetlerini, ziyafetlerini, misafirlerini (bln) / bulmak (y): isim-fiil grubu

eski devrin (ty) / meclisleri (tn) / sohbetleri (tn) / ziyafetleri (tn) / misafirleri (tn): belirtili isim tamlaması

eski (s) / devir (i): sıfat tamlaması

10.Naim Efendi,/ yeni sazdan, yeni şarkılardan zevk almak/ şöyle dursun,/ son senelerde/ artık/ yazılan ve konuşulan Türkçeyi de/ anlamıyordu.

yazılan ve konuşulan (s) / Türkçe (i): sıfat tamlaması

yazılan (i) / ve (be) / konuşulan (i): bağlama grubu

son (s) / seneler (i): sıfat tamlaması

şöyle (i) / dur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yeni sazdan, (yt) / yeni şarkılardan (yt) / zevk almak (y): isim-fiil grubu

zevk (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yeni (s) / şarkılar (i): sıfat tamlaması

yeni (s) / saz (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

Bundan on beş yıl evveldi,/ bir gün/ eline/ damadının okuduğu kitaplardan biri/ geçti;/ kırmızı kaplı ve üstünün yazıları beyaz bir kitap.../ Epeyce bir müddet/ parmaklarının arasında/ evirdi çevirdi;/ sonra/ gözlüklerini/ taktı,/ önce/ uzun uzun/ kabı/ muayene etti,/ muharririn adını,/ kitabın serlevhasını, basım tarihini/ okudu;/ bu kapta her gördüğü işaret, her okuduğu yazı,/ muharririn ismi de dahil olmak üzere/ ona/ acayip geliyordu./ Büyük bir tecessüsle/ cildin içini/ açtı,/ fakat/ okumak/ ne mümkün!/ Naim Efendi/ adeta/ yeni kıraat dersine başlamış bir çocuk gibi,/ kelimeleri/ heceliyor,/ bir cümleyi/ bin zahmetle/ sonuna kadar/ ya

tamamlıyor,/ ya tamamlayamıyor,/ veya/ tamamladıktan sonra da/ okuduğu şeyin mânasını/ iyice/ kavrayamıyordu./ Vaki/ bu,/ Edebiyat-ı Cedide külliyyatından bir romandı./ Naim Efendi ise,/ bütün ömründe/ hiç/ roman/ okumamıştı./ Bununla beraber,/ onun bu kitapta anlayamadığı şey,/ ne eserin terkibi mahiyeti, ne muharririn maksat ve gayesi idi,/ doğrudan doğruya/ kelimelerin mânasıdır ki/ ona/ müphem geliyor,/ doğrudan doğruya/ cümlelerin teşkilindedir ki/ bir yabancılık, bir gariplik/ buluyordu./ Fakat/ sonraları,/ torunları yetişip de aynı dili evin içinde konuşmaya başlayınca,/ onun nazarında/ bu kelimelerdeki müphemlik/ yavaş yavaş/ zail olmaya/ ve/ bu cümlelerdeki garabet de/ yavaş yavaş/ kalkmaya başladı.

1.Bundan on beş yıl evveldi,/ bir gün/ eline/ damadının okuduğu kitaplardan biri/ geçti;/ kırmızı kaplı ve üstünün yazıları beyaz bir kitap...

bundan (i) / on beş yıl evvel (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

on beş yıl (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

on beş (s) / yıl (i): sıfat tamlaması

on (i) / beş (i): sayı grubu

eline (i) / geç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

damadının okuduğu kitaplardan (s) / biri (i): sıfat tamlaması

damadının okuduğu (s) / kitaplar (i): sıfat tamlaması

damadının (ty) / okuduğu (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

kırmızı kaplı ve üstünün yazıları beyaz (s) / bir kitap (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kitap (i): sıfat tamlaması

kırmızı kaplı (i) / ve (be) / üstünün yazıları beyaz (i): bağlama grubu

üstünün yazıları (i) / beyaz (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

üstünün (ty) / yazıları (tn): belirtili isim tamlaması

kırmızı (s) / kaplı (i): sıfat tamlaması

2.Epeyce bir müddet/ parmaklarının arasında/ evirdi çevirdi;/ sonra/ gözlüklerini/ taktı,/ önce/ uzun uzun/ kabı/ muayene etti,/ muharririn adını,/ kitabın serlevhasını, basım tarihini/ okudu;/ bu kapta her gördüğü işaret, her okuduğu yazı,/ muharririn ismi de dahil olmak üzere/ ona/ acayip geliyordu.

evir- (f) / çevir- (f): tekrar grubu

parmaklarının (ty) / arası (tn): belirtili isim tamlaması

epeyce (s) / bir müddet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

muayene (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

uzun (i) / uzun (i): tekrar grubu

kitabın (ty) / serlevhası (tn) / basım tarihi (tn): belirtili isim tamlaması
basım (ty) / tarihi (tn): belirtisiz isim tamlaması
muharririn (ty) / adı (tn): belirtili isim tamlaması
acayip (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
muharririn ismi de dahil olmak (i) / üzere (çe): edat grubu
muharririn ismi de (ö) / dahil olmak (y): isim-fiil grubu
dahil (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
muharririn (ty) / ismi (tn): belirtili isim tamlaması
bu kapta (s) / her gördüğü işaret (i) / her okuduğu yazı (i): sıfat tamlaması
her (s) / okuduğu yazı (i): sıfat tamlaması
okuduğu (s) / yazı (i): sıfat tamlaması
her (s) / gördüğü işaret (i): sıfat tamlaması
gördüğü (s) / işaret (i): sıfat tamlaması
bu (s) / kap (i): sıfat tamlaması

3.Büyük bir tecessüle/ cildin içini/ açtı,/ fakat/ okumak/ ne mümkün!

cildin (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması
büyük (s) / bir tecessüs (i): sıfat tamlaması
bir (s) / tecessüs (i): sıfat tamlaması
ne (s) / mümkün (i): sıfat tamlaması

4.Naim Efendi/ adeta/ yeni kıraat dersine başlamış bir çocuk gibi,/ kelimeleri/ heceliyor,/ bir cümleyi/ bin zahmetle/ sonuna kadar/ ya/ tamamlıyor,/ ya/ tamamlayamıyor,/ veya/ tamamladıktan sonra da/ okuduğu şeyin mânasını/ iyice/ kavrayamıyordu.

yeni kıraat dersine başlamış bir çocuk (i) / gibi (çe): edat grubu
yeni kıraat dersine başlamış (s) bir çocuk (i): sıfat tamlaması
bir (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması
yeni (z) / kıraat dersine (yt) / başlamış (y): sıfat-fiil grubu
kıraat (ty) / dersi (tn): belirtisiz isim tamlaması
Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu
sonuna (i) / kadar (çe): edat grubu
bin (s) / zahmet (i): sıfat tamlaması
bir (s) / cümle (i): sıfat tamlaması
okuduğu şeyin (ty) / mânası (tn): belirtili isim tamlaması
okuduğu (s) / şey (i): sıfat tamlaması
tamamladıktan (i) / sonra (çe): edat grubu

5.Vakıa/ bu,/ Edebiyat-ı Cedide külliyyatından bir romandı.

Edebiyat-1 Cedide külliyyatından (s) / bir roman (i): sıfat tamlaması

bir (s) / roman (i): sıfat tamlaması

Edebiyat-1 Cedide (ty) / külliyyatı (tn): belirtisiz isim tamlaması

6.Naim Efendi ise,/ bütün ömründe/ hiç/ roman/ okumamıştı.

bütün (s) / ömür (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

7.Bununla beraber,/ onun bu kitapta anlayamadığı şey,/ ne eserin terkihi mahiyeti, ne muharririn maksat ve gayesi idi,/ doğrudan doğruya/ kelimelerin mânasıdır ki/ ona/ müphem geliyor,/ doğrudan doğruya/ cümlelerin teşkilindedir ki/ bir yabancılık, bir gariplik/ buluyordu.

ne (be) / eserin terkihi mahiyeti (i) / ne (be) / muharririn maksat ve gayesi (i): bağlama grubu

muharririn (ty) / maksat ve gayesi (tn): belirtili isim tamlaması

maksat (i) / ve (be) / gaye (i): bağlama grubu

eserin (ty) / terkihi mahiyeti (tn): belirtili isim tamlaması

onun bu kitapta anlayamadığı (s) / şey (i): sıfat tamlaması

onun (ty) / bu kitapta anlayamadığı (tn): belirtili isim tamlaması

bu kitapta (yt) / anlayamadığı (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / kitap (i): sıfat tamlaması

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu

kelimelerin (ty) / mânası (tn): belirtili isim tamlaması

doğrudan (i) / doğruya (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

müphem (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

cümlelerin (ty) / teşkili (tn): belirtili isim tamlaması

doğrudan (i) / doğruya (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bir (be) / yabancılık (i) / bir (be) / gariplik (i): bağlama grubu

8.Fakat/ sonraları,/ torunları yetişip de aynı dili evin içinde konuşmaya başlayınca,/ onun nazarında/ bu kelimelerdeki müphemlik/ yavaş yavaş/ zail olmaya/ ve/ bu cümlelerdeki garabet de/ yavaş yavaş/ kalkmaya başladı.

zail olmaya (i) / (başla-) (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

zail (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

bu kelimelerdeki (s) / müphemlik (i): sıfat tamlaması

bu (s) / kelimeler (i): sıfat tamlaması

onun (i) / nazarında (çe): edat grubu

torunları (ö) / yetişip de (z) / aynı dili (bln) / evin içinde (yt) / konuşmaya başlayınca (y): zarf-fiil grubu

konuşmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

evin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

aynı (s) / dil (i): sıfat tamlaması

kalkmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

bu cümlelerdeki (s) / garabet (i): sıfat tamlaması

bu (s) / cümleler (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi,/ evvela/ damadı,/ sonra/ torunları sayesinde/ daha/ nelere/ alışmıştı.../ Biçare adam,/ kızı evlendiği günden beri,/ aşağı yukarı yirmi senedir,/ her gün bir eski itiyada veda etmekten ve her gün yeni bir mecburiyete katlanmaktan başka bir şey/ yapmıyor./ Ne Cihangir'deki konağında, ne Kanlıca'daki yalısında/ ihtiyar ve yorgun vücudunu dinlendirecek bir köşecik/ kalmıştır./

1.Naim Efendi,/ evvela/ damadı,/ sonra/ torunları sayesinde/ daha/ nelere/ alışmıştı...

damadı (i) / (sayesinde) (çe): edat grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

torunları (i) / sayesinde (çe): edat grubu

2.Biçare adam,/ kızı evlendiği günden beri,/ aşağı yukarı yirmi senedir,/ her gün bir eski itiyada veda etmekten ve her gün yeni bir mecburiyete katlanmaktan başka bir şey/ yapmıyor.

her gün bir eski itiyada veda etmekten ve her gün yeni bir mecburiyete katlanmaktan başka (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

her gün bir eski itiyada veda etmekten ve her gün yeni bir mecburiyete katlanmaktan (i) / başka (çe): edat grubu

her gün bir eski itiyada veda etmek (i) / ve (be) / her gün yeni bir mecburiyete katlanmak (i): bağlama grubu

her gün (z) / yeni bir mecburiyete (yt) / katlanmak (y): isim-fiil grubu

yeni (s) / bir mecburiyet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mecburiyet (i): sıfat tamlaması

her (s) / gün (i): sıfat tamlaması

her gün (z) / bir eski itiyada (yt) / veda etmek (y): isim-fiil grubu

veda (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / eski itiyat (i): sıfat tamlaması

eski (s) / itiyat (i): sıfat tamlaması
her (s) / gün (i): sıfat tamlaması
aşağı yukarı (s) / yirmi sene (i): sıfat tamlaması
yirmi (s) / sene (i): sıfat tamlaması
aşağı (i) / yukarı (i): tekrar grubu
kızı evlendiği günden (i) / beri (çe): edat grubu
kızı evlendiği (s) / gün (i): sıfat tamlaması
kızı (ö) / evlendiği (y): sıfat-fiil grubu
biçare (s) / adam (i): sıfat tamlaması

3.Ne Cihangir'deki konağında, ne Kanlıca'daki yalısında/ ihtiyar ve yorgun vücudunu dinlendirecek bir köşecik/ kalmıştır.

ihtiyar ve yorgun vücudunu dinlendirecek (s) / bir köşecik (i): sıfat tamlaması
bir (s) / köşecik (i): sıfat tamlaması
ihtiyar ve yorgun vücudunu (bln) / dinlendirecek (y): sıfat-fiil grubu
ihtiyar ve yorgun (s) / vücut (i): sıfat tamlaması
ihtiyar (i) / ve (be) / yorgun (i): bağlama grubu
ne (be) / Cihangir'deki konak (i) / ne (be) / Kanlıca'daki yalı (i): bağlama grubu
Kanlıca'daki (s) / yalı (i): sıfat tamlaması
Cihangir'deki (s) / konak (i): sıfat tamlaması

Bundan beş sene evveline kadar/ hiç değilse,/ karısı/ yanibaşında idi,/ rahatını,/ huzurunu/ mümkün mertebe/ koruyordu./ Zira,/ bu ihtiyar kadın/ ölünceye kadar,/ evinin içinde/ hakim ve amir kaldı./ O, hayatta buldukça/ ne kızının, ne damadının, ne torunlarının/ eve ait umurda/ o kadar/ hüküm ve nüfuzları/ olmadı.

1.Bundan beş sene evveline kadar/ hiç değilse,/ karısı/ yanibaşında idi,/ rahatını,/ huzurunu/ mümkün mertebe/ koruyordu.

bundan beş sene evveline (i) / kadar (çe): edat grubu
bundan (i) / beş sene evvel (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)
beş sene (s) / evvel (i): sıfat tamlaması
beş (s) / sene (i): sıfat tamlaması
mümkün (s) / mertebe (i): sıfat tamlaması

2.Zira,/ bu ihtiyar kadın/ ölünceye kadar,/ evinin içinde/ hakim ve amir kaldı.

hakim ve amir (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
hakim (i) / ve (be) / amir (i): bağlama grubu
evinin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

ölmeye (i) / kadar (çe): edat grubu

bu (s) / ihtiyar kadın (i): sıfat tamlaması

ihtiyar (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

3.O, hayatta buldukça/ ne kızının, ne damadının, ne torunlarının/ eve ait umurda/ o kadar/ hüküm ve nüfuzları/ olmadı.

ne kızının, ne damadının, ne torunlarının (ty) / hüküm ve nüfuzları (tn): belirtili isim tamlaması

hüküm (i) / ve (be) / nüfuz (i): bağlama grubu

ne (be) / kız (i) / ne (be) / damat (i) / ne (be) / torunlar (i): bağlama grubu

o (i) / kadar (çe): edat grubu

eve ait (s) / umur (i): sıfat tamlaması

eve (i) / ait (çe): edat grubu

o, (ö) / hayatta (yt) / buldukça (y): zarf-fiil grubu

Gerçi,/ her biri/ kendi havasına, kendi dairesine ve kendine göre bir hayat/ yapmıştı;/ fakat,/ gerek yalının, gerek konağın umumi nizamı/ bu iradeli ev kadınının elinde idi./ Naim Efendi'nin haremî Nefise Hanımefendi'nin bu nizamı eski usul ile töreler arasında muhafaza ve idare etmek için dışarıda bir ihtiyar uşaktan, içeride geçkin bir kalfadan başka icraî vasıtası olmadığı halde,/ evin her şeyi/ yine/ yolunda giderdi;/ zira,/ her yeni gelen hizmetçiye birkaç gün içinde istediği terbiyeyi vermek,/ bu kadına has fevkaladeliklerdendi./ Vakıa/ fazla/ döverdi,/ fazla/ azarlardı;/ bunun içindir ki/ son zamanlarda/ yeni hizmetçi bulmak hususunda/ epeyce/ müşkülât çeker oldulardı./ Biçare Nefise Hanımefendi,/ denilebilir ki,/ biraz da/ bu kahur yüzünden/ öldü./

1.Gerçi,/ her biri/ kendi havasına, kendi dairesine ve kendine göre bir hayat/ yapmıştı;/ fakat,/ gerek yalının, gerek konağın umumi nizamı/ bu iradeli ev kadınının elinde idi.

kendi havasına, kendi dairesine ve kendine göre (s) / bir hayat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

kendi havasına, kendi dairesine ve kendine (i) / göre (çe): edat grubu

kendi havası (i) / kendi dairesi (i) / ve (be) / kendi (i): bağlama grubu

kendi (s) / dairesi (i): sıfat tamlaması

kendi (s) / havası (i): sıfat tamlaması

her (s) / biri (i): sıfat tamlaması

bu iradeli ev kadınının (ty) / eli (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / iradeli ev kadını (i): sıfat tamlaması

iradeli (s) / ev kadını (i): sıfat tamlaması

ev (ty) / kadını (tn): belirtisiz isim tamlaması

gerek yalının, gerek konağın (ty) / umumi nizamı (tn): belirtili isim tamlaması

umumi (s) / nizam (i): sıfat tamlaması

gerek (be) / yalı (i) / gerek (be) / konak (i): bağlama grubu

2.Naim Efendi'nin haremi Nefise Hanımefendi'nin bu nizamı eski usul ile töreler arasında muhafaza ve idare etmek için dışarıda bir ihtiyar uşaktan, içeride geçkin bir kalfadan başka icraî vasıtası olmadığı halde,/ evin her şeyi/ yine/ yolunda giderdi;/ zira,/ her yeni gelen hizmetçiye birkaç gün içinde istediği terbiyeyi vermek,/ bu kadına has fevkaladeliklerdendi.

yolunda (i) / git- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

evin (ty) / her şeyi (tn): belirtili isim tamlaması

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi'nin haremi Nefise Hanımefendi'nin bu nizamı eski usul ile töreler arasında muhafaza ve idare etmek için dışarıda bir ihtiyar uşaktan, içeride geçkin bir kalfadan başka icraî vasıtası olmadığı (i) / halde (çe): edat grubu

Naim Efendi'nin haremi Nefise Hanımefendi'nin bu nizamı eski usul ile töreler arasında muhafaza ve idare etmek için dışarıda bir ihtiyar uşaktan, içeride geçkin bir kalfadan başka icraî vasıtası (ty) / olmadığı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Naim Efendi'nin haremi Nefise Hanımefendi'nin (ty) / bu nizamı eski usul ile töreler arasında muhafaza ve idare etmek için dışarıda bir ihtiyar uşaktan, içeride geçkin bir kalfadan başka icraî vasıtası (tn): belirtili isim tamlaması

bu nizamı eski usul ile töreler arasında muhafaza ve idare etmek için (s) / dışarıda bir ihtiyar uşaktan, içeride geçkin bir kalfadan başka icraî vasıta (i): sıfat tamlaması

dışarıda bir ihtiyar uşaktan, içeride geçkin bir kalfadan başka (s) / icraî vasıta (i): sıfat tamlaması

icraî (s) / vasıta (i): sıfat tamlaması

dışarıda bir ihtiyar uşaktan (i) / içeride geçkin bir kalfadan (i) / başka (çe): edat grubu

içeride (s) / geçkin bir kalfa (i): sıfat tamlaması

geçkin (s) / bir kalfa (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kalfa (i): sıfat tamlaması

dışarıda (s) / bir ihtiyar uşak (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ihtiyar uşak (i): sıfat tamlaması

ihtiyar (s) / uşak (i): sıfat tamlaması

bu nizamı eski usul ile töreler arasında muhafaza ve idare etmek (i) / için (çe): edat grubu

bu nizamı (bln) eski usul ile töreler arasında (yt) / muhafaza ve idare etmek (y): isim-fiil grubu

muhafaza ve idare (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

muhafaza (i) / ve (be) / idare (i): bağlama grubu
eski usul ile töreler (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması
eski usul (i) / ile (be) / töreler (i): bağlama grubu
eski (s) / usul (i): sıfat tamlaması
bu (s) / nizam (i): sıfat tamlaması
Naim Efendi'nin haremi (s) / Nefise Hanımefendi (i): sıfat tamlaması
Nefise (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu
Naim Efendi'nin (ty) / haremi (tn): belirtili isim tamlaması
Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu
bu kadına has (s) / fevkaladelikler (i): sıfat tamlaması
bu kadına (i) / has (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)
bu (s) / kadın (i): sıfat tamlaması
her yeni gelen hizmetçiye (yt) / birkaç gün içinde (z) / istediği terbiyeyi (bsn) / vermek (y): isim-fiil grubu
istediği (s) / terbiye (i): sıfat tamlaması
birkaç gün (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması
birkaç (s) / gün (i): sıfat tamlaması
her (s) / yeni gelen hizmetçi (i): sıfat tamlaması
yeni gelen (s) / hizmetçi (i): sıfat tamlaması
yeni (z) / gelen (y): sıfat-fiil grubu

3.Vakıa/ fazla/ döverdi,/ fazla/ azarlardı;/ bunun içindir ki/ son zamanlarda/ yeni hizmetçi bulmak hususunda/ epeyce/ müşkülât çeker oldularđ.

bunun (i) / için (çe): edat grubu
müşkülât çeker (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
müşkülât (i) / çek- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
yeni hizmetçi bulmak (ty) / hususu (tn): belirtisiz isim tamlaması
yeni hizmetçi (bsn) / bulmak (y): isim-fiil grubu
yeni (s) / hizmetçi (i): sıfat tamlaması
son (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

4.Biçare Nefise Hanımefendi,/ denilebilir ki,/ biraz da/ bu kahır yüzünden/ öldü.

bu kahır (i) / yüzünden (çe): edat grubu
bu (s) / kahır (i): sıfat tamlaması
denile (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
biçare (s) / Nefise Hanımefendi (i): sıfat tamlaması
Nefise (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

O öldükten sonra/ yerine/ kızı Sekine Hanım/ geçti;/ fakat/ Sekine Hanım,/ hiçbir cihetten/ annesine/ benzemiyordu./ Tıpkı/ babası gibi,/ çekingen, içinden titiz, iradesiz, tembel bir kadındı;/ hususiyle/ kocasının nüfuzuna ve çocuklarının arzularına/ son derece/ uyardı./

1.O öldükten sonra/ yerine/ kızı Sekine Hanım/ geçti;/ fakat/ Sekine Hanım,/ hiçbir cihetten/ annesine/ benzemiyordu.

kızı (s) / Sekine Hanım (i): sıfat tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

o öldükten (i) / sonra (çe): edat grubu

o (ö) / öldükten (y): zarf-fiil grubu

hiçbir (i) / cihetten (çe): edat grubu

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

2.Tıpkı/ babası gibi,/ çekingen, içinden titiz, iradesiz, tembel bir kadındı;/ hususiyle/ kocasının nüfuzuna ve çocuklarının arzularına/ son derece/ uyardı.

çekingen, (s) / içinden titiz, (s) / iradesiz, (s) / tembel (s) / bir kadın (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

içinden (s) / titiz (i): sıfat tamlaması

babası (i) / gibi (çe): edat grubu

son (s) / derece (i): sıfat tamlaması

kocasının nüfuzu (i) / ve (be) / çocuklarının arzuları (i): bağlama grubu

çocuklarının (ty) / arzuları (tn): belirtili isim tamlaması

kocasının (ty) / nüfuzu (tn): belirtili isim tamlaması

Kocası ise/ kırk beş yaşında bir züppeden başka bir şey değildi./ Alafranga hayat namına sabahtan akşama kadar bin türlü garabet yapan bu adam,/ Büyük Hanım 'ın vefatını müteakip,/ evi/ kendi heveslerine göre/ esasından/ değiştirmeye kalktı;/ ne kadar eski eşya varsa/ hepsini/ tavan aralarına ve mahzenlere/ attırdı,/ her odayı/ Avrupa'dan gelmiş mobilya kataloglarına göre/ ayrı bir üslupta,/ ayrı bir renkte/ Pisaltıye/ döşetti./

1.Kocası ise/ kırk beş yaşında bir züppeden başka bir şey değildi.

kırk beş yaşında (s) / bir züppeden başka bir şey (i): sıfat tamlaması

bir züppeden başka (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bir züppeden (i) / başka (çe): edat grubu

bir (s) / züppe (i): sıfat tamlaması

kırk beş (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

kırk (s) / beş (i): sayı grubu

2.Alafranga hayat namına sabahtan akşama kadar bin türlü garabet yapan bu adam,/ Büyük Hanım'ın vefatını müteakip,/ evi/ kendi heveslerine göre/ esasından/ değiştirmeye kalktı;/ ne kadar eski eşya varsa/ hepsini/ tavan aralarına ve mahzenlere/ attırdı,/ her odayı/ Avrupa'dan gelmiş mobilya kataloglarına göre/ ayrı bir üslupta,/ ayrı bir renkte/ Pisaltıye/ döşetti.

değiştirmeye (i) / kalk- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kendi heveslerine (i) / göre (çe): edat grubu

kendi (s) / hevesleri (i): sıfat tamlaması

Büyük Hanım'ın vefatını (i) / müteakip (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

Büyük Hanım'ın (ty) / vefatı (tn): belirtili isim tamlaması

Büyük (i) / Hanım (i): birleşik isim

alafranga hayat namına sabahtan akşama kadar bin türlü garabet yapan (s) / bu adam (i): sıfat tamlaması

bu (s) / adam (i): sıfat tamlaması

alafranga hayat namına (z) / sabahtan akşama kadar (z) / bin türlü garabet yapan (y): sıfat-fiil grubu

bin türlü garabet (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bin türlü (s) / garabet (i): sıfat tamlaması

bin (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

sabahtan akşama (i) / kadar (çe): edat grubu

sabahtan (i) / akşama (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

alafranga hayat (i) / namına (çe): edat grubu

alafranga (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

tavan araları (i) / ve (be) / mahzenler (i): bağlama grubu

tavan (ty) / araları (tn): belirtisiz isim tamlaması

ne kadar eski eşya (ö) / varsa (y): zarf-fiil grubu

ne kadar (s) / eski eşya (i): sıfat tamlaması

eski (s) / eşya (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ayrı (s) / bir renk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / renk (i): sıfat tamlaması

ayrı (s) / bir üslup (i): sıfat tamlaması

bir (s) / üslup (i): sıfat tamlaması

Avrupa'dan gelmiş mobilya kataloglarına (i) / göre (çe): edat grubu

Avrupa'dan gelmiş (s) / mobilya katalogları (i): sıfat tamlaması

mobilya (ty) katalogları (tn): belirtisiz isim tamlaması

Avrupa'dan (yt) / gelmiş (y): sıfat-fiil grubu

her (s) / oda (i): sıfat tamlaması

Büyük Hanım'ın yetiştirmesi ne kadar hizmetçi varsa/ hepsine/ yol verdi,/ evin içini/ Beyoğlu'ndan gelmiş beyaz önlüklü, başı topuzlu hizmetçilerle/ doldurdu/ ve/ bütün bunların idaresini,/ çocuklarına mürebbiyelik eden Lehistanlı bir kadına/ verdi./

1.Büyük Hanım'ın yetiştirmesi ne kadar hizmetçi varsa/ hepsine/ yol verdi,/ evin içini/ Beyoğlu'ndan gelmiş beyaz önlüklü, başı topuzlu hizmetçilerle/ doldurdu/ ve/ bütün bunların idaresini,/ çocuklarına mürebbiyelik eden Lehistanlı bir kadına/ verdi.

yol (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Büyük Hanım'ın yetiştirmesi ne kadar hizmetçi (ö) / varsa (y): zarf-fiil grubu

Büyük Hanım'ın yetiştirmesi (s) / ne kadar hizmetçi (i): sıfat tamlaması

ne kadar (s) / hizmetçi (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

Büyük Hanım'ın (ty) / yetiştirmesi (tn): belirtili isim tamlaması

Büyük (i) / Hanım (i): birleşik isim

Beyoğlu'ndan gelmiş (s) / beyaz önlüklü, başı topuzlu hizmetçiler (i): sıfat tamlaması

beyaz önlüklü, (s) / başı topuzlu (s) / hizmetçiler (i): sıfat tamlaması

baş (i) / topuzlu (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

beyaz (s) / önlüklü (i): sıfat tamlaması

Beyoğlu'ndan (yt) / gelmiş (y): sıfat-fiil grubu

evin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

çocuklarına mürebbiyelik eden (s) / Lehistanlı bir kadın (i): sıfat tamlaması

Lehistanlı (s) / bir kadın (i): sıfat tamlaması

bir (s) kadın (i): sıfat tamlaması

çocuklarına (yt) / mürebbiyelik eden (y): sıfat-fiil grubu

mürebbiyelik (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bütün bunların (ty) / idaresi (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / bunlar (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi'nin damadı Düyunu Umumiye müfettişlerinden Servet Bey,/ Müslümanlıktan ve Türklükten nefret eden bir kazasker oğludur./ Aldığı terbiye ile yaşadığı muhit birbirinin aksi olan her insan gibi/ Servet Bey de/ daimî bir ihtilâç , daimi bir isyan içinde/ yaşar./ Pederi Sadri Molla'nın konağında/ alafrangalığı/ kendi odasının eşliğinden dışarı/ çıkmazdı./ Nasılsa/ küçükten beri Fransızca bilmek,/ bir müddet Galatasaray Mektebinde bulunmak,/ bir müddet Beyoğlu muhitinde tatlı su Frenkleriyle düşüp kalkmış olmak/ ona/ bir softa evinde, çıplak kadın resimlerinden, dizi dizi Fransızca kitaplarından, vazolardan, biblolardan müteşekkil bir halvet yapmak ve bu halvette yaylı bir şezlonga uzanıp, gözleri tavanda, ayakları havada, bir taraftan Hollanda "sigar"ını emerek, diğer taraftan yabani ve perişan bir sesle birtakım opera parçaları terennüm ederek saatlerce vakit geçirmek hakkını/ vermiştir./ Daima/ muhayyel bir Avrupa seyahati için hazırlanmış bir bavulu/ vardı,/ bu bavulun yanibaşında/ bir de şapka kutusu/ dururdu./ Bazı sıkıntılı saatlerinde/ bir aynanın karşısına geçip,/ bu kutudan çıkardığı şapkaları/ birer birer/ tecrübe ederdi/ ve/ başını bu serpuş ile örtülü görünce/ adeta/ kendinden geçirdi./ Nitekim/ böyle şapkalı, seyahat kostümleriyle veya suare kıyafetinde/ hâlâ/ birçok resimleri/ vardır./ Ve/ bu resimler,/ hâlâ/ gençlik odasının duvarlarını süsleyen çıplak kadın resimlerinin yanında/ asılıdır./ Türkler içinde kimse/ bu Servet Bey kadar/ ateşle,/ coşkunca/ alafrangalığa/ düşkün olmamıştır./ Bu düşkünlükte/ o derece samimiydi ki,/ gerek babasının, gerek kayınbabasının muhitinde/ bütün ahval ve harekâtı/ hürmetle değilse bile,/ adeta/ korku ve endişe ile/ karşılanırdı;/ zira,/ gözlerinde/ sarsılmaz bir imana ermiş adamların ateşi/ vardı./ İşte/ bu ateşin kuvvetiyedir ki/ Servet Bey,/ Naim Efendi konağında/ bütün iradesini/ istediği gibi/ yürütüyor/ ve/ hele/ inkılaptan beri/ bu konakta/ artık/ hiç/ Türkçe/ konuşulmuyordu./

1.Naim Efendi'nin damadı Düyunu Umumiye müfettişlerinden Servet Bey,/ Müslümanlıktan ve Türklükten nefret eden bir kazasker oğludur.

Müslümanlıktan ve Türklükten nefret eden (s) / bir kazasker oğlu (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kazasker oğlu (i): sıfat tamlaması

kazasker (ty) / oğlu (tn): belirtisiz isim tamlaması

Müslümanlıktan ve Türklükten (yt) / nefret eden (y): sıfat-fiil grubu

nefret (i) et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Müslümanlık (i) / ve (be) / Türklük (i): bağlama grubu

Naim Efendi'nin damadı (s) / Düyunu Umumiye müfettişlerinden Servet Bey (i): sıfat tamlaması

Düyunu Umumiye müfettişlerinden (s) / Servet Bey (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

Düyunu Umumiye (ty) / müfettişleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Naim Efendi'nin (ty) / damadı (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Aldığı terbiye ile yaşadığı muhit birbirinin aksi olan her insan gibi/ Servet Bey de/ daimî bir ihtilâç, daimi bir isyan içinde/ yaşar.

daimî bir ihtilâç , (i) / daimi bir isyan (i) / içinde (çe): edat grubu

daimi (s) / bir isyan (i): sıfat tamlaması

bir (s) / isyan (i): sıfat tamlaması

daimî (s) / bir ihtilâç (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ihtilâç (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

aldığı terbiye ile yaşadığı muhit birbirinin aksi olan her insan (i) / gibi (çe): edat grubu

aldığı terbiye ile yaşadığı muhit birbirinin aksi olan (s) / her insan (i): sıfat tamlaması

her (s) / insan (i): sıfat tamlaması

aldığı terbiye ile yaşadığı muhit (ö) / birbirinin aksi olan (y): sıfat-fiil grubu

birbirinin aksi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

birbirinin (ty) / aksi (tn): belirtili isim tamlaması

aldığı terbiye (i) / ile (be) / yaşadığı muhit (i): bağlama grubu

yaşadığı (s) / muhit (i): sıfat tamlaması

aldığı (s) / terbiye (i): sıfat tamlaması

3.Pederi Sadri Molla'nın konağında/ alafrangalığı/ kendi odasının eşiğinden dışarı/ çıkmazdı.

kendi odasının eşiğinden (i) / dışarı (çe): edat grubu

kendi odasının (ty) / eşiği (tn): belirtili isim tamlaması

kendi (s) / odası (i): sıfat tamlaması

pederi Sadri Molla'nın (ty) / konağı (tn): belirtili isim tamlaması

pederi (s) / Sadri Molla (i): sıfat tamlaması

Sadri (i) / Molla (u): unvan grubu

4.Nasılsa/ küçükten beri Fransızca bilmek,/ bir müddet Galatasaray Mektebinde bulunmak,/ bir müddet Beyoğlu muhitinde tatlı su Frenkleriyle düşüp kalkmış olmak/ ona/ bir softa evinde, çıplak kadın resimlerinden, dizi dizi Fransızca kitaplarından, vazolardan, biblolardan müteşekkil bir halvet yapmak ve bu halvette yaylı bir şezlonga uzanıp, gözleri tavanda, ayakları havada, bir taraftan Hollanda “sigar”ını emerek, diğer taraftan yabani ve perişan bir sesle birtakım opera parçaları terennüm ederek saatlerce vakit geçirmek hakkını/ vermiştir.

çıplak kadın resimlerinden, dizi dizi Fransızca kitaplarından, vazolardan, biblolardan müteşekkil bir halvet yapmak ve bu halvette yaylı bir şezlonga uzanıp, gözleri tavanda, ayakları havada, bir taraftan Hollanda “sigar”ını emerek, diğer taraftan yabani ve perişan bir sesle birtakım opera parçaları terennüm ederek saatlerce vakit geçirmek (ty) / hakkı (tn): belirtisiz isim tamlaması

çıplak kadın resimlerinden, dizi dizi Fransızca kitaplarından, vazolardan, biblolardan müteşekkil bir halvet yapmak (i) / ve (be) / bu halvette yaylı bir

şezlonga uzanıp, gözleri tavanda, ayakları havada, bir taraftan Hollanda “sigar”ını emerek, diğer taraftan yabani ve perişan bir sesle birtakım opera parçaları terennüm ederek saatlerce vakit geçirmek (i): bağlama grubu

bu halvette (yt) / yaylı bir şezlonga uzanıp, gözleri tavanda, ayakları havada, bir taraftan Hollanda “sigar”ını emerek, (z) / diğer taraftan yabani ve perişan bir sesle birtakım opera parçaları terennüm ederek (z) / saatlerce (z) / vakit geçirmek (y): isim-fiil grubu

vakit (i) / geçir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

diğer taraftan (z) / yabani ve perişan bir sesle (z) / birtakım opera parçaları (bsn) / terennüm ederek (y): zarf-fiil

terennüm (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

birtakım (s) / opera parçaları (i): sıfat tamlaması

opera (ty) / parçaları (tn): belirtisiz isim tamlaması

yabani ve perişan (s) / bir ses (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ses (i): sıfat tamlaması

yabani (i) / ve (be) / perişan (i): bağlama grubu

diğer (s) / taraftan (çe): edat grubu

yaylı bir şezlonga uzanıp, (z) / gözleri tavanda, (z) / ayakları havada, (z) / bir taraftan (z) / Hollanda “sigar”ını (bln) / emerek (y): zarf-fiil grubu

Hollanda (ty) / “sigar”ı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / taraftan (çe): edat grubu

ayakları (i) / havada (i): kısaltma grubu (ikinci unsur bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

gözleri (i) / tavanda (i): kısaltma grubu (ikinci unsur bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

yaylı bir şezlonga (yt) / uzanıp (y): zarf-fiil grubu

yaylı (s) / bir şezlong (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şezlong (i): sıfat tamlaması

bu (s) / halvet (i): sıfat tamlaması

çıplak kadın resimlerinden, dizi dizi Fransızca kitaplarından, vazolardan, biblolardan müteşekkil bir halvet (bsn) / yapmak (y): isim-fiil grubu

çıplak kadın resimlerinden, dizi dizi Fransızca kitaplarından, vazolardan, biblolardan müteşekkil (s) / bir halvet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / halvet (i): sıfat tamlaması

çıplak kadın resimlerinden, (i) / dizi dizi Fransızca kitaplarından, (i) / vazolardan, (i) / biblolardan (i) / müteşekkil (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

dizi dizi (s) / Fransızca kitapları (tn): sıfat tamlaması

Fransızca (ty) / kitapları (tn): belirtisiz isim tamlaması

dizi (i) / dizi (i): tekrar grubu

çıplak kadın (ty) / resimleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

çıplak (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

bir (s) / softa evi (i): sıfat tamlaması

softa (ty) / evi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir müddet (z) / Beyoğlu muhitinde (yt) / tatlı su Frenkleriyle (z) / düşüp kalkmış olmak (y): isim-fiil grubu

düşüp kalkmış (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

düşüp (f) / kalk- (f): tekrar grubu

tatlı su (ty) / Frenkleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

tatlı (s) / su (i): sıfat tamlaması

Beyoğlu (ty) / muhiti (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

bir müddet (z) / Galatasaray Mektebinde (yt) / bulunmak (y): isim-fiil grubu

Galatasaray (ty) / Mektebi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

küçükten beri (z) / Fransızca (bsn) / bilmek (y): isim-fiil grubu

küçükten (i) / beri (çe): edat grubu

5.Daima/ muhayyel bir Avrupa seyahati için hazırlanmış bir bavulu/ vardı,/ bu bavulun yanibaşında/ bir de şapka kutusu/ dururdu.

muhayyel bir Avrupa seyahati için hazırlanmış (s) / bir bavul (i): sıfat tamlaması

bir (s) / bavul (i): sıfat tamlaması

muhayyel bir Avrupa seyahati için (z) / hazırlanmış (y): sıfat-fiil grubu

muhayyel bir Avrupa seyahati (i) / için (çe): edat grubu

muhayyel (s) / bir Avrupa seyahati (i): sıfat tamlaması

bir (s) / Avrupa seyahati (i): sıfat tamlaması

Avrupa (ty) / seyahati (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / şapka kutusu (i): sıfat tamlaması

şapka (ty) / kutusu (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu bavulun (ty) / yanibaşı (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / bavul (i): sıfat tamlaması

6.Bazı sıkıntılı saatlerinde/ bir aynanın karşısına geçip,/ bu kutudan çıkardığı şapkaları/ birer birer/ tecrübe ederdi/ ve/ başını bu serpuş ile örtülü görünce/ adeta/ kendinden geçerdi.

tecrübe (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

birer (i) / birer (i): tekrar grubu

bu kutudan çıkardığı (s) / şapkalar (i): sıfat tamlaması

bu kutudan (yt) / çıkardığı (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / kutu (i): sıfat tamlaması

bir aynanın karşısına (yt) / geçip (y): zarf-fiil grubu

bir aynanın (ty) / karşısı (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / ayna (i): sıfat tamlaması

bazı (s) / sıkıntılı saatler (i): sıfat tamlaması

sıkıntılı (s) / saatler (i): sıfat tamlaması

kendinden (i) / geç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

başını (bln) / bu serpuş ile örtülü (z) / görünce (y): zarf-fiil grubu

bu serpuş ile (i) / örtülü (i): kısaltma grubu (vasıta grubu)

bu (s) / serpuş (i): sıfat tamlaması

7.Nitekim/ böyle şapkalı, seyahat kostümleriyle veya suare kıyafetinde/ hâlâ/ birçok resimleri/ vardır.

böyle (s) / şapkalı, seyahat kostümleriyle veya suare kıyafetinde birçok resimler (i): sıfat tamlaması

şapkalı, (s) / seyahat kostümleriyle veya suare kıyafetinde (s) / birçok resimler (i): sıfat tamlaması

birçok (s) / resimler (i): sıfat tamlaması

seyahat kostümleri (i) / veya (be) / suare kıyafeti (i): bağlama grubu

suare (ty) / kıyafeti (tn): belirtisiz isim tamlaması

seyahat (ty) / kostümleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

8.Ve/ bu resimler,/ hâlâ/ gençlik odasının duvarlarını süsleyen çıplak kadın resimlerinin yanında/ asılıdır.

gençlik odasının duvarlarını süsleyen çıplak kadın resimlerinin (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

gençlik odasının duvarlarını süsleyen (s) / çıplak kadın resimleri (i): sıfat tamlaması

çıplak kadın (ty) / resimleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

çıplak (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

gençlik odasının duvarlarını (bln) / süsleyen (y): sıfat-fiil grubu

gençlik odasının (ty) / duvarları (tn): belirtili isim tamlaması

gençlik (ty) / odası (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / resimler (i): sıfat tamlaması

9.Türkler içinde kimse/ bu Servet Bey kadar/ ateşle,/ coşkunca/ alafrangalığa/ düşkün olmamıştır.

düşkün (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu Servet Bey (i) / kadar (çe): edat grubu

bu (s) / Servet Bey (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

Türkler içinde (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

Türkler (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

10.Bu düşkünlükte/ o derece samimiydi ki,/ gerek babasının, gerek kayınbabasının muhitinde/ bütün ahval ve harekâtı/ hürmetle değilse bile,/ adeta/ korku ve endişe ile/ karşılanırdı;/ zira,/ gözlerinde/ sarsılmaz bir imana ermiş adamların ateşi/ vardı.

o derece (s) / samimi (i): sıfat tamlaması

o (i) / derece (çe): edat grubu

bu (s) / düşkünlük (i): sıfat tamlaması

korku ve endişe (i) / ile (çe): edat grubu

korku (i) / ve (be) / endişe (i): bağlama grubu

bütün (s) / ahval ve harekât (i): sıfat tamlaması

ahval (i) / ve (be) / harekât (i): bağlama grubu

gerek babasının, gerek kayınbabasının (ty) / muhiti (tn): belirtili isim tamlaması

gerek (be) / baba (i) / gerek (be) / kayınbaba (i): bağlama grubu

sarsılmaz bir imana ermiş adamların (ty) / ateşi (tn): belirtili isim tamlaması

sarsılmaz bir imana ermiş (s) / adamlar (i): sıfat tamlaması

sarsılmaz bir imana (yt) / ermiş (y): sıfat-fiil grubu

sarsılmaz (s) / bir iman (i): sıfat tamlaması

bir (s) / iman (i): sıfat tamlaması

11.İşte/ bu ateşin kuvvetiyedir ki/ Servet Bey,/ Naim Efendi konağında/ bütün iradesini/ istediği gibi/ yürütüyor/ ve/ hele/ inkılaptan beri/ bu konakta/ artık/ hiç/ Türkçe/ konuşulmuyordu.

bu ateşin (ty) / kuvveti (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / ateş (i): sıfat tamlaması

istediği (i) / gibi (çe): edat grubu

bütün (s) / irade (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi (ty) / konağı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

bu (s) / konak (i): sıfat tamlaması

inkılaptan (i) / beri (çe): edat grubu

Naim Efendiler/ bu yaz/ Kanlıca'ya/ taşınmadılar/ ve/ bundan/ en ziyade/ Servet Bey'in çocukları/ memnun oldular./ Zira,/ Boğaziçi'nin bu köşesi,/ asri

eğlencelerin hiçbirisine/ müsait değildi;/ tuhafiyeci camekânları önünde gezinmelere,/ her adım başında bir ahaba tesadüflere,/ akşam üstü çay ziyafetlerine,/ bin türlü aşk ve alâka oyunlarına/ Kanlıca'da oturan aylarda/ epeyce /sekte geliyordu./ Hususiyle,/ Servet Bey'in oğlu Cemil,/ henüz yirmi yaşında bir mektep çocuğu olmasına rağmen,/ Beyoğlu'ndaki büyük lokantaların, gazinoların, barların, bazı eğlenceli evlerin sadık bir gediklisidir;/ bu yaşında/ birçok tiryakilikleri, vazgeçemediği birçok itiyatları ve ikinci bir tabiat haline girmiş zevkleri, hazları/ vardır./ Hemşiresine ara sıra delicesine sevdiği bir metresinden bahsettiği de/ olurdu./ Bittabi,/ bu metresi de/ yaz kış Beyoğlu'nda oturanlardandı./ İşte,/ Cemil için/ sayfiye hayatı,/ bütün bu mahzurlar yüzünden/ katlanılmaz bir angarya haline/ girmiştir./ Tam Beyoğlu hayatının uyanmaya başladığı bir saatte, Karaköy köprüsünden koşarak vapura yetişmek,/ vapuru kaçırmak veya kaçırmak isteyince eve karşı vaziyetini düzeltmek,/ gece kaçamaklarına makul bir sebep göstermek için maddi ve manevi birçok zahmetlere girmek,/ onu son derece rahatsız eden işlerdendi./ Her şeyde hür fikirli olan babası da,/ bu geceyi dışarıda geçirişleri/ asla/ mazur göremiyordu;/ Servet Bey,/ ya ailevi ve terbiyevi bir kanaat eseri olarak veyahut/ sadece/ babalık hissiyle/ bu hususta/ her nasılsa/ kaynatısıyla/ birleşiyor/ ve/ karısının endişelerini/ haklı buluyordu:/

1.Naim Efendiler/ bu yaz/ Kanlıca'ya/ taşınmadılar/ ve/ bundan/ en ziyade/ Servet Bey'in çocukları/ memnun oldular.

bu (s) / yaz (i): sıfat tamlaması

Naim (i) Efendi (u): unvan grubu

memnun (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Servet Bey'in (ty) / çocukları (tn): belirtili isim tamlaması

Servet (i) Bey (u): unvan grubu

en (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

2.Zira,/ Boğaziçi'nin bu köşesi,/ asri eğlencelerin hiçbirisine/ müsait değildi;/ tuhafiyeci camekânları önünde gezinmelere,/ her adım başında bir ahaba tesadüflere,/ akşam üstü çay ziyafetlerine,/ bin türlü aşk ve alâka oyunlarına/ Kanlıca'da oturan aylarda/ epeyce/ sekte geliyordu.

asri eğlencelerin (ty) / hiçbirisi (tn): belirtili isim tamlaması

asri (s) / eğlenceler (i): sıfat tamlaması

Boğaziçi'nin (ty) / bu köşesi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

sekte (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Kanlıca'da oturan (s) / aylar (i): sıfat tamlaması

Kanlıca'da (yt) / oturan (y): sıfat-fiil grubu

bin türlü (s) / aşk ve alâka oyunları (i): sıfat tamlaması

aşk ve alâka (ty) / oyunları (tn): belirtisiz isim tamlaması

aşk (i) / ve (be) / alâka (i): bağlama grubu

bin (s) / türlü (i): sıfat tamlaması
akşam üstü (s) / çay ziyafetleri (i): sıfat tamlaması
çay (ty) / ziyafetleri (tn): belirtisiz isim tamlaması
akşam (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması
her adım başında (i) / bir ahababa tesadüf (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)
bir ahababa (i) / tesadüf (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)
bir (s) / ahabap (i): sıfat tamlaması
her (s) / adım başı (i): sıfat tamlaması
adım (ty) / başı (tn): belirtisiz isim tamlaması
tuhafiyeci camekânları önünde (yt) / gezinme (y): isim-fiil grubu
tuhafiyeci camekânları (ty) / önü (tn): belirtisiz isim tamlaması
tuhafiyeci (ty) / camekânları (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Hususiyle,/ Servet Bey'in oğlu Cemil,/ henüz yirmi yaşında bir mektep çocuğu olmasına rağmen,/ Beyoğlu'ndaki büyük lokantaların, gazinoların, barların, bazı eğlenceli evlerin sadık bir gediklisidir;/ bu yaşında/ birçok tiryakilikleri, vazgeçemediği birçok itiyatları ve ikinci bir tabiat haline girmiş zevkleri, hazları/ vardır.

Beyoğlu'ndaki büyük lokantaların, gazinoların, barların, bazı eğlenceli evlerin (ty) / sadık bir gediklisi (tn): belirtili isim tamlaması
sadık (s) / bir gedikli (i): sıfat tamlaması
bir (s) / gedikli (i): sıfat tamlaması
Beyoğlu'ndaki (s) / büyük lokantalar (i) / gazinolar (i) / barlar (i) / bazı eğlenceli evler (i): sıfat tamlaması
bazı (s) / eğlenceli evler (i): sıfat tamlaması
eğlenceli (s) / evler (i): sıfat tamlaması
büyük (s) / lokantalar (i): sıfat tamlaması
henüz yirmi yaşında bir mektep çocuğu olmasına (i) / rağmen (çe): edat grubu
henüz yirmi yaşında bir mektep çocuğu (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
henüz yirmi yaşında (s) / bir mektep çocuğu (i): sıfat tamlaması
bir (s) / mektep çocuğu (i): sıfat tamlaması
mektep (ty) / çocuğu (tn): belirtisiz isim tamlaması
henüz (i) / yirmi yaş (s): sıfat tamlaması
yirmi (s) / yaş (i): sıfat tamlaması
Servet Bey'in oğlu (s) / Cemil (i): sıfat tamlaması
Servet Bey'in (ty) / oğlu (tn): belirtili isim tamlaması
Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

birçok tiryakilikler (i) / vazgeçemediği birçok itiyatlar (i) / ve (be) / ikinci bir tabiat haline girmiş zevkler, hazlar (i): bağlama grubu

ikinci bir tabiat haline girmiş (s) / zevkler (i) / hazlar (i): sıfat tamlaması

ikinci bir tabiat haline (yt) / girmiş (y): sıfat-fiil grubu

ikinci bir tabiat (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

ikinci (s) / bir tabiat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tabiat (i): sıfat tamlaması

vazgeçemediği (s) / birçok itiyatlar (i): sıfat tamlaması

birçok (s) / itiyatlar (i): sıfat tamlaması

birçok (s) / tiryakilikler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

4.Hemşiresine ara sıra delicesine sevdiği bir metresinden bahsettiği de/ olurdu.

hemşiresine (yt) / ara sıra (z) / delicesine sevdiği bir metresinden (yt) / bahsettiği (y): sıfat-fiil grubu

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

delicesine sevdiği (s) / bir metres (i): sıfat tamlaması

bir (s) / metres (i): sıfat tamlaması

delicesine (z) / sevdiği (y): sıfat-fiil grubu

ara (i) / sıra (i): tekrar grubu

5.Bittabi,/ bu metresi de/ yaz kış Beyoğlu'nda oturanlardandı.

yaz kış (z) / Beyoğlu'nda (yt) / oturan (y): sıfat-fiil grubu

yaz (i) / kış (i): tekrar grubu

bu (s) / metres (i): sıfat tamlaması

6.İşte,/ Cemil için/ sayfiye hayatı,/ bütün bu mahzurlar yüzünden/ katlanılmaz bir angarya haline/ girmiştir.

katlanılmaz bir angarya (t) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

katlanılmaz (s) / bir angarya (i): sıfat tamlaması

bir (s) / angarya (i): sıfat tamlaması

bütün bu mahzurlar (i) / yüzünden (çe): edat grubu

bütün (s) / bu mahzurlar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / mahzurlar (i): sıfat tamlaması

sayfiye (ty) / hayatı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Cemil (i) / için (çe): edat grubu

7.Tam Beyoğlu hayatının uyanmaya başladığı bir saatte, Karaköy köprüsünden koşarak vapura yetişmek,/ vapuru kaçırınca veya kaçırmak isteyince eve karşı vaziyetini düzeltmek,/ gece kaçamaklarına makul bir

sebeup g6stermek için maddi ve manevi birçok zahmetlere girmek,/ onu son derece rahatsız eden işlerdendi.

onu son derece rahatsız eden (s) / işler (i): sıfat tamlaması

onu (bln) / son derece (z) / rahatsız eden (y): sıfat-fiil grubu

rahatsız (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

son (s) / derece (i): sıfat tamlaması

gece kaçamaklarına makul bir sebep g6stermek için (z) / maddi ve manevi birçok zahmetlere (yt) / girmek (y): isim-fiil grubu

maddi ve manevi (s) / birçok zahmetler (i): sıfat tamlaması

birçok (s) / zahmetler (i): sıfat tamlaması

maddi (i) / ve (be) / manevi (i): bağlama grubu

gece kaçamaklarına makul bir sebep g6stermek (i) / için (e): edat grubu

gece kaçamaklarına (yt) / makul bir sebep (bsn) / g6stermek (y): isim-fiil grubu

makul (s) / bir sebep (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sebep (i): sıfat tamlaması

gece (ty) kaçamakları (tn): belirtisiz isim tamlaması

vapuru kaçırınca veya kaçırmak isteyince (z) / eve karşı (z) vaziyetini (bsn) / d6zeltmek (y): isim-fiil

eve (i) / karşı (e): edat grubu

vapuru kaçırınca (i) / veya (be) / kaçırmak isteyince (i): bağlama grubu

kaçırmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

vapuru (bln) / kaçırınca (y): zarf-fiil grubu

tam (z) / Beyoğlu hayatının uyanmaya başladığı bir saatte (z) / Karak6y k6pr6s6nden koşarak (z) / vapura (yt) / yetişmek (y): isim-fiil grubu

Karak6y k6pr6s6nden (yt) / koşarak (y): zarf-fiil grubu

Karak6y (ty) / k6pr6s6 (tn): belirtisiz isim tamlaması

Beyoğlu hayatının uyanmaya başladığı (s) / bir saat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / saatte (i): sıfat tamlaması

Beyoğlu hayatının (ty) / uyanmaya başladığı (tn): belirtili isim tamlaması

uyanmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Beyoğlu (ty) / hayatı (tn): belirtisiz isim tamlaması

8. Her Şeyde h6r fikirli olan babası da,/ bu geceyi dışarıda geçirişleri/ asla/ mazur g6remiyordu;/ Servet Bey,/ ya ailevi ve terbiyevi bir kanaat eseri olarak veyahut sadece babalık hissiyle/ bu hususta/ her nasılsa/ kaynatasıyla/ birleşiyor/ ve/ karısının endişelerini/ haklı buluyordu:

mazur (i) / g6r- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / geceyi dışarıda geirişler (i): sıfat tamlaması

geceyi (bln) / dışarıda (yt) / geçiriş (y): isim-fiil grubu
her şeyde hür fikirli olan (s) / baba (i): sıfat tamlaması
her şeyde (yt) / hür fikirli olan (y): sıfat-fiil grubu
hür fikirli (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
hür (s) / fikirli (i): sıfat tamlaması
her (s) / şey (i): sıfat tamlaması
her (s) / nasıl (i): sıfat tamlaması
bu (s) / husus (i): sıfat tamlaması
ya (be) / ailevi ve terbiyevi bir kanaat eseri olarak (i) / veyahut sadece (be) /
babalık hissiyle (i): bağlama grubu
babalık (ty) / hissi (tn): belirtisiz isim tamlaması
ailevi ve terbiyevi bir kanaat eseri (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille
kurulan birleşik fiil)
ailevi ve terbiyevi (s) / bir kanaat eseri (i): sıfat tamlaması
bir (s) / kanaat eseri (i): sıfat tamlaması
kanaat (ty) / eseri (tn): belirtisiz isim tamlaması
ailevi (i) / ve (be) terbiyevi (i): bağlama grubu
Servet (i) / Bey (u): unvan grubu
haklı (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
karısının (ty) / endişeleri (tn): belirtili isim tamlaması

“Ben demiyorum ki, gezmesin, eğlenmesin,”/ diyordu./ “Gençtir,/ tamperaman sahibidir./ Asri, modern hayata göre/ yetişecektir./ Tabii/ bu hayatın her türlü safahatını/ görecek./ Bu hayatın her türlü safahatını/ yaşayacak./ Fakat/ bu yaşayış/ hiçbir zaman/ sıhhatini ihlal edecek bir dereceye/ varmamalıdır./ Ben/ demiyorum ki,/ İstanbul halkı gibi/ akşam/ gurup ile beraber/ evine/ sokulsun/ ve/ yemeğini yer yemez/ uyusun./ Hayır,/ hayır.../ Hiç değilse/ gece yarısı/ ve/ kabil olmadığı takdirde /sabaha karşı/ mutlaka/ evinde/ bulunmalı/ ve/ mutlaka/ yatağına/ girmiş olmalıdır./

1.“Ben demiyorum ki, gezmesin, eğlenmesin,”/ diyordu.

“Ben/ demiyorum ki,/ gezmesin,/ eğlenmesin,” (cümle)

2.Gençtir,/ tamperaman sahibidir. Asri, modern hayata göre/ yetişecektir.

tamperaman (ty) / sahibi (tn): belirtili isim tamlaması

asri, modern hayata (i) / göre (çe): edat grubu

asri, (s) / modern (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

3.Tabii/ bu hayatın her türlü safahatını/ görecek.

bu hayatın (ty) / her türlü safahatı (tn): belirtili isim tamlaması

her türlü (s) / safahat (i): sıfat tamlaması

her (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

bu (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

4.Bu hayatın her türlü safahatını/ yaşayacak.

bu hayatın (ty) / her türlü safahatı (tn): belirtili isim tamlaması

her türlü (s) / safahat (i): sıfat tamlaması

her (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

bu (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

5.Fakat/ bu yaşayış/ hiçbir zaman/ sıhhatini ihlal edecek bir dereceye/ varmamalıdır.

sıhhatini ihlal edecek (s) / bir derece (i): sıfat tamlaması

bir (s) / derece (i): sıfat tamlaması

sıhhatini (bln) / ihlal edecek (y): sıfat-fiil grubu

ihlal (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hiçbir (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

bu (s) / yaşayış (i): sıfat tamlaması

6.Ben/ demiyorum ki,/ İstanbul halkı gibi/ akşam/ gurup ile beraber/ evine/ sokulsun/ ve/ yemeğini yer yemez/ uyusun.

gurup (i) / ile beraber (çe): edat grubu

İstanbul halkı (i) / gibi (çe): edat grubu

İstanbul (ty) / halkı (tn): belirtisiz isim tamlaması

yemeğini (bln) / yer yemez (y): zarf-fiil grubu

yer (i) / yemez (i): tekrar grubu

7.Hiç değilse/ gece yarısı/ ve/ kabil olmadığı takdirde /sabaha karşı/ mutlaka/ evinde/ bulunmalı/ ve/ mutlaka/ yatağına/ girmiş olmalıdır.

sabaha (i) / karşı (çe): edat grubu

kabil olmadığı (i) / takdirde (çe): edat grubu

kabil (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

gece (ty) / yarısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

girmiş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

*Biraderinin küçük sırlarına pek yakından vakıf olan Seniha ise,/ babası böyle söylerken/ çapkın bir tebessümle/ bıyık altından gülerdi;/ zaten/ bu alaycı genç kız için/ etrafındakilerin hangi hareketi ve hangi sözü/ gülünç değildir!/
Büyükbabasının şahsiyeti,/ annesinin ahvali/ şöyle dursun,/ ekseriya/ pederi Servet Bey'in efkâr ve harekâtı bile/ ona/ iptidâî, sakat ve garip/ görünürdü./
Zira,/ bu,/ Frenklerin, asır sonu diye vasıflandırdıkları bir genç kızdı;/ asır sonu,/ yeni bir nevi içtimaî örnektir ki,/ haricî ve dahilî yaşayışında/ hale ve maziye ait*

her türlü kayıttan azade/ ve/ istikbalin henüz hazırlanan cereyanlarına tabidir./ Seniha,/ daima/ en son çıkan moda gazetelerinin resimlerine/ benzerdi./ Körpe, ince ve çalâk vücudu,/ ipekböcekleri gibi/ daimi bir istihale içindedir./ Günün aydınlıklarına göre mütemadiyen rengi değişen yeşil gözleri gibi/ sesinin bestesi, kımıldanışlarının ahengi ve hattâ başının şekli de/ mütemadiyen/ değiştirdi./ İçi de/ tıpkı/ dışı gibiydi;/ tıpkı gözlerinin rengine benzeyen bir ruhu/ vardı,/ kâh ihtilâçlı, kederli, bulanık ve fena, kâh berrak, rakit ve ekseriya bir havai fişek gibi şenlikli idi./ Fakat/ bu küçük, şeytan mevcudiyetinin hiç değişmeyen bir hususiyeti/ vardır ki,/ o da/ alaycılığı ve şuhluğudur./ En ziyade zevk aldığı kitaplar,/ Gyp'in romanları, yeni tiyatro piyesleri ve Paris'in mizahi gazeteleriydi./ Gyp,/ ona/ bir ikinci ana, bir ikinci mürebbiye olmuştu./ Bu muharririn romanlarındaki serbest tavırlı, yarı oğlan, yarı kadın genç kızlar,/ üzerlerinde ruhunu biçtiği modellerdir./ Denilebilir ki/ sabahtan akşama kadar her gün/ bütün meşguliyeti/ bu genç kız tiplerini hayata tatbik etmekten ibarettir./

1.Biraderinin küçük sırlarına pek yakından vakıf olan Seniha ise,/ babası böyle söylerken/ çapkın bir tebessümle/ bıyık altından gülerdi;/ zaten/ bu alaycı genç kız için/ etrafındakilerin hangi hareketi ve hangi sözü/ gülünç değildir!

bıyık altından (i) / gül- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bıyık (ty) / altı (tn): belirtisiz isim tamlaması

çapkın (s) / bir tebessüm (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tebessüm (i): sıfat tamlaması

babası (ö) / böyle (z) / söylerken (y): zarf-fiil grubu

biraderinin küçük sırlarına pek yakından vakıf olan (s) / Seniha (i): sıfat tamlaması

biraderinin küçük sırlarına (yt) / pek yakından (z) / vakıf olan (y): sıfat-fiil grubu

vakıf (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

pek (s) / yakın (i): sıfat tamlaması

biraderinin (ty) / küçük sırları (tn): belirtili isim tamlaması

küçük (s) / sırlar (i): sıfat tamlaması

etrafındakilerin (ty) / hangi hareketi ve hangi sözü (tn): belirtili isim tamlaması

hangi hareket (i) / ve (i) / hangi söz (i): bağlama grubu

hangi (s) / söz (i): sıfat tamlaması

hangi (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

bu alaycı genç kız (i) / için (çe): edat grubu

bu (s) / alaycı genç kız (i): sıfat tamlaması

alaycı (s) / genç kız (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

2.Büyükbabasının şahsiyeti,/ annesinin ahvali/ şöyle dursun,/ ekseriya/ pederi Servet Bey'in efkâr ve harekâtı bile/ ona/ iptidâî, sakat ve garip/ görünürdü.

şöyle (i) / dur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

annesinin (ty) / ahvali (tn): belirtili isim tamlaması

büyükbabasının (ty) / şahsiyeti (tn): belirtili isim tamlaması

iptidaî, (i) / sakat (i) / ve (be) / garip (i): bağlama grubu

pederi Servet Bey'in (ty) / efkâr ve harekâtı (tn): belirtili isim tamlaması

efkâr (i) / ve (be) / harekât (i): bağlama grubu

pederi (s) / Servet Bey (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

3.Zira,/ bu,/ Frenklerin, asır sonu diye vasıflandırdıkları bir genç kızdı;/ asır sonu,/ yeni bir nevi içtimaî örnektir ki,/ haricî ve dahilî yaşayışında/ hale ve maziye ait her türlü kayıttan azade/ ve/ istikbalin henüz hazırlanan cereyanlarına tabidir./

Frenklerin, asır sonu diye vasıflandırdıkları (s) / bir genç kız (i): sıfat tamlaması

bir (s) / genç kız (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

Frenklerin (ty) / asır sonu diye vasıflandırdıkları (tn): belirtili isim tamlaması

asır sonu diye (z) / vasıflandırdıkları (y): sıfat-fiil grubu

asır sonu (i) / diye (çe): edat grubu

asır (ty) / sonu (tn): belirtisiz isim tamlaması

yeni (s) / bir nevi içtimaî örnek (i): sıfat tamlaması

bir nevi (s) / içtimaî örnek (i): sıfat tamlaması

içtimaî (s) / örnek (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nevi (i): sıfat tamlaması

asır (ty) / sonu (tn): belirtisiz isim tamlaması

istikbalin henüz hazırlanan cereyanlarına (i) / tabi (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

istikbalin (ty) / henüz hazırlanan cereyanları (tn): belirtili isim tamlaması

henüz hazırlanan (s) / cereyanlar (i): sıfat tamlaması

henüz (z) / hazırlanan (y): sıfat-fiil grubu

hale ve maziye ait her türlü kayıttan (i) / azade (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

hale ve maziye ait (s) / her türlü kayıt (i): sıfat tamlaması

her türlü (s) / kayıt (i): sıfat tamlaması

her (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

hale ve maziye (i) / ait (çe): edat grubu

hal (i) / ve (be) / mazi (i): bağlama grubu

haricî ve dahilî (s) / yaşayış (i): sıfat tamlaması

haricî (i) / ve (be) / dahilî (i): bağlama grubu

4.Seniha,/ daima/ en son çıkan moda gazetelerinin resimlerine/ benzerdi.

en son çıkan moda gazetelerinin (ty) / resimleri (tn): belirtili isim tamlaması

en son çıkan (s) / moda gazeteleri (i): sıfat tamlaması

moda (ty) / gazeteleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

en son (z) / çıkan (y): sıfat-fiil grubu

en (s) / son (i): sıfat tamlaması

5.Körpe, ince ve çalâk vücudu,/ ipekböcekleri gibi/ daimi bir istihale içindedir.

daimi bir istihale (i) / içinde (çe): edat grubu

daimi (s) / bir istihale (i): sıfat tamlaması

bir (s) / istihale (i): sıfat tamlaması

ipekböcekleri (i) / gibi (çe): edat grubu

körpe, ince ve çalâk (s) / vücut (i): sıfat tamlaması

körpe, (i) / ince (i) / ve (be) / çalâk (i): bağlama grubu

6.Günün aydınlıklarına göre mütemadiyen rengi değişen yeşil gözleri gibi/ sesinin bestesi, kımıldanışlarının ahengi ve hattâ başının şekli de/ mütemadiyen/ değişirdi.

sesinin bestesi, (i) / kımıldanışlarının ahengi (i) / ve hattâ (be) / başının şekli (i): bağlama grubu

başının (ty) / şekli (tn): belirtili isim tamlaması

kımıldanışlarının (ty) / ahengi (tn): belirtili isim tamlaması

sesinin (ty) / bestesi (tn): belirtili isim tamlaması

günün aydınlıklarına göre mütemadiyen rengi değişen yeşil gözleri (i) / gibi (çe): edat grubu

günün aydınlıklarına göre mütemadiyen rengi değişen (s) / yeşil gözler (i): sıfat tamlaması

yeşil (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

günün aydınlıklarına göre (z) / mütemadiyen (z) / rengi (bln) / değişen (y): sıfat-fiil grubu

günün aydınlıklarına (i) / göre (çe): edat grubu

günün (ty) / aydınlıkları (tn): belirtili isim tamlaması

7.İçi de/ tıpkı/ dışı gibiydi;/ tıpkı gözlerinin rengine benzeyen bir ruhu/ vardı,/ kâh ihtilâçlı, kederli, bulanık ve fena, kâh berrak, rakit ve ekseriya bir havai fişek gibi şenlikli idi.

dışı (i) / gibi (çe): edat grubu

tıpkı gözlerinin rengine benzeyen (s) / bir ruh (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ruh (i): sıfat tamlaması

tıpkı (z) / gözlerinin rengine (yt) / benzeyen (y): sıfat-fiil grubu

gözlerinin (ty) / rengi (tn): belirtili isim tamlaması

kâh (be) / ihtilâçlı, kederli, bulanık ve fena, (i) / kâh (be) / berrak, rakit ve ekseriya bir havai fişek gibi şenlikli (i): bağlama grubu

berrak, (i) / rakit (i) / ve (be) / ekseriya bir havai fişek gibi şenlikli (i): bağlama grubu

ekseriya (s) / bir havai fişek gibi şenlikli (i): sıfat tamlaması

bir havai fişek gibi (s) / şenlikli (i): sıfat tamlaması

bir havai fişek (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / havai fişek (i): sıfat tamlaması

havai (s) / fişek (i): sıfat tamlaması

ihtilâçlı, (i) / kederli, (i) / bulanık (i) / ve (be) / fena (i): bağlama grubu

8.Fakat/ bu küçük, şeytan mevcudiyetinin hiç değişmeyen bir hususiyeti/ vardır ki,/ o da/ alaycılığı ve şuhluğudur.

bu küçük, şeytan mevcudiyetinin (ty) / hiç değişmeyen bir hususiyeti (tn): belirtili isim tamlaması

hiç değişmeyen (s) / bir hususiyet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hususiyet (i): sıfat tamlaması

hiç (z) / değişmeyen (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / küçük, şeytan mevcudiyeti (i): sıfat tamlaması

küçük (s) / şeytan mevcudiyeti (i): sıfat tamlaması

şeytan (ty) / mevcudiyeti (tn): belirtisiz isim tamlaması

alaycılık (i) / ve (be) / şuhluk (i): bağlama grubu

9.En ziyade zevk aldığı kitaplar,/ Gyp'in romanları, yeni tiyatro piyesleri ve Paris'in mizahi gazeteleriydi.

Gyp'in romanları, (i) / yeni tiyatro piyesleri (i) / ve (be) / Paris'in mizahi gazeteleri (i): bağlama grubu

Paris'in (ty) / mizahi gazeteleri (tn): belirtili isim tamlaması

mizahi (s) / gazeteler (i): sıfat tamlaması

yeni (s) / tiyatro piyesleri (i): sıfat tamlaması

tiyatro (ty) / piyesleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Gyp'in (ty) / romanları (tn): belirtili isim tamlaması

en ziyade zevk aldığı (s) / kitaplar (i): sıfat tamlaması

en ziyade (z) / zevk aldığı (y): sıfat-fiil grubu

zevk (i) / al- (yf): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

en (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

10.Gyp,/ ona/ bir ikinci ana, bir ikinci mürebbiye olmuştu.

bir ikinci ana, bir ikinci mürebbiye (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (be) / ikinci ana, (i) / bir (be) / ikinci mürebbiye (i): bağlama grubu

ikinci (s) / mürebbiye (i): sıfat tamlaması

ikinci (s) / ana (i): sıfat tamlaması

11.Bu muharririn romanlarındaki serbest tavrılı, yarı oğlan, yarı kadın genç kızlar,/ üzerlerinde ruhunu biçtiği modellerdir.

üzerlerinde ruhunu biçtiği (s) / modeller (i): sıfat tamlaması

üzerlerinde (yt) / ruhunu (bln) / biçtiği (y): sıfat-fiil grubu

bu muharririn romanlarındaki (s) / serbest tavrılı, yarı oğlan, yarı kadın genç kızlar (i): sıfat tamlaması

serbest tavrılı, (s) / yarı oğlan (s) / yarı kadın (s) / genç kızlar (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / oğlan (i): sıfat tamlaması

serbest (s) / tavrılı (i): sıfat tamlaması

bu muharririn (ty) / romanları (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / muharrir (i): sıfat tamlaması

12.Denilebilir ki/ sabahtan akşama kadar her gün/ bütün meşguliyeti/ bu genç kız tiplerini hayata tatbik etmekten ibarettir.

denile (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

sabahtan akşama kadar her gün bu genç kız tiplerini hayata tatbik etmekten (i) / ibaret (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

sabahtan akşama kadar (z) / her gün (z) / bu genç kız tiplerini (bln) / hayata (yt) / tatbik etmek (y): isim-fiil grubu

tatbik (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / genç kız tipleri (i): sıfat tamlaması

genç kız (ty) / tipleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

her (s) / gün (i): sıfat tamlaması

sabahtan akşama (i) / kadar (çe): edat grubu

sabahtan (i) / akşama (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bütün (s) / meşguliyet (i): sıfat tamlaması

Seniha,/ yağmurlu bir kış günü,/ elinde tuttuğu bir küçük kamçıyı sağa sola sallayarak,/ kapılara, duvarlara ve eşyaya vurarak,/ gayet sıkıntılı bir tavırla/ evin içinde/ dolaşıyor,/ bir/ aşağı/ iniyor,/ bir /yukarı/ çıkıyor,/ adeta/ duvarlar

arasında/ dar bir kafese hapsedilmiş büyük bir kuş gibi/ çırpınıp duruyordu./ Tam bu esnada,/ karşısına/ büyükbabası Naim Efendi/ çıkıverdi:/ İhtiyar adam,/ kürküne bürünmüş,/ elinde kalın ciltli bir kitap,/ bir odadan/ öbür odaya/ geçiyordu./

1.Seniha,/ yağmurlu bir kış günü,/ elinde tuttuğu bir küçük kamçıyı sağa sola sallayarak,/ kapılara, duvarlara ve eşyaya vurarak,/ gayet sıkıntılı bir tavırla/ evin içinde/ dolaşiyor,/ bir/ aşağı/ iniyor,/ bir /yukarı/ çıkıyor,/ adeta/ duvarlar arasında/ dar bir kafese hapsedilmiş büyük bir kuş gibi/ çırpınıp duruyordu.

evin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

gayet sıkıntılı (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / sıkıntılı (i): sıfat tamlaması

kapılara, duvarlara ve eşyaya (yt) / vurarak (y): zarf-fiil grubu

kapılar (i) / duvarlar (i) / ve (be) / eşya (i): bağlama grubu

elinde tuttuğu bir küçük kamçıyı (bln) / sağa sola (yt) / sallayarak (y): zarf-fiil grubu

sağa (i) / sola (i): tekrar grubu

elinde tuttuğu (s) / bir küçük kamçı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / küçük kamçı (i): sıfat tamlaması

küçük (s) / kamçı (i): sıfat tamlaması

elinde (yt) / tuttuğu (y): sıfat-fiil grubu

yağmurlu (s) / bir kış günü (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kış günü (i): sıfat tamlaması

kış (ty) / günü (tn): belirtisiz isim tamlaması

çırpınıp (f) / dur- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

dar bir kafese hapsedilmiş büyük bir kuş (i) / gibi (çe): edat grubu

dar bir kafese hapsedilmiş (s) / büyük bir kuş (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / bir kuş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kuş (i): sıfat tamlaması

dar bir kafese (yt) / hapsedilmiş (y): sıfat-fiil grubu

haps (i) /et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

dar (s) / bir kafes (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kafes (i): sıfat tamlaması

duvarlar (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

2.Tam/ bu esnada,/ karşısına/ büyükbabası Naim Efendi/ çıkıverdi:

çıkı (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

büyükbabası (s) / Naim Efendi (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

bu (s) / esna (i): sıfat tamlaması

3.İhtiyar adam,/ kürküne bürünmüş,/ elinde kalın ciltli bir kitap,/ bir odadan/ öbür odaya/ geçiyordu.

öbür (s) / oda (i): sıfat tamlaması

bir (s) / oda (i): sıfat tamlaması

elinde (i) / kalın ciltli bir kitap (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

kalın ciltli (s) / bir kitap (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kitap (i): sıfat tamlaması

kalın (s) / ciltli (i): sıfat tamlaması

kürküne (yt) / bürünmüş (olarak) (y): zarf-fiil grubu

bürünmüş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ihtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

Seniha,/ şikârını bekleyen bir tazı gibi,/ Naim Efendi'nin üzerine/ atıldı/ ve/ kamçısıyla kalın ciltli kitabın üstüne birkaç kuvvetli darbe indirerek:/

"Büyükbaba, siz hayat kadar bunaltıcısınız!.." / dedi./ Sonra/ bir mahalle çocuğu tavrıyle/ ıslık çalarak/ uzaklaştı,/ gitti./

Naim Efendi,/ bir müddet/ şaşkın şaşkın/ torununun arkasından/ baktı,/ içenden:/ "Lâhavle, lâhavle," / diyordu;/ "bu kızda/ acayip bir hal/ var!"/

1.Seniha,/ şikârını bekleyen bir tazı gibi,/ Naim Efendi'nin üzerine/ atıldı/ ve/ kamçısıyla kalın ciltli kitabın üstüne birkaç kuvvetli darbe indirerek:/ "Büyükbaba, siz hayat kadar bunaltıcısınız!.." / dedi.

Naim Efendi'nin (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

şikârını bekleyen bir tazı (i) / gibi (çe): edat grubu

şikârını bekleyen (s) / bir tazı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tazı (i): sıfat tamlaması

şikârını (bln) / bekleyen (y): sıfat-fiil grubu

"Büyükbaba,/ siz/ hayat kadar bunaltıcısınız!.." (cümle)

hayat kadar (s) / bunaltıcı (i): sıfat tamlaması

hayat (i) / kadar (çe): edat grubu

kamçısıyla (z) / kalın ciltli kitabın üstüne (yt) / birkaç kuvvetli darbe (bsn) / indirerek (y): zarf-fiil grubu

birkaç (s) / kuvvetli darbe (i): sıfat tamlaması

kuvvetli (s) / darbe (i): sıfat tamlaması

kalın ciltli kitabın (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

kalın ciltli (s) / kitap (i): sıfat tamlaması

kalın (s) / ciltli (i): sıfat tamlaması

2.Sonra/ bir mahalle çocuğu tavrıyla/ ışık çalarak/ uzaklaştı,/ gitti.

ışık (i) / çal- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / mahalle çocuğu tavrı (i): sıfat tamlaması

mahalle çocuğu (ty) / tavrı (tn): belirtisiz isim tamlaması

mahalle (ty) / çocuğu (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Naim Efendi,/ bir müddet/ şaşkın şaşkın/ torununun arkasından/ baktı,/ içenden:/ “Lâhavle, lâhavle,”/ diyordu;/ “bu kızda/ acayip bir hal/ var!”

torununun (ty) / arkası (tn): belirtili isim tamlaması

şaşkın (i) / şaşkın (i): tekrar grubu

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

acayip (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

bu (s) / kız (i): sıfat tamlaması

Zaten,/ Naim Efendi,/ evin içinde ne olursa/ daima/ bu “acayip” kelimesiyle/ adlandırır./ Teessürleri/ asla/ bir öfke derecesine/ varmazdı,/ zira,/ gördüğü ve işittiği şeylerin hiç biri/ garabetlerinin derecesi itibariyle/ havsalasına sığacak bir mahiyette değildi./ Kızmak veya gücenebilmek için/ mutlaka/ biraz/ anlamak lazımdır./ Naim Efendi ise/ ne damadının, ne torunlarının yaşayış tarzlarındaki mânayı/ anlayamıyordu./ Alafranga,/ asrın icabatı.../ Bu kelimeler/ konağın içindeki yeni vaziyeti/ onun nazarında/ kâfi derecede/ aydınlatamıyordu./ Ekseriya/ kızıyla,/ bazen/ damadıyla/ aralarında/ hafif münakaşalar/ olurdu./ Naim Efendi,/ kızına/ derdi ki:/

1.Zaten,/ Naim Efendi,/ evin içinde ne olursa/ daima/ bu “acayip” kelimesiyle/ adlandırır.

bu (s) / “acayip” kelimesi (i): sıfat tamlaması

“acayip” (ty) / kelimesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

evin içinde (yt) / ne (ö) / olursa (y): zarf-fiil grubu

evin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Teessürleri/ asla/ bir öfke derecesine/ varmazdı,/ zira,/ gördüğü ve işittiği şeylerin hiç biri/ garabetlerinin derecesi itibariyle/ havsalasına sığacak bir mahiyette değildi.

bir (s) / öfke derecesi (i): sıfat tamlaması
öfke (ty) / derecesi (tn): belirtisiz isim tamlaması
havsalasına sığacak (s) / bir mahiyet (i): sıfat tamlaması
bir (s) / mahiyet (i): sıfat tamlaması
havsalasına (yt) / sığacak (y): sıfat-fiil grubu
garabetlerinin derecesi (i) / itibariyle (çe): edat grubu
garabetlerinin (ty) / derecesi (tn): belirtili isim tamlaması
gördüğü ve işittiği şeylerin (ty) / hiç biri (tn): belirtili isim tamlaması
hiç (s) / biri (i): sıfat tamlaması
gördüğü ve işittiği (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması
gördüğü (i) / ve (be) / işittiği (i): bağlama grubu

3.Kızmak veya gücenebilmek için/ mutlaka/ biraz/ anlamak lazımdır.

kızmak veya gücenebilmek (i) / için (çe): edat grubu
kızmak (i) / veya (be) / gücenebilmek (i): bağlama grubu
gücene (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

4.Naim Efendi ise/ ne damadının, ne torunlarının yaşayış tarzlarındaki mânayı/ anlayamıyordu.

ne damadının, ne torunlarının yaşayış tarzlarındaki (s) / mâna (i): sıfat tamlaması
ne damadının, ne torunlarının (ty) / yaşayış tarzları (tn): belirtili isim tamlaması
yaşayış (ty) / tarzları (tn): belirtisiz isim tamlaması
ne (be) / damat (i) / ne (be) / torunlar (i): bağlama grubu
Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

5.Alafranga,/ asrın icabatı...

asrın (ty) / icabatı (tn): belirtili isim tamlaması

6.Bu kelimeler/ konağın içindeki yeni vaziyeti/ onun nazarında/ kâfi derecede/ aydınlatamıyordu.

kâfi (s) / derece (i): sıfat tamlaması
onun (i) / nazarında (çe): edat grubu
konağın içindeki (s) / yeni vaziyet (i): sıfat tamlaması
yeni (s) / vaziyet (i): sıfat tamlaması
konağın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması
bu (s) / kelimeler (i): sıfat tamlaması

7.Ekseriya/ kızıyle,/ bazen/ damadıyle/ aralarında/ hafif münakaşalar/ olurdu.

hafif (s) / münakaşalar (i): sıfat tamlaması
Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

“Yavrum,/ çocuklarının ahval ve harekâtını/ hiç/ beğenmiyorum./ Bu Lehli kadın/ zannederim ki,/ bunlara/ yanlış bir terbiye verdi./ Seniha/ on sekizine/ bastı,/ fakat/ hâlâ/ sekiz yaşında bir çocuk gibi/ hoppa ve yaramazdır./ Cemil/ daha/ yirmisine/ girmedi./ Fakat/ otuz yaşında bir gencin hayatını/ sürüyor./ O yemekten sonra sizin önünüzde ayak ayak üstüne atıp sigara içmeler/ nedir?/ O eve istediği saatte girip çıkmalar/ nedir?/ Ne/ babasını/ dinliyor,/ ne/ seni... /Ben ise,/ doğrusu/ her şeyi/ görmezlikten geliyorum./ Ne kıza, ne oğlana/ ağzımı açıp/ bir kelime/ söylemiyorum;/ mazallah,/ bana karşı da bir itaatsizlik ederler, bir ters cevap verirler diye/ korkuyorum...”/

1.Yavrum,/ çocuklarının ahval ve harekâtını/ hiç/ beğenmiyorum.

çocuklarının (ty) / ahval ve harekâtını (tn): belirtili isim tamlaması

ahval (i) / ve harekât (i): bağlama grubu

2.Bu Lehli kadın/ zannederim ki,/ bunlara/ yanlış bir terbiye verdi.

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yanlış bir terbiye (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yanlış (s) / bir terbiye (i): sıfat tamlaması

bir (s) / terbiye (i): sıfat tamlaması

bu (s) / Lehli kadın (i): sıfat tamlaması

Lehli (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

3.Seniha/ on sekizine/ bastı,/ fakat/ hâlâ/ sekiz yaşında bir çocuk gibi/ hoppa ve yaramazdır.

on (s) sekiz (i): sıfat tamlaması

hoppa (i) / ve (be) / yaramaz (i): bağlama grubu

sekiz yaşında bir çocuk (i) / gibi (çe): edat grubu

sekiz yaşında (s) / bir çocuk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

sekiz (s) yaş (i): sıfat tamlaması

4.Cemil/ daha/ yirmisine/ girmedi.

5.Fakat/ otuz yaşında bir gencin hayatını/ sürüyor.

otuz yaşında bir gencin (ty) / hayatı (tn): belirtili isim tamlaması

otuz yaşında (s) / bir genç (i): sıfat tamlaması

bir (s) / genç (i): sıfat tamlaması

otuz (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

6.O yemekten sonra sizin önünüzde ayak ayak üstüne atıp sigara içmeler/ nedir?

o (s) / yemekten sonra sizin önünüzde ayak ayak üstüne atıp sigara içme (i): sıfat tamlaması

yemekten sonra (z) / sizin önünüzde (yt) / ayak ayak üstüne atıp (z) / sigara içme (y): isim-fiil grubu

sigara (i) / iç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ayak ayak üstüne (i) / at- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ayak ayak (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

ayak (i) / ayak (i): tekrar grubu

sizin (ty) / önünüz (tn): belirtili isim tamlaması

yemekten (i) / sonra (çe): edat grubu

7.O eve istediği saatte girip çıkmalar/ nedir?

o (s) / eve istediği saatte girip çıkma (i): sıfat tamlaması

eve (yt) / istediği saatte (z) / girip çıkma (y): isim-fiil grubu

girip (f) / çık- (f): tekrar grubu

istediği (s) / saat (i): sıfat tamlaması

8.Ne/ babasını/ dinliyor,/ ne/ seni...

9.Ben ise,/ doğrusu/ her şeyi/ görmezlikten geliyorum.

görmezlikten (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

10.Ne kıza, ne oğlana/ ağzımı açıp/ bir kelime/ söylemiyorum;/ mazallah,/ bana karşı da bir itaatsizlik ederler, bir ters cevap verirler diye/ korkuyorum...

bir (s) / kelime (i): sıfat tamlaması

ağzımı (bln) / açıp (y): zarf-fiil grubu

ne (be) / kız (i) / ne (be) / oğlan (i): bağlama grubu,

bana karşı da bir itaatsizlik ederler bir ters cevap verirler (i) / diye (çe): edat grubu

bana karşı da/ bir/ itaatsizlik ederler/ bir/ ters cevap verirler (cümle)

ters cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ters (s) / cevap (i): sıfat tamlaması

itaatsizlik (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bana (i) / karşı (çe): edat grubu

Naim Efendi,/ biraz da/ torunlarını çok sevdiği için/ sesini çıkaramazdı./ Yoksa/ her şeye rağmen/ konağın içinde hürmet edilen, korkulan yegâne amir/ yine/ o idi./ Biraz şiddet gösterecek olsa,/ her şeyin yoluna girmesi ihtimali/ henüz/ mevcuttu./ Fakat/ ne yazık ki,/ o/ zayıf kalpli bir büyükbaba idi./ Sonra da/ aldığı terbiye/ onun -kiminle olursa olsun- yüksek sesle konuşmasına bile müsait

*değildi./ Bir gün,/ -inkılabın ilk aylarında idi-/ damadıyle/ siyâsî bir mübahaseye/
giriştilerdi./ Naim Efendi,/ gazetelerden/ şikâyet ediyordu./*

1.Naim Efendi,/ biraz da/ torunlarını çok sevdiği için/ sesini çıkaramazdı.

sesini (i) / çıkar- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

torunlarını çok sevdiği (i) / için (çe): edat grubu

torunlarını (bln) / çok (z) / sevdiği (y): sıfat-fiil grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Yoksa/ her şeye rağmen/ konağın içinde hürmet edilen, korkulan yegâne amir/ yine/ o idi.

konağın içinde hürmet edilen (s) / korkulan (s) / yegâne amir (i): sıfat tamlaması

yegâne (s) / amir (i): sıfat tamlaması

konağın içinde (yt) / hürmet edilen (y): sıfat-fiil grubu

hürmet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

konağın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

her şeye (i) / rağmen (çe): edat grubu

her s) / şey (i): sıfat tamlaması

3.Biraz şiddet gösterecek olsa,/ her şeyin yoluna girmesi ihtimali/ henüz/ mevcuttu.

her şeyin yoluna girmesi (ty) / ihtimali (tn): belirtisiz isim tamlaması

her şeyin (ty) / yoluna girmesi (tn): belirtili isim tamlaması

yoluna (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

biraz (z) / şiddet gösterecek olsa (y): zarf-fiil grubu

şiddet gösterecek (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

şiddet (i) / göster- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

4.Fakat/ ne yazık ki,/ o/ zayıf kalpli bir büyükbaba idi.

ne (s) / yazık (i): sıfat tamlaması

zayıf kalpli (s) / bir büyükbaba (i): sıfat tamlaması

bir (s) / büyükbaba (i): sıfat tamlaması

zayıf (s) / kalpli (i): sıfat tamlaması

5.Sonra da/ aldığı terbiye/ onun -kiminle olursa olsun- yüksek sesle konuşmasına bile müsait değildi.

onun yüksek sesle konuşmasına bile (i) / müsait (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

onun (ty) / yüksek sesle konuşması (tn): belirtili isim tamlaması

yüksek sesle (z) / konuşma (y): isim-fiil grubu

yüksek (s) / ses (i): sıfat tamlaması

kiminle olursa/ olsun (cümle)

kiminle (z) / olursa (y): zarf-fiil grubu

aldığı (s) / terbiye (i): sıfat tamlaması

6.Bir gün,/ -inkılabın ilk aylarında idi-/ damadıyle/ siyasî bir mübahaseye/ giriştilerdi.

siyasî (s) / bir mübahase (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mübahase (i): sıfat tamlaması

inkılabın ilk aylarında idi (cümle)

inkılabın (ty) / ilk ayları (tn): belirtili isim tamlaması

ilk (s) / aylar (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

7.Naim Efendi,/ gazetelerden/ şikâyet ediyordu.

şikâyet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

“Efendim, her şey iyi... Fakat, bu gazeteler pek ileriye varıyorlar;”/ diyordu./ “Memlekette,/ hiçbir şeye karşı hürmet hissi/ bırakmadılar;/ Padişaha, vükelaya karşı en kaba elfazı istimalden/ çekinmiyorlar./ Hayatı umumiye derken,/ herkesin hayatı hususiyesine de/ tecavüze başladılar./ Geçen gün/ Erenköy’de/ Hasip Paşa’yı/ ziyaret etmiştim;/ biçare adam/ öyle bir tehevür içinde idi ki,/ haline/ acıdım,/ meğer,/ Tanin gazetesi/ müşarünileyhin nezareti esnasında da birçok ihtilâslar ve suistimaller vuku bulduğundan/ bahsediyormuş,/ halbuki...”/

1.“Efendim, her şey iyi... Fakat, bu gazeteler pek ileriye varıyorlar;”/ diyordu.

“Efendim,/ her şey/ iyi.../ Fakat,/ bu gazeteler/ pek/ ileriye varıyorlar;” (cümle)

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

ileriye (i) / var- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / gazeteler (i): sıfat tamlaması

2.Memlekette,/ hiçbir şeye karşı hürmet hissi/ bırakmadılar;/ Padişaha, vükelaya karşı en kaba elfazı istimalden/ çekinmiyorlar.

hiçbir şeye karşı (s) / hürmet hissi (i): sıfat tamlaması

hürmet (ty) / hissi (tn): belirtili isim tamlaması

hiçbir şeye (i) / karşı (çe): edat grubu

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Padişaha, vükelaya karşı en kaba elfazı (i) / istimal (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

Padişaha, vükelaya karşı (s) / en kaba elfaz (i): sıfat tamlaması

en kaba (s) / elfaz (i): sıfat tamlaması

en (s) / kaba (i): sıfat tamlaması

Padişaha, (i) / vükelaya (i) / karşı (çe): edat grubu

3.Hayati umumiye derken,/ herkesin hayatı hususiyesine de/ tecavüze başladılar.

tecavüze (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

herkesin (ty) / hayatı hususiyesi (tn): belirtili isim tamlaması

hayatı umumiye (bsn) / derken (y): zarf-fiil grubu

4.Geçen gün/ Erenköy'de/ Hasip Paşa'yı/ ziyaret etmişim;/ biçare adam/ öyle bir tehevvür içinde idi ki,/ haline/ acıdım,/ meğer,/ Tanin gazetesi/ müşarünileyhin nezareti esnasında da birçok ihtilâslar ve suistimaller vuku bulduğundan/ bahsediyormuş,/ halbuki...

ziyaret (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Hasip (i) / Paşa (u): unvan grubu

geçen (s) / gün (i): sıfat tamlaması

öyle bir tehevvür (i) / içinde (çe): edat grubu

öyle (s) / bir tehevvür (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tehevvür (i): sıfat tamlaması

biçare (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

müşarünileyhin nezareti esnasında da (z) / birçok ihtilâslar ve suistimaller (ö) / vuku bulduğu (y): sıfat-fiil grubu

vuku (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

birçok (s) / ihtilâslar ve suistimaller (i): sıfat tamlaması

ihtilâslar (i) / ve (be) / suistimaller (i): bağlama grubu

müşarünileyhin nezareti (i) / esnasında (çe): edat grubu

müşarünileyhin (ty) / nezareti (tn): belirtili isim tamlaması

Tanin (ty) / gazetesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Damadı Servet Bey,/ sinirli bir hareketle/ sözünü kesti:/

“Halbuki.../ Yok/ efendim,/ bir rejim gidip, yerine diğer bir rejim geldi mi,/ tabîdir ki/ bu rejimin adamları/ öbür rejimin adamlarından/ hesap soracaklar./ Bahusus,/ yıkılan idarenin nasıl bir idare olduğunu/ siz/ herkesten iyi/ bilirsiniz.”/

Naim Efendi,/ bir çocuk gibi/ utandı:/

“Hiddet buyurmayınız, efendim,”/ dedi./ “Bendeniz/ hesap sorulmasın/ demedim.../ Hâşa./ Yalnız/ düşününüz/ bir kere.../ Vicdanınıza/ müracaat ederim./

Hasip Paşa Hazretlerinden/ nasıl/ hesap sorulabilir,/ bu kadar mübarek bir zat.../ Sizi/ temin ederim ki,/ beş parası /yoktur./ Zevcesinin servetiyle/ geçinir./”

1.Damadı Servet Bey,/ sınırlı bir hareketle/ sözünü kesti:

sözünü (i) / kes- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

sınırlı (s) / bir hareket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

damadı (s) / Servet Bey (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Halbuki.../ Yok/ efendim,/ bir rejim gidip, yerine diğer bir rejim geldi mi,/ tabiidir ki/ bu rejimin adamları/ öbür rejimin adamlarından/ hesap soracaklar.

hesap (i) / sor- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

öbür rejimin (ty) / adamları (tn): belirtili isim tamlaması

öbür (s) / rejim (i): sıfat tamlaması

bu rejimin (ty) / adamları (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / rejim (i): sıfat tamlaması

bir rejim gidip, (z) / yerine (yt) / diğer bir rejim (ö) / geldi mi (y): zarf-fiil grubu

diğer (s) / bir rejim (i): sıfat tamlaması

bir (s) / rejim (i): sıfat tamlaması

bir rejim (ö) / gidip (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / rejim (i): sıfat tamlaması

3.Bahusus,/ yıkılan idarenin nasıl bir idare olduğunu/ siz/ herkesten iyi/ bilirsiniz.

herkesten (i) / iyi (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

yıkılan idarenin (ty) / nasıl bir idare olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

nasıl bir idare (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

nasıl (s) / bir idare (i): sıfat tamlaması

bir (s) / idare (i): sıfat tamlaması

yıkılan (s) / idare (i): sıfat tamlaması

4.Naim Efendi,/ bir çocuk gibi/ utandı:

bir çocuk (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

5.“Hiddet buyurmayınız, efendim,/” dedi.

“Hiddet buyurmayınız,/ efendim,/” (cümle)

hiddet (i) / buyur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

6.Bendeniz/ hesap sorulmasın/ demedim...

hesap (i) / sor- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

7.Hâşa./ Yalnız/ düşününüz/ bir kere...

bir (s) / kere (i): sıfat tamlaması

8.Vicdanınıza/ müracaat ederim.

müracaat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

9.Hasip Paşa Hazretlerinden/ nasıl/ hesap sorulabilir,/ bu kadar mübarek bir zat...

hesap sorula (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

hesap (i) / sorul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Hasip Paşa (i) / Hazretleri (u): unvan grubu

Hasip (i) / Paşa (u): unvan grubu

bu kadar mübarek (s) / bir zat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / zat (i): sıfat tamlaması

bu kadar (s) / mübarek (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

10.Sizi/ temin ederim ki,/ beş parası /yoktur.

temin (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

beş (s) / para (i): sıfat tamlaması

11.Zevcesinin servetiyle/ geçinir.

zevcesinin (ty) / serveti (tn): belirtili isim tamlaması

Servet Bey,/ kabili hitap olmayan kimselerle konuşanlara mahsus bir iç sıkıntısıyla:/

“Efendim;”/ dedi./ “Memlekette/ bir mahkeme ve bir adalet kapısı/ var./ Hasip Paşa,/ mahkemeye çekilir,/ adalete/ teslim edilir,/ eğer/ masum ise/ ne âlâ,/ değilse.../ Giyotin/ efendim,/ giyotin/ temizler... / Yalnız namussuz kafaların değil, fakat, eski kafaların hepsi de/ kesilmelidir!”/

Naim Efendi,/ son cümledeki bu vahşi imayı/ hissetti./ Fakat,/ kendinde/ cevap vermek kudretini/ bulamadı,/ gözlerini/ yere/ indirdi/ ve/ derin derin/ düşündü./

1.Servet Bey,/ kabili hitap olmayan kimselerle konuşanlara mahsus bir iç sıkıntısıyla:/ “Efendim;”/ dedi.

kabili hitap olmayan kimselerle konuşanlara mahsus (s) / bir iç sıkıntısı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / iç sıkıntısı (i): sıfat tamlaması

iç (ty) / sıkıntısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

kabili hitap olmayan kimselerle konuşanlara (i) / mahsus (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

kabili hitap olmayan kimselerle (z) / konuşan (y): sıfat-fiil grubu

kabili hitap olmayan (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

kabili hitap (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Memlekette/ bir mahkeme ve bir adalet kapısı/ var.

bir (be) / mahkeme (i) / ve (be) / bir (be) / adalet kapısı (i): bağlama grubu

adalet (ty) / kapısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Hasip Paşa,/ mahkemeye çekilir,/ adalete/ teslim edilir,/ eğer/ masum ise/ ne âlâ,/ değilse...

mahkemeye (i) / çekil- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Hasip (i) / Paşa (u): unvan grubu

teslim (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (s) / âlâ (i): sıfat tamlaması

4.Giyotin/ efendim,/ giyotin/ temizler...

5.Yalnız namussuz kafaların değil, fakat, eski kafaların hepsi de/ kesilmelidir!

yalnız namussuz kafaların değil, fakat, eski kafaların (ty) / hepsi (tn): belirtili isim tamlaması

yalnız/ namussuz kafalar (i) / değil (be) / fakat (be) / eski kafalar (i): bağlama grubu

eski (s) / kafalar (i): sıfat tamlaması

namussuz (s) / kafalar (i): sıfat tamlaması

6.Naim Efendi,/ son cümledeki bu vahşi imayı/ hissetti.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

son cümledeki (s) / bu vahşi ima (i): sıfat tamlaması

bu (s) / vahşi ima (i): sıfat tamlaması

vahşi (s) / ima (i): sıfat tamlaması

son (s) / cümle (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

7.Fakat,/ kendinde/ cevap vermek kudretini/ bulamadı,/ gözlerini/ yere/ indirdi/ ve/ derin derin/ düşündü.

cevap vermek (ty) / kudreti (tn): belirtisiz isim tamlaması

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

derin (i) / derin (i): tekrar grubu

Pazartesi günleri/ Seniha'nın çay günleridir./ Avrupa'nın bütün kibar kadınları gibi/ o günleri/ giyinir; kuşanır/ ve/ tam/ saat beşte/ konağın büyük salonunda/ kendisinde nadir görülen bir hanımefendi vakarıyla/ ziyaretçilerini/ beklerdi.

1.Pazartesi günleri/ Seniha'nın çay günleridir.

Seniha'nın (ty) / çay günleri (tn): belirtili isim tamlaması

çay (ty) / günleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

pazartesi (ty) / günleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

2.Avrupa'nın bütün kibar kadınları gibi/ o günleri/ giyinir; kuşanır/ ve/ tam/ saat beşte/ konağın büyük salonunda/ kendisinde nadir görülen bir hanımefendi vakarıyla/ ziyaretçilerini/ beklerdi.

giyin- (f) / kuşan- (f): tekrar grubu

o (ty) / günleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Avrupa'nın bütün kibar kadınları (i) / gibi (çe): edat grubu

Avrupa'nın(ty) / bütün kibar kadınları (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / kibar kadınlar (i): sıfat tamlaması

kibar (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

kendisinde nadir görülen (s) / bir hanımefendi vakarı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hanımefendi vakarı (i): sıfat tamlaması

hanımefendi (ty) / vakarı (tn): belirtisiz isim tamlaması

kendisinde (yt) / nadir (z) / görülen (y): sıfat-fiil grubu

konağın (ty) / büyük salonu (tn): belirtili isim tamlaması

büyük (s) / salon (i): sıfat tamlaması

saat (i) / beşte (i): kısaltma grubu (ikinci unsur bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

Bunların bazıları,/ mürebbiyesi Madam Kronska vasıtasıyla tanıdığı birkaç Beyoğlu madam ve matmazelleri;/ diğerleri/ çocukluk arkadaşlarından genç kızlar ve aile dostu genç kadınlardı;/ bunlar arasında,/ biraderi Cemil'in arkadaşlarından bazı genç adamlar da/ bulunurdu./ Hassaten/ Faik Bey isminde bir genç,/ konağın daimi misafiri ve Servet Bey'in çocuklarının ayrılmaz bir yoldaşı idi./ Bunun içindir ki/ Faik Bey,/ pazartesi günleri/ öğle yemeğinden itibaren/ konakta/ bulunur/ ve/ ziyaretçilere,/ ev sahipleriyle birlikte/ intizâr ederdi./ Bu pazartesi de/ öyle/ oldu./

1.Bunların bazıları,/ mürebbiyesi Madam Kronska vasıtasıyla tanıdığı birkaç Beyoğlu madam ve matmazelleri;/ diğerleri/ çocukluk arkadaşlarından genç

kızlar ve aile dostu genç kadınlardı;/ bunlar arasında,/ biraderi Cemil'in arkadaşlarından bazı genç adamlar da/ bulunurdu.

mürebbiyesi Madam Kronski vasıtasıyla tanıdığı (s) / birkaç Beyoğlu madam ve matmazelleri (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / Beyoğlu madam ve matmazelleri (i): sıfat tamlaması

Beyoğlu (ty) / madam ve matmazelleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

madam (i) / ve (be) / matmazeller (i): bağlama grubu

mürebbiyesi Madam Kronski vasıtasıyla (z) / tanıdığı (y): sıfat-fiil grubu

mürebbiyesi Madam Kronski (i) / vasıtasıyla (çe): edat grubu

mürebbiyesi (s) / Madam Kronski (i): sıfat tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

bunların (ty) / bazı (tn): belirtili isim tamlaması

çocukluk arkadaşlarından genç kızlar (i) / ve (be) / aile dostu genç kadınlar (i): bağlama grubu

aile dostu (s) / genç kadınlar (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

aile (ty) / dostu (tn): belirtisiz isim tamlaması

çocukluk arkadaşlarından (s) / genç kızlar (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

çocukluk (ty) / arkadaşları (tn): belirtisiz isim tamlaması

biraderi Cemil'in arkadaşlarından (s) / bazı genç adamlar (i): sıfat tamlaması

bazı (s) / genç adamlar (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adamlar (i): sıfat tamlaması

biraderi Cemil'in (ty) / arkadaşları (tn): belirtili isim tamlaması

biraderi (s) / Cemil (i): sıfat tamlaması

bunlar (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

2.Hassaten/ Faik Bey isminde bir genç,/ konağın daimi misafiri ve Servet Bey'in çocuklarının ayrılmaz bir yoldaşı idi.

konağın daimi misafiri (i) / ve (be) / Servet Bey'in çocuklarının ayrılmaz bir yoldaşı (i): bağlama grubu

Servet Bey'in çocuklarının (ty) / ayrılmaz bir yoldaşı (tn): belirtili isim tamlaması

ayrılmaz (s) / bir yoldaş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yoldaş (i): sıfat tamlaması

Servet Bey'in (ty) / çocukları (tn): belirtili isim tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

konağın (ty) / daimi misafiri (tn): belirtili isim tamlaması

daimi (s) / misafir (i): sıfat tamlaması

Faik Bey isminde (s) / bir genç (i): sıfat tamlaması

bir (s) / genç (i): sıfat tamlaması

Faik Bey (ty) / ismi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

3.Bunun içindir ki/ Faik Bey,/ pazartesi günleri/ öğle yemeğinden itibaren/ konakta/ bulunur/ ve/ ziyaretçilere,/ ev sahipleriyle birlikte/ intizâr ederdi.

bunun (i) / için (çe): edat grubu

öğle yemeğinden (i) / itibaren (çe): edat grubu

öğle (ty) / yemeği (tn): belirtisiz isim tamlaması

pazartesi (ty) / günleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

intizâr (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ev sahipleriyle (i) / birlikte (çe): edat grubu

ev (ty) / sahipleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

4.Bu pazartesi de/ öyle/ oldu.

bu (s) / pazartesi (i): sıfat tamlaması

Saat/ on biri/ henüz/ geçmişti./ Seniha'nın oda kapısı/ bir dans havasıyla/ vuruldu./ Seniha/ daha/ yataktaydı./ Tembel ve mahmur bir sesle/ Fransızca:/

“Ne var?” diye/ sordu./

Kapıya vuran/ Faik Bey'di:/

“Benim, benim; bu ne uyku,”/ dedi./ “Şimdi/ Cemil'in odasına/ uğradım,/ cevap bile vermiyor.”/

Seniha,/ suni bir huysuzlukla/ mırıldanarak/ yataktan/ indi,/ arkasına/ bir penyuvar/ aldı,/ kapıyı/ açtı/ ve/ şımarık bir tebessümle:/

“Doğrusu, çok münasebetsizsiniz, Faik Bey!”/ dedi/ ve/ genç adama selâm bile vermeksizin/ bir sıçrayışta/ tekrar/ yatağa/ girdi,/ yorganını/ boğazına kadar/ çaktı,/ gözlerini/ kapadı./

1.Saat/ on biri/ henüz/ geçmişti.

on (i) / bir (i): sayı grubu

2.Seniha'nın oda kapısı/ bir dans havasıyla/ vuruldu.

bir (s) / dans havası (i): sıfat tamlaması

dans (ty) / havası (tn): belirtisiz isim tamlaması

Seniha'nın (ty) / oda kapısı (tn): belirtili isim tamlaması

oda (ty) / kapısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Seniha/ daha/ yataktaydı.

4.Tembel ve mahmur bir sesle/ Fransızca:/ “Ne var?” diye/ sordu.

“Ne var?” (i) / diye (çe): edat grubu

tembel ve mahmur (s) / bir ses (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ses (i): sıfat tamlaması

tembel (i) / ve (be) / mahmur (i): bağlama grubu

5.Kapıya vuran/ Faik Bey’di:

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

kapıya (yt) / vuran (y): sıfat-fiil grubu

6.“Benim, benim; bu ne uyku,”/ dedi.

“Benim,/ benim;/ bu/ ne uyku,” (cümle)

ne (s) / uyku (i): sıfat tamlaması

7.Şimdi/ Cemil’in odasına/ uğradım,/ cevap bile vermiyor.

Cemil’in (ty) / odası (tn): belirtili isim tamlaması

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

8.Seniha,/ suni bir huysuzlukla/ mırıldanarak/ yataktan/ indi,/ arkasına/ bir penyuvar/ aldı,/ kapıyı/ açtı/ ve/ şımarık bir tebessümle:/ “Doğrusu, çok münasebetsizsiniz, Faik Bey!”/ dedi/ ve/ genç adama selâm bile vermeksizin/ bir sıçrayışta/ tekrar/ yatağa/ girdi,/ yorganını/ boğazına kadar/ çekti,/ gözlerini/ kapadı.

sunî (s) / bir huysuzluk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / huysuzluk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / penyuvar (i): sıfat tamlaması

“Doğrusu,/ çok münasebetsizsiniz,/ Faik Bey!” (cümle)

çok (s) / münasebetsiz (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

bir (s) / sıçrayış (i): sıfat tamlaması

genç adama (yt) / selâm bile vermeksizin (y): zarf-fiil grubu

selâm (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

boğazına (i) / kadar (çe): edat grubu

Faik Bey/ yatak kıyafetiyle,/ onu/ ilk defa/ görmüyordu./ Bu genç kız vücudunun bazı latif sırları,/ gelişmesinin ilk devrelerinden beri/ onca malumdu./ Faik Bey,/ Seniha için,/ “elimde büyüdü”/ diyebilirdi./ Zira,/ beş sene evvel/ Seniha/ bir çocuktü./ Fakat/ Faik Bey,/ yine/ yirmi yaşında bir delikanlıydı/ ve/ yine/ böyle/ Cemil’in samimi dostu sıfatıyla/ konağın içinde/ dolaşırdı,/ çocukların yatak odalarına/ girer, çıkardı;/ bunun içindir ki,/ Faik,/ bu sefer de/ Seniha’nın penyuvardan sıyrılarak yatağa atlarken ta kalçalarına kadar açılan biçimli

bacaklarına, ortası derin bir hatla ayrılmış sırtına ve omuz başlarının fildişi rengindeki yuvarlaklarına/ dikkat bile etmedi;/ lenfavî, lakayt bir tavırla/ tuvalet masasının önüne/ yaklaştı./ Uzun bir müddet/ aynada/ kendine/ baktı,/ sonra/ bir tırnak takımı içinden/ ince bir törpü/ aldı,/ şezlonga/ uzandı/ ve/ tırnaklarını/ yontmaya başladı./

1.Faik Bey/ yatak kıyafetiyle,/ onu/ ilk defa/ görmüyordu.

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

yatak (ty) / kıyafeti (tn): belirtisiz isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Bu genç kız vücudunun bazı latif sırları,/ gelişmesinin ilk devrelerinden beri/ onca malumdu.

onca (i) / malum (i): kısaltma grubu (eşitlik grubu)

gelişmesinin ilk devrelerinden (i) / beri (çe): edat grubu

gelişmesinin (ty) / ilk devreleri (tn): belirtili isim tamlaması

ilk (s) / devreler (i): sıfat tamlaması

bu genç kız vücudunun (ty) / bazı latif sırları (tn): belirtili isim tamlaması

bazı (s) / latif sırlar (i): sıfat tamlaması

latif (s) / sırlar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / genç kız vücudu (i): sıfat tamlaması

genç kız (ty) / vücudu (tn): belirtisiz isim tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

3.Faik Bey,/ Seniha için,/ “elimde büyüdü”/ diyebilirdi.

diye (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

“elimde/ büyüdü” (cümle)

Seniha (i) / için (çe): edat grubu

Faik(i) / Bey (u): unvan grubu

4.Zira,/ beş sene evvel/ Seniha/ bir çocuktü.

bir (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

beş sene (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

beş (s) / sene (i): sıfat tamlaması

5.Fakat/ Faik Bey,/ yine/ yirmi yaşında bir delikanlıydı/ ve/ yine/ böyle/ Cemil’in samimi dostu sıfatıyla/ konağın içinde/ dolaşırdı,/ çocukların yatak odalarına/ girer, çıkardı;/ bunun içindir ki,/ Faik,/ bu sefer de/ Seniha’nın penyuvarından sıyrılarak yatağa atlarken ta kalçalarına kadar açılan biçimli bacaklarına, ortası derin bir hatla ayrılmış sırtına ve omuz başlarının fildişi rengindeki yuvarlaklarına/ dikkat bile etmedi;/ lenfavî, lakayt bir tavırla/ tuvalet masasının önüne/ yaklaştı.

yirmi yaşında (s) / bir delikanlı (i): sıfat tamlaması
bir (s) / delikanlı (i): sıfat tamlaması
yirmi (ty) / yaşı (tn): belirtisiz isim tamlaması
Faik (i) / Bey (u): unvan grubu
konağın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması
Cemil'in samimi dostu (ty) / sıfatı (tn): belirtisiz isim tamlaması
Cemil'in (ty) / samimi dostu (tn): belirtili isim tamlaması
samimi (s) / dost (i): sıfat tamlaması
gir- (f) / çık- (f): tekrar grubu
çocukların (ty) / yatak odaları (tn): belirtili isim tamlaması
yatak (ty) / odaları (tn): belirtisiz isim tamlaması
bunun (i) / için (i): edat grubu
dikkat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
Seniha'nın (ty) / penyuvaradan sıyrılarak yatağa atlarken ta kalçalarına kadar açılan biçimli bacakları, ortası derin bir hatla ayrılmış sırtı ve omuz başlarının fildişi rengindeki yuvarlakları (tn): belirtili isim tamlaması
penyuvaradan sıyrılarak yatağa atlarken ta kalçalarına kadar açılan biçimli bacaklar (i) / ortası derin bir hatla ayrılmış sırt (i) / ve (be) / omuz başlarının fildişi rengindeki yuvarlakları (i): bağlama grubu
omuz başlarının (ty) / fildişi rengindeki yuvarlakları (tn): belirtili isim tamlaması
fildişi rengindeki (s) / yuvarlaklar (i): sıfat tamlaması
fildişi (ty) / rengi (tn): belirtisiz isim tamlaması
omuz (ty) / başları (tn): belirtisiz isim tamlaması
ortası derin bir hatla ayrılmış (s) / sırt (i): sıfat tamlaması
ortası (ö) / derin bir hatla (z) / ayrılmış (y): sıfat-fiil grubu
derin (s) / bir hat (i): sıfat tamlaması
bir (s) / hat (i): sıfat tamlaması
penyuvaradan sıyrılarak yatağa atlarken ta kalçalarına kadar açılan (s) / biçimli bacaklar (i): sıfat tamlaması
biçimli (s) / bacaklar (i): sıfat tamlaması
penyuvaradan sıyrılarak yatağa atlarken (z) / ta (z) / kalçalarına kadar (z) / açılan (y): sıfat-fiil grubu
kalçalarına (i) / kadar (çe): edat grubu
penyuvaradan sıyrılarak (z) / yatağa (yt) / atlarken (y): zarf-fiil grubu
penyuvaradan (yt) / sıyrılarak (y): zarf-fiil grubu
bu (s) / sefer (i): sıfat tamlaması
tuvalet masasının (ty) / önüne (tn): belirtili isim tamlaması

tuvalet (ty) / masası (tn): belirtisiz isim tamlaması

lenfavî, (s) / lakayt (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

**6.Uzun bir müddet/ aynada/ kendine/ baktı,/ sonra/ bir tırnak takımı içinden/
ince bir törpü/ aldı,/ şezlonga/ uzandı/ ve/ tırnaklarını/ yontmaya başladı.**

uzun (s) / bir müddet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

ince (s) / bir törpü (i): sıfat tamlaması

bir (s) / törpü (i): sıfat tamlaması

bir tırnak takımı (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / tırnak takımı (i): sıfat tamlaması

tırnak (ty) / takımı (tn): belirtisiz isim tamlaması

yontmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

*Kumral, zayıf, uzun ve saçları iyi taranmış bir gençti/ o./ Yüzünün hatları/
gayri muntazamdı,/ ağzı/ büyüktü./ Fakat,/ gözlerinin yorgun ve aynı zamanda
hummalı bir bakışı/ vardı./ Esasen,/ kadınların hoşuna giden tarafı/ –zira,
kadınlarca/ Faik Bey/ pek çok rağbet kazanmış bir delikanlıdır-/ en ziyade/ bu
bakışı idi./ Küçük yaşından beri Avrupa'nın muhtelif şehirlerinde dolaşmış,
oturmuş olduğu için/ tavır ve hareketlerinde/ hiç sahte görünmeyen bir Frenk
zarafeti ve kıvraklığı/ vardı./*

1.Kumral, zayıf, uzun ve saçları iyi taranmış bir gençti/ o.

kumral, zayıf, uzun ve saçları iyi taranmış (s) / bir genç (i): sıfat tamlaması

bir (s) / genç (i): sıfat tamlaması

kumral, (i) / zayıf, (i) / uzun (i) / ve (be) / saçları iyi taranmış (i): bağlama grubu

saçları (bln) / iyi (z) / taranmış (y): sıfat-fiil grubu

2.Yüzünün hatları/ gayri muntazamdı,/ ağzı/ büyüktü.

yüzünün (ty) / hatları (tn): belirtili isim tamlaması

3.Fakat,/ gözlerinin yorgun ve aynı zamanda hummalı bir bakışı/ vardı.

gözlerinin (ty) / yorgun ve aynı zamanda hummalı bir bakışı (tn): belirtili isim tamlaması

yorgun ve aynı zamanda hummalı (s) / bir bakış (i): sıfat tamlaması

bir (s) / bakış (i): sıfat tamlaması

yorgun (i) / ve aynı zamanda (be) / hummalı (i): bağlama grubu

aynı (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

**4.Esasen,/ kadınların hoşuna giden tarafı/ –zira,/ kadınlarca/ Faik Bey/ pek
çok rağbet kazanmış bir delikanlıdır-/ en ziyade/ bu bakışı idi.**

bu (s) / bakış (i): sıfat tamlaması

kadınlarca pek çok rağbet kazanmış (s) / bir delikanlı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / delikanlı (i): sıfat tamlaması

kadınlarca (z) / pek çok (z) / rağbet kazanmış (y): sıfat-fiil grubu

rağbet (i) / kazan- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

pek (s) / çok (i): sıfat tamlaması

kadınların en ziyade hoşuna giden (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

kadınların/ en ziyade (z) / hoşuna giden (y): sıfat-fiil grubu

kadınların hoşuna (i) / git- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kadınların (ty) / hoşu (tn): belirtili isim tamlaması

en (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

5.Küçük yaşından beri Avrupa'nın muhtelif şehirlerinde dolaşmış, oturmuş olduğu için/ tavır ve hareketlerinde/ hiç sahte görünmeyen bir Frenk zarafeti ve kıvraklığı/ vardı.

hiç sahte görünmeyen (s) / bir Frenk zarafeti ve kıvraklığı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / Frenk zarafeti ve kıvraklığı (i): sıfat tamlaması

Frenk (ty) / zarafeti ve kıvraklığı (tn): belirtisiz isim tamlaması

zarafet (i) / ve kıvraklık (i): bağlama grubu

hiç (z) / sahte (z) / görünmeyen (y): sıfat-fiil grubu

tavır (i) / ve (be) / hareketler (i): bağlama grubu

küçük yaşından beri Avrupa'nın muhtelif şehirlerinde dolaşmış, oturmuş olduğu (i) / için (çe): edat grubu

küçük yaşından beri (z) / Avrupa'nın muhtelif şehirlerinde (yt) / dolaşmış, oturmuş olduğu (y): sıfat-fiil grubu

dolaşmış, (i) / oturmuş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Avrupa'nın (ty) / muhtelif şehirleri (tn): belirtili isim tamlaması

muhtelif (s) / şehirler (i): sıfat tamlaması

küçük yaşından (i) / beri (çe): edat grubu

küçük (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

Bir mecliste hikâyeler anlatmayı,/ kadınlara üstü kapalı imalı lakırdılar söylemeyi,/ oturup kalkmayı,/ piyano çalmayı,/ dans etmeyi,/ hulasa/ Garpli salon adamının bütün gösterişlerini/ kendine/ tamamıyla/ mal etmiş,/ mevcudiyetine/ sindirmişti;/ sair gençler,/ onun yanında/ beceriksiz, çiğ, züppe, çocuk ve bayağı/ görünürlerdi./

1.Bir mecliste hikâyeler anlatmayı,/ kadınlara üstü kapalı imalı lakırdılar söylemeyi,/ oturup kalkmayı,/ piyano çalmayı,/ dans etmeyi,/ hulasa/ Garpli salon adamının bütün gösterişlerini/ kendine/ tamamıyla/ mal etmiş,/ mevcudiyetine/ sindirmişti;/ sair gençler,/ onun yanında/ beceriksiz, çığ, züppe, çocuk ve bayağı/ görünürlerdi.

mal (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Garpli salon adamının (ty) / bütün gösterişleri (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / gösterişler (i): sıfat tamlaması

Garpli (s) / salon adamı (i): sıfat tamlaması

salon (ty) / adamı (tn): belirtisiz isim tamlaması

dans (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

piyano (bsn) / çalma (y): isim-fiil grubu

oturup (f) / kalk- (f): tekrar grubu

kadınlara (yt) / üstü kapalı imalı lakırdılar (bsn) / söyleme (y): isim-fiil grubu

üstü kapalı (s) / imalı lakırdılar (i): sıfat tamlaması

imalı (s) / lakırdılar (i): sıfat tamlaması

üstü (i) / kapalı (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

bir mecliste (yt) / hikâyeler (bsn) / anlatma (y): isim-fiil grubu

bir (s) / meclis (i): sıfat tamlaması

beceriksiz, (i) / çığ, (i) / züppe, (i) / çocuk (i) / ve (be) / bayağı (i): bağlama grubu

onun (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

sair (s) / gençler (i): sıfat tamlaması

Seniha,/ gözleri yarı kapalı,/ uzun kirpikleri arasından/ Faik Bey'i/ süzdü./ Onda/ hiç uyumamış bir adam hali/ vardı,/ göz kapakları/ sarkmış/ ve /ağzının iki tarafındaki çizgiler/ derinleşmişti./ Seniha,/ bir uyku arasından gibi/ seslendi:/

“Faik Bey,/ dün gece/ neredeydiniz?”/

“Dün gece mi?/ Söyleyemem!”/

“Aman/ ne kadar can sıkıcısınız.”

“Can sıkıcı.../ Asıl/ sizin sualiniz...”/

1.Seniha,/ gözleri yarı kapalı,/ uzun kirpikleri arasından/ Faik Bey'i/ süzdü.

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

uzun kirpikleri (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

uzun (s) / kirpikler (i): sıfat tamlaması

gözleri (i) / yarı kapalı (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

yarı (s) / kapalı (i): sıfat tamlaması

2.Onda/ hiç uyumamış bir adam hali/ vardı,/ göz kapakları/ sarkmış/ ve /ağzının iki tarafındaki çizgiler/ derinleşmişti.

hiç uyumamış bir adam (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

hiç uyumamış (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

hiç (z) / uyumamış (y): sıfat-fiil grubu

göz (ty) / kapakları (tn): belirtisiz isim tamlaması

ağzının iki tarafındaki (s) / çizgiler (i): sıfat tamlaması

ağzının (ty) / iki tarafı (tn): belirtili isim tamlaması

iki (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

3.Seniha,/ bir uyku arasından gibi/ seslendi:

bir uyku arasından (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / uyku arası (i): sıfat tamlaması

uyku (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

4.Faik Bey,/ dün gece/ neredeydiniz?

dün (s) / gece (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

5.Dün gece mi?/ Söyleyemem!

dün (s) / gece (i): sıfat tamlaması

6.Aman/ ne kadar can sıkıcısınız.

ne kadar (s) / can sıkıcı (i): sıfat tamlaması

can (i) / sık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

7.Can sıkıcı.../ Asıl/ sizin sualiniz...

can (i) / sık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

sizin (ty) / sualiniz (tn): belirtili isim tamlaması

Genç kız/ yatağında/ sinirli bir hareketle/ döndü,/ yüzünü/ duvar tarafına,/ arkasını/ Faik Bey'e /çevirdi/ ve/ bu hareketten sonra yarıya kadar sıyrılan yorganın açık bıraktığı yerlerden/ Seniha'nın sırtı/ ta/ beline kadar/ göründü./ Delikanlı/ bakmadı bile./ Genç kız/ sayıklar gibi bir sesle,/ sözüne/ devam etti:/

“Öyle ise,/ neredeydiniz/ size/ ben/ söyleyeyim.”/

“Ne iyi,/ beni/ zahmetten/ kurtarmış olursunuz.”/

“Faik Bey,/ siz/ dün gece/ çok fena şeyler/ yaptınız.”/

1.Genç kız/ yatağında/ sinirli bir hareketle/ döndü,/ yüzünü/ duvar tarafına,/ arkasını/ Faik Bey'e /çevirdi/ ve/ bu hareketten sonra yarıya kadar sıyrılan yorganın açık bıraktığı yerlerden/ Seniha'nın sırtı/ ta/ beline kadar/ görüldü.

sinirli (s) / bir hareket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

duvar (ty) / tarafı (tn): belirtisiz isim tamlaması

beline (i) / kadar (çe): edat grubu

Seniha'nın (ty) / sırtı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu hareketten sonra yarıya kadar sıyrılan yorganın açık bıraktığı (s) / yerler (i): sıfat tamlaması

bu hareketten sonra yarıya kadar sıyrılan yorganın (ty) / açık bıraktığı (tn): belirtili isim tamlaması

açık (z) / bıraktığı (y): sıfat-fiil grubu

bu hareketten sonra yarıya kadar sıyrılan (s) / yorgan (i): sıfat tamlaması

bu hareketten sonra (z) / yarıya kadar (z) / sıyrılan (y): sıfat-fiil grubu

yarıya (i) / kadar (çe): edat grubu

bu hareketten (i) / sonra (çe): edat grubu

bu (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

2.Delikanlı/ bakmadı bile.

3.Genç kız/ sayıklar gibi bir sesle,/ sözüne/ devam etti:

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sayıklar gibi (s) / bir ses (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ses (i): sıfat tamlaması

sayıklar (i) / gibi (çe): edat grubu

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

4.Öyle ise,/ neredeydiniz/ size/ ben/ söyleyeyim.

5.Ne iyi,/ beni/ zahmetten/ kurtarmış olursunuz.

ne (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

kurtarmış (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

6.Faik Bey,/ siz/ dün gece/ çok fena şeyler/ yaptınız.

çok fena (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

çok (s) / fena (i): sıfat tamlaması

dün (s) / gece (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Faik Bey'in dün gece yaptığı şey/ gerçi/ çok fena idi./ Sabaha kadar/ kumar/ oynamış/ ve/ hayli/ kaybetmişti./ Naim Efendi,/ Kasım Paşa -Faik Bey'in babası- ile pek eski ve pek samimi ahbab olmakla beraber,/ oğluna,/ birçok sevimsiz ve serbest hareketleri/ bir yana,/ asıl/ bu kötü huyu için/ hiç/ tahammül edemezdi./ Kaç defa/ Cemil'e/ münasebeti kessin diye/ damadı ve kızı nezdinde/ teşebbüste bulundu./ Kaç defa/ Cemil'i karşısına alıp/ nasihat verdi/ ve hattâ/ yalvardı./

1.Faik Bey'in dün gece yaptığı şey/ gerçi/ çok fena idi.

çok (s) / fena (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'in dün gece yaptığı (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'in (ty) / dün gece yaptığı (tn): belirtili isim tamlaması

dün gece (z) / yaptığı (y): sıfat-fiil grubu

dün (s) / gece (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Sabaha kadar/ kumar/ oynamış/ ve/ hayli/ kaybetmişti.

sabaha (i) / kadar (çe): edat grubu

kayb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

3.Naim Efendi,/ Kasım Paşa -Faik Bey'in babası- ile pek eski ve pek samimi ahbab olmakla beraber,/ oğluna,/ birçok sevimsiz ve serbest hareketleri/ bir yana,/ asıl/ bu kötü huyu için/ hiç/ tahammül edemezdi.

tahammül (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu kötü huyu (i) / için (çe): edat grubu

bu (s) / kötü huy (i): sıfat tamlaması

kötü (s) / huy (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yan (i): sıfat tamlaması

birçok (s) / sevimsiz ve serbest hareketler (i): sıfat tamlaması

sevimsiz ve serbest (s) / hareketler (i): sıfat tamlaması

sevimsiz (i) / ve (be) / serbest (i): bağlama grubu

Kasım Paşa ile pek eski ve pek samimi ahbab olmakla (i) / beraber (çe): edat grubu

Kasım Paşa ile (z) / pek eski ve pek samimi (z) / ahbab olmak (y): isim-fiil grubu

ahbab (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

pek eski (i) / ve (be) / pek samimi (i): bağlama grubu

pek (s) / samimi (i): sıfat tamlaması

pek (s) / eski (i): sıfat tamlaması

Kasım Paşa (i) / ile (çe): edat grubu

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

Faik Bey'in (ty) / babası (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

4.Kaç defa/ Cemil'e/ münasebeti kessin diye/ damadı ve kızı nezdinde/ teşebbüste bulundu.

teşebbüste (i) / bulun- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

damadı ve kızı (i) / nezdinde (çe): edat grubu

damat (i) / ve (be) / kız (i): bağlama grubu

münasebeti kessin (i) / diye (çe): edat grubu

münasebeti (i) / kes- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

5.Kaç defa/ Cemil'i karşısına alıp/ nasihat verdi/ ve hattâ/ yalvardı.

nasihat (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Cemil'i (bln) / karşısına (yt) / alıp (y): zarf-fiil grubu

kaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

İhtiyar; dindar ve namuslu kimseler nazarında/ kumar,/ seyyiatın en müthişidir./ Ocakları söndüren/ bu,/ evleri yıkan/ bu,/ insanı hırsızlığa, cinayete, intihara sevk eden/ budur;/ bunlar,/ kadını/ kumar nispetinde tehlikeli/ zannetmezler./ Bunun içindir ki,/ Naim Efendi,/ Faik Bey'in, Seniha'nın yatak odasına girip çıkmasından ziyade,/ Cemil'in onunla beraber geç vakitlere kadar dışarıda kalmasından/ ürker/ ve/ endişe eder./

1.İhtiyar; dindar ve namuslu kimseler nazarında/ kumar,/ seyyiatın en müthişidir.

seyyiatın (ty) / en müthiş (tn): belirtili isim tamlaması

en (s) / müthiş (i): sıfat tamlaması

ihtiyar; dindar ve namuslu kimseler (ty) / nazarında (çe): edat grubu

ihtiyar; dindar ve namuslu (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

ihtiyar (i) / dindar (i) / ve (be) / namuslu (i): bağlama grubu

2.Ocakları söndüren/ bu,/ evleri yıkan/ bu,/ insanı hırsızlığa, cinayete, intihara sevk eden/ budur;/ bunlar,/ kadını/ kumar nispetinde tehlikeli/ zannetmezler.

ocakları (bln) / söndüren (y): sıfat-fiil grubu

evleri (bln) / yıkan (y): sıfat-fiil grubu

insanı (bln) / hırsızlığa, (yt) / cinayete, (yt) / intihara (yt) / sevk eden (y): sıfat-fiil grubu

sevk (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

zann (i) /et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kumar nispetinde (s) / tehlikeli (i): sıfat tamlaması

kumar (i) / nispetinde (çe): edat grubu

3.Bunun içindir ki,/ Naim Efendi,/ Faik Bey'in, Seniha'nın yatak odasına girip çıkmasından ziyade,/ Cemil'in onunla beraber geç vakitlere kadar dışarıda kalmasından/ ürker/ ve/ endişe eder.

bunun (i) / için (çe): edat grubu

Cemil'in (ty) / onunla beraber geç vakitlere kadar dışarıda kalması (tn): belirtili isim tamlaması

onunla beraber (z) / geç vakitlere kadar (z) / dışarıda (yt) / kalma (y): isim-fiil grubu

geç vakitlere (i) / kadar (çe): edat grubu

geç (s) / vakitler (i): sıfat tamlaması

onunla (i) / beraber (çe): edat grubu

Faik Bey'in, Seniha'nın yatak odasına girip çıkmasından (i) / ziyade (çe): edat grubu

Faik Bey'in (ty) / Seniha'nın yatak odasına girip çıkması (tn): belirtili isim tamlaması

Seniha'nın yatak odasına (yt) / girip çıkma (y): isim-fiil grubu

girip (f) / çık- (f): tekrar grubu

Seniha'nın (ty) / yatak odası (tn): belirtili isim tamlaması

yatak (ty) / odası (tn): belirtisiz isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

endişe (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Bu hususta/ hissi/ onu/ aldatmıyor./ Hakikaten/ Faik Bey'de/ kumar iptilası/ her iptilanın fevkindedir,/ o/ daha/ şimdiden/ kadından/ bıkmış/ ve/ sevdadan/ yorulmuştur./ Nitekim/ o gün,/ akşam üstü/ çaydan sonra/ kadınlar gülüşüp konuşmaya o kadar meyyal, gençler fısıldaşıp söyleşmeye o kadar teşne iken/ Faik Bey/ ısrarla,/ bir poker partisi yapmak teklifinde bulundu/ ve/ meclisin umumi itirazlarına rağmen,/ salonun bir köşesinde bir "kare" teşkil etmeye/ muvaffak oldu./ Zira,/ Cemil'den başka Madam Kronski ve Beyoğlulu diğer birkaç madam,/ bu oyunun coşkun heveskârlarındandılar./

1.Bu hususta/ hissi/ onu/ aldatmıyor.

bu (s) / husus (i): sıfat tamlaması

2.Hakikaten/ Faik Bey’de/ kumar iptilas1/ her iptilanın fevkindedir,/ o/ daha/ Şimdiden/ kadından/ bıkmaŐ/ ve/ sevdadan/ yorulmuştur.

her iptilanın (ty) / fevki (tn): belirtili isim tamlaması

her (s) / iptila (i): sıfat tamlaması

kumar (ty) / iptilas1 (tn): belirtisiz isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

3.Nitekim/ o g1n,/ akşam 1st1/ aydan sonra/ kadınlar g1l1Ő1p konuşmaya o kadar meyyal, gençler fıŐıldaŐıp s1yleŐmeye o kadar teşne iken/ Faik Bey/ ıŐrarla,/ bir poker partisi yapmak teklifinde bulundu/ ve/ meclisin umumi itirazlarına rağmen,/ salonun bir k1Őesinde bir “kare” teşkil etmeye/ muvaffak oldu.

bir poker partisi yapmak teklifinde (i) / bulun- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir poker partisi yapmak (ty) / teklifi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir poker partisi (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / poker partisi (i): sıfat tamlaması

poker (ty) / partisi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

gençler (1) / fıŐıldaŐıp s1yleŐmeye o kadar teşne iken (y): zarf-fiil grubu

fıŐıldaŐıp s1yleŐmeye (i) / o kadar teşne (i): kısaltma grubu (y1nelme grubu)

o kadar (s) / teşne (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (e): edat grubu

fıŐıldaŐıp (f) / s1yleŐ- (f): tekrar grubu

kadınlar (1) / g1l1Ő1p konuşmaya o kadar meyyal (iken) (y): zarf-fiil grubu

g1l1Ő1p konuşmaya (i) / o kadar meyyal (i): kısaltma grubu (y1nelme grubu)

o kadar (s) / meyyal (i): sıfat tamlaması

g1l1Ő1p (f) / konuŐ- (f): tekrar grubu

aydan (i) / sonra (e): edat grubu

akşam (ty) / 1st1 (tn): belirtisiz isim tamlaması

o (s) / g1n (i): sıfat tamlaması

muvaffak (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

salonun bir k1Őesinde (yt) / bir “kare” (bsn) / teşkil etme (y): isim-fiil grubu

teşkil (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / “kare” (i): sıfat tamlaması

salonun (ty) / bir k1Őesi (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / k1Çe (i): sıfat tamlaması

meclisin umumi itirazlarına (i) / rağmen (e): edat grubu

meclisin (ty) / umumi itirazları (tn): belirtili isim tamlaması

umumi (s) / itirazlar (i): sıfat tamlaması

4.Zira,/ Cemil'den başka Madam Kronski ve Beyoğlulu diğer birkaç madam,/ bu oyunun coşkun heveskârlarındandılar.

bu oyunun (ty) / coşkun heveskârları (tn): belirtili isim tamlaması

coşkun (s) / heveskâr (i): sıfat tamlaması

bu (s) / oyun (i): sıfat tamlaması

Cemil'den başka (s) / Madam Kronski ve Beyoğlulu diğer birkaç madam (i): sıfat tamlaması

Madam Kronski (i) / ve (be) / Beyoğlulu diğer birkaç madam (i): bağlama grubu

Beyoğlulu (s) / diğer birkaç madam (i): sıfat tamlaması

diğer (s) / birkaç madam (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / madam (i): sıfat tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

Cemil'den (i) / başka (çe): edat grubu

Seniha,/ salonun diğer bir köşesinde/ arkadaşlarından iki genç kızla biraderinin dostlarından iki genç adam ve yeni evlenmiş bir hanımdan bileşik bir grup ortasında/ büyük halasının torunu Hakkı Celis'in kendisine okuduğu şiirleri dinler/ görünüyor./ Ta/ içinden/ Faik Bey'e/ kızgındı./ Zira,/ bu meclislere revnak verebilecek/ yalnız/ onun sohbetleri,/ onun esprileri,/ onun şakalarıydı./ O, bir köşeye çekilir çekilmez/ oda,/ suyu çekilmiş bir havuza/ dönüyor/ ve/ hiç kimse/ ne yapacağını/ bilemiyordu./ Seniha'nın ise,/ başkalarının sözlerinden/ dehşetli bir surette/ içi sıkılıyordu./ Hele/ halazadesi Celis'in şiirlerine/ hiç/ tahammülü/ yoktu./ Bu genç,/ kendisinden ancak bir iki ay küçük olmasına ve şimdiden birçok şiirleri bazı mecmualarda çıkmış olmasına rağmen,/ ona, parmakları mürekkep lekeli ve pantolonunun dizleri çıkmış zavallı bir mektep çocuğu gibi görünmekten/ kurtulamıyordu./ Hakkı Celis her okuduğu manzumenin sonunda:

"Abla, dün gece bir sonnet daha yazdım. Haftaya Nihal mecmuasında çıkacak;" derken,/ Seniha,/ aklı başka yerlerde:/ "Güzel! Güzel!"/ diyordu/ ve/ genç çocuk/ bundan cesaret alarak/ tekrar/ okumaya başlıyordu./

1.Seniha,/ salonun diğer bir köşesinde/ arkadaşlarından iki genç kızla biraderinin dostlarından iki genç adam ve yeni evlenmiş bir hanımdan bileşik bir grup ortasında/ büyük halasının torunu Hakkı Celis'in kendisine okuduğu şiirleri dinler/ görünüyor.

büyük halasının torunu Hakkı Celis'in kendisine okuduğu şiirleri (bln) / dinler (y): sıfat-fiil grubu

büyük halasının torunu Hakkı Celis'in kendisine okuduğu (s) / şiirler (i): sıfat tamlaması

büyük halasının torunu Hakkı Celis'in (ty) / kendisine okuduğu (tn): belirtili isim tamlaması

kendisine (yt) / okuduğu (y): sıfat-fiil grubu

büyük halasının torunu (s) / Hakkı Celis (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

büyük halasının (ty) / torunu (tn): belirtili isim tamlaması

büyük (s) / hala (i): sıfat tamlaması

arkadaşlarından iki genç kızla biraderinin dostlarından iki genç adam ve yeni evlenmiş bir hanımdan bileşik bir grup (ty) / ortası (tn): belirtisiz isim tamlaması

arkadaşlarından iki genç kızla biraderinin dostlarından iki genç adam ve yeni evlenmiş bir hanımdan bileşik (s) / bir grup (i): sıfat tamlaması

bir (s) / grup (i): sıfat tamlaması

arkadaşlarından iki genç kızla biraderinin dostlarından iki genç adam ve yeni evlenmiş bir hanımdan (i) / bileşik (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

arkadaşlarından iki genç kızla biraderinin dostlarından iki genç adam (i) / ve (be) / yeni evlenmiş bir hanım (i): bağlama grubu

yeni evlenmiş (s) / bir hanım (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hanım (i): sıfat tamlaması

yeni (z) / evlenmiş (y): sıfat-fiil grubu

arkadaşlarından iki genç kız (i) / ile (be) / biraderinin dostlarından iki genç adam (i): bağlama grubu

biraderinin dostlarından (s) / iki genç adam (i): sıfat tamlaması

iki (s) / genç adam (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

biraderinin (ty) / dostları (tn): belirtili isim tamlaması

arkadaşlarından (s) / iki genç kız (i): sıfat tamlaması

iki (s) / genç kız (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

salonun (ty) / diğer bir köşesi (tn): belirtili isim tamlaması

diğer (s) / bir köşe (i): sıfat tamlaması

bir (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

2.Ta/ içinden/ Faik Bey'e/ kızgındı.

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

3.Zira,/ bu meclislere revnak verebilecek/ yalnız/ onun sohbetleri,/ onun esprileri,/ onun şakalarıydı.

onun (ty) / şakaları (tn): belirtili isim tamlaması

onun (ty) / esprileri (tn): belirtili isim tamlaması

onun (ty) / sohbetleri (tn): belirtili isim tamlaması

bu meclislere (yt) / revnak verebilecek (y): sıfat-fiil grubu

revnak vere (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

revnak (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / meclisler (i): sıfat tamlaması

4.O, bir köşeye çekilir çekilmez/ oda,/ suyu çekilmiş bir havuza/ dönüyor/ ve/ hiç kimse/ ne yapacağını/ bilemiyordu.

suyu çekilmiş (s) / bir havuz (i): sıfat tamlaması

bir (s) / havuz (i): sıfat tamlaması

suyu (bln) / çekilmiş (y): sıfat-fiil grubu

o, (ö) / bir köşeye (yt) / çekilir çekilmez (y): zarf-fiil grubu

çekilir (i) / çekilmez (i): tekrar grubu

bir (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

ne (bsn) / yapacağı (y): sıfat-fiil grubu

hiç (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

5.Seniha'nın ise,/ başkalarının sözlerinden/ dehşetli bir surette/ içi sıkılıyordu.

Seniha'nın içi (i) / sıkıl- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha'nın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

dehşetli (s) / bir suret (i): sıfat tamlaması

bir (s) / suret (i): sıfat tamlaması

başkalarının (ty) / sözleri (tn): belirtili isim tamlaması

6.Hele/ halazadesi Celis'in şiirlerine/ hiç/ tahammülü/ yoktu.

halazadesi Celis'in şiirlerine (i) / tahammül (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

halazadesi Celis'in (ty) / şiirleri (tn): belirtili isim tamlaması

halazadesi (s) / Celis (i): sıfat tamlaması

7.Bu genç,/ kendisinden ancak bir iki ay küçük olmasına ve şimdiden birçok şiirleri bazı mecmualarda çıkmış olmasına rağmen,/ ona, parmakları mürekkep lekeli ve pantolonunun dizleri çıkmış zavallı bir mektep çocuğu gibi görünmekten/ kurtulamıyordu.

ona (yt) / parmakları mürekkep lekeli ve pantolonunun dizleri çıkmış zavallı bir mektep çocuğu gibi (z) / görünmek (y): isim-fiil grubu

parmakları mürekkep lekeli ve pantolonunun dizleri çıkmış zavallı bir mektep çocuğu (i) / gibi (çe): edat grubu

parmakları mürekkep lekeli ve pantolonunun dizleri çıkmış (s) / zavallı bir mektep çocuğu (i): sıfat tamlaması

zavallı (s) / bir mektep çocuğu (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mektep çocuğu (i): sıfat tamlaması

mektep (ty) / çocuğu (tn): belirtili isim tamlaması

parmakları mürekkep lekeli (i) / ve (be) / pantolonunun dizleri çıkmış (i): bağlama grubu

pantolonunun dizleri (ö) / çıkmış (y): sıfat-fiil grubu

pantolonunun (ty) / dizleri (tn): belirtili isim tamlaması

parmakları (i) / mürekkep lekeli (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

mürekkep (ty) / lekesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

kendisinden ancak bir iki ay küçük olmasına ve şimdiden birçok şiirleri bazı mecmualarda çıkmış olmasına (i) / rağmen (çe): edat grubu

kendisinden ancak bir iki ay küçük olma (i) / ve (be) / şimdiden birçok şiirleri bazı mecmualarda çıkmış olma (i): bağlama grubu

şimdiden (z) / birçok şiirleri (ö) / bazı mecmualarda (yt) / çıkmış olma (y): isim-fiil grubu

çıkmış (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bazı (s) / mecmualar (i): sıfat tamlaması

birçok (s) / şiirler (i): sıfat tamlaması

kendisinden (yt) / ancak (z) / bir iki ay (z) / küçük olma (y): isim-fiil grubu

küçük (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir iki (s) / ay (i): sıfat tamlaması

bir (i) / iki (i): tekrar grubu

bu (s) / genç (i): sıfat tamlaması

8.Hakkı Celis her okuduğu manzumenin sonunda: “Abla, dün gece bir sonnet daha yazdım. Haftaya Nihal mecmuasında çıkacak;” derken,/ Seniha,/ aklı başka yerlerde:/ “Güzel! Güzel!”/ diyordu/ ve/ genç çocuk/ bundan cesaret alarak/ tekrar/ okumaya başlıyordu.

aklı (i) / başka yerlerde (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

başka (s) / yerler (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis (ö) / her okuduğu manzumenin sonunda: (yt) / “Abla, dün gece bir sonnet daha yazdım. Haftaya/ Nihal mecmuasında çıkacak;” (bsn) / derken (y): zarf-fiil grubu

“Abla,/ dün gece/ bir sonnet/ daha/ yazdım./ Haftaya/ Nihal mecmuasında/ çıkacak;” (cümle)

Nihal (ty) / mecmuası (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / sonnet (i): sıfat tamlaması

dün (s) / gece (i): sıfat tamlaması

her okuduğu manzumenin (ty) / sonu (tn): belirtili isim tamlaması

her (s) / okuduğu manzume (i): sıfat tamlaması

okuduğu (s) / manzume (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

okumaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bundan (yt) / cesaret alarak (y): zarf-fiil grubu

cesaret (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

genç (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

Mamafih,/ Seniha'nın yanındaki genç kızlar/ bu şiirlerden pek çok zevk alır gibiydiler./ Gözlerinin içinde bir cezbe aydınlığıyla/ genç şaire/ bakıyor/ ve/ her inşadın sonunda:/

“Aman, ne fevkalade, ne fevkalade!.. Kuzum, bize bunu bir kağıda yazıverin,”/ diyordu./ Heyecanlarında/ az çok samimi idiler./ Bu iki hemşire,/ şiiri musikiye tercih edenlerdendi./ Nitekim,/ yanlarındaki genç adamlardan biri kalkıp da Seniha'dan bir parça piyano çalmasını rica eder etmez,/ bunlar/ Celis'i/ ta/ dizlerinin dibine/ çağırdılar/ ve/ yalvaran gözlerle:/

“Devam ediniz,/ siz/ devam ediniz,”/ dediler.

1.Mamafih,/ Seniha'nın yanındaki genç kızlar/ bu şiirlerden pek çok zevk alır gibiydiler.

bu şiirlerden pek çok zevk alır (i) / gibi (çe): edat grubu

bu şiirlerden (yt) / pek çok (z) / zevk alır (y): sıfat-fiil grubu

zevk (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

pek (s) / çok (i): sıfat tamlaması

bu (s) / şiirler (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın yanındaki (s) / genç kızlar (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

2.Gözlerinin içinde bir cezbe aydınlığıyla/ genç şaire/ bakıyor/ ve/ her inşadın sonunda:/ “Aman, ne fevkalade, ne fevkalade!.. Kuzum, bize bunu bir kağıda yazıverin,”/ diyordu.

genç (s) / şair (i): sıfat tamlaması

gözlerinin içinde (s) / bir cezbe aydınlığı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / cezbe aydınlığı (i): sıfat tamlaması

cezbe (ty) / aydınlığı (tn): belirtisiz isim tamlaması

gözlerinin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

“Aman,/ ne fevkalade,/ ne fevkalade!.. Kuzum,/ bize/ bunu/ bir kağıda/ yazıverin,” (cümle)

ne (s) / fevkalade (i): sıfat tamlaması

ne (s) / fevkalade (i): sıfat tamlaması

yazı (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir (s) / kağıt (i): sıfat tamlaması

her inşadın (ty) / sonu (tn): belirtili isim tamlaması

her (s) / inşat (i): sıfat tamlaması

3.Heyecanlarında/ az çok samimi idiler.

az çok (s) / samimi (i): sıfat tamlaması

az (i) / çok (i): tekrar grubu

4.Bu iki hemşire,/ şiiri musikiye tercih edenlerdendi.

şiiri (bln) / musikiye (yt) / tercih eden (y): sıfat-fiil grubu

tercih (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / iki hemşire (i): sıfat tamlaması

iki (s) / hemşire (i): sıfat tamlaması

5.Nitekim,/ yanlarındaki genç adamlardan biri kalkıp da Seniha'dan bir parça piyano çalmasını rica eder etmez,/ bunlar/ Celis'i/ ta/ dizlerinin dibine/ çağırdılar/ ve/ yalvaran gözlerle:/ "Devam ediniz, siz devam ediniz,"/ dediler.

dizlerinin (ty) / dibi (tn): belirtili isim tamlaması

yanlarındaki genç adamlardan biri (ö) / kalkıp da (z) / Seniha'dan (yt) / bir parça piyano çalmasını (bln) / rica eder etmez (y): zarf-fiil grubu

rica (i) / eder etmez (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

eder (i) / etmez (i): tekrar grubu

bir parça (z) / piyano çalma (y): isim-fiil grubu

piyano (i) / çal- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / parça (i): sıfat tamlaması

yanlarındaki genç adamlardan (s) / biri (i): sıfat tamlaması

yanlarındaki (s) / genç adamlar (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adamlar (i): sıfat tamlaması

"Devam ediniz,/ siz/ devam ediniz," (cümle)

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yalvaran (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

Seniha,/ bütün hıncını/ şimdi/ piyanodan/ alıyordu./ O delikanlılar/ yanubaşlarında/ duruyor/ ve/ biri/ notanın yapraklarını çevirmekle,/ diğeri/ çalınan havayı terennüm etmekle/ meşgul oluyordu./ Demincek onların grubunda bulunan yeni evlenmiş bir genç kadın,/ dinlemek için/ ta/ yakına/ geldi/ ve/ bir murakabe vaziyeti aldı./ Seniha,/ bilinmez nedendir,/ hem bu genç kadına hem de o genç adamlara/ kızılıyordu./

1.Seniha,/ bütün hıncını/ şimdi/ piyanodan/ alıyordu.

bütün (s) / hınç (i): sıfat tamlaması

2.O delikanlılar/ yanbaşılarında/ duruyor/ ve/ biri/ notanın yapraklarını çevirmekle,/ diğeri/ çalınan havayı terennüm etmekle/ meşgul oluyordu.

o (s) / delikanlılar (i): sıfat tamlaması

meşgul (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

çalınan havayı (bln) / terennüm etmek (y): isim-fiil grubu

terennüm (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

çalınan (s) / hava (i): sıfat tamlaması

notanın yapraklarını (bln) / çevirmek (y): isim-fiil grubu

notanın (ty) / yaprakları (tn): belirtili isim tamlaması

3.Demincek onların grubunda bulunan yeni evlenmiş bir genç kadın,/ dinlemek için/ ta/ yakına/ geldi/ ve/ bir murakabe vaziyeti aldı.

dinlemek (i) / için (çe): edat grubu

demincek onların grubunda bulunan (s) / yeni evlenmiş bir genç kadın (i): sıfat tamlaması

yeni evlenmiş (s) / bir genç kadın (i): sıfat tamlaması

bir (s) / genç kadın (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

yeni (z) / evlenmiş (y): sıfat-fiil grubu

demincek (z) / onların grubunda (yt) / bulunan (y): sıfat-fiil grubu

onların (ty) / grubu (tn): belirtili isim tamlaması

bir murakabe vaziyeti (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / murakabe vaziyeti (i): sıfat tamlaması

murakabe (ty) / vaziyeti (tn): belirtisiz isim tamlaması

4.Seniha,/ bilinmez nedendir,/ hem bu genç kadına hem de o genç adamlara/ kızıyordu.

hem (be) / bu genç kadın (i) / hem de (be) / o genç adamlar (i): bağlama grubu

o (s) / genç adamlar (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adamlar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / genç kadın (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

bilinmez/ nedendir (cümle)

“Macit Bey, yaprakları çabuk çeviriyorsunuz!” diye/ çıkmış;/ birkaç dakika sonra,/ öbürüne:/ “Amma da yanlış söylüyorsunuz, Nazif Bey!”/ demişti./

Sonra,/ çaldığı hava bitip de taburenin üstünde arkasına döndüğü zaman,/ hâlâ dalgın ve coşkun tavrını muhafaza eden genç kadına:

“Belkis, kendine gel, çaldığımız bir bar havası idi;” diyerek/ güldü/ ve salonun bir tarafında pokerciler grubunu, diğer köşesinde o genç kızlarla küçük Celis’i görür görmez/ derin bir can sıkıntısıyla/ tekrar/ piyanosuna/ döndü:/ “Şimdi söyleyin, daha ne çalayım, Macit Bey?”/ dedi./ Macit Bey,/ notaları/ karıştırıyordu./ Bu,/ kendini beğenmiş ve her şeyi bilmek iddiasında bir genç adamdı./ İstanbul’da en iyi giyinen ve kadınlar nezdinde en çok rağbet kazanan Türk gencinin kendisi olduğuna emindi./

1.“Macit Bey, yaprakları çabuk çeviriyorsunuz!” diye/ çıkmış;/ birkaç dakika sonra,/ öbürüne:/ “Amma da yanlış söylüyorsunuz, Nazif Bey!”/ demişti./

“Macit Bey, yaprakları çabuk çeviriyorsunuz!” (i) / diye (çe): edat grubu

“Macit Bey,/ yaprakları/ çabuk/ çeviriyorsunuz!” (cümle)

Macit (i) / Bey (u): unvan grubu

“Amma da/ yanlış/ söylüyorsunuz,/ Nazif Bey!” (cümle)

Nazif (i) / Bey (u): unvan grubu

birkaç dakika (s) / sonra (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / dakika (i): sıfat tamlaması

2.Sonra,/ çaldığı hava bitip de taburenin üstünde arkasına döndüğü zaman,/ hâlâ dalgın ve coşkun tavrını muhafaza eden genç kadına: “Belkis, kendine gel, çaldığımız bir bar havası idi;” diyerek/ güldü/ ve/ salonun bir tarafında pokerciler grubunu, diğer köşesinde o genç kızlarla küçük Celis’i görür görmez/ derin bir can sıkıntısıyla/ tekrar/ piyanosuna/ döndü:

hâlâ dalgın ve coşkun tavrını muhafaza eden genç kadına: (yt) / “Belkis, kendine gel, çaldığımız bir bar havası idi;” (bsn) diyerek (y): zarf-fiil grubu

“Belkis,/ kendine gel,/ çaldığımız/ bir bar havası idi;” (cümle)

kendine (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / bar havası (i): sıfat tamlaması

bar (ty) / havası (tn): belirtisiz isim tamlaması

hâlâ dalgın ve coşkun tavrını muhafaza eden (s) / genç kadın (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

hâlâ (z) / dalgın ve coşkun tavrını (bln) / muhafaza eden (y): sıfat-fiil grubu

muhafaza (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

dalgın ve coşkun (s) / tavrı (i): sıfat tamlaması

dalgın (s) / ve (be) / coşkun (i): bağlama grubu

çaldığı hava bitip de taburenin üstünde arkasına döndüğü (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

çaldığı hava bitip de (z) / taburenin üstünde (yt) / arkasına (yt) / döndüğü (y):
sıfat-fiil grubu

taburenin (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

çaldığı hava (ö) / bitip (y): zarf-fiil grubu

çaldığı (s) / hava (i): sıfat tamlaması

derin (s) / bir can sıkıntısı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / can sıkıntısı (i): sıfat tamlaması

can (ty) / sıkıntısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

salonun bir tarafında (yt) / pokerciler grubunu, (bln) / (görür görmez) (y): zarf-fiil
grubu

görür (i) / görmez (i): tekrar grubu

pokerciler (ty) / grubu (tn): belirtisiz isim tamlaması

salonun (ty) / bir tarafı (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

diğer köşesinde (yt) / o genç kızlarla küçük Celis'i (bln) / görür görmez (y): zarf-
fiil grubu

görür (i) / görmez (i): tekrar grubu

o genç kızlar (i) / ile (be) / küçük Celis (i): bağlama grubu

küçük (s) / Celis (i): sıfat tamlaması

o (s) / genç kızlar (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

diğer (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

3.“Şimdi söyleyin, daha ne çalayım, Macit Bey?”/ dedi.

“Şimdi/ söyleyin,/ daha/ ne/ çalayım,/ Macit Bey?” (cümle)

Macit (i) / Bey (u): unvan grubu

4.Macit Bey,/ notaları/ karıştırıyordu.

Macit (i) / Bey (u): unvan grubu

5.Bu,/ kendini beğenmiş ve her şeyi bilmek iddiasında bir genç adamdı.

kendini beğenmiş ve her şeyi bilmek iddiasında (s) / bir genç adam (i): sıfat
tamlaması

bir (s) / genç adam (i): sıfat tamlaması

kendini beğenmiş (i) / ve (be) / her şeyi bilmek iddiası (i): bağlama grubu

her şeyi bilmek (ty) / iddiası (tn): belirtisiz isim tamlaması

her şeyi (bln) / bilmek (y): isim-fiil grubu

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

kendini (bln) / beğenmiş (y): sıfat-fiil grubu

6.İstanbul'da en iyi giyinen ve kadınlar nezdinde en çok rağbet kazanan Türk gencinin kendisi olduğuna emindi.

İstanbul'da en iyi giyinen ve kadınlar nezdinde en çok rağbet kazanan Türk gencinin kendisi olduğuna (i) / emin (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

İstanbul'da en iyi giyinen ve kadınlar nezdinde en çok rağbet kazanan Türk gencinin (ty) / kendisi olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

kendisi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

İstanbul'da en iyi giyinen ve kadınlar nezdinde en çok rağbet kazanan (s) / Türk genci (i): sıfat tamlaması

Türk (ty) / genci (tn): belirtisiz isim tamlaması

İstanbul'da en iyi giyinen (i) / ve (be) / kadınlar nezdinde en çok rağbet kazanan (i): bağlama grubu

kadınlar nezdinde (z) / en çok (z) / rağbet kazanan (y): sıfat-fiil grubu

rağbet (i) / kazan- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

en (s) / çok (i): sıfat tamlaması

kadınlar (i) / nezdinde (çe): edat grubu

İstanbul'da (yt) / en iyi (z) / giyinen (y): sıfat-fiil grubu

en (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

Gerçi,/ bazı geceler onun sabaha karşı Beyoğlu barlarında Viyanalı fahişelerle vals ettiğini ve her akşam üstü, kıyafetine ait bir iş için, “Mir”e uğradığını bilenler/ vardı./ Fakat/ zengin dostlar âlemindeki muvaffakiyetlerinden/ hiç kimsenin haberi/ yoktu./ Mütemadiyen kadın peşinden koştuğu/ görülür./ Lakin/ bunlardan birine yaklaşp da, konuştuğu/ henüz/ vaki olmamıştır./ Bir gün/ Seniha ile biraz açılmak teşebbüsünde bulundu/ ve/ genç kızdan/ şu cevabı/ aldıydı: /

1.Gerçi,/ bazı geceler onun sabaha karşı Beyoğlu barlarında Viyanalı fahişelerle vals ettiğini ve her akşam üstü, kıyafetine ait bir iş için, “Mir”e uğradığını bilenler/ vardı.

bazı geceler onun sabaha karşı Beyoğlu barlarında Viyanalı fahişelerle vals ettiğini ve her akşam üstü, kıyafetine ait bir iş için, “Mir”e uğradığını (bln) / bilen (y): sıfat-fiil grubu

bazı geceler onun sabaha karşı Beyoğlu barlarında Viyanalı fahişelerle vals ettiğini (i) / ve (be) / her akşam üstü, kıyafetine ait bir iş için, “Mir”e uğradığını (i): bağlama grubu

her akşam üstü, (z) / kıyafetine ait bir iş için, (z) / “Mir”e (yt) / uğradığı (y): sıfat-fiil grubu

kıyafetine ait bir iş (i) / için (çe): edat grubu

kıyafetine ait (s) / bir iş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / iş (i): sıfat tamlaması

kıyafetine (i) / ait (çe): edat grubu

her (s) / akşam üstü (i): sıfat tamlaması

akşam (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

onun (ty) / bazı geceler sabaha karşı Beyoğlu barlarında Viyanalı fahişelerle vals ettiği (tn): belirtili isim tamlaması

bazı geceler (z) / sabaha karşı (z) / Beyoğlu barlarında (yt) / Viyanalı fahişelerle (z) / vals ettiği (y): sıfat-fiil grubu

vals (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Viyanalı (s) / fahişeler (i): sıfat tamlaması

Beyoğlu (ty) barları (tn): belirtisiz isim tamlaması

sabaha (i) / karşı (çe): edat grubu

bazı (s) / geceler (i): sıfat tamlaması

2.Fakat/ zengin dostlar âlemindeki muvaffakiyetlerinden/ hiç kimsenin haberi/ yoktu.

hiç kimsenin (ty) / haberi (tn): belirtili isim tamlaması

hiç (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

zengin dostlar âlemindeki (s) / muvaffakiyetler (s): sıfat tamlaması

zengin dostlar (ty) / âlemi (tn): belirtisiz isim tamlaması

zengin (s) / dostlar (i): sıfat tamlaması

3.Mütemadiyen kadın peşinden koştuğu/ görülür.

mütemadiyen (z) / kadın peşinden (yt) / koştuğu (y): sıfat-fiil grubu

kadın (ty) / peşi (tn): belirtisiz isim tamlaması

4.Lakin/ bunlardan birine yaklaşp da, konuştuğu/ henüz/ vaki olmamıştır.

vaki (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bunlardan birine yaklaşp da, (z) / konuştuğu (y): sıfat-fiil grubu

bunlardan birine (yt) / yaklaşp (y): zarf-fiil grubu

bunlardan (s) / biri (i): sıfat tamlaması

5.Bir gün/ Seniha ile biraz açılmak teşebbüsünde bulundu/ ve/ genç kızdan/ şu cevabı/ aldıydı:

Seniha ile biraz açılmak teşebbüsünde (i) / bulun- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha ile biraz açılmak (ty) / teşebbüsü (tn): belirtisiz isim tamlaması

Seniha ile (z) / biraz (z) / açılmak (y): isim-fiil grubu

Seniha (i) / ile (çe): edat grubu

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

şu (s) / cevap (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

“Macit Bey,/ siz/ benim tipim değilsiniz./ Ben,/ esmer ve uzun boyluları/ severim./ Siz,/ kısa ve beyazsınız./ Ben,/ giyinişte biraz itinasız olanları/ severim,/ siz ise,/ henüz ütüden çıkmış kostümlerinize ve dimdik duruşlarınızla/ tıpkı/ elbise mağazalarının camekânlarındaki mankenlere/ benziyorsunuz./ Sesinizin ahengi/ hoşuma gitmiyor./ Sonra/ ben,/ her şeyden evvel/ beni beğenen erkekleri/ severim,/ siz ise/ kendinizden başka kimseyi beğenmez gibi/ görünüyorsunuz.”/

1.Macit Bey,/ siz/ benim tipim değilsiniz.

benim (ty) / tipim (tn): belirtili isim tamlaması

Macit (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Ben,/ esmer ve uzun boyluları/ severim.

esmer (i) / ve (be) / uzun boylu (i): bağlama grubu

uzun (s) / boylu (i): sıfat tamlaması

3.Siz,/ kısa ve beyazsınız.

kısa (i) / ve (be) / beyaz (i): sıfat tamlaması

4.Ben,/ giyinişte biraz itinasız olanları/ severim,/ siz ise,/ henüz ütüden çıkmış kostümlerinize ve dimdik duruşlarınızla/ tıpkı/ elbise mağazalarının camekânlarındaki mankenlere/ benziyorsunuz.

giyinişte (yt) / biraz (z) / itinasız olan (y): sıfat-fiil grubu

itinasız (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

elbise mağazalarının camekânlarındaki (s) / mankenler (i): sıfat tamlaması

elbise mağazalarının (ty) / camekânları (tn): belirtili isim tamlaması

elbise (ty) / mağazaları (tn): belirtisiz isim tamlaması

henüz ütüden çıkmış kostümler (i) / ve (be) / dimdik duruşlar (i): bağlama grubu

dimdik (z) / duruş (y): sıfat-fiil grubu

henüz ütüden çıkmış (s) / kostümler (i): sıfat tamlaması

henüz (z) / ütüden (yt) / çıkmış (y): sıfat-fiil grubu

5.Sesinizin ahengi/ hoşuma gitmiyor.

hoşuma (i) / git- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

sesinizin (ty) / ahengi (tn): belirtili isim tamlaması

6.Sonra/ ben,/ her şeyden evvel/ beni beğenen erkekleri/ severim,/ siz ise/ kendinizden başka kimseyi beğenmez gibi/ görünüyorsunuz.

beni beğenen (s) / erkekler (i): sıfat tamlaması

beni (bln) / beğenen (y): sıfat-fiil grubu

her şeyden (i) / evvel (çe): edat grubu

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

kendinizden başka kimseyi beğenmez (i) / gibi (çe): edat grubu

kendinizden başka kimseyi (bln) / beğenmez (y): sıfat-fiil grubu

kendinizden başka (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

kendinizden (i) / başka (çe): edat grubu

Nazif Bey'e gelince,/ o da/ Macit Bey'den pek farklı bir insan/ değildir./ Esasen/ bütün gün,/ bütün gezmelerinde,/ bütün eğlencelerinde/ beraberdirler./ Beyoğlu'nda,/ Doğruyol'da/ onları ayrı ayrı gören/ hiç/ olmamıştır./ Biraz da akrabadırlar./ Macit Bey'in babası Abdülhamit devrinde ailesiyle beraber Beyrut'a sürüldüğü zaman,/ uzun müddet/ Nazif Bey'in babası Afif Paşa'nın evinde/ misafir kaldılar/ ve/ teyzesinin kızını,/ Nazif'in halazadesine/ verdiler./ Afif Paşa,/ şimdi/ âyan azasındandır,/ Macit'in babası Enis Paşa ise,/ ilanı meşrutiyeti müteakip/ sıra ile/ birçok nezaretlere/ geçmişti./

1.Nazif Bey'e gelince,/ o da/ Macit Bey'den pek farklı bir insan değildir.

Macit Bey'den pek farklı (s) / bir insan (i): sıfat tamlaması

bir (s) / insan (i): sıfat tamlaması

Macit Bey'den (i) / pek farklı (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

pek (s) / farklı (i): sıfat tamlaması

Macit (i) / Bey (u): unvan grubu

Nazif Bey'e (yt) / gelince (y): zarf-fiil grubu

Nazif (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Esasen/ bütün gün,/ bütün gezmelerinde,/ bütün eğlencelerinde/ beraberdirler.

bütün (s) / eğlence (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / gezme (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / gün (i): sıfat tamlaması

3.Beyoğlu'nda,/ Doğruyol'da/ onları ayrı ayrı gören/ hiç/ olmamıştır.

onları (bln) / ayrı ayrı (z) / gören (y): sıfat-fiil grubu

ayrı (i) / ayrı (i): tekrar grubu

4.Biraz da akrabadırlar.

biraz (s) / akraba (i): sıfat tamlaması

5.Macit Bey'in babası Abdülhamit devrinde ailesiyle beraber Beyrut'a sürüldüğü zaman,/ uzun müddet/ Nazif Bey'in babası Afif Paşa'nın evinde/ misafir kaldılar/ ve/ teyzesinin kızını,/ Nazif'in halazadesine/ verdiler.

misafir (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Nazif Bey'in babası Afif Paşa'nın (ty) / evi (tn): belirtili isim tamlaması

Nazif Bey'in babası (s) / Afif Paşa (i): sıfat tamlaması

Afif (i) / Paşa (u): unvan grubu

Nazif Bey'in (ty) / babası (tn): belirtili isim tamlaması

Nazif (i) / Bey (u): unvan grubu

uzun (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

Macit Bey'in babası Abdülhamit devrinde ailesiyle beraber Beyrut'a sürüldüğü (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

Macit Bey'in babası (ö) / Abdülhamit devrinde (z) / ailesiyle beraber (z) / Beyrut'a (yt) / sürüldüğü (y): sıfat-fiil grubu

ailesiyle (i) / beraber (çe): edat grubu

Abdülhamit (ty) devri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Macit Bey'in (ty) / babası (tn): belirtili isim tamlaması

Macit (i) / Bey (u): unvan grubu

Nazif'in (ty) / halazadesi (tn): belirtili isim tamlaması

teyzesinin (ty) / kızı (tn): belirtili isim tamlaması

6.Afif Paşa,/ şimdi/ âyan azasındandır,/ Macit'in babası Enis Paşa ise,/ ilanı meşrutiyeti müteakip/ sıra ile/ birçok nezaretlere/ geçmişti.

âyan (ty) / azası (tn): belirtili isim tamlaması

Afif (i) / Paşa (u): unvan grubu

birçok (s) / nezaretler (i): sıfat tamlaması

sıra (i) / ile (çe): edat grubu

ilanı meşrutiyeti (i) / müteakip (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

Macit'in babası (s) / Enis Paşa (i): sıfat tamlaması

Enis (i) / Paşa (u): unvan grubu

Macit'in (ty) / babası (tn): belirtili isim tamlaması

Poker masasından yükselen gürültü/ adeta/ piyano sesini/ boğuyordu./ Seniha/ "tuş"lara/ daha büyük bir şiddetle/ bastı./ Sonra,/ yarı ciddi yarı sahte bir asabiyetle/ yerinden kalkıp/ oyunculara doğru/ gitti:/

"Yeter artık, burayı bir tripo'ya çevirdiniz,"/ dedi/ ve/ Faik Bey'in önündeki fişleri/ karıştırmak, dağıtmak istedi./ Fakat,/ daima o kadar lakayt, şakacı, tahammüllü ve rint olan Faik Bey,/ oyunda/ gayet ciddi ve asabiydi,/ genç kızın omzunun üstünden uzanan elini/ bileğinden/ yakaladı,/ arkaya doğru/ itti./ Cemil,/ gayet gevrek bir kahkaha ile/ gülüyor:/

"Seniha, bırak! Kaybediyor, kaybediyor, zavallı!"/ diyordu./ Beyoğlulu madam/ pek zarif bir nükte söylüyormuş gibi:/

"E, oyunda kaybeden aşkta kazanır,"/ dedi./

1.Poker masasından yükselen gürültü/ adeta/ piyano sesini/ boğuyordu.

piyano (ty) / sesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

poker masasından yükselen (s) / gürültü (i): sıfat tamlaması

poker masasından (yt) / yükselen (y): sıfat-fiil grubu

poker (ty) / masası (tn): belirtisiz isim tamlaması

2.Seniha/ “tuş”lara/ daha büyük bir şiddetle/ bastı.

daha büyük (s) / bir şiddet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şiddet (i): sıfat tamlaması

daha (s) / büyük (i): sıfat tamlaması

3.Sonra,/ yarı ciddi yarı sahte bir asabiyetle/ yerinden kalkıp/ oyunculara doğru/ gitti:

oyunculara (i) / doğru (çe): edat grubu

yerinden (yt) kalkıp (y): zarf-fiil grubu

yarı ciddi (s) / yarı sahte (s) / bir asabiyet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / asabiyet (i):sıfat tamlaması

yarı (i) / sahte (i): sıfat tamlaması

yarı (i) / ciddi (i): sıfat tamlaması

4.“Yeter artık, burayı bir tripo’ya çevirdiniz,”/ dedi/ ve/ Faik Bey’in önündeki fişleri/ karıştırmak, dağıtmak istedi.

“Yeter/ artık,/ burayı/ bir tripo’ya/ çevirdiniz,” (cümle)

bir (s) / tripo (i): sıfat tamlaması

karıştırmak, (i) / dağıtmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Faik Bey’in önündeki (s) / fişler (i): sıfat tamlaması

Faik Bey’in (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

5.Fakat,/ daima o kadar lakayt, şakacı, tahammüllü ve rint olan Faik Bey,/ oyunda/ gayet ciddi ve asabiydi,/ genç kızın omzunun üstünden uzanan elini/ bileğinden/ yakaladı,/ arkaya doğru/ itti.

gayet ciddi (i) / ve (be) / asabi (i): bağlama grubu

gayet (s) / ciddi (i): sıfat tamlaması

daima o kadar lakayt, şakacı, tahammüllü ve rint olan (s) / Faik Bey (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

daima (z) / o kadar (z) / lakayt, şakacı, tahammüllü ve rint olan (y): sıfat-fiil grubu

lakayt, şakacı, tahammüllü ve rint (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

lakayt, (i) / şakacı, (i) / tahammüllü (i) / ve (be) / rint (i): bağlama grubu

o (i) / kadar (çe): edat grubu

genç kızın (ty) / omzunun üstünden uzanan eli (tn): belirtili isim tamlaması

omzunun üstünden uzanan (s) / el (i): sıfat tamlaması

omzunun üstünden (yt) / uzanan (y): sıfat-fiil grubu

omzunun (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

arkaya (i) / doğru (çe): edat grubu

6.Cemil,/ gayet gevrek bir kahkaha ile/ gülüyor:

gayet gevrek bir kahkaha (i) / ile (çe): edat grubu

gayet gevrek (s) / bir kahkaha (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kahkaha (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / gevrek (i): sıfat tamlaması

7.“Seniha, bırak! Kaybediyor, kaybediyor, zavallı!”/ diyordu.

“Seniha,/ bırak!/ Kaybediyor,/ kaybediyor,/ zavallı!” (cümle)

kayb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kayb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

8.Beyoğlulu madam/ pek zarif bir nükte söylüyormuş gibi/ “E, oyunda kaybeden aşkta kazanır,”/ dedi.

“E, oyunda kaybeden/ aşkta/ kazanır,” (cümle)

oyunda (yt) / kaybeden (y): sıfat-fiil grubu

kayb (i) /et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

pek zarif bir nükte söylüyormuş (i) / gibi (çe): edat grubu

pek zarif bir nükte/ söylüyormuş (cümle)

pek zarif (s) / bir nükte (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nükte (i): sıfat tamlaması

pek (s) / zarif (i): sıfat tamlaması,

Beyoğlulu (s) / madam (i): sıfat tamlaması

Ve/ madamın baş ucunda duran Macit Bey/ bu sözü üzerine alınarak/ gülmeye başladı./ Seniha,/ gittikçe artan bir asabiyetle/ şiir okuyanlara doğru/ gitti/ ve/ afacan, şımarık bir çocuk tavriyle/ Hakkı Celis'in uzun perçemli saçlarından yakalayıp/ yukarı doğru/ çekti./ Biçare genç/ sapsarı kesildi/ ve/ ağzında yarım kalmış bir mısra ile/ gülmeye çalıştı./ İki hemşireden birisi,/ Nuriye Hanım,/ saçları çekilen genç şaire şefkatle bakarak:/

“Zavallı şair! İşte sizin nasibiniz bu...”/ dedi./

Öbürü,/ Neyyire Hanım,/ Celâl Sahir Bey'den birkaç mısra/ okudu:/

*-Saçlarım,/ saçlarımla/ eğlenme!/
Bırak/ onları/ nasıl perişansa/*

1.Ve/ madamın baş ucunda duran Macit Bey/ bu sözü üzerine alınarak/ gülmeye başladı.

gülmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bu sözü (bln) / üzerine alınarak (y): zarf-fiil grubu

üzerine (i) / alın- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / söz (i): sıfat tamlaması

madamın baş ucunda duran (s) / Macit Bey (i): sıfat tamlaması

Macit (i) / Bey (u): unvan grubu

madamın baş ucunda (yt) / duran (y): sıfat-fiil grubu

madamın (ty) / baş ucu (tn): belirtili isim tamlaması

baş (ty) / ucu (tn): belirtisiz isim tamlaması

2.Seniha,/ gittikçe artan bir asabiyetle/ şiir okuyanlara doğru/ gitti/ ve/ afacan, şımarık bir çocuk tavrıyla/ Hakkı Celis'in uzun perçemli saçlarından yakalayıp/ yukarı doğru/ çekti.

şiir okuyanlara (i) / doğru (çe): edat grubu

şiir (bsn) / okuyan (y): sıfat-fiil grubu

gittikçe artan (s) / bir asabiyet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / asabiyet (i): sıfat tamlaması

gittikçe (s) / artan (y): sıfat-fiil grubu

yukarı (i) / doğru (çe): edat grubu

Hakkı Celis'in uzun perçemli saçlarından (yt) / yakalayıp (y): zarf-fiil grubu

Hakkı Celis'in (ty) / uzun perçemli saçları (tn): belirtili isim tamlaması

uzun perçemli (s) / saçlar (i): sıfat tamlaması

uzun (s) / perçemli (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

afacan, şımarık bir çocuk (ty) / tavrı (tn): belirtisiz isim tamlaması

afacan, (s) / şımarık (s) / bir çocuk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

3.Biçare genç/ sapsarı kesildi/ ve/ ağzında yarım kalmış bir mısra ile/ gülmeye çalıştı.

sapsarı (i) / kesil- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

biçare (s) / genç (i): sıfat tamlaması

gülmeye (i) / çalış- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

ağzında yarım kalmış bir mısra (i) / ile (çe): edat grubu

ağzında yarım kalmış (s) / bir mısra (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mısra (i): sıfat tamlaması

ağzında (yt) / yarım kalmış (y): sıfat-fiil grubu

yarım (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

4.İki hemşireden birisi,/ Nuriye Hanım,/ saçları çekilen genç şaire şefkatle bakarak:/ “Zavallı şair! İşte sizin nasibiniz bu...”/ dedi.

“Zavallı şair!/ İşte/ sizin nasibiniz/ bu...” (cümle)

sizin (ty) / nasibiniz (tn): belirtili isim tamlaması

zavallı (s) / şair (i): sıfat tamlaması

saçları çekilen genç şaire (yt) / şefkatle (z) / bakarak (y): zarf-fiil grubu

saçları çekilen (s) / genç şair (i): sıfat tamlaması

genç (s) / şair (i): sıfat tamlaması

saçları (bln) / çekilen (y): sıfat-fiil grubu

Nuriye (i) / Hanım (u): unvan grubu

iki hemşireden (s) / biri (i): sıfat tamlaması

iki (s) / hemşire (i): sıfat tamlaması

5.Öbürü,/ Neyyire Hanım,/ Celâl Sahir Bey'den birkaç mısra/ okudu:

Celâl Sahir Bey'den (s) / birkaç mısra (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / mısra (i): sıfat tamlaması

Celâl Sahir (i) / Bey (u): unvan grubu

Celâl (i) / Sahir (i): birleşik isim

Neyyire (i) / Hanım (u): unvan grubu

6.-Saçlarım,/ saçlarımla/ eğlenme!/ Bırak/ onları/ nasıl perişansa/ Öyle/ kalsın/ ve/ ihtizaz-ı mesâ.../

nasıl (s) / perişan (i): sıfat tamlaması

Seniha,/ şimdi/ munis bir kedi gibi/ Hakkı Celis'e/ sokuluyor,/ bir kolunu genç adamın ensesinden geçirip,/ dizlerinin üstüne/ oturuyor,/ diğer eliyle/ çenesini/ okşuyordu./

“Zavallı çocuk,/ zavallı çocuk.../ Ne kadar/ sarardın!/ A,/ ne kadar/ sapsarı kesildin!/ Söyle/ bana,/ `mesâ`/ ne demek?/”

Küçük şair/ heyecandan/ tıkanyordu./ Genç kız,/ elini/ halazadesinin göğsüne/ götürdü/ ve/ birden sanki o göğüs üstünde gezinen eline bir iğne batmış gibi, yerinden fırlayıp hayretle geri çekilerek:/

“Ayol baksanıza, kalbi yerinden kopacak, kalbi yerinden fırlayacak... Öyle çarpıyor, öyle çarpıyor ki!..” diye/ haykırdı./

1.Seniha,/ şimdi/ munis bir kedi gibi/ Hakkı Celis'e/ sokuluyor,/ bir kolunu genç adamın ensesinden geçirip,/ dizlerinin üstüne/ oturuyor,/ diğer eliyle/ çenesini/ okşuyordu.

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

munis bir kedi (i) / gibi (çe): edat grubu

munis (s) / bir kedi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kedi (i): sıfat tamlaması

dizlerinin (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

bir kolunu (bln) / genç adamın ensesinden (yt) / geçirip (y): zarf-fiil grubu

genç adamın (ty) / ensesi (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kol (i): sıfat tamlaması

diğer (s) / el (i): sıfat tamlaması

2.Zavallı çocuk,/ zavallı çocuk...

zavallı (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

zavallı (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

3.Ne kadar/ sarardın!

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

4.A,/ ne kadar/ sapsarı kesildin!

sapsarı (s) / kesil- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

5.Söyle/ bana,/ `mesâ`/ ne/ demek?

6.Küçük şair/ heyecandan/ tıkanıyordu.

küçük (s) / şair (i): sıfat tamlaması

7.Genç kız,/ elini/ halazadesinin göğsüne/ götürdü/ ve/ birden sanki o göğüs üstünde gezinen eline bir iğne batmış gibi, yerinden fırlayıp hayretle geri çekilerek:/ “Ayol baksanıza, kalbi yerinden kopacak, kalbi yerinden fırlayacak... Öyle çarpıyor, öyle çarpıyor ki!..” diye/ haykırdı.

halazadesinin (ty) / göğsü (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

“Ayol baksanıza, kalbi yerinden kopacak, kalbi yerinden fırlayacak... Öyle çarpıyor, öyle çarpıyor ki!..” (i) / diye (çe): edat grubu

“Ayol/ baksanıza,/ kalbi/ yerinden/ kopacak,/ kalbi/ yerinden/ fırlayacak.../ Öyle/ çarpıyor,/ öyle/ çarpıyor ki!..” (cümle)

birden sanki o göğüs üstünde gezinen eline bir iğne batmış gibi, yerinden fırlayıp (z) / hayretle (z) / geri (z) / çekilerek (y): zarf-fiil grubu

birden (z) / sanki o göğüs üstünde gezinen eline bir iğne batmış gibi, (z) / yerinden (yt) / fırlayıp (y): zarf-fiil grubu

sanki o göğüs üstünde gezinen eline bir iğne batmış (i) / gibi (çe): edat grubu
sanki (cdö) / o göğüs üstünde gezinen eline (yt) / bir iğne (ö) / batmış (y): sıfat-fiil grubu
bir (s) / iğne (i): sıfat tamlaması
o göğüs üstünde gezinen (s) / el (i): sıfat tamlaması
o göğüs üstünde (yt) / gezinen (y): sıfat-fiil grubu
o (s) / göğüs üstü (i): sıfat tamlaması
göğüs (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

Nuriye ve Neyyire Hanımlar/ sıra ile/ ellerini/ Hakkı Celis'in göğsü üstüne/ koydular/ ve/ aynı hayretle/ genç adamın yüzüne/ baktılar./ O,/ artık/ heyecanını saklayamayacak bir haldeydi;/ koşarak/ salondan/ çıktı./ Neyyire Hanım:/

“Biçare genç, çok hassas!”/ dedi./

Ve/ manidar gözlerle/ Seniha'nın yüzüne/ baktı./ Seniha/ şimdi/ poker grubuyla/ meşguldü./ dalgın dalgın/ cevap verdi:/

“Evet,/ lüzumundan fazla.”/

1.Nuriye ve Neyyire Hanımlar/ sıra ile/ ellerini/ Hakkı Celis'in göğsü üstüne/ koydular/ ve/ aynı hayretle/ genç adamın yüzüne/ baktılar.

Hakkı Celis'in göğsü (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

Hakkı Celis'in (ty) / göğsü (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

sıra (i) / ile (çe): edat grubu

Nuriye ve Neyyire (i) / Hanımlar (u): unvan grubu

Nuriye (i) / ve (be) / Neyyire (i): bağlama grubu

genç adamın (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

aynı (s) / hayret (i): sıfat tamlaması

2.O,/ artık/ heyecanını saklayamayacak bir haldeydi;/ koşarak/ salondan/ çıktı.

heyecanını saklayamayacak (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

heyecanını (bln) / saklayamayacak (y): sıfat-fiil grubu

3.Neyyire Hanım:/ “Biçare genç,/ çok hassas!”/ dedi.

“Biçare genç,/ çok hassas!” (cümle)

çok (s) / hassas (i): sıfat tamlaması

biçare (s) / genç (i): sıfat tamlaması

Neyyire (i) / Hanım (u): unvan grubu

4.Ve/ manidar gözlerle/ Seniha'nın yüzüne/ baktı.

Seniha'nın (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

manidar (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

5.Seniha/ şimdi/ poker grubuyla/ meşguldü,/ dalgın dalgın/ cevap verdi:

poker (ty) / grubu (tn): belirtisiz isim tamlaması

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

dalgın (i) / dalgın (i): tekrar grubu

6.Evet,/ lüzumundan fazla.

lüzumundan (i) / fazla (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

Akıbet/ saat yedi buçukta/ oyun/ nihayet buldu./ Birer birer/ masanın başından/ kalktılar./ Faik Bey /ziyanını çıkarmış,/ hattâ/ biraz da/ kazanmıştı:/ Gülerek/ Seniha'ya/ yaklaştı:/

“Hangi elinizdi,/ bakayım,/ önümdeki fişlere dokunan?”/

Ve/ kendine uzatılan eli dudaklarına getirerek/ ilave etti:/

“Sevgili el,/ biraz dokunur dokunmaz/ öyle bir şans/ getirdi ki,/ bu/ adeta/ bir peri eli...”/

Beyoğlulu madam,/ yine/ aynı soğuk zarafetiyle/ bir nükte/ daha/ söylemek istedi:/

“Ama, bu sizin için bir cihetten hiç iyi değil,”/ dedi./ “O el fişlerinize dokunur dokunmaz kaybetmek/ sizin menfaatinize daha uygundu.”

1.Akıbet/ saat yedi buçukta/ oyun/ nihayet buldu.

saat (i) / yedi buçukta (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

nihayet (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yedi (i) / buçuk (i): sayı grubu

2.Birer birer/ masanın başından/ kalktılar.

masanın (ty) / başı (tn): belirtili isim tamlaması

birer (i) / birer (i): tekrar grubu

3.Faik Bey /ziyanını çıkarmış,/ hattâ/ biraz da/ kazanmıştı:

ziyanını (i) / çıkar- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

4.Gülerek/ Seniha'ya/ yaklaştı:

5.Hangi elinizdi,/ bakayım,/ önümdeki fişlere dokunan?

hangi (s) / el (i): sıfat tamlaması

önümdeki fişlere (yt) / dokunan (y): sıfat-fiil grubu

önümdeki (s) / fişler (i): sıfat tamlaması

6.Ve/ kendine uzatılan eli dudaklarına getirerek/ ilave etti:

ilave (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendine uzatılan eli (bln) / dudaklarına (yt) / getirerek (y): zarf-fiil grubu

kendine uzatılan (s) / el (i): sıfat tamlaması

kendine (yt) / uzatılan (y): sıfat-fiil grubu

7.Sevgili el,/ biraz dokunur dokunmaz/ öyle bir şans/ getirdi ki,/ bu/ adeta/ bir peri eli...

öyle (s) / bir şans (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şans (i): sıfat tamlaması

biraz (z) / dokunur dokunmaz (y): zarf-fiil grubu

dokunur (i) / dokunmaz (i): tekrar grubu

sevgili (s) / el (i): sıfat tamlaması

bir (s) / peri eli (i): sıfat tamlaması

peri (ty) / eli (tn): belirtisiz isim tamlaması

8.Beyoğlulu madam,/ yine/ aynı soğuk zarafetiyle/ bir nükte/ daha/ söylemek istedi:

söylemek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir (s) / nükte (i): sıfat tamlaması

aynı (s) / soğuk zarafet (i): sıfat tamlaması

soğuk (s) / zarafet (i): sıfat tamlaması

Beyoğlulu (s) / madam (i): sıfat tamlaması

9.“Ama, bu sizin için bir cihetten hiç iyi değil,”/ dedi.

“Ama,/ bu/ sizin için/ bir cihetten/ hiç/ iyi değil,” (cümle)

bir (i) / cihetten (çe): edat grubu

sizin (i) / için (çe): edat grubu

10.O el fişlerinize dokunur dokunmaz kaybetmek/ sizin menfaatinize daha uygundu.

sizin menfaatinize (i) / daha uygun (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

daha (s) / uygun (i): sıfat tamlaması

sizin (ty) / menfaatiniz (tn): belirtili isim tamlaması

o el fişlerinize dokunur dokunmaz (z) / kaybetmek (y): isim-fiil grubu

kayb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

o el (ö) / fişlerinize (yt) / dokunur dokunmaz (y): zarf-fiil grubu

dokunur (i) / dokunmaz (i): tekrar grubu

o (s) / el (i): sıfat tamlaması

Faik Bey,/ geniş bir kahkaha ile/ cevap verdi:/

“Oh, kalpten evvel kese...” diyerek/ Neyyire Hanımların yanına/ seğirtti./ Onlar,/ Faik Bey daha söze başlamadan/ kırıtıp gülüşmeye koyuldular;/ zira/ biliyordular ki/ bu genç adam,/ tuhaf ve şakacıdır./ Biraz ötede/ Cemil,/ arkadaşlarıyla/ koltuklara/ kurulmuşlar,/ sigara içiyorlar/ ve/ yüksek sesle/ konuşuyorlardı./ Faik Bey/ biraz da/ onların yanında/ kaldı,/ sonra/ piyanoya yaklaşarak,/ ayak üstünde/ yarım bir hava/ çaldı./ Daha sonra/ birden/ mihanikî bir hareketle/ salondakilere/ döndü./ Yerlere kadar/ bir reverans/ yaptı:/

“Hanımlar,/ efendiler,/ au revoir!”/

Seniha:/

“A, niçin? Bu akşam yemeğe kalmayacak mısınız? Öyle dememiş miydiniz?” diye/ soruyordu./ Faik Bey:/

“Kalmak isterdim, fakat kabil değil, bilseniz... Kabil değil,” dedi/ ve/ çıktı gitti./

Öbür davetliler de/ sekiz buçuğa doğru/ birer birer/ çıkıp gittiler./ Cemil de/ sıvıştı./ Madam Kronski/ odasına/ çıktı./

1.Faik Bey,/ geniş bir kahkaha ile/ cevap verdi:

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

geniş bir kahkaha (i) / ile (çe): edat grubu

geniş (s) / bir kahkaha (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kahkaha (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

2.“Oh, kalpten evvel kese...” diyerek/ Neyyire Hanımların yanına/ seğirtti.

Neyyire Hanımların (ty) / yanına (tn): belirtili isim tamlaması

Neyyire (i) / Hanımlar (u): unvan grubu

“Oh, kalpten evvel kese...” (bsn) / diyerek (y): zarf-fiil grubu

“Oh,/ kalpten evvel/ kese...” (cümle)

kalpten (i) / evvel (çe): edat grubu

3.Onlar,/ Faik Bey daha söze başlamadan/ kırıtıp gülüşmeye koyuldular;/ zira/ biliyordular ki/ bu genç adam,/ tuhaf ve şakacıdır.

kırıtıp gülüşmeye (i) / koyul- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

kırıtıp (f) / gülüş- (f): tekrar grubu

Faik Bey (ö) / daha (z) / söze başlamadan (y): zarf-fiil grubu

söze (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

tuhaf (i) / ve şakacı (i): bağlama grubu

bu (s) / genç adam (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

4.Biraz ötede/ Cemil,/ arkadaşlarıyla/ koltuklara/ kurulmuşlar,/ sigara içiyorlar/ ve/ yüksek sesle/ konuşuyorlardı.

sigara (i) / iç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

biraz (s) / öte (i): sıfat tamlaması

yüksek (s) / ses (i): sıfat tamlaması

5.Faik Bey/ biraz da/ onların yanında/ kaldı,/ sonra/ piyanoya yaklaşarak,/ ayak üstünde/ yarım bir hava/ çaldı.

onların (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

yarım (s) / bir hava (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hava (i): sıfat tamlaması

ayak (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

piyanoya (yt) / yaklaşarak (y): zarf-fiil grubu

6.Daha sonra/ birden/ mihanikî bir hareketle/ salondakilere/ döndü.

mihanikî (s) / bir hareket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

daha (s) / sonra (i): sıfat tamlaması

7.Yerlere kadar/ bir reverans/ yaptı:

bir (s) / reverans (i): sıfat tamlaması

yerlere (i) / kadar (çe): edat grubu

8.Hanımlar,/ efendiler,/ au revoir!

9.Seniha:/ “A, niçin? Bu akşam yemeğe kalmayacak mısınız? Öyle dememiş miydiniz?” diye/ soruyordu.

“A, niçin? Bu akşam yemeğe kalmayacak mısınız? Öyle dememiş miydiniz?” (i) / diye (çe): edat grubu

“A,/ niçin?/ Bu akşam/ yemeğe/ kalmayacak mısınız?/ Öyle/ dememiş miydiniz?” (cümle)

bu (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

10.Faik Bey:/ “Kalmak isterdim, fakat kabil değil, bilseniz... Kabil değil,” dedi/ ve/ çıktı gitti.

çıktı (i) / gitti (i): tekrar grubu

“Kalmak isterdim,/ fakat/ kabil değil,/ bilseniz.../ Kabil değil,” (cümle)

kalmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

11.Öbür davetliler de/ sekiz buçuğa doğru/ birer birer/ çıkıp gittiler.

çıkıp (f) / git- (f): tekrar grubu

birer (i) / birer (i): tekrar grubu

sekiz buçuğa (i) / doğru (çe): edat grubu

sekiz (i) / buçuk (i): sayı grubu

öbür (s) / davetliler (i): sıfat tamlaması

12.Cemil de/ sıvıştı.

13.Madam Kronski/ odasına/ çıktı.

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

Seniha/ alacakaranlıkla dolan salonda/ bir müddet/ yalnız kaldı,/ alacakaranlıkta,/ bu genç kız,/ bembeyaz/ görünüyordu./ Pencerenin önünde/ koltuğun içine atılmış bir demet zambak gibiydi./ Düzgün ve narin endamı/ şeklini kaybetmiş,/ bu ılık yaz akşamında/ sanki/ eriyordu./ Ruhunda da/ böyle bir eriyiş/ vardı./ Derin bir iç sıkıntısı/ bu alacakaranlık gibi/ asabını/ sarmıştı./ Niçin/ öbürleriyle beraber/ çıkıp gitmemişti?/ Bütün gece/ bu koca evin içinde/ yapayalnız/ ne/ yapacaktı?/ Bu ev,/ bazı günler,/ bazı saatler/ ona/ bir mezar gibi/ görünüyordu./ Nefesi darlaşıyor/ ve/ sokağa/ fırlamak,/ koşmak, haykırmak istiyordu./ Ta/ on dört yaşından beri/ kalbinde/ bilmediği yerlerin, görmediği şeylerin, tanımadığı kimselerin hasreti/ vardı./ Fransızca, "Nereye kaçmalı?" sözü/ dilinde/ daimi nakarattı./ Bu memlekette ve bu konakta/ ona/ her şey/ dar, az ve adi/ görünüyordu./ Eşya,/ arzusuna göre değildi./ Evin nizamı/ her türlü ihtişamdandan ari idi./ Büyük babası, annesi, hattâ bazen babası/ ona,/ lisanlarını anlamadığı, hareketlerinden ürktüğü başka cinsten birtakım mahlukat gibi/ geliyordu.

1.Seniha/ alacakaranlıkla dolan salonda/ bir müddet/ yalnız kaldı,/ alacakaranlıkta,/ bu genç kız,/ bembeyaz/ görünüyordu.

yalnız (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

alacakaranlıkla dolan (s) / salon (i): sıfat tamlaması

alacakaranlıkla (z) / dolan (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / genç kız (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

2.Pencerenin önünde/ koltuğun içine atılmış bir demet zambak gibiydi.

koltuğun içine atılmış bir demet zambak (i) / gibi (çe): edat grubu

koltuğun içine atılmış (s) / bir demet zambak (i): sıfat tamlaması

bir demet (s) / zambak (i): sıfat tamlaması

bir (s) / demet (i): sıfat tamlaması

koltuğun içine (yt) / atılmış (y): sıfat-fiil grubu

koltuğun (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

pencerenin (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

3.Düzgün ve narin endamı/ şeklini kaybetmiş,/ bu ılık yaz akşamında/ sanki/ eriyordu.

bu (s) / ılık yaz akşamı (i): sıfat tamlaması

ılık (s) / yaz akşamı (i): sıfat tamlaması

yaz (ty) / akşamı (tn): belirtisiz isim tamlaması

şeklini (bln) / kaybetmiş (olup) (y): zarf-fiil grubu

kaybetmiş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kayb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

düzgün ve narin (s) / endam (i): sıfat tamlaması

düzgün (i) / ve (be) / narin (i): bağlama grubu

4.Ruhunda da/ böyle bir eriyiş/ vardı.

böyle (s) / bir eriyiş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / eriyiş (i): sıfat tamlaması

5.Derin bir iç sıkıntısı/ bu alacakaranlık gibi/ asabını/ sarmıştı.

bu alacakaranlık (i) / gibi (çe): edat grubu

bu (s) / alacakaranlık (i): sıfat tamlaması

derin (s) / bir iç sıkıntısı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / iç sıkıntısı (i): sıfat tamlaması

iç (ty) / sıkıntısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

6.Niçin/ öbürleriyle beraber/ çıkıp gitmemişti?

çıkıp (f) / git- (f): tekrar grubu

öbürleriyle (i) / beraber (çe): edat grubu

7.Bütün gece/ bu koca evin içinde/ yapayalnız/ ne/ yapacaktı?

bu koca evin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / koca ev (i): sıfat tamlaması

koca (s) / ev (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / gece (i): sıfat tamlaması

8.Bu ev,/ bazı günler,/ bazı saatler/ ona/ bir mezar gibi/ görünüyordu.

bir mezar (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / mezar (i): sıfat tamlaması

bazı (s) / saatler (i): sıfat tamlaması

bazı (s) / günler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / ev (i): sıfat tamlaması

9.Nefesi darlaşıyor/ ve/ sokağa/ fırlamak,/ koşmak, haykırmak istiyordu.

nefesi (i) / darlaş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

fırlamak (i) / (iste-) (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

koşmak, (i) / haykırmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

10.Ta/ on dört yaşından beri/ kalbinde/ bilmediği yerlerin, görmediği şeylerin, tanımadığı kimselerin hasreti/ vardı.

bilmediği yerlerin, (ty) / görmediği şeylerin, (ty) / tanımadığı kimselerin (ty) / hasreti (tn): belirtili isim tamlaması

tanımadığı (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

görmediği (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

bilmediği (s) / yerler (i): sıfat tamlaması

on dört yaşından (i) / beri (çe): edat grubu

on dört (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

on (i) / dört (i): sayı grubu

11.Fransızca, “Nereye kaçmalı?” sözü/ dilinde/ daimi nakarattı.

daimi (s) / nakarat (i): sıfat tamlaması

Fransızca (s) / “Nereye kaçmalı?” sözü (i): sıfat tamlaması

“Nereye kaçmalı?” (ty) / sözü (tn): belirtisiz isim tamlaması

“Nereye/ kaçmalı?” (cümlle)

12.Bu memlekette ve bu konakta/ ona/ her şey/ dar, az ve adi/ görünüyordu.

dar, (i) / az (i) / ve (be) / adi (i): bağlama grubu

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bu memleket (i) / ve (be) / bu konak (i): bağlama grubu

bu (s) / konak (i): sıfat tamlaması

bu (s) / memleket (i): sıfat tamlaması

13.Eşya,/ arzusuna göre değildi.

arzusuna (i) / göre (çe): edat grubu

14.Evin nizamı/ her türlü ihtişamdan ari idi.

her türlü ihtişamdan (i) / ari (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

her türlü (s) / ihtişam (i): sıfat tamlaması

her (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

evin (ty) / nizamı (tn): belirtili isim tamlaması

15.Büyük babası, annesi, hattâ bazen babası/ ona,/ lisanlarını anlamadığı, hareketlerinden ürktüğü başka cinsten birtakım mahlukat gibi/ geliyordu.

lisanlarını anlamadığı, hareketlerinden ürktüğü başka cinsten birtakım mahlukat (i) / gibi (çe): edat grubu

lisanlarını anlamadığı, (s) / hareketlerinden ürktüğü (s) / başka cinsten birtakım mahlukat (i): sıfat tamlaması

başka cinsten (s) / birtakım mahlukat (i): sıfat tamlaması

birtakım (s) / mahlukat (i): sıfat tamlaması

başka (s) / cins (i): sıfat tamlaması

hareketlerinden (yt) / ürktüğü (y): sıfat-fiil grubu

lisanlarını (bln) / anlamadığı (y): sıfat-fiil grubu

büyük baba (i) / anne (i) / hattâ (be) / bazen baba (i): bağlama grubu

bazen (s) / baba (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / baba (i): sıfat tamlaması

Biraz/ Madam Kronski ile/ anlaşabiliyordu./ Bu kadın,/ ona/ Avrupa'da sürülen yüksek hayatın bazı safahatına dair hikâyeler/ anlatır/ ve/ hayalindeki âleme/ can verirdi./ Zira,/ Madam Kronski/ -kendi iddiasına göre-/ Lehistan'ın en eski ve asil ailelerinden birine mensup bir devlet düşkünü idi./ Avrupa'nın muhtelif yerlerindeki şato eğlencelerine, Çar sarayının merasimine, at üstünde sürgün avlarına, Almanya'nın, İsviçre'nin "kür" yerlerindeki palas hayatına, Fransa'nın cenup sahillerindeki gazino safalarına ve nihayet Paris'in salonlarına, bulvarlarına, kahvelerine, tiyatrolarına dair bir çok şeyler/ biliyordu./ Seniha/ bütün bunları dinlerken/ kendinden geçerdii/ ve/ gözlerinde bir humma ateşiyle:/

"Madam, söyleyin, bu hayata karışmak için ne lazım?" diye/ sorardı./

Madam Kronski/ şeytani bir tebessümle/ gülerdi:/

"Oh, çok zengin olmalı, çok zengin;"/ derdi.

1.Biraz/ Madam Kronski ile/ anlaşabiliyordu.

anlaşa (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Madam Kronski (i) / ile (çe): edat grubu

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

2.Bu kadın,/ ona/ Avrupa'da sürülen yüksek hayatın bazı safahatına dair hikâyeler/ anlatır/ ve/ hayalindeki âleme/ can verirdi.

Avrupa'da sürülen yüksek hayatın bazı safahatına dair (s) / hikâyeler (i): sıfat tamlaması

Avrupa'da sürülen yüksek hayatın bazı safahatına (i) / dair (çe): edat grubu

Avrupa'da sürülen yüksek hayatın (ty) / bazı safahatı (tn): belirtili isim tamlaması

bazı (s) / safahat (i): sıfat tamlaması

Avrupa'da sürülen (s) / yüksek hayat (i): sıfat tamlaması

yüksek (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

Avrupa'da (yt) / sürülen (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

can (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

hayalindeki (s) / âlem (i): sıfat tamlaması

3.Zira,/ Madam Kronski/ -kendi iddiasına göre-/ Lehistan'ın en eski ve asil ailelerinden birine mensup bir devlet düşkünü idi.

Lehistan'ın en eski ve asil ailelerinden birine mensup (s) / bir devlet düşkünü (i): sıfat tamlaması

bir (s) / devlet düşkünü (i): sıfat tamlaması

devlet (ty) / düşkünü (tn): belirtisiz isim tamlaması

Lehistan'ın en eski ve asil ailelerinden birine (i) / mensup (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

Lehistan'ın en eski ve asil ailelerinden (s) / biri (i): sıfat tamlaması

Lehistan'ın (ty) / en eski ve asil aileleri (tn): belirtili isim tamlaması

en eski ve asil (s) / aileler (i): sıfat tamlaması

en eski (s) / ve (be) / asil (i): bağlama grubu

en (s) / eski (i): sıfat tamlaması

kendi iddiasına (i) / göre (çe): edat grubu

kendi (s) / iddiası (i): sıfat tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

4.Avrupa'nın muhtelif yerlerindeki şato eğlencelerine, Çar sarayının merasimine, at üstünde sürgün avlarına, Almanya'nın, İsviçre'nin "kür" yerlerindeki palas hayatına, Fransa'nın cenup sahillerindeki gazino safalarına ve nihayet Paris'in salonlarına, bulvarlarına, kahvelerine, tiyatrolarına dair bir çok şeyler/ biliyordu.

Avrupa'nın muhtelif yerlerindeki şato eğlencelerine, Çar sarayının merasimine, at üstünde sürgün avlarına, Almanya'nın, İsviçre'nin "kür" yerlerindeki palas hayatına, Fransa'nın cenup sahillerindeki gazino safalarına ve nihayet Paris'in salonlarına, bulvarlarına, kahvelerine, tiyatrolarına dair (s) / birçok şeyler (i): sıfat tamlaması

birçok (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

Avrupa'nın muhtelif yerlerindeki şato eğlencelerine, Çar sarayının merasimine, at üstünde sürgün avlarına, Almanya'nın, İsviçre'nin "kür" yerlerindeki palas hayatına, Fransa'nın cenup sahillerindeki gazino safalarına ve nihayet Paris'in salonlarına, bulvarlarına, kahvelerine, tiyatrolarına (i) / dair (çe): edat grubu

Avrupa'nın muhtelif yerlerindeki şato eğlenceleri, (i) / Çar sarayının merasimi, (i) / at üstünde sürgün avları, (i) / Almanya'nın, İsviçre'nin "kür" yerlerindeki palas

hayatı, (i) / Fransa'nın cenup sahillerindeki gazino safaları (i) / ve (be) / nihayet Paris'in salonları, bulvarları, kahveleri, tiyatroları (i): bağlama grubu

nihayet (s) / Paris'in salonları, bulvarları, kahveleri, tiyatroları (i): sıfat tamlaması

Paris'in (ty) / salonları (tn) / bulvarları (tn) / kahveleri (tn) / tiyatroları (tn): belirtili isim tamlaması

Fransa'nın cenup sahillerindeki (s) / gazino safaları (i): sıfat tamlaması

gazino (ty) / safaları (tn): belirtisiz isim tamlaması

Fransa'nın (ty) / cenup sahilleri (tn): belirtili isim tamlaması

cenup (s) / sahiller (i): sıfat tamlaması

Almanya'nın, İsviçre'nin "kür" yerlerindeki (s) / palas hayatı (i): sıfat tamlaması

palas (ty) / hayatı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Almanya'nın (ty) / İsviçre'nin (ty) / "kür" yerleri (tn): belirtili isim tamlaması

"kür" (ty) / yerleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

at üstünde (s) / sürgün avları (i): sıfat tamlaması

sürgün (ty) / avları (tn): belirtisiz isim tamlaması

at (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

Çar sarayının (ty) / merasimi (tn): belirtili isim tamlaması

Çar (ty) / sarayı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Avrupa'nın muhtelif yerlerindeki (s) / şato eğlenceleri (i): sıfat tamlaması

şato (ty) / eğlenceleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Avrupa'nın (ty) / muhtelif yerleri (tn): belirtili isim tamlaması

muhtelif (s) / yerler (i): sıfat tamlaması

5.Seniha/ bütün bunları dinlerken/ kendinden geçerci/ ve/ gözlerinde bir humma ateşiyle:/ "Madam, söyleyin, bu hayata karışmak için ne lazım?" diye/ sorardı.

kendinden (i) / geç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bütün bunları (bln) / dinlerken (y): zarf-fiil grubu

bütün (s) / bunlar (i): sıfat tamlaması

"Madam, söyleyin, bu hayata karışmak için ne lazım?" (i) / diye (çe): edat grubu

"Madam,/ söyleyin,/ bu hayata karışmak için/ ne/ lazım?" (cümle)

bu hayata karışmak (i) / için (çe): edat grubu

bu hayata (yt) / karışmak (y): isim-fiil grubu

bu (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

gözlerinde (s) / bir humma ateşi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / humma ateşi (i): sıfat tamlaması

humma (ty) / ateşi (tn): belirtisiz isim tamlaması

6.Madam Kronski/ şeytani bir tebessümle/ gülerdi:

şeytani (s) / bir tebessüm (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tebessüm (i): sıfat tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

7.“Oh, çok zengin olmalı, çok zengin;”/ derdi.

“Oh,/ çok/ zengin olmalı,/ çok zengin;” (cümle)

zengin (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

çok (s) / zengin (i): sıfat tamlaması

Ve/ kaybolan servetlerinden/ bahsetmeye başladı./ Annesinin bir inci gerdanlığı/ vardı ki/ babası bir banka işinde iflas ettiği gün,/ tamam yüz bin liraya/ satılmıştı./ Bütün Varşova'da bu incinin bir mislini daha bulmak/ kabil değildi./ Gerçi,/ Nis'te,/ Kontes bilmem kimin, parmağındaki zümrüt yüzük de/ efsanevî bir kıymete haizdi./ Fakat,/ Monte Karlo'da/ bir kumar masası başında/ yarım milyon franga/ gitti./

Madam Kronski:/

“Çocuğum, görmeliydin bu kumar masası etrafındaki ziynet ve ihtişamı ve ortada dönen paranın miktarını;”/ derdi,/ “kadınların elleri/ mücevherattan/ adeta/ kımıldayamayacak derecede/ ağırlaşır;/ yeşil çuhanın üstüne/ sarı altın,/ küreklerle/ dökülür,/ boşaltılır.”/

1.Ve/ kaybolan servetlerinden/ bahsetmeye başladı.

bahsetmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

kaybolan (s) / servet (i): sıfat tamlaması

kayb (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

2.Annesinin bir inci gerdanlığı/ vardı ki/ babası bir banka işinde iflas ettiği gün,/ tamam yüz bin liraya/ satılmıştı.

annesinin (ty) / bir inci gerdanlığı (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / inci gerdanlık (i): sıfat tamlaması

inci (s) / gerdanlık (i): sıfat tamlaması

tamam (s) / yüz bin lira (i): sıfat tamlaması

yüz bin (s) / lira (i): sıfat tamlaması

yüz (s) / bin (i): sıfat tamlaması

babası bir banka işinde iflas ettiği (s) / gün (i): sıfat tamlaması

babası (ö) / bir banka işinde (yt) / iflas ettiği (y): sıfat-fiil grubu

iflas (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / banka işi (i): sıfat tamlaması

banka (ty) / işi (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Bütün Varşova’da bu incinin bir mislini daha bulmak/ kabil değildi.

bütün Varşova’da (yt) / bu incinin bir mislini (bln) / daha (z) / bulmak (y): isim-fiil grubu

bu incinin (ty) / bir misli (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / misli (i): sıfat tamlaması

bu (s) / inci (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / Varşova (i): sıfat tamlaması

4.Gerçi,/ Nis’te,/ Kontes bilmem kimin, parmağındaki zümrüt yüzük de/ efsanevî bir kıymete haizdi.

efsanevî bir kıymete (i) / haiz (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

efsanevî (s) / bir kıymet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kıymet (i): sıfat tamlaması

Kontes bilmem kimin, parmağındaki (s) / zümrüt yüzük (i): sıfat tamlaması

zümrüt (s) / yüzük (i): sıfat tamlaması

Kontes bilmem kimin (ty) / parmağı (tn): belirtili isim tamlaması

Kontes (s) / bilmem kim (i): sıfat tamlaması

bilmem (s) / kim (i): sıfat tamlaması

5.Fakat,/ Monte Karlo’da/ bir kumar masası başında/ yarım milyon franga/ gitti.

yarım milyon (s) / frank (i): sıfat tamlaması

yarım (s) / milyon (i): sıfat tamlaması

bir kumar masası (ty) / başı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / kumar masası (i): sıfat tamlaması

kumar (ty) / masası (tn): belirtisiz isim tamlaması

6.Madam Kronska:/ “Çocuğum, görmeliydin bu kumar masası etrafındaki ziynet ve ihtişamı ve ortada dönen paranın miktarını;”/ derdi,/ “kadınların elleri/ mücevherattan/ adeta/ kıymıdayamayacak derecede/ ağırlaşır;/ yeşil çuhanın üstüne/ sarı altın,/ küreklerle/ dökülür,/ boşaltılır.”

“Çocuğum,/ görmeliydin/ bu kumar masası etrafındaki ziynet ve ihtişamı ve ortada dönen paranın miktarını;” (cümle)

bu kumar masası etrafındaki ziynet ve ihtişam (i) / ve (be) / ortada dönen paranın miktarı (i): bağlama grubu

ortada dönen paranın (ty) / miktarı (tn): belirtili isim tamlaması

ortada dönen (s) / para (i): sıfat tamlaması

ortada (yt) / dönen (y): sıfat-fiil grubu

bu kumar masası etrafındaki (s) / ziynet ve ihtişam (i): sıfat tamlaması

ziynet (i) / ve (be) / ihtişam (i): bağlama grubu

bu kumar masası (ty) / etrafı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / kumar masası (i): sıfat tamlaması
kumar (ty) / masası (tn): belirtisiz isim tamlaması
Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması
kımıldayamayacak (i) / derecede (çe): edat grubu
kadınların (ty) / elleri (tn): belirtili isim tamlaması
sarı (s) / altın (i): sıfat tamlaması
yeşil çuhanın (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması
yeşil (s) / çuha (i): sıfat tamlaması

Seniha,/ Madam Kronski ile hasbıhallerinin bu hasis tarafını/ hiç/ sevmezdi./ İçin için tantana ve debdebeye, iyi kumaşlara, nadide mücevherata pek düşkün olmakla birlikte,/ haddizatında/ paraya/ büyük bir ehemmiyet vermezdi./ İsterdi ki/ bütün bu güzel şeyler/ kendiliğinden/ önüne/ yığılsın./ Nereden geldiğini,/ kimin aldığını/ bilmesin./ Halbuki/ ömründe/ ilk defa/ böyle bir genişliğin tadını/ tatmamıştı./ Gerçi,/ arzularının birçoğu/ tatmin ediliyordu./ Fakat,/ o kadar ağır bir tarzda ve o kadar güçlüklerle ki,/ hepsinin sonunda/ ilk şevkinden/ eser kalmıyordu./ Zaten/ pek maymun iştahlıydı;/ birçok gürültü, birçok inat ve ısrar ile istediği şeyler olur olmaz,/ kalbine/ derhal/ bir bıkkınlık/ gelir/ ve/ biraz evvelki arzusu/ hemen/ bir isteksizliğe/ dönüverirdi./ Seniha'nın dolabında/ hiç giyilmeden modası geçmiş, sararıp solmuş ne kadar elbise,/ senelerden beri kunduracıdan geldiği gibi duran kaç çift kundura/ vardır./

1.Seniha,/ Madam Kronski ile hasbıhallerinin bu hasis tarafını/ hiç/ sevmezdi.

Madam Kronski ile hasbıhallerinin (ty) / bu hasis tarafı (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / hasis taraf (i): sıfat tamlaması

hasis (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

Madam Kronski ile (s) / hasbıhal (i): sıfat tamlaması

Madam Kronski (i) / ile (çe): edat grubu

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

2.İçin için tantana ve debdebeye, iyi kumaşlara, nadide mücevherata pek düşkün olmakla birlikte,/ haddizatında/ paraya/ büyük bir ehemmiyet vermezdi.

büyük bir ehemmiyet (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

büyük (s) / bir ehemmiyet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ehemmiyet (i): sıfat tamlaması

için için tantana ve debdebeye, iyi kumaşlara, nadide mücevherata pek düşkün olmakla (i) / birlikte (çe): edat grubu

için için (z) / tantana ve debdebeye, (yt) / iyi kumaşlara, (yt) / nadide mücevherata (yt) / pek (z) / düşkün olmak (y): isim-fiil grubu

düşkün (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

nadide (s) / mücevherat (i): sıfat tamlaması

iyi (s) / kumaşlar (i): sıfat tamlaması

tantana (i) / ve (be) / debdebe (i): bağlama grubu

için (i) / için (i): tekrar grubu

3.İsterdi ki/ bütün bu güzel şeyler/ kendiliğinden/ önüne/ yığılsın.

bütün (s) / bu güzel şeyler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / güzel şeyler (i): sıfat tamlaması

güzel (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

4.Nereden geldiğini,/ kimin aldığını/ bilmesin.

kimin (ty) / aldığı (tn): belirtili isim tamlaması

nereden (yt) / geldiği (y): sıfat-fiil grubu

5.Halbuki/ ömründe/ ilk defa/ böyle bir genişliğin tadını/ tatmamıştı.

böyle bir genişliğin (ty) / tadı (tn): belirtili isim tamlaması

böyle (s) / bir genişlik (i): sıfat tamlaması

bir (s) / genişlik (i): sıfat tamlaması

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

6.Gerçi,/ arzularının birçoğu/ tatmin ediliyordu.

tatmin (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

arzularının (ty) / birçoğu (tn): belirtili isim tamlaması

7.Fakat,/ o kadar ağır bir tarzda ve o kadar güçlüklerle ki,/ hepsinin sonunda/ ilk şevkinden/ eser kalmıyordu.

o kadar ağır bir tarz (i) / ve (be) / o kadar güçlükler (i): bağlama grubu

o kadar (s) / güçlükler (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

o kadar ağır (s) / bir tarz (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tarz (i): sıfat tamlaması

o kadar (s) / ağır (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

eser (i) / kalma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / şevk (i): sıfat tamlaması

hepsinin (ty) / sonu (tn): belirtili isim tamlaması

8.Zaten/ pek maymun iştahlıdı;/ birçok gürültü, birçok inat ve ısrar ile istediği şeyler olur olmaz,/ kalbine/ derhal/ bir bıkkınlık/ gelir/ ve/ biraz evvelki arzusu/ hemen/ bir isteksizliğe/ dönüverirdi.

pek (s) / maymun iştahlı (i): sıfat tamlaması

maymun (s) / iştahlı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / bıkkınlık (i): sıfat tamlaması

birçok gürültü, birçok inat ve ısrar ile (z) / istediği şeyler (ö) / olur olmaz (y): zarf-fiil grubu

olur (i) / olmaz (i): tekrar grubu

istediği (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

birçok gürültü, (i) / birçok inat ve ısrar (i) / ile (e): edat grubu

birçok (s) / inat ve ısrar (i): sıfat tamlaması

inat (i) / ve (be) / ısrar (i): bağlama grubu

birçok (s) / gürültü (i): sıfat tamlaması

dönü (f) /ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir (s) / isteksizlik (i): sıfat tamlaması

biraz evvelki (s) / arzu (i): sıfat tamlaması

biraz (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

9.Seniha'nın dolabında/ hiç giyilmeden modası geçmiş, sararıp solmuş ne kadar elbise,/ senelerden beri kunduracıdan geldiği gibi duran kaç çift kundura/ vardır.

senelerden beri kunduracıdan geldiği gibi duran (s) / kaç çift kundura (i): sıfat tamlaması

kaç çift (s) / kundura (i): sıfat tamlaması

kaç (s) / çift (i): sıfat tamlaması

senelerden beri (z) / kunduracıdan geldiği gibi (z) / duran (y): sıfat-fiil grubu

kunduracıdan geldiği (i) / gibi (e): edat grubu

kunduracıdan (yt) / geldiği (y): sıfat-fiil grubu

senelerden (i) / beri (e): edat grubu

hiç giyilmeden modası geçmiş, (s) / sararıp solmuş (s) / ne kadar elbise (i): sıfat tamlaması

ne kadar (s) / elbise (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (e): edat grubu

sararıp (f) / sol- (f): tekrar grubu

hiç giyilmeden (z) / modası geçmiş (y): sıfat-fiil grubu

modası (i) / geç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

hiç (z) / giyilmeden (y): zarf-fiil grubu

Seniha'nın (ty) / dolabı (tn): belirtili isim tamlaması

Her Beyoğlu'na inişte alınıp bir kenara atılmış mendil, eldiven, çorap gibi eşya ise/ yığınlar/ teşkil etmektedir./ Bütün bunlara rağmen/ Seniha,/ yine/ büyükbabasını/ lüzumundan fazla/ pinti,/ babasını / hâlâ/ ağlanacak derecede/ züğürt bulur/ ve/ bazı böyle sıkıntılı akşamlarda/ kendisini/ dünyanın en bedbaht ve en yoksul kızlarından biri/ telakki ederdi.

1. Her Beyoğlu'na inişte alınıp bir kenara atılmış mendil, eldiven, çorap gibi eşya ise/ yığınlar/ teşkil etmektedir.

teşkil (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

her Beyoğlu'na inişte alınıp bir kenara atılmış mendil, eldiven, çorap gibi (s) / eşya (i): sıfat tamlaması

her Beyoğlu'na inişte alınıp bir kenara atılmış mendil, eldiven, çorap (i) / gibi (ç): edat grubu

her Beyoğlu'na inişte alınıp bir kenara atılmış (s) / mendil, (i) / eldiven, (i) / çorap (i): sıfat tamlaması

her Beyoğlu'na inişte alınıp (z) / bir kenara (yt) / atılmış (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / kenar (i): sıfat tamlaması

her Beyoğlu'na inişte (z) / alınıp (y): zarf-fiil grubu

her (s) / Beyoğlu'na iniş (i): sıfat tamlaması

Beyoğlu'na (yt) / iniş (y): isim-fiil grubu

2. Bütün bunlara rağmen/ Seniha,/ yine/ büyükbabasını/ lüzumundan fazla/ pinti,/ babasını / hâlâ/ ağlanacak derecede/ züğürt bulur/ ve/ bazı böyle sıkıntılı akşamlarda/ kendisini/ dünyanın en bedbaht ve en yoksul kızlarından biri/ telakki ederdi.

züğürt (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ağlanacak (i) / derecede (ç): edat grubu

pinti (i) / (bul-) (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

lüzumundan (i) / fazla (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

bütün bunlara (i) / rağmen (ç): edat grubu

bütün (s) / bunlar (i): sıfat tamlaması

telakki (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

dünyanın en bedbaht ve en yoksul kızlarından (s) / biri (i): sıfat tamlaması

dünyanın (ty) / en bedbaht ve en yoksul kızları (tn): belirtili isim tamlaması

en bedbaht ve en yoksul (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

en bedbaht (i) / ve (be) / en yoksul (i): bağlama grubu

en (s) / yoksul (i): sıfat tamlaması

en (s) / bedbaht (i): sıfat tamlaması

bazı (s) / böyle sıkıntılı akşamlar (i): sıfat tamlaması

böyle (s) / sıkıntılı akşamlar (i): sıfat tamlaması

sıkıntılı (s) / akşamlar (i): sıfat tamlaması

Gerçi,/ son zamanlarda/ Naim Efendi konağında,/ bir yabancının bile gözüne çarpacak derecede bazı değişiklikler/ oldu./ Bu sene yalıtı kiraya verişleri/ bunlardan biriydi;/ atlardan birinin ölümü üzerine diğer atı da satıp, hususi araba kullanmaktan vazgeçişleri ve arabacı ile seyisleri savışları/ bunlardan ikincisiydi./ Altı aydan beri Madam Kronski'nin maaşını veremeyişleri ve Beyoğlu'nda bazı terzi ve tuhafiyeci hesaplarını ödeyemeyişleri/ bunlardan üçüncüsü ve belki de en ağırıydı.

1.Gerçi,/ son zamanlarda/ Naim Efendi konağında,/ bir yabancının bile gözüne çarpacak derecede bazı değişiklikler/ oldu.

bir yabancının bile gözüne çarpacak derecede (s) / bazı değişiklikler (i): sıfat tamlaması

bazı (s) / değişiklikler (i): sıfat tamlaması

bir yabancının bile gözüne çarpacak (i) / derecede (çe): edat grubu

bir yabancının bile gözüne (i) / çarp- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir yabancının (ty) / gözü (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / yabancı (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi (ty) / konağı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

son (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

2.Bu sene yalıtı kiraya verişleri/ bunlardan biriydi;/ atlardan birinin ölümü üzerine diğer atı da satıp, hususi araba kullanmaktan vazgeçişleri ve arabacı ile seyisleri savışları/ bunlardan ikincisiydi.

bunlardan (s) / biri (i): sıfat tamlaması

bu sene (z) yalıtı (bln) / kiraya veriş (y): isim-fiil grubu

kiraya (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / sene (i): sıfat tamlaması

bunlardan (s) / ikincisi (i): sıfat tamlaması

atlardan birinin ölümü üzerine diğer atı da satıp, hususi araba kullanmaktan vazgeçiş (i) / ve (be) / arabacı ile seyisleri savış (i): bağlama grubu

arabacı ile seyisleri (bln) / savış (y): isim-fiil grubu

arabacı (i) / ile (be) / seyisler (i): bağlama grubu

atlardan birinin ölümü üzerine diğer atı da satıp, (z) / hususi araba kullanmaktan (yt) / vazgeçiş (y): isim-fiil grubu

hususi araba (bsn) / kullanmak (y): isim-fiil grubu

hususi (s) / araba (i): sıfat tamlaması

atlardan birinin ölümü üzerine (z) / diğer atı da (bln) / satıp (y): zarf-fiil grubu

diğer (s) / at (i): sıfat tamlaması

atlardan birinin ölümü (i) / üzerine (çe): edat grubu

atlardan birinin (ty) / ölümü (tn): belirtili isim tamlaması

atlardan (s) biri (i): sıfat tamlaması

3. Altı aydan beri Madam Kronski'nin maaşını veremeyişleri ve Beyoğlu'nda bazı terzi ve tuhafiyeci hesaplarını ödeyemeyişleri/ bunlardan üçüncüsü ve belki de en ağırıydı.

bunlardan üçüncüsü (i) / ve belki de (be) / en ağırı (i): bağlama grubu

en (s) / ağır (i): sıfat tamlaması

bunlardan (s) / üçüncüsü (i): sıfat tamlaması

altı aydan beri Madam Kronski'nin maaşını veremeyiş (i) / ve (be) / Beyoğlu'nda bazı terzi ve tuhafiyeci hesaplarını ödeyemeyiş (i): bağlama grubu

Beyoğlu'nda bazı terzi ve tuhafiyeci hesaplarını (bln) / ödeyemeyiş (y): isim-fiil grubu

Beyoğlu'nda bazı terzi ve tuhafiyeci (ty) / hesapları (tn): belirtisiz isim tamlaması

Beyoğlu'nda (s) / bazı terzi ve tuhafiyeci (i): sıfat tamlaması

bazı (s) / terzi ve tuhafiyeci (i): sıfat tamlaması

terzi (i) / ve (be) / tuhafiyeci (i): bağlama grubu

altı aydan beri (z) / Madam Kronski'nin maaşını (bln) / veremeyiş (y): isim-fiil grubu

Madam Kronski'nin (ty) / maaşı (tn): belirtili isim tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

altı aydan (i) / beri (çe): edat grubu

altı (s) / ay (i): sıfat tamlaması

Seniha, akşam karanlığında bütün bunları düşünürken/ büyükbabası Naim Efendi,/ yavaş yavaş/ salonun ortasına kadar/ gelmiş/ ve:/

“Seniha, kızım! Seniha, sen misin?” diye/ seslenmişti./

Genç kız/ cevap vermedi./ İhtiyar adam/ sordu:/

“Yavrum/ niçin/ karanlıkta/ oturuyorsun?”/

Ve/ arkasında koridordaki lambaları yakmakla meşgul hizmetçiyi/ çağırdı:/

“Marika,/ buranın lambasını da/ yak!”/

Sonra/ gitti,/ pencerenin yanında torununun tam karşısında bir koltuğa/ oturdu./ Naim Efendi,/ evin içinde/ herkesten ziyade/ Seniha'yı/ severdi/ ve/ ona kendini sevdirmek için/ adeta/ yaltaklanırdı./ Fakat/ bu akşam,/ Seniha'yı/ o kadar küskün ve kasvetli/ buldu ki,/ ağzını açıp bir kelime daha söylemeye/ cesaret edemedi./

1.Seniha, akşam karanlığında bütün bunları düşünürken/ büyükbabası Naim Efendi, yavaş yavaş/ salonun ortasına kadar/ gelmiş/ ve:/ “Seniha, kızım! Seniha, sen misin?” diye/ seslenmişti.

salonun ortasına (i) / kadar (çe): edat grubu

salonun (ty) / ortası (tn): belirtili isim tamlaması

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

büyükbabası (s) / Naim Efendi (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

Seniha, (ö) / akşam karanlığında (z) / bütün bunları (bln) / düşünürken (y): zarf-fiil grubu

bütün (s) / bunlar (i): sıfat tamlaması

akşam (ty) / karanlığı (tn): belirtisiz isim tamlaması

“Seniha, kızım! Seniha, sen misin?” (i) / diye (çe): edat grubu

“*Seniha,/ kızım!/ Seniha,/ sen misin?*” (cümle)

2.Genç kız/ cevap vermedi.

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

3.İhtiyar adam/ sordu:

ihtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

4.Yavrum/ niçin/ karanlıkta/ oturuyorsun?

5.Ve/ arkasında koridordaki lambaları yakmakla meşgul hizmetçiyi/ çağırdı:

arkasında koridordaki lambaları yakmakla meşgul (s) / hizmetçi (i): sıfat tamlaması

arkasında koridordaki lambaları yakmakla (i) / meşgul (i): kısaltma grubu (vasıta grubu)

arkasında (yt) / koridordaki lambaları (bln) / yakmak (y): isim-fiil grubu

koridordaki (s) / lambalar (i): sıfat tamlaması

6.Marika,/ buranın lambasını da/ yak!

buranın (ty) / lambası (tn): belirtili isim tamlaması

7.Sonra/ gitti,/ pencerenin yanında torununun tam karşısında bir koltuğa/ oturdu.

pencerenin yanında (s) / torununun tam karşısında (s) / bir koltuk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / koltuk (i): sıfat tamlaması

torununun (ty) / tam karşısı (tn): belirtili isim tamlaması

tam (s) / karşı (i): sıfat tamlaması

pencerenin (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

8.Naim Efendi,/ evin içinde/ herkesten ziyade/ Seniha'yı/ severdi/ ve/ ona kendini sevdirmek için/ adeta/ yaltaklanırdı.

herkesten (i) / ziyade (çe): edat grubu

evin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

ona kendini sevdirmek (i) / için (çe): edat grubu

ona (yt) / kendini (bln) / sevdirmek (y): isim-fiil grubu

9.Fakat/ bu akşam,/ Seniha'yı/ o kadar küskün ve kasvetli/ buldu ki,/ ağzını açıp bir kelime daha söylemeye/ cesaret edemedi.

o kadar (s) / küskün ve kasvetli (i): sıfat tamlaması

küskün (i) / ve (be) / kasvetli (i): bağlama grubu

o (i) / kadar (çe): edat grubu

bu (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

cesaret (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ağzını açıp (z) / bir kelime (bsn) / daha (z) / söyleme (y): isim-fiil grubu

bir (s) / kelime (i): sıfat tamlaması

ağzını (bln) açıp (y): zarf-fiil grubu

Seniha/ hiç beklenilmeyen bir anda,/ birdenbire/ yerinden/ fırladı/ ve/ büyükbabasının dizlerine oturarak/ bir kolunu/ boynundan/ geçirdi/ -bu,/ onun mutakat hareket tarzlarından biridir-/ ve/ ağzını ihtiyarın kulağına yaklaştırdı/ şu garip suali/ sordu:/

“Büyükbaba,/ çok/ sefaletle düştük,/ değil mi?”/

Naim Efendi,/ kâfi derecede kuvvetli olsaydı,/ kucağındaki bu acayip mahluku/ silkip/ yerinden/ fırlatacak/ ve/ koridorlardan koşarak,/ merdivenlerden atlayarak/ konağın dört bir köşesine,/ “Yetişin, yetişin! Seniha'ya bir şey oldu!” diye/ haykıracaktı./ Bütün vücudu/ titriyordu./

“Sefalet mi?/ O/ ne fena söz?/ Niçin,/ yavrum,/ niçin?/ Neyin/ eksik!/? Neyin/ eksik?"/ diyordu./

1.Seniha/ hiç beklenilmeyen bir anda,/ birdenbire/ yerinden/ fırladı/ ve/ büyükbabasının dizlerine oturarak/ bir kolunu/ boynundan/ geçirdi/ -bu,/

onun mutat hareket tarzlarından biridir-/ ve/ ağzını ihtiyarın kulağına yaklaştırıp/ şu garip suali/ sordu:

hiç beklenilmeyen (s) / bir an (i): sıfat tamlaması

bir (s) / an (i): sıfat tamlaması

hiç (z) / beklenilmeyen (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / kol (i): sıfat tamlaması

büyükbabasının dizlerine (yt) / oturarak (y): zarf-fiil grubu

büyükbabasının (ty) / dizleri (tn): belirtili isim tamlaması

onun mutat hareket tarzlarından (s) / biri (i): sıfat tamlaması

onun (ty) / mutat hareket tarzları (tn): belirtili isim tamlaması

mutat (s) / hareket tarzları (i): sıfat tamlaması

hareket (ty) / tarzları (tn): belirtisiz isim tamlaması

şu (s) / garip sual (i): sıfat tamlaması

garip (s) / sual (i): sıfat tamlaması

ağzını (bln) / ihtiyarın kulağına (yt) / yaklaştırıp (y): zarf-fiil grubu

ihtiyarın (ty) / kulağı (tn): belirtili isim tamlaması

2.Büyükbaba,/ çok/ sefalete düştük,/ değil mi?

sefalete (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

3.Naim Efendi,/ kâfi derecede kuvvetli olsaydı,/ kucağındaki bu acayip mahluku/ silkip/ yerinden/ fırlatacak/ ve/ koridorlardan koşarak,/ merdivenlerden atlayarak/ konağın dört bir köşesine,/ “Yetişin, yetişin! Seniha’ya bir şey oldu!” diye/ haykıracaktı.

kucağındaki (s) / bu acayip mahluk (i): sıfat tamlaması

bu (s) / acayip mahluk (i): sıfat tamlaması

acayip (s) / mahluk (i): sıfat tamlaması

kâfi derecede (z) / kuvvetli olsaydı (y): zarf-fiil grubu

kuvvetli (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kâfi (i) / derece (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

“Yetişin, yetişin! Seniha’ya bir şey oldu!” (i) / diye (çe): edat grubu

“Yetişin,/ yetişin!/ Seniha’ya/ bir şey/ oldu!” (cümle)

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

konağın (ty) / dört bir köşesi (tn): belirtili isim tamlaması

dört bir (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

dört (i) / bir (i): tekrar grubu

merdivenlerden (yt) / atlayarak (y): zarf-fiil grubu

koridorlardan (yt) / koşarak (y): zarf-fiil grubu

4.Bütün vücudu/ titriyordu.

bütün (s) / vücut (i): sıfat tamlaması

5.“Sefalet mi? O ne fena söz? Niçin, yavrum, niçin? Neyin eksik! Neyin eksik?”/ diyordu.

“Sefalet mi?/ O/ ne fena söz?/ Niçin,/ yavrum,/ niçin?/ Neyin/ eksik!/ Neyin/ eksik?” (cümle)

ne fena (s) / söz (i): sıfat tamlaması

ne (s) / fena (i): sıfat tamlaması

Fakat/ Naim Efendi/ bunu söylemekle beraber,/ birdenbire,/ ta/ içinden/ bütün eksik şeyleri/ hissetti/ ve/ o güne kadar, genişlik ve bolluk içinde yetişmiş kimselere mahsus bir itminan ile sefalete, zarurete inanmak şöyle dursun, hatta bir parça müzayakaya bile ihtimal veremeyen bu ihtiyar adamın kalbine/ genç kızın bu çılginca suali üzerine/ ilk defa olarak/ korkunç bir yoksuzluk endişesi/ düştü./ Gerçi,/ Vefa Hanındaki merhun hissesinden, Çemberlitaş'taki satılık arsasından, Kanlıca'daki yalısından, bir de tekaüt maaşından başka nesi/ kalmıştı./ Bu tekaüt maaşı ise/ ancak/ gündelik masrafa/ yetişebilirdi./ Halbuki/ Cemil'le Seniha/ her gün/ bu paranın iki mislini/ harcıyorlardı/ ve/ her tarafa/ biraz borçları/ vardı./

Naim Efendi,/ o akşam/ yemekte/ görünmedi./ Erkence/ odasına/ çekildi/ yattı;/ fakat/ sabaha kadar/ gözlerine uyku girmediydi./

1.Fakat/ Naim Efendi/ bunu söylemekle beraber,/ birdenbire,/ ta/ içinden/ bütün eksik şeyleri/ hissetti/ ve/ o güne kadar, genişlik ve bolluk içinde yetişmiş kimselere mahsus bir itminan ile sefalete, zarurete inanmak şöyle dursun, hatta bir parça müzayakaya bile ihtimal veremeyen bu ihtiyar adamın kalbine/ genç kızın bu çılginca suali üzerine/ ilk defa olarak/ korkunç bir yoksuzluk endişesi/ düştü.

hiss (i) /et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bütün (s) / eksik şeyler (i): sıfat tamlaması

eksik (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

bunu söylemekle (i) / beraber (çe): edat grubu

bunu (bln) / söylemek (y): isim-fiil grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

korkunç (s) / bir yoksuzluk endişesi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yoksuzluk endişesi (i): sıfat tamlaması

yoksuzluk (ty) / endişesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

ilk defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

genç kızın bu çılgınca suali (i) / üzerine (çe): edat grubu

genç kızın (ty) / bu çılgınca suali (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / çılgınca sual (i): sıfat tamlaması

çılgınca (s) / sual (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

o güne kadar, genişlik ve bolluk içinde yetişmiş kimselere mahsus bir itminan ile sefalete, zarurete inanmak şöyle dursun, hatta bir parça müzayakaya bile ihtimal veremeyen bu ihtiyar adamın (ty) / kalbi (tn): belirtili isim tamlaması

o güne kadar, genişlik ve bolluk içinde yetişmiş kimselere mahsus bir itminan ile sefalete, zarurete inanmak şöyle dursun, hatta bir parça müzayakaya bile ihtimal veremeyen (s) / bu ihtiyar adam (i): sıfat tamlaması

bu (s) / ihtiyar adam (i): sıfat tamlaması

ihtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

o güne kadar, genişlik ve bolluk içinde yetişmiş kimselere mahsus bir itminan ile (z) / sefalete, zarurete inanmak şöyle dursun (z) / hatta (cdö) / bir parça müzayakaya bile (yt) / ihtimal veremeyen (y): sıfat-fiil grubu

ihtimal (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir parça (s) / müzayaka (i): sıfat tamlaması

bir (s) / parça (i): sıfat tamlaması

şöyle (i) / dur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

sefalete, zarurete inanmak (ö) / şöyle dursun (y): cümle

şöyle (i) / dur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

sefalete (yt) / zarurete (yt) / inanmak (y): isim-fiil grubu

o güne kadar, genişlik ve bolluk içinde yetişmiş kimselere mahsus bir itminan (i) / ile (çe): edat grubu

o güne kadar, genişlik ve bolluk içinde yetişmiş kimselere mahsus (s) / bir itminan (i): sıfat tamlaması

bir (s) / itminan (i): sıfat tamlaması

o güne kadar, genişlik ve bolluk içinde yetişmiş kimselere (i) / mahsus (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

o güne kadar, genişlik ve bolluk içinde yetişmiş (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

o güne kadar, (z) / genişlik ve bolluk içinde (z) / yetişmiş (y): sıfat-fiil grubu

genişlik ve bolluk (i) / içinde (çe): edat grubu

genişlik (i) / ve (be) / bolluk (i): bağlama grubu

o güne (i) / kadar (çe): edat grubu

o (s) / gün (i): sıfat tamlaması

2.Gerçi/ Vefa Hanındaki merhun hissesinden, Çemberlitaş'taki satılık arsasından, Kanlıca'daki yalısından, bir de tekaüt maaşından başka nesi/ kalmıştı.

Vefa Hanındaki merhun hissesinden, Çemberlitaş'taki satılık arsasından, Kanlıca'daki yalısından, bir de tekaüt maaşından başka (s) / ne (i): sıfat tamlaması

Vefa Hanındaki merhun hissesinden, (i) / Çemberlitaş'taki satılık arsasından, (i) / Kanlıca'daki yalısından, (i) / bir de tekaüt maaşından (i) / başka (çe): edat grubu

bir (s) / tekaüt maaşı (i): sıfat tamlaması

tekaüt (ty) / maaşı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Kanlıca'daki (s) / yalı (i): sıfat tamlaması

Çemberlitaş'taki (s) / satılık arsa (i): sıfat tamlaması

satılık (s) / arsa (i): sıfat tamlaması

Vefa Hanındaki (s) / merhun hisse (i): sıfat tamlaması

merhun (s) / hisse (i): sıfat tamlaması

Vefa (ty) / Hanı (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Bu tekaüt maaşı ise/ ancak/ gündelik masrafa/ yetişebilirdi.

yetişe (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

gündelik (s) / masraf (i): sıfat tamlaması

bu (s) / tekaüt maaşı (i): sıfat tamlaması

tekaüt (ty) / maaşı (tn): belirtisiz isim tamlaması

4.Halbuki/ Cemil'le Seniha/ her gün/ bu paranın iki mislini/ harcıyorlardı/ ve/ her tarafa/ biraz borçları/ vardı.

bu paranın (ty) / iki misli (tn): belirtili isim tamlaması

iki (s) misil (i): sıfat tamlaması

bu (s) / para (i): sıfat tamlaması

her (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Cemil (i) / ile (be) / Seniha (i): bağlama grubu

biraz (s) / borç (i): sıfat tamlaması

her (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

5.Naim Efendi,/ o akşam/ yemekte/ görünmedi.

o (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

6.Erkence/ odasına/ çekildi/ yattı;/ fakat/ sabaha kadar/ gözlerine uyku girmede.

gözlerine (i) / uyku (i) / girme- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

sabaha (i) / kadar (çe): edat grubu

Naim Efendi'nin hemşiresi Selma Hanımefendi/ Çemberlitaş civarında büyük bir konakta/ oturur./ Biraderinin küçüğüdür./ Fakat,/ genç kızlığından beri/ ailenin içinde/ herkesten ziyade kendisine hürmet ettiren ağır, haşmetli ve amirane bir hali/ vardı./ Naim Efendi'yi genç yaşından beri kâh yakından, kâh uzaktan sevk ve idare eden/ Selma Hanımefendi'dir./ Naim Efendi,/ hattâ/ evlendikten sonra bile/ birçok zamanlar/ hemşiresinin tesiri altında kaldı;/ bu kadının akliselimine, azim ve iradesine, dirayet ve basiretine/ hayrandı./ Karısının vefatından beri/ hemen/ her sokağa çıkışında/ bir kere/ ona/ uğrardı./ İki kardeş,/ uzun uzadıya/ deritleşirler,/ hasbıhal ederlerdi./ Naim Efendi,/ bu hasbıhallerden/ ekseriya/ dayak yemiş, kabahatli bir çocuk gibi/ çıkardı./ Zira,/ Selma Hanımefendi,/ pek ziyade tok sözlü bir kadındır./ Herkesin kusurunu yüzüne vurmakta ve işlenen hatanın hiç değilse dille cezasını vermekte/ zerre kadar insafı/ yoktur./

1.Naim Efendi'nin hemşiresi Selma Hanımefendi/ Çemberlitaş civarında büyük bir konakta/ oturur.

Çemberlitaş civarında (s) / büyük bir konak (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / bir konak (i): sıfat tamlaması

bir (s) / konak (i): sıfat tamlaması

Çemberlitaş (ty) / civarı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Naim Efendi'nin hemşiresi (s) / Selma Hanımefendi (i): sıfat tamlaması

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

Naim Efendi'nin (ty) / hemşiresi (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Biraderinin küçüğüdür.

biraderinin (ty) / küçüğü (tn): belirtili isim tamlaması

3.Fakat,/ genç kızlığından beri/ ailenin içinde/ herkesten ziyade kendisine hürmet ettiren ağır, haşmetli ve amirane bir hali/ vardı.

herkesten ziyade kendisine hürmet ettiren (s) / ağır, haşmetli ve amirane bir hal (i): sıfat tamlaması

ağır, haşmetli ve amirane (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

ağır, (i) / haşmetli (i) / ve (be) / amirane (i): bağlama grubu

herkesten ziyade (z) / kendisine (yt) / hürmet ettiren (y): sıfat-fiil grubu

hürmet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

herkesten (i) / ziyade (çe): edat grubu

ailenin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

genç kızlığından (i) / beri (çe): edat grubu

genç (s) / kızlık (i): sıfat tamlaması

4.Naim Efendi'yi genç yaşından beri kâh yakından, kâh uzaktan sevk ve idare eden/ Selma Hanımefendi'dir.

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

Naim Efendi'yi (bln) / genç yaşından beri (z) / kâh yakından, kâh uzaktan (z) / sevk ve idare eden (y): sıfat-fiil grubu

sevk ve idare (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sevk (i) / ve (be) / idare (i): bağlama grubu

kâh (be) / yakın (i) / kâh (be) / uzak (i): bağlama grubu

genç yaşından (i) / beri (çe): edat grubu

genç (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

5.Naim Efendi,/ hattâ/ evlendikten sonra bile/ birçok zamanlar/ hemşiresinin tesiri altında kaldı;/ bu kadının akliselimine, azim ve iradesine, dirayet ve basiretine/ hayrandı.

hemşiresinin tesiri altında (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hemşiresinin tesiri (ty) / altı (tn): belirtisiz isim tamlaması

hemşiresinin (ty) / tesiri (tn): belirtili isim tamlaması

birçok (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

evlendikten (i) / sonra (çe): edat grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

bu kadının (ty) / akliselimi (tn) / azim ve iradesi (tn) / dirayet ve basireti (tn): belirtili isim tamlaması

dirayet (i) / ve (be) / basiret (i): bağlama grubu

azim (i) / ve (be) / irade (i): bağlama grubu

bu (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

6.Karısının vefatından beri/ hemen/ her sokağa çıkışında/ bir kere/ ona/ uğrardı.

bir (s) / kere (i): sıfat tamlaması

her (s) / sokağa çıkış (i): sıfat tamlaması

sokağa (yt) / çıkış (y): isim-fiil grubu

karısının vefatından (i) / beri (çe): edat grubu

karısının (ty) / vefatı (tn): belirtili isim tamlaması

7.İki kardeş,/ uzun uzadıya/ dertleşirler,/ hasbihal ederlerdi.

uzun (i) / uzadıya (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

iki (s) / kardeş (i): sıfat tamlaması

hasbihal (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

8.Naim Efendi,/ bu hasbihallerden/ ekseriya/ dayak yemiş, kabahatli bir çocuk gibi/ çıkardı.

dayak yemiş, kabahatli bir çocuk (i) / gibi (çe): edat grubu

dayak yemiş, (s) / kabahatli bir çocuk (i): sıfat tamlaması

kabahatli (s) / bir çocuk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

dayak (i) / ye- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / hasbıhaller (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

9.Zira,/ Selma Hanımefendi,/ pek ziyade tok sözlü bir kadındır.

pek ziyade tok sözlü (s) / bir kadın (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

pek ziyade (s) / tok sözlü (i): sıfat tamlaması

tok (s) / sözlü (i): sıfat tamlaması

pek (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

10.Herkesin kusurunu yüzüne vurmakta ve işlenilen hatanın hiç değilse dille cezasını vermekte/ zerre kadar insafı/ yoktur.

zerre kadar (s) / insaf (i): sıfat tamlaması

zerre (i) / kadar (çe): edat grubu

herkesin kusurunu yüzüne vurmak (i) / ve (be) / işlenilen hatanın hiç değilse dille cezasını vermek (i): bağlama grubu

hiç değilse (cdö) / dille (z) / işlenilen hatanın cezasını (bln) / vermek (y): isim-fiil grubu

işlenilen hatanın (ty) / cezası (tn): belirtili isim tamlaması

işlenilen (s) / hata (i): sıfat tamlaması

herkesin kusurunu (bln) / yüzüne vurmak (y): isim-fiil grubu

yüzüne (i) / vur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

herkesin (ty) / kusuru (tn): belirtili isim tamlaması

Nitekim/ torunuyle o garip konuşmaların ertesi günü, derin hasbıhal ihtiyacıyle hemşiresine koşan Naim Efendi,/ Selma Hanım tarafından/ o kadar sert bir muameleye/ maruz kaldı,/ o kadar/ sarsıldı/ ve/ tartaklandı ki,/ adeta/ kendini tutmasa/ konağa dönerken/ arabasının içinde/ hıçkırarak/ ağlayacaktı./

1.Nitekim/ torunuyle o garip konuşmaların ertesi günü, derin hasbıhal ihtiyacıyle hemşiresine koşan Naim Efendi,/ Selma Hanım tarafından/ o kadar sert bir muameleye/ maruz kaldı,/ o kadar/ sarsıldı/ ve/ tartaklandı ki,/ adeta/ kendini tutmasa/ konağa dönerken/ arabasının içinde/ hıçkırarak/ ağlayacaktı.

maruz (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
o kadar sert (s) / bir muamele (i): sıfat tamlaması
bir (s) / muamele (i): sıfat tamlaması
o kadar (s) / sert (i): sıfat tamlaması
o (i) / kadar (çe): edat grubu
Selma Hanım (i) / tarafından (çe): edat grubu
Selma (i) / Hanım (u): unvan grubu
torunuyla o garip konuşmaların ertesi günü, derin hasbıhal ihtiyacıyla hemşiresine
koşan (s) / Naim Efendi (i): sıfat tamlaması
Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu
torunuyla o garip konuşmaların ertesi günü, (z) / derin hasbıhal ihtiyacıyla (z) /
hemşiresine (yt) / koşan (y): sıfat-fiil grubu
derin (s) / hasbıhal ihtiyacı (i): sıfat tamlaması
hasbıhal (ty) / ihtiyacı (tn): belirtisiz isim tamlaması
torunuyla o garip konuşmaların (ty) / ertesi günü (tn): belirtili isim tamlaması
ertesi (s) / gün (i): sıfat tamlaması
torunuyla (s) / o garip konuşmalar (i): sıfat tamlaması
o (s) / garip konuşmalar (i): sıfat tamlaması
garip (s) / konuşmalar (i): sıfat tamlaması
o (s) / kadar (çe): edat grubu
arabasının (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması
konağa (yt) / dönerken (y): zarf-fiil grubu
kendini (i) / tut- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Hemşiresi,/ yarı hiddetli, yarı müstehzi bir tavırla/ ona/ demişti ki:/

*“Maşallah.../ Demek,/ Seniha'nın akılı/ böyle ciddi şeylere de/ eriyor!/
Ben/ zannederdim ki,/ o,/ ipeğin renginden, sürmenin cinsinden, Beyoğlu'nun
kaldırımında sekmekten ve gençlerle Fransızca şarkılar söylemekten başka bir
şey/ bilmez./ Meğer,/ ara sıra/ evin umuriyle de/ alâkadar oluyormuş,/ iyi ya,/ işte/
sevinin,/ ağabey,/ sevinin:/ Torunun,/ kızından daha akıllı/ çıktı./ 'Büyükbaba,
çok/ sefaletе düştük,/ değil mi?'/ Sefalet mi? Hayır kızım, hayır, rezalet/
demeliydiniz./ Öyle bir rezalet ki,/ Karun'un hazinesi olsa/ örtemez,/ İstanbul'un
dört bir köşesinde/ çın çın/ ötüyor./ Ağabey,/ ağabey,/ kuzum,/ sizin kulaklarınız/
tıkanı mı?/ Gözlerinize/ perde mi/ indi?/ Bir defa/ etrafınızı/ dinlesenize,/ bir
defa/ etrafınıza/ baksanıza!/ Daha/ şimdiden/ torununuz olacak yumurcakların
şöhreti/ âfakı tuttu./ Damadınız/ delinin biri.../ Kızınıza gelince,/ o/ soylu soplulu
budala,/ fakat/ şaşıyorum,/ size/ ne/ oldu?/ Siz ki,/ o kadar ince fikirli, arif, zarif,
kılı kırk yarar bir adamsınız,/ doğrusu ya,/ bazı günler/ size bir sihir ettiklerine/
inanacağım geliyor,/ çünkü,/ sizin tarafınızdan bu derece vurdumduymazlığa/
başka bir mâna veremiyorum!"/*

1.Hemşiresi,/ yarı hiddetli, yarı müstehzi bir tavırla/ ona/ demişti ki:

yarı hiddetli, (s) / yarı müstehzi (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

yarı (s) müstehzi (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / hiddetli (i): sıfat tamlaması

2.Maşallah.../ Demek,/ Seniha'nın akli/ böyle ciddi şeylere de/ eriyor!

böyle (s) / ciddi şeyler (i): sıfat tamlaması

ciddi (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / akli (tn): belirtili isim tamlaması

3.Ben/ zannederdim ki,/ o,/ ipeğin renginden, sürmenin cinsinden, Beyoğlu'nun kaldırımında sekmekten ve gençlerle Fransızca şarkılar söylemekten başka bir şey/ bilmez.

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ipeğin renginden, sürmenin cinsinden, Beyoğlu'nun kaldırımında sekmekten ve gençlerle Fransızca şarkılar söylemekten başka (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

ipeğin renginden, sürmenin cinsinden, Beyoğlu'nun kaldırımında sekmekten ve gençlerle Fransızca şarkılar söylemekten (i) / başka (ç): edat grubu

ipeğin rengi (i) / sürmenin cinsi (i) / Beyoğlu'nun kaldırımında sekmek (i) / ve (be) / gençlerle Fransızca şarkılar söylemek (i): bağlama grubu

gençlerle (z) / Fransızca şarkılar (bsn) / söylemek (y): isim-fiil grubu

Fransızca (s) / şarkılar (i): sıfat tamlaması

Beyoğlu'nun kaldırımında (yt) / sekmek (y): isim-fiil grubu

Beyoğlu'nun (ty) / kaldırımı (tn): belirtili isim tamlaması

sürmenin (ty) / cinsi (tn): belirtili isim tamlaması

ipeğin (ty) / rengi (tn): belirtili isim tamlaması

4.Meğer,/ ara sıra/ evin umuriyle de/ alâkadar oluyormuş,/ iyi ya,/ işte/ sevinin,/ ağabey,/ sevinin:

alâkadar (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

evin (ty) / umuri (tn): belirtili isim tamlaması

ara (i) / sıra (i): tekrar grubu

5.Torunun,/ kızından daha akıllı/ çıktı.

kızından (i) / daha akıllı (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha (s) / akıllı (i): sıfat tamlaması

6.Büyükbaba,/ çok/ sefalete düştük,/ değil mi?

sefalete (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

7.Sefalet mi? Hayır kızım, hayır, rezalet/ demeliydiniz.

Sefalet mi?/ Hayır/ kızım,/ hayır,/ rezalet (cümle)

8.Öyle bir rezalet ki,/ Karun'un hazinesi olsa/ örtemez,/ İstanbul'un dört bir köşesinde/ çın çın/ ötüyor.

öyle (s) / bir rezalet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / rezalet (i): sıfat tamlaması

Karun'un hazinesi (ö) / olsa (y): zarf-fiil grubu

Karun'un (ty) / hazinesi (tn): belirtili isim tamlaması

çın (i) / çın (i): tekrar grubu

İstanbul'un (ty) / dört bir köşesi (tn): belirtili isim tamlaması

dört bir (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

dört (i) / bir (i): tekrar grubu

9.Ağabey,/ ağabey,/ kuzum,/ sizin kulaklarınız/ tıkandı mı?

sizin (ty) / kulaklarınız (tn): belirtili isim tamlaması

10.Gözlerinize/ perde mi indi?

perde (i) / in- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

11.Bir defa/ etrafınızı/ dinlesenize,/ bir defa/ etrafınıza/ baksanıza!

bir (s) / defa (i): sıfat tamlaması

bir (s) / defa (i): sıfat tamlaması

12.Daha/ şimdiden/ torununuz olacak yumurcıkların şöhreti/ âfakı tuttu.

âfakı (i) / tut- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

torununuz olacak yumurcıkların (ty) / şöhreti (tn): belirtili isim tamlaması

torununuz olacak (s) / yumurcıklar (i): sıfat tamlaması

torununuz (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

13.Damadınız/ delinin biri...

delinin (ty) / biri (tn): belirtili isim tamlaması

14.Kızınıza gelince,/ o/ soylu sopludala,/ fakat/ şaşıyorum,/ size/ ne/ oldu?

soylu sopludala (s) / budala (i): sıfat tamlaması

soylu (i) / sopludala (i): tekrar grubu

kızınıza (yt) / gelince (y): zarf-fiil grubu

15.Siz ki,/ o kadar ince fikirli, arif, zarif, kılı kırk yarar bir adamsınız,/ doğrusu ya,/ bazı günler/ size bir sihir ettiklerine/ inanacağım geliyor,/ çünkü,/ sizin tarafınızdan bu derece vurdumduymazlığa/ başka bir mâna veremiyorum!

o kadar ince fikirli (s) / arif (s) / zarif (s) / kılı kırk yarar (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

kılı (i) kırk (i) / yar- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
o kadar (s) / ince fikirli (i): sıfat tamlaması
ince (s) / fikirli (i): sıfat tamlaması
o (i) / kadar (çe): edat grubu
inanacağım (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
size (yt) / bir sihir ettikleri (y): sıfat-fiil grubu
bir sihir (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
bir (s) / sihir (i): sıfat tamlaması
bazı (s) / günler (i): sıfat tamlaması
başka bir mâna (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
başka (s) / bir mâna (i): sıfat tamlaması
bir (s) / mâna (i): sıfat tamlaması
sizin tarafınızdan (s) / bu derece vurdumduymazlık (i): sıfat tamlaması
bu derece (s) / vurdumduymazlık (i): sıfat tamlaması
bu (i) / derece (çe): edat grubu
sizin (i) / tarafınızdan (çe): edat grubu

Naim Efendi,/ elleri dizlerinin üstünde,/ koltuğun içinde iki kat olmuş,/ dik dik/ yere/ bakıyordu./ Selma Hanımefendi/ devam etti:/

“Geçenlerde/ buraya/ Şekibe Hanım/ gelmişti/ -hürriyetten sonra/ bu/ ilk gelişleri,/ dünya/ bir acayip oldu-/ şimdi/ Pangaltı'da/ oturuyorlarmış./ Oğlu/ askerden/ çıkmış;/ Şehremanetinde bir büyük memuriyete/ geçmiş,/ söyledi/ ama,/ unuttum./ Neyse,/ maksat/ bu değil.../ Ve/ kadın/ zaten/ bunları anlatmaya/ gelmemiş./ Diyor ki,/ her akşam üstü/ cumbada oturup/ geleni geçeni/ seyredirim./ Kadıncağz/ yine bir gün cumbada otururken/ bir de/ bakmış ki,/ bizim küçük hanım,/ iki dirhem bir çekirdek./ Peçesini/ açmış,/ bir arabada/ yapayalnız./ Şişli'ye doğru/ gidiyor./ Şekibe Hanım/ seslenmek istemiş,/ fakat/ sonra,/ nemelazım belki istemez,/ demiş:/ Arabada/ öyle bir oturuş/ oturuyormuş ki,/ tarif ede ede/ bitiremiyorlar./ Neyse,/ yirmi dakika geçmemiş,/ Şekibe Hanım/ bir de/ bakmış ki,/ araba/ tekrar/ dönüyor./ fakat/ bu sefer,/ içinde bir de delikanlı ile beraber.../ Esmer, zayıf bir gençmiş,/ mutlaka/ o çapkın Faik olacak./ Araba/ gelmiş,/ beş altı kapı ötede bir evin önünde/ durmuş./ Şekibe Hanım/ bu evdekileri de/ tanıyor./ bir İtalyan ailesiymiş./ Bizimkiler/ inerler/ ve/ tam/ akşamın ikisine kadar/ orda/ kalırlar./

1.Naim Efendi,/ elleri dizlerinin üstünde,/ koltuğun içinde iki kat olmuş,/ dik dik/ yere/ bakıyordu.

dik (i) / dik (i): tekrar grubu

koltuğun içinde (yt) / iki kat olmuş (olarak) (y): zarf-fiil grubu

iki kat olmuş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

iki kat (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

iki (s) / kat (i): sıfat tamlaması

koltuğun (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

elleri (i) / dizlerinin üstünde (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

dizlerinin (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Selma Hanımefendi/ devam etti:

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

3.Geçenlerde/ buraya/ Şekibe Hanım/ gelmişti/ -hürriyetten sonra/ bu/ ilk gelişleri,/ dünya/ bir acayip oldu-/ şimdi/ Pangaltı'da/ oturuyorlarmış.

Şekibe (i) / Hanım (u): unvan grubu

ilk (s) / geliş (i): sıfat tamlaması

hürriyetten (i) / sonra (çe): edat grubu

bir acayip (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / acayip (i): sıfat tamlaması

4.Oğlu/ askerden/ çıkmış;/ Şehremanetinde bir büyük memuriyete/ geçmiş,/ söyledi/ ama,/ unuttum.

Şehremanetinde (s) / bir büyük memuriyet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / büyük memuriyet (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / memuriyet (i): sıfat tamlaması

5.Neyse,/ maksat/ bu değil...

6.Ve/ kadın/ zaten/ bunları anlatmaya/ gelmemiş.

bunları (bln) / anlatma (y): isim-fiil grubu

7.Diyor ki,/ her akşam üstü/ cumbada oturup/ geleni geçeni/ seyredirim.

seyr (i) /et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

geleni (i) / geçeni (i): tekrar grubu

cumbada (yt) / oturup (y): zarf-fiil grubu

her (s) / akşam üstü (i): sıfat tamlaması

akşam (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

8.Kadıncağz/ yine bir gün cumbada otururken/ bir de/ bakmış ki,/ bizim küçük hanım,/ iki dirhem bir çekirdek.

yine (z) / bir gün (z) / cumbada (yt) / otururken (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

iki dirhem (i) / bir çekirdek (i): tekrar grubu

bir (s) / çekirdek (i): sıfat tamlaması

iki (s) / dirhem (i): sıfat tamlaması

bizim (s) / küçük hanım (i): sıfat tamlaması

küçük (s) / hanım (i): sıfat tamlaması

9.Peçesini/ açmış,/ bir arabada/ yapayalnız.

bir (s) / araba (i): sıfat tamlaması

10.Şişli'ye doğru/ gidiyor.

Şişli'ye (i) / doğru (çe): edat grubu

11.Şekibe Hanım/ seslenmek istemiş,/ fakat/ sonra,/ nemelazım belki istemez,/ demiş:

seslenmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Şekibe (i) / Hanım (u): unvan grubu

nemelazım/ belki/ istemez (cümle)

12.Arabada/ öyle bir oturuş/ oturuyormuş ki,/ tarif ede ede/ bitiremiyorlar.

öyle (s) / bir oturuş (i): sıfat tamlaması

bir (s) oturuş (i): sıfat tamlaması

tarif (i) / ede ede (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ede (i) / ede (i): tekrar grubu

13.Neyse,/ yirmi dakika geçmemiş,/ Şekibe Hanım/ bir de/ bakmış ki,/ araba/ tekrar/ dönüyor,/ fakat/ bu sefer,/ içinde bir de delikanlı ile beraber...

Şekibe (i) / Hanım (u): unvan grubu

yirmi dakika/ geçmemiş (cümle)

yirmi (s) / dakika (i): sıfat tamlaması

içinde bir de delikanlı (i) / ile beraber (çe): edat grubu

içinde (i) / bir de delikanlı (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

bir (s) / delikanlı (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sefer (i): sıfat tamlaması

14.Esmer, zayıf bir gençmiş,/ mutlaka/ o çapkın Faik olacak.

esmer (s) / zayıf (s) / bir genç (i): sıfat tamlaması

bir (s) / genç (i): sıfat tamlaması

o çapkın Faik (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

o (s) / çapkın Faik (i): sıfat tamlaması

çapkın (s) / Faik (i): sıfat tamlaması

15.Araba/ gelmiş,/ beş altı kapı ötede bir evin önünde/ durmuş.

beş altı kapı ötede bir evin (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

beş altı kapı ötede (s) / bir ev (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ev (i): sıfat tamlaması

beş altı kapı (s) / öte (i): sıfat tamlaması

beş altı (s) kapı (i): sıfat tamlaması

beş (i) / altı (i): tekrar grubu

16.Şekibe Hanım/ bu evdekileri de/ tanıyor,/ bir İtalyan ailesiymiş.

bu (s) / ev (i): sıfat tamlaması

Şekibe (i) Hanım (u): unvan grubu

bir (s) / İtalyan ailesi (i): sıfat tamlaması

İtalyan (ty) / ailesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

17.Bizimkiler/ inerler/ ve/ tam/ akşamın ikisine kadar/ orda/ kalırlar.

tam akşamın ikisine (i) / kadar (çe): edat grubu

akşamın (ty) / ikisi (tn): belirtili isim tamlaması

Naim Efendi,/ mâveradan gelir bir sesle:/

“Evet,”/ dedi./ “Bundan/ haberim/ var,/ Madam Kronski'nin dostlarıdır./ Bize/ daima/ gelirler./ İadei ziyaret için olacak...”/

Selma Hanım,/ büyük bir hayretle/ biraderinin yüzüne/ baktı:/

“Ya... Ne âlâ!”/ dedi./ “Demek/ bu da/ alafrangalık icabatından!..Ya/ bir gece ta sabaha kadar Nedim Paşa'nın kızı Memduha'nın evinde kalışlarına/ ne/ dersiniz?! Bütün komşular/ o gece/ sabaha kadar/ gürültüden,/ ahenkten/ uyuyamamışlar./ Bizimkiler,/ kadın erkek/ hep/ bir arada imişler./ Bir zaman gelmiş ki,/ mahallenin bekçisi/ kapıyı vurup,/ susunuz, bu kadarı da fazla,/ diyecek olmuş./ Zaten/ komşular,/ bu hal bir daha tekerrür ederse karakola şikâyet edeceğiz,/ diyorlarmış./

Naim Efendi,/ tepeden turnağa kadar/ ürperdi;/ kenarları geniş Aziziye fesinin altında/ yüzü/ küçücük/ görünüyordu;/ dedi ki:/

“Bu eğlenceden de/ haberim/ var./ Benden/ izin aldıldardı.../ Hattâ/ Memduha Hanım,/ bizzat/ kendisi/ geldi,/ bana/ yalvardıydı.”/

1.Naim Efendi,/ mâveradan gelir bir sesle:/“Evet,”/ dedi.

mâveradan gelir (s) / bir ses (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ses (i): sıfat tamlaması

mâveradan (yt) / gelir (y): sıfat-fiil grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Bundan/ haberim/ var,/ Madam Kronski'nin dostlarıdır.

Madam Kronski'nin (ty) / dostları (tn): belirtili isim tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

3.Bize/ daima/ gelirler./ İadei ziyaret için olacak...

iadei ziyaret için(i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

iadei ziyaret (i) / için (çe): edat grubu

4.Selma Hanım,/ büyük bir hayretle/ biraderinin yüzüne/ baktı:

biraderinin (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

büyük (s) / bir hayret (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hayret (i): sıfat tamlaması

Selma (i) / Hanım (u): unvan grubu

5.“Ya... Ne âlâ!”/ dedi.

ne (s) / âlâ (i): sıfat tamlaması

6.Demek/ bu da/ alafrangalık icabatından!..

alafrangalık (ty) / icabatı (tn): belirtisiz isim tamlaması

7.Ya/ bir gece ta sabaha kadar Nedim Paşa'nın kızı Memduha'nın evinde kalışlarına/ ne/ dersiniz?

bir gece (z) / ta (z) / sabaha kadar (z) / Nedim Paşa'nın kızı Memduha'nın evinde (yt) / kalış (y): isim-fiil grubu

Nedim Paşa'nın kızı Memduha'nın (ty) / evi (tn): belirtili isim tamlaması

Nedim Paşa'nın kızı (s) / Memduha (i): sıfat tamlaması

Nedim Paşa'nın (ty) / kızı (tn): belirtili isim tamlaması

Nedim (i) / Paşa (u): unvan grubu

sabaha (i) / kadar (çe): edat grubu

bir (s) / gece (i): sıfat tamlaması

8.Bütün komşular/ o gece/ sabaha kadar/ gürültüden,/ ahenkten/ uyuyamamışlar.

sabaha (i) / kadar (çe): edat grubu

o (s) / gece (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / komşular (i): sıfat tamlaması

9.Bizimkiler,/ kadın erkek/ hep/ bir arada imişler.

bir (s) / ara (i): sıfat tamlaması

kadın (i) / erkek (i): tekrar grubu

10.Bir zaman gelmiş ki,/ mahallenin bekçisi/ kapıyı vurup,/ susunuz, bu kadarı da fazla,/ diyecek olmuş.

Bir zaman/ gelmiş ki (cümle)

bir (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

diyecek (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

susunuz,/ bu kadarı da/ fazla (cümle)

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

kapıyı (bln) / vurup (y): zarf-fiil grubu

mahallenin (ty) / bekçisi (tn): belirtili isim tamlaması

11.Zaten/ komşular,/ bu hal bir daha tekerrür ederse karakola şikâyet edeceğiz,/ diyorlarmış.

bu hal bir daha tekerrür ederse/ karakola/ şikâyet edeceğiz (cümle)

şikâyet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu hal (ö) / bir daha (z) / tekerrür ederse (y): zarf-fiil grubu

tekerrür (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / daha (i): sıfat tamlaması

bu (s) / hal (i): sıfat tamlaması

12.Naim Efendi,/ tepeden tırnağa kadar/ ürperdi;/ kenarları geniş Aziziye fesinin altında/ yüzü/ küçücük/ görünüyordu;/ dedi ki:

tepeden tırnağa (i) / kadar (çe): edat grubu

tepeden (i) tırnağa (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

kenarları geniş Aziziye fesinin (ty) / altı (tn): belirtili isim tamlaması

kenarları geniş (s) / Aziziye fesi (i): sıfat tamlaması

Aziziye (ty) / fesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

kenarları (i) / geniş (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

13.Bu eğlenceden de/ haberim/ var.

bu (s) / eğlence (i): sıfat tamlaması

14.Benden/ izin aldıldı...

izin (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

15.Hattâ/ Memduha Hanım,/ bizzat/ kendisi/ geldi,/ bana/ yalvardıydı.

Memduha (i) / Hanım (u): unvan grubu

Selma Hanım:/

“Öyleyse size olan olmuş ağabey!”/ dedi./ “Ben de/ nafile yere/ nefes tüketiyorum./ Ağabey,/ ağabey,/ bütün bu rezaletleri/ size/ alafrangalık icabatındandır diye/ yutturuyorlar./ Bizim gördüğümüz terbiye,/ vakıa/ alaturkadır/ ama,/ zamanımızda alafranganın ne demek olduğunu da/ pek yakından/ gördük./ İngiliz Ahmet Bey’in çocukları/ böyle miydiler/ rica ederim?/ Kendisi Hristiyandan dönme halis muhlis Avrupalı olduğu halde bile,/ hatırlarsınız,/ evinde,/ o/ ne vakar,/ ne temkin,/ ne kapalılıktı!../ Bizim çocuklar da/ aynı terbiyeyi/ görmediler mi?/ Niçin/ aynı tarzda/ hareket etmiyorlar?/ Geçen gün/ Hakkı bile/ yaşına bakmadan/ diyordu ki:/ ‘Her yerde/ Seniha ablama/ rast geliyorum.’/ ‘Her yer neresi?’/ dedim./ ‘Lâbon, Mulatye, Tokatlıyan!’ diye/ cevap verdi/ ve/ birdenbire/ gözlerini yere indirip/ kıpkırmızı kesildi./ Bir çocuğun içine

bir utanmak kabiliyetini vermediniz mi,/ alafranga olsun, alaturka olsun,/ hiçbir terbiye usulünün faydası/ yoktur./ Kardeşim,/ gücenme,/ Servet Bey'in çocuklarının en büyük noksanı/ utanmak nedir bilmemeleridir./ Vallahi,/ size hiç gelmeyişimin sebebi,/ bu çocukları görmemek içindir;/ ya biri ya öbürü tarafından, maazallah, saygısızca bir muameleye maruz kalırım diye/ adeta/ tir tir/ titriyorum./

Selma Hanım,/ birdenbire/ samimileşti:/

“Kardeşim, kardeşim,”/ dedi,/ “bunlar/ bizim sebebi felaketimiz olacaklar.”/

1.Selma Hanım:/ “Öyleyse size olan olmuş ağabey!”/ dedi.

“Öyleyse/ size olan/ olmuş/ ağabey!” (cümle)

size (yt) / olan (y): sıfat-fiil grubu

Selma (i) / Hanım (u): unvan grubu

2.Ben de/ nafile yere/ nefes tüketiyorum.

nefes (i) / tüket- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

nafile (i) / yere (çe): edat grubu

3.Ağabey,/ ağabey,/ bütün bu rezaletleri/ size/ alafrangalık icabatındandır diye/ yutturuyorlar.

alafrangalık icabatındandır (i) / diye (çe): edat grubu

alafrangalık (ty) / icabatı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bütün (s) / bu rezaletler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / rezaletler (i): sıfat tamlaması

4.Bizim gördüğümüz terbiye,/ vakıa/ alaturkadır/ ama,/ zamanımızda alafranganın ne demek olduğunu da/ pek yakından/ gördük.

bizim gördüğümüz (s) / terbiye (i): sıfat tamlaması

bizim (ty) / gördüğümüz (tn): belirtili isim tamlaması

pek (s) / yakın (i): sıfat tamlaması

alafranganın (ty) / zamanımızda ne demek olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

zamanımızda (z) / ne demek olduğu (y): sıfat-fiil grubu

ne demek (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (bsn) / demek (y): isim-fiil grubu

5.İngiliz Ahmet Bey'in çocukları/ böyle miydiler/ rica ederim?

İngiliz Ahmet Bey'in (ty) / çocukları (tn): belirtili isim tamlaması

İngiliz (s) / Ahmet Bey (i): sıfat tamlaması

Ahmet (i) / Bey (u): unvan grubu

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

6.Kendisi Hristiyandan dönme halis muhlis Avrupalı olduğu halde bile,/ hatırlarsınız,/ evinde,/ o/ ne vakar,/ ne temkin,/ ne kapalılıktı!..

ne (s) / kapalılık (i): sıfat tamlaması

ne (s) / temkin (i): sıfat tamlaması

ne (s) / vakar (i): sıfat tamlaması

kendisi Hristiyandan dönme halis muhlis Avrupalı olduğu (i) / halde (çe): edat grubu

kendisi (ö) / Hristiyandan dönme halis muhlis Avrupalı olduğu (y): sıfat-fiil grubu

Hristiyandan dönme halis muhlis Avrupalı (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Hristiyandan dönme (s) / halis muhlis Avrupalı (i): sıfat tamlaması

halis muhlis (s) / Avrupalı (i): sıfat tamlaması

halis (i) / muhlis (i): tekrar grubu

Hristiyandan (y) / dönme (y): isim-fiil grubu

7.Bizim çocuklar da/ aynı terbiyeyi/ görmediler mi?

aynı (s) / terbiye (i): sıfat tamlaması

bizim (s) / çocuklar (i): sıfat tamlaması

8.Niçin/ aynı tarzda/ hareket etmiyorlar?

hareket (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

aynı (s) / tarz (i): sıfat tamlaması

9.Geçen gün/ Hakkı bile/ yaşına bakmadan/ diyordu ki:

yaşına (yt) / bakmadan (y): zarf-fiil grubu

geçen (s) / gün (i): sıfat tamlaması

10.Her yerde/ Seniha ablama/ rast geliyorum.

rast (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha (i) / abla (u): unvan grubu

her (s) / yer (i): sıfat tamlaması

11.‘Her yer neresi?’/ dedim.

‘Her yer/ neresi?’ (cümle)

her (s) / yer (i): sıfat tamlaması

12.‘Lâbon, Mulatye, Tokatlıyan!’ diye/ cevap verdi/ ve/ birdenbire/ gözlerini yere indirip/ kıpkırmızı kesildi.

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

‘Lâbon, Mulatye, Tokatlıyan!’ (i) / diye (çe): edat grubu

kıpkırmızı (i) / kesil- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

gözlerini (bln) / yere (yt) / indirip (y): zarf-fiil grubu

13. Bir çocuğun içine bir utanmak kabiliyetini vermediniz mi,/ alafranga olsun, alaturka olsun,/ hiçbir terbiye usulünün faydası/ yoktur.

hiçbir terbiye usulünün (ty) / faydası (tn): belirtili isim tamlaması

hiçbir (s) / terbiye usulü (i): sıfat tamlaması

terbiye (ty) / usulü (tn): belirtisiz isim tamlaması

alafranga (i) / olsun, (be) / alaturka (i) / olsun (be): bağlama grubu

bir çocuğun içine (yt) / bir utanmak kabiliyetini (bln) / vermediniz mi (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / utanmak kabiliyeti (i): sıfat tamlaması

utanmak (ty) / kabiliyeti (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir çocuğun (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

14. Kardeşim,/ gücenme,/ Servet Bey'in çocuklarının en büyük noksanı/ utanmak nedir bilmemeleridir.

utanmak nedir (bsn) / bilmeme (y): isim-fiil grubu

utanmak/ nedir (cümle)

Servet Bey'in çocuklarının (ty) / en büyük noksanı (tn): belirtili isim tamlaması

en büyük (s) / noksan (i): sıfat tamlaması

en (s) / büyük (i): sıfat tamlaması

Servet Bey'in (ty) / çocukları (tn): belirtili isim tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

15. Vallahi,/ size hiç gelmeyişimin sebebi,/ bu çocukları görmemek içindir;/ ya biri ya öbürü tarafından, maazallah, saygısızca bir muameleye maruz kalırım diye/ adeta/ tir tir/ titriyorum.

bu çocukları görmemek (i) / için (çe): edat grubu

bu çocukları (bln) / görmemek (y): isim-fiil grubu

bu (s) / çocuklar (i): sıfat tamlaması

size hiç gelmeyişimin (ty) / sebebi (tn): belirtili isim tamlaması

size (yt) / hiç (z) / gelmeyiş (y): isim-fiil grubu

tir (i) / tir (i): tekrar grubu

ya biri ya öbürü tarafından, maazallah, saygısızca bir muameleye maruz kalırım (i) / diye (çe): edat grubu

ya biri ya öbürü tarafından,/ maazallah,/ saygısızca bir muameleye/ maruz kalırım (cümle)

maruz (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

saygısızca (s) / bir muamele (i): sıfat tamlaması

bir (s) / muamele (i): sıfat tamlaması

ya biri ya öbürü (i) / tarafından (çe): edat grubu

ya (be) / biri (i) / ya (be) / öbürü (i): bağlama grubu

16.Selma Hanım,/ birdenbire/ samimileşti:

Selma (i) / Hanım (u): unvan grubu

17.“Kardeşim, kardeşim,”/ dedi,/ “bunlar/ bizim sebebi felaketimiz olacaklar.”

bizim sebebi felaketimiz (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bizim (ty) / sebebi felaketimiz (tn): belirtili isim tamlaması

Naim Efendi,/ hemşiresini/ bütün söylediklerinde/ haklı buluyordu./ Bununla beraber/ istiyordu ki,/ tamamıyla/ haksız olsun/ ve/ kendi kendine/ şöyle/ diyordu:/ “Hemşirem,/ öteden beri/ her şeyi fena görmeye mütemayildir./ Çocukluğunda/ ne kadar hırçın,/ ne kadar geçimsizdi!/ Bu mizacı/ hâlâ/ değişmedi./ Etrafında/ her zaman/ uğraşacak bir kimse/ arar./ Birini parmağına taktı mı,/ nihayetine kadar/ yapmadığını, söylemediğini bırakmaz;/ zevci merhum Afif Paşa,/ onun elinden/ az mı/ çektiydi?/ Biçare/ ne kadar haluk, usluymuş;/ evlilik hayatında/ kıskançlığı, şüpheli davet eden hiçbir hareketi/ yoktu./ Bununla beraber,/ evinde/ her gün/ yeni bir istintaka/ her gün/ bir istizaha, bir münazaa veya münakaşaya/ maruz kalırdı.”/

1.Naim Efendi,/ hemşiresini/ bütün söylediklerinde/ haklı buluyordu.

haklı (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bütün (s) / söyledikleri (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Bununla beraber/ istiyordu ki,/ tamamıyla/ haksız olsun/ ve/ kendi kendine/ şöyle/ diyordu:

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu

haksız (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendi (s) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

3.Hemşirem,/ öteden beri/ her şeyi fena görmeye mütemayildir.

her şeyi fena görmeye (i) / mütemayil (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

her şeyi (bln) / fena (z) / görme (y): isim-fiil grubu

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

öteden (i) / beri (çe): edat grubu

4.Çocukluğunda/ ne kadar hırçın,/ ne kadar geçimsizdi!

ne kadar (s) / hırçın (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ne kadar (s) / geçimsiz (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

5.Bu mizacı/ hâlâ/ değişmedi.

bu (s) / mizaç (i): sıfat tamlaması

6.Etrafında/ her zaman/ uğraşacak bir kimse/ arar.

uğraşacak (s) / bir kimse (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

her (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

7.Birini parmağına taktı mı,/ nihayetine kadar/ yapmadığını, söylemediğini bırakmaz;/ zevci merhum Afif Paşa,/ onun elinden/ az mı/ çektiydi?

yapmadığını (i) / söylemediğini (i) / bırakma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

nihayetine (i) / kadar (çe): edat grubu

birini (bln) / parmağına taktı mı (y): zarf-fiil grubu

parmağına (i) / tak- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

onun elinden (i) / çek- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

onun (ty) / eli (tn): belirtili isim tamlaması

zevci (s) / merhum Afif Paşa (i): sıfat tamlaması

merhum (s) / Afif Paşa (i): sıfat tamlaması

Afif (i) / Paşa (u): unvan grubu

8.Biçare/ ne kadar haluk, uslu;/ evlilik hayatında/ kıskançlığı, şüpheyi davet eden hiçbir hareketi/ yoktu.

ne kadar (s) / haluk (i) / uslu (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

kıskançlığı, şüpheyi davet eden (s) / hiçbir hareket (i): sıfat tamlaması

hiçbir (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

kıskançlığı, (bln) / şüpheyi (bln) / davet eden (y): sıfat-fiil grubu

davet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

evlilik (ty) / hayatı (tn): belirtisiz isim tamlaması

9.Bununla beraber,/ evinde/ her gün/ yeni bir istintaka/ her gün/ bir istizaha, bir münazaa veya münakaşaya/ maruz kalırdı.

maruz (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (be) / istizah (i) / bir (be) / münaza veya münakaşa (i): bağlama grubu

münazaa (i) / veya (be) / münakaşa (i): bağlama grubu

her (s) / gün (i): sıfat tamlaması

yeni (s) / bir istintak (i): sıfat tamlaması

bir (s) / istintak (i): sıfat tamlaması

her (s) / gün (i): sıfat tamlaması

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu

Naim Efendi,/ “Sağ olsun;”/ diyordu,/ “hemşire/ kendini/ hâlâ/ eski devirlerde/ zannediyor./ Kıyafetler gibi/ ruhlar da/ değişti./ Büyüklere eski itaat, eski hürmet/ nerede,/ kimde/ var?/ Bizim gördüğümüz terbiyedeki insanlarla/ şimdi/ alay ediyorlar./ Belki/ hakları da/ var,/ her eski şey/ biraz acayıptır,/ çocuklarımızın çocuklarını kendimize uydurmaya çabalamak/ ne beyhude!/ Onlar,/ her şeyden evvel,/ zamanın icabatına uymaya/ mecburdurlar./ Hemşire/ istiyor ki,/ Seniha/ kendisi gibi olsun./ Bu/ mümkün mü?/ Gençliğimizde/ kendisinin yaşayışı, giyinişi, düşünüşü/ büyük validenin yaşayışına, giyiniş ve düşünüşüne/ benziyor muydu?”/

1.Naim Efendi,/ “Sağ olsun;”/ diyordu,/ “hemşire/ kendini/ hâlâ/ eski devirlerde/ zannediyor.

sağ (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

eski (s) / devirler (i): sıfat tamlaması

2.Kıyafetler gibi/ ruhlar da/ değişti.

kıyafetler (i) / gibi (çe): edat grubu

3.Büyüklere eski itaat, eski hürmet/ nerede,/ kimde/ var?

büyüklere (i) / eski itaat (i) / eski hürmet (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

eski (s) / hürmet (i): sıfat tamlaması

eski (s) / itaat (i): sıfat tamlaması

4.Bizim gördüğümüz terbiyedeki insanlarla/ şimdi/ alay ediyorlar.

alay (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bizim gördüğümüz terbiyedeki (s) / insanlar (i): sıfat tamlaması

bizim gördüğümüz (s) / terbiye (i): sıfat tamlaması

bizim (ty) / gördüğümüz (tn): belirtili isim tamlaması

5.Belki/ hakları da/ var,/ her eski şey/ biraz acayıptır,/ çocuklarımızın çocuklarını kendimize uydurmaya çabalamak/ ne beyhude!

biraz (s) / acayıp (i): sıfat tamlaması

her (s) / eski şey (i): sıfat tamlaması

eski (s) / şey (i): sıfat tamlaması

ne (s) / beyhude (i): sıfat tamlaması

çocuklarımızın çocuklarını (bln) / kendimize (yt) / uydurmaya çabalamak (y): isim-fiil grubu

uydurmaya (i) / çabala- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

çocuklarımızın (ty) / çocukları (tn): belirtili isim tamlaması

6.Onlar,/ her şeyden evvel,/ zamanın icabatına uymaya/ mecburdurlar.

zamanın icabatına (yt) / uyma (y): isim-fiil grubu

zamanın (ty) / icabatı (tn): belirtili isim tamlaması

her şeyden (i) / evvel (çe): edat grubu

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

7.Hemşire/ istiyor ki,/ Seniha/ kendisi gibi olsun.

kendisi gibi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendisi (i) / gibi (çe): edat grubu

8.Bu/ mümkün mü?

9.Gençliğimizde/ kendisinin yaşayışı, giyinişi, düşünüşü/ büyük validenin yaşayışına, giyiniş ve düşünüşüne/ benziyor muydu?

büyük validenin (ty) / yaşayışı, (tn) / giyiniş ve düşünüşü (tn): belirtili isim tamlaması

giyiniş (i) / ve (be) / düşünüş (i): bağlama grubu

büyük (s) / valide (i): sıfat tamlaması

kendisinin (ty) / yaşayışı, (tn) / giyinişi, (tn) / düşünüşü (tn): belirtili isim tamlaması

Naim Efendi,/ hadiseleri böylece tevil etmekle beraber,/ için için/ kendisini/ hemşiresiyle/ mutabık buluyordu;/ fakat/ bu mutabakatta/ anlaşılmaz bir acılık/ vardı,/ acılık/ ona/ ağır geliyordu./ Bunun içindir ki,/ kendisini hemşiresine bağlayan bütün o terbiyevi ve ananevi rabitalardan kurtularak,/ bir genç adam gibi mütebessim, çalâk/ torunlarının safına/ atılmak istiyordu./ Zira,/ kalbi/ bütün kuvvetiyle/ o taraftaydı./ Denilebilir ki,/ hiçbir dede,/ torunlarını/ bu kadar derin bir şefkatle/ sevemezdi./ Naim Efendi,/ Cemil ve Seniha için/ yalnız bir büyükbaba değil, bir nine, bir birader ve bir hemşireydi./ Hele/ Seniha'yı/ adeta/ coşkunklukla,/ adeta/ aşkla/ seviyordu./

1.Naim Efendi,/ hadiseleri böylece tevil etmekle beraber,/ için için/ kendisini/ hemşiresiyle/ mutabık buluyordu;/ fakat/ bu mutabakatta/ anlaşılmaz bir acılık/ vardı,/ acılık/ ona/ ağır geliyordu.

mutabık (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

hemşiresiyle (i) / mutabık (i): kısaltma grubu (vasıta grubu)

için (i) / için (i): tekrar grubu

hadiseleri böylece tevil etmekle (i) / beraber (çe): edat grubu

hadiseleri (bln) / böylece (z) / tevil etmek (y): isim-fiil grubu

tevil (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

anlaşılmaz (s) / bir acılık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / acılık (i): sıfat tamlaması

bu (s) / mutabakat (i): sıfat tamlaması

ağır (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

2.Bunun içindir ki,/ kendisini hemşiresine bağlayan bütün o terbiyevi ve ananevi rabitalardan kurtularak,/ bir genç adam gibi/ mütebessim,/ çalâk/ torunlarının safına/ atılmak istiyordu.

bunun (i) / için (çe): edat grubu

atılmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

torunlarının (ty) / safı (tn): belirtili isim tamlaması

bir genç adam (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / genç adam (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

kendisini hemşiresine bağlayan bütün o terbiyevi ve ananevi rabitalardan (yt) / kurtularak (y): zarf-fiil grubu

kendisini hemşiresine bağlayan (s) / bütün o terbiyevi ve ananevi rabitalar (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / o terbiyevi ve ananevi rabitalar (i): sıfat tamlaması

o (s) / terbiyevi ve ananevi rabitalar (i): sıfat tamlaması

terbiyevi ve ananevi (s) rabitalar (i): sıfat tamlaması

terbiyevi (i) / ve (be) / ananevi (i): bağlama grubu

kendisini (bln) / hemşiresine (yt) / bağlayan (y): sıfat-fiil grubu

3.Zira,/ kalbi/ bütün kuvvetiyle/ o taraftaydı.

o (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / kuvvet (i): sıfat tamlaması

4.Denilebilir ki,/ hiçbir dede,/ torunlarını/ bu kadar derin bir şefkatle/ sevemezdi.

denile (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bu kadar derin (s) / bir şefkat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şefkat (i): sıfat tamlaması

bu kadar (s) / derin (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

hiçbir (s) / dede (i): sıfat tamlaması

5.Naim Efendi,/ Cemil ve Seniha için/ yalnız bir büyükbaba değil, bir nine, bir birader ve bir hemşireydi.

yalnız/ bir büyükbaba (i) / değil, (be) / bir nine, bir birader ve bir hemşire (i): bağlama grubu

bir nine, (i) / bir birader (i) / ve (be) / bir hemşire (i): bağlama grubu

bir (s) / hemşire (i): sıfat tamlaması

bir (s) / birader (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nine (i): sıfat tamlaması

bir (s) / büyükbaba (i): sıfat tamlaması

Cemil ve Seniha (i) / için (çe): edat grubu

Cemil (i) / ve (be) / Seniha (i): bağlama grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

6.Hele/ Seniha'yı/ adeta/ coşkunklukla,/ adeta/ aşkla/ seviyordu.

Onun sesi ve onun tebessümü,/ son senelerinin yegâne saadetiymiş./ Seniha doğup büyüyünceye kadar,/ konakta,/ Naim Efendi'nin kahkaha ile güldüğünü/ hiç kimse/ işitmemişti./ Yalnız/ bu yeşil gözlü, beyaz çocuk, tombul bacakları üstünde odadan odaya koşmaya başladığı günden beridir ki/ sabık Evkaf Nazırının günde hiç olmazsa birkaç kere kıs kıs güldüğü/ duyulurdu./ Seniha,/ onun nazarında/ daima/ bu güldüren küçücük çocuktuktu./ Ne zaman/ büyüdü?/ Ne zamandan beridir ki/ kendisinden/ bu kadar ciddiyetle/ bahsettiriyor?/

1.Onun sesi ve onun tebessümü,/ son senelerinin yegâne saadetiymiş.

son senelerinin (ty) / yegâne saadeti (tn): belirtili isim tamlaması

yegâne (s) / saadet (i): sıfat tamlaması

son (s) / seneler (i): sıfat tamlaması

onun sesi (i) / ve (be) / onun tebessümü (i): bağlama grubu

onun (ty) / tebessümü (tn): belirtili isim tamlaması

onun (ty) / sesi (tn): belirtili isim tamlaması

2.Seniha doğup büyüyünceye kadar,/ konakta,/ Naim Efendi'nin kahkaha ile güldüğünü/ hiç kimse/ işitmemişti.

hiç (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi'nin (ty) / kahkaha ile güldüğü (tn): belirtili isim tamlaması

kahkaha ile (z) / güldüğü (y): sıfat-fiil grubu

kahkaha (i) / ile (çe): edat grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

Seniha doğup büyüyünceye (i) / kadar (çe): edat grubu

Seniha (ö) / doğup büyüyünce (y): zarf-fiil grubu

doğup (f) / büyü- (f): tekrar grubu

3.Yalnız/ bu yeşil gözlü, beyaz çocuk, tombul bacakları üstünde odadan odaya koşmaya başladığı günden beridir ki/ sabık Evkaf Nazırının günde hiç olmazsa birkaç kere kıs kıs güldüğü/ duyulurdu.

sabık Evkaf Nazırının (ty) / günde hiç olmazsa birkaç kere kıs kıs güldüğü (tn): belirtili isim tamlaması

günde (z) / hiç olmazsa (cdö) / birkaç kere (z) / kıs kıs (z) / güldüğü (y): sıfat-fiil grubu

kıs (i) / kıs (i): tekrar grubu

birkaç (s) / kere (i): sıfat tamlaması

sabık (s) / Evkaf Nazırı (i): sıfat tamlaması

Evkaf (ty) / Nazırı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu yeşil gözlü, beyaz çocuk, tombul bacakları üstünde odadan odaya koşmaya başladığı günden (i) / beri (çe): edat grubu

bu yeşil gözlü, beyaz çocuk, tombul bacakları üstünde odadan odaya koşmaya başladığı (s) / gün (i): sıfat tamlaması

bu yeşil gözlü, beyaz çocuk, (ö) / tombul bacakları üstünde (yt) / odadan odaya (z) / koşmaya başladığı (y): sıfat-fiil grubu

koşmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

odadan (i) / odaya (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

tombul bacakları (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

tombul (s) / bacaklar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / yeşil gözlü, beyaz çocuk (i): sıfat tamlaması

yeşil gözlü, (s) / beyaz çocuk (i): sıfat tamlaması

beyaz (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

yeşil (s) / gözlü (i): sıfat tamlaması

4.Seniha,/ onun nazarında/ daima/ bu güldüren küçücük çocuktur.

bu (s) / güldüren küçücük çocuk (i): sıfat tamlaması

güldüren (s) / küçücük çocuk (i): sıfat tamlaması

küçücük (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

onun (ty) / nazarında (çe): edat grubu

5.Ne zaman/ büyüdü?

ne (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

6.Ne zamandan beridir ki/ kendisinden/ bu kadar ciddiyetle/ bahsettiriyor?

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu kadar (s) / ciddiyet (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

ne zamandan (i) / beri (çe): edat grubu

ne (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi/ konağa avdetinde,/ kapının önünde/ yeğenin oğlu Hakkı Celis'e/ rast geldi;/ ihtiyar adam,/ bu çocuğu da/ torunları derecesinde/ severdi;/ pek ağır başlı ve mahcup tavırlı bir gençti./ Gerçi,/ biraz haylazdı/ ve/ beyhude şeylerle/ meşguldü./ Naim Efendi/ geçenlerde,/ onun şiir diye yazdığı bazı garip manzumeleri/ görmüştü de/ hayretler içinde kalmış/ ve/ çocuğun aklına dair/ epeyce/ endişeye düşmüştü./ O girerken/ Hakkı Celis/ çıkmak üzereydi./

"Nereye böyle, küçük şair?" / dedi./

Ve/ çenesinden/ okşadı./ Küçük şair,/ iki saatten beri/ burada/ Seniha'yı/ bekliyordu./ Genç kız/ bir gün evvel/ ona/ birkaç kitap/ sipariş etmişti/ ve/ öğleden sonra akşama kadar kendisini bekleyeceğini/ söylemişti./ Halbuki,/ çoktan/ çıkıp gitmiş/ ve/ hâlâ/ gelmemiştir./

Genç Hakkı,/ mahzun mahzun:/

"Efendim, çok bekledim, geç oldu, eve gidiyorum."/ dedi./

1.Naim Efendi/ konağa avdetinde,/ kapının önünde/ yeğenin oğlu Hakkı Celis'e/ rast geldi;/ ihtiyar adam,/ bu çocuğu da/ torunları derecesinde/ severdi;/ pek ağır başlı ve mahcup tavırlı bir gençti.

rast (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yeğenin oğlu (s) / Hakkı Celis (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

yeğenin (ty) / oğlu (tn): belirtili isim tamlaması

kapının (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

konağa (i) / avdet (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

torunları (i) / derecesinde (çe): edat grubu

bu (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

ihtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

pek ağır başlı ve mahcup tavırlı (s) / bir genç (i): sıfat tamlaması

bir (s) / genç (i): sıfat tamlaması

pek ağır başlı (i) / ve (be) / mahcup tavırlı (i): bağlama grubu

mahcup (s) / tavırlı (i): sıfat tamlaması

pek (s) / ağır başlı (i): sıfat tamlaması

ağır (s) / başlı (i): sıfat tamlaması

2.Gerçi,/ biraz haylazdı/ ve/ beyhude şeylerle/ meşguldü.

biraz (s) / haylaz (i): sıfat tamlaması

beyhude (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

3.Naim Efendi/ geçenlerde,/ onun şiir diye yazdığı bazı garip manzumeleri/ görmüştü de/ hayretler içinde kalmış/ ve/ çocuğun aklına dair/ epeyce/ endişeye düşmüştü.

onun şiir diye yazdığı (s) / bazı garip manzumeler (i): sıfat tamlaması

bazı (s) / garip manzumeler (i): sıfat tamlaması

garip (s) / manzumeler (i): sıfat tamlaması

onun (ty) / şiir diye yazdığı (tn): belirtili isim tamlaması

şiir diye (z) / yazdığı (y): sıfat-fiil grubu

şiir (i) / diye (çe): edat grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

hayretler içinde (i) kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hayretler (i) / içinde (çe): edat grubu

endişeye (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

çocuğun aklına (i) / dair (çe): edat grubu

çocuğun (ty) / aklı (tn): belirtili isim tamlaması

4.O girerken/ Hakkı Celis/ çıkmak üzereydi.

çıkmak (i) / üzere (çe): edat grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

o (ö) / girerken (y): zarf-fiil grubu

5.“Nereye böyle, küçük şair?”/ dedi.

“Nereye/ böyle,/ küçük şair?” (cümle)

küçük (s) / şair (i): sıfat tamlaması

6.Ve/ çenesinden/ okşadı.

7.Küçük şair,/ iki saatten beri/ burada/ Seniha’yı/ bekliyordu.

iki saatten (i) / beri (çe): edat grubu

iki (s) / saat (i): sıfat tamlaması

küçük (s) / şair (i): sıfat tamlaması

8.Genç kız/ bir gün evvel/ ona/ birkaç kitap/ sipariş etmişti/ ve/ öğleden sonra akşama kadar kendisini bekleyeceğini/ söylemişti.

sipariş (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

birkaç (s) / kitap (i): sıfat tamlaması

bir gün (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

öğleden sonra (z) / akşama kadar (z) / kendisini (bln) / bekleyeceği (y): sıfat-fiil grubu

akşama (i) / kadar (çe): edat grubu

öğleden (i) / sonra (çe): edat grubu

9.Halbuki,/ çoktan/ çıkıp gitmiş/ ve/ hâlâ/ gelmemiştir.

çıkıp (f) / git- (f): tekrar grubu

10.Genç Hakkı,/ mahzun mahzun:/ “Efendim, çok bekledim, geç oldu, eve gidiyorum.”/ dedi.

“Efendim,/ çok/ bekledim,/ geç oldu,/ eve/ gidiyorum.” (cümle)

geç (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

mahzun (i) / mahzun (i): tekrar grubu

Genç (s) / Hakkı (i): sıfat tamlaması

Fakat,/ büyük dayısından ayrılır ayrılmaz,/ doğrudan doğruya/ eve/ gitmedi./ Cihangir’in arka sokaklarından dolaşarak/ Beyoğlu’na/ çıktı,/ bir aşağı beş yukarı/ dolaşmaya başladı./ Her hususta/ dalgın,/ yalnız/ bir şeye/ uyanık ve dikkatliydi./ Gözleri,/ halkın arasından/ caddeden geçen arabalardan,/ hiç yanılmayan bir nüfuz, hiç yorulmayan bir sebatla/ Seniha’yı/ arıyordu./ Onun sık sık uğradığı mağazaların, dükkânların hepsine/ birer ikişer kere/ girip çıktı./ Köşe başlarında,/ kapı önlerinde/ durdu,/ bekledi./ Bir müddet Taksim’den öteye kadar yürümeyi/ düşündü./ Seniha’nın/ o civarda/ pek çok tanıdıkları/ vardı,/ belki/ onlardan birini ziyarete/ gitmişti./ Fakat,/ hangisinin?/ Hakkı Celis,/ bunların hepsini/ tanır/ ve/ oturdukları evleri/ bilirdi./

Saatine/ baktı,/ kendi kendine:/ “Oh! Ne kadar gecikmişim!”/ dedi./ Büyükannesine yine meram anlatmak/ lazım gelecekti./ Son tünel gideli/ yarım saat/ olmuştı./

1.Fakat,/ büyük dayısından ayrılır ayrılmaz,/ doğrudan doğruya/ eve/ gitmedi.

doğrudan (i) / doğruya (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

büyük dayısından (yt) / ayrılır ayrılmaz (y): zarf-fiil grubu

ayrılır (i) / ayrılmaz (i): tekrar grubu

büyük (s) / dayı (i): sıfat tamlaması

2.Cihangir’in arka sokaklarından dolaşarak/ Beyoğlu’na/ çıktı,/ bir aşağı beş yukarı/ dolaşmaya başladı.

Cihangir’in arka sokaklarından (yt) / dolaşarak (y): zarf-fiil grubu

Cihangir’in (ty) / arka sokakları (tn): belirtili isim tamlaması

arka (s) / sokaklar (i): sıfat tamlaması

dolaşmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir aşağı (i) / beş yukarı (i): tekrar grubu

beş (s) / yukarı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / aşağı (i): sıfat tamlaması

3.Her hususta/ dalgın,/ yalnız/ bir şeye/ uyanık ve dikkatliydi.

her (s) / husus (i): sıfat tamlaması

uyanık (i) / ve (be) / dikkatli (i): bağlama grubu

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

4.Gözleri,/ halkın arasından/ caddeden geçen arabalardan,/ hiç yanılmayan bir nüfuz, hiç yorulmayan bir sebatla/ Seniha'yı/ arıyordu.

hiç yanılmayan bir nüfuz, (i) / hiç yorulmayan bir sebat (i) / ile (çe): edat grubu

hiç yorulmayan (s) / bir sebat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sebat (i): sıfat tamlaması

hiç (z) / yorulmayan (y): sıfat-fiil grubu

hiç yanılmayan (s) / bir nüfuz (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nüfuz (i): sıfat tamlaması

hiç (z) / yanılmayan (y): sıfat-fiil grubu

caddeden geçen (s) / arabalar (i): sıfat tamlaması

caddeden (yt) / geçen (y): sıfat-fiil grubu

halkın (ty) / arası (tn): belirtili isim tamlaması

5.Onun sık sık uğradığı mağazaların, dükkânların hepsine/ birer ikişer kere/ girip çıktı.

girip (f) / çık- (f): tekrar grubu

birer ikişer (s) / kere (i): sıfat tamlaması

birer (i) / ikişer (i): tekrar grubu

onun sık sık uğradığı mağazaların, dükkânların (ty) / hepsi (tn): belirtili isim tamlaması

onun sık sık uğradığı (s) / mağazalar (i) / dükkânlar (i): sıfat tamlaması

onun (ty) / sık sık uğradığı (tn): belirtili isim tamlaması

sık sık (z) / uğradığı (y): sıfat-fiil grubu

sık (i) / sık (i): tekrar grubu

6.Köşe başlarında,/ kapı önlerinde/ durdu,/ bekledi.

kapı (ty) / önleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

köşe (ty) / başları (tn): belirtisiz isim tamlaması

7.Bir müddet Taksim'den öteye kadar yürüme/ düşündü.

bir müddet (z) / Taksim'den öteye kadar (z) / yürüme (y): isim-fiil grubu

Taksim'den öteye (i) / kadar (çe): edat grubu

Taksim'den (i) / öte (çe): edat grubu

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

8.Seniha'nın/ o civarda/ pek çok tanıdıkları/ vardı,/ belki/ onlardan birini ziyarete/ gitmişti.

Seniha'nın (ty) / pek çok tanıdıkları (tn): belirtili isim tamlaması

pek çok (s) / tanıdık (i): sıfat tamlaması

pek (s) / çok (i): sıfat tamlaması

o (s) / civar (i): sıfat tamlaması

onlardan birini (i) / ziyaret (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

onlardan (s) / biri (i): sıfat tamlaması

9.Fakat,/ hangisinin?/ Hakkı Celis,/ bunların hepsini/ tanır/ ve/ oturdukları evleri/ bilirdi.

bunların (ty) / hepsi (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

oturdukları (s) / evler (i): sıfat tamlaması

10.Saatine/ baktı,/ kendi kendine:/ "Oh! Ne kadar gecikmişim!"/ dedi.

"Oh!/ Ne kadar/ gecikmişim!" (cümle)

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

11.Büyükannesine yine meram anlatmak/ lazım gelecekti.

lazım (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

büyükannesine (yt) / yine (z) / meram anlatmak (y): isim-fiil grubu

meram (i) / anlat- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

12.Son tünel gideli/ yarım saat/ olmuştu.

yarım (s) / saat (i): sıfat tamlaması

son tünel (ö) / gideli (y): zarf-fiil grubu

son (s) / tünel (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis,/ birdenbire/ yorgun olduğunu/ hissetti;/ kan ter içindeydi/ ve/ kalbinde/ nihayetsiz bir azap/ vardı./ Bütün ineceği inişleri, çıkacağı yokuşları, geçeceği sokakları/ düşündü./ Her şeye rağmen,/ Cihangir'e dönmek için/ şiddetli, dayanılmaz bir arzu/ duydu;/ fakat/ mahcup, korkak ve iradesizdi./ Sonra da/ için için/ Seniha'ya/ kızgındı./ Kendi kendine:/ "Beni neden beklemedi?"/ diyordu./ "Başkalarıyla dolaşmayı benimle konuşmaya tercih edişindeki sebep/ nedir?/ Bana karşı hiçbir temayülü/ yok mu?/ O kadar duygulu, o kadar heyecanlı bir ruh,/ benim ruhumdan başka kimin ruhuna/ eş olabilir?/ Macit Bey/ benden daha mı zarif?/ Nazif Bey/ benden daha mı anlayışlı?/ Faik Bey'de/ sevilecek ne/ var?/ Bu,/ ara sıra tuhaflik ettiği ve hikâyeler söylediği için herkesin hoşuna giden bir adamdır."/ Hakkı Celis,/ ondan/ nefret ediyordu./ Seniha'nın etrafındakilerden

de/ tiksiniyordu;/ fakat/ Faik Bey'e karşı hususi ve derin bir kini/ vardı./ Neden?/ Sebebini/ tayin edemiyordu./ Bu adamda/ kendine karşı tepeden bir bakış/ seziyor/ ve/ bütün muamelesini/ küstah ve kaba/ buluyordu:/ "Her şeyi bilirim iddiasındadır,"/ diyordu./ "On sene/ Avrupa'da/ dolaşmış,/ hâlâ/ Musset'nin kim olduğunu/ bilmiyor./ Ne şımarık bir adam./ Hakkı da/ var ya,/ o kadar/ yüz veriyorlar./ Doğrusu,/ Seniha'ya/ şaşıyorum."/

1.Hakkı Celis,/ birdenbire/ yorgun olduğunu/ hissetti;/ kan ter içindeydi/ ve/ kalbinde/ nihayetsiz bir azap/ vardı.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yorgun (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

kan ter (i) / içinde (çe): edat grubu

kan (i) / ter (i): tekrar grubu

nihayetsiz (s) / bir azap (i): sıfat tamlaması

bir (s) / azap (i): sıfat tamlaması

2.Bütün ineceği inişleri, çıkacağı yokuşları, geçeceği sokakları/ düşündü.

bütün (s) / ineceği inişler (i) / çıkacağı yokuşlar (i) / geçeceği sokaklar (i): sıfat tamlaması

geçeceği (s) / sokaklar (i): sıfat tamlaması

çıkacağı (s) / yokuşlar (i): sıfat tamlaması

ineceği (s) / inişler (i): sıfat tamlaması

3.Her şeye rağmen,/ Cihangir'e dönmek için/ şiddetli, dayanılmaz bir arzu/ duydu;/ fakat/ mahcup, korkak ve iradesizdi.

şiddetli, (s) / dayanılmaz (s) / bir arzu (i): sıfat tamlaması

bir (s) / arzu (i): sıfat tamlaması

Cihangir'e dönmek (i) / için (çe): edat grubu

Cihangir'e (yt) / dönmek (y): isim-fiil grubu

her şeye (i) / rağmen (çe): edat grubu

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

mahcup, (i) / korkak (i) / ve (be) / iradesiz (i): bağlama grubu

4.Sonra da/ için için/ Seniha'ya/ kızgındı.

için (i) / için (i): tekrar grubu

5.Kendi kendine:/ "Beni neden beklemedi?"/ diyordu.

"Beni/ neden/ beklemedi?" (cümle)

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

6.Başkalarıyla dolaşmayı benimle konuşmaya tercih edişindeki sebep/ nedir?

başkalarıyla dolaşmayı benimle konuşmaya tercih edişindeki (s) / sebep (i): sıfat tamlaması

başkalarıyla dolaşmayı (bln) / benimle konuşmaya (yt) / tercih ediş (y): isim-fiil grubu

tercih (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

benimle (z) / konuşma (y): isim-fiil grubu

başkalarıyla (z) / dolaşma (y): isim-fiil grubu

7.Bana karşı hiçbir temayülü/ yok mu?

bana karşı (s) / hiçbir temayül (i): sıfat tamlaması

hiçbir (s) / temayül (i): sıfat tamlaması

bana (i) / karşı (çe): edat grubu

8.O kadar duygulu, o kadar heyecanlı bir ruh,/ benim ruhumdan başka kimin ruhuna/ eş olabilir?

eş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

benim ruhumdan başka kimin (ty) / ruhu (tn): belirtili isim tamlaması

benim ruhumdan başka (s) / kim (i): sıfat tamlaması

benim ruhumdan (i) / başka (çe): edat grubu

benim (ty) / ruhum (tn): belirtili isim tamlaması

o kadar duygulu, (s) / o kadar heyecanlı (s) / bir ruh (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ruh (i): sıfat tamlaması

o kadar (s) / heyecanlı (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

o kadar (s) / duygulu (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

9.Macit Bey/ benden daha mı zarif?

benden (i) / daha zarif (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha (s) / zarif (i): sıfat tamlaması

Macit (i) / Bey (u): unvan grubu

10.Nazif Bey/ benden daha mı anlayışlı?

benden (i) / daha anlayışlı (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha (s) / anlayışlı (i): sıfat tamlaması

Nazif (i) / Bey (u): unvan grubu

11.Faik Bey'de/ sevilecek ne/ var?

sevilecek (s) / ne (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

12.Bu,/ ara sıra tuhaflık ettiği ve hikâyeler söylediği için herkesin hoşuna giden bir adamdır.

ara sıra tuhaflık ettiği ve hikâyeler söylediği için herkesin hoşuna giden (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

ara sıra tuhaflık ettiği ve hikâyeler söylediği için (z) / herkesin hoşuna giden (y): sıfat-fiil grubu

herkesin hoşuna (i) / git- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

herkesin (ty) / hoşu (tn): belirtili isim tamlaması

ara sıra tuhaflık ettiği ve hikâyeler söylediği (i) / için (çe): edat grubu

ara sıra tuhaflık ettiği (i) / ve (be) / hikâyeler söylediği (i): bağlama grubu

hikâyeler (bsn) / söylediği (y): sıfat-fiil grubu

ara sıra (z) / tuhaflık ettiği (y): sıfat-fiil grubu

tuhaflık (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ara (i) / sıra (i): tekrar grubu

13.Hakkı Celis,/ ondan/ nefret ediyordu.

nefret (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

14.Seniha'nın etrafındakilerden de/ tiksiniyordu;/ fakat/ Faik Bey'e karşı hususi ve derin bir kini/ vardı.

Seniha'nın (ty) / etrafı (tn): belirtili isim tamlaması

Faik Bey'e karşı (s) / hususi ve derin bir kin (i): sıfat tamlaması

hususi ve derin (s) / bir kin (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kin (i): sıfat tamlaması

hususi (i) / ve (be) / derin (i): bağlama grubu

Faik Bey'e (i) / karşı (çe): edat grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

15.Neden?/ Sebebini/ tayin edemiyordu.

tayin (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

16.Bu adamda/ kendine karşı tepeden bir bakış/ seziyor/ ve/ bütün muamelesini/ küstah ve kaba/ buluyordu:

kendine karşı (s) / tepeden bir bakış (i): sıfat tamlaması

tepeden (s) / bir bakış (i): sıfat tamlaması

bir (s) / bakış (i): sıfat tamlaması

kendine (i) / karşı (çe): edat grubu

bu (s) / adam (i): sıfat tamlaması

küstah (i) / ve (be) / kaba (i): bağlama grubu

bütün (s) / muamele (i): sıfat tamlaması

17.“Her şeyi bilirim iddiasındadır,”/ diyordu.

“Her şeyi bilirim iddiasındadır,” (cümle)

her şeyi bilirim (ty) / iddiası (tn): belirtisiz isim tamlaması

her şeyi/ bilirim (cümle)

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

18.On sene/ Avrupa’da/ dolaşmış,/ hâlâ/ Musset’nin kim olduğunu/ bilmiyor.

on (s) / sene (i): sıfat tamlaması

Musset’nin (ty) / kim olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

kim (i) / o- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

19.Ne şımarık bir adam.

ne şımarık (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

ne (s) / şımarık (i): sıfat tamlaması

20.Hakkı da/ var ya,/ o kadar/ yüz veriyorlar.

yüz (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

o (i) / kadar (çe): edat grubu

21.Doğrusu,/ Seniha’ya/ şaşıyorum.

Bununla beraber/ Seniha’nın kaç defa onun aleyhinde bulunduğunu/ hatırlıyordu;/ hem de/ ne kadar şiddetli bir lisanla.../ Bir mükâlemede Faik Bey ismi geçer geçmez daima Fransızca, “Ah! le filou!” diye haykıran/ Seniha değil midir?/ Hakkı Celis/ kaç defa/ onun ağzından/ Faik Bey’in rezaletlerine dair hikâyeler/ dinledi./ “Yok, yok, Seniha onu sevmez, bu kabil değildir;”/ diyordu./ “O da/ benim gibi/ bilir ki,/ bu adam/ gayet sathi, hissiz ve gösterişten ibaret bir mahluktur!”/ Hakkı Celis/ bu kati hükmün sonunda:/ “Lâkin şu muhakkak ki beni de sevmiyor!”/ derdi./ O halde/ kimi?/ O halde/ kim/ onun muhabbetine layıktır?/ Ve/ onun muhabbetine layık olmak için/ ne yapmak lazımdır?/ Hakkı Celis,/ her türlü fedakârlığa hazır olduğunu/ hissediyordu./ Şöhreti cihanı tutmuş bir büyük şair veya şanı dillere destan bir büyük kahraman olsa,/ acaba/ kendini/ ona/ sevdirebilir miydi?/ Siyaset âleminde bir büyük rol oynasa,/ günlerce gazeteler kendinden bahsetmeye başlasa,/ acaba/ bir parça hayranlığını,/ bir parça alakasını/ celbedebilir miydi?/ Hakkı Celis:/ “Hayır, bunların hiçbiri değil, fakat sevmek, daima sevmek!”/ diyordu./ “Sonuna kadar, her şeye rağmen, ezalar, cezalar, hummalar ve gözyaşları içinde ve hastalıklar ve ölümler önünde daima sevmek.”/

1.Bununla beraber/ Seniha’nın kaç defa onun aleyhinde bulunduğunu/ hatırlıyordu;/ hem de/ ne kadar şiddetli bir lisanla...

Seniha’nın (ty) / kaç defa onun aleyhinde bulunduğu (tn): belirtili isim tamlaması

kaç defa (z) / onun aleyhinde bulunduğu (y): sıfat-fiil grubu

onun aleyhinde (i) / bulun- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

onun (ty) / aleyhi (tn): belirtili isim tamlaması

kaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu

ne kadar şiddetli (s) / bir lisan (i): sıfat tamlaması

bir (s) / lisan (i): sıfat tamlaması

ne kadar (s) / şiddetli (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

2.Bir mükâlemede Faik Bey ismi geçer geçmez daima Fransızca, “Ah! le filou!” diye haykıran/ Seniha değil midir?

bir mükâlemede (yt) / Faik Bey ismi geçer geçmez (z) / daima (z) / Fransızca, (z) / “Ah! le filou!” diye (z) / haykıran (y): sıfat-fiil grubu

“Ah! le filou!” (i) / diye (çe): edat grubu

Faik Bey ismi (ö) / geçer geçmez (y): zarf-fiil grubu

geçer (i) / geçmez (i): tekrar grubu

Faik Bey (ty) / ismi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

bir (s) / mükâleme (i): sıfat tamlaması

3.Hakkı Celis/ kaç defa/ onun ağzından/ Faik Bey’in rezaletlerine dair hikâyeler/ dinledi.

Faik Bey’in rezaletlerine dair (s) / hikâyeler (i): sıfat tamlaması

Faik Bey’in rezaletlerine (i) / dair (çe): edat grubu

Faik Bey’in (ty) / rezaletleri (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

onun (ty) / ağzı (tn): belirtili isim tamlaması

kaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

4.“Yok, yok, Seniha onu sevemez, bu kabil değildir;”/ diyordu.

“Yok,/ yok,/ Seniha/ onu/ sevemez,/ bu/ kabil değildir;” (cümle)

5.O da/ benim gibi/ bilir ki,/ bu adam/ gayet sathi, hissiz ve gösterişten ibaret bir mahluktur!

benim (i) / gibi (çe): edat grubu

gayet sathi, hissiz ve gösterişten ibaret (s) / bir mahluk (i): sıfat tamlaması

bir (i) / mahluk (i): sıfat tamlaması

gayet sathi (i) / hissiz (i) / ve (be) / gösterişten ibaret (i): bağlama grubu

gösterişten (i) / ibaret (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

gayet (s) / sathi (i): sıfat tamlaması

bu (s) / adam (i): sıfat tamlaması

6.Hakkı Celis/ bu kati hükmün sonunda:/ “Lâkin şu muhakkak ki beni de sevmiyor!”/ derdi.

“Lâkin/ şu/ muhakkak ki/ beni de/ sevmiyor!” (cümle)

bu kati hükmün (ty) / sonu (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / kati hüküm (i): sıfat tamlaması

kati (s) / hüküm (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

7.O halde/ kimi?

o (i) / halde (çe): edat grubu

8.O halde/ kim/ onun muhabbetine layıktır?

onun muhabbetine (i) / layık (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

onun (ty) / muhabbeti (tn): belirtili isim tamlaması

o (i) / halde (çe): edat grubu

9.Ve/ onun muhabbetine layık olmak için/ ne yapmak lazımdır?

ne (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

onun muhabbetine layık olmak (i) / için (çe): edat grubu

onun muhabbetine (yt) / layık olmak (y): isim-fiil grubu

layık (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

onun (ty) / muhabbeti (tn): belirtili isim tamlaması

10.Hakkı Celis,/ her türlü fedakârlığa hazır olduğunu/ hissediyordu.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

her türlü fedakârlığa (yt) / hazır olduğu (y): sıfat-fiil grubu

hazır (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

her türlü (s) / fedakârlık (i): sıfat tamlaması

her (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

11.Şöhreti cihanı tutmuş bir büyük şair veya şanı dillere destan bir büyük kahraman olsa,/ acaba/ kendini/ ona/ sevdirebilir miydi?

sevdire (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

şöhreti cihanı tutmuş bir büyük şair veya şanı dillere destan bir büyük kahraman (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

şöhreti cihanı tutmuş bir büyük şair (i) / veya (be) / şanı dillere destan bir büyük kahraman (i): bağlama grubu

şanı dillere destan (s) / bir büyük kahraman (i): sıfat tamlaması

bir (s) / büyük kahraman (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / kahraman (i): sıfat tamlaması

şanı (i) / dillere destan (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

dillere (i) / destan (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

şöhreti cihanı tutmuş (s) / bir büyük şair (i): sıfat tamlaması

bir (s) / büyük şair (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / şair (i): sıfat tamlaması

şöhreti (i) / cihanı tutmuş (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

cihanı (i) / tut- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

12.Siyaset âleminde bir büyük rol oynasa,/ günlerce gazeteler kendinden bahsetmeye başlasa,/ acaba/ bir parça hayranlığımı,/ bir parça alakasını/ celbedebilir miydi?

celb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir parça (s) / alaka (i): sıfat tamlaması

bir (s) / parça (i): sıfat tamlaması

bir parça (s) / hayranlık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / parça (i): sıfat tamlaması

günlerce (z) / gazeteler (ö) / kendinden (yt) / bahsetmeye başlasa (y): zarf-fiil grubu

bahsetmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

siyaset âleminde (yt) / bir büyük rol oynasa (y): zarf-fiil grubu

bir büyük rol (i) / oyna- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / büyük rol (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / rol (i): sıfat tamlaması

siyaset (ty) / âlemi (tn): belirtisiz isim tamlaması

13.Hakkı Celis:/ “Hayır, bunların hiçbiri değil, fakat sevmek, daima sevmek!”/ diyordu.

“Hayır,/ bunların hiçbiri değil,/ fakat/ sevmek,/ daima sevmek!” (cümle)

bunların (ty) / hiçbiri (tn): belirtili isim tamlaması

daima (z) / sevmek (y): isim-fiil grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

14.“Sonuna kadar, her şeye rağmen, ezalar, cezalar, hummalar ve gözyaşları içinde ve hastalıklar ve ölümler önünde daima sevmek.”

sonuna kadar, (z) / her şeye rağmen, (z) / ezalar, cezalar, hummalar ve gözyaşları içinde ve hastalıklar ve ölümler önünde (z) / daima (z) / sevmek (y): isim-fiil grubu

ezalar, cezalar, hummalar ve gözyaşları içinde (i) / ve (be) / hastalıklar ve ölümler önünde (i): bağlama grubu

hastalıklar ve ölümler (i) / önünde (çe): edat grubu

hastalıklar (i) / ve (be) / ölümler (i): bağlama grubu

ezalar, cezalar, hummalar ve gözyaşları (i) / içinde (çe): edat grubu

ezalar, (i) / cezalar, (i) / hummalar (i) / ve (be) / gözyaşları (i): bağlama grubu

her şeye (i) / rağmen (çe): edat grubu

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

sonuna (i) / kadar (çe): edat grubu

Çemberlitaş'a geldiği zaman,/ artık/ ne uzvî, ne manevi kuvveti/ kalmıştı./ İçi/ siyah, karışık, kesif ve ağır bir şeyle/ doluydu./ Hakkı Celis,/ konağın kapısından girerken:/ "Belki de en iyisi, bu muhabbet yolunda ölmektir,"/ dedi./ "Bu içimdeki zulmeti uzun ve ateşin bir şiir halinde onun önüne dökmek ve ölmek..." /

Fakat,/ merdivenlerden çıkarken/ sofadan ninesinin sesini işiterek,/ küçük bir çocuk gibi/ korktu,/ saat kaçta geldiğini görmesin diye/ bir köşeye/ sindi,/ saklandı./

1.Çemberlitaş'a geldiği zaman,/ artık/ ne uzvî, ne manevi kuvveti/ kalmıştı.

ne uzvî, ne manevi (s) / kuvvet (i): sıfat tamlaması

ne (be) / uzvî (i) / ne (be) / manevi (i): bağlama grubu

Çemberlitaş'a geldiği (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

Çemberlitaş'a (yt) / geldiği (y): sıfat-fiil grubu

2.İçi/ siyah, karışık, kesif ve ağır bir şeyle/ doluydu.

siyah, karışık, kesif ve ağır (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

siyah, (i) / karışık, (i) / kesif (i) / ve (be) / ağır (i): bağlama grubu

3.Hakkı Celis,/ konağın kapısından girerken:/ "Belki de en iyisi, bu muhabbet yolunda ölmektir,"/ dedi.

"Belki de/ en iyisi,/ bu muhabbet yolunda ölmektir," (cümle)

bu muhabbet yolunda (yt) / ölmek (y): isim-fiil grubu

bu (s) / muhabbet yolu (i): sıfat tamlaması

muhabbet (ty) / yolu (tn): belirtisiz isim tamlaması

en (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

konağın kapısından (yt) / girerken (y): zarf-fiil grubu

konağın (ty) / kapısı (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

4.“Bu içimdeki zulmeti uzun ve ateşin bir şiir halinde onun önüne dökmek ve ölmek...”

bu içimdeki zulmeti uzun ve ateşin bir şiir halinde onun önüne dökmek (i) / ve (be) / ölmek (i): bağlama grubu

bu içimdeki zulmeti (bln) / uzun ve ateşin bir şiir halinde (z) / onun önüne (yt) / dökmek (y): isim-fiil grubu

onun (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

uzun ve ateşin bir şiir (i) / halinde (çe): edat grubu

uzun ve ateşin (s) / bir şiir (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şiir (i): sıfat tamlaması

uzun (i) / ve (be) / ateşin (i): bağlama grubu

bu (s) / içimdeki zulmet (i): sıfat tamlaması

içimdeki (s) / zulmet (i): sıfat tamlaması

5.Fakat,/ merdivenlerden çıkarken/ sofadan ninesinin sesini işiterek,/ küçük bir çocuk gibi/ korktu,/ saat kaçta geldiğini görmesin diye/ bir köşeye/ sindi,/ saklandı.

küçük bir çocuk (i) / gibi (çe): edat grubu

küçük (s) / bir çocuk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

sofadan (yt) / ninesinin sesini (bln) / işiterek (y): zarf-fiil grubu

ninesinin (ty) / sesi (tn): belirtili isim tamlaması

merdivenlerden (yt) / çıkarken (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

saat kaçta geldiğini görmesin (i) / diye (çe): edat grubu

saat kaçta geldiğini/ görmesin (cümle)

saat kaçta (z) / geldiği (y): sıfat-fiil grubu

saat (i) / kaçta (i): kısaltma grubu (ikinci unsur bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

Seniha,/ iç sıkıntısından/ bitiyordu./ Gönlü/ hiçbir şeye/ avunamıyordu./ Etrafındakilerin seslerinden, sözlerinden, kahkahalarından,/ daima aynı tarzda tekerrür eden seslerden/ artık/ usanmıştı./ Bütün tanıdıklarından,/ kadın erkek,/ ayrı ayrı/ nefret ediyordu./ Bahusus,/ Hakkı Celis'in inşatlarına/ artık/ hiç/ tahammülü/ yoktu;/ geçen gün/ o konağa gelir gelmez,/ bu/ odasına/ çekildi/ ve/ kendini/ yok/ dedirtti./ Esasen/ birkaç günden beri/ odasından/ dışarıya/ hemen/ hiç/ çıkmıyor gibiydi;/ ne görmek, ne görünmek istiyordu./ Evin içindekilerden

biri yanına girip çıktıkça,/ fena halde/ muazzep oluyor/ ve/ sorulan suallerin hiçbirine/ cevap vermiyordu./

1.Seniha,/ iç sıkıntısından/ bitiyordu.

iç (ty) / sıkıntısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

2.Gönlü/ hiçbir şeyle/ avunamıyordu.

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

3.Etrafındakilerin seslerinden, sözlerinden, kahkahalarından,/ daima aynı tarzda tekerrür eden seslerden/ artık/ usanmıştı.

daima aynı tarzda tekerrür eden (s) / sesler (i): sıfat tamlaması

daima (z) / aynı tarzda (z) / tekerrür eden (y): sıfat-fiil grubu

tekerrür (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

aynı (s) / tarz (i): sıfat tamlaması

etrafındakilerin (ty) / sesleri (tn) / sözleri (tn) / kahkahaları (tn): belirtili isim tamlaması

4.Bütün tanıdıklarından,/ kadın erkek,/ ayrı ayrı/ nefret ediyordu.

nefret (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ayrı (i) / ayrı (i): tekrar grubu

kadın (i) / erkek (i): tekrar grubu

bütün (s) / tanıdıklar (i): sıfat tamlaması

5.Bahusus,/ Hakkı Celis'in inşatlarına/ artık/ hiç/ tahammülü/ yoktu;/ geçen gün/ o konağa gelir gelmez,/ bu/ odasına/ çekildi/ ve/ kendini/ yok/ dedirtti.

Hakkı Celis'in (ty) / inşatları (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

o (ö) / konağa (yt) / gelir gelmez (y): zarf-fiil grubu

gelir (i) / gelmez (i): tekrar grubu

geçen (s) / gün (i): sıfat tamlaması

6.Esasen/ birkaç gündün beri/ odasından/ dışarıya/ hemen/ hiç/ çıkmıyor gibiydi;/ ne görmek, ne görünmek istiyordu.

çıkıyor (i) / gibi (çe): edat grubu

birkaç gündün (i) / beri (çe): edat grubu

birkaç (s) / gün (i): sıfat tamlaması

ne görmek, ne görünmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

ne (be) / görmek, (i) / ne (be) / görünmek (i): bağlama grubu

7.Evin içindekilerden biri yanına girip çıktıkça,/ fena halde/ muazzep oluyor/ ve/ sorulan suallerin hiçbirine/ cevap vermiyordu.

muazzep (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
fena (i) / halde (çe): edat grubu
evin içindekilerden biri (ö) / yanına (yt) / girip çıktıkça (y): zarf-fiil grubu
girip (f) / çık- (f): tekrar grubu
evin içindekilerden (s) / biri (i): sıfat tamlaması
evin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması
cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
sorulan suallerin (ty) / hiçbiri (tn): belirtili isim tamlaması
sorulan (s) / sualler (i): sıfat tamlaması

*Mütemadiyen/ okuyordu./ Kardeşi Cemil'e:/ "Aman kitap, aman kitap!"/
diyordu/ ve/ Cemil/ eve her dönüşünde/ ona/ beş on cilt/ birden/ getiriyordu./ Bu
günler zarfında/ Seniha'nın sabahtan akşama kadar üç romanı üst üste sigara
içer gibi okuduğu/ oldu./ Hepsini de/ bitirdikten sonra,/ içi sıkılarak/ bir köşeye/
fırlatıyordu./ Bu kitapların hiçbirisi/ arzusuna göre değildi;/ bazısı/ budalaca
hayalî,/ bazısı/ hayvanca hakikiydi,/ bazısı da/ o kadar sönüktü ki,/ okunduktan
sonra/ hatırda hiçbir iz bırakmaksızın/ kapanıp gidiyordu./*

1.Mütemadiyen/ okuyordu.

2.Kardeşi Cemil'e:/ "Aman kitap, aman kitap!"/ diyordu/ ve/ Cemil/ eve her dönüşünde/ ona/ beş on cilt/ birden/ getiriyordu.

"Aman/ kitap,/ aman/ kitap!" (cümle)

kardeşi (s) / Cemil (i): sıfat tamlaması

beş on (s) / cilt (i): sıfat tamlaması

beş (i) / on (i): tekrar grubu

eve (i) / her dönüş (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

her (s) / dönüş (i): sıfat tamlaması

3.Bu günler zarfında/ Seniha'nın sabahtan akşama kadar üç romanı üst üste sigara içer gibi okuduğu/ oldu.

Seniha'nın (ty) / sabahtan akşama kadar üç romanı üst üste sigara içer gibi okuduğu (tn): belirtili isim tamlaması

sabahtan akşama kadar (z) / üç romanı (bln) / üst üste sigara içer gibi (z) / okuduğu (y): sıfat-fiil grubu

üst üste sigara içer (i) / gibi (çe): edat grubu

üst üste (z) / sigara içer (y): sıfat-fiil grubu

sigara (i) / iç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

üst (i) / üste (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

üç (s) / roman (i): sıfat tamlaması

sabahtan akşama (i) / kadar (çe): edat grubu

sabahtan (i) / akşama (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bu günler (i) / zarfında (çe): edat grubu

bu (s) / günler (i): sıfat tamlaması

4.Hepsini de/ bitirdikten sonra,/ içi sıkılarak/ bir köşeye/ fırlatıyordu.

bir (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

içi (i) / sıkıl- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bitirdikten (i) / sonra (çe): edat grubu

5.Bu kitapların hiçbirisi/ arzusuna göre değildi;/ bazısı/ budalaca hayalî,/ bazısı/ hayvanca hakikiydi,/ bazısı da/ o kadar sönüktü ki,/ okunduktan sonra/ hatırda hiçbir iz bırakmaksızın/ kapanıp gidiyordu.

arzusuna (i) / göre (çe): edat grubu

bu kitapların (ty) / hiçbirisi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / kitaplar (i): sıfat tamlaması

budalaca (s) / hayalî (i): sıfat tamlaması

hayvanca (s) / hakiki (i): sıfat tamlaması

o kadar (s) / sönük (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

kapanıp (f) / git- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

hatırda (yt) / hiçbir iz (bsn) / bırakmaksızın (y): zarf-fiil grubu

hiçbir (s) / iz (i): sıfat tamlaması

okunduktan (i) / sonra (çe): edat grubu

Seniha,/ tipiye tutulmuş bir kimse gibiydi;/ saniyeler ve dakikalar/ sıkı bir kar kasırgası halinde,/ yüzüne,/ göğsüne/ çarpıyor,/ nefesi tıkanıyordu./ Dört gün içinde/ birbirinden şiddetli iki sinir buhranı/ geçirdi./ Bir defasında/ Naim Efendi de/ hazırды./ Biçare ihtiyar,/ ömrü boyunca/ bu kadar acılı bu kadar heyecan verici bir manzara/ görmemişti./ Yavrucağın vücudu,/ görülmez bir elin delice bir hareketle kıvrıp büktüğü bir urgan parçası gibiydi./ Sesi ve nefesi/ dişlerinin arasına/ sıkışmış,/ uzun, parlak turnakları/ birer ince hançer uçları halinde/ avucunun etine/ saplanmıştı./ Naim Efendi: /

“Aman, ellerini açınız rica ederim, ellerini...” / diyordu./

Ve/ hekimin öğrettiği bir usul üzerine yumruklarını var gücüyle genç kızın kursağına bastıran Madam Kronski'yi/ omuzlarından tutup/ geriye/ çekmek istiyordu./

1.Seniha,/ tipiye tutulmuş bir kimse gibiydi;/ saniyeler ve dakikalar/ sıkı bir kar kasırgası halinde,/ yüzüne,/ göğsüne/ çarpıyor,/ nefesi tıkanıyordu.

tipiye tutulmuş bir kimse (i) / gibi (çe): edat grubu

tipiye tutulmuş (s) / bir kimse (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

tipiye (i) / tutul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

sıkı bir kar kasırgası (i) / halinde (çe): edat grubu

sıkı (s) / bir kar kasırgası (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kar kasırgası (i): sıfat tamlaması

kar (ty) / kasırgası (tn): belirtisiz isim tamlaması

saniyeler (i) / ve (be) / dakikalar (i): bağlama grubu

nefesi (i) / tıkan- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

2.Dört gün içinde/ birbirinden şiddetli iki sinir buhranı/ geçirdi.

birbirinden şiddetli (s) / iki sinir buhranı (i): sıfat tamlaması

iki (s) / sinir buhranı (i): sıfat tamlaması

sinir (ty) / buhranı (tn): belirtisiz isim tamlaması

birbirinden (i) / şiddetli (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

dört gün (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

dört (s) / gün (i): sıfat tamlaması

3.Bir defasında/ Naim Efendi de/ hazırды.

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

bir (s) / defa (i): sıfat tamlaması

4.Biçare ihtiyar,/ ömrü boyunca/ bu kadar acılı bu kadar heyecan verici bir manzara/ görmemişti.

bu kadar acılı (s) / bu kadar heyecan verici (s) / bir manzara (i): sıfat tamlaması

bir (s) / manzara (i): sıfat tamlaması

bu kadar (s) / heyecan verici (i): sıfat tamlaması

heyecan (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

bu kadar (s) / acılı (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

ömrü (i) / boyunca (çe): edat grubu

biçare (s) / ihtiyar (i): sıfat tamlaması

5.Yavrucağın vücudu,/ görülmez bir elin delice bir hareketle kıvrıp büktüğü bir organ parçası gibiydi.

görülmez bir elin delice bir hareketle kıvrırıp büktüğü bir organ parçası (i) / gibi (çe): edat grubu

görülmez bir elin delice bir hareketle kıvrırıp büktüğü (s) / bir organ parçası (i): sıfat tamlaması

bir (s) / organ parçası (i): sıfat tamlaması

organ (ty) / parçası (tn): belirtisiz isim tamlaması

görülmez bir elin (ty) / delice bir hareketle kıvrırıp büktüğü (tn): belirtili isim tamlaması

delice bir hareketle (z) / kıvrırıp büktüğü (y): sıfat-fiil grubu

kıvrırıp (f) / bük- (f): tekrar grubu

delice (s) / bir hareket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

yavrucağın (ty) / vücudu (tn): belirtili isim tamlaması

6.Sesi ve nefesi/ dişlerinin arasına/ sıkışmış,/ uzun, parlak tırnakları/ birer ince hançer uçları halinde/ avucunun etine/ saplanmıştı.

dişlerinin (ty) / arası (tn): belirtili isim tamlaması

ses (i) / ve (be) / nefes (i): bağlama grubu

avucunun (ty) / eti (tn): belirtili isim tamlaması

birer ince hançer uçları (i) / halinde (çe): edat grubu

birer (s) / ince hançer uçları (i): sıfat tamlaması

ince (s) / hançer uçları (i): sıfat tamlaması

hançer (ty) / uçları (tn): belirtisiz isim tamlaması

uzun, (s) / parlak (s) / tırnaklar (i): sıfat tamlaması

7.Naim Efendi:/ “Aman, ellerini açınız rica ederim, ellerini...”/ diyordu.

“Aman,/ ellerini/ açınız/ rica ederim,/ ellerini...” (cümle)

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

8.Ve/ hekimin öğrettiği bir usul üzerine yumruklarını var gücüyle genç kızın kursağına bastıran Madam Kronski’yi/ omuzlarından tutup/ geriye/ çekmek istiyordu.

çekmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

omuzlarından (yt) / tutup (y): zarf-fiil grubu

hekimin öğrettiği bir usul üzerine yumruklarını var gücüyle genç kızın kursağına bastıran (s) / Madam Kronski (i): sıfat tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

hekimin öğrettiği bir usul üzerine (z) / yumruklarını (bln) / var gücüyle (z) / genç kızın kursağına (yt) / bastıran (y): sıfat-fiil grubu

genç kızın (ty) / kursağı (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması
var (s) / güç (i): sıfat tamlaması
hekimin öğrettiği bir usul (i) / üzerine (çe): edat grubu
hekimin öğrettiği (s) / bir usul (i): sıfat tamlaması
bir (s) / usul (i): sıfat tamlaması
hekimin (ty) / öğrettiği (tn): belirtili isim tamlaması

O günden beri/ Naim Efendi,/ Seniha'nın bu derdine bir çare aramakla/ meşguldür./ Başvurmadığı hekim/ kalmadı./ Tıpla alâkası olmayanlardan bile/ salık/ istiyordu./ Bununla beraber,/ ne evin içinde, ne hariçte/ hiç kimsenin kendi endişesine iştirak ettiğini/ görmedi,/ onun için/ kalbi/ biraz/ müsterih oldu./ Diğer taraftan/ hekimlerle müşaverelerinin neticesinde de/ anladı ki,/ bu/ öldürücü hastalık değildir,/ evlenmek ve doğurmakla/ geçer, gider./ Naim Efendi/ o günden beri/ torununu evlendirmek çarelerini/ düşünmeye başladı./ Bu maksadını/ evvela/ kızına/ açtı./ Seniha'nın annesi/ her sözü tasdik eden kadınlardandı./

“İnşallah sayenizde o müriüvveti de görürüm;”/ dedi;/ “fakat/ ne çare ki/ Seniha/ katiyen/ arzu etmiyor,/ babası da/ yirmisini geçmeden olmaz,/ diyor./ Şimdiye kadar/ kaç görücüyü/ kapıdan çevirdik./ Sağ olsunlar,/ çocuklar da babaları da/ bir fikirde,/ bir tabiatta.../ Eski âdetlerimizin hiçbirini/ kabul etmiyorlar./ İlle,/ bey,/ görücü denildi mi,/ küplere biniyor...”/

1.O günden beri/ Naim Efendi,/ Seniha'nın bu derdine bir çare aramakla/ meşguldür.

Seniha'nın bu derdine (yt) / bir çare (bsn) / aramak (y): isim-fiil grubu
bir (s) / çare (i): sıfat tamlaması
Seniha'nın (ty) / bu derdi (tn): belirtili isim tamlaması
bu (s) / dert (i): sıfat tamlaması
Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu
o günden (i) / beri (çe): edat grubu
o (s) / gün (i): sıfat tamlaması

2.Başvurmadığı hekim/ kalmadı.

başvurmadığı (s) / hekim (i): sıfat tamlaması

3.Tıpla alâkası olmayanlardan bile/ salık/ istiyordu.

tıpla (z) / alâkası olmayan (y): sıfat-fiil grubu
alâkası (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

4.Bununla beraber,/ ne evin içinde, ne hariçte/ hiç kimsenin kendi endişesine iştirak ettiğini/ görmedi,/ onun için/ kalbi/ biraz/ müsterih oldu.

hiç kimsenin (ty) / kendi endişesine iştirak ettiği (tn): belirtili isim tamlaması
kendi endişesine (yt) / iştirak ettiği (y): sıfat-fiil grubu

iştirak (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendi (s) / endişesi (i): sıfat tamlaması

hiç (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

ne (be) / evin içi (i) / ne (be) / hariç (i): bağlama grubu

evin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu

müsterih (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

onun (i) / için (çe): edat grubu

5.Diğer taraftan/ hekimlerle müşaverelerinin neticesinde de/ anladı ki,/ bu/ öldürücü hastalık değildir,/ evlenmek ve doğurmakla/ geçer, gider.

hekimlerle müşaverelerinin (ty) / neticesi (tn): belirtili isim tamlaması

hekimlerle (i) / müşavere (i): kısaltma grubu (vasıta grubu)

diğer (i) / taraftan (çe): edat grubu

öldürücü (s) / hastalık (i): sıfat tamlaması

geçer (f) / gider (f): tekrar grubu

evlenmek (i) / ve (be) / doğurmak (i): bağlama grubu

6.Naim Efendi/ o günden beri/ torununu evlendirmek çarelerini/ düşünmeye başladı.

düşünmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

torununu evlendirmek (ty) / çareleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

torununu (bln) / evlendirmek (y): isim-fiil grubu

o günden (i) / beri (çe): edat grubu

o (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

7.Bu maksadını/ evvela/ kızına/ açtı.

bu (s) / maksat (i): sıfat tamlaması

8.Seniha'nın annesi/ her sözü tasdik eden kadınlardandı.

her sözü tasdik eden (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

her sözü (bln) / tasdik eden (y): sıfat-fiil grubu

tasdik (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

her (s) / söz (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / annesi (tn): belirtili isim tamlaması

9.“İnşallah sayenizde o mürüvveti de görürüm;”/ dedi;

“İnşallah/ sayenizde/ o mürüvveti de/ görürüm;” (cümle)

o (s) / mürüvvet (i): sıfat tamlaması

10.fakat/ ne çare ki/ Seniha/ katiyen/ arzu etmiyor,/ babası da/ yirmisini geçmeden olmaz,/ diyor.

ne (s) / çare (i): sıfat tamlaması

arzu (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yirmisini geçmeden/ olmaz (cümle)

yirmisini (bln) / geçmeden (y): zarf-fiil grubu

11.Şimdiye kadar/ kaç görücüyü/ kapıdan çevirdik.

kapıdan (i) / çevir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kaç (s) / görücü (i): sıfat tamlaması

şimdiye (i) / kadar (çe): edat grubu

12.Sağ olsunlar,/ çocuklar da babaları da/ bir fikirde,/ bir tabiatta...

sağ (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / fikir (i): sıfat tamlaması

çocuklar (i) / da (be) / babaları (i) / da (be): bağlama grubu

bir (s) / tabiat (i): sıfat tamlaması

13.Eski âdetlerimizin hiçbirini/ kabul etmiyorlar.

kabul (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

eski âdetlerimizin (ty) / hiçbirini (tn): belirtili isim tamlaması

eski (s) / âdetler (i): sıfat tamlaması

14.İlle,/ bey,/ görücü denildi mi,/ küplere biniyor...

küplere (i) / bin- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

görücü (ö) / denildi mi (y): zarf-fiil grubu

Naim Efendi,/ görüçülere karşı evin içinde böyle bir muhalefet ittifakının mevcut olduğundan/ haberdar değildi/ ve/ evlenmek çağına gelmiş bir genç kızın görücüye çıkmasındaki mahzuru/ hissedemiyordu./

“Kızla erkek, birbirlerini bulup tanışacaklar, görüşecekler, sevişecekler, aralarında evlenmeye karar verecekler. Neden sonra bu karar, ana babaya tebliğ olunacak ve nikâh aktedilecek! Kim bilir, kimi intihap eder!”/ diyordu./ Hususiyle,/ bütün o tanışıp sevişmelerinden sonraki nikâh,/ ona,/ gayri tabii ve fuzulî bir merasim gibi/ geliyordu./ Şüphesiz/ her şey/ bu nikâhtan evvel,/ kimsenin haberi yokken,/ kendiliğinden/ olup bitiveriyor/ ve/ bu hal,/ izdivaçtaki meşruiyeti, ahlâkiyeti/ ta/ esasından/ mahvediyordu./ Oğlan ve kız,/ karı koca olmazdan evvel,/ ana ve babadan gizli/ aşık ve mâşuka,/ yani/ “zâni” ve “zâniye” oluyorlardı./

1.Naim Efendi,/ görüçülere karşı evin içinde böyle bir muhalefet ittifakının mevcut olduğundan/ haberdar değildi/ ve/ evlenmek çağına gelmiş bir genç kızın görücüye çıkmasındaki mahzuru/ hissedemiyordu.

görücülere karşı böyle bir muhalefet ittifakının (ty) / evin içinde mevcut olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

evin içinde (yt) / mevcut olduğu (y): sıfat-fiil grubu

mevcut (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

evin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

görücülere karşı (s) / böyle bir muhalefet ittifakı (i): sıfat tamlaması

böyle (s) / bir muhalefet ittifakı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / muhalefet ittifakı (i): sıfat tamlaması

muhalefet (ty) / ittifakı (tn): belirtisiz isim tamlaması

görücülere (i) / karşı (çe): edat grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

hiss (i) /et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

evlenmek çağına gelmiş bir genç kızın görücüye çıkmasındaki (s) / mahzur (i): sıfat tamlaması

evlenmek çağına gelmiş bir genç kızın (ty) / görücüye çıkması (tn): belirtili isim tamlaması

görücüye (i) / çık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

evlenmek çağına gelmiş (s) / bir genç kız (i): sıfat tamlaması

bir (s) / genç kız (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

evlenmek çağına (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

evlenmek (ty) / çağı (tn): belirtisiz isim tamlaması

2.“Kızla erkek, birbirlerini bulup tanışacaklar, görüşecekler, sevişecekler, aralarında evlenmeye karar verecekler. Neden sonra bu karar, ana babaya tebliğ olunacak ve nikâh aktedilecek! Kim bilir, kimi intihap eder!”/ diyordu.

“Kızla erkek,/ birbirlerini bulup/ tanışacaklar,/ görüşecekler,/ sevişecekler,/ aralarında/ evlenmeye/ karar verecekler./ Neden sonra/ bu karar,/ ana babaya/ tebliğ olunacak/ ve/ nikâh/ aktedilecek!/ Kim/ bilir,/ kimi/ intihap eder!” (cümle)

birbirlerini (bln) / bulup (y): zarf-fiil grubu

kız (i) / ile (be) / erkek (i): bağlama grubu

karar (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

tebliğ (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ana (i) / baba (i): tekrar grubu

bu (s) / karar (i): sıfat tamlaması

neden (i) / sonra (çe): edat grubu

akt (i) /et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

intihap (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

3.Hususiyle,/ bütün o tanışıp sevişmelerinden sonraki nikâh,/ ona,/ gayri tabî ve fuzulî bir merasim gibi/ geliyordu.

gayri tabî ve fuzulî bir merasim (i) / gibi (çe): edat grubu

gayri tabî ve fuzulî (s) / bir merasim (i): sıfat tamlaması

bir (s) / merasim (i): sıfat tamlaması

gayri tabî (i) / ve (be) / fuzulî (i): bağlama grubu

bütün o tanışıp sevişmelerinden sonraki (s) / nikâh (i): sıfat tamlaması

bütün o tanışıp sevişmelerinden (i) / sonra (çe): edat grubu

bütün (s) / o tanışıp sevişme (i): sıfat tamlaması

o (s) / tanışıp sevişme (i): sıfat tamlaması

tanışıp (f) / seviş- (f): tekrar grubu

4.Şüphesiz/ her şey/ bu nikâhtan evvel,/ kimsenin haberi yokken,/ kendiliğinden/ olup bitiveriyor/ ve/ bu hal,/ izdivaçtaki meşruiyeti, ahlâkiyeti/ ta/ esastan/ mahvediyordu.

olup biti (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

olup (f) / bit- (f): tekrar grubu

kimsenin haberi (ö) / yokken (y): zarf-fiil grubu

kimsenin (ty) / haberi (tn): belirtili isim tamlaması

bu nikâhtan (i) / evvel (çe): edat grubu

bu (s) / nikâh (i): sıfat tamlaması

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

mahv (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

izdivaçtaki (s) / meşruiyet (i) / ahlâkiyet (i): sıfat tamlaması

bu (s) / hal (i): sıfat tamlaması

5.Oğlan ve kız,/ karı koca olmazdan evvel,/ ana ve babadan gizli/ aşık ve mâşuka,/ yani/ “zâni” ve “zâniye” oluyorlardı.

“zâni” ve “zâniye” (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

“zâni” (i) / ve (be) / “zâniye” (i): bağlama grubu

aşık ve mâşuka (i) / (ol-) (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

aşık (i) / ve (be) / mâşuka (i): bağlama grubu

ana ve babadan (i) / gizli (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

ana (i) / ve (be) / baba (i): bağlama grubu

karı koca olmazdan (i) / evvel (çe): edat grubu

karı koca (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

karı (i) / koca (i): tekrar grubu

oğlan (i) / ve (be) / kız (i): bağlama grubu

Bir zevk ve huzur yuvası olmaktan ziyade, analık ve babalık gibi kutsi ve insani birtakım vezaifin menbaı olan mübarek aile ocağına,/ evvelce tanışıp sevişmiş bu genç çift,/ müşterek bir günahın lekesiyle kirlenmiş olarak/ girecekti./

Naim Efendi,/ kendi kendine:/

“Badema,/ böyle bir çift arasında/ hürmet-i müteakabile/ nasıl/ câri olabilir?/ O ilk zaaf ve mağlubiyet dakikasının hatırası,/ ikide bir/ onları/ utandırmaz mı?/ Kadın, erkeğin ne kadar nefesine mağlup, erkek kadının ne kadar mukavemetsiz, ne kadar haysiyetsiz olduğunu düşündükçe/ bu/ ondan/o/ bundan/ akıbet/ nefrete başlamaz mı?”/

1.Bir zevk ve huzur yuvası olmaktan ziyade, analık ve babalık gibi kutsi ve insani birtakım vezaifin menbaı olan mübarek aile ocağına,/ evvelce tanışıp sevişmiş bu genç çift,/ müşterek bir günahın lekesiyle kirlenmiş olarak/ girecekti.

müşterek bir günahın lekesiyle (z) / kirlenmiş olarak (y): zarf-fiil grubu

kirlenmiş (s) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

müşterek bir günahın (ty) / lekesi (tn): belirtili isim tamlaması

müşterek (s) / bir günah (i): sıfat tamlaması

bir (s) / günah (i): sıfat tamlaması

evvelce tanışıp sevişmiş (s) / bu genç çift (i): sıfat tamlaması

bu (s) / genç çift (i): sıfat tamlaması

genç (s) / çift (i): sıfat tamlaması

evvelce (z) / tanışıp sevişmiş (y): sıfat-fiil grubu

tanışıp (f) / seviş- (f): tekrar grubu

bir zevk ve huzur yuvası olmaktan ziyade, analık ve babalık gibi kutsi ve insani birtakım vezaifin menbaı olan (s) / mübarek aile ocağı (i): sıfat tamlaması

mübarek (s) / aile ocağı (i): sıfat tamlaması

aile (ty) / ocağı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir zevk ve huzur yuvası olmaktan ziyade (z) / analık ve babalık gibi kutsi ve insani birtakım vezaifin menbaı olan (y): sıfat-fiil grubu

analık ve babalık gibi kutsi ve insani birtakım vezaifin menbaı (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

analık ve babalık gibi kutsi ve insani birtakım vezaifin (ty) / menbaı (tn): belirtili isim tamlaması

analık ve babalık gibi (s) / kutsi ve insani birtakım vezaif (i): sıfat tamlaması

kutsi ve insani (s) / birtakım vezaif (i): sıfat tamlaması

birtakım (s) / vezaif (i): sıfat tamlaması

kutsi (i) / ve (be) / insani (i): bağlama grubu

analık ve babalık (i) / gibi (çe): edat grubu

analık (i) / ve (be) / babalık (i): bağlama grubu

bir zevk ve huzur yuvası olmaktan (i) / ziyade (çe): edat grubu

bir zevk ve huzur yuvası (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / zevk ve huzur yuvası (i): sıfat tamlaması

zevk ve huzur (ty) / yuvası (tn): belirtili isim tamlaması

zevk (i) / ve (be) / huzur (i): bağlama grubu

2.Naim Efendi,/ kendi kendine:

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

3.Badema,/ böyle bir çift arasında/ hürmet-i müteakabile/ nasıl/ câri olabilir?

câri ola (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

câri (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

böyle (s) / bir çift arası (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çift arası (i): sıfat tamlaması

çift (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

4.O ilk zaaf ve mağlubiyet dakikasının hatırası,/ ikide bir/ onları/ utandırmaz mı?

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

o ilk zaaf ve mağlubiyet dakikasının (ty) / hatırası (tn): belirtili isim tamlaması

o (s) / ilk zaaf ve mağlubiyet dakikası (i): sıfat tamlaması

ilk (s) / zaaf ve mağlubiyet dakikası (i): sıfat tamlaması

zaaf ve mağlubiyet (ty) / dakikası (tn): belirtisiz isim tamlaması

zaaf (i) / ve (be) / mağlubiyet (i): bağlama grubu

5.Kadın, erkeğin ne kadar nefesine mağlup, erkek kadının ne kadar mukavemetsiz, ne kadar haysiyetsiz olduğunu düşündükçe/ bu/ ondan/o/ bundan/ akıbet/ nefrete başlamaz mı?

nefrete (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

erkek (ö) / kadının ne kadar mukavemetsiz, ne kadar haysiyetsiz olduğunu (bln) / düşündükçe (y): zarf-fiil grubu

kadının (ty) / ne kadar mukavemetsiz (olduğu) (tn) / ne kadar haysiyetsiz olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

ne kadar (z) / haysiyetsiz olduğu (y): sıfat-fiil grubu

haysiyetsiz (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ne kadar (z) / mukavemetsiz (olduğu) (y): sıfat-fiil grubu

mukavemetsiz (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

kadın, (ö) / erkeğin ne kadar nefesine mağlup (olduğunu), (bln) / (düşündükçe) (y): zarf-fiil grubu

erkeğin (ty) / ne kadar nefesine mağlup olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

ne kadar (z) / nefesine (yt) / mağlup olduğu (y): sıfat-fiil grubu

mağlup (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

Naim Efendi,/ mutaassıp bir adam değildi;/ harem ve selâmlık usullerinden/ çoktan/ vazgeçmişti./ Seniha'yı ve kızını erkekler içinde başı açık görmeye/ çoktan/ alışmıştı./ Fakat,/ bazı yeni âdetleri/ sadece/ güzel ve hoş/ bulmuyordu./ Nitekim,/ yeni tarz evlenmeler de/ ona,/ fena olmaktan ziyade,/ çirkin ve tatsız/ geliyordu./ Düğünden evvel birbirlerini o kadar iyi tanıyan kızla oğlan için/ gelin olmanın, güvey girmenin/ artık/ ne sırrı, ne heyecanı, ne cazibesi/ kalır?/ Duvağı açan el titremeden, duvağı açılan yüz kızarmadan birbirine yaklaşanların düğünlerindeki sevinç ve saadetin mânası/ nedir?/ Ah,/ yeni yetişen nesil/ ne acınacak bir haldeydi?/ Yarınki çocuklar/ saygı, itaat ve görenek gibi kayıtlardan/ kurtulacak,/ fakat/ aynı zamanda/ bu kayıtların temin ettiği zevklerden, saadetlerden de/ mahrum kalacaktı./ Gittikçe/ sathileşecekler,/ gittikçe/ kabalaşacaklardı/ ve/ akıbet/ başıboş bırakılmış hayvanlar gibi, oradan buraya, buradan oraya atılıp dururlarken,/ günün birinde/ ya/ bir çukura/ düşecekler,/ ya da/ bir suda/ boğulacaklardı./

1.Naim Efendi,/ mutaassıp bir adam değildi;/ harem ve selâmlık usullerinden/ çoktan/ vazgeçmişti.

mutaassıp (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

harem ve selâmlık (ty) / usulleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

harem (i) / ve (be) / selâmlık (i): bağlama grubu

2.Seniha'yı ve kızını erkekler içinde başı açık görmeye/ çoktan/ alışmıştı.

Seniha'yı ve kızını (bln) / erkekler içinde (yt) / başı açık (z) / görme (y): isim-fiil grubu

baş (i) / açık (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

erkekler (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Seniha (i) / ve (be) / kız (i): bağlama grubu

3.Fakat,/ bazı yeni âdetleri/ sadece/ güzel ve hoş/ bulmuyordu.

güzel (i) / ve (be) / hoş (i): bağlama grubu

bazı (s) / yeni âdetler (i): sıfat tamlaması

yeni (s) / âdetler (i): sıfat tamlaması

4.Nitekim,/ yeni tarz evlenmeler de/ ona,/ fena olmaktan ziyade,/ çirkin ve tatsız/ geliyordu.

çirkin (i) / ve (be) / tatsız (i): bağlama grubu

fena olmaktan (i) / ziyade (çe): edat grubu

fena (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yeni tarz (s) / evlenmeler (i): sıfat tamlaması

yeni (s) / tarz (i): sıfat tamlaması

5.Düğünden evvel birbirlerini o kadar iyi tanıyan kızla oğlan için/ gelin olmanın, güvey girmenin/ artık/ ne sırrı, ne heyecanı, ne cazibesi/ kalır?

gelin olmanın (ty) / güvey girmenin (ty) / ne sırrı (tn) / ne heyecanı (tn) / ne cazibesi (tn): belirtili isim tamlaması

ne (s) / cazibe (i): sıfat tamlaması

ne (s) / heyecan (i): sıfat tamlaması

ne (s) / sır (i): sıfat tamlaması

güvey (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

gelin (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

düğünden evvel birbirlerini o kadar iyi tanıyan kızla oğlan (i) / için (çe): edat grubu

düğünden evvel birbirlerini o kadar iyi tanıyan (s) / kızla oğlan (i): sıfat tamlaması
kız (i) / ile (be) / oğlan (i): bağlama grubu

düğünden evvel (z) / birbirlerini (bln) / o kadar iyi (z) / tanıyan (y): sıfat-fiil grubu
o kadar (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

düğünden (i) / evvel (çe): edat grubu

6.Duvağı açan el titremeden, duvağı açılan yüz kızarmadan birbirine yaklaşanların düğünlerindeki sevinç ve saadetin mânası/ nedir?

duvağı açan el titremeden, duvağı açılan yüz kızarmadan birbirine yaklaşanların düğünlerindeki sevinç ve saadetin (ty) / mânası (tn): belirtili isim tamlaması

duvağı açan el titremeden, duvağı açılan yüz kızarmadan birbirine yaklaşanların düğünlerindeki (s) / sevinç ve saadet (i): sıfat tamlaması

sevinç (i) / ve (be) / saadet (i): sıfat tamlaması

duvağı açan el titremeden, duvağı açılan yüz kızarmadan birbirine yaklaşanların (ty) / düğünleri (tn): belirtili isim tamlaması

duvağı açan el titremeden, (z) / duvağı açılan yüz kızarmadan (z) / birbirine (yt) / yaklaşan (y): sıfat-fiil grubu

duvağı açılan yüz (ö) / kızarmadan (y): zarf-fiil grubu

duvağı açılan (s) / yüz (i): sıfat tamlaması

duvağı (ö) / açılan (y): sıfat-fiil grubu

duvağı açan el (ö) / titremeden (y): zarf-fiil grubu

duvağı açan (s) / el (i): sıfat tamlaması

duvağı (bln) / açan (y): sıfat-fiil grubu

7.Ah,/ yeni yetişen nesil/ ne acınacak bir haldeydi?

ne acınacak (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

ne (s) / acınacak (i): sıfat tamlaması

yeni yetişen (s) / nesil (i): sıfat tamlaması

yeni (z) / yetişen (y): sıfat-fiil grubu

8.Yarınki çocuklar/ saygı, itaat ve görenek gibi kayıtlardan/ kurtulacak,/ fakat/ aynı zamanda/ bu kayıtların temin ettiği zevklerden, saadetlerden de mahrum kalacaktı.

saygı, itaat ve görenek gibi (s) / kayıtlar (i): sıfat tamlaması

saygı, itaat ve görenek (i) / gibi (çe): edat grubu

saygı, (i) / itaat (i) / ve (be) / görenek (i): bağlama grubu

yarınki (s) / çocuklar (i): sıfat tamlaması

mahrum (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu kayıtların temin ettiği (s) / zevkler (i) / saadetler (i): sıfat tamlaması

bu kayıtların (ty) / temin ettiği (tn): belirtili isim tamlaması

temin (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / kayıtlar (i): sıfat tamlaması

aynı (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

9.Gittikçe/ sathileşecekler,/ gittikçe/ kabalaşacaklardı/ ve/ akıbet/ başıboş bırakılmış hayvanlar gibi, oradan buraya, buradan oraya atılıp dururlarken,/ günün birinde/ ya/ bir çukura/ düşecekler,/ ya da/ bir suda/ boğulacaklardı.

bir (s) / çukur (i): sıfat tamlaması

günün (ty) / biri (tn): belirtili isim tamlaması

başıboş bırakılmış hayvanlar gibi, (z) / oradan buraya (z) / buradan oraya (z) / atılıp dururlarken (y): zarf-fiil grubu

atılıp (f) / dur- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

buradan (i) / oraya (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

oradan (i) / buraya (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

başıboş bırakılmış hayvanlar (i) / gibi (çe): edat grubu

başıboş bırakılmış (s) / hayvanlar (i): sıfat tamlaması

başiboş (z) / bırakılmış (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / su (i): sıfat tamlaması

Seniha,/ şimdi/ böyle başiboş şahlanmış bir hayvan üstünde gibiydi./ Fakat,/ kendini/ daracık bir saha içinde, mahsur ve mahpus/ hissediyordu./ Ruhunda/ çılgın cevelanların, bitmez tükenmez mesafelerin hasreti/ vardı./ En küçük teferruatına kadar her şeyini ve her tarafını bildiği ve ezberlediği bu evden,/ doğduğu günden beri daima aynı havayı yuta yuta adeta bunaldığını hissettiği bu memleketten/ kaçmak,/ uzaklara, görülmemiş, işitilmemiş şeylere doğru/ gitmek istiyordu./ Avrupa'nın şenlik ve aydınlık şehirleri,/ onu/ büyüğü bir surette/ kendine doğru/ çekiyordu./ Çölde yürüyene serap neyse,/ Seniha'ya/ Avrupa/ oydu./ Ne yapsa,/ ne işlese/ hep/ oraya gitmek içindi;/ bulunduğu yerin hiçbir şeyinde/ gözü/ yoktu./ Bütün gün o ziyaretlere gidişleri,/ o misafir kabul edişleri,/ o mağazadan mağazaya dolaşırları,/ etrafındaki gençlerle o şuhlukları,/ o piyano çalışları, dans edişleri, giyinişleri, süslenişleri,/ bütün o çılgınlıkları, durgunlukları/ hep/ bu hasreti avutmak; bu derdi unutmak içindi./ Seniha'ya göre/ İstanbul'da/ hiçbir şey/ dikkate değmezdi;/ buradaki hayatın herhangi nevinde olursa olsun,/ gönül bulandırıcı bir yavanlık/ vardı./ Ara sıra,/ Faik'e:

“Size şaşıyorum Faik Bey!”/ derdi./ “Bu şehirde/ hiç sıkılmıyor gibisiniz;/ daha doğrusu,/ her şeyle/ avunup eğlenebiliyorsunuz./ Siz ki/ Avrupa'da/ büyüdüünüz,/ oradaki hayata/ alıştınız,/ nasıl/ oluyor da/ oraya tekrar dönmek ihtiyacı bile/ hissetmiyorsunuz?..”/

Faik Bey/ gayet alafranga bir kahkaha ile/ güler:/

“Avrupa mı? Ah! J'an ai soupe ma chère”/ derdi/ ve/ bu genç adam,/ Seniha'ya/ bu cihetten de/ harikulâde/ görünüyordu,/ zira/ kendi kalbinde en ateşli arzuları, en yüksek emelleri teşkil eden şeyler/ bu adam için/ evvelce tadılmış, duyulmuş ve bıkılmış birtakım bayatlamış tatlardan ibaretti./

1.Seniha,/ şimdi/ böyle başiboş şahlanmış bir hayvan üstünde gibiydi.

böyle başiboş şahlanmış bir hayvan üstünde (i) / gibi (çe): edat grubu

böyle başiboş şahlanmış bir hayvan (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

böyle (s) / başiboş şahlanmış bir hayvan (i): sıfat tamlaması

başiboş (s) / şahlanmış (s) / bir hayvan (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hayvan (i): sıfat tamlaması

2.Fakat,/ kendini/ daracık bir saha içinde, mahsur ve mahpus/ hissediyordu.

hiss (i) /et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

daracık bir saha içinde (i) / mahsur ve mahpus (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

mahsur (i) / ve (be) / mahpus (i): bağlama grubu

daracık bir saha (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

daracık (s) / bir saha (i): sıfat tamlaması

bir (s) / saha (i): sıfat tamlaması

3.Ruhunda/ çılgın cevelanların, bitmez tükenmez mesafelerin hasreti/ vardı.

çılgın cevelanların, (ty) / bitmez tükenmez mesafelerin (ty) / hasreti (tn): belirtili isim tamlaması

bitmez tükenmez (s) / mesafeler (i): sıfat tamlaması

bitmez (i) / tükenmez (i): tekrar grubu

çılgın (s) / cevelanlar (i): sıfat tamlaması

4.En küçük teferruatına kadar her şeyini ve her tarafını bildiği ve ezberlediği bu evden,/ doğduğu günden beri daima aynı havayı yuta yuta adeta bunaldığını hissettiği bu memleketten/ kaçmak,/ uzaklara, görülmemiş, işitilmemiş şeylere doğru/ gitmek istiyordu.

kaçmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

doğduğu günden beri daima aynı havayı yuta yuta adeta bunaldığını hissettiği (s) / bu memleket (i): sıfat tamlaması

bu (s) / memleket (i): sıfat tamlaması

doğduğu günden beri daima aynı havayı yuta yuta adeta bunaldığını (bln) / hissettiği (y): sıfat-fiil grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

doğduğu günden beri daima aynı havayı yuta yuta (z) / adeta (cdö) / bunaldığı (y): sıfat-fiil grubu

doğduğu günden beri (z) / daima (z) / aynı havayı (bln) / yuta yuta (y): zarf-fiil grubu

yuta (i) / yuta (i): tekrar grubu

aynı (s) / hava (i): sıfat tamlaması

doğduğu günden (i) / beri (çe): edat grubu

doğduğu (s) / gün (i): sıfat tamlaması

en küçük teferruatına kadar her şeyini ve her tarafını bildiği ve ezberlediği (s) / bu ev (i): sıfat tamlaması

bu (s) / ev (i): sıfat tamlaması

en küçük teferruatına kadar her şeyini ve her tarafını bildiği (i) / ve (be) / ezberlediği (i): bağlama grubu

en küçük teferruatına kadar (z) / her şeyini ve her tarafını (bln) / bildiği (y): sıfat-fiil grubu

her şey (i) / ve (be) / her taraf (i): bağlama grubu

her (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

en küçük teferruatına (i) / kadar (çe): edat grubu

en küçük (s) / teferruat (i): sıfat tamlaması

en (s) / küçük (i): sıfat tamlaması

gitmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
uzaklara (i) / görülmemiş, işitilmemiş şeylere (i) / doğru (çe): edat grubu
görülmemiş (s) / işitilmemiş (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

5.Avrupa'nın şenlik ve aydınlık şehirleri,/ onu/ büyüü bir surette/ kendine doğru/ çekiyordu.

kendine (i) / doğru (çe): edat grubu

büyüü (s) / bir suret (i): sıfat tamlaması

bir (s) / suret (i): sıfat tamlaması

Avrupa'nın (ty) / şenlik ve aydınlık şehirleri (tn): belirtili isim tamlaması

şenlik ve aydınlık (s) / şehirler (i): sıfat tamlaması

şenlik (i) / ve (be) / aydınlık (i): bağlama grubu

6.Çölde yürüyene serap neyse,/ Seniha'ya/ Avrupa/ oydu.

çölde yürüyene (yt) / serap (ö) / neyse (y): zarf-fiil grubu

çölde (yt) / yürüyene (y): sıfat-fiil grubu

7.Ne yapsa,/ ne işlese/ hep/ oraya gitmek içindi;/ bulunduğu yerin hiçbir şeyinde/ gözü/ yoktu.

oraya gitmek (i) / için (çe): edat grubu

oraya (yt) / gitmek (y): isim-fiil grubu

ne (bsn) / işlese (y): zarf-fiil grubu

ne (bsn) / yapsa (y): zarf-fiil grubu

bünyüğü yerin (ty) / hiçbir şeyi (tn): belirtili isim tamlaması

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bünyüğü (s) / yer (i): sıfat tamlaması

8.Bütün gün o ziyaretlere gidişleri,/ o misafir kabul edişleri,/ o mağazadan mağazaya dolaşışları,/ etrafındaki gençlerle o şuhlukları,/ o piyano çalışları, dans edişleri, giyinişleri, süslenişleri,/ bütün o çılgınlıkları, durgunlukları/ hep/ bu hasreti avutmak; bu derdi unutmak içindi.

bu hasreti avutmak (i) / bu derdi unutmak (i) / için (çe): edat grubu

bu derdi (bln) / unutmak (y): isim-fiil grubu

bu (s) / dert (i): sıfat tamlaması

bu hasreti (bln) / avutmak (y): isim-fiil grubu

bu (s) / hasret (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / o çılgınlıklar, durgunluklar (i): sıfat tamlaması

o (s) / çılgınlıklar (i) / durgunluklar (i): sıfat tamlaması

o (s) / piyano çalışları (i) / dans edişleri (i) / giyinişleri (i) / süslenişleri (i): sıfat tamlaması

dans (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

piyano (i) / çal- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
etrafındaki gençlerle (s) / o şuhluklar (i): sıfat tamlaması
o (s) / şuhluklar (i): sıfat tamlaması
etrafındaki (s) / gençler (i): sıfat tamlaması
o (s) / mağazadan mağazaya dolaşılar (i): sıfat tamlaması
mağazadan mağazaya (z) / dolaşış (y): isim-fiil grubu
mağazadan (i) / mağazaya (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)
o (s) / misafir kabul edişler (i): sıfat tamlaması
misafir (bsn) / kabul ediş (y): isim-fiil grubu
kabul (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
o (s) / bütün gün ziyaretlere gidişler (i): sıfat tamlaması
bütün gün (z) / ziyaretlere (yt) / gidiş (y): isim-fiil grubu
bütün (s) / gün (i): sıfat tamlaması
9.Seniha'ya göre/ İstanbul'da/ hiçbir şey/ dikkate değmezdi;/ buradaki hayatın herhangi nevinde olursa olsun,/ gönül bulandırıcı bir yavanlık/ vardı.
dikkate (i) / değ- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması
Seniha'ya (i) / göre (çe): edat grubu
buradaki hayatın herhangi nevinde olursa/ olsun (cümle)
buradaki hayatın herhangi nevinde (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
buradaki hayatın (ty) / herhangi nevi (tn): belirtili isim tamlaması
herhangi (s) / nev (i): sıfat tamlaması
buradaki (s) / hayat (i): sıfat tamlaması
gönül bulandırıcı (s) / bir yavanlık (i): sıfat tamlaması
bir (s) / yavanlık (i): sıfat tamlaması
gönül (i) / bulandır- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
10.Ara sıra,/ Faik'e: “Size şaşıyorum Faik Bey!”/ derdi.
“Size/ şaşıyorum/ Faik Bey!” (cümle)
Faik (i) / Bey (u): unvan grubu
ara (i) / sıra (i): tekrar grubu
11.Bu şehirde/ hiç/ sıkılmıyor gibisiniz;/ daha doğrusu,/ her şeyle/ avunup eğlenebiliyorsunuz.
sıkılmıyor (i) / gibi (çe): edat grubu
bu (s) / şehir (i): sıfat tamlaması

avunup eğlene (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

avunup (f) / eğlen- (f): tekrar grubu

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

daha (s) / doğru (i): sıfat tamlaması

12.Siz ki/ Avrupa’da/ büyüdünüz,/ oradaki hayata/ alıştınız,/ nasıl/ oluyor da/ oraya tekrar dönmek ihtiyacı bile/ hissetmiyorsunuz?..

oradaki (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

oraya tekrar dönmek (ty) / ihtiyacı (tn): belirtisiz isim tamlaması

oraya (ty) / tekrar (z) / dönmek (y): isim-fiil grubu

13.Faik Bey/ gayet alafranga bir kahkaha ile/ güler:

gayet alafranga bir kahkaha (i) / ile (çe): edat grubu

gayet alafranga (s) / bir kahkaha (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kahkaha (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / alafranga (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

14.“Avrupa mı? Ah! J’an ai soupe ma chère”/ derdi/ ve/ bu genç adam,/ Seniha’ya/ bu cihetten de/ harikulâde/ görünüyordu,/ zira/ kendi kalbinde en ateşli arzuları, en yüksek emelleri teşkil eden şeyler/ bu adam için/ evvelce tadılmış, duyulmuş ve bıkılmış birtakım bayatlamış tatlardan ibaretti.

bu (i) / cihetten (çe): edat grubu

bu (s) / genç adam (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

evvelce tadılmış, duyulmuş ve bıkılmış birtakım bayatlamış tatlardan (i) / ibaret (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

evvelce tadılmış, duyulmuş ve bıkılmış (s) / birtakım bayatlamış tatlar (i): sıfat tamlaması

birtakım (s) / bayatlamış tatlar (i): sıfat tamlaması

bayatlamış (s) / tatlar (i): sıfat tamlaması

evvelce tadılmış, (i) / duyulmuş (i) / ve (be) / bıkılmış (i): bağlama grubu

evvelce (z) / tadılmış (y): sıfat-fiil grubu

bu adam (i) / için (çe): edat grubu

bu (s) / adam (i): sıfat tamlaması

kendi kalbinde en ateşli arzuları, en yüksek emelleri teşkil eden (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

kendi kalbinde (yt) / en ateşli arzuları, (bln) / en yüksek emelleri (bln) / teşkil eden (y): sıfat-fiil grubu

teşkil (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

en yüksek (s) / emeller (i): sıfat tamlaması

en (s) / yüksek (i): sıfat tamlaması

en ateşli (s) / arzular (i): sıfat tamlaması

en (s) / ateşli (i): sıfat tamlaması

kendi (s) / kalbi (i): sıfat tamlaması

Seniha,/ zevk ve haz bahsinde/ Faik Bey'in çiğneyip, emip yere attığı meyvelerin posasına, ağzının suyu akarak, dişlerini uzatan bir obur dilenci gibiydi;/ kendisi de,/ Faik Bey'in yanında/ biraz/ bu kadar aşağılara indiğini/ hissedirdi./ Bunun içindir ki/ kalbinin bir köşesinde/ bu genç adama karşı gayet gizli, fakat had bir kin/ taşımaktadır./ Diğer taraftan/ Faik Bey de/ farkına varmaksızın/ bu kini/ beslemekte/ ve/ alevlendirmektedir./ Seniha'ya karşı muamelesi/ ya soğuk bir tarzda hürmetkâr, ya arkadaşça laubali veyahut sadece şakacıydı./ Bazen/ sahte ve istihza ile karışık çapkınlıkları, şuhlukları da/ olurdu/ ve/ tam/ Seniha bunları ciddi telakki edeceği sırada,/ bu hafif ve havai genç,/ avucunun içinden/ kayıp giderdi./ Geçen yıl/ öyle anlar/ oldu ki,/ Seniha,/ onu delicesine sevdiğini/ zannetti./ Zira/ o zamanlar/ Faik Bey'in şaklabanlıklarına/ nihayet/ olmuyordu./ Gününe, saatine göre,/ kâh şefkatli, kâh sadece okşayıcı, kâh kiskanç ve mütecessis bir adam şekline/ girerdi./ Herkesin önünde Seniha'nın ta gözleri içine bakışları,/ yanına yaklaştığı zaman dizleriyle dizine bir temas edişleri,/ yalnız kaldıkları vakit derin derin susuşları/ vardı ki,/ genç kıza/ o zamana kadar hiç tanımadığı tatlı bir korku/ verirdi./

1.Seniha,/ zevk ve haz bahsinde/ Faik Bey'in çiğneyip, emip yere attığı meyvelerin posasına, ağzının suyu akarak, dişlerini uzatan bir obur dilenci gibiydi;/ kendisi de,/ Faik Bey'in yanında/ biraz/ bu kadar aşağılara indiğini/ hissedirdi.

Faik Bey'in çiğneyip, emip yere attığı meyvelerin posasına, ağzının suyu akarak, dişlerini uzatan bir obur dilenci (i) / gibi (çe): edat grubu

Faik Bey'in çiğneyip, emip yere attığı meyvelerin posasına, ağzının suyu akarak, dişlerini uzatan (s) / bir obur dilenci (i): sıfat tamlaması

bir (s) / obur dilenci (i): sıfat tamlaması

obur (s) / dilenci (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'in çiğneyip, emip yere attığı meyvelerin posasına, (yt) / ağzının suyu akarak, (z) / dişlerini (bln) / uzatan (y): sıfat-fiil grubu

ağzının suyu (ö) / akarak (y): zarf-fiil grubu

ağzının (ty) / suyu (tn): belirtili isim tamlaması

Faik Bey'in çiğneyip, emip yere attığı meyvelerin (ty) / posası (tn): belirtili isim tamlaması

Faik Bey'in çiğneyip, emip yere attığı (s) / meyveler (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'in (ty) / çiğneyip, emip yere attığı (tn): belirtili isim tamlaması

çiğneyip, (z) / emip (z) / yere (yt) / attığı (y): sıfat-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

zevk ve haz (ty) / bahsi (tn): belirtisiz isim tamlaması

zevk (i) / ve (be) / haz (i): bağlama grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu kadar aşağılara (yt) / indiği (yf): sıfat-fiil grubu

bu kadar (s) / aşağılar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / kadar (çe): edat grubu

Faik Bey'in (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Bunun içindir ki/ kalbinin bir köşesinde/ bu genç adama karşı gayet gizli, fakat had bir kin/ taşımaktadır.

bunun (i) / için (çe): edat grubu

bu genç adama karşı (s) / gayet gizli, fakat had bir kin (i): sıfat tamlaması

gayet gizli, fakat had (s) / bir kin (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kin (i): sıfat tamlaması

gayet gizli (i) / fakat (be) / had (i): bağlama grubu

gayet (s) / gizli (i): sıfat tamlaması

bu genç adama (i) / karşı (çe): edat grubu

bu (s) / genç adam (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

kalbinin (ty) / bir köşesi (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

3.Diğer taraftan/ Faik Bey de/ farkına varmaksızın/ bu kini/ beslemekte/ ve/ alevlendirmektedir.

bu (s) / kin (i): sıfat tamlaması

farkına (i) / var- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

diğer (i) / taraftan (çe): edat grubu

4.Seniha'ya karşı muamelesi/ ya soğuk bir tarzda hürmetkâr, ya arkadaşça laubali veyahut sadece şakacıydı.

ya (be) / soğuk bir tarzda hürmetkâr (i) / ya (be) / arkadaşça laubali (i) / veyahut sadece (be) / şakacı (i): bağlama grubu

arkadaşça (s) / laubali (i): sıfat tamlaması

soğuk bir tarzda (s) / hürmetkâr (i): sıfat tamlaması

soğuk (s) / bir tarz (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tarz (i): sıfat tamlaması

Seniha'ya karşı (s) / muamelesi (i): sıfat tamlaması

Seniha'ya (i) / karşı (çe): edat grubu

5.Bazen/ sahte ve istihza ile karışık çapkınlıkları, şuhlukları da/ olurdu/ ve/ tam/ Seniha bunları ciddi telakki edeceği sırada,/ bu hafif ve havai genç,/ avucunun içinden/ kayıp giderdi.

sahte ve istihza ile karışık (s) / çapkınlıklar (i) / şuhluklar (i): sıfat tamlaması

sahte (i) / ve (be) / istihza ile karışık (i): bağlama grubu

istihza ile (i) / karışık (i): kısaltma grubu (vasıta grubu)

istihza (i) / ile (çe): edat grubu

kayıp (f) / git- (f): tekrar grubu

avucunun (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / hafif ve havai genç (i): sıfat tamlaması

hafif ve havai (s) / genç (i): sıfat tamlaması

hafif (i) / ve (be) / havai (i): bağlama grubu

Seniha bunları ciddi telakki edeceği (s) / sıra (i): sıfat tamlaması

Seniha (ö) / bunları (bln) / ciddi (z) / telakki edeceği (y): sıfat-fiil grubu

telakki (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

6.Geçen yıl/ öyle anlar/ oldu ki,/ Seniha,/ onu delicesine sevdiğini/ zannetti.

öyle (s) / anlar (i): sıfat tamlaması

geçen (s) / yıl (i): sıfat tamlaması

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

onu (bln) / delicesine (z) / sevdiği (y): sıfat-fiil grubu

7.Zira/ o zamanlar/ Faik Bey'in şaklabanlıklarına/ nihayet/ olmuyordu.

Faik Bey'in (ty) / şaklabanlıkları (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

o (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

8.Gününe, saatine göre,/ kâh şefkatli, kâh sadece okşayıcı, kâh kıskanç ve mütecessis bir adam şekline/ girerdi.

kâh şefkatli, kâh sadece okşayıcı, kâh kıskanç ve mütecessis (s) / bir adam şekli (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam şekli (i): sıfat tamlaması

adam (ty) / şekli (tn): belirtisiz isim tamlaması

kâh (be) / şefkatli (i) / kâh (be) / sadece okşayıcı (i) / kâh (be) / kıskanç ve mütecessis (i): bağlama grubu

kıskanç (i) / ve (be) / mütecessis (i): bağlama grubu

sadece (s) / okşayıcı (i): sıfat tamlaması

gününe (i) / saatine (i) / göre (çe): edat grubu

9.Herkesin önünde Seniha'nın ta gözleri içine bakışları,/ yanına yaklaştığı zaman dizleriyle dizine bir temas edişleri,/ yalnız kaldıkları vakit derin derin susuşları/ vardı ki,/ genç kıza/ o zamana kadar hiç tanımadığı tatlı bir korku/ verirdi.

yalnız kaldıkları vakit (z) / derin derin (z) / susuş (y): isim-fiil grubu

derin (i) / derin (i): tekrar grubu

yalnız kaldıkları (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

yalnız (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yanına yaklaştığı zaman (z) / dizleriyle (z) / dizine (yt) / bir (z) / temas ediş (y): isim-fiil grubu

temas (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yanına yaklaştığı (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

yanına (yt) / yaklaştığı (y): sıfat-fiil grubu

herkesin önünde (yt) / ta (z) / Seniha'nın gözleri içine (yt) / bakış (y): isim-fiil grubu

Seniha'nın gözleri (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Seniha'nın (ty) / gözleri (tn): belirtili isim tamlaması

herkesin (ty) / önu (tn): belirtili isim tamlaması

o zamana kadar hiç tanımadığı (s) / tatlı bir korku (i): sıfat tamlaması

tatlı (s) / bir korku (i): sıfat tamlaması

bir (s) / korku (i): sıfat tamlaması

o zamana kadar (z) / hiç (z) / tanımadığı (y): sıfat-fiil grubu

o zamana (i) / kadar (çe): edat grubu

o (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

Seniha,/ bütün aşk ve macera oyunlarını/ Faik Bey'le kendi arasında geçen bu için için yapılan münakaşada/ öğrendi/ ve/ ne vakit ki/ Faik Bey'in harekâtında/ lakaydiye benzer bir değişiklik/ sezmeye başladı,/ o zaman/ bu oyunda muvaffak olmak için ne kadar çok maharete, ne kadar çok idmana muhtaç olduğunu/ hissetti./ Kendi kendine/ aylarca:/ "Beni çok acemi buldu, mutlaka beni çok acemi buldu!" / dedi./

1.Seniha,/ bütün aşk ve macera oyunlarını/ Faik Bey'le kendi arasında geçen bu için için yapılan münakaşada/ öğrendi/ ve/ ne vakit ki/ Faik Bey'in harekâtında/ lakaydiye benzer bir değişiklik/ sezmeye başladı,/ o zaman/ bu oyunda muvaffak olmak için ne kadar çok maharete, ne kadar çok idmana muhtaç olduğunu/ hissetti.

Faik Bey'le kendi arasında geçen (s) / bu için için yapılan münakaşa (i): sıfat tamlaması

bu (s) / için için yapılan münakaşa (i): sıfat tamlaması
için için yapılan (s) / münakaşa (i): sıfat tamlaması
için için (z) / yapılan (y): sıfat-fiil grubu
için (i) / için (i): tekrar grubu
Faik Bey’le kendi arasında (yt) / geçen (y): sıfat-fiil grubu
Faik Bey’le kendi (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması
Faik Bey (i) / ile (be) / kendi (i): bağlama grubu
Faik (i) / Bey (u): unvan grubu
bütün (s) / aşk ve macera oyunları (i): sıfat tamlaması
aşk ve macera (ty) / oyunları (tn): belirtisiz isim tamlaması
aşk (i) / ve (be) / macera (i): bağlama grubu
ne (s) / vakit (i): sıfat tamlaması
sezmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
lakaydiye benzer (s) / bir değişiklik (i): sıfat tamlaması
bir (s) / değişiklik (i): sıfat tamlaması
lakaydiye (yt) / benzer (y): sıfat-fiil grubu
Faik Bey’in (ty) / harekâtı (tn): belirtili isim tamlaması
Faik (i) / Bey (u): unvan grubu
hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
bu oyunda muvaffak olmak için (z) / ne kadar çok maharete, (yt) / ne kadar çok idmana (yt) / muhtaç olduğu (y): sıfat-fiil grubu
muhtaç (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
ne kadar çok (s) / idman (i): sıfat tamlaması
ne kadar (s) / çok (i): sıfat tamlaması
ne (i) / kadar (çe): edat grubu
ne kadar çok (s) / maharet (i): sıfat tamlaması
ne kadar (s) / çok (i): sıfat tamlaması
ne (i) / kadar (çe): edat grubu
bu oyunda muvaffak olmak (i) / için (çe): edat grubu
bu oyunda (yt) / muvaffak olmak (y): isim-fiil grubu
muvaffak (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
bu (s) / oyun (i): sıfat tamlaması
o (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

2.Kendi kendine/ aylarca:/ “Beni çok acemi buldu, mutlaka beni çok acemi buldu!”/ dedi.

“Beni/ çok acemi/ buldu,/ mutlaka/ beni/ çok acemi/ buldu!” (cümle)

çok (s) / acemi (i): sıfat tamlaması

çok (s) / acemi (i): sıfat tamlaması

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

Vakıa/ Faik Bey,/ onu/ çok acemi/ bulmuştu./ Küçük yaşından beri pek güzel, pek zarif kadınlar tarafından sevilip okşanmaya alışmış bu genç adam için,/ on altı, on yedi yaşında bir genç kızın muhabbetini kazanmaya çalışmak,/ onun için/ bir züldü./ Faik Bey,/ seilmek için sevenlerdendi./ İsterdi ki,/ kadın/ ona,/ gözleri ve dudakları ateş içinde,/ dizlerinin üstüne sürüne sürüne/ gelsin./ Ufacık bir gurur,/ ufacık bir mukavemet/ onun bütün gayretini/ kırardı./ Seniha ile/ işte/ böyle/ oldu./ Vakıa/ bu genç kızda/ hiç/ mukavemet niyeti/ yoktu./ Fakat,/ vücudunda/ genç kızlığın bütün vahşeti ve toyluğu/ vardı./ Mütemadiyen/ kaçmak, kovalanmak istiyordu./ Faik Bey ise/ bu mütemadi kovalamaya/ hiç/ gelemeydi./

1.Vakıa/ Faik Bey,/ onu/ çok acemi/ bulmuştu.

acemi (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Küçük yaşından beri pek güzel, pek zarif kadınlar tarafından sevilip okşanmaya alışmış bu genç adam için,/ on altı, on yedi yaşında bir genç kızın muhabbetini kazanmaya çalışmak,/ onun için/ bir züldü.

bir (s) / zül (i): sıfat tamlaması

onun (i) / için (çe): edat grubu

on altı, on yedi yaşında bir genç kızın muhabbetini (bln) / kazanmaya çalışmak (y): isim-fiil grubu

kazanmaya (i) / çalış- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

on altı, on yedi yaşında bir genç kızın (ty) / muhabbeti (tn): belirtili isim tamlaması

on altı, on yedi yaşında (s) / bir genç kız (i): sıfat tamlaması

bir (s) / genç kız (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

on altı, on yedi (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

on altı (i) / on yedi (i): tekrar grubu

on (i) / yedi (i): sayı grubu

on (i) / altı (i): sayı grubu

küçük yaşından beri pek güzel, pek zarif kadınlar tarafından sevilip okşanmaya alışmış bu genç adam (i) / için (çe): edat grubu

küçük yaşından beri pek güzel, pek zarif kadınlar tarafından sevilip okşanmaya alışmış (s) / bu genç adam (i): sıfat tamlaması

bu (s) / genç adam (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

küçük yaşından beri pek güzel, pek zarif kadınlar tarafından sevilip okşanmaya (yt) / alışmış (y): sıfat-fiil grubu

küçük yaşından beri (z) / pek güzel, pek zarif kadınlar tarafından (z) / sevilip okşanma (y): isim-fiil grubu

sevilip (f) / okşan- (f): tekrar grubu

pek güzel, pek zarif kadınlar (i) / tarafından (çe): edat grubu

pek güzel, (s) / pek zarif (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

pek (s) / zarif (i): sıfat tamlaması

pek (s) / güzel (i): sıfat tamlaması

küçük yaşından (i) / beri (çe): edat grubu

küçük (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

3.Faik Bey,/ sevilme için sevenlerdendi.

sevilme için (z) / seven (y): sıfat-fiil grubu

sevilme (i) / için (çe): edat grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

4.İsterdi ki,/ kadın/ ona,/ gözleri ve dudakları ateş içinde,/ dizlerinin üstünde sürüne sürüne/ gelsin.

dizlerinin üstünde (yt) / sürüne sürüne (y): zarf-fiil grubu

sürüne (i) / sürüne (i): tekrar grubu

dizlerinin (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

gözleri ve dudakları (i) / ateş içinde (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

ateş (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

gözler (i) / ve (be) / dudaklar (i): bağlama grubu

5.Ufacık bir gurur,/ ufacık bir mukavemet/ onun bütün gayretini/ kırardı.

onun (ty) / bütün gayreti (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / gayret (i): sıfat tamlaması

ufacık (s) / bir mukavemet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mukavemet (i): sıfat tamlaması

ufacık (s) / bir gurur (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gurur (i): sıfat tamlaması

6.Seniha ile/ işte/ böyle/ oldu.

Seniha (i) / ile (çe): edat grubu

7.Vakıa/ bu genç kızda/ hiç/ mukavemet niyeti/ yoktu.

mukavemet (ty) / niyeti (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / genç kız (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

8.Fakat,/ vücudunda/ genç kızlığın bütün vahşeti ve toyluğu/ vardı.

genç kızlığın (ty) / bütün vahşeti ve toyluğu (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / vahşet ve toyluk (i): sıfat tamlaması

vahşet (i) / ve (be) / toyluk (i): bağlama grubu

genç (s) / kızlık (i): sıfat tamlaması

9.Mütemadiyen/ kaçmak, kovalanmak istiyordu.

kaçmak, (i) / kovalanmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

10.Faik Bey ise/ bu mütemadi kovalamaya/ hiç/ gelemezdi.

bu (s) / mütemadi kovalama (i): sıfat tamlaması

mütemadi (s) / kovalama (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Zira,/ Seniha'ya karşı düşkünlüğü/ geçici bir hevesten ibaretti./ Ona devamlı hisler telkin edecek,/ ancak/ olgun ve bilgiç kadınlardı./ Faik Bey,/ arkadaşlarına kadından bahsederken:/ "Otuzundan aşağısını geç!"/ derdi/ ve/ hayatta yegâne emeli,/ seçkin ve zengin bir dulla evlenmekti./

1.Zira,/ Seniha'ya karşı düşkünlüğü/ geçici bir hevesten ibaretti.

geçici bir hevesten (i) / ibaret (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

geçici (s) / bir heves (i): sıfat tamlaması

bir (s) / heves (i): sıfat tamlaması

Seniha'ya karşı (s) / düşkünlük (i): sıfat tamlaması

Seniha'ya (i) / karşı (çe): edat grubu

2.Ona devamlı hisler telkin edecek,/ ancak/ olgun ve bilgiç kadınlardı.

olgun ve bilgiç (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

olgun (i) / ve (be) / bilgiç (i): bağlama grubu

ona (yt) / devamlı (z) / hisler (bsn) / telkin edecek (y): sıfat-fiil grubu

telkin (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

3.Faik Bey,/ arkadaşlarına kadından bahsederken:/ "Otuzundan aşağısını geç!"/ derdi/ ve/ hayatta yegâne emeli,/ seçkin ve zengin bir dulla evlenmekti.

"Otuzundan aşağısını/ geç!" (cümle)

otuzundan (i) / aşağı (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

arkadaşlarına (yt) / kadından (yt) / bahsederken (y): zarf-fiil grubu

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu
seçkin ve zengin bir dulla (z) / evlenmek (y): isim-fiil grubu
seçkin ve zengin (s) / bir dul (i): sıfat tamlaması
bir (s) / dul (i): sıfat tamlaması
seçkin (i) / ve (be) / zengin (i): bağlama grubu
hayatta (s) / yegâne emel (i): sıfat tamlaması
yegâne (s) / emel (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın Faik Bey'e karşı duyduğu kinin başlıca sebeplerinden birisi de,/ böyle zengin bir izdivaç peşinde koşuydu./ Belki/ bu genç adam,/ kendisini/ zengin olmadığı için/ hor görüyordu./ Vakıa/ Seniha,/ paraya ehemmiyet vermeyen, daha doğrusu, para mefhumunu şiddetle hissetmeyen kibar ve hayalî aile kızlarından değildi,/ kanında/ bu hasis arzuyu epeyce yüksek bir hararet derecesinde tutan yabancı bir unsur/ vardı;/ zira,/ ne annesi, ne babası tarafından böyle bir hursa tevariüs ettiğine/ ihtimal verilemez./ Bununla beraber,/ şuna da/ hükmetmemelidir ki,/ Naim Efendi'nin torunu,/ parayı para için seven kızlardandır;/ bu rezilet/ onda/ fazla süslenmek, fazla eğlenmek, geniş yaşamak, çok seyahat etmek arzularından doğmuş bir histen başka neydi?

1.Seniha'nın Faik Bey'e karşı duyduğu kinin başlıca sebeplerinden birisi de,/ böyle zengin bir izdivaç peşinde koşuydu.

böyle zengin bir izdivaç peşinde (yt) / koşuş (y): isim-fiil grubu
böyle zengin bir izdivaç (ty) / peşi (tn): belirtisiz isim tamlaması
böyle (s) / zengin bir izdivaç (i): sıfat tamlaması
zengin (s) / bir izdivaç (i): sıfat tamlaması
bir (s) / izdivaç (i): sıfat tamlaması
Seniha'nın Faik Bey'e karşı duyduğu kinin başlıca sebeplerinden (s) / birisi (i): sıfat tamlaması
Seniha'nın Faik Bey'e karşı duyduğu kinin (ty) / başlıca sebepleri (tn): belirtili isim tamlaması
başlıca (s) / sebepler (i): sıfat tamlaması
Seniha'nın Faik Bey'e karşı duyduğu (s) / kin (i): sıfat tamlaması
Seniha'nın (ty) / Faik Bey'e karşı duyduğu (tn): belirtili isim tamlaması
Faik Bey'e karşı (z) / duyduğu (y): sıfat-fiil grubu
Faik Bey'e (i) / karşı (çe): edat grubu
Faik (i) / Bey (u): unvan grubu
2.Belki/ bu genç adam,/ kendisini/ zengin olmadığı için/ hor görüyordu.
hor (i) / gör- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
zengin olmadığı (i) / için (çe): edat grubu

zengin (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / genç adam (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

3.Vakıa/ Seniha,/ paraya ehemmiyet vermeyen, daha doğrusu, para mefhumunu şiddetle hissetmeyen kibar ve hayalî aile kızlarından değildi,/ kanında/ bu hasis arzuyu epeyce yüksek bir hararet derecesinde tutan yabancı bir unsur/ vardı;/ zira,/ ne annesi, ne babası tarafından böyle bir hırsla tevarüs ettiğine/ ihtimal verilemez.

paraya ehemmiyet vermeyen, (s) / daha doğrusu, para mefhumunu şiddetle hissetmeyen (s) / kibar ve hayalî aile kızları (i): sıfat tamlaması

kibar ve hayalî (s) / aile kızları (i): sıfat tamlaması

kibar (i) / ve (be) / hayalî (i): bağlama grubu

daha doğrusu, (cdö) / para mefhumunu (bln) / şiddetle (z) / hissetmeyen (y): sıfat-fiil grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

para (ty) / mefhumu (tn): belirtisiz isim tamlaması

daha (s) / doğru (i): sıfat tamlaması

paraya (yt) / ehemmiyet vermeyen (y): sıfat-fiil grubu

ehemmiyet (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu hasis arzuyu epeyce yüksek bir hararet derecesinde tutan (s) / yabancı bir unsur (i): sıfat tamlaması

yabancı (s) / bir unsur (i): sıfat tamlaması

bir (s) / unsur (i): sıfat tamlaması

bu hasis arzuyu (bln) / epeyce yüksek bir hararet derecesinde (yt) / tutan (y): sıfat-fiil grubu

epeyce yüksek bir hararet (ty) / derecesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

epeyce yüksek (s) / bir hararet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hararet (i): sıfat tamlaması

epeyce (s) / yüksek (i): sıfat tamlaması

bu (s) / hasis arzu (i): sıfat tamlaması

hasis (s) / arzu (i): sıfat tamlaması

ihtimal (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ne annesi, ne babası tarafından (z) / böyle bir hırsla (yt) / tevarüs ettiği (y): sıfat-fiil grubu

tevarüs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

böyle (s) / bir hırs (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hırs (i): sıfat tamlaması

ne annesi, ne babası (i) / tarafından (çe): edat grubu

ne (be) / anne (i) / ne (be) / babası (i): bağlama grubu

4.Bununla beraber,/ şuna da/ hükmetmemelidir ki,/ Naim Efendi'nin torunu,/ parayı para için seven kızlardandır;/ bu rezilet/ onda/ fazla süslenmek, fazla eğlenmek, geniş yaşamak, çok seyahat etmek arzularından doğmuş bir histen başka neydi?

hükm (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu

parayı para için seven (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

parayı (bln) / para için (z) / seven (y): sıfat-fiil grubu

para (i) / için (çe): edat grubu

Naim Efendi'nin (ty) / torunu (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

fazla süslenmek, fazla eğlenmek, geniş yaşamak, çok seyahat etmek arzularından doğmuş bir histen başka (s) / ne (i): sıfat tamlaması

fazla süslenmek, fazla eğlenmek, geniş yaşamak, çok seyahat etmek arzularından doğmuş bir histen (i) / başka (çe): edat grubu

fazla süslenmek, fazla eğlenmek, geniş yaşamak, çok seyahat etmek arzularından doğmuş (s) / bir his (i): sıfat tamlaması

bir (s) / his (i): sıfat tamlaması

fazla süslenmek, fazla eğlenmek, geniş yaşamak, çok seyahat etmek arzularından (yt) / doğmuş (y): sıfat-fiil grubu

fazla süslenmek (ty) / fazla eğlenmek (ty) / geniş yaşamak (ty) / çok seyahat etmek (ty) / arzuları (tn): belirtisiz isim tamlaması

çok (z) / seyahat etmek (y): isim-fiil grubu

seyahat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

geniş (z) / yaşamak (y): isim-fiil grubu

fazla (z) / eğlenmek (y): isim-fiil grubu

fazla (s) / süslenmek (y): isim-fiil grubu

bu (s) / rezilet (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın,/ işte/ bu emellerine mani olan ve adına müzayaka denilen şeyle, boğup mahveden havaya tahammülü/ yoktu./ Bunun içindir ki,/ o da/ ara sıra/ Faik Bey gibi,/ zengin bir izdivaç hülyasına/ kapılıyor/ ve/ fakat/ aynı hulyayı başkalarına bir ayıp şeklinde göstermekten de/ vazgeçemiyordu./

1.Seniha'nın,/ işte/ bu emellerine mani olan ve adına müzayaka denilen şeyle, boğup mahveden havaya tahammülü/ yoktu.

Seniha'nın (ty) / bu emellerine mani olan ve adına müzayaka denilen şeyle, boğup mahveden havaya tahammülü (tn): belirtili isim tamlaması

bu emellerine mani olan ve adına müzayaka denilen şeyle, boğup mahveden havaya (i) / tahammül (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

bu (s) / emellerine mani olan ve adına müzayaka denilen şeyle, boğup mahveden hava (i): sıfat tamlaması

emellerine mani olan ve adına müzayaka denilen şey (i) / ile (be) / boğup mahveden hava (i): bağlama grubu

boğup mahveden (s) / hava (i): sıfat tamlaması

boğup (f) / mahvet- (f): tekrar grubu

mahv (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

emellerine mani olan ve adına müzayaka denilen (s) / şey (i): sıfat tamlaması

emellerine mani olan (i) / ve (be) / adına müzayaka denilen (i): bağlama grubu

adına (yt) / müzayaka (ö) / denilen (y): sıfat-fiil grubu

emellerine (yt) / mani olan (y): sıfat-fiil grubu

mani (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

2.Bunun içindir ki,/ o da/ ara sıra/ Faik Bey gibi,/ zengin bir izdivaç hülyasına/ kapılıyor/ ve/ fakat/ aynı hulyayı başkalarına bir ayıp şeklinde göstermekten de/ vazgeçemiyordu.

bunun (i) / için (i): edat grubu

zengin bir izdivaç (ty) / hülyası (tn): belirtisiz isim tamlaması

zengin (s) / bir izdivaç (i): sıfat tamlaması

bir (s) / izdivaç (i): sıfat tamlaması

Faik Bey (i) / gibi (çe): edat grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

ara (i) / sıra (i): tekrar grubu

aynı hulyayı (bln) / başkalarına (yt) / bir ayıp şeklinde (z) / göstermek (y): isim-fiil grubu

bir ayıp (i) / şeklinde (çe): edat grubu

bir (s) / ayıp (i): sıfat tamlaması

aynı (s) / hulya (i): sıfat tamlaması

Hekimler,/ Seniha'ya/ biraz, yer ve hava değiştirmeyi,/ biraz kırlarda ve denizlerde gezip eğlenmeyi/ tavsiye ettiler,/ bunun içindir ki,/ Naim Efendi'nin torunu,/ Madam Kronski ile beraber/ bir haftadan beri/ Büyükada'da/ bulunuyorlar./ Burada,/ halası Necibe Hanımefendi'nin köşkünde/ misafirdirler./

Hekimler,/ Seniha'ya/ biraz, yer ve hava değiştirmeyi,/ biraz kırlarda ve denizlerde gezip eğlenmeyi/ tavsiye ettiler,/ bunun içindir ki,/ Naim Efendi'nin torunu,/ Madam Kronski ile beraber/ bir haftadan beri/ Büyükada'da/ bulunuyorlar.

tavsiye (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

biraz (z) / kırlarda ve denizlerde (yt) / gezip eğlenme (y): isim-fiil grubu

gezip (f) / eğlen- (f): tekrar grubu

kırlar (i) / ve (be) / denizler (i): bağlama grubu

biraz (z) / yer ve hava (bsn) / değiştirme (y): isim-fiil grubu

yer (i) / ve (be) / hava (i): bağlama grubu

bunun (i) / için (çe): edat grubu

bir haftadan (i) / beri (çe): edat grubu

bir (s) / hafta (i): sıfat tamlaması

Madam Kronski (i) / ile beraber (çe): edat grubu

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi'nin (ty) / torunu (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

Burada,/ halası Necibe Hanımefendi'nin köşkünde/ misafirdirler.

halası Necibe Hanımefendi'nin (ty) / köşkü (tn): belirtili isim tamlaması

halası (s) / Necibe Hanımefendi (i): sıfat tamlaması

Necibe (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

Servet Bey'in hemşiresi,/ zevcinin vefatından beri/ aşağı yukarı beş senedir,/ yaz kış/ hep/ Büyükada'da/ oturur./ Köşkü,/ Hristos'ta tamamiyle çamlar içinde, gölgeli ve asude bir köşededir./ Şehre/ nadiren/ iner,/ akraba ve taallukatıyla/ hiç/ görüşmez/ ve/ karşidan/ bütün zevkini tek başına kalmakta bulan bir hanım gibi/ görünür./ Halbuki/ hayatı,/ için için/ gayet karışık ve gayet gürültülüdür;/ merhum zevci gibi/ delikanlılara, taze kadınlara, içkiye ve saza, yaşla hiç sönmeyen bir düşkünlüğü/ vardır./ Yaz ve kış,/ gece ve gündüz/ eğlencesiz geçen zamanı/ nadirdir./ Ya/ kendisi/ günlerce/ gider,/ ya/ ona/ günlerce/ gelinir./

1.Servet Bey'in hemşiresi,/ zevcinin vefatından beri/ aşağı yukarı beş senedir,/ yaz kış/ hep/ Büyükada'da/ oturur.

yaz (i) / kış (i): tekrar grubu

aşağı yukarı (s) / beş sene (i): sıfat tamlaması

beş (s) / sene (i): sıfat tamlaması

aşağı (i) / yukarı (i): tekrar grubu

zevcinin vefatından (i) / beri (çe): edat grubu

zevcinin (ty) / vefatı (tn): belirtili isim tamlaması

Servet Bey'in (ty) / hemşiresi (tn): belirtili isim tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Köşkü,/ Hristos'ta tamamıyla çamlar içinde, gölgeli ve asude bir köşededir.

Hristos'ta (s) / tamamıyla çamlar içinde (s) / gölgeli ve asude bir köşe (i): sıfat tamlaması

gölgeli ve asude (s) / bir köşe (i): sıfat tamlaması

bir (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

gölgeli (i) / ve (be) / asude (i): bağlama grubu

tamamıyla (s) / çamlar içinde (i): sıfat tamlaması

çamlar (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Şehre/ nadiren/ iner,/ akraba ve taallukatıyla/ hiç/ görüşmez/ ve/ karşıdan/ bütün zevkini tek başına kalmakta bulan bir hanım gibi/ görünür.

akraba (i) / ve (be) / taallukat (i): bağlama grubu

bütün zevkini tek başına kalmakta bulan bir hanım (i) / gibi (çe): edat grubu

bütün zevkini tek başına kalmakta bulan (s) / bir hanım (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hanım (i): sıfat tamlaması

bütün zevkini (bln) / tek başına kalmakta (yt) / bulan (y): sıfat-fiil grubu

tek başına (z) / kalmak (y): isim-fiil grubu

tek (s) / baş (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / zevk (i): sıfat tamlaması

4.Halbuki/ hayatı,/ için için/ gayet karışık ve gayet gürültülüdür;/ merhum zevci gibi/ delikanlılara, taze kadınlara, içkiye ve saza, yaşla hiç sönmeyen bir düşkünlüğü/ vardır.

gayet karışık (i) / ve (be) / gayet gürültülü (i): bağlama grubu

gayet (s) / gürültülü (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / karışık (i): sıfat tamlaması

için (i) / için (i): tekrar grubu

delikanlılara (i) / taze kadınlara (i) / içkiye ve saza (i) / yaşla hiç sönmeyen bir düşkünlük (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

yaşla hiç sönmeyen (s) / bir düşkünlük (i): sıfat tamlaması

bir (s) / düşkünlük (i): sıfat tamlaması

yaşla (z) / hiç (z) / sönmeyen (y): sıfat-fiil grubu

içki (i) / ve (be) / saz (i): bağlama grubu

taze (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

merhum zevci (i) / gibi (çe): edat grubu

merhum (s) / zevç (i): sıfat tamlaması

5.Yaz ve kış,/ gece ve gündüz/ eğlencesiz geçen zamanı/ nadirdir.

eğlencesiz geçen (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

eğlencesiz (z) / geçen (y): sıfat-fiil grubu

gece (i) / ve (be) / gündüz (i): bağlama grubu

yaz (i) / ve (be) / kış (i): bağlama grubu

6.Ya/ kendisi/ günlerce/ gider,/ ya/ ona/ günlerce/ gelinir.

Boş zamanlarında ise/ birtakım izdivaç işleriyle, muaşaka entrikalarıyla/ meşguldür./ Derler ki,/ Necibe Hanımefendi/ bu işlerle/ kendine/ maddi menfaatler/ temin ediyor./ Lakin/ bu/ bir iftiradır./ Necibe Hanımefendi'nin birçok gence kız bulduğu ve birçok dul kadınlara koca aradığı, pek çok sevdalıları çatısının altında barındırdığı/ doğrudur./ Fakat,/ uzaktan ciddi gibi görünen bu işler,/ onun için/ bir eğlence ve bir zevkten ibarettir./ Nitekim/ bu kadın,/ bir haftadan beri,/ biraderinin kızına/ belki/ ellinci defa olarak,/ yarı şaka,/ yarı ciddi:/

“Kız, gönlünü avutmaya bak; kız, gönlünü besle!”/ deyip duruyordu./

1.Boş zamanlarında ise/ birtakım izdivaç işleriyle, muaşaka entrikalarıyla/ meşguldür.

birtakım (s) / izdivaç işleri (i) / muaşaka entrikaları (i): sıfat tamlaması

muaşaka (ty) / entrikaları (tn): belirtisiz isim tamlaması

izdivaç (ty) / işleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

boş (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

2.Derler ki,/ Necibe Hanımefendi/ bu işlerle/ kendine/ maddi menfaatler/ temin ediyor.

temin (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

maddi (s) / menfaatler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / işler (i): sıfat tamlaması

Necibe (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

3.Lakin/ bu/ bir iftiradır.

bir (s) / iftira (i): sıfat tamlaması

4.Necibe Hanımefendi'nin birçok gence kız bulduğu ve birçok dul kadınlara koca aradığı, pek çok sevdalıları çatısının altında barındırdığı/ doğrudur.

Necibe Hanımefendi'nin (ty) / birçok gence kız bulduğu ve birçok dul kadınlara koca aradığı (tn) / pek çok sevdalıları çatısının altında barındırdığı (tn): belirtili isim tamlaması

pek çok sevdalıları (bln) / çatısının altında (yt) / barındırdığı (y): sıfat-fiil grubu

çatısının (ty) / altı (tn): belirtili isim tamlaması

pek çok (s) / sevdalıları (i): sıfat tamlaması

pek (s) / çok (i): sıfat tamlaması

birçok gence kız bulduğu (i) / ve (be) / birçok dul kadınlara koca aradığı (i): bağlama grubu

birçok dul kadınlara (yt) / koca (bsn) / aradığı (y): sıfat-fiil grubu

birçok (s) / dul kadınlar (i): sıfat tamlaması

dul (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

birçok gence (yt) / kız (bsn) / bulduğu (y): sıfat-fiil grubu

birçok (s) / genç (i): sıfat tamlaması

Necibe (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

5.Fakat,/ uzaktan ciddi gibi görünen bu işler,/ onun için/ bir eğlence ve bir zevkten ibarettir.

bir eğlence ve bir zevkten (i) / ibaret (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

bir eğlence (i) / ve (be) / bir zevk (i): bağlama grubu

bir (s) / zevk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / eğlence (i): sıfat tamlaması

onun (i) / için (çe): edat grubu

uzaktan ciddi gibi görünen (s) / bu işler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / işler (i): sıfat tamlaması

uzaktan (yt) / ciddi gibi (z) / görünen (y): sıfat-fiil grubu

ciddi (i) / gibi (çe): edat grubu

6.Nitekim/ bu kadın,/ bir haftadan beri,/ biraderinin kızına/ belki/ ellinci defa olarak,/ yarı şaka,/ yarı ciddi:/ “Kız, gönlünü avutmaya bak; kız, gönlünü besle!”/ deyip duruyordu.

deyip (f) / dur- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

“Kız,/ gönlünü avutmaya/ bak;/ kız,/ gönlünü/ besle!” (cümle)

gönlünü (bln) / avutma (y): isim-fiil grubu

yarı (s) / ciddi (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / şaka (i): sıfat tamlaması

ellinci defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ellinci (s) / defa (i): sıfat tamlaması

biraderinin (ty) / kızını (tn): belirtili isim tamlaması

bir haftadan (i) / beri (çe): edat grubu

bir (s) / hafta (i): sıfat tamlaması

bu (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

Seniha,/ halasını çok sevmekle beraber,/ onu/ pek bayağı/ bulurdu./ Ne giyinişi, ne yaşayışı, ne söz söyleyişi,/ onun zevklerine göre değildi./ Necibe Hanım,/ yüzünün yüzlerce derin çizgisine rağmen/ hâlâ/ düzgün/ yürüyor,/ gözlerine/ sürme çekiyor/ ve/ saçlarını/ açık sarıya/ boyuyordu./ Kıyafeti/ yüzünden daha az şatafatsız değildi;/ türlü renkte ipekler içinde/ tıpkı/ “egzotik” rollere çıkmış bir opera aktrisine/ benziyordu./

1.Seniha,/ halasını çok sevmekle beraber,/ onu/ pek bayağı/ bulurdu.

pek (s) / bayağı (i): sıfat tamlaması

halasını çok sevmekle (i) / beraber (çe): edat grubu

halasını (bln) / çok (z) / sevmek (y): isim-fiil grubu

2.Ne giyinişi, ne yaşayışı, ne söz söyleyişi,/ onun zevklerine göre değildi.

onun zevklerine (i) / göre (çe): edat grubu

onun (ty) / zevkleri (tn): belirtili isim tamlaması

ne (be) / giyiniş (i) / ne (be) / yaşayış (i) / ne (be) / söz söyleyiş (i): bağlama grubu

söz (i) / söyle- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

3.Necibe Hanım,/ yüzünün yüzlerce derin çizgisine rağmen/ hâlâ/ düzgün/ yürüyor,/ gözlerine/ sürme çekiyor/ ve/ saçlarını/ açık sarıya/ boyuyordu.

yüzünün yüzlerce derin çizgisine (i) / rağmen (çe): edat grubu

yüzünün (ty) / yüzlerce derin çizgisi (tn): belirtili isim tamlaması

yüzlerce (s) / derin çizgi (i): sıfat tamlaması

derin (s) / çizgi (i): sıfat tamlaması

Necibe (i) / Hanım (u): unvan grubu

sürme (i) / çek- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

açık (s) / sarı (i): sıfat tamlaması

4.Kıyafeti/ yüzünden daha az şatafatsız değildi;/ türlü renkte ipekler içinde/ tıpkı/ “egzotik” rollere çıkmış bir opera aktrisine/ benziyordu.

yüzünden (i) / daha az şatafatsız (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha az (s) / şatafatsız (i): sıfat tamlaması

daha (s) / az (i): sıfat tamlaması

“egzotik” rollere çıkmış (s) / bir opera aktrisi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / opera aktrisi (i): sıfat tamlaması

opera (ty) / aktrisi (tn): belirtisiz isim tamlaması

“egzotik” rollere (yt) / çıkmış (y): sıfat-fiil grubu

“egzotik” (s) / roller (i): sıfat tamlaması

türlü renkte ipekler (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

türlü renkte (s) / ipekler (i): sıfat tamlaması

türlü (s) / renk (i): sıfat tamlaması

Seniha,/ Ada'ya geldiği günden beri,/ halasıyle gezintilere çıkmaktan/ çekiniyor,/ fırsatını bulursa,/ madamla beraber/ yalnız/ çıkıyor/ veyahut/ evde/ kalıyordu./ Zavallı Necibe Hanımefendi,/ bu acayip tabiatlı kızı nasıl eğlendireceğini/ bilmiyordu./

“Bari, Şişli’deki arkadaşlarını çağır; hazzettiğin kimseler varsa onlarla gez, eğlen!”/ diyordu./

Zira/ Seniha,/ halasının evine gelip gidenlere/ ancak/ selâm veriyordu./ İkide birde/ Madam Kronski’ye:/

“Ne kadar fena giyiniyorlar; eğlenceleri ne kadar adi!” diye/ söyleniyordu/ ve/ halası,/ onun bütün tavırlarından, gizlice yüzünü ekşitmelerinden,/ kendi cemiyetlerine ne kadar yabancı olduğunu/ hissediyordu./ Bir gün/ Seniha’ya haber vermeksizin/ Cemil’i/ çağırttı/ ve/ dedi ki:/

“Oğlum,/ zannedersem/ hemşirenin/ burada/ fena halde/ canı sıkılıyor;/ çünkü,/ ahbablarından ve akranlarından uzaktır./ Kendisine/ kaç defa/ söyledim./ Burası/ senin evindir./ İstediyin kimseleri çağır diye... /Anlaşılan,/ bana ağırlığı olur fikriyle/ istemiyor./ Halbuki/ bana/ şu kadarcık ağırlığı/ olmaz./ Köşk/ geniş,/ ben/ kalabalığı/ severim,/ bahusus/ etrafımda sizin gibi gençler olursa/ büsbütün/ içim açılır./ Göreyim/ seni;/ git/ ne kadar neşeli dostlarınız varsa,/ hepsini/ topla/ gel!..”/

1.Seniha,/ Ada’ya geldiği günden beri,/ halasıyle gezintilere çıkmaktan/ çekiniyor,/ fırsatını bulursa,/ madamla beraber/ yalnız/ çıkıyor/ veyahut/ evde/ kalıyordu.

halasıyle (z) / gezintilere çıkmak (y): isim-fiil grubu

gezintilere (i) / çık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Ada’ya geldiği günden (i) / beri (çe): edat grubu

Ada’ya geldiği (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Ada’ya (yt) / geldiği (y): sıfat-fiil grubu

madamla (i) / beraber (çe): edat grubu

fırsatını (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

2.Zavallı Necibe Hanımefendi,/ bu acayip tabiatlı kızı nasıl eğlendireceğini/ bilmiyordu:

bu acayip tabiatlı kızı (bln) / nasıl (z) / eğlendireceği (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / acayip tabiatlı kız (i): sıfat tamlaması

acayip tabiatlı (s) / kız (i): sıfat tamlaması

acayip (s) / tabiatlı (i): sıfat tamlaması

zavallı (s) / Necibe Hanımefendi (i): sıfat tamlaması

Necibe (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

3.“Bari, Şişli’deki arkadaşlarını çağır; hazzettiğin kimseler varsa onlarla gez, eğlen!”/ diyordu.

“Bari,/ Şişli’deki arkadaşlarını/ çağır;/ hazzettiğin kimseler varsa/ onlarla/ gez,/ eğlen!” (cümle)

Şişli’deki (s) / arkadaşlar (i): sıfat tamlaması

hazzettiğin kimseler (ö) / varsa (y): zarf-fiil grubu

hazzettiğin (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

hazz (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

4.Zira/ Seniha,/ halasının evine gelip gidenlere/ ancak/ selâm veriyordu.

selâm (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

halasının evine (yt) / gelip giden (y): sıfat-fiil grubu

gelip (f) / git- (f): tekrar grubu

halasının (ty) / evi (tn): belirtili isim tamlaması

5.İkide birde/ Madam Kronski'ye:/ “Ne kadar fena giyiniyorlar; eğlenceleri ne kadar adi!” diye/ söyleniyordu/ ve/ halası,/ onun bütün tavırlarından, gizlice yüzünü ekşitmelerinden,/ kendi cemiyetlerine ne kadar yabancı olduğunu/ hissediyordu.

“Ne kadar fena giyiniyorlar; eğlenceleri ne kadar adi!” (i) / diye (çe): edat grubu

“Ne kadar fena/ giyiniyorlar;/ eğlenceleri/ ne kadar adi!” (cümle)

ne kadar (s) / fena (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ne kadar (s) / adi (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendi cemiyetlerine (yt) / ne kadar (z) / yabancı olduğu (y): sıfat-fiil grubu

yabancı (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

kendi (s) / cemiyetleri (i): sıfat tamlaması

onun (ty) / bütün tavırları (tn) / gizlice yüzünü ekşitmeleri (tn): belirtili isim tamlaması

gizlice (z) / yüzünü ekşitme (y): isim-fiil grubu

yüzünü (i) / ekşit- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bütün (s) / tavırlar (i): sıfat tamlaması

6.Bir gün/ Seniha'ya haber vermeksizin/ Cemil'i/ çağırtdı/ ve/ dedi ki:

Seniha'ya (yt) / haber vermeksizin (y): zarf-fiil grubu

haber (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

7.Oğlum,/ zannedersenem/ hemşirenin/ burada/ fena halde/ canı sıkılıyor;/ çünkü,/ ahbablarından ve akranlarından uzaktır.

hemşirenin canı (i) / sıkıl- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

hemşirenin (ty) / canı (tn): belirtili isim tamlaması

fena (i) / halde (çe): edat grubu

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ahbaplarından ve akranlarından (i) / uzak (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

ahbaplar (i) / ve (be) / akranlar (i): bağlama grubu

8.Kendisine/ kaç defa/ söyledim.

kaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

9.Burası/ senin evindir.

senin (ty) / evin (tn): belirtili isim tamlaması

10.İstedüğün kimseleri çağır diye...

istedüğün kimseleri çağır (i) / diye (çe): edat grubu

istedüğün kimseleri/ çağır (cümle)

istedüğün (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

11.Anlaşılan,/ bana ağırlığı olur fikriyle/ istemiyor.

bana ağırlığı olur (ty) / fikri (tn): belirtisiz isim tamlaması

bana/ ağırlığı/ olur (cümle)

12.Halbuki/ bana/ şu kadarcık ağırlığı/ olmaz.

şu kadarcık (s) / ağırlık (i): sıfat tamlaması

şu (s) / kadarcık (i): sıfat tamlaması

13.Köşk/ geniş,/ ben/ kalabalığı/ severim,/ bahusus/ etrafımda sizin gibi gençler olursa/ büsbütün/ içim açılır.

içi (i) / açıl- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

etrafımda (ty) / sizin gibi gençler (ö) / olursa (y): zarf-fiil grubu

sizin gibi (s) / gençler (i): sıfat tamlaması

sizin (i) / gibi (çe): edat grubu

14.Göreyim/ seni;/ git/ ne kadar neşeli dostlarımız varsa,/ hepsini/ topla/ gel!..

ne kadar neşeli dostlarımız (ö) / varsa (y): zarf-fiil grubu

ne kadar (s) / neşeli dostlar (i): sıfat tamlaması

neşeli (s) / dostlar (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

Cemil için/ bu,/ beklenmedik bir nimet oldu./ O da/ halası gibi/ her türlü eğlentiye/ düşküdü;/ hususiyle/ kaç zamandır/ sevdiği kadın elinden gideli/ Beyoğlu'nda ne yapacağını,/ nasıl vakit geçireceğini/ bilemiyordu./ Halasıyla mükâlemelerinin ertesi günü,/ İstanbul'a/ döndü/ ve/ çarçabuk/ bir arabaya/ bindi,/ doğru/ Belkıs Hanım'ın evine/ gitti,/ üç ay evvel zengin bir ihtiyar mebusla evlenen bu genç kadın,/ evinde/ can sıkıntısından/ çatlıyordu./ Bu daveti/ kabul etti./ Cemil/ oradan,/ Nuriye ve Neyyire Hanımlara/ uğradı./ Bu iki hayalî ve edebî genç kız için/ Büyükkada/ adeta/ bir arz-ı mev'ut idi;/ ikisi birden:!

“Ah, ne iyi, tam da mehtap!..”/ dediler./

Sonra:/ “Kimler var?” diye/ sordular./ Cemil:/

“Erkek namına, yalnız benle Faik,”/ dedi./

İki hemşire,/ suni bir hüznle:/

“Ah, Hakkı Celis yok mu? Bizim küçük şairimiz! Hakkı Celis!”/ dediler./

1.Cemil için/ bu,/ beklenmedik bir nimet oldu.

beklenmedik bir nimet (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

beklenmedik (s) / bir nimet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nimet (i): sıfat tamlaması

Cemil (i) / için (çe): edat grubu

2.O da/ halası gibi/ her türlü eğlentiye/ düşküdü;/ hususiyle/ kaç zamandır/ sevdiği kadın elinden gideli/ Beyoğlu’nda ne yapacağını,/ nasıl vakit geçireceğini/ bilemiyordu.

her türlü (s) / eğlenti (i): sıfat tamlaması

her (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

halası (i) / gibi (çe): edat grubu

nasıl (z) / vakit geçireceği (y): sıfat-fiil grubu

vakit (i) / geçir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Beyoğlu’nda (yt) / ne yapacağı (y): sıfat-fiil grubu

ne (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sevdiği kadın (ö) / elinden gideli (y): zarf-fiil grubu

elinden (i) / git- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

sevdiği (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

kaç (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

3.Halasıyla mükâlemelerinin ertesi günü,/ İstanbul’a/ döndü/ ve/ çarçabuk/ bir arabaya/ bindi,/ doğru/ Belkıs Hanım’ın evine/ gitti,/ üç ay evvel zengin bir ihtiyar mebusla evlenen bu genç kadın,/ evinde/ can sıkıntısından/ çatlıyordu.

halasıyla mükâlemelerinin (ty) / ertesi günü (tn): belirtili isim tamlaması

ertesi (s) / gün (i): sıfat tamlaması

halasıyla (s) / mükâleme (i): sıfat tamlaması

bir (s) / araba (i): sıfat tamlaması

Belkıs Hanım’ın (ty) / evi (tn): belirtili isim tamlaması

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

can (ty) / sıkıntısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

üç ay evvel zengin bir ihtiyar mebusla evlenen (s) / bu genç kadın (i): sıfat tamlaması

bu (s) / genç kadın (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

üç ay evvel (z) / zengin bir ihtiyar mebusla (z) / evlenen (y): sıfat-fiil grubu

zengin (s) / bir ihtiyar mebus (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ihtiyar mebus (i): sıfat tamlaması

ihtiyar (s) / mebus (i): sıfat tamlaması

üç ay (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

üç (s) / ay (i): sıfat tamlaması

4.Bu daveti/ kabul etti.

kabul (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / davet (i): sıfat tamlaması

5.Cemil/ oradan,/ Nuriye ve Neyyire Hanımlara/ uğradı.

Nuriye ve Neyyire (i) / Hanımlar (u): unvan grubu

Nuriye (i) / ve (be) / Neyyire (i): bağlama grubu

6.Bu iki hayalî ve edebî genç kız için/ Büyükada/ adeta/ bir arz-ı mev'ut idi;/ ikisi birden:/ "Ah, ne iyi, tam da mehtap!.." / dediler.

bir (s) / arz-ı mev'ut (i): sıfat tamlaması

bu iki hayalî ve edebî genç kız (i) / için (çe): edat grubu

bu (s) / iki hayalî ve edebî genç kız (i): sıfat tamlaması

iki (s) / hayalî ve edebî genç kız (i): sıfat tamlaması

hayalî ve edebî (s) / genç kız (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

hayalî (i) / ve (be) / edebî (i): bağlama grubu

"Ah,/ ne iyi,/ tam da/ mehtap!.." (cümle)

ne (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

ikisi (i) / birden (çe): edat grubu

7.Sonra:/ "Kimler var?" diye/ sordular.

"Kimler var?" (i) / diye (çe): edat grubu

"Kimler/ var?" (cümle)

8.Cemil:/ "Erkek namına, yalnız benle Faik," / dedi.

"Erkek namına,/ yalnız/ benle Faik," (cümle)

ben (i) / ile (be) / Faik (i): bağlama grubu

erkek (i) / namına (çe): edat grubu

9.İki hemşire,/ suni bir hüznle:/ “Ah, Hakkı Celis yok mu? Bizim küçük şairimiz! Hakkı Celis!”/ dediler.

“Ah,/ Hakkı Celis/ yok mu?/ Bizim küçük şairimiz!/ Hakkı Celis!” (cümle)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

bizim (s) / küçük şairimiz (i): sıfat tamlaması

küçük (s) / şair (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

sunî (s) / bir hüzn (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hüzn (i): sıfat tamlaması

iki (s) / hemşire (i): sıfat tamlaması

Cemil’in onu çağırmaya/ hiç/ niyeti/ yoktu./ O da/ hemşiresi gibi/ bu sersem çocuğu/ mânasız ve tahammül edilmez/ buluyordu./ Mamafih,/ garip bir tesadüf eseri olarak,/ onlar/ tam/ böyle konuştukları sırada/ hizmetçi,/ Hakkı Celis’i/ odaya/ getirdi./ Genç kızlar/ hem sevinci, hem hayreti ifade eder bir çığlık/ kopardılar:/

“Gördünüz mü? Gördünüz mü? Şairin ilhamı/ ne kadar kuvvetliymiş!..”/

Ve/ Cemil’in söz söylemesine meydan vermeksizin/ genç adamı/ kendilerine refakate/ davet ettiler./ Cemil,/ oradan/ biraz kızgın/ çıktı;/ bütün keyfi/ kaçmıştı./ Akşam üstü Tokatlıyan’da Faik Bey’i gördüğü zaman,/ Ada eğlencesi tasavvurundan ve halasının davetinden/ adeta/ yarım ağızla/ bahsetti./ Ve/ ertesi günü sabahleyin hep bir arada, aynı vapurla gitmek mukarrerken/ o,/ akşam üstü / en son vapura/ kaldı./

1.Cemil’in onu çağırmaya/ hiç/ niyeti/ yoktu.

Cemil’in (ty) / onu çağırmaya niyeti (tn): belirtili isim tamlaması

onu çağırmaya (i) niyet (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

onu (bln) / çağırma (y): isim-fiil grubu

2.O da/ hemşiresi gibi/ bu sersem çocuğu/ mânasız ve tahammül edilmez/ buluyordu.

mânasız (i) / ve (be) / tahammül edilmez (i): bağlama grubu

tahammül (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / sersem çocuk (i): sıfat tamlaması

sersem (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

hemşiresi (i) / gibi (çe): edat grubu

3.Mamafih,/ garip bir tesadüf eseri olarak,/ onlar/ tam/ böyle konuştukları sırada/ hizmetçi,/ Hakkı Celis’i/ odaya/ getirdi.

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

onlar böyle konuştukları (s) / sıra (i): sıfat tamlaması

onlar (ö) / böyle (z) / konuştukları (y): sıfat-fiil grubu

garip bir tesadüf eseri (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

garip (s) / bir tesadüf eseri (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tesadüf eseri (i): sıfat tamlaması

tesadüf (ty) / eseri (tn): belirtisiz isim tamlaması

4.Genç kızlar/ hem sevinci, hem hayreti ifade eder bir çığlık/ kopardılar:

hem sevinci, hem hayreti ifade eder (s) / bir çığlık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çığlık (i): sıfat tamlaması

hem sevinci, hem hayreti (bln) / ifade eder (y): sıfat-fiil grubu

ifade (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hem (be) / sevinç (i) / hem (be) / hayret (i): bağlama grubu

genç (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

5.Gördünüz mü? Gördünüz mü? Şairin ilhamı/ ne kadar kuvvetliymiş!..

ne kadar (s) / kuvvetli (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

şairin (ty) / ilhamı (tn): belirtili isim tamlaması

6.Ve/ Cemil'in söz söylemesine meydan vermeksizin/ genç adamı/ kendilerine refakate/ davet ettiler.

davet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendilerine (i) / refakat (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

Cemil'in söz söylemesine (yt) / meydan vermeksizin (y): zarf-fiil grubu

meydan (i) / ver-(f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Cemil'in (ty) / söz söylemesi (tn): belirtili isim tamlaması

söz (i) / söyle- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

7.Cemil,/ oradan/ biraz kızgın/ çıktı;/ bütün keyfi/ kaçmıştı.

biraz (s) / kızgın (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / keyif (i): sıfat tamlaması

8.Akşam üstü Tokatlıyan'da Faik Bey'i gördüğü zaman,/ Ada eğlencesi tasavvurundan ve halasının davetinden/ adeta/ yarım ağızla/ bahsetti.

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yarım (s) / ağız (i): sıfat tamlaması

Ada eğlencesi tasavvuru (i) / ve (be) / halasının daveti (tn): bağlama grubu

halasının (ty) / daveti (tn): belirtili isim tamlaması

Ada eğlencesi (ty) / tasavvuru (tn): belirtisiz isim tamlaması

Ada (ty) / eğlencesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Akşam üstü Tokatlıyan'da Faik Bey'i gördüğü (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

Akşam üstü (s) / Tokatlıyan'da (yt) / Faik Bey'i (bln) / gördüğü (y): sıfat-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

akşam (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

9.Ve/ ertesi günü sabahleyin hep bir arada, aynı vapurla gitmek mukarrerken/ o, akşam üstü en / son vapura/ kaldı.

en son (s) / vapur (i): sıfat tamlaması

en (s) / son (i): sıfat tamlaması

akşam (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

ertesi günü sabahleyin hep bir arada, aynı vapurla gitmek (ö) / mukarrerken (y): zarf-fiil grubu

ertesi günü (z) / sabahleyin (z) / hep (z) / bir arada (z) / aynı vapurla (z) / gitmek (y): isim-fiil grubu

aynı (s) / vapur (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ara (i): sıfat tamlaması

ertesi (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Bir haftadan beri yalnızken epeyce bıkmış olan Seniha için/ misafirlerin böyle hep birden gelişi,/ beklenmeyen bir vakıa oldu:/

“Ah, ne iyi ettiniz, ne iyi! Yarabbim, ne büyük sürpriz! Bunu/ Cemil mi yaptı? Aferin Cemil'e... Fakat, o nerede kaldı?”/ diyordu./

Seniha'nın dostları,/ onun ikide birde bu suali tekrar edişindeki saklı mânayı/ anlıyorlardı./ “O nerede kaldı?” demek,/ “Faik gelmeyecek mi?” demekti/ ve/ gülerek:/

“Gelmez olur mu?/ Mutlaka/ gelecek,/ Faik Bey'le beraber...”/

Fakat/ akşam, Cemil'i getiren son vapurdan, Faik Bey çıkmayınca,/ Seniha/ biraz evvelki neşesini/ kaybeder gibi oldu.../ Cemil:/

“Mutlaka/ gelecekti./ Nasıl olur?/ Çantasını/ gözümün önünde/ hazırladı./ Hotel des Etrangers 'ye/ inecekti,/ sakın/ gelmiş olmasın!..”/

Ve/ Cemil'in bu sözleri/ kalplerde/ hiç olmazsa/ yarın için/ biraz ümit/ bırakıyordu.

1.Bir haftadan beri yalnızken epeyce bıkmış olan Seniha için/ misafirlerin böyle hep birden gelişi,/ beklenmeyen bir vakıa oldu:

beklenmeyen bir vakıa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

beklenmeyen (s) / bir vakıa (i): sıfat tamlaması

bir (s) / vakıa (i): sıfat tamlaması

misafirlerin (ty) / böyle hep birden gelişi (tn): belirtili isim tamlaması

böyle (z) / hep (z) / birden (z) / geliş (y): isim-fiil grubu

bir haftadan beri yalnızken epeyce bıkmış olan Seniha (i) / için (çe): edat grubu

bir haftadan beri yalnızken epeyce bıkmış olan (s) / Seniha (i): sıfat tamlaması

bir haftadan beri yalnızken (z) / epeyce (z) / bıkmış olan (y): sıfat-fiil grubu

bıkmış (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir haftadan beri (z) / yalnızken (y): zarf-fiil grubu

bir haftadan (i) / beri (çe): edat grubu

bir (s) / hafta (i): sıfat tamlaması

2.“Ah, ne iyi ettiniz, ne iyi! Yarabbim, ne büyük sürpriz! Bunu Cemil mi yaptı? Aferin Cemil’e... Fakat, o nerede kaldı?”/ diyordu.

“Ah,/ ne iyi ettiniz,/ ne iyi!/ Yarabbim,/ ne büyük sürpriz!/ Bunu/ Cemil mi/ yaptı?/ Aferin/ Cemil’e.../ Fakat,/ o/ nerede/ kaldı?” (cümle)

ne iyi (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

ne (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

ne büyük (s) / sürpriz (i): sıfat tamlaması

ne (s) / büyük (i): sıfat tamlaması

3.Seniha’nın dostları,/ onun ikide birde bu suali tekrar edişindeki saklı mânayı/ anlıyorlardı.

onun ikide birde bu suali tekrar edişindeki (s) / saklı mâna (i): sıfat tamlaması

saklı (s) / mâna (i): sıfat tamlaması

onun (ty) / ikide birde bu suali tekrar edişi (tn): belirtili isim tamlaması

ikide birde (z) / bu suali (bln) / tekrar ediş (y): isim-fiil grubu

tekrar (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / sual (i): sıfat tamlaması

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

Seniha’nın (ty) / dostları (tn): belirtili isim tamlaması

4.“O nerede kaldı?” demek,/ “Faik gelmeyecek mi?” demektir/ ve/ gülerek:/ “Gelmez olur mu?/ Mutlaka/ gelecek,/ Faik Bey’le beraber...”

“Faik gelmeyecek mi?” (bsn) / demek (y): isim-fiil grubu

“Faik/ gelmeyecek mi?” (cümle)

“O nerede kaldı?” (bsn) / demek (y): isim-fiil grubu

“O/ nerede/ kaldı?” (cümle)

gelmez (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Faik Bey'le (i) / beraber (çe): edat grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

5.Fakat/ akşam, Cemil'i getiren son vapurdan, Faik Bey çıkmayınca,/ Seniha/ biraz evvelki neşesini/ kaybeder gibi oldu...

kaybeder gibi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kaybeder (i) / gibi (çe): edat grubu

kayb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

biraz evvelki (s) / neşe (i): sıfat tamlaması

biraz (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

akşam (z) / Cemil'i getiren son vapurdan (yt) / Faik Bey (ö) / çıkmayınca (y): zarf-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Cemil'i getiren (s) / son vapur (i): sıfat tamlaması

son (s) / vapur (i): sıfat tamlaması

Cemil'i (bln) / getiren (y): sıfat-fiil grubu

6.Cemil:/ “Mutlaka/ gelecekti./ Nasıl/ olur?/ Çantasını/ gözümün önünde/ hazırladı./ Hotel des Etrangers'ye/ inecekti,/ sakın/ gelmiş olmasın!..”

gözümün (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

gelmiş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

7.Ve/ Cemil'in bu sözleri/ kalplerde/ hiç olmazsa/ yarın için/ biraz ümit/ bırakıyordu.

biraz (s) / ümit (i): sıfat tamlaması

yarın (i) / için (çe): edat grubu

hiç olmazsa (cdö)

Cemil'in (ty) / bu sözleri (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / sözler (i): sıfat tamlaması

O gece/ Büyükada'da/ zümrüt renginde tatlı ve durgun bir mehtap/ oldu./ Çamların altında,/ yollarda/ sessiz bir kalabalık/ vardı./ Bütün gezinenler, hattâ eşekler üstünde koşuşanlar bile/ mahzun/ görünüyordu./ Ayın berrak aydınlığı/ her şeye/ koyu karanlıkta/ daha ziyade/ esrar vermişti./ Zira,/ herkeste/ bir hayalet hali/ vardı/ ve/ ağaçlar/ birtakım canlı mahlukat gibiydi./

1.O gece/ Büyükada'da/ zümrüt renginde tatlı ve durgun bir mehtap/ oldu.

zümrüt renginde (s) / tatlı ve durgun bir mehtap (i): sıfat tamlaması

tatlı ve durgun (s) / bir mehtap (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mehtap (i): sıfat tamlaması

tatlı (i) / ve (be) / durgun (i): bağlama grubu

zümürüt (ty) / rengi (tn): belirtisiz isim tamlaması

o (s) / gece (i): sıfat tamlaması

2.Çamların altında,/ yollarda/ sessiz bir kalabalık/ vardı.

sessiz (s) / bir kalabalık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kalabalık (i): sıfat tamlaması

çamların (ty) / altı (tn): belirtili isim tamlaması

3.Bütün gezinenler, hattâ eşekler üstünde koşuşanlar bile/ mahzun/ görünüyordu.

bütün gezinenler (i) / hattâ (be) / eşekler üstünde koşuşanlar (i) / bile (be): bağlama grubu

eşekler üstünde (yt) / koşuşan (y): sıfat-fiil grubu

eşekler (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / gezinenler (i): sıfat tamlaması

4.Ayın berrak aydınlığı/ her şeye/ koyu karanlıkta/ daha ziyade/ esrar vermişti.

esrar (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

koyu (s) / karanlık (i): sıfat tamlaması

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

ayın (ty) / berrak aydınlığı (tn): belirtili isim tamlaması

berrak (s) / aydınlık (i): sıfat tamlaması

5.Zira,/ herkeste/ bir hayalet hali/ vardı/ ve/ ağaçlar/ birtakım canlı mahlukat gibiydi.

bir (s) / hayalet hali (i): sıfat tamlaması

hayalet (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

birtakım canlı mahlukat (i) / gibi (çe): edat grubu

birtakım (s) / canlı mahlukat (i): sıfat tamlaması

canlı (s) / mahlukat (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis,/ ikide bir:/

“Seniha ablamın gözlerinin renginde bir gece...”/ diyordu./

Fakat/ Seniha,/ bu sözü/ işitmiyordu./ Cemil’le Belkıs’ın ortasında epeyce hararetle bir muhavereye dalmış,/ önden/ yürüyordu./ Nuriye Hanım:/

“Yeşil gözleri çok mu seversiniz?”/ dedi./

Neyyire/ ilave etti:/

“Oh,/ ben/ siyahlara,/ koyu siyahlara/ bayılırım!..”/

Bunun üzerine/ Hakkı Celis,/ gözlere dair/ yavaş sesle/ bir uzun şiir/ okudu./ Bu iki genç kız üzerinde/ şiirin tesiri/ adeta/ şehvet uyandırıcıydı./ Bazen/ bir mısrada/ ateşli bir dudağın temasını/ duyarlardı./ Nuriye,/ ani bir heyecanla/ genç adamın kolundan/ tuttu/ ve/ şiddetle kendisine doğru çekerek/ ağzını/ kulağına/ yaklaştırdı./

“Yeşil gözleri sevmeyiniz. Sizi anlayan siyahlardır,”/ dedi.

Kendininkiler/ kömür gibi simsiyahtılar./

1.Hakkı Celis,/ ikide bir:/ “Seniha ablamın gözlerinin renginde bir gece...”/ diyordu.

Seniha ablamın gözlerinin renginde (s) / bir gece (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gece (i): sıfat tamlaması

Seniha ablamın gözlerinin (ty) / rengi (tn): belirtili isim tamlaması

Seniha ablamın (ty) / gözleri (tn): belirtili isim tamlaması

Seniha (i) / abla (u): unvan grubu

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Fakat/ Seniha,/ bu sözü/ işitmiyordu.

bu (s) / söz (i): sıfat tamlaması

3.Cemil’le Belkıs’ın ortasında epeyce hararetli bir muhavereye dalmış,/ önden/ yürüyordu.

Cemil’le Belkıs’ın ortasında (yt) / epeyce hararetli bir muhavereye (yt) / dalmış (olarak) (y): zarf-fiil grubu

dalmış (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

epeyce hararetli (s) / bir muhavere (i): sıfat tamlaması

bir (s) / muhavere (i): sıfat tamlaması

epeyce (s) / hararetli (i): sıfat tamlaması

Cemil’le Belkıs’ın (ty) / ortası (tn): belirtili isim tamlaması

Cemil (i) / ile (be) / Belkıs (i): bağlama grubu

4.Nuriye Hanım:/ “Yeşil gözleri çok mu seversiniz?”/ dedi.

“Yeşil gözleri/ çok mu/ seversiniz?” (cümle)

yeşil (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

Nuriye (i) / Hanım (u): unvan grubu

5.Neyyire/ ilave etti:

ilave (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

6.Oh,/ ben/ siyahlara,/ koyu siyahlara/ bayılırım!..

koyu (s) / siyahlar (i): sıfat tamlaması

7.Bunun üzerine/ Hakkı Celis,/ gözlere dair/ yavaş sesle/ bir uzun şiir/ okudu.

gözlere dair (s) / bir uzun şiir (i): sıfat tamlaması

bir (s) / uzun şiir (i): sıfat tamlaması

uzun (s) / şiir (i): sıfat tamlaması

gözlere (i) / dair (çe): edat grubu

yavaş (s) / ses (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

bunun (i) / üzerine (çe): edat grubu

8.Bu iki genç kız üzerinde/ şiirin tesiri/ adeta/ şehvet uyandırıcıydı.

şehvet (i) / uyandır- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

şiirin (ty) / tesiri (tn): belirtili isim tamlaması

bu iki genç kız (ty) / üzeri (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / iki genç kız (i): sıfat tamlaması

iki (s) / genç kız (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

9.Bazen/ bir mısrada/ ateşli bir dudağın temasını/ duyarlardı.

ateşli bir dudağın (ty) / teması (tn): belirtili isim tamlaması

ateşli (s) / bir dudak (i): sıfat tamlaması

bir (s) / dudak (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mısra (i): sıfat tamlaması

10.Nuriye,/ ani bir heyecanla/ genç adamın kolundan/ tuttu/ ve/ şiddetle kendisine doğru çekerek/ ağzını/ kulağına/ yaklaştırdı:

genç adamın (ty) / kolu (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

ani (s) / bir heyecan (i): sıfat tamlaması

bir (s) / heyecan (i): sıfat tamlaması

şiddetle (z) / kendisine doğru (z) / çekerek (y): zarf-fiil grubu

kendisine (i) / doğru (çe): edat grubu

11.“Yeşil gözleri sevmeyiniz. Sizi anlayan siyahlardır,”/ dedi.

“Yeşil gözleri/ sevmeyiniz./ Sizi anlayan/ siyahlardır,” (cümle)

yeşil (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

sizi (bln) / anlayan (y): sıfat-fiil grubu

12.Kendininkiler/ kömür gibi simsiyahtılar.

kömür gibi (s) / simsiyah (i): sıfat tamlaması

kömür (i) / gibi (çe): edat grubu

Hakkı Celis/ neye uğradığını/ bilemedi./ İlk defadır ki,/ bir kadın eli/ onu/ bu kadar şiddetle/ kendine doğru/ çekiyordu./ Bütün vücudu/ kuvvetli bir rüzgâr hamlesine maruz kalmış bir dal gibi/ titredi./ Genç kızlar, genç şairin sallandığını hissetmişler gibi/ biri/ bir koluna,/ öbürü /öbür koluna/ girdi,/ her ikisi de/ iki tarafından/ kuvvetle/ bastırıyordu./ Hakkı Celis,/ bu iki vücut arasında/ kendini/ adeta/ bir kıskaç içinde/ hissetti./ Yürümesini ve sözünü/ şaşırdı./ Fakat/ onlar/ konuşuyorlar/ ve/ kendini/ sürüklüyorlardı:/

“Ah,/ ne sevdavi bir gece,/ ne sevdavi bir gece!..”/

1.Hakkı Celis/ neye uğradığını/ bilemedi.

neye (yt) / uğradığı (y): sıfat-fiil grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.İlk defadır ki,/ bir kadın eli/ onu/ bu kadar şiddetle/ kendine doğru/ çekiyordu.

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

kendine (i) / doğru (çe): edat grubu

bu kadar (s) / şiddet (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

bir (s) / kadın eli (i): sıfat tamlaması

kadın (ty) / eli (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Bütün vücudu/ kuvvetli bir rüzgâr hamlesine maruz kalmış bir dal gibi/ titredi.

kuvvetli bir rüzgâr hamlesine maruz kalmış bir dal (i) / gibi (çe): edat grubu

kuvvetli bir rüzgâr hamlesine maruz kalmış (s) / bir dal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / dal (i): sıfat tamlaması

kuvvetli bir rüzgâr hamlesine (yt) / maruz kalmış (y): sıfat-fiil grubu

maruz (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kuvvetli (s) / bir rüzgâr hamlesi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / rüzgâr hamlesi (i): sıfat tamlaması

rüzgâr (ty) / hamlesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bütün (s) / vücut (i): sıfat tamlaması

4.Genç kızlar, genç şairin sallandığını hissetmişler gibi/ biri/ bir koluna,/ öbürü /öbür koluna/ girdi,/ her ikisi de/ iki tarafından/ kuvvetle/ bastırıyordu.

öbür (s) / kol (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kol (i): sıfat tamlaması

genç kızlar, genç şairin sallandığını hissetmişler (i) / gibi (çe): edat grubu

genç kızlar/ genç şairin sallandığını/ hissetmişler (cümle)

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

genç şairin (ty) / sallandığı (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / şair (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

iki (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

her (s) / ikisi (i): sıfat tamlaması

5.Hakkı Celis,/ bu iki vücut arasında/ kendini/ adeta/ bir kıskaç içinde/ hissetti.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / kıskaç içi (i): sıfat tamlaması

kıskaç (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / iki vücut arası (i): sıfat tamlaması

iki vücut (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

iki (s) / vücut (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

6.Yürümesini ve sözünü/ şaşırdı.

yürüme (i) / ve (be) / söz (i): bağlama grubu

7.Fakat/ onlar/ konuşuyorlar/ ve/ kendini/ sürüklüyorlardı:

8.Ah,/ ne sevdavi bir gece,/ ne sevdavi bir gece!..

ne sevdavi (s) / bir gece (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gece (i): sıfat tamlaması

ne (s) / sevdavi (i): sıfat tamlaması

ne sevdavi (s) / bir gece (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gece (i): sıfat tamlaması

ne (s) / sevdavi (i): sıfat tamlaması

Bu gece,/ Hakkı Celis için de/ pek “sevdavi” idi./ Ayın her huzmesinden/ onun kalbine/ bir his/ giriyordu./ Her iki şiir arasında bir kere/ genç kızlara/ diyordu ki:/

“Bu gece/ kalbim/ Cemşid’in kadehi gibi,/ dolup boşalıyor, boşalıp doluyor.”/

Küçük şair,/ bütün coşkunluğunu/ önünde yürüyenden/ alıyordu./ Gecenin bütün şiiriyeti/ Seniha’da/ tekâsüf etmiş gibiydi./ Beyaz yeldirmesinin içinde/ vücudu/ ne kadar narin,/ ne kadar seyyaldi:/ Sanki,/ ayın aydınlığından/ yapılmıştı./ Belkıs Hanım da,/ endamı pek mütenasip kadınlardandı./ Fakat/ Seniha’nın yanında/ adeta/ kısa ve tıknaz/ görünüyordu./ Hareketleri/ ahenksiz,/ yürüyüşü/ ağırdı./ Ve/ şimdi,/ o da/ yanındaki genç kızlar gibi/ yürürken/ Cemil’e/

asıyordu;/ Cemil ise/ bir eliyle/ onu/ belinden/ tutuyordu./ Hakkı Celis,/ Seniha'nın yanında,/ Cemil'in bu hareketini/ pek kaba/ buldu./ İçin için:/ "Adeta birbirlerine sarılıyorlar;"/ dedi./ "Seniha/ görürse,/ kim bilir/ ne kadar/ utanacak!"/ ve/ bir müddet için/ coşkunluğu/ geçer gibi oldu./

1.Bu gece,/ Hakkı Celis için de/ pek "sevdavi" idi.

pek (s) / "sevdavi" (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis (i) / için (çe): edat grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

bu (s) / gece (i): sıfat tamlaması

2.Ayın her huzmesinden/ onun kalbine/ bir his/ giriyordu.

bir (s) / his (i): sıfat tamlaması

onun (ty) / kalbi (tn): belirtili isim tamlaması

ayın (ty) / her huzmesi (tn): belirtili isim tamlaması

her (s) / huzme (i): sıfat tamlaması

3.Her iki şiir arasında bir kere/ genç kızlara/ diyordu ki:

genç (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

her iki şiir arasında (i) / bir kere (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

bir (s) / kere (i): sıfat tamlaması

her (s) / iki şiir arası (i): sıfat tamlaması

iki şiir (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

iki (s) / şiir (i): sıfat tamlaması

4.Bu gece/ kalbim/ Cemşid'in kadehi gibi,/ dolup boşalıyor,/ boşalıp doluyor.

dolup (f) / boşal- (f): tekrar grubu

Cemşid'in kadehi (i) / gibi (çe): edat grubu

Cemşid'in (ty) / kadehi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / gece (i): sıfat tamlaması

boşalıp (f) / dol- (f): tekrar grubu

5.Küçük şair,/ bütün coşkunluğunu/ önünde yürüyenden/ alıyordu.

önünde (yt) / yürüyen (y): sıfat-fiil grubu

bütün (s) / coşkunluk (i): sıfat tamlaması

küçük (s) / şair (i): sıfat tamlaması

6.Gecenin bütün şiiriyeti/ Seniha'da/ tekâsüf etmiş gibiydi.

tekâsüf etmiş (i) / gibi (çe): edat grubu

tekâsüf (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

gecenin (ty) / bütün şiiriyeti (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / şiiiriyet (i): sıfat tamlaması

7.Beyaz yeldirmesinin içinde/ vücudu/ ne kadar narin,/ ne kadar seyyaldi:

ne kadar (s) / seyyal (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ne kadar (s) / narin (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

beyaz yeldirmesinin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

beyaz (s) / yeldirme (i): sıfat tamlaması

8.Sanki,/ ayın aydınlığından/ yapılmıştı.

ayın (ty) / aydınlığı (tn): belirtili isim tamlaması

9.Belkıs Hanım da,/ endamı pek mütenasip kadınlardandı.

endamı pek mütenasip (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

endamı (i) / pek mütenasip (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

pek (s) / mütenasip (i): sıfat tamlaması

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

10.Fakat/ Seniha'nın yanında/ adeta/ kısa ve tıknaz/ görünüyordu.

kısa (i) / ve (be) / tıknaz (i): bağlama grubu

Seniha'nın (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

11.Hareketleri/ ahenksiz,/ yürüyüşü/ ağırdı.

12.Ve/ şimdi,/ o da/ yanındaki genç kızlar gibi/ yürürken/ Cemil'e/ asılıyordu;/ Cemil ise/ bir eliyle/ onu/ belinden/ tutuyordu.

yanındaki genç kızlar (i) / gibi (çe): edat grubu

yanındaki (s) / genç kızlar (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

bir (s) / el (i): sıfat tamlaması

13.Hakkı Celis,/ Seniha'nın yanında,/ Cemil'in bu hareketini/ pek kaba/ buldu.

pek (s) / kaba (i): sıfat tamlaması

Cemil'in (ty) / bu hareketi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

14.İçin için:/ “Adeta birbirlerine sarılıyorlar;”/ dedi.

“Adeta/ birbirlerine/ sarılıyorlar;” (cümle)

için (i) / için (i): tekrar grubu

15.“Seniha/ görürse,/ kim bilir/ ne kadar/ utanacak!”/ ve/ bir müddet için/ coşkunluğu/ geçer gibi oldu.

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

geçer gibi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

geçer (i) / gibi (çe): edat grubu

bir müddet (i) / için (çe): edat grubu

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

Dil'e/ yaklaşmışlardı;/ fakat/ Seniha,/ daha ileriye/ gitmek istemedi./ Tozdan ve kalabalıktan/ şikâyet etti:./

“Şuracıkta, yoldan uzak bir yerde ağaçlar altında oturalım,”/ dedi./

Nuriye ve Neyyire Hanımlar,/ Seniha'nın bu teklifini işitmemişler gibi,/ Hakkı Celis'i/ uzaklara/ götürüyorlardı./ Seniha:./

“Ayol, çocuğu nereye götürüyorsunuz?” diye/ seslendi./

Onlar,/ hâlâ/ işitmiyorlarmış gibi,/ Hakkı Celis'i/ mütemadiyen/ çekiyorlardı./ Genç şair:./

“Dönelim...”/ dedi./

Seniha'nın, “Çocuğu nereye götürüyorsunuz?” sözü,/ ta/ kalbine/ bir ok gibi/ saplanmıştı./ Bu sözde/ ya bir istihkâr mânası veya bir sitem/ vardı./ Hep bir araya geldikleri zaman/ hâlâ kollarına asılan genç kızlardan/ silkindi.../ Seniha'ya/ yaklaştı,/ gayet ölçüsüz bir sesle ve bir çırpıda,/ dedi ki:./

“Abla,/ bana/ çocuk,/ dediniz./ Fakat/ ben,/ sizi/ bir büyük adam gibi/ seviyorum.”/

1.Dil'e/ yaklaşmışlardı;/ fakat/ Seniha,/ daha ileriye/ gitmek istemedi.

gitmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

daha (s) / ileri (i): sıfat tamlaması

2.Tozdan ve kalabalıktan/ şikâyet etti:

şikâyet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

toz (i) / ve (be) / kalabalık (i): bağlama grubu

3.“Şuracıkta, yoldan uzak bir yerde ağaçlar altında oturalım,”/ dedi.

“Şuracıkta,/ yoldan uzak bir yerde/ ağaçlar altında/ oturalım,” (cümle)

ağaçlar (ty) / altı (tn): belirtisiz isim tamlaması

yoldan uzak (s) / bir yer (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yer (i): sıfat tamlaması

yoldan (i) / uzak (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

4.Nuriye ve Neyyire Hanımlar,/ Seniha'nın bu teklifini işitmemişler gibi,/ Hakkı Celis'i/ uzaklara/ götürüyorlardı.

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Seniha'nın bu teklifini işitmemişler (i) / gibi (çe): edat grubu

Seniha'nın bu teklifini/ işitmemişler (cümle)

Seniha'nın (ty) / bu teklifi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / teklif (i): sıfat tamlaması

Nuriye ve Neyyire (i) / Hanımlar (u): unvan grubu

Nuriye (i) / ve (be) / Neyyire (i): bağlama grubu

5.Seniha:/ “Ayol, çocuğu nereye götürüyorsunuz?” diye/ seslendi.

“Ayol, çocuğu nereye götürüyorsunuz?” (i) / diye (çe): edat grubu

“Ayol,/ çocuğu/ nereye/ götürüyorsunuz?” (cümle)

6.Onlar,/ hâlâ/ işitmiyorlarmış gibi,/ Hakkı Celis'i/ mütemadiyen/ çekiyorlardı.

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

işitmiyorlarmış (i) / gibi (çe): edat grubu

7.Genç şair:/ “Dönelim...”/ dedi.

genç (s) / şair (i): sıfat tamlaması

8.Seniha'nın, “Çocuğu nereye götürüyorsunuz?” sözü,/ ta/ kalbine/ bir ok gibi/ saplanmıştı.

bir ok (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / ok (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / “Çocuğu nereye götürüyorsunuz?” sözü (tn): belirtili isim tamlaması

“Çocuğu nereye götürüyorsunuz?” (ty) / sözü (tn): belirtisiz isim tamlaması

9.Bu sözde/ ya bir istihkâr mânası veya bir sitem/ vardı.

ya (be) / bir istihkâr mânası (i) / veya (be) / bir sitem (i): bağlama grubu

bir (s) / sitem (i): sıfat tamlaması

bir (s) / istihkâr mânası (i): sıfat tamlaması

istihkâr (ty) / mânası (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / söz (i): sıfat tamlaması

10.Hep bir araya geldikleri zaman/ hâlâ kollarına asılan genç kızlardan/ silkindi...

hâlâ kollarına asılan (s) / genç kızlar (i):sıfat tamlaması

genç (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

hâlâ (z) / kollarına (yt) / asılan (y): sıfat-fiil grubu

hep bir araya geldikleri (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

hep (z) / bir araya (yt) / geldikleri (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / ara (i): sıfat tamlaması

11.Seniha'ya/ yaklaştı,/ gayet ölçsüz bir sesle ve bir çırpıda,/ dedi ki:

gayet ölçsüz bir sesle (i) / ve (be) / bir çırpıda (i): bağlama grubu

bir (s) / çırpı (i): sıfat tamlaması

gayet ölçsüz (s) / bir ses (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ses (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / ölçsüz (i): sıfat tamlaması

12.Abla,/ bana/ çocuk,/ dediniz.

13.Fakat/ ben,/ sizi/ bir büyük adam gibi/ seviyorum.

bir büyük adam (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / büyük adam (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / adam (i): sıfat tamlaması

Son kelimeleri söylerken/ sesi/ boğazında/ kurumuştı./ Herkes/ gülmeye başladı./ Hali/ o kadar acayip,/ sözü/ o kadar sadedilâne/ ve/ bu hareketi/ o kadar anıydı./ Yanyana,/ gelişigüzel,/ yere/ oturdular./ Hakkı Celis,/ yaptığı bu büyük işin tesiri altında/ şaşkın,/ ayakta duruyordu./ Seniha,/ şuh bir kahkaha ile:/

“Öyleyse, gel yanıma, itirafını tamam et; fakat yavaş sesle,”/ dedi./

Hakkı Celis,/ kabahati affedilmiş muti ve mahcup bir çocuk tavrıyla/ gitti./ Neyyire Hanım'la Seniha'nın arasına/ sokuldu./ Seniha,/ eliyle/ genç adamın ensesini/ okşuyor/ ve/ daima aynı acı şuhlukla:/

“Haydi, başla bakalım,”/ diyordu./

Yanıbaşlarında/ Belkıs Hanım,/ bir tarafını gıdıklıyorlar gibi,/ fıkır fıkır/ güliyordu./ Hakkı Celis/ yan gözle/ Cemil'e/ baktı./ O,/ bu gülen kadının dizi dibinde,/ yarı yatmış, yarı oturmuş bir vaziyette,/ hareketsiz ve sükûti/ görünüyordu./ Fakat,/ Belkıs Hanım/ hâlâ o arka arkaya kahkahalarında devam ederek:/

“Hakkı Bey, Cemil Bey gibi yapınız. Mutlaka muvaffak olursunuz,”/ diyordu./

1.Son kelimeleri söylerken/ sesi/ boğazında/ kurumuştı.

son kelimeleri (bln) / söylerken (y): zarf-fiil grubu

son (s) / kelimeler (i): sıfat tamlaması

2.Herkes/ gülmeye başladı.

gülmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

3.Hali/ o kadar acayip,/ sözü/ o kadar sadedilâne/ ve/ bu hareketi/ o kadar anıydı.

o kadar (s) / acayip (i): sıfat tamlaması

- o (i) / kadar (çe): edat grubu
o kadar (s) / sadedilâne (i): sıfat tamlaması
o (i) / kadar (çe): edat grubu
o kadar (s) / anı (i): sıfat tamlaması
o (i) / kadar (çe): edat grubu
bu (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

4.Yanyana,/ gelişigüzel,/ yere/ oturdular.

5.Hakkı Celis,/ yaptığı bu büyük işin tesiri altında/ şaşkın,/ ayakta duruyordu.

- ayakta (i) / dur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
yaptığı bu büyük işin tesiri (i) / altında (çe): edat grubu
yaptığı bu büyük işin (ty) / tesiri (tn): belirtili isim tamlaması
yaptığı (s) / bu büyük iş (i): sıfat tamlaması
bu (s) / büyük iş (i): sıfat tamlaması
büyük (s) / iş (i): sıfat tamlaması
Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

6.Seniha,/ şuh bir kahkaha ile:/ “Öyleyse, gel yanıma, itirafını tamam et; fakat yavaş sesle,”/ dedi.

- “Öyleyse,/ gel/ yanıma,/ itirafını/ tamam et;/ fakat/ yavaş sesle,” (cümle)*
tamam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
yavaş (s) / ses (i): sıfat tamlaması
şuh bir kahkaha (i) / ile (çe): edat grubu
şuh (s) / bir kahkaha (i): sıfat tamlaması
bir (s) / kahkaha (i): sıfat tamlaması

7.Hakkı Celis,/ kabahati affedilmiş muti ve mahcup bir çocuk tavrıyla/ gitti.

- kabahati affedilmiş muti ve mahcup bir çocuk (ty) / tavrı (tn): belirtisiz isim tamlaması
kabahati affedilmiş (s) / muti ve mahcup bir çocuk (i): sıfat tamlaması
muti ve mahcup (s) / bir çocuk (i): sıfat tamlaması
bir (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması
muti (i) / ve (be) / mahcup (i): bağlama grubu
kabahati (ö) / affedilmiş (y): sıfat-fiil grubu
aff (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

8.Neyyire Hanım’la Seniha’nın arasına/ sokuldu.

- Neyyire Hanım’la Seniha’nın (ty) / arasına (tn): belirtili isim tamlaması

Neyyire Hanım (i) / ile (be) / Seniha (i): bağlama grubu

Neyyire (i) / Hanım (u): unvan grubu

9.Seniha,/ eliyle/ genç adamın ensesini/ okşuyor/ ve/ daima aynı acı şuhlukla:/ “Haydi, başla bakalım,”/ diyordu.

genç adamın (ty) / ensesi (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

“Haydi,/ başla/ bakalım,” (cümle)

daima (s) / aynı acı şuhluk (i): sıfat tamlaması

aynı (s) / acı şuhluk (i): sıfat tamlaması

acı (s) / şuhluk (i): sıfat tamlaması

10.Yanıbaşlarında/ Belkıs Hanım,/ bir tarafını gıdıklıyorlar gibi,/ fıkır fıkır/ gülüyordu.

fıkır (i) / fıkır (i): tekrar grubu

bir tarafını gıdıklıyorlar (i) / gibi (çe): edat grubu

bir tarafını/ gıdıklıyorlar (cümle)

bir (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

11.Hakkı Celis/ yan gözle/ Cemil’e/ baktı.

yan (s) / göz (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

12.O,/ bu gülen kadının dizi dibinde,/ yarı yatmış, yarı oturmuş bir vaziyette,/ hareketsiz ve sükûti/ görünüyordu.

hareketsiz (i) / ve (be) / sükûti (i): bağlama grubu

yarı yatmış (s) / yarı oturmuş (s) / bir vaziyet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / vaziyet (i): sıfat tamlaması

yarı (z) / oturmuş (y): sıfat-fiil grubu

yarı (z) / yatmış (y): sıfat-fiil grubu

bu gülen kadının dizi (ty) / dibi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu gülen kadının (ty) / dizi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / gülen kadın (i): sıfat tamlaması

gülen (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

13.Fakat,/ Belkıs Hanım/ hâlâ o arka arkaya kahkahalarında devam ederek:/ “Hakkı Bey, Cemil Bey gibi yapınız. Mutlaka muvaffak olursunuz,”/ diyordu.

“Hakkı Bey,/ Cemil Bey gibi/ yapınız./ Mutlaka/ muvaffak olursunuz,” (cümle)

Cemil Bey (i) / gibi (çe): edat grubu

Cemil (i) / Bey (u): unvan grubu

Hakkı (i) / Bey (u): unvan grubu

muvaffak (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hâlâ (z) / o arka arkaya kahkahalarında (yt) / devam ederek (y): zarf-fiil grubu

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

o (s) / arka arkaya kahkahalar (i): sıfat tamlaması

arka arkaya (s) / kahkahalar (i): sıfat tamlaması

arka (i) / arkaya (i): kısaltma grubu (ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

O zaman/ genç kızların üçü birden/ başlarını çevirip/ dikkatle/ onlardan tarafa/ baktı./ Cemil,/ bir kolu genç kadının beline sarılmış, diğer kolu ayaklarına dolanmış bir haldeydi;/ ikide bir/ başını/ arka tarafından/ Belkıs Hanım'ın ensesine doğru/ uzatıyor/ ve/ oraya/ üst üste/ hafif hafif öpücükler/ konduruyordu;/ her öpücük arasında:/

“İşte böyle, işte böyle... Hakkı, baksana! Sana öğreteyim diye yapıyorum, vallahi senin için!.. Yoksa hiç fena bir niyetle değil!”/ diyor/ ve/ gülüyordu./

Hakkı Celis/ utancından/ yere geçiyordu,/ büsbütün/ sersemlemişti,/ yanında, Seniha'nın mevcudiyetini bile/ unutmuştu./ Kadınlıktan,/ erkeklikten/ tiksiniyordu/ ve/ etteki sır,/ ona/ korku veriyordu./

1.O zaman/ genç kızların üçü birden/ başlarını çevirip/ dikkatle/ onlardan tarafa/ baktı.

onlardan (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

başlarını (bln) / çevirip (y): zarf-fiil grubu

genç kızların üçü (i) / birden (çe): edat grubu

genç kızların (ty) / üçü (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

o (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

2.Cemil,/ bir kolu genç kadının beline sarılmış, diğer kolu ayaklarına dolanmış bir haldeydi;/ ikide bir/ başını/ arka tarafından/ Belkıs Hanım'ın ensesine doğru/ uzatıyor/ ve/ oraya/ üst üste/ hafif hafif öpücükler/ konduruyordu;/ her öpücük arasında:/ “İşte böyle, işte böyle... Hakkı, baksana! Sana öğreteyim diye yapıyorum, vallahi senin için!.. Yoksa hiç fena bir niyetle değil!”/ diyor/ ve/ gülüyordu.

bir kolu genç kadının beline sarılmış (s) / diğer kolu ayaklarına dolanmış (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

diğer kolu (ö) / ayaklarına (yt) / dolanmış (y): sıfat-fiil grubu

diğer (s) / kol (i): sıfat tamlaması

bir kolu (ö) / genç kadının beline (yt) / sarılmış (y): sıfat-fiil grubu

genç kadının (ty) / beli (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kol (i): sıfat tamlaması

Belkıs Hanım'ın ensesine (i) / doğru (çe): edat grubu

Belkıs Hanım'ın (ty) / ensesi (tn): belirtili isim tamlaması

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

arka (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

hafif hafif (s) / öpücükler (i): sıfat tamlaması

hafif (i) / hafif (i): tekrar grubu

üst (i) / üste (i): kısaltma grubu (ikinci unsur yöneltme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

“İşte/ böyle,/ işte/ böyle.../ Hakkı,/ baksana!/ Sana öğreteyim diye/ yapıyorum,/ vallahi/ senin için!../ Yoksa/ hiç/ fena bir niyetle değil!” (cümle)

sana öğreteyim (i) / diye (çe): edat grubu

senin (i) / için (çe): edat grubu

fena (s) / bir niyet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / niyet (i): sıfat tamlaması

her (s) / öpücük arası (i): sıfat tamlaması

öpücük (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Hakkı Celis/ utancından/ yere geçiyordu,/ büsbütün/ sersemlemişti,/ yanında, Seniha'nın mevcudiyetini bile/ unutmuştu.

yere (i) / geç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

yanında (s) / Seniha'nın mevcudiyeti (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / mevcudiyeti (tn): belirtili isim tamlaması

4.Kadınlıktan,/ erkeklikten/ tiksiniyordu/ ve/ etteki sır,/ ona/ korku veriyordu.

korku (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

etteki (s) / sır (i): sıfat tamlaması

Ertesi gün/ bu korkusu/ daha ziyade/ arttı./ Faik Bey,/ ilk vapurla/ çıkageldi./ Onu,/ Hristos'ta bir kır yemeğine/ davet ettiler./ Sofranın üstünde/ birçok bira ve şarap şişeleri/ vardı,/ bunların arasında/ taze balık ızgaralarının kokusu/ tütiyordu./ Hava/ sıcaktı./ Erkekler/ ceketlerini,/ kadınlar/ yeldirmelerini/ dallara/ astılar./ Yalnız/ Necibe Hanım/ sıkı sıkı/ örtülü kaldı./ İhtiyar kadın/ bu kadar genç arasında ve bu kadar iştah verici bir sofraya karşısında bulunmaktan/

son derece mahzuz/ görünüyordu./ Yemekten evvel/ birkaç kadeh rakı/ istedi;/ fakat/ mecliste/ yalnız/ Cemil'le Belkıs Hanım'dır ki,/ onun bu arzusuna/ iştirak etti./ Faik Bey/ viskiden başka "aperitif"/ içemiyordu./ Nuriye ve Neyyire Hanımlar/ yalnız/ biranın tiryakisiydiler./

1.Ertesi gün/ bu korkusu/ daha ziyade/ arttı.

daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

bu (s) / korku (i): sıfat tamlaması

ertesini (s) / gün (i): sıfat tamlaması

2.Faik Bey,/ ilk vapurla/ çıkageldi.

çıkma (f) / gel- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

ilk (s) / vapur (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

3.Onu,/ Hristos'ta bir kır yemeğine/ davet ettiler.

davet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Hristos'ta (s) / bir kır yemeği (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kır yemeği (i): sıfat tamlaması

kır (ty) / yemeği (tn): belirtisiz isim tamlaması

4.Sofranın üstünde/ birçok bira ve şarap şişeleri/ vardı,/ bunların arasında/ taze balık ızgaralarının kokusu/ tütüyordu.

birçok (s) / bira ve şarap şişeleri (i): sıfat tamlaması

bira ve şarap (ty) / şişeleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

bira (i) / ve (be) / şarap (i): bağlama grubu

sofranın (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

taze balık ızgaralarının (ty) / kokusu (tn): belirtili isim tamlaması

taze balık (ty) / ızgaraları (tn): belirtisiz isim tamlaması

taze (s) / balık (i): sıfat tamlaması

bunların (ty) / arası (tn): belirtili isim tamlaması

5.Hava/ sıcaktı.

6.Erkekler/ ceketlerini,/ kadınlar/ yeldirmelerini/ dallara/ astılar.

7.Yalnız/ Necibe Hanım/ sıkı sıkı/ örtülü kaldı.

örtülü (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sıkı (i) / sıkı (i): tekrar grubu

Necibe (i) / Hanım (u): unvan grubu

8.İhtiyar kadın/ bu kadar genç arasında ve bu kadar iştah verici bir sofranın karşısında bulunmaktan/ son derece mahzuz/ görünüyordu.

son derece (s) / mahzuz (i): sıfat tamlaması

son (i) / derece (i): sıfat tamlaması

bu kadar genç arasında ve bu kadar iştah verici bir sofraya karşısında (yt) / bulunmak (y): isim-fiil grubu

bu kadar genç arası (i) / ve (be) / bu kadar iştah verici bir sofraya karşısı (i): bağlama grubu

bu kadar iştah verici (s) / bir sofraya karşısı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sofraya karşısı (i): sıfat tamlaması

sofraya (ty) / karşısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu kadar (s) / iştah verici (i): sıfat tamlaması

iştah (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

bu kadar genç (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu kadar (s) / genç (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

ihtiyar (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

9.Yemekten evvel/ birkaç kadeh rakı istedi;/ fakat/ mecliste/ yalnız/ Cemil’le Belkıs Hanım’dır ki,/ onun bu arzusuna/ iştirak etti.

birkaç kadeh (s) / rakı (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / kadeh (i): sıfat tamlaması

yemekten (i) / evvel (çe): edat grubu

iştirak (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

onun (ty) / bu arzusu (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / arzu (i): sıfat tamlaması

Cemil (i) / ile (be) / Belkıs Hanım (i): bağlama grubu

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

10.Faik Bey/ viskiden başka “aperitif”/ içemiyordu.

viskiden başka (s) / “aperitif” (i): sıfat tamlaması

viskiden (i) / başka (çe): edat grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

11.Nuriye ve Neyyire Hanımlar/ yalnız/ biranın tiryakisiydiler.

biranın (ty) / tiryakisi (tn): belirtili isim tamlaması

Nuriye ve Neyyire (i) / Hanımlar (u): unvan grubu

Nuriye (i) / ve (be) / Neyyire (i): bağlama grubu

Seniha’ya geline,/ onun yemek arasında birkaç parmak şaraptan ve yemek üstüne bir iki kadeh likörden başka içki namına hiçbir şeye tahammülü/ yoktu./ Bununla beraber,/ ilk defa olarak/ bu sofrada/ o kadar sık/ ve/ o kadar her

şeyden/ içmeye başladı ki,/ bir köşede büzülmüş kalmış olan Hakkı Celis,/ nihayet/ kendini/ zaptedemedi:/

“Ne yapıyorsunuz, rica ederim, hasta olacaksınız!” diye/ haykırdı./

Seniha,/ yarı şaka, yarı ciddi bir tavırla:/

“Sen lakırdıya karışma!.. Dün akşamki kabahatini ne çabuk unuttun?”/ dedi./

1.Seniha’ya geline,/ onun yemek arasında birkaç parmak şaraptan ve yemek üstüne bir iki kadeh likörden başka içki namına hiçbir şeye tahammülü/ yoktu.

onun (ty) / yemek arasında birkaç parmak şaraptan ve yemek üstüne bir iki kadeh likörden başka içki namına hiçbir şeye tahammülü (tn): belirtili isim tamlaması

yemek arasında birkaç parmak şaraptan ve yemek üstüne bir iki kadeh likörden başka içki namına hiçbir şeye (i) / tahammül (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

yemek arasında birkaç parmak şaraptan ve yemek üstüne bir iki kadeh likörden başka (s) / içki namına hiçbir şey (i): sıfat tamlaması

içki namına (s) / hiçbir şey (i): sıfat tamlaması

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

içki (i) / namına (çe): edat grubu

yemek arasında birkaç parmak şaraptan ve yemek üstüne bir iki kadeh likörden (i) / başka (çe): edat grubu

yemek arasında birkaç parmak şarap (i) / ve (be) / yemek üstüne bir iki kadeh likör (i): bağlama grubu

yemek üstüne (s) / bir iki kadeh likör (i): sıfat tamlaması

bir iki kadeh (s) / likör (i): sıfat tamlaması

bir iki (s) / kadeh (i): sıfat tamlaması

bir (i) / iki (i): tekrar grubu

yemek (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

yemek arasında (s) / birkaç parmak şarap (i): sıfat tamlaması

birkaç parmak (s) / şarap (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / parmak (i): sıfat tamlaması

yemek (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

Seniha’ya (yt) / geline (y): zarf-fiil grubu

2.Bununla beraber,/ ilk defa olarak/ bu sofrada/ o kadar sık/ ve/ o kadar her şeyden/ içmeye başladı ki,/ bir köşede büzülmüş kalmış olan Hakkı Celis,/ nihayet/ kendini/ zaptedemedi:

içmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

o kadar (s) / her şey (i): sıfat tamlaması

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

o kadar (s) / sık (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

bu (s) / sofrası (i): sıfat tamlaması

ilk defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu

zapt (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir köşede büzülmüş kalmış olan (s) / Hakkı Celis (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

bir köşede (yt) / büzülmüş kalmış olan (y): sıfat-fiil grubu

büzülmüş kalmış (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

büzülmüş (f) / kal- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

3.“Ne yapıyorsunuz, rica ederim, hasta olacaksınız!” diye/ haykırdı.

“Ne yapıyorsunuz, rica ederim, hasta olacaksınız!” (i) / diye (çe): edat grubu

“Ne/ yapıyorsunuz,/ rica ederim,/ hasta olacaksınız!” (cümle)

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hasta (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

4.Seniha,/ yarı şaka, yarı ciddi bir tavırla:/ “Sen lakırdıya karışma!.. Dün akşamki kabahatini ne çabuk unuttun?”/ dedi.

“Sen/ lakırdıya/ karışma!../ Dün akşamki kabahatini/ ne çabuk/ unuttun?”
(cümle)

ne (s) / çabuk (i): sıfat tamlaması

dün akşamki (s) / kabahat (i): sıfat tamlaması

dün (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

yarı şaka (s) / yarı ciddi (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / ciddi (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / şaka (i): sıfat tamlaması

Ve/ herkes/ birbirinin yüzüne bakarak/ gülümsemeye başladı./ Faik Bey,/ Seniha'nın yanibaşındaydı;/ bir taraftan/ tabağında/ balık kılçıklarını/ ayırmakta,/ diğer taraftan/ solunda oturan Belkıs Hanım'ın ayağına dokunmakla/ meşgul,/ Seniha'ya doğru/eğildi;/ biraz da, onunla alâkadar görünmek için/ sordu:/

“Dün akşamki kabahat mi?/ O/ nasıl şey/ bakayım?”/

Seniha/ en şuh kahkahasıyla/ güldü/ ve/ cevap verdi:/

“A,/ monşer,/ bu çocuk,/ bana/ mehtapta/ ilanı aşk etti.”/

Faik Bey,/ balığı çiğneyen dişlerinin arasından/ ağzı kapalı:/

“Ah, zavallı Piyero...” diye/ mırıldandı./ Bunun üzerine/ Faik Bey’le Seniha’nın aralarındaki mükâleme/ gittikçe sessizleşerek,/ gittikçe hususileşerek/ devam etti:/

“Niçin/ zavallı?..”/

“Zira/ akıbeti/ bir ağaç dalına asılmaktır;/ de Barnville’in mehtaptan daha solgun Piyero’sunun aşktan çektiğini/ bilmez misiniz?/ Piyero’lar/ hep/ mehtapta/ severler/ ve/ mehtapta/ ölürler.”/

1.Ve/ herkes/ birbirinin yüzüne bakarak/ gülümsemeye başladı.

gülümsemeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

birbirinin yüzüne (yt) / bakarak (y): zarf-fiil grubu

birbirinin (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

2.Faik Bey,/ Seniha’nın yanbaşıdaydı;/ bir taraftan/ tabağında/ balık kılçıklarını/ ayırmakta,/ diğer taraftan/ solunda oturan Belkıs Hanım’ın ayağına dokunmakla/ meşgul,/ Seniha’ya doğru/eğildi;/ biraz da, onunla alâkadar görünmek için/ sordu:

Seniha’nın (ty) / yanbaşı (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

balık (ty) / kılçıkları (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (i) / taraftan (çe): edat grubu

solunda oturan Belkıs Hanım’ın ayağına (yt) / dokunmak (y): isim-fiil grubu

solunda oturan Belkıs Hanım’ın (ty) / ayağı (tn): belirtili isim tamlaması

solunda oturan (s) / Belkıs Hanım (i): sıfat tamlaması

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

solunda (yt) / oturan (y): sıfat-fiil grubu

diğer (i) / taraftan (çe): edat grubu

Seniha’ya (yt) / doğru (çe): edat grubu

biraz da, onunla alâkadar görünmek (i) / için (çe): edat grubu

biraz da (z) / onunla alâkadar (z) / görünmek (y): isim-fiil grubu

onunla (i) / alâkadar (i): kısaltma grubu (vasita grubu)

3.Dün akşamki kabahat mi?

dün akşamki (s) / kabahat (i): sıfat tamlaması

dün (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

4.O/ nasıl şey/ bakayım?

nasıl (s) / şey (i): sıfat tamlaması

5.Seniha/ en şuh kahkahasıyle/ güldü/ ve/ cevap verdi:

en şuh (s) / kahkaha (i): sıfat tamlaması

en (s) / şuh (i): sıfat tamlaması

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

6.A./ monşer,/ bu çocuk,/ bana/ mehtapta/ ilanı aşk etti.

ilanı aşk (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

7.Faik Bey,/ balığı çiğneyen dişlerinin arasından/ ağzı kapalı:/ “Ah, zavallı Piyero...” diye/ mırıldandı.

“Ah, zavallı Piyero...” (i) / diye (çe): edat grubu

zavallı (s) / Piyero (i): sıfat tamlaması

ağzı (i) / kapalı (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

balığı çiğneyen dişlerinin (ty) / arası (tn): belirtili isim tamlaması

balığı çiğneyen (s) / dişler (i): sıfat tamlaması

balığı (bln) / çiğneyen (y): sıfat-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

8.Bunun üzerine/ Faik Bey’le Seniha’nın aralarındaki mükâleme/ gittikçe sessizleşerek,/ gittikçe hususileşerek/ devam etti:

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

gittikçe (z) / hususileşerek (y): zarf-fiil grubu

gittikçe (z) / sessizleşerek (y): zarf-fiil grubu

Faik Bey’le Seniha’nın aralarındaki (s) / mükâleme (i): sıfat tamlaması

Faik Bey’le Seniha’nın (ty) / araları (tn): belirtili isim tamlaması

Faik Bey (i) / ile (be) / Seniha (i): bağlama grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

bunun (i) / üzerine (çe): edat grubu

9.Niçin/ zavallı?..

10.Zira/ akıbeti/ bir ağaç dalına asılmaktır;/ de Barnville’in mehtaptan daha solgun Piyero’sunun aşktan çektiğini/ bilmez misiniz?

bir ağaç dalına (yt) / asılmak (y): isim-fiil grubu

bir (s) / ağaç dalı (i): sıfat tamlaması

ağaç (ty) / dalı (tn): belirtisiz isim tamlaması

de Barnville’in mehtaptan daha solgun Piyero’sunun (ty) / aşktan çektiği (tn): belirtili isim tamlaması

aşktan (yt) / çektiği (y): sıfat-fiil grubu

de Barnville'in (ty) / mehtaptan daha solgun Piyero'su (tn): belirtili isim tamlaması

mehtaptan daha solgun (s) / Piyero (i): sıfat tamlaması

mehtaptan (i) / daha solgun (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha (s) / solgun (i): sıfat tamlaması

11.Piyero'lar/ hep/ mehtapta/ severler/ ve/ mehtapta/ ölürler.

"Benim Piyerom/ neden/ mutlaka/ ölüme/ mahkûm olsun?.."/>

"Çünkü,/ sizi/ seviyor./ Siz.../ Dünyanın en egoist, en kendini beğenmiş..."/>

"Sizi/ benden böyle bahsetmekten/ menederim."/

"Görüyor musunuz,/ ne kadar mütehakkim ve zalimsiniz!.."/>

"Sizinle/ öyle/ olmak lazım./ Çünkü/ pek yaramaz, pek inatçı ve pek dik kafalısınız..."/>

Faik Bey,/ masanın altında hırçınlaşan bir ayağı teskin için/ uğraşıyordu./ Seniha'nın son sözlerine cevap vermekte/ biraz/ gecikti;/ Seniha/ bir kadeh şarabı/ bir yudumda/ içti/ ve/ şimdiden süzgün gözlerinin ucuyla Faik Bey'e bakarak:/

"Susuyorsunuz, neden?"/ dedi./

"Susuyorum;/ fakat/ bu sükûtumun mânası,/ bir tasdik/ değil,/ bir protestodur."/

"Protesto.../ Bu/ pek siyasi bir kelime.../ Benimle/ daha açık/ konuşunuz!"/>

"Ne kadar açık konuşsam,/ beni/ o kadar az/ anlayacaksınız/ ve.../ Yahut/ anlamak istemeyeceksiniz.../ Neye/ iyi..."/>

1.Benim Piyerom/ neden/ mutlaka/ ölüme/ mahkûm olsun?..

mahkûm (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

benim (ty) / Piyerom (i): belirtili isim tamlaması

2.Çünkü,/ sizi/ seviyor./ Siz.../ Dünyanın en egoist, en kendini beğenmiş...

dünyanın (ty) / en egoist, en kendini beğenmiş... (tn): belirtili isim tamlaması

en egoist, (s) / en kendini beğenmiş (s) / ... (i): sıfat tamlaması

en (s) / kendini beğenmiş (i): sıfat tamlaması

kendini (bln) / beğenmiş (y): sıfat-fiil grubu

en (s) / egoist (i): sıfat tamlaması

3.Sizi/ benden böyle bahsetmekten/ menederim.

men (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

benden (yt) / böyle (z) / bahsetmek (y): isim-fiil grubu

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

4.Görüyor musunuz,/ ne kadar mütehakkim ve zalimsiniz!..

ne kadar (s) / mütehakkim ve zalim (i): sıfat tamlaması

mütehakkim (i) / ve (be) / zalim (i): bağlama grubu

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

5.Sizinle/ öyle/ olmak lazım.

6.Çünkü/ pek yaramaz, pek inatçı ve pek dik kafalısınız...

pek yaramaz (i) / pek inatçı (i) / ve (be) / pek dik kafalı (i): bağlama grubu

pek (s) / dik kafalı (i): sıfat tamlaması

dik (s) / kafalı (i): sıfat tamlaması

pek (s) / inatçı (i): sıfat tamlaması

pek (s) / yaramaz (i): sıfat tamlaması

7.Faik Bey,/ masanın altında hırçınlaşan bir ayağı teskin için/ uğraşıyordu.

masanın altında hırçınlaşan bir ayağı teskin (i) / için (çe): edat grubu

masanın altında hırçınlaşan bir ayağı (i) / teskin (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

masanın altında (s) / hırçınlaşan bir ayak (i): sıfat tamlaması

hırçınlaşan (s) / bir ayak (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ayak (i): sıfat tamlaması

masanın (ty) / altı (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

8.Seniha'nın son sözlerine cevap vermekte/ biraz/ gecikti;/ Seniha/ bir kadeh şarabı/ bir yudumda/ içti/ ve/ şimdiden süzgün gözlerinin ucuyla Faik Bey'e bakarak:/ "Susuyorsunuz, neden?"/ dedi.

Seniha'nın son sözlerine (yt) / cevap vermek (y): isim-fiil grubu

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha'nın (ty) / son sözleri (tn): belirtili isim tamlaması

son (s) / sözler (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yudum (i): sıfat tamlaması

bir kadeh (s) / şarap (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kadeh (i): sıfat tamlaması

şimdiden süzgün gözlerinin ucuyla (z) / Faik Bey'e (yt) / bakarak (y): zarf-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

şimdiden süzgün gözlerinin (ty) / ucu (tn): belirtili isim tamlaması

şimdiden süzgün (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

şimdiden (s) / süzgün (i): sıfat tamlaması

9.Susuyorum;/ fakat/ bu sükûtumun mânası,/ bir tasdik değil, bir protestodur.

bir tasdik (i) / değil (be) / bir protesto (i): bağlama grubu

bir (s) / protesto (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tasdik (i): sıfat tamlaması

bu sükûtumun (ty) / mânası (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / sükût (i): sıfat tamlaması

10.Protesto.../ Bu/ pek siyasi bir kelime...

pek siyasi (s) / bir kelime (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kelime (i): sıfat tamlaması

pek (s) / siyasi (i): sıfat tamlaması

11.Benimle/ daha açık/ konuşunuz!

daha (s) / açık (i): sıfat tamlaması

12.Ne kadar açık konuşsam,/ beni/ o kadar az/ anlayacaksınız/ ve...

o kadar (s) / az (i): sıfat tamlaması

o (s) / kadar (i): sıfat tamlaması

ne kadar açık (z) / konuşsam (y): zarf-fiil grubu

ne kadar (s) / açık (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

13.Yahut/ anlamak istemeyeceksiniz.../ Neye/ iyi...

anlamak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Faik Bey,/ bu başbaşa muhavereye/ nihayet vermek istiyordu;/ zira,/ hem ağzı, hem ayakları, hem de diliyle meşgul olmak/ ona/ biraz/ müşkül geliyordu./ Bundan başka,/ sofradakilerin nazarı dikkatini celbetmekten de/ çekiniyordu./ Genç Hakkı'nın gözleri,/ hayret ve tecessüsle genişlemiş,/ bir saniye/ üzerlerinden/ ayrılmıyordu./ Nuriye ve Neyyire Hanımların kendilerini fazla ihmal edilmiş bulan bir halleri/ vardı,/ vakıa/ aksi bir tesadüf eseri olarak veyahut Belkıs'ın bir nisyani yüzünden iki hemşirenin arasına düşen Cemil,/ ara sıra kadehlerine bira koymak ve kulaklarına çok fazla açık cinaslı sözler fısıldamak suretiyle onları meşgul eder gibi/ görünüyordu;/ fakat,/ pek az edebî olan Cemil'in bu his ve hayalden ari arkadaşlığında/ ne Nuriye, ne de Neyyire/ aradıkları zevki/ bulamıyorlardı./

1.Faik Bey,/ bu başbaşa muhavereye/ nihayet vermek istiyordu;/ zira,/ hem ağzı, hem ayakları, hem de diliyle meşgul olmak/ ona/ biraz/ müşkül geliyordu.

nihayet vermek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

nihayet (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / başbaşa muhavere (i): sıfat tamlaması

başbaşa (s) / muhavere (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

müşkül (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

hem ağzı, hem ayakları, hem de diliyle (z) / meşgul olmak (y): isim-fiil grubu

meşgul (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hem (be) / ağız (i) / hem (be) / ayaklar (i) / hem de (be) / dil (i): bağlama grubu

2.Bundan başka,/ sofradakilerin nazarı dikkatini celbetmekten de/ çekiniyordu.

sofradakilerin nazarı dikkatini (bln) / celbetmek (y): isim-fiil grubu

celb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sofradakilerin (ty) / nazarı dikkati (tn): belirtili isim tamlaması

bundan (i) / başka (çe): edat grubu

3.Genç Hakkı'nın gözleri,/ hayret ve tecessüsle genişlemiş,/ bir saniye/ üzerlerinden/ ayrılmıyordu.

bir (s) / saniye (i): sıfat tamlaması

hayret ve tecessüsle (z) / genişlemiş (olarak) (y): zarf-fiil grubu

genişlemiş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hayret (i) / ve (be) / tecessüs (i): bağlama grubu

Genç Hakkı'nın (ty) / gözleri (tn): belirtili isim tamlaması

Genç (s) / Hakkı (i): sıfat tamlaması

4.Nuriye ve Neyyire Hanımların kendilerini fazla ihmal edilmiş bulan bir halleri/ vardı,/ vakıa/ aksi bir tesadüf eseri olarak veyahut Belkıs'ın bir nisyanı yüzünden iki hemşirenin arasına düşen Cemil,/ ara sıra kadehlerine bira koymak ve kulaklarına çok fazla açık cinaslı sözler fısıldamak suretiyle onları meşgul eder gibi/ görünüyordu;/ fakat,/ pek az edebî olan Cemil'in bu his ve hayalden ari arkadaşlığında/ ne Nuriye, ne de Neyyire/ aradıkları zevki/ bulamıyorlardı.

Nuriye ve Neyyire Hanımların (ty) / kendilerini fazla ihmal edilmiş bulan bir halleri (tn): belirtili isim tamlaması

kendilerini fazla ihmal edilmiş bulan (s) / bir haller (i): sıfat tamlaması

bir (s) / haller (i): sıfat tamlaması

kendilerini (bln) / fazla ihmal edilmiş (z) / bulan (y): sıfat-fiil grubu

fazla (z) / ihmal edilmiş (y): sıfat-fiil grubu

ihmal (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Nuriye ve Neyyire (i) / Hanımlar (u): unvan grubu

Nuriye (i) / ve (be) / Neyyire (i): bağlama grubu

ara sıra kadehlerine bira koymak ve kulaklarına çok fazla açık cinaslı sözler fısıldamak suretiyle onları meşgul eder (i) / gibi (çe): edat grubu

ara sıra kadehlerine bira koymak ve kulaklarına çok fazla açık cinaslı sözler fısıldamak suretiyle (z) / onları (bln) / meşgul eder (y): sıfat-fiil grubu

meşgul (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ara sıra kadehlerine bira koymak ve kulaklarına çok fazla açık cinaslı sözler fısıldamak (i) / suretiyle (çe): edat grubu

ara sıra kadehlerine bira koymak (i) / ve (be) / kulaklarına çok fazla açık cinaslı sözler fısıldamak (i): bağlama grubu

kulaklarına (yt) / çok fazla açık cinaslı sözler (bsn) / fısıldamak (y): isim-fiil grubu

çok fazla açık (s) / cinaslı sözler (i): sıfat tamlaması

cinaslı (s) / sözler (i): sıfat tamlaması

çok fazla (s) / açık (i): sıfat tamlaması

çok (s) / fazla (i): sıfat tamlaması

ara sıra (z) / kadehlerine (yt) / bira (bsn) / koymak (y): isim-fiil grubu

ara (i) / sıra (i): bağlama grubu

aksi bir tesadüf eseri olarak veyahut Belkıs'ın bir nisyani yüzünden iki hemşirenin arasına düşen (s) / Cemil (i): sıfat tamlaması

aksi bir tesadüf eseri olarak veyahut Belkıs'ın bir nisyani yüzünden (z) / iki hemşirenin arasına (yt) / düşen (y): sıfat-fiil grubu

iki hemşirenin (ty) / arası (tn): belirtili isim tamlaması

iki (s) / hemşire (i): sıfat tamlaması

aksi bir tesadüf eseri olarak (i) / veyahut (be) / Belkıs'ın bir nisyani yüzünden (i): bağlama grubu

Belkıs'ın bir nisyani (i) / yüzünden (çe): edat grubu

Belkıs'ın (ty) / bir nisyani (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / nisyani (i): sıfat tamlaması

aksi bir tesadüf eseri (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

aksi (s) / bir tesadüf eseri (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tesadüf eseri (i): sıfat tamlaması

tesadüf (ty) / eseri (tn): belirtisiz isim tamlaması

aradıkları (s) / zevk (i): sıfat tamlaması

ne (be) / Nuriye (i) / ne de (be) / Neyyire (i): bağlama grubu

pek az edebî olan Cemil'in (ty) / bu his ve hayalden ari arkadaşlığı (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / his ve hayalden ari arkadaşlık (i): sıfat tamlaması

his ve hayalden ari (s) / arkadaşlık (i): sıfat tamlaması

his ve hayalden (i) / ari (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

his (i) / ve (be) / hayal (i): bağlama grubu
pek az edebî olan (s) / Cemil (i): sıfat tamlaması
pek az (z) / edebî olan (y): sıfat-fiil grubu
edebî (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
pek (s) / az (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis ise/ fazla/ susuyor,/ somurtuyordu./ Onun bu halinde,/ herkesi iz'aç eden bir şey/ vardı./ Etrafındaki gençleri esasen kâfi derecede neşeli bulmayan Necibe Hanımefendi ise,/ çocuğun bu hüznü önünde/ adeta/ öfkeleniyor/ ve/ onunla acı acı istihza etmek ihtiyacını/ duyuyordu;/ ikide bir:/

“A, hiç/ böyle dilsiz şair/ görmedim,”/ diyordu./

Sonra/ yavaşça/ Belkıs'ın kulağına/ fısıldıyordu:/

“Doğrusu/ çekilmez şey.../ Bu yaşımda bile;/ büyük sözüme/ tövbe...”/

Belkıs,/ beyaz dişlerinin dizisini ta uçlarına kadar gösteren geniş bir tebessümle gülererek/ soruyordu:/

“Yanımdaki için/ ne/ dersiniz?”/

“Bak,/ ona/ canım/ kurban./ Allah için/ çekirdekten yetişme;/ âzasının her biriyle/ bir kadın/ idare ediyor.”/

Faik Bey de/ sözü/ işitti/ ve/ çapkın gözlerle/ ihtiyar kadına/ baktı:/

“Yalnız size yetişemiyorum,”/ dedi./

1.Hakkı Celis ise/ fazla/ susuyor,/ somurtuyordu.

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Onun bu halinde,/ herkesi iz'aç eden bir şey/ vardı.

herkesi iz'aç eden (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

herkesi (bln) / iz'aç eden (y): sıfat-fiil grubu

iz'aç (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

onun (ty) / bu hali (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / hal (i): sıfat tamlaması

3.Etrafındaki gençleri esasen kâfi derecede neşeli bulmayan Necibe Hanımefendi ise,/ çocuğun bu hüznü önünde/ adeta/ öfkeleniyor/ ve/ onunla acı acı istihza etmek ihtiyacını/ duyuyordu;/ ikide bir:/ “A, hiç böyle dilsiz şair görmedim,”/ diyordu.

çocuğun bu hüznü (i) / önünde (çe): edat grubu

çocuğun (ty) / bu hüznü (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / hüznü (i): sıfat tamlaması

etrafındaki gençleri esasen kâfi derecede neşeli bulmayan (s) / Necibe Hanımefendi (i): sıfat tamlaması

Necibe (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

etrafındaki gençleri (bln) / esasen (z) / kâfi derecede neşeli (z) / bulmayan (y): sıfat-fiil grubu

kâfi derecede (s) / neşeli (i): sıfat tamlaması

kâfi (i) / derece (i): sıfat tamlaması

etrafındaki (s) / gençler (i): sıfat tamlaması

onunla acı acı istihza etmek (ty) / ihtiyacı (tn): belirtisiz isim tamlaması

onunla (z) / acı acı (z) / istihza etmek (y): isim-fiil grubu

istihza (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

acı (i) / acı (i): tekrar grubu

“A,/ hiç/ böyle dilsiz şair/ görmedim,” (cümle)

böyle (s) / dilsiz şair (i): sıfat tamlaması

dilsiz (s) / şair (i): sıfat tamlaması

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

4.Sonra/ yavaşça/ Belkıs’ın kulağına/ fısıldıyordu:

Belkıs’ın (ty) / kulağı (tn): belirtili isim tamlaması

5.Doğrusu/ çekilmez şey.../ Bu yaşımda bile;/ büyük sözüme/ tövbe...

çekilmez (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bu (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / söz (i): sıfat tamlaması

6.Belkıs,/ beyaz dişlerinin dizisini ta uçlarına kadar gösteren geniş bir tebessümle gülerek/ soruyordu:

beyaz dişlerinin dizisini ta uçlarına kadar gösteren geniş bir tebessümle (z) / gülerek (y): zarf-fiil grubu

beyaz dişlerinin dizisini ta uçlarına kadar gösteren (s) / geniş bir tebessüm (i): sıfat tamlaması

geniş (s) / bir tebessüm (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tebessüm (i): sıfat tamlaması

beyaz dişlerinin dizisini (bln) / ta (z) / uçlarına kadar (z) / gösteren (y): sıfat-fiil grubu

uçlarına (i) / kadar (çe): edat grubu

beyaz dişlerinin (ty) / dizisi (tn): belirtili isim tamlaması

beyaz (s) / dişler (i): sıfat tamlaması

7.Yanımdaki için/ ne/ dersiniz?

yanımdaki (i) / için (çe): edat grubu

8.Bak,/ ona/ canım/ kurban./ Allah için/ çekirdekten yetişme;/ âzasının her biriyle/ bir kadın/ idare ediyor.

çekirdekten (i) / yetiş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Allah (i) / için (çe): edat grubu

idare (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

âzasının (ty) / her biri (tn): belirtili isim tamlaması

her (s) / bir (i): sıfat tamlaması

9.Faik Bey de/ sözü/ işitti/ ve/ çapkın gözlerle/ ihtiyar kadına/ baktı:

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

ihtiyar (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

çapkın (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

10.“Yalnız size yetişemiyorum,”/ dedi.

“Yalnız/ size/ yetişemiyorum,” (cümle)

Hakkı Celis,/ sofranın bu köşesinde söylenen sözlerin veya yapılan hareketlerin mânasını/ ancak/ tiksinecek kadar/ hissediyordu./ Nihayet,/ sağında oturan Nuriye Hanım 'a/ eğildi/ ve/ dedi ki:/

“Şairlerin sözleri/ hep/ yalan,/ sevda denilen şey,/ mutlaka/ bunların yaptıklarıdır.”/

Gözlerinin ucu ile,/ Seniha'dan itibaren sol tarafta fısıldaşıp gülüşenleri/ gösterdi./ Elleri asabi,/ önündeki ekmeği/ ufalıyordu./ Nuriye Hanım/ kim bilir/ kaç kadeh biradan sonra ve biraz da can sıkıntısından/ adeta/ uyukluyor gibiydi,/ lüzumsuz yere/ bir derin “Ah!”/ çekti/ ve/ ilk gördüğü bir insanmış gibi/ uzun/ Hakkı Celis'in yüzüne/ baktı:/

“Benimle beraber gelir misiniz?”/ dedi./

1.Hakkı Celis,/ sofranın bu köşesinde söylenen sözlerin veya yapılan hareketlerin mânasını/ ancak/ tiksinecek kadar/ hissediyordu.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

tiksinecek (i) / kadar (çe): edat grubu

sofranın bu köşesinde söylenen sözlerin veya yapılan hareketlerin (ty) / mânası (tn): belirtili isim tamlaması

sofranın bu köşesinde söylenen sözler (i) / veya (be) / yapılan hareketler (i): bağlama grubu

yapılan (s) / hareketler (i): sıfat tamlaması

sofranın bu köşesinde söylenen (s) / sözler (i): sıfat tamlaması

sofranın bu köşesinde (yt) / söylenen (y): sıfat-fiil grubu

sofranın (ty) / bu köşesi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Nihayet,/ sağında oturan Nuriye Hanım'a/ eğildi/ ve/ dedi ki:

sağında oturan (s) / Nuriye Hanım (i): sıfat tamlaması

Nuriye (i) / Hanım (u): unvan grubu

sağında (yt) / oturan (y): sıfat-fiil grubu

3.Şairlerin sözleri/ hep/ yalan,/ sevda denilen şey,/ mutlaka/ bunların yaptıklarıdır.

şairlerin (ty) / sözleri (tn): belirtili isim tamlaması

bunların (ty) / yaptıkları (tn): belirtili isim tamlaması

sevda denilen (s) / şey (i): sıfat tamlaması

sevda (ö) / denilen (y): sıfat-fiil grubu

4.Gözlerinin ucu ile,/ Seniha'dan itibaren sol tarafta fısıldaşıp gülüşenleri/ gösterdi.

Seniha'dan itibaren (z) / sol tarafta (yt) / fısıldaşıp gülüşen (y): sıfat-fiil grubu

fısıldaşıp (f) / gülüş- (f): tekrar grubu

sol (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

Seniha'dan (i) / itibaren (çe): edat grubu

gözlerinin ucu (i) / ile (çe): edat grubu

gözlerinin (ty) / ucu (tn): belirtili isim tamlaması

5.Elleri asabi,/ önündeki ekmeği/ ufalıyordu.

önündeki (s) / ekmek (i): sıfat tamlaması

elleri (i) / asabi (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

6.Nuriye Hanım/ kim bilir/ kaç kadeh biradan sonra ve biraz da can sıkıntısından/ adeta/ uyukluyor gibiydi,/ lüzumsuz yere/ bir derin "Ah!"/ çekti/ ve/ ilk gördüğü bir insanmış gibi/ uzun uzun/ Hakkı Celis'in yüzüne/ baktı:

uyukluyor (i) / gibi (çe): edat grubu

kaç kadeh biradan sonra (i) / ve (be) / biraz da can sıkıntısı (i): bağlama grubu

biraz (s) / can sıkıntısı (i): sıfat tamlaması

can (ty) / sıkıntısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

kaç kadeh biradan (i) / sonra (çe): edat grubu

kaç kadeh (s) / bira (i): sıfat tamlaması

kaç (s) / kadeh (i): sıfat tamlaması

kim/ bilir (cümle)

Nuriye (i) / Hanım (u): unvan grubu

bir (s) / derin “Ah!” (i): sıfat tamlaması
derin (s) “Ah!” (i): sıfat tamlaması
lüzumsuz (i) / yere (çe): edat grubu
Hakkı Celis’in (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması
Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim
uzun (i) / uzun (i): tekrar grubu
ilk gördüğü bir insanmış (i) / gibi (çe): edat grubu
ilk gördüğü bir insanmış (cümle)
ilk gördüğü (s) / bir insan (i): sıfat tamlaması
ilk (z) gördüğü (y): sıfat-fiil grubu

7.“Benimle beraber gelir misiniz?”/ dedi.

“Benimle beraber/ gelir misiniz?” (cümle)

benimle (i) / beraber (çe): edat grubu

Esasen/ Hakkı Celis’in arzu ettiği şey,/ bu sofradan bir an evvel uzaklaşmak,/ kaçmaktı;/ hemen/ ayağa kalktı./ Karşıdan,/ sağdan soldan/ deniz/ görünüyordu;/ تنها, durgun ve cilalı bir deniz.../ O kadar تنها ki,/ Hakkı Celis/ kendini/ gurbette/ sandı,/ o kadar durgun ki,/ ruhuna/ bir ölüm korkusu/ girdi/ ve/ suların bu uzak pırıltısından/ gözlerine/ nahoş bir kamaşma/ geldi./ Önde Nuriye Hanım/ sendeleyerek,/ arkada o,/ kendisinden bezgin,/ çamlığın ücra ve gölgelik yerlerine doğru/ yürüdüler./ Nuriye Hanım: /

“Ben biraz uzanayım. Siz başımda şiir söyleyin. Olmaz mı?”/ diyordu./

1.Esasen/ Hakkı Celis’in arzu ettiği şey,/ bu sofradan bir an evvel uzaklaşmak,/ kaçmaktı;/ hemen/ ayağa kalktı.

bu sofradan (yt) / bir an evvel (z) / uzaklaşmak (y): isim-fiil grubu

bir an (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

bir (s) / an (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sofrada (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis’in arzu ettiği (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis’in (ty) / arzu ettiği (tn): belirtili isim tamlaması

arzu (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

ayağa (i) / kalk- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

2.Karşıdan,/ sağdan soldan/ deniz/ görünüyordu;/ تنها, durgun ve cilalı bir deniz...

sağdan (i) / soldan (i): tekrar grubu

tenha, durgun ve cilalı (s) / bir deniz (i): sıfat tamlaması

bir (s) / deniz (i): sıfat tamlaması

tenha, (i) / durgun (i) / ve (be) / cilalı (i): bağlama grubu

3.O kadar تنها ki,/ Hakkı Celis/ kendini/ gurbette/ sandı,/ o kadar durgun ki,/ ruhuna/ bir ölüm korkusu/ girdi/ ve/ suların bu uzak pırıltısından/ gözlerine/ nahoş bir kamaşma/ geldi.

o kadar (s) / تنها (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (ç): edat grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

o kadar (s) / durgun (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (ç): edat grubu

bir (s) / ölüm korkusu (i): sıfat tamlaması

ölüm (ty) / korkusu (tn): belirtisiz isim tamlaması

nahoş (s) / bir kamaşma (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kamaşma (i): sıfat tamlaması

suların (ty) / bu uzak pırıltısı (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / uzak pırıltı (i): sıfat tamlaması

uzak (s) / pırıltı (i): sıfat tamlaması

4.Önde Nuriye Hanım/ sendeleyerek,/ arkada o,/ kendisinden bezgin,/ çamlığın ücra ve gölgelik yerlerine doğru/ yürüdüler.

çamlığın ücra ve gölgelik yerlerine (i) / doğru (ç): edat grubu

çamlığın (ty) / ücra ve gölgelik yerleri (tn): belirtili isim tamlaması

ücra ve gölgelik (s) / yerler (i): sıfat tamlaması

ücra (i) / ve (be) / gölgelik (i): bağlama grubu

kendisinden (i) / bezgin (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

arkada (i) / o (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

önde (i) / Nuriye Hanım (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

Nuriye (i) / Hanım (u): unvan grubu

5.Nuriye Hanım:/ “Ben biraz uzanayım. Siz başımda şiir söyleyin. Olmaz mı?”/ diyordu.

“Ben/ biraz/ uzanayım./ Siz/ başımda/ şiir söyleyin./ Olmaz mı?” (cümle)

şiir (i) / söyle- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Nuriye (i) / Hanım (u): unvan grubu

Genç adam/ bir otomat gibiydi./ Her nereye çekseler/ oraya/ gidecek,/ her ne deseler/ onu/ yapacaktı./ Ağaçlar altında, şurada burada oturanlara/ baktı./ Bunlar,/ dikmiş diken kadınlar ve tavla oynayanlardı./

Bu durgun ve sıcak öğle saati/ hepsinde/ muayyen bir düşünce veya muayyen bir hisle muayyen bir gayeye doğru hareket etmek kabiliyetini/ eritmiş gibiydi./ Koruda/ sesi işitilen, fakat kendisi gelmeyen bir rüzgâr/ vardı./

Nuriye Hanım,/ pembe ipekli maşlahını/ yere/ yaydı,/ üstüne/ uzandı,/ kollarını/ başının altına/ geçirdi/ ve/ Hakkı Celis'e:/

“Geliniz şöyle, ta yanıma!”/ dedi./

1.Genç adam/ bir otomat gibiydi.

bir otomat (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / otomat (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

2.Her nereye çeक्सeler/ oraya/ gidecek,/ her ne deseler/ onu/ yapacaktı.

her nereye (yt) / çeक्सeler (y): zarf-fiil grubu

her (s) / nere (i): sıfat tamlaması

her ne (bsn) / deseler (y): zarf-fiil grubu

her (s) / ne (i): sıfat tamlaması

3.Ağaçlar altında, şurada burada oturanlara/ baktı.

ağaçlar altında, (yt) / şurada burada (yt) / oturan (y): sıfat-fiil grubu

şurada (i) / burada (i): tekrar grubu

ağaçlar (ty) / altı (tn): belirtisiz isim tamlaması

4.Bunlar,/ dikiş diken kadınlar ve tavla oynayanlardı.

dikiş diken kadınlar (i) / ve (be) / tavla oynayanlar (i): bağlama grubu

tavla (bsn) / oynayan (y): sıfat-fiil grubu

dikiş diken (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

dikiş (i) / dik- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

5.Bu durgun ve sıcak öğle saati/ hepsinde/ muayyen bir düşünce veya muayyen bir hisle muayyen bir gayeye doğru hareket etmek kabiliyetini/ eritmiş gibiydi.

eritmiş (i) / gibi (çe): edat grubu

muayyen bir düşünce veya muayyen bir hisle muayyen bir gayeye doğru hareket etmek (ty) / kabiliyeti (tn): belirtisiz isim tamlaması

muayyen bir düşünce veya muayyen bir hisle (z) / muayyen bir gayeye doğru (z) / hareket etmek (y): isim-fiil grubu

hareket (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

muayyen bir gayeye (i) / doğru (çe): edat grubu

muayyen (s) / bir gaye (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gaye (i): sıfat tamlaması

muayyen bir düşünce (i) / veya (be) / muayyen bir his (i): bağlama grubu

muayyen (s) / bir his (i): sıfat tamlaması

bir (s) / his (i): sıfat tamlaması

muayyen (s) / bir düşünce (i): sıfat tamlaması

bir (s) / düşünce (i): sıfat tamlaması

bu (s) / durgun ve sıcak öğle saati (i): sıfat tamlaması

durgun ve sıcak (s) / öğle saati (i): sıfat tamlaması

öğle (ty) / saati (tn): belirtisiz isim tamlaması

durgun (i) / ve (be) / sıcak (i): bağlama grubu

6.Koruda/ sesi işitilen, fakat kendisi gelmeyen bir rüzgâr/ vardı.

sesi işitilen, fakat kendisi gelmeyen (s) / bir rüzgâr (i): sıfat tamlaması

bir (s) / rüzgâr (i): sıfat tamlaması

sesi işitilen (i) / fakat (be) / kendisi gelmeyen (i): bağlama grubu

kendisi (ö) / gelmeyen (y): sıfat-fiil grubu

sesi (ö) / işitilen (y): sıfat-fiil grubu

7.Nuriye Hanım,/ pembe ipekli maşlahını/ yere/ yaydı,/ üstüne/ uzandı,/ kollarını/ başının altına/ geçirdi/ ve/ Hakkı Celis'e:/ "Geliniz şöyle, ta yanıma!"/ dedi.

pembe ipekli (s) / maşlah (i): sıfat tamlaması

pembe (s) / ipekli (i): sıfat tamlaması

Nuriye (i) / Hanım (u): unvan grubu

başının (ty) / altı (tn): belirtili isim tamlaması

"Geliniz şöyle,/ ta/ yanıma!" (cümle)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Hakkı Celis,/ genç kızın ayakları ucuna/ oturdu./ Yer,/ üst üste birikmiş kuru çam dikenlerinden/ henüz cilalanmış parkeler gibi/ kayıyordu./ Genç adam/ sırtını/ ağaca/ dayadı/ ve/ dalgın dalgın/ önündeki vücuda/ baktı./

Nuriye Hanım'ın etekleri/ ta/ dizlerine kadar/ sıyrılmıştı;/ beyaz ipek çoraplarının bittiği ve etinin başladığı noktalar/ gözüküyordu:/ Hakkı Celis/ eğildi,/ eteklerini/ çekti,/ genç kızın bacaklarını/ örttü;/ o,/ yarı uykuda, yarı uyanık gibiydi:/

"Hakkı Bey, bana Cenap'tan bir şiir okuyunuz,"/ dedi./

Küçük şair,/ gözleri dalgın/ cevap verdi:/

"Hayır,/ hayır.../ Bugün/ içimde/ çok gam/ var;/ birtakım mağmum neşideler, birtakım matemli ilâhiler bilip söylemek isterdim."/

"Zavallı çocuk,/ demek/ çok mustaripsiniz?"/

1.Hakkı Celis,/ genç kızın ayakları ucuna/ oturdu.

genç kızın ayakları (ty) / ucu (tn): belirtisiz isim tamlaması

genç kızın (ty) / ayakları (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Yer,/ üst üste birikmiş kuru çam dikenlerinden/ henüz cilalanmış parkeler gibi/ kayıyordu.

henüz cilalanmış parkeler (i) / gibi (çe): edat grubu

henüz cilalanmış (s) / parkeler (i): sıfat tamlaması

henüz (z) / cilalanmış (y): sıfat-fiil grubu

üst üste birikmiş (s) / kuru çam dikenleri (i): sıfat tamlaması

kuru (s) / çam dikenleri (i): sıfat tamlaması

çam (ty) / dikenleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

üst üste (z) / birikmiş (y): sıfat-fiil grubu

üst (i) / üste (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

3.Genç adam/ sırtını/ ağaca/ dayadı/ ve/ dalgın dalgın/ önündeki vücuda/ baktı.

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

önündeki (s) / vücut (i): sıfat tamlaması

dalgın (i) / dalgın (i): tekrar grubu

4.Nuriye Hanım'ın etekleri/ ta/ dizlerine kadar/ sıyrılmıştı;/ beyaz ipek çoraplarının bittiği ve etinin başladığı noktalar/ gözüküyordu:

dizlerine (i) / kadar (çe): edat grubu

Nuriye Hanım'ın (ty) / etekleri (tn): belirtili isim tamlaması

Nuriye (i) / Hanım (u): unvan grubu

beyaz ipek çoraplarının bittiği ve etinin başladığı (s) / noktalar (i): sıfat tamlaması

beyaz ipek çoraplarının bittiği (i) / ve (be) / etinin başladığı (i): bağlama grubu

etinin (ty) / başladığı (tn): belirtili isim tamlaması

beyaz ipek çoraplarının (ty) / bittiği (tn): belirtili isim tamlaması

beyaz (s) / ipek çoraplar (i): sıfat tamlaması

ipek (s) / çoraplar (i): sıfat tamlaması

5.Hakkı Celis/ eğildi,/ eteklerini/ çekti,/ genç kızın bacaklarını/ örttü;/ o,/ yarı uykuda, yarı uyanık gibiydi:

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

genç kızın (ty) / bacakları (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

yarı uykuda (i) / yarı uyanık (i) / gibi (çe): edat grubu

yarı (s) / uyanık (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / uyku (i): sıfat tamlaması

6.“Hakkı Bey, bana Cenap’tan bir şiir okuyunuz,”/ dedi.

“Hakkı Bey,/ bana/ Cenap’tan/ bir şiir/ okuyunuz,” (cümle)

bir (s) / şiir (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Bey (u): unvan grubu

7.Küçük şair,/ gözleri dalgın/ cevap verdi:

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

gözleri (i) / dalgın (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

küçük (s) / şair (i): sıfat tamlaması

8.Hayır,/ hayır.../ Bugün/ içimde/ çok gam/ var;/ birtakım mağmum neşideler, birtakım matemli ilâhiler bilip/ söylemek isterdim.

çok (s) / gam (i): sıfat tamlaması

söylemek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

birtakım mağmum neşideler (bsn) / birtakım matemli ilâhiler (bsn) / bilip (y): zarf-fiil grubu

birtakım (s) / matemli ilâhiler (i): sıfat tamlaması

matemli (s) / ilâhiler (i): sıfat tamlaması

birtakım (s) / mağmum neşideler (i): sıfat tamlaması

mağmum (s) / neşideler (i): sıfat tamlaması

9.Zavallı çocuk,/ demek/ çok mustaripsiniz?

çok (s) / mustarip (i): sıfat tamlaması

zavallı (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

Hakkı,/ gözlerini/ yere/ indirdi./ Nuriye Hanım,/ gözleri hâlâ yarı kapalı,/ adeta/ mırıldanır gibi/ konuşuyordu:/

“Değer mi?../ Yazık değil mi ki /sizin ilk aşkınız/ Fikret’in Nef’î için dediği gibi/ böyle,/ ‘çorak yere/ akıp gitsin!’/ O/ sizi/ asla/ anlayamaz;/ asla!../ Siz,/ sevgiyi/ destanlarda, çoban muaşakası masallarında Romeo ve Juliette’te olduğu gibi/ anlıyorsunuz./ O ise,/ İngilizlerin flört dedikleri muaşaka tarzından başkasını/ bilmiyor./ Flört/ muaşeret adabı icabatından bir şeydir,/ halbuki/ aşk,/ sizin ve benim bildiğim aşk/ öyle mi?/ Bu/ bir vahşi kuştur ki,/ bir salonda,/ bir eğlence ve bir süs gibi dizden dize, omuzdan omuza dolaşması şöyle dursun,/ gagasının dokunduğu yerde/ kanamadık et,/ parçalanmadık kumaş;/ kanadının havasında/ devrilmedik eşya,/ kırılmadık saksı/ kalmaz./ O kadar vahşi, serkeş ve haşindir./ Düşününüz./ Seniha tarzında, Belkıs tarzında kadınlar için/ böyle bir kuşu eteklerine bağlayıp dolaşmak/ ne kadar kaba, ne kadar zarafete aykırı bir şeydir!../ Zira,/ bu/ haddizatında/ salona sığmayan bir mahluktur,/ yuvası/ yalçın kayalar üstünde veyahut çöllerin içindedir.”/

1.Hakkı,/ gözlerini/ yere/ indirdi.

2.Nuriye Hanım,/ gözleri hâlâ yarı kapalı,/ adeta/ mırıldanır gibi/ konuşuyordu:

mırıldanır (i) / gibi (çe): edat grubu

gözleri/ hâlâ/ yarı kapalı (cümle)

yarı (s) / kapalı (i): sıfat tamlaması

Nuriye (i) / Hanım (u): unvan grubu

3.Değer mi?../ Yazık değil mi ki /sizin ilk aşkınız/ Fikret'in Nef'î için dediği gibi/ böyle,/ 'çorak yere/ akıp gitsin!'

akıp (f) / git- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

çorak (s) / yer (i): sıfat tamlaması

Fikret'in Nef'î için dediği (i) / gibi (çe): edat grubu

Fikret'in (ty) / Nef'î için dediği (tn): belirtili isim tamlaması

Nef'î için (z) / dediği (y): sıfat-fiil grubu

Nef'î (i) / için (çe): edat grubu

sizin (ty) / ilk aşkınız (tn): belirtili isim tamlaması

ilk (s) / aşk (i): sıfat tamlaması

4.O/ sizi/ asla/ anlayamaz;/ asla!..

5.Siz,/ sevgiyi/ destanlarda, çoban muaşakası masallarında Romeo ve Juliette'te olduğu gibi/ anlıyorsunuz.

destanlarda, çoban muaşakası masallarında Romeo ve Juliette'te olduğu (i) / gibi (çe): edat grubu

destanlarda, (i) / çoban muaşakası masallarında (i) / Romeo ve Juliette'te (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Romeo (i) / ve (be) / Juliette (i): bağlama grubu

çoban muaşakası (ty) / masalları (tn): belirtisiz isim tamlaması

çoban (ty) / muaşakası (tn): belirtisiz isim tamlaması

6.O ise,/ İngilizlerin flört dedikleri muaşaka tarzından başkasını/ bilmiyor.

İngilizlerin flört dedikleri muaşaka tarzından (i) / başka (çe): edat grubu

İngilizlerin flört dedikleri (s) / muaşaka tarzı (i): sıfat tamlaması

muaşaka (ty) / tarzı (tn): belirtisiz isim tamlaması

İngilizlerin (ty) / flört dedikleri (tn): belirtili isim tamlaması

flört (bsn) / dedikleri (y): sıfat-fiil grubu

7.Flört/ muaşeret adabı icabatından bir şeydir,/ halbuki/ aşk,/ sizin ve benim bildiğim aşk/ öyle mi?

muaşeret adabı icabatından (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

muaşeret adabı (ty) / icabatı (tn): belirtisiz isim tamlaması

muaşeret (ty) / adabı (tn): belirtisiz isim tamlaması

sizin ve benim bildiğim (s) / aşk (i): sıfat tamlaması

sizin ve benim (ty) / bildiğim (tn): belirtili isim tamlaması

siz (i) / ve (be) / ben (i): bağlama grubu

8.Bu/ bir vahşi kuştur ki,/ bir salonda,/ bir eğlence ve bir süs gibi dizden dize, omuzdan omuza dolaşması şöyle dursun,/ gagasının dokunduğu yerde/ kanamadık et,/ parçalanmadık kumaş;/ kanadının havasında/ devrilmedik eşya,/ kırılmadık saksı/ kalmaz.

bir (s) / vahşi kuş (i): sıfat tamlaması

vahşi (s) / kuş (i): sıfat tamlaması

kırılmadık (s) / saksı (i): sıfat tamlaması

devrilmedik (s) / eşya (i): sıfat tamlaması

kanadının (ty) / havası (tn): belirtili isim tamlaması

parçalanmadık (s) / kumaş (i): sıfat tamlaması

kanamadık (s) / et (i): sıfat tamlaması

gagasının dokunduğu (s) / yer (i): sıfat tamlaması

gagasının (ty) / dokunduğu (tn): belirtili isim tamlaması

bir eğlence ve bir süs gibi dizden dize, omuzdan omuza dolaşması/ şöyle dursun (cümle)

şöyle (i) / dur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir eğlence ve bir süs gibi (z) / dizden dize, (z) / omuzdan omuza (z) / dolaşma (y): isim-fiil grubu

omuzdan (i) / omuza (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

dizden (i) / dize (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bir eğlence ve bir süs (i) / gibi (çe): edat grubu

bir eğlence (i) / ve (be) / bir süs (i): bağlama grubu

bir (s) / süs (i): sıfat tamlaması

bir (s) / eğlence (i): sıfat tamlaması

bir (s) / salon (i): sıfat tamlaması

9.O kadar vahşi, serkeş ve haşindir.

o kadar (s) / vahşi, serkeş ve haşin (i): sıfat tamlaması

vahşi (i) / serkeş (i) / ve (be) / haşin (i): bağlama grubu

o (i) / kadar (çe): edat grubu

10.Düşününüz./ Seniha tarzında, Belkıs tarzında kadınlar için/ böyle bir kuşu eteklerine bağlayıp dolaşmak/ ne kadar kaba, ne kadar zarafete aykırı bir şeydir!..

ne kadar kaba (s) / ne kadar zarafete aykırı (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

ne kadar (s) / zarafete aykırı (i): sıfat tamlaması

zarafete (i) / aykırı (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ne kadar (s) / kaba (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

böyle bir kuşu eteklerine bağlayıp (z) / dolaşmak (y): isim-fiil grubu

böyle bir kuşu (bln) / eteklerine (yt) / bağlayıp (y): zarf-fiil grubu

böyle (s) / bir kuş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kuş (i): sıfat tamlaması

Seniha tarzında, Belkıs tarzında kadınlar (i) / için (çe): edat grubu

Seniha tarzında (s) / Belkıs tarzında (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

Belkıs (ty) / tarzı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Seniha (ty) / tarzı (tn): belirtisiz isim tamlaması

11.Zira,/ bu/ haddizatında/ salona sığmayan bir mahluktur,/ yuvası/ yalçın kayalar üstünde veyahut çöllerin içindedir.

salona sığmayan (s) / bir mahluk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mahluk (i): sıfat tamlaması

salona (yt) / sığmayan (y): sıfat-fiil grubu

yalçın kayalar üstü (i) / veyahut (be) / çöllerin içi (i): bağlama grubu

çöllerin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

yalçın kayalar (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

yalçın (s) / kayalar (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis,/ mütehayyir/ dinliyordu./ Nuriye Hanım,/ bir peri gibi/ gözleri önünde/ kıyafetten kıyafete/ giriyordu./ Onu/ hiç/ bu kadar güzel/ görmemişti./

“Hakkı Bey,”/ dedi;/ “siz,/ Seniha’ya/ gülünç/ görünüyorsunuz./ Zira,/ başınızın üstünde/ bu kuşu/ taşıyorsunuz./ Siz/ bu kuşu/ gayet beceriksiz bir tarzda ve pek büyük bir ıstırapla/ taşıyorsunuz./ İkide bir tepenize gagasını indirdikçe,/ yüzünüze/ bin türlü garip işmizazlar/ geliyor,/ gözlerinizi/ tuhaf tuhaf/ açıp kapıyorsunuz.”/

Hakkı Celis:/

“Ne/ yapayım,/ söyleyiniz/ ne/ yapayım?”/

1.Hakkı Celis,/ mütehayyir/ dinliyordu;/ Nuriye Hanım,/ bir peri gibi/ gözleri önünde/ kıyafetten kıyafete/ giriyordu.

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

kıyafetten (i) / kıyafete (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

gözleri (ty) / önü (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir peri (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / peri (i): sıfat tamlaması

Nuriye (i) / Hanım (u): unvan grubu

2.Onu/ hiç/ bu kadar güzel/ görmemişti.

bu kadar (s) / güzel (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

3.“Hakkı Bey,”/ dedi;/ “siz,/ Seniha’ya/ gülünç/ görünüyorsunuz.”

Hakkı (i) / Bey (u): unvan grubu

4.Zira,/ başınızın üstünde/ bu kuşu/ taşıyorsunuz.

bu (s) / kuş (i): sıfat tamlaması

başınızın (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

5.Siz/ bu kuşu/ gayet beceriksiz bir tarzda ve pek büyük bir ıstırapla/ taşıyorsunuz.

gayet beceriksiz bir tarz (i) / ve (be) / pek büyük bir ıstırap (i): bağlama grubu

pek büyük (s) / bir ıstırap (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ıstırap (i): sıfat tamlaması

pek (s) / büyük (i): sıfat tamlaması

gayet beceriksiz (s) / bir tarz (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tarz (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / beceriksiz (i): sıfat tamlaması

bu (s) / kuş (i): sıfat tamlaması

6.İkide bir tepenize gagasını indirdikçe,/ yüzünüze/ bin türlü garip işmizazlar/ geliyor,/ gözlerinizi/ tuhaf tuhaf/ açıp kapıyorsunuz.

bin türlü (s) / garip işmizazlar (i): sıfat tamlaması

garip (s) / işmizazlar (i): sıfat tamlaması

bin (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

ikide bir (z) / tepenize (yt) / gagasını (bln) / indirdikçe (y): zarf-fiil grubu

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

açıp (f) / kapa- (f): tekrar grubu

tuhaf (i) / tuhaf (i): tekrar grubu

7.Hakkı Celis:/ “Ne/ yapayım,/ söyleyiniz/ ne/ yapayım?”

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Tam/ bu sırada,/ küçücük kahkahalar, hafif çığlıklarla sofradakilerin kendilerine doğru geldiğini/ gördüler./ Faik Bey,/ hâlâ/ Seniha ile Belkıs'ın arasında/ yürüyordu./ Cemil, Neyyire ve Necibe Hanımefendi/ arkadan/ geliyordu./ Hepsinin yüzü/ kıpkırmızı/ ve/ gözleri/ süzgündü./ Seniha/ hiçbir zaman/ bugünkü kadar güzel değildi./ Gözlerinin etrafındaki esmer daire/ yanaklarına kadar/ genişlemişti;/ ağzında/ olgun, sulu, serin ve taze bir meyvenin cazibesi/ vardı./ Kızıla bakan saçları,/ başörtüsünün altından/ bir alev gibi/ fıskırıyordu;/ yeşil gözleri/ insana/ ta/ derinden/ ve/ bir pars bakışıyle/ bakıyordu./ Nitekim,/ kendine mahsus şuh ve laubali tavriyle gelip de Hakkı Celis'in göğsüne uzandığı zaman/ biçare çocuk/ kucağına patlayan ve yanan cinsinden tehlikeli bir cisim düşmüş gibi/ ürktü./ Şu saatte etraf tamamıyla تنها, onlar tamamıyla yalnız olsaydı da Seniha ona: “İşte kendimi sana verdim, ne istersen onu yap!” deseydi,/ genç adam/ hiç şüphesiz/ bu vücudu/ silkip itecek/ ve/ haykırarak,/ bayırlardan tepelere,/ tepelerden sahillere/ kaçıp gidecekti./ Bir kadın vücudunu zapt ve idare etmekteki müşkülâtı/ adeta/ adaleleriyle/ hissediyordu./ Faik Bey, Seniha'nın ayakları ucuna oturur oturmaz,/ içinden/ bir rahatlık/ duydu;/ bir tehlikenin önünde/ iki kişiydiler./ Lakin,/ Faik Bey'in oturmasıyla kalkması/ bir oldu./ Belkıs Hanım,/ ta uzakta yalnız başına bir hasır üstüne uzanmış,/ genç adama/ sesleniyordu./ Seniha,/ yeşil gözlerinin en yırtıcı nazarıyle/ Faik Bey'in yüzüne/ baktı:/

“Nereye?”/ dedi./

Hakkı Celis,/ Faik Bey'i/ ilk defa olarak/ şaşkın bir halde/ gördü./ Seniha/ emretti:/

“Gitmeyeceksiniz!”/

Ve/ parmağıyle/ ayaklarının ucunu/ işaret verdi./ Genç adam,/ tekrar/ yerine/ oturdu./ Bütün nazarlar/ onun üzerindeydi./ Nuriye/ kirpikleri arasından/ yan gözle,/ Neyyire,/ Necibe Hanım'ın omuzunun üstünden/ hayretle/ ve/ Necibe Hanım/ iki genç kızın arasında/ mütebessim,/ Faik Bey'e/ bakıyorlardı./

1.Tam/ bu sırada,/ küçücük kahkahalar, hafif çığlıklarla sofradakilerin kendilerine doğru geldiğini/ gördüler.

sofradakilerin (ty) / küçücük kahkahalar, hafif çığlıklarla kendilerine doğru geldiği (tn): belirtili isim tamlaması

küçücük kahkahalar, hafif çığlıklarla (z) / kendilerine doğru (z) / geldiği (y): sıfat-fiil grubu

kendilerine (i) / doğru (çe): edat grubu

küçücük kahkahalar (i) / hafif çığlıklar (i) / ile (çe): edat grubu

hafif (s) / çığlıklar (i): sıfat tamlaması

küçücük (s) / kahkahalar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sıra (i): sıfat tamlaması

2.Faik Bey,/ hâlâ/ Seniha ile Belkıs'ın arasında/ yürüyordu.

Seniha ile Belkıs'ın (ty) / arası (tn): belirtili isim tamlaması

Seniha (i) / ile (be) / Belkıs (i): bağlama grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

3.Cemil, Neyyire ve Necibe Hanımefendi/ arkadan/ geliyordu.

Cemil (i) / Neyyire (i) / ve (be) / Necibe Hanımefendi (i): bağlama grubu

Necibe (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

4.Hepsinin yüzü/ kıpkırmızı/ ve/ gözleri/ süzgündü.

hepsinin (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

5.Seniha/ hiçbir zaman/ bugünkü kadar güzel değildi.

bugünkü kadar (s) / güzel (i): sıfat tamlaması

bugünkü (i) / kadar (çe): edat grubu

hiçbir (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

6.Gözlerinin etrafındaki esmer daire/ yanaklarına kadar/ genişlemişti;/ ağzında/ olgun, sulu, serin ve taze bir meyvenin cazibesi/ vardı.

yanaklarına (i) / kadar (çe): edat grubu

gözlerinin etrafındaki (s) / esmer daire (i): sıfat tamlaması

esmer (s) / daire (i): sıfat tamlaması

gözlerinin (ty) / etrafı (tn): belirtili isim tamlaması

olgun, sulu, serin ve taze bir meyvenin (ty) / cazibesi (tn): belirtili isim tamlaması

olgun, sulu, serin ve taze (s) / bir meyve (i): sıfat tamlaması

bir (s) / meyve (i): sıfat tamlaması

olgun (i) / sulu (i) / serin (i) / ve (be) / taze (i): bağlama grubu

7.Kızıla bakan saçları,/ başörtüsünün altından/ bir alev gibi/ fıskırıyordu;/ yeşil gözleri/ insana/ ta/ derinden/ ve/ bir pars bakışıyle/ bakıyordu.

bir alev (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / alev (i): sıfat tamlaması

başörtüsünün (ty) / altı (tn): belirtili isim tamlaması

kızıla bakan (s) / saçlar (i): sıfat tamlaması

kızıla (i) / bak- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / pars bakışı (i): sıfat tamlaması

pars (ty) / bakışı (tn): belirtisiz isim tamlaması

yeşil (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

8.Nitekim,/ kendine mahsus şuh ve laubali tavrıyla gelip de Hakkı Celis'in göğsüne uzandığı zaman/ biçare çocuk/ kucağına patlayan ve yanan cinsinden tehlikeli bir cisim düşmüş gibi/ ürktü.

kucağına patlayan ve yanan cinsinden tehlikeli bir cisim düşmüş (i) / gibi (çe): edat grubu

kucağına (yt) / patlayan ve yanan cinsinden tehlikeli bir cisim (ö) / düşmüş (y): sıfat-fiil grubu

patlayan ve yanan cinsinden (s) / tehlikeli bir cisim (i): sıfat tamlaması

tehlikeli (s) / bir cisim (i): sıfat tamlaması

bir (s) / cisim (i): sıfat tamlaması

patlayan ve yanan (s) / cins (i): sıfat tamlaması

patlayan (i) / ve (be) / yanan (i): bağlama grubu

biçare (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

kendine mahsus şuh ve laubali tavrıyla gelip de Hakkı Celis'in göğsüne uzandığı (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

kendine mahsus şuh ve laubali tavrıyla gelip de (z) / Hakkı Celis'in göğsüne (yt) / uzandığı (y): sıfat-fiil grubu

Hakkı Celis'in (ty) / göğsü (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

kendine mahsus şuh ve laubali tavrıyla (z) / gelip (y): zarf-fiil grubu

kendine mahsus (s) / şuh ve laubali tavır (i): sıfat tamlaması

şuh ve laubali (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

şuh (i) / ve (be) / laubali (i): bağlama grubu

kendine (i) / mahsus (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

9.Şu saatte etraf tamamıyla تنها, onlar tamamıyla yalnız olsaydı da Seniha ona: “İşte kendimi sana verdim, ne istersen onu yap!” deseydi,/ genç adam/ hiç şüphesiz/ bu vücudu/ silkip itecek/ ve/ haykırarak,/ bayırlardan tepelere,/ tepelerden sahillere/ kaçıp gidecekti.

silkip (f) / it- (f): tekrar grubu

bu (s) / vücut (i): sıfat tamlaması

hiç (s) / şüphesiz (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

şu saatte etraf tamamıyla تنها, onlar tamamıyla yalnız olsaydı da (z) / Seniha (ö) / ona: (yt) / “İşte kendimi sana verdim, ne istersen onu yap!” (bsn) / deseydi (y): zarf-fiil grubu

“İşte/ kendimi/ sana/ verdim,/ ne istersen/ onu/ yap!” (cümle)

ne (bsn) / istersen (y): zarf-fiil grubu

onlar (ö) / tamamıyla (z) / yalnız olsaydı (y): zarf-fiil grubu

yalnız (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

şu saatte (z) / etraf (ö) / tamamıyla (z) / تنها (olsaydı) (y): zarf-fiil grubu

tenha (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

şu (s) / saat (i): sıfat tamlaması

tepelere (i) / sahillere (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bayırlardan (i) / tepelere (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

10.Bir kadın vücudunu zapt ve idare etmekteki müşkülâtı/ adeta/ adaleleriyle/ hissediyordu.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir kadın vücudunu zapt ve idare etmekteki (s) / müşkülât (i): sıfat tamlaması

bir kadın vücudunu (bln) / zapt ve idare etmek (y): isim-fiil grubu

zapt ve idare (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

zapt (i) / ve (be) / idare (i): bağlama grubu

bir (s) / kadın vücudu (i): sıfat tamlaması

kadın (ty) / vücudu (tn): belirtisiz isim tamlaması

11.Faik Bey, Seniha'nın ayakları ucuna oturur oturmaz,/ içinden/ bir rahatlık/ duydu;/ bir tehlikenin önünde/ iki kişiydiler.

bir (s) / rahatlık (i): sıfat tamlaması

Faik Bey (ö) / Seniha'nın ayakları ucuna (yt) / oturur oturmaz (y): zarf-fiil grubu

oturur (i) / oturmaz (i): tekrar grubu

Seniha'nın ayakları (ty) / ucu (tn): belirtisiz isim tamlaması

Seniha'nın (ty) / ayakları (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

iki (s) / kişi (i): sıfat tamlaması

bir tehlikenin (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / tehlike (i): sıfat tamlaması

12.Lakin,/ Faik Bey'in oturmasıyla kalkması/ bir oldu.

bir (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Faik Bey'in (ty) / oturmasıyla kalkması (tn): belirtili isim tamlaması

oturma (i) / ile (be) / kalkma (i): bağlama grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

13.Belkis Hanım,/ ta uzakta yalnız başına bir hasır üstüne uzanmış,/ genç adama/ sesleniyordu.

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

ta (z) / uzakta (yt) / yalnız başına (z) / bir hasır üstüne (yt) / uzanmış (olarak) (y):
zarf-fiil grubu

uzanmış (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / hasır üstü (i): sıfat tamlaması

hasır (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

yalnız (s) / baş (i): sıfat tamlaması

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

14.Seniha,/ yeşil gözlerinin en yırtıcı nazarıyla/ Faik Bey'in yüzüne/ baktı:

Faik Bey'in (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

yeşil gözlerinin (ty) / en yırtıcı nazarı (tn): belirtili isim tamlaması

en yırtıcı (s) / nazar (i): sıfat tamlaması

en (s) / yırtıcı (i): sıfat tamlaması

yeşil (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

15.“Nereye?”/ dedi.

16.Hakkı Celis,/ Faik Bey'i/ ilk defa olarak/ şaşkın bir halde/ gördü.

şaşkın (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

ilk defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

17.Seniha/ emretti:/ “Gitmeyeceksiniz!”

emr (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

18.Ve/ parmağıyla/ ayaklarının ucunu/ işaret verdi.

işaret (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ayaklarının (ty) / ucu (tn): belirtili isim tamlaması

19.Genç adam,/ tekrar/ yerine/ oturdu.

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

20.Bütün nazarlar/ onun üzerindeydi.

onun (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / nazarlar (i): sıfat tamlaması

21.Nuriye/ kirpikleri arasından/ yan gözle,/ Neyyire,/ Necibe Hanım'ın omuzunun üstünden/ hayretle/ ve/ Necibe Hanım/ iki genç kızın arasında/ mütebessim,/ Faik Bey'e/ bakıyorlardı.

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Nuriye (i) / Neyyire (i) / ve (be) / Necibe Hanım (i): bağlama grubu

Necibe (i) / Hanım (u): unvan grubu

iki genç kızın (ty) / arası (tn): belirtili isim tamlaması

iki (s) / genç kız (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

Necibe Hanım'ın omuzunun (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

Necibe Hanım'ın (ty) / omuzu (tn): belirtili isim tamlaması

Necibe (i) / Hanım (u): unvan grubu

yan (s) / göz (i): sıfat tamlaması

kirpikleri (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

Belkis Hanım'ın, yattığı yerden onu çağırışı,/ Seniha'nın ona, "Gitmeyeceksiniz" deyişi,/ Faik Bey'e,/ birdenbire,/ iki dişi arasında paylaşılamayan bir erkeğin esrarengiz nüfuzunu/ verdi/ ve/ o andan itibaren/ bu genç adam,/ Ada'da eğlenen bu küçük grubun yegâne ağırlık merkezi oldu./ Onun bu hareketi,/ umumi muvazeneyi/ bozuyor/ ve/ bu vaziyeti,/ herkesi/ etrafına/ topluyordu./ Kahkahalar /ondan/ geliyor,/ yine/ ona/ gidiyordu,/ fısıltılar/ onun ismiyle/ başlıyor/ ve/ yine/ onun ismiyle/ nihayet buluyordu,/ o/ öfkelenendiriyor,/ o/ yatıştırıyordu./ Nafile yere/ Cemil,/ Belkis Hanım'ı teselliye/ gitti;/ genç kadın,/ hasırın üstünde/ böğrüne kurşun yemiş bir geyik gibi/ gözleri yaşlı, ağzı kasık kaldı./ Nafile yere/ genç kızlar/ Hakkı Celis'in şiirleriyle/ avunmak istediler;/ fakat,/ ne gözlerini, ne fikirlerini/ bir türlü/ Faik Bey'den başka bir yere/ çeviremediler;/ genç adamın bir saniyelik dikkatini celbetmek için/ bin türlü işveler ve cilveler yapmaya başladılar./ Vücutlarının her hareketine/ bir maksat ve bir mâna/ koydular./ Neyyire,/ ikide bir/ kollarını kaldırıp/ saçlarını/ düzeltiyordu:/ Ta ki kısa ve bol olan yenleri tamamıyla sıyrılınsın da mevzun ve beyaz kolları ta omuz başlarına kadar görünsün diye;/ Nuriye,/ yattığı yerden/ muttasıl/ sağdan sola,/ soldan sağa/ dönüyordu:/ Ta ki kalçaları bir köpük kadar seyyal ve yumuşak kumaşı altında en sabit ve en mükemmel şekilde çizgilensin diye.../ Necibe Hanımefendi bile/ yerinde duramaz olmuştu./ Bu ihtiyar kurt,/ Faik Bey'de/ kendisine, "Gitmeyeceksin! Kalacaksın!" denilen cins erkeğin kokusunu/ almıştı;/ mütemadiyen/ göz süzüyor,/ boyun kırıyor/ ve/ her fırsatta/ bir cinashı söz/ söylüyordu./

1.Belkis Hanım'ın, yattığı yerden onu çağırışı,/ Seniha'nın ona, "Gitmeyeceksiniz" deyişi,/ Faik Bey'e,/ birdenbire,/ iki dişi arasında paylaşılamayan bir erkeğin esrarengiz nüfuzunu/ verdi/ ve/ o andan itibaren/ bu genç adam,/ Ada'da eğlenen bu küçük grubun yegâne ağırlık merkezi oldu.

iki dişi arasında paylaşılamayan bir erkeğin (ty) / esrarengiz nüfuzu (tn): belirtili isim tamlaması

esrarengiz (s) / nüfuz (i): sıfat tamlaması

iki dişi arasında paylaşılamayan (s) / bir erkek (i): sıfat tamlaması

bir (s) / erkek (i): sıfat tamlaması

iki dişi arasında (yt) / paylaşılamayan (y): sıfat-fiil grubu

iki dişi (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

iki (s) / dişi (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Seniha'nın (ty) / ona, "Gitmeyeceksiniz" deyişi (tn): belirtili isim tamlaması

ona (yt) / "Gitmeyeceksiniz" (bsn) / deyiş (y): isim-fiil grubu

Belkıs Hanım'ın (ty) / yattığı yerden onu çağırışı (tn): belirtili isim tamlaması

yattığı yerden (yt) / onu (bln) / çağırış (y): isim-fiil grubu

yattığı (s) / yer (i): sıfat tamlaması

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

Ada'da eğlenen bu küçük grubun yegâne ağırlık merkezi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Ada'da eğlenen bu küçük grubun (ty) / yegâne ağırlık merkezi (tn): belirtili isim tamlaması

yegâne (s) / ağırlık merkezi (i): sıfat tamlaması

ağırlık (ty) / merkezi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Ada'da eğlenen (s) / bu küçük grup (i): sıfat tamlaması

bu (s) / küçük grup (i): sıfat tamlaması

küçük (s) / grup (i): sıfat tamlaması

Ada'da (yt) / eğlenen (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / genç adam (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

o andan (i) / itibaren (çe): edat grubu

o (s) / an (i): sıfat tamlaması

2.Onun bu hareketi,/ umumi muvazeneyi/ bozuyor/ ve/ bu vaziyeti,/ herkesi/ etrafına/ topluyordu.

umumi (s) / muvazene (i): sıfat tamlaması

onun (ty) / bu hareketi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

bu (s) / vaziyet (i): sıfat tamlaması

3.Kahkahalar /ondan/ geliyor,/ yine/ ona/ gidiyordu,/ fısıltılar/ onun ismiyle/ başlıyor/ ve/yine/ onun ismiyle/ nihayet buluyordu,/ o/ öfkeliendiriyor,/ o/ yatıştırıyordu.

onun (ty) / ismi (tn): belirtili isim tamlaması

nihayet (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

onun (ty) / ismi (tn): belirtili isim tamlaması

4.Nafile yere/ Cemil,/ Belkıs Hanım'ı teselliye/ gitti;/ genç kadın,/ hasırım üstünde/ böğrüne kurşun yemiş bir geyik gibi/ gözleri yaşlı, ağzı kasık kaldı.

Belkıs Hanım'ı (i) / teselli (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

nafile (i) / yere (çe): edat grubu

gözleri yaşlı (i) / ağzı kasık (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ağzı (i) / kasık (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

gözleri (i) / yaşlı (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

böğrüne kurşun yemiş bir geyik (i) / gibi (çe): edat grubu

böğrüne kurşun yemiş (s) / bir geyik (i): sıfat tamlaması

bir (s) / geyik (i): sıfat tamlaması

böğrüne (yt) / kurşun yemiş (y): sıfat-fiil grubu

kurşun (i) / ye- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

hasırım (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

5.Nafile yere/ genç kızlar/ Hakkı Celis'in şiirleriyle/ avunmak istediler;/ fakat,/ ne gözlerini, ne fikirlerini/ bir türlü/ Faik Bey'den başka bir yere/ çeviremediler;/ genç adamın bir saniyelik dikkatini celbetmek için/ bin türlü işveler ve cilveler yapmaya başladılar.

avunmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Hakkı Celis'in (ty) / şiirleri (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

genç (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

nafile (i) / yere (çe): edat grubu

Faik Bey'den başka (s) / bir yer (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yer (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'den (i) / başka (çe): edat grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

bir (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

ne (be) / gözler (i) / ne (be) / fikirler (i): bağlama grubu

bin türlü işveler ve cilveler yapmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bin türlü işveler ve cilveler (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bin türlü (s) / işveler ve cilveler (i): sıfat tamlaması

işveler (i) / ve (be) / cilveler (i): bağlama grubu

bin (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

genç adamın bir saniyelik dikkatini celbetmek (i) / için (çe): edat grubu

genç adamın bir saniyelik dikkatini (bln) / celbetmek (y): isim-fiil grubu

celb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

genç adamın (ty) / bir saniyelik dikkati (tn): belirtili isim tamlaması

bir saniyelik (s) / dikkat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / saniyelik (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

6.Vücutlarının her hareketine/ bir maksat ve bir mâna/ koydular.

bir maksat (i) / ve (be) / bir mâna (i): bağlama grubu

bir (s) / mâna (i): sıfat tamlaması

bir (s) / maksat (i): sıfat tamlaması

vücutlarının (ty) / her hareketi (tn): belirtili isim tamlaması

her (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

7.Neyyire,/ ikide bir/ kollarını kaldırıp/ saçlarını/ düzeltiyordu:/ Ta ki kısa ve bol olan yenleri tamamıyla sıyrılınsın da mevzun ve beyaz kolları ta omuz başlarına kadar görünsün diye;/ Nuriye,/ yattığı yerden/ muttasıl/ sağdan sola,/ soldan sağa/ dönüyordu:/ Ta ki kalçaları bir köpük kadar seyyal ve yumuşak kumaşı altında en sabit ve en mükemmel şeklinde çizgilensin diye...

kollarını (bln) / kaldırıp (y): zarf-fiil grubu

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

Ta ki kısa ve bol olan yenleri tamamıyla sıyrılınsın da mevzun ve beyaz kolları ta omuz başlarına kadar görünsün (i) / diye (çe): edat grubu

Ta ki/ kısa ve bol olan yenleri/ tamamıyla/ sıyrılınsın da/ mevzun ve beyaz kolları/ ta/ omuz başlarına kadar/ görünsün (cümle)

omuz başlarına (i) / kadar (çe): edat grubu

omuz (ty) / başları (tn): belirtisiz isim tamlaması

mevzun ve beyaz (s) / kollar (i): sıfat tamlaması

mevzun (i) / ve (be) / beyaz (i): bağlama grubu

kısa ve bol olan (s) / yenler (i): sıfat tamlaması

kısa ve bol (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kısa (i) / ve (be) / bol (i): bağlama grubu

soldan (i) / sağa (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

sağdan (i) / sola (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

yattığı (s) / yer (i): sıfat tamlaması

Ta ki kalçaları bir köpük kadar seyyal ve yumuşak kumaşı altında en sabit ve en mükemmel şekilde çizgilensin (i) / diye (çe): edat grubu

Ta ki/ kalçaları/ bir köpük kadar seyyal ve yumuşak kumaşı altında/ en sabit ve en mükemmel şekilde/ çizgilensin (cümle)

en sabit ve en mükemmel (s) / şekil (i): sıfat tamlaması

en sabit (i) / ve (be) / en mükemmel (i): bağlama grubu

en (s) / mükemmel (i): sıfat tamlaması

en (s) / sabit (i): sıfat tamlaması

bir köpük kadar seyyal ve yumuşak kumaşı (ty) / altı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir köpük kadar seyyal ve yumuşak (s) / kumaş (i): sıfat tamlaması

bir köpük kadar (s) / seyyal ve yumuşak (i): sıfat tamlaması

seyyal (i) / ve (be) / yumuşak (i): bağlama grubu

bir köpük (i) / kadar (çe): edat grubu

bir (s) / köpük (i): sıfat tamlaması

9.Necibe Hanımefendi bile/ yerinde duramaz olmuştu.

yerinde duramaz (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yerinde (i) / durama- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Necibe (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

10.Bu ihtiyar kurt,/ Faik Bey'de/ kendisine, "Gitmeyeceksin! Kalacaksın!" denilen cins erkeğin kokusunu/ almıştı;/ mütemadiyen/ göz süzüyor,/ boyun kırıyor/ ve/ her fırsatta/ bir cinaslı söz/ söylüyordu.

kendisine, "Gitmeyeceksin! Kalacaksın!" denilen cins erkeğin (ty) / kokusu (tn): belirtili isim tamlaması

kendisine, "Gitmeyeceksin! Kalacaksın!" denilen (s) / cins erkek (i): sıfat tamlaması

cins (s) / erkek (i): sıfat tamlaması

kendisine, (yt) / "Gitmeyeceksin! Kalacaksın!" (ö) / denilen (y): sıfat-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

bu (s) / ihtiyar kurt (i): sıfat tamlaması

ihtiyar (s) / kurt (i): sıfat tamlaması

göz (i) / süz- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

boyun (i) / kır- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / cinaslı söz (i): sıfat tamlaması

cinaslı (s) / söz (i): sıfat tamlaması

her (s) / fırsat (i): sıfat tamlaması

Faik Bey ise,/ muti,/ mütevazi,/ Seniha'nın ayakları ucunda/ oturuyor/ ve/ yalnız ara sıra ellerini bu ayakların üstünde hafifçe gezdirmekle/ iktifa ediyordu./ Seniha'da,/ serkeş bir atı zapt ve idare eden mahir bir binici gururu veyahut nadir bir avı pençesinde tutan bir yırtıcı mahluk hazzı/ vardı;/ ara sıra/ gözlerinde madeni parıltılarla/ genç adama/ bakıyordu./

1.Faik Bey ise,/ muti,/ mütevazi,/ Seniha'nın ayakları ucunda/ oturuyor/ ve/ yalnız ara sıra ellerini bu ayakların üstünde hafifçe gezdirmekle/ iktifa ediyordu.

Seniha'nın ayakları (ty) / ucu (tn): belirtisiz isim tamlaması

Seniha'nın (ty) / ayakları (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

iktifa (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yalnız (z) / ara sıra (z) / ellerini (bln) / bu ayakların üstünde (yt) / hafifçe (z) / gezdirmek (y): isim-fiil grubu

bu ayakların (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / ayaklar (i): sıfat tamlaması

ara (i) / sıra (i): tekrar grubu

2.Seniha'da,/ serkeş bir atı zapt ve idare eden mahir bir binici gururu veyahut nadir bir avı pençesinde tutan bir yırtıcı mahluk hazzı/ vardı;/ ara sıra/ gözlerinde madeni parıltılarla/ genç adama/ bakıyordu.

serkeş bir atı zapt ve idare eden mahir bir binici gururu (i) / veyahut (be) / nadir bir avı pençesinde tutan bir yırtıcı mahluk hazzı (i): bağlama grubu

nadir bir avı pençesinde tutan bir yırtıcı mahluk (ty) / hazzı (tn): belirtisiz isim tamlaması

nadir bir avı pençesinde tutan (s) / bir yırtıcı mahluk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yırtıcı mahluk (i): sıfat tamlaması

yırtıcı (s) / mahluk (i): sıfat tamlaması

nadir bir avı (bln) / pençesinde (yt) / tutan (y): sıfat-fiil grubu

nadir (s) / bir av (i): sıfat tamlaması

bir (s) / av (i): sıfat tamlaması

serkeş bir atı zapt ve idare eden mahir bir binici (ty) / gururu (tn): belirtisiz isim tamlaması

serkeş bir atı zapt ve idare eden (s) / mahir bir binici (i): sıfat tamlaması

mahir (s) / bir binici (i): sıfat tamlaması

bir (s) / binici (i): sıfat tamlaması

serkeş bir atı (bln) / zapt ve idare eden (y): sıfat-fiil grubu

zapt ve idare (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

zapt (i) / ve (be) / idare (i): bağlama grubu

serkeş (s) / bir at (i): sıfat tamlaması

bir (s) / at (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

gözlerinde (i) / madeni parıltılar (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

madeni (s) / parıltılar (i): sıfat tamlaması

ara (i) / sıra (i): tekrar grubu

Vakta ki/ gece/ mehtaba çıktılar./ Seniha ile Faik Bey/ uzun bir müddet/ gözden kayboldular./ Yırtıcı kuş,/ avını/ Ada'nın öyle bir köşesine/ götürdü ki,/ gündüz bile/ kimsenin bulup görmesi/ muhtemel değildi./ Faik Bey,/ ömründe ilk defa olarak/ bir genç kızın ve hususiyle Seniha'nın elinde/ kendini/ bu kadar zayıf ve iradesiz/ buluyordu;/ vakta/ bütün günün yorgunluğu,/ bütün günün sarhoşluğu/ sınırlarında mukavemet ve muvazene namına ne varsa/ hepsini/ alıp götürmüştü./ Seniha önde,/ o arkada,/ yokuşlardan/ kayıyorlar,/ çitlerden/ atlıyorlar,/ küçücük yarlardan/ inip çıkıyorlardı;/ Faik Bey/ ikide birde:/

“Beni nereye götürüyorsunuz?”/ diyordu./

“Yorgolu” sırtının, تنها koylarından birine doğru/ iniyorlardı.

Seniha:/

“Ben de bilmiyorum,” deyip/ gülüyordu./ “Bana/ hiçbir şey/ sormayınız,/ hiç/ sesinizi çıkarmayınız./ Bu gece/ bütün kaprislerime/ riayet edeceksiniz;/ işte/ o kadar!..”/

1.Vakta ki/ gece/ mehtaba çıktılar.

mehtaba (i) / çık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

2.Seniha ile Faik Bey/ uzun bir müddet/ gözden kayboldular.

gözden (i) / kaybol- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kayb (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

uzun (s) / bir müddet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

Seniha (i) / ile (be) / Faik Bey (i): bağlama grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

3.Yırtıcı kuş,/ avını/ Ada'nın öyle bir köşesine/ götürdü ki,/ gündüz bile/ kimsenin bulup görmesi/ muhtemel değildi.

Ada'nın (ty) / öyle bir köşesi (tn): belirtili isim tamlaması

öyle (s) / bir köşe (i): sıfat tamlaması

bir (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

yırtıcı (s) / kuş (i): sıfat tamlaması

kimsenin (ty) / bulup görmesi (tn): belirtili isim tamlaması

bulup (f) / gör- (y): tekrar grubu

4.Faik Bey,/ ömründe ilk defa olarak/ bir genç kızın ve hususiyle Seniha'nın elinde/ kendini/ bu kadar zayıf ve iradesiz/ buluyordu;/ vakıa/ bütün günün yorgunluğu,/ bütün günün sarhoşluğu/ sınırlarında mukavemet ve muvazene namına ne varsa/ hepsini/ alıp götürmüştü.

bu kadar (s) / zayıf ve iradesiz (i): sıfat tamlaması

zayıf (i) / ve (be) / iradesiz (i): bağlama grubu

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

bir genç kızın ve hususiyle Seniha'nın (ty) eli (tn): belirtili isim tamlaması

bir genç kız (i) / ve (be) / hususiyle Seniha (i): bağlama grubu

hususiyle (s) / Seniha (i): sıfat tamlaması

bir (s) / genç kız (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

ömründe (z) / ilk defa olarak (y): zarf-fiil grubu

ilk defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

alıp (f) / götür- (f): tekrar grubu

sınırlarında (yt) / mukavemet ve muvazene namına ne (ö) / varsa (y): zarf-fiil grubu

mukavemet ve muvazene namına (s) / ne (i): sıfat tamlaması

mukavemet ve muvazene (i) / namına (çe): edat grubu

mukavemet (i) / ve (be) / muvazene (i): bağlama grubu

bütün günün (ty) / sarhoşluğu (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / gün (i): sıfat tamlaması

bütün günün (ty) / yorgunluğu (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / gün (i): sıfat tamlaması

5.Seniha önde,/ o arkada,/ yokuşlardan/ kayıyorlar,/ çitlerden/ atlıyorlar,/ küçükük yarlardan/ inip çıkıyorlardı;/ Faik Bey/ ikide birde:/ "Beni nereye götürüyorsunuz?"/ diyordu.

o (i) / arkada (i): kısaltma grubu (ikinci unsur bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

Seniha (i) / önde (i): kısaltma grubu (ikinci unsur bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

inip (f) / çık- (f): tekrar grubu

küçükük (s) / yarlar (i): sıfat tamlaması

"Beni/ nereye/ götürüyorsunuz?" (cümle)

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

6.“Yorgolu” sırtının, تنها koylarından birine doğru/ iniyorlardı.

“Yorgolu” sırtının, تنها koylarından birine (i) / doğru (çe): edat grubu

“Yorgolu” sırtının, تنها koylarından (s) / biri (i): sıfat tamlaması

“Yorgolu” sırtının (ty) / تنها koyları (tn): belirtili isim tamlaması

tenha (s) / koylar (i): sıfat tamlaması

“Yorgolu” (ty) / sırtı (tn): belirtisiz isim tamlaması

7.Seniha:/ “Ben de bilmiyorum,” deyip/ gülüyordu.

“Ben de bilmiyorum,” (bsn) / deyip (y): zarf-fiil grubu

8.Bana/ hiçbir şey/ sormayınız,/ hiç/ sesinizi çıkarmayınız.

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

ses (i) / çıkarma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

9.Bu gece/ bütün kaprislerime/ riayet edeceksiniz;/ işte/ o kadar!..

riayet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bütün (s) / kaprisler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / gece (i): sıfat tamlaması

o (s) / kadar (i): sıfat tamlaması

Böyle söyleyerek/ genç adamı,/ bazen elinden, bazen yakasından tutup/ sürüklüyordu./ Epeyce dik ve tehlikeli bir yokuştan,/ elleriyle çam dallarına, ayaklarıyla taş parçalarına tutunarak,/ nihayet/ sahile/ indiler./ İki de/ soluk soluğaydı./ Bununla beraber/ Seniha'da/ gittikçe artan bir neşe/ vardı;/ yerinde duramıyordu./ Bir çocuk gibi/ denize/ taşlar/ atıyor,/ sonra/ dönüp/ Faik Bey'in yakasından/ çekiyor:/

“Daha yürüyelim, daha yürüyelim!”/ diyordu;/ “baksanıza,/ bu/ deniz değil,/ bu/ bir bahçe.../ Bu/ geniş, geniş nihayetsiz bir bahçe.../ Baksanıza,/ ne kadar çok sarı güller,/ ne kadar çok mor menekşeler,/ ne kadar çok beyaz papatyalar/ var./ Bu nihayetsiz bahçenin bölümlerinde/ türlü türlü çiçekler/ fişkırıyor;/ görmüyor musunuz,/ bu bölümler arasındaki yollar ki/ dolaşa dolaşa/ ta/ ufuklara kadar/ gidiyor./ Bu yollarda/ yalnız/ ay denilen soğuk hayalet mi/ gezinecek?/ Yürüyelim,/ yürüyelim./ Bir daha dönmemek üzere.../ Niye/ duruyorsunuz?/ O kadar/ yorgun musunuz?/ Ne çabuk,/ ne çabuk/ kuvvetten kesildiniz?/ Niçin/ nihayete kadar/ gidemiyorsunuz?/ Niçin? ”/

1.Böyle söyleyerek/ genç adamı,/ bazen elinden, bazen yakasından tutup/ sürüklüyordu.

bazen elinden, bazen yakasından (yt) / tutup (y): zarf-fiil grubu

bazen (be) / eli (i) / bazen (be) / yakası (i): bağlama grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

böyle (z) / söyleyerek (y): zarf-fiil grubu

2.Epeyce dik ve tehlikeli bir yokuştan,/ elleriyle çam dallarına, ayaklarıyla taş parçalarına tutunarak,/ nihayet/ sahile/ indiler.

ayaklarıyla (z) / taş parçalarına (yt) / tutunarak (y): zarf-fiil grubu

taş (ty) / parçaları (tn): belirtisiz isim tamlaması

elleriyle (z) / çam dallarına (yt) / (tutunarak): zarf-fiil grubu

çam (ty) / dalları (tn): belirtisiz isim tamlaması

epeyce dik ve tehlikeli (s) / bir yokuş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yokuş (i): sıfat tamlaması

epeyce (s) / dik ve tehlikeli (i): sıfat tamlaması

dik (i) / ve (be) / tehlikeli (i): bağlama grubu

3.İkisi de/ soluk soluğaydı.

soluk (i) / soluğa (i): kısaltma grubu (ikinci unsur yöneme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

4.Bununla beraber/ Seniha'da/ gittikçe artan bir neşe/ vardı;/ yerinde duramıyordu.

gittikçe artan (s) / bir neşe (i): sıfat tamlaması

bir (s) / neşe (i): sıfat tamlaması

gittikçe (z) / artan (y): sıfat-fiil grubu

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu

yerinde (i) / durama- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

5.Bir çocuk gibi/ denize/ taşlar/ atıyor,/ sonra/ dönüp/ Faik Bey'in yakasından/ çekiyor:

bir çocuk (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'in (ty) / yakası (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

6.“Daha yürüyelim, daha yürüyelim!”/ diyordu;/ baksanıza,/ bu/ deniz değil,/ bu/ bir bahçe.../ Bu/ geniş,/ geniş nihayetsiz bir bahçe...

“Daha/ yürüyelim,/ daha/ yürüyelim!” (cümle)

bir (s) / bahçe (i): sıfat tamlaması

geniş (s) / nihayetsiz (s) / bir bahçe (i): sıfat tamlaması

bir (s) / bahçe (i): sıfat tamlaması

7.Baksanıza,/ ne kadar çok sarı güller,/ ne kadar çok mor menekşeler,/ ne kadar çok beyaz papatyalar/ var.

ne kadar çok (s) / beyaz papatyalar (i): sıfat tamlaması

beyaz (s) / papatyalar (i): sıfat tamlaması

ne kadar (s) / çok (i): sıfat tamlaması
ne (i) / kadar (çe): edat grubu
ne kadar çok (s) / mor menekşeler (i): sıfat tamlaması
mor (s) / menekşeler (i): sıfat tamlaması
ne kadar (s) / çok (i): sıfat tamlaması
ne (i) / kadar (çe): edat grubu
ne kadar çok (s) / sarı güller (i): sıfat tamlaması
sarı (s) / güller (i): sıfat tamlaması
ne kadar (s) / çok (i): sıfat tamlaması
ne (i) / kadar (çe): edat grubu

8.Bu nihayetsiz bahçenin bölümlerinde/ türlü türlü çiçekler/ fışkırıyor;/ görmüyor musunuz,/ bu bölümler arasındaki yollar ki/ dolaşa dolaşa/ ta/ ufuklara kadar/ gidiyor.

türlü türlü (s) / çiçekler (i): sıfat tamlaması
türlü (i) / türlü (i): tekrar grubu
bu nihayetsiz bahçenin (ty) / bölümleri (tn): belirtili isim tamlaması
bu (s) / nihayetsiz bahçe (i): sıfat tamlaması
nihayetsiz (s) / bahçe (i): sıfat tamlaması
ufuklara (i) / kadar (çe): edat grubu
dolaşa (i) / dolaşa (i): tekrar grubu
bu bölümler arasındaki (s) / yollar (i): sıfat tamlaması
bu (s) / bölümler arası (i): sıfat tamlaması
bölümler (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

9.Bu yollarda/ yalnız/ ay denilen soğuk hayalet mi/ gezinecek?

ay denilen (s) / soğuk hayalet (i): sıfat tamlaması
soğuk (s) / hayalet (i): sıfat tamlaması
ay (ö) / denilen (y): sıfat-fiil grubu
bu (s) / yollar (i): sıfat tamlaması

10.Yürüyelim,/ yürüyelim./ Bir daha dönmemek üzere...

bir daha dönmemek (i) / üzere (çe): edat grubu
bir daha (z) / dönmemek (y): isim-fiil grubu
bir (s) / daha (i): sıfat tamlaması

11.Niye/ duruyorsunuz?/ O kadar yorgun musunuz?

o kadar (s) / yorgun (i): sıfat tamlaması
o (i) / kadar (çe): edat grubu

12.Ne çabuk,/ ne çabuk/ kuvvetten kesildiniz?

kuvvetten (i) / kesil- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ne (s) / çabuk (i): sıfat tamlaması

ne (s) / çabuk (i): sıfat tamlaması

13.Niçin/ nihayete kadar/ gidemiyorsunuz?/ Niçin?”

nihayete (i) / kadar (çe): edat grubu

Genç kız,/ bir müddet/ böyle söyleyerek/ denizi taşlamakta ve Faik Bey'in elinden çekmekte/ devam etti;/ sonra/ birdenbire/ nefesi tükenmiş ve dizlerinin bağı çözülmüş gibi/ sahilin çakılları üzerine/ çöktüverdi./ Faik Bey,/ hâlâ/ sessiz,/ ayakta duruyordu;/ Seniha'nın taşkınlıklarından bezmiş, sıkılmış bir hali/ vardı./ Genç kız/ şimdi,/ mahzun ve dalgın/ görünüyordu;/ neden sonra/ başını/ kaldırdı,/ munis ve durgun bir sesle:/

“Niçin yanıma oturmuyorsunuz, Faik Bey?”/ dedi./

Faik Bey,/ ağzını yüzünü buruşturarak/ taşların üstüne/ oturdu/ ve/ bir şey söylemiş olmak için:/

“Gecenin aydınlığı gökten mi iniyor, denizden mi çıkıyor... Belli değil,”/ dedi./

1.Genç kız,/ bir müddet/ böyle söyleyerek/ denizi taşlamakta ve Faik Bey'in elinden çekmekte/ devam etti;/ sonra/ birdenbire/ nefesi tükenmiş ve dizlerinin bağı çözülmüş gibi/ sahilin çakılları üzerine/ çöktüverdi.

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

denizi taşlamak (i) / ve (be) / Faik Bey'in elinden çekmek (i): bağlama grubu

Faik Bey'in elinden (yt) / çekmek (y): isim-fiil grubu

Faik Bey'in (ty) / eli (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

denizi (bln) / taşlamak (y): isim-fiil grubu

böyle (z) / söyleyerek (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

çöktü (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

sahilin çakılları (ty) / üzeri (tn): belirtisiz isim tamlaması

sahilin (ty) / çakılları (tn): belirtili isim tamlaması

nefesi tükenmiş ve dizlerinin bağı çözülmüş (i) / gibi (çe): edat grubu

nefesi tükenmiş (i) / ve (be) / dizlerinin bağı çözülmüş (i): bağlama grubu

dizlerinin bağı (i) / çözülmüş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

dizlerinin (ty) / bağı (tn): belirtili isim tamlaması

nefesi (i) / tüken- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

2.Faik Bey,/ hâlâ/ sessiz,/ ayakta duruyordu;/ Seniha'nın taşkınlıklarından bezmiş, sıkılmış bir hali/ vardı.

ayakta (i) / dur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Seniha'nın taşkınlıklarından bezmiş (s) / sıkılmış (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın taşkınlıklarından (yt) / bezmiş (y): sıfat-fiil grubu

Seniha'nın (ty) / taşkınlıkları (tn): belirtili isim tamlaması

3.Genç kız/ şimdi,/ mahzun ve dalgın/ görünüyordu;/ neden sonra/ başını/ kaldırdı,/ munis ve durgun bir sesle:/ “Niçin yanına oturmuyorsunuz, Faik Bey?”/ dedi.

mahzun (i) / ve (be) / dalgın (i): bağlama grubu

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

neden (i) / sonra (çe): edat grubu

“Niçin/ yanına/ oturmuyorsunuz,/ Faik Bey?” (cümle)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

munis ve durgun (s) / bir ses (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ses (i): sıfat tamlaması

munis (i) / ve (be) / durgun (i): bağlama grubu

4.Faik Bey,/ ağzını yüzünü buruşturarak/ taşların üstüne/ oturdu/ ve/ bir şey söylemiş olmak için:/ “Gecenin aydınlığı gökten mi iniyor, denizden mi çıkıyor... Belli değil,”/ dedi.

taşların (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

ağzını yüzünü (bln) / buruşturarak (y): zarf-fiil grubu

ağzını (i) / yüzünü (i): tekrar grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

“Gecenin aydınlığı/ gökten mi/ iniyor,/ denizden mi/ çıkıyor.../ Belli değil,” (cümle)

gecenin (ty) / aydınlığı (tn): belirtili isim tamlaması

bir şey söylemiş olmak (i) / için (çe): edat grubu

bir şey (bsn) / söylemiş olmak (y): isim-fiil grubu

söylemiş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Seniha/ cevap vermedi,/ sonra/ ikisi birden/ derin ve uzun bir sükuta daldılar./ Faik Bey,/ bir sürü ufak tefek işlerini,/ müddeti gelmiş borçlarını,/ Boter'e ismarladığı kostümünü,/ oteldeki yatağını,/ isimleri unutulmuş bazı kadın

ve erkek simalarını/ düşünüyordu./ Neden sonra,/ yine/ bir şey söylemiş olmak için/ dedi ki:/

“Bakınız/ karşı sahillerdeki ışıklar/ birer birer/ nasıl/ sönüyor.”/

Seniha/ yine/ cevap vermedi./ Bir dua veya murakabe vaziyetindeydi./ Vakıa/ bir salonda, bir musiki dinler gibi/ ayak ayak üstüne atmış/ ve/ ellerini dizinin üstüne kilitleyerek/ oturmuştu./ Kolları/ lüzumundan fazla uzun, ince ve beyaz/ görünüyordu./ Genç adam,/ yan gözle/ Seniha'yı/ süzmeye başladı/ ve/ içinden:/ “Hiç de fena değil!”/ dedi./

1.Seniha/ cevap vermedi,/ sonra/ ikisi birden/ derin ve uzun bir sükuta daldılar.

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

derin ve uzun bir sükuta (i) / dal- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

derin ve uzun (s) / bir sükut (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sükut (i): sıfat tamlaması

derin (i) / ve (be) / uzun (i): bağlama grubu

ikisi (i) / birden (çe): edat grubu

2.Faik Bey,/ bir sürü ufak tefek işlerini,/ müddeti gelmiş borçlarını,/ Boter'e ısmarladığı kostümünü,/ oteldeki yatağını,/ isimleri unutulmuş bazı kadın ve erkek simalarını/ düşünüyordu.

isimleri unutulmuş (s) / bazı kadın ve erkek simaları (i): sıfat tamlaması

bazı (s) / kadın ve erkek simaları (i): sıfat tamlaması

kadın ve erkek (ty) / simaları (tn): belirtisiz isim tamlaması

kadın (i) / ve (be) / erkek (i): bağlama grubu

isimleri (bln) / unutulmuş (y): sıfat-fiil grubu

oteldeki (s) / yatak (i): sıfat tamlaması

Boter'e ısmarladığı (s) / kostüm (i): sıfat tamlaması

Boter'e (yt) / ısmarladığı (y): sıfat-fiil grubu

müddeti gelmiş (s) / borçlar (i): sıfat tamlaması

müddeti (ö) / gelmiş (y): sıfat-fiil grubu

bir sürü (s) / ufak tefek işler (i): sıfat tamlaması

ufak tefek (s) / işler (i): sıfat tamlaması

ufak (i) / tefek (i): tekrar grubu

bir (s) / sürü (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

3.Neden sonra,/ yine/ bir şey söylemiş olmak için/ dedi ki:

bir şey söylemiş olmak (i) / için (çe): edat grubu

bir şey (bsn) / söylemiş olmak (y): isim-fiil grubu

söylemiş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

neden (i) / sonra (çe): edat grubu

4.Bakınız/ karşı sahillerdeki ışıklar/ birer birer/ nasıl/ sönüyor.

birer (i) / birer (i): tekrar grubu

karşı sahillerdeki (s) / ışıklar (i): sıfat tamlaması

karşı (s) / sahiller (i): sıfat tamlaması

5.Seniha/ yine/ cevap vermedi.

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

6.Bir dua veya murakabe vaziyetindeydi.

bir (s) / dua veya murakabe vaziyeti (i): sıfat tamlaması

dua veya murakabe (ty) / vaziyeti (tn): belirtisiz isim tamlaması

dua (i) / veya (be) / murakabe (i): bağlama grubu

7.Vakıa/ bir salonda, bir musiki dinler gibi/ ayak ayak üstüne atmış/ ve/ ellerini dizinin üstüne kilitleyerek/ oturmuştu.

ayak (i) / ayak üstüne (i) / at- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ayak (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir salonda, bir musiki dinler (i) / gibi (çe): edat grubu

bir salonda (yt) / bir musiki (bsn) / dinler (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / musiki (i): sıfat tamlaması

bir (s) / salon (i): sıfat tamlaması

dizinin (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

8.Kolları/ lüzumundan fazla uzun, ince ve beyaz/ görünüyordu.

lüzumundan fazla (s) / uzun, ince ve beyaz (i): sıfat tamlaması

uzun (i) / ince (i) / ve (be) / beyaz (i): bağlama grubu

lüzumundan (i) / fazla (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

9.Genç adam,/ yan gözle/ Seniha'yı/ süzmeye başladı/ ve/ içinden:/ "Hiç de fena değil!"/ dedi.

süzmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

yan (s) / göz (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

"Hiç de/ fena değil!" (cümle)

*Seniha,/ bu mehtap gecesini teşkil eden tabî unsurlardan biri gibiydi./
Giyindiği esvap,/ sudan ve köpükten,/ eti ve derisi/ ay aydınlığından;/ saçları/
ateşlendi/ ve/ mehtabın bütün esrarı/ ondaydı./ Faik Bey/ yarı can sıkıntısı ile,/ yarı
tecessüs ve merak saikasıyla/ bu ışıldayan tayf'a dokunmak, sokulmak*

ihtiyacını/ hissetti./ Evvela,/ bastonun ucu ile/ genç kızın ayaklarına/ bir iki hafif darbe/ vurdu;/ diğer elini/ sırtında/ dolaştırmaya başladı,/ sonra/ eğildi,/ eteklerinin kıvrımlarını düzeltir gibi/ birtakım hareketler/ yaptı./ Seniha/ yine/ kımıldamıyordu,/ genç adam,/ genç kıızı/ yavaşça/ belinden/ kavradı/ ve/ onu/ kendine doğru/ çekti./

Tam/ bu sırada/ üst taraflarındaki korudan/ aşına sesler/ duyuldu./

1.Seniha,/ bu mehtap gecesini teşkil eden tabîî unsurlardan biri gibiydi.

bu mehtap gecesini teşkil eden tabîî unsurlardan biri (i) / gibi (çe): edat grubu

bu mehtap gecesini teşkil eden tabîî unsurlardan (s) / biri (i): sıfat tamlaması

bu mehtap gecesini teşkil eden (s) / tabîî unsurlar (i): sıfat tamlaması

tabîî (s) / unsurlar (i): sıfat tamlaması

bu mehtap gecesini (bln) / teşkil eden (y): sıfat-fiil grubu

teşkil (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / mehtap gecesini (i): sıfat tamlaması

mehtap (ty) / gecesini (tn): belirtisiz isim tamlaması

2.Giyindiği esvap,/ sudan ve köpükten,/ eti ve derisi/ ay aydınlığından;/ saçları/ ateşlendi/ ve/ mehtabın bütün esrarı/ ondaydı.

su (i) / ve (be) / köpük (i): bağlama grubu

giyindiği (s) / esvap (i): sıfat tamlaması

ay (ty) / aydınlığı (tn): belirtisiz isim tamlaması

et (i) / ve (be) / deri (i): bağlama grubu

mehtabın (ty) / bütün esrarı (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / esrar (i): sıfat tamlaması

3.Faik Bey/ yarı can sıkıntısı ile,/ yarı tecessüs ve merak saikasıyla/ bu ışıldayan tayf'a dokunmak, sokulmak ihtiyacını/ hissetti.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu ışıldayan tayf'a dokunmak (ty) / sokulmak (ty) / ihtiyacı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu ışıldayan tayf'a (yt) / dokunmak (y): isim-fiil grubu

bu (s) / ışıldayan tayf (i): sıfat tamlaması

ışıldayan (s) / tayf (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / tecessüs ve merak saikası (i): sıfat tamlaması

tecessüs ve merak (ty) / saikası (tn): belirtisiz isim tamlaması

tecessüs (i) / ve (be) / merak (i): bağlama grubu

yarı can sıkıntısı (i) / ile (çe): edat grubu

yarı (s) / can sıkıntısı (i): sıfat tamlaması

can (ty) / sıkıntısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

4.Evvela,/ bastonun ucu ile/ genç kızın ayaklarına/ bir iki hafif darbe/ vurdu;/ diğer elini/ sırtında/ dolaştırmaya başladı,/ sonra/ eğildi,/ eteklerinin kıvrımlarını düzeltir gibi/ birtakım hareketler/ yaptı.

bir iki (s) / hafif darbe (i): sıfat tamlaması

hafif (s) / darbe (i): sıfat tamlaması

bir (i) / iki (i): tekrar grubu

genç kızın (ty) / ayakları (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

bastonun ucu (i) / ile (çe): edat grubu

bastonun (ty) / ucu (tn): belirtili isim tamlaması

dolaştırmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

diğer (s) / el (i): sıfat tamlaması

birtakım (s) / hareketler (i): sıfat tamlaması

eteklerinin kıvrımlarını düzeltir (i) / gibi (çe): edat grubu

eteklerinin kıvrımlarını (bln) / düzeltir (y): sıfat-fiil grubu

eteklerinin (ty) / kıvrımları (tn): belirtili isim tamlaması

5.Seniha/ yine/ kımıldamıyordu,/ genç adam,/ genç kıızı/ yavaşça/ belinden/ kavradı/ ve/ onu/ kendine doğru/ çekti.

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

kendine (i) / doğru (çe): edat grubu

6.Tam/ bu sırada/ üst taraflarındaki korudan/ aşına sesler/ duyuldu.

aşına (s) / sesler (i): sıfat tamlaması

üst taraflarındaki (s) / koru (i): sıfat tamlaması

üst (s) / taraflar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sıra (i): sıfat tamlaması

Senihaların Ada âlemleri/ bununla/ nihayet bulmadı./ Ertesi gün,/ Faik Bey,/ "Yorgolu"da/ bir akşam ziyafeti verdi./ Cemiyet/ aynı cemiyetti./ fazla olarak/ Faik Bey'in otelde tesadüf ettiği eski tanıdıklarından Beyoğlulu bir genç kadın ve Ada'ya geldiği günden beri hastalıktan bir türlü baş alamayan Madam Kronski de/ vardı./ O akşamki eğlenti/ bu iki yabancı kadın yüzünden/ için için/ tedirgin ve üzüntülü/ geçti./ Zira,/ Faik Bey'i paylaşamayanlar,/ dörtken/ beş oldu/ ve/ Frenk kadınları önünde mümkün merteye terbiyeli, temkinli, medeni durmak lüzumunu,/ fazla haykırımlar, fazla gülüşmeler, çöşkun ve laubali hareketler halinde dışarıya taşmak isteyen bütün bu ruhların, kaplarında sımsıkı kapalı kalarak ekşimesine/ sebebiyet verdi./ Ferdası akşam,/ Necibe Hanımefendi'nin köşkünde/

yarı alafranga, yarı alaturka bir âlem/ daha/ yaptılar/ ve/ gece/ geç vakit/ eşeklerle/ “tur” a çıktılar./ Bu “tur” safası/ baştan başa,/ nihayete kadar/ hoş, tuhaf hadiselerle/ geçti./ Hakkı Celis’in eşeği/ mütemadiyen/ arkaya kalıyordu./ Kafile,/ çılgınlık, kahkahalar ve şarkılarla/ uzaklaşıp gidiyor,/ genç şair/ ikide bir/ gözden nihan oluyordu./ O zaman: /

“A, bizim Şanso nerede kaldı, yine nerede kaldı?” / deniliyordu./

Her ağızdan/ Hakkı Celis’e dair bir tuhaf söz/ çıkıyordu./ Derken,/ çocuğun/ ta/ derinlerden/ sesi/ işitilmeye başlıyordu./

“Hop,/ hop.../ Haydi,/ Aleksandra... Haydi/ hop,/ hop!”

Bu ses/ kâh/ tehditkâr,/ kâh yalvarıcı oluyor,/ kâh/ yeis ve hiddetten/ kasılıyordu./ Her merhalede/ kafilenin içinden biri/ ona/ kendi eşeğini/ veriyor,/ fakat/ yine/ geride kalmaktan/ kurtulamıyordu./

Seniha/ gülmekten/ katılıyordu./

“Bu çocukta bir sır var, mutlaka mutlaka bir sır var. Fakat bunu, yalnız eşekler hissediyor,” / diyordu./

1.Senihaların Ada âlemleri/ bununla/ nihayet bulmadı.

nihayet (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Senihaların (ty) / Ada âlemleri (tn): belirtili isim tamlaması

Ada (ty) / âlemleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

2.Ertesi gün,/ Faik Bey,/ “Yorgolu”da/ bir akşam ziyafeti verdi.

bir akşam ziyafeti (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / akşam ziyafeti (i): sıfat tamlaması

akşam (ty) / ziyafeti (tn): belirtisiz isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu,

ertesini (s) / gün (i): sıfat tamlaması

3.Cemiyet/ aynı cemiyetti,/ fazla olarak/ Faik Bey’in otelde tesadüf ettiği eski tanıdıklarından Beyoğlulu bir genç kadın ve Ada’ya geldiği günden beri hastalıktan bir türlü baş alamayan Madam Kronski de/ vardı.

aynı (s) / cemiyet (i): sıfat tamlaması

Faik Bey’in otelde tesadüf ettiği eski tanıdıklarından Beyoğlulu bir genç kadın (i) / ve (be) / Ada’ya geldiği günden beri hastalıktan bir türlü baş alamayan Madam Kronski (i): bağlama grubu

Ada’ya geldiği günden beri hastalıktan bir türlü baş alamayan (s) / Madam Kronski (i): sıfat tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

Ada’ya geldiği günden beri (z) / hastalıktan (yt) / bir türlü (z) / baş alamayan (y): sıfat-fiil grubu

baş (i) / alama- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

Ada'ya geldiği gündən (i) / beri (çe): edat grubu

Ada'ya geldiği (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Ada'ya (yt) / geldiği (y): sıfat-fiil grubu

Faik Bey'in otelde tesadüf ettiği (s) / eski tanıdıklarından Beyoğlulu bir genç kadın (i): sıfat tamlaması

eski tanıdıklarından (s) / Beyoğlulu bir genç kadın (i): sıfat tamlaması

Beyoğlulu (s) / bir genç kadın (i): sıfat tamlaması

bir (s) / genç kadın (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

eski (s) / tanıdıklar (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'in (ty) / otelde tesadüf ettiği (tn): belirtili isim tamlaması

otelde (yt) / tesadüf ettiği (y): sıfat-fiil grubu

tesadüf (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

fazla (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

4.O akşamki eğlenti/ bu iki yabancı kadın yüzünden/ için için/ tedirgin ve üzüntülü/ geçti.

tedirgin (i) / ve (be) / üzüntülü (i): bağlama grubu

için (i) / için (i): tekrar grubu

bu iki yabancı kadın (i) / yüzünden (çe): edat grubu

bu (s) / iki yabancı kadın (i): sıfat tamlaması

iki (s) / yabancı kadın (i): sıfat tamlaması

yabancı (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

o akşamki (s) / eğlenti (i): sıfat tamlaması

o (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

5.Zira,/ Faik Bey'i paylaşamayanlar,/ dörtken/ beş oldu/ ve/ Frenk kadınları önünde mümkün mertebe terbiyeli, temkinli, medeni durmak lüzumunu,/ fazla haykırışmalar, fazla gülüşmeler, coşkun ve laubali hareketler halinde dışarıya taşmak isteyen bütün bu ruhların, kaplarında sımsıkı kapalı kalarak ekşimesine/ sebebiyet verdi.

beş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Faik Bey'i (bln) / paylaşamayan (y): sıfat-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

sebebiyet (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

fazla haykırışmalar, fazla gülüşmeler, coşkun ve laubali hareketler halinde dışarıya taşmak isteyen bütün bu ruhların (ty) / kaplarında sımsıkı kapalı kalarak ekşimesi (tn): belirtili isim tamlaması

kaplarında sımsıkı kapalı kalarak (z) / ekşime (y): isim-fiil grubu
kaplarında (yt) / sımsıkı (z) / kapalı kalarak (y): zarf-fiil grubu
kapalı (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
fazla haykırışmalar, fazla gülüşmeler, coşkun ve laubali hareketler halinde dışarıya taşmak isteyen (s) / bütün bu ruhlar (i): sıfat tamlaması
bütün (s) / bu ruhlar (i): sıfat tamlaması
bu (s) / ruhlar (i): sıfat tamlaması
fazla haykırışmalar, fazla gülüşmeler, coşkun ve laubali hareketler halinde (z) / dışarıya (yt) / taşmak isteyen (y): sıfat-fiil grubu
taşmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
fazla haykırışmalar (i) / fazla gülüşmeler (i) / coşkun ve laubali hareketler (i) / halinde (çe): edat grubu
coşkun ve laubali (s) / hareketler (i): sıfat tamlaması
coşkun (i) / ve (be) / laubali (i): bağlama grubu
fazla (z) / gülüşme (y): isim-fiil grubu
fazla (z) / haykırışma (y): isim-fiil grubu
Frenk kadınları önünde mümkün mertebe terbiyeli, temkinli, medeni durmak (ty) / lüzumu (tn): belirtisiz isim tamlaması
Frenk kadınları önünde (yt) / mümkün mertebe (z) / terbiyeli (z) / temkinli (z) / medeni (z) / durmak (y): isim-fiil grubu
mümkün (s) / mertebe (i): sıfat tamlaması
Frenk kadınları (ty) / önü (tn): belirtisiz isim tamlaması
Frenk (ty) / kadınları (tn): belirtisiz isim tamlaması
6.Ferdası akşam,/ Necibe Hanımefendi'nin köşkünde/ yarı alafranga, yarı alaturka bir âlem/ daha/ yaptılar/ ve/ gece/ geç vakit/ eşeklerle/ “tur”a çıktılar.
yarı alafranga (s) / yarı alaturka (i) / bir âlem (i): sıfat tamlaması
bir (s) / âlem (i): sıfat tamlaması
yarı (s) / alaturka (i): sıfat tamlaması
yarı (s) / alafranga (i): sıfat tamlaması
Necibe Hanımefendi'nin (ty) / köşkü (tn): belirtili isim tamlaması
Necibe (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu
ferdası (s) / akşam (i): sıfat tamlaması
“tur”a (i) / çık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
geç (s) / vakit (i): sıfat tamlaması
7.Bu “tur” safası/ baştan başa,/ nihayete kadar/ hoş, tuhaf hadiselerle/ geçti.
hoş (s) / tuhaf (s) / hadiseler (i): sıfat tamlaması

nihayete (i) / kadar (çe): edat grubu

baştan (i) / başa (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bu (s) / “tur” safası (i): sıfat tamlaması

“tur” (ty) / safası (tn): belirtisiz isim tamlaması

8.Hakkı Celis’in eşeği/ mütemadiyen/ arkaya kalıyordu.

arkaya (i) / kal- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı Celis’in (ty) / eşeği (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

9.Kafile,/ çığlıklar, kahkahalar ve şarkılarla/ uzaklaşıp gidiyor,/ genç şair/ ikide bir/ gözden nihan oluyordu.

uzaklaşıp (f) / git- (f): tekrar grubu

çığlıklar (i) / kahkahalar (i) / ve (be) / şarkılar (i): bağlama grubu

gözden (i) / nihan ol- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

nihan (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

genç (s) / şair (i): sıfat tamlaması

10.O zaman:/ “A, bizim Şanso nerede kaldı, yine nerede kaldı?”/ deniliyordu.

“A,/ bizim Şanso/ nerede/ kaldı,/ yine/ nerede/ kaldı?” (cümle)

bizim (s) / Şanso (i): sıfat tamlaması

o (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

11.Her ağızdan/ Hakkı Celis’e dair bir tuhaf söz/ çıkıyordu.

Hakkı Celis’e dair (s) / bir tuhaf söz (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tuhaf söz (i): sıfat tamlaması

tuhaf (s) / söz (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis’e (i) / dair (çe): edat grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

her (s) / ağız (i): sıfat tamlaması

12.Derken,/ çocuğun/ ta/ derinlerden/ sesi/ işitmeye başlıyordu:

işitmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

çocuğun (ty) / sesi (tn): belirtili isim tamlaması

13.Hop,/ hop.../ Haydi,/ Aleksandra.../ Haydi/ hop,/ hop!

14.Bu ses/ kâh/ tehditkâr,/ kâh/ yalvarıcı oluyor,/ kâh/ yeis ve hiddetten/ kasılıyordu.

tehditkâr (i) / (ol-) (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / ses (i): sıfat tamlaması

yalvarıcı (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yeis (i) / ve (be) / hiddet (i): bağlama grubu

15. Her merhalede/ kafilenin içinden biri/ ona/ kendi eşeğini/ veriyor,/ fakat/ yine/ geride kalmaktan/ kurtulamıyordu.

kendi (s) / eşeği (i): sıfat tamlaması

kafilenin içinden (s) / biri (i): sıfat tamlaması

kafilenin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

her (s) / merhale (i): sıfat tamlaması

geride (yt) / kalmak (y): isim-fiil grubu

16. Seniha/ gülmekten/ katılıyordu:

17. “Bu çocukta bir sır var, mutlaka mutlaka bir sır var. Fakat bunu, yalnız eşekler hissediyor,”/ diyordu.

“Bu çocukta/ bir sır/ var,/ mutlaka/ mutlaka/ bir sır/ var./ Fakat/ bunu,/ yalnız/ eşekler/ hissediyor,” (cümle)

bir (s) / sır (i): sıfat tamlaması

bu (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sır (i): sıfat tamlaması

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Vakıa/ bu sözde/ biraz hakikat/ vardı,/ en tırıs giden eşek bile,/ üstüne Hakkı Celis'in bindiğini hisseder etmez,/ derhal/ kısılıp kalıyor,/ başı/ önüne doğru/ uzanıyor,/ ayakları/ köstekleniyor,/ sanki bir baş dönmesine tutulmuş gibi,/ bir sağa, bir sola/ yalpa vurmaya başlıyordu./ Hakkı Celis,/ yanında kâh arabalar dolusu kadın erkek hep bir ağızdan Türkçe, Rumca ve Fransızca şarkılar söyleyerek, kâh bir alay eşekli, bin türlü neşeli şamatalarla tozu dumana katarak, birer rüzgâr hamlesi halinde gelip geçenlere çevrilmiş hayvanın üstünde/ yolun yegâne meyus ve avare yolcusu kalıyordu./ Gezintinin sonlarına doğru/ artık/ onu/ aramaz ve beklemez oldular./ Zavallı çocuk,/ Hristos'ta kendilerini bekleyen eşek sahiplerinin yanına gelinceye kadar/ neler çekti.../ Fakat/ bütün bu meşakkatler,/ onun için/ eve girdiği zaman işittiği haberden daha elverişliydi./ Nuriye Hanım'la Neyyire Hanım,/ ona/ pencereden/ bağırdı:/

“Hakkı Bey,/ Hakkı Bey,/ yalnız mısınız?/ Yolda/ Seniha ile Faik Bey'e/ rast gelmediniz mi?”/

“Beraber değil miydiniz?”/

1. Vakıa/ bu sözde/ biraz hakikat/ vardı,/ en tırıs giden eşek bile,/ üstüne Hakkı Celis'in bindiğini hisseder etmez,/ derhal/ kısılıp kalıyor,/ başı/ önüne doğru/ uzanıyor,/ ayakları/ köstekleniyor,/ sanki bir baş dönmesine tutulmuş gibi,/ bir sağa, bir sola/ yalpa vurmaya başlıyordu.

biraz (s) / hakikat (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sözde (i): sıfat tamlaması

kısılıp (f) / kal- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
üstüne Hakkı Celis'in bindiğini (bln) / hisseder etmez (y): zarf-fiil grubu
hiss (i) / eder etmez (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
eder (i) / etmez (i): tekrar grubu

Hakkı Celis'in (ty) / üstüne bindiği (tn): belirtili isim tamlaması
üstüne (yt) / bindiği (y): sıfat-fiil grubu
Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

en tırıs giden (s) / eşek (i): sıfat tamlaması
en tırıs (z) / giden (y): sıfat-fiil grubu
en (s) / tırıs (i): sıfat tamlaması

önüne (i) / doğru (çe): edat grubu
yalpa vurmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
yalpa (i) / vur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
bir (be) / sağ (i) / bir (be) / sol (i): bağlama grubu

sanki bir baş dönmesine tutulmuş (i) / gibi (çe): edat grubu
sanki (cdö) / bir baş dönmesine (yt) / tutulmuş (y): sıfat-fiil grubu
bir (s) / baş dönmesi (i): sıfat tamlaması

baş (ty) / dönmesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

2.Hakkı Celis,/ yanında kâh arabalar dolusu kadın erkek hep bir ağızdan Türkçe, Rumca ve Fransızca şarkılar söyleyerek, kâh bir alay eşekli, bin türlü neşeli şamatalarla tozu dumana katarak, birer rüzgâr hamlesi halinde gelip geçenlere çevrilmiş hayvanın üstünde/ yolun yegâne meyus ve avare yolcusu kalıyordu.

yolun yegâne meyus ve avare yolcusu (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yolun (ty) / yegâne meyus ve avare yolcusu (tn): belirtili isim tamlaması

yegâne (s) / meyus ve avare yolcu (i): sıfat tamlaması

meyus ve avare (s) / yolcu (i): sıfat tamlaması

meyus (i) / ve (be) / avare (i): bağlama grubu

yanında kâh arabalar dolusu kadın erkek hep bir ağızdan Türkçe, Rumca ve Fransızca şarkılar söyleyerek, kâh bir alay eşekli, bin türlü neşeli şamatalarla tozu dumana katarak, birer rüzgâr hamlesi halinde gelip geçenlere çevrilmiş hayvanın (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

yanında kâh arabalar dolusu kadın erkek hep bir ağızdan Türkçe, Rumca ve Fransızca şarkılar söyleyerek, kâh bir alay eşekli, bin türlü neşeli şamatalarla tozu dumana katarak, birer rüzgâr hamlesi halinde gelip geçenlere çevrilmiş (s) / hayvan (i): sıfat tamlaması

yanında kâh arabalar dolusu kadın erkek hep bir ağızdan Türkçe, Rumca ve Fransızca şarkılar söyleyerek, kâh bir alay eşekli, bin türlü neşeli şamatalarla tozu

dumana katarak, birer rüzgâr hamlesi halinde gelip geçenlere (yt) / çevrilmiş (y): sıfat-fiil grubu

yanında kâh arabalar dolusu kadın erkek hep bir ağızdan Türkçe, Rumca ve Fransızca şarkılar söyleyerek, kâh bir alay eşekli, bin türlü neşeli şamatalarla tozu dumana katarak (z) / birer rüzgâr hamlesi halinde (z) / gelip geçen (y): sıfat-fiil grubu

gelip (f) / geç- (f): tekrar grubu

birer rüzgâr hamlesi (i) / halinde (çe): edat grubu

birer (s) / rüzgâr hamlesi (i): sıfat tamlaması

rüzgâr (ty) / hamlesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

yanında kâh (be) / arabalar dolusu kadın erkek hep bir ağızdan Türkçe, Rumca ve Fransızca şarkılar söyleyerek (i) / kâh (be) / bir alay eşekli, bin türlü neşeli şamatalarla tozu dumana katarak (i): bağlama grubu

bir alay eşekli (ö) / bin türlü neşeli şamatalarla (z) / tozu dumana katarak (y): zarf-fiil grubu

tozu (i) / dumana (i) / kat- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bin türlü (s) / neşeli şamatalar (i): sıfat tamlaması

neşeli (s) / şamatalar (i): sıfat tamlaması

bin (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

bir alay (s) / eşekli (i): sıfat tamlaması

bir (s) / alay (i): sıfat tamlaması

yanında (yt) / arabalar dolusu kadın erkek (ö) / hep (z) / bir ağızdan (z) / Türkçe, Rumca ve Fransızca şarkılar (bsn) / söyleyerek (y): zarf-fiil grubu

Türkçe, Rumca ve Fransızca (s) / şarkılar (i): sıfat tamlaması

Türkçe (i) / Rumca (i) / ve (be) / Fransızca (i): bağlama grubu

bir (s) / ağız (i): sıfat tamlaması

arabalar dolusu (s) / kadın erkek (i): sıfat tamlaması

kadın (i) / erkek (i): tekrar grubu

arabalar (ty) / dolusu (tn): belirtisiz isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

3.Gezintinin sonlarına doğru/ artık/ onu/ aramaz ve beklemez oldular.

aramaz ve beklemez (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

aramaz (i) / ve (be) / beklemez (i): bağlama grubu

gezintinin sonlarına (i) / doğru (çe): edat grubu

gezintinin (ty) / sonları (tn): belirtili isim tamlaması

4.Zavallı çocuk/ Hristos'ta kendilerini bekleyen eşek sahiplerinin yanına gelinceye kadar/ neler çekti...

neler (i) / çek- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Hristos'ta kendilerini bekleyen eşek sahiplerinin yanına gelinceye (i) / kadar (çe): edat grubu

Hristos'ta kendilerini bekleyen eşek sahiplerinin yanına (yt) / gelince (y): zarf-fiil grubu

Hristos'ta kendilerini bekleyen eşek sahiplerinin (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

Hristos'ta kendilerini bekleyen (s) / eşek sahipleri (i): sıfat tamlaması

eşek (ty) / sahipleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Hristos'ta (yt) / kendilerini (bln) / bekleyen (y): sıfat-fiil grubu

zavallı (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

5.Fakat/ bütün bu meşakkatler,/ onun için/ eve girdiği zaman işittiği haberden daha elverişliydi.

eve girdiği zaman işittiği haberden (i) / daha elverişli (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha (s) / elverişli (i): sıfat tamlaması

eve girdiği zaman işittiği (s) / haber (i): sıfat tamlaması

eve girdiği zaman (z) / işittiği (y): sıfat-fiil grubu

eve girdiği (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

eve (yt) / girdiği (y): sıfat-fiil grubu

onun (i) / için (çe): edat grubu

bütün (s) / bu meşakkatler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / meşakkatler (i): sıfat tamlaması

6.Nuriye Hanım'la Neyyire Hanım,/ ona/ pencereden/ bağıryordu:

Nuriye Hanım (i) / ile (be) / Neyyire Hanım (i): bağlama grubu

Neyyire (i) / Hanım (u): unvan grubu

Nuriye (i) / Hanım (u): unvan grubu

7.Hakkı Bey,/ Hakkı Bey,/ yalnız mısınız?

Hakkı (i) / Bey (u): unvan grubu

Hakkı (i) / Bey (u): unvan grubu

8.Yolda/ Seniha ile Faik Bey'e/ rast gelmediniz mi?

rast (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha (i) / ile (be) / Faik Bey (i): bağlama grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

9.Beraber değil miydiniz?

Viranbağ'a kadar/ beraberdiler,/ hattâ/ yine/ Hakkı Celis'i beklemek niyetiyle/ orada/ bir müddet/ eşeklerden bile/ indiler/ ve/ biraz da kahvede oturmaya/ karar verdiler;/ fakat,/ tam/ kalkıp gidecekleri esnada,/ ortada/ ne Seniha'dan, ne Faik Bey'den ve ne de eşeklerinden eser/ vardı./

O gece/ Hakkı Celis,/ büyük dayısının torununu/ Necibe Hanımefendi'nin bahçesinde/ ta/ fecre kadar/ bekledi/ ve/ akıbet,/ başı kolunun üstünde,/ bir tahta kanapede/ uyuyakaldı./

1.Viranbağ'a kadar/ beraberdiler,/ hattâ/ yine/ Hakkı Celis'i beklemek niyetiyle/ orada/ bir müddet/ eşeklerden bile/ indiler/ ve/ biraz da kahvede oturmaya/ karar verdiler;/ fakat,/ tam/ kalkıp gidecekleri esnada,/ ortada/ ne Seniha'dan, ne Faik Bey'den ve ne de eşeklerinden eser/ vardı.

Viranbağ'a (i) / kadar (çe): edat grubu

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis'i beklemek (ty) / niyeti (tn): belirtisiz isim tamlaması

Hakkı Celis'i (bln) / beklemek (y): isim-fiil grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

karar (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

biraz da (z) / kahvede (yt) / oturma (y): isim-fiil grubu

ne Seniha'dan, ne Faik Bey'den ve ne de eşeklerinden (s) / eser (i): sıfat tamlaması

ne (be) / Seniha (i) / ne (be) / Faik Bey (i) / ve ne de (be) / eşekleri (i): bağlama grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

kalkıp gidecekleri (s) / esna (i): sıfat tamlaması

kalkıp (f) / git- (f): tekrar grubu

2.O gece/ Hakkı Celis,/ büyük dayısının torununu/ Necibe Hanımefendi'nin bahçesinde/ ta/ fecre kadar/ bekledi/ ve/ akıbet,/ başı kolunun üstünde,/ bir tahta kanapede/ uyuyakaldı.

fecre (i) / kadar (çe): edat grubu

Necibe Hanımefendi'nin (ty) / bahçesi (tn): belirtili isim tamlaması

Necibe (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

büyük dayısının (ty) / torunu (tn): belirtili isim tamlaması

büyük (s) / dayı (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

o (i) / gece (i): sıfat tamlaması

uyuya (f) / kal- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir (s) / tahta kanape (i): sıfat tamlaması

tahta (s) / kanape (i): sıfat tamlaması

başı (i) / kolunun üstünde (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

kolunun (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

Ve/ Seniha için/ mehtaplı geceleri/ beyaz fecirler,/ beyaz fecirleri/ pembe akşamlar/ takip etti./ Ne vakit/ oturuyor,/ ne vakit/ yatıyor,/ ne vakit/ istirahat ediyor,/ kimse/ bilmiyor,/ görmüyordu./ Daima/ faaliyette,/ daima/ harekette,/ adeta/ kuş ve kelebek cinsinden bir acayip mahluk haline/ girdi./ Ada'daki bu son hafta,/ onu/ tamamıyla/ değiştirdi;/ ortada,/ Cihangir'deki konağın o hodbin, hırçın, soğuk ve müstehzi kızından/ eser kalmadı./ Hattâ/ yüzüne ve gözlerine bile/ yeni bir mâna,/ yeni bir ifade/ geldi./

1.Ve/ Seniha için/ mehtaplı geceleri/ beyaz fecirler,/ beyaz fecirleri/ pembe akşamlar/ takip etti.

takip (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

pembe (s) / akşamlar (i): sıfat tamlaması

beyaz (s) / fecirler (i): sıfat tamlaması

beyaz (s) / fecirler (i): sıfat tamlaması

mehtaplı (s) / geceler (i): sıfat tamlaması

Seniha (i) / için (çe): edat grubu

2.Ne vakit/ oturuyor,/ ne vakit/ yatıyor,/ ne vakit/ istirahat ediyor,/ kimse/ bilmiyor,/ görmüyordu.

ne (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

ne (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

istirahat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

3.Daima/ faaliyette,/ daima/ harekette,/ adeta/ kuş ve kelebek cinsinden bir acayip mahluk haline/ girdi.

kuş ve kelebek cinsinden bir acayip mahluk (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

kuş ve kelebek cinsinden (s) / bir acayip mahluk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / acayip mahluk (i): sıfat tamlaması

acayip (s) / mahluk (i): sıfat tamlaması

kuş ve kelebek (ty) / cinsi (tn): belirtisiz isim tamlaması

kuş (i) / ve (be) / kelebek (i): bağlama grubu

4.Ada'daki bu son hafta,/ onu/ tamamıyla/ değiştirdi;/ ortada,/ Cihangir'deki konağın o hodbin, hırçın, soğuk ve müstehzi kızından/ eser kalmadı.

Ada'daki (s) / bu son hafta (i): sıfat tamlaması

bu (s) / son hafta (i): sıfat tamlaması

son (s) / hafta (i): sıfat tamlaması

eser (i) / kalma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Cihangir'deki konağın (ty) / o hodbin, hırçın, soğuk ve müstehzi kızı (tn): belirtili isim tamlaması

o (s) / hodbin, hırçın, soğuk ve müstehzi kız (i): sıfat tamlaması

hodbin, hırçın, soğuk ve müstehzi (s) / kız (i): sıfat tamlaması

hodbin (i) / hırçın (i) / soğuk (i) / ve (be) / müstehzi (i): bağlama grubu

Cihangir'deki (s) / konak (i): sıfat tamlaması

5.Hattâ/ yüzüne ve gözlerine bile/ yeni bir mâna,/ yeni bir ifade/ geldi.

yeni (s) / bir ifade (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ifade (i): sıfat tamlaması

yeni (s) / bir mâna (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mâna (i): sıfat tamlaması

yüz (i) / ve (be) / gözler (i): bağlama grubu

Evvelden rengi yanaklarının uçlarına doğru hafifçe pembe ve şekli değişmeye yakın olan bu yüze/ sıcak bir solukluk ve narin bir uzunluk/ geldi,/ bütün kanı/ dudaklarına toplanmış gibiydi./ Eskiden ay aydınlığı gibi gözlerine ise,/ çok yıldızlı gecelerin rengini andırır laciverde yakın bir koyu gölge/ çöktü,/ fakat/ bu gölge,/ kirpiklerinin gittikçe çoğalan sürmesinden mi, yoksa göz kapaklarının adeta çürümüş gibi görünen esmerliğinden mi/ geliyor,/ bir türlü/ anlaşılıyordu./ Kendisi de/ bu değişiklikten hayrete düşmüş gibiydi;/ zira,/ çehresinde/ şaşırmış veya ürkmüş bir çocuk hali/ vardı;/ belki de/ simasına bu ifadeyi veren şey,/ kaşlarının yukarıya doğru her vakitten ziyade çekik ve gergin durmasıydı./

1.Evvelden rengi yanaklarının uçlarına doğru hafifçe pembe ve şekli değişmeye yakın olan bu yüze/ sıcak bir solukluk ve narin bir uzunluk/ geldi,/ bütün kanı/ dudaklarına toplanmış gibiydi.

sıcak bir solukluk (i) / ve (be) / narin bir uzunluk (i): bağlama grubu

narin (s) / bir uzunluk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / uzunluk (i): sıfat tamlaması

sıcak (s) / bir solukluk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / solukluk (i): sıfat tamlaması

evvelden rengi yanaklarının uçlarına doğru hafifçe pembe ve şekli değişmeye yakın olan (s) / bu yüz (i): sıfat tamlaması

bu (s) / yüz (i): sıfat tamlaması

evvelden rengi yanaklarının uçlarına doğru hafifçe pembe (olan) (i) / ve (be) / şekli değişmeye yakın olan (i): bağlama grubu

şekli (ö) / değişmeye (yt) / yakın olan (y): sıfat-fiil grubu

yakın (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

evvelden (z) / rengi (ö) / yanaklarının uçlarına doğru (z) / hafifçe (z) / pembe (olan) (y): sıfat-fiil grubu

pembe (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yanaklarının uçlarına (i) / doğru (çe): edat grubu

yanaklarının (ty) / uçları (tn): belirtili isim tamlaması

dudaklarına toplanmış (i) / gibi (çe): edat grubu

dudaklarına (yt) / toplanmış (y): sıfat-fiil grubu

bütün (s) / kan (i): sıfat tamlaması

2.Eskiden ay aydınlığı gibi gözlerine ise,/ çok yıldızlı gecelerin rengini andırır laciverde yakın bir koyu gölge/ çöktü,/ fakat/ bu gölge,/ kirpiklerinin gittikçe çoğalan sürmesinden mi, yoksa göz kapaklarının adeta çürümüş gibi görünen esmerliğinden mi/ geliyor,/ bir türlü/ anlaşılıyordu.

çok yıldızlı gecelerin rengini andırır (s) / laciverde yakın bir koyu gölge (i): sıfat tamlaması

laciverde yakın (s) / bir koyu gölge (i): sıfat tamlaması

bir (s) / koyu gölge (i): sıfat tamlaması

koyu (s) / gölge (i): sıfat tamlaması

laciverde (i) / yakın (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

çok yıldızlı gecelerin rengini (bln) / andırır (y): sıfat-fiil grubu

çok yıldızlı gecelerin (ty) / rengi (tn): belirtili isim tamlaması

çok yıldızlı (s) / geceler (i): sıfat tamlaması

çok (s) / yıldızlı (i): sıfat tamlaması

eskiden (s) / ay aydınlığı gibi gözler (i): sıfat tamlaması

ay aydınlığı gibi (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

ay aydınlığı (i) / gibi (çe): edat grubu

ay (ty) / aydınlığı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

kirpiklerinin gittikçe çoğalan sürmesi (i) / yoksa (be) / göz kapaklarının adeta çürümüş gibi görünen esmerliği (i): bağlama grubu

göz kapaklarının (ty) / adeta çürümüş gibi görünen esmerliği (tn): belirtili isim tamlaması

adeta çürümüş gibi görünen (s) / esmerlik (i): sıfat tamlaması

adeta (cdö) / çürümüş gibi (z) / görünen (y): sıfat-fiil grubu

çürümüş (i) / gibi (çe): edat grubu

göz (ty) / kapakları (tn): belirtisiz isim tamlaması

kirpiklerinin (ty) / gittikçe çoğalan sürmesi (tn): belirtili isim tamlaması

gittikçe çoğalan (s) / sürme (i): sıfat tamlaması

gittikçe (z) / çoğalan (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / gölge (i): sıfat tamlaması

3.Kendisi de/ bu değişiklikten hayrete düşmüş gibiydi;/ zira,/ çehresinde/ şaşırılmış veya ürkmüş bir çocuk hali/ vardı;/ belki de/ simasına bu ifadeyi veren şey,/ kaşlarının yukarıya doğru her vakitten ziyade çekik ve gergin durmasıydı.

bu değişiklikten hayrete düşmüş (i) / gibi (çe): edat grubu

bu değişiklikten (z) / hayrete düşmüş (y): sıfat-fiil grubu

hayrete (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / değişiklik (i): sıfat tamlaması

şaşırılmış veya ürkmüş (s) / bir çocuk hali (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çocuk hali (i): sıfat tamlaması

çocuk (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

şaşırılmış (i) / veya (be) / ürkmüş (i): bağlama grubu

kaşlarının (ty) / yukarıya doğru her vakitten ziyade çekik ve gergin durması (tn): belirtili isim tamlaması

yukarıya doğru (z) / her vakitten ziyade çekik ve gergin (z) / durma (y): isim-fiil grubu

her vakitten ziyade (s) / çekik ve gergin (i): sıfat tamlaması

çekik (i) / ve (be) / gergin (i): bağlama grubu

her vakitten (i) / ziyade (çe): edat grubu

her (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

yukarıya (i) / doğru (çe): edat grubu

simasına bu ifadeyi veren (s) / şey (i): sıfat tamlaması

simasına (yt) / bu ifadeyi (bln) / veren (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / ifade (i): sıfat tamlaması

Seniha,/ bazen de/ sarhoş gibi/ görünüyordu;/ bakışlarına/ sert bir süzgülük/ ve/ yürüyüşüne,/ oturuşuna,/ kalkışına/ latif bir perişanlık/ geldi;/ rüzgârda kımıldayan dallar gibiydi./

Seniha,/ olur olmaz şeylere/ gülüyordu./ Fakat,/ bu gülüşlerde/ ruhun saffetini rencide eden bir ahenk/ vardı;/ şuh, şehvetli ve aşifte bir ahenk.../ Seniha'nın kahkahalarında,/ bir sefahat sofrasında gıdıklanan bir fahişenin sesi/ duyuluyordu./

Seniha'yı böyle sesine varıncaya dek değiştiren şey/ neydi?/ Artık/ bu,/ kimseye/ meçhul değildi./ Genç kızın etrafındakiler/ şöyle/ dursun,/ fakat/ bütün Ada halkı/ bu sırra/ tamamıyla/ vakıftı:/ Naim Efendi'nin torunu Seniha Hanım ile

Kasım Paşa'nın oğlu Faik Bey/ sevişiyorlar./ Bu sırrı ilk keşfedenlerden biri/ Necibe Hanımefendi'dir./ Sonra/ öbürleri/ sezdiler./ Vakıa,/ öteden beri,/ Faik Bey'le Seniha arasındaki münasebetin bir arkadaşlık derecesinden fazla olduğunu/ genç kızın bütün erkek ve kadın arkadaşları/ bilirlerdi./

1.Seniha,/ bazen de/ sarhoş gibi/ görünüyordu;/ bakışlarına/ sert bir süzgünlük/ ve/ yürüyüşüne,/ oturuşuna,/ kalkışına/ latif bir perişanlık/ geldi;/ rüzgârda kımıldayan dallar gibiydi.

sarhoş (i) / gibi (çe): edat grubu

sert (s) / bir süzgünlük (i): sıfat tamlaması

bir (s) / süzgünlük (i): sıfat tamlaması

latif (s) / bir perişanlık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / perişanlık (i): sıfat tamlaması

rüzgârda kımıldayan dallar (i) / gibi (çe): edat grubu

rüzgârda kımıldayan (s) / dallar (i): sıfat tamlaması

rüzgârda (yt) / kımıldayan (y): sıfat-fiil grubu

2.Seniha,/ olur olmaz şeylere/ gülüyordu.

olur olmaz (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

olur (i) / olmaz (i): tekrar grubu

3.Fakat,/ bu gülüşlerde/ ruhun saffetini rencide eden bir ahenk/ vardı;/ şuh, şehvetli ve aşifte bir ahenk...

ruhun saffetini rencide eden (s) / bir ahenk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ahenk (i): sıfat tamlaması

ruhun saffetini (bln) / rencide eden (y): sıfat-fiil grubu

rencide (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ruhun (ty) / saffeti (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / gülüşler (i): sıfat tamlaması

şuh, şehvetli ve aşifte (s) / bir ahenk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ahenk (i): sıfat tamlaması

şuh (i) / şehvetli (i) / ve (be) / aşifte (i): bağlama grubu

4.Seniha'nın kâhkahalarında,/ bir sefahat sofrasında gıdıklanan bir fahişenin sesi/ duyuluyordu.

bir sefahat sofrasında gıdıklanan bir fahişenin (ty) / sesi (tn): belirtili isim tamlaması

bir sefahat sofrasında gıdıklanan (s) / bir fahişe (i): sıfat tamlaması

bir (s) / fahişe (i): sıfat tamlaması

bir sefahat sofrasında (yt) / gıdıklanan (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / sefahat sofrası (i): sıfat tamlaması

sefahat (ty) / sofrası (tn): belirtisiz isim tamlaması

Seniha'nın (ty) / kahkahaları (tn): belirtili isim tamlaması

5.Seniha'yı böyle sesine varıncaya dek değiştiren şey/ neydi?

Seniha'yı böyle sesine varıncaya dek değiştiren (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Seniha'yı (bln) / böyle (z) / sesine varıncaya dek (z) / değiştiren (y): sıfat-fiil grubu

sesine varıncaya (i) / dek (çe): edat grubu

sesine (yt) / varınca (y): zarf-fiil grubu

6.Artık/ bu,/ kimseye/ meçhul değildi.

7.Genç kızın etrafındakiler/ şöyle/ dursun,/ fakat/ bütün Ada halkı/ bu sırra/ tamamıyla/ vakıftı:

genç kızın (ty) / etrafı (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sır (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / Ada halkı (i): sıfat tamlaması

Ada (ty) / halkı (tn): belirtisiz isim tamlaması

8.Naim Efendi'nin torunu Seniha Hanım ile Kasım Paşa'nın oğlu Faik Bey/ sevişiyorlar.

Naim Efendi'nin torunu Seniha Hanım (i) / ile (be) / Kasım Paşa'nın oğlu Faik Bey (i): bağlama grubu

Kasım Paşa'nın oğlu (s) / Faik Bey (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Kasım Paşa'nın (ty) / oğlu (tn): belirtili isim tamlaması

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

Naim Efendi'nin torunu (s) / Seniha Hanım (i): sıfat tamlaması

Seniha (i) / Hanım (u): unvan grubu

Naim Efendi'nin (ty) / torunu (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i / Efendi (u): unvan grubu

9.Bu sırrı ilk keşfedenlerden biri/ Necibe Hanımefendi'dir.

Necibe (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

bu sırrı ilk keşfedenlerden (s) / biri (i): sıfat tamlaması

bu sırrı (bln) / ilk (z) / keşfeden (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / sır (i): sıfat tamlaması

10.Sonra/ öbürleri/ sezdiler.

11.Vakıa,/ öteden beri,/ Faik Bey'le Seniha arasındaki münasebetin bir arkadaşlık derecesinden fazla olduğunu/ genç kızın bütün erkek ve kadın arkadaşları/ bilirlerdi.

genç kızın (ty) / bütün erkek ve kadın arkadaşları (tn): belirtili isim tamlaması
bütün (s) / erkek ve kadın arkadaşlar (i): sıfat tamlaması
erkek ve kadın (s) / arkadaşlar (i): sıfat tamlaması
erkek (i) / ve (be) / kadın (i): bağlama grubu
genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması
Faik Bey'le Seniha arasındaki münasebetin (ty) / bir arkadaşlık derecesinden fazla olduğu (tn): belirtili isim tamlaması
bir arkadaşlık derecesinden fazla (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
bir arkadaşlık derecesinden (i) / fazla (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)
bir (s) / arkadaşlık derecesi (i): sıfat tamlaması
arkadaşlık (ty) / derecesi (tn): belirtisiz isim tamlaması
Faik Bey'le Seniha arasındaki (s) / münasebet (i): sıfat tamlaması
Faik Bey'le Seniha (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması
Faik Bey (i) / ile (be) / Seniha (i): bağlama grubu
Faik (i) / Bey (u): unvan grubu
öteden (i / beri (çe): edat grubu

Fakat,/ buna da,/ hafif bir flört mânasını/ verirlerdi./ Zira,/ Faik Bey,/ pek çapkın bir delikanlı/ ve/ Seniha,/ pek şuh bir genç kızdı./ Aşka bu kadar kabiliyetsiz telakki edilen bu iki mevcut arasında ve bir haftalık kısa bir zaman içinde tutuşuveren sevda od'unun alevi/ gözleri/ o kadar şiddetle/ kamaştırdı,/ gittikçe,/ günden güne,/ saatten saate/ o kadar tehlikeli/ görünmeye başladı ki/ bütün o havai ve şen dostlar,/ gizli bir endişeyle/ ürkek ürkek/ yerlerine döndüler/ ve/ ateşi tutuştururları kendi hallerine ve yalnız başlarına bırakmak lüzumunu/ hissettiler./ Hatta/ Cemil'le Hakkı Celis bile/ gittiler./ Fakat,/ ne Seniha, ne Faik Bey,/ etraflarında hâsıl oluveren bu boşluktan/ asla/ haberdar olmadılar./ Bunlar,/ mizaçlarının soğukluğuna, terbiyelerinin sathiliğine, yaşlarının küçüklüğüne rağmen/ az zaman içinde/ sevda yolunun öyle bir merhalesine/ vardılar ki,/ oraya/ hiç kimsenin sesi/ gelmez/ ve/ oradan/ hiçbir şey/ gözükmeyiz./

1.Fakat,/ buna da,/ hafif bir flört mânasını/ verirlerdi.

hafif (s) / bir flört mânası (i): sıfat tamlaması
bir (s) / flört mânası (i): sıfat tamlaması
flört (ty) / mânası (tn): belirtisiz isim tamlaması

2.Zira,/ Faik Bey,/ pek çapkın bir delikanlı/ ve/ Seniha,/ pek şuh bir genç kızdı.

pek çapkın (s) / bir delikanlı (i): sıfat tamlaması
bir (s) / delikanlı (i): sıfat tamlaması

pek (s) / çapkın (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

pek şuh (s) / bir genç kız (i): sıfat tamlaması

bir (s) / genç kız (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

pek (s) / şuh (i): sıfat tamlaması

3.Aşka bu kadar kabiliyetsiz telakki edilen bu iki mevcut arasında ve bir haftalık kısa bir zaman içinde tutuşuveren sevda od'unun alevi/ gözleri/ o kadar şiddetle/ kamaştırdı,/ gittikçe,/ günden güne,/ saatten saate/ o kadar tehlikeli/ görünmeye başladı ki/ bütün o havai ve şen dostlar,/ gizli bir endişeyle/ ürkek ürkek/ yerlerine/ döndüler/ ve/ ateşi tutuşturanları kendi hallerine ve yalnız başlarına bırakmak lüzumunu/ hissettiler.

o kadar (s) / şiddet (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

aşka bu kadar kabiliyetsiz telakki edilen bu iki mevcut arasında ve bir haftalık kısa bir zaman içinde tutuşuveren sevda od'unun (ty) / alevi (tn): belirtili isim tamlaması

aşka bu kadar kabiliyetsiz telakki edilen bu iki mevcut arasında ve bir haftalık kısa bir zaman içinde tutuşuveren (s) / sevda od'u (i): sıfat tamlaması

sevda (ty) / od'u (tn): belirtisiz isim tamlaması

aşka bu kadar kabiliyetsiz telakki edilen bu iki mevcut arasında (tutuşuveren) (i) / ve (be) / bir haftalık kısa bir zaman içinde tutuşuveren (i): bağlama grubu

bir haftalık kısa bir zaman içinde (z) / tutuşuveren (y): sıfat-fiil grubu

tutuşu (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir haftalık kısa bir zaman (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir haftalık (s) / kısa bir zaman (i): sıfat tamlaması

kısa (s) / bir zaman (i): sıfat tamlaması

bir (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

bir (s) / haftalık (i): sıfat tamlaması

aşka bu kadar kabiliyetsiz telakki edilen bu iki mevcut arasında (yt) / (tutuşuveren) (y): sıfat-fiil grubu

tutuşu (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

aşka bu kadar kabiliyetsiz telakki edilen bu iki mevcut (i) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

aşka bu kadar kabiliyetsiz telakki edilen (s) / bu iki mevcut (i): sıfat tamlaması

bu (s) / iki mevcut (i): sıfat tamlaması

iki (s) / mevcut (i): sıfat tamlaması

aşka bu kadar kabiliyetsiz (z) / telakki edilen (y): sıfat-fiil grubu

telakki (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
aşka (i) / bu kadar kabiliyetsiz (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)
bu kadar (s) / kabiliyetsiz (i): sıfat tamlaması
bu (i) / kadar (çe): edat grubu
görünmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
o kadar (s) / tehlikeli (i): sıfat tamlaması
o (i) / kadar (çe): edat grubu
saatten (i) / saate (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)
günden (i) / güne (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)
ürkek (i) / ürkek (i): tekrar grubu
gizli (s) / bir endişe (i): sıfat tamlaması
bir (s) / endişe (i): sıfat tamlaması
bütün (s) / o havai ve şen dostlar (i): sıfat tamlaması
o (s) / havai ve şen dostlar (i): sıfat tamlaması
havai ve şen (s) / dostlar (i): sıfat tamlaması
havai (i) / ve (be) / şen (i): sıfat tamlaması
hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
ateşi tutuşturanları kendi hallerine ve yalnız başlarına bırakmak (ty) / lüzumu (tn): belirtisiz isim tamlaması
ateşi tutuşturanları (bln) / kendi hallerine ve yalnız başlarına (z) / bırakmak (y): isim-fiil grubu
kendi halleri (i) / ve (be) / yalnız başları (i): bağlama grubu
yalnız (s) / baş (i): sıfat tamlaması
kendi (s) / halleri (i): sıfat tamlaması
ateşi (bln) / tutuşturan (y): sıfat-fiil grubu
4.Hatta/ Cemil'le Hakkı Celis bile/ gittiler.
Cemil (i) / ile (be) / Hakkı Celis (i): bağlama grubu
Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim
5.Fakat,/ ne Seniha, ne Faik Bey,/ etraflarında hâsıl oluveren bu boşluktan/ asla/ haberdar olmadılar.
haberdar (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
etraflarında hâsıl oluveren (s) / bu boşluk (i): sıfat tamlaması
bu (s) / boşluk (i): sıfat tamlaması
etraflarında (yt) / hâsıl oluveren (y): sıfat-fiil grubu
hâsıl olu (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

hâsıl (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (be) / Seniha (i) / ne (be) / Faik Bey (i): bağlama grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

6.Bunlar,/ mizaçlarının soğukluğuna, terbiyelerinin sathiliğine, yaşlarının küçüklüğüne rağmen/ az zaman içinde/ sevda yolunun öyle bir merhalesine/ vardılar ki,/ oraya/ hiç kimsenin sesi/ gelmez/ ve/ oradan/ hiçbir şey/ gözükmeyiz.

sevda yolunun (ty) / öyle bir merhalesi (tn): belirtili isim tamlaması

öyle (s) / bir merhale (i): sıfat tamlaması

bir (s) / merhale (i): sıfat tamlaması

sevda (ty) / yolu (tn): belirtisiz isim tamlaması

az zaman (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

az (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

mizaçlarının soğukluğuna (i) / terbiyelerinin sathiliğine (i) / yaşlarının küçüklüğüne (i) / rağmen (çe): edat grubu

yaşlarının (ty) / küçüklüğü (tn): belirtili isim tamlaması

terbiyelerinin (ty) / sathiliği (tn): belirtili isim tamlaması

mizaçlarının (ty) / soğukluğu (tn): belirtili isim tamlaması

hiç kimsenin (ty) / sesi (tn): belirtili isim tamlaması

hiç (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Seniha ile Faik Bey'i yakından tanıyanlar,/ bu hale/ pek/ şaşıyorlar./ Fakat,/ bilmiyorlar ki/ aşk,/ mucizeyle/ doludur,/ daha doğrusu/ aşk,/ bizzat/ mucizedir./ Bazı erkekler/ şu veya bu tarzda kadınlardan,/ bazı kadınlar/ şu veya bu biçimde erkeklerden hoşlandıklarını/ söylerler:/ “Benim tipim şudur, benim idealim budur”/ derler,/ halbuki,/ günün birinde/ söylediklerinin büsbütün zıddını/ severler,/ aradıklarının büsbütün aksi bir insan arkasından/ koşarlar./ Faik Bey için de/ böyle/ oldu;/ bu ana kadar zevkinin en doğru ölçüsünü olgun ve usta kadınların sinesinde bulan bu genç,/ birdenbire/ Seniha'nın ham ve sert göğsünde/ hiç tatmadığı müstesna bir lezzet/ duydu./

1.Seniha ile Faik Bey'i yakından tanıyanlar,/ bu hale/ pek/ şaşıyorlar.

bu (s) / hal (i): sıfat tamlaması

Seniha ile Faik Bey'i (bln) / yakından (z) / tanıyan (y): sıfat-fiil grubu

Seniha (i) / ile (be) / Faik Bey (i): bağlama grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Fakat,/ bilmiyorlar ki/ aşk,/ mucizeyle/ doludur,/ daha doğrusu/ aşk,/ bizzat/ mucizedir.

daha (s) / doğru (i): sıfat tamlaması

3.Bazı erkekler/ şu veya bu tarzda kadınlardan,/ bazı kadınlar/ şu veya bu biçimde erkeklerden hoşlandıklarını/ söylerler:

şu veya bu biçimde erkeklerden (yt) / hoşlandıkları (y): sıfat-fiil grubu

şu veya bu biçimde (s) / erkekler (i): sıfat tamlaması

şu veya bu (s) / biçim (i): sıfat tamlaması

şu (i) / veya (be) / bu (i): bağlama grubu

bazı (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

şu veya bu tarzda kadınlardan (yt) / (hoşlandıkları) (y): sıfat-fiil grubu

şu veya bu tarzda (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

şu veya bu (s) / tarz (i): sıfat tamlaması

şu (i) / veya (be) / bu (i): bağlama grubu

bazı (s) / erkekler (i): sıfat tamlaması

4.“Benim tipim şudur, benim idealim budur”/ derler,/ halbuki,/ günün birinde/ söylediklerinin büsbütün zıddını/ severler,/ aradıklarının büsbütün aksi bir insan arkasından/ koşarlar.

“Benim tipim/ şudur,/ benim idealim/ budur” (cümle)

benim (ty) / tipim (tn): belirtili isim tamlaması

benim (ty) / idealim (tn): belirtili isim tamlaması

söylediklerinin (ty) / büsbütün zıddı (tn): belirtili isim tamlaması

büsbütün (s) / zıt (i): sıfat tamlaması

günün (ty) / biri (tn): belirtili isim tamlaması

aradıklarının büsbütün aksi bir insan (ty) / arkası (tn): belirtisiz isim tamlaması

aradıklarının büsbütün aksi (s) / bir insan (i): sıfat tamlaması

bir (s) / insan (i): sıfat tamlaması

aradıklarının (ty) / büsbütün aksi (tn): belirtili isim tamlaması

büsbütün (s) / aks (i): sıfat tamlaması

5.Faik Bey için de/ böyle/ oldu;/ bu ana kadar zevkinin en doğru ölçüsünü olgun ve usta kadınların sinesinde bulan bu genç,/ birdenbire/ Seniha'nın ham ve sert göğsünde/ hiç tatmadığı müstesna bir lezzet/ duydu.

Faik Bey (i) / için (çe): edat grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

hiç tatmadığı (s) / müstesna bir lezzet (i): sıfat tamlaması

müstesna (s) / bir lezzet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / lezzet (i): sıfat tamlaması

hiç (z) / tatmadığı (y): sıfat-fiil grubu

Seniha'nın (ty) / ham ve sert göğsü (tn): belirtili isim tamlaması

ham ve sert (s) / göğüs (i): sıfat tamlaması

ham (i) / ve (be) / sert (i): bağlama grubu

bu ana kadar zevkinin en doğru ölçüsünü olgun ve usta kadınların sinesinde bulan (s) / bu genç (i): sıfat tamlaması

bu (s) / genç (i): sıfat tamlaması

bu ana kadar (z) / zevkinin en doğru ölçüsünü (bln) / olgun ve usta kadınların sinesinde (yt) / bulan (y): sıfat-fiil grubu

olgun ve usta kadınların (ty) / sinesi (tn): belirtili isim tamlaması

olgun ve usta (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

olgun (i) / ve (be) / usta (i): bağlama grubu

zevkinin (ty) / en doğru ölçüsü (tn): belirtili isim tamlaması

en doğru (s) / ölçü (i): sıfat tamlaması

en (s) / doğru (i): sıfat tamlaması

bu ana (i) / kadar (çe): edat grubu

bu (s) / an (i): sıfat tamlaması

Vakıa/ Seniha,/ Faik Bey'in önüne/ yalnız et ve kemikten müteşekkil bir mevcut halinde/ çıkmadı;/ ona/ en ziyade/ kaplayan ve nüfuz eden bir ruh ve sihir gibi/ yaklaştı;/ öyle ki/ genç adam/ neye uğradığını/ bilmedi./ Bir hafta içinde/ kendini/ sanki on yıldan beri bu kızın âşığıymış gibi/ hissetti./

Her reziletin bir itiyat ve her itiyadın bir iptila haline girdiği maneviyatında/ Seniha'yı sevmek de/ birdenbire,/ vazgeçilemeyen itiyatlardan biri oluverdi./ O,/ şimdi/ kumara ne kadar düşkünse,/ Seniha'yı da/ o kadar/ arıyor,/ Seniha'ya da/ kendini/ o kadar düşkün/ hissediyordu./

1.Vakıa/ Seniha,/ Faik Bey'in önüne/ yalnız et ve kemikten müteşekkil bir mevcut halinde/ çıkmadı;/ ona/ en ziyade/ kaplayan ve nüfuz eden bir ruh ve sihir gibi/ yaklaştı;/ öyle ki/ genç adam/ neye uğradığını/ bilmedi.

yalnız et ve kemikten müteşekkil bir mevcut (i) / halinde (çe): edat grubu

yalnız et ve kemikten müteşekkil (s) / bir mevcut (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mevcut (i): sıfat tamlaması

yalnız et ve kemikten (i) / müteşekkil (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

yalnız (s) / et ve kemik (i): sıfat tamlaması

et (i) / ve (be) / kemik (i): bağlama grubu

Faik Bey'in (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

kaplayan ve nüfuz eden bir ruh ve sihir (i) / gibi (çe): edat grubu

kaplayan ve nüfuz eden (s) / bir ruh ve sihir (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ruh ve sihir (i): sıfat tamlaması
ruh (i) / ve (be) / sihir (i): bağlama grubu
kaplayan (i) / ve (be) / nüfuz eden (i): bağlama grubu
nüfuz (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
en (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması
neye (yt) / uğradığı (y): sıfat-fiil grubu
genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

2.Bir hafta içinde/ kendini/ sanki on yıldan beri bu kızın âşığıymış gibi/ hissetti.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
sanki on yıldan beri bu kızın âşığıymış (i) / gibi (çe): edat grubu
sanki/ on yıldan beri/ bu kızın âşığıymış (cümle)
bu kızın (ty) / âşığı (tn): belirtili isim tamlaması
bu (s) / kız (i): sıfat tamlaması
on yıldan (i) / beri (çe): edat grubu
on (s) / yıl (i): sıfat tamlaması
bir hafta (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması
bir (s) / hafta (i): sıfat tamlaması

3.Her reziletin bir itiyat ve her itiyadın bir iptila haline girdiği maneviyatında/ Seniha'yı sevmek de/ birdenbire,/ vazgeçilemeyen itiyatlardan biri oluverdi.

vazgeçilemeyen itiyatlardan biri olu (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
vazgeçilemeyen itiyatlardan biri (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
vazgeçilemeyen itiyatlardan (s) / biri (i): sıfat tamlaması
vazgeçilemeyen (s) / itiyatlar (i): sıfat tamlaması
Seniha'yı (bln) / sevmek (y): isim-fiil grubu
her reziletin bir itiyat ve her itiyadın bir iptila haline girdiği (s) / maneviyat (i): sıfat tamlaması
her reziletin bir itiyat (haline) (girdiği) / ve (be) / her itiyadın bir iptila haline girdiği (i): bağlama grubu
her itiyadın (ty) / bir iptila haline girdiği (tn): belirtili isim tamlaması
bir iptila haline (yt) / girdiği (y): sıfat-fiil grubu
bir (s) / iptila hali (i): sıfat tamlaması
iptila (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması
her (s) / itiyat (i): sıfat tamlaması

her reziletin (ty) / bir itiyat haline girdiği (tn): belirtili isim tamlaması

bir itiyat haline (yt) / girdiği (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / itiyat hali (i): sıfat tamlaması

itiyat (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

her (s) / rezilet (i): sıfat tamlaması

4.O./ şimdi/ kumara ne kadar düşkünse,/ Seniha'yı da/ o kadar/ arıyor,/ Seniha'ya da/ kendini/ o kadar düşkün/ hissediyordu.

o (i) / kadar (çe): edat grubu

kumara (yt) / ne kadar (z) / düşkünse (y): zarf-fiil grubu

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha'ya da (i) / o kadar düşkün (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

o kadar (s) / düşkün (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

Seniha,/ Faik Bey'in bu ani iptilasından/ nihayetsiz bir gurur/ duydu./ Her kadında,/ yırtıcı bir avcı hayvanattan bir şey/ vardır./ Kuşu yakalayan kedide nasıl nihayetsiz bir hazzın raşeleri ve dişlerini bir ceylanın etine geçiren aslanda ne kadar derin bir şehvetin emareleri görülürse,/ kadınlar da/ lâlettayin herhangi bir erkeği kendilerine ram etmekte/ o kadar büyük bir haz ve neşat/ duyarlar./ Bu cins sevmenin ve sevilmenin sırrı,/ yalnız bundan ibaret değildir./ Denilemez ki,/ şuh ve müstehzi Seniha,/ çapkın ve havai Faik Bey'i/ Juliette'in Romeo'yu, Leyla'nın Mecnun'u sevdiği gibi/ sevdi;/ hayır.../ Buna inanmak için,/ bu genç kızın o genç adam tarafından bundan birkaç zaman evvel nasıl lakayt ve muhakkir bir muamele gördüğünü/ unutmuş olmak lazımdır./ Seniha'yı Faik Bey'e doğru iten şey,/ ne Ada'nın mehtaplı geceleri, ılık ve mahmur fecirleri, ne çamlıkta söylenen şarkılar, içilen içkilerdir./ Onun ruhu,/ ayın ışığı ile, şarkı sesleri ve saatlerin renkleriyle beslenen coşkun ve iptidai ruhlardan değildir;/ Seniha,/ Ada'nın sevdavî gölgelerinde,/ Faik Bey'in yanbaşında/ yabani bir kedi gibi/ dolaştı/ ve/ aylardan beri/ kâh yatağının içinde, kâh tuvalet masasının başında bilemediği tırnaklarını nefret ve gayza yakın bir hırsla batırmak istediği etin en yumuşak tarafını, en gafil anını yoklamakla/ meşgul oldu./ Ne vakit ki/ buna/ muvaffak oldu,/ avını başkalarından kaçırmak, uzaklara götürmek, yalnız ve asude kalmak ihtiyacını/ hissetti./ Sabahları,/ Madam Kronski'nin refakatinde/ Ada'nın تنها sahillerinde/ denize/ giriyorlardı./ Seniha/ bir kayanın arkasında,/ Faik Bey/ diğer kayanın arkasında,/ gizlenerek/ soyunuyor,/ sonra/ biri kırmızı, öbürü siyah banyo kostümleriyle/ kendilerini/ yavaşça/ dalgalara/ bırakıyorlardı./ Faik Bey,/ Seniha'ya/ yüzme talimleri yaptırıyordu;/ kâh bir eliyle belinin altından, diğeriyle ayaklarının ucunda tutup sırt üstü yatmayı, kâh karnı ile göğsü arasındaki noktayı avucunun içine dayayarak ve öbürleriyle ensesinden iterek dalıp çıkmayı; kâh omuzlarından tutarak yarı oturmuş bir vaziyette yüzmeyi/ öğretiyordu./ Kâh/ yan yana yüzerlerken/ kendini takip etsin diye,/ onu yarı yolda bırakarak/ geniş kulaçlarla/ uzaklaşıp gidiyordu./ O zaman/ Seniha/ yalvarmaya,

haykırmaya başlıyordu/ ve/ Madam Kronski/ sahilden/ ayağa kalkarak/ suni bir telaşla:/

“Dönünüz, dönünüz artık, çocuklar!..” diye/ sesleniyordu./

1.Seniha,/ Faik Bey’in bu ani iptilasından/ nihayetsiz bir gurur/ duydu.

nihayetsiz (s) / bir gurur (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gurur (i): sıfat tamlaması

Faik Bey’in (ty) / bu ani iptilas (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / ani iptila (i): sıfat tamlaması

ani (s) / iptila (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Her kadında,/ yırtıcı bir avcı hayvanattan bir şey/ vardır.

yırtıcı bir avcı hayvanattan (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

yırtıcı (s) / bir avcı hayvanat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / avcı hayvanat (i): sıfat tamlaması

avcı (s) / hayvanat (i): sıfat tamlaması

her (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

3.Kuşu yakalayan kedide nasıl nihayetsiz bir hazzın raşeleri ve dişlerini bir ceylanın etine geçiren aslanda ne kadar derin bir şehvetin emareleri görülürse,/ kadınlar da/ lâlettayin herhangi bir erkeği kendilerine ram etmekte/ o kadar büyük bir haz ve neşat/ duyarlar.

o kadar büyük (s) / bir haz ve neşat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / haz ve neşat (i): sıfat tamlaması

haz (i) / ve (be) / neşat (i): sıfat tamlaması

o kadar (s) / büyük (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

lâlettayin herhangi bir erkeği (bln) / kendilerine (yt) / ram etmek (y): isim-fiil grubu

ram (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

lâlettayin (s) / herhangi bir erkek (i): sıfat tamlaması

herhangi (s) / bir erkek (i): sıfat tamlaması

bir (s) / erkek (i): sıfat tamlaması

kuşu yakalayan kedide nasıl nihayetsiz bir hazzın raşeleri (görülürse) (i) / ve (be) / dişlerini bir ceylanın etine geçiren aslanda ne kadar derin bir şehvetin emareleri görülürse (i): bağlama grubu

dişlerini bir ceylanın etine geçiren aslanda (yt) / ne kadar derin bir şehvetin emareleri (ö) / görülürse (y): zarf-fiil grubu

ne kadar derin bir şehvetin (ty) / emareleri (tn): belirtili isim tamlaması
ne kadar derin (s) / bir şehvet (i): sıfat tamlaması
bir (s) / şehvet (i): sıfat tamlaması
ne kadar (s) / derin (i): sıfat tamlaması
ne (i) / kadar (çe): edat grubu
dişlerini bir ceylanın etine geçiren (s) / aslan (i): sıfat tamlaması
dişlerini (bln) / bir ceylanın etine (yt) / geçiren (y): sıfat-fiil grubu
bir ceylanın (ty) / eti (tn): belirtili isim tamlaması
bir (s) / ceylan (i): sıfat tamlaması
kuşu yakalayan kedide (yt) / nasıl (z) / nihayetsiz bir hazzın raşeleri (ö) / (görülürse) (y): zarf-fiil grubu
nihayetsiz bir hazzın (ty) / raşeleri (tn): belirtili isim tamlaması
nihayetsiz (s) / bir haz (i): sıfat tamlaması
bir (s) / haz (i): sıfat tamlaması
kuşu yakalayan (s) / kedi (i): sıfat tamlaması
kuşu (bln) / yakalayan (y): sıfat-fiil grubu

4.Bu cins sevmenin ve sevilmenin sırrı,/ yalnız/ bundan ibaret değildir.

bundan (i) / ibaret (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)
bu cins sevmenin ve sevilmenin (ty) / sırrı (tn): belirtili isim tamlaması
bu cins (s) / sevme ve sevilme (i): sıfat tamlaması
sevme (i) / ve (be) / sevilme (i): bağlama grubu
bu (s) / cins (i): sıfat tamlaması

5.Denilemez ki,/ şuh ve müstehzi Seniha,/ çapkın ve havai Faik Bey'i/ Juliette'in Romeo'yu, Leyla'nın Mecnun'u sevdiği gibi/ sevdi;/ hayır...

Juliette'in Romeo'yu (sevdiği) (i) / Leyla'nın Mecnun'u sevdiği (i) / gibi (çe): edat grubu
Leyla'nın (ty) / Mecnun'u sevdiği (tn): belirtili isim tamlaması
Mecnun'u (bln) / sevdiği (y): sıfat-fiil grubu
Juliette'in (ty) / Romeo'yu (sevdiği) (tn): belirtili isim tamlaması
Romeo'yu (bln) / (sevdiği) (y): sıfat-fiil grubu
çapkın ve havai (s) / Faik Bey (i): sıfat tamlaması
Faik (i) / Bey (u): unvan grubu
çapkın (i) / ve (be) / havai (i): bağlama grubu
şuh ve müstehzi (s) / Seniha (i): sıfat tamlaması
şuh (i) / ve (be) / müstehzi (i): bağlama grubu

6.Buna inanmak için,/ bu genç kızın o genç adam tarafından bundan birkaç zaman evvel nasıl lakayt ve muhakkir bir muamele gördüğünü/ unutmuş olmak lazımdır.

unutmuş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu genç kızın (ty) / o genç adam tarafından bundan birkaç zaman evvel nasıl lakayt ve muhakkir bir muamele gördüğü (tn): belirtili isim tamlaması

o genç adam tarafından (z) / bundan birkaç zaman evvel (z) / nasıl lakayt ve muhakkir bir muamele (bsn) / gördüğü (y): sıfat-fiil grubu

nasıl (s) / lakayt ve muhakkir bir muamele (i): sıfat tamlaması

lakayt ve muhakkir (s) / bir muamele (i): sıfat tamlaması

bir (s) / muamele (i): sıfat tamlaması

lakayt (i) / ve (be) / muhakkir (i): bağlama grubu

bundan (i) / birkaç zaman evvel (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

birkaç zaman (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

o genç adam (i) / tarafından (çe): edat grubu

o (s) / genç adam (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bu (s) / genç kız (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

buna inanmak (i) / için (çe): edat grubu

buna (yt) / inanmak (y): isim-fiil grubu

7.Seniha'yı Faik Bey'e doğru iten şey,/ ne Ada'nın mehtaplı geceleri, ılık ve mahmur fecirleri, ne çamlıkta söylenen şarkılar, içilen içkilerdir.

ne (be) / Ada'nın mehtaplı geceleri, ılık ve mahmur fecirleri (i) / ne (be) / çamlıkta söylenen şarkılar (i) / içilen içkiler (i): bağlama grubu

içilen (s) / içkiler (i): sıfat tamlaması

çamlıkta söylenen (s) / şarkılar (i): sıfat tamlaması

çamlıkta (yt) / söylenen (y): sıfat-fiil grubu

Ada'nın (ty) / mehtaplı geceleri (tn) / ılık ve mahmur fecirleri (tn): belirtili isim tamlaması

ılık ve mahmur (s) / fecirler (i): sıfat tamlaması

ılık (i) / ve (be) / mahmur (i): bağlama grubu

mehtaplı (s) / geceler (i): sıfat tamlaması

Seniha'yı Faik Bey'e doğru iten (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Seniha'yı (bln) / Faik Bey'e doğru (z) / iten (y): sıfat-fiil grubu

Faik Bey'e (i) / doğru (çe): edat grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

8.Onun ruhu,/ ayın ışığı ile, şarkı sesleri ve saatlerin renkleriyle beslenen coşkun ve iptidai ruhlardan değildir;/ Seniha,/ Ada'nın sevdavî gölgelerinde,/ Faik Bey'in yanbaşında/ yabancı bir kedi gibi/ dolaştı/ ve/ aylardan beri/ kâh yatağının içinde, kâh tuvalet masasının başında bilemediği tırnaklarını nefret ve gayza yakın bir hırsla batırmak istediği etin en yumuşak tarafını, en gafil anını yoklamakla/ meşgul oldu.

ayın ışığı ile, şarkı sesleri ve saatlerin renkleriyle beslenen (s) / coşkun ve iptidai ruhtar (i): sıfat tamlaması

coşkun ve iptidai (s) / ruhtar (i): sıfat tamlaması

coşkun (i) / ve (be) / iptidai (i): bağlama grubu

ayın ışığı ile (z) / şarkı sesleri ve saatlerin renkleriyle (z) / beslenen (y): sıfat-fiil grubu

şarkı sesleri (i) / ve (be) / saatlerin renkleri (i): bağlama grubu

saatlerin (ty) / renkleri (tn): belirtili isim tamlaması

şarkı (ty) / sesleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

ayın ışığı (i) / ile (çe): edat grubu

ayın (ty) / ışığı (tn): belirtili isim tamlaması

onun (ty) / ruhu (tn): belirtili isim tamlaması

yabancı bir kedi (i) / gibi (çe): edat grubu

yabancı (s) / bir kedi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kedi (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'in (ty) / yanbaşı (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Ada'nın (ty) / sevdavî gölgeleri (tn): belirtili isim tamlaması

sevdavî (s) / gölgeler (i): sıfat tamlaması

meşgul (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kâh yatağının içinde, kâh tuvalet masasının başında bilemediği tırnaklarını nefret ve gayza yakın bir hırsla batırmak istediği etin en yumuşak tarafını, en gafil anını (bln) / yoklamak (y): isim-fiil grubu

kâh yatağının içinde, kâh tuvalet masasının başında bilemediği tırnaklarını nefret ve gayza yakın bir hırsla batırmak istediği etin (ty) / en yumuşak tarafı (tn) / en gafil anı (tn): belirtili isim tamlaması

en gafil (s) / an (i): sıfat tamlaması

en (s) / gafil (i): sıfat tamlaması

en yumuşak (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

en (s) / yumuşak (i): sıfat tamlaması

kâh yatağının içinde, kâh tuvalet masasının başında bilemediği tırnaklarını nefret ve gayza yakın bir hırsla batırmak istediği (s) / et (i): sıfat tamlaması

kâh yatağının içinde, kâh tuvalet masasının başında bilediği tırnaklarını (bln) / nefret ve gayza yakın bir hırsla (z) / batırmak istediği (y): sıfat-fiil grubu

batırmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

nefret ve gayza yakın (s) / bir hırs (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hırs (i): sıfat tamlaması

nefret ve gayza (i) / yakın (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

nefret (i) / ve (be) / gayz (i): bağlama grubu

kâh yatağının içinde, kâh tuvalet masasının başında bilediği (s) / tırnaklar (i): sıfat tamlaması

kâh yatağının içinde, kâh tuvalet masasının başında (yt) / bilediği (y): sıfat-fiil grubu

kâh (be) / yatağının içi (i) / kâh (be) / tuvalet masasının başı (i): bağlama grubu

tuvalet masasının (ty) / başı (tn): belirtili isim tamlaması

tuvalet (ty) / masası (tn): belirtisiz isim tamlaması

yatağının (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

aylardan (i) / beri (çe): edat grubu

9.Ne vakit ki/ buna/ muvaffak oldu,/ avını başkalarından kaçırmak, uzaklara götürmek, yalnız ve asude kalmak ihtiyacını/ hissetti.

ne (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

muvaffak (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

avını başkalarından kaçırmak (ty) / uzaklara götürmek (ty) / yalnız ve asude kalmak (ty) / ihtiyacı (tn): belirtisiz isim tamlaması

yalnız ve asude (z) / kalmak (y): isim-fiil grubu

yalnız (i) / ve (be) / asude (i): bağlama grubu

uzaklara (yt) / götürmek (y): isim-fiil grubu

avını (bln) / başkalarından (yt) / kaçırmak (y): isim-fiil grubu

10.Sabahları,/ Madam Kronski'nin refakatinde/ Ada'nın تنها sahillerinde/ denize/ giriyorlardı.

Ada'nın (ty) / تنها sahilleri (tn): belirtili isim tamlaması

tenha (s) / sahiller (i): sıfat tamlaması

Madam Kronski'nin (ty) / refakati (tn): belirtili isim tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

11.Seniha/ bir kayanın arkasında,/ Faik Bey/ diğer kayanın arkasında,/ gizlenerek/ soyunuyor,/ sonra/ biri/ kırmızı,/ öbürü/ siyah banyo kostümleriyle/ kendilerini/ yavaşça/ dalgalara/ bırakıyorlardı.

diğer kayanın (ty) / arkası (tn): belirtili isim tamlaması

diğer (s) / kaya (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

bir kayanın (ty) / arkası (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / kaya (i): sıfat tamlaması

siyah (s) / banyo kostümleri (i): sıfat tamlaması

banyo (ty) / kostümü (tn): belirtisiz isim tamlaması

12.Faik Bey,/ Seniha'ya/ yüzme talimleri yaptırıyordu;/ kâh bir eliyle belinin altından, diğeriyle ayaklarının ucundan tutup sırt üstü yatmayı, kâh karnı ile göğsü arasındaki noktayı avucunun içine dayayarak ve öbürleriyle ensesinden iterek dalıp çıkmayı; kâh omuzlarından tutarak yarı oturmuş bir vaziyette yüzmeyi/ öğretiyordu.

yüzme talimleri (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yüzme (ty) / talimleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

kâh (be) / bir eliyle belinin altından, diğeriyle ayaklarının ucundan tutup sırt üstü yatma (i) / kâh (be) / karnı ile göğsü arasındaki noktayı avucunun içine dayayarak ve öbürleriyle ensesinden iterek dalıp çıkma (i) / kâh (be) / omuzlarından tutarak yarı oturmuş bir vaziyette yüzme (i): bağlama grubu

omuzlarından tutarak (z) / yarı oturmuş bir vaziyette (z) / yüzme (y): isim-fiil grubu

yarı oturmuş (s) / bir vaziyet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / vaziyet (i): sıfat tamlaması

yarı (z) / oturmuş (y): sıfat-fiil grubu

omuzlarından (yt) / tutarak (y): zarf-fiil grubu

karnı ile göğsü arasındaki noktayı avucunun içine dayayarak ve öbürleriyle ensesinden iterek (z) / dalıp çıkma (y): isim-fiil grubu

dalıp (f) / çık- (f): tekrar grubu

karnı ile göğsü arasındaki noktayı avucunun içine dayayarak (i) / ve (be) / öbürleriyle ensesinden iterek (i): bağlama grubu

öbürleriyle (z) / ensesinden (yt) / iterek (y): zarf-fiil grubu

karnı ile göğsü arasındaki noktayı (bln) / avucunun içine (yt) / dayayarak (y): zarf-fiil grubu

avucunun (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

karnı ile göğsü arasındaki (s) / nokta (i): sıfat tamlaması

karnı ile göğsü (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

karnı (i) / ile (be) / göğüs (i): bağlama grubu

bir eliyle belinin altından (tutup) (z) / diğeriyle ayaklarının ucundan tutup (z) / sırt üstü (z) / yatma (y): isim-fiil grubu

sırt (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

diğeriyle (z) / ayaklarının ucundan (yt) / tutup (y): zarf-fiil grubu

ayaklarının (ty) / ucu (tn): belirtili isim tamlaması

bir eliyle (z) / belinin altından (yt) / (tutup) (y): zarf-fiil grubu

belinin (ty) / altı (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / el (i): sıfat tamlaması

13.Kâh/ yan yana yüzerlerken/ kendini takip etsin diye,/ onu yarı yolda bırakarak/ geniş kulaçlarla/ uzaklaşıp gidiyordu.

uzaklaşıp (f) / git- (f): tekrar grubu

onu (bln) / yarı yolda (yt) / bırakarak (y): zarf-fiil grubu

yarı (s) / yol (i): sıfat tamlaması

kendini takip etsin (i) / diye (çe): edat grubu

kendini / takip etsin (cümle)

takip (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yan yana (z) / yüzerlerken (y): zarf-fiil grubu

yan (i) / yana (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

14.O zaman/ Seniha/ yalvarmaya, haykırmaya başlıyordu/ ve/ Madam Kronski/ sahilden/ ayağa kalkarak/ suni bir telaşla:/ “Dönünüz, dönünüz artık, çocuklar!..” diye/ sesleniyordu.

yalvarmaya (i) / haykırmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

o (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

“Dönünüz, dönünüz artık, çocuklar!..” (i) / diye (çe): edat grubu

“Dönünüz,/ dönünüz/ artık,/ çocuklar!..” (cümle)

sunî (s) / bir telaş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / telaş (i): sıfat tamlaması

ayağa (i) / kalk- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

Denizden çıktıktan sonra/ uzun müddet/ yan yana/ yürüyorlardı;/ Faik Bey,/ ona/ Avrupa hayatına ait hikâyeler/ anlatıyordu./ Bu hikâyelere/ genç kızı güldürecek, merakını celbedecek, hayrete düşürecek bir sürü acayip, hoş ve rindane tafsilat/ karıştırıyordu./ Ara sıra bir gölgelikte durup/ susuyorlar/ ve/ göz göze/ bakıyorlardı./ Bazen/ ağaçların arasında/ küçük çocuklar gibi/ birbirlerini/ kovalıyorlardı./ Genç adam,/ vücudunun adalî taraflarını gösteren ve göğsünü yarı açık bırakan beyaz tenis kıyafetiyle ve hafif beyaz ayakkabularıyla/ bir tazı gibi/ zarif ve çevikti./

1.Denizden çıktıktan sonra/ uzun müddet/ yan yana/ yürüyorlardı;/ Faik Bey,/ ona/ Avrupa hayatına ait hikâyeler/ anlatıyordu.

yan (i) / yana (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

uzun (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

denizden çıktıktan (i) / sonra (çe): edat grubu

denizden (yt) / çıktıktan (y): zarf-fiil grubu

Avrupa hayatına ait (s) / hikâyeler (i): sıfat tamlaması

Avrupa hayatına (i) / ait (çe): edat grubu

Avrupa (ty) / hayatı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Bu hikâyelere/ genç kızı güldürecek, merakını celbedecek, hayrete düşürecek bir sürü acayip, hoş ve rindane tafsilat/ karıştırıyordu.

genç kızı güldürecek (s) / merakını celbedecek (s) / hayrete düşürecek (s) / bir sürü acayip, hoş ve rindane tafsilat (i): sıfat tamlaması

bir sürü (s) / acayip, hoş ve rindane tafsilat (i): sıfat tamlaması

acayip, hoş ve rindane (s) / tafsilat (i): sıfat tamlaması

acayip (i) / hoş (i) / ve (be) / rindane (i): bağlama grubu

bir (s) / sürü (i): sıfat tamlaması

hayrete (i) / düşür- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

merakını (bln) / celbedecek (y): sıfat-fiil grubu

celb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

genç kızı (bln) / güldürecek (y): sıfat-fiil grubu

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

bu (s) / hikâyeler (i): sıfat tamlaması

3.Ara sıra bir gölgelikte durup/ susuyorlar/ ve/ göz göze/ bakışıyorlardı.

ara sıra (z) / bir gölgelikte (yt) / durup (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / gölgelik (i): sıfat tamlaması

ara (i) / sıra (i): tekrar grubu

göz (i) / göze (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

4.Bazen/ ağaçların arasında/ küçük çocuklar gibi/ birbirlerini/ kovalıyorlardı.

küçük çocuklar (i) / gibi (çe): edat grubu

küçük (s) / çocuklar (i): sıfat tamlaması

ağaçların (ty) / arası (tn): belirtili isim tamlaması

5.Genç adam,/ vücudunun adalî taraflarını gösteren ve göğsünü yarı açık bırakan beyaz tenis kıyafetiyle ve hafif beyaz ayakkabılarıyla/ bir tazı gibi/ zarif ve çevikti.

zarif (i) / ve (be) / çevik (i): bağlama grubu

bir tazı (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / tazı (i): sıfat tamlaması

vücudunun adalî taraflarını gösteren ve göğsünü yarı açık bırakan beyaz tenis kıyafeti (i) / ve (be) / hafif beyaz ayakkabılar (i): bağlama grubu

hafif (s) / beyaz ayakkabılar (i): sıfat tamlaması

beyaz (s) / ayakkabılar (i): sıfat tamlaması

vücudunun adalî taraflarını gösteren ve göğsünü yarı açık bırakan (s) / beyaz tenis kıyafeti (i): sıfat tamlaması

beyaz (s) / tenis kıyafeti (i): sıfat tamlaması

tenis (ty) / kıyafeti (tn): belirtisiz isim tamlaması

vücudunun adalî taraflarını gösteren (i) / ve (be) / göğsünü yarı açık bırakan (i): bağlama grubu

göğsünü (bln) / yarı açık (z) / bırakan (y): sıfat-fiil grubu

yarı (s) / açık (y): sıfat tamlaması

vücudunun adalî taraflarını (bln) / gösteren (y): sıfat-fiil grubu

vücudunun (ty) / adalî tarafları (tn): belirtili isim tamlaması

adalî (s) / taraflar (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

Seniha'ya/ çok maharetli jimnastik hareketleri/ yaptırıyordu./ Genç kız,/ düzgün cevval ve taze bir erkek vücudunun bütün sırlarını/ bu hareketlerde,/ bu oyunlarda/ öğreniyor,/ hayran kalıyordu./ Ekseriya/ öğle yemeğini,/ kâh Faik, Necibe Hanım'ın köşkünde kalmak, kâh Seniha, Faik'in oteline gitmek suretiyle/ beraber/ yiyorlardı./ Gerçi/ Seniha,/ Faik Bey'in oteline gitmekte/ epeyce/ müşkülât çekiyordu./ Fakat/ bu oteldeki yemek saatleri/ -bahusus/ akşam yemekleri-/ genç kızın/ o kadar/ hoşuna gidiyor,/ o muhitin havasından/ bütün hülyalarını okşayan öyle bir koku/ buluyordu ki,/ her şeye rağmen/ bir hafta zarfında iki üç defa gittiği/ oldu./ Faik,/ Seniha'nın ikinci ziyaretinde,/ sofralarına/ oteldeki Hristiyan dostlarından bazılarını/ davet etti/ ve/ yemeğin sonuna doğru/ şampanyalar/ açtırdı./ Sonra/ otelin hususi bir köşesine çekilip/ dans ettiler./ Bunun içindir ki/ Seniha,/ Faik Bey'e gitmeyi,/ Faik Bey'in kendisine gelmesine/ tercih ediyordu;/ zira,/ halasının evinde/ sofrâ saatleri/ pek o kadar ferahlı/ geçmiyordu./ Necibe Hanımefendi,/ muttasıl/ söylüyor,/ kâh hatıralarından, kâh tasavvurlarından/ bahsediyordu;/ ne bu hatıralar, ne de tasavvurlar/ iki gence/ hiçbir alâka vermiyor,/ canlarını sıkıyordu./

1.Seniha'ya/ çok maharetli jimnastik hareketleri/ yaptırıyordu.

çok maharetli (s) / jimnastik hareketleri (i): sıfat tamlaması

jimnastik (ty) / hareketleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

çok (s) / maharetli (i): sıfat tamlaması

2.Genç kız,/ düzgün cevval ve taze bir erkek vücudunun bütün sırlarını/ bu hareketlerde,/ bu oyunlarda/ öğreniyor,/ hayran kalıyordu.

bu (s) / oyunlar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / hareketler (i): sıfat tamlaması

düzgün cevval ve taze bir erkek vücudunun (ty) / bütün sırları (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / sırlar (i): sıfat tamlaması

düzgün cevval ve taze (s) / bir erkek vücudu (i): sıfat tamlaması

bir (s) / erkek vücudu (i): sıfat tamlaması

erkek (tn) / vücudu (tn): belirtisiz isim tamlaması

düzgün (i) / cevval (i) / ve (be) / taze (i): bağlama grubu

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

hayran (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

3.Ekseriya/ öğle yemeğini,/ kâh Faik, Necibe Hanım'ın köşkünde kalmak, kâh Seniha, Faik'in oteline gitmek suretiyle/ beraber/ yiyorlardı.

kâh Faik, Necibe Hanım'ın köşkünde kalmak, kâh Seniha, Faik'in oteline gitmek (i) / suretiyle (çe): edat grubu

kâh (be) / Faik, Necibe Hanım'ın köşkünde kalmak (i) / kâh (be) / Seniha, Faik'in oteline gitmek (i): bağlama grubu

Seniha (ö) / Faik'in oteline (yt) / gitmek (y): isim-fiil grubu

Faik'in (ty) / oteli (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (ö) / Necibe Hanım'ın köşkünde (yt) / kalmak (y): isim-fiil grubu

Necibe Hanım'ın (ty) / köşkü (tn): belirtili isim tamlaması

Necibe (i) / Hanım (u): unvan grubu

öğle (ty) / yemeği (tn): belirtisiz isim tamlaması

4.Gerçi/ Seniha,/ Faik Bey'in oteline gitmekte/ epeyce/ müşkülât çekiyordu.

müşkülât (i) / çek- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Faik Bey'in oteline (yt) / gitmek (y): isim-fiil grubu

Faik Bey'in (ty) / oteli (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

5.Fakat/ bu oteldeki yemek saatleri/ -bahusus/ akşam yemekleri-/ genç kızın/ o kadar/ hoşuna gidiyor,/ o muhitin havasından/ bütün hülyalarını okşayan öyle bir koku/ buluyordu ki,/ her şeye rağmen/ bir hafta zarfında iki üç defa gittiği/ oldu.

genç kızın hoşuna (i) / git- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

genç kızın (ty) / hoşu (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

akşam (ty) / yemekleri (tn): belirtisiz isim tamlaması
bu oteldeki (s) / yemek saatleri (i): sıfat tamlaması
yemek (ty) / saatleri (tn): belirtisiz isim tamlaması
bu (s) / otel (i): sıfat tamlaması
bütün hülyalarını okşayan (s) / öyle bir koku (i): sıfat tamlaması
öyle (s) / bir koku (i): sıfat tamlaması
bir (s) / koku (i): sıfat tamlaması
bütün hülyalarını (bln) / okşayan (y): sıfat-fiil grubu
bütün (s) / hülyalar (i): sıfat tamlaması
o muhitin (ty) / havası (tn): belirtili isim tamlaması
o (s) / muhit (i): sıfat tamlaması
bir hafta zarfında (z) / iki üç defa (z) / gittiği (y): sıfat-fiil grubu
iki üç (s) / defa (i): sıfat tamlaması
iki (i) / üç (i): tekrar grubu
bir hafta (i) / zarfında (çe): edat grubu
bir (s) / hafta (i): sıfat tamlaması
her şeye (i) / rağmen (çe): edat grubu
her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

6.Faik,/ Seniha'nın ikinci ziyaretinde,/ sofralarına/ oteldeki Hıristiyan dostlarından bazılarını/ davet etti/ ve/ yemeğin sonuna doğru/ şampanyalar/ açtırdı.

davet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
oteldeki Hıristiyan dostlarından (s) / bazıları (i): sıfat tamlaması
oteldeki (s) / Hıristiyan dostlar (i): sıfat tamlaması
Hıristiyan (s) / dostlar (i): sıfat tamlaması
Seniha'nın (ty) / ikinci ziyareti (tn): belirtili isim tamlaması
ikinci (s) / ziyaret (i): sıfat tamlaması
yemeğin sonuna (i) / doğru (çe): edat grubu
yemeğin (ty) / sonu (tn): belirtili isim tamlaması

7.Sonra/ otelin hususi bir köşesine çekilip/ dans ettiler.

dans (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
otelin hususi bir köşesine (yt) / çekilip (y): zarf-fiil grubu
otelin (ty) / hususi bir köşesi (tn): belirtili isim tamlaması
hususi (s) / bir köşe (i): sıfat tamlaması
bir (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

8.Bunun içindir ki/ Seniha,/ Faik Bey'e gitmeyi,/ Faik Bey'in kendisine gelmesine/ tercih ediyordu;/ zira,/ halasının evinde/ sofrta saatleri/ pek o kadar ferahlı/ geçmiyordu.

bunun (i) / için (çe): edat grubu

tercih (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Faik Bey'in (ty) / kendisine gelmesi (tn): belirtili isim tamlaması

kendisine (yt) / gelme (y): isim-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Faik Bey'e (yt) / gitme (y): isim-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

pek o kadar (s) / ferahlı (i): sıfat tamlaması

pek (s) / o kadar (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

sofrta (ty) / saatleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

halasının (ty) / evi (tn): belirtili isim tamlaması

9.Necibe Hanımefendi,/ muttasıl/ söylüyor,/ kâh hatıralarından, kâh tasavvurlarından/ bahsediyordu;/ ne bu hatıralar, ne de bu tasavvurlar/ iki gence/ hiçbir alâka vermiyor,/ canlarını sıkıyordu.

Necibe (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kâh (be) / hatıralar (i) / kâh (be) / tasavvurlar (i): bağlama grubu

hiçbir alâka (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

hiçbir (s) / alâka (i): sıfat tamlaması

iki (s) / genç (i): sıfat tamlaması

ne (be) / bu hatıralar (i) / ne de (be) / bu tasavvurlar (i): bağlama grubu

bu (s) / tasavvurlar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / hatıralar (i): sıfat tamlaması

canlarını (i) / sık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Yemekten sonra,/ yumuşak ve geniş kanepelerde, gevşek gevşek uzanılan, tembel tembel konuşulan, veyahut dalgın bir tavırla ekarte ve piket partileri yapılan ılık gölgeli saatler/ geliyordu./ En ziyade/ bu durgun saatlerdedir ki,/ Faik Bey,/ genç kızın önünde/ için için/ sarsıldığını/ hissederdi/ ve/ Seniha'nın mahmurlaşan gözleri,/ genç adama bakarken/ bazı karanlık geceler uzak ufuklarda çakan şimşeklere benzer pırıltılarla/ dolardı./ Saatlerce/ ağızları/ susar;/ fakat/ gözleri, elleri, ayakları ve vücutları/ hiç dinmeyen bir hareketle/ konuşurdu./ Bu saatlerde/ her nedense,/ ne Madam Kronski, ne de Necibe Hanımefendi/ yanlarından/ hiç/ ayrılmazdı,/ vakta/ ağyar önünde bu sessiz lisanı konuşmakta ve derinden derine birbirini istemekte/ olgun, arif ruhlar için/ serbest

visallerden ve en geniş hasbıhallerden bin kat daha tatlı bir lezzet/ vardı./ Fakat/ bu iki genç,/ henüz bu sırra eremedikleri için/ sabırsızlanıyorlar,/ öfkeleniyorlardı./ Akşam üstü olup da gezintiye çıktıkları veya geceleyin bahçede yalnız kaldıkları zaman,/ ölçüsüz bir coşkununla/ sarılıyorlar,/ öpüşüyorlardı./ Kaç defa/ Necibe Hanımefendi,/ yarı karanlıkta,/ balkonun bir köşesinde,/ bunları/ bu halde/ seyretti;/ kaç defa/ Madam Kronski,/ Faik'in kolu Seniha'nın beline dolanırken veya Seniha'nın başı Faik'in göğsüne yaslanırken/ üstlerine geliverdi./

1.Yemekten sonra,/ yumuşak ve geniş kanepelerde, gevşek gevşek uzanılan, tembel tembel konuşulan, veyahut dalgın bir tavırla ekarte ve piket partileri yapılan ılık gölgeli saatler/ geliyordu.

yumuşak ve geniş kanepelerde, gevşek gevşek uzanılan, tembel tembel konuşulan, veyahut dalgın bir tavırla ekarte ve piket partileri yapılan (s) / ılık gölgeli saatler (i): sıfat tamlaması

ılık (s) / gölgeli saatler (i): sıfat tamlaması

gölgeli (s) / saatler (i): sıfat tamlaması

yumuşak ve geniş kanepelerde, gevşek gevşek uzanılan (i) / tembel tembel konuşulan (i) / veyahut (be) / dalgın bir tavırla ekarte ve piket partileri yapılan (i): bağlama grubu

dalgın bir tavırla (z) / ekarte ve piket partileri yapılan (y): sıfat-fiil grubu

ekarte ve piket partileri (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ekarte ve piket (ty) / partileri (tn): belirtisiz isim tamlaması

ekarte (i) / ve (be) / piket (i): bağlama grubu

dalgın (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

tembel tembel (z) / konuşulan (y): sıfat-fiil grubu

tembel (i) / tembel (i): tekrar grubu

yumuşak ve geniş kanepelerde (yt) / gevşek gevşek (z) / uzanılan (y): sıfat-fiil grubu

gevşek (i) / gevşek (i): tekrar grubu

yumuşak ve geniş (s) / kanepeler (i): sıfat tamlaması

yumuşak (i) / ve (be) / geniş (i): bağlama grubu,

yemekten (i) / sonra (çe): edat grubu

2.En ziyade/ bu durgun saatlerdedir ki,/ Faik Bey,/ genç kızın önünde/ için için/ sarsıldığını/ hissedirdi/ ve/ Seniha'nın mahmurlaşan gözleri,/ genç adama bakarken/ bazı karanlık geceler uzak ufuklarda çakan şimşeklere benzer pırıltılarla/ dolardı.

bu (s) / durgun saatler (i): sıfat tamlaması

durgun (s) / saatler (i): sıfat tamlaması

en (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

için (i) / için (i): tekrar grubu

genç kızın (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

bazı karanlık geceler uzak ufuklarda çakan şimşeklere benzer (s) / pırıltılar (i): sıfat tamlaması

bazı karanlık geceler uzak ufuklarda çakan şimşeklere (yt) / benzer (y): sıfat-fiil grubu

bazı karanlık geceler uzak ufuklarda çakan (s) / şimşekler (i): sıfat tamlaması

bazı karanlık geceler (z) / uzak ufuklarda (yt) / çakan (y): sıfat-fiil grubu

uzak (s) / ufuklar (i): sıfat tamlaması

bazı (s) / karanlık geceler (i): sıfat tamlaması

karanlık (s) / geceler (i): sıfat tamlaması

genç adama (yt) / bakarken (y): zarf-fiil grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / mahmurlaşan gözleri (tn): belirtili isim tamlaması

mahmurlaşan (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

3.Saatlerce/ ağızları/ susar;/ fakat/ gözleri, elleri, ayakları ve vücutları/ hiç dinmeyen bir hareketle/ konuşurdu.

hiç dinmeyen (s) / bir hareket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

hiç (z) / dinmeyen (y): sıfat-fiil grubu

gözler (i) / eller (i) / ayaklar (i) / ve (be) / vücutlar (i): bağlama grubu

4.Bu saatlerde/ her nedense,/ ne Madam Kronski, ne de Necibe Hanımefendi/ yanlarından/ hiç/ ayrılmazdı,/ vakıa/ ağyar önünde bu sessiz lisanı konuşmakta ve derinden derine birbirini istemekte/ olgun, arif ruhlar için/ serbest visallerden ve en geniş hasbıhallerden bin kat daha tatlı bir lezzet/ vardı.

ne (be) / Madam Kronski (i) / ne de (be) / Necibe Hanımefendi (i): bağlama grubu

Necibe (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

her (s) / neden (i): sıfat tamlaması

bu (s) / saatler (i): sıfat tamlaması

serbest visallerden ve en geniş hasbıhallerden bin kat daha tatlı (s) / bir lezzet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / lezzet (i): sıfat tamlaması

serbest visallerden ve en geniş hasbıhallerden (i) / bin kat daha tatlı (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

bin kat daha (s) / tatlı (i): sıfat tamlaması

bin kat (s) / daha (i): sıfat tamlaması

bin (s) / kat (i): sıfat tamlaması

serbest visaller (i) / ve (be) / en geniş hasbıhaller (i): bağlama grubu

en geniş (s) / hasbıhaller (i): sıfat tamlaması

en (s) / geniş (i): sıfat tamlaması

serbest (s) / visaller (i): sıfat tamlaması

olgun, arif ruhlar (i) / için (çe): edat grubu

olgun (s) / arif (s) / ruhlar (i): sıfat tamlaması

ağyar önünde bu sessiz lisanı konuşmak (i) / ve (be) / derinden derine birbirini istemek (i): bağlama grubu

derinden derine (z) / birbirini (bln) / istemek (y): isim-fiil grubu

derinden (i) / derine (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

ağyar önünde (yt) / bu sessiz lisanı (bln) / konuşmak (y): isim-fiil grubu

bu (s) / sessiz lisan (i): sıfat tamlaması

sessiz (s) / lisan (i): sıfat tamlaması

ağyar (ty) / önü (tn): belirtisiz isim tamlaması

5.Fakat/ bu iki genç,/ henüz bu sırra eremedikleri için/ sabırsızlanıyorlar,/ öfkeleniyorlardı.

henüz bu sırra eremedikleri (i) / için (çe): edat grubu

henüz (z) / bu sırra (yt) / eremedikleri (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / sır (i): sıfat tamlaması

bu (s) / iki genç (i): sıfat tamlaması

iki (s) / genç (i): sıfat tamlaması

6.Akşam üstü olup da gezintiye çıktıkları veya geceleyin bahçede yalnız kaldıkları zaman,/ ölçüsüz bir coşkunlukla/ sarılıyorlar,/ öpüşüyorlardı.

ölçüsüz (s) / bir coşkunluk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / coşkunluk (i): sıfat tamlaması

akşam üstü olup da gezintiye çıktıkları veya geceleyin bahçede yalnız kaldıkları (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

akşam üstü olup da gezintiye çıktıkları (i) / veya (be) / geceleyin bahçede yalnız kaldıkları (i): bağlama grubu

geceleyin (z) / bahçede (yt) / yalnız kaldıkları (y): sıfat-fiil grubu

yalnız (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

akşam üstü olup da (z) / gezintiye çıktıkları (y): sıfat-fiil grubu
gezintiye (i) / çık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
akşam üstü (z) / olup (y): zarf-fiil grubu
akşam (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

7.Kaç defa/ Necibe Hanımefendi,/ yarı karanlıkta,/ balkonun bir köşesinde,/ bunları/ bu halde/ seyretti;/ kaç defa/ Madam Kronski,/ Faik'in kolu Seniha'nın beline dolanırken veya Seniha'nın başı Faik'in göğsüne yaslanırken/ üstlerine geliverdi.

seyr (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
bu (s) / hal (i): sıfat tamlaması
balkonun (ty) / bir köşesi (tn): belirtili isim tamlaması
bir (s) / köşe (i): sıfat tamlaması
yarı (s) / karanlık (i): sıfat tamlaması
Necibe (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu
kaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması
üstlerine geli (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
üstlerine (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
Faik'in kolu Seniha'nın beline dolanırken (i) / veya (be) / Seniha'nın başı Faik'in göğsüne yaslanırken (i): bağlama grubu
Seniha'nın başı (ö) / Faik'in göğsüne (yt) / yaslanırken (y): zarf-fiil grubu
Faik'in (ty) / göğsü (tn): belirtili isim tamlaması
Seniha'nın (ty) / başı (tn): belirtili isim tamlaması
Faik'in kolu (ö) / Seniha'nın beline (yt) / dolanırken (y): zarf-fiil grubu
Seniha'nın (ty) / beli (tn): belirtili isim tamlaması
Faik'in (ty) / kolu (tn): belirtili isim tamlaması
Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması
kaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

Onları buna benzer vaziyetlerde görenler,/ yalnız/ evdeki ihtiyar kadından ibaret değildi./ Necibe Hanımefendi'nin yakın ve uzak komşularından birçok kimseler,/ Nizam, Dil ve Hristos gezintilerine alışkın Ada halkından birçok mütecessisler,/ bu iki genç arasındaki maceranın bin türlü esrarına/ yakından,/ günü gününe/ vakıftır./ Sevda işlerine, izdivaç entrikalarına dair dedikodular/ ora halkı arasında cereyan eden konuşmaların/ hemen/ özünü/ teşkil eder./ Bu halk,/ ya sevişenlerden, ya sevişenlerle meşgul olanlardan müteşekkildir./ Ne bundan, ne ondan olmayanlar ise,/ hayatından bezgin birtakım hastalarla, oyuna dalmış kumarbazlardır./ Büyükada'da/ her mevsimin sonu,/ mutlaka/ birkaç izdivaç, birkaç talâk veyahut da gayet meraklı birkaç macerayla/ nihayet bulur/ ve/ İstanbul'un dört köşesinde/ bütün yıl/ bunlara ait yankılar/ duyulur./

1.Onları buna benzer vaziyetlerde görenler,/ yalnız/ evdeki ihtiyar kadından ibaret değildi.

evdeki ihtiyar kadından (i) / ibaret (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

evdeki (s) / ihtiyar kadın (i): sıfat tamlaması

ihtiyar (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

onları (bln) / buna benzer vaziyetlerde (yt) / gören (y): sıfat-fiil grubu

buna benzer (s) / vaziyetler (i): sıfat tamlaması

buna (yt) / benzer (y): sıfat-fiil grubu

2.Necibe Hanımefendi'nin yakın ve uzak komşularından birçok kimseler,/ Nizam, Dil ve Hristos gezintilerine alışkın Ada halkından birçok mütecessisler,/ bu iki genç arasındaki maceranın bin türlü esrarına/ yakından,/ günü gününe/ vakıftır.

günü (i) / gününe (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bu iki genç arasındaki maceranın (ty) / bin türlü esrarı (tn): belirtili isim tamlaması

bin türlü (s) / esrar (i): sıfat tamlaması

bin (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

bu iki genç arasındaki (s) / macera (i): sıfat tamlaması

bu iki genç (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / iki genç (i): sıfat tamlaması

iki (s) / genç (i): sıfat tamlaması

Nizam, Dil ve Hristos gezintilerine alışkın Ada halkından (s) / birçok mütecessisler (i): sıfat tamlaması

birçok (s) / mütecessisler (i): sıfat tamlaması

Nizam, Dil ve Hristos gezintilerine alışkın (s) / Ada halkı (i): sıfat tamlaması

Ada (ty) / halkı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Nizam, Dil ve Hristos gezintilerine (i) / alışkın (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

Nizam, Dil ve Hristos (ty) / gezintileri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Nizam (i) / Dil (i) / ve (be) / Hristos (i): bağlama grubu

Necibe Hanımefendi'nin yakın ve uzak komşularından (s) / birçok kimseler (i): sıfat tamlaması

birçok (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

Necibe Hanımefendi'nin (ty) / yakın ve uzak komşuları (tn): belirtili isim tamlaması

yakın ve uzak (s) / komşular (i): sıfat tamlaması

yakın (i) / ve (be) / uzak (i): bağlama grubu

Necibe (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

3. Sevda işlerine, izdivaç entrikalarına dair dedikodular/ ora halkı arasında cereyan eden konuşmaların/ hemen/ özünü/ teşkil eder.

teşkil (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ora halkı arasında cereyan eden konuşmaların (ty) / özü (tn): belirtili isim tamlaması

ora halkı arasında cereyan eden (s) / konuşmalar (i): sıfat tamlaması

ora halkı arasında (yt) / cereyan eden (y): sıfat-fiil grubu

cereyan (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ora halkı (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

ora (ty) / halkı (tn): belirtisiz isim tamlaması

sevda işlerine, izdivaç entrikalarına dair (s) / dedikodular (i): sıfat tamlaması

sevda işlerine (i) / izdivaç entrikalarına (i) / dair (çe): edat grubu

izdivaç (ty) / entrikaları (tn): belirtisiz isim tamlaması

sevda (ty) / işleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

4. Bu halk,/ ya sevişenlerden, ya sevişenlerle meşgul olanlardan müteşekkildir.

ya sevişenlerden, ya sevişenlerle meşgul olanlardan (i) / müteşekkil (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

ya (be) / sevişenler (i) / ya (be) / sevişenlerle meşgul olanlar (i): bağlama grubu

sevişenlerle (z) / meşgul olan (y): sıfat-fiil grubu

meşgul (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / halk (i): sıfat tamlaması

5. Ne bundan, ne ondan olmayanlar ise,/ hayatından bezgin birtakım hastalarla, oyuna dalmış kumarbazlardır.

hayatından bezgin birtakım hastalar (i) / ile (be) / oyuna dalmış kumarbazlar (i): bağlama grubu

oyuna dalmış (s) / kumarbazlar (i): sıfat tamlaması

oyuna (i) / dal- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

hayatından bezgin (s) / birtakım hastalar (i): sıfat tamlaması

birtakım (s) / hastalar (i): sıfat tamlaması

hayatından (i) bezgin (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

ne bundan, ne ondan (i) / olma- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (be) / bu (i) / ne (be) / o (i): bağlama grubu

6.Büyükada'da/ her mevsimin sonu,/ mutlaka/ birkaç izdivaç, birkaç talâk veyahut da gayet meraklı birkaç macerayla/ nihayet bulur/ ve/ İstanbul'un dört köşesinde/ bütün yıl/ bunlara ait yankılar/ duyulur.

nihayet (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

birkaç izdivaç (i) / birkaç talâk (i) / veyahut da (be) / gayet meraklı birkaç macera (i): bağlama grubu

gayet meraklı (s) / birkaç macera (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / macera (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / meraklı (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / talâk (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / izdivaç (i): sıfat tamlaması

her mevsimin (ty) / sonu (tn): belirtili isim tamlaması

her (s) / mevsim (i): sıfat tamlaması

bunlara ait (s) / yankılar (i): sıfat tamlaması

bunlara (i) / ait (çe): edat grubu

bütün (s) / yıl (i): sıfat tamlaması

İstanbul'un (ty) / dört köşesi (tn): belirtili isim tamlaması

dört (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

Seniha ile Faik Bey arasındaki macera da/ bu mevsim sonunun en nadir, en tatlı meyvelerinden biri olmak istidadını/ gösteriyordu./ Şimdiden/ bunlara hayran kalanlar,/ düşmanlık besleyenler,/ şimdiden/ onları takip eden ve kıskananlar/ vardı./ Hele/ birinin Naim Efendi'nin torunu,/ diğerinin Kasım Paşa'nın oğlu oluşu,/ meseleye/ büsbütün/ başka bir ehemmiyet veriyordu./ Zira,/ bu iki ismi İstanbul'da bilmeyen,/ tanımayan/ yoktur./ Bunun içindir ki,/ az zaman içinde/ Seniha ile Faik Bey arasındaki bu ateşli samimiyet/ istanbul'un bu iki büyük ailesine ait bir namus ve haysiyet davası halini/ aldı/ ve/ evvela Ada'nın Türk muhitinde başlayıp İstanbul'un bütün büyük evlerine sirayet ederek/ kadın, erkek, genç ve ihtiyar herkesi başka türlü işgal eden hummalı bir dedikodu mevzuu olmaya başladı./

Naim Efendi ile Servet Bey,/ birçok imzasız mektuplar/ aldılar./

1.Seniha ile Faik Bey arasındaki macera da/ bu mevsim sonunun en nadir, en tatlı meyvelerinden biri olmak istidadını/ gösteriyordu.

bu mevsim sonunun en nadir, en tatlı meyvelerinden biri olmak (ty) / istidadı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu mevsim sonunun en nadir, en tatlı meyvelerinden biri (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu mevsim sonunun en nadir, en tatlı meyvelerinden (s) / biri (i): sıfat tamlaması

bu mevsim sonunun (ty) / en nadir, en tatlı meyveleri (tn): belirtili isim tamlaması

en nadir (s) / en tatlı (s) / meyveler (i): sıfat tamlaması

en (s) / tatlı (i): sıfat tamlaması

en (s) / nadir (i): sıfat tamlaması

bu mevsim (ty) / sonu (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / mevsim (tn): belirtisiz isim tamlaması

Seniha ile Faik Bey arasındaki (s) / macera (i): sıfat tamlaması

Seniha ile Faik Bey (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

Seniha (i) / ile (be) / Faik Bey (i): bağlama grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Şimdiden/ bunlara hayran kalanlar,/ düşmanlık besleyenler,/ şimdiden/ onları takip eden ve kıskananlar/ vardı.

onları takip eden (i) / ve (be) / kıskanan (i): bağlama grubu

onları (bln) / takip eden (y): sıfat-fiil grubu

takip (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

düşmanlık (i) / besle- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bunlara (yt) / hayran kalan (y): sıfat-fiil grubu

hayran (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

3.Hele/ birinin Naim Efendi'nin torunu,/ diğerinin Kasım Paşa'nın oğlu oluşu,/ meseleye/ büsbütün/ başka bir ehemmiyet veriyordu.

başka bir ehemmiyet (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

başka (s) / bir ehemmiyet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ehemmiyet (i): sıfat tamlaması

diğerinin (ty) / Kasım Paşa'nın oğlu oluşu (tn): belirtili isim tamlaması

Kasım Paşa'nın oğlu (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Kasım Paşa'nın (ty) / oğlu (tn): belirtili isim tamlaması

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

birinin (ty) / Naim Efendi'nin torunu (oluşu) (tn): belirtili isim tamlaması

Naim Efendi'nin torunu (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Naim Efendi'nin (ty) / torunu (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

4.Zira,/ bu iki ismi İstanbul'da bilmeyen,/ tanımayan/ yoktur.

bu iki ismi (bln) / İstanbul'da (yt) / bilmeyen (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / iki isim (i): sıfat tamlaması

iki (s) / isim (i): sıfat tamlaması

5.Bunun içindir ki,/ az zaman içinde/ Seniha ile Faik Bey arasındaki bu ateşli samimiyet/ İstanbul'un bu iki büyük ailesine ait bir namus ve haysiyet davası halini/ aldı/ ve/ evvela Ada'nın Türk muhitinde başlayıp İstanbul'un bütün büyük evlerine sirayet ederek/ kadın, erkek, genç ve ihtiyar herkesi başka türlü işgal eden hummalı bir dedikodu mevzuu olmaya başladı.

bunun (i) / için (çe): edat grubu

İstanbul'un bu iki büyük ailesine ait bir namus ve haysiyet davası (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

İstanbul'un bu iki büyük ailesine ait bir namus ve haysiyet (ty) / davası (tn): belirtisiz isim tamlaması

İstanbul'un bu iki büyük ailesine ait (s) / bir namus ve haysiyet (i): sıfat tamlaması
bir (s) / namus ve haysiyet (i): sıfat tamlaması

namus (i) / ve (be) / haysiyet (i): bağlama grubu

İstanbul'un bu iki büyük ailesine (i) / ait (çe): edat grubu

İstanbul'un (ty) / bu iki büyük ailesi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / iki büyük aile (i): sıfat tamlaması

iki (s) / büyük aile (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / aile (i): sıfat tamlaması

Seniha ile Faik Bey arasındaki (s) / bu ateşli samimiyet (i): sıfat tamlaması

bu (s) / ateşli samimiyet (i): sıfat tamlaması

ateşli (s) / samimiyet (i): sıfat tamlaması

Seniha ile Faik Bey (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

Seniha (i) / ile (be) / Faik Bey (i): bağlama grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

az zaman (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

az (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

kadın, erkek, genç ve ihtiyar herkesi başka türlü işgal eden hummalı bir dedikodu mevzuu olmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

kadın, erkek, genç ve ihtiyar herkesi başka türlü işgal eden hummalı bir dedikodu mevzuu (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kadın, erkek, genç ve ihtiyar herkesi başka türlü işgal eden hummalı bir dedikodu (ty) / mevzuu (tn): belirtisiz isim tamlaması

kadın, erkek, genç ve ihtiyar herkesi başka türlü işgal eden (s) / hummalı bir dedikodu (i): sıfat tamlaması

hummalı (s) / bir dedikodu (i): sıfat tamlaması

bir (s) / dedikodu (i): sıfat tamlaması

kadın, erkek, genç ve ihtiyar herkesi (bln) / başka türlü (z) / işgal eden (y): sıfat-fiil grubu

işgal (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
başka (s) / türlü (i): sıfat tamlaması
kadın, erkek (s) / genç ve ihtiyar (s) / herkes (i): sıfat tamlaması
genç (i) / ve (be) / ihtiyar (i): bağlama grubu
kadın (i) / erkek (i): tekrar grubu
evvela Ada'nın Türk muhitinde başlayıp (z) / İstanbul'un bütün büyük evlerine (yt) / sirayet ederek (y): zarf-fiil grubu
sirayet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
İstanbul'un (ty) / bütün büyük evleri (tn): belirtili isim tamlaması
bütün (s) / büyük evler (i): sıfat tamlaması
büyük (s) / evler (i): sıfat tamlaması
evvela (z) / Ada'nın Türk muhitinde (yt) / başlayıp (y): zarf-fiil grubu
Ada'nın (ty) / Türk muhiti (tn): belirtili isim tamlaması
Türk (ty) / muhiti (tn): belirtisiz isim tamlaması

6.Naim Efendi ile Servet Bey,/ birçok imzasız mektuplar/ aldılar.

birçok (s) / imzasız mektuplar (i): sıfat tamlaması
imzasız (s) / mektuplar (i): sıfat tamlaması
Naim Efendi (i) / ile (be) / Servet Bey (i): bağlama grubu
Servet (i) / Bey (u): unvan grubu
Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

Servet Bey,/ geniş satrançlı robdöşambri ile/ kayınpederinin odasına/ girdi:/

“Beni istetmişsiniz, efendim,”/ dedi./

Naim Efendi,/ odanın bir tarafını kaplayan uzun bir erkân minderinin ucundan,/ yarı diz çökmüş, yarı bağdaş kurmuş bir vaziyette,/ kafesi kaldırılmış, fakat camı indirilmiş bir pencereden/ dışarıya/ bakıyordu./ Arkasında/ beyaz pikeden iki sıra iri, sedef düğmeli, pamuksuz bir uzun hırka,/ başında/ aynı pikeden bir takke/ vardı./ İnce uzun çehresi/ her vakitten ziyade solgun ve çizgili,/ gözleri/ her vakitten ziyade çukurlaşmış/ görünüyordu;/ damadı içeri girer girmez/ yerinden kalmak ister gibi bir hareket/ yaptı/ ve/ eliyle önündeki koltuğu işaret ederek:/

“Buyurunuz rica ederim,”/ dedi./

1.Servet Bey,/ geniş satrançlı robdöşambri ile/ kayınpederinin odasına/ girdi:

kayınpederinin (ty) / odası (tn): belirtili isim tamlaması
geniş satrançlı robdöşambri (i) / ile (çe): edat grubu
geniş satrançlı (s) / robdöşambri (i): sıfat tamlaması
geniş (s) / satrançlı (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

2.“Beni istetmişsiniz, efendim,”/ dedi.

“Beni/ istetmişsiniz,/ efendim,” (cümle)

3.Naim Efendi,/ odanın bir tarafını kaplayan uzun bir erkân minderinin ucundan,/ yarı diz çökmüş, yarı bağdaş kurmuş bir vaziyette,/ kafesi kaldırılmış, fakat camı indirilmiş bir pencereden/ dışarıya/ bakıyordu.

kafesi kaldırılmış, fakat camı indirilmiş (s) / bir pencere (i): sıfat tamlaması

bir (s) / pencere (i): sıfat tamlaması

kafesi kaldırılmış (i) / fakat (be) / camı indirilmiş (i): bağlama grubu

camı (ö) / indirilmiş (y): sıfat-fiil grubu

kafesi (ö) / kaldırılmış (y): sıfat-fiil grubu

yarı diz çökmüş (s) / yarı bağdaş kurmuş (s) / bir vaziyet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / vaziyet (i): sıfat tamlaması

yarı (z) / bağdaş kurmuş (y): sıfat-fiil grubu

bağdaş (i) / kur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yarı (z) / diz çökmüş (y): sıfat-fiil grubu

diz (i) / çök- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

odanın bir tarafını kaplayan uzun bir erkân minderinin (ty) / ucu (tn): belirtili isim tamlaması

odanın bir tarafını kaplayan (s) / uzun bir erkân minderi (i): sıfat tamlaması

uzun (s) / bir erkân minderi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / erkân minderi (i): sıfat tamlaması

erkân (ty) / minderi (tn): belirtisiz isim tamlaması

odanın bir tarafını (bln) / kaplayan (y): sıfat-fiil grubu

odanın (ty) / bir tarafı (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

4.Arkasında/ beyaz pikeden iki sıra iri, sedef düğmeli, pamuksuz bir uzun hırka,/ başında/ aynı pikeden bir takke/ vardı.

aynı pikeden (s) / bir takke (i): sıfat tamlaması

bir (s) / takke (i): sıfat tamlaması

aynı (s) / pike (i): sıfat tamlaması

beyaz pikeden (s) / iki sıra iri, sedef düğmeli, pamuksuz bir uzun hırka (i): sıfat tamlaması

iki sıra iri, sedef düğmeli (s) / pamuksuz bir uzun hırka (i): sıfat tamlaması

pamuksuz (s) / bir uzun hırka (i): sıfat tamlaması

bir (s) / uzun hırka (i): sıfat tamlaması

uzun (s) / hırka (i): sıfat tamlaması

iki sıra (s) / iri, sedef düğmeli (i): sıfat tamlaması

iri (s) / sedef düğmeli (i): sıfat tamlaması

sedef (s) / düğmeli (i): sıfat tamlaması

iki (s) / sıra (i): sıfat tamlaması

beyaz (s) / pike (i): sıfat tamlaması

5.İnce uzun çehresi/ her vakitten ziyade solgun ve çizgili,/ gözleri/ her vakitten ziyade çukurlaşmış/ görünüyordu;/ damadı içeri girer girmez/ yerinden kalmak ister gibi bir hareket/ yaptı/ ve/ eliyle önündeki koltuğu işaret ederek:/ “Buyurunuz rica ederim,”/ dedi.

her vakitten ziyade (s) / çukurlaşmış (i): sıfat tamlaması

her vakitten (i) / ziyade (çe): edat grubu

her (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

her vakitten ziyade (s) / solgun ve çizgili (i): sıfat tamlaması

solgun (i) / ve (be) / çizgili (i): bağlama grubu

her vakitten (i) / ziyade (çe): edat grubu

her (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

ince (s) / uzun (s) / çehre (i): sıfat tamlaması

yerinden kalmak ister gibi (s) / bir hareket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

yerinden kalmak ister (i) / gibi (çe): edat grubu

yerinden (yt) / kalmak ister (y): sıfat-fiil grubu

kalmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

damadı (ö) / içeri (z) / girer girmez (y): zarf-fiil grubu

girer (i) / girmez (i): tekrar grubu

“Buyurunuz/ rica ederim,” (cümle)

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

eliyle (z) / önündeki koltuğu (bln) / işaret ederek (y): sıfat-fiil grubu

işaret (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

önündeki (s) / koltuk (i): sıfat tamlaması

Dirseğini dayadığı bir uzun yastığın altından/ küçücük bir anahtar külçesi/ çıkardı./ Yanbaşında, minderin üstüne konmuş sedef kakmalı büyükçe bir çekmeceyi/ açtı,/ içinden/ üç tane mektup/ çıkardı./ Bunları,/ bir şey söylemeksizin/ Servet Bey'e/ uzattı/ ve/ başını/ tekrar/ pencereye/ çevirdi./ Servet Bey,/ ancak birer saniye devam eden bir müddet zarfında/ üç mektuba/ sırayla/ göz gezdirdi;/ sonra/ tıpkı/ kayınpederinin yaptığı gibi,/ kâğıtları/ lakayt bir tavırla/ sedef kakmalı çekmecenin üstüne/ bıraktı./

1.Dirseğini dayadığı bir uzun yastığın altından/ küçücük bir anahtar külçesi/ çıkardı.

küçücük (s) / bir anahtar külçesi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / anahtar külçesi (i): sıfat tamlaması

anahtar (ty) / külçesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

dirseğini dayadığı bir uzun yastığın (ty) / altı (tn): belirtili isim tamlaması

dirseğini dayadığı (s) / bir uzun yastık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / uzun yastık (i): sıfat tamlaması

uzun (s) / yastık (i): sıfat tamlaması

dirseğini (bln) / dayadığı (y): sıfat-fiil grubu

2.Yanıbaşında, minderin üstüne konmuş sedef kakmalı büyükçe bir çekmeceyi/ açtı,/ içinden/ üç tane mektup/ çıkardı.

yanıbaşında (s) / minderin üstüne konmuş sedef kakmalı büyükçe bir çekmece (i): sıfat tamlaması

minderin üstüne konmuş (s) / sedef kakmalı büyükçe bir çekmece (i): sıfat tamlaması

sedef kakmalı (s) / büyükçe bir çekmece (i): sıfat tamlaması

büyükçe (s) / bir çekmece (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çekmece (i): sıfat tamlaması

sedef (s) / kakmalı (i): sıfat tamlaması

minderin üstüne (yt) / konmuş (y): sıfat-fiil grubu

minderin (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

üç tane (s) / mektup (i): sıfat tamlaması

üç (s) / tane (i): sıfat tamlaması

3.Bunları,/ bir şey söylemeksizin/ Servet Bey'e/ uzattı/ ve/ başını/ tekrar/ pencereye/ çevirdi.

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

bir şey (bsn) / söylemeksizin (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

4.Servet Bey,/ ancak birer saniye devam eden bir müddet zarfında/ üç mektuba/ sırayla/ göz gezdirdi;/ sonra/ tıpkı kayınpederinin yaptığı gibi,/ kâğıtları/ lakayt bir tavırla/ sedef kakmalı çekmecenin üstüne/ bıraktı.

göz (i) / gezdirdi- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

üç (s) / mektup (i): sıfat tamlaması

ancak birer saniye devam eden bir müddet (i) / zarfında (çe): edat grubu

ancak birer saniye devam eden (s) / bir müddet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması
ancak (z) / birer saniye (z) / devam eden (y): sıfat-fiil grubu
devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
birer (s) / saniye (i): sıfat tamlaması
Servet (i) / Bey (u): unvan grubu
sedef kakmalı çekmecenin (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması
sedef kakmalı (s) / çekmece (i): sıfat tamlaması
sedef (bsn) / kakma(y): isim-fiil grubu
lakayt (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması
bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması
kayınpederinin yaptığı (i) / gibi (çe): edat grubu
kayınpederinin (ty) / yaptığı (tn): belirtili isim tamlaması

*Naim Efendi,/ göz ucuyla/ damadının mektupları okumadan iade ettiğini/
gördü/ ve/ dedi ki:/*

“Niçin okumadınız, efendim?”/

Servet Bey,/ dik dik/ ihtiyar adamın yüzüne/ baktı:/

*“Çünkü,”/ dedi;/ “bana verdiğiniz mektupların üçü de/ imzasızdır./
Bendeniz,/ müddeti hayatımda/ ne/ imzasız mektup/ yazdım,/ ne de/ imzasız
mektup/ okudum./ Terbiyem ve tabi olduğum prensipler/ buna müsait değildir.”/*

*Bunları söylerken/ acı bir tebessümle/ gülüyordu./ Naim Efendi/
birdenbire yüzüne bir sille inmiş gibi/ şaşırıldı kaldı;/ ne diyeceğini/ bilemedi:/*

*“Vakıa/ ben de/ bu yaşıma kadar/ hiç kimseye/ imzasız mektup/
göndermedim,/ ne de/ kimse/ bana/ gönderdi./ Bu husustaki taassubunuza iştirak
etmemekle beraber,/ doğrusu/ prensibinizi/ şayanı takdir/ görürüm./ Fakat/ bu
sefer/ lütfen,/ benim hatırım için/ prensibinize mugayir bir harekette
bulunuveriniz...”/*

Servet Bey,/ kendisinden bir şey rica edilen bir adam tavrını/ takındı:

*“Ne hacet efendim... Bu mektuplardan bana da geldi,”/ dedi;/ “derhal/
yırtıp/ attım./ Fakat,/ şöyle bir göz gezdirmek dolayısıyla/ neden bahsettiklerine/
aşağı yukarı/ vakıfım./ Ne garip memleket!/ Herkes/ işini gücünü bırakmış,
nelerle/ meşgul oluyor!/ Hey gidi,/ haysiyet,/ namus/ hey!../ Haysiyetli, namuslu
adam,/ imzasız mektup/ yazar mı,/ rica ederim?/ İmzasız mektup yazan bir adamın
haysiyet ve namus hakkında bir fikri/ olabilir mi?/ İmzasız mektup/ yazıyorlar./
Kime,/ niçin?/ Bir genç kızın babasına,/ kızının bir genç adamla seviştiğini
söylemek için.../ Lakin,/ bu nevi mektupları yazan kimseler/ bilmiyorlar,
hissetmiyorlar ki/ kendi yaptıkları feci ve galiz hareketlerin yanında/ bir genç
kızın şaşırması, bir kadının fahişeliği, bir kumarbazın hırsızlığı, hattâ bir katilin
cinayeti/ hiç kalır./ Bu gibi mektupları alır almaz yapılacak iş,/ birçok vesaite baş
vurup aramak, taramak, sahibini bulmak ve cevap olarak, suratına bir sille
indirmektir.”/*

1.Naim Efendi,/ göz ucuyla/ damadının mektupları okumadan iade ettiğini/ gördü/ ve/ dedi ki:/ “Niçin okumadınız, efendim?”/

damadının (ty) / mektupları okumadan iade ettiği (tn): belirtili isim tamlaması

mektupları (bln) / okumadan (z) / iade ettiği (y): sıfat-fiil grubu

iade (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

göz (ty) / ucu (tn): belirtisiz isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

“Niçin/ okumadınız,/ efendim?” (cümle)

2.Servet Bey,/ dik dik/ ihtiyar adamın yüzüne/ baktı:

ihtiyar adamın (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

ihtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

dik (i) / dik (i): tekrar grubu

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

3.“Çünkü,”/ dedi;/ “bana verdiğiniz mektupların üçü de/ imzasızdır.”

bana verdiğiniz mektupların (ty) / üçü (tn): belirtili isim tamlaması

bana verdiğiniz (s) / mektuplar (i): sıfat tamlaması

bana (yt) / verdiğiniz (y): sıfat-fiil grubu

4.Bendeniz,/ müddeti hayatımda/ ne/ imzasız mektup/ yazdım,/ ne de/ imzasız mektup/ okudum.

imzasız (s) / mektup (i): sıfat tamlaması

imzasız (s) / mektup (i): sıfat tamlaması

5.Terbiyem ve tabi olduğum prensipler/ buna müsait değildir.

buna (i) / müsait (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

terbiye (i) / ve (be) / tabi olduğum prensipler (i): bağlama grubu

tabi olduğum (s) / prensipler (i): sıfat tamlaması

tabi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

6.Bunları söylerken/ acı bir tebessümle/ gülüyordu.

acı (s) / bir tebessüm (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tebessüm (i): sıfat tamlaması

bunları (bln) / söylerken (y): zarf-fiil grubu

7.Naim Efendi/ birdenbire yüzüne bir sille inmiş gibi/ şaşırıp kaldı;/ ne diyeceğini/ bilemedi:

şaşırp (f) / kal- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

birdenbire yüzüne bir sille inmiş (i) / gibi (çe): edat grubu

birdenbire (z) / yüzüne (yt) / bir sille (ö) inmiş (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / sille (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

ne (bln) / diyeceği (y): sıfat-fiil grubu

8.Vakıa/ ben de/ bu yaşıma kadar/ hiç kimseye/ imzasız mektup/ göndermedim,/ ne de/ kimse/ bana/ gönderdi.

imzasız (s) / mektup (i): sıfat tamlaması

hiç (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

bu yaşıma (i) / kadar (çe): edat grubu

bu (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

9.Bu husustaki taassubunuza iştirak etmemekle beraber,/ doğrusu/ prensibinizi/ şayanı takdir/ görürüm.

bu husustaki taassubunuza iştirak etmemekle (i) / beraber (çe): edat grubu

bu husustaki taassubunuza (yt) / iştirak etmemek (y): isim-fiil grubu

iştirak (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu husustaki (s) / taassub (i): sıfat tamlaması

bu (s) / husus (i): sıfat tamlaması

10.Fakat/ bu sefer/ lütfen,/ benim hatırım için/ prensibinize mugayir bir harekette bulunuveriniz...

prensibinize mugayir bir harekette bulun (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

prensibinize mugayir bir harekette (i) / bulun- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

prensibinize mugayir (s) / bir hareket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

prensibinize (i) / mugayir (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

benim hatırım (i) / için (çe): edat grubu

benim (ty) / hatırım (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / sefer (i): sıfat tamlaması

11.Servet Bey,/ kendisinden bir şey rica edilen bir adam tavrını/ takındı:

kendisinden bir şey rica edilen bir adam (ty) / tavrı (tn): belirtisiz isim tamlaması

kendisinden bir şey rica edilen (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

kendisinden (yt) / bir şey (bsn) / rica edilen (y): sıfat-fiil grubu

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

12.“Ne hacet efendim... Bu mektuplardan bana da geldi,”/ dedi;/ “derhal/ yırtıp/ attım.”

“Ne hacet/ efendim.../ Bu mektuplardan/ bana da/ geldi,” (cümle)

ne (s) / hacet (i): sıfat tamlaması

bu (s) / mektuplar (i): sıfat tamlaması

13.Fakat,/ şöyle bir göz gezdirmek dolayısıyla/ neden bahsettiklerine/ aşağı yukarı/ vakıfım.

aşağı (i) / yukarı (i): tekrar grubu

neden (yt) / bahsettikleri (y): sıfat-fiil grubu

şöyle bir göz gezdirmek (i) / dolayısıyla (çe): edat grubu

şöyle (z) / bir göz gezdirmek (y): isim-fiil grubu

bir göz (i) / gezdir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / göz (i): sıfat tamlaması

14.Ne garip memleket!

ne garip (s) / memleket (i): sıfat tamlaması

ne (s) / garip (i): sıfat tamlaması

15.Herkes/ işini gücünü bırakmış,/ nelerle/ meşgul oluyor!

işini gücünü bırakmış (i) / (ol-) (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

işini gücünü (i) / bırak- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

işini (i) / gücünü (i): tekrar grubu

meşgul (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

16.Hey gidi, haysiyet, namus/ hey!../ Haysiyetli, namuslu adam,/ imzasız mektup/ yazar mı,/ rica ederim?

hey gidi (ü) / haysiyet (i)/ namus (i): ünlem grubu

hey (ü) / gidi (i): ünlem grubu

imzasız (s) / mektup (i): sıfat tamlaması

haysiyetli (s) / namuslu (s) / adam (i): sıfat tamlaması

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

17.İmzasız mektup yazan bir adamın haysiyet ve namus hakkında bir fikri/ olabilir mi?

imzasız mektup yazan bir adamın (ty) / haysiyet ve namus hakkında bir fikri (tn): belirtili isim tamlaması

haysiyet ve namus hakkında (s) / bir fikri (i): sıfat tamlaması

bir (s) / fikir (i): sıfat tamlaması

haysiyet ve namus (i) / hakkında (çe): edat grubu

haysiyet (i) / ve (be) / namus (i): bağlama grubu

imzasız mektup yazan (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

imzasız mektup (bsn) / yazan (y): sıfat-fiil grubu

imzasız (s) / mektup (i): sıfat tamlaması

18.İmzasız mektup/ yazıyorlar./ Kime,/ niçin?

imzasız (s) / mektup

19.Bir genç kızın babasına,/ kızının bir genç adamla seviştiğini söylemek için...

kızının bir genç adamla seviştiğini söylemek (i) / için (çe): edat grubu

kızının bir genç adamla seviştiğini (bln) / söylemek (y): isim-fiil grubu

kızının (ty) / bir genç adamla seviştiği (tn): belirtili isim tamlaması

bir genç adamla (z) / seviştiği (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / genç adam (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bir genç kızın (ty) / babası (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / genç kız (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

20.Lakin,/ bu nevi mektupları yazan kimseler/ bilmiyorlar,/ hissetmiyorlar ki/ kendi yaptıkları feci ve galiz hareketlerin yanında/ bir genç kızın şaşırması, bir kadının fahişeliği, bir kumarbazın hırsızlığı, hattâ bir katilin cinayeti/ hiç kalır.

bu nevi mektupları yazan (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

bu nevi mektupları (bln) / yazan (y): sıfat-fiil grubu

bu nevi (s) / mektuplar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / nevi (i): sıfat tamlaması

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hiç (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir genç kızın şaşırması (i) / bir kadının fahişeliği (i) / bir kumarbazın hırsızlığı (i) / hattâ (be) / bir katilin cinayeti (i): bağlama grubu

bir katilin (ty) / cinayeti (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / katil (i): sıfat tamlaması

bir kumarbazın (ty) / hırsızlığı (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / kumarbaz (i): sıfat tamlaması

bir kadının (ty) / fahişeliği (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

bir genç kızın (ty) / şaşırması (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / genç kız (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

kendi yaptıkları feci ve galiz hareketlerin (i) / yanında (çe): edat grubu

kendi yaptıkları (s) / feci ve galiz hareketler (i): sıfat tamlaması

feci ve galiz (s) / hareketler (i): sıfat tamlaması

feci (i) / ve (be) / galiz (i): bağlama grubu

kendi (z) / yaptıkları (y): sıfat-fiil grubu

21.Bu gibi mektupları alır almaz yapılacak iş,/ birçok vesait baş vurup aramak, taramak, sahibini bulmak ve cevap olarak, suratına bir sille indirmektir.

birçok vesait baş vurup aramak, taramak (i) / sahibini bulmak (i) / ve (be) / cevap olarak, suratına bir sille indirmek (i): bağlama grubu

cevap olarak (z) / suratına (yt) / bir sille (bsn) / indirmek (y): isim-fiil grubu

bir (s) / sille (i): sıfat tamlaması

cevap (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sahibini (bln) / bulmak (y): isim-fiil grubu

birçok vesait baş vurup (z) / aramak, taramak (y): isim-fiil grubu

ara- (f) / tara- (f): tekrar grubu

birçok vesait (yt) / baş vurup (y): zarf-fiil grubu

baş (i) / vur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

birçok (s) / vesait (i): sıfat tamlaması

bu gibi mektupları alır almaz yapılacak (s) / iş (i): sıfat tamlaması

bu gibi mektupları alır almaz (z) / yapılacak (y): sıfat-fiil grubu

bu gibi mektupları (bln) / alır almaz (y): zarf-fiil grubu

alır (i) / almaz (i): tekrar grubu

bu gibi (s) / mektuplar (i): sıfat tamlaması

bu (i) / gibi (çe): edat grubu

Naim Efendi,/ damadına uzattığı mektupları kendisi yazmış gibi,/ mahcup oluyordu;/ oturduğu yerde/ ezildi, büzüldü:/

“Rica ederim, hiddet buyurmayınız, rica ederim...”/ dedi./ “Maksadım,/ sizinle ailemize müteallik bir mesele için hasbıhal etmekte./ Ben de/ sizin gibi,/ çirkin bir dedikodudan ibaret...”/

“İftira/ deyiniz,/ tezvir/ deyiniz.../ Abdülhamit devrinin bu millete terk ettiği anane-i ruhiye...”/

“Evet,/ evet,/ hakkı âliniz/ var./ Bunun bir dedikodudan ibaret olduğuna/ zerre kadar/ şüphe etmiyorum./ Fakat,/ anlamak istediğim şey/ şudur ki,/ acaba/ bu mektuplarda hakikate temas eden noktalar/ hangileridir?/ Mesela,/ bu mektupların birinde/ deniliyor ki...”/

Naim Efendi,/ yanındaki çekmecenin üzerinden/ bir uzun mahfaza/ aldı,/ içinden/ gözlüklerini/ çıkardı./ İki eliyle/ uçlarından/ tuttu,/ kemali ihtimamla kulaklarına taktıktan sonra,/ mektuplardan birini/ açtı,/ bir müddet/ sessiz sessiz/ kendisi/ okudu,/ tekrar/ yerine/ koydu;/ müteakiben/ bir diğerini/ aldı,/ ötesine berisine/ göz gezdirdi/ ve/ damadına:/

“Dinleyiniz rica ederim,”/ dedi./ “Sabahları çıırçıplak denize girmeleri, alâmeleinnas sarılıp öpüşmeleri yetişmiyormuş gibi,/ otelde her türlü kuyud-u diniye ve milliyeyi ayaklar altına alarak birtakım ecanip ile şampanyalar içtikleri ve bâdehu otelin salonunda dans ettikleri dahi/ vaki olmuştur.”/

Naim Efendi,/ mektubun yalnız bu kadarlık yerini okuduktan sonra/ tekrar/ gözlüklerini/ çıkardı,/ mahfazasına/ koydu./ Mahfazayı/ tekrar/ çekmecenin üzerine/ bıraktı/ ve/ büyük bir saffetle/ adeta yalvarır gibi/ Servet Bey'in yüzüne/ baktı:/

“Ne dersiniz? Acaba bunu da yaptılar mı?”/ dedi./

Servet Bey,/ müstehzi bir tavır/ takınmıştı:/

“Olabilir a, bunda o kadar harikulade ne var, efendim?” diye/ cevap verdi./

Bunun üzerine/ Naim Efendi,/ ellerini/ kavuşturdu,/ gözlerini yere dikti/ ve/ damadı izahatını bitirip gidinceye kadar/ artık/ bir kelime/ söylemedi./

1.Naim Efendi,/ damadına uzattığı mektupları kendisi yazmış gibi,/ mahcup oluyordu;/ oturduğu yerde/ ezildi, büzüldü:/

mahcup (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

damadına uzattığı mektupları kendisi yazmış (i) / gibi (çe): edat grubu

damadına uzattığı mektupları (bln) / kendisi (ö) / yazmış (y): sıfat-fiil grubu

damadına uzattığı (s) / mektuplar (i): sıfat tamlaması

damadına (yt) / uzattığı (y): sıfat-fiil grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

ezildi (i) / büzüldü (i): tekrar grubu

oturduğu (s) / yer (i): sıfat tamlaması

2.“Rica ederim, hiddet buyurmayınız, rica ederim...”/ dedi.

“Rica ederim,/ hiddet buyurmayınız,/ rica ederim...” (cümle)

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hiddet (i) / buyur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

3.Maksadım,/ sizinle ailemize müteallik bir mesele için hasbıhal etmekti.

sizinle (z) / ailemize müteallik bir mesele için (z) / hasbıhal etmek (y): isim-fiil grubu

hasbıhal (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ailemize müteallik bir mesele (i) / için (çe): edat grubu

ailemize müteallik (s) / bir mesele (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mesele (i): sıfat tamlaması

ailemize (i) / müteallik (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

4.Ben de/ sizin gibi,/ çirkin bir dedikodudan ibaret...

çirkin bir dedikodudan (i) / ibaret (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

çirkin (s) / bir dedikodu (i): sıfat tamlaması

bir (s) / dedikodu (i): sıfat tamlaması

sizin (i) / gibi (çe): edat grubu

5.İftira/ deyiniz,/ tezviri/ deyiniz.../ Abdülhamit devrinin bu millete terk ettiği anane-i ruhiye...

Abdülhamit devrinin bu millete terk ettiği (s) / anane-i ruhiye (i): sıfat tamlaması

Abdülhamit devrinin (ty) / bu millete terk ettiği (tn): belirtili isim tamlaması

bu millete (yt) / terk ettiği (y): sıfat-fiil grubu

terk (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / millet (i): sıfat tamlaması

Abdülhamit (ty) / devri (tn): belirtisiz isim tamlaması

6.Evet,/ evet,/ hakkı âliniz/ var.

7.Bunun bir dedikodudan ibaret olduğuna/ zerre kadar/ şüphe etmiyorum.

şüphe (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

zerre (i) / kadar (çe): edat grubu

bunun (ty) / bir dedikodudan ibaret olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

bir dedikodudan (yt) / ibaret olduğu (y): sıfat-fiil grubu

ibaret (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / dedikodu (i): sıfat tamlaması

8.Fakat,/ anlamak istediğim şey/ şudur ki,/ acaba/ bu mektuplarda hakikate temas eden noktalar/ hangileridir?

anlamak istediğim (s) / şey (i): sıfat tamlaması

anlamak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bu mektuplarda hakikate temas eden (s) / noktalar (i): sıfat tamlaması

bu mektuplarda (yt) / hakikate (yt) / temas eden (y): sıfat-fiil grubu

temas (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / mektuplar (i): sıfat tamlaması

9.Mesela,/ bu mektupların birinde/ deniliyor ki...

bu mektupların (ty) / biri (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / mektuplar (i): sıfat tamlaması

10.Naim Efendi,/ yanındaki çekmecenin üzerinden/ bir uzun mahfaza/ aldı,/ içinden/ gözlüklerini/ çıkardı.

bir (s) / uzun mahfaza (i): sıfat tamlaması

uzun (s) / mahfaza (i): sıfat tamlaması

yanındaki çekmecenin (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması

yanındaki (s) / çekmece (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

11.İki eliyle/ uçlarından/ tuttu,/ kemali ihtimamla kulaklarına taktıktan sonra,/ mektuplardan birini/ açtı,/ bir müddet/ sessiz sessiz/ kendisi/ okudu,/ tekrar/ yerine/ koydu;/ müteakiben/ bir diğerini/ aldı,/ ötesine berisine/ göz gezdirdi/ ve/ damadına:/ “Dinleyiniz rica ederim,”/ dedi.

iki (s) / el (i): sıfat tamlaması

mektuplardan (s) / biri (i): sıfat tamlaması

kemali ihtimamla kulaklarına taktıktan (i) / sonra (çe): edat grubu

kemali ihtimamla (z) / kulaklarına (yt) / taktıktan (y): zarf-fiil grubu

sessiz (i) / sessiz (i): tekrar grubu

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / diğeri (i): sıfat tamlaması

göz (i) / gezdir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ötesine (i) / berisine (i): tekrar grubu

“Dinleyiniz/ rica ederim,” (cümle)

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

12.Sabahları çıırçplak denize girmeleri, alâmeleinnas sarılıp öpüşmeleri yetişmiyormuş gibi,/ otelde her türlü kuyud-u diniye ve milliyeyi ayaklar altına alarak birtakım ecanip ile şampanyalar içtikleri ve bâdehu otelin salonunda dans ettikleri dahi/ vaki olmuştur.

vaki (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

otelde her türlü kuyud-u diniye ve milliyeyi ayaklar altına alarak birtakım ecanip ile şampanyalar içtikleri (i) / ve (be) / bâdehu otelin salonunda dans ettikleri (i): bağlama grubu

badehu (s) / otelin salonunda (yt) / dans ettikleri (y): sıfat-fiil grubu

dans (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

otelin (ty) / salonu (tn): belirtili isim tamlaması

otelde (yt) / her türlü kuyud-u diniye ve milliyeyi ayaklar altına alarak (z) / birtakım ecanip ile (z) / şampanyalar (bsn) / içtikleri (y): sıfat-fiil grubu

birtakım ecanip (i) / ile (çe): edat grubu

birtakım (s) / ecanip (i): sıfat tamlaması

her türlü kuyud-u diniye ve milliyeyi (bln) / ayaklar altına alarak (y): zarf-fiil grubu

ayaklar altına (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ayaklar (ty) / altı (tn): belirtisiz isim tamlaması

her türlü (s) / kuyud-u diniye ve milliye (i): sıfat tamlaması

diniye (i) / ve (be) / milliye (i): bağlama grubu

her (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

sabahları çıırçıplak denize girmeleri, alâmeleinnas sarılıp öpüşmeleri yetişmiyormuş (i) / gibi (çe): edat grubu

sabahları çıırçıplak denize girmeleri/ alâmeleinnas sarılıp öpüşmeleri/ yetişmiyormuş (cümle)

alâmeleinnas sarılıp öpüşmeleri (ö) / yetişmiyormuş (y): sıfat-fiil grubu

alâmeleinnas (z) / sarılıp öpüşme (y): isim-fiil grubu

sarılıp (f) / öpüş- (f): tekrar grubu

sabahları (z) / çıırçıplak (z) / denize (yt) / girme (y): isim-fiil grubu

13.Naim Efendi,/ mektubun yalnız bu kadarcık yerini okuduktan sonra/ tekrar/ gözlüklerini/ çıkardı,/ mahfazasına/ koydu.

mektubun yalnız bu kadarcık yerini okuduktan (i) / sonra (çe): edat grubu

mektubun/ yalnız (z) / bu kadarcık yerini (bln) / okuduktan (y): zarf-fiil grubu

mektubun (ty) / bu kadarcık yeri (tn): belirtili isim tamlaması

bu kadarcık (s) / yer (i): sıfat tamlaması

bu (s) / kadarcık (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

14.Mahfazayı/ tekrar/ çekmecenin üzerine/ bıraktı/ ve/ büyük bir saffetle/ adeta yalvarır gibi/ Servet Bey'in yüzüne/ baktı:

çekmecenin (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması

Servet Bey'in (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

adeta yalvarır (i) / gibi (çe): edat grubu

adeta (cdö) / yalvarır (y): sıfat-fiil grubu

büyük (s) / bir saffet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / saffet (i): sıfat tamlaması

15.“Ne dersiniz? Acaba bunu da yaptılar mı?”/ dedi.

“Ne/ dersiniz?/ Acaba/ bunu da/ yaptılar mı?” (cümle)

16.Servet Bey,/ müstehzi bir tavır/ takınmıştı:

müstehzi (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

17.“Olabilir a, bunda o kadar harikulade ne var, efendim?” diye/ cevap verdi.

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

“Olabilir a, bunda o kadar harikulade ne var, efendim?” (i) / diye (çe): edat grubu

“Olabilir a,/ bunda/ o kadar harikulade ne/ var,/ efendim?” (cümle)

ola (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

o kadar harikulade (s) / ne (i): sıfat tamlaması

o kadar (s) / harikulade (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

18.Bunun üzerine/ Naim Efendi,/ ellerini/ kavuşturdu,/ gözlerini/ yere/ dikti/ ve/ damadı izahatını bitirip gidinceye kadar/ artık/ bir kelime/ söylemedi.

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

bunun (i) / üzerine (çe): edat grubu

bir (s) / kelime (i): sıfat tamlaması

damadı izahatını bitirip gidinceye (i) / kadar (çe): edat grubu

damadı (ö) / izahatını bitirip (z) / gidince (y): zarf-fiil grubu

izahatını (bln) / bitirip (y): zarf-fiil grubu

Servet Bey'in izahatı ise/ hayli uzun/ sürdü./ Fakat/ Naim Efendi dinlemiyor,/ işitmiyordu./ Sanki/ idrak ve şuuru üzerine/ Servet Bey'in, “Olabilir a, bunda o kadar harikulade ne var?” cümlesi/ bir yumruk gibi/ inmiş/ ve/ onu/ benliğinin/ ta/ içerilerine doğru/ itmişti./ Artık/ haricî hayatın bütün belirtileri,/ ses, söz, şekil ve renk,/ ona/ esasından değişmiş,/ anlaşılmaz, tanınmaz bir hale gelmiş/ görünüyordu./ Bir müddetten beri önünde, yerde intizamla yan yana konulmuş terliklerinin uçlarına dikili nazarlarını/ şaşkın şaşkın/ odanın sair eşyası üzerinde/ gezdirmeye başladı./ Duvarlarda/ muhtelif tarzda birçok el yazısı levhalar/ vardı./ İki pencere arasında bir büyük tablo,/ Naim Efendi'nin pederini/ yuvarlak Mahmudiye fesiyle, yeşil kaplı bir samur kürk içinde/ gösteriyordu./ Bu,/ şişman, top sakallı bir adamdı./ Bir elini/ göğsüne/ sokmuş,/ diğerini/ vitrinin üzerine/ bırakmıştı./ Bu elin orta parmağında,/ gayet iri bir yakut yüzük/ vardı./ Naim Efendi,/ gözlerini/ yağlıboya resimdeki yakut yüzükten,/ kendi parmağındaki yakut yüzüğe/ çevirdi./ Bu/ aynı taş,/ aynı yüzüktü./ Fakat/ bu oda/ hâlâ/ aynı oda,/ Naim Efendi/ hâlâ/ aynı adam mıydı?/ Birkaç sene evvel, yatağının ayak ucuna seccadesini serip namazını kılan, sonra derinden birtakım dualar mırıldanarak köşesine oturan ve müteakiben sabah kahvesini yudum yudum içerken,/ üç gün üç gecedir kalıbının rahatını kaçıran bütün dedikodulara, o imzasız mektuplara dair damadıyle samimi bir hasbihal ihtiyacını duyan bağı dolu ihtiyar aile reisi/ bizzat/ o muydu?/ Naim Efendi,/ kendisini/ babasının resmi karşısında,/ duvardan minderin üstüne yuvarlanmış bir ikinci resim/ zannediordu,/ farkı/ neydi?/ İki pencere arasında yaldızlı kalın bir çerçeve içinde asılı duran bu Mahmudiye fesli adam gibi/ o da/ sesini çıkarmamaya, zamanın ve saatlerin değişimine tabi olmaya ve başkalarının elleri kendini nereye bırakırsa

orada kalmaya mahkûm değil miydi?/ Naim Efendi,/ kendi evi üzerindeki hakimiyetinin ne kadar sarsıldığını, ne kadar hiçe indiğini/ en ziyade/ bugün ve bu saatte/ hissetti/ ve/ kendi konağı içinde/ kendi çocukları arasında/ varlığını/ o kadar/ yabancı buldu./ Gönlü/ öyle derin bir gurbet acısıyla/ doldu ki/ az kalsın,/ gözlerinden/ yaşlar/ boşanacaktı./

1.Servet Bey'in izahatı ise/ hayli uzun/ sürdü.

hayli (s) / uzun (i): sıfat tamlaması

Servet Bey'in (ty) / izahatı (tn): belirtili isim tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Fakat/ Naim Efendi/ dinlemiyor,/ işitmiyordu.

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

3.Sanki/ idrak ve şuuru üzerine/ Servet Bey'in, "Olabilir a, bunda o kadar harikulade ne var?" cümlesi/ bir yumruk gibi/ inmiş/ ve/ onu/ benliğinin/ ta/ içerilerine doğru/ itmişti.

bir yumruk (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / yumruk (i): sıfat tamlaması

Servet Bey'in (ty) / "Olabilir a, bunda o kadar harikulade ne var?" cümlesi (tn): belirtili isim tamlaması

"Olabilir a, bunda o kadar harikulade ne var?" (ty) / cümlesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

"Olabilir a,/ bunda/ o kadar harikulade ne/ var?" (cümle)

ola (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

o kadar harikulade (s) / ne (i): sıfat tamlaması

o kadar (s) / harikulade (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

irdrak ve şuuru (ty) / üzeri (tn): belirtisiz isim tamlaması

irdrak (i) / ve (be) / şuuru (i): bağlama grubu

benliğinin içerilerine (i) / doğru (çe): edat grubu

benliğinin (ty) / içerileri (tn): belirtili isim tamlaması

4.Artık/ haricî hayatın bütün belirtileri,/ ses, söz, şekil ve renk,/ ona/ esastan değişmiş,/ anlaşılmaz, tanınmaz bir hale gelmiş/ görünüyordu.

anlaşılmaz, tanınmaz bir hale (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

anlaşılmaz (s) / tanınmaz (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

esastan (z) / değişmiş (y): sıfat-fiil grubu

ses (i) / söz (i) / şekil (i) / ve (be) / renk (i): bağlama grubu

haricî hayatın (ty) / bütün belirtileri (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / belirtiler (i): sıfat tamlaması

haricî (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

5.Bir müddetten beri önünde, yerde intizamlı yan yana konulmuş terliklerinin uçlarına dikili nazarlarını/ şaşkın şaşkın/ odanın sair eşyası üzerinde/ gezdirmeye başladı.

gezdirmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

odanın sair eşyası (ty) / üzeri (tn): belirtisiz isim tamlaması

odanın (ty) / sair eşyası (tn): belirtili isim tamlaması

sair (i) / eşya (i): sıfat tamlaması

şaşkın (i) / şaşkın (i): tekrar grubu

bir müddetten beri önünde, yerde intizamlı yan yana konulmuş terliklerinin uçlarına dikili (s) / nazarlar (i): sıfat tamlaması

bir müddetten beri (i) / önünde, yerde intizamlı yan yana konulmuş terliklerinin uçlarına dikili (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

önünde, yerde intizamlı yan yana konulmuş terliklerinin uçlarına (i) / dikili (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

önünde, yerde intizamlı yan yana konulmuş terliklerinin (ty) / uçları (tn): belirtili isim tamlaması

önünde (s) / yerde (s) / intizamlı yan yana konulmuş terlikler (i): sıfat tamlaması

intizamlı yan yana konulmuş (s) / terlikler (i): sıfat tamlaması

intizamlı (z) / yan yana (z) / konulmuş (y): sıfat-fiil grubu

yan (i) / yana (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bir müddetten (i) / beri (çe): edat grubu

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

6.Duvarlarda/ muhtelif tarzda birçok el yazısı levhalar/ vardı.

muhtelif tarzda (s) / birçok el yazısı levhalar (i): sıfat tamlaması

birçok (s) / el yazısı levhalar (i): sıfat tamlaması

el yazısı (s) / levhalar (i): sıfat tamlaması

el (ty) / yazısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

muhtelif (s) / tarz (i): sıfat tamlaması

7.İki pencere arasında bir büyük tablo,/ Naim Efendi'nin pederini/ yuvarlak Mahmudiye fesiyle, yeşil kaplı bir samur kürk içinde/ gösteriyordu.

yuvarlak Mahmudiye fesiyle (i) / yeşil kaplı bir samur kürk içinde (i): kısaltma grubu (vasita grubu)

yeşil kaplı bir samur kürk (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

yeşil kaplı (s) / bir samur kürk (i): sıfat tamlaması
bir (s) / samur kürk (i): sıfat tamlaması
samur (s) / kürk (i): sıfat tamlaması
yeşil (s) / kaplı (i): sıfat tamlaması
yuvarlak (s) / Mahmudiye fesi (i): sıfat tamlaması
Mahmudiye (ty) / fes (tn): belirtisiz isim tamlaması
Naim Efendi'nin (ty) / pederi (tn): belirtili isim tamlaması
Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu
iki pencere arasında (s) / bir büyük tablo (i): sıfat tamlaması
bir (s) / büyük tablo (i): sıfat tamlaması
büyük (s) / tablo (i): sıfat tamlaması
iki pencere (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması
iki (s) / pencere (i): sıfat tamlaması

8.Bu,/ şişman, top sakallı bir adamdı.

şişman (s) / top sakallı (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması
bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması
top (s) / sakallı (i): sıfat tamlaması

9.Bir elini/ göğsüne/ sokmuş,/ diğerini/ vitrinin üzerine/ bırakmıştı.

vitrinin (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması
bir (s) / el (i): sıfat tamlaması

10.Bu elin orta parmağında,/ gayet iri bir yakut yüzük/ vardı.

gayet iri (s) / bir yakut yüzük (i): sıfat tamlaması
bir (s) / yakut yüzük (i): sıfat tamlaması
yakut (s) / yüzük (i): sıfat tamlaması
gayet (s) / iri (i): sıfat tamlaması
bu elin (ty) / orta parmağı (tn): belirtili isim tamlaması
orta (s) / parmak (i): sıfat tamlaması
bu (s) / el (i): sıfat tamlaması

11.Naim Efendi,/ gözlerini/ yağlıboya resimdeki yakut yüzükten,/ kendi parmağındaki yakut yüzüğe/ çevirdi.

kendi parmağındaki (s) / yakut yüzük (i): sıfat tamlaması
yakut (s) / yüzük (i): sıfat tamlaması
kendi (s) / parmağı (i): sıfat tamlaması
yağlıboya resimdeki (s) / yakut yüzük (i): sıfat tamlaması
yakut (s) / yüzük (i): sıfat tamlaması

yağlıboya (s) / resim (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

12.Bu/ aynı taş,/ aynı yüzüktü.

aynı (s) / taş (i): sıfat tamlaması

aynı (s) / yüzük (i): sıfat tamlaması

13.Fakat/ bu oda/ hâlâ/ aynı oda,/ Naim Efendi/ hâlâ/ aynı adam mıydı?

aynı (s) / oda (i): sıfat tamlaması

bu (s) / oda (i): sıfat tamlaması

aynı (s) / adam (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

14.Birkaç sene evvel, yatağının ayak ucuna seccadesini serip namazını kılan, sonra derinden birtakım dualar mırıldanarak köşesine oturan ve müteakiben sabah kahvesini yudum yudum içerken,/ üç gün üç gecedir kalıbının rahatını kaçıran bütün dedikodulara, o imzasız mektuplara dair damadıyle samimi bir hasbıhal ihtiyacını duyan bağı dolu ihtiyar aile reisi/ bizzat/ o muydu?

üç gün üç gecedir kalıbının rahatını kaçıran bütün dedikodulara, o imzasız mektuplara dair damadıyle samimi bir hasbıhal ihtiyacını duyan (s) / bağı dolu ihtiyar aile reisi (i): sıfat tamlaması

bağı dolu (s) / ihtiyar aile reisi (i): sıfat tamlaması

ihtiyar (s) / aile reisi (i): sıfat tamlaması

aile (ty) / reisi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bağı (i) / dolu (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

üç gün üç gecedir kalıbının rahatını kaçıran bütün dedikodulara, o imzasız mektuplara dair damadıyle samimi bir hasbıhal ihtiyacını (bln) / duyan (y): sıfat-fiil grubu

üç gün üç gecedir kalıbının rahatını kaçıran bütün dedikodulara, o imzasız mektuplara dair damadıyle samimi bir hasbıhal (ty) / ihtiyacı (tn): belirtisiz isim tamlaması

üç gün üç gecedir kalıbının rahatını kaçıran bütün dedikodulara, o imzasız mektuplara dair (s) / damadıyle samimi bir hasbıhal (i): sıfat tamlaması

damadıyle (i) / samimi bir hasbıhal (i): kısaltma grubu (vasıta grubu)

samimi (s) / bir hasbıhal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hasbıhal (i): sıfat tamlaması

üç gün üç gecedir kalıbının rahatını kaçıran bütün dedikodulara, o imzasız mektuplara (i) / dair (çe): edat grubu

üç gün üç gecedir kalıbının rahatını kaçıran (s) / bütün dedikodular (i) / o imzasız mektuplar (i): sıfat tamlaması

o (s) / imzasız mektuplar (i): sıfat tamlaması

imzasız (s) / mektuplar (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / dedikodular (i): sıfat tamlaması

üç gün üç gecedir (z) / kalıbının rahatını (bln) / kaçırın (y): sıfat-fiil grubu

kalıbının (ty) / rahatı (tn): belirtili isim tamlaması

üç gün (i) / üç gece (i): tekrar grubu

üç (s) / gece (i): sıfat tamlaması

üç (s) / gün (i): sıfat tamlaması

birkaç sene evvel, yatağının ayak ucuna seccadesini serip namazını kılan (i) / sonra derinden birtakım dualar mırıldanarak köşesine oturan (i) / ve (be) / müteakiben sabah kahvesini yudum yudum içerken (i): bağlama grubu

müteakiben (z) / sabah kahvesini (bln) / yudum yudum (z) / içerken (y): zarf-fiil grubu

yudum (i) / yudum (i): tekrar grubu

sabah (ty) / kahvesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

sonra (z) / derinden birtakım dualar mırıldanarak (z) / köşesine (yt) / oturan (y): sıfat-fiil grubu

derinden (z) / birtakım dualar (bsn) / mırıldanarak (y): zarf-fiil grubu

birtakım (s) / dualar (i): sıfat tamlaması

birkaç sene evvel (z) / yatağının ayak ucuna seccadesini serip (z) / namazını kılan (y): sıfat-fiil grubu

namazını (i) / kıl- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yatağının ayak ucuna (yt) / seccadesini (bln) / serip (y): zarf-fiil grubu

yatağının (ty) / ayak ucu (tn): belirtili isim tamlaması

ayak (ty) / ucu (tn): belirtisiz isim tamlaması

birkaç sene (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / sene (i): sıfat tamlaması

15.Naim Efendi,/ kendisini/ babasının resmi karşısında,/ duvardan minderin üstüne yuvarlanmış bir ikinci resim/ zannediyordu,/ farkı/ neydi?

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

duvardan minderin üstüne yuvarlanmış (s) / bir ikinci resim (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ikinci resim (i): sıfat tamlaması

ikinci (s) / resim (i): sıfat tamlaması

duvardan (yt) / minderin üstüne (yt) / yuvarlanmış (y): sıfat-fiil grubu

minderin (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

babasının resmi (ty) / karşısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

babasının (ty) / resmi (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

16.İki pencere arasında yıldızlı kalın bir çerçeve içinde asılı duran bu Mahmudiye fesli adam gibi/ o da/ sesini çıkarmamaya, zamanın ve saatlerin değişimine tabi olmaya ve başkalarının elleri kendini nereye bırakırsa orada kalmaya mahkûm değil miydi?

sesini çıkarmamaya, zamanın ve saatlerin değişimine tabi olmaya ve başkalarının elleri kendini nereye bırakırsa orada kalmaya (i) / mahkûm (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

sesini çıkarmama (i) / zamanın ve saatlerin değişimine tabi olma (i) / ve (be) / başkalarının elleri kendini nereye bırakırsa orada kalma (i): bağlama grubu

başkalarının elleri kendini nereye bırakırsa (z) / orada (yt) / kalma (y): isim-fiil grubu

başkalarının elleri (ö) / kendini (bln) / nereye (yt) / bırakırsa (y): zarf-fiil grubu

başkalarının (ty) / elleri (tn): belirtili isim tamlaması

zamanın ve saatlerin değişimine (yt) / tabi olma (y): isim-fiil grubu

tabi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

zamanın ve saatlerin (ty) / değişimi (tn): belirtili isim tamlaması

zaman (i) / ve (be) / saatler (i): bağlama grubu

sesini (bln) / çıkarma (y): isim-fiil grubu

iki pencere arasında yıldızlı kalın bir çerçeve içinde asılı duran bu Mahmudiye fesli adam (i) / gibi (çe): edat grubu

iki pencere arasında yıldızlı kalın bir çerçeve içinde asılı duran (s) / bu Mahmudiye fesli adam (i): sıfat tamlaması

bu (s) / Mahmudiye fesli adam (i): sıfat tamlaması

Mahmudiye fesli (s) / adam (i): sıfat tamlaması

Mahmudiye (ty) / fesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

iki pencere arasında yıldızlı kalın bir çerçeve içinde (yt) / asılı (z) / duran (y): sıfat-fiil grubu

iki pencere arasında yıldızlı kalın bir çerçeve (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

iki pencere arasında (s) / yıldızlı kalın bir çerçeve (i): sıfat tamlaması

yıldızlı (s) / kalın bir çerçeve (i): sıfat tamlaması

kalın (s) / bir çerçeve (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çerçeve (i): sıfat tamlaması

iki pencere (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

iki (s) / pencere (i): sıfat tamlaması

17.Naim Efendi,/ kendi evi üzerindeki hakimiyetinin ne kadar sarsıldığını, ne kadar hiçe indiğini/ en ziyade/ bugün ve bu saatte/ hissetti/ ve/ kendi konağı içinde/ kendi çocukları arasında/ varlığını/ o kadar/ yabancı buldu.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bugün (i) / ve (be) / bu saat (i): bağlama grubu
bu (s) / saat (i): sıfat tamlaması
en (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması
kendi evi üzerindeki hakimiyetinin (ty) / ne kadar sarsıldığı (tn) / ne kadar hiçe indiği (tn): belirtili isim tamlaması
ne kadar (z) / hiçe indiği (y): sıfat-fiil grubu
hiçe (i) / in- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
ne (i) / kadar (çe): edat grubu
ne kadar (z) / sarsıldığı (y): sıfat-fiil grubu
ne (i) / kadar (çe): edat grubu
kendi evi üzerindeki (s) / hakimiyet (i): sıfat tamlaması
kendi evi (ty) / üzeri (tn): belirtisiz isim tamlaması
kendi (s) / evi (i): sıfat tamlaması
Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu
yabancı (i) / bul- (yf): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
o (i) / kadar (çe): edat grubu
kendi çocukları (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması
kendi (s) / çocukları (i): sıfat tamlaması
kendi konağı (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması
kendi (s) / konağı (i): sıfat tamlaması

18.Gönlü/ öyle derin bir gurbet acısıyla/ doldu ki/ az kalsın,/ gözlerinden/ yaşlar/ boşanacaktı.

öyle derin (s) / bir gurbet acısı (i): sıfat tamlaması
bir (s) / gurbet acısı (i): sıfat tamlaması
gurbet (ty) / acısı (tn): belirtisiz isim tamlaması
öyle (s) / derin (i): sıfat tamlaması

Servet Bey,/ sözlerinin sonuna doğru/ her nasılsa,/ kayınpederinin halindeki melale/ dikkat etti;/ ihtiyarı çok hırpaladığını/ anladı:/

“Mamañih, emredersiniz, hemen yarın Seniha’yı çağırırız,”/ dedi./

Naim Efendi,/ başını/ salladı./ Seniha/ buraya/ gelmiş/ veya/ orada/ kalmış,/ neye/ yararadı?/ Olan/ oldu,/ biten/ bitmedi mi?/

Kasım Paşa’nın sefih, hayasız ve rezil oğlundan artakalmış bir Seniha’dan/ burada/ olsun,/ orada/ olsun,/ artık/ ne hayır/ umulurdu./ Naim Efendi,/ böyle düşünmekle beraber,/ yine/ için için/ Seniha’nın saffetine ve masumiyetine/ inanıyordu./ Kendi kendine:/ “Daha kaç yaşında; yavrucağ, daha kaç yaşında?”/ diyordu./ Ve/ kendi kendine böyle söyleyerek/ yavaş yavaş,/ o da/

damadı gibi/ Seniha'yu,/ bu müfsit ve müfteri muhitin bir kurbanı halinde/ görmeye başlıyordu./

1.Servet Bey,/ sözlerinin sonuna doğru/ her nasılsa,/ kayınpederinin halindeki melale/ dikkat etti;/ ihtiyarı çok hırpaladığını/ anladı:

dikkat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kayınpederinin halindeki (s) / melal (i): sıfat tamlaması

kayınpederinin (ty) / hali (tn): belirtili isim tamlaması

her (s) / nasıl (i): sıfat tamlaması

sözlerinin sonuna (i) / doğru (çe): edat grubu

sözlerinin (ty) / sonu (tn): belirtili isim tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

ihtiyarı (bln) / çok (z) / hırpaladığı (y): sıfat-fiil grubu

2.“Mamafih, emredersiniz, hemen yarın Seniha'yı çağırırız,”/ dedi.

“Mamafih,/ emredersiniz,/ hemen/ yarın/ Seniha'yu/ çağırırız,” (cümle)

emr (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

3.Naim Efendi,/ başını/ salladı.

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

4.Seniha/ buraya/ gelmiş/ veya/ orada/ kalmış,/ neye/ yararadı?

5.Olan/ oldu,/ biten/ bitmedi mi?

6.Kasım Paşa'nın sefih, hayasız ve rezil oğlundan artakalmış bir Seniha'dan/ burada/ olsun,/ orada/ olsun,/ artık/ ne hayır/ umulurdu.

ne (s) / hayır (i): sıfat tamlaması

bura (i) / olsun (be) / ora (i) / olsun (be): bağlama grubu

Kasım Paşa'nın sefih, hayasız ve rezil oğlundan artakalmış (s) / bir Seniha (i): sıfat tamlaması

bir (s) / Seniha (i): sıfat tamlaması

Kasım Paşa'nın sefih, hayasız ve rezil oğlundan (yt) / artakalmış (y): sıfat-fiil grubu

arta (f) / kal- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Kasım Paşa'nın (ty) / sefih, hayasız ve rezil oğlu (tn): belirtili isim tamlaması

sefih, hayasız ve rezil (s) / oğul (i): sıfat tamlaması

sefih (i) / hayasız (i) / ve (be) / rezil (i): bağlama grubu

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

7.Naim Efendi,/ böyle düşünmekle beraber,/ yine/ için için/ Seniha'nın saffetine ve masumiyetine/ inanıyordu.

Seniha'nın (ty) / saffeti ve masumiyeti (tn): belirtili isim tamlaması

saffet (i) / ve masumiyet (i): bağlama grubu

için (i) / için (i): tekrar grubu

böyle düşünmekle (i) / beraber (çe): edat grubu

böyle (z) / düşünmek (y): isim-fiil grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

8.Kendi kendine:/ “Daha kaç yaşında; yavrucak, daha kaç yaşında?”/ diyordu.

“Daha/ kaç yaşında;/ yavrucak,/ daha/ kaç yaşında?” (cümle)

kaç (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

kaç (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

9.Ve/ kendi kendine böyle söyleyerek/ yavaş yavaş,/ o da/ damadı gibi/ Seniha’yı,/ bu müfsit ve müfteri muhitin bir kurbanı halinde/ görmeye başlıyordu.

görmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bu müfsit ve müfteri muhitin bir kurbanı (i) / halinde (çe): edat grubu

bu müfsit ve müfteri muhitin (ty) / bir kurbanı (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / kurban (i): sıfat tamlaması

bu (s) / müfsit ve müfteri muhit (i): sıfat tamlaması

müfsit ve müfteri (s) / muhit (i): sıfat tamlaması

müfsit (i) / ve (be) / müfteri (i): bağlama grubu

damadı (i) / gibi (çe): edat grubu

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

kendi kendine (z) / böyle (z) / söyleyerek (y): zarf-fiil grubu

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

Nitekim/ Servet Bey’le bu feci muhaverenin ertesi günü, akşam üzeri, Seniha, Madam Kronski’nin refakatinde konağa döner dönmez,/ büyük pederi tarafından/ öyle bir şefkat ve iştihak tuğyanıyla/ karşılandı,/ saatlerce/ o kadar/ okşandı,/ o kadar/ nazlandırıldı ki,/ kendini/ adeta/ ilk çocuk devrine avdet etmiş/ zannetti./ Esasen/ korulardan, denizlerden, tepelerden ve sevişmeden avdet eden bu kızın ruhu,/ kabına sığmayacak kadar taşkın ve sarhoştı./ Eski, sessiz konağın içinde/ genç bir ceylan gibi,/ o odadan bu odaya,/ bu odadan o odaya/ koşup duruyordu./ Mütemadiyen/ şarkı söylüyordu/ ve/ kardeşi Cemil’le/ çocukluklarında yaptıkları gibi/ sofalarda/ bin türlü gürültülü oyunlar/ icat ediyorlar,/ birbirlerini/ kovalıyorlardı./

1.Nitekim/ Servet Bey’le bu feci muhaverenin ertesi günü, akşam üzeri, Seniha, Madam Kronski’nin refakatinde konağa döner dönmez,/ büyük

pederi tarafından/ öyle bir şefkat ve iştihak tuğyanıyla/ karşılandı,/ saatlerce/ o kadar/ okşandı,/ o kadar/ nazlandırıldı ki,/ kendini/ adeta/ ilk çocukluk devrine avdet etmiş/ zannetti.

öyle (s) / bir şefkat ve iştihak tuğyanı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şefkat ve iştihak tuğyanı (i): sıfat tamlaması

şefkat ve iştihak (ty) / tuğyanı (tn): belirtisiz isim tamlaması

şefkat (i) / ve (be) / iştihak (i): bağlama grubu

büyük pederi (i) / tarafından (çe): edat grubu

büyük (s) / peder (i): sıfat tamlaması

Servet Bey'le bu feci muhaverenin ertesı günü (z) / akşam üzeri (z) / Seniha (ö) / Madam Kronski'nin refakatinde (z) / konağa (yt) / döner dönmez (y): zarf-fiil grubu

döner (i) / dönmez (i): tekrar grubu

Madam Kronski'nin (ty) / refakati (tn): belirtisiz isim tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

akşam (ty) / üzeri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Servet Bey'le bu feci muhaverenin (ty) / ertesı günü (tn): belirtili isim tamlaması

ertesı (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Servet Bey'le (s) / bu feci muhavere (i): sıfat tamlaması

bu (s) / feci muhavere (i): sıfat tamlaması

fecı (s) / muhavere (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

o (i) / kadar (çe): edat grubu

o (i) / kadar (çe): edat grubu

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk çocukluk devrine (yt) / avdet etmiş (y): sıfat-fiil grubu

avdet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / çocukluk devri (i): sıfat tamlaması

çocukluk (ty) / devri (tn): belirtisiz isim tamlaması

2.Esasen/ korulardan, denizlerden, tepelerden ve sevişmeden avdet eden bu kızın ruhu,/ kabına sığmayacak kadar taşkın ve sarhoştu.

kabına sığmayacak kadar (s) / taşkın ve sarhoş (i): sıfat tamlaması

taşkın (i) / ve (be) / sarhoş (i): bağlama grubu

kabına sığmayacak (i) / kadar (çe): edat grubu

kabına (yt) / sığmayacak (y): sıfat-fiil grubu

korulardan, denizlerden, tepelerden ve sevişmeden avdet eden bu kızın (ty) / ruhu (tn): belirtili isim tamlaması

korulardan, denizlerden, tepelerden ve sevişmeden avdet eden (s) / bu kız (i): sıfat tamlaması

bu (s) / kız (i): sıfat tamlaması

korulardan, denizlerden, tepelerden ve sevişmeden (yt) / avdet eden (y): sıfat-fiil grubu

avdet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

korular (i) / denizler (i) / tepeler (i) / ve (be) / sevişme (i): bağlama grubu

3.Eski, sessiz konağın içinde/ genç bir ceylan gibi,/ o odadan bu odaya,/ bu odadan o odaya/ koşup duruyordu.

koşup (f) / dur- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bu odadan (i) / o odaya (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

o (s) / oda (i): sıfat tamlaması

bu (s) / oda (i): sıfat tamlaması

o odadan (i) / bu odaya (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bu (s) / oda (i): sıfat tamlaması

o (s) / oda (i): sıfat tamlaması

genç bir ceylan (i) / gibi (çe): edat grubu

genç (s) / bir ceylan (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ceylan (i): sıfat tamlaması

eski, sessiz konağın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

eski (s) / sessiz (s) / konak (i): sıfat tamlaması

4.Mütemadiyen/ şarkı söylüyordu/ ve/ kardeşi Cemil'le/ çocukluklarında yaptıkları gibi/ sofalarda/ bin türlü gürültülü oyunlar/ icat ediyorlar,/ birbirlerini/ kovalıyorlardı.

şarkı (i) / söyle- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

icat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bin türlü (s) / gürültülü oyunlar (i): sıfat tamlaması

gürültülü (s) / oyunlar (i): sıfat tamlaması

bin (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

çocukluklarında yaptıkları (i) / gibi (çe): edat grubu

çocukluklarında (z) / yaptıkları (y): sıfat-fiil grubu

kardeşi (s) / Cemil (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi,/ Seniha'nın konağa avdetinden sonra, birkaç imzasız mektup daha almakla beraber,/ bu sevinçli sesler ve bu neşeli gürültüler içinde kendinden

geçmiş bir halde/ hiçbir şeye/ ehemmiyet veremiyordu./ İkide bir,/ kızı Sekine Hanım'a/ diyordu ki:/

“Yavrurum,/ ne iyi ettin de/ kızcağızı/ Ada'ya/ gönderdin./ Sıhhati,/ neşesi/ yerine geldi;/ eski huysuzluklarından,/ eski buhranlarından/ eser kalmadı./ Onu bu halde gördükçe/ ben bile/ yirmi yaş daha/ gençleşiyorum.”/

Sekine Hanım:/

“Hem de maşallah, ne kadar serpildi, toplandı, güzelleşti,”/ diyordu./ “Gitmezden evvel,/ bilekleri/ ipincecik,/ benzi/ sapsarıydı/ ve/ gözlerinde/ fer/ kalmamıştı./ Şimdi,/ bakıyorum,/ yanakları/ adeta/ pençe pençe/ pembeleşti,/ gözlerine/ can geldi.”/

Naim Efendi:/

“Bir şeye daha memnun oluyorum;”/ diyordu./ “Dikkat ediyor musun/ bilmem./ Eskisi gibi/ olur olmaz kimselerle de/ düşüp kalkmıyor./ O Nuriye Hanımlar,/ o Belkıs Hanımlar,/ Cemil'in o münasebetsiz arkadaşları,/ etrafından/ çekilir gibi oldular.”/

1.Naim Efendi,/ Seniha'nın konağa avdetinden sonra, birkaç imzasız mektup daha almakla beraber,/ bu sevinçli sesler ve bu neşeli gürültüler içinde kendinden geçmiş bir halde/ hiçbir şeye/ ehemmiyet veremiyordu.

ehemmiyet (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bu sevinçli sesler ve bu neşeli gürültüler içinde kendinden geçmiş (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

bu sevinçli sesler ve bu neşeli gürültüler içinde (yt) / kendinden geçmiş (y): sıfat-fiil grubu

kendinden (i) / geç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu sevinçli sesler ve bu neşeli gürültüler (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu sevinçli sesler (i) / ve (be) / bu neşeli gürültüler (i): bağlama grubu

bu (s) / neşeli gürültüler (i): sıfat tamlaması

neşeli (s) / gürültüler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sevinçli sesler (i): sıfat tamlaması

sevinçli (s) / sesler (i): sıfat tamlaması

birkaç imzasız mektup daha almakla (i) / beraber (çe): edat grubu

birkaç imzasız mektup (bsn) / daha (z) / almak (y): isim-fiil grubu

birkaç (s) / imzasız mektup (i): sıfat tamlaması

imzasız (s) / mektup (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın konağa avdetinden (i) / sonra (çe): edat grubu

Seniha'nın (ty) / konağa avdeti (tn): belirtili isim tamlaması

konağa (i) / avdet (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.İkide bir,/ kızı Sekine Hanım'a/ diyordu ki:

kızı (s) / Sekine Hanım (i): sıfat tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

3.Yavrum,/ ne iyi ettin de/ kızcağızı/ Ada'ya/ gönderdin.

ne iyi (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

4.Sıhhati,/ neşesi/ yerine geldi;/ eski huysuzluklarından,/ eski buhranlarından/ eser kalmadı.

yerine (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

eser (i) / kalma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

eski (s) / buhranlar (i): sıfat tamlaması

eski (s) / huysuzluklar (i): sıfat tamlaması

5.Onu bu halde gördükçe/ ben bile/ yirmi yaş/ daha/ gençleşiyorum.

yirmi (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

onu (bln) / bu halde (z) / gördükçe (y): zarf-fiil grubu

bu (s) / hal (i): sıfat tamlaması

6.Sekine Hanım:/ “Hem de maşallah, ne kadar serpildi, toplandı, güzelleşti,”/ diyordu.

“Hem de/ maşallah,/ ne kadar/ serpildi,/ toplandı,/ güzelleşti,” (cümle)

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

7.Gitmezden evvel,/ bilekleri/ ipincecik,/ benzi/ sapsarıydı/ ve/ gözlerinde/ fer/ kalmamıştı.

gitmezden (i) / evvel (çe): edat grubu

8.Şimdi,/ bakıyorum,/ yanakları/ adeta/ pençe pençe/ pembeleşti,/ gözlerine/ can geldi.

pençe (i) / pençe (i): tekrar grubu

can (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

9.Naim Efendi:/ “Bir şeye daha memnun oluyorum;”/ diyordu.

“Bir şeye/ daha/ memnun oluyorum;” (cümle)

memnun (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

10.Dikkat ediyor musun/ bilmem.

dikkat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

11.Eskisi gibi/ olur olmaz kimselerle de/ düşüp kalkmıyor.

düşüp (f) / kalk- (f): tekrar grubu

olur olmaz (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

olur (i) / olmaz (i): tekrar grubu

eskisi (i) / gibi (çe): edat grubu

12.O Nuriye Hanımlar,/ o Belkıs Hanımlar,/ Cemil'in o münasebetsiz arkadaşları,/ etrafından/ çekilir gibi oldular.

çekilir gibi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

çekilir (i) / gibi (çe): edat grubu

Cemil'in (ty) / o münasebetsiz arkadaşları (tn): belirtili isim tamlaması

o (s) / münasebetsiz arkadaşlar (i): sıfat tamlaması

münasebetsiz (s) / arkadaşlar (i): sıfat tamlaması

o (s) / Belkıs Hanımlar (i): sıfat tamlaması

Belkıs (i) / Hanımlar (u): unvan grubu

o (s) / Nuriye Hanımlar (i): sıfat tamlaması

Nuriye (i) / Hanımlar (u): unvan grubu

Servet Bey'in haremi/ pederine mekşuf olmayan birçok hakikatlere vakıfmuş gibi esrarengiz bir tavırla başını sallayarak/ ilave ediyordu:/

"Evet,/ evet./ Ben de/ en ziyade/ buna/ seviniyorum./ Doğrusu,/ kızın huyunu bozan/ bütün bu münasebetsiz kimselerdi./ İlle/ o iki kız kardeşler/ yok mu?/ Ne sinsi,/ ne içlerinden iğnelidirler,/ bilmez misiniz?/ Sonra/ Belkıs,/ mebusun karısı Bekıs Hanım.../ Nişantaşı'nda kiminle görüştüysen,/ bana,/ Seniha'nın bu kadınla düşüp kalkmasına hayret ettiğini/ söyledi./ Meğer/ yapmadığı/ yokmuş./ Diyolar ki/ nerede ise/ büyük bir rezaletle/ kocasından/ boşanacakmış./ Evine girip çıktığı saatler bile/ belli değilmiş./ Adamcağız ağzını açıp bir şey söyleyecek olsa:/ 'A, ne yapayım, ruhumu besliyorum. İnsan yalnız vücuduyla yaşayamaz ya!'/ diyormuş."/

Naim Efendi:/

"Şu Faik çapkınının da bir ayağını kesebilsek!"/ diyordu./

Zira,/ Faik Bey/ hemen/ her gün/ konakta gibiydi/ ve/ o gelir gelmez,/ ihtiyar adamın rengi/ değişiyor,/ gönlüne endişe düşüyordu./ Bütün aldığı imzasız mektuplardaki cümleler,/ onun karşısında/ birer birer/ hatırına geliyordu./ Kaç defa genç adam yanına girdiği vakitte selâmını almamak, merdivende veya sofada tesadüf eder etmez başını çevirmek, hiçbir zaman hatırını sormamak, ara sıra yüzüne huşunet ve istihkar ile bakmak suretiyle/ istiskal kelimesinin tazammun ettiği her şeyi/ yaptı;/ fakat/ Kasım Paşa'nın oğlu/ aldırılmıyor,/ anlamıyordu./

1.Servet Bey'in haremi/ pederine mekşuf olmayan birçok hakikatlere vakıfmış gibi esrarengiz bir tavırla başını sallayarak/ ilave ediyordu:

ilave (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

pederine mekşuf olmayan birçok hakikatlere vakıfmış gibi esrarengiz bir tavırla (z) / başını (bln) sallayarak (y): zarf-fiil grubu

pederine mekşuf olmayan birçok hakikatlere vakıfmış gibi (s) / esrarengiz bir tavır (i): sıfat tamlaması

esrarengiz (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

pederine mekşuf olmayan birçok hakikatlere vakıfmış (i) / gibi (çe): edat grubu

pederine mekşuf olmayan birçok hakikatlere (i) / vakıf (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

pederine mekşuf olmayan (s) / birçok hakikatler (i): sıfat tamlaması

birçok (s) / hakikatler (i): sıfat tamlaması

pederine (yt) / mekşuf olmayan (y): sıfat-fiil grubu

mekşuf (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Servet Bey'in (ty) / haremi (tn): belirtili isim tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Evet,/ evet./ Ben de/ en ziyade/ buna/ seviniyorum.

en (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

3.Doğrusu,/ kızın huyunu bozan/ bütün bu münasebetsiz kimselerdi.

bütün (s) / bu münasebetsiz kimseler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / münasebetsiz kimseler (i): sıfat tamlaması

münasebetsiz (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

kızın huyunu (bln) / bozan (y): sıfat-fiil grubu

kızın (ty) / huyu (tn): belirtili isim tamlaması

4.İlle/ o iki kız kardeşler/ yok mu?

o (s) / iki kız kardeş (i): sıfat tamlaması

iki (s) / kız kardeşler (i): sıfat tamlaması

kız (s) / kardeşler (i): sıfat tamlaması

5.Ne sinsi,/ ne içlerinden iğnelidirler,/ bilmez misiniz?

ne (s) / içlerinden iğneli (i): sıfat tamlaması

içlerinden (i) / iğneli (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

ne (s) / sinsi (i): sıfat tamlaması

6.Sonra/ Belkıs,/ mebusun karısı Bekıs Hanım...

mebusun karısı (s) / Bekıs Hanım (i): sıfat tamlaması

Bekıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

mebusun (ty) / karısı (tn): belirtili isim tamlaması

7.Nişantaşı’nda kiminle görüştüysem,/ bana,/ Seniha’nın bu kadınla düşün kalkmasına hayret ettiğini/ söyledi.

Seniha’nın bu kadınla düşün kalkmasına (yt) / hayret ettiği (y): sıfat-fiil grubu

hayret (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha’nın (ty) / bu kadınla düşün kalkması (tn): belirtili isim tamlaması

bu kadınla (z) / düşün kalkma (y): isim-fiil grubu

düşüp (f) / kalk- (f): tekrar grubu

bu (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

Nişantaşı’nda (yt) / kiminle (z) / görüştüysem (y): zarf-fiil grubu

8.Meğer/ yapmadığı/ yokmuş. Diyorlar ki/ nerede ise/ büyük bir rezaletle/ kocasından/ boşanacakmış.

büyük (s) / bir rezalet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / rezalet (i): sıfat tamlaması

9.Evine girip çıktığı saatler bile/ belli değilmiş.

evine girip çıktığı (s) / saatler (i): sıfat tamlaması

evine (yt) / girip çıktığı (y): sıfat-fiil grubu

girip (f) / çık- (f): tekrar grubu

10.Adamcağız ağzını açıp bir şey söyleyecek olsa:/ ‘A, ne yapayım, ruhumu besliyorum. İnsan yalnız vücuduyla yaşayamaz ya!’/ diyormuş.

‘A,/ ne yapayım,/ ruhumu/ besliyorum./ İnsan/ yalnız/ vücuduyla/ yaşayamaz ya!’ (cümle)

ne (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

adamcağız (ö) / ağzını açıp (z) / bir şey (bsn) / söyleyecek olsa (y): zarf-fiil grubu

söyleyecek (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

ağzını (bln) / açıp (y): zarf-fiil grubu

11.Naim Efendi:/ “şu Faik çapkınının da bir ayağını kesebilsek!”/ diyordu.

“şu Faik çapkınının da/ bir/ ayağını kesebilsek!” (cümle)

şu Faik çapkınının ayağını kese (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

şu Faik çapkınının ayağını (i) / kes- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

şu Faik çapkınının (ty) / ayağı (tn): belirtili isim tamlaması

şu (s) / Faik çapkını (i): sıfat tamlaması

Faik (ty) / çapkını (tn): belirtisiz isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

12.Zira,/ Faik Bey/ hemen/ her gün/ konakta gibiydi/ ve/ o gelir gelmez,/ ihtiyar adamın rengi/ değişiyor,/ gönlüne endişe düşüyordu.

konakta (i) / gibi (çe): edat grubu

her (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

ihtiyar adamın (ty) / rengi (tn): belirtili isim tamlaması

ihtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

o (ö) / gelir gelmez (y): zarf-fiil grubu

gelir (i) / gelmez (i): tekrar grubu

gönlüne (i) / endişe (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

13.Bütün aldığı imzasız mektuplardaki cümleler,/ onun karşısında/ birer birer/ hatırına geliyordu.

hatırına (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

birer (i) / birer (i): tekrar grubu

onun (ty) / karşısı (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / aldığı imzasız mektuplardaki cümleler (i): sıfat tamlaması

aldığı imzasız mektuplardaki (s) / cümleler (i): sıfat tamlaması

aldığı (s) / imzasız mektuplar (i): sıfat tamlaması

imzasız (s) / mektuplar (i): sıfat tamlaması

14.Kaç defa genç adam yanına girdiği vakitte selâmını almamak, merdivende veya sofada tesadüf eder etmez başını çevirmek, hiçbir zaman hatırını sormamak, ara sıra yüzüne huşunet ve istihkar ile bakmak suretiyle/ istiskal kelimesinin tazammun ettiği her şeyi/ yaptı;/ fakat/ Kasım Paşa'nın oğlu/ aldırıyor,/ anlamıyordu.

istiskal kelimesinin tazammun ettiği (s) / her şey (i): sıfat tamlaması

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

istiskal kelimesinin (ty) / tazammun ettiği (tn): belirtili isim tamlaması

tazammun (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

istiskal (ty) / kelimesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

kaç defa genç adam yanına girdiği vakitte selâmını almamak (i) / merdivende veya sofada tesadüf eder etmez başını çevirmek (i) / hiçbir zaman hatırını sormamak (i) / ara sıra yüzüne huşunet ve istihkar ile bakmak (i) / suretiyle (çe): edat grubu

ara sıra (z) / yüzüne (yt) / huşunet ve istihkar ile (z) / bakmak (y): isim-fiil grubu

huşunet ve istihkar (i) / ile (çe): edat grubu

huşunet (i) / ve (be) / istihkar (i): bağlama grubu

ara (i) / sıra (i): tekrar grubu

hiçbir zaman (z) / hatırını sormamak (y): isim-fiil grubu

hatırını (i) / sor- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
hiçbir (s) / zaman (i): sıfat tamlaması
merdivende veya sofada tesadüf eder etmez (z) / başını (bln) / çevirmek (y): isim-
fiil grubu
merdivende veya sofada (yt) / tesadüf eder etmez (y): zarf-fiil grubu
tesadüf (i) / eder etmez (yf): birleşik fiil
eder (i) / etmez (i): tekrar grubu
merdiven (i) / veya (be) / sofa (i): bağlama grubu
kaç defa (z) / genç adam yanına girdiği vakitte (z) / selâmını almamak (y): isim-
fiil grubu
selâmını (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
genç adam yanına girdiği (s) / vakit (i): sıfat tamlaması
genç adam (ö) / yanına (yt) / girdiği (y): sıfat-fiil grubu
genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması
kaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması
Kasım Paşa'nın (ty) / oğlu (tn): belirtili isim tamlaması
Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

Dışarıda/ uşaklara,/ içeride/ hizmetçilere/ evin efendisi gibi/ muamele ediyor;/ Servet Bey'le/ laubali bir arkadaşı tavrıyla/ konuşuyor/ ve/ Naim Efendi'nin elini/ adeta/ zorla/ tutup sıkıyor;/ “Bonjur, efendim, nasılsınız bakayım? İyisiniz, iyisiniz, maşallah!”/ diyor,/ sonra/ Sekine Hanım'ın bazı safiyane hareketleriyle alay ederek,/ geçip/ bir koltuğa/ kuruluyor,/ ayaklarını/ kâh/ birbirini üstüne/ atıyor, kâh/ yarı yatmış gibi/ odanın ortasına kadar/ uzatıyor,/ bazen/ yüksek bir şeyin üzerine/ kaldırıp/ koyuyordu./ Daima/ geveze,/ daima/ şakacı, kahkahalı ve şuhtü./ Ekseriya,/ ağzında bir sürü yalanlar ve martavallarla/ gelirdi./ Babiâli caddesinden, Doğruyol'a aksetmiş birçok siyasi şayiaların, şehrin hayatına dair birçok dedikoduların kaynağı ve kavşağı/ sanki/ oydu./ İkide bir/ gayet lâubali bir tarzda,/ zamanın vükelasından/ bahsederdi;/ mesela/ bazen:/

“Geçen akşam kulüpte, Cavit'le hayli konuştum,”/ derdi./ “Azizim, başımızda bu kadar ağır bir harbiye bütçesi buldukça maliyemizi ıslah etmenin ihtimali yoktur,/ diyor./ Hakkında ne söylenirse/ söylensin,/ Allah için/ zeki çocuk...”/

Bazen de/ kendini devrin mühim şahsiyetlerinden biri şeklinde göstermek için:/

“Yakında, mühim bir misyon'la beni Londra'ya gönderecekler sanırım, fakat henüz düşünüyorum,”/ derdi./

1.Dışarıda/ uşaklara,/ içeride/ hizmetçilere/ evin efendisi gibi/ muamele ediyor;/ Servet Bey'le/ laubali bir arkadaşı tavrıyla/ konuşuyor/ ve/ Naim

Efendi'nin elini/ adeta/ zorla/ tutup sıkıyor;/ "Bonjur, efendim, nasılsınız bakayım? İyisiniz, iyisiniz, maşallah!"/ diyor,/ sonra/ Sekine Hanım'ın bazı safiyane hareketleriyle alay ederek,/ geçip/ bir koltuğa/ kuruluyor,/ ayaklarını/ kâh/ birbirini üstüne/ atıyor,/ kâh/ yarı yatmış gibi/ odanın ortasına kadar/ uzatıyor,/ bazen/ yüksek bir şeyin üzerine/ kaldırıp/ koyuyordu.

muamele (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

evin efendisi (i) / gibi (çe): edat grubu

evin (ty) / efendisi (tn): belirtili isim tamlaması

laubali bir arkadaşı (ty) / tavrı (tn): belirtisiz isim tamlaması

laubali (s) / bir arkadaş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / arkadaş (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

tutup (f) / sık- (f): tekrar grubu

Naim Efendi'nin (ty) / eli (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

"Bonjur,/ efendim,/ nasılsınız/ bakayım?/ İyisiniz,/ iyisiniz,/ maşallah!" (cümle)

bir (s) / koltuk (i): sıfat tamlaması

Sekine Hanım'ın bazı safiyane hareketleriyle (z) / alay ederek (y): zarf-fiil grubu

alay (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Sekine Hanım'ın (ty) / bazı safiyane hareketleri (tn): belirtili isim tamlaması

bazı (s) / safiyane hareketler (i): sıfat tamlaması

safiyane (s) / hareketler (i): sıfat tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

birbiri (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

odanın ortasına (i) / kadar (çe): edat grubu

odanın (ty) / ortası (tn): belirtili isim tamlaması

yarı yatmış (i) / gibi (çe): edat grubu

yarı (z) / yatmış (y): sıfat-fiil grubu

yüksek bir şeyin (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması

yüksek (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

2.Daima/ geveze,/ daima/ şakacı, kahkahalı ve şuhtu.

şakacı (i) / kahkahalı (i) / ve (be) / şuh (i): bağlama grubu

3.Ekseriya,/ ağzında bir sürü yalanlar ve martavallarla/ gelirdi.

ağzında (s) / bir sürü yalanlar ve martavallar (i): sıfat tamlaması

bir sürü (s) / yalanlar ve martavallar (i): sıfat tamlaması

yalanlar (i) / ve (be) / martavallar (i): bağlama grubu

bir (s) / sürü (i): sıfat tamlaması

4.Babîali caddesinden, Doğruyol'a aksetmiş birçok siyasi şayiaların, şehrin hayatına dair birçok dedikoduların kaynağı ve kavşağı/ sanki/ oydu.

Babîali caddesinden, Doğruyol'a aksetmiş birçok siyasi şayiaların (ty) / şehrin hayatına dair birçok dedikoduların (ty) / kaynağı ve kavşağı (tn): belirtili isim tamlaması

kaynak (i) / ve kavşak (i): bağlama grubu

şehrin hayatına dair (s) / birçok dedikodular (i): sıfat tamlaması

birçok (s) / dedikodular (i): sıfat tamlaması

şehrin hayatına (i) / dair (çe): edat grubu

şehrin (ty) / hayatı (tn): belirtili isim tamlaması

Babîali caddesinden, Doğruyol'a aksetmiş (s) / birçok siyasi şayialar (i): sıfat tamlaması

birçok (s) / siyasi şayialar (i): sıfat tamlaması

siyasi (s) / şayialar (i): sıfat tamlaması

Babîali caddesinden (yt) / Doğruyol'a (yt) / aksetmiş (y): sıfat-fiil grubu

aks (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Babîali (ty) / caddesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

5.İkide bir/ gayet lâubali bir tarzda,/ zamanın vükelasından/ bahsederdi;/ mesela/ bazen:/ "Geçen akşam kulüpte, Cavit'le hayli konuştum,"/ derdi.

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

zamanın (ty) / vükelası (tn): belirtili isim tamlaması

gayet lâubali (s) / bir tarz (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tarz (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / lâubali (i): sıfat tamlaması

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

"Geçen akşam/ kulüpte,/ Cavit'le/ hayli/ konuştum," (cümle)

geçen (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

6.Azizim, başımızda bu kadar ağır bir harbiye bütçesi buldukça maliyemizi ıslah etmenin ihtimali yoktur,/ diyor.

Azizim,/ başımızda bu kadar ağır bir harbiye bütçesi buldukça/ maliyemizi ıslah etmenin ihtimali/ yoktur, (cümle)

maliyemizi ıslah etmenin (ty) / ihtimali (tn): belirtili isim tamlaması

maliyemizi (bln) / ıslah etme (y): isim-fiil grubu

ıslah (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

başımızda (yt) / bu kadar ağır bir harbiye bütçesi (ö) / buldukça (y): zarf-fiil grubu

bu kadar ağır (s) / bir harbiye bütçesi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / harbiye bütçesi (i): sıfat tamlaması

harbiye (ty) / bütçesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu kadar (s) / ağır (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

7.Hakkında ne söylenirse/ söylensin,/ Allah için/ zeki çocuk...

hakkında (yt) / ne (ö) / söylenirse (y): zarf-fiil grubu

zeki (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

Allah (i) / için (çe): edat grubu

8.Bazen de/ kendini devrin mühim şahsiyetlerinden biri şeklinde göstermek için:/ “Yakında, mühim bir misyon’la beni Londra’ya gönderecekler sanırım, fakat henüz düşünüyorum,”/ derdi.

“Yakında,/ mühim bir misyon’la/ beni/ Londra’ya/ gönderecekler/ sanırım,/ fakat/ henüz/ düşünüyorum,” (cümle)

mühim (s) / bir misyon (i): sıfat tamlaması

bir (s) / misyon (i): sıfat tamlaması

kendini devrin mühim şahsiyetlerinden bir şeklinde göstermek (i) / için (çe): edat grubu

kendini (bln) / devrin mühim şahsiyetlerinden biri şeklinde (z) / göstermek (y): isim-fiil grubu

devrin mühim şahsiyetlerinden biri (i) / şeklinde (çe): edat grubu

devrin mühim şahsiyetlerinden (s) / biri (i): sıfat tamlaması

devrin (ty) / mühim şahsiyetleri (tn): belirtili isim tamlaması

mühim (s) / şahsiyetler (i): sıfat tamlaması

Bütün bu sözler,/ Naim Efendi’nin gayz ve nefret nedir bilmeyen kalbine/ bir zehir gibi/ damlardı./ Ömründe/ hiç kimse ve hiçbir şey/ ona/ bu çocuk kadar/ tiksini vermedi./ Bazen/ konağın içinde/ avazı çıktığı kadar: “Ya o, ya ben!” diye haykıracağı/ gelirdi./ Seniha’yı/ adeta/ hırçın bir ihtiyar koca gibi/ ondan/ kıskanmaya başladı./ İkisini bir arada yalnız/ bilince/ ne rahatı, ne huzuru/ kalyordu;/ içine/ müthiş bir vesvese/ giriyor/ ve/ tecessüsü/ ateşten bir gömlek gibi/ bütün vücudunu/ sarıyordu./

1.Bütün bu sözler,/ Naim Efendi’nin gayz ve nefret nedir bilmeyen kalbine/ bir zehir gibi/ damlardı.

bir zehir (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / zehir (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi’nin (ty) / gayz ve nefret nedir bilmeyen kalbi (tn): belirtili isim tamlaması

gayz ve nefret nedir bilmeyen (s) / kalp (i): sıfat tamlaması

gayz ve nefret nedir (bsn) / bilmeyen (y): sıfat-fiil grubu

gayz ve nefret/ nedir (cümle)

gayz (i) / ve (be) / nefret (i): bağlama grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

bütün (s) / bu sözler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sözler (i): sıfat tamlaması

2.Ömründe/ hiç kimse ve hiçbir şey/ ona/ bu çocuk kadar/ tikslenme vermedi.

tikslenme (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu çocuk (i) / kadar (çe): edat grubu

bu (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

hiç kimse (i) / ve (be) / hiçbir şey (i): bağlama grubu

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

hiç (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

3.Bazen/ konağın içinde/ avazı çıktığı kadar: “Ya o, ya ben!” diye haykıracağı/ gelirdi.

avazı çıktığı kadar: (z) / “Ya o, ya ben!” diye (z) / haykıracağı (y): sıfat-fiil grubu

“Ya o, ya ben!” (i) / diye (çe): edat grubu

“Ya/ o,/ ya/ ben!” (cümle)

avazı çıktığı (i) / kadar (çe): edat grubu

avazı (bln) / çıktığı (y): sıfat-fiil grubu

konağın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

4.Seniha’yı/ adeta/ hırçın bir ihtiyar koca gibi/ ondan/ kıskanmaya başladı.

kıskanmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

hırçın bir ihtiyar koca (i) / gibi (çe): edat grubu

hırçın (s) / bir ihtiyar koca (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ihtiyar koca (i): sıfat tamlaması

ihtiyar (s) / koca (i): sıfat tamlaması

5.İkisini bir arada yalnız bilince/ ne rahatı, ne huzuru/ kalıyordu;/ içine/ müthiş bir vesvese/ giriyor/ ve/ tecessüsü/ ateşten bir gömlek gibi/ bütün vücudunu/ sarıyordu.

ne (be) / rahat (i) / ne (be) / huzur (i): bağlama grubu

ikisini (bln) / bir arada (z) / yalnız (z) / bilince (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / ara (i): sıfat tamlaması

müthiş (s) / bir vesvese (i): sıfat tamlaması

bir (s) / vesvese (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / vücut (i): sıfat tamlaması
ateşten bir gömlek (i) / gibi (çe): edat grubu
ateşten (s) / bir gömlek (i): sıfat tamlaması
bir (s) / gömlek (i): sıfat tamlaması

*Fakat,/ ne çare ki/ tecessüsü tatmin eden yolların hiçbirini/ bilmiyordu./
Ayak uçlarına basarak kapalı odalara doğru yürümenin; gözü veyahut kulağı
anahtar deliklerine yerleştirmenin; gerilerden gizlene gizlene insan takip etmenin
usullerine zerre kadar vukufu/ yoktu./ Zevcesi zamanından beri kendi hizmetinde
bulunan, kısmen Seniha'ya dadılık etmiş yaşlı ve emektar bir kadını/ iki gencin
peşinde casusluğa/ sevk etmek istedi;/ fakat,/ bir türlü/ söylemeye/ dili varmadı./
Bu yaşa kadar/ bu sınıf kimselerle, görecekleri hizmete dair sözlerden başka bir
kelime konuşmaya/ alışmamıştı./*

1.Fakat,/ ne çare ki/ tecessüsü tatmin eden yolların hiçbirini/ bilmiyordu.

ne (s) / çare (i): sıfat tamlaması
tecessüsü tatmin eden yolların (ty) / hiçbirini (tn): belirtili isim tamlaması
tecessüsü tatmin eden (s) / yollar (i): sıfat tamlaması
tecessüsü (bln) / tatmin eden (y): sıfat-fiil grubu
tatmin (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

2.Ayak uçlarına basarak kapalı odalara doğru yürümenin; gözü veyahut kulağı anahtar deliklerine yerleştirmenin; gerilerden gizlene gizlene insan takip etmenin usullerine zerre kadar vukufu/ yoktu.

ayak uçlarına basarak kapalı odalara doğru yürümenin; gözü veyahut kulağı
anahtar deliklerine yerleştirmenin; gerilerden gizlene gizlene insan takip etmenin
usullerine (i) / zerre kadar vukuf (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)
zerre kadar (s) / vukuf (i): sıfat tamlaması
zerre (i) / kadar (çe): edat grubu
ayak uçlarına basarak kapalı odalara doğru yürümenin (ty) / gözü veyahut kulağı
anahtar deliklerine yerleştirmenin (ty) / gerilerden gizlene gizlene insan takip
etmenin (ty) / usulleri (tn): belirtili isim tamlaması
gerilerden (yt) / gizlene gizlene (z) / insan (bsn) / takip etme (y): isim-fiil grubu
takip (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
gizlene (i) / gizlene (i): tekrar grubu
gözü veyahut kulağı (bln) / anahtar deliklerine (yt) / yerleştirme (y): isim-fiil
grubu
anahtar (ty) / delikleri (tn): belirtisiz isim tamlaması
göz (i) / veyahut (be) / kulak (i): bağlama grubu
ayak uçlarına basarak (z) / kapalı odalara doğru (z) / yürüme (y): isim-fiil grubu

kapalı odalara (i) / doğru (çe): edat grubu

kapalı (s) / odalar (i): sıfat tamlaması

ayak uçlarına (yt) / basarak (y): zarf-fiil grubu

ayak (ty) / uçları (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Zevcesi zamanından beri kendi hizmetinde bulunan, kısmen Seniha'ya dadılık etmiş yaşlı ve emektar bir kadını/ iki gencin peşinde casusluğa/ sevk etmek istedi;/ fakat,/ bir türlü/ söylemeye/ dili varmadı.

sevk etmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

sevk (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

iki gencin peşinde (i) / casusluk (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

iki gencin (ty) / peşi (tn): belirtili isim tamlaması

iki (s) / genç (i): sıfat tamlaması

zevcesi zamanından beri kendi hizmetinde bulunan (s) / kısmen Seniha'ya dadılık etmiş yaşlı ve emektar bir kadın (i): sıfat tamlaması

kısmen Seniha'ya dadılık etmiş (s) / yaşlı ve emektar bir kadın (i): sıfat tamlaması

yaşlı ve emektar (s) / bir kadın (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

yaşlı (i) / ve (be) / emektar (i): bağlama grubu

kısmen (z) / Seniha'ya (yt) / dadılık etmiş (y): sıfat-fiil grubu

dadılık (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

zevcesi zamanından beri (z) / kendi hizmetinde bulunan (y): sıfat-fiil grubu

kendi hizmetinde (i) / bulun- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendi (s) / hizmeti (i): sıfat tamlaması

zevcesi zamanından (i) / beri (çe): edat grubu

zevcesi (ty) / zamanı (tn): belirtisiz isim tamlaması

dili (i) / varma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

4.Bu yaşa kadar/ bu sınıf kimselerle, görecekları hizmete dair sözlerden başka bir kelime konuşmaya/ alışmamıştı.

bu sınıf kimselerle (z) / görecekları hizmete dair sözlerden başka bir kelime (bsn) / konuşma (y): isim-fiil grubu

görecekları hizmete dair sözlerden başka (s) / bir kelime (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kelime (i): sıfat tamlaması

görecekları hizmete dair sözlerden (i) / başka (çe): edat grubu

görecekları hizmete dair (s) / sözler (i): sıfat tamlaması

görecekları hizmete (i) / dair (çe): edat grubu

görecekleri (s) / hizmet (i): sıfat tamlaması

bu yaşa (i) / kadar (çe): edat grubu

bu (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

Bununla beraber,/ bir taraftan/ hakikate de/ vakıf olmak istemiyor,/ hakikatten/ korkuyor,/ ölünceye kadar şüphe ve tereddüt içinde kalmayı,/ Seniha'ya dair fena bir şey öğrenmeye/ bin kere/ tercih ediyordu./ Nitekim/ günün birinde, kâhyası Ragıp Efendi, gayet kederli ve esrarlı bir tavırla yanına girip:

“Efendim, müsaadenizle size gayet mühim bir şey arz edeceğim,” der demez,/ zavallı ihtiyar,/ bunu mutlaka Seniha'ya dair bir mesele sanarak,/ adeta/ kalbinin durduğunu/ hissetti/ ve/ muhatabı daha ağzını açmaya vakit bulmadan:/

“Kuzum Ragıp Efendi, bu meseleyi kapa. Ne bilmek, ne işitmek isterim,”/ dedi./

1.Bununla beraber,/ bir taraftan/ hakikate de/ vakıf olmak istemiyor,/ hakikatten/ korkuyor,/ ölünceye kadar şüphe ve tereddüt içinde kalmayı,/ Seniha'ya dair fena bir şey öğrenmeye/ bin kere/ tercih ediyordu.

vakıf olmak (i) / isteme (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

vakıf (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (i) / taraftan (çe): edat grubu

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu

tercih (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bin (s) / kere (i): sıfat tamlaması

Seniha'ya dair fena bir şey (bsn) / öğrenme (y): isim-fiil grubu

Seniha'ya dair (s) / fena bir şey (i): sıfat tamlaması

fena (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Seniha'ya (i) / dair (çe): edat grubu

ölünceye kadar (z) / şüphe ve tereddüt içinde (z) / kalma (y): isim-fiil grubu

şüphe ve tereddüt (i) / içinde (çe): edat grubu

şüphe (i) / ve (be) / tereddüt (i): bağlama grubu

ölünceye (i) / kadar (çe): edat grubu

2.Nitekim/ günün birinde, kâhyası Ragıp Efendi, gayet kederli ve esrarlı bir tavırla yanına girip: “Efendim, müsaadenizle size gayet mühim bir şey arz edeceğim,” der demez,/ zavallı ihtiyar,/ bunu mutlaka Seniha'ya dair bir mesele sanarak,/ adeta/ kalbinin durduğunu/ hissetti/ ve/ muhatabı daha ağzını açmaya vakit bulmadan:/ “Kuzum Ragıp Efendi, bu meseleyi kapa. Ne bilmek, ne işitmek isterim,”/ dedi.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kalbinin (ty) / durduğu (tn): belirtili isim tamlaması

bunu (bln) / mutlaka (z) / Seniha'ya dair bir mesele (bsn) / sanarak (y): zarf-fiil grubu

Seniha'ya dair (s) / bir mesele (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mesele (i): sıfat tamlaması

Seniha'ya (i) / dair (çe): edat grubu

zavallı (s) / ihtiyar (i): sıfat tamlaması

günün birinde (z) / kâhyası Ragıp Efendi (ö) / gayet kederli ve esrarlı bir tavırla yanına girip: (z) / “Efendim, müsaadenizle size gayet mühim bir şey arz edeceğim,” (bsn) / der demez (y): zarf-fiil grubu

der (i) / demez (i): tekrar grubu

“Efendim,/ müsaadenizle/ size/ gayet mühim bir şey/ arz edeceğim,” (cümle)

arz (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

gayet mühim (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / mühim (i): sıfat tamlaması

gayet kederli ve esrarlı bir tavırla (z) / yanına (yt) / girip (y): zarf-fiil grubu

gayet kederli ve esrarlı (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / kederli ve esrarlı (i): sıfat tamlaması

kederli (i) / ve (be) / esrarlı (i): bağlama grubu

kâhyası (s) / Ragıp Efendi (i): sıfat tamlaması

Ragıp (i) / Efendi (u): unvan grubu

günün (ty) / biri (tn): belirtili isim tamlaması

“Kuzum Ragıp Efendi,/ bu meseleyi/ kapa. Ne bilmek, ne işitmek isterim,” (cümle)

bu (s) / mesele (i): sıfat tamlaması

kuzum (s) / Ragıp Efendi (i): sıfat tamlaması

Ragıp (i) / Efendi (u): unvan grubu

ne bilmek, ne işitmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

ne (be) / bilmek (i) / ne (be) / işitmek (i): bağlama grubu

muhabatı (ö) / daha (z) / ağzını açmaya (yt) / vakit bulmadan (y): zarf-fiil grubu

vakit (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ağzını (bln) / açma (y): isim-fiil grubu

Halbuki/ Ragıp Efendi/ ona,/ sadece kendi işlerinden bahsetmeye/ geliyordu./ Naim Efendi'nin Vefa Hanı'ndaki marhun hissesi,/ birkaç zamandan

beri/ tehlikede idi./ Esasen/ bu rehin muamelesi bey'ibilvefa usulüyle yapılmış olduğu için,/ bir seneden beri parasını bekleyen alacaklı,/ Ragıp Efendi'yi/ ikide bir,/ intikal muamelesini kati surette yaptıracağını haber vererek/ tehdit ediyordu./ Naim Efendi'nin kâhyasınca/ bu hissenin elden gitmesi,/ büyük ziyandı:./

“Ne yapıp yapmalı, buna bir çare bulmalı,”/ diyordu./ “Zira,/ hanın istikbali/ büyüktür./ Seneden seneye/ icarı/ artıyor./ Günün birinde, Cenabı Hak müsaade eder de bir de tamir olunursa,/ yalnız/ sizin hisseniz/ beş aileyi müreffehen geçindirecek parayı/ getirir.”/

1.Halbuki/ Ragıp Efendi/ ona,/ sadece kendi işlerinden bahsetmeye/ geliyordu.

sadece (z) / kendi işlerinden (yt) / bahsetme (y): isim-fiil grubu

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendi (s) / işleri (i): sıfat tamlaması

Ragıp (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Naim Efendi'nin Vefa Hanı'ndaki marhun hissesi,/ birkaç zamandan beri/ tehlikede idi.

birkaç zamandan (i) / beri (çe): edat grubu

birkaç (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi'nin (ty) / Vefa Hanı'ndaki marhun hissesi (tn): belirtili isim tamlaması

Vefa Hanı'ndaki (s) / marhun hisse (i): sıfat tamlaması

marhun (s) / hisse (i): sıfat tamlaması

Vefa (ty) / Hanı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

3.Esasen/ bu rehin muamelesi bey'ibilvefa usulüyle yapılmış olduğu için,/ bir seneden beri parasını bekleyen alacaklı,/ Ragıp Efendi'yi/ ikide bir,/ intikal muamelesini kati surette yaptıracağını haber vererek/ tehdit ediyordu.

tehdit (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

intikal muamelesini kati surette yaptıracağını (bln) / haber vererek (y): zarf-fiil grubu

haber (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

intikal muamelesini (bln) / kati surette (z) / yaptıracağı (y): sıfat-fiil grubu

kati (s) / suret (i): sıfat tamlaması

intikal (ty) / muamelesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

Ragıp (i) / Efendi (u): unvan grubu

bir seneden beri parasını bekleyen (s) / alacaklı (i): sıfat tamlaması

bir seneden beri (z) / parasını (bln) / bekleyen (y): sıfat-fiil grubu

bir seneden (i) / beri (çe): edat grubu

bir (s) / sene (i): sıfat tamlaması

bu rehin muamelesi bey'ibilvefa usulüyle yapılmış olduğu (i) / için (çe): edat grubu

bu rehin muamelesi (ö) / bey'ibilvefa usulüyle (z) / yapılmış olduğu (y): sıfat-fiil grubu

yapılmış (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bey'ibilvefa (ty) / usulü (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / rehin muamelesi (i): sıfat tamlaması

rehin (ty) / muamelesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

4.Naim Efendi'nin kâhyasınca/ bu hissenin elden gitmesi,/ büyük ziyandı:

büyük (s) / ziyân (i): sıfat tamlaması

bu hissenin (ty) / elden gitmesi (tn): belirtili isim tamlaması

elden (i) / git- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / hisse (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi'nin (ty) / kâhyası (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

5.“Ne yapıp yapmalı, buna bir çare bulmalı,”/ diyordu.

“Ne yapıp/ yapmalı,/ buna/ bir çare/ bulmalı,” (cümle)

bir (s) / çare (i): sıfat tamlaması

ne (bsn) / yapıp (y): zarf-fiil grubu

6.Zira,/ hanın istikbali/ büyüktür.

hanın (ty) / istikbali (tn): belirtili isim tamlaması

7.Seneden seneye/ icarı/ artıyor.

seneden (i) / seneye (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

8.Günün birinde, Cenabı Hak müsaade eder de bir de tamir olunursa,/ yalnız/ sizin hisseniz/ beş aileyi müreffehen geçindirecek parayı/ getirir.

beş aileyi müreffehen geçindirecek (s) / para (i): sıfat tamlaması

beş aileyi (bln) / müreffehen (z) / geçindirecek (y): sıfat-fiil grubu

beş (s) / aile (i): sıfat tamlaması

sizin (ty) / hisseniz (tn): belirtili isim tamlaması

günün birinde (z) / Cenabı Hak müsaade eder de (z) / bir de (z) / tamir olunursa (y): zarf-fiil grubu

tamir (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Cenabı Hak (ö) / müsaade eder de (y): zarf-fiil grubu

müsaade (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

günün (ty) / biri (tn): belirtili isim tamlaması

*Naim Efendi,/ meselenin Seniha'ya ait bir şey olmadığını hisseder etmez/
geniş bir nefes aldı/ ve/ güya Ragıp Efendi, ona bir müjde getiriyormuş gibi beşuş
bir çehreyle:/*

“O halde ne yapmalı? Sizin fikriniz nedir?”/ dedi./

*Ragıp Efendi,/ kırçıl ve dik kaşlarını/ çattı;/ bir müddet/ düşündü,/ sonra/
yavaşı ve matemli bir sesle/ şöyle bir tasavvurdan/ bahsetti:/*

*“Efendim,/ acizlerin fikrine kalırsa,/ yalıtı/ bu han için/ feda edivermeli!/
Esasen/ yalıdan/ hiçbir istifadeniz/ yoktur./ Bu sene/ fevkalade olarak/ mevsimi
yüz liraya/ kiraya verdik;/ fakat/ her sene/ ele/ aynı fırsat/ düşmez./ Bahusus ki/
Kanlıca'ya rağbet/ gittikçe/ azalmaktadır./ Tarabya'da, Büyükdere veyahut
Yeniköy'de olsaydı/ anlardım./ Fakat/ bundan sonra/ Kanlıca'da koca bir yalının
içinde/ kim/ gider/ oturur?”/*

Naim Efendi:/

*“O halde,”/ dedi,/ “bu kadar işe yaramayan mülkü/ kim/ satın alır/ ve/
kaçı/ alır?/ Acaba/ bunu satarak tedarik edeceğimiz para ile/ borcumuzu/
kapatabilir miyiz?”/*

Ragıp Efendi:/

*“Siz orasını bana bırakınız,”/ dedi;/ “yalnız,/ esasta/ mutabık kalalım,/ bu/
bendenize/ kâfidir.”/*

**1.Naim Efendi,/ meselenin Seniha'ya ait bir şey olmadığını hisseder etmez/
geniş bir nefes aldı/ ve/ güya Ragıp Efendi, ona bir müjde getiriyormuş gibi
beşuş bir çehreyle:/ “O halde ne yapmalı? Sizin fikriniz nedir?”/ dedi.**

geniş bir nefes (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

geniş (s) / bir nefes (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nefes (i): sıfat tamlaması

meselenin Seniha'ya ait bir şey olmadığını (bln) / hisseder etmez (y): zarf-fiil grubu

hiss (i) / eder etmez (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

eder (i) / etmez (i): tekrar grubu

meselenin (ty) / Seniha'ya ait bir şey olmadığı (tn): belirtili isim tamlaması

Seniha'ya ait bir şey (i) / olma- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha'ya ait (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Seniha'ya (i) / ait (çe): edat grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

“O halde/ ne/ yapmalı?/ Sizin fikriniz/ nedir?” (cümle)

o (i) / halde (çe): edat grubu

sizin (ty) / fikriniz (tn): belirtili isim tamlaması

güya Ragıp Efendi, ona bir müjde getiriyormuş gibi (s) / beşuş bir çehre (i): sıfat tamlaması

beşuş (s) / bir çehre (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çehre (i): sıfat tamlaması

güya Ragıp Efendi, ona bir müjde getiriyormuş (i) / gibi (çe): edat grubu

güya/ Ragıp Efendi/ ona/ bir müjde/ getiriyormuş (cümle)

bir (s) / müjde (i): sıfat tamlaması

Ragıp (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Ragıp Efendi,/ kırçıl ve dik kaşlarını/ çattı;/ bir müddet/ düşündü,/ sonra/ yavaş ve matemli bir sesle/ şöyle bir tasavvurdan/ bahsetti:

kırçıl ve dik (s) / kaşlar (i): sıfat tamlaması

kırçıl (i) / ve (be) / dik (i): bağlama grubu

Ragıp (i) / Efendi (u): unvan grubu

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

şöyle (s) / bir tasavvur (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tasavvur (i): sıfat tamlaması

yavaş ve matemli (s) / bir ses (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ses (i): sıfat tamlaması

yavaş (i) / ve (be) / matemli (i): bağlama grubu

3.Efendim,/ acizlerin fikrine kalırsa,/ yalılı/ bu han için/ feda edivermeli!

feda edi (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

feda (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu han (i) / için (çe): edat grubu

bu (s) / han (i): sıfat tamlaması

acizlerin fikrine (yt) / kalırsa (y): zarf-fiil grubu

acizlerin (ty) / fikri (tn): belirtili isim tamlaması

4.Esasen/ yalıdan/ hiçbir istifadeniz/ yoktur.

hiçbir (s) / istifade (i): sıfat tamlaması

5.Bu sene/ fevkalade olarak/ mevsimi yüz liraya/ kiraya verdik;/ fakat/ her sene/ ele/ aynı fırsat/ düşmez./

kiraya (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

mevsimi (i) / yüz lira (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

yüz (s) / lira (i): sıfat tamlaması

fevkalade (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / sene (i): sıfat tamlaması

ele (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

aynı (s) / fırsat (i): sıfat tamlaması

her (s) / sene (i): sıfat tamlaması

6.Bahusus ki/ Kanlıca'ya rağbet/ gittikçe/ azalmaktadır.

Kanlıca'ya (i) / rağbet (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

7.Tarabya'da, Büyükdere veyahut Yeniköy'de olsaydı/ anlardım.

Tarabya'da, (i) / Büyükdere veyahut Yeniköy'de (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Büyükdere (i) / veyahut (be) / Yeniköy (i): bağlama grubu

8.Fakat/ bundan sonra/ Kanlıca'da koca bir yalının içinde/ kim/ gider/ oturur?

Kanlıca'da koca bir yalının (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

Kanlıca'da (s) / koca bir yalı (i): sıfat tamlaması

koca (s) / bir yalı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yalı (i): sıfat tamlaması

bundan (i) / sonra (çe): edat grubu

9.Naim Efendi:/ "O halde,"/ dedi,/ "bu kadar işe yaramayan mülkü/ kim/ satın alır/ ve/ kaçır/ alır?"

o (i) / halde (çe): edat grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

satın (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu kadar işe yaramayan (s) / mülk (i): sıfat tamlaması

bu kadar (z) / işe yaramayan (y): sıfat-fiil grubu

işe (i) / yara- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

10.Acaba/ bunu satarak tedarik edeceğimiz para ile/ borcumuzu/ kapatabilir miyiz?

kapata (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bunu satarak tedarik edeceğimiz para (i) / ile (çe): edat grubu

bunu satarak tedarik edeceğimiz (s) / para (i): sıfat tamlaması

bunu satarak (z) / tedarik edeceğimiz (y): sıfat-fiil grubu

tedarik (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bunu (bln) / satarak (y): zarf-fiil grubu

11.Ragıp Efendi:/ “Siz orasını bana bırakınız,”/ dedi;/ “yalnız,/ esasta/ mutabık kalalım,/ bu/ bendenize kâfidir.”

“Siz/ orasını/ bana/ bırakınız,” (cümle)

Ragıp (i) / Efendi (u): unvan grubu

bendenize (i) / kâfi (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

mutabık (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Naim Efendi/ yalıyı satmaya/ karar veremiyordu./ Çünkü,/ oraya/ ruhi bir irtibatı/ vardı,/ gençliğinin en hoş demleri/ bu yalıda/ geçmişti;/ ihtiyarlığının en sakin ve en rahat günlerini/ yine/ bu yalıya medyundu./ Karşıdan görünüşünü;/ arka tarafındaki bahçesini;/ geniş ve aydınlık odalarını,/ denize doğru uzanan şehnişini/ daha/ birçok teferruatını/ adeta/ ulvi bir muhabbetle/ seviyordu./ Vefa Hanı'nı/ görmemişti bile./ Üçte bir hissesinin bu donuk renkli, kirli binanın hangi tarafına isabet ettiğini de/ bilmiyordu./ Esasen/ bu müşterek temellükün mânası,/ onun beyninde/ öteden beri/ müphem, mecazi bir mefhum mahiyetindedir./

“Bilmem neden, yalıyı satmaya bir türlü razı olamıyorum,”/ dedi./ “Mütaleatiniz/ doğru olabilir;/ fakat,/ bence/ acayip bir his meselesidir./ Çemberlitaş'taki arsanın getireceği para ile/ hiç olmazsa/ bir müddet daha oyalamak/ kabil değil mi?”/

1.Naim Efendi/ yalıyı satmaya/ karar veremiyordu.

karar (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yalıyı (bln) / satma (y): isim-fiil grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Çünkü,/ oraya/ ruhi bir irtibatı/ vardı,/ gençliğinin en hoş demleri/ bu yalıda/ geçmişti;/ ihtiyarlığının en sakin ve en rahat günlerini/ yine/ bu yalıya medyundu.

ruhi (s) / bir irtibat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / irtibat (i): sıfat tamlaması

bu (s) / yalı (i): sıfat tamlaması

gençliğinin (ty) / en hoş demleri (tn): belirtili isim tamlaması

en hoş (s) / demler (i): sıfat tamlaması

en (s) / hoş (i): sıfat tamlaması

bu yalıya (i) / medyun (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

bu (s) / yalı (i): sıfat tamlaması

ihtiyarlığının (ty) / en sakin ve en rahat günleri (tn): belirtili isim tamlaması

en sakin ve en rahat (s) / günler (i): sıfat tamlaması

en sakin (i) / ve (be) / en rahat (i): bağlama grubu

en (s) / rahat (i): sıfat tamlaması

en (s) / sakin (i): sıfat tamlaması

3.Karşıdan görünüşünü;/ arka tarafındaki bahçesini;/ geniş ve aydınlık odalarını;/ denize doğru uzanan şehnişini/ daha/ birçok teferruatını/ adeta/ ulvi bir muhabbetle/ seviyordu.

ulvi (s) / bir muhabbet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / muhabbet (i): sıfat tamlaması

birçok (s) / teferruat (i): sıfat tamlaması

denize doğru uzanan (s) / şehnişin (i): sıfat tamlaması

denize doğru (z) / uzanan (y): sıfat-fiil grubu

denize (i) / doğru (çe): edat grubu

geniş ve aydınlık (s) / odalar (i): sıfat tamlaması

geniş (i) / ve (be) / aydınlık (i): bağlama grubu

arka tarafındaki (s) / bahçe (i): sıfat tamlaması

arka (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

karşıdan (yt) / görünüş (y): isim-fiil grubu

4.Vefa Hanı'nı/ görmemişti bile.

Vefa (ty) / Hanı (tn): belirtisiz isim tamlaması

5.Üçte bir hissesinin bu donuk renkli, kirli binanın hangi tarafına isabet ettiğini de/ bilmiyordu.

üçte bir hissesinin (ty) / bu donuk renkli, kirli binanın hangi tarafına isabet ettiği (tn): belirtili isim tamlaması

bu donuk renkli, kirli binanın hangi tarafına (yt) / isabet ettiği (y): sıfat-fiil grubu

isabet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu donuk renkli, kirli binanın (ty) / hangi tarafı (tn): belirtili isim tamlaması

hangi (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

bu (s) / donuk renkli, kirli bina (i): sıfat tamlaması

donuk renkli (s) / kirli (s) / bina (i): sıfat tamlaması

donuk (s) / renkli (i): sıfat tamlaması

üçte bir (s) / hisse (i): sıfat tamlaması

üçte (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

6.Esasen/ bu müşterek temellükün mânası,/ onun beyninde/ öteden beri/ müphem, mecazi bir mefhum mahiyetindedir.

müphem, mecazi bir mefhum (ty) / mahiyeti (tn): belirtili isim tamlaması

müphem (s) / mecazi (s) / bir mefhum (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mefhum (i): sıfat tamlaması

öteden (i) / beri (çe): edat grubu

onun (ty) / beyni (tn): belirtili isim tamlaması

bu müşterek temellükün (ty) / mânası (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / müşterek temellük (i): sıfat tamlaması

müşterek (s) / temellük (i): sıfat tamlaması

7.“Bilmem neden, yalıyı satmaya bir türlü razı olamıyorum,”/ dedi.

“Bilmem/ neden,/ yalıyı satmaya/ bir türlü/ razı olamıyorum,” (cümle)

razı (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

yalıyı (bln) / satma (y): isim-fiil grubu

8.“Mütaleatinız/ doğru olabilir;/ fakat,/ bence/ acayip bir his meselesidir.

doğru ola (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

doğru (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

acayip bir his (ty) / meselesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

acayip (s) / bir his (i): sıfat tamlaması

bir (s) / his (i): sıfat tamlaması

9.Çemberlitaş'taki arsanın getireceği para ile/ hiç olmazsa/ bir müddet daha oyalamak/ kabil değil mi?

bir müddet (z) / daha (z) / oyalamak (y): isim-fiil grubu

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

hiç olmazsa (bağlaç)

Çemberlitaş'taki arsanın getireceği para (i) / ile (çe): edat grubu

Çemberlitaş'taki arsanın getireceği (s) / para (i): sıfat tamlaması

Çemberlitaş'taki arsanın (ty) / getireceği (tn): belirtili isim tamlaması

Çemberlitaş'taki (s) / arsa (i): sıfat tamlaması

Ragıp Efendi,/ kızgın bir sükûn içinde/ dinliyordu./ Bütün emektar hizmetkârlar gibi,/ onda da/ efendisine karşı mütehakkimane bir tavır/ vardı:./

“Bu, hisse müteallik bir şey değil, efendim,”/ dedi./ “Bu,/ bir hesap ve menfaat meselesi./ Vakıa/ arsanın muamelesi/ bitmek üzeredir./ Fakat,/ oradan alacağımız paranın nereye gideceğini/ biliyor musunuz?/ Bütün Beyoğlu esnafları/ bu arsanın satılacağı günü/ bekliyor./ Hem,/ rica ederim,/ bendenize/ bu arsadan/ bahsetmeyiniz./ Zira,/ içim kan ağlıyor,/ tahrir günü/ yanınızda bile/ bulunamayacağım./ Bilir misiniz,/ bugün bin iki yüz liraya sattığım bu yer/ biraz dışımızı sıksaydık,/ elektrikli tramvay işlemeye başlar başlamaz/ bize/ ne/ getirecektir?/

Naim Efendi,/ mütevekkilane bir eda ile/ omuzlarını/ silkti/ ve:/ “Ne yapalım, kader böyleymiş!” der gibi/ boynunu/ büktü./ O, yumuşadıkça/ Ragıp Efendi/ sertleşiyordu:./

“Affinızı/ rica ederim,/ size/ acı bir söz/ söyleyeceğim:/ Bu gidişle/ pek yakın bir zamanda,/ yalnız/ Kanlıca’daki yalıyı değil, fakat bu konağı.../ Evet,/ bu konağı da satmaya/ mecbur olacaksınız.”/

1.Ragıp Efendi,/ kızgın bir sükûn içinde/ dinliyordu.

kızgın bir sükûn (i) / içinde (çe): edat grubu

kızgın (s) / bir sükûn (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sükûn (i): sıfat tamlaması

Ragıp (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Bütün emektar hizmetkârlar gibi,/ onda da/ efendisine karşı mütehakkimane bir tavır/ vardı:

efendisine karşı (s) / mütehakkimane bir tavır (i): sıfat tamlaması

mütehakkimane (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

efendisine (i) / karşı (çe): edat grubu

bütün emektar hizmetkârlar (i) / gibi (çe): edat grubu

bütün (s) / emektar hizmetkârlar (i): sıfat tamlaması

emektar (s) / hizmetkârlar (i): sıfat tamlaması

3.“Bu, hisse müteallik bir şey değil, efendim,”/ dedi.

“Bu,/ hisse müteallik bir şey değil,/ efendim,” (cümle)

hisse müteallik (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

hisse (i) / müteallik (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

4.Bu,/ bir hesap ve menfaat meselesi.

bir (s) / hesap ve menfaat meselesi (i): sıfat tamlaması

hesap ve menfaat (ty) / meselesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

hesap (i) / ve (be) / menfaat (i): bağlama grubu

5.Vakıa/ arsanın muamelesi/ bitmek üzeredir.

bitmek (i) / üzere (çe): edat grubu

arsanın (ty) / muamelesi (tn): belirtili isim tamlaması

6.Fakat,/ oradan alacağımız paranın nereye gideceğini/ biliyor musunuz?

oradan alacağımız paranın (ty) / nereye gideceği (tn): belirtili isim tamlaması

nereye (yt) / gideceği (y): sıfat-fiil grubu

oradan alacağımız (s) / para (i): sıfat tamlaması

oradan (yt) / alacağımız (y): sıfat-fiil grubu

7.Bütün Beyoğlu esnafları/ bu arsanın satılacağı günü/ bekliyor.

bu arsanın satılacağı (s) / gün (i): sıfat tamlaması

bu arsanın (ty) / satılacağı (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / arsa (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / Beyoğlu esnafları (i): sıfat tamlaması

Beyoğlu (ty) / esnafları (tn): belirtisiz isim tamlaması

8.Hem,/ rica ederim,/ bendenize/ bu arsadan/ bahsetmeyiniz.

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / arsa (i): sıfat tamlaması

9.Zira,/ içim kan ağlıyor,/ takrir günü/ yanınızda bile/ bulunamayacağım.

içim (i) / kan (i) / ağla- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

takrir (ty) / günü (tn): belirtisiz isim tamlaması

10.Bilir misiniz,/ bugün bin iki yüz liraya sattığım bu yer/ biraz dişimizi sıkıydık,/ elektrikli tramvay işlemeye başlar başlamaz/ bize/ ne/ getirecektir?

elektrikli tramvay (ö) / işlemeye başlar başlamaz (y): zarf-fiil grubu

işlemeye (i) / başlar başlamaz (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

başlar (i) / başlamaz (i): tekrar grubu

elektrikli (s) / tramvay (i): sıfat tamlaması

biraz (z) / dişimizi sıkıydık (y): zarf-fiil grubu

dişimizi (i) / sık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bugün bin iki yüz liraya sattığım (s) / bu yer (i): sıfat tamlaması

bu (s) / yer (i): sıfat tamlaması

bugün (z) / bin iki yüz liraya (yt) / sattığım (y): sıfat-fiil grubu

bin iki yüz (s) / lira (i): sıfat tamlaması

bin (i) / iki yüz (i): sayı grubu

iki (s) / yüz (i): sıfat tamlaması

11.Naim Efendi,/ mütevekkilane bir eda ile/ omuzlarını/ silkti/ ve:/ “Ne yapalım, kader böyleymiş!” der gibi/ boynunu/ büktü.

mütevekkilane bir eda (i) / ile (çe): edat grubu

mütevekkilane (s) / bir eda (i): sıfat tamlaması

bir (s) / eda (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

“Ne yapalım, kader böyleymiş!” der (i) / gibi (çe): edat grubu

“Ne yapalım, kader böyleymiş!” (bsn) / der (y): sıfat-fiil grubu

“Ne yapalım,/ kader/ böyleymiş!” (cümle)

ne (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

12.O, yumuşadıkça/ Ragıp Efendi/ sertleşiyordu:

Ragıp (i) / Efendi (u): unvan grubu

o, (ö) / yumuşadıkça (y): zarf-fiil grubu

13.Affınızı/ rica ederim,/ size/ acı bir söz/ söyleyeceğim:

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

acı (s) / bir söz (i): sıfat tamlaması

bir (s) / söz (i): sıfat tamlaması

14.Bu gidişle/ pek yakın bir zamanda,/ yalnız Kanlıca’daki yalıyı değil, fakat bu konağı...

yalnız / Kanlıca’daki yalı (i) / değil (be) / fakat (be) / bu konak (i): bağlama grubu

bu (s) / konak (i): sıfat tamlaması

Kanlıca’daki (s) / yalı (i): sıfat tamlaması

pek yakın (s) / bir zaman (i): sıfat tamlaması

bir (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

pek (s) / yakın (i): sıfat tamlaması

bu (s) / gidiş (i): sıfat tamlaması

15.Evet,/ bu konağı da satmaya/ mecbur olacaksınız.

mecbur (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu konağı da (yt) / satma (y): isim-fiil grubu

bu (s) / konak (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi/ tepeden tırnağa kadar/ ürperdi,/ minderin üzerinde çok oturmaktan dizleri uyuşmuş gibi,/ elleriyle/ bacaklarını/ oğuşturmaya başladı./ Mahzun mahzun:/

“Şuracıkta ne kadar ömrüm kaldı?”/ dedi./

Ve/ dolgun gözlerle/ camın arkasından/ dışarıdaki aydınlığa/ baktı./ İki ihtiyar/ uzun bir müddet/ sükûta daldılar./ Sonra/ Naim Efendi/ ta bağından gelen bir sesle,/ yavaş yavaş:/

“Ne yazık ki bu zamanları da gördük,”/ dedi;/ hiçbir tat ve bereket kalmadı./ Nefes almak bile/ güçleşti,/ kabahat/ bizde mi?”/

Ragıp Efendi,/ gittikçe/ merhametsiz oluyordu:/

“Vallahi efendim, zamanın da pek o kadar kabahati yok, hiç şüphesiz, kabahat bizde,”/ dedi;/ başımız sıkıya geldikçe/ zaman/ zaman,/ diyoruz./ Fakat/ o zamane evlatlarına birer meram anlatmak kabilken...”/

Naim Efendi’nin kâhyası,/ sözünü/ ikmal etmedi,/ lakin/ Seniha ile Cemil’in büyük babası,/ muhatabının bu yarım cümlesindeki maksadı/ kâfi

derecede/ hissetti./ Ne garip!/ Han, yalı, arsa meseleleri bile/ dönüp dolaşp/ bu iki çocuğa dair bir bahis haline/ giriyordu./ Lakin,/ Naim Efendi,/ zamandan şikayet ederken/ onları/ hiç/ düşünmemiş,/ büsbütün/ başka şeyler/ kastetmişti./

1.Naim Efendi/ tepeden tırnağa kadar/ ürperdi,/ minderin üzerinde çok oturmaktan dizleri uyuşmuş gibi,/ elleriyle/ bacaklarını/ oğuşturmaya başladı.

tepeden tırnağa (i) / kadar (çe): edat grubu

tepeden (i) / tırnağa (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

oğuşturmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

minderin üzerinde çok oturmaktan dizleri uyuşmuş (i) / gibi (çe): edat grubu

minderin üzerinde çok oturmaktan (z) / dizleri (ö) / uyuşmuş (y): sıfat-fiil grubu

minderin üzerinde (yt) / çok (z) / oturmak (y): isim-fiil grubu

minderin (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması

2.Mahzun mahzun:/ “Şuracıkta ne kadar ömrüm kaldı?”/ dedi.

“Şuracıkta/ ne kadar ömrüm/ kaldı?” (cümle)

ne kadar (s) / ömrüm (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

mahzun (i) / mahzun (i): tekrar grubu

3.Ve/ dolgun gözlerle/ camın arkasından/ dışarıdaki aydınlığa/ baktı.

dışarıdaki (s) / aydınlık (i): sıfat tamlaması

camın (ty) / arkası (tn): belirtili isim tamlaması

dolgun (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

4.İki ihtiyar/ uzun bir müddet/ sükûta daldılar.

sükûta (i) / dal- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

uzun (s) / bir müddet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

iki (s) / ihtiyar (i): sıfat tamlaması

5.Sonra/ Naim Efendi/ ta bağrından gelen bir sesle,/ yavaş yavaş:/ “Ne yazık ki bu zamanları da gördük,”/ dedi;/ hiçbir tat ve bereket/ kalmadı.

“Ne yazık ki/ bu zamanları da/ gördük,” (cümle)

ne (s) / yazık (i): sıfat tamlaması

bu (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

ta bağrından gelen (s) / bir ses (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ses (i): sıfat tamlaması

ta (z) / bağından (yt) / gelen (y): sıfat-fiil grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

hiçbir (s) / tat ve bereket (i): sıfat tamlaması

tat (i) / ve (be) / bereket (i): bağlama grubu

6.Nefes almak bile/ güçleşti,/ kabahat/ bizde mi?

nefes (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

7.Ragıp Efendi,/ gittikçe/ merhametsiz oluyordu:

merhametsiz (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Ragıp (i) / Efendi (u): unvan grubu

8.“Vallahi efendim, zamanın da pek o kadar kabahati yok, hiç şüphesiz, kabahat bizde,”/ dedi;/ başımız sıkıya geldikçe/ zaman/ zaman,/ diyoruz.

“Vallahi/ efendim,/ zamanın da pek o kadar kabahati/ yok,/ hiç şüphesiz,/ kabahat/ bizde,” (cümle)

zamanın (ty) / pek o kadar kabahati (tn): belirtili isim tamlaması

pek o kadar (s) / kabahat (i): sıfat tamlaması

pek (s) / o kadar (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

hiç/ şüphesiz (cümle)

başı (i) / sıkıya (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

9.Fakat/ o zamane evlatlarına birer meram anlatmak kabilken...

o zamane evlatlarına birer meram anlatmak (ö) / kabilken (y): zarf-fiil grubu

o zamane evlatlarına (yt) / birer meram (bsn) / anlatmak (y): isim-fiil grubu

birer (s) / meram (i): sıfat tamlaması

o (s) / zamane evlatları (i): sıfat tamlaması

zamane (ty) / evlatları (tn): belirtisiz isim tamlaması

10.Naim Efendi'nin kâhyası,/ sözünü/ ikmal etmedi,/ lakin/ Seniha ile Cemil'in büyük babası,/ muhatabının bu yarım cümlesindeki maksadı/ kâfi derecede/ hissetti.

ikmal (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Naim Efendi'nin (ty) / kâhyası (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kâfi (s) / derece (i): sıfat tamlaması

muhatabının bu yarım cümlesindeki (s) / maksat (i): sıfat tamlaması

muhatabının (ty) / bu yarım cümlesi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / yarım cümle (i): sıfat tamlaması

yarım (s) / cümle (i): sıfat tamlaması

Seniha ile Cemil'in (ty) / büyük babası (tn): belirtili isim tamlaması

büyük (s) / baba (i): sıfat tamlaması

Seniha (i) / ile (be) / Cemil (i): bağlama grubu

11.Ne garip!/ Han, yalı, arsa meseleleri bile/ dönüp dolaşıp/ bu iki çocuğa dair bir bahis haline/ giriyordu.

ne (s) / garip (i): sıfat tamlaması

bu iki çocuğa dair bir bahis (ty) / haline (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu iki çocuğa dair (s) / bir bahis (i): sıfat tamlaması

bir (s) / bahis (i): sıfat tamlaması

bu iki çocuğa (i) / dair (çe): edat grubu

bu (s) / iki çocuk (i): sıfat tamlaması

iki (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

dönüp (i) / dolaşıp (i): tekrar grubu

han (ty) / yalı (ty) / arsa (ty) / meseleleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

12.Lakin,/ Naim Efendi,/ zamandan şikayet ederken/ onları/ hiç/ düşünmemiş,/ büsbütün/ başka şeyler/ kastetmişti.

zamandan (yt) / şikayet ederken (y): zarf-fiil grubu

şikayet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

kast (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

başka (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

Onun için/ zaman,/ bütün müesses şeyleri temellerinden sarsan inkılap rüzgârıydı;/ onun için/ zaman,/ kalplerdeki ihtilaç ve yüzlerdeki endişeydi;/ herkes,/ arkasından mütemadiyen itildiğini/ hissediyor;/ fakat,/ ne iteni, ne de gittiği yeri/ biliyordu./ Onun için/ zaman,/ mazinin bereketini, azametini, ismet ve nezahetini yapmış bütün unsurları birer birer çiğneyen gizli ve obur canavardı./ Halbuki,/ zaman,/ bir taraftan da/ Cemil ve Seniha 'ydı,/ devrin bütün ihtilaçları, bütün hummaları/ herkesten ziyade/ onlardaydı./ Mazine bereketini, azametini, ismet ve nezahetini çiğneyen obur canavar,/ Seniha gibi, Cemil gibi erkekli dişili binlerce, yüz binlerce mevcuttan müteşekkil bir şeydi./

Naim Efendi;/ ara sıra:/ "Zavallı çocuklar, biz yine epeyce gün gördük, fakat onlar hiç göremeyecekler!" / derdi;/ kendi kendine böyle söyleyerek,/ onlara/ kızacağı yerde,/ acırdı./

1.Onun için/ zaman,/ bütün müesses şeyleri temellerinden sarsan inkılap rüzgârıydı;/ onun için/ zaman,/ kalplerdeki ihtilaç ve yüzlerdeki endişeydi;/

herkes,/ arkasından mütemadiyen itildiğini/ hissediyor;/ fakat,/ ne iteni, ne de gittiği yeri/ biliyordu.

bütün müesses şeyleri temellerinden sarsan (s) / inkılap rüzgârı (i): sıfat tamlaması

inkılap (ty) / rüzgârı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bütün müesses şeyleri (bln) / temellerinden (yt) / sarsan (y): sıfat-fiil grubu

bütün (s) / müesses şeyler (i): sıfat tamlaması

müesses (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

onun (i) / için (çe): edat grubu

kalplerdeki ihtilaç (i) / ve (be) / yüzlerdeki endişe (i): bağlama grubu

yüzlerdeki (s) / endişe (i): sıfat tamlaması

kalplerdeki (s) / ihtilaç (i): sıfat tamlaması

onun (i) / için (çe): edat grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

arkasından (yt) / mütemadiyen (z) / itildiği (y): sıfat-fiil grubu

ne (be) / iten (i) / ne de (be) / gittiği yer (i): bağlama grubu

gittiği (s) / yer (i): sıfat tamlaması

2.Onun için/ zaman,/ mazinin bereketini, azametini, ismet ve nezahetini yapmış bütün unsurları birer birer çiğneyen gizli ve obur canavardı.

mazinin bereketini, azametini, ismet ve nezahetini yapmış bütün unsurları birer birer çiğneyen (s) / gizli ve obur canavar (i): sıfat tamlaması

gizli ve obur (s) / canavar (i): sıfat tamlaması

gizli (i) / ve (be) / obur (i): bağlama grubu

mazinin bereketini, azametini, ismet ve nezahetini yapmış bütün unsurları (bln) / birer birer (z) / çiğneyen (y): sıfat-fiil grubu

birer (i) / birer (i): tekrar grubu

mazinin bereketini, azametini, ismet ve nezahetini yapmış (s) / bütün unsurlar (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / unsurlar (i): sıfat tamlaması

mazinin bereketini, azametini, ismet ve nezahetini (bln) / yapmış (y): sıfat-fiil grubu

mazinin (ty) / bereketi (tn) / azameti (tn) / ismet ve nezaheti (tn): belirtili isim tamlaması

ismet (i) / ve (be) / nezahet (i): bağlama grubu

onun (i) / için (çe): edat grubu

3.Halbuki,/ zaman,/ bir taraftan da/ Cemil ve Seniha'ydı,/ devrin bütün ihtilaçları, bütün hummaları/ herkesten ziyade/ onlardaydı.

Cemil (i) / ve (be) / Seniha (i): bağlama grubu

bir (i) / taraftan (çe): edat grubu

herkesten (i) / ziyade (çe): edat grubu

devrin (ty) / bütün ihtilaçları (tn) / bütün hummaları (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / hummalar (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / ihtilaçlar (i): sıfat tamlaması

4.Mazinin bereketini, azametini, ismet ve nezahetini çiğneyen obur canavar,/ Seniha gibi, Cemil gibi erkekli dişili binlerce, yüz binlerce mevcuttan müteşekkil bir şeydi.

Seniha gibi, Cemil gibi erkekli dişili binlerce, yüz binlerce mevcuttan müteşekkil (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Seniha gibi, Cemil gibi erkekli dişili binlerce, yüz binlerce mevcuttan (i) / müteşekkil (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

Seniha gibi (s) / Cemil gibi (s) / erkekli dişili binlerce, yüz binlerce mevcut (i): sıfat tamlaması

erkekli dişili (s) / binlerce, yüz binlerce mevcut (i): sıfat tamlaması

binlerce (s) / yüz binlerce (s) / mevcut (i): sıfat tamlaması

yüz (s) / bin (i): sıfat tamlaması

erkekli (i) / dişili (i): tekrar grubu

Cemil (i) / gibi (çe): edat grubu

Seniha (i) / gibi (çe): edat grubu

mazinin bereketini, azametini, ismet ve nezahetini çiğneyen (s) / obur canavar (i): sıfat tamlaması

obur (s) / canavar (i): sıfat tamlaması

mazinin bereketini, azametini, ismet ve nezahetini (bln) / çiğneyen (y): sıfat-fiil grubu

mazinin (ty) / bereketi (tn) / azameti (tn) / ismet ve nezaheti (tn): belirtili isim tamlaması

ismet (i) / ve (be) / nezahet (i): bağlama grubu

5.Naim Efendi;/ ara sıra:/ “Zavallı çocuklar, biz yine epeyce gün gördük, fakat onlar hiç göremeyecekler!”/ derdi;/ kendi kendine böyle söyleyerek,/ onlara/ kızacağı yerde,/ acırdı.

“Zavallı çocuklar,/ biz/ yine/ epeyce/ gün gördük,/ fakat/ onlar/ hiç/ göremeyecekler!” (cümle)

gün (i) / gör- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

zavallı (s) / çocuklar (i): sıfat tamlaması

ara (i) / sıra (i): tekrar grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

kızacağı (i) / yerde (çe): edat grubu

kendi kendine (z) / böyle (z) / söyleyerek (y): zarf-fiil grubu

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

Bir gece/ Cemil;/ konağa/ fena halde sarhoş/ geldi./ Yürümeğe şöyle dursun,/ ayak üstünde durmaya/ mecali/ yoktu./ Dışarıdan bir uşak/ koluna/ girmiş,/ adeta sürükleyerek/ bin bela/ alt katın mermer sofasında,/ bir kanepenin üstüne/ oturabilmişti./ Cemil,/ bağırarak hırlamak ve homurdanmak arasında birtakım sesler/ çıkarıyor/ ve/ muttasıl/ kusuyordu./ Üst kattan bu gürültüyü işiten Naim Efendi,/ -zira/ o,/ geç vakitlere kadar/ uyumazdı-/ yavaş yavaş/ merdivenlerden/ indi,/ torununa/ yaklaştı/ ve/ işi anlar anlamaz,/ yanında duran uşağa/ gayet sakin ve tabii bir tavırla/ bir leğen ve ibrik getirmesini/ söyledi./ Cemil/ bir taraftan/ iniyor,/ bir taraftan/ Fransızca şarkılar/ söylüyor,/ birtakım isimler/ söylüyor/ ve/ tekrar/ kasmaya başlıyordu./ Arada bir:/

“Dokunmayın bana, dokunmayın bana!..”/ diyor,/ kendisine uzanan kolları,/ başını tutmak isteyen elleri/ itiyordu./ Naim Efendi,/ buna rağmen/ çocuğun başını/ leğene doğru/ eğdi./ Bir iyi su ile/ yıkadı;/ sonra/ kuruladı/ ve/ uşak ayaklarından, kendisi kollarından tutarak/ yavaş yavaş/ yukarıya/ çıkardılar./ Naim Efendi/ mütemadiyen:/

“Sus, sus yavrum... Herkesi uyandıracaksın, ayıp değil mi?”/ diyordu./ Soluk soluğa/ yatağına/ yatırdılar./ Büyükbaba,/ o gece/ torunu uyanıncaya kadar/ bekledi./ İki de bir,/ mendilini/ kolonya suyu ile/ ıslatıyor/ ve/ çocuğun alnına/ koyuyordu./ Onda,/ bu gibi işlere çoktan alışmış mahir bir hastabakıcı hali/ vardı./ Halbuki/ şimdiye kadar/ ne/ bir hastaya/ bakmış,/ ne de/ bir sarhoşa/ bu kadar/ yaklaşmıştı./ İşte/ o gece,/ ilk defa olarak/ bu çocuk,/ ona/ bir şeyin kurbanı gibi/ göründü;/ kendi kendine/ soruyordu:/

“Acaba/ bir derdi mi/ var?/ Acaba/ birini mi/ seviyor?/ Kim/ bilir,/ kim/ bilir!./ Zaman/ o kadar acayip,/ zamane kadınları/ o kadar fena ki!..”/

1.Bir gece/ Cemil;/ konağa/ fena halde sarhoş/ geldi.

fena halde (s) / sarhoş (i): sıfat tamlaması

fena (s) / hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gece (i): sıfat tamlaması

2.Yürümeğe şöyle dursun,/ ayak üstünde durmaya/ mecali/ yoktu.

yürümeğe / şöyle dursun (cümle)

şöyle (i) / dur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ayak üstünde (i) / dur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ayak (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Dışarıdan bir uşak/ koluna/ girmiş,/ adeta sürükleyerek/ bin bela/ alt katın mermer sofasında / bir kanepenin üstüne/ oturabilmişti.

dışarıdan (s) / bir uşak (i): sıfat tamlaması

bir (s) / uşak (i): sıfat tamlaması

oturta (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir (s) / kanepenin üstü (i): sıfat tamlaması

kanepenin (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

alt katın (ty) / mermer sofası (tn): belirtili isim tamlaması

mermer (s) / sofa (i): sıfat tamlaması

alt (s) / kat (i): sıfat tamlaması

bin (s) / bela (i): sıfat tamlaması

adeta (cdö) / sürükleyerek (y): zarf-fiil grubu

4.Cemil,/ bağırmakla hırlamak ve homurdanmak arasında birtakım sesler/ çıkarıyor/ ve/ muttasıl/ kusuyordu.

bağırmakla hırlamak ve homurdanmak arasında (s) / birtakım sesler (i): sıfat tamlaması

birtakım (s) / sesler (i): sıfat tamlaması

bağırmakla hırlamak ve homurdanmak (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

bağırmak (i) / ile (be) / hırlamak ve homurdanmak (i): bağlama grubu

hırlamak (i) / ve (be) / homurdanmak (i): bağlama grubu

5.Üst kattan bu gürültüyü işiten Naim Efendi,/ -zira/ o,/ geç vakitlere kadar/ uyumazdı-/ yavaş yavaş/ merdivenlerden/ indi,/ torununa/ yaklaştı/ ve/ işi anlar anlamaz,/ yanında duran uşağa/ gayet sakin ve tabii bir tavırla/ bir leğen ve ibrik getirmesini/ söyledi.

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

geç vakitlere (i) / kadar (çe): edat grubu

geç (s) / vakitler (i): sıfat tamlaması

üst kattan bu gürültüyü işiten (s) / Naim Efendi (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

üst kattan (yt) / bu gürültüyü (bln) / işiten (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / gürültü (i): sıfat tamlaması

üst (s) / kat (i): sıfat tamlaması

bir leğen ve ibrik (bsn) / getirme (y): isim-fiil grubu

bir leğen (i) / ve (be) / ibrik (i): bağlama grubu

bir (s) / leğen (i): sıfat tamlaması

gayet sakin ve tabii (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / sakin ve tabii (i): sıfat tamlaması

sakin (i) / ve (be) / tabii (i): bağlama grubu

yanında duran (s) / uşak (i): sıfat tamlaması

yanında (yt) / duran (y): sıfat-fiil grubu

işi (i) / anlar anla- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

anlar (i) / anlamaz (i): tekrar grubu

6.Cemil/ bir taraftan/ inliyor,/ bir taraftan/ Fransızca şarkılar/ söylüyor,/ birtakım isimler/ söylüyor/ ve/ tekrar/ kasmaya başlıyordu.

bir (i) / taraftan (çe): edat grubu

Fransızca (s) / şarkılar (i): sıfat tamlaması

bir (i) / taraftan (çe): edat grubu

birtakım (s) / isimler (i): sıfat tamlaması

kasmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

7.Arada bir:/ “Dokunmayın bana, dokunmayın bana!..”/ diyor,/ kendisine uzanan kolları,/ başını tutmak isteyen elleri/ itiyordu.

“Dokunmayın/ bana,/ dokunmayın/ bana!..” (cümle)

arada (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

başını tutmak isteyen (s) / eller (i): sıfat tamlaması

başını (bln) / tutmak isteyen (y): sıfat-fiil grubu

tutmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

kendisine uzanan (s) / kollar (i): sıfat tamlaması

kendisine (yt) / uzanan (y): sıfat-fiil grubu

8.Naim Efendi,/ buna rağmen/ çocuğun başını/ leğene doğru/ eğdi.

leğene (i) / doğru (çe): edat grubu

çocuğun (ty) / başı (tn): belirtili isim tamlaması

buna (i) / rağmen (çe): edat grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

9.Bir iyi su ile/ yıkadı;/ sonra/ kuruladı/ ve/ uşak ayaklarından, kendisi kollarından tutarak/ yavaş yavaş/ yukarıya/ çıkardılar.

bir iyi su (i) / ile (çe): edat grubu

bir (s) / iyi su (i): sıfat tamlaması

iyi (s) / su (i): sıfat tamlaması

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

uşak (ö) / ayaklarından (yt) / (tutarak) (y): zarf-fiil grubu

kendisi (ö) / kollarından (yt) / tutarak (y): zarf-fiil grubu

10.Naim Efendi/ mütemadiyen:/ “Sus, sus yavrum... Herkesi uyandıracaksın, ayıp değil mi?”/ diyordu.

“Sus,/ sus/ yavrum.../ Herkesi/ uyandıracaksın,/ ayıp değil mi?” (cümle)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

11.Soluk soluğa/ yatağna/ yatırdılar.

soluk (i) / soluğa (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

12.Büyükbaba,/ o gece/ torunu uyanıncaya kadar/ bekledi.

torunu uyanıncaya (i) / kadar (çe): edat grubu

torunu (ö) / uyanınca (y): zarf-fiil grubu

o (s) / gece (i): sıfat tamlaması

13.İkide bir,/ mendilini/ kolonya suyu ile/ ıslatıyor/ ve/ çocuğun alınına/ koyuyordu.

kolonya suyu (i) / ile (çe): edat grubu

kolonya (ty) / suyu (tn): belirtisiz isim tamlaması

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

çocuğun (ty) / alın (tn): belirtili isim tamlaması

14.Onda,/ bu gibi işlere çoktan alışmış mahir bir hastabakıcı hali/ vardı.

bu gibi işlere çoktan alışmış mahir bir hastabakıcı (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu gibi işlere çoktan alışmış (s) / mahir bir hastabakıcı (i): sıfat tamlaması

mahir (s) / bir hastabakıcı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hastabakıcı (i): sıfat tamlaması

bu gibi işlere (yt) / çoktan (z) / alışmış (y): sıfat-fiil grubu

bu gibi (s) / işler (i): sıfat tamlaması

bu (i) / gibi (çe): edat grubu

15.Halbuki/ şimdiye kadar/ ne/ bir hastaya/ bakmış,/ ne de/ bir sarhoşa/ bu kadar/ yaklaşmıştı.

bir (s) / hasta (i): sıfat tamlaması

şimdiye (i) / kadar (çe): edat grubu

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

bir (s) / sarhoş (i): sıfat tamlaması

16.İşte/ o gece,/ ilk defa olarak/ bu çocuk,/ ona/ bir şeyin kurbanı gibi/ görüldü;/ kendi kendine/ soruyordu:

bir şeyin kurbanı (i) / gibi (çe): edat grubu

bir şeyin (ty) / kurbanı (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bu (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

ilk defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

o (s) / gece (i): sıfat tamlaması

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

17.Acaba/ bir derdi mi/ var?

bir (s) / dert (i): sıfat tamlaması

18.Acaba/ birini mi/ seviyor?/ Kim/ bilir,/ kim/ bilir!

19.Zaman/ o kadar acayip,/ zamane kadınları/ o kadar fena ki!..

o kadar (s) / acayip (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

o kadar (s) / fena (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

zamane (ty) / kadınları (tn): belirtisiz isim tamlaması

Asıl/ dertli olan,/ asıl/ birini seven/ Hakkı Celis'ti./ Henüz/ bu yaşta,/ zavallı çocuk/ gönül çekmek nedir/ bir büyük adam gibi/ biliyor/ ve/ bir büyük adam gibi/ yarasının acısını,/ kimseye sır vermeyerek/ taşıyor./ Benzine/ bir tatlı solukluk,/ gözlerine/ bir derin bakış/ ve/ başına/ acayip bir dalgınlık/ geldi./ Ne/ mektepteki derslerine/ bakıyor,/ ne de/ evindeki kitaplarını/ okuyabiliyordu./ Büyükannesini Selma Hanımefendi,/ ikide bir/ sert ve kalın sesiyle/ evin içinde:/

“Bu çocuğa bir hal oldu; bu çocuk avareleşti!..” diye/ haykırıyordu./

1.Asıl/ dertli olan,/ asıl/ birini seven/ Hakkı Celis'ti.

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

birini (bln) / seven (y): sıfat-fiil grubu

dertli (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

2.Henüz/ bu yaşta,/ zavallı çocuk/ gönül çekmek nedir/ bir büyük adam gibi/ biliyor/ ve/ bir büyük adam gibi/ yarasının acısını,/ kimseye sır vermeyerek/ taşıyor.

bir büyük adam (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / büyük adam (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / adam (i): sıfat tamlaması

gönül çekmek/ nedir (cüme)

gönül (i) / çek- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

zavallı (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

bu (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

kimseye (yt) / sır vermeyerek (y): zarf-fiil grubu

sır (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yarasının (ty) / acısı (tn): belirtili isim tamlaması

bir büyük adam (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / büyük adam (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / adam (i): sıfat tamlaması

3.Benzine/ bir tatlı solukluk,/ gözlerine/ bir derin bakış/ ve/ başına/ acayip bir dalgınlık/ geldi.

acayip (s) / bir dalgınlık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / dalgınlık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / derin bakış (i): sıfat tamlaması

derin (s) / bakış (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tatlı solukluk (i): sıfat tamlaması

tatlı (s) / solukluk (i): sıfat tamlaması

4.Ne/ mektepteki derslerine/ bakıyor,/ ne de/ evindeki kitaplarını/ okuyabiliyordu.

mektepteki (s) / dersler (i): sıfat tamlaması

okuya (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

evindeki (s) / kitaplar (i): sıfat tamlaması

5.Büyükannesi Selma Hanımefendi,/ ikide bir/ sert ve kalın sesiyle/ evin içinde:/ “Bu çocuğa bir hal oldu; bu çocuk avareleşti!..” diye/ haykırıyordu.

“Bu çocuğa bir hal oldu; bu çocuk avareleşti!..” (i) / diye (çe): edat grubu

“Bu çocuğa/ bir hal oldu;/ bu çocuk/ avareleşti!..” (cümle)

bir hal (i) / ol- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

bu (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

evin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

sert ve kalın (s) / ses (i): sıfat tamlaması

sert (i) / ve (be) / kalın (i): bağlama grubu

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

büyükannesi (s) / Selma Hanımefendi (i): sıfat tamlaması

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

Hakkı Celis/ gittikçe/ herkesten/ uzaklaşmak istiyordu./ Tıpkı/ o hayvanlar gibiydi ki,/ hastalandıkları zaman/ hemcinslerinden/ kaçarlar/ ve/ ölmezden pek çok evvel/ ortadan/ kaybolurlar./ Hakkı Celis,/ hattâ/ Seniha'nın meclisini bile/ aramıyordu./ Eskiden/ her şeye rağmen,/ onun yanında bulunmak,/ onun sesini işitmek,/ etrafındaki havayı teneffüs etmek/ genç adam için/ bir büyük ihtiyaçtı./ Fakat/ şimdi/ Seniha'yı görünce/ adeta/ kaçıyordu./ Zira/ sevdiği Seniha değildi./ Bu Seniha,/ onu/ korkutuyor,/ utandırıyor,/ acı, derin bir ümitsizliğe düşürüyordu./ Bunu görünce/ öbürü için taşıdığı hasret/ yüz kat/ daha/ artıyor,/ tahammülfersa bir hale giriyor,/ bağrı/ onulmaz bir yerinden/ yaralanıyordu./ Yoksa,/ Seniha/ büyük halasının oğluna karşı,/ bahusus/ son zamanlarda,/ hiç olmadığı kadar nazik ve müşfikti./ Ona/ her tesadüfünde,/ bir büyük hemşire tavrıyla/ serzenişler ediyor,/ “Seni bırakmam vallahi!”/ diyor/ ve/ bazen/ gittiği yerlere bile/ onu/ sürükleyip götürmek istiyordu./ Ne sözlerinde, ne bakışlarında,

*ne hareketlerinde/ o eski zalimliğinden,/ o eski huysuzluğundan/ eser kalmamıştı./
Daima/ sakin, mütebessim bir hali/ vardı./*

*Fakat,/ için için/ bir gizli endişeyle meşgul ve dalgın/ gözüküyordu/ ve/
işte/ asıl/ bu halidir ki/ Hakkı Celis nazarında/ Seniha 'yı/ yabancılaştırıyordu./*

1.Hakkı Celis/ gittikçe/ herkesten/ uzaklaşmak istiyordu.

uzaklaşmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

**2.Tıpkı/ o hayvanlar gibiydi ki,/ hastalandıkları zaman/ hemcinslerinden/
kaçarlar/ ve/ ölmezden pek çok evvel/ ortadan/ kaybolurlar.**

o hayvanlar (i) / gibi (çe): edat grubu

o (s) / hayvanlar (i): sıfat tamlaması

hastalandıkları (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

kayb (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ölmezden (i) / pek çok evvel (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

pek çok (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

pek (s) / çok (i): sıfat tamlaması

3.Hakkı Celis,/ hattâ/ Seniha'nın meclisini bile/ aramıyordu.

Seniha'nın (ty) / meclisi (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

4.Eskiden/ her şeye rağmen,/ onun yanında bulunmak,/ onun sesini işitmek,/ etrafındaki havayı teneffüs etmek/ genç adam için/ bir büyük ihtiyaçtı.

bir (s) / büyük ihtiyaç (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / ihtiyaç (i): sıfat tamlaması

genç adam (i) / için (çe): edat grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

etrafındaki havayı (bln) / teneffüs etmek (y): isim-fiil grubu

teneffüs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

etrafındaki (s) / hava (i): sıfat tamlaması

onun sesini (bln) / işitmek (y): isim-fiil grubu

onun (ty) / sesi (tn): belirtili isim tamlaması

onun yanında (yt) / bulunmak (y): isim-fiil grubu

onun (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

her şeye (i) / rağmen (çe): edat grubu

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

5.Fakat/ şimdi/ Seniha'yı görünce/ adeta/ kaçıyordu.

Seniha'yı (bln) / görünce (y): zarf-fiil grubu

6.Zira/ sevdiği Seniha değildi.

sevdiği (s) / Seniha (i): sıfat tamlaması

7.Bu Seniha,/ onu/ korkutuyor,/ utandırıyor,/ acı, derin bir ümitsizliğe düşürüyordu.

bu (s) / Seniha (i): sıfat tamlaması

acı, derin bir ümitsizliğe (i) / düşür- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

acı (s) / derin (s) / bir ümitsizlik (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ümitsizlik (i): sıfat tamlaması

8.Bunu görünce/ öbürü için taşıdığı hasret/ yüz kat/ daha/ artırıyor,/ tahammülfersa bir hale giriyor,/ bağı/ onulmaz bir yerinden/ yaralanıyordu.

yüz (s) / kat (i): sıfat tamlaması

öbürü için taşıdığı (s) / hasret (i): sıfat tamlaması

öbürü için (z) / taşıdığı (y): sıfat-fiil grubu

öbürü (i) / için (çe): edat grubu

bunu (bln) / görünce (y): zarf-fiil grubu

tahammülfersa bir hale (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

tahammülfersa (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

onulmaz (s) / bir yer (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yer (i): sıfat tamlaması

9.Yoksa,/ Seniha/ büyük halasının oğluna karşı,/ bahusus/ son zamanlarda,/ hiç olmadığı kadar nazik ve müşfikti.

hiç olmadığı kadar (s) / nazik ve müşfik (i): sıfat tamlaması

nazik (i) / ve (be) / müşfik (i): bağlama grubu

hiç olmadığı (i) / kadar (çe): edat grubu

hiç (i) / olma- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

son (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

büyük halasının oğluna (i) / karşı (çe): edat grubu

büyük halasının (ty) / oğlu (tn): belirtili isim tamlaması

büyük (s) / hala (i): sıfat tamlaması

10.Ona/ her tesadüfünde,/ bir büyük hemşire tavrıyla/ serzenişler ediyor,/ "Seni bırakmam vallahi!"/ diyor/ ve/ bazen/ gittiği yerlere bile/ onu/ sürükleyip götürmek istiyordu.

serzenişler (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir büyük hemşire (ty) / tavrı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / büyük hemşire (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / hemşire (i): sıfat tamlaması

“*Seni/ bırakmam/ vallahi!*” (cümle)

her (s) / tesadüf (i): sıfat tamlaması

sürükleyip götürmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

sürükleyip (f) / götür- (f): tekrar grubu

gittiği (s) / yerler (i): sıfat tamlaması

11.Ne sözlerinde, ne bakışlarında, ne hareketlerinde/ o eski zalimliğinden,/ o eski huysuzluğundan/ eser kalmamıştı.

eser (i) / kalma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

o (s) / eski huysuzluk (i): sıfat tamlaması

eski (s) / huysuzluk (i): sıfat tamlaması

o (s) / eski zalimlik (i): sıfat tamlaması

eski (s) / zalimlik (i): sıfat tamlaması

ne (be) / sözler (i) / ne (be) / bakışlar (i) / ne (be) / hareketler (i): bağlama grubu

12.Daima/ sakın, mütebessim bir hali/ vardı.

sakin (s) / mütebessim (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

13.Fakat,/ için için/ bir gizli endişeyle meşgul ve dalgın/ gözüküyordu/ ve/ işte/ asıl/ bu halidir ki/ Hakkı Celis nazarında/ Seniha’yı/ yabancılaştırıyordu.

bir gizli endişeyle (i) / meşgul ve dalgın (i): kısaltma grubu (vasıta grubu)

meşgul (i) / ve (be) / dalgın (i): bağlama grubu

bir (s) / gizli endişe (i): sıfat tamlaması

gizli (s) / endişe (i): sıfat tamlaması

için (i) / için (i): tekrar grubu

bu (s) / hal (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis (i) / nazarında (çe): edat grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Tavırlarının her biri/ ayrı ayrı/ sahteydi./ Hakkı Celis,/ dünkü hırçın kızın şimdiki sükûnu altında kaynayan ihtiras âlemini, bu yapma tebessümlerin gizlediği yüz ekşitmelerini ve okşamaların ancak zaptedebildiği tırnakları/ içgüdü, fakat şayanı hayret bir vuzuh ve isabetle/ seziyor,/ görüyordu./ Kendi kendine;/ “Ne kadar riyakâr olmuş; Yarabbim! Ne kadar riyakâr olmuş!”/ diyordu./ “Her gün ve herkes önünde taşımak lüzumunu hissettiği bu maskenin arkasındaki yüz,/ kim bilir,/ ne iğrenç bir şeydir!”/ Ve/ genç adamın saf, taze kalbinde/ ilk defa olarak,/ muhabbetin balına/ nefretin zehri/ karıştıyordu./ Hakkı Celis,/ iyilikle güzelliğin birbirine ne kadar zıt olduğunu/ bu sefer/ Seniha’dan/ anladı/ ve/ sevda

denilen şey,/ ona/ mütemadi bir ihtilâç gibi/ göründü./ Şiirdeki “aşk”la hayattaki “aşk”/ ne kadar/ birbirine/ benzemiyormuş./

Şimdi,/ Hakkı Celis,/ Nuriye Hanım’la Neyyire Hanım kendisine, şiirden bahsettikleri zaman/ bu iki kızı,/ hayat ve his işlerinde/ fevkalade/ görgüsüz ve yavan buluyordu./ İçinde/ edebî coşkunluk namına hiçbir şey/ kalmamıştı./ Sanki/ kinle kararmış sevdanın ateşi,/ ruhunun bütün tatlı usarelerini/ kurutmuştu./

1.Tavırlarının her biri/ ayrı ayrı/ sahteydi.

ayrı (i) / ayrı (i): tekrar grubu

tavırlarının (ty) / her biri (tn): belirtili isim tamlaması

her (s) / bir (i): sıfat tamlaması

2.Hakkı Celis,/ dünkü hırçın kızın şimdiki sükûnu altında kaynayan ihtiras âlemini, bu yapma tebessümlerin gizlediği yüz ekşitmelerini ve okşamaların ancak zaptedebildiği tırnakları/ içgüdü, fakat şayanı hayret bir vuzuh ve isabetle/ seziyor,/ görüyordu.

içgüdü (i) / fakat (be) / şayanı hayret bir vuzuh ve isabet (i): bağlama grubu

şayanı hayret (s) / bir vuzuh ve isabet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / vuzuh ve isabet (i): sıfat tamlaması

vuzuh (i) / ve (be) / isabet (i): bağlama grubu

dünkü hırçın kızın şimdiki sükûnu altında kaynayan ihtiras âlemi (i) / bu yapma tebessümlerin gizlediği yüz ekşitmeleri (i) / ve (be) / okşamaların ancak zaptedebildiği tırnaklar (i): bağlama grubu

okşamaların ancak zaptedebildiği (s) / tırnaklar (i): sıfat tamlaması

okşamaların (ty) / ancak zaptedebildiği (tn): belirtili isim tamlaması

ancak (z) / zaptedebildiği (y): sıfat-fiil grubu

zapt (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu yapma tebessümlerin gizlediği (s) / yüz ekşitmeleri (i): sıfat tamlaması

yüz (ty) / ekşitmeleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu yapma tebessümlerin (ty) / gizlediği (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / yapma tebessümler (i): sıfat tamlaması

yapma (s) / tebessümler (i): sıfat tamlaması

dünkü hırçın kızın şimdiki sükûnu altında kaynayan (s) / ihtiras âlemi (i): sıfat tamlaması

ihtiras (ty) / âlemi (tn): belirtisiz isim tamlaması

dünkü hırçın kızın şimdiki sükûnu altında (yt) / kaynayan (y): sıfat-fiil grubu

dünkü hırçın kızın şimdiki sükûnu (ty) / altı (tn): belirtisiz isim tamlaması

dünkü hırçın kızın (ty) / şimdiki sükûnu (tn): belirtili isim tamlaması

şimdiki (s) / sükûn (i): sıfat tamlaması

dünkü (s) / hırçın kız (i): sıfat tamlaması

hırçın (s) / kız (i): sıfat tamlaması

Hakkı (s) / Celis (i): birleşik isim

3.Kendi kendine;/ “Ne kadar riyakâr olmuş; Yarabbim! Ne kadar riyakâr olmuş!”/ diyordu.

“Ne kadar/ riyakâr olmuş;/ Yarabbim!;/ Ne kadar/ riyakâr olmuş!” (cümle)

riyakâr (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

riyakâr (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

4.Her gün ve herkes önünde taşımak lüzumunu hissettiği bu maskenin arkasındaki yüz,/ kim bilir,/ ne iğrenç bir şeydir!

ne iğrenç (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

ne (s) / iğrenç (i): sıfat tamlaması

kim/ bilir (cümle)

her gün ve herkes önünde taşımak lüzumunu hissettiği bu maskenin arkasındaki (s) / yüz (i): sıfat tamlaması

her gün ve herkes önünde taşımak lüzumunu hissettiği bu maskenin (ty) / arkası (tn): belirtili isim tamlaması

her gün ve herkes önünde taşımak lüzumunu hissettiği (s) / bu maske (i): sıfat tamlaması

bu (s) / maske (i): sıfat tamlaması

her gün ve herkes önünde taşımak lüzumunu (bln) / hissettiği (y): sıfat-fiil grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

her gün ve herkes önünde taşımak (ty) / lüzumu (tn): belirtisiz isim tamlaması

herkes önünde (z) / taşımak (y): isim-fiil grubu

herkes (ty) / önu (tn): belirtisiz isim tamlaması

her gün (z) / (taşımak) (y): isim-fiil grubu

her (s) / gün (i): sıfat tamlaması

5.Ve/ genç adamın saf, taze kalbinde/ ilk defa olarak,/ muhabbetin balına/ nefretin zehri/ karışıyordu.

nefretin (ty) / zehri (tn): belirtili isim tamlaması

muhabbetin (ty) / balı (tn): belirtili isim tamlaması

ilk defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

genç adamın (ty) / saf, taze kalbi (tn): belirtili isim tamlaması

saf (s) / taze (s) / kalp (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

6.Hakkı Celis,/ iyilikle güzelliğın birbirine ne kadar zıt olduğunu/ bu sefer/ Seniha'dan/ anladı/ ve/ sevda denilen şey,/ ona/ mütemadi bir ihtilâç gibi/ göründü.

bu (s) / sefer (i): sıfat tamlaması

iyilikle güzelliğın (ty) / birbirine ne kadar zıt olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

birbirine (yt) / ne kadar (z) / zıt olduğu (y): sıfat-fiil grubu

zıt (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

iyilik (i) / ile (be) / güzellik (i): bağlama grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

mütemadi bir ihtilâç (i) / gibi (çe): edat grubu

mütemadi (s) / bir ihtilâç (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ihtilâç (i): sıfat tamlaması

sevda denilen (s) / şey (i): sıfat tamlaması

sevda (ö) / denilen (y): sıfat-fiil grubu

7.Şiirdeki “aşk”la hayattaki “aşk”/ ne kadar/ birbirine/ benzemiyormuş.

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

şiiirdeki “aşk” (i) / ile (be) / hayattaki “aşk” (i): bağlama grubu

hayattaki (s) / “aşk” (i): sıfat tamlaması

şiiirdeki (s) / “aşk” (i): sıfat tamlaması

8.Şimdi,/ Hakkı Celis,/ Nuriye Hanım'la Neyyire Hanım kendisine, şiiirden bahsettikleri zaman/ bu iki kızı,/ hayat ve his işlerinde/ fevkalade/ görgüsüz ve yavan buluyordu.

görgüsüz ve yavan (i) / bul- (yf): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

görgüsüz (i) / ve (be) / yavan (i): bağlama grubu

hayat ve his (ty) / işleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

hayat (i) / ve (be) / his (i): bağlama grubu

bu (s) / iki kız (i): sıfat tamlaması

iki (s) / kız (i): sıfat tamlaması

Nuriye Hanım'la Neyyire Hanım kendisine, şiiirden bahsettikleri (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

Nuriye Hanım'la Neyyire Hanım (ö) / kendisine (yt) / şiiirden (yt) / bahsettikleri (y): sıfat-fiil grubu

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Nuriye Hanım (i) ile (be) / Neyyire Hanım (i): bağlama grubu

Neyyire (i) / Hanım (u): unvan grubu

Nuriye (i) / Hanım (u): unvan grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

9.İçinde/ edebî coşkunkluk namına hiçbir şey/ kalmamıştı.

edebî coşkunkluk namına (s) / hiçbir şey (i): sıfat tamlaması

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

edebî coşkunkluk (i) / namına (çe): edat grubu

edebî (s) / coşkunkluk (i): sıfat tamlaması

10.Sanki/ kinle kararmış sevdanın ateşi,/ ruhunun bütün tatlı usarelerini/ kurutmuştu.

ruhunun (ty) / bütün tatlı usareleri (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / tatlı usareler (i): sıfat tamlaması

tatlı (s) / usareler (i): sıfat tamlaması

kinle kararmış sevdanın (ty) / ateşi (tn): belirtili isim tamlaması

kinle kararmış (s) / sevda (i): sıfat tamlaması

kinle (z) / kararmış (y): sıfat-fiil grubu

Fakat,/ ne gariptir ki,/ Hakkı Celis'in zıddına olarak,/ Seniha'nın içinde/ yeni bir hislilik/ uyanıyordu./ Yeşil gözlü kız,/ beş altı aydan beri adım adım dolaştığı kapalı bahçede,/ hayalata dalmayı, her düşen çiçeğe yaşlı gözlerle bakmayı ve karanlıklarda sesler dinlemeyi/ çok/ seviyordu./ Güya,/ birtakım hissî ve hayalî tavırlarla/ sevdanın hudutlarını/ açmaya, genişletmeye çalışıyordu./ Faik Bey'e/ manidar yadigârlar/ veriyordu/ ve/ ondan/ şairane hediyeler/ bekliyordu./ Birkaç zamandan beri/ genç adamın cepleri/ bir gözbağcının torbaları gibi mânaları ve kıymetleri yalnız ikisi arasında malum bir sürü acayip ufak tefeklerle/ doludur./ Fındık cesametinde küçücük bir altın kutu,/ üstü işlemeli, mini mini ipekli bir kese,/ hiyeroglif işaretlerle oymalı bir madalyon,/ sapı fil dişinden küçük parmak uzunluğunda bir hançer,/ Faik Bey'in Seniha'yu sevmeye başladığı günden beri daima üzerinde taşımaya mecbur olduğu büyüü eşyadandı;/ bunların her biri/ Seniha'nın vücudundan esrarlı bir şey/ saklamaktadır./ Faik Bey'in kolunda/ bir de kızıl renkli bir bilezik/ vardı,/ bunu/ Seniha/ kendi saçlarından/ ördü./

1.Fakat,/ ne gariptir ki,/ Hakkı Celis'in zıddına olarak,/ Seniha'nın içinde/ yeni bir hislilik/ uyanıyordu.

ne (s) / garip (i): sıfat tamlaması

yeni (s) / bir hislilik (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hislilik (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı Celis'in zıddına (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı Celis'in (ty) / zıddı (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Yeşil gözlü kız,/ beş altı aydan beri adım adım dolaştığı kapalı bahçede,/ hayalata dalmayı, her düşen çiçeğe yaşlı gözlerle bakmayı ve karanlıklarda sesler dinlemeyi/ çok/ seviyordu.

hayalata dalma (i) / her düşen çiçeğe yaşlı gözlerle bakma (i) / ve (be) / karanlıklarda sesler dinleme (i): bağlama grubu

karanlıklarda (yt) / sesler (bsn) / dinleme (y): isim-fiil grubu

her düşen çiçeğe (yt) / yaşlı gözlerle (z) / bakma (y): isim-fiil grubu

yaşlı (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

her (s) / düşen çiçek (i): sıfat tamlaması

düşen (s) / çiçek (i): sıfat tamlaması

hayalata (i) / dal- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

beş altı aydan beri adım adım dolaştığı (s) / kapalı bahçe (i): sıfat tamlaması

kapalı (s) / bahçe (i): sıfat tamlaması

beş altı aydan beri (z) / adım adım (z) / dolaştığı (y): sıfat-fiil grubu

adım (i) / adım (i): tekrar grubu

beş altı aydan (i) / beri (çe): edat grubu

beş altı (s) / ay (i): sıfat tamlaması

beş (i) / altı (i): tekrar grubu

yeşil gözlü (s) / kız (i): sıfat tamlaması

yeşil (s) / gözlü (i): sıfat tamlaması

3.Güya,/ birtakım hissî ve hayalî tavırlarla/ sevdanın hudutlarını/ açmaya, genişletmeye çalışıyordu.

açmaya (i) / genişletmeye (i) / çalış- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

sevdanın (ty) / hudutları (tn): belirtili isim tamlaması

birtakım (s) / hissî ve hayalî tavırlar (i): sıfat tamlaması

hissî ve hayalî (s) / tavırlar (i): sıfat tamlaması

hissî (i) / ve (be) / hayalî (i): bağlama grubu

4.Faik Bey'e/ manidar yadigârlar/ veriyordu/ ve/ ondan/ şairane hediyeler/ bekliyordu.

manidar (s) / yadigârlar (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

şairane (s) / hediyeler (i): sıfat tamlaması

5.Birkaç zamandan beri/ genç adamın cepleri/ bir gözbağcının torbaları gibi mânaları ve kıymetleri yalnız ikisi arasında malum bir sürü acayip ufak tefeklerle/ doludur.

bir gözbağcının torbaları gibi (s) / mânaları ve kıymetleri yalnız ikisi arasında malum bir sürü acayip ufak tefekler (i): sıfat tamlaması

mânaları ve kıymetleri yalnız ikisi arasında malum (s) / bir sürü acayip ufak tefekler (i): sıfat tamlaması

bir sürü (s) / acayip ufak tefekler (i): sıfat tamlaması

acayip (s) / ufak tefekler (i): sıfat tamlaması

ufak (i) / tefek (i): tekrar grubu

bir (s) / sürü (i): sıfat tamlaması

mânaları ve kıymetleri (i) / yalnız ikisi arasında malum (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

yalnız (i) / ikisi arasında malum (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

ikisi arasında (i) / malum (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

ikisi (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

mânalar (i) / ve (be) / kıymetler (i): bağlama grubu

bir gözbağcının torbaları (i) / gibi (çe): edat grubu

bir gözbağcının (ty) / torbaları (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / gözbağcı (i): sıfat tamlaması

genç adamın (ty) / cepleri (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

birkaç zamandan (i) / beri (çe): edat grubu

birkaç (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

6.Fındık cesametinde küçücük bir altın kutu,/ üstü işlemeli, mini mini ipekli bir kese,/ hiyeroglif işaretlerle oymalı bir madalyon,/ sapı fil dişinden küçük parmak uzunluğunda bir hançer,/ Faik Bey'in Seniha'yı sevmeye başladığı günden beri daima üzerinde taşımaya mecbur olduğu büyü eşyadandı;/ bunların her biri/ Seniha'nın vücudundan esrarlı bir şey/ saklamaktadır.

Faik Bey'in Seniha'yı sevmeye başladığı günden beri daima üzerinde taşımaya mecbur olduğu (s) / büyü eşya (i): sıfat tamlaması

büyü (s) / eşya (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'in (ty) / Seniha'yı sevmeye başladığı günden beri daima üzerinde taşımaya mecbur olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

Seniha'yı sevmeye başladığı günden beri daima üzerinde taşımaya (yt) / mecbur olduğu (y): sıfat-fiil grubu

mecbur (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha'yı sevmeye başladığı günden beri (z) / daima (z) / üzerinde (yt) / taşıma (y): isim-fiil grubu

Seniha'yı sevmeye başladığı günden (i) / beri (çe): edat grubu
Seniha'yı sevmeye başladığı (s) / gün (i): sıfat tamlaması
Seniha'yı (bln) / sevmeye başladığı (y): sıfat-fiil grubu
sevmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
Faik (i) / Bey (u): unvan grubu
sapı fil dışından (s) / küçük parmak uzunluğunda bir hançer (i): sıfat tamlaması
küçük parmak uzunluğunda (s) / bir hançer (i): sıfat tamlaması
bir (s) / hançer (i): sıfat tamlaması
küçük parmak (ty) / uzunluğu (tn): belirtisiz isim tamlaması
küçük (s) / parmak (i): sıfat tamlaması
sapı (i) / fildişinden (i): kısaltma grubu (isnat grubu)
hiyeroglif işaretlerle oymalı (s) / bir madalyon (i): sıfat tamlaması
bir (s) / madalyon (i): sıfat tamlaması
hiyeroglif işaretlerle (i) / oymalı (i): kısaltma grubu (vasıta grubu)
hiyeroglif (s) / işaretler (i): sıfat tamlaması
üstü işlemeli (s) / mini mini ipekli bir kese (i): sıfat tamlaması
mini mini (s) / ipekli bir kese (i): sıfat tamlaması
ipekli (s) / bir kese (i): sıfat tamlaması
bir (s) / kese (i): sıfat tamlaması
mini (i) / mini (i): tekrar grubu
üstü (i) / işlemeli (i): kısaltma grubu (isnat grubu)
findık cesametinde (s) / küçücük bir altın kutu (i): sıfat tamlaması
küçücük (s) / bir altın kutu (i): sıfat tamlaması
bir (s) / altın kutu (i): sıfat tamlaması
altın (s) / kutu (i): sıfat tamlaması
findık (ty) / cesameti (tn): belirtisiz isim tamlaması
Seniha'nın vücudundan (s) / esrarlı bir şey (i): sıfat tamlaması
esrarlı (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması
bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması
Seniha'nın (ty) / vücudu (tn): belirtili isim tamlaması
bunların (ty) / her biri (tn): belirtili isim tamlaması
her (s) / biri (i): sıfat tamlaması
**7.Faik Bey'in kolunda/ bir de kızıl renkli bir bilezik/ vardı,/ bunu/ Seniha/
kendi saçlarından/ ördü.**
bir (s) / kızıl renkli bir bilezik (i): sıfat tamlaması

kızıl renkli (s) / bir bilezik (i): sıfat tamlaması
bir (s) / bilezik (i): sıfat tamlaması
kızıl (s) / renkli (i): sıfat tamlaması
Faik Bey'in (ty) / kolu (tn): belirtili isim tamlaması
Faik (i) / Bey (u): unvan grubu
kendi (s) / saçları (i): sıfat tamlaması

Faik Bey,/ vakıa,/ bütün bunları/ canı gibi/ başkalarından/ saklı tutardı;/ fakat/ fırsat düştükçe ve lüzum hissettikçe herhangi bir dosta, adi bir bahaneyle bunlardan bir tanesini göstermekten/ çekinmezdi./ Zira,/ bu şeylerin sihri,/ ancak/ başkalarının gözü değdikten sonradır ki,/ hükmünü/ icraya başlıyor/ ve/ âlemin nazarında/ Faik Bey'i/ bir kahraman gibi/ gösteriyordu./ Bununla beraber,/ o da/ Seniha'ya/ başka şeyler/ verdi./ Ezcümlle,/ üzerinde boydan boya kendi eliyle birtakım tarihler, sözler, mısralar yazılmış ipekten bir beyaz kuşak ki,/ genç kız/ bunu,/ birkaç aydan beri/ belinde,/ eti üstünde/ sımsıkı bağlanmış/ taşıyor./ Bazı coşkun demlerinde/ genç adama/ derdi ki:/

“Bu kuşak,/ senin kollarındır;/ beni,/ daima,/ gece gündüz/ ilk defa sardığın gibi/ sarıyorsun.”/

1.Faik Bey,/ vakıa,/ bütün bunları/ canı gibi/ başkalarından/ saklı tutardı;/ fakat/ fırsat düştükçe ve lüzum hissettikçe herhangi bir dosta, adi bir bahaneyle bunlardan bir tanesini göstermekten/ çekinmezdi.

saklı (i) / tut- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
canı (i) / gibi (çe): edat grubu
bütün (s) / bunlar (i): sıfat tamlaması
Faik (i) / Bey (u): unvan grubu
fırsat düştükçe ve lüzum hissettikçe (z) / herhangi bir dosta (yt) / adi bir bahaneyle (z) / bunlardan bir tanesini (bln) / göstermek (y): isim-fiil grubu
bunlardan (s) / bir tane (i): sıfat tamlaması
bir (s) / tane (i): sıfat tamlaması
adi (s) / bir bahane (i): sıfat tamlaması
bir (s) / bahane (i): sıfat tamlaması
herhangi (s) / bir dost (i): sıfat tamlaması
bir (s) / dost (i): sıfat tamlaması
fırsat düştükçe (i) / ve (be) / lüzum hissettikçe (i): bağlama grubu
lüzum (bsn) / hissettikçe (y): zarf-fiil grubu
hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
fırsat (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

2.Zira,/ bu şeylerin sihri,/ ancak/ başkalarının gözü değdikten sonradır ki,/ hükmünü/ icraya başlıyor/ ve/ âlemin nazarında/ Faik Bey'i/ bir kahraman gibi/ gösteriyordu.

icraya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

başkalarının gözü değdikten (i) / sonra (çe): edat grubu

başkalarının gözü (i) / değ- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

başkalarının (ty) / gözü (tn): belirtili isim tamlaması

bu şeylerin (ty) / sihri (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

bir kahraman (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / kahraman (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

âlemin (i) / nazarında (çe): edat grubu

3.Bununla beraber,/ o da/ Seniha'ya/ başka şeyler/ verdi.

başka (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu

4.Ezcümle,/ üzerinde boydan boya kendi eliyle birtakım tarihler, sözler, mısralar yazılmış ipekten bir beyaz kuşak ki,/ genç kız/ bunu,/ birkaç aydan beri/ belinde,/ eti üstünde/ sımsıkı bağlanmış/ taşıyor.

üzerinde boydan boya kendi eliyle birtakım tarihler, sözler, mısralar yazılmış (s) / ipekten bir beyaz kuşak (i): sıfat tamlaması

ipekten (s) / bir beyaz kuşak (i): sıfat tamlaması

bir (s) / beyaz kuşak (i): sıfat tamlaması

beyaz (s) / kuşak (i): sıfat tamlaması

üzerinde (yt) / boydan boya (z) / kendi eliyle (z) / birtakım tarihler, sözler, mısralar (ö) / yazılmış (y): sıfat-fiil grubu

birtakım (s) / tarihler (i) / sözler (i) / mısralar (i): sıfat tamlaması

kendi (s) / eli (i): sıfat tamlaması

boydan (i) / boya (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

sımsıkı (z) / bağlanmış (y): sıfat-fiil grubu

eti (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

birkaç aydan (i) / beri (çe): edat grubu

birkaç (s) / ay (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

5.Bazı coşkun demlerinde/ genç adama/ derdi ki:

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bazı (s) / coşkun demler (i): sıfat tamlaması

coşkun (s) / demler (i): sıfat tamlaması

6.Bu kuşak,/ senin kollarındır;/ beni,/ daima,/ gece gündüz/ ilk defa sardığın gibi/ sarıyorsun.

senin (ty) / kolların (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / kuşak (i): sıfat tamlaması

ilk defa sardığın (i) / gibi (çe): edat grubu

ilk defa (z) / sardığın (y): sıfat-fiil grubu

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

gece (i) / gündüz (i): tekrar grubu

Bazen/ hiç lüzumu yokken/ ona/ sayfalarca mektuplar/ yazıyordu./ Bunların çoğu,/ edebiyat kitaplarında aşk üslubuna numune olacak kadar şairane, selis ve güzeldiler./ Seniha/ bu mektuplarında,/ ekseriya,/ Fransa'nın aşk şairlerinden/ birçok uzun istinsahlar da/ yapıyor,/ kendi coşkunluğunu/ ancak/ onlar vasıtasıyla ve onların haliyle/ anlatabiliyordu./ Hiçbir kap/ onun ruhuna göre değildi;/ her sözü/ dar ve az buluyordu./

1.Bazen/ hiç lüzumu yokken/ ona/ sayfalarca mektuplar/ yazıyordu.

sayfalarca (s) / mektuplar (i): sıfat tamlaması

hiç (z) / lüzumu (ö) / yokken (y): zarf-fiil grubu

2.Bunların çoğu,/ edebiyat kitaplarında aşk üslubuna numune olacak kadar şairane, selis ve güzeldiler.

edebiyat kitaplarında aşk üslubuna numune olacak kadar (s) / şairane, selis ve güzel (i): sıfat tamlaması

şairane (i) / selis (i) / ve (be) / güzel (i): bağlama grubu

edebiyat kitaplarında aşk üslubuna numune olacak (i) / kadar (çe): edat grubu

edebiyat kitaplarında (yt) / aşk üslubuna (yt) / numune olacak (y): sıfat-fiil grubu

numune (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

aşk (ty) / üslubu (tn): belirtisiz isim tamlaması

edebiyat (ty) / kitapları (tn): belirtisiz isim tamlaması

bunların (ty) / çoğu (tn): belirtili isim tamlaması

3.Seniha/ bu mektuplarında,/ ekseriya,/ Fransa'nın aşk şairlerinden/ birçok uzun istinsahlar da/ yapıyor,/ kendi coşkunluğunu/ ancak/ onlar vasıtasıyla ve onların haliyle/ anlatabiliyordu.

birçok (s) / uzun istinsahlar (i): sıfat tamlaması

uzun (s) / istinsahlar (i): sıfat tamlaması

Fransa'nın (ty) / aşk şairleri (tn): belirtili isim tamlaması

aşk (ty) / şairleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / mektuplar (i): sıfat tamlaması

anlata (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

onlar vasıtasıyla (i) / ve (be) / onların haliyle (i): bağlama grubu

onların (ty) / hali (tn): belirtili isim tamlaması

onlar (i) / vasıtasıyla (çe): edat grubu

kendi (s) / coşkunluğu (i): sıfat tamlaması

4.Hiçbir kap/ onun ruhuna göre değildi;/ her sözü/ dar ve az buluyordu.

onun ruhuna (i) / göre (çe): edat grubu

onun (ty) / ruhu (tn): belirtili isim tamlaması

hiçbir (s) / kap (i): sıfat tamlaması

dar ve az (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

dar (i) / ve (be) / az (i): bağlama grubu

her (s) / söz (i): sıfat tamlaması

Faik Bey’le yan yana yürüdükleri yolun her merhalesinde:/ “Daha ileriye, daha ileriye!” diye/ haykırmak istiyordu./ Lakin,/ Faik Bey,/ daha ileriye gitmenin lüzumuna kani değildi./ Bahusus,/ Seniha ile münasebetlerinin şairane tarafını/ hiç/ sevmiyordu;/ genç kızın coşkunluklarını/ vahşi ve zarafete aykırı buluyordu./ Bazı kimselere/ hayattaki manevra,/ gülünç ve kaba/ görünür;/ taşkın hareketler,/ ağlamalar,/ haykırmalar,/ bir ideale doğru soluk soluğa koşmalar/ bu kimseler için/ ya cinnet, ya avanaklıktır./ Faik Bey de/ bunlardan biriydi./ Bu genç adam,/ kendi hayatının ne kadar düzme, kendi ruhunun ne kadar iğreti olduğunu hiç düşünmeyerek/ Seniha’yı/ fena halde/ suni buluyordu./ Vakıa/ gönlüne, gittikçe daha geniş bir ufuk arayan bu genç kız,/ gayesine varmak için/ her vasıttan/ fayda umuyordu./

1.Faik Bey’le yan yana yürüdükleri yolun her merhalesinde:/ “Daha ileriye, daha ileriye!” diye/ haykırmak istiyordu.

haykırmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

“Daha ileriye, daha ileriye!” (i) / diye (çe): edat grubu

daha (s) / ileri (i): sıfat tamlaması

daha (s) / ileri (i): sıfat tamlaması

Faik Bey’le yan yana yürüdükleri yolun (ty) / her merhalesi (tn): belirtili isim tamlaması

her (s) / merhale (i): sıfat tamlaması

Faik Bey’le yan yana yürüdükleri (s) / yol (i): sıfat tamlaması

Faik Bey’le (z) / yan yana (z) / yürüdükleri (y): sıfat-fiil grubu

yan (i) / yana (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Lakin,/ Faik Bey,/ daha ileriye gitmenin lüzumuna kani değildi.

daha ileriye gitmenin lüzumuna (i) / kani (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

daha ileriye gitmenin (ty) / lüzumu (tn): belirtili isim tamlaması

daha ileriye (yt) / gitme (y): isim-fiil grubu

daha (s) / ileri (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

3.Bahusus,/ Seniha ile münasebetlerinin şairane tarafını/ hiç/ sevmiyordu;/ genç kızın coşkunkuluklarını/ vahşi ve zarafete aykırı buluyordu.

Seniha ile münasebetlerinin (ty) / şairane tarafı (tn): belirtili isim tamlaması

şairane (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

Seniha ile (s) / münasebet (i): sıfat tamlaması

Seniha (i) / ile (çe): edat grubu

vahşi ve zarafete aykırı (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

vahşi (i) / ve (be) / zarafete aykırı (i): bağlama grubu

zarafete (i) / aykırı (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

genç kızın (ty) / coşkunkulukları (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

4.Bazı kimselere/ hayattaki manevra,/ gülünç ve kaba/ görünür;/ taşkın hareketler,/ ağlamalar,/ haykırmalar,/ bir ideale doğru soluk soluğa koşmalar/ bu kimseler için/ ya cinnet, ya avanaklıktır.

gülünç (i) / ve (be) / kaba (i): bağlama grubu

hayattaki (s) / manevra (i): sıfat tamlaması

bazı (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

ya (be) / cinnet (i) / ya (be) / avanaklık (i): bağlama grubu

bu kimseler (i) / için (çe): edat grubu

bu (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

bir ideale doğru (z) / soluk soluğa (z) / koşma (y): isim-fiil grubu

soluk (i) / soluğa (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bir ideale (i) / doğru (çe): edat grubu

bir (s) / ideal (i): sıfat tamlaması

taşkın (s) / hareketler (i): sıfat tamlaması

5.Faik Bey de/ bunlardan biriydi.

bunlardan (s) / biri (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

6.Bu genç adam,/ kendi hayatının ne kadar düzme, kendi ruhunun ne kadar iğreti olduğunu hiç düşünmeyerek/ Seniha'yı/ fena halde/ suni buluyordu.

sunî (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

fena (i) / halde (çe): edat grubu

kendi hayatının ne kadar düzme (olduğunu) (bln) / kendi ruhunun ne kadar iğreti olduğunu (bln) / hiç (z) / düşünmeyerek (y): zarf-fiil grubu

kendi ruhunun (ty) / ne kadar iğreti olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

ne kadar (z) / iğreti olduğu (y): sıfat-fiil grubu

iğreti (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

kendi (s) / ruhu (i): sıfat tamlaması

kendi hayatının (ty) / ne kadar düzme olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

ne kadar (z) / düzme olduğu (y): sıfat-fiil grubu

düzme (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

kendi (s) / hayatı (i): sıfat tamlaması

bu (s) / genç adam (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

7.Vakıa/ gönlüne, gittikçe daha geniş bir ufuk arayan bu genç kız,/ gayesine varmak için/ her vasıttan/ fayda umuyordu.

fayda (i) / um- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

her (s) / vasıta (i): sıfat tamlaması

gayesine varmak (i) / için (çe): edat grubu

gayesine (i) / var- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

gönlüne, gittikçe daha geniş bir ufuk arayan (s) / bu genç kız (i): sıfat tamlaması

bu (s) / genç kız (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

gönlüne (yt) / gittikçe (z) / daha geniş bir ufuk (bsn) / arayan (y): sıfat-fiil grubu

daha geniş (s) / bir ufuk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ufuk (i): sıfat tamlaması

daha (s) / geniş (i): sıfat tamlaması

Tavır ve hareketlerine heyecanlı bir üslup, sesine ve bakışlarına hissî bir ahenk verebilmek için/ her gün,/ her saat/ şekilden şekle giriyor,/ adeta/ kendi kendini/ bir bezin üzerindeki resim gibi/ silip/ yapıyor,/ yapıp/ siliyordu;/ Seniha,/ öteden beri/ giyinişinde olsun, yaşayışında olsun,/ herkese benzemekten/

korkardı./ Şimdi de/ herkes gibi sevişmeden/ korkuyordu./ İstiyordu ki,/ Faik'le münasebetlerine/ bir harikuladeli/ gelsin;/ büyük bir macera,/ şiddetli bir rüzgâr gibi/ onları/ alıp,/ hiç kimsenin yetişemeyeceği kadar uzak bir yere/ sürüklesin,/ atsin./ Seniha/ bazen de,/ esrarlı hadiseler ihtiyacını/ hissedirdi/ ve/ ortada hiç yoktan birtakım vakalar/ icat ederdi./ Mesela,/ on beş gün/ Faik Bey'e/ hiç görünmezdi./ O, konağa geldiği zaman,/ kendisini/ yok/ dedirtirdi,/ üst üste mektuplar alıp,/ cevap vermezdi/ ve/ günün birinde genç adamla buluştukları zaman,/ ona/ gaybubetini/ birtakım acayip sebeplerle/ izah ederdi./ Randevularında saatlerce bekletmek/ mutadıydı./ Vakıa/ Faik Bey,/ intizar esnasında/ fazla/ heyecana düşmezdi,/ ne de/ fazla/ can sıkıntısı/ hissedirdi./ Nitekim, Seniha,/ onu/ bir gün/ buluştukları evin arka odalarından birinde,/ yarı beline kadar pencereden dışarıya sarkmış bir komşu Rum kıızıyla şakalaşırken/ gördü,/ diğer bir defasında,/ fesi başında, bastonu elinde gelir gelmez veya gitmek üzereyken, bir kanepenin üstünde uyumuş/ buldu.

1.Tavır ve hareketlerine heyecanlı bir üslup, sesine ve bakışlarına hissî bir ahenk verebilmek için/ her gün,/ her saat/ şekilden şekle giriyor,/ adeta/ kendi kendini/ bir bezin üzerindeki resim gibi/ silip/ yapıyor,/ yapıp/ siliyordu;/ Seniha,/ öteden beri/ giyinişinde olsun, yaşayışında olsun, herkese benzemekten/ korkardı.

şekilden şekle (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

şekilden (i) / şekle (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme âli eki taşıyan kısaltma grubu)

her (s) / saat (i): sıfat tamlaması

her (s) / gün (i): sıfat tamlaması

tavır ve hareketlerine heyecanlı bir üslup (verebilmek) (i) / sesine ve bakışlarına hissî bir ahenk verebilmek (i) / için (çe): edat grubu

sesine ve bakışlarına (yt) / hissî bir ahenk (bsn) / verebilmek (y): isim-fiil grubu

vere (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

hissî (s) / bir ahenk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ahenk (i): sıfat tamlaması

ses (i) / ve (be) / bakış (i): bağlama grubu

tavır ve hareketlerine (yt) / heyecanlı bir üslup (bsn) / (verebilmek) (y): isim-fiil grubu

vere (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

heyecanlı (s) / bir üslup (i): sıfat tamlaması

bir (s) / üslup (i): sıfat tamlaması

tavır (i) / ve (be) / hareket (i): bağlama grubu

bir bezin üzerindeki resim (i) / gibi (çe): edat grubu

bir bezin üzerindeki (s) / resim (i): sıfat tamlaması

bir bezin (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / bez (i): sıfat tamlaması

kendi (i) / kendini (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

giyinişinde olsun, yaşayışında olsun (yt) / herkese (yt) / benzemek (y): isim-fiil grubu

giyiniş (i) / olsun (be) / yaşayış (i) / olsun (be): bağlama grubu

öteden (i) / beri (çe): edat grubu

2.Şimdi de/ herkes gibi sevişmeden/ korkuyordu.

herkes gibi (z) / sevişme (y): isim-fiil grubu

herkes (i) / gibi (çe): edat grubu

3.İstiyordu ki,/ Faik'le münasebetlerine/ bir harikuladeli/ gelsin;/ büyük bir macera,/ şiddetli bir rüzgâr gibi/ onları/ alıp,/ hiç kimsenin yetişemeyeceği kadar uzak bir yere/ sürüklesin,/ atsin.

bir (s) / harikuladeli (i): sıfat tamlaması

Faik'le (s) / münasebetler (i): sıfat tamlaması

hiç kimsenin yetişemeyeceği kadar uzak (s) / bir yer (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yer (i): sıfat tamlaması

hiç kimsenin yetişemeyeceği kadar (s) / uzak (i): sıfat tamlaması

hiç kimsenin yetişemeyeceği (i) / kadar (çe): edat grubu

hiç kimsenin (ty) / yetişemeyeceği (tn): belirtili isim tamlaması

hiç (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

şiddetli bir rüzgâr (i) / gibi (çe): edat grubu

şiddetli (s) / bir rüzgâr (i): sıfat tamlaması

bir (s) / rüzgâr (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / bir macera (i): sıfat tamlaması

bir (s) / macera (i): sıfat tamlaması

4.Seniha/ bazen de,/ esrarlı hadiseler ihtiyacını/ hissederdi/ ve/ ortada hiç yoktan birtakım vakalar/ icat ederdi.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

esrarlı hadiseler (ty) / ihtiyacı (tn): belirtisiz isim tamlaması

esrarlı (s) / hadiseler (i): sıfat tamlaması

icat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ortada hiç yoktan (s) / birtakım vakalar (i): sıfat tamlaması

birtakım (s) / vakalar (i): sıfat tamlaması

ortada/ hiç/ yoktan (cümle)

5.Mesela,/ on beş gün/ Faik Bey'e/ hiç/ görünmezdi.

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

on beş (s) / gün (i): sıfat tamlaması

on (i) / beş (i): sayı grubu

6.O, konağa geldiği zaman,/ kendisini/ yok/ dedirtirdi,/ üst üste mektuplar alıp,/ cevap vermezdi/ ve/ günün birinde genç adamla buluştukları zaman,/ ona/ gaybubetini/ birtakım acayip sebeplerle/ izah ederdi.

o, konağa geldiği (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

o (ö) / konağa (yt) / geldiği (y): sıfat-fiil grubu

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

üst üste (z) / mektuplar (bsn) / alıp (y): zarf-fiil grubu

üst (i) / üste (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

izah (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

birtakım (s) / acayip sebepler (i): sıfat tamlaması

acayip (s) / sebepler (i): sıfat tamlaması

günün birinde genç adamla buluştukları (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

günün birinde (z) / genç adamla (z) / buluştukları (y): sıfat-fiil grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

günün (ty) / biri (tn): belirtili isim tamlaması

7.Randevularında saatlerce bekletmek/ mutadıydı.

randevularında (yt) / saatlerce (z) / bekletmek (y): isim-fiil grubu

8.Vakıa/ Faik Bey,/ intizar esnasında/ fazla/ heyecana düşmezdi,/ ne de/ fazla/ can sıkıntısı/ hissedirdi.

heyecana (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

intizar (i) / esnasında (çe): edat grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

can (ty) / sıkıntısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

9.Nitekim, Seniha,/ onu/ bir gün/ buluştukları evin arka odalarından birinde,/ yarı beline kadar pencereden dışarıya sarkmış bir komşu Rum kızıyla şakalaşırken/ gördü,/ diğer bir defasında,/ fesi başında, bastonu elinde gelir gelmez veya gitmek üzereyken, bir kanepenin üstünde uyumuş/ buldu.

yarı beline kadar pencereden dışarıya sarkmış (z) / bir komşu Rum kızıyla (z) / şakalaşırken (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / komşu Rum kızı (i): sıfat tamlaması

komşu (s) / Rum kızı (i): sıfat tamlaması

Rum (ty) / kızı (tn): belirtisiz isim tamlaması

yarı beline kadar (z) / pencereden (yt) / dışarıya (yt) / sarkmış (olarak) (y): sıfat-fiil grubu

sarkmış (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
yarı beline (i) / kadar (çe): edat grubu
yarı (s) / bel (i): sıfat tamlaması
buluştukları evin arka odalarından (s) / biri (i): sıfat tamlaması
buluştukları evin (ty) / arka odaları (tn): belirtili isim tamlaması
arka (s) / odalar (i): sıfat tamlaması
buluştukları (s) / ev (i): sıfat tamlaması
bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması
fesi başında (z) / bastonu elinde (z) / gelir gelmez veya gitmek üzereyken (z) / bir kanepenin üstünde (yt) / uyumuş (y): sıfat-fiil grubu
bir kanepenin (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması
bir (s) / kanepesi (i): sıfat tamlaması
gelir gelmez (i) / veya (be) / gitmek üzereyken (i): bağlama grubu
gitmek (i) / üzere (çe): edat grubu
gelir (i) / gelmez (i): tekrar grubu
bastonu (i) / elinde (i): kısaltma grubu (ikinci unsur bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)
fesi (i) / başında (i): kısaltma grubu (ikinci unsur bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)
diğer (s) / bir defa (i): sıfat tamlaması
bir (s) / defa (i): sıfat tamlaması

Seniha,/ Faik Bey'le münasebetlerine dramatik bir şekil vermek için, kâh ihanet, kâh lakaydiyi gösteren bir nevi hadiselerden azami istifadeyi/ bilirdi.

Müthiş bir tehevürle genç adamın üzerine atılmalar, yüzükoyun yere yatıp saatlerce hüngür hüngür ağlamalar veyahut bazı yeni piyeslerin sonlarında olduğu gibi sesi ve gözleri dolgun, birkaç hazin söz söyleyerek çekilip gitmeleri,/ başlıca muvaffak olduğu rollerdendi./

1.Seniha,/ Faik Bey'le münasebetlerine dramatik bir şekil vermek için, kâh ihanet, kâh lakaydiyi gösteren bir nevi hadiselerden azami istifadeyi/ bilirdi.

Faik Bey'le münasebetlerine dramatik bir şekil vermek için (s) / kâh ihanet, kâh lakaydiyi gösteren bir nevi hadiselerden azami istifade (i): sıfat tamlaması

kâh ihanet, kâh lakaydiyi gösteren bir nevi hadiselerden (i) / azami istifade (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

azami (s) / istifade (i): sıfat tamlaması

kâh ihanet, kâh lakaydiyi gösteren (s) / bir nevi hadiseler (i): sıfat tamlaması

bir nevi (s) / hadiseler (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nevi (i): sıfat tamlaması

kâh ihanet, kâh lakaydiyi (bln) / gösteren (y): sıfat-fiil grubu

kâh (be) / ihanet (i) / kâh (be) / lakaydi (i): bağlama grubu

Faik Bey'le münasebetlerine dramatik bir şekil vermek (i) / için (çe): edat grubu

Faik Bey'le münasebetlerine (yt) / dramatik bir şekil vermek (y): isim-fiil grubu

dramatik bir şekil (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

dramatik (s) / bir şekil (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şekil (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'le (s) / münasebetler (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Müthiş bir tehevvürle genç adamın üzerine atılmalar, yüzükoyun yere yatıp saatlerce hüngür hüngür ağlamalar veyahut bazı yeni piyeslerin sonlarında olduğu gibi sesi ve gözleri dolgun, birkaç hazin söz söyleyerek çekilip gitmeleri,/ başlıca muvaffak olduğu rollerdendi.

başlıca (s) / muvaffak olduğu roller (i): sıfat tamlaması

muvaffak olduğu (s) / roller (i): sıfat tamlaması

muvaffak (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

müthiş bir tehevvürle genç adamın üzerine atılmalar (i) / yüzükoyun yere yatıp saatlerce hüngür hüngür ağlamalar (i) / veyahut (be) / bazı yeni piyeslerin sonlarında olduğu gibi sesi ve gözleri dolgun, birkaç hazin söz söyleyerek çekilip gitmeler (i): bağlama grubu

bazı yeni piyeslerin sonlarında olduğu gibi (z) / sesi ve gözleri dolgun, birkaç hazin söz söyleyerek (z) / çekilip gitme (y): isim-fiil grubu

çekilip (f) / git- (f): tekrar grubu

sesi ve gözleri dolgun (z) / birkaç hazin söz (bsn) / söyleyerek (y): zarf-fiil grubu

birkaç (s) / hazin söz (i): sıfat tamlaması

hazin (s) / söz (i): sıfat tamlaması

sesi ve gözleri (i) / dolgun (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

ses (i) / ve (be) / gözler (i): bağlama grubu

bazı yeni piyeslerin sonlarında olduğu (i) / gibi (çe): edat grubu

bazı yeni piyeslerin sonlarında (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bazı yeni piyeslerin (ty) / sonları (tn): belirtili isim tamlaması

bazı (s) / yeni piyesler (i): sıfat tamlaması

yeni (s) / piyesler (i): sıfat tamlaması

yüzükoyun yere yatıp (z) / saatlerce (z) / hüngür hüngür (z) / ağlama (y): isim-fiil grubu

hüngür (i) / hüngür (i): tekrar grubu

yüzükoyun (z) / yere (yt) / yatıp (y): zarf-fiil grubu

müthiş bir tehevvürle (z) / genç adamın üzerine (yt) / atılma (y): isim-fiil grubu

genç adamın (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

müthiş (s) / bir tehevvür (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tehevvür (i): sıfat tamlaması

Mamafih/ bu rollerin hiçbiri/ Faik Bey'i/ heyecana düşürmezdi./ Seniha'yı daima bir küçük çocuk gibi avutmasını/ bilirdi./ Bunun için/ ne fazla söze, ne fazla harekete/ lüzum/ vardı;/ Faik Bey'in pişman bir âşık tavrı takınması/ en feci kavgaların derhal tatlıya bağlanmasına kâfiydi./ Genç adam,/ Seniha ile beraber iki ve hattâ üç kadının bir arada idaresini/ o kadar/ müşkül bulmuyordu;/ onun belini büken şey,/ asıl/ kumardı./ Bu rakip kabul etmeyen iptila yüzünden/ âşıkane hayatında/ çekmediği sıkıntı,/ girmediği üzüntü/ kalmıyordu;/ zira/ bu sahada çıkan hâdiselerde daima mağlup düşen,/ perişan ve zelil olan/ kendisiydi./ Bunun içindir ki,/ Seniha'nın en ziyade korktuğu rakip,/ Faik Bey'i, Faik Bey'in üzerindeki nüfuzunu o kadar hiçe indiren bu kaba ve adi iptiladır./ Kalbindeki sevginin hâlâ nasıl ve neden devam ettiğine/ şaşıyordu./ Bugüne ait en küçük teferruat bile/ genç kızın dimağında/ bir çivi gibi/ saplanmış duruyor./

1.Mamafih/ bu rollerin hiçbiri/ Faik Bey'i/ heyecana düşürmezdi.

heyecana (i) / düşür- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

bu rollerin (ty) / hiçbiri (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / roller (i): sıfat tamlaması

2.Seniha'yı daima bir küçük çocuk gibi avutmasını/ bilirdi.

Seniha'yı (bln) / daima (z) / bir küçük çocuk gibi (z) / avutma (y): isim-fiil grubu

bir küçük çocuk (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / küçük çocuk (i): sıfat tamlaması

küçük (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

3.Bunun için/ ne fazla söze, ne fazla harekete/ lüzum/ vardı;/ Faik Bey'in pişman bir âşık tavrı takınması/ en feci kavgaların derhal tatlıya bağlanmasına kâfiydi.

ne (be) / fazla söz (i) / ne (be) / fazla hareket (i): bağlama grubu

fazla (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

fazla (s) / söz (i): sıfat tamlaması

bunun (i) / için (çe): edat grubu

en feci kavgaların derhal tatlıya bağlanmasına (i) / kâfi (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

en feci kavgaların (ty) / derhal tatlıya bağlanması (tn): belirtili isim tamlaması

derhal (z) / tatlıya bağlanma (y): isim-fiil grubu

tatlıya (i) / bağlan- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

en feci (s) / kavgalar (i): sıfat tamlaması

en (s) / feci (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'in (ty) / pişman bir âşık tavrı takınması (tn): belirtili isim tamlaması

pişman bir âşık tavrı (bsn) / takınma (y): isim-fiil grubu

pişman bir âşık (ty) / tavrı (tn): belirtisiz isim tamlaması

pişman (s) / bir âşık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / âşık (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

**4.Genç adam,/ Seniha ile beraber iki ve hattâ üç kadının bir arada idaresini/
o kadar/ müşkül bulmuyordu;/ onun belini büken şey,/ asıl/ kumardı.**

müşkül (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

o (i) / kadar (çe): edat grubu

Seniha ile beraber iki ve hattâ üç kadının (ty) / bir arada idaresi (tn): belirtili isim tamlaması

bir arada (i) / idare (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

bir (s) / ara (i): sıfat tamlaması

Seniha ile beraber (s) / iki ve hattâ üç kadın (i): sıfat tamlaması

iki ve hattâ üç (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

iki (i) / ve hattâ (be) / üç (i): bağlama grubu

Seniha (i) / ile beraber (çe): edat grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

onun belini büken (s) / şey (i): sıfat tamlaması

onun belini (i) / bük- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

onun (ty) / belini (tn): belirtili isim tamlaması

**5.Bu rakip kabul etmeyen iptila yüzünden/ âşıkane hayatında/ çekmediği
sıkıntı,/ girmediği üzüntü/ kalmıyordu;/ zira/ bu sahada çıkan hâdiselerde
daima mağlup düşen,/ perişan ve zelil olan/ kendisiydi.**

girmediği (s) / üzüntü (i): sıfat tamlaması

çekmediği (s) / sıkıntı (i): sıfat tamlaması

âşıkane (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

bu rakip kabul etmeyen iptila (i) / yüzünden (çe): edat grubu

bu (s) / rakip kabul etmeyen iptila (i): sıfat tamlaması

rakip kabul etmeyen (s) / iptila (i): sıfat tamlaması

rakip (bsn) / kabul etmeyen (y): sıfat-fiil grubu

kabul (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

perişan ve zelil (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

perişan (i) / ve (be) / zelil (i): bağlama grubu

bu sahada çıkan hâdiselerde (yt) / daima (z) / mağlup düşen (y): sıfat-fiil grubu

mağlup (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu sahada çıkan (s) / hâdiseler (i): sıfat tamlaması

bu sahada (yt) / çıkan (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / saha (i): sıfat tamlaması

6.Bunun içindir ki,/ Seniha'nın en ziyade korktuğu rakip,/ Faik Bey'i, Faik Bey'in üzerindeki nüfuzunu o kadar hiçe indiren bu kaba ve adi iptiladır.

bunun (i) / için (çe): edat grubu

Faik Bey'i, Faik Bey'in üzerindeki nüfuzunu o kadar hiçe indiren (s) / bu kaba ve adi iptila (i): sıfat tamlaması

bu (s) / kaba ve adi iptila (i): sıfat tamlaması

kaba ve adi (s) / iptila (i): sıfat tamlaması

kaba (i) / ve (be) / adi (i): bağlama grubu

Faik Bey'i (bln) / Faik Bey'in üzerindeki nüfuzunu (bln) / o kadar (z) / hiçe indiren (y): sıfat-fiil grubu

hiçe (i) / indir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

o (i) / kadar (çe): edat grubu

Faik Bey'in üzerindeki (s) / nüfuz (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'in (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Seniha'nın en ziyade korktuğu (s) / rakip (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / en ziyade korktuğu (tn): belirtili isim tamlaması

en ziyade (z) / korktuğu (y): sıfat-fiil grubu

en (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

7.Kalbindeki sevginin hâlâ nasıl ve neden devam ettiğine/ şaşıyordu.

kalbindeki sevginin (ty) / hâlâ nasıl ve neden devam ettiği (tn): belirtili isim tamlaması

hâlâ (z) / nasıl ve neden (z) / devam ettiği (y): sıfat-fiil grubu

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

nasıl (i) / ve (be) / neden (i): bağlama grubu

kalbindeki (s) / sevgi (i): sıfat tamlaması

8.Bugüne ait en küçük teferruat bile/ genç kızın dimağında/ bir çivi gibi/ saplanmış duruyor.

saplanmış (f) / dur- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir çivi (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / çivi (i): sıfat tamlaması

genç kızın (ty) / dimağı (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

bugüne ait (s) / en küçük teferruat (i): sıfat tamlaması

en küçük (s) / teferruat (i): sıfat tamlaması

en (s) / küçük (i): sıfat tamlaması

bugüne (i) / ait (çe): edat grubu

Dört günlük bir ayrılıktan sonra/ bir sabah/ erkenden/ konağa/ gelmişti./ Henüz/ herkes/ uykudaydı./ Saat ona doğru, Seniha'ya kahvaltısını getiren hizmetçi, onun sekizden beri Cemil'in odasında olduğunu söyleyince,/ hayrete düştü./ Çarçabuk/ yatağından/ çıktı,/ yarım yamalak/ giyindi/ ve/ biraderinin odasına/ gitti./ Cemil,/ bir koltuğun içine gömülmüş ve ayaklarını bir sandalyenin üstüne uzatmış,/ düşünceli ve öfkeli bir tavırla/ sigara içiyor/ ve/ Faik Bey,/ o güne kadar kendisinde görülmemiş bir heyecanla/ odanın içinde/ bir aşağı bir yukarı/ dolaşıyordu./ Saçları/ karmakarışık,/ yüzü/ sapsarıydı,/ yanaklarını/ üç günlük bir sakal,/ toz renginde bir kir tabakası gibi/ örtüyordu./ Seniha:/ "Ne var? Ne oldu?" demek isteyen gözlerle/ bir bunun, bir de kardeşinin yüzüne/ baktı./

1.Dört günlük bir ayrılıktan sonra/ bir sabah/ erkenden/ konağa/ gelmişti.

bir (s) / sabah (i): sıfat tamlaması

dört günlük bir ayrılıktan (i) / sonra (çe): edat grubu

dört günlük (s) / bir ayrılık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ayrılık (i): sıfat tamlaması

dört (s) / günlük (i): sıfat tamlaması

2.Henüz/ herkes/ uykudaydı.

3.Saat ona doğru, Seniha'ya kahvaltısını getiren hizmetçi, onun sekizden beri Cemil'in odasında olduğunu söyleyince,/ hayrete düştü.

hayrete (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

saat ona doğru, Seniha'ya kahvaltısını getiren hizmetçi (ö) / onun sekizden beri Cemil'in odasında olduğunu (bln) / söyleyince (y): zarf-fiil grubu

onun (ty) / sekizden beri Cemil'in odasında olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

sekizden beri (z) / Cemil'in odasında olduğu (y): sıfat-fiil grubu

Cemil'in odasında (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Cemil'in (ty) / odası (tn): belirtili isim tamlaması

sekizden (i) / beri (çe): edat grubu

saat ona doğru, Seniha'ya kahvaltısını getiren (s) / hizmetçi (i): sıfat tamlaması

saat ona doğru (z) / Seniha'ya (yt) / kahvaltısını (bln) / getiren (y): sıfat-fiil grubu

saat (i) / ona doğru (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

ona (i) / doğru (çe): edat grubu

4.Çarçabuk/ yatağından/ çıktı,/ yarım yamalak/ giyindi/ ve/ biraderinin odasına/ gitti.

yarım (i) / yamalak (i): tekrar grubu

biraderinin (ty) / odası (tn): belirtili isim tamlaması

5.Cemil,/ bir koltuğun içine gömülmüş ve ayaklarını bir sandalyenin üstüne uzatmış,/ düşünceli ve öfkeli bir tavırla/ sigara içiyor/ ve/ Faik Bey,/ o güne kadar kendisinde görülmemiş bir heyecanla/ odanın içinde/ bir aşağı bir yukarı/ dolaşıyordu.

sigara (i) / iç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

düşünceli ve öfkeli (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

düşünceli (i) / ve (be) / öfkeli (i): bağlama grubu

bir koltuğun içine gömülmüş (i) / ve (be) / ayaklarını bir sandalyenin üstüne uzatmış (i): bağlama grubu

ayaklarını (bln) / bir sandalyenin üstüne (yt) / uzatmış (olarak): zarf-fiil grubu

uzatmış (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir sandalyenin (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / sandalye (i): sıfat tamlaması

bir koltuğun içine (yt) / gömülmüş (olarak): zarf-fiil grubu

gömülmüş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir koltuğun (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / koltuk (i): sıfat tamlaması

bir (be) / aşağı (i) / bir (be) / yukarı (i): bağlama grubu

odanın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

o güne kadar kendisinde görülmemiş (s) / bir heyecan (i): sıfat tamlaması

bir (s) / heyecan (i): sıfat tamlaması

o güne kadar (z) / kendisinde (yt) / görülmemiş (y): sıfat-fiil grubu

o güne (i) / kadar (çe): edat grubu

o (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

6.Saçları/ karmakarışık,/ yüzü/ sapsarıydı,/ yanaklarını/ üç günlük bir sakal,/ toz renginde bir kir tabakası gibi/ örtüyordu.

toz renginde bir kir tabakası (i) / gibi (çe): edat grubu

toz renginde (s) / bir kir tabakası (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kir tabakası (i): sıfat tamlaması

kir (ty) / tabakası (tn): belirtisiz isim tamlaması

toz (ty) / rengi (tn): belirtisiz isim tamlaması

üç günlük (s) / bir sakal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sakal (i): sıfat tamlaması

üç (s) / günlük (i): sıfat tamlaması

7.Seniha:/ “Ne var? Ne oldu?” demek isteyen gözlerle/ bir bunun, bir de kardeşinin yüzüne/ baktı.

bir bunun, bir de kardeşinin (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

bir (be) / bu (i) / bir de (be) / kardeşi (i): bağlama grubu

“Ne var? Ne oldu?” demek isteyen (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

“Ne var? Ne oldu?” (bsn) / demek isteyen (y): sıfat-fiil grubu

demek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

“Ne/ var?/ Ne/ oldu?” (cümle)

İkisi de/ bir şey/ söylemiyordu./ Faik Bey,/ genç kızla/ hattâ/ selâmlaşmadı bile./ Odanın ortasında,/ dimdik/ durdu kaldı./ Cemil,/ dudaklarının ucuyla/ hemşiresine/ bir “Sus!” işareti yaptı;/ sonra/ o da/ ayağa kalkıp/ dolaşmaya başladı./ Seniha'nın şaşkınlığı/ korkulu bir endişeye/ inkılap etti/ ve/ o da/ ayakta durmaya mecali kalmamış gibi,/ biraderinin yatağı kenarına/ ilişti./ Hatırına/ bir anda/ birçok vahim ihtimaller/ geldi./ Fakat/ hiçbirini sormaya/ cesaret edemedi,/ yalnız/ alışık bir nazarla/ Faik Bey'in gözlerinin içine/ baktı./ O zaman/ genç adam,/ yarı sahte, yarı samimi bir facia tavrıyla:/

“Ah, tasavvur edemezsiniz, ne felaket!”/ dedi./

1.İkisi de/ bir şey/ söylemiyordu.

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

2.Faik Bey,/ genç kızla/ hattâ/ selâmlaşmadı bile.

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

3.Odanın ortasında,/ dimdik/ durdu kaldı.

durdu (f) / kal- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

odanın (ty) / ortası (tn): belirtili isim tamlaması

4.Cemil,/ dudaklarının ucuyla/ hemşiresine/ bir “Sus!” işareti yaptı;/ sonra/ o da/ ayağa kalkıp/ dolaşmaya başladı.

bir “Sus!” işareti (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / “Sus!” işareti (i): sıfat tamlaması

“Sus!” (ty) / işareti (tn): belirtisiz isim tamlaması

dudaklarının (ty) / ucu (tn): belirtili isim tamlaması

dolaşmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

ayağa (i) / kalk- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

5.Seniha’nın şaşkınlığı/ korkulu bir endişeye/ inkılap etti/ ve/ o da/ ayakta durmaya mecali kalmamış gibi,/ biraderinin yatağı kenarına/ ilişti.

inkılap (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

korkulu (s) / bir endişe (i): sıfat tamlaması

bir (s) / endişe (i): sıfat tamlaması

Seniha’nın (ty) / şaşkınlığı (tn): belirtili isim tamlaması

biraderinin yatağı (ty) / kenarı (tn): belirtisiz isim tamlaması

biraderinin (ty) / yatağı (tn): belirtili isim tamlaması

ayakta durmaya mecali kalmamış (i) / gibi (çe): edat grubu

ayakta durmaya (yt) / mecali (ö) / kalmamış (y): sıfat-fiil grubu

ayakta (i) / dur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

6.Hatırına/ bir anda/ birçok vahim ihtimaller/ geldi.

hatırına (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

birçok (s) / vahim ihtimaller (i): sıfat tamlaması

vahim (s) / ihtimaller (i): sıfat tamlaması

bir (s) / an (i): sıfat tamlaması

7.Fakat/ hiçbirini sormaya/ cesaret edemedi,/ yalnız/ alışık bir nazarla/ Faik Bey’in gözlerinin içine/ baktı.

cesaret (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hiçbirini (bln) / sorma (y): isim-fiil grubu

Faik Bey’in gözlerinin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

Faik Bey’in (ty) / gözleri (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

alışık (s) / bir nazar (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nazar (i): sıfat tamlaması

8.O zaman/ genç adam,/ yarı sahte, yarı samimi bir facia tavrıyla:/ “Ah, tasavvur edemezsiniz, ne felaket!”/ dedi.

“Ah,/ tasavvur edemezsiniz,/ ne felaket!” (cümle)

tasavvur (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (s) / felaket (i): sıfat tamlaması

yarı sahte (s) / yarı samimi (s) / bir facia tavrı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / facia tavrı (i): sıfat tamlaması

facia (ty) / tavrı (tn): belirtisiz isim tamlaması

yarı (s) / samimi (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / sahte (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

o (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

*Seniha,/ dudaklarının ucu ile aynı işareti yapıyor mu diye/ tekrar/
biraderinin yüzüne/ baktı;/ o,/ şimdi/ arkasını çevirmiş,/ pencereden/ dışarıya/
bakıyordu./ Genç kız/ sobası yarı sönmüş odada/ ürperdiğini/ hissetti./*

“Rica ederim, söyleyiniz, merakımdan çatlayacağım,”/ dedi./ Faik Bey,/ gözlerini yere indirdi,/ ellerini/ birbirine/ kilitledi,/ mahzun bir sesle/ söylemeye başladı:/

*“Görülmemiş, işitilmemiş bir şanssızlık!./ Bir gecede/ tam üç yüz lira/
kaybettim./ Oyunda hiç bu kadar müthiş ziyana uğradığımı/ bilmiyorum./ Bir
akşam evvel/ beş yüz liraya yakın/ kazanıyordum./ Bunun üzerine/ kesmek
lazımken.../ Kör şeytan!./ Beni her şeyde berbat eden/ iradesizliğimdir;/ sonuna
kadar/ kapılır, giderim.”/*

Cemil,/ birdenbire/ başını/ çevirdi:/

“Canım, neyse olan oldu; şimdi bu parayı nasıl ödeyeceksin? Onu düşünelim,”/ dedi./

**1.Seniha,/ dudaklarının ucu ile aynı işareti yapıyor mu diye/ tekrar/
biraderinin yüzüne/ baktı;/ o,/ şimdi/ arkasını çevirmiş,/ pencereden/
dışarıya/ bakıyordu.**

biraderinin (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

dudaklarının ucu ile aynı işareti yapıyor mu (i) / diye (çe): edat grubu

dudaklarının ucu ile/ aynı işareti/ yapıyor mu (cümle)

aynı (s) / işaret (i): sıfat tamlaması

dudaklarının ucu (i) / ile (çe): edat grubu

dudaklarının (ty) / ucu (tn): belirtili isim tamlaması

arkasını (bln) / çevirmiş (olarak) (y): zarf-fiil grubu

çevirmiş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

2.Genç kız/ sobası yarı sönmüş odada/ ürperdiğini/ hissetti.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sobası yarı sönmüş (s) / oda (i): sıfat tamlaması

sobası (i) / yarı sönmüş (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

yarı (z) / sönmüş (y): sıfat-fiil grubu

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

3.“Rica ederim, söyleyiniz, merakımdan çatlayacağım,”/ dedi.

“Rica ederim,/ söyleyiniz,/ merakımdan/ çatlayacağım,” (cümle)

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

4.Faik Bey,/ gözlerini yere indirdi,/ ellerini/ birbirine/ kilitledi,/ mahzun bir sesle/ söylemeye başladı:

gözlerini (i) / yere (i) / indir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

söylemeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

mahzun (s) / bir ses (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ses (i): sıfat tamlaması

5.Görülmemiş, işitilmemiş bir şanssızlık!..

görülmemiş (s) / işitilmemiş (s) / bir şanssızlık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şanssızlık (i): sıfat tamlaması

6.Bir gecede/ tam üç yüz lira/ kaybettim.

kayb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

tam (s) / üç yüz lira (i): sıfat tamlaması

üç yüz (s) / lira (i): sıfat tamlaması

üç (s) / yüz (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gece (i): sıfat tamlaması

7.Oyunda/ hiç/ bu kadar müthiş ziyana uğradığımı/ bilmiyorum.

oyunda (yt) / bu kadar müthiş (z) / ziyana uğradığım (y): sıfat-fiil grubu

ziyana (i) / uğra- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu kadar (s) / müthiş (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

8.Bir akşam evvel/ beş yüz liraya yakın/ kazanıyordum.

beş yüz liraya (i) / yakın (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

beş yüz (s) / lira (i): sıfat tamlaması

beş (s) / yüz (i): sıfat tamlaması

bir akşam (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

bir (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

9.Bunun üzerine/ kesmek lazımken.../ Kör şeytan!..

bunun üzerine (z) / kesmek lazımken (y): zarf-fiil grubu

bunun (i) / üzerine (çe): edat grubu

kör (s) / şeytan (i): sıfat tamlaması

10.Beni her şeyde berbat eden/ iradesizliğimdir;/ sonuna kadar/ kapılır, giderim.

beni (bln) / her şeyde (yt) / berbat eden (y): sıfat-fiil grubu

berbat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

kapılır (f) / git- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

sonuna (i) / kadar (çe): edat grubu

11.Cemil,/ birdenbire/ başını/ çevirdi:

12.“Canım, neyse olan oldu; şimdi bu parayı nasıl ödeyeceksin? Onu düşünelim,”/ dedi.

“Canım,/ neyse/ olan/ oldu;/ şimdi/ bu parayı/ nasıl/ ödeyeceksin?/ Onu/ düşünelim,” (cümle)

bu (s) / para (i): sıfat tamlaması

Cemil'in bu sözü üzerine,/ odayı,/ bir mecliste kırılan bir potu müteakip hasıl olan sükûta benzer, ağır ve soğuk bir sükût/ kapladı./ İşte/ bu sükût içindedir ki,/ Seniha,/ kalbindeki sevginin sendelediğini/ hissetti./ Evvela/ Faik Bey'i,/ Cemil'in bu, “Nasıl ödeyeceksiniz?” sözüne karşı protesto edecek, kızacak veyahut hiç değilse utanıp susacak/ zannetti./ Lakin/ Faik Bey,/ asıl bu sözle mükâlemenin ucunu bulmuş gibi,/ yarı hüzünlü, yarı müstehzi bir tebessümle gülerek,/ İngilizce:/

“İşte asıl mesele bu!”/ dedi./

Sonra/ yarı Fransızca,/ yarı Türkçe/ şöyle/ devam etti:/

“Kabil değil,/ babamdan/ isteyemem;/ zaten/ istesem de/ veremez./ Bazı dostlarımızdan ödünç istemek ise/ pek/ ağrıma gidiyor.../ Asla;/ neyim var, neyim yok/ hepsini/ mezada götürür/ satarım,/ daha iyi!/ Allah/ belasını/ versin,/ borçlandığım adamlar,/ bari/ tanıdığım kimseler olsaydı,/ neyse!../ Biraz/ bekleyebilirlerdi,/ biraz laf anlatmak/ mümkündü./ Fakat,/ bunlara karşı ne/ diyebilirim?/ Mutlaka/ yarına kadar/ ödemeli,/ veyahut...”/

Sustu,/ evvela/ Seniha 'ya,/ sonra/ Cemil'e/ baktı:/

“Veyahut,”/ dedi/ elini/ gözle görülmez bir silâh sıkıyor gibi/ şakağına/ götürdü;/ “bundan başka yapacak şey/ kalmaz...”/

1.Cemil'in bu sözü üzerine,/ odayı,/ bir mecliste kırılan bir potu müteakip hasıl olan sükûta benzer, ağır ve soğuk bir sükût/ kapladı.

bir mecliste kırılan bir potu müteakip hasıl olan sükûta benzer (s) / ağır ve soğuk bir sükût (i): sıfat tamlaması

ağır ve soğuk (s) / bir sükût (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sükût (i): sıfat tamlaması

ağır (i) / ve (be) / soğuk (i): bağlama grubu

bir mecliste kırılan bir potu müteakip hasıl olan sükûta (yt) / benzer (y): sıfat-fiil grubu

bir mecliste kırılan bir potu müteakip hasıl olan (s) / sükût (i): sıfat tamlaması

bir mecliste (yt) / kırılan bir potu müteakip (z) / hasıl olan (y): sıfat-fiil grubu

hasıl (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kırılan bir potu (i) / müteakip (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

kırılan (s) / bir pot (i): sıfat tamlaması

bir (s) / pot (i): sıfat tamlaması

bir (s) / meclis (i): sıfat tamlaması

Cemil'in bu sözü (i) / üzerine (çe): edat grubu

Cemil'in (ty) / bu sözü (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / söz (i): sıfat tamlaması

2.İşte/ bu sükût içindedir ki,/ Seniha,/ kalbindeki sevginin sendelediğini/ hissetti.

bu sükût (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / sükût (i): sıfat tamlaması

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kalbindeki sevginin (ty) / sendelediği (tn): belirtili isim tamlaması

kalbindeki (s) / sevgi (i): sıfat tamlaması

3.Evvela/ Faik Bey'i,/ Cemil'in bu, "Nasıl ödeyeceksiniz?" sözüne karşı protesto edecek, kızacak veyahut hiç değilse utanıp susacak/ zannetti.

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Cemil'in bu, "Nasıl ödeyeceksiniz?" sözüne karşı protesto edecek (i) / kızacak (i) / veyahut (be) / hiç değilse utanıp susacak (i): bağlama grubu

hiç değilse (cdö) / utanıp (z) / susacak (y): sıfat-fiil grubu

Cemil'in bu, "Nasıl ödeyeceksiniz?" sözüne karşı (z) / protesto edecek (y): sıfat-fiil grubu

protesto (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Cemil'in bu, "Nasıl ödeyeceksiniz?" sözüne (i) / karşı (çe): edat grubu

Cemil'in (ty) / bu, "Nasıl ödeyeceksiniz?" sözü (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / "Nasıl ödeyeceksiniz?" sözü (i): sıfat tamlaması

"Nasıl ödeyeceksiniz?" (ty) / sözü (tn): belirtili isim tamlaması

"Nasıl/ ödeyeceksiniz?" (cümle)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

4.Lakin/ Faik Bey,/ asıl bu sözle mükâlemenin ucunu bulmuş gibi,/ yarı hüznü, yarı müstehzi bir tebessümle gülerek,/ İngilizce:/ “İşte asıl mesele bu!”/ dedi.

“İşte/ asıl mesele/ bu!” (cümle)

asıl (s) / mesele (i): sıfat tamlaması

yarı hüznü, yarı müstehzi bir tebessümle (z) / gülerek (y): zarf-fiil grubu

yarı hüznü (s) / yarı müstehzi (s) / bir tebessüm (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tebessüm (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / müstehzi (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / hüznü (i): sıfat tamlaması

asıl bu sözle mükâlemenin ucunu bulmuş (i) / gibi (çe): edat grubu

asıl (z) / bu sözle (z) / mükâlemenin ucunu (bln) / bulmuş (y): sıfat-fiil grubu

mükâlemenin (ty) / ucu (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / söz (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

5.Sonra/ yarı Fransızca,/ yarı Türkçe/ şöyle/ devam etti:

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yarı (s) / Türkçe (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / Fransızca (i): sıfat tamlaması

6.Kabil değil,/ babamdan/ isteyemem;/ zaten/ istesem de/ veremez.

7.Bazı dostlarımızdan ödünç istemek ise/ pek/ ağrıma gidiyor...

ağrıma (i) / git- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bazı dostlarımızdan (yt) / ödünç (bsn) / istemek (y): isim-fiil grubu

bazı (s) / dostlar (i): sıfat tamlaması

8.Asla;/ neyim var, neyim yok/ hepsini/ mezada götürür/ satarım,/ daha iyi!

daha (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

mezada (yt) / götürür (y): zarf-fiil grubu

neyim/ var,/ neyim/ yok (cümle)

9.Allah/ belasını/ versin,/ borçlandığım adamlar,/ bari/ tanıdığım kimseler olsaydı,/ neyse!..

tanıdığım kimseler (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

tanıdığım (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

borçlandığım (s) / adamlar (i): sıfat tamlaması

10.Biraz/ bekleyebilirlerdi,/ biraz laf anlatmak/ mümkündü.

bekleye (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

biraz (z) / laf anlatmak (y): isim-fiil grubu

laf (i) / anlat- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

11.Fakat,/ bunlara karşı ne/ diyebilirim?

diye (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bunlara karşı (s) / ne (i): sıfat tamlaması

bunlara (i) / karşı (çe): edat grubu

12.Mutlaka/ yarına kadar/ ödemeli,/ veyahut...

yarına (i) / kadar (çe): edat grubu

13.Sustu,/ evvela/ Seniha'ya,/ sonra/ Cemil'e/ baktı:

14.“Veyahut,”/ dedi/ elini/ gözle görülmez bir silâh sıkıyor gibi/ şakağına/ götürdü;/ “bundan başka yapacak şey/ kalmaz...”

gözle görülmez bir silâh sıkıyor (i) / gibi (çe): edat grubu

gözle görülmez bir silâh/ sıkıyor (cümle)

gözle görülmez (s) / bir silâh (i): sıfat tamlaması

bir (s) / silâh (i): sıfat tamlaması

gözle (z) / görülmez (y): sıfat-fiil grubu

bundan başka (s) / yapacak şey (i): sıfat tamlaması

yapacak (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bundan (i) / başka (çe): edat grubu

Genç adamın bu hareketi ve bu sözü,/ Seniha'yı/ heyecanlandırarak yerde,/ kızdırdı:/

“Mübalağa etmeyiniz, rica ederim, Faik Bey!”/ dedi./ “Elbette/ bir kolayını bulursunuz.”/

Ve/ bunları söylerken/ Faik Bey'in boynundaki yakalığın kirden dalga dalga olduğunu/ gördü;/ hayalinde o kadar büyüttüğü bu adam,/ meğer/ ne zibidi bir şeydi! Onu/ daha ziyade/ görmek, dinlemek istemedi,/ arkasını/ döndü,/ çıktı gitti.

1.Genç adamın bu hareketi ve bu sözü,/ Seniha'yı/ heyecanlandırarak yerde,/ kızdırdı:

heyecanlandırarak (i) / yerde (çe): edat grubu

genç adamın (ty) / bu hareketi ve bu sözü (tn): belirtili isim tamlaması

bu hareket (i) / ve (be) / bu söz (i): bağlama grubu

bu (s) / söz (i): sıfat tamlaması

bu (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

2.“Mübalağa etmeyiniz, rica ederim, Faik Bey!”/ dedi.

“Mübalağa etmeyiniz,/ rica ederim,/ Faik Bey!” (cümle)

mübalağa (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

rica (s) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

3.Elbette/ bir kolayını bulursunuz.

bir kolayını (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / kolay (i): sıfat tamlaması

4.Ve/ bunları söylerken/ Faik Bey’in boynundaki yakalığın kirden dalga dalga olduğunu/ gördü;/ hayalinde o kadar büyüttüğü bu adam,/ meğer/ ne zibidi bir şeydi!

Faik Bey’in boynundaki yakalığın (ty) / kirden dalga dalga olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

kirden (z) / dalga dalga olduğu (y): sıfat-fiil grubu

dalga dalga (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

dalga (i) / dalga (i): tekrar grubu

Faik Bey’in boynundaki (s) / yakalık (i): sıfat tamlaması

Faik Bey’in (ty) / boynu (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

bunları (bln) / söylerken (y): zarf-fiil grubu

ne zibidi (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

ne (s) / zibidi (i): sıfat tamlaması

hayalinde o kadar büyüttüğü (s) / bu adam (i): sıfat tamlaması

bu (s) / adam (i): sıfat tamlaması

hayalinde (yt) / o kadar (z) / büyüttüğü (y): sıfat-fiil grubu

o (i) / kadar (çe): edat grubu

5.Onu/ daha ziyade/ görmek, dinlemek istemedi,/ arkasını/ döndü,/ çıktı gitti.

görmek (i) / dinlemek (i) / isteme- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

çıktı (f) / gitti (f): tekrar grubu

Fakat/ akşama doğru/ Cemil,/ Seniha’ya/ ondan/ uzun bir mektup/ getirdi./ Altı üstlü yazılmış sekiz büyük sayfa teşkil eden bu mektupta/ genç adam,/ sevgilisinden/ muavenet/ talep ediyordu/ ve/ aksi takdirde o gece mutlaka kendisini öldüreceğini/ söylüyordu./ Seniha/ bu mektubu okuduktan sonra,/ hayretle/ kardeşinin yüzüne/ baktı:/

“Ben ne yapabilirim?”/ dedi./

“Büyükbabamdan/ isteyemez misin?”/

“Büyükbabamdan/ üç yüz elli lira/ ne diye/ isteyebilirim,/ sen/ deli misin?..”/

“O halde/ yapacak bir şey/ var;/ elmaslarını/ verirsin,/ rehine koyarız!”/

Seniha,/ dolabını/ açtı,/ içinden/ bir çekmece/ çıkardı,/ çekmecenin içinden/ birkaç tane mahfaza/ aldı/ ve/ birer birer/ Cemil’e/ uzattı:/

“Bunlar bir şeye yarar mı, bilmem...”/ dedi./

1.Fakat/ akşama doğru/ Cemil,/ Seniha’ya/ ondan/ uzun bir mektup/ getirdi.

uzun (s) / bir mektup (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mektup (i): sıfat tamlaması

akşama (i) / doğru (çe): edat grubu

2.Altı üstlü yazılmış sekiz büyük sayfa teşkil eden bu mektupta/ genç adam,/ sevgilisinden/ muavenet/ talep ediyordu/ ve/ aksi takdirde o gece mutlaka kendisini öldüreceğini/ söylüyordu.

talep (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

altı üstlü yazılmış (s) / sekiz büyük sayfa teşkil eden bu mektup (i): sıfat tamlaması

sekiz büyük sayfa teşkil eden (s) / bu mektup (i): sıfat tamlaması

bu (s) / mektup (i): sıfat tamlaması

sekiz büyük sayfa (bsn) / teşkil eden (y): sıfat-fiil grubu

teşkil (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sekiz (s) / büyük sayfa (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / sayfa (i): sıfat tamlaması

altı üstlü (z) / yazılmış (y): sıfat-fiil grubu

altı (i) / üstlü (i): tekrar grubu

aksi takdirde (cdö) / o gece (z) / mutlaka (z) / kendisini (bln) / öldüreceği (y): sıfat-fiil grubu

o (s) / gece (i): sıfat tamlaması

aksi (s) / takdir (i): sıfat tamlaması

3.Seniha/ bu mektubu okuduktan sonra,/ hayretle/ kardeşinin yüzüne/ baktı:

kardeşinin (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

bu mektubu okuduktan (i) / sonra (çe): edat grubu

bu mektubu (bln) / okuduktan (y): zarf-fiil grubu

bu (s) / mektup (i): sıfat tamlaması

4.“Ben ne yapabilirim?”/ dedi.

“Ben/ ne/ yapabilirim?” (cümle)

yapa (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

5.Büyükbabamdan/ isteyemez misin?

6.Büyükbabamdan/ üç yüz elli lira/ ne diye/ isteyebilirim,/ sen/ deli misin?..

isteye (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

ne (i) / diye (çe): edat grubu

üç yüz elli (s) / lira (i): sıfat tamlaması

üç yüz (i) / elli (i): sayı grubu

üç (s) / yüz (i): sıfat tamlaması

7.O halde/ yapacak bir şey/ var;/ elmaslarını/ verirsin,/ rehine koyarız!

yapacak (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

o (i) / halde (çe): edat grubu

rehine (i) / koy- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

8.Seniha,/ dolabını/ açtı,/ içinden/ bir çekmece/ çıkardı,/ çekmecenin içinden/ birkaç tane mahfaza/ aldı/ ve/ birer birer/ Cemil’e/ uzattı:

bir (s) / çekmece (i): sıfat tamlaması

birkaç tane (s) / mahfaza (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / tane (i): sıfat tamlaması

çekmecenin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

birer (i) / birer (i): tekrar grubu

9.“Bunlar bir şeye yarar mı, bilmem...”/ dedi.

“Bunlar/ bir şeye/ yarar mı,/ bilmem...” (cümle)

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Ve/ hayatında ilk defa olarak/ ağır,/ ciddi/ düşündü, kaldı./ Hayat/ bir an içinde,/ ona,/ en çıplak ve en kaba haliyle/ görünmüştü./ Bu dünyada/ her şey/ ne bayağı,/ ne beyhude,/ ne kirliydi!../ Bu dünyada/ güzellik/ bir hayal,/ sezgi/ bir efsane,/ asalet ve zarafet,/ insanın üstünde hafif bir cilaydı./

En güzel bir yüze bir iskelet ifadesi vermek için/ iki gecelik bir uykusuzluk,/ bir sevgiyi bir alışverişe çevirmek için/ birkaç paket iskambil kâğıdı,/ en zarif bir adamı bir dilenciye döndürmek için/ üç yüz elli liralık bir borç/ kâfiydi./ Giyinmiş, kuşanmış, terbiyeli, haysiyetli şahısların altında hiç değişmeyen ezeli mahluk,/ saç, sakalı, dişleri ve tırnakları uzamış/ her zamandan ziyade gürbüz ve kurnaz/ sırıtyordu./ Yapmacık ve göreneğin, biraz da tesadüfün eseri türlü türlü kalıplar içinde giden, gelen, düşünen, tahlil eden, seven ve sevilen/ hep/ o,/ daima/ oydu./

1.Ve/ hayatında ilk defa olarak/ ağır,/ ciddi/ düşündü, kaldı.

düşünüp (f) / kal- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

hayatında (z) / ilk defa olarak (y): zarf-fiil grubu

ilk defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

2.Hayat/ bir an içinde,/ ona,/ en çıplak ve en kaba haliyle/ görünmüştü.

en çıplak ve en kaba (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

en çıplak (i) / ve (be) / en kaba (i): bağlama grubu

en (s) / kaba (i): sıfat tamlaması

en (s) / çıplak (i): sıfat tamlaması

bir an (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / an (i): sıfat tamlaması

3.Bu dünyada/ her şey/ ne bayağı,/ ne beyhude,/ ne kirliydi!..

ne (s) / kirli (i): sıfat tamlaması

ne (s) / beyhude (i): sıfat tamlaması

ne (s) / bayağı (i): sıfat tamlaması

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bu (s) / dünya (i): sıfat tamlaması

4.Bu dünyada/ güzellik/ bir hayal,/ sezgi/ bir efsane,/ asalet ve zarafet,/ insanın üstünde hafif bir cilaydı.

bir (s) / hayal (i): sıfat tamlaması

bu (s) / dünya (i): sıfat tamlaması

bir (s) / efsane (i): sıfat tamlaması

insanın üstünde (s) / hafif bir cila (i): sıfat tamlaması

hafif (s) / bir cila (i): sıfat tamlaması

bir (s) / cila (i): sıfat tamlaması

insanın (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

asalet (i) / ve (be) / zarafet (i): bağlama grubu

5.En güzel bir yüze bir iskelet ifadesi vermek için/ iki gecelik bir uykusuzluk,/ bir sevgiyi bir alışverişe çevirmek için/ birkaç paket iskambil kâğıdı,/ en zarif bir adamı bir dilenciye döndürmek için/ üç yüz elli liralık bir borç/ kâfiydi.

üç yüz elli liralık (s) / bir borç (i): sıfat tamlaması

bir (s) / borç (i): sıfat tamlaması

üç yüz elli (s) / lira (i): sıfat tamlaması

üç yüz (i) / elli (i): sayı grubu

üç (s) / yüz (i): sıfat tamlaması
en zarif bir adamı bir dilenciye döndürmek (i) / için (çe): edat grubu
en zarif bir adamı (bln) / bir dilenciye (yt) / döndürmek (y): isim-fiil grubu
bir (s) / dilenci (i): sıfat tamlaması
en zarif (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması
bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması
en (s) / zarif (i): sıfat tamlaması
birkaç paket (s) / iskambil kâğıdı (i): sıfat tamlaması
iskambil (ty) / kâğıdı (tn): belirtisiz isim tamlaması
birkaç (s) / paket (i): sıfat tamlaması
bir sevgiyi bir alışverişe çevirmek (i) / için (çe): edat grubu
bir sevgiyi (bln) / bir alışverişe (yt) / çevirmek (y): isim-fiil grubu
bir (s) / alışveriş (i): sıfat tamlaması
bir (s) / sevgi (i): sıfat tamlaması
iki gecelik (s) / bir uykusuzluk (i): sıfat tamlaması
bir (s) / uykusuzluk (i): sıfat tamlaması
iki (s) / gece (i): sıfat tamlaması
en güzel bir yüze bir iskelet ifadesi vermek (i) / için (çe): edat grubu
en güzel bir yüze (yt) / bir iskelet ifadesi vermek (y): isim-fiil grubu
bir iskelet ifadesi (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
bir (s) / iskelet ifadesi (i): sıfat tamlaması
iskelet (ty) / ifadesi (tn): belirtisiz isim tamlaması
en güzel (s) / bir yüz (i): sıfat tamlaması
bir (s) / yüz (i): sıfat tamlaması
en (s) / güzel (i): sıfat tamlaması

6.Giyinmiş, kuşanmış, terbiyeli, haysiyetli şahısların altında hiç değişmeyen ezeli mahluk,/ saç, sakalı, dişleri ve tırnakları uzamış/ her zamandan ziyade gürbüz ve kurnaz/ sırtıyordu.

her zamandan ziyade (s) / gürbüz ve kurnaz (i): sıfat tamlaması
gürbüz (i) / ve (be) / kurnaz (i): bağlama grubu
her zamandan (i) / ziyade (çe): edat grubu
her (s) / zaman (i): sıfat tamlaması
saç, sakalı, dişleri ve tırnakları (ö) / uzamış (olarak): zarf-fiil grubu
uzamış (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
saç, sakalı (i) / dişleri (i) / ve (be) / tırnakları (i): bağlama grubu
saç (i) / sakalı (i): tekrar grubu

giyinmiş, kuşanmış, terbiyeli, haysiyetli şahısların altında hiç değişmeyen (s) / ezeli mahluk (i): sıfat tamlaması

ezeli (s) / mahluk (i): sıfat tamlaması

giyinmiş, kuşanmış, terbiyeli, haysiyetli şahısların altında (yt) / hiç (z) / değişmeyen (y): sıfat-fiil grubu

giyinmiş, kuşanmış, terbiyeli, haysiyetli şahısların (ty) / altı (tn): belirtili isim tamlaması

giyinmiş, kuşanmış (s) / terbiyeli (s) / haysiyetli (s) / şahıslar (i): sıfat tamlaması

giyinmiş (i) / kuşanmış (i): tekrar grubu

7.Yapmacık ve göreneğin, biraz da tesadüfün eseri türlü türlü kalıplar içinde giden, gelen, düşünen, tahlil eden, seven ve sevilen/ hep/ o,/ daima/ oydu.

yapmacık ve göreneğin, biraz da tesadüfün eseri türlü türlü kalıplar içinde giden (i) / gelen (i) / düşünen (i) / tahlil eden (i) / seven (i) / ve (be) / sevilen (i): bağlama grubu

tahlil (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yapmacık ve göreneğin, biraz da tesadüfün eseri türlü türlü kalıplar içinde (z) / giden (y): sıfat-fiil grubu

yapmacık ve göreneğin, biraz da tesadüfün eseri türlü türlü kalıplar (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

yapmacık ve göreneğin, biraz da tesadüfün eseri (s) / türlü türlü kalıplar (i): sıfat tamlaması

türlü türlü (s) / kalıplar (i): sıfat tamlaması

türlü (i) / türlü (i): tekrar grubu

yapmacık (i) / ve (be) / göreneğin, biraz da tesadüfün eseri (i): bağlama grubu

göreneğin (ty) / biraz da tesadüfün (ty) / eseri (tn): belirtili isim tamlaması

biraz (s) / tesadüf (i): sıfat tamlaması

Seniha/ ilk defa olarak,/ o gün/ Faik Bey'in muhabbeti yoluna kendi vücudundan ve kendi namusundan yaptığı fedakârlığa/ acıdı./ Bir yaz gecesi orada, birkaç kahkaha ile, birkaç buse arasında farkına varamayarak işlediği hatanın vahametini, genişliğini, derinliğini/ ancak/ o gün/ anladı,/ ne/ yapmıştı?/ Bugün merhamete avuç açmaya gelmiş şu tıraşı uzun, yakalığı kirden dalga dalga dilenciye, bundan sekiz ay evvel ihsan ettiği şey,/ demek/ üç buçuk mahfaza içinde biraderine uzattığı şu taşlardan daha mı az kıymetliydi?/ Halbuki,/ Faik Bey/ bu taşlara malik olmak için/ daha ziyade/ yalvarmış,/ daha ziyade/ ağlamıştı!../ Nasıl/ ve/ hangi sihirle/ bu adam,/ ona/ bundan sekiz ay evvel,/ kendisine kurban verilmek ihtiyacı hissedilen bir ilâh gibi/ göründüydü;/ nasıl/ ve/ hangi sihirle/ el değmemiş, körpe etini/ içi hiç titremeden/ onun önüne/ atmıştı?/

1.Seniha/ ilk defa olarak,/ o gün/ Faik Bey'in muhabbeti yoluna kendi vücudundan ve kendi namusundan yaptığı fedakârlığa/ acıdı.

Faik Bey'in muhabbeti yoluna kendi vücudundan ve kendi namusundan yaptığı (s) / fedakârlık (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'in muhabbeti yoluna (z) / kendi vücudundan ve kendi namusundan (yt) / yaptığı (y): sıfat-fiil grubu

kendi vücudu (i) / ve (be) / kendi namusu (i): bağlama grubu

kendi (s) / namusu (i): sıfat tamlaması

kendi (s) / vücudu (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'in muhabbeti (ty) / yolu (tn): belirtisiz isim tamlaması

Faik Bey'in (ty) / muhabbeti (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

o (s) / gün (i): sıfat tamlaması

ilk defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

2.Bir yaz gecesi orada, birkaç kahkaha ile, birkaç buse arasında farkına varamayarak işlediği hatanın vahametini, genişliğini, derinliğini/ ancak/ o gün/ anladı,/ ne/ yapmıştı?

o (s) / gün (i): sıfat tamlaması

bir yaz gecesi orada, birkaç kahkaha ile, birkaç buse arasında farkına varamayarak işlediği hatanın (ty) / vahameti (tn) / genişliği (tn) / derinliği (tn): belirtili isim tamlaması

bir yaz gecesi orada, birkaç kahkaha ile, birkaç buse arasında farkına varamayarak işlediği (s) / hata (i): sıfat tamlaması

bir yaz gecesi (z) / orada (yt) / birkaç kahkaha ile, birkaç buse arasında farkına varamayarak (z) / işlediği (y): sıfat-fiil grubu

birkaç kahkaha ile, birkaç buse arasında (yt) / farkına varamayarak (y): zarf-fiil grubu

farkına (i) / var- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

birkaç kahkaha ile, birkaç buse (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

birkaç kahkaha (i) / ile (be) / birkaç buse (i): bağlama grubu

birkaç (s) / buse (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / kahkaha (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yaz gecesi (i): sıfat tamlaması

yaz (ty) / gecesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Bugün merhamete avuç açmaya gelmiş şu tıraş uzun, yakalığı kirden dalga dalga dilenciye, bundan sekiz ay evvel ihsan ettiği şey,/ demek/ üç buçuk mahfaza içinde biraderine uzattığı şu taşlardan daha mı az kıymetliydi?

üç buçuk mahfaza içinde biraderine uzattığı şu taşlardan daha mı az (s) / kıymetli (i): sıfat tamlaması

üç buçuk mahfaza içinde biraderine uzattığı şu taşlardan (i) / daha mı az (i):
kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha (s) / az (i): sıfat tamlaması

üç buçuk mahfaza içinde biraderine uzattığı (s) / şu taşlar (i): sıfat tamlaması

şu (s) / taşlar (i): sıfat tamlaması

üç buçuk mahfaza içinde (z) / biraderine (yt) / uzattığı (y): sıfat-fiil grubu

üç buçuk mahfaza (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

üç buçuk (s) / mahfaza (i): sıfat tamlaması

üç (i) / buçuk (i): sayı grubu

bugün merhamete avuç açmaya gelmiş şu tıraşı uzun, yakalığı kirden dalga dalga
dilenciye, bundan sekiz ay evvel ihsan ettiği (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bugün merhamete avuç açmaya gelmiş şu tıraşı uzun, yakalığı kirden dalga dalga
dilenciye (yt) / bundan sekiz ay evvel (z) / ihsan ettiği (y): sıfat-fiil grubu

ihsan (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bundan (i) / sekiz ay evvel (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

sekiz ay (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

sekiz (s) / ay (i): sıfat tamlaması

bugün merhamete avuç açmaya gelmiş (s) / şu tıraşı uzun, yakalığı kirden dalga
dalga dilenci (i): sıfat tamlaması

şu (s) / tıraşı uzun, yakalığı kirden dalga dalga dilenci (i): sıfat tamlaması

tıraşı uzun (s) / yakalığı kirden dalga dalga (s) / dilenci (i): sıfat tamlaması

yakalığı (i) / kirden dalga dalga (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

kirden (i) / dalga dalga (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

dalga (i) / dalga (i): tekrar grubu

tıraşı (i) / uzun (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

bugün (z) / merhamete avuç açmaya (z) / gelmiş (y): sıfat-fiil grubu

merhamete (i) / avuç (i) / aç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

4.Halbuki,/ Faik Bey/ bu taşlara malik olmak için/ daha ziyade/ yalvarmış,/ daha ziyade/ ağlamıştı!..

daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

bu taşlara malik olmak (i) / için (çe): edat grubu

bu taşlara (yt) / malik olmak (y): isim-fiil grubu

malik (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / taşlar (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

5.Nasıl/ ve/ hangi sihirle/ bu adam,/ ona/ bundan sekiz ay evvel,/ kendisine kurban verilmek ihtiyacı hissedilen bir ilâh gibi/ göründüdü;/ nasıl/ ve/ hangi sihirle/ el değmemiş, körpe etini/ içi hiç titremeden/ onun önüne/ atmıştı?

kendisine kurban verilmek ihtiyacı hissedilen bir ilâh (i) / gibi (çe): edat grubu

kendisine kurban verilmek ihtiyacı hissedilen (s) / bir ilâh (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ilâh (i): sıfat tamlaması

kendisine kurban verilmek ihtiyacı (ö) / hissedilen (y): sıfat-fiil grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendisine kurban verilmek (ty) / ihtiyacı (tn): belirtisiz isim tamlaması

kendisine (yt) / kurban (ö) / verilmek (y): isim-fiil grubu

bundan (i) / sekiz ay evvel (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

sekiz ay (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

sekiz (s) / ay (i): sıfat tamlaması

bu (s) / adam (i): sıfat tamlaması

hangi (s) / sihir (i): sıfat tamlaması

onun (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

içi (ö) / hiç (z) / titremeden (y): zarf-fiil grubu

el değmemiş (s) / körpe et (i): sıfat tamlaması

körpe (s) / et (i): sıfat tamlaması

el (i) / değme- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

hangi (s) / sihir (i) sıfat tamlaması

Seniha,/ kalbinin bu bir günlük imtihanından/ epeyce değişmiş/ çıktı./ Aştan evvelki alaycı, havai, şuh ve işveli haline/ avdet etti./ Cemil'in dostlarından Macit Bey'le/ küçük bir macerası/ oldu./ Pangaltı'daki İtalyan ahbablarına/ sık sık/ gitmeye başladı;/ orada bir genç adamdan dans dersi aldığı/ söylüyordu./ Yeniden/ Nuriye, Neyyire ve Belkıs Hanımlar/ her gün için/ konağa/ doldular./ Seniha'daki bu ani değişiklik/ pek ziyade/ meraklarını uyandırıyordu./ Belkıs Hanım'ın gözlerinde/ kendisine bakarken:/ "Zavallı! Nihayet bırakıldı mı? Oh olsun!" diyen bir nazar/ vardı;/ Nuriye ve Neyyire/ ağzını aramak için/ yavaş yavaş/ Faik Bey'in aleyhinde bulunuyorlardı./ Seniha/ bu zandan kurtulmak için/ elinden geleni yaptı,/ birbirini takip eden flörtlerine/ pervasız bir aleniyet verdi./ Gizli kalan taraflarını da/ kendisi/ anlatmaya başladı./ Bir gün/ Belkıs Hanım'a/ dedi ki:/

"Şu Macit Bey'i de gören,/ aklı başında bir adam/ zanneder./ Hayatımda/ bu kadar ahmak birini/ daha/ görmedim./ Biliyorsun ya,/ iki seneden beri/ peşimde dolaşır,/ yalvarır, yakarırdı./ Kaç defa/ tersledim,/ yine/ uslanmadı./ Son günlerde/ birdenbire/ bu inadı/ hoşuma gidiverdi./ Epeyce mülayim/ davranmaya başladım;/ anlamadı:/ 'Gel, hazırım!' diye/ işaret ettim,/ yine/ anlamadı./ Daima aynı eda, aynı nezaketle bana yalvarmakta/ devam ediyordu./ Geçen hafta/

tesadüfen,/ nasıl/ oldu;/ bilmiyorum,/ siz gelmeden evvel miydi,/ siz geldikten sonra mı,/ bu odada/ baş başa/ yalnız kaldık./ Gözlerinin içine/ bakıyor/ ve/ güliyordum./ O,/ benden/ korkuyor gibiydi;/ elimi/ dizlerinin üstüne/ bıraktım,/ yavaş sesle:/ 'Beni artık sevmiyor musunuz ?'/ dedim;/ tir tir/ titremeye başlamasın mı?''/

1.Seniha,/ kalbinin bu bir günlük imtihanından/ epeyce değişmiş/ çıktı.

epeyce (z) / değişmiş (y): sıfat-fiil grubu

kalbinin (ty) / bu bir günlük imtihanı (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / bir günlük imtihan (i): sıfat tamlaması

bir günlük (s) / imtihan (i): sıfat tamlaması

bir (s) / günlük (i): sıfat tamlaması

2.Aşktan evvelki alaycı, havai, şuh ve işveli haline/ avdet etti.

avdet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

aşktan evvelki (s) / alaycı, havai, şuh ve işveli hal (i): sıfat tamlaması

alaycı, havai, şuh ve işveli (s) / hal (i): sıfat tamlaması

alaycı (i) / havai (i) / şuh (i) / ve (be) / işveli (i): bağlama grubu

aşktan (i) / evvel (çe): edat grubu

3.Cemil'in dostlarından Macit Bey'le/ küçük bir macerası/ oldu.

küçük (s) / bir macera (i): sıfat tamlaması

bir (s) / macera (i): sıfat tamlaması

Cemil'in dostlarından (s) / Macit Bey (i): sıfat tamlaması

Macit (i) / Bey (u): unvan grubu

Cemil'in (ty) / dostları (tn): belirtili isim tamlaması

4.Pangaltı'daki İtalyan ahabplarına/ sık sık/ gitmeye başladı;/ orada bir genç adamdan dans dersi aldığını/ söylüyordu.

gitmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

sık (i) / sık (i): tekrar grubu

Pangaltı'daki (s) / İtalyan ahabplar (i): sıfat tamlaması

İtalyan (s) / ahabplar (i): sıfat tamlaması

orada (yt) / bir genç adamdan (yt) / dans dersi aldığını (y): sıfat-fiil grubu

dans dersi (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

dans (ty) / dersi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / genç adam (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

5.Yeniden/ Nuriye, Neyyire ve Belkis Hanımlar/ her gün için/ konağa/ doldular.

her gün (i) / için (çe): edat grubu

her (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Nuriye, Neyyire ve Belkıs (i) / Hanımlar (u): unvan grubu

Nuriye (i) / Neyyire (i) / ve (be) / Belkıs (i): bağlama grubu

6.Seniha'daki bu ani değişiklik/ pek ziyade/ meraklarımı uyandırıyor.

meraklarımı (i) / uyandır- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

pek (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

Seniha'daki (s) / bu ani değişiklik (i): sıfat tamlaması

bu (s) / ani değişiklik (i): sıfat tamlaması

ani (s) / değişiklik (i): sıfat tamlaması

7.Belkıs Hanım'ın gözlerinde/ kendisine bakarken:/ "Zavallı! Nihayet bırakıldı mı? Oh olsun!" diyen bir nazar/ vardı;/ Nuriye ve Neyyire/ ağzını aramak için/ yavaş yavaş/ Faik Bey'in aleyhinde bulunuyorlardı.

"Zavallı! Nihayet bırakıldı mı? Oh olsun!" diyen (s) / bir nazar (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nazar (i): sıfat tamlaması

"Zavallı! Nihayet bırakıldı mı? Oh olsun!" (bsn) / diyen (y): sıfat-fiil grubu

"Zavallı!/ Nihayet/ bırakıldı mı?/ Oh olsun!" (cümle)

oh (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendisine (yt) / bakarken (y): zarf-fiil grubu

Belkıs Hanım'ın (ty) / gözleri (tn): belirtili isim tamlaması

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

Faik Bey'in aleyhinde (i) / bulun- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Faik Bey'in (ty) / aleyhi (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

ağzını aramak (i) / için (çe): edat grubu

ağzını (i) / ara- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Nuriye (i) / ve (be) / Neyyire (i): bağlama grubu

8.Seniha/ bu zandan kurtulmak için/ elinden geleni yaptı,/ birbirini takip eden flörtlerine/ pervasız bir aleniyet verdi.

elinden geleni (i) / yap- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

elinden (yt) / gelen (y): sıfat-fiil grubu

bu zandan kurtulmak (i) / için (çe): edat grubu

bu zandan (yt) / kurtulmak (y): isim-fiil grubu

bu (s) / zandan (i): sıfat tamlaması

pervasız bir aleniyet (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

pervasız (s) / bir aleniyet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / aleniyet (i): sıfat tamlaması

birbirini takip eden (s) / flörtler (i): sıfat tamlaması

birbirini (bln) / takip eden (y): sıfat-fiil grubu

takip (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

9.Gizli kalan taraflarını da/ kendisi/ anlatmaya başladı.

anlatmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

gizli kalan (s) / taraflar (i): sıfat tamlaması

gizli (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

10.Bir gün/ Belkıs Hanım'a/ dedi ki:

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

11.Şu Macit Bey'i de gören,/ aklı başında bir adam/ zanneder.

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

aklı başında (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

aklı (i) / başında (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

şu Macit Bey'i de (bln) / gören (y): sıfat-fiil grubu

şu (s) / Macit Bey (i): sıfat tamlaması

Macit (i) / Bey (u): unvan grubu

12.Hayatımda/ bu kadar ahmak birini/ daha/ görmedim.

bu kadar ahmak (s) / biri (i): sıfat tamlaması

bu kadar (s) / ahmak (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

13.Biliyorsun ya,/ iki seneden beri/ peşimde dolaşır,/ yalvarır, yakarırdı.

peşimde (i) / dolaş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

iki seneden (i) / beri (çe): edat grubu

iki (s) / sene (i): sıfat tamlaması

yalvarır (f) / yakar- (f): tekrar grubu

14.Kaç defa/ tersledim,/ yine/ uslanmadı.

kaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

15.Son günlerde/ birdenbire/ bu inadı/ hoşuma gidiverdi.

hoşuma gidi (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

hoşuma (i) / git- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / inat (i): sıfat tamlaması

son (s) / günler (i): sıfat tamlaması

16.Epeyce mülayim/ davranmaya başladım;/ anlamadı:/ ‘Gel, hazırım!’ diye/ işaret ettim,/ yine/ anlamadı.

davranmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

epeyce (z) / mülayim (i): sıfat tamlaması

işaret (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

‘Gel, hazırım!’ (i) / diye (çe): edat grubu

17.Daima aynı eda, aynı nezaketle bana yalvarmakta/ devam ediyordu.

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

daima (z) / aynı eda, aynı nezaketle (z) / bana (yt) / yalvarmak (y): isim-fiil grubu

aynı eda (i) / aynı nezaket (i) / ile (çe): edat grubu

aynı (s) / nezaket (i): sıfat tamlaması

aynı (s) / eda (i): sıfat tamlaması

18.Geçen hafta/ tesadüfen,/ nasıl/ oldu;/ bilmiyorum,/ siz gelmeden evvel miydi,/ siz geldikten sonra mı,/ bu odada/ baş başa/ yalnız kaldık.

yalnız (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

baş (i) / başa (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bu (s) / oda (i): sıfat tamlaması

siz geldikten (i) / sonra (çe): edat grubu

siz (ö) / geldikten (y): zarf-fiil grubu

siz gelmeden (i) / evvel (çe): edat grubu

siz (ö) / gelmeden (y): zarf-fiil grubu

geçen (s) / hafta (i): sıfat tamlaması

19.Gözlerinin içine/ bakıyor/ ve/ gülüyordum.

gözlerinin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

20.O,/ benden/ korkuyor gibiydi;/ elimi/ dizlerinin üstüne/ bıraktım,/ yavaş sesle:/ ‘Beni artık sevmiyor musunuz ?’/ dedim;/ tir tir/ titremeye başlamasın mı?

korkuyor (i) / gibi (çe): edat grubu

dizlerinin (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

‘Beni/ artık/ sevmiyor musunuz ?’ (cümle)

yavaş (s) / ses (i): sıfat tamlaması

titremeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

tir (i) / tir (i): tekrar grubu

Diğer bir gün de/ Nuriye'ye/ dedi ki:/

“Doğrusu,/ şu Frenk erkeklerinin nezaketine, zarafetine/ gittikçe/ daha ziyade/ hayran kalıyorum./ Sana/ söyledim mi,/ bilmem?/ Birkaç zamandır/ haftada üç defa/ Astori'lerin evinde/ bir genç İtalyan'dan/ dans dersi alıyorum./ Görmelisin,/ bana/ nasıl/ kur yapıyor./ Sanki/ her hareketi/ âşıkane bir 'jest'tir./ Sözlerinde/ o kadar tabii bir heyecan,/ bakışlarında/ o kadar okşayıcı bir ateş/ var ki,/ doğrudan doğruya/ insanın ruhuna/ giriyor/ ve/ ne tabiiilik,/ ne sadelik,/ ne kolaylık!../ İnsanın: 'Ellerinde bile ne ince bir zekâ var!' diyeceği/ geliyor./ Kendimi/ güç/ zaptediyorum.”/

1.Diğer bir gün de/ Nuriye'ye/ dedi ki:

diğer (s) / bir gün (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

2.Doğrusu,/ şu Frenk erkeklerinin nezaketine, zarafetine/ gittikçe/ daha ziyade/ hayran kalıyorum.

hayran (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

şu Frenk erkeklerinin (ty) / nezaketi (tn) / zarafeti (tn): belirtili isim tamlaması

şu (s) / Frenk erkekleri (i): sıfat tamlaması

Frenk (ty) / erkekleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Sana/ söyledim mi,/ bilmem?/ Birkaç zamandır/ haftada üç defa/ Astori'lerin evinde/ bir genç İtalyan'dan/ dans dersi alıyorum.

dans dersi (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

dans (ty) / dersi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / genç İtalyan (i): sıfat tamlaması

genç (s) / İtalyan (i): sıfat tamlaması

Astori'lerin (ty) / evi (tn): belirtili isim tamlaması

haftada (i) / üç defa (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

üç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

4.Görmelisin,/ bana/ nasıl/ kur yapıyor.

kur (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

5.Sanki/ her hareketi/ âşıkane bir 'jest'tir.

âşıkane (s) / bir 'jest' (i): sıfat tamlaması

bir (s) / 'jest' (i): sıfat tamlaması

her (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

6.Sözlerinde/ o kadar tabî bir heyecan,/ bakışlarında/ o kadar okşayıcı bir ateş/ var ki,/ doğrudan doğruya/ insanın ruhuna/ giriyor/ ve/ ne tabîlik,/ ne sadelik,/ ne kolaylık!..

o kadar okşayıcı (s) / bir ateş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ateş (i): sıfat tamlaması

o kadar (s) / okşayıcı (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

o kadar tabî (s) / bir heyecan (i): sıfat tamlaması

bir (s) / heyecan (i): sıfat tamlaması

o kadar (s) / tabî (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

insanın (ty) / ruhu (tn): belirtili isim tamlaması

doğrudan (i) / doğruya (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

ne (s) / tabîlik (i): sıfat tamlaması

ne (s) / sadelik (i): sıfat tamlaması

ne (s) / kolaylık (i): sıfat tamlaması

7.İnsanın: ‘Ellerinde bile ne ince bir zekâ var!’ diyeceği/ geliyor.

İnsanın (ty) / ‘Ellerinde bile ne ince bir zekâ var!’ diyeceği (tn): belirtili isim tamlaması

‘Ellerinde bile ne ince bir zekâ var!’ (bsn) / diyeceği (y): sıfat-fiil grubu

‘Ellerinde bile/ ne ince bir zekâ/ var!’ (cümle)

ne ince (s) / bir zekâ (i): sıfat tamlaması

bir (s) / zekâ (i): sıfat tamlaması

ne (s) / ince (i): sıfat tamlaması

8.Kendimi/ güç/ zaptediyorum.

zapt (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha,/ boş zamanlarında/ Hakkı Celis’i/ yakalıyor/ ve/ onunla/ bir kedinin bir fareyle oynayışı gibi/ oynuyordu./ Zavallı çocuk/ bir an geldi ki,/ adeta/ yeniden/ ümide düşer gibi oldu./ Geceleri/ odasına kapanıp,/ yeniden/ Seniha’nın gözleri için,/ Seniha’nın dudakları için,/ Seniha’nın saçları için/ şiirler/ yazmaya başladı./

1.Seniha,/ boş zamanlarında/ Hakkı Celis’i/ yakalıyor/ ve/ onunla/ bir kedinin bir fareyle oynayışı gibi/ oynuyordu.

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

boş (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

bir kedinin bir fareyle oynayışı (i) / gibi (çe): edat grubu

bir kedinin (ty) / bir fareyle oynayışı (tn): belirtili isim tamlaması

bir fareyle (z) / oynayış (y): isim-fiil grubu

bir (s) / fare (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kedi (i): sıfat tamlaması

2.Zavallı çocuk/ bir an geldi ki,/ adeta/ yeniden/ ümide düşer gibi oldu.

ümide düşer gibi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ümide düşer (i) / gibi (çe): edat grubu

ümide (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir an/ geldi ki (cümle)

bir (s) / an (i): sıfat tamlaması

zavallı (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

3.Geceleri/ odasına kapanıp,/ yeniden/ Seniha'nın gözleri için,/ Seniha'nın dudakları için,/ Seniha'nın saçları için/ şiirler/ yazmaya başladı.

yazmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Seniha'nın saçları (i) / için (çe): edat grubu

Seniha'nın (ty) / saçları (tn): belirtili isim tamlaması

Seniha'nın dudakları (i) / için (çe): edat grubu

Seniha'nın (ty) / dudakları (tn): belirtili isim tamlaması

Seniha'nın gözleri (i) / için (çe): edat grubu

Seniha'nın (ty) / gözleri (tn): belirtili isim tamlaması

odasına (yt) / kapanıp (y): zarf-fiil grubu

Faik Bey de/ herkes gibi/ Seniha'nın değiştiğini/ görüyordu./ Kaç zamandan beri./ Taksim'deki evleri/ bomboş kaldı./ Bir gün Seniha'yı beşinci defa olarak beyhude yere orada beklediği esnada./ kalbinin o ana kadar tanımadığı bir hisle sarsıldığını/ duydu./ Bu his,/ biraz öfkeye,/ biraz da ye'se/ benziyordu./ Zaten/ o meşum hâdiseden beri,/ Seniha'nın nazarında yaralanan vakarı/ hiç durmaksızın/ kanyor/ ve/ bütün vücudunu/ zehirliyordu./ Bir gün/ ona/ dedi ki:/

"Ne/ oldu?/ Niçin?/ Hayatında/ artık/ fazla mıyım?/ Yemin ederim,/ bundan sonra/ istediğin gibi olacağım,/ kaç zamandır,/ nasıl yaşadığımı/ bilmiyorum./ Her gün/ yeni bir zulüm/ icat ediyorsun!/ Söyle,/ bu cezaya müstahak olmak için/ ne/ yaptım?"

Faik Bey'in sesi/ böyle söylerken/ titriyordu./ Bu genç adam,/ ömründe/ bu kadar/ samimi olmadı./ Fakat,/ Seniha,/ onun bu sualine/ cevap vermiyordu;/ zira,/ kendisine ne yaptığını,/ bu cezaya neden lâyük olduğunu/ o da,/ lazım gelen vuzuhla/ bilmiyordu./ Yalnız/ gülüyor: /

"Ne var? Değişen ne var? Ne yapıyorum?" / diyordu./

1.Faik Bey de/ herkes gibi/ Seniha'nın değiştiğini/ görüyordu.

Seniha'nın (ty) / değiştiği (tn): belirtili isim tamlaması

herkes (i) / gibi ( e): edat grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Kaç zamandan beri,/ Taksim'deki evleri/ bomboş kaldı.

bomboş (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Taksim'deki (s) / evler (i): sıfat tamlaması

kaç zamandan (i) / beri ( e): edat grubu

kaç (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

3.Bir gün Seniha'yı beşinci defa olarak beyhude yere orada beklediği esnada,/ kalbinin o ana kadar tanımadığı bir hisle sarsıldığını/ duydu.

kalbinin (ty) / o ana kadar tanımadığı bir hisle sarsıldığı (tn): belirtili isim tamlaması

o ana kadar tanımadığı bir hisle (z) / sarsıldığı (y): sıfat-fiil grubu

o ana kadar tanımadığı (s) / bir his (i): sıfat tamlaması

bir (s) / his (i): sıfat tamlaması

o ana kadar (z) / tanımadığı (y): sıfat-fiil grubu

o ana (i) / kadar ( e): edat grubu

o (s / an (i): sıfat tamlaması

bir gün Seniha'yı beşinci defa olarak beyhude yere orada beklediği (s) / esna (i): sıfat tamlaması

bir gün (z) / Seniha'yı (bln) / beşinci defa olarak (z) / beyhude yere (z) / orada (yt) / beklediği (y): sıfat-fiil grubu

beyhude (i) / yere ( e): edat grubu

beşinci defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

beşinci (s) / defa (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

4.Bu his,/ biraz öfkeye,/ biraz da ye'se/ benziyordu.

biraz (s) / ye's (i): sıfat tamlaması

biraz (s) / öfke (i): sıfat tamlaması

bu (s) / his (i): sıfat tamlaması

5.Zaten/ o meşum hâdiseden beri,/ Seniha'nın nazarında yaralanan vakarı/ hiç durmaksızın/ kanıyor/ ve/ bütün vücudunu/ zehirliyordu.

hiç (z) / durmaksızın (y): zarf-fiil grubu

Seniha'nın nazarında yaralanan (s) / vakar (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın nazarında (z) / yaralanan (y): sıfat tamlaması

Seniha'nın (i) / nazarında ( e): edat grubu

o meşum hâdiseden (i) / beri (çe): edat grubu

o (s) / meşum hâdise (i): sıfat tamlaması

meşum (s) / hâdise (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / vücut (i): sıfat tamlaması

6.Bir gün/ ona/ dedi ki:

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

7.Ne/ oldu?/ Niçin?/ Hayatında/ artık/ fazla mıyım?

8.Yemin ederim,/ bundan sonra/ istediğin gibi olacağım,/ kaç zamandır,/ nasıl yaşadığımı/ bilmiyorum.

yemin (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

istediğin gibi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

istediğin (i) / gibi (çe): edat grubu

bundan (i) / sonra (çe): edat grubu

nasıl (z) / yaşadığım (y): sıfat-fiil grubu

kaç (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

9.Her gün/ yeni bir zulüm/ icat ediyorsun!

icat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yeni (s) / bir zulüm (i): sıfat tamlaması

bir (s) / zulüm (i): sıfat tamlaması

her (s) / gün (i): sıfat tamlaması

10.Söyle,/ bu cezaya müstahak olmak için/ ne/ yaptım?

bu cezaya müstahak olmak (i) / için (çe): edat grubu

bu cezaya (yt) / müstahak olmak (y): isim-fiil grubu

müstahak (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / ceza (i): sıfat tamlaması

11.Faik Bey'in sesi/ böyle söylerken/ titriyordu.

böyle (z) / söylerken (y): zarf-fiil grubu

Faik Bey'in (ty) / sesi (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

12.Bu genç adam,/ ömründe/ bu kadar/ samimi olmadı.

samimi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

bu (s) / genç adam (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

13.Fakat,/ Seniha,/ onun bu sualine/ cevap vermiyordu;/ zira,/ kendisine ne yaptığını,/ bu cezaya neden lâîyk olduğunu/ o da,/ lazım gelen vuzuhla/ bilmiyordu.

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

onun (ty) / bu suali (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / sual (i): sıfat tamlaması

lazım gelen (s) / vuzuh (i): sıfat tamlaması

lazım (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu cezaya (yt) / neden (z) / lâîyk olduğu (y): sıfat-fiil grubu

lâîyk (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / ceza (i): sıfat tamlaması

kendisine (yt) / ne (bsn) / yaptığı (y): sıfat-fiil grubu

14.Yalnız/ gülüyor:/ “Ne var? Değişen ne var? Ne yapıyorum?”/ diyordu.

“Ne/ var?/ Değişen ne/ var?/ Ne/ yapıyorum?” (cümle)

değişen (s) / ne (i): sıfat tamlaması

Aralarındaki sevgi,/ bir kördüğüm haline girdi,/ nafîle yere/ bunu/ çözmeye uğraşıyorlardı./ Seniha,/ kendi kendine:/ “Beni kâfi derecede sevmedi, onun için!”/ diyordu./ Faik Bey:/ “Para istediğim günkü halimi gördü ve soğudu!” diye düşünüyordu./ Bittabî,/ hakikate en yakın olan da/ buydu./ Fakat/ bu da/ zahirî ve arızî sebeplerden biriydi./ Hakikatte,/ eren aşk,/ büsbütün hadsiz bir devreye girmek için/ bunların kalbinde/ buhranlı bir hâdise/ geçiriyordu./ Nitekim/ Faik Bey,/ Seniha'ya:

“Seni her gün daha ziyade seviyorum; seni hiçbir zaman bu kadar şiddetle sevmedim,” dediği zaman,/ ne kendini ne de sevgilisini/ aldatmış oluyordu./ İlk defa olarak/ bir kadın,/ onu/ kışkırtıyor,/ ilk defa olarak/ bir kadın,/ onun haysiyetiyle, gururuyla/ oynuyordu./ Bir an geldi ki,/ Faik Bey'in sevgisi,/ fazla tahammür etmiş şaraplar gibi/ kalbinden/ isyan halinde/ taştı/ ve/ Seniha'ya/ müthiş bir kin bağladı./ Tekdire, tehlide başladı./

1.Aralarındaki sevgi,/ bir kördüğüm haline girdi,/ nafîle yere/ bunu/ çözmeye uğraşıyorlardı.

bir kördüğüm haline (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir kördüğüm (i) / haline (çe): edat grubu

bir (s) / kördüğüm (i): sıfat tamlaması

aralarındaki (s) / sevgi (i): sıfat tamlaması

çözmeye (i) / uğraş- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

nafîle (i) / yere (çe): edat grubu

2.Seniha,/ kendi kendine:/ “Beni kâfi derecede sevmedi, onun için!”/ diyordu.

“Beni/ kâfi derecede/ sevmeydi,/ onun için!” (cümle)

onun (i) / için (çe): edat grubu

kâfi (s) / derece (i): sıfat tamlaması

kendi (s) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

3.Faik Bey:/ “Para istediğim günkü halimi gördü ve soğudu!” diye/ düşünüyordu.

“Para istediğim günkü halimi gördü ve soğudu!” (i) / diye (çe): edat grubu

“Para istediğim günkü halimi/ gördü/ ve/ soğudu!” (cümle)

para istediğim günkü (s) / hal (i): sıfat tamlaması

para istediğim (s) / gün (i): sıfat tamlaması

para (bsn) / istediğim (y): sıfat-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

4.Bittabiî,/ hakikate en yakın olan da/ buydu.

hakikate (yt) / en yakın olan (y): sıfat-fiil grubu

en yakın (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

en (s) / yakın (i): sıfat tamlaması

5.Fakat/ bu da/ zahirî ve arızî sebeplerden biriydi.

zahirî ve arızî sebeplerden (s) / biri (i): sıfat tamlaması

zahirî ve arızî (s) / sebepler (i): sıfat tamlaması

zahirî (i) / ve (be) / arızî (i): bağlama grubu

6.Hakikatte,/ eren aşk,/ büsbütün hadsiz bir devreye girmek için/ bunların kalbinde/ buhranlı bir hâdise/ geçiriyordu.

buhranlı (s) / bir hâdise (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hâdise (i): sıfat tamlaması

bunların (ty) / kalbi (tn): belirtili isim tamlaması

büsbütün hadsiz bir devreye girmek (i) / için (çe): edat grubu

büsbütün (z) / hadsiz bir devreye (yt) / girmek (y): isim-fiil grubu

hadsiz (s) / bir devre (i): sıfat tamlaması

bir (s) / devre (i): sıfat tamlaması

eren (s) / aşk (i): sıfat tamlaması

7.Nitekim/ Faik Bey,/ Seniha’ya: “Seni her gün daha ziyade seviyorum; seni hiçbir zaman bu kadar şiddetle sevmeydim,” dediği zaman,/ ne kendini ne de sevgilisini/ aldatmış oluyordu.

aldatmış (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (be) / kendi (i) / ne de (be) / sevgilisi (i): bağlama grubu

Seniha’ya: “Seni her gün daha ziyade seviyorum; seni hiçbir zaman bu kadar şiddetle sevmeydim,” dediği (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

Seniha'ya: (yt) / "Seni her gün daha ziyade seviyorum; seni hiçbir zaman bu kadar şiddetle sevmedim," (bsn) / dediği (y): sıfat-fiil grubu

"Seni/ her gün/ daha ziyade/ seviyorum;/ seni/ hiçbir zaman/ bu kadar şiddetle/ sevmedim," (cümle)

daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

her (s) / gün (i): sıfat tamlaması

bu kadar (s) / şiddet (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

hiçbir (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

8.İlk defa olarak/ bir kadın,/ onu/ kıskandırıyor,/ ilk defa olarak/ bir kadın,/ onun haysiyetiyle, gururuyla/ oynuyordu.

bir (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

ilk defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

onun (ty) / haysiyeti (tn) / gururu (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

ilk defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

9.Bir an geldi ki,/ Faik Bey'in sevgisi,/ fazla tahammür etmiş şaraplar gibi/ kalbinden/ isyan halinde/ taştı/ ve/ Seniha'ya/ müthiş bir kin bağladı.

isyan (i) / halinde (çe): edat grubu

fazla tahammür etmiş şaraplar (i) / gibi (çe): edat grubu

fazla tahammür etmiş (s) / şaraplar (i): sıfat tamlaması

fazla (z) / tahammür etmiş (y): sıfat-fiil grubu

tahammür (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Faik Bey'in (ty) / sevgisi (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Bir an/ geldi ki, (cümle)

bir (s) / an (i): sıfat tamlaması

müthiş bir kin (i) / bağla- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

müthiş (s) / bir kin (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kin (i): sıfat tamlaması

10.Tekdire, tehdide başladı.

tekdire (i) / tehdide (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

*O kadar/ huysuz,/ o kadar/ haşin oldu ki,/ Seniha,/ eski havai ve şuh genci/
artık/ tanııyordu./ Gittikçe/ kabalaşıyor,/ tavrına/ bir külhanbeyi bıçkınlığı/
geliyordu./ Seniha/ ona/ diyordu ki:/*

*“Senden/ korkuyorum;/ senden/ öğreniyorum./ Ne kadar fena gözlerin/
var!”/*

*Ve/ genç adam,/ dişlerini sıkarak/ acı acı/ gülüyordu./ Bir gün/ ona,/ Madam Kronski'nin refakatinde/ sokakta/ rastgeldi,/ gözlerinin akı/
kıp kırmızıydı,/ nefesi/ ispirto/ kokuyordu./ İhtiyar kadına/ ancak/ selâm verdi/ ve/
müthiş bir tavırla Seniha'nın önüne dikilerek:/*

*“Şimdi benimle beraber geleceksin! Şimdi benimle beraber, şimdi!..”/
dedi./ Madam Kronski/ Türkçe anlamamakla beraber,/ vaziyeti/ derhal/ hissetti./
Genç kız:/*

*“Nasıl olur? Yanımdakini nasıl savabilirim; rica ederim, başka bir gün,
rica ederim, yarın, yarın...”/ diyordu./*

Lakin/ Faik Bey/ laf anlamıyordu:/

*“Söyle ona, eve dönsün; bugün, şimdi, mutlaka, mutlaka!..” diye/ adeta/
haykırıyordu./*

*O kadar ki,/ Madam Kronski/ söze karışmak lüzumunu/ duydu./ İki
birden/ güç bela/ genç adamı/ teskin edebildiler./*

1.O kadar/ huysuz,/ o kadar/ haşin oldu ki,/ Seniha,/ eski havai ve şuh genci/ artık/ tanııyordu.

haşin (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

o (i) / kadar (çe): edat grubu

huysuz (i) / (ol-) (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

o (i) / kadar (çe): edat grubu

eski (s) / havai ve şuh genç (i): sıfat tamlaması

havai ve şuh (s) / genç (i): sıfat tamlaması

havai (i) / ve (be) / şuh (i): bağlama grubu

2.Gittikçe/ kabalaşıyor,/ tavrına/ bir külhanbeyi bıçkınlığı/ geliyordu.

bir (s) / külhanbeyi bıçkınlığı (i): sıfat tamlaması

külhanbeyi (ty) / bıçkınlığı (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Seniha/ ona/ diyordu ki:

4.Senden/ korkuyorum;/ senden/ öğreniyorum./ Ne kadar fena gözlerin/ var!

ne kadar fena (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

ne kadar (s) / fena (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

5.Ve/ genç adam,/ dişlerini sıkarak/ acı acı/ gülüyordu.

acı (i) / acı (i): tekrar grubu

dişlerini (bln) / sıkarak (y): zarf-fiil grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

6.Bir gün/ ona,/ Madam Kronski'nin refakatinde/ sokakta/ rastgeldi,/ gözlerinin akı/ kıpkırmızıydı,/ nefesi/ ispiro/ kokuyordu.

Madam Kronski'nin (ty) / refakati (i): belirtili isim tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

gözlerinin (ty) / akı (tn): belirtili isim tamlaması

7.İhtiyar kadına/ ancak/ selâm verdi/ ve/ müthiş bir tavırla Seniha'nın önüne dikilerek:/ "Şimdi benimle beraber geleceksin! Şimdi benimle beraber, şimdi!.."/ dedi.

selâm (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ihtiyar (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

"Şimdi/ benimle beraber/ geleceksin!/ Şimdi/ benimle beraber,/ şimdi!.." (cümle)

benimle (i) / beraber (çe): edat grubu

benimle (i) / beraber (çe): edat grubu

müthiş bir tavırla (z) / Seniha'nın önüne (yt) / dikilerek (y): zarf-fiil grubu

Seniha'nın (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

müthiş (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

8.Madam Kronski/ Türkçe anlamamakla beraber,/ vaziyeti/ derhal/ hissetti.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Türkçe anlamamakla (i) / beraber (çe): edat grubu

Türkçe (bsn) / anlamamak (y): isim-fiil grubu

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

9.Genç kız:/ "Nasıl olur? Yanımdakini nasıl savabilirim; rica ederim, başka bir gün, rica ederim, yarın, yarın..."/ diyordu.

"Nasıl/ olur?/ Yanımdakini/ nasıl/ savabilirim;/ rica ederim,/ başka bir gün,/ rica ederim,/ yarın,/ yarın..." (cümle)

sava (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

başka (s) / bir gün (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

10.Lakin/ Faik Bey/ laf anlamıyordu:

laf (i) / anlama- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

11.“Söyle ona, eve dönsün; bugün, şimdi, mutlaka, mutlaka!..” diye/ adeta/ haykırıyordu.

“Söyle ona, eve dönsün; bugün, şimdi, mutlaka, mutlaka!..” (i) / diye (çe): edat grubu

“Söyle/ ona,/ eve/ dönsün;/ bugün,/ şimdi,/ mutlaka,/ mutlaka!..” (cümle)

12.O kadar ki,/ Madam Kronski/ söze karışmak lüzumunu/ duydu.

o (i) / kadar (çe): edat grubu

söze karışmak (ty) / lüzumu (tn): belirtisiz isim tamlaması

söze (i) / karış- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

13.İkisi birden/ güç bela/ genç adamı/ teskin edebildiler.

teskin ede (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

teskin (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

güç (i) / bela (i): tekrar grubu

ikisi (i) / birden (çe): edat grubu

Bu hadise üzerine/ Madam Kronski/ bir uykudan uyanır gibi oldu./ Konağa döndükleri zaman,/ Seniha 'ya/ dedi ki:/

“Çocuğum,/ akıbet/ işi/ bu dereceye kadar mı/ getirdiniz?”/

Genç kız/ önüne/ baktı,/ cevap vermedi./ İhtiyar kadın/ sordu:/

“O halde,/ niçin/ evlenmiyorsunuz?”/

Bu sual üzerine/ Seniha,/ derhal/ başını/ kaldırdı:/

“Faik'le evlenmek mi? Asla!”/ dedi./

Seniha,/ bir âşığı koca yapacak kadar adi değildi./ Aşağı yukarı bir seneden beri devam eden bu münasebet esnasında,/ ne onun, ne bunun hatırına/ bir dakika/ evlenme fikri/ gelmemişti./ Zira;/ Faik Bey,/ daima/ zengin bir dul hülyasını/ besliyor/ ve/ Seniha,/ kendisine geniş ve muhteşem ufku açacak adamı/ bekliyordu./ Madam Kronski,/ yine/ sordu:/

“Demek ki/ birbirinizi/ kâfi derecede/ sevmiyorsunuz,/ o halde/ bu kadar skandala/ ne lüzum/ vardı?..”/

Seniha:/

“O beni deli gibi seviyor,”/ dedi;/ biraz/ düşündü;/ “ben de onu... Ah, bilmezsiniz nasıl, bilmezsiniz ne kadar seviyorum,”/ dedi/ ve/ ağlamaya başladı./

1.Bu hadise üzerine/ Madam Kronski/ bir uykudan uyanır gibi oldu.

bir uykudan uyanır gibi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir uykudan uyanır (i) / gibi (çe): edat grubu

bir uykudan (yt) / uyanır (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / uyku (i): sıfat tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

bu hadise (i) / üzerine (çe): edat grubu

bu (s) / hadise (i): sıfat tamlaması

2.Konağa döndükleri zaman,/ Seniha'ya/ dedi ki:

konağa döndükleri (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

konağa (yt) / döndükleri (y): sıfat-fiil grubu

3.Çocuğum,/ akıbet/ işi/ bu dereceye kadar mı/ getirdiniz?

bu dereceye (i) / kadar (çe): edat grubu

bu (s) / derece (i): sıfat tamlaması

4.Genç kız/ önüne/ baktı,/ cevap vermedi.

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

5.İhtiyar kadın/ sordu:

ihtiyar (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

6.O halde,/ niçin/ evlenmiyorsunuz?

o (i) / halde (çe): edat grubu

7.Bu sual üzerine/ Seniha,/ derhal/ başını/ kaldırdı:

bu sual (i) / üzerine (çe): edat grubu

bu (s) / sual (i): sıfat tamlaması

8.“Faik’le evlenmek mi? Asla!”/ dedi.

“Faik’le/ evlenmek mi?/ Asla!” (cümle)

9.Seniha,/ bir âşığı koca yapacak kadar adi değildi.

bir âşığı koca yapacak kadar (s) / adi (i): sıfat tamlaması

bir âşığı koca yapacak (i) / kadar (çe): edat grubu

bir âşığı (bln) / koca yapacak (y): sıfat-fiil grubu

koca (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / âşık (i): sıfat tamlaması

10.Aşağı yukarı bir seneden beri devam eden bu münasebet esnasında,/ ne onun, ne bunun hatırına/ bir dakika/ evlenme fikri/ gelmemişti.

ne onun, ne bunun hatırına (i) / gelme- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ne onun, ne bunun (ty) / hatırı (tn): belirtili isim tamlaması

ne (be) / o (i) / ne (be) / bu (i): bağlama grubu

evlenme (ty) / fikri (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / dakika (i): sıfat tamlaması

aşağı yukarı bir seneden beri devam eden bu münasebet (ty) / esnası (tn): belirtisiz isim tamlaması

aşağı yukarı bir seneden beri devam eden (s) / bu münasebet (i): sıfat tamlaması

bu (s) / münasebet (i): sıfat tamlaması

aşağı yukarı (z) / bir seneden beri (z) / devam eden (y): sıfat-fiil grubu

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir seneden (i) / beri (çe): edat grubu

bir (s) / sene (i): sıfat tamlaması

aşağı (i) / yukarı (i): tekrar grubu

11.Zira;/ Faik Bey,/ daima/ zengin bir dul hülyasını/ besliyor/ ve/ Seniha,/ kendisine geniş ve muhteşem ufku açacak adamı/ bekliyordu.

zengin bir dul (ty) / hülyası (tn): belirtili isim tamlaması

zengin (s) / bir dul (i): sıfat tamlaması

bir (s) / dul (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

kendisine geniş ve muhteşem ufku açacak (s) / adam (i): sıfat tamlaması

kendisine (yt) / geniş ve muhteşem ufku (bln) / açacak (y): sıfat-fiil grubu

geniş ve muhteşem (s) / ufuk (i): sıfat tamlaması

geniş (i) / ve (be) / muhteşem (i): bağlama grubu

12.Madam Kronski,/ yine/ sordu:

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

13.Demek ki/ birbirinizi/ kâfi derecede/ sevmiyorsunuz,/ o halde/ bu kadar skandala/ ne lüzum/ vardı?..

kâfi (s) / derece (i): sıfat tamlaması

ne (s) / lüzum (i): sıfat tamlaması

bu kadar (s) / skandal (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

o (i) / halde (çe): edat grubu

14.Seniha:/ “O beni deli gibi seviyor,”/ dedi;/ biraz/ düşündü;/ “ben de onu... Ah, bilmezsiniz nasıl, bilmezsiniz ne kadar seviyorum,”/ dedi/ ve/ ağlamaya başladı.

“O/ beni/ deli gibi/ seviyor,” (cümle)

deli (i) / gibi (çe): edat grubu

“ben de/ onu.../ Ah,/ bilmezsiniz/ nasıl,/ bilmezsiniz/ ne kadar/ seviyorum,”
(cümle)

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ağlamaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

İşte,/ bu hâdisenin ve bu itirafın ferdası günüydü ki,/ Madam Kronski,/ gayet resmî ve ciddi bir tavırla/ Servet Bey'in odasına/ girdi./ Servet Bey/ henüz/ tıraş olmuş;/ yüzü/ pudralı,/ aynanın önünde/ yakalığını takmakla/ meşguldü./ Karısı/ eğilmiş,/ gardrobun sürmesine/ birtakım beyaz çamaşırlar/ yerleştiriyordu./ Madam Kronski/ sordu:/

“Vaktiniz/ müsait mi?/ Biraz/ görüşebilir miyim?/

Servet Bey;/ onu/ birkaç aydan beri biriken aylıklarını istemeye geliyor/ sandı/ ve/ fuzuli bir nezaketle/ kadına/ yer/ gösterdi./ İhtiyar Lehli,/ yutkunuyor,/ bir türlü,/ söze başlayamıyordu./ Naim Efendi'nin damadı,/ içinden:/ “Canına yandığım Avrupalılar, ne kadar naziktirler; bak, alacağını bile ne güçlükle istiyor!”/ dedi./ Madam Kronski,/ oturduğu yerden/ bir Servet Bey'in, bir de Sekine Hanım'ın yüzüne/ baktı:/

“Size Seniha'dan bahsetmeye geliyorum;”/ dedi,/ “biliyorsunuz ki,/ bir seneden beri/ Seniha ile Faik Bey/ sevişiyorlar.”/

Servet Bey'le karısı/ hayretle/ birbirlerinin yüzüne/ baktılar./ Seniha'nın babası:/

“Hayır, hayır, yemin ederim ki ilk defa işitiyoruz, bize pek yeni bir şeyden bahsediyorsunuz, madam...”/ dedi./

1.İşte,/ bu hâdisenin ve bu itirafın ferdası günüydü ki,/ Madam Kronski,/ gayet resmî ve ciddi bir tavırla/ Servet Bey'in odasına/ girdi.

bu hâdisenin ve bu itirafın (ty) / ferdası günü (tn): belirtili isim tamlaması

ferdası (s) / gün (i): sıfat tamlaması

bu hâdisenin (i) / ve (be) / bu itiraf (i): bağlama grubu

bu (s) / itiraf (i): sıfat tamlaması

bu (s) / hâdisenin (i): sıfat tamlaması

Servet Bey'in (ty) / odası (tn): belirtili isim tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

gayet resmî ve ciddi (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / resmî ve ciddi (i): sıfat tamlaması

resmî (i) / ve (be) / ciddi (i): bağlama grubu

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

2.Servet Bey/ henüz/ tıraş olmuş;/ yüzü/ pudralı,/ aynanın önünde/ yakalığını takmakla/ meşguldü.

tıraş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

yakalığımı (bln) / takmak (y): isim-fiil grubu

aynanın (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

3.Karısı/ eğilmiş,/ gardrobun sürmesine/ birtakım beyaz çamaşırlar/ yerleştiriyordu.

birtakım (s) / beyaz çamaşırlar (i): sıfat tamlaması

beyaz (s) / çamaşırlar (i): sıfat tamlaması

gardrobun (ty) / sürmesi (tn): belirtili isim tamlaması

eğilmiş (i) / (ol-) (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

4.Madam Kronski/ sordu:/ “Vaktiniz/ müsait mi?/ Biraz/ görüşebilir miyim?”

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

görüşe (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

5.Servet Bey;/ onu/ birkaç aydan beri biriken aylıklarını istemeye geliyor/ sandı/ ve/ fuzuli bir nezaketle/ kadına/ yer/ gösterdi.

birkaç aydan beri biriken aylıklarını istemeye / geliyor (cümle)

birkaç aydan beri biriken aylıklarını (bln) / isteme (y): isim-fiil grubu

birkaç aydan beri biriken (s) / aylıklar (i): sıfat tamlaması

birkaç aydan beri (z) / biriken (y): sıfat-fiil grubu

birkaç aydan (i) / beri (çe): edat grubu

birkaç (s) / ay (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

fuzuli (s) / bir nezaket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nezaket (i): sıfat tamlaması

6.İhtiyar Lehli,/ yutkunuyor,/ bir türlü,/ söze başlayamıyordu.

ihtiyar (s) / Lehli (i): sıfat tamlaması

söze (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

7.Naim Efendi'nin damadı,/ içinden:/ “Canına yandığım Avrupalılar, ne kadar naziktirler; bak, alacağımı bile ne güçlkle istiyor!”/ dedi.

“Canına yandığım Avrupalılar,/ ne kadar naziktirler;/ bak,/ alacağımı bile/ ne güçlkle/ istiyor!” (cümle)

ne kadar (s) / nazik (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

canına yandığım (s) / Avrupalılar (i): sıfat tamlaması

canına (i) / yan- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ne (s) / güçlük (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi'nin (ty) / damadı (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

8.Madam Kronski,/ oturduğu yerden/ bir Servet Bey'in, bir de Sekine Hanım'ın yüzüne/ baktı:

bir Servet Bey'in, bir de Sekine Hanım'ın (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

bir (be) / Servet Bey (i) / bir de (be) / Sekine Hanım (i): bağlama grubu

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

oturduğu (s) / yer (i): sıfat tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

9.“Size Seniha'dan bahsetmeye geliyorum;”/ dedi,/ “biliyorsunuz ki,/ bir seneden beri/ Seniha ile Faik Bey/ sevişiyorlar.”

“Size Seniha'dan bahsetmeye/ geliyorum;” (cümle)

size (yt) / Seniha'dan (yt) / bahsetme (y): isim-fiil grubu

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha (i) / ile (be) / Faik Bey (i): bağlama grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

bir seneden (i) / beri (çe): edat grubu

bir (s) / sene (i): sıfat tamlaması

10.Servet Bey'le karısı/ hayretle/ birbirlerinin yüzüne/ baktılar.

birbirlerinin (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

Servet Bey (i) / ile (be) / karısı (i): bağlama grubu

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

11.Seniha'nın babası:/ “Hayır, hayır, yemin ederim ki ilk defa işitiyoruz, bize pek yeni bir şeyden bahsediyorsunuz, madam...”/ dedi.

“Hayır,/ hayır,/ yemin ederim ki/ ilk defa/ işitiyoruz,/ bize/ pek yeni bir şeyden/ bahsediyorsunuz,/ madam...” (cümle)

yemin (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

pek yeni (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

pek (s) / yeni (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / babası (tn): belirtili isim tamlaması

Madam Kronski/ bu itiraza/ inanmak istemedi;/ bunu,/ kızına yakından nezaret edememiş olmak mesuliyetinden kurtulmak isteyen bir babanın kendine ve başkalarına karşı bulduğu bir mazeret gibi/ telakki etti:/

“Nasıl olur? Buna ihtimal veremiyorum;”/ dedi,/ “bu,/ göze çarpmayacak kadar gizli kapaklı bir şey değildi ki.../ Herkes/ biliyor/ ve/ herkes/ görüyordu./ Doğrusu,/ şimdiye kadar size haber vermek lüzumunu hissetmeyişimin sebebi de,/ bu münasebetteki vuzuh ve sarahattir./ Bununla beraber,/ şunu da/ itiraf etmeliyim ki,/ ben de/ düne kadar/ işin derecesini tayinden acızdım./ Aralarındaki rabitanın ne kadar sıkı olduğunu/ bilemiyordum.”/

1.Madam Kronski/ bu itiraza/ inanmak istemedi;/ bunu,/ kızına yakından nezaret edememiş olmak mesuliyetinden kurtulmak isteyen bir babanın kendine ve başkalarına karşı bulduğu bir mazeret gibi/ telakki etti:

inanmak (i) / isteme- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bu (s) / itiraza (i): sıfat tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

telakki (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kızına yakından nezaret edememiş olmak mesuliyetinden kurtulmak isteyen bir babanın kendine ve başkalarına karşı bulduğu bir mazeret (i) / gibi (çe): edat grubu

kızına yakından nezaret edememiş olmak mesuliyetinden kurtulmak isteyen bir babanın kendine ve başkalarına karşı bulduğu (s) / bir mazeret (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mazeret (i): sıfat tamlaması

kızına yakından nezaret edememiş olmak mesuliyetinden kurtulmak isteyen bir babanın (ty) / kendine ve başkalarına karşı bulduğu (tn): belirtili isim tamlaması

kendine ve başkalarına karşı (z) / bulduğu (y): sıfat-fiil grubu

kendine ve başkalarına (i) / karşı (çe): edat grubu

kendi (i) / ve (be) / başkaları (i): bağlama grubu

kızına yakından nezaret edememiş olmak mesuliyetinden kurtulmak isteyen (s) / bir baba (i): sıfat tamlaması

bir (s) / baba (i): sıfat tamlaması

kızına yakından nezaret edememiş olmak mesuliyetinden (yt) / kurtulmak isteyen (y): sıfat-fiil grubu

kurtulmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

kızına yakından nezaret edememiş olmak (ty) / mesuliyeti (tn): belirtisiz isim tamlaması

kızına yakından nezaret edememiş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kızına (yt) / yakından (ty) / nezaret edememiş (y): sıfat-fiil grubu

nezaret (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

2.“Nasıl olur? Buna ihtimal veremiyorum;”/ dedi,/ “bu,/ göze çarpmayacak kadar gizli kapaklı bir şey değildi ki...

“Nasıl/ olur?/ Buna/ ihtimal veremiyorum;” (cümle)

ihtimal (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

göze çarpmayacak kadar gizli kapaklı (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

göze çarpmayacak kadar (s) / gizli kapaklı (i): sıfat tamlaması

gizli (i) / kapaklı (i): tekrar grubu

göze çarpmayacak (i) / kadar (çe): edat grubu

göze (i) / çarp- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

3.Herkes/ biliyor/ ve/ herkes/ görüyordu.

4.Doğrusu,/ şimdiye kadar size haber vermek lüzumunu hissetmeyişimin sebebi de,/ bu münasebetteki vuzuh ve sarahattir.

bu münasebetteki (s) / vuzuh ve sarahat (i): sıfat tamlaması

vuzuh (i) / ve (be) sarahat (i): bağlama grubu

bu (s) / münasebet (i): sıfat tamlaması

şimdiye kadar size haber vermek lüzumunu hissetmeyişimin (ty) / sebebi (tn): belirtili isim tamlaması

şimdiye kadar (z) / size haber vermek lüzumunu (bln) / hissetmeyiş (y): isim-fiil grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

size haber vermek (ty) / lüzumu (tn): belirtisiz isim tamlaması

size (yt) / haber vermek (y): isim-fiil grubu

haber (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

şimdiye (i) / kadar (çe): edat grubu

5.Bununla beraber,/ şunu da/ itiraf etmeliyim ki,/ ben de/ düne kadar/ işin derecesini tayinden acizdim.

itiraf (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu

işin derecesini tayinden (i) / aciz (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

işin derecesini (i) / tayin (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

işin (ty) / derecesi (tn): belirtili isim tamlaması

düne (i) / kadar (çe): edat grubu

6.Aralarındaki rabitanın ne kadar sıkı olduğunu/ bilemiyordum.

aralarındaki rabitanın (ty) / ne kadar sıkı olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

ne kadar (z) / sıkı olduğu (y): sıfat-fiil grubu

sıkı (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

aralarındaki (s) / rabita (i): sıfat tamlaması

Madam Kronski, bu mukaddemeden sonra, gayet samimi bir hasbıhal sesiyle, bir senelik macerayı/ baştan nihayete kadar/ hikâyeye etti./ Pek iyi Fransızca anlamayan Sekine Hanım, ikide bir zevcine sokulup, “Ne söyledi? Nasıl olmuş? Ne söyledi?” diye soruyordu;/ zavallı kadının tombul vücudu, heyecandan/ tir tir/ titriyor/ ve/ alnında/ iri iri ter taneleri/ peydah oluyordu./ Servet Bey, hikâyeyi/ sonuna kadar/ kemal-i metanetle/ dinledi./ Sonra, iki ellerini/ pantolonun ceplerine/ soktu/ ve/ omuzlarını kaldırarak/ dedi ki:/

“Pekâlâ, öyleyse evlensinler;/ bundan basit ne/ olabilir!”/

Madam Kronski/ acı bir tebessümle/ güldü:/

“Meselenin düğümü işte burada: Evlenmek istemiyorlar,”/ dedi./

Servet Bey/ kulaklarına inanamıyordu;/ bir karısının, bir Madam Kronski'nin yüzüne/ baktı;/ birkaç defa/ üst üste/ şu cümleyi/ tekrar etti:/

“Sevişiyorlar;/ evlenmek istemiyorlar!../ Sevişiyorlar;/ evlenmek istemiyorlar!../”/

Sekine Hanım, ağlamaya başladı./ İki hıçkırık arasında bir kere:/

“Bari babam duymasa... Aman o duymasın, mutlaka bir yerine iner,”/ diyordu./

1.Madam Kronski, bu mukaddemeden sonra, gayet samimi bir hasbıhal sesiyle, bir senelik macerayı/ baştan nihayete kadar/ hikâyeye etti.

hikâyeye (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

baştan nihayete (i) / kadar (çe): edat grubu

baştan (i) / nihayete (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli iki taşıyan kısaltma grubu)

bir senelik (s) / macera (i): sıfat tamlaması

bir (s) / senelik (i): sıfat tamlaması

gayet samimi (s) / bir hasbıhal sesi (tn): sıfat tamlaması

bir (s) / hasbıhal sesi (i): sıfat tamlaması

hasbıhal (ty) / sesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

gayet (s) / samimi (i): sıfat tamlaması

bu mukaddemeden (i) / sonra (çe): edat grubu

bu (s) / mukaddeme (i): sıfat tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

2.Pek iyi Fransızca anlamayan Sekine Hanım, ikide bir zevcine sokulup, “Ne söyledi? Nasıl olmuş? Ne söyledi?” diye/ soruyordu;/ zavallı kadının

tombul vücudu,/ heyecandan/ tir tir/ titriyor/ ve/ alnında/ iri iri ter taneleri/ peydah oluyordu.

“Ne söyledi? Nasıl olmuş? Ne söyledi?” (i) / diye (çe): edat grubu

“Ne/ söyledi?/ Nasıl/ olmuş?/ Ne/ söyledi?” (cümle)

ikide bir (z) / zevcine (yt) / sokulup (y): zarf-fiil grubu

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

pek iyi Fransızca anlamayan (s) / Sekine Hanım (i): sıfat tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

pek iyi (z) / Fransızca (bsn) / anlamayan (y): sıfat-fiil grubu

pek (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

tir (i) / tir (i): tekrar grubu

zavallı kadının (ty) / tombul vücudu (tn): belirtili isim tamlaması

tombul (s) / vücut (i): sıfat tamlaması

zavallı (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

peydah (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

iri iri (s) / ter taneleri (i): sıfat tamlaması

ter (ty) / taneleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

iri (i) / iri (i): tekrar grubu

3.Servet Bey,/ hikâyeyi/ sonuna kadar/ kemal-i metanetle/ dinledi.

sonuna (i) / kadar (çe): edat grubu

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

4.Sonra,/ iki ellerini/ pantolonun ceplerine/ soktu/ ve/ omuzlarını kaldırarak/ dedi ki:

pantolonun (ty) / cepleri (tn): belirtili isim tamlaması

iki (s) / eller (i): sıfat tamlaması

omuzlarını (bln) / kaldırarak (y): zarf-fiil grubu

5.Pekâlâ,/ öyleyse/ evlensinler;/ bundan basit ne/ olabilir!

ola (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bundan basit (s) / ne (i): sıfat tamlaması

bundan (i) / basit (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

6.Madam Kronski/ acı bir tebessümle/ güldü:

acı (s) / bir tebessüm (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tebessüm (i): sıfat tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

7.“Meselenin düğümü işte burada: Evlenmek istemiyorlar,”/ dedi.

“Meselenin düğümü/ işte/ burada:/ Evlenmek istemiyorlar,” (cümle)

meselenin (ty) / düğümü (tn): belirtili isim tamlaması

evlenmek (i) / isteme- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

8.Servet Bey/ kulaklarına inanamıyordu;/ bir karısının, bir Madam Kronski'nin yüzüne/ baktı;/ birkaç defa/ üst üste/ şu cümleyi/ tekrar etti:

kulaklarına (i) / inanama- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

bir karısının, bir Madam Kronski'nin (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

bir (be) / karısı (i) / bir (be) / Madam Kronski (i): bağlama grubu

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

tekrar (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

şu (s) / cümle (i): sıfat tamlaması

üst (i) / üste (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

birkaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

9.Sevişiyorlar;/ evlenmek istemiyorlar!../ Sevişiyorlar;/ evlenmek istemiyorlar!..

evlenmek (i) / isteme- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

evlenmek (i) / isteme- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

10.Sekine Hanım,/ ağlamaya başladı.

ağlamaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

11.İki hıçkırık arasında bir kere:/ “Bari babam duymasa... Aman o duymasın, mutlaka bir yerine iner,”/ diyordu.

*“Bari/ babam/ duymasa.../ Aman/ o/ duymasın,/ mutlaka/ bir yerine/ iner,”
(cümle)*

bir (s) / yer (i): sıfat tamlaması

iki hıçkırık arasında (i) / bir kere (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

bir (s) / kere (i): sıfat tamlaması

iki hıçkırık (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

iki (s) / hıçkırık (i): sıfat tamlaması

Servet Bey,/ karışık işleri, müşkülath anları, hele heyecanlı, facialı şeyleri/ hiç/ sevmezdi:/ Ruhu/ vücudundan daha tembeldi./ Onun içindir ki,/ ne vakit başı sıkıya gelse,/ etrafındakilerden imdat istemek,/ başkalarının gayret ve muavenetine sığınmak,/ huyunun en şayan-ı dikkat hususiyetlerinden biriydi./ Bir zorluk önünde yalnız başına kaldığı vakit,/ fazla düşünmekten, fazla sıkılmaktan kurtulmak için,/ daima/ çarelerin ilk hatıra gelenine,/ tedbirlerin en basitine, en acelesine/ müracaat ederdi;/ yani/ hiçbir şeyi/ halletmez,/ fakat/ başından

savardı./ Bunun içindir ki,/ karısı Sekine Hanım: “Aman, babam duymasın!” diye ağlamaya başlar başlamaz,/ adeta/ öfkeleni:/

“Amma da yaptınız, hanım!”/ dedi./ “Bu işi/ babandan/ nasıl/ saklayabiliriz?/ Bugünkü günde/ ailenin reisi dir,/ meseleyi halletmek/ bizden ziyade/ ona/ düşer.”/

1.Servet Bey,/ karışık işleri, müşkülath anları, hele heyecanlı, facialı şeyleri/ hiç/ sevmezdi:

karışık işler (i) / müşkülath anlar (i) / hele (be) / heyecanlı, facialı şeyler (i): bağlama grubu

heyecanlı (s) / facialı (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

müşkülath (s) / anlar (i): sıfat tamlaması

karışık (s) / işler (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Ruhu/ vücudundan daha tembeldi.

vücudundan (i) / daha tembeldi (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha (s) / tembeldi (i): sıfat tamlaması

3.Onun içindir ki,/ ne vakit başı sıkıya gelse,/ etrafındakilerden imdat istemek,/ başkalarının gayret ve muavenetine sığınmak,/ huyunun en şayan-ı dikkat hususiyetlerinden biriydi.

huyunun en şayan-ı dikkat hususiyetlerinden (s) / biri (i): sıfat tamlaması

huyunun (ty) / en şayan-ı dikkat hususiyetleri (tn): belirtili isim tamlaması

en şayan-ı dikkat (s) / hususiyetler (i): sıfat tamlaması

en (s) / şayan-ı dikkat (i): sıfat tamlaması

başkalarının gayret ve muavenetine (yt) / sığınmak (y): isim-fiil grubu

başkalarının (ty) / gayret ve muaveneti (tn): belirtili isim tamlaması

gayret (i) / ve (be) / muavenet (i): bağlama grubu

etrafındakilerden (yt) / imdat (bsn) / istemek (y): isim-fiil grubu

ne vakit (z) / başı sıkıya gelse (y): zarf-fiil grubu

başı (i) / sıkıya (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ne (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

onun (i) / için (çe): edat grubu

4.Bir zorluk önünde yalnız başına kaldığı vakit,/ fazla düşünmekten, fazla sıkılmaktan kurtulmak için,/ daima/ çarelerin ilk hatıra gelenine,/ tedbirlerin en basitine, en acelesine/ müracaat ederdi;/ yani/ hiçbir şeyi/ halletmez,/ fakat/ başından savardı.

müracaat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

tedbirlerin (ty) / en basiti (tn) / en acelesi (tn): belirtili isim tamlaması

en (s) / acele (i): sıfat tamlaması
en (s) / basit (i): sıfat tamlaması
çarelerin (ty) / ilk hatıra geleni (tn): belirtili isim tamlaması
ilk (z) / hatıra gelen (y): sıfat-fiil grubu
hatıra (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
fazla düşünmekten, fazla sıkılmaktan kurtulmak (i) / için (çe): edat grubu
fazla düşünmekten (yt) / fazla sıkılmaktan (yt) / kurtulmak (y): isim-fiil grubu
fazla (z) / sıkılmak (y): isim-fiil grubu
fazla (z) / düşünmek (y): isim-fiil grubu
bir zorluk önünde yalnız başına kaldığı (s) / vakit (i): sıfat tamlaması
bir zorluk önünde (z) / yalnız başına kaldığı (y): sıfat-fiil grubu
yalnız başına (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
yalnız (s) / baş (i): sıfat tamlaması
bir zorluk (i) / önünde (çe): edat grubu
bir (s) / zorluk (i): sıfat tamlaması
hall (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması
başından (i) / sav- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

5. Bunun içindir ki,/ karısı Sekine Hanım: “Aman, babam duymasın!” diye ağlamaya başlar başlamaz,/ adeta/ öfkeleni:

karısı Sekine Hanım (ö) / “Aman, babam duymasın!” diye (z) / ağlamaya başlar başlamaz (y): zarf-fiil grubu
ağlamaya (i) / başlar başlamaz (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
başlar (i) / başlamaz (i): tekrar grubu
“Aman, babam duymasın!” (i) / diye (çe): edat grubu
“Aman,/ babam/ duymasın!” (cümle)
karısı (s) / Sekine Hanım (i): sıfat tamlaması
Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu
bunun (i) / için (çe): edat grubu

6. “Amma da yaptınız, hanım!”/ dedi.

“Amma da/ yaptınız,/ hanım!” (cümle)

7. Bu işi/ babandan/ nasıl/ saklayabiliriz?

saklaya (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
bu (s) / iş (i): sıfat tamlaması

8.Bugünkü günde/ ailenin reisi dir,/ meseleyi halletmek/ bizden ziyade/ ona/ düşer.

ailenin (ty) / reisi (tn): belirtili isim tamlaması

bugünkü (s) / gün (i): sıfat tamlaması

bizden (i) / ziyade (çe): edat grubu

meseleyi (bln) / halletmek (y): isim-fiil grubu

hall (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Ve/ o akşam/ Naim Efendi,/ her şeye/ vakıf oldu./ Bu ihtiyar adam,/ hayatında/ üç facialı an/ biliyordu;/ bunlardan biri,/ annesinin,/ diğeri/ karısının öldüğü gündü,/ üçüncüsü de,/ çoktan beri öğrenmekten korktuğu bu müthiş hakikate erdiği gün oldu./ Vakıa/ ne fazla bir teessür, ne de fazla bir keder/ gösterdi./ Fakat,/ kendi tabiri üzere,/ dünya başına yıkılmış/ zannetti./ Kızı Sekine Hanım 'a/ dedi ki:/

“Allah canımı alsaydı da,/ bugünü/ görmeseydim;/ bu felaketi/ işitmeseydim!..”/

1.Ve/ o akşam/ Naim Efendi,/ her şeye/ vakıf oldu.

vakıf (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

o (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

2.Bu ihtiyar adam,/ hayatında/ üç facialı an/ biliyordu;/ bunlardan biri,/ annesinin,/ diğeri/ karısının öldüğü gündü,/ üçüncüsü de,/ çoktan beri öğrenmekten korktuğu bu müthiş hakikate erdiği gün oldu.

üç (s) / facialı an (i): sıfat tamlaması

facialı (s) / an (i): sıfat tamlaması

bu (s) / ihtiyar adam (i): sıfat tamlaması

ihtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

karısının öldüğü (s) / gün (i): sıfat tamlaması

karısının (ty) / öldüğü (tn): belirtili isim tamlaması

(bunlardan) (s) / diğeri (i): sıfat tamlaması

annesinin (öldüğü) (s) / (gün) (i): sıfat tamlaması

annesinin (ty) / öldüğü (tn): belirtili isim tamlaması

bunlardan (s) / biri (i): sıfat tamlaması

çoktan beri öğrenmekten korktuğu bu müthiş hakikate erdiği gün (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

çoktan beri öğrenmekten korktuğu bu müthiş hakikate erdiği (s) / gün (i): sıfat tamlaması

çoktan beri öğrenmekten korktuğu bu müthiş hakikate (yt) / erdiği (y): sıfat-fiil grubu

çoktan beri öğrenmekten korktuğu (s) / bu müthiş hakikat (i): sıfat tamlaması

bu (s) / müthiş hakikat (i): sıfat tamlaması

müthiş (s) / hakikat (i): sıfat tamlaması

çoktan beri (z) / öğrenmekten (yt) / korktuğu (y): sıfat-fiil grubu

çoktan (i) / beri (çe): edat grubu

3.Vakıa/ ne fazla bir teessür, ne de fazla bir keder/ gösterdi.

ne (be) / fazla bir teessür (i) / ne de (be) / fazla bir keder (i): bağlama grubu

fazla (s) / bir keder (i): sıfat tamlaması

bir (s) / keder (i): sıfat tamlaması

fazla (s) / bir teessür (i): sıfat tamlaması

bir (s) / teessür (i): sıfat tamlaması

4.Fakat,/ kendi tabiri üzere,/ dünya başına yıkılmış/ zannetti.

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

dünya (i) / başına (i) / yıkıl- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kendi tabiri (i) / üzere (çe): edat grubu

kendi (s) / tabiri (i): sıfat tamlaması

5.Kızı Sekine Hanım'a/ dedi ki:

kızı (s) / Sekine Hanım (i): sıfat tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

6.Allah canımı alsaydı da,/ bugünü/ görmeseydim;/ bu felaketi/ işitmeseydim!..

Allah (ö) / canımı alsaydı (y): zarf-fiil grubu

canımı (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / felaket (i): sıfat tamlaması

İşte,/ teessürünü/ yalnız/ bu sözle/ gösterdi./ Bunu müteakip,/ derin bir sükuna daldı/ ve/ o gece, sabaha kadar neler çektiğini/ kimseler/ bilmedi./ Fakat,/ sabahleyin/ kızı/ odasına girdiği vakit,/ onu/ on sene daha ihtiyarlamış/ buldu./ Hâlâ/ nasıl/ nefes alıyor,/ nasıl/ konuşuyor,/ nasıl/ kımıldayabiliyor,/ şaşılırdı./ Gözlerinde/ bir damla fer/ kalmamıştı;/ boynu/ bir küçük çocuk bileği kadar ince ve narindi./ Öyle ki,/ bu incecik boynun üstünde, başını güç bela tutabiliyor gibiydi./ Yanaklarının ve göz çanaklarının harikulâde çukurları da/ başını/ tamamıyla/ bir iskelet kafasına/ çevirmişti./ Oturduğu yerde/ iki kattı./ Kızı yanına gelir gelmez/ doğruldu./ Elleri/ kansızlıktan ve zayıflıktan/ adeta/ şeffaftı./ Sekine Hanım:./

“Hasta mısınız?”/ dedi./

“Hayır,/ hamdolsun/ bir şeyim/ yok./ Hattâ/ biraz sonra dışarıya çıkmayı/ düşünüyorum.”/

“Bu halde/ nereye/ gideceksiniz?”/

“Bugün/ mutlaka/ Kasım Paşa’yı/ görmeliyim,/ mutlaka.”/

1.İşte,/ teessürünü/ yalnız/ bu sözle/ gösterdi.

bu (s) / söz (i): sıfat tamlaması

2.Bunu müteakip,/ derin bir sükuna daldı/ ve/ o gece, sabaha kadar neler çektiğini/ kimseler/ bilmedi.

derin bir sükuna (i) / dal- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

derin (s) / bir sükun (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sükun (i): sıfat tamlaması

bunu (i) / müteakip (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

o gece (z) / sabaha kadar (z) / neler (bsn) / çektiği (y): sıfat-fiil grubu

sabaha (i) / kadar (çe): edat grubu

o (s) / gece (i): sıfat tamlaması

3.Fakat,/ sabahleyin/ kızı/ odasına girdiği vakit,/ onu/ on sene daha ihtiyarlamış/ buldu.

on sene (z) / daha (z) / ihtiyarlamış (y): sıfat-fiil grubu

on (s) / sene (i): sıfat tamlaması

odasına girdiği (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

odasına (yt) / girdiği (y): sıfat-fiil grubu

4.Hâlâ/ nasıl/ nefes alıyor,/ nasıl/ konuşuyor,/ nasıl/ kımıldayabiliyor,/ şaşılırdı.

nefes (i) / al- (yf): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kımıldaya (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

5.Gözlerinde/ bir damla fer/ kalmamıştı;/ boynu/ bir küçük çocuk bileği kadar ince ve narindi.

bir damla (s) / fer (i): sıfat tamlaması

bir (s) / damla (i): sıfat tamlaması

bir küçük çocuk bileği kadar (s) / ince ve narin (i): sıfat tamlaması

ince (i) / ve (be) / narin (i): bağlama grubu

bir küçük çocuk bileği (i) / kadar (çe): edat grubu

bir (s) / küçük çocuk bileği (i): sıfat tamlaması

küçük çocuk (ty) / bileği (tn): belirtisiz isim tamlaması

küçük (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

6.Öyle ki,/ bu incecik boynun üstünde, başını güç bela tutabiliyor gibiydi.

bu incecik boynun üstünde, başını güç bela tutabiliyor (i) / gibi (çe): edat grubu

bu incecik boynun üstünde/ başını/ güç bela/ tutabiliyor (cümle)

tuta (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

güç (i) / bela (i): tekrar grubu

bu incecik boynun (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / incecik boyun (i): sıfat tamlaması

incecik (s) / boyun (i): sıfat tamlaması

7.Yanaklarının ve göz çanaklarının harikulâde çukurları da/ başını/ tamamıyla/ bir iskelet kafasına/ çevirmişti.

bir (s) / iskelet kafası (i): sıfat tamlaması

iskelet (ty) / kafası (tn): belirtisiz isim tamlaması

yanaklarının ve göz çanaklarının (ty) / harikulâde çukurları (tn): belirtili isim tamlaması

harikulâde (s) / çukurlar (i): sıfat tamlaması

yanakları (i) / ve (be) / göz çanakları (i): bağlama grubu

göz (ty) / çanakları (tn): belirtisiz isim tamlaması

8.Oturduğu yerde/ iki kattı.

iki (s) / kat (i): sıfat tamlaması

oturduğu (s) / yer (i): sıfat tamlaması

9.Kızı yanına gelir gelmez/ doğruldu.

kızı (ö) / yanına (yt) / gelir gelmez (y): zarf-fiil grubu

gelir (i) / gelmez (i): tekrar grubu

10.Elleri/ kansızlıktan ve zayıflıktan/ adeta/ şeffaftı.

kansızlık (i) / ve (be) / zayıflık (i): bağlama grubu

11.Sekine Hanım:/ “Hasta mısınız?”/ dedi.

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

12.Hayır,/ hamdolsun/ bir şeyim/ yok.

hamd (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / şeyim (i): sıfat tamlaması

13.Hattâ/ biraz sonra dışarıya çıkmayı/ düşünüyorum.

biraz sonra (z) / dışarıya (yt) / çıkma (y): isim-fiil grubu

biraz (s) / sonra (i): sıfat tamlaması

14.Bu halde/ nereye/ gideceksiniz?

bu (s) / halde (i): sıfat tamlaması

15.Bugün/ mutlaka/ Kasım Paşa'yı/ görmeliyim,/ mutlaka.

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

Gerçi,/ damadı Servet Bey,/ meseleyi doğrudan doğruya Faik Bey' e açmak ve annesi vasıtasıyla Seniha'nın fikrini yoklamak taraftarıydı./ Fakat/ Naim Efendi/ bir türlü/ kendinde/ bu cesareti/ bulamadı./ Esasen/ bu kadar mühim bir aile davasının, bu kadar nazik bir namus ve haysiyet meselesinin kendi kendilerini idareden aciz iki çocuğun konuşmalarıyla halledilebileceğine/ ihtimal veremiyordu./ "Onlara ne sorabilirsiniz? Ne söyleyebilirsiniz? Bu iş temizlenmeden yüz yüze nasıl gelebiliriz?" / diyordu;/ bu,/ kendisi için/ bir büyük düşüklük/ ve/ onlar için/ bir acıklı utanç olmaz mı?/ Bütün gece düşünüp taşındıktan sonra,/ nihayet/ en iyi tedbiri/ Faik Bey'in babası Kasım Paşa'ya gitmekte/ bulmuştu./ Vakıa/ kendisi, kızın tarafından olmak dolayısıyla/ bunda da/ nefesine ağır gelen pek çok şeyler/ buluyordu./ Esasen,/ Kasım Paşa'ya/ ne hürmeti, ne de muhabbeti/ vardı;/ bu adam/ öteden beri kabalığı, kibir ve nahvetiyle tanınmış kimselerdendi./

1.Gerçi,/ damadı Servet Bey,/ meseleyi doğrudan doğruya Faik Bey' e açmak ve annesi vasıtasıyla Seniha'nın fikrini yoklamak taraftarıydı.

meseleyi doğrudan doğruya Faik Bey' e açmak ve annesi vasıtasıyla Seniha'nın fikrini yoklamak (ty) / taraftarı (tn): belirtisiz isim tamlaması

meseleyi doğrudan doğruya Faik Bey' e açmak (i) / ve (be) / annesi vasıtasıyla Seniha'nın fikrini yoklamak (i): bağlama grubu

annesi vasıtasıyla (z) / Seniha'nın fikrini (bln) / yoklamak (y): isim-fiil grubu

Seniha'nın (ty) / fikri (tn): belirtili isim tamlaması

annesi (i) / vasıtasıyla (çe): edat grubu

meseleyi (bln) / doğrudan doğruya (z) / Faik Bey' e (yt) / açmak (y): isim-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

doğrudan (i) / doğruya (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

damadı (s) / Servet Bey (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Fakat/ Naim Efendi/ bir türlü/ kendinde/ bu cesareti/ bulamadı.

bu (s) / cesaret (i): sıfat tamlaması

bir (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

3.Esasen/ bu kadar mühim bir aile davasının, bu kadar nazik bir namus ve haysiyet meselesinin kendi kendilerini idareden aciz iki çocuğun konuşmalarıyla halledilebileceğine/ ihtimal veremiyordu.

ihtimal (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu kadar mühim bir aile davasının (ty) / bu kadar nazik bir namus ve haysiyet meselesinin (ty) / kendi kendilerini idareden aciz iki çocuğun konuşmalarıyla halledilebileceği (tn): belirtili isim tamlaması

kendi kendilerini idareden aciz iki çocuğun konuşmalarıyla (z) / halledilebileceği (y): sıfat-fiil grubu

halledile (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

hall (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendi kendilerini idareden aciz iki çocuğun (ty) / konuşmaları (tn): belirtili isim tamlaması

kendi kendilerini idareden aciz (s) / iki çocuk (i): sıfat tamlaması

iki (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

kendi kendilerini idareden (i) / aciz (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

kendi kendilerini (i) / idare (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

kendi (s) / kendileri (i): sıfat tamlaması

bu kadar nazik (s) / bir namus ve haysiyet meselesi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / namus ve haysiyet meselesi (i): sıfat tamlaması

namus ve haysiyet (ty) / meselesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

namus (i) / ve (be) / haysiyet (i): bağlama grubu

bu kadar (s) / nazik (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

bu kadar mühim (s) / bir aile davası (i): sıfat tamlaması

bir (s) / aile davası (i): sıfat tamlaması

aile (ty) / davası (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu kadar (s) / mühim (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

4.“Onlara ne sorabilirsiniz? Ne söyleyebilirsiniz? Bu iş temizlenmeden yüz yüze nasıl gelebiliriz?”/ diyordu;/ bu,/ kendisi için/ bir büyük düşüklük/ ve/ onlar için/ bir acıklı utanç olmaz mı?

“Onlara/ ne/ sorabilirsiniz?/ Ne/ söyleyebilirsiniz?/ Bu iş temizlenmeden/ yüz yüze/ nasıl/ gelebiliriz?” (cümle)

sora (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

söyleye (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

yüz yüze gele (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

yüz yüze (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yüz (i) / yüze (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bu iş (ö) / temizlenmeden (y): zarf-fiil grubu

bu (s) / iş (i): sıfat tamlaması

bir acıklı utanç (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / acıklı utanç (i): sıfat tamlaması

acıklı (s) / utanç (i): sıfat tamlaması

onlar (i) / için (çe): edat grubu

bir büyük düşüklük (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / büyük düşüklük (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / düşüklük (i): sıfat tamlaması

kendisi (i) / için (çe): edat grubu

5.Bütün gece düşünüp taşındıktan sonra,/ nihayet/ en iyi tedbiri/ Faik Bey'in babası Kasım Paşa'ya gitmekte/ bulmuştu.

Faik Bey'in babası Kasım Paşa'ya (yt) / gitmek (y): isim-fiil grubu

Faik Bey'in babası (s) / Kasım Paşa (i): sıfat tamlaması

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

Faik Bey'in (ty) / babası (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

en iyi (s) / tedbir (i): sıfat tamlaması

en (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

bütün gece düşünüp taşındıktan (i) / sonra (çe): edat grubu

bütün gece (z) / düşünüp taşındıktan (y): zarf-fiil grubu

düşünüp (f) / taşın- (f): tekrar grubu

bütün (s) / gece (i): sıfat tamlaması

6.Vakıa/ kendisi, kızın tarafından olmak dolayısıyla/ bunda da/ nefesine ağır gelen pek çok şeyler/ buluyordu.

nefsine ağır gelen (s) / pek çok şeyler (i): sıfat tamlaması

pek çok (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

pek (s) / çok (i): sıfat tamlaması

nefsine (yt) / ağır gelen (y): sıfat-fiil grubu

ağır (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kendisi, kızın tarafından olmak (i) / dolayısıyla (çe): edat grubu

kendisi (ö) / kızın tarafından olmak (y): isim-fiil grubu

kızın tarafından (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kızın (ty) / tarafı (tn): belirtili isim tamlaması

7.Esasen,/ Kasım Paşa'ya/ ne hürmeti, ne de muhabbeti/ vardı;/ bu adam/ öteden beri kabalığı, kibir ve nahvetiyle tanınmış kimselerdendi.

ne (be) / hürmet (i) / ne de (be) / muhabbet (i): bağlama grubu

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

öteden beri kabalığı, kibir ve nahvetiyle tanınmış (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

öteden beri (z) / kabalığı, kibir ve nahvetiyle (z) / tanınmış (y): sıfat-fiil grubu

kabalığı (i) / kibir ve nahveti (i) / ile (çe): edat grubu

kibir (i) / ve (be) / nahvet (i): bağlama grubu

öteden (i) / beri (çe): edat grubu

bu (s) / adam (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi,/ o gün öğleden sonra bir arabanın içinde Faik Bey'in babasının evine doğru yol alırken,/ idama giden bir mahkum gibi/ kendini/ manen bitmiş,/ boşaltılmış/ hissediyordu;/ kendi kendine,/ "Yarab! Ne olur, şimdi bir kazaya uğrasam da, mahvolup gitsem!" / diyordu./

1.Naim Efendi,/ o gün öğleden sonra bir arabanın içinde Faik Bey'in babasının evine doğru yol alırken,/ idama giden bir mahkum gibi/ kendini/ manen bitmiş,/ boşaltılmış/ hissediyordu;/ kendi kendine,/ "Yarab! Ne olur, şimdi bir kazaya uğrasam da, mahvolup gitsem!" / diyordu./

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

manen (z) / bitmiş (y): sıfat-fiil grubu

idama giden bir mahkum (i) / gibi (çe): edat grubu

idama giden (s) / bir mahkum (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mahkum (i): sıfat tamlaması

idama (yt) / giden (y): sıfat-fiil grubu

o gün (z) / öğleden sonra (z) / bir arabanın içinde (yt) / Faik Bey'in babasının evine doğru (z) / yol alırken (y): zarf-fiil grubu

yol (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Faik Bey'in babasının evine (i) / doğru (çe): edat grubu

Faik Bey'in babasının (ty) / evi (tn): belirtili isim tamlaması

Faik Bey'in (ty / babası (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

bir arabanın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / araba (i): sıfat tamlaması

öğleden (i) / sonra (çe): edat grubu

o (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

"Yarab! Ne olur,/ şimdi bir kazaya uğrasam da,/ mahvolup gitsem!" (cümle)

mahvolup (f) / git- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

mahv (f) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

şimdi (z) / bir kazaya uğrasam (y): zarf-fiil grubu

bir kazaya (i) / uğra- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / kaza (i): sıfat tamlaması

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

İşte/ Naim Efendi,/ Kasım Paşa'nın önüne/ böyle bir bozgun ruhuyle/ çıktı./ İkisi de/ çok zamandan beri/ birbirlerini/ görmemişlerdi./ Sabık sefir: /

"Vay efendim buyursunlar, buyursunlar, sizi böyle hangi rüzgâr attı?" / diyordu./

Naim Efendi: /

"Fena bir rüzgâr, çok fena bir rüzgâr!" / dedi./ Kasım Paşa/ gülüyor: /

"Fena rüzgâr? Katiyen, katiyen!.. Benim için hayli zamandır bundan daha iyi bir rüzgâr esmedi," / diyordu./

Halbuki/ ihtiyar kurt,/ bu beklenilmeyen ziyaretin sebebini/ için için/ derhal/ keşfetmişti./ Zira,/ herkes gibi/ Kasım Paşa da/ öteden beri/ kendi oğluyla Naim Efendi'nin torunu arasında geçen şeylere vâkıfı;/ hattâ/ birkaç kere/ Faik'e/ yarı ciddi yarı alay tarzıyla/ demişti ki: /

"Oğlum,/ gözünü aç;/ çocukluğun lüzumu/ yok;/ bir kaza çıkarırsın,/ pişman olursun! / Üzerinde/ beş paralık/ kalır./ Sende/ yok,/ onda/ yok,/ sonra/ ne yaparsınız?" /

1.İşte/ Naim Efendi,/ Kasım Paşa'nın önüne/ böyle bir bozgun ruhuyle/ çıktı.

böyle (s) / bir bozgun ruhu (i): sıfat tamlaması

bir (s) / bozgun ruhu (i): sıfat tamlaması

bozgun (ty) / ruhu (tn): belirtisiz isim tamlaması

Kasım Paşa'nın (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.İkisi de/ çok zamandan beri/ birbirlerini/ görmemişlerdi.

çok zamandan (i) / beri (çe): edat grubu

çok (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

3.Sabık sefir: / "Vay efendim buyursunlar, buyursunlar, sizi böyle hangi rüzgâr attı?" / diyordu.

"Vay/ efendim/ buyursunlar,/ buyursunlar,/ sizi/ böyle/ hangi rüzgâr/ attı?" (cümle)

hangi (s) / rüzgâr (i): sıfat tamlaması

sabık (s) / sefir (i): sıfat tamlaması

4.Naim Efendi:/ “Fena bir rüzgâr, çok fena bir rüzgâr!”/ dedi.

“Fena bir rüzgâr,/ çok fena bir rüzgâr!” (cümle)

fena (s) / bir rüzgâr (i): sıfat tamlaması

bir (s) / rüzgâr (i): sıfat tamlaması

çok fena (s) / bir rüzgâr (i): sıfat tamlaması

bir (s) / rüzgâr (i): sıfat tamlaması

çok (s) / fena (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

5.Kasım Paşa/ gülüyor:/ “Fena rüzgâr? Katiyen, katiyen!.. Benim için hayli zamandır bundan daha iyi bir rüzgâr esmedi,”/ diyordu.

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

“Fena rüzgâr?/ Katiyen,/ katiyen!../ Benim için/ hayli zamandır/ bundan daha iyi bir rüzgâr/ esmedi,” (cümle)

fena (s) / rüzgâr (i): sıfat tamlaması

bundan daha iyi (s) / bir rüzgâr (i): sıfat tamlaması

bir (s) / rüzgâr (i): sıfat tamlaması

bundan (i) / daha iyi (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

hayli (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

benim (i) / için (çe): edat grubu

6.Halbuki/ ihtiyar kurt,/ bu beklenilmeyen ziyaretin sebebini/ için için/ derhal/ keşfetmişti.

keşf (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

için (i) / için (i): tekrar grubu

bu beklenilmeyen ziyaretin (ty) / sebebini (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / beklenilmeyen ziyaret (i): sıfat tamlaması

beklenilmeyen (s) / ziyaret (i): sıfat tamlaması

ihtiyar (s) / kurt (i): sıfat tamlaması

7.Zira,/ herkes gibi/ Kasım Paşa da/ öteden beri/ kendi oğluyla Naim Efendi'nin torunu arasında geçen şeylere vâkıfı;/ hattâ/ birkaç kere/ Faik'e/ yarı ciddi yarı alay tarzıyla/ demişti ki:/

kendi oğluyla Naim Efendi'nin torunu arasında geçen şeylere (i) / vâkıf (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

kendi oğluyla Naim Efendi'nin torunu arasında geçen (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

kendi oğluyla Naim Efendi'nin torunu arasında (yt) / geçen (y): sıfat-fiil grubu

kendi oğluyla Naim Efendi'nin torunu (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

kendi oğlu (i) / ile (be) / Naim Efendi'nin torunu (i): bağlama grubu

Naim Efendi'nin (ty) / torunu (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

kendi (s) / oğlu (i): sıfat tamlaması

öteden (i) / beri (çe): edat grubu

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

herkes (i) / gibi (çe): edat grubu

yarı ciddi (s) / yarı alay (s) / tarz (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / alay (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / ciddi (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / kere (i): sıfat tamlaması

8.Oğlum,/ gözünü aç;/ çocukluğun lüzumu/ yok;/ bir kaza çıkarırsın,/ pişman olursun!

gözünü (i) / aç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

çocukluğun (ty) / lüzumu (tn): belirtili isim tamlaması

bir kaza (i) / çıkar- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / kaza (i): sıfat tamlaması

pişman (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

9.Üzerinde/ beş paralık/ kalır./ Sende/ yok,/ onda/ yok,/ sonra/ ne yaparsınız?

üzerinde (i) / kal- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

beş (s) / paralık (i): sıfat tamlaması

ne (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Bunun içindir ki,/ ona Naim Efendi'nin geldiğini haber verdikleri zaman/ kendi kendine:/ "Hah! İşte korktuğum başıma geldi; mutlak bizim mahdum beyin desti izdivacını talep edecek!" / demişti./ Kasım Paşa,/ çok rint ve hoşgû geçinir bir adamdı./ Bütün terbiye, ahlâk eksikliklerini/ birtakım babayani tavırlarla/ örtmeye çalışır,/ en fena şeyleri/ hoş görür/ ve/ iyilere karşı/ birden/ kıvrılırdı./ Hiç sevmediği kimselerden biri de/ Naim Efendi'ydi;/ zira,/ bu vekarlı, dürüst ve kibar adam,/ onun taban tabana zıddı bir şahsiyeti./ Bunula beraber,/ ikisi de/ gayet dostça/ selâmlaştılar./ Kasım Paşa,/ ikide bir:/

"vallahi efendim, müşerref olduk, müşerref olduk, ne iyi ettiniz de teşrif buyurdunuz ..." tarzında basmakalıp birtakım lakırdılar/ söylüyordu./ Naim Efendi ise,/ bir türlü/ söze nereden başlayacağını/ bilmiyordu./ Kasım Paşa ile yüz yüze gelir gelmez,/ dün geceden beri hazırladığı cümlelerin hepsi/ birer birer/ hatırandan çıkmıştı./ Konuşma/ uzun bir müddet,/ havai ve umumi mevzular üzerinde/ dolaştı./ Kasım Paşa'nın birçok siyasi kinleri/ vardı./ Devrin ricaline/ ağz dolusu/ sövüyordu./

"Başımı alıp gideceğim," / diyordu./ "Burası/ oturulur yer değil;/ birtakım eşkiya elinde kaldık./ Trablusgarp hâdisesine/ ne/ dersiniz?" /

1.Bunun içindir ki,/ ona Naim Efendi'nin geldiğini haber verdikleri zaman/ kendi kendine:/ “Hah! İşte korktuğum başıma geldi; mutlak bizim mahdum beyin desti izdivacını talep edecek!”/ demişti.

“Hah!/ İşte/ korktuğum başıma geldi;/ mutlak/ bizim mahdum beyin desti izdivacını/ talep edecek!” (cümle)

korktuğum (i) / başıma (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

talep (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bizim mahdum beyin (ty) / desti izdivacı (tn): belirtili isim tamlaması

bizim (s) / mahdum bey (i): sıfat tamlaması

mahdum (i) / bey (u): unvan grubu

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

ona Naim Efendi'nin geldiğini haber verdikleri (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

ona (yt) / Naim Efendi'nin geldiğini (bln) / haber verdikleri (y): sıfat-fiil grubu

haber (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Naim Efendi'nin (ty) / geldiği (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

bunun (i) / için (çe): edat grubu

2.Kasım Paşa,/ çok rint ve hoşgû geçinir bir adamdı.

çok rint ve hoşgû geçinir (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

çok (z) / rint ve hoşgû geçinir (y): sıfat-fiil grubu

rint ve hoşgû (i) / geçin- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

rint (i) / ve (be) / hoşgû (i): bağlama grubu

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

3.Bütün terbiye, ahlâk eksikliklerini/ birtakım babayani tavırlarla/ örtmeye çalışır,/ en fena şeyleri/ hoş görür/ ve/ iyilere karşı/ birden/ kıvrılırdı.

örtmeye (i) / çalış- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

birtakım (s) / babayani tavırlar (i): sıfat tamlaması

babayani (s) / tavırlar (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / terbiye, ahlâk eksiklikleri (i): sıfat tamlaması

terbiye (ty) / ahlâk (ty) / eksiklikleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

hoş (i) / gör- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

en fena (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

en (s) / fena (i): sıfat tamlaması

iyilere (i) / karşı (çe): edat grubu

4.Hiç sevmediği kimselerden biri de/ Naim Efendi'ydi;/ zira,/ bu vekarlı, dürüst ve kibar adam,/ onun taban tabana zıddı bir şahsiyetti.

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

hiç sevmediği kimselerden (s) / biri (i): sıfat tamlaması

hiç sevmediği (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

hiç (z) / sevmediği (y): sıfat-fiil grubu

onun taban tabana zıddı (s) / bir şahsiyet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şahsiyet (i): sıfat tamlaması

onun (ty) / taban tabana zıddı (tn): belirtili isim tamlaması

taban tabana (s) / zıt (i): sıfat tamlaması

taban (i) / tabana (i): kısaltma grubu (ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bu (s) / vekarlı, dürüst ve kibar adam (i): sıfat tamlaması

vekarlı, dürüst ve kibar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

vekarlı (i) / dürüst (i) / ve (be) / kibar (i): bağlama grubu

5.Bunula beraber,/ ikisi de/ gayet dostça/ selâmlaştılar.

gayet (s) / dostça (i): sıfat tamlaması

bunula (i) / beraber (çe): edat grubu

6.Kasım Paşa,/ ikide bir:/ “vallahı efendim, müşerref olduk, müşerref olduk, ne iyi ettiniz de teşrif buyurdunuz ...” tarzında basmakalıp birtakım lakırdılar/ söylüyordu.

“vallahı efendim, müşerref olduk, müşerref olduk, ne iyi ettiniz de teşrif buyurdunuz ...” tarzında (s) / basmakalıp birtakım lakırdılar (i): sıfat tamlaması

basmakalıp (s) / birtakım lakırdılar (i): sıfat tamlaması

birtakım (s) / lakırdılar (i): sıfat tamlaması

“vallahı efendim, müşerref olduk, müşerref olduk, ne iyi ettiniz de teşrif buyurdunuz ...” (ty) / tarzı (tn): belirtisiz isim tamlaması

“vallahı/ efendim,/ müşerref olduk,/ müşerref olduk,/ ne iyi ettiniz de/ teşrif buyurdunuz ...” (cümle)

müşerref (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

müşerref (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne iyi (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (s) / iyi (i): sıfat tamlaması (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

teşrif (i) / buyur- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

7.Naim Efendi ise,/ bir türlü/ söze nereden başlayacağını/ bilmiyordu.

söze (yt) / nereden (yt) / başlayacağı (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

8.Kasım Paşa ile yüz yüze gelir gelmez,/ dün gecedən beri hazırladığı cümlelerin hepsi/ birer birer/ hatırlından çıkmıştı.

hatırlından (i) / çık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

birer (i) / birer (i): tekrar grubu

dün gecedən beri hazırladığı cümlelerin (ty) / hepsi (tn): belirtili isim tamlaması

dün gecedən beri hazırladığı (s) / cümleler (i): sıfat tamlaması

dün gecedən beri (z) / hazırladığı (y): sıfat-fiil grubu

dün gecedən (i) / beri (çe): edat grubu

dün (s) / gece (i): sıfat tamlaması

Kasım Paşa ile (z) / yüz yüze gelir gelmez (y): zarf-fiil grubu

yüz yüze (i) / gelir gelmez (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

gelir (i) / gelmez (i): tekrar grubu

yüz (i) / yüze (i): kısaltma grubu (ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kelime grubu)

Kasım Paşa (i) / ile (çe): edat grubu

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

9.Konuşma/ uzun bir müddet,/ havai ve umumi mevzular üzerinde/ dolaştı.

havai ve umumi mevzular (i) / üzerinde (çe): edat grubu

havai ve umumi (s) / mevzular (i): sıfat tamlaması

havai (i) / ve (be) / umumi (i): bağlama grubu

uzun (s) / bir müddet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

10.Kasım Paşa'nın birçok siyasi kinleri/ vardı.

Kasım Paşa'nın (ty) / birçok siyasi kinleri (tn): belirtili isim tamlaması

birçok (s) / siyasi kinler (i): sıfat tamlaması

siyasi (s) / kinler (i): sıfat tamlaması

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

11.Devrin ricaline/ ağız dolusu/ sövüyordu:

ağız (ty) / dolusu (tn): belirtili isim tamlaması

devrin (ty) / ricali (tn): belirtili isim tamlaması

12.“Başımı alıp gideceğim,”/ diyordu.

“Başımı alıp/ gideceğim,” (cümle)

baş (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

13.Burası/ oturulur yer değil;/ birtakım eşkıya elinde kaldık.

oturulur (s) / yer (i): sıfat tamlaması

birtakım eşkıya elinde (i) / kal- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

birtakım eşkıya (ty) / eli (tn): belirtisiz isim tamlaması

birtakım (s) / eşkıya (i): sıfat tamlaması

14.Trablusgarp hâdisesine/ ne/ dersiniz?

Trablusgarp (ty) / hâdisesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Naim Efendi,/ az daha:/ “Hangi Trablusgarp? “/ diyecekti./ Zihni,/ mütemadiyen/ sözünün ilk cümlesine vereceği şekilde meşguldü,/ kendi kendine;/ “Nereden başlamalı? Nasıl söylemeli? Rabbim, metanet ver!”/ diyordu/ ve/ tam/ ağzını açacağı sırada,/ Faik Bey’in babası/ bir ikinci bahis/ atlıyordu./

Naim Efendi/ dinlemiyordu,/ durmadan/ ellerini/ oğuşturuyordu./ Kasım Paşa/ işin farkındaydı./ Fakat,/ ihtiyarı üzmemekte,/ şaşırtmakta,/ bekletmekte/ garip bir zevk/ duyuyordu./ Yalnız/ zevk duymak değil,/ bunu,/ aynı zamanda/ gayet akıllıca ve tedbirlice bir hareket/ telakki ediyordu;/ zira,/ Naim Efendi’ye söz fırsatı verir vermez aralarında ne kadar tatsız bir bahis açılacağına/ zerre kadar şüphe/ yoktu./

1.Naim Efendi,/ az daha:/ “Hangi Trablusgarp? “/ diyecekti.

hangi (s) / Trablusgarp (i): sıfat tamlaması

az (s) / daha (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Zihni,/ mütemadiyen/ sözünün ilk cümlesine vereceği şekilde meşguldü,/ kendi kendine;/ “Nereden başlamalı? Nasıl söylemeli? Rabbim, metanet ver!”/ diyordu/ ve/ tam/ ağzını açacağı sırada,/ Faik Bey’in babası/ bir ikinci bahis/ atlıyordu.

sözünün ilk cümlesine vereceği şekilde (i) / meşgul (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

sözünün ilk cümlesine vereceği (s) / şekil (i): sıfat tamlaması

sözünün ilk cümlesine (yt) / vereceği (y): sıfat-fiil grubu

sözünün (ty) / ilk cümlesi (tn): belirtili isim tamlaması

ilk (s) / cümle (i): sıfat tamlaması

“Nereden/ başlamalı?/ Nasıl/ söylemeli?/ Rabbim,/ metanet ver!” (cümle)

metanet (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

bir (s) / ikinci bahis (i): sıfat tamlaması

ikinci (s) / bahis (i): sıfat tamlaması

Faik Bey’in (ty) / babası (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

ağzını açacağı (s) / sıra (i): sıfat tamlaması

ağzını (i) / aç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

3.Naim Efendi/ dinlemiyordu,/ durmadan/ ellerini/ oğuşturuyordu.

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

4.Kasım Paşa/ işin farkındaydı.

işin (ty) / farkı (tn): belirtili isim tamlaması

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

5.Fakat,/ ihtiyarı üzmekte,/ şaşırtmakta,/ bekletmekte/ garip bir zevk/ duyuyordu.

garip (s) / bir zevk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / zevk (i): sıfat tamlaması

ihtiyarı (bln) / üzme (y): isim-fiil grubu

6.Yalnız/ zevk duymak değil,/ bunu,/ aynı zamanda/ gayet akıllıca ve tedbirlice bir hareket/ telakki ediyordu;/ zira,/ Naim Efendi'ye söz fırsatı verir vermez aralarında ne kadar tatsız bir bahis açılacağına/ zerre kadar şüphe/ yoktu.

zevk (i) / duy- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

telakki (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

gayet akıllıca ve tedbirlice (s) / bir hareket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / akıllıca ve tedbirlice (i): sıfat tamlaması

akıllıca (i) / ve (be) / tedbirlice (i): bağlama grubu

aynı (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

zerre kadar (s) / şüphe (i): sıfat tamlaması

zerre (i) / kadar (çe): edat grubu

Naim Efendi'ye söz fırsatı verir vermez (z) / aralarında/ ne kadar tatsız bir bahis (ö) / açılacağı (y): sıfat-fiil grubu

ne kadar tatsız (s) / bir bahis (i): sıfat tamlaması

bir (s) / bahis (i): sıfat tamlaması

ne kadar (s) / tatsız (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

Naim Efendi'ye (yt) / söz fırsatı verir vermez (y): sıfat-fiil grubu

söz fırsatı (i) / verir vermez (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

verir (i) / vermez (i): tekrar grubu

söz (ty) / fırsatı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

Mamafih,/ Naim Efendi/ akıbet/ bu fırsatı zorla yakalamak lüzumunu/ duydu/ ve/ Kasım Paşa'yı lakırdısı ortasında durdurarak:/

"Kerem ediniz, sözünüzü kesiyorum ama, zararı yok, kerem ediniz;"/ dedi./ "Zatîlilerine bazı mühim maruzatta bulunmaya/ gelmişim.."/

Kasım Paşa/ suratını astı:/

"Buyurunuz, emrediniz efendim,"/ dedi./

Bunun üzerine/ Naim Efendi,/ ikide bir teessürden boğulan bir sesle/ söylemeye başladı./ Evvela/ Faik'in iki üç seneden beri hemen her gün konakta olduğunu, bu müddet zarfında hiçbir gün namus ve terbiyesinden şüphelendirecek bir hareketi görülmediğini, herkesin itimat ve teveccühünü kazanmış bir genç gibi tanındığını/ anlattı./

"Kendisine karşı hissettiğimiz itimadın derecesini şuradan anlayınız ki,"/ dedi;/ "Faik Bey/ istediği gibi/ ve/ istediği saat/ doğrudan doğruya/ Seniha'nın odasına/ girer;/ saatlerce yalnız kaldıkları/ olur!/ Hiçbirimizin hatırına/ hiçbir dakika/ ne yaptıklarını ne konuştuklarını anlamak, görmek fikri/ gelmezdi./ Vakta ki,/ geçen sene/ Ada'ya/ gittiler./ Birçok dedikodular/ oldu,/ hiçbirine/ inanmadık.../ Hele/ Servet Bey,/ adeta/ isyan etti./ Bu hususta zerre kadar şüpheye düşenlere karşı/ düşman kesildi./ Hattâ/ bendenize bile..."/

1.Mamafih,/ Naim Efendi/ akıbet/ bu fırsatı zorla yakalamak lüzumunu/ duydu/ ve/ Kasım Paşa'yı lakırdısı ortasında durdurarak:/ "Kerem ediniz, sözünüzü kesiyorum ama, zararı yok, kerem ediniz;"/ dedi.

bu fırsatı zorla yakalamak (ty) / lüzumu (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu fırsatı (bln) / zorla (z) / yakalamak (y): isim-fiil grubu

bu (s) / fırsat (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

Kerem ediniz,/ sözünüzü kesiyorum/ ama,/ zararı/ yok,/ kerem ediniz; (cümle)

kerem (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sözünüzü (i) / kes- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kerem (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Kasım Paşa'yı (bln) / lakırdısı ortasında (z) / durdurarak (y): zarf-fiil grubu

lakırdısı (ty) / ortası (tn): belirtisiz isim tamlaması

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

2.Zatîlilerine bazı mühim maruzatta bulunmaya/ gelmişim..

zatîlilerine (yt) / bazı mühim maruzatta bulunma (y): isim-fiil grubu

bazı mühim maruzatta (i) / bulun- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bazı (s) / mühim maruzat (i): sıfat tamlaması

mühim (s) / maruzat (i): sıfat tamlaması

3.Kasım Paşa/ suratını astı:/ “Buyurunuz, emrediniz efendim,”/ dedi.

suratını (i) / as- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

“Buyurunuz,/ emrediniz/ efendim,” (cümle)

emr (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

4.Bunun üzerine/ Naim Efendi,/ ikide bir teessürden boğulan bir sesle/ söylemeye başladı.

söylemeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

ikide bir teessürden boğulan (s) / bir ses (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ses (i): sıfat tamlaması

ikide bir (z) / teessürden (z) / boğulan (y): sıfat-fiil grubu

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

bunun (i) / üzerine (çe): edat grubu

5.Evvela/ Faik’in iki üç seneden beri hemen her gün konakta olduğunu, bu müddet zarfında hiçbir gün namus ve terbiyesinden şüphelendirecek bir hareketi görülmediğini, herkesin itimat ve teveccühünü kazanmış bir genç gibi tanıdığını/ anlattı.

Faik’in (ty) / iki üç seneden beri hemen her gün konakta olduğu (tn) / bu müddet zarfında hiçbir gün namus ve terbiyesinden şüphelendirecek bir hareketi görülmediği (tn) / herkesin itimat ve teveccühünü kazanmış bir genç gibi tanıdığı (tn): belirtili isim tamlaması

herkesin itimat ve teveccühünü kazanmış bir genç gibi (z) / tanıdığı (y): sıfat-fiil grubu

herkesin itimat ve teveccühünü kazanmış bir genç (i) / gibi (çe): edat grubu

herkesin itimat ve teveccühünü kazanmış (s) / bir genç (i): sıfat tamlaması

bir (s) / genç (i): sıfat tamlaması

herkesin itimat ve teveccühünü (bln) / kazanmış (y): sıfat-fiil grubu

herkesin (ty) / itimat ve teveccühü (tn): belirtili isim tamlaması

itimat (i) / ve (be) / teveccühü (i): bağlama grubu

bu müddet zarfında (z) / hiçbir gün (z) / namus ve terbiyesinden şüphelendirecek bir hareketi (ö) / görülmediği (y): sıfat-fiil grubu

namus ve terbiyesinden şüphelendirecek (s) / bir hareket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

namus ve terbiyesinden (yt) / şüphelendirecek (y): sıfat-fiil grubu

namus (i) / ve (be) / terbiye (i): bağlama grubu

hiçbir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

bu müddet (i) / zarfında (çe): edat grubu

bu (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

iki üç seneden beri (z) / hemen (z) / her gün (z) / konakta olduğu (y): sıfat-fiil grubu

konakta (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

her (s) / gün (i): sıfat tamlaması

iki üç seneden (i) / beri (çe): edat grubu

iki üç (s) / sene (i): sıfat tamlaması

iki (i) / üç (i): tekrar grubu

6.“Kendisine karşı hissettiğimiz itimadın derecesini şuradan anlayınız ki,”/ dedi;/ Faik Bey/ istediği gibi/ ve/ istediği saat/ doğrudan doğruya/ Seniha’nın odasına/ girer;/ saatlerce yalnız kaldıkları/ olur!

“Kendisine karşı hissettiğimiz itimadın derecesini/ şuradan/ anlayınız ki,” (cümle)

kendisine karşı hissettiğimiz itimadın (ty) / derecesi (tn): belirtili isim tamlaması

kendisine karşı hissettiğimiz (s) / itimat (i): sıfat tamlaması

kendisine karşı (z) / hissettiğimiz (y): sıfat-fiil grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendisine (i) / karşı (çe): edat grubu

Seniha’nın (ty) / odası (tn): belirtili isim tamlaması

doğrudan (i) / doğruya (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

istediği (s) / saat (i): sıfat tamlaması

istediği (i) / gibi (çe): edat grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

saatlerce (z) / yalnız kaldıkları (y): sıfat-fiil grubu

yalnız (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

7.Hiçbirimizin hatırına/ hiçbir dakika/ ne yaptıklarını ne konuştuklarını anlamak, görmek fikri/ gelmezdi.

hiçbirimizin hatırına (ty) / gelme- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

hiçbirimizin (ty) / hatırı (tn): belirtili isim tamlaması

ne yaptıklarını ne konuştuklarını anlamak (ty) / görmek (ty) / fikri (tn): belirtisiz isim tamlaması

ne yaptıklarını (bln) / ne konuştuklarını (bln) / anlamak (y): isim-fiil grubu

ne (bsn) / konuştukları (y): sıfat-fiil grubu

ne (bsn) / yaptıkları (y): sıfat-fiil grubu

hiçbir (s) / dakika (i): sıfat tamlaması

8.Vakta ki,/ geçen sene/ Ada’ya/ gittiler.

geçen (s) / sene (i): sıfat tamlaması

9.Birçok dedikodular/ oldu,/ hiçbirine/ inanmadık...

birçok (s) / dedikodular (i): sıfat tamlaması

10.Hele/ Servet Bey,/ adeta/ isyan etti.

isyan (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

11.Bu hususta zerre kadar şüpheye düşenlere karşı/ düşman kesildi./ Hattâ/ bendenize bile...

düşman (i) / kesil- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu hususta zerre kadar şüpheye düşenlere (i) / karşı (çe): edat grubu

bu hususta (yt) / zerre kadar (z) / şüpheye düşen (y): sıfat-fiil grubu

şüpheye (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

zerre (i) / kadar (çe): edat grubu

bu (s) / husus (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi,/ ağır ağır,/ ne oldu, ne geçti,/ en küçük teferruatına kadar/ birer birer/ hikâye etti;/ söyledikçe/ açılıyordu./ Zira,/ kaç zamandır bağında kapalı kalmış dertlerini/ bu suretle/ dökmüş oluyordu./ Lakin,/ hikâyesinin bir gün evvel işittiği kısmına gelince,/ yavaş yavaş/ ifadesindeki bu duruluğu/ kaybetmeye başladı/ ve/ bahusus,/ her şeyi söyleyip bitirdikten sonra,/ ne vakit ki/ Kasım Paşa'dan bu namus davasının hallini rica etmek/ lazım geldi,/ zavallı ihtiyarın çenesi, elleri ve sesi/ titremeye başladı:/

“İşte efendim, meseleyi, dūru-diraz zatiâtilerine izah ettim, artık verilecek hükmü vicdanınızdan ve asalet ve necabetinizden beklerim,”/ dedi./

Lakin/ Kasım Paşa,/ gayet soğuk bir nezaketle/ şu cevabı/ veriyordu:/

“Estağfurullah,/ estağfurullah/ efendim!../ Fakat/ bu işin bendenize ciheti aidiyeti,/ dolayısıyledir./ Asıl hükmü ve kararı verecek olan,/ Faik'tir./ Bir defa/ kendisine/ sormalıyız.”/

Naim Efendi,/ ümitsiz bir tavırla:/

“Nafile; ona sormayınız efendim,”/ dedi;/ “zannedersem/ istinkâf ediyormuş.”/

1.Naim Efendi,/ ağır ağır,/ ne oldu, ne geçti,/ en küçük teferruatına kadar/ birer birer/ hikâye etti;/ söyledikçe/ açılıyordu.

hikâye (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

birer (i) / birer (i): tekrar grubu

en küçük teferruatına (i) / kadar (çe): edat grubu

en küçük (s) / teferruat (i): sıfat tamlaması

en (s) / küçük (i): sıfat tamlaması

ne/ oldu / ne/ geçti (cümle)

ağır (i) / ağır (i): tekrar grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Zira,/ kaç zamandır bağrında kapalı kalmış dertlerini/ bu suretle/ dökmüş oluyordu.

dökmüş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (i) / suretle (çe): edat grubu

kaç zamandır bağrında kapalı kalmış (s) / dertler (i): sıfat tamlaması

kaç zamandır (z) / bağrında (yt) / kapalı kalmış (y): sıfat-fiil grubu

kapalı (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kaç (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

3.Lakin,/ hikâyesinin bir gün evvel işittiği kısmına gelince,/ yavaş yavaş/ ifadesindeki bu duruluğu/ kaybetmeye başladı/ ve/ bahusus,/ her şeyi söyleyip bitirdikten sonra,/ ne vakit ki/ Kasım Paşa'dan bu namus davasının hallini rica etmek/ lazım geldi,/ zavallı ihtiyarın çenesi, elleri ve sesi/ titremeye başladı:

kaybetmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

kayb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ifadesindeki (s) / bu duruluk (i): sıfat tamlaması

bu (s) / duruluk (i): sıfat tamlaması

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

hikâyesinin bir gün evvel işittiği kısmına (yt) / gelince (y): zarf-fiil grubu

hikâyesinin (ty) / bir gün evvel işittiği kısmı (tn): belirtili isim tamlaması

bir gün evvel işittiği (s) / kısım (i): sıfat tamlaması

bir gün evvel (z) / işittiği (y): sıfat-fiil grubu

bir gün (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

titremeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

zavallı ihtiyarın (ty) / çenesi, elleri ve sesi (tn): belirtili isim tamlaması

çene (i) / eller (i) / ve (be) / ses (i): bağlama grubu

zavallı (s) / ihtiyar (i): sıfat tamlaması

lazım (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Kasım Paşa'dan (yt) / bu namus davasının hallini (bln) / rica etmek (y): isim-fiil grubu

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu namus davasının (ty) / halli (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / namus davası (i): sıfat tamlaması

namus (ty) / davası (tn): belirtisiz isim tamlaması

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

ne (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

her şeyi söyleyip bitirdikten (i) / sonra (çe): edat grubu

her şeyi söyleyip (z) / bitirdikten (y): zarf-fiil grubu

her şeyi (bln) / söyleyip (y): zarf-fiil grubu

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

4.“İşte efendim, meseleyi, dūru-diraz zatîlilerine izah ettim, artık verilecek hükmü vicdanınızdan ve asalet ve necabetinizden beklerim,”/ dedi.

“İşte/ efendim,/ meseliyi,/ dūru-diraz/ zatîlilerine/ izah ettim,/ artık/ verilecek hükmü/ vicdanınızdan ve asalet ve necabetinizden/ beklerim,” (cümle)

izah (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

vicdanınız (i) / ve (be) / asalet ve necabetiniz (i): bağlama grubu

asalet (i) / ve (be) / necabet (i): bağlama grubu

verilecek (s) / hüküm (i): sıfat tamlaması

5.Lakin/ Kasım Paşa,/ gayet soğuk bir nezaketle/ şu cevabı/ veriyordu:

şu (s) / cevap (i): sıfat tamlaması

gayet soğuk (s) / bir nezaket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nezaket (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / soğuk (i): sıfat tamlaması

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

6.Estağfurullah,/ estağfurullah/ efendim!../ Fakat/ bu işin bendenize ciheti aidiyeti,/ dolayısıyla.

bu işin (ty) / bendenize ciheti aidiyeti (tn): belirtili isim tamlaması

bendenize (i) / ciheti aidiyet (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

bu (s) / iş (i): sıfat tamlaması

7.Asıl hükmü ve kararı verecek olan,/ Faik'tir.

asıl hükmü ve kararı (bln) / verecek olan (y): sıfat-fiil grubu

verecek (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

asıl (s) / hüküm ve karar (i): sıfat tamlaması

hüküm (i) / ve (be) / karar (i): bağlama grubu

8.Bir defa/ kendisine/ sormalıyız.

bir (s) / defa (i): sıfat tamlaması

9.Naim Efendi,/ ümitsiz bir tavırla:/ “Nafile; ona sormayınız efendim,”/ dedi;/ “zannedersem/ istinkâf ediyormuş.”

“Nafile;/ ona/ sormayınız/ efendim,” (cümle)

ümitsiz (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

istinkâf (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Kasım Paşa,/ alafranga kesilmiş kırçıl sakalının gür taraflarını birkaç saniye parmaklarıyla taradıktan sonra,/ düşünceli ve hakim: /

“Hakkı da var a;” / dedi. / “Henüz ne olacağı belirsiz serveti yok, mesleği yok bir genç. / Kaç zamandır/ sefaretlerin birinde bir üçüncü kâtiplik/ istiyor. / Onu bile/ vermiyorlar. / Halbuki/ -kendi oğlum olduğu için/ söylemiyorum-/ bugünkü günde,/ haydi haydi/ bir müsteşarlığı bile/ idare edebilir. / Küçükten beri yanımda dolaşmadığı yer,/ görmediği merasim,/ tanımadığı insan,/ öğrenmediği lisan/ kalmadı. / Hariciye memurları içinde/ acaba/ ona benzer kaç kişi/ var? / Öteye beriye tayin edilenleri/ görüyoruz;/ işitiyoruz. / Ekserisi/ doğru dürüst Fransızca konuşmasını dahi/ bilmiyor. / Halbuki/ Faik,/ bir Fransızdan farklı/ konuşmaz. / Sonra,/ Fransızca hitabeti/ harikuladedir. / Neyse,/ mesele/ burada değil,/ ne/ diyorduk/ efendim?.. / Evet,/ henüz bir meslek sahibi olmadan, aile teşkiline kalkışmak da/ kâr-ı akıl değildir. / Vakıa,/ havai bir genç gibi/ görünür/ ama,/ için için/ pek tedbirli,/ pek hesabidir. / Mamafih,/ yine/ siz/ bilirsiniz. / Çağırınız,/ söyleyiniz. / O da/ sizin evladınızdır. / Benim elimden gelen şey/ tarafeynin saadetini temenniden ibarettir. / Ne olsun, ne de olmasın/ derim...” /

1.Kasım Paşa,/ alafranga kesilmiş kırçıl sakalının gür taraflarını birkaç saniye parmaklarıyla taradıktan sonra,/ düşünceli ve hakim: / “Hakkı da var a;” / dedi.

“Hakkı da/ var/ a;” (cümle)

düşünceli (i) / ve (be) / hakim (i): bağlama grubu

alafranga kesilmiş kırçıl sakalının gür taraflarını birkaç saniye parmaklarıyla taradıktan (i) / sonra (çe): edat grubu

alafranga kesilmiş kırçıl sakalının gür taraflarını (bln) / birkaç saniye (z) / parmaklarıyla (z) / taradıktan (y): zarf-fiil grubu

birkaç (s) / saniye (i): sıfat tamlaması

alafranga kesilmiş kırçıl sakalının (ty) / gür tarafları (tn): belirtili isim tamlaması

gür (s) / taraflar (i): sıfat tamlaması

alafranga kesilmiş (s) / kırçıl sakal (i): sıfat tamlaması

kırçıl (s) / sakal (i): sıfat tamlaması

alafranga (z) / kesilmiş (y): sıfat-fiil grubu

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

2.Henüz ne olacağı belirsiz serveti yok, mesleği yok bir genç.

henüz ne olacağı belirsiz (s) / serveti yok, mesleği yok bir genç (i): sıfat tamlaması

serveti yok (s) / mesleği yok (s) / bir genç (i): sıfat tamlaması

bir (s) / genç (i): sıfat tamlaması

mesleği (i) / yok (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

serveti (i) / yok (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

henüz (i) / ne olacağı belirsiz (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

ne olacağı (i) / belirsiz (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

ne (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

3.Kaç zamandır/ sefaretlerin birinde bir üçüncü kâtiplik/ istiyor.

sefaretlerin birinde (s) / bir üçüncü kâtiplik (i): sıfat tamlaması

bir (s) / üçüncü kâtiplik (i): sıfat tamlaması

üçüncü (s) / kâtiplik (i): sıfat tamlaması

sefaretlerin (ty) / biri (tn): belirtili isim tamlaması

kaç (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

4.Onu bile/ vermiyorlar./ Halbuki/ -kendi oğlum olduğu için/ söylemiyorum-/ bugünkü günde,/ haydi haydi/ bir müsteşarlığı bile/ idare edebilir.

idare ede (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

idare (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / müsteşarlık (i): sıfat tamlaması

haydi (i) / haydi (i): tekrar grubu

bugünkü (s) / gün (i): sıfat tamlaması

kendi oğlum olduğu (i) / için (çe): edat grubu

kendi oğlum (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendi (s) / oğlum (i): sıfat tamlaması

5.Küçükten beri yanımda dolaşmadığı yer,/ görmediği merasim,/ tanımadığı insan,/ öğrenmediği lisan/ kalmadı.

öğrenmediği (s) / lisan (i): sıfat tamlaması

tanımadığı (s) / insan (i): sıfat tamlaması

görmediği (s) / merasim (i): sıfat tamlaması

küçükten beri yanımda dolaşmadığı (s) / yer (i): sıfat tamlaması

küçükten beri (z) / yanımda (yt) / dolaşmadığı (y): sıfat-fiil grubu

küçükten (i) / beri (çe): edat grubu

6.Hariciye memurları içinde/ acaba/ ona benzer kaç kişi/ var?

ona benzer (s) / kaç kişi (i): sıfat tamlaması

kaç (s) / kişi (i): sıfat tamlaması

ona (yt) / benzer (y): sıfat-fiil grubu

hariciye memurları (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

hariciye (ty) / memurları (tn): belirtisiz isim tamlaması

7.Öteye beriye tayin edilenleri/ görüyoruz;/ işitiyoruz.

öteye beriye (yt) / tayin edilen (y): sıfat-fiil grubu

tayin (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

öteye (i) / beriye (i): tekrar grubu

8.Ekserisi/ doğru dürüst/ Fransızca konuşmasını dahi/ bilmiyor.

doğru dürüst (z) / Fransızca (bsn) / konuşma (y): isim-fiil grubu

doğru (i) / dürüst (i): tekrar grubu

9.Halbuki/ Faik,/ bir Fransızdan farklı/ konuşmaz.

bir Fransızdan (i) / farklı (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

bir (s) / Fransız (i): sıfat tamlaması

10.Sonra,/ Fransızca hitabeti/ harikuladedir.

Fransızca (s) / hitabet (i): sıfat tamlaması

11.Neyse,/ mesele/ burada değil,/ ne/ diyorduk/ efendim?..

12.Evet,/ henüz bir meslek sahibi olmadan, aile teşkiline kalkışmak da/ kâr-ı akıl değildir.

henüz bir meslek sahibi olmadan (z) / aile teşkiline (yt) / kalkışmak (y): isim-fiil grubu

aile (ty) / teşkili (tn): belirtisiz isim tamlaması

henüz (z) / bir meslek sahibi olmadan (y): zarf-fiil grubu

bir meslek sahibi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / meslek sahibi (i): sıfat tamlaması

meslek (ty) / sahibi (tn): belirtisiz isim tamlaması

13.Vakıa,/ havai bir genç gibi/ görünür/ ama,/ için için/ pek tedbirli,/ pek hesabidir.

havai bir genç (i) / gibi (çe): edat grubu

havai (s) / bir genç (i): sıfat tamlaması

bir (s) / genç (i): sıfat tamlaması

pek (s) / tedbirli (i): sıfat tamlaması

için (i) / için (i): tekrar grubu

pek (s) / hesabi (i): sıfat tamlaması

14.Mamafih,/ yine/ siz/ bilirsiniz./ Çağırınız,/ söyleyiniz./ O da/ sizin evladınızdır.

sizin (ty) / evladınız (tn): belirtili isim tamlaması

15.Benim elimden gelen şey/ tarafeynin saadetini temenniden ibarettir.

tarafeynin saadetini temenniden (i) / ibaret (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

tarafeynin saadetini (i) / temenni (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

tarafeynin (ty) / saadeti (tn): belirtili isim tamlaması

benim elimden gelen (s) / şey (i): sıfat tamlaması

benim elimden (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

benim (ty) / elim (tn): belirtili isim tamlaması

16.Ne olsun, ne de olmasın/ derim...

ne (be) / olsun (i) / ne de (be) / olmasın (i): bağlama grubu

Naim Efendi,/ akşama doğru, Kasım Paşa'nın evinden çıktığı zaman,/ ne yapacağını tamamiyle şaşırılmış bir adamdı./ Artık/ hiçbir şey hakkında hiçbir fikri/ yoktu./ Arabasının penceresinden, geçtiği yerlere bakarken,/ kendini/ yabancı bir şehrin sokaklarında kaybolmuş, nereye gideceğini, kime başvuracağını bilmeyen bir garip/ sandı,/ gözleri/ bomboştı;/ bütün gördüğü şeyler,/ ev,/ araba,/ hayvan,/ insan,/ telgraf direkleri,/ kaldırım taşları,/ hepsi/ aynı şekilde; aynı cinste, aynı mahiyette, aynı mânada birtakım eşya gibi/ görünüyordu/ ve/ etrafındaki gürültüden/ korkuyordu./ İlk defa sokakta geç kalmış bir küçük çocuk gibiydi./ Vakıa/ bir çocuktan farkı/ neydi?../ Her ikisi de/ kâfi derecede koşmaktan, kaçmaktan, en kısa ve en emin yolu bularak yerine varmaktan acizdir./

1.Naim Efendi,/ akşama doğru, Kasım Paşa'nın evinden çıktığı zaman,/ ne yapacağını tamamiyle şaşırılmış bir adamdı.

ne yapacağını tamamiyle şaşırılmış (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

ne yapacağını (bln) / tamamiyle (z) / şaşırılmış (y): sıfat-fiil grubu

ne (bsn) / yapacağı (y): sıfat-fiil grubu

akşama doğru, Kasım Paşa'nın evinden çıktığı (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

akşama doğru (z) / Kasım Paşa'nın evinden (yt) / çıktığı (y): sıfat-fiil grubu

Kasım Paşa'nın (ty) / evi (tn): belirtili isim tamlaması

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

akşama (i) / doğru (çe): edat grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Artık/ hiçbir şey hakkında hiçbir fikri/ yoktu.

hiçbir şey hakkında (s) / hiçbir fikir (i): sıfat tamlaması

hiçbir (s) / fikir (i): sıfat tamlaması

hiçbir şey (i) / hakkında (çe): edat grubu

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

3. Arabasının penceresinden, geçtiği yerlere bakarken,/ kendini/ yabancı bir şehrin sokaklarında kaybolmuş, nereye gideceğini, kime başvuracağını bilmeyen bir garip/ sandı,/ gözleri/ bomboştu;/ bütün gördüğü şeyler,/ ev,/ araba,/ hayvan,/ insan,/ telgraf direkleri,/ kaldırım taşları,/ hepsi/ aynı şekilde; aynı cinsten, aynı mahiyette, aynı mânada birtakım eşya gibi/ görünüyordu/ ve/ etrafındaki gürültüden/ korkuyordu.

yabancı bir şehrin sokaklarında kaybolmuş (s) / nereye gideceğini, kime başvuracağını bilmeyen (s) / bir garip (i): sıfat tamlaması

bir (s) / garip (i): sıfat tamlaması

nereye gideceğini (bln) / kime başvuracağını (bln) / bilmeyen (y): sıfat-fiil grubu

kime (yt) / başvuracağı (y): sıfat-fiil grubu

nereye (yt) / gideceği (y): sıfat-fiil grubu

yabancı bir şehrin sokaklarında (yt) / kaybolmuş (y): sıfat-fiil grubu

kayb (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yabancı bir şehrin (ty) / sokakları (tn): belirtili isim tamlaması

yabancı (s) / bir şehir (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şehir (i): sıfat tamlaması

arabasının penceresinden (yt) / geçtiği yerlere (yt) / bakarken (y): zarf-fiil grubu

geçtiği (s) / yerler (i): sıfat tamlaması

arabasının (ty) / penceresi (tn): belirtili isim tamlaması

aynı şekilde; aynı cinsten, aynı mahiyette, aynı mânada birtakım eşya (i) / gibi (çe): edat grubu

aynı şekilde (s) / aynı cinsten (s) / aynı mahiyette (s) / aynı mânada (s) / birtakım eşya (i): sıfat tamlaması

birtakım (s) / eşya (i): sıfat tamlaması

aynı (s) / mâna (i): sıfat tamlaması

aynı (s) / mahiyet (i): sıfat tamlaması

aynı (s) / cins (i): sıfat tamlaması

aynı (s) / şekil (i): sıfat tamlaması

kaldırım (ty) / taşları (tn): belirtisiz isim tamlaması

telgraf (ty) / direkleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

bütün (s) / gördüğü şeyler (i): sıfat tamlaması

gördüğü (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

etrafındaki (s) / gürültü (i): sıfat tamlaması

4. İlk defa sokakta geç kalmış bir küçük çocuk gibiydi.

ilk defa sokakta geç kalmış bir küçük çocuk (i) / gibi (çe): edat grubu

ilk defa sokakta geç kalmış (s) / bir küçük çocuk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / küçük çocuk (i): sıfat tamlaması

küçük (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

ilk defa (z) / sokakta (yt) / geç kalmış (y): sıfat-fiil grubu

geç (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

5.Vakıa/ bir çocuktan farkı/ neydi?..

bir çocuktan (s) / farkı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

6.Her ikisi de/ kâfi derecede koşmaktan, kaçmaktan, en kısa ve en emin yolu bularak yerine varmaktan acizdir.

kâfi derecede koşmaktan (i) / kaçmaktan (i) / en kısa ve en emin yolu bularak yerine varmaktan (i) / aciz (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

en kısa ve en emin yolu bularak (z) / yerine (yt) / varmak (y): isim-fiil grubu

en kısa ve en emin yolu (bln) / bularak (y): zarf-fiil grubu

en kısa ve en emin (s) / yol (i): sıfat tamlaması

en kısa (i) / ve (be) / en emin (i): bağlama grubu

en (s) / emin (i): sıfat tamlaması

en (s) / kısa (i): sıfat tamlaması

kâfi derecede (z) / koşmak (y): isim-fiil grubu

kâfi (s) / derece (i): sıfat tamlaması

her (s) / ikisi (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi,/ konağa vasıl olur olmaz,/ dünden beri ilk defa olarak/ bir geniş nefes aldı./ Hele/ çocuklarından hiçbirine tesadüf etmeksizin odasına girip kapanmayı/ büyük bir saadet/ telakki etti./ Burası,/ hayatta/ onun yegâne sığınağıydı./ Asrın tepkileri/ onu/ ite ite/ evvela/ şehirden/ konağın içine,/ sonra/ konağın içinden/ bu odaya/ sürükleyip/ tıkmıştır./ Buradan ötesi,/ biliyordu ki,/ artık/ yoktur/ ve/ sevince yakın bir hisle/ biliyordu ki,/ buranın ötesi,/ ahret denilen sessiz ve ilâhî âlemin ilk merhalesidir./ Nitekim,/ pek neşeli zamanlarında, hoşlandığı bazı kimselerle konuşurken/ derdi ki:/

“Bu oda,/ Azrail’in intizar salonudur.”/

1.Naim Efendi,/ konağa vasıl olur olmaz,/ dünden beri ilk defa olarak/ bir geniş nefes aldı.

bir geniş nefes (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / geniş nefes (i): sıfat tamlaması

geniş (s) / nefes (i): sıfat tamlaması

dünden beri (z) / ilk defa olarak (y): zarf-fiil grubu

ilk defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

dünden (i) / beri (çe): edat grubu

konağa (yt) / vasıl olur olmaz (y): zarf-fiil grubu

vasıl (i) / olur olmaz (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

olur (i) / olmaz (i): tekrar grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Hele/ çocuklarından hiçbirine tesadüf etmeksizin odasına girip kapanmayı/ büyük bir saadet/ telakki etti.

telakki (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

büyük (s) / bir saadet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / saadet (i): sıfat tamlaması

çocuklarından hiçbirine tesadüf etmeksizin odasına girip (z) / kapanma (y): isim-fiil grubu

çocuklarından hiçbirine tesadüf etmeksizin (z) / odasına (yt) / girip (y): zarf-fiil grubu

çocuklarından hiçbirine (yt) / tesadüf etmeksizin (y): zarf-fiil grubu

tesadüf (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

çocuklarından (s) / hiçbiri (i): sıfat tamlaması

3.Burası,/ hayatta/ onun yegâne sığınağıydı.

onun (ty) / yegâne sığınağı (tn): belirtili isim tamlaması

yegâne (s) / sığınak (i): sıfat tamlaması

4.Asrın tepkileri/ onu/ ite ite/ evvela/ şehirden/ konağın içine,/ sonra/ konağın içinden/ bu odaya/ sürükleyip/ tıkmıştır.

bu (s) / oda (i): sıfat tamlaması

konağın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

konağın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

ite (i) / ite (i): tekrar grubu

asrın (ty) / tepkileri (tn): belirtili isim tamlaması

5.Buradan ötesi,/ biliyordu ki,/ artık/ yoktur/ ve/ sevince yakın bir hisle/ biliyordu ki,/ buranın ötesi,/ ahret denilen sessiz ve ilâhî âlemin ilk merhalesidir.

buradan (i) / öte (çe): edat grubu

sevince yakın (s) / bir his (i): sıfat tamlaması

bir (s) / his (i): sıfat tamlaması

sevince (i) / yakın (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

ahret denilen sessiz ve ilâhî âlemin (ty) / ilk merhalesi (i): sıfat tamlaması

ilk (s) / merhale (i): sıfat tamlaması

ahret denilen (s) / sessiz ve ilâhî âlem (i): sıfat tamlaması

sessiz ve ilâhî (s) / âlem (i): sıfat tamlaması

sessiz (i) / ve (be) / ilâhî (i): bağlama grubu

ahret (ö) / denilen (y): sıfat-fiil grubu

buranın (ty) / ötesi (tn): belirtili isim tamlaması

6.Nitekim,/ pek neşeli zamanlarında, hoşlandığı bazı kimselerle konuşurken/ derdi ki:

pek neşeli zamanlarında (z) / hoşlandığı bazı kimselerle (z) / konuşurken (y): zarf-fiil grubu

hoşlandığı (s) / bazı kimseler (i): sıfat tamlaması

bazı (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

pek neşeli (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

pek (s) / neşeli (i): sıfat tamlaması

7.Bu oda,/ Azrail'in intizar salonudur.

Azrail'in (ty) / intizar salonu (tn): belirtili isim tamlaması

intizar (ty) / salonu (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / oda (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi/ o gece/ yemeğe/ inmedi;/ erkenden/ yatağına/ girdi./ Bütün vücudu/ titriyordu;/ üstünü örten ihtiyar kalfa:/

"A efendiciğim, bu yaz gününde bu kadar üşümek neden? Mutlaka keyfinizi bozdunuz,"/ diyordu./

Naim Efendi/ cevap vermiyor,/ yalnız/ örtünmek istiyordu./

Ertesi gün, öğleye doğru odasına gelen kızı Sekine Hanım,/ onu/ yatakta,/ bu kat kat örtüler altında kaybolmuş/ buldu./ Ancak/ sesi/ işitilebiliyor,/ ancak/ başı/ görünüyordu./ Bu haliyle/ şimdiden/ maveraî bir mahluka/ dönmüştü./ Kızını başı ucunda görünce,/ evvela/ bir yengecin bir dalganın içinden kıskaçlarını uzatışı gibi/ kollarını/ yorganlarından/ dışarıya/ çıkardı;/ sonra/ iki yanlarında dirseklerine dayanarak/ yarı beline kadar/ meydana çıktı,/ doğruldu/ ve/ kızına/ dedi ki:/

"Geçti,/ geçti;/ öyle bir/ terledim ki/ hiçbir şeyim kalmadı./ Arkama/ hırkamı/ verir misin?"/

1.Naim Efendi/ o gece/ yemeğe/ inmedi;/ erkenden/ yatağına/ girdi.

o (s) / gece (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Bütün vücudu/ titriyordu;/ üstünü örten ihtiyar kalfa:/ “A efendiciğim, bu yaz gününde bu kadar üşümek neden? Mutlaka keyfinizi bozdunuz,”/ diyordu.

bütün (s) / vücut (i): sıfat tamlaması

“A efendiciğim,/ bu yaz gününde bu kadar üşümek/ neden?/ Mutlaka/ keyfinizi/ bozdunuz,” (cümle)

bu yaz gününde (z) / bu kadar (z) / üşümek (y): isim-fiil grubu

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

bu (s) / yaz günü (i): sıfat tamlaması

yaz (ty) / günü (tn): belirtisiz isim tamlaması

a (ü) / efendiciğim (i): ünlem grubu

üstünü örten (s) / ihtiyar kalfa (i): sıfat tamlaması

ihtiyar (s) / kalfa (i): sıfat tamlaması

üstünü (bln) / örten (y): sıfat-fiil

3.Naim Efendi/ cevap vermiyor,/ yalnız/ örtünmek istiyordu.

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

örtünmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

4.Ertesi gün, öğleye doğru odasına gelen kızı Sekine Hanım,/ onu/ yatakta,/ bu kat kat örtüler altında kaybolmuş/ buldu.

bu kat kat örtüler altında (yt) / kaybolmuş (y): sıfat-fiil grubu

kayb (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu kat kat örtüler (ty) / altı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / kat kat örtüler (i): sıfat tamlaması

kat kat (s) / örtüler (i): sıfat tamlaması

kat (i) / kat (i): tekrar grubu

ertesi gün, öğleye doğru odasına gelen (s) / kızı Sekine Hanım (i): sıfat tamlaması

kızı (s) / Sekine Hanım (i): sıfat tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

ertesi gün (z) / öğleye doğru (z) / odasına (yt) / gelen (y): sıfat-fiil grubu

öğleye (i) / doğru (çe): edat grubu

ertesi (s) / gün (i): sıfat tamlaması

5.Ancak/ sesi/ işitilebiliyor,/ ancak/ başı/ görünüyordu.

işitile (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

6.Bu haliyle/ şimdiden/ maverâî bir mahluka/ dönmüştü.

maverâî (s) / bir mahluk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mahluk (i): sıfat tamlaması

bu (s) / hal (i): sıfat tamlaması

7.Kızını başı ucunda görünce,/ evvela/ bir yengecin bir dalganın içinden kısıkaçlarını uzatışı gibi/ kollarını/ yorganlarından/ dışarıya/ çıkardı;/ sonra/ iki yanlarında dirseklerine dayanarak/ yarı beline kadar/ meydana çıktı,/ doğruldu/ ve/ kızına/ dedi ki:

bir yengecin bir dalganın içinden kısıkaçlarını uzatışı (i) / gibi (çe): edat grubu

bir yengecin (ty) / bir dalganın içinden kısıkaçlarını uzatışı (tn): belirtili isim tamlaması

bir dalganın içinden (yt) / kısıkaçlarını (bln) / uzatış (y): isim-fiil grubu

bir dalganın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / dalga (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yengeç (i): sıfat tamlaması

kızını (bln) / başı ucunda (yt) / görünce (y): zarf-fiil grubu

başı (ty) / ucu (tn): belirtisiz isim tamlaması

meydana (i) / çık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yarı beline (i) / kadar (çe): edat grubu

yarı (s) / bel (i): sıfat tamlaması

iki yanlarında dirseklerine (yt) / dayanarak (y): zarf-fiil grubu

iki yanlarında (s) / dirsekler (i): sıfat tamlaması

iki (s) / yanlar (i): sıfat tamlaması

8.Geçti,/ geçti;/ öyle bir/ terledim ki/ hiçbir şeyim/ kalmadı./ Arkama/ hırkamı/ verir misin?

öyle (s) / bir (i): sıfat tamlaması

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Bunu müteakip/ yavaş yavaş,/ kesik kesik/ Kasım Paşa'ya müracaatını,/ onun cevabını,/ nasıl ümitsiz bir halde avdet ettiğini/ anlattı./ Kendi sözlerini ve Kasım Paşa'nın cevabını tekrar ederken,/ sanki hâlâ dünkü mubahasedeymiş gibi/ çenesi ve elleri/ titriyordu./ Sekine Hanım:/

“Vazgeçtim anlatmayınız, vazgeçtim, çok sinirleniyorsunuz. Bırakınız, anlatmayınız,”/ diyordu./

Zira,/ babasını/ hiçbir vakit/ bu kadar müteessir/ görmemişti./ İhtiyar adam,/ uzun ve hazin bir nazarla/ kızının yüzüne/ baktı/ ve/ dedi ki:/

“Şimdi/ ne/ yapacağız/ yavrum?/ Şimdi/ ne/ yapacağız?”/

Tam/ bu sırada,/ odanın kapısı/ vuruldu./

Dışardan/ Seniha'nın sesi:/

“Girebilir miyim, büyükbaba?”/ diyordu./

Naim Efendi'nin/ heyecandan/ dili tutulmuştu./ Hele/ genç kızın kendilerine doğru yaklaştığını hisseder etmez/ tepeden tırnağa kadar/ dondu, kaldı./ Seniha da/ telaşlı ve heyecanlıydı./ Fakat,/ her vakitki gibi/ görünmeye çalışıyordu;/ geldi,/ yatağın ayak ucunda/ karyolanın demirine/ dayandı, durdu./ Bir müddet,/ hiçbir şey söylemeksizin/ büyükbabasının yüzüne,/ sonra/ annesine,/ daha sonra/ odanın içinde birtakım gayrı muayyen noktalara/ baktı/ ve/ nihayet/ heyecanını güçlkle zaptedebilen bir sesle:/

“Anne,”/ dedi./ “Bizi/ biraz/ yalnız bırakır mısın?”/

1.Bunu müteakip/ yavaş yavaş,/ kesik kesik/ Kasım Paşa'ya müracaatını,/ onun cevabını,/ nasıl ümitsiz bir halde avdet ettiğini/ anlattı.

nasıl (z) / ümitsiz bir halde (z) / avdet ettiği (y): sıfat-fiil grubu

avdet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ümitsiz (s) / bir halde (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

onun (ty) / cevabı (tn): belirtili isim tamlaması

Kasım Paşa'ya (i) / müracaat (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

kesik (i) / kesik (i): tekrar grubu

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

bunu (i) / müteakip (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

2.Kendi sözlerini ve Kasım Paşa'nın cevabını tekrar ederken,/ sanki hâlâ dünkü mubahasedeymiş gibi/ çenesi ve elleri/ titriyordu.

çene (i) / ve (be) / eller (i): bağlama grubu

sanki hâlâ dünkü mubahasedeymiş (i) / gibi (çe): edat grubu

sanki/ hâlâ/ dünkü mubahasedeymiş (cümle)

dünkü (s) / mubahase (i): sıfat tamlaması

kendi sözlerini ve Kasım Paşa'nın cevabını (bln) / tekrar ederken (y): zarf-fiil grubu

tekrar (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendi sözleri (i) / ve (be) / Kasım Paşa'nın cevabı (i): bağlama grubu

Kasım Paşa'nın (ty) / cevabı (tn): belirtili isim tamlaması

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

kendi (s) / sözleri (i): sıfat tamlaması

3.Sekine Hanım:/ “Vazgeçtim anlatmayınız, vazgeçtim, çok sinirleniyorsunuz. Bırakınız, anlatmayınız,”/ diyordu.

“Vazgeçtim/ anlatmayınız,/ vazgeçtim,/ çok/ sinirleniyorsunuz./ Bırakınız,/ anlatmayınız,” (cümle)

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

4.Zira,/ babasını/ hiçbir vakit/ bu kadar müteessir/ görmemişti.

bu kadar (s) / müteessir (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

hiçbir (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

5.İhtiyar adam,/ uzun ve hazin bir nazarla/ kızının yüzüne/ baktı/ ve/ dedi ki:/ “Şimdi/ ne/ yapacağız/ yavrum?/ Şimdi/ ne/ yapacağız?”

kızının (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

uzun ve hazin (s) / bir nazar (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nazar (i): sıfat tamlaması

uzun (i) / ve (be) / hazin (i): bağlama grubu

ihtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

6.Tam/ bu sırada,/ odanın kapısı/ vuruldu.

odanın (ty) / kapısı (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / sıra (i): sıfat tamlaması

7.Dışardan/ Seniha'nın sesi:/ “Girebilir miyim, büyükbaba?”/ diyordu.

“Girebilir miyim,/ büyükbaba?” (cümle)

gire (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Seniha'nın (ty) / sesi (tn): belirtili isim tamlaması

8.Naim Efendi'nin/ heyecandan/ dili tutulmuştu.

Naim Efendi'nin dili (i) / tutul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Naim Efendi'nin (ty) / dili (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

9.Hele/ genç kızın kendilerine doğru yaklaştığını hisseder etmez/ tepeden tırnağa kadar/ dondu, kaldı.

dondu (f) / kal- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

tepeden tırnağa (i) / kadar (çe): edat grubu

tepeden (i) / tırnağa (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

genç kızın kendilerine doğru yaklaştığını (bln) / hisseder etmez (y): zarf-fiil grubu

hiss (i) / eder etmez (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

eder (i) / etmez (i): tekrar grubu

genç kızın (ty) / kendilerine doğru yaklaştığı (tn): belirtili isim tamlaması

kendilerine doğru (z) / yaklaştığı (y): sıfat-fiil grubu

kendilerine (i) / doğru (çe): edat grubu

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

10.Seniha da/ telaşlı ve heyecanlıydı.

telaşlı (i) / ve (be) / heyecanlı (i): bağlama grubu

11.Fakat,/ her vakitki gibi/ görünmeye çalışıyordu;/ geldi,/ yatağın ayak ucunda/ karyolanın demirine/ dayandı, durdu.

görünmeye (i) / çalış- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

her vakitki (i) / gibi (çe): edat grubu

her (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

dayanıp (f) / dur- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

karyolanın (ty) / demiri (tn): belirtili isim tamlaması

yatağın (ty) / ayak ucu (tn): belirtili isim tamlaması

ayak (ty) / ucu (tn): belirtisiz isim tamlaması

12.Bir müddet,/ hiçbir şey söylemeksizin/ büyükbabasının yüzüne,/ sonra/ annesine,/ daha sonra/ odanın içinde birtakım gayrı muayyen noktalara/ baktı/ ve/ nihayet/ heyecanını güçlkle zaptedebilen bir sesle:/ “Anne,”/ dedi.

odanın içinde (s) / birtakım gayrı muayyen noktalar (i): sıfat tamlaması

birtakım (s) / gayrı muayyen noktalar (i): sıfat tamlaması

gayrı muayyen (s) / noktalar (i): sıfat tamlaması

odanın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

daha (s) / sonra (i): sıfat tamlaması

büyükbabasının (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

hiçbir şey (z) / söylemeksizin (y): zarf-fiil grubu

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

heyecanını güçlkle zaptedebilen (s) / bir ses (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ses (i): sıfat tamlaması

heyecanını (bln) / güçlkle (z) / zaptedebilen (y): sıfat-fiil grubu

zapt (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

13.Bizi/ biraz/ yalnız bırakır mısın?

yalnız (i) / bırak- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Naim Efendi,/ o kadar çekindiği kati ve mukadder saatin geldiğini/ hissetti./ Kabahatli bir çocuk gibi/ başını/ önüne/ eğdi./ Nasıl?/ Her şeyi bizzat onunla münakaşa etmek kudretini/ kendinde/ bulabilecek miydi?/ Kendi kendisine,/ “Biraz mütehakkim ve amir olmalı?”/ diyordu./

Seniha:/

“Büyükbaba,”/ dedi;/ “dün/ Faik Bey’in babasına/ gitmişsiniz,/ öyle mi?”/

İhtiyar adam,/ başıyla/ iki defa/ “evet” işareti yaptı./

“Büyükbaba!/ Dün/ Kasım Paşa’ya,/ Faik Bey beni alsın diye yalvarmak için/ gittiniz/ değil mi?”/

Naim Efendi’nin başı/ bu sefer/ anlaşılmaz bir hareketle/ kıvıldadı./

“Rica ederim,/ bana/ açıkça/ söyleyiniz,/ bu çirkin ve acayip hareketi yapmaya/ neden/ lüzum gördünüz?”/

Sesini çıkarmadı,/ önüne/ baktı./ Seniha/ devam etti:/

“Zira,/ bu hareketiniz için/ çirkin ve acayip sıfatlarından başka kelime/ bulamıyorum;/ vakıa/ bundan daha adi, daha zelil/ ne olabilir?../ Bu,/ sizce/ belki/ böyle değildir,/ her şeyde olduğu gibi/ bu meselede de/ belki/ siz/ başka türlü/ düşünüyorsunuz,/ ben/ başka türlü/ düşünüyorum./ Fakat/ rica ederim;/ durup dururken/ ne hakla,/ ne selahiyetle/ benim ismimi, benim haysiyetimi,/ hiç haberim olmaksızın,/ yalnız/ kendi kendinize makul bulduğunuz bir zaruret veya bir sebep için/ yerden yere sürüklemek zahmetine/ katlandınız?”/

1.Naim Efendi,/ o kadar çekindiği kati ve mukadder saatin geldiğini/ hissetti.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

o kadar çekindiği kati ve mukadder saatin (ty) / geldiği (tn): belirtili isim tamlaması

o kadar çekindiği (s) / kati ve mukadder saat (i): sıfat tamlaması

kati ve mukadder (s) / saat (i): sıfat tamlaması

kati (i) / ve (be) / mukadder (i): bağlama grubu

o kadar (z) / çekindiği (y): sıfat-fiil grubu

o (i) / kadar (çe): edat grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Kabahatli bir çocuk gibi/ başını/ önüne/ eğdi.

kabahatli bir çocuk (i) / gibi (çe): edat grubu

kabahatli (s) / bir çocuk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

3.Nasıl?/ Her şeyi bizzat onunla münakaşa etmek kudretini/ kendinde/ bulabilecek miydi?

bula (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

her şeyi bizzat onunla münakaşa etmek (ty) / kudreti (tn): belirtili isim tamlaması

her şeyi (bln) / bizzat (z) / onunla (z) / münakaşa etmek (y): isim-fiil grubu

münakaşa (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

4.Kendi kendisine,/ “Biraz mütehakkim ve amir olmalı?”/ diyordu.

“Biraz/ mütehakkim ve amir olmalı?” (cümle)

mütehakkim ve amir (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

mütehakkim (i) / ve (be) / amir (i): bağlama grubu

kendi (s) / kendisi (i): sıfat tamlaması

5.Seniha:/ “Büyükbaba,”/ dedi;/ “dün/ Faik Bey’in babasına/ gitmişsiniz,/ öyle mi?”

Faik Bey’in (ty) / babası (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

6.İhtiyar adam,/ başıyla/ iki defa/ “evet” işareti yaptı.

“evet” işareti (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

“evet” (ty) / işareti (tn): belirtisiz isim tamlaması

iki (s) / defa (i): sıfat tamlaması

ihtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

7.Büyükbaba!/ Dün/ Kasım Paşa’ya,/ Faik Bey beni alsın diye yalvarmak için/ gittiniz/ değil mi?

Faik Bey beni alsın diye yalvarmak (i) / için (çe): edat grubu

Faik Bey beni alsın diye (z) / yalvarmak (y): isim-fiil grubu

Faik Bey beni alsın (i) / diye (çe): edat grubu

Faik Bey/ beni/ alsın (cümle)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

8.Naim Efendi’nin başı/ bu sefer/ anlaşılmaz bir hareketle/ kımlıdadı.

anlaşılmaz (s) / bir hareket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sefer (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi’nin (ty) / başı (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

9.Rica ederim,/ bana/ açıkça/ söyleyiniz,/ bu çirkin ve acayip hareketi yapmaya/ neden/ lüzum gördünüz?

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

lüzum (i) / gör- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu çirkin ve acayip hareketi (bln) / yapma (y): isim-fiil grubu

bu (s) / çirkin ve acayip hareket (i): sıfat tamlaması

çirkin ve acayip (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

çirkin (i) / ve (be) / acayip (i): bağlama grubu

10.Sesini çıkarmadı,/ önüne/ baktı./ Seniha/ devam etti:

sesini (i) / çıkarma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

11.Zira,/ bu hareketiniz için/ çirkin ve acayip sıfatlarından başka kelime/ bulamıyorum;/ vakıa/ bundan daha adi, daha zelil/ ne olabilir?..

çirkin ve acayip sıfatlarından başka (s) / kelime (i): sıfat tamlaması

çirkin ve acayip sıfatlarından (i) / başka (çe): edat grubu

çirkin ve acayip (ty) / sıfatları (tn): belirtisiz isim tamlaması

çirkin (i) / ve (be) / acayip (i): bağlama grubu

bu hareketiniz (i) / için (çe): edat grubu

bu (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

ne ola (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

ne (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bundan (i) / daha adi (i) / daha zelil (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha (s) / zelil (i): sıfat tamlaması

daha (s) / adi (i): sıfat tamlaması

12.Bu,/ sizce/ belki/ böyle değildir,/ her şeyde olduğu gibi/ bu meselede de/ belki/ siz/ başka türlü/ düşünüyorsunuz,/ ben/ başka türlü/ düşünüyorum.

başka (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

bu (s) / mesele (i): sıfat tamlaması

her şeyde olduğu (i) / gibi (çe): edat grubu

her şeyde (yt) / olduğu (y): sıfat-fiil grubu

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

başka (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

13.Fakat/ rica ederim;/ durup dururken/ ne hakla,/ ne selahiyetle/ benim ismimi, benim haysiyetimi, hiç haberim olmaksızın, yalnız kendi kendinize makul bulduğunuz bir zaruret veya bir sebep için yerden yere sürüklemek zahmetine/ katlandınız?

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

benim ismimi, benim haysiyetimi, hiç haberim olmaksızın, yalnız kendi kendinize makul bulduğunuz bir zaruret veya bir sebep için yerden yere sürüklemek (ty) / zahmeti (tn): belirtisiz isim tamlaması

benim ismimi (bln) / benim haysiyetimi (bln) hiç haberim olmaksızın (z) / yalnız (z) / kendi kendinize makul bulduğunuz bir zaruret veya bir sebep için (z) / yerden yere sürüklemek (y): isim-fiil grubu

yerden yere (i) / sürükle- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yerden (i) / yere (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

kendi kendinize makul bulduğunuz bir zaruret veya bir sebep (i) / için (çe): edat grubu

kendi kendinize makul bulduğunuz (s) / bir zaruret veya bir sebep (i): sıfat tamlaması

bir zaruret (i) / veya (be) / bir sebep (i): bağlama grubu

bir (s) / sebep (i): sıfat tamlaması

bir (s) / zaruret (i): sıfat tamlaması

kendi kendinize (z) / makul bulduğunuz (y): sıfat-fiil grubu

makul (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kendi (s) / kendiniz (i): sıfat tamlaması

hiç (z) / haberim (ö) / olmaksızın (y): zarf-fiil grubu

benim (s) / haysiyetim (i): sıfat tamlaması

benim (s) / ismim (i): sıfat tamlaması

ne (s) / selahiyet (i): sıfat tamlaması

ne (s) / hak (i): sıfat tamlaması

durup (f) / dur- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

İhtiyar adam,/ eğile eğile/ iki kat olmuştu;/ genç kızın gözleri/ artık/ onu/ görmüyordu:/

“Ne/ Faik Bey/ beni almak için/ babasının emrine,/ ne/ ben/ Faik Bey’e varmak için/ sizin arzunuza tabiyiz./ Ben/ yirmi yaşına/ giriyorum./ O/ otuzuna/ yaklaşıyor;/ birbirimizi/ sizin bizi tanıyışınızdaki daha iyi/ tanıyoruz/ ve/ sevişiyoruz.”/

Naim Efendi/ titredi./

“Evet,/ evet,/ sevişiyoruz./ Bugün/ istesem/ ben/ ona/ varırım;/ bugün/ istesem/ o/ beni/ alır;/ dünya bir araya gelse,/ kimseler/ bizi/ ayıramaz./ Fakat,/ ne çare ki/ istemiyoruz./ Zira,/ evlenme hakkındaki fikirlerimiz/ sizinkilere/ hiç/ benzemiyor./ Bizim için/ evlenme/ bir kalp meselesi değildir./ Ne de/ bir uzvî zaruretler./ Ben ve o,/ bu işi/ bir hesap ve akıl meselesi/ telakki ediyoruz;/ paraya müteallik bir iş...”/

1.İhtiyar adam,/ eğile eğile/ iki kat olmuştu;/ genç kızın gözleri/ artık/ onu/ görmüyordu:

iki kat (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

iki (s) / kat (i): sıfat tamlaması

eğile (i) / eğile (i): tekrar grubu

ihtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

genç kızın (ty) / gözleri (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

2.Ne/ Faik Bey/ beni almak için/ babasının emrine,/ ne/ ben/ Faik Bey'e varmak için/ sizin arzunuza tabiyiz.

sizin arzunuza (i) / tabi (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

sizin (ty) / arzunuz (tn): belirtili isim tamlaması

Faik Bey'e varmak (i) / için (çe): edat grubu

Faik Bey'e (yt) / varmak (y): isim-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

babasının emrine (i) / (tabi) (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

babasının (ty) / emri (tn): belirtili isim tamlaması

beni almak (i) / için (çe): edat grubu

beni (bln) / almak (y): isim-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

3.Ben/ yirmi yaşına/ giriyorum.

yirmi (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

4.O/ otuzuna/ yaklaşıyor;/ birbirimizi/ sizin bizi tanıyışınızdan daha iyi/ tanıyoruz/ ve/ sevişiyoruz.

sizin bizi tanıyışınızdan (i) / daha iyi (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

sizin (ty) / bizi tanıyışınız (tn): belirtili isim tamlaması

bizi (bln) / tanıyış (y): isim-fiil grubu

5.Naim Efendi/ titredi.

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

6.Evet,/ evet,/ sevişiyoruz./ Bugün/ istesem/ ben/ ona/ varırım;/ bugün/ istesem/ o/ beni/ alır;/ dünya bir araya gelse,/ kimseler/ bizi/ ayıramaz.

dünya (i) / bir araya (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / ara (i): sıfat tamlaması

7.Fakat,/ ne çare ki/ istemiyoruz./ Zira,/ evlenme hakkındaki fikirlerimiz/ sizinkilere/ hiç/ benzemiyor.

ne (s) / çare (i): sıfat tamlaması

evlenme hakkındaki (s) / fikirlerimiz (i): sıfat tamlaması

evlenme (i) / hakkında (çe): edat grubu

8.Bizim için/ evlenme/ bir kalp meselesi değildir.

bir (s) / kalp meselesi (i): sıfat tamlaması

kalp (ty) / meselesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bizim (i) / için (çe): edat grubu

9.Ne de/ bir uzvî zarurettir.

bir (s) / uzvî zaruret (i): sıfat tamlaması

uzvî (s) / zaruret (i): sıfat tamlaması

10.Ben ve o,/ bu iş/ bir hesap ve akıl meselesi/ telakki ediyoruz;/ paraya müteallik bir iş...

telakki (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / hesap ve akıl meselesi (i): sıfat tamlaması

hesap ve akıl (ty) / meselesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

hesap (i) / ve (be) / akıl (i): bağlama grubu

bu (s) / iş (i): sıfat tamlaması

ben (i) / ve (be) / o (i): bağlama grubu

paraya müteallik (s) / bir iş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / iş (i): sıfat tamlaması

paraya (i) / müteallik (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

Naim Efendi,/ ilk defa olarak/ başını/ kaldırdı;/ hayretten ziyade korkuyu ifade eden gözlerle/ torununun yüzüne/ baktı;/ o,/ ağzının ucu hafifçe yukarıya doğru çekilmiş,/ sırtı karyolanın direğine dayanmış,/ ayakta/ sözüne/ devam ediyordu:/

“Bunun içindir ki,/ bir gün/ Faik Bey’le/ baş başa verdik,/ düşündük, taşındık;/ birbirimizle evlenmeyi/ pek fena bir iş bulduk:/ Onda/ benim arzularımı temin edecek kadar bir servet,/ bende/ ona muhtaç olmayacak kadar çeyiz/ yoktu./ Dedik ki:/ ‘Şimdi/ sevişiyoruz./ Fakat,/ o zaman/ didișeceđiz;/ birbirimize/ ağır geleceğiz;/ birbirimizden/ nefret edeceğiz!’/ O/ bilir ki/ benim arzularım/ - hırslarım dese/ daha iyi olur,-/ hadsiz/ hesapsızdır;/ evet,/ hırslarım,/ hadsiz/ hesapsızdır!..”/

1.Naim Efendi,/ ilk defa olarak/ başını/ kaldırdı;/ hayretten ziyade korkuyu ifade eden gözlerle/ torununun yüzüne/ baktı;/ o,/ ağzının ucu hafifçe yukarıya doğru çekilmiş,/ sırtı karyolanın direğine dayanmış,/ ayakta/ sözüne/ devam ediyordu:

ilk defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

torununun (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

hayretten ziyade korkuyu ifade eden (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

hayretten ziyade (z) / korkuyu (bln) / ifade eden (y): sıfat-fiil grubu

ifade (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hayretten (i) / ziyade (çe): edat grubu

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sırtı (ö) / karyolanın direğine (yt) / dayanmış (olarak) (y): zarf-fiil grubu
dayanmış (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
karyolanın (ty) / direği (tn): belirtili isim tamlaması
ağzının ucu (ö) / hafifçe (z) / yukarıya doğru (z) / çekilmiş (olarak) (y): zarf-fiil grubu
çekilmiş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
yukarıya (i) / doğru (çe): edat grubu
ağzının (ty) / ucu (tn): belirtili isim tamlaması

2.Bunun içindir ki,/ bir gün/ Faik Bey'le/ baş başa verdik,/ düşündük, taşındık;/ birbirimizle evlenmeyi/ pek fena bir iş bulduk:

baş başa (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
baş (i) / başa (i): kısaltma grubu (ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)
Faik (i) / Bey (u): unvan grubu
bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması
bunun (i) / için (çe): edat grubu
düşündük (f) / taşındık (f): tekrar grubu
pek fena bir iş (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
pek fena (s) / bir iş (i): sıfat tamlaması
bir (s) / iş (i): sıfat tamlaması
pek (s) / fena (i): sıfat tamlaması
birbirimizle (z) / evlenme (y): isim-fiil grubu

3.Onda/ benim arzularımı temin edecek kadar bir servet,/ bende/ ona muhtaç olmayacak kadar çeyiz/ yoktu.

ona muhtaç olmayacak kadar (s) / çeyiz (i): sıfat tamlaması
ona muhtaç olmayacak (i) / kadar (çe): edat grubu
ona (yt) / muhtaç olmayacak (y): sıfat tamlaması
muhtaç (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
benim arzularımı temin edecek kadar (s) / bir servet (i): sıfat tamlaması
bir (s) / servet (i): sıfat tamlaması
benim arzularımı temin edecek (i) / kadar (çe): edat grubu
benim arzularımı (bln) / temin edecek (y): sıfat-fiil grubu
temin (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
benim (s) / arzularım (i): sıfat tamlaması

4.Dedik ki:/ ‘Şimdi/ sevişiyoruz./ Fakat,/ o zaman/ didişeceğiz;/ birbirimize/ ağır geleceğiz;/ birbirimizden/ nefret edeceğiz!’

o (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

ağır (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

nefret (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

5.O/ bilir ki/ benim arzularım/ -hırslarım dese/ daha iyi olur,-/ hadsiz/ hesapsızdır;/ evet,/ hırslarım,/ hadsiz/ hesapsızdır!..

daha iyi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

daha (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

hırslarım (bsn) / dese (y): zarf-fiil grubu

benim (ty) / arzularım (tn): belirtili isim tamlaması

İhtiyar adam,/ aklını kaybetmekten/ korkuyordu;/ Seniha/ hep/ aynı vaziyette/ soğuk ve haşin/ söylüyordu:/

“Siz/ zannediyor musunuz ki,/ ben/ ömrümün sonuna kadar/ böyle bir evde/ kalacağım?/ Böyle bir memlekette,/ etrafımda böyle bir halkla?/ Bin güçlülükle senede ancak beş on kat esvap yaptırarak, ara sıra Ada'ya misafirliğe giderek ve pazartesi günleri aşağıda salonda birkaç mânasız ve yavan davetli bekleyerek/ yaşayıp gideceğim?/ Hayır!/ Büyükbaba,/ ben/ o kadar basit ruhlu bir kız değilim!/ Çok/ okudum;/ çok/ öğrendim;/ çok/ düşündüm,/ çok/ tahlil ettim./ Biliyorum ki,/ hayat denilen şey,/ içinde doğup büyüdüğüm bu hapishanenin dışında, gürültülü, geniş, aydınlık, acayip, hazin, neşeli, düz, yıllankavi, inişli yokuşlu, bitmez tükenmez bir sahadır./ Oradan/ bin türlü sesler/ işitiyorum;/ bu sesler/ her biri başka tarzda, bir başka lisanda/ bana,/ 'gel'/ diyor./ Kendimi/ güç/ zaptediyorum./ Fakat,/ bugün değilse/ yarın/ mutlaka/ bu seslerden birine doğru/ koşacağım./ Mutlaka!..”/

1.İhtiyar adam,/ aklını kaybetmekten/ korkuyordu;/ Seniha/ hep/ aynı vaziyette/ soğuk ve haşin/ söylüyordu:

aklını (i) / kaybet- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kayb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ihtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

soğuk (i) / ve (be) / haşin (i): bağlama grubu

aynı (s) / vaziyet (i): sıfat tamlaması

2.Siz/ zannediyor musunuz ki,/ ben/ ömrümün sonuna kadar/ böyle bir evde/ kalacağım?

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

böyle (s) / bir ev (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ev (i): sıfat tamlaması

ömrümün sonuna (i) / kadar (çe): edat grubu

ömrümün (ty) / sonu (tn): belirtili isim tamlaması

3.Böyle bir memlekette,/ etrafımda böyle bir halkla?

etrafımda (s) / böyle bir halk (i): sıfat tamlaması

böyle (s) / bir halk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / halk (i): sıfat tamlaması

böyle (s) / bir memleket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / memleket (i): sıfat tamlaması

4.Bin güçlkle senede ancak beş on kat esvap yaptırarak, ara sıra Ada'ya misafirlğe giderek ve pazartesi günleri aşağıda salonda birkaç mânasız ve yavan davetli bekleyerek/ yaşayıp gideceğim?

yaşayıp (f) / git- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bin güçlkle senede ancak beş on kat esvap yaptırarak (i) / ara sıra Ada'ya misafirlğe giderek (i) / ve (be) / pazartesi günleri aşağıda salonda birkaç mânasız ve yavan davetli bekleyerek (i): bağlama grubu

pazartesi günleri (z) / aşağıda (z) / salonda (z) / birkaç mânasız ve yavan davetli (bsn) / bekleyerek (y): zarf-fiil grubu

birkaç (s) / mânasız ve yavan davetli (i): sıfat tamlaması

mânasız ve yavan (s) / davetli (i): sıfat tamlaması

mânasız (i) / ve (be) / yavan (i): bağlama grubu

pazartesi (ty) / günleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

ara sıra (z) / Ada'ya (yt) / misafirlğe (yt) / giderek (y): zarf-fiil grubu

ara (i) / sıra (i): tekrar grubu

bin güçlkle (z) / senede (z) / ancak (z) / beş on kat esvap (bsn) / yaptırarak (y): zarf-fiil grubu

beş on kat (s) / esvap (i): sıfat tamlaması

beş on (s) / kat (i): sıfat tamlaması

beş (i) / on (i): tekrar grubu

bin (s) / güçlük (i): sıfat tamlaması

5.Hayır!/ Büyükbaba,/ ben/ o kadar basit ruhlu bir kız değilim!

o kadar basit ruhlu (s) / bir kız (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kız (i): sıfat tamlaması

o kadar (s) / basit ruhlu (i): sıfat tamlaması

basit (s) / ruhlu (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

6.Çok/ okudum;/ çok/ öğrendim;/ çok/ düşündüm,/ çok/ tahlil ettim.

tahlil (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

7.Biliyorum ki,/ hayat denilen şey,/ içinde doğup büyüdüğüm bu hapisanenin dışında, gürültülü, geniş, aydınlık, acayip, hazin, neşeli, düz, yıllankavi, inişli yokuşlu, bitmez tükenmez bir sahadır.

içinde doğup büyüdüğüm bu hapisanenin dışında (s) / gürültülü, geniş, aydınlık, acayip, hazin, neşeli, düz, yılankavi, inişli yokuşlu, bitmez tükenmez bir saha (i): sıfat tamlaması

gürültülü (s) / geniş (s) / aydınlık (s) acayip (s) / hazin (s) / neşeli (s) / düz (s) / yılankavi (s) / inişli yokuşlu (s) / bitmez tükenmez (s) / bir saha (i): sıfat tamlaması

bir (s) / saha (i): sıfat tamlaması

bitmez (i) / tükenmez (i): tekrar grubu

inişli (i) / yokuşlu (i): tekrar grubu

içinde doğup büyüdüğüm bu hapisanenin (ty) / dışı (tn): belirtili isim tamlaması

içinde doğup büyüdüğüm (s) / bu hapisane (i): sıfat tamlaması

bu (s) / hapisane (i): sıfat tamlaması

içinde (yt) / doğup büyüdüğüm (y): sıfat-fiil grubu

doğup (f) / büyü- (f): tekrar grubu

hayat denilen (s) / şey (i): sıfat tamlaması

hayat (ö) / denilen (y): sıfat-fiil grubu

8.Oradan/ bin türlü sesler/ işitiyorum;/ bu sesler/ her biri başka tarzda, bir başka lisanda/ bana,/ 'gel'/ diyor.

bin türlü (s) / ses (i): sıfat tamlaması

bin (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

her biri (i) / başka tarzda (i) / bir başka lisanda (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bir (s) / başka lisan (i): sıfat tamlaması

başka (s) / lisan (i): sıfat tamlaması

başka (s) / tarz (i): sıfat tamlaması

her (s) / biri (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sesler (i): sıfat tamlaması

9.Kendimi/ güç/ zaptediyorum.

zapt (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

10.Fakat,/ bugün değilse/ yarın/ mutlaka/ bu seslerden birine doğru/ koşacağım./ Mutlaka!..

bu seslerden birine (i) / doğru (çe): edat grubu

bu seslerden (s) / biri (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sesler (i): sıfat tamlaması

bugün (z) / değilse (y): zarf-fiil grubu

Naim Efendi,/ torununun ne dediğini/ artık/ hiç/ anlamıyordu./ Onun için/ bütün bu sözlerin deli saçmalarından; rüyalarındaki sayıklamalardan hiçbir farkı/

yoktu./ Kendi kendine:/ “Acaba kızcağızın sıtması mı var? Olabilir a; belki sıtması var”/ diyordu./ Birkaç defa:/ “Yavrurur, hasta mısınız?” diye/ soracak oldu./ Fakat,/ Seniha,/ sözüne bir lahza fasıla vermeksizin/ gittikçe artan bir ateşle/ söylüyor,/ söylüyordu:/

“Herkesin kendine mahsus bir hayatı/ vardır./ Siz/ zannediyorsunuz ki,/ herkes,/ herkes gibi/ yaşayabilir./ Annem nasıl sizin gibi bu konakta yaşayıp ihtiyarladıysa/ ben de/ onun gibi/ yaşayıp ihtiyarlamaya/ razı olacağım./ Halbuki/ ben/ mutlaka/ kendi hayatımı/ yaşamak istiyorum./ İşte/ bunun içindir ki,/ sevdiğim bir adamı kendime hayat yoldaşı yapmaktan/ çekiniyorum;/ zira/ bütün hazlarımda, zevklerimde keder ve heyecanlarımda tamamıyla yalnız kalmak, tamamıyla benliğimi muhafaza etmek emelindeyim./ Sevilen adam,/ bizi çağıran seslerden biridir;/ fakat/ hayat yoldaşı/ bizi o seslere doğru götüren kimsedir;/ bu kimse/ kâh önümüzden, kâh arkamızdan/ yürür,/ bizi/ birtakım kazalardan/ siyanet eder,/ birtakım zahmetlerden/ kurtarır,/ ettiğimiz hataları/ tamire çalışır,/ masraflarımızı/ öder,/ tıpkı/ çocukluğumuzda bizimle beraber dolaşan lalam gibi bir şey...”/

1.Naim Efendi,/ torununun ne dediğini/ artık/ hiç/ anlamıyordu.

torununun (ty) / ne dediği (tn): belirtili isim tamlaması

ne (bsn) / dediği (y): sıfat-fiil grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Onun için/ bütün bu sözlerin deli saçmalarından; rüyalandaki sayıklamalardan hiçbir farkı/ yoktu.

bütün bu sözlerin (ty) / deli saçmalarından; rüyalandaki sayıklamalardan hiçbir farkı (tn): belirtili isim tamlaması

deli saçmalarından (s) / rüyalandaki sayıklamalardan (s) / hiçbir fark (i): sıfat tamlaması

hiçbir (s) / fark (i): sıfat tamlaması

rüyalandaki (s) / sayıklamalar (i): sıfat tamlaması

deli (ty) / saçmaları (ty): belirtisiz isim tamlaması

bütün (s) / bu sözler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sözler (i): sıfat tamlaması

onun (i) / için (çe): edat grubu

3.Kendi kendine:/ “Acaba kızcağızın sıtması mı var? Olabilir a; belki sıtması var”/ diyordu.

“Acaba/ kızcağızın sıtması mı/ var?/ Olabilir/ a;/ belki/ sıtması/ var” (cümle)

kızcağızın (ty) / sıtması (tn): belirtili isim tamlaması

ola (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

4.Birkaç defa:/ “Yavrurur, hasta mısınız?” diye/ soracak oldu.

soracak (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

“Yavrurur, hasta mısın?” (i) / diye (çe): edat grubu

“Yavrurur,/ hasta mısın?” (cümle)

birkaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

5.Fakat,/ Seniha,/ sözüne bir lahza fasıla vermeksizin/ gittikçe artan bir ateşle/ söylüyor,/ söylüyordu:

gittikçe artan (s) / bir ateş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ateş (i): sıfat tamlaması

gittikçe (z) / artan (i): sıfat tamlaması

sözüne (yt) / bir lahza (z) / fasıla vermeksizin (y): zarf-fiil grubu

fasıla (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / lahza (i): sıfat tamlaması

6.Herkesin kendine mahsus bir hayatı/ vardır.

herkesin (ty) / kendine mahsus bir hayatı (tn): belirtili isim tamlaması

kendine mahsus (s) / bir hayat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

kendine (i) / mahsus (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

7.Siz/ zannediyorsunuz ki,/ herkes,/ herkes gibi/ yaşayabilir.

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yaşaya (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

herkes (i) / gibi (çe): edat grubu

8.Annem nasıl sizin gibi bu konakta yaşayıp ihtiyarladıysa/ ben de/ onun gibi/ yaşayıp ihtiyarlamaya/ razı olacağım.

razı (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yaşayıp (f) / ihtiyarla- (f): tekrar grubu

onun (i) / gibi (çe): edat grubu

annem (ö) / nasıl (z) / sizin gibi (z) / bu konakta (yt) / yaşayıp ihtiyarladıysa (y): zarf-fiil grubu

yaşayıp (f) / ihtiyarla- (f): tekrar grubu

bu (s) / konak (i): sıfat tamlaması

sizin (i) / gibi (çe): edat grubu

9.Halbuki/ ben/ mutlaka/ kendi hayatımı/ yaşamak istiyorum.

yaşamak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

kendi (s) / hayatım (i): sıfat tamlaması

10.İşte/ bunun içindir ki,/ sevdiğim bir adamı kendime hayat yoldaşı yapmaktan/ çekiniyorum;/ zira/ bütün hazlarımda, zevklerimde keder ve heyecanlarımda tamamıyla yalnız kalmak, tamamıyla benliğimi muhafaza etmek emelindeyim.

sevdiğim bir adamı (bln) / kendime (yt) / hayat yoldaşı yapmak (y): isim-fiil grubu

hayat yoldaşı (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hayat (ty) / yoldaşı (tn): belirtisiz isim tamlaması

sevdiğim (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bunun (i) / için (çe): edat grubu

bütün hazlarımda, zevklerimde keder ve heyecanlarımda tamamıyla yalnız kalmak (ty) / tamamıyla benliğimi muhafaza etmek (ty) / emeli (tn): belirtisiz isim tamlaması

tamamıyla (z) / benliğimi (bln) / muhafaza etmek (y): isim-fiil grubu

muhafaza (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bütün hazlarımda, zevklerimde keder ve heyecanlarımda (yt) / tamamıyla (z) / yalnız kalmak (y): isim-fiil grubu

yalnız (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bütün (s) / hazlarım (i) / zevklerim (i) / keder ve heyecanlarım (i): sıfat tamlaması

keder (i) / ve (be) / heyecanlar (i): bağlama grubu

11.Sevilen adam,/ bizi çağıran seslerden biridir;/ fakat/ hayat yoldaşı/ bizi o seslere doğru götüren kimsedir;/ bu kimse/ kâh önümüzden, kâh arkamızdan/ yürür,/ bizi/ birtakım kazalardan/ siyanet eder,/ birtakım zahmetlerden/ kurtarır,/ ettiğimiz hataları/ tamire çalışır,/ masraflarımızı/ öder,/ tıpkı/ çocukluğumuzda bizimle beraber dolaşan lalam gibi bir şey...

bizi çağıran seslerden (s) / biri (i): sıfat tamlaması

bizi çağıran (s) / sesler (i): sıfat tamlaması

bizi (bln) / çağıran (y): sıfat-fiil grubu

sevilen (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bizi o seslere doğru götüren (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

bizi (bln) / o seslere doğru (z) / götüren (y): sıfat-fiil grubu

o seslere (i) / doğru (çe): edat grubu

o (s) / sesler (i): sıfat tamlaması

hayat (ty) / yoldaşı (tn): belirtisiz isim tamlaması

kâh (be) / önümüz (i) / kâh (be) / arkamız (i): bağlama grubu

bu (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

siyanet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

birtakım (s) / kazalar (i): sıfat tamlaması

birtakım (s) / zahmetler (i): sıfat tamlaması

tamire (i) / çalış- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

ettiğimiz (s) / hatalar (i): sıfat tamlaması

çocukluğumuzda bizimle beraber dolaşan lalam gibi (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

çocukluğumuzda bizimle beraber dolaşan lalam (i) / gibi (çe): edat grubu

çocukluğumuzda bizimle beraber dolaşan (s) / lala (i): sıfat tamlaması

çocukluğumuzda (z) / bizimle beraber (z) / dolaşan (y): sıfat-fiil grubu

bizimle (i) / beraber (çe): edat grubu

Naim Efendi/ nihayet/ başını/ kaldırdı:/

“Kızım, ne demek istiyorsun? Anlamıyorum,”/ dedi./

Seniha,/ gözlerinde sert ve madeni bir pırıltıyla/ büyükbabasının yüzüne/ dik dik/ baktı:/

“Size, hayat ve izdivaç hakkındaki fikirlerimi söylüyorum,”/ dedi;/ “ta ki/ bundan sonra/ habersizce tekrar benim işlerime karıştığınız zaman/ çünkü kırdığınız pot gibi/ bir pot/ daha/ kırmayınız.../ Bu seferkini tashih/ kabil olacak - zira,/ şimdi,/ gidip/ bir mektupla/ Kasım Paşa’ya/ izahat vereceğim,/ her şeyin nasıl benden habersiz yapıldığını/ söyleyeceğim-/ fakat/ günün birinde/ olabilir ki,/ düzeltilmesi kabil olamayacak bir hata/ daha/ işleyebilirsiniz;/ onun için/ size/ şimdiden/ söylüyorum;/ rica ederim,/ benim işlerime/ karışmayınız.”/

1.Naim Efendi/ nihayet/ başını/ kaldırdı:/ “Kızım, ne demek istiyorsun? Anlamıyorum,”/ dedi.

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

“Kızım,/ ne/ demek istiyorsun?/ Anlamıyorum,” (cümle)

demek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

2.Seniha,/ gözlerinde sert ve madeni bir pırıltıyla/ büyükbabasının yüzüne/ dik dik/ baktı:

dik (i) / dik (i): tekrar grubu

büyükbabasının (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

gözlerinde (i) / sert ve madeni bir pırıltı (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

sert ve madeni (s) / bir pırıltı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / pırıltı (i): sıfat tamlaması

sert (i) / ve (be) / madeni (i): sıfat tamlaması

3.“Size, hayat ve izdivaç hakkındaki fikirlerimi söylüyorum,”/ dedi;/ “ta ki/ bundan sonra/ habersizce tekrar benim işlerime karıştığınız zaman/ çünkü kırdığınız pot gibi/ bir pot/ daha/ kırmayınız...

“Size,/ hayat ve izdivaç hakkındaki fikirlerimi/ söylüyorum,” (cümle)

hayat ve izdivaç hakkındaki (s) / fikirler (i): sıfat tamlaması

hayat ve izdivaç (i) / hakkında (çe): edat grubu

hayat (i) / ve (be) / izdivaç (i): bağlama grubu
bir pot (i) / kır- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
bir (s) / pot (i): sıfat tamlaması
dünkü kırdığınız pot (i) / gibi (çe): edat grubu
dünkü kırdığınız (s) / pot (i): sıfat tamlaması
dünkü (z) / kırdığınız (y): sıfat-fiil grubu
habersizce tekrar benim işlerime karıştığınız (s) / zaman (i): sıfat tamlaması
habersizce (z) / tekrar (z) / benim işlerime (yt) / karıştığınız (y): sıfat-fiil grubu
benim (ty) / işlerim (tn): belirtili isim tamlaması
bundan (i) / sonra (çe): edat grubu

4.Bu seferkini tashih/ kabil olacak/ -zira,/ şimdi,/ gidip/ bir mektupla/ Kasım Paşa'ya/ izahat vereceğim,/ her şeyin nasıl benden habersiz yapıldığını/ söyleyeceğim-/ fakat/ günün birinde/ olabilir ki,/ düzeltilmesi kabil olmayacak bir hata/ daha/ işleyebilirsiniz;/ onun için/ size/ şimdiden/ söylüyorum;/ rica ederim,/ benim işlerime/ karışmayınız.

kabil (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
bu seferkini (i) / tashih (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)
bu (s) / seferki (i): sıfat tamlaması
izahat (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu
bir (s) / mektup (i): sıfat tamlaması
her şeyin (ty) / nasıl benden habersiz yapıldığı (tn): belirtili isim tamlaması
nasıl (z) / benden habersiz (z) / yapıldığı (y): sıfat-fiil grubu
benden (i) / habersiz (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)
her (s) / şey (i): sıfat tamlaması
ola (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
günün (ty) / biri (tn): belirtili isim tamlaması
işleye (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
düzeltilmesi kabil olmayacak (s) / bir hata (i): sıfat tamlaması
bir (s) / hata (i): sıfat tamlaması
düzeltilmesi (ö) / kabil olmayacak (y): sıfat-fiil grubu
kabil (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
onun (i) / için (çe): edat grubu
rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
benim (ty) / işlerim (tn): belirtili isim tamlaması

Seniha,/ bu sözleri söyleyerek/ çıktı, gitti./ Genç kız şu son sözlerini söylediği esnada,/ Naim Efendi'yi/ sürekli ve inatçı bir hıçkırık tutmuştu./ Güçlkle/ soluk alabiliyordu./ Vaktaki/ kızı Sekine Hanım,/ tekrar/ yanına/ girdi/ ve/ kendisinden/ Seniha ile aralarında geçen muhavereye dair malumat almak istedi,/ biçare ihtiyarın/ bir kelime söylemeye/ gücü/ yetmedi./

Sekine Hanım,/ bir taraftan/ kendisini,/ diğer taraftan/ bu müz' iç hıçkırığı/ teskine çalışıyor,/ fakat/ bir türlü/ muvaffak olamıyordu./ Biraz sonra/ kalfa hanım da/ geldi;/ bu hıçkırığı dindirmek için ne kadar usul varsa/ hepsini/ birer birer/ Naim Efendi'ye/ tatbikiye başladı./ Kâh tavana baktırarak, kâh nefes aldırılmayarak/ su/ içirdi;/ odanın içinde heyecanını tahrik edecek, hayretini celbedecek şeyleri/ yaptı,/ sözler/ söyledi,/ sırtını,/ göğsünü/ oğuşturdu./ Midesinin üstüne/ sıcak bezler/ koydu./ Hiçbiri,/ hiçbiri/ kâr etmedi./ Naim Efendi,/ durmadan/ hıçkırıyordu./ Seniha'nın annesi:/

“Yarabbim, bu kız size ne yaptı? Bu kız size ne yaptı? Söyleyin, o mu sebep oldu?”/ diyordu./

İhtiyarın gözleri/ gayri muayyen bir noktaya/ dikilmiş,/ yüzü/ kıpkırmızı kesilmişti;/ ağızından bir kelime almak/ mümkün olamıyordu./

Sekine Hanım:/

“Bari bir hekim çağırtaım, bir hekim...”/ dedi./

1.Seniha,/ bu sözleri söyleyerek/ çıktı, gitti.

çık-tı (f) / gitti (f): tekrar grubu

bu sözleri (bln) / söyleyerek (y): zarf-fiil grubu

bu (s) / sözler (i): sıfat tamlaması

2.Genç kız şu son sözlerini söylediği esnada,/ Naim Efendi'yi/ sürekli ve inatçı bir hıçkırık tutmuştu.

sürekli ve inatçı bir hıçkırık (i) / tut- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

sürekli ve inatçı (s) / bir hıçkırık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hıçkırık (i): sıfat tamlaması

sürekli (i) / ve (be) / inatçı (i): bağlama grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

genç kız şu son sözlerini söylediği (s) / esna (i): sıfat tamlaması

genç kız (ö) / şu son sözlerini (bln) / söylediği (y): sıfat-fiil grubu

şu (s) / son sözleri (i): sıfat tamlaması

son (s) / sözler (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

3.Güçlkle/ soluk alabiliyordu.

soluk ala (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

soluk (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

4.Vaktaki/ kızı Sekine Hanım,/ tekrar/ yanına/ girdi/ ve/ kendisinden/ Seniha ile aralarında geçen muhavereye dair malumat almak istedi,/ biçare ihtiyarın/ bir kelime söylemeye/ gücü/ yetmedi.

kızı (s) / Sekine Hanım (i): sıfat tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

Seniha ile aralarında geçen muhavereye dair malumat almak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Seniha ile aralarında geçen muhavereye dair malumat (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha ile aralarında geçen muhavereye dair (s) / malumat (i): sıfat tamlaması

Seniha ile aralarında geçen muhavereye (i) / dair (çe): edat grubu

Seniha ile aralarında geçen (s) / muhavere (i): sıfat tamlaması

Seniha ile (z) / aralarında (yt) / geçen (y): sıfat-fiil grubu

Seniha (i) / ile (çe): edat grubu

biçare ihtiyarın (ty) /gücü (tn): belirtili isim tamlaması

biçare (s) / ihtiyar (i): sıfat tamlaması

bir kelime (bsn) / söyleme (y): isim-fiil grubu

bir (s) / kelime (i): sıfat tamlaması

5.Sekine Hanım,/ bir taraftan/ kendisini,/ diğer taraftan/ bu müz'îç hıçkırığı/ teskine çalışıyor,/ fakat/ bir türlü/ muvaffak olamıyordu.

teskine (i) / çalış- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bu (s) / müz'îç hıçkırık (i): sıfat tamlaması

müz'îç (s) / hıçkırık (i): sıfat tamlaması

diğer (i) / taraftan (çe): edat grubu

bir (i) / taraftan (çe): edat grubu

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

muvaffak (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

6.Biraz sonra/ kalfa hanım da/ geldi;/ bu hıçkırığı dindirmek için ne kadar usul varsa/ hepsini/ birer birer/ Naim Efendi'ye/ tatbika başladı.

kalfa (s) / hanım (i): sıfat tamlaması

biraz (s) / sonra (i): sıfat tamlaması

tatbika (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

birer (i) / birer (i): tekrar grubu

bu hıçkırığı dindirmek için (z) / ne kadar usul (ö) / varsa (y): zarf-fiil grubu

ne kadar (s) / usul (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

bu hıçkırığı dindirmek (i) / için (çe): edat grubu

bu hıçkırığı (bln) / dindirmek (y): isim-fiil grubu

bu (s) / hıçkırık (i): sıfat tamlaması

7.Kâh tavana baktırarak, kâh nefes aldirmayarak/ su/ içirdi;/ odanın içinde heyecanını tahrik edecek, hayretini celbedecek şeyleri/ yaptı,/ sözler/ söyledi,/ sırtını,/ göğsünü/ oğuşturdu.

kâh (be) / tavana baktırarak (i) / kâh (be) / nefes aldirmayarak (i): bağlama grubu

nefes (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

tavana (yt) / baktırarak (y): zarf-fiil grubu

odanın içinde heyecanını tahrik edecek (s) / hayretini celbedecek (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

hayretini (bln) / celbedecek (y): sıfat-fiil grubu

celb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

odanın içinde (yt) / heyecanını (bln) / tahrik edecek (y): sıfat-fiil grubu

tahrik (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

odanın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

8.Midesinin üstüne/ sıcak bezler/ koydu.

sıcak (s) / bezler (i): sıfat tamlaması

midesinin (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

9.Hiçbiri,/ hiçbiri/ kâr etmedi.

kâr (i) / etme- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

10.Naim Efendi,/ durmadan/ hıçkırıyordu.

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

11.Seniha'nın annesi:/ "Yarabbim, bu kız size ne yaptı? Bu kız size ne yaptı? Söyleyin, o mu sebep oldu?"/ diyordu.

"Yarabbim,/ bu kız/ size/ ne yaptı?/ Bu kız/ size/ ne yaptı?/ Söyleyin,/ o mu/ sebep oldu?" (cümlle)

ne (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / kız (i): sıfat tamlaması

ne (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / kız (i): sıfat tamlaması

sebeup (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha'nın (ty) / annesi (tn): belirtili isim tamlaması

12.İhtiyarın gözleri/ gayri muayyen bir noktaya/ dikilmiş,/ yüzü/ kıpkırmızı kesilmişti;/ ağzından bir kelime almak/ mümkün olamıyordu.

gayri muayyen (s) / bir nokta (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nokta (i): sıfat tamlaması

ihtiyarın (ty) / gözleri (tn): belirtili isim tamlaması

kıpkırmızı (i) / kesil- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

mümkün (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ağzından (i) / bir kelime (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / kelime (i): sıfat tamlaması

13.Sekine Hanım:/ “Bari bir hekim çağırtalım, bir hekim...”/ dedi.

“Bari/ bir hekim/ çağırtalım,/ bir hekim...” (cümle)

bir (s) / hekim (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hekim (i): sıfat tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

O zaman/ Naim Efendi,/ gözlerini/ kızının üstüne/ çevirdi;/ eliyle/ bir “hayır, istemem!” işareti yaptı./ Fakat,/ Sekine Hanım/ dinlemiyor:/

“Kabil değil, mutlaka lazım. Biz bir şey yapamıyoruz, görmüyor musunuz? Bizim elimizden bir şey gelmiyor,”/ diyordu./

Hasta,/ nihayet,/ razı oldu./ Hekime/ haber gitti./ Sekine Hanım,/ bir aralık/ Seniha'nın odasına/ koştu;/ babasıyla kızı arasında vahim bir şey geçtiğini/ hissediyordu,/ anlamak, bilmek istiyordu.../ Lakin/ Seniha'nın oda kapısı/ sınıksız/ kapalıydı./ Sekine Hanım/ vurdu,/ seslendi;/ vurdu,/ seslendi,/ içeriden bir cevap almak/ kabil olmadı./ Müthiş bir telaşa düştü:/ Seniha dışarıya çıkmış olsa/ kapısını açık bırakması/ lazım gelirdi,/ içerdeyse/ neden/ ses vermiyordu?/ Nihayet,/ gürültüyü diğer bir odadan işiten Madam Kronski/ imdadına yetişti:/

“Yazı yazıyor, dokunmayınız, pek sinirlidir,”/ dedi./

1.O zaman/ Naim Efendi,/ gözlerini/ kızının üstüne/ çevirdi;/ eliyle/ bir “hayır, istemem!” işareti yaptı.

kızının (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

o (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

bir “hayır, istemem!” işareti (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / “hayır, istemem!” işareti (i): sıfat tamlaması

“hayır, istemem!” (ty) / işareti (tn): belirtisiz isim tamlaması

“hayır,/ istemem!” (cümle)

2.Fakat, Sekine Hanım/ dinlemiyor:/ “Kabil değil, mutlaka lazım. Biz bir şey yapamıyoruz, görmüyor musunuz? Bizim elimizden bir şey gelmiyor,”/ diyordu.

“Kabil değil,/ mutlaka/ lazım./ Biz/ bir şey yapamıyoruz,/ görmüyor musunuz?/ Bizim elimizden bir şey gelmiyor,” (cümle)

bir şey (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bizim elimizden (i) / bir şey (i) / gelme- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bizim (ty) / elimiz (tn): belirtili isim tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

3.Hasta,/ nihayet,/ razı oldu./ Hekime/ haber gitti.

razı (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

haber (i) / git- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

4.Sekine Hanım,/ bir aralık/ Seniha'nın odasına/ koştu;/ babasıyla kızı arasında vahim bir şey geçtiğini/ hissediyordu,/ anlamak, bilmek istiyordu...

Seniha'nın (ty) / odası (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / aralık (i): sıfat tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

babasıyla kızı arasında (yt) / vahim bir şey (bsn) / geçtiği (y): sıfat-fiil grubu

vahim (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

babasıyla kızı (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

babası (i) / ile (be) / kızı (i): bağlama grubu

anlamak (i) / bilmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

5.Lakin/ Seniha'nın oda kapısı/ sınıksıkı/ kapalıydı.

Seniha'nın (ty) / oda kapısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

oda (ty) / kapısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

6.Sekine Hanım/ vurdu,/ seslendi;/ vurdu,/ seslendi,/ içeriden bir cevap almak/ kabil olmadı.

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

kabil (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

içeriden (yt) / bir cevap (bsn) / almak (y): isim-fiil grubu

bir (s) / cevap (i): sıfat tamlaması

7.Müthiş bir telaşa düştü:

müthiş bir telaşa (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

müthiş (s) / bir telaş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / telaş (i): sıfat tamlaması

8.Seniha dışarıya çıkmış olsa/ kapısını açık bırakması/ lazım gelirdi,/ içerdeyse/ neden/ ses vermiyordu?

lazım (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kapısını (bln) / açık (z) / bırakma (y): isim-fiil grubu

Seniha (ö) / dışarıya çıkmış olsa (y): zarf-fiil grubu

dışarıya çıkmış (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

dışarıya (yt) / çıkmış (y): sıfat-fiil grubu

ses (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

9.Nihayet,/ gürültüyü diğer bir odadan işiten Madam Kronski/ imdadına yetişti:

imdadına (i) / yetiş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

gürültüyü diğer bir odadan işiten (s) / Madam Kronski (i): sıfat tamlaması

Madam (s) / Kronski (u): sıfat tamlaması

gürültüyü (bln) / diğer bir odadan (yt) / işiten (y): sıfat-fiil grubu

diğer (s) / bir oda (i): sıfat tamlaması

bir (s) / oda (i): sıfat tamlaması

10.“Yazı yazıyor, dokunmayınız, pek sinirlidir,”/ dedi.

“Yazı yazıyor,/ dokunmayınız,/ pek sinirlidir,” (cümle)

pek (s) / sinirli (i): sıfat tamlaması

Seniha için “sinirlidir” denildi mi,/ Naim Efendi konağında/ akan sular dururdu./ Başta büyükbaba olmak üzere,/ anne,/ baba,/ kardeş,/ hizmetçiler/ bu kelime karşısında ne yapacaklarını/ şaşırır kalırlardı./ Onun içindir ki,/ Seniha'nın,/ başı sıkıya geldiği zaman,/ siniri tutardı/ ve/ her defa/ bu buhran,/ onda/ azim ve iradesinin hadden fazla bir gerilişi halinde/ belirirdi;/ günlerce/ evin içinde/ her bir arzusunun bir çelik sesiyle amir, kuvvetli ve inatçı çınladığı/ hissedilirdi./

1.Seniha için “sinirlidir” denildi mi,/ Naim Efendi konağında/ akan sular dururdu.

akan sular (s) / dur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

akan (s) / sular (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi (ty) / konağı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

Seniha için (z) / “sinirlidir” (ö) / denildi mi (y): zarf-fiil grubu

Seniha (i) / için (çe): edat grubu

2.Başta büyükbaba olmak üzere,/ anne,/ baba,/ kardeş,/ hizmetçiler/ bu kelime karşısında ne yapacaklarını/ şaşırır kalırlardı.

şaşırır (f) / kal- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bu kelime karşısında (z) / ne yapacakları (y): sıfat-fiil grubu

ne (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu kelime (i) karşısında (çe): edat grubu

bu (s) / kelime (i): sıfat tamlaması

başta büyükbaba olmak (i) / üzere (çe): edat grubu

başta (z) / büyükbaba (ö) / olmak (y): isim-fiil grubu

3.Onun içindir ki,/ Seniha'nın,/ başı sıkıya geldiği zaman,/ siniri tutardı/ ve/ her defa/ bu buhran,/ onda/ azim ve iradesinin haddenden fazla bir gerilişi halinde/ belirirdi;/ günlerce/ evin içinde/ her bir arzusunun bir çelik sesiyle amir, kuvvetli ve inatçı çınladığı/ hissedilirdi.

Seniha'nın siniri (i) / tut- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha'nın (ty) / siniri (tn): belirtili isim tamlaması

başı sıkıya geldiği (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

başı (i) / sıkıya (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

onun (ty) / için (çe): edat grubu

azim ve iradesinin haddenden fazla bir gerilişi (i) / halinde (çe): edat grubu

azim ve iradesinin (ty) / haddenden fazla bir gerilişi (tn): belirtili isim tamlaması

haddenden fazla (s) / bir geriliş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / geriliş (i): sıfat tamlaması

hadden (i) / fazla (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

azim (i) / ve (be) / irade (i): bağlama grubu

bu (s) / buhran (i): sıfat tamlaması

her (s) / defa (i): sıfat tamlaması

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

her bir arzusunun (ty) / bir çelik sesiyle amir, kuvvetli ve inatçı çınladığı (tn): belirtili isim tamlaması

bir çelik sesiyle (z) / amir, kuvvetli ve inatçı (z) / çınladığı (y): sıfat-fiil grubu

amir (i) / kuvvetli (i) / ve (be) / inatçı (i): bağlama grubu

bir (s) / çelik sesi (i): sıfat tamlaması

çelik (ty) / sesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

her bir (s) / arzu (i): sıfat tamlaması

her (s) / bir (i): sıfat tamlaması

evin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

Sekine Hanım,/ büyük bir perişanlık içinde/ babasının yanına/ döndü./ İhtiyar adam,/ hâlâ/ hıçkırıyordu./ Fakat/ bu hıçkırıklar,/ şimdi,/ daha fasılalı, daha muntazam bir hale girmişti./ Akıbet/ hekim/ geldi./ Servet Bey'in haremî/ akli başından gitmiş,/ hekimin üzerine/ atılıyor:/

“Aman/ doktor;/ kurtarınız.”/

Hekim/ bir havlu/ istedi,/ Naim Efendi'ye:/

“Dilinizi çıkarınız!”/ dedi./

Elindeki havlu ile/ dilinin ucundan/ tuttu/ kuvvetle/ birkaç defa/ kendine doğru/ çekti,/ çekti./ Sonra/ yanındakilere/ döndü:/

“İşte, saatte bir kere böyle yapınız!”/ dedi./

Sekine Hanım,/ şimdi,/ odanın bir köşesinde reçetesini yazmaya giden hekime/ yanaşıyor,/ üst üste:/

“Aman doktor, söyleyiniz, neden oldu? Buna sebep ne oldu?” diye/ soruyordu./

Hekim/ kaygısız/ cevap veriyordu:/

“Bilir miyim/ ben!../ Ya/ mideden/ geliyor,/ ya/ kalpten./ Zaten/ babanızın kalbi,/ birkaç zamandan beri/ hiç/ yolunda değil.”/

1.Sekine Hanım,/ büyük bir perişanlık içinde/ babasının yanına/ döndü.

babasının (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

büyük bir perişanlık (i) / içinde (çe): edat grubu

büyük (s) / bir perişanlık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / perişanlık (i): sıfat tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

2.İhtiyar adam,/ hâlâ/ hıçkırıyordu.

ihtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

3.Fakat/ bu hıçkırıklar,/ şimdi,/ daha fasılalı, daha muntazam bir hale girmişti.

daha fasılalı, daha muntazam bir hale (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

daha fasılalı (s) / daha muntazam (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

daha (s) / muntazam (i): sıfat tamlaması

daha (s) / fasılalı (i): sıfat tamlaması

bu (s) / hıçkırıklar (i): sıfat tamlaması

4.Akıbet/ hekim/ geldi./ Servet Bey'in haremî/ akli başından gitmiş,/ hekimin üzerine/ atılıyor:/ “Aman/ doktor;/ kurtarınız.”

hekimin (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması

aklı başından gitmiş (i) / (ol-) (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

aklı (i) / başından (i) / git- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Servet Bey'in (ty) / haremi (tn): belirtili isim tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

5.Hekim/ bir havlu/ istedi,/ Naim Efendi'ye:/ "Dilinizi çıkarınız!"/ dedi.

bir (s) / havlu (i): sıfat tamlaması

"Dilinizi/ çıkarınız!" (cümle)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

6.Elindeki havlu ile/ dilinin ucundan/ tuttu/ kuvvetle/ birkaç defa/ kendine doğru/ çekti,/ çekti.

dilinin (ty) / ucu (tn): belirtili isim tamlaması

elindeki havlu (i) / ile (çe): edat grubu

elindeki (s) / havlu (i): sıfat tamlaması

kendine (i) / doğru (çe): edat grubu

birkaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

7.Sonra/ yanındakilere/ döndü:/ "İşte, saatte bir kere böyle yapınız!"/ dedi.

"İşte,/ saatte bir kere/ böyle/ yapınız!" (cümle)

saatte (i) / bir kere (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

bir (s) / kere (i): sıfat tamlaması

8.Sekine Hanım,/ şimdi,/ odanın bir köşesinde reçetesini yazmaya giden hekime/ yaşıyor,/ üst üste:/ "Aman doktor, söyleyiniz, neden oldu? Buna sebep ne oldu?" diye/ soruyordu.

odanın bir köşesinde reçetesini yazmaya giden (s) / hekime (i): sıfat tamlaması

odanın bir köşesinde reçetesini yazmaya (yt) / giden (y): sıfat-fiil grubu

odanın bir köşesinde (yt) / reçetesini (bln) / yazma (y): isim-fiil grubu

odanın (ty) / bir köşesi (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

"Aman doktor, söyleyiniz, neden oldu? Buna sebep ne oldu?" (i) / diye (çe): edat grubu

"Aman/ doktor,/ söyleyiniz,/ neden/ oldu?/ Buna sebep/ ne oldu?" (cümle)

ne (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

buna (i) / sebep (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

üst (i) / üste (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

9.Hekim/ kaygısız/ cevap veriyordu:/ “Bilir miyim/ ben!../ Ya/ mideden/ geliyor,/ ya/ kalpten./ Zaten/ babanızın kalbi,/ birkaç zamandan beri/ hiç/ yolunda değil.”

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

birkaç zamandan (i) / beri (çe): edat grubu

birkaç (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

babanızın (ty) / kalbi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Nihayet,/ hekim odadan çıkar çıkmaz/ hastanın hıçkırığı/ diner gibi oldu./ Sekine Hanım,/ babasının yanına/ koştu./

“Şimdi, söyleyiniz, rica ederim;”/ dedi./ “Sebep/ o mu,/ söyleyiniz./ Seniha mı/ sebep oldu?”/

İhtiyar adam/ bir müddet/ önüne/ baktı,/ düşündü,/ düşündü;/ sonra/ titrek sesle:/

“Kalbimi kırdı; kalbimi fena kırdı. Hiç ummazdım. Bu kadarına hiç ihtimal vermezdim,”/ dedi./

Ve/ gözlerinden/ iri, berrak iki yaş damlası/ yanaklarının üzerinde yavaş yavaş gezindikten sonra,/ ağır ve hazin,/ sakalının beyaz kılları arasına/ karıştı,/ gitti./

1.Nihayet,/ hekim odadan çıkar çıkmaz/ hastanın hıçkırığı/ diner gibi oldu.

diner gibi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

diner (i) / gibi (çe): edat grubu

hastanın (ty) / hıçkırığı (tn): belirtili isim tamlaması

hekim (ö) / odadan (yt) / çıkar çıkmaz (y): zarf-fiil grubu

çıkarm (i) / çıkmaz (i): tekrar grubu

2.Sekine Hanım,/ babasının yanına/ koştu:/ “Şimdi, söyleyiniz, rica ederim;”/ dedi.

babasının (ty) / yanına (tn): belirtili isim tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

“Şimdi,/ söyleyiniz,/ rica ederim;” (cümle)

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

3.Sebep/ o mu,/ söyleyiniz./ Seniha mı/ sebep oldu?

sebep (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

4.İhtiyar adam/ bir müddet/ önüne/ baktı,/ düşündü,/ düşündü;/ sonra/ titrek sesle:/ “Kalbimi kırdı; kalbimi fena kırdı. Hiç ummazdım. Bu kadarına hiç ihtimal vermezdim,”/ dedi.

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

ihhtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

“Kalbimi kırdı;/ kalbimi/ fena/ kırdı./ Hiç/ ummazdım./ Bu kadarına/ hiç/ ihtimal/ vermezdim,” (cümle)

kalb (i) / kır- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kalb (i) / kır- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

titrek (s) / ses (i): sıfat tamlaması

5.Ve/ gözlerinden/ iri, berrak iki yaş damlası/ yanaklarının üzerinde yavaş yavaş gezindikten sonra,/ ağır ve hazin,/ sakalının beyaz kılları arasına/ karıştı,/ gitti.

sakalının beyaz kılları (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

sakalının (ty) / beyaz kılları (tn): belirtili isim tamlaması

beyaz (s) / kıllar (i): sıfat tamlaması

ağır (i) / ve (be) / hazin (i): bağlama grubu

yanaklarının üzerinde yavaş yavaş gezindikten (i) / sonra (çe): edat grubu

yanaklarının üzerinde (yt) / yavaş yavaş (z) / gezindikten (y): zarf-fiil grubu

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

yanaklarının (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması

iri (s) / berrak (s) / iki yaş damlası (i): sıfat tamlaması

iki (s) / yaş damlası (i): sıfat tamlaması

yaş (ty) / damlası (tn): belirtisiz isim tamlaması

Son aylar zarfında/ Naim Efendi'nin konağında/ epeyce mühim şeyler/ oldu./ Seniha'nın büyükbabası Kasım Paşa'yı ziyarete gittiği günden beri,/ Faik Bey,/ artık/ konağa/ adımını atmıyor,/ artık/ ne Servet Bey'e, hattâ ne de Cemil'e/ görünüyordu./ Eskisi gibi Seniha ile dışarıda, bir yerde buluşup buluşmadıkları da/ malum değildi./ Zira,/ Taksim'deki müşterek evlerini/ çoktan/ bıraktılar./ Bununla beraber,/ hiçbir gün,/ mektuplaşmadan/ duramıyorlar./

1.Son aylar zarfında/ Naim Efendi'nin konağında/ epeyce mühim şeyler/ oldu.

epeyce mühim (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

epeyce (s) / mühim (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi'nin (ty) / konağı (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

son aylar (i) / zarfında (çe): edat grubu

son (s) / aylar (i): sıfat tamlaması

2.Seniha'nın büyükbabası Kasım Paşa'yı ziyarete gittiği günden beri,/ Faik Bey,/ artık/ konağa/ adımını atmıyor,/ artık/ ne Servet Bey'e, hattâ ne de Cemil'e/ görünüyordu.

adımını (i) / atma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Seniha'nın büyükbabası Kasım Paşa'yı ziyarete gittiği günden (i) / beri (çe): edat grubu

Seniha'nın büyükbabası Kasım Paşa'yı ziyarete gittiği (i) / gün (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın büyükbabası (ö) / Kasım Paşa'yı ziyarete (yt) / gittiği (y): sıfat-fiil grubu

Kasım Paşa'yı (i) / ziyaret (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

Seniha'nın (ty) / büyükbabası (tn): belirtili isim tamlaması

ne (be) / Servet Bey (i) / hattâ ne de (be) / Cemil (i): bağlama grubu

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

3.Eskisi gibi Seniha ile dışarıda, bir yerde buluşup buluşmadıkları da/ malum değildi.

eskisi gibi (z) / Seniha ile (z) / dışarıda, bir yerde (yt) / buluşup buluşmadıkları (y): sıfat-fiil grubu

buluşup (f) / buluşma- (f): tekrar grubu

dışarıda (s) / bir yer (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yer (i): sıfat tamlaması

Seniha (i) / ile (çe): edat grubu

eskisi (i) / gibi (çe): edat grubu

4.Zira,/ Taksim'deki müşterek evlerini/ çoktan/ bıraktılar.

Taksim'deki (s) / müşterek ev (i): sıfat tamlaması

müşterek (s) / ev (i): sıfat tamlaması

5.Bununla beraber,/ hiçbir gün,/ mektuplaşmadan/ duramıyorlar.

hiçbir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu

Seniha,/ çoğu vakitlerini/ yatakta/ geçiriyor./ Durmadan/ sıhhatinden/ şikâyetçidir;/ gittikçe/ zayıflıyor./ sararıyor./ Dünyadan bezmiş bir hâli/ var,/ hiçbir şeyle/ avunamıyor./ Hele/ büyükbabasıyla/ o günden beri/ bir kelime/ konuşmadılar./

İhtiyar adam/ ağır/ hasta oldu./ Tehlikeli günler,/ ümitsiz saatler/ geçirdi./ Böyle saatlerde/ bütün ev halkı/ Naim Efendi'nin etrafında/ toplanırdı;/ fakat/ Seniha/ bir kerecik olsun,/ bunlar arasında/ görünmedi,/ bir kerecik olsun/ başını odanın kapısından uzatıp da/ en ziyade kendi yüzünden can çekişen bu ihtiyara/

hiç değilse/ gözleriyle:/ “Nasılsın?”/ demedi./ Bununla beraber/ içi/ nedamet, azap ve endişe ile/ doluydu./ Kaç defa/ gözleri yaşlı/ annesine/ yaklaştı./

“Yanına giremiyorum,”/ dedi,/ “çünkü,/ utanıyorum./ Kendisine o gün söylediklerim,/ kendisine o gün yaptığım/ hatırıma geliyor./ Anne,/ ona bir şey olursa/ mutlaka/ ben de/ yaşamam.”/

1.Seniha,/ çoğu vakitlerini/ yatakta/ geçiriyor.

çoğu (s) / vakitler (i): sıfat tamlaması

2.Durmadan/ sıhhatinden/ şikâyetçidir;/ gittikçe/ zayıflıyor,/ sararıyor.

3.Dünyadan bezmiş bir hâli/ var,/ hiçbir şeyle/ avunamıyor.

dünyadan bezmiş (s) / bir hâl (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hâl (i): sıfat tamlaması

dünyadan (yt) / bezmiş (y): sıfat-fiil grubu

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

4.Hele/ büyükbabasıyla/ o günden beri/ bir kelime/ konuşmadılar.

bir (s) / kelime (i): sıfat tamlaması

o günden (i) / beri (çe): edat grubu

o (s) / gün (i): sıfat tamlaması

5.İhtiyar adam/ ağır/ hasta oldu.

hasta (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ihtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

6.Tehlikeli günler,/ ümitsiz saatler/ geçirdi.

ümitsiz (s) / saatler (i): sıfat tamlaması

tehlikeli (s) / günler (i): sıfat tamlaması

7.Böyle saatlerde/ bütün ev halkı/ Naim Efendi'nin etrafında/ toplanırdı;/ fakat/ Seniha/ bir kerecik olsun,/ bunlar arasında/ görünmedi,/ bir kerecik olsun/ başını odanın kapısından uzatıp da/ en ziyade kendi yüzünden can çekişen bu ihtiyara/ hiç değilse/ gözleriyle:/ “Nasılsın?”/ demedi.

Naim Efendi'nin (ty) / etrafı (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

bütün (s) / ev halkı (i): sıfat tamlaması

ev (ty) / halkı (tn): belirtisiz isim tamlaması

böyle (s) / saatler (i): sıfat tamlaması

bunlar (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir kerecik (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / kerecik (i): sıfat tamlaması

hiç değilse (bağlaç)

en ziyade kendi yüzünden can çekişen (s) / bu ihtiyar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / ihtiyar (i): sıfat tamlaması

en ziyade (z) / kendi yüzünden (z) / can çekişen (y): sıfat-fiil grubu

can (i) / çekiş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kendi (i) / yüzünden (çe): edat grubu

en (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

başını (bln) / odanın kapısından (yt) / uzatıp (y): zarf-fiil grubu

odanın (ty) / kapısı (tn): belirtili isim tamlaması

bir kerecik (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / kerecik (i): sıfat tamlaması

8.Bununla beraber/ içi/ nedamet, azap ve endişe ile/ doluydu.

nedamet, azap ve endişe (i) / ile (çe): edat grubu

nedamet (i) / azap (i) / ve (be) / endişe (i): bağlama grubu

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu

9.Kaç defa/ gözleri yaşlı/ annesine/ yaklaştı.

gözleri (i) / yaşlı (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

kaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

10.“Yanına giremiyorum,”/ dedi,/ çünkü,/ utanıyorum.

“Yanına/ giremiyorum,” (cümle)

11.Kendisine o gün söylediklerim,/ kendisine o gün yaptığım/ hatırıma geliyor.

hatırıma (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kendisine (yt) / o gün (z) / yaptığım (y): sıfat-fiil grubu

o (s) / gün (i): sıfat tamlaması

kendisine (yt) / o gün (z) / söylediklerim (y): sıfat-fiil grubu

o (s) / gün (i): sıfat tamlaması

12.Anne,/ ona bir şey olursa/ mutlaka/ ben de/ yaşamam.

ona (yt) / bir şey (ö) / olursa (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Nitekim/ hasta iyiliğe döner dönmez,/ Seniha,/ hiç bilmediği bir kurtuluş sevinci/ duydu./ Her gün,/ her dakika,/ kendi kendine/ bundan böyle iyi, uslu ve şefkatli bir kız olmaya/ ahdediyordu./ Hazin bir surette tatlı olan bu tövbe ve pişmanlık yolunda/ Hakkı Celis,/ ona/ misli bulunmaz bir yoldaş oldu./ Saatlerce/ baş başa kalıyorlardı;/ birbirlerine,/ samimi bir hasbıhal edasıyla/ gönül denilen şeye ve onun tecellilerine dair bin türlü saf ve derin sözler/ söylüyorlardı./

1.Nitekim/ hasta iyiliğe döner dönmez,/ Seniha,/ hiç bilmediği bir kurtuluş sevinci/ duydu.

hiç bilmediği (s) / bir kurtuluş sevinci (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kurtuluş sevinci (i): sıfat tamlaması

kurtuluş (ty) / sevinci (tn): belirtisiz isim tamlaması

hiç (z) / bilmediği (y): sıfat-fiil grubu

hasta (ö) / iyiliğe döner dönmez (y): zarf-fiil grubu

iyiliğe (i) / döner dönmez (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

döner (i) / dönmez (i): tekrar grubu

2.Her gün,/ her dakika,/ kendi kendine/ bundan böyle iyi, uslu ve şefkatli bir kız olmaya/ ahdediyordu.

ahd (i) /et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bundan böyle (z) / iyi, uslu ve şefkatli bir kız olma (y): isim-fiil grubu

iyi, uslu ve şefkatli bir kız (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

iyi, uslu ve şefkatli (s) / bir kız (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kız (i): sıfat tamlaması

iyi (i) / uslu (i) / ve (be) / şefkatli (i): bağlama grubu

bundan (i) / böyle (çe): edat grubu

kendi (s) / kendi (s): sıfat tamlaması

her (s) / dakika (i): sıfat tamlaması

her (s) / gün (i): sıfat tamlaması

3.Hazin bir surette tatlı olan bu tövbe ve pişmanlık yolunda/ Hakkı Celis,/ ona/ misli bulunmaz bir yoldaş oldu.

misli bulunmaz bir yoldaş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

misli bulunmaz (s) / bir yoldaş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yoldaş (i): sıfat tamlaması

misli (ö) / bulunmaz (y): sıfat-fiil grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

hazin bir surette tatlı olan bu tövbe ve pişmanlık (i) / yolunda (çe): edat grubu

hazin bir surette tatlı olan (s) / bu tövbe ve pişmanlık (i): sıfat tamlaması

bu (s) / tövbe ve pişmanlık (i): sıfat tamlaması

tövbe (i) / ve (be) / pişmanlık (i): bağlama grubu

hazin bir surette (z) / tatlı olan (y): sıfat-fiil grubu

tatlı (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hazin (s) / bir suret (i): sıfat tamlaması

bir (s) / suret (i): sıfat tamlaması

4.Saatlerce/ baş başa kalıyorlardı;/ birbirlerine,/ samimi bir hasbıhal edasıyla/ gönül denilen şeye ve onun tecellilerine dair bin türlü saf ve derin sözler/ söylüyorlardı.

baş başa (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

baş (i) / başa (i): kısaltma grubu (ikinci unsur yöneltme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

gönül denilen şeye ve onun tecellilerine dair (s) / bin türlü saf ve derin sözler (i): sıfat tamlaması

bin türlü (s) / saf ve derin sözler (i): sıfat tamlaması

saf ve derin (s) / sözler (i): sıfat tamlaması

saf (i) / ve (be) / derin (i): bağlama grubu

bin (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

gönül denilen şeye ve onun tecellilerine (i) / dair (çe): edat grubu

gönül denilen şey (i) / ve (be) / onun tecellileri (i): bağlama grubu

onun (ty) / tecellileri (tn): belirtili isim tamlaması

gönül denilen (s) / şey (i): sıfat tamlaması

gönül (ö) / denilen (y): sıfat-fiil grubu

samimi (s) / bir hasbıhal edası (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hasbıhal edası (i): sıfat tamlaması

hasbıhal (ty) / edası (tn): belirtisiz isim tamlaması

Celis,/ bazı akşamlar Seniha'yı yanibaşında gözleri ve bağı dolgun hissettiği anlar/ bir dua ve münacaat sesiyle/ ona/ Paul Verlaine'in Sagesse'inden parçalar/ okuyor,/ sonra/ James'e/ ve/ ondan/ Claudel'e/ geçiyordu./ Genç adamın ruhu,/ son zamanda,/ değışe değışe,/ dolaşa dolaşa/ epeyce yüksek zirvelere/ varmıştı./ Seniha'nın yanına yaklaşamadığı bütün o hicran ve hasret demlerinde,/ ıstırabını, göğsü üstünde bir kedi gibi okşamanın ve kalbini parça parça edip tekrar toplamanın sırrına/ erdi./ Kendi varlığından sızarak kendi varlığını kaplayan sıcak hava içinde/ bütün yeşil ve ham tarafları/ sonbahar yemişleri gibi/ olgun ve pişkin bir hale girdi/ ve/ bulunduğu yerden uçarak yükselen veya koşarak uzaklaşan bir insan gibi arkasında bıraktığı şeyler/ ona/ naçiz, adi, küçük ve gülünç/ görünmeye başladı./ Eskiden taptığı şairlerin hepsi/ ona/ yavan ve basit/ geliyordu./ Bir odanın içinde mahpus kalmış bir kuş nasıl ki kurtulmak için başını kâh aynaya, kâh cama vurursa/ Hakkı Celis de,/ geniş ve derin gördüğü şeylere karşı koşarken daima başı bir maddeye çarpılıp/ yere/ düşüyordu./ O ise/ gittikçe/ ne yeri, ne maddeyi/ seviyordu./ Hayatın gözle görülmez, elle tutulmaz şeffaf ve akıcı unsurları/ gece gündüz fikrinin aradığı ve ruhunun beklediği şeylerdi./

1.Celis,/ bazı akşamlar Seniha'yı yanibaşında gözleri ve bağı dolgun hissettiği anlar/ bir dua ve münacaat sesiyle/ ona/ Paul Verlaine'in

Sagesse'inden parçalar/ okuyor,/ sonra/ James'e/ ve/ ondan/ Claudel'e/ geçiyordu.

Paul Verlaine'in Sagesse'inden (s) / parçalar (i): sıfat tamlaması

Paul Verlaine'in (ty) / Sagesse'i (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / dua ve münacaat sesi (i): sıfat tamlaması

dua ve münacaat (ty) / sesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

dua (i) / ve (be) / münacaat (i): bağlama grubu

bazı akşamlar Seniha'yı yanibaşında gözleri ve bağı dolgun hissettiği (s) / anlar (i): sıfat tamlaması

bazı akşamlar (z) / Seniha'yı (bln) / yanibaşında (yt) / gözleri ve bağı dolgun (z) / hissettiği (y): sıfat-fiil grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

gözleri ve bağı (i) / dolgun (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

gözler (i) / ve (be) / bağı (i): bağlama grubu

bazı (s) / akşamlar (i): sıfat tamlaması

2.Genç adamın ruhu,/ son zamanda,/ değişe değişe,/ dolaşa dolaşa/ epeyce yüksek zirvelere/ varmıştı.

epeyce yüksek (s) / zirveler (i): sıfat tamlaması

epeyce (s) / yüksek (i): sıfat tamlaması

dolaşa (i) / dolaşa (i): tekrar grubu

değişe (i) / değişe (i): tekrar grubu

son (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

genç adamın (ty) / ruhu (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

3.Seniha'nın yanına yaklaşmadığı bütün o hicran ve hasret demlerinde,/ ıstırabını, göğsü üstünde bir kedi gibi okşamanın ve kalbini parça parça edip tekrar toplamanın sırrına/ erdi.

ıstırabını, göğsü üstünde bir kedi gibi okşamanın ve kalbini parça parça edip tekrar toplamanın (ty) / sırrı (tn): belirtili isim tamlaması

ıstırabını, göğsü üstünde bir kedi gibi okşama (i) / ve (be) / kalbini parça parça edip tekrar toplama (i): bağlama grubu

kalbini (bln) / parça parça edip (z) / tekrar (z) / toplama (y): isim-fiil grubu

parça parça (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

parça (i) / parça (i): tekrar grubu

ıstırabını (bln) / göğsü üstünde bir kedi gibi (z) / okşama (y): isim-fiil grubu

göğsü üstünde bir kedi (i) / gibi (çe): edat grubu

göğsü üstünde (s) / bir kedi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kedi (i): sıfat tamlaması

göğsü (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

Seniha'nın yanına yaklaşmadığı (s) / bütün o hicran ve hasret demleri (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / o hicran ve hasret demleri (i): sıfat tamlaması

o (s) / hicran ve hasret demleri (i): sıfat tamlaması

hicran ve hasret (ty) / demleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

hicran (i) / ve (be) / hasret (i): bağlama grubu

Seniha'nın yanına (yt) / yaklaşmadığı (y): sıfat-fiil grubu

Seniha'nın (ty) / yanı (tn): belirtisiz isim tamlaması

4.Kendi varlığından sızarak kendi varlığını kaplayan sıcak hava içinde/ bütün yeşil ve ham tarafları/ sonbahar yemişleri gibi/ olgun ve pişkin bir hale girdi/ ve/ bulunduğu yerden uçarak yükselen veya koşarak uzaklaşan bir insan gibi/ arkasında bıraktığı şeyler/ ona/ naçiz, adi, küçük ve gülünç/ görünmeye başladı.

olgun ve pişkin bir hale (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

olgun ve pişkin (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

olgun (i) / ve (be) / pişkin (i): bağlama grubu

sonbahar yemişleri (i) / gibi (çe): edat grubu

sonbahar (ty) / yemişleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

bütün (s) / yeşil ve ham taraflar (i): sıfat tamlaması

yeşil ve ham (s) / taraflar (i): sıfat tamlaması

yeşil (i) / ve (be) / ham (i): bağlama grubu

kendi varlığından sızarak kendi varlığını kaplayan sıcak hava (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

kendi varlığından sızarak kendi varlığını kaplayan (s) / sıcak hava (i): sıfat tamlaması

sıcak (s) / hava (i): sıfat tamlaması

kendi varlığından sızarak (z) / kendi varlığını (bln) / kaplayan (y): sıfat-fiil grubu

kendi (s) / varlığı (i): sıfat tamlaması

kendi varlığından (yt) / sızarak (y): sıfat-fiil grubu

kendi (s) / varlığı (i): sıfat tamlaması

görünmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

naçiz (i) / adi (i) / küçük (i) / ve (be) / gülünç (i): bağlama grubu

bulunduğu yerden uçarak yükselen veya koşarak uzaklaşan bir insan gibi arkasında bıraktığı (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

bulunduğu yerden uçarak yükselen veya koşarak uzaklaşan bir insan gibi (z) / arkasında (yt) / bıraktığı (y): sıfat-fiil grubu

bulunduğu yerden uçarak yükselen veya koşarak uzaklaşan bir insan (i) / gibi (çe): edat grubu

bulunduğu yerden uçarak yükselen veya koşarak uzaklaşan (s) / bir insan (i): sıfat tamlaması

bir (s) / insan (i): sıfat tamlaması

bulunduğu yerden uçarak yükselen (i) / veya (be) / koşarak uzaklaşan (i): bağlama grubu

koşarak (z) / uzaklaşan (y): sıfat-fiil grubu

bulunduğu yerden (yt) / uçarak (z) / yükselen (y): sıfat-fiil grubu

bulunduğu (s) / yer (i): sıfat tamlaması

5.Eskiden taptığı şairlerin hepsi/ ona/ yavan ve basit/ geliyordu.

yavan (i) / ve (be) / basit (i): bağlama grubu

eskiden taptığı şairlerin (ty) / hepsi (tn): belirtili isim tamlaması

eskiden taptığı (s) / şairler (i): sıfat tamlaması

eskiden (z) / taptığı (y): sıfat-fiil grubu

6. Bir odanın içinde mahpus kalmış bir kuş nasıl ki kurtulmak için başını kâh aynaya, kâh cama vurursa/ Hakkı Celis de,/ geniş ve derin gördüğü şeylere karşı koşarken/ daima/ başı bir maddeye çarpılıp/ yere/ düşüyordu.

baş (ö) / bir maddeye (yt) / çarpılıp (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / madde (i): sıfat tamlaması

geniş ve derin gördüğü şeylere karşı (z) / koşarken (y): zarf-fiil grubu

geniş ve derin gördüğü şeylere (i) / karşı (çe): edat grubu

geniş ve derin gördüğü (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

geniş ve derin (z) / gördüğü (y): sıfat-fiil grubu

geniş (i) / ve (be) / derin (i): bağlama grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

bir odanın içinde mahpus kalmış bir kuş (ö) / nasıl ki (z) / kurtulmak için (z) / başını (bln) / kâh aynaya, kâh cama (yt) / vurursa (y): zarf-fiil grubu

kâh (be) / ayna (i) / kâh (be) / cam (i): bağlama grubu

kurtulmak (i) / için (çe): edat grubu

bir odanın içinde mahpus kalmış (s) / bir kuş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kuş (i): sıfat tamlaması

bir odanın içinde (yt) / mahpus kalmış (y): sıfat-fiil grubu

mahpus (i) / kal- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir odanın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / oda (i): sıfat tamlaması

7.O ise/ gittikçe/ ne yeri, ne maddeyi/ seviyordu.

ne (i) / yer (i) / ne (be) / madde (i): bağlama grubu

8.Hayatın gözle görülmez, elle tutulmaz şeffaf ve akıcı unsurları/ gece gündüz fikrinin aradığı ve ruhunun beklediği şeylerdi.

gece gündüz fikrinin aradığı ve ruhunun beklediği (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

fikrinin gece gündüz aradığı (i) / ve (be) / ruhunun beklediği (i): bağlama grubu

ruhunun (ty) / beklediği (tn): belirtili isim tamlaması

fikrinin (ty) / gece gündüz aradığı (tn): belirtili isim tamlaması

gece gündüz (z) / aradığı (y): sıfat-fiil grubu

gece (i) / gündüz (i): tekrar grubu

hayatın (ty) / gözle görülmez, elle tutulmaz şeffaf ve akıcı unsurları (tn): belirtili isim tamlaması

gözle görülmez (s) / elle tutulmaz (s) / şeffaf ve akıcı unsurlar (i): sıfat tamlaması

şeffaf ve akıcı (s) / unsurlar (i): sıfat tamlaması

şeffaf (i) / ve (be) / akıcı (i): bağlama grubu

elle (z) / tutulmaz (y): sıfat-fiil grubu

gözle (z) / görülmez (y): sıfat-fiil grubu

Genç adam,/ bu maneviyatını/ Seniha'ya da/ geçirmeye çalışıyordu./ İlk zamanlar/ genç kız/ böyle bir tecrübeye müsait gibi/ göründü./ Fakat,/ çok geçmedi,/ Hakkı Celis'in "âlem-i bâtın"dan "sırr-ı maşuka"ya doğru uzanan elleri/ bir mermerden daha sert bir et parçasına/ dokunmaya başladı./ Seniha'da/ ruh/ çarçabuk/ maddileşiyordu/ ve/ Celis,/ onu kendine doğru çekeceği yerde kendisinin ona doğru gittiğini ve onun mevcudiyetinde eriyip kaybolduğunu/ hissediyordu./

1.Genç adam,/ bu maneviyatını/ Seniha'ya da/ geçirmeye çalışıyordu.

geçirmeye (i) / çalış- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bu (s) / maneviyat (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

2.İlk zamanlar/ genç kız/ böyle bir tecrübeye müsait gibi/ göründü.

böyle bir tecrübeye müsait (i) / gibi (çe): edat grubu

böyle bir tecrübeye (i) / müsait (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

böyle (s) / bir tecrübe (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tecrübe (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

ilk (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

3.Fakat,/ çok geçmedi,/ Hakkı Celis'in "âlem-i bâtın"dan "sırr-ı maşuka"ya doğru uzanan elleri/ bir mermerden daha sert bir et parçasına/ dokunmaya başladı.

dokunmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir mermerden daha sert (s) / bir et parçası (i): sıfat tamlaması

bir (s) / et parçası (i): sıfat tamlaması

et (ty) / parçası (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir mermerden (i) / daha sert (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha (s) / sert (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mermer (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis'in (ty) / "âlem-i bâtın"dan "sırr-ı maşuka"ya doğru uzanan elleri (tn): belirtili isim tamlaması

"âlem-i bâtın"dan "sırr-ı maşuka"ya doğru uzanan (s) / eller (i): sıfat tamlaması

"âlem-i bâtın"dan "sırr-ı maşuka"ya doğru (z) / uzanan (y): sıfat-fiil grubu

"âlem-i bâtın"dan "sırr-ı maşuka"ya (i) / doğru (çe): edat grubu

"âlem-i bâtın"dan (i) / "sırr-ı maşuka"ya (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

çok/ geçmedi (cümle)

4.Seniha'da/ ruh/ çarçabuk/ maddileşiyordu/ ve/ Celis,/ onu kendine doğru çekeceği yerde kendisinin ona doğru gittiğini ve onun mevcudiyetinde eriyip kaybolduğunu/ hissediyordu.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendisinin (ty) / onu kendine doğru çekeceği yerde ona doğru gittiği ve onun mevcudiyetinde eriyip kaybolduğu (tn): belirtili isim tamlaması

onu kendine doğru çekeceği yerde ona doğru gittiği (i) / ve (be) / onun mevcudiyetinde eriyip kaybolduğu (i): bağlama grubu

onun mevcudiyetinde eriyip (z) / kaybolduğu (y): sıfat-fiil grubu

kayb (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

onun mevcudiyetinde (yt) / eriyip (y): zarf-fiil grubu

onun (ty) / mevcudiyeti (tn): belirtisiz isim tamlaması

onu kendine doğru çekeceği yerde (z) / ona doğru (z) / gittiği (y): sıfat-fiil grubu

ona (i) / doğru (çe): edat grubu

onu kendine doğru çekeceği (i) / yerde (çe): edat grubu

onu (bln) / kendine doğru (z) / çekeceği (y): sıfat-fiil grubu

kendine (i) / doğru (çe): edat grubu

Genç adam,/ daima genç kızın yanında bulunmak şartıyla,/ her saat/ buna benzemez bin türlü manevi bozguna/ razıydı./ Fakat/ ne yazık ki/ Seniha'nın bu tövbe ve pişmanlık devresi/ çok uzun/ sürmedi./ Bir küçük hâdise/ her şeyi/ altüst etti./ Bir gün/ Belkıs Hanım,/ etrafına kokular ve kahkahalar saçarak/ pürtelaş/ konağa/ geldi;/ çocukça bir sevinçle/ Seniha'nın boynuna/ atıldı:/

"Senihacığım, Senihacığım; seninle vedaya geldim. Yarından sonra Paris'e gidiyoruz,"/ dedi./

1.Genç adam,/ daima genç kızın yanında bulunmak şartıyla,/ her saat/ buna benzemez bin türlü manevi bozguna/ razıydı.

buna benzemez (s) / bin türlü manevi bozgun (i): sıfat tamlaması

bin türlü (s) / manevi bozgun (i): sıfat tamlaması

manevi (s) / bozgun (i): sıfat tamlaması

bin (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

buna (yt) / benzemez (y): sıfat-fiil grubu

daima genç kızın yanında bulunmak (ty) / şartı (tn): belirtisiz isim tamlaması

daima (z) / genç kızın yanında (yt) / bulunmak (y): isim-fiil grubu

genç kızın (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

2.Fakat/ ne yazık ki/ Seniha'nın bu tövbe ve pişmanlık devresi/ çok uzun/ sürmedi.

ne (s) / yazık (i): sıfat tamlaması

çok (s) / uzun (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / bu tövbe ve pişmanlık devresi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / tövbe ve pişmanlık devresi (i): sıfat tamlaması

tövbe ve pişmanlık (ty) / devresi (tn): belirtisiz isim tamlaması

tövbe (i) / ve (be) / pişmanlık (i): bağlama grubu

3.Bir küçük hâdise/ her şeyi/ altüst etti.

altüst (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / küçük hâdise (i): sıfat tamlaması

küçük (s) / hâdise (i): sıfat tamlaması

4.Bir gün/ Belkıs Hanım,/ etrafına kokular ve kahkahalar saçarak/ pürtelaş/ konağa/ geldi;/ çocukça bir sevinçle/ Seniha'nın boynuna/ atıldı:

etrafına (yt) / kokular ve kahkahalar (bsn) / saçarak (y): zarf-fiil grubu

kokular (i) / ve (be) / kahkahalar (i): bağlama grubu

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / boynu (tn): belirtili isim tamlaması

çocukça (s) / bir sevinç (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sevinç (i): sıfat tamlaması

5.“Senihacığım, Senihacığım; seninle vedaya geldim. Yarından sonra Paris’e gidiyoruz,” dedi.

“Senihacığım,/ Senihacığım;/ seninle vedaya/ geldim./ Yarından sonra/ Paris’e/ gidiyoruz,” (cümle)

seninle (i) / veda (i): kısaltma grubu (vasıta grubu)

yarından (i) / sonra (çe): edat grubu

Ve/ Seniha'ya bu haberi hazmetmeye vakit bırakmadan/ kocasıyla birdenbire bu seyahate nasıl karar vermişler,/ nasıl hazırlanmışlar,/ kendisi giyime kuşama dair neler ısmarlamış,/ daha neleri eksikmiş/ birer birer/ anlatmaya başladı:/

“Bize, hele bana, kahr yüzünden lütuf oldu,” dedi./ “Biliyorsun ya,/ Mebusanı/ kapattılar./ Birkaç güne kadar/ zannederim/ Kâmil Paşa/ sadarete/ geçecekmiş./ Bey/ ‘o zaman halimiz yaman olacak!’/ diyor./ Ortalık da/ o kadar karışıkmiş ki.../ Daha ziyade/ karışacakmış.../ İster istemez harp olacak/ diyorlar./ Kocam/ düşündü, taşındı;/ kapağı Avrupa'ya atmaktan başka çare/ bulamadı./ Hem de/ bana/ ne vakitten beri/ vaadi/ vardı,/ biliyorsun./ Fakat/ o kadar hazırlıksız ki.../ Düşün/ adamakıllı bir akşam kıyafetim bile/ yok./ İncecik bir seyahat mantosuyla/ bir ‘vualet’ ve bir ‘tok’la/ yola çıkıyorum./ Bey,/ ‘orada istediğin kadar alırsın, yaptırırsın’ diyor;/ tabii/ böyle yapmak/ daha iyi...”/

1.Ve/ Seniha'ya bu haberi hazmetmeye vakit bırakmadan/ kocasıyla birdenbire bu seyahate nasıl karar vermişler,/ nasıl hazırlanmışlar,/ kendisi giyime kuşama dair neler ısmarlamış,/ daha neleri eksikmiş/ birer birer/ anlatmaya başladı:

anlatmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

birer (i) / birer (i): tekrar grubu

daha/ neleri/ eksikmiş (cümle)

kendisi/ giyime kuşama dair neler/ ısmarlamış (cümle)

giyime kuşama dair (s) / neler (i): sıfat tamlaması

giyime kuşama (i) / dair (çe): edat grubu

giyime (i) / kuşama (i): tekrar grubu

nasıl/ hazırlanmışlar (cümle)

hazırlanı (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

birdenbire/ bu seyahate/ nasıl/ karar vermişler (cümle)

karar (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / seyahat (i): sıfat tamlaması

Seniha'ya (yt) / bu haberi hazmetmeye vakit (bsn) / bırakmadan (y): zarf-fiil grubu

bu haberi hazmetmeye (i) / vakit (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

bu haberi (bln) / hazmetme (y): isim-fiil grubu

hazm (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / haber(i): sıfat tamlaması

2.“Bize, hele bana, kahır yüzünden lütuf oldu,”/ dedi.

“Bize, hele bana,/ kahır yüzünden/ lütuf oldu,” (cümle)

lütuf (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kahır (i) / yüzünden (çe): edat grubu

bize (i) / hele (be) / bana (i): bağlama grubu

3.Biliyorsun ya,/ Mebusanı/ kapattılar.

4.Birkaç güne kadar/ zannederim/ Kâmil Paşa/ sadarete/ geçecekmiş.

Kâmil (i) / Paşa (u): unvan grubu

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

birkaç güne (i) / kadar (çe): edat grubu

birkaç (s) / gün (i): sıfat tamlaması

5.Bey/ ‘o zaman halimiz yaman olacak!’/ diyor.

‘o zaman/ halimiz/ yaman olacak!’ (cümle)

yaman (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

o (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

6.Ortalık da/ o kadar karışıkmiş ki.../ Daha ziyade/ karışacakmış...

o kadar (s) / karışık (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

7.İster istemez harp olacak/ diyorlar.

İster istemez/ harp/ olacak (cümle)

ister (i) / istemez (i): tekrar grubu

8.Kocam/ düşündü, taşındı;/ kapağı Avrupa'ya atmaktan başka çare/ bulamadı.

düşündü (i) / taşındı (f): tekrar grubu

kapağı Avrupa'ya atmaktan başka (i) / çare (i): sıfat tamlaması

kapağı Avrupa'ya atmaktan (i) / başka (çe): edat grubu

kapağı (i) / Avrupa'ya (i) / at- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

9.Hem de/ bana/ ne vakitten beri/ vaadi/ vardı,/ biliyorsun.

ne vakitten (i) / beri (çe): edat grubu

ne (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

10.Fakat/ o kadar hazırlıksız ki...

o kadar (s) / hazırlıksız (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

11.Düşün/ adamakıllı bir akşam kıyafetim bile/ yok.

adamakıllı (s) / bir akşam kıyafeti (i): sıfat tamlaması

bir (s) / akşam kıyafeti (i): sıfat tamlaması

akşam (ty) / kıyafeti (tn): belirtisiz isim tamlaması

12.İncecik bir seyahat mantosuyla/ bir ‘vualet’ ve bir ‘tok’la/ yola çıkıyorum.

yola (i) / çık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir ‘vualet’ (i) / ve (be) / bir ‘tok’ (i): bağlama grubu

bir (s) / ‘tok’ (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ‘vualet’ (i): sıfat tamlaması

incecik (s) / bir seyahat mantosu (i): sıfat tamlaması

bir (s) / seyahat mantosu (i): sıfat tamlaması

seyahat (ty) / mantosu (tn): belirtisiz isim tamlaması

13.Bey,/ ‘orada istediğin kadar alırsın, yaptırırsın’ diyor;/ tabii/ böyle yapmak/ daha iyi...

‘orada/ istediğin kadar/ alırsın,/ yaptırırsın’ (cümle)

istediğin (i) / kadar (çe): edat grubu

daha (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

böyle (z) / yapmak (y): isim-fiil grubu

Arkadaşı anlattıkça/ Seniha'nın nefesi tıkanıyordu./ Hasetçi değildi;/ fakat/ Paris'e gitmek üzere olan bu kadına,/ şiddetle/ imreniyordu./ Öteden beri bütün hulyalarını, bütün arzularını çerçeveleyen emel,/ yegâne emel/ bu değil miydi?/ Belkıs,/ mebusan karısı,/ bayağı ve bön Belkıs,/ kendisinin senelerden beri gözetlediği gayeye/ bir hamlede,/ ne kadar kolaylıkla/ vasıl oluvermişti?/ Ah,/ Belkıs Hanım,/ ne kadar talihli ne kadar mesut bir kadınmış!/ Seniha,/ saadet denilen şeyin mahiyetini/ o gün/ ilk defa olarak/ "Paris'e gidiyoruz!" haberini veren bu insanın önünde/ hissetti./ Belkıs Hanım,/ kendisinden daha talihli, daha mesut olmak için/ acaba/ ne yapmıştı?/ Yaradılışında/ harikulade ne/ vardı?/ Genç kız,/ gittikçe iltihaplanan bir ruh ile/ kendi kendine:/ "Zengin kocası var, zengin kocası var. Asıl mesele bunda"/ diyordu./ Niçin/ kendisinin de bir zengin kocası/ yoktu,/ bundan sonra olması da/ acaba/ ihtimal haricinde miydi?/ Bu ihtimal hatırına gelir gelmez/ genç kızın yüreği/ sızladı./ Ve/ Belkıs Hanım'ı/ daha ziyade/ kıskanmaya başladı./ Vücudu/ ne kadar hamhalat,/ tavırları/ ne kadar adi,/ giyinişi/ ne kadar kabaydı?/

1.Arkadaşı anlattıkça/ Seniha'nın nefesi tıkanıyordu.

Seniha'nın nefesi (i) / tıkan- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha'nın (ty) / nefesi (tn): belirtili isim tamlaması

arkadaşı (ö) / anlattıkça (y): zarf-fiil grubu

2.Hasetçi değildi;/ fakat/ Paris'e gitmek üzere olan bu kadına,/ şiddetle/ imreniyordu.

Paris'e gitmek üzere olan (s) / bu kadın (i): sıfat tamlaması

bu (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

Paris'e gitmek üzere (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Paris'e gitmek (i) / üzere (çe): edat grubu

Paris'e (yt) / gitmek (y): isim-fiil grubu

3.Öteden beri bütün hulyalarını, bütün arzularını çerçeveleyen emel,/ yegâne emel/ bu değil miydi?

yegâne (s) / emel (i): sıfat tamlaması

öteden beri bütün hulyalarını, bütün arzularını çerçeveleyen (s) / emel (i): sıfat tamlaması

öteden beri (z) / bütün hulyalarını, (bln) / bütün arzularını (bln) / çerçeveleyen (y): sıfat-fiil grubu

bütün (s) / arzular (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / hulyalar (i): sıfat tamlaması

öteden (i) / beri (çe): edat grubu

4.Belkıs,/ mebusan karısı,/ bayağı ve bön Belkıs,/ kendisinin senelerden beri gözetlediği gayeye/ bir hamlede,/ ne kadar kolaylıkla/ vasıl oluvermişti?

vasıl olu (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

vasıl (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne kadar (s) / kolaylık (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

bir (s) / hamle (i): sıfat tamlaması

kendisinin senelerden beri gözetlediği (s) / gaye (i): sıfat tamlaması

kendisinin (ty) / senelerden beri gözetlediği (tn): belirtisiz isim tamlaması

senelerden beri (z) / gözetlediği (y): sıfat-fiil grubu

senelerden (i) / beri (çe): edat grubu

bayağı ve bön (s) / Belkıs (i): sıfat tamlaması

bayağı (i) / ve (be) / bön (i): bağlama grubu

mebusan (ty) / karısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

5.Ah,/ Belkıs Hanım,/ ne kadar talihli ne kadar mesut bir kadınımsı!

ne kadar talihli (s) / ne kadar mesut (s) / bir kadın (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

ne kadar (s) / mesut (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ne kadar (s) / talihli (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

6.Seniha,/ saadet denilen şeyin mahiyetini/ o gün/ ilk defa olarak/ “Paris’e gidiyoruz!” haberini veren bu insanın önünde/ hissetti.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

“Paris’e gidiyoruz!” haberini veren bu insanın (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

“Paris’e gidiyoruz!” haberini veren (s) / bu insan (i): sıfat tamlaması

bu (s) / insan (i): sıfat tamlaması

“Paris’e gidiyoruz!” haberini (bln) / veren (y): sıfat-fiil grubu

“Paris’e gidiyoruz!” (ty) / haberi (tn): belirtisiz isim tamlaması

ilk defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

o (s) / gün (i): sıfat tamlaması

saadet denilen şeyin (ty) / mahiyeti (tn): belirtili isim tamlaması

saadet denilen (s) / şey (i): sıfat tamlaması

saadet (ö) / denilen (y): sıfat-fiil grubu

7.Belkıs Hanım,/ kendisinden daha talihli, daha mesut olmak için/ acaba/ ne/ yapmıştı?

kendisinden daha talihli, daha mesut olmak (i) / için (çe): edat grubu

kendisinden daha talihli, daha mesut (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendisinden (i) / daha talihli (i) / daha mesut (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha (s) / mesut (i): sıfat tamlaması

daha (s) / talihli (i): sıfat tamlaması

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

8.Yaradılışında/ harikulade ne/ vardı?

harikulade (s) / ne (i): sıfat tamlaması

9.Genç kız,/ gittikçe iltihaplanan bir ruh ile/ kendi kendine:/ “Zengin kocası var, zengin kocası var. Asıl mesele bunda”/ diyordu.

“Zengin kocası/ var,/ zengin kocası/ var./ Asıl mesele/ bunda” (cümle)

zengin (s) / koca (i): sıfat tamlaması

zengin (s) / koca (i): sıfat tamlaması

asıl (s) / mesele (i): sıfat tamlaması

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

gittikçe iltihaplanan bir ruh (i) / ile (çe): edat grubu

gittikçe iltihaplanan (s) / bir ruh (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ruh (i): sıfat tamlaması

gittikçe (z) / iltihaplanan (y): sıfat-fiil grubu

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

10.Niçin/ kendisinin de bir zengin kocası/ yoktu,/ bundan sonra olması da/ acaba/ ihtimal haricinde miydi?

kendisinin (ty) / bir zengin kocası (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / zengin koca (i): sıfat tamlaması

zengin (s) / koca (i): sıfat tamlaması

ihtimal (ty) / harici (tn): belirtisiz isim tamlaması

bundan sonra (z) / olma (y): isim-fiil grubu

bundan (i) / sonra (çe): edat grubu

11.Bu ihtimal hatırına gelir gelmez/ genç kızın yüreği sızladı.

genç kızın yüreği (i) / sızla- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

genç kızın (ty) / yüreği (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

bu ihtimal (ö) / hatırına gelir gelmez (y): zarf-fiil grubu

hatırına (i) / gelir gelmez (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

gelir (i) / gelmez (i): tekrar grubu

bu (s) / ihtimal (i): sıfat tamlaması

12.Ve/ Belkıs Hanım'ı/ daha ziyade/ kıskanmaya başladı.

kıskanmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

13.Vücutu/ ne kadar hamhalat,/ tavırları/ ne kadar adi,/ giyinişi/ ne kadar kabaydı?

ne kadar (s) / hamhalat (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ne kadar (s) / adi (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ne kadar (s) / kaba (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

Belkıs Hanım gittikten sonra,/ Seniha,/ konağın ağır çatısını/ yavaş yavaş başının üstüne iniyor/ sandı./ Mevcudiyetini/ o derece kesif bir kasvet/ istila etmişti./ Vakıa,/ sonbaharın ıslak raşeli ve külrenginde bir öğle sonuydu./ Odanın yekpare camlarından/ eşyanın üzerine/ kirli bir aydınlık/ sızıyordu./ Bu aydınlığın altında,/ bu eşyanın/ sanki/ küflenen, dökülen bir hali/ vardı./ Seniha/ kendisinin de bu kirli aydınlığın altında bu eşya ile beraber küflendiğini/ hissetti./ Ayağa kalktı,/ alnını/ cama/ dayadı/ ve/ dışarıya/ baktı./ Ağaçlar/ soyulmuş,/ havuz,/ dökülmüş yaprak tabakaları altında/ görülmez olmuştu./ Sonbahar denilen mevsim/ ne hazin bir mevsimmiş!/ Bu,/ adeta/ yazın çürüyüşü, parça parça çürüyüp dökülüğü gibi bir şeydi./ Seniha/ demin odanın içinde hissettiği küf kokusunun aynını,/ şimdi/ dışarıdan/ alıyordu./ Kaç senedir,/ genç kız,/ konağın arka bahçesinde/ bu setlerin ve bu havuzun üstünde/ mevsimlerin bu müzmin ve yeknesak akıp gidişlerini/ kaç defa/ seyretti!//

1.Belkıs Hanım gittikten sonra,/ Seniha,/ konağın ağır çatısını/ yavaş yavaş başının üstüne iniyor/ sandı.

yavaş yavaş/ başının üstüne/ iniyor (cümle)

başının (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

konağın (ty) / ağır çatısı (tn): belirtili isim tamlaması

ağır (s) / çatı (i): sıfat tamlaması

Belkıs Hanım gittikten (i) / sonra (çe): edat grubu

Belkıs Hanım (ö) / gittikten (y): zarf-fiil grubu

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

2.Mevcudiyetini/ o derece kesif bir kasvet/ istila etmişti.

istila (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

o derece kesif (s) / bir kasvet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kasvet (i): sıfat tamlaması

o derece (s) / kesif (i): sıfat tamlaması

o (i) / derece (çe): edat grubu

3.Vakıa,/ sonbaharın ıslak raşeli ve külrenginde bir öğle sonuydu.

sonbaharın (ty) / ıslak raşeli ve külrenginde bir öğle sonu (tn): belirtili isim tamlaması

ıslak raşeli ve külrenginde (s) / bir öğle sonu (i): sıfat tamlaması

bir (s) / öğle sonu (i): sıfat tamlaması

öğle (ty) / sonu (tn): belirtisiz isim tamlaması

ıslak raşeli (i) / ve (be) / külrenginde (i): bağlama grubu

ıslak (s) / raşeli (i): sıfat tamlaması

4.Odanın yekpare camlarından/ eşyanın üzerine/ kirli bir aydınlık/ sızıyordu.

kirli (s) / bir aydınlık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / aydınlık (i): sıfat tamlaması

eşyanın (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması

odanın (ty) / yekpare camları (tn): belirtili isim tamlaması

yekpare (s) / camlar (i): sıfat tamlaması

5.Bu aydınlığın altında,/ bu eşyanın/ sanki/ küflen, dökülen bir hali/ vardı.

bu eşyanın (ty) / küflen, dökülen bir hali (tn): belirtili isim tamlaması

küflen (s) / dökülen (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

bu (s) / eşya (i): sıfat tamlaması

bu aydınlığın (ty) / altı (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / aydınlık (i): sıfat tamlaması

6.Seniha/ kendisinin de bu kirli aydınlığın altında bu eşya ile beraber küflendiğini/ hissetti.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendisinin (ty) / bu kirli aydınlığın altında bu eşya ile beraber küflendiği (tn): belirtili isim tamlaması

bu kirli aydınlığın altında (yt) / bu eşya ile beraber (z) / küflendiği (y): sıfat-fiil grubu

bu eşya (i) / ile beraber (çe): edat grubu

bu (s) / eşya (i): sıfat tamlaması

bu kirli aydınlığın (ty) / altı (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / kirli aydınlık (i): sıfat tamlaması

kirli (s) / aydınlık (i): sıfat tamlaması

7.Ayağa kalktı,/ alını/ cama/ dayadı/ ve/ dışarıya/ baktı.

ayağa (i) / kalk- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

8.Ağaçlar/ soyulmuş,/ havuz,/ dökülmüş yaprak tabakaları altında/ görülmez olmuştı.

görülmez (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

dökülmüş yaprak tabakaları (ty) / altı (tn): belirtisiz isim tamlaması

dökülmüş yaprak (ty) / tabakaları (tn): belirtisiz isim tamlaması

dökülmüş (s) / yaprak (i): sıfat tamlaması

9.Sonbahar denilen mevsim/ ne hazin bir mevsimmiş!

ne hazin (s) / bir mevsim (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mevsim (i): sıfat tamlaması

ne (s) / hazin (i): sıfat tamlaması

sonbahar denilen (s) / mevsim (i): sıfat tamlaması

sonbahar (ö) / denilen (y): sıfat-fiil grubu

10.Bu,/ adeta/ yazın çürüyüşü, parça parça çürüyüp dökülüşü gibi bir şeydi.

yazın çürüyüşü, parça parça çürüyüp dökülüşü gibi (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

yazın çürüyüşü, parça parça çürüyüp dökülüşü (i) / gibi (çe): edat grubu

yazın (ty) / çürüyüşü (tn) / parça parça çürüyüp dökülüşü (tn): belirtili isim tamlaması

parça parça (z) / çürüyüp (z) / dökülüş (y): isim-fiil grubu

parça (i) / parça (i): tekrar grubu

11.Seniha/ demin odanın içinde hissettiği küf kokusunun aynını,/ şimdi/ dışarıdan/ alıyordu.

demin odanın içinde hissettiği küf kokusunun (ty) / aynı (tn): belirtili isim tamlaması

demin odanın içinde hissettiği (s) / küf kokusu (i): sıfat tamlaması

küf (ty) / kokusu (tn): belirtisiz isim tamlaması

demin (z) / odanın içinde (yt) / hissettiği (y): sıfat-fiil grubu

hiss (i / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

odanın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

12.Kaç senedir,/ genç kız,/ konağın arka bahçesinde/ bu setlerin ve bu havuzun üstünde/ mevsimlerin bu müzmin ve yeknesak akıp gidişlerini/ kaç defa/ seyretti!

seyr (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

mevsimlerin (ty) / bu müzmin ve yeknesak akıp gidişleri (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / müzmin ve yeknesak akıp gidiş (i): sıfat tamlaması

müzmin ve yeknesak (z) / akıp gidiş (y): isim-fiil grubu

akıp (f) / git- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

müzmin (i) / ve (be) / yeknesak (i): bağlama grubu

bu setlerin ve bu havuzun (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

bu setler (i) / ve (be) / bu havuz (i): bağlama grubu

bu (s) / havuz (i): sıfat tamlaması

bu (s) / setler (i): sıfat tamlaması

konağın (ty) / arka bahçesi (tn): belirtili isim tamlaması

arka (s) / bahçe (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

kaç (s) / sene (i): sıfat tamlaması

Bu/ yirminci sene,/ yirminci sonbahardı./ Genç kız:/ “Ben de, ben de bu bahçe gibi çürüyeceğim;”/ dedi;/ “günün birinde/ farkına varmaksızın/ ben de/ ansızın/ bir tabaka kuru yaprak yığını altında/ görülmez olacağım!/ Bir gün,/ mevsim ne çabuk geçti der gibi/ gençliğim de çabuk geçti, gitti/ diyeceğim!/ Ve/ her şey/ olup bitecek!/ Evet!/ Her şey/ olup bitecek,/ fakat/ bu bahçe,/ kim bilir/ daha/ kaç defa/ dirilecek,/ kaç defa/ gençleşip pişecek,/ serilip serpilecek!”/

1.Bu/ yirminci sene,/ yirminci sonbahardı.

yirminci (s) / sene (i): sıfat tamlaması

yirminci (s) / sonbahar (i): sıfat tamlaması

2.Genç kız:/ “Ben de, ben de bu bahçe gibi çürüyeceğim;”/ dedi;/ “günün birinde/ farkına varmaksızın/ ben de/ ansızın/ bir tabaka kuru yaprak yığını altında/ görülmez olacağım!

“Ben de,/ ben de/ bu bahçe gibi/ çürüyeceğim;” (cümle)

bu bahçe (i) / gibi (çe): edat grubu

bu (s) / bahçe (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

görülmez (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir tabaka kuru yaprak yığını (ty) / altı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir tabaka kuru yaprak (ty) / yığını (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir tabaka (s) / kuru yaprak (i): sıfat tamlaması

kuru (s) / yaprak (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tabaka (i): sıfat tamlaması

farkına (i) / var- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

günün (ty) / biri (tn): belirtili isim tamlaması

3.Bir gün,/ mevsim ne çabuk geçti der gibi/ gençliğim de çabuk geçti, gitti/ diyeceğim!

gençliğim de/ çabuk/ geçti, gitti (cümle)

geçti (f) / gitti (f): tekrar grubu

mevsim ne çabuk geçti der (i) / gibi (çe): edat grubu

mevsim ne çabuk geçti (bsn) / der (y): sıfat-fiil grubu

mevsim/ ne çabuk/ geçti (cümle)

ne (s) / çabuk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

4.Ve/ her şey/ olup bitecek!

olup (f) / bit- (f): tekrar grubu

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

5.Evet!/ Her şey/ olup bitecek,/ fakat/ bu bahçe,/ kim bilir/ daha/ kaç defa/ dirilecek,/ kaç defa/ gençleşip pişecek,/ serilip serpilecek!

olup (f) / bit- (f): tekrar grubu

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

kaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

kim/ bilir (cümle)

bu (s) / bahçe (i): sıfat tamlaması

gençleşip (f) / piş- (f): tekrar grubu

kaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

serilip (f) / serpil- (f): tekrar grubu

Seniha:/ “Bu kuytu ve çukur bahçe, benim mezarım;”/ dedi,/ “bu rutubetli topraklara,/ bu yıkık setlerin altına,/ bu yosunlu havuzun suları içine/ ne arzular,/ ne emeller,/ ne hulyalar/ gömdüm!”/ Bahçeden,/ nefretle/ başını/ çevirdi./ Ya/ bu oda,/ ya/ bu mobilyalar.../ Şimdi simsiyah görünen şu koyu fesrengi halının üstünde/ küçükken/ kim bilir/ kaç defa/ emekledi./ Tavandan sarkan şu billur avizenin lambası/ kim bilir/ kaç defa,/ kaç sıkıntılı gecenin karanlığında/ yarı uykuda bir göz gibi/ açıldı./ Genç kız/ öteye beriye süs diye konulmuş şeyleri,/ etajerleri,/ aynaları,/ duvardaki levhaları/ birer birer/ söküp atmak, kırıp parçalamak istiyordu./ Bu evin içinde/ her şey ve herkes/ ona/ hiç/ bu akşamki kadar sevimsiz, eski ve tahammül edilmez/ görünmemişti./ Bu konağın çivisinden, tahta budağından kapılarına ve damına varıncaya kadar her noktasından/ ayrı ayrı/ nefret ediyordu./

1.Seniha:/ “Bu kuytu ve çukur bahçe, benim mezarım;”/ dedi,/ “bu rutubetli topraklara,/ bu yıkık setlerin altına,/ bu yosunlu havuzun suları içine/ ne arzular,/ ne emeller,/ ne hulyalar/ gömdüm!”

“Bu kuytu ve çukur bahçe,/ benim mezarım;” (cümle)

benim (ty) / mezarım (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / kuytu ve çukur bahçe (i): sıfat tamlaması

kuytu ve çukur (s) / bahçe (i): sıfat tamlaması

kuytu (i) / ve (be) / çukur (i): bağlama grubu

ne (s) / hulyalar (i): sıfat tamlaması

ne (s) / emeller (i): sıfat tamlaması

ne (s) / arzular (i): sıfat tamlaması

bu yosunlu havuzun suları (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu yosunlu havuzun (ty) / suları (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / yosunlu havuz (i): sıfat tamlaması

yosunlu (s) / havuz (i): sıfat tamlaması

bu yıkık setlerin (ty) / altı (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / yıkık setler (i): sıfat tamlaması

yıkık (s) / setler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / rutubetli topraklar (i): sıfat tamlaması

rutubetli (s) / topraklar (i): sıfat tamlaması

2.Bahçeden,/ nefretle/ başını/ çevirdi./ Ya/ bu oda,/ ya/ bu mobilyalar...

bu (s) / oda (i): sıfat tamlaması

bu (s) / mobilyalar (i): sıfat tamlaması

3.Şimdi simsiyah görünen şu koyu fesrengi halının üstünde/ küçükken/ kim bilir/ kaç defa/ emekledi.

kaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

kim/ bilir (cümle)

şimdi simsiyah görünen şu koyu fesrengi halının (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

şimdi simsiyah görünen (s) / şu koyu fesrengi halı (i): sıfat tamlaması

şu (s) / koyu fesrengi halı (i): sıfat tamlaması

koyu fesrengi (s) / halı (i): sıfat tamlaması

koyu (s) / fesrengi (i): sıfat tamlaması

şimdi (z) / simsiyah (z) / görünen (y): sıfat-fiil grubu

4.Tavandan sarkan şu billur avizenin lambası/ kim bilir/ kaç defa,/ kaç sıkıntılı gecenin karanlığında/ yarı uykuda bir göz gibi/ açıldı.

yarı uykuda bir göz (i) / gibi (çe): edat grubu

yarı uykuda (s) / bir göz (i): sıfat tamlaması

bir (s) / göz (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / uyku (i): sıfat tamlaması

kaç sıkıntılı gecenin (ty) / karanlığı (tn): belirtili isim tamlaması

kaç (s) / sıkıntılı gece (i): sıfat tamlaması

sıkıntılı (s) / gece (i): sıfat tamlaması

kaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

tavandan sarkan şu billur avizenin (ty) / lambası (tn): belirtili isim tamlaması

tavandan sarkan (s) / şu billur avize (i): sıfat tamlaması

şu (s) / billur avize (i): sıfat tamlaması

billur (s) / avize (i): sıfat tamlaması

tavandan (yt) / sarkan (y): sıfat-fiil grubu

5.Genç kız/ öteye beriye süs diye konulmuş şeyleri,/ etajerleri,/ aynaları,/ duvardaki levhaları/ birer birer/ söküp atmak, kırıp parçalamak istiyordu.

söküp atmak (i) / kırıp parçalamak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

kırıp (f) / parçala- (f): tekrar grubu

söküp (f) / at- (f): tekrar grubu

birer (i) / birer (i): tekrar grubu

duvardaki (s) / levhalar (i): sıfat tamlaması

öteye beriye süs diye konulmuş (s) / şeyleri (i): sıfat tamlaması

öteye beriye (yt) / süs diye (z) / konulmuş (y): sıfat-fiil grubu

süs (i) / diye (çe): edat grubu

öteye (i) / beriye (i): tekrar grubu

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

6.Bu evin içinde/ her şey ve herkes/ ona/ hiç/ bu akşamki kadar sevimsiz, eski ve tahammül edilmez/ görünmemişti.

bu akşamki kadar (s) / sevimsiz, eski ve tahammül edilmez (i): sıfat tamlaması

sevimsiz (i) / eski (i) / ve (be) / tahammül edilmez (i): bağlama grubu

tahammül (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu akşamki (i) / kadar (çe): edat grubu

bu (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

her şey (i) / ve (be) / herkes (i): bağlama grubu

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bu evin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / ev (i): sıfat tamlaması

7.Bu konağın çivisinden, tahta budağından kapılarına ve damına varıncaya kadar her noktasından/ ayrı ayrı/ nefret ediyordu.

nefret (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ayrı (i) / ayrı (i): tekrar grubu

bu konağın (ty) / çivisinden, tahta budağından kapılarına ve damına varıncaya kadar her noktası (tn): belirtili isim tamlaması

çivisinden, tahta budağından kapılarına ve damına varıncaya kadar (s) / her nokta (i): sıfat tamlaması

her (s) / nokta (i): sıfat tamlaması

çivisinden, tahta budağından kapılarına ve damına varıncaya (i) / kadar (çe): edat grubu

çivisinden, tahta budağından kapılarına ve damına (z) / varınca (y): zarf-fiil grubu

çivisinden (i) / tahta budağından (i) / kapılarına ve damına (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

kapılar (i) / ve (be) / dam (i): bağlama grubu

tahta (s) / budağı (i): sıfat tamlaması

bu (s) / konak (i): sıfat tamlaması

Kalbini,/ hedefi muayyen olmayan bir kin,/ kör bir yılan gibi/ sarmıştı./ Bu yılan/ her tarafını/ sanki/ mütemadiyen/ sokuyor/ ve/ sanki/ her soktuğu yer/ derhal/ iltihaplanıyordu./ Öyle ki/ az zaman içinde/ bu iltihap/ bütün mevcudiyetini/ sardı;/ konuşması/ bir haykırma,/ kımıldanırları/ birer kıvranış halini/ aldı./ Konakta/ kavga etmediği kimse/ kalmadı./ Her gözde/ kendine karşı bir hareket/ seziyor/ ve/ her sözde/ sinirlerini tırmalayan bir sitem/ buluyordu./ Bir gün/ biraderi Cemil,/ safiyetle:/ “Faik hiç görünmüyor, acaba nerelerde?”/ diyecek oldu;/ Seniha,/ az kaldı/ çocukla/ dövüşecekti./ Diğer bir gün/ babası Servet Bey,/ kendisine dair bir iki fikir/ söylemek istedi,/ neredeyse/ üstünü başını/ parçalayacaktı./ Başka bir gün/ annesi,/ ağzından/ “Maşallah, şişmanlıyorsun, kalçaların öyle bir genişledi ki...” tarzında bir söz/ kaçırdı,/ hemen/ döndü:/

“Allah göstermesin, size mi benzeyeyim istiyorsunuz?”/ dedi./

1.Kalbini,/ hedefi muayyen olmayan bir kin,/ kör bir yılan gibi/ sarmıştı.

kör bir yılan (i) / gibi (çe): edat grubu

kör (s) / bir yılan (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yılan (i): sıfat tamlaması

hedefi muayyen olmayan (s) / bir kin (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kin (i): sıfat tamlaması

hedefi (ö) / muayyen olmayan (y): sıfat-fiil grubu

muayyen (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

2.Bu yılan/ her tarafını/ sanki/ mütemadiyen/ sokuyor/ ve/ sanki/ her soktuğu yer/ derhal/ iltihaplanıyordu.

her (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

bu (s) / yılan (i): sıfat tamlaması

her (s) / soktuğu yer (i): sıfat tamlaması

soktuğu (s) / yer (i): sıfat tamlaması

3.Öyle ki/ az zaman içinde/ bu iltihap/ bütün mevcudiyetini/ sardı;/ konuşması/ bir haykırma,/ kımıldanırları/ birer kıvranış halini aldı.

bütün (s) / mevcudiyet (i): sıfat tamlaması

bu (s) / iltihap (i): sıfat tamlaması

az zaman (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

az (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

birer kıvranış halini (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

birer (s) / kıvranış hali (i): sıfat tamlaması

kıvranış (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir haykırma (halini) (i) / (al-) (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / haykırma hali (i): sıfat tamlaması

haykırma (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

4.Konakta/ kavga etmediği kimse/ kalmadı.

kavga etmediği (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

kavga (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

5.Her gözde/ kendine karşı bir hareket/ seziyor/ ve/ her sözde/ sınırlarını tırmalayan bir sitem/ buluyordu.

kendine karşı (s) / bir hareket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

kendine (i) / karşı (çe): edat grubu

her (s) / göz (i): sıfat tamlaması

sınırlarını tırmalayan (s) / bir sitem (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sitem (i): sıfat tamlaması

sınırlarını (bln) / tırmalayan (y): sıfat-fiil grubu

her (s) / söz (i): sıfat tamlaması

6.Bir gün/ biraderi Cemil,/ safiyetle:/ “Faik hiç görünmüyor, acaba nerelerde?”/ diyecek oldu;/ Seniha,/ az kaldı/ çocukla/ dövülecekti.

diyecek (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

“Faik/ hiç/ görünmüyor,/ acaba/ nerelerde?” (cümle)

biraderi (s) / Cemil (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

az/ kaldı (cümle)

7.Diğer bir gün/ babası Servet Bey,/ kendisine dair bir iki fikir/ söylemek istedi,/ neredeyse/ üstünü başını/ parçalayacaktı.

söylemek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

kendisine dair (s) / bir iki fikir (i): sıfat tamlaması

bir iki (s) / fikir (i): sıfat tamlaması

bir (i) / iki (i): tekrar grubu

kendisine (i) / dair (çe): edat grubu

babası (s) / Servet Bey (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

diğer (s) / bir gün (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

üstünü (i) / başını (i): tekrar grubu

8.Başka bir gün/ annesi,/ ağzından/ “Maşallah, şişmanlıyorsun, kalçaların öyle bir genişledi ki...” tarzında bir söz/ kaçııverdi,/ hemen/ döndü:/ “Allah göstermesin, size mi benzeyeyim istiyorsunuz?”/ dedi.

ağzından kaçıı (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

ağzından (i) / kaçıı- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

“Maşallah, şişmanlıyorsun, kalçaların öyle bir genişledi ki...” tarzında (s) / bir söz (i): sıfat tamlaması

bir (s) / söz (i): sıfat tamlaması

“Maşallah, şişmanlıyorsun, kalçaların öyle bir genişledi ki...” (i) / tarzında (çe): edat grubu

“Maşallah,/ şişmanlıyorsun,/ kalçaların/ öyle bir/ genişledi ki...” (cümle)

öyle (s) / bir (i): sıfat tamlaması

başka (s) / bir gün (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

“Allah/ göstermesin,/ size mi benzeyeyim/ istiyorsunuz?” (cümle)

size mi/ benzeyeyim (cümle)

İki hizmetçi,/ küçük hanımın azarlamalarına tahammül edemeyerek ve ağlayarak/ çıkıp gitti./ Büyükbabasının etrafında/ her an üstüne atılmaya müheyya bir yabancı kedi gibi/ kabarak/ homurdanarak/ dolaşıyordu./ Gözlerine/ hiç/ bu kadar fena bir bakış/ gelmemişti./ Bu gözlerin gittikçe koyulaşan rengi altında/ yırtıcı kuşların bakışındaki vahşi huşunet/ seziliyordu./

1.İki hizmetçi,/ küçük hanımın azarlamalarına tahammül edemeyerek ve ağlayarak/ çıkıp gitti.

çıkıp (f) / git- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

küçük hanımın azarlamalarına tahammül edemeyerek (i) / ve (be) / ağlayarak (i): bağlama grubu

küçük hanımın azarlamalarına (yt) / tahammül edemeyerek (y): zarf-fiil grubu

tahammül (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

küçük hanımın (ty) / azarlamaları (tn): belirtili isim tamlaması

küçük (s) / hanım (i): sıfat tamlaması

iki (s) / hizmetçi (i): sıfat tamlaması

2.Büyükbabasının etrafında/ her an üstüne atılmaya müheyya bir yabancı kedi gibi/ kabarak/ homurdanarak/ dolaşıyordu.

her an üstüne atılmaya müheyya bir yabani kedi (i) / gibi (çe): edat grubu

her an üstüne atılmaya müheyya (s) / bir yabani kedi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yabani kedi (i): sıfat tamlaması

yabani (s) / kedi (i): sıfat tamlaması

her an üstüne atılmaya (i) / müheyya (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

her an (z) / üstüne (yt) / atılma (y): isim-fiil grubu

her (s) / an (i): sıfat tamlaması

büyükbabasının (ty) / etrafı (tn): belirtili isim tamlaması

3.Gözlerine/ hiç/ bu kadar fena bir bakış/ gelmemişti.

bu kadar fena (i) / bir bakış (i): sıfat tamlaması

bir (s) / bakış (i): sıfat tamlaması

bu kadar (s) / fena (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

4.Bu gözlerin gittikçe koyulaşan rengi altında/ yırtıcı kuşların bakışındaki vahşi huşunet/ seziliyordu.

yırtıcı kuşların bakışındaki (s) / vahşi huşunet (i): sıfat tamlaması

vahşi (s) / huşunet (i): sıfat tamlaması

yırtıcı kuşların (ty) / bakışı (tn): belirtili isim tamlaması

yırtıcı (s) / kuşlar (i): sıfat tamlaması

bu gözlerin gittikçe koyulaşan rengi (ty) / altı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu gözlerin (ty) / gittikçe koyulaşan rengi (tn): belirtili isim tamlaması

gittikçe koyulaşan (s) / renk (i): sıfat tamlaması

gittikçe (z) / koyulaşan (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

Çok geçmedi,/ Seniha,/ bu ihtilalci, yakıcı ve kızgın halden sıyrılıp/ bir başka vaziyet aldı,/ bir başka tavır takındı./ Dalgın, sinsî ve esrarlı oldu./ Yüzünde,/ gizli bir niyeti, bir düşüncesi olanlara mahsus gölgeler/ dolaşıyordu./ Saatlerce/ bir köşeye çekilip/ avurdunu ve dudaklarını/ kemiriyor,/ gözleri/ belirsiz bir noktaya/ dikilip kalıyor,/ sonra/ birden hatırına gayet mühim ve acele bir iş gelmiş gibi,/ hemen/ odasına/ koşuyor,/ çabuk çabuk/ giyiniyor/ ve/ tek başına,/ kimseye haber vermeksizin/ sokağa/ fırlıyordu./ Sokakta ise, akşam geç vakte kadar kaldığı/ oluyordu./ Nereye/ gidiyor,/ kimden/ geliyor?/ Kimse/ soramıyor,/ anlayamıyordu./ Seniha'nın bu hali/ o kadar kayıtsız, o kadar rahatına düşkün Madam Kronski'nin bile merak ve tecessüsünü/ celbetti;/ hareketlerini tahkike, tetkike/ koyuldu;/ hattâ/ bir defa/ arkasından/ takibe bile çıktı./ Fakat,/ belli başlı hiçbir şeyi/ anlayamadı./

1.Çok geçmedi,/ Seniha,/ bu ihtilalci, yakıcı ve kızgın halden sıyrılıp/ bir başka vaziyet aldı,/ bir başka tavır takındı.

bir başka vaziyet (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / başka vaziyet (i): sıfat tamlaması

başka (s) / vaziyet (i): sıfat tamlaması

bu ihtilalci, yakıcı ve kızgın halden (yt) / sıyrılıp (y): zarf-fiil grubu

bu (s) / ihtilalci, yakıcı ve kızgın hal (i): sıfat tamlaması

ihtilalci, yakıcı ve kızgın (s) / hal (i): sıfat tamlaması

ihtilalci (i) / yakıcı (i) / ve (be) / kızgın (i): bağlama grubu

Çok/ geçmedi (cümle)

bir başka tavır (i) / takım- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / başka tavır (i): sıfat tamlaması

başka (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

2.Dalgın, sinsi ve esrarlı oldu.

dalgın, sinsi ve esrarlı (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

dalgın (i) / sinsi (i) / ve (be) / esrarlı (i): bağlama grubu

3.Yüzünde,/ gizli bir niyeti, bir düşüncesi olanlara mahsus gölgeler/ dolaşıyordu.

gizli bir niyeti, bir düşüncesi olanlara mahsus (s) / gölgeler (i): sıfat tamlaması

gizli bir niyeti, bir düşüncesi olanlara (i) / mahsus (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

gizli bir niyeti, bir düşüncesi (i) / ol (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

gizli (s) / bir niyet (i) / bir düşünce (i): sıfat tamlaması

bir (s) / düşünce (i): sıfat tamlaması

bir (s) / niyet (i): sıfat tamlaması

4.Saatlerce/ bir köşeye çekilip/ avurdunu ve dudaklarını/ kemiriyor,/ gözleri/ belirsiz bir noktaya/ dikilip kalıyor,/ sonra/ birden hatırına gayet mühim ve acele bir iş gelmiş gibi,/ hemen/ odasına/ koşuyor,/ çabuk çabuk/ giyiniyor/ ve/ tek başına,/ kimseye haber vermeksizin/ sokağa/ fırlıyordu.

avurt (i) / ve (be) / dudaklar (i): bağlama grubu

bir köşeye (yt) / çekilip (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

dikilip (f) / kal- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

belirsiz (s) / bir nokta (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nokta (i): sıfat tamlaması

birden hatırına gayet mühim ve acele bir iş gelmiş (i) / gibi (çe): edat grubu

birden (z) / gayet mühim ve acele bir iş (ö) / hatırına gelmiş (y): sıfat-fiil grubu

hatırına (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

gayet mühim ve acele (s) / bir iş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / iş (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / mühim ve acele (i): sıfat tamlaması

mühim (i) / ve (be) / acele (i): sıfat tamlaması

çabuk (i) / çabuk (i): tekrar grubu

kimseye (yt) / haber vermeksizin (y): zarf-fiil grubu

haber (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

tek (s) / baş (i): sıfat tamlaması

5.Sokakta ise, akşam geç vakte kadar kaldığı/ oluyordu.

sokakta (yt) / akşam (z) / geç vakte kadar (z) / kaldığı (y): sıfat-fiil grubu

geç vakte (i) / kadar (çe): edat grubu

geç (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

6.Nereye/ gidiyor,/ kimden/ geliyor?/ Kimse/ soramıyor,/ anlayamıyordu.

7.Seniha'nın bu hali/ o kadar kayıtsız, o kadar rahatına düşkün Madam Kronski'nin bile merak ve tecessüsünü/ celbetti;/ hareketlerini tahkike, tetkike/ koyuldu;/ hattâ/ bir defa/ arkasından/ takibe bile çıktı.

celb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

o kadar kayıtsız, o kadar rahatına düşkün Madam Kronski'nin (ty) / merak ve tecessüsü (tn): belirtili isim tamlaması

merak (i) / ve (be) / tecessüs (i): bağlama grubu

o kadar kayıtsız (s) / o kadar rahatına düşkün (s) / Madam Kronski (i): sıfat tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

o kadar (s) / rahatına düşkün (i): sıfat tamlaması

rahatına (i) / düşkün (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

o (i) / kadar (çe): edat grubu

o kadar (s) / kayıtsız (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

Seniha'nın (ty) / bu hali (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / hal (i): sıfat tamlaması

hareketlerini (i) / tahkik (i) / tetkik (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

takibe (i) / çık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / defa (i): sıfat tamlaması

8.Fakat,/ belli başlı hiçbir şeyi/ anlayamadı.

belli başlı (s) / hiçbir şey (i): sıfat tamlaması

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

belli (i) / başlı (i): tekrar grubu

Yalnız/ levanten dostlarından Madam Kraft'ın Pangaltı'daki evine sık sık girip çıktığını/ öğrendi./ Bu,/ geçkin ve dul bir Avusturyalı kadındı;/ Madam Kronski/ onu,/ Naim Efendi konağına/ akrabalarından biri olarak/ tanıtmıştı./ Pek rint, hoş, cana yakın neşeli bir kadın olmaktan başka dikkati çekici hiçbir hali/ yoktu./ Evi,/ belki/ birtakım gizli kapaklı toplantılara/ müsaitti;/ fakat/ nasıl?/ Ne dereceye kadar?/ Kimlere?/ Bunu anlamak/ kabil değildi./ Madam Kronski,/ Madam Kraft'ın/ pek çok/ ağzını aradı;/ lakin/ işittiği şeyler/ merakını fazlalaştırmaktan ziyade bir şeye/ yaramadı./ Bu kadın/ mütemediyen/ Seniha bahsini/ kapatıyor,/ sözlerini/ birtakım havai bahisler üzerine/ çeviriyor/ ve/ mesela/ pek yakında Trieste'ye gideceğini,/ oradan Viyana'ya geçeceğini/ söylüyordu./

1.Yalnız/ levanten dostlarından Madam Kraft'ın Pangaltı'daki evine sık sık girip çıktığını/ öğrendi.

levanten dostlarından Madam Kraft'ın Pangaltı'daki evine (yt) / sık sık (z) / girip çıktığı (y): sıfat-fiil grubu

girip (f) / çık (f): tekrar grubu

sık (i) / sık (i): tekrar grubu

levanten dostlarından Madam Kraft'ın (ty) / Pangaltı'daki evi (tn): belirtili isim tamlaması

Pangaltı'daki (s) / ev (i): sıfat tamlaması

levanten dostlarından (s) / Madam Kraft (i): sıfat tamlaması

Madam (s) / Kraft (i): sıfat tamlaması

levanten (s) / dostlar (i): sıfat tamlaması

2.Bu,/ geçkin ve dul bir Avusturyalı kadındı;/ Madam Kronski/ onu,/ Naim Efendi konağına/ akrabalarından biri olarak/ tanıtmıştı.

geçkin ve dul (s) / bir Avusturyalı kadın (i): sıfat tamlaması

bir (s) / Avusturyalı kadın (i): sıfat tamlaması

Avusturyalı (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

geçkin (i) / ve (be) / dul (i): bağlama grubu

akrabalarından biri (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

akrabalarından (s) / biri (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi (ty) / konağı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

3.Pek rint, hoş, cana yakın neşeli bir kadın olmaktan başka dikkati çekici hiçbir hali/ yoktu.

pek rint, hoş, cana yakın neşeli bir kadın olmaktan başka (s) / dikkati çekici hiçbir hal (i): sıfat tamlaması

dikkati çekici (s) / hiçbir hal (i): sıfat tamlaması

hiçbir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

dikkati (i) / çekici (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

pek rint, hoş, cana yakın neşeli bir kadın olmaktan (i) / başka (çe): edat grubu

pek rint, hoş, cana yakın neşeli bir kadın (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

pek rint (s) / hoş (s) / cana yakın (s) / neşeli (s) / bir kadın (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

cana (i) / yakın (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

pek (s) / rint (i): sıfat tamlaması

4.Evi/ belki/ birtakım gizli kapaklı toplantılara müsaitti;/ fakat/ nasıl?/ Ne dereceye kadar?/ Kimlere?/ Bunu anlamak/ kabil değildi.

birtakım gizli kapaklı toplantılara (i) / müsait (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

birtakım (s) / gizli kapaklı toplantılar (i): sıfat tamlaması

gizli kapaklı (s) / toplantılar (i): sıfat tamlaması

gizli (i) / kapaklı (i): tekrar grubu

ne dereceye (i) / kadar (çe): edat grubu

ne (s) / derece (i): sıfat tamlaması

bunu (bln) / anlamak (y): isim-fiil grubu

5.Madam Kronski/ Madam Kraft'ın/ pek çok/ ağzını aradı;/ lakin/ işittiği şeyler/ merakını fazlalaştırmaktan ziyade bir şeye/ yaramadı.

Madam Kraft'ın ağzını (i) / ara- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Madam Kraft'ın (ty) / ağzı (tn): belirtili isim tamlaması

Madam (s) / Kraft (i): sıfat tamlaması

pek (s) / çok (i): sıfat tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

merakını fazlalaştırmaktan ziyade (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

merakını fazlalaştırmaktan (i) / ziyade (çe): edat grubu

merakını (bln) / fazlalaştırmak (y): isim-fiil grubu

işittiği (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

6.Bu kadın/ mütemadiyen/ Seniha bahsini/ kapatıyor,/ sözlerini/ birtakım havai bahisler üzerine/ çeviriyor/ ve/ mesela/ pek yakında Trieste'ye gideceğini,/ oradan Viyana'ya geçeceğini/ söylüyordu.

Seniha (ty) / bahsi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

birtakım havai bahisler (ty) / üzeri (tn): belirtisiz isim tamlaması

birtakım (s) / havai bahisler (i): sıfat tamlaması

havai (s) / bahisler (i): sıfat tamlaması

oradan (yt) / Viyana'ya (yt) / geçeceği (y): sıfat-fiil grubu

pek yakında (z) / Trieste'ye (yt) / gideceği (y): sıfat-fiil grubu

pek (s) / yakın (i): sıfat tamlaması

Gerçi,/ Naim Efendi'nin hemşiresi Selma Hanımefendi/ son zamanlarda Seniha'nın ahvaline dair pek çok şeyler bildiğini/ söylüyor/ ve/ biraderine/ her gün/ birtakım acı haberler/ gönderiyordu./ Fakat,/ bu haberler/ o kadar acayip, o kadar gerçeğe benzemez şeylerdi ki,/ hiçbirine inanmak/ kabil olamıyordu./ Mesela/ Seniha'nın bir zengin Amerikalı ile münasebette bulunduğu ve pek yakında birlikte Amerika'ya kaçacakları/ söyleniyordu./ Selma Hanımefendi:/ "Bana gözüyle görmüş birisi hikâye etti! Geçen gün Perapalas'ta bir hususi odada başbaşa yemek yemişler"/ diyordu./ Amerikalının ismi ve şekli hakkında da/ ayrıca/ malumat veriliyordu./ Lakin/ bütün saffetine rağmen/ bu malumata karşı/ Naim Efendi bile/ omuz kaldırıyordu./ Günün birinde/ Selma Hanımefendi,/ biraderine bizzat kendisi anlatmaya/ geldi./ Biçare kadının geçen seneden beri/ bu/ ilk sokağa çıkışı,/ hele/ yıllardan beri Cihangir'deki konağa/ bu/ ilk gelişi idi./ Bir öğle sonu dört tarafı kapalı tek katlı, küçük, eski biçim bir kupa arabası içinden onun çıktığını gören bütün konak halkı/ tasvire sığmaz bir hayret içinde kaldı./ Hele/ arabacının yanında oturan redingotlu uşak yerinden atlayıp da bu büyük hâdiseye uygun bir heybetle zile bastığı zaman/ hizmetkârlar/ birbirine girdi./ Selma Hanımefendi;/ bir şeyler emreden bir kumandan tavrıyla/ her önüne çıkanın hatırını soruyor/ ve/ her adımda bir, tombul bacakları üzerinde durarak/ mütecessis/ etrafına/ bakınıyordu./ Arkasında/ çenesi kısık bir ihtiyar kalfa/ ona ait eşya ile dolu bir küçük çanta/ taşıyordu./ Bu çantanın içinde/ Selma Hanımefendi'nin sigara takımları, terlediği zaman sırtına ve göğsüne konulmaya mahsus tülbentler, her ihtimale karşı bir taharet mendili ve bir tane de hasırlı gülsuyu şişesi/ vardı./ Şehir dahilinde bir saatlik bir ziyarete bile bir uzun sefere çıkar gibi giden bu muhteşem kadın,/ sokak kapısından itibaren her merdiven basamağında bir uzun soluk alarak,/ sofada/ kendisini istikbale çıkan Sekine Hanım'la ayak üstünde bir hayli konuşarak,/ bin türlü merasim, bin türlü erkân ile/ ancak/ yarım saatte/ ağabeyi Naim Efendi'nin odasına/ vasıl olabildi./ Evvela/ bir genç kız tavrıyla/ ihtiyar adamın elini/ öptü./ Sonra/ tekrar o tantanacı tavırlarına avdet ederek/ ağır bir mindere/ kuruldu;/ çantasını/ yanına/ istedi;/ kalfasına:/

"Haydi sen git!"/ dedi./

1.Gerçi,/ Naim Efendi'nin hemşiresi Selma Hanımefendi/ son zamanlarda Seniha'nın ahvaline dair pek çok şeyler bildiğini/ söylüyor/ ve/ biraderine/ her gün/ birtakım acı haberler/ gönderiyordu.

son zamanlarda (z) / Seniha'nın ahvaline dair pek çok şeyler (bsn) / bildiği (y): sıfat-fiil grubu

Seniha'nın ahvaline dair (s) / pek çok şeyler (i): sıfat tamlaması

pek çok (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

pek (s) / çok (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın ahvaline (i) / dair (çe): edat grubu

Seniha'nın (ty) / ahvali (tn): belirtili isim tamlaması

son (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi'nin hemşiresi (s) / Selma Hanımefendi (i): sıfat tamlaması

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

Naim Efendi'nin (ty) / hemşiresi (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

birtakım (s) / acı haberler (i): sıfat tamlaması

acı (s) / haberler (i): sıfat tamlaması

her (s) / gün (i): sıfat tamlaması

2.Fakat,/ bu haberler/ o kadar acayip, o kadar gerçeğe benzemez şeylerdi ki,/ hiçbirine inanmak/ kabil olamıyordu.

o kadar acayip (s) / o kadar gerçeğe benzemez (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

o kadar (z) / gerçeğe (yt) / benzemez (y): sıfat-fiil grubu

o (i) / kadar (çe): edat grubu

o kadar (s) / acayip (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

bu (s) / haberler (i): sıfat tamlaması

kabil (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hiçbirine (yt) / inanmak (y): isim-fiil grubu

3.Mesela/ Seniha'nın bir zengin Amerikalı ile münasebette bulunduğu ve pek yakında birlikte Amerika'ya kaçacakları/ söyleniyordu.

Seniha'nın bir zengin Amerikalı ile münasebette bulunduğu (i) / ve (be) / pek yakında birlikte Amerika'ya kaçacakları (i): bağlama grubu

pek yakında (z) / birlikte (z) / Amerika'ya (yt) / kaçacakları (y): sıfat-fiil grubu

pek (s) / yakın (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / bir zengin Amerikalı ile münasebette bulunduğu (tn): belirtili isim tamlaması

bir zengin Amerikalı ile (z) / münasebette bulunduğu (y): sıfat-fiil grubu

münasebette (i) / bulun- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir zengin Amerikalı (i) / ile (çe): edat grubu

bir (s) / zengin Amerikalı (i): sıfat tamlaması

zengin (s) / Amerikalı (i): sıfat tamlaması

4.Selma Hanımefendi:/ “Bana gözüyle görmüş birisi hikâye etti! Geçen gün Perapalas’ta bir hususi odada başbaşa yemek yemişler”/ diyordu;/ Amerikalının ismi ve şekli hakkında da/ ayrıca/ malumat veriliyordu.

“Bana/ gözüyle görmüş birisi/ hikâye etti!/ Geçen gün/ Perapalas’ta/ bir hususi odada/ baş başa/ yemek/ yemişler” (cümle)

hikâye (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

gözüyle görmüş (s) / biri (i): sıfat tamlaması

gözüyle (i) gör- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

baş (i) / başa (i): kısaltma grubu (ikinci unsur yöneltme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bir (s) / hususi oda (i): sıfat tamlaması

hususi (s) / oda (i): sıfat tamlaması

geçen (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

malumat (i) / veril- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Amerikalının ismi ve şekli (i) / hakkında (çe): edat grubu

Amerikalının (ty) / ismi ve şekli (tn): belirtisiz isim tamlaması

isim (i) / ve şekil (i): bağlama grubu

5.Lakin/ bütün saffetine rağmen/ bu malumata karşı/ Naim Efendi bile/ omuz kaldırıyordu.

omuz (i) / kaldır- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

bu malumata (i) / karşı (çe): edat grubu

bu (s) / malumat (i): sıfat tamlaması

bütün saffetine (i) / rağmen (çe): edat grubu

bütün (s) / saffet (i): sıfat tamlaması

6.Günün birinde/ Selma Hanımefendi,/ biraderine bizzat kendisi anlatmaya/ geldi.

biraderine (yt) / bizzat (z) / kendisi (ö) / anlatma (y): isim-fiil grubu

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

günün (ty) / biri (tn): belirtili isim tamlaması

7.Biçare kadının geçen seneden beri/ bu/ ilk sokağa çıkışı,/ hele/ yıllardan beri Cihangir’deki konağa/ bu/ ilk geliyordu.

biçare kadının (ty) / geçen seneden beri ilk sokağa çıkışı (tn): belirtili isim tamlaması

geçen seneden beri (z) / ilk (z) / sokağa çıkış (y): isim-fiil grubu

sokağa (i) / çık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

geçen seneden (i) / beri (çe): edat grubu

geçen (s) / sene (i): sıfat tamlaması

biçare (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

yıllardan beri (z) / Cihangir'deki konağa (yt) / ilk (z) / geliş (y): isim-fiil grubu

Cihangir'deki (s) / konak (i): sıfat tamlaması

yıllardan (i) / beri (çe): edat grubu

8.Bir öğle sonu dört tarafı kapalı tek katlı, küçük, eski biçim bir kupa arabası içinden onun çıktığını gören bütün konak halkı/ tasvire sığmaz bir hayret içinde kaldı.

tasvire sığmaz bir hayret içinde (i) / kal- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

tasvire sığmaz bir hayret (i) / içinde (çe): edat grubu

tasvire sığmaz (s) / bir hayret (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hayret (i): sıfat tamlaması

tasvire (i) / sığma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir öğle sonu dört tarafı kapalı tek katlı, küçük, eski biçim bir kupa arabası içinden onun çıktığını gören (s) / bütün konak halkı (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / konak halkı (i): sıfat tamlaması

konak (ty) / halkı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir öğle sonu dört tarafı kapalı tek katlı, küçük, eski biçim bir kupa arabası içinden onun çıktığını (bln) / gören (y): sıfat-fiil grubu

onun (ty) / bir öğle sonu dört tarafı kapalı tek katlı, küçük, eski biçim bir kupa arabası içinden çıktığı (tn): belirtili isim tamlaması

bir öğle sonu (z) / dört tarafı kapalı tek katlı, küçük, eski biçim bir kupa arabası içinden (yt) / çıktığı (y): sıfat-fiil grubu

dört tarafı kapalı tek katlı, küçük, eski biçim bir kupa arabası (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

dört tarafı kapalı (s) / tek katlı (s) / küçük (s) / eski biçim (s) / bir kupa arabası (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kupa arabası (i): sıfat tamlaması

kupa (ty) / arabası (tn): belirtisiz isim tamlaması

eski (s) / biçim (i): sıfat tamlaması

tek (s) / katlı (i): sıfat tamlaması

dört tarafı (i) / kapalı (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

dört (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

bir (s) / öğle sonu (i): sıfat tamlaması

öğle (ty) / sonu (tn): belirtisiz isim tamlaması

9.Hele/ arabacının yanında oturan redingotlu uşak yerinden atlayıp da bu büyük hâdiseye uygun bir heybetle zile bastığı zaman/ hizmetkârlar/ birbirine girdi.

birbirine (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

arabacının yanında oturan redingotlu uşak yerinden atlayıp da bu büyük hâdiseye uygun bir heybetle zile bastığı (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

arabacının yanında oturan redingotlu uşak (ö) / yerinden atlayıp da (z) / bu büyük hâdiseye uygun bir heybetle (z) / zile bastığı (y): sıfat-fiil grubu

zile (i) / bas- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu büyük hâdiseye uygun (s) / bir heybet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / heybet (i): sıfat tamlaması

bu büyük hâdiseye (i) / uygun (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

bu (s) / büyük hâdiseye (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / hâdiseye (i): sıfat tamlaması

yerinden (yt) / atlayıp (y): zarf-fiil grubu

arabacının yanında oturan (s) / redingotlu uşak (i): sıfat tamlaması

redingotlu (s) / uşak (i): sıfat tamlaması

arabacının yanında (yt) / oturan (y): sıfat-fiil grubu

arabacının (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

10.Selma Hanımefendi;/ bir şeyler emreden bir kumandan tavrıyla/ her önüne çıkanın hatırını soruyor/ ve/ her adımda bir, tombul bacakları üzerinde durarak/ mütecessis/ etrafına/ bakınıyordu.

her önüne çıkanın hatırını (i) / sor- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

her önüne çıkanın (ty) / hatırını (tn): belirtili isim tamlaması

her (s) / önüne çıkan (i): sıfat tamlaması

önüne (yt) / çıkan (y): sıfat-fiil grubu

bir şeyler emreden (s) / bir kumandan tavrı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kumandan tavrı (i): sıfat tamlaması

kumandan (ty) / tavrı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir şeyler (bsn) / emreden (y): sıfat-fiil grubu

emr (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

her adımda bir (z) /tombul bacakları üzerinde (yt) / durarak (y): zarf-fiil grubu

tombul bacakları (ty) / üzeri (tn): belirtisiz isim tamlaması

tombul (s) / bacaklar (i): sıfat tamlaması

her adımda (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

her (s) / adım (i): sıfat tamlaması

11.Arkasında/ çenesi kısık bir ihtiyar kalfa/ ona ait eşya ile dolu bir küçük çanta/ taşıyordu.

ona ait eşya ile dolu (s) / bir küçük çanta (i): sıfat tamlaması

bir (s) / küçük çanta (i): sıfat tamlaması

küçük (s) / çanta (i): sıfat tamlaması

ona ait eşya ile (i) / dolu (i): kısaltma grubu (vasıta grubu)

ona ait (s) / eşya (i): sıfat tamlaması

ona (i) / ait (çe): edat grubu

çenesi kısık (s) / bir ihtiyar kalfa (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ihtiyar kalfa (i): sıfat tamlaması

ihtiyar (s) / kalfa (i): sıfat tamlaması

çenesi (i) / kısık (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

12.Bu çantanın içinde/ Selma Hanımefendi'nin sigara takımları, terlediği zaman sırtına ve göğsüne konulmaya mahsus tülbentler, her ihtimale karşı bir taharet mendili ve bir tane de hasırlı gülsuyu şişesi/ vardı.

Selma Hanımefendi'nin sigara takımları (i) / terlediği zaman sırtına ve göğsüne konulmaya mahsus tülbentler (i) / her ihtimale karşı bir taharet mendili (i) / ve (be) / bir tane de hasırlı gülsuyu şişesi (i): bağlama grubu

bir tane (s) / hasırlı gülsuyu şişesi (i): sıfat tamlaması

hasırlı (s) / gülsuyu şişesi (i): sıfat tamlaması

gülsuyu (ty) / şişesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / tane (i): sıfat tamlaması

her ihtimale karşı (s) / bir taharet mendili (i): sıfat tamlaması

bir (s) / taharet mendili (i): sıfat tamlaması

taharet (ty) / mendili (tn): belirtisiz isim tamlaması

her ihtimale (i) / karşı (çe): edat grubu

her (s) / ihtimale (i): sıfat tamlaması

terlediği zaman sırtına ve göğsüne konulmaya mahsus (s) / tülbentler (i): sıfat tamlaması

terlediği zaman sırtına ve göğsüne konulmaya (i) / mahsus (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

terlediği zaman (z) / sırtına ve göğsüne (yt) / konulma (y): isim-fiil grubu

sırt (i) / ve (be) / göğüs (i): bağlama grubu

terlediği (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

Selma Hanımefendi'nin (ty) / sigara takımları (tn): belirtili isim tamlaması

sigara (ty) / takımları (tn): belirtisiz isim tamlaması

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

bu çantanın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / çanta (i): sıfat tamlaması

13.Şehir dahilinde bir saatlik bir ziyarete bile bir uzun sefere çıkar gibi giden bu muhteşem kadın,/ sokak kapısından itibaren her merdiven basamağında bir uzun soluk alarak,/ sofada kendisini istikbale çıkan Sekine Hanım'la ayak üstünde bir hayli konuşarak,/ bin türlü merasim, bin türlü erkân ile/ ancak/ yarım saatte/ ağabeyi Naim Efendi'nin odasına/ vasil olabildi.

vasıl ola (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

vasıl (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ağabeyi Naim Efendi'nin (ty) / odası (tn): belirtili isim tamlaması

ağabeyi (s) / Naim Efendi (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

yarım (s) / saat (i): sıfat tamlaması

bin türlü merasim (i) / bin türlü erkân (i) / ile (çe): edat grubu

bin türlü(s) / erkân (i): sıfat tamlaması

bin (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

bin türlü (s) / merasim (i): sıfat tamlaması

bin (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

sofada (yt) / kendisini istikbale çıkan Sekine Hanım'la (z) / ayak üstünde (z) / bir hayli (z) / konuşarak (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / hayli (i): sıfat tamlaması

ayak (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

kendisini istikbale çıkan (s) / Sekine Hanım (i): sıfat tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

kendisini istikbale (z) / çıkan (y): sıfat-fiil grubu

kendisini (i) / istikbal (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

sokak kapısından itibaren (z) / her merdiven basamağında (yt) / bir uzun soluk alarak (y): zarf-fiil grubu

bir uzun soluk (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / uzun soluk (i): sıfat tamlaması

uzun (s) / soluk (i): sıfat tamlaması

her (s) / merdiven basamağı (i): sıfat tamlaması

merdiven (ty) / basamağı (tn): belirtisiz isim tamlaması

sokak kapısından (i) / itibaren (çe): edat grubu

sokak (ty) / kapısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

şehir dahilinde bir saatlik bir ziyarete bile bir uzun sefere çıkar gibi giden (s) / bu muhteşem kadın (i): sıfat tamlaması

bu (s) / muhteşem kadın (i): sıfat tamlaması

muhteşem (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

şehir dahilinde bir saatlik bir ziyarete bile (yt) / bir uzun sefere çıkar gibi (z) / giden (y): sıfat-fiil grubu

bir uzun sefere çıkar (i) / gibi (çe): edat grubu

bir uzun sefere (yt) / çıkar (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / uzun sefere (i): sıfat tamlaması

uzun (s) / sefer (i): sıfat tamlaması

şehir dahilinde (s) / bir saatlik bir ziyaret (i): sıfat tamlaması

bir saatlik (s) / bir ziyaret (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ziyaret (i): sıfat tamlaması

bir (s) / saatlik (i): sıfat tamlaması

şehir (ty) / dahili (tn): belirtisiz isim tamlaması

14.Evvela/ bir genç kız tavrıyla/ ihtiyar adamın elini/ öptü.

ihtiyar adamın (ty) / eli (tn): belirtili isim tamlaması

ihtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / genç kız tavrı (i): sıfat tamlaması

genç kız (ty) / tavrı (tn): belirtisiz isim tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

15.Sonra/ tekrar o tantanacı tavırlarına avdet ederek/ ağır bir mindere/ kuruldu;/ çantasını/ yanına/ istedi;/ kalfasına:/ “Haydi sen git!”/ dedi.

ağır (s) / bir minder (i): sıfat tamlaması

bir (s) / minder (i): sıfat tamlaması

tekrar (z) / o tantanacı tavırlarına (yt) / avdet ederek (y): zarf-fiil grubu

avdet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

o (s) / tantanacı tavırlar (i): sıfat tamlaması

tantanacı (s) / tavırlar (i): sıfat tamlaması

“Haydi/ sen/ git!” (cümle)

Sekine Hanım 'a: /

“Sen dur!” emrini/ verdi/ ve/ birkaç dakikalık bir sükûttan sonra/ nihayet/ gür sesini/ koyuverdi: /

“Beğendiniz mi bana yaptığımız işi!”/ dedi./ “Beni/ akıbet/ yeminimi bozmaya/ mecbur ettiniz;/ kefarecini/ vereceğim;/ günahı kalırsa/ boynunuza olsun!/ Evinize/ geldim,/ çünkü,/ gelmeseydim/ beni/ hafakanlar boğacaktı./ Haber haber üstüne/ gönderdim./ Bir cevap/ vermezsiniz./ Yanınızda/ sözümün o kadar da mı hükmü/ kalmadı,/ bilmem ki.../ Ayol,/ rezaletiniz/ ayyuka çıktı./ İstanbul/ çalkalanıyor,/ sizin vazifenizde değil.../ Ne yapmalı?/ Ne/ demeli?/ Sizi ikaz için.../ Söyleyiniz./ Tâ/ boğazınıza kadar/ çamur içine/ batmışsınız,/ neredeyse/ boğulacaksınız./ Size/ haber veriyorum,/ haykırıyorum./ Başınızı döndürüp/ bu kadın da ne diyor diye/ bir kere/ bakmıyorsunuz bile./ Günün birinde/ şıppadak/ gözünüz açılacak/ amma,/ iş işten geçmiş olacak.”/

Müthiş, iri siyah gözlerini Sekine Hanım'a çevirerek:/

“Yine/ nerede/ o?/ Nereye/ kaçtı?/ Nereye/ gitti?/ Kiminle?/ Söyle/ bakayım!”/

Sekine Hanım/ kıpkırmızı kesildi./ Selma Hanımefendi:/

“Neye kızarıyorsun? Cevap versene. Kızın nerede?” diye/ sordu./ “Bari/ akşama/ dönecek mi?/ Onu da/ bilmiyorsunuz./ Maşallah/ ne ana,/ ne baba.../ Ne büyükbaba!..”/

1.Sekine Hanım'a:/ “Sen dur!” emrini/ verdi/ ve/ birkaç dakikalık bir sükûttan sonra/ nihayet/ gür sesini/ koyuverdi:/ “Beğendiniz mi bana yaptığımız işi!”/ dedi.

“Sen dur!” (ty) / emri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

koyu (f) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

gür (s) / ses (i): sıfat tamlaması

birkaç dakikalık bir sükûttan (i) / sonra (çe): edat grubu

birkaç dakikalık (s) / bir sükût (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sükût (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / dakikalık (i): sıfat tamlaması

“Beğendiniz mi/ bana yaptığımız işi!” (cümle)

bana yaptığımız (s) / iş (i): sıfat tamlaması

bana (yt) / yaptığımız (y): sıfat-fiil grubu

2.Beni/ akıbet/ yeminimi bozmaya/ mecbur ettiniz;/ kefarecini/ vereceğim;/ günahı kalırsa/ boynunuza olsun!

mecbur (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yeminimi (bln) / bozma (y): isim-fiil grubu

boynunuza (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

günahı (ö) / kalırsa (y): sıfat-fiil grubu

3.Evinize/ geldim,/ çünkü,/ gelmeseydim/ beni/ hafakanlar boğacaktı.

hafakanlar (i) / boğ- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

4.Haber haber üstüne/ gönderdim.

haber (i) / haber üstüne (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hali eki taşıyan kısaltma grubu)

haber (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

5.Bir cevap/ vermezsiniz./ Yanınızda/ sözümün o kadar da mı hükmü/ kalmadı,/ bilmem ki...

bir (s) / cevap (i): sıfat tamlaması

sözümün (ty) / o kadar da mı hükmü (tn): belirtili isim tamlaması

o kadar (s) / hüküm (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

6.Ayol,/ rezaletiniz/ ayyuka çıktı./ İstanbul/ çalkalanıyor,/ sizin vazifenizde değil...

ayyuka (i) / çık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

sizin (ty) / vazifeniz (tn): belirtili isim tamlaması

7.Ne/ yapmalı?/ Ne/ demeli?/ Sizi ikaz için.../ Söyleyiniz.

sizi ikaz (i) / için (çe): edat grubu

sizi (i) / ikaz (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

8.Tâ/ boğazınıza kadar/ çamur içine/ batmışsınız,/ neredeyse/ boğulacaksınız.

çamur (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

boğazınıza (i) / kadar (çe): edat grubu

9.Size/ haber veriyorum,/ haykırıyorum./ Başınızı döndürüp/ bu kadın da ne diyor diye/ bir kere/ bakmıyorsunuz bile.

haber (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / kere (i): sıfat tamlaması

bu kadın da ne diyor (i) / diye (çe): edat grubu

bu kadın da/ ne/ diyor (cümle)

bu (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

başınızı (bln) / döndürüp (y): zarf-fiil grubu

10.Günün birinde/ şıppadak/ gözünüz açılacak/ amma,/ iş işten geçmiş olacak.

gözünüz (i) / açıl- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

günün (ty) / biri (tn): belirtili isim tamlaması

iş işten geçmiş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

iş (i) / işten (i) / geç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

11.Müthiş, iri siyah gözlerini Sekine Hanım'a çevirerek:/ "Yine/ nerede/ o?/ Nereye/ kaçtı?/ Nereye/ gitti?/ Kiminle?/ Böyle/ bakayım!"

müthiş, iri siyah gözlerini (bln) / Sekine Hanım'a (yt) / çevirerek (y): zarf-fiil grubu

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

müthiş (s) / iri siyah gözler (i): sıfat tamlaması

iri (s) / siyah gözler (i): sıfat tamlaması

siyah (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

12.Sekine Hanım/ kıpkırmızı kesildi.

kıpkırmızı (i) / kesil- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

13.Selma Hanımefendi:/ "Neye kızarıyorsun? Cevap versene. Kızın nerede?" diye/ sordu.

"Neye kızarıyorsun? Cevap versene. Kızın nerede?" (i) / diye (çe): edat grubu

"Neye/ kızarıyorsun?/ Cevap versene./ Kızın/ nerede?" (cümle)

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

14.Bari/ akşama/ dönecek mi?/ Onu da/ bilmiyorsunuz./ Maşallah/ ne ana,/ ne baba.../ Ne büyükbaba!..

ne (s) / baba (i): sıfat tamlaması

ne (s) / ana (i): sıfat tamlaması

ne (s) / büyükbaba (i): sıfat tamlaması

Sonra/ yavaş yavaş,/ tane tane,/ küçük bir çocuğa nasihat veren bir insan sesiyle,/ kaç aydan beri Seniha'ya dair işittiği şeyleri/ hikâye etmeye başladı./ Bunların bazısı/ en hayali masallardan farklı değildi;/ bazısı/ şeytanca uydurulmuş iftiralara/ benziyordu;/ bazılarında ise/ epeyce/ hakikat kokusu/ vardı./ Fakat/ Selma Hanımefendi/ bunları/ öyle bir katiyet ve ciddiyetle/ anlatıyordu ki,/ ne Naim Efendi, ne Sekine Hanım bir dakika şüpheye düşmeksizin/ hepsine birden/ iman edercesine/ inandılar./

1.Sonra/ yavaş yavaş,/ tane tane,/ küçük bir çocuğa nasihat veren bir insan sesiyle,/ kaç aydan beri Seniha'ya dair işittiği şeyleri/ hikâye etmeye başladı.

hikâye etmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

hikâye (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha'ya dair (s) / kaç aydan beri işittiği şeyler (i): sıfat tamlaması

kaç aydan beri işittiği (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

kaç aydan beri (z) / işittiği (y): sıfat-fiil grubu

kaç aydan (i) / beri (çe): edat grubu

kaç (s) / ay (i): sıfat tamlaması

Seniha'ya (i) / dair (çe): edat grubu

küçük bir çocuğa nasihat veren (s) / bir insan sesi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / insan sesi (i): sıfat tamlaması

insan (ty) / sesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

küçük bir çocuğa (yt) / nasihat (bsn) / veren (y): sıfat-fiil grubu

küçük (s) / bir çocuk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

tane (i) / tane (i): tekrar grubu

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

2.Bunların bazıları/ en hayali masallardan farklı değildi;/ bazıları/ şeytanca uydurulmuş iftiralara/ benziyordu;/ bazılarında ise/ epeyce/ hakikat kokusu/ vardı.

en hayali masallardan (i) / farklı (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

en hayali (s) / masallar (i): sıfat tamlaması

en (s) / hayali (i): sıfat tamlaması

bunların (ty) / bazıları (tn): belirtili isim tamlaması

şeytanca uydurulmuş (s) / iftiralar (i): sıfat tamlaması

şeytanca (z) / uydurulmuş (y): sıfat-fiil grubu

hakikat (ty) / kokusu (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Fakat/ Selma Hanımefendi/ bunları/ öyle bir katiyet ve ciddiyetle/ anlatıyordu ki,/ ne Naim Efendi, ne Sekine Hanım bir dakika şüpheye düşmeksizin/ hepsine birden/ iman edercesine/ inandılar.

öyle (s) / bir katiyet ve ciddiyet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / katiyet ve ciddiyet (i): sıfat tamlaması

katiyet (i) / ve (be) / ciddiyet (i): bağlama grubu

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

iman (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hepsine (i) / birden (çe): edat grubu

ne Naim Efendi, ne Sekine Hanım (ö) / bir dakika (z) / şüpheye düşmeksizin (y): zarf-fiil grubu

şüpheye (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / dakika (i): sıfat tamlaması

ne (be) / Naim Efendi (i) / ne (be) / Sekine Hanım (i): bağlama grubu

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

“Acayip şey,/ acayip şey!../ Bu saate kadar/ nerede/ kalabilir!../ Çıkarken/ hiç kimseye/ bir şey/ söylemedi mi?/ Odasını da mı/ kilitledi?/ Niçin?../ Her zaman/ kilitler miydi?”/

“Sus,/ sus./ Babam/ duymasın./ Merakından/ çıldırır./ Mutlaka/ ahabplarından birinin evine gitmiş,/ bırakmamışlardır. Nerede ise/ bir haber gelir./ Nafile/ bu kadar/ telaşa düşmeyelim.”/

Servet Bey’le karısı Sekine Hanım,/ gece,/ saat onda,/ konağın büyük sofasında,/ ayakta/ yavaş yavaş,/ telaşlı telaşlı/ böyle/ konuşuyorlardı./ Seniha/ o gün/ sabahтан/ çıkmış/ ve/ henüz/ konağa/ avdet etmemiştir./ İki saatten beri şehnişinden sokağı gözetleyen Madam Kronski,/ yüzünde büyük bir endişeyle/ konuşanların yanına/ geldi:/

“Daha görünürde kimseler yok, merakımdan çatlayacağım,”/ dedi./ “Bari/ uşaklardan birini/ aramaya/ göndersek...”/

1.Acayip şey,/ acayip şey!../ Bu saate kadar/ nerede/ kalabilir!../ Çıkarken/ hiç kimseye/ bir şey/ söylemedi mi?/ Odasını da mı/ kilitledi?/ Niçin?../ Her zaman/ kilitler miydi?

acayip (s) / şey (i): sıfat tamlaması

acayip (s) / şey (i): sıfat tamlaması

kala (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bu saate (i) / kadar (çe): edat grubu

bu (s) / saat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

hiç (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

her (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

2.Sus,/ sus./ Babam/ duymasın./ Merakından/ çıldırır./ Mutlaka/ ahabplarından birinin evine gitmiş,/ bırakmamışlardır. Nerede ise/ bir haber/ gelir./ Nafile/ bu kadar/ telaşa düşmeyelim.

ahbaplarından birinin evine (yt) / gitmiş (olup) (y): zarf-fiil grubu

gitmiş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ahbaplarından birinin (ty) / evi (tn): belirtili isim tamlaması

ahbaplarından (s) / biri (i): sıfat tamlaması

bir (s) / haber (i): sıfat tamlaması

telaşa (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

3.Servet Bey’le karısı Sekine Hanım,/ gece,/ saat onda,/ konağın büyük sofasında,/ ayakta/ yavaş yavaş,/ telaşlı telaşlı/ böyle/ konuşuyorlardı.

telaşlı (i) / telaşlı (i): tekrar grubu

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

konağın (ty) / büyük sofası (tn): belirtili isim tamlaması

büyük (s) / sofa (i): sıfat tamlaması

Servet Bey (i) / ile (be) / karısı Sekine Hanım (i): bağlama grubu

karısı (s) / Sekine Hanım (i): sıfat tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

4.Seniha/ o gün/ sabahtan/ çıkmış/ ve/ henüz/ konağa/ avdet etmemiştir.

o (s) / gün (i): sıfat tamlaması

avdet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

5.İki saatten beri şehnişinden sokağı gözetleyen Madam Kronski,/ yüzünde büyük bir endişeyle/ konuşanların yanına/ geldi:

konuşanların (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

yüzünde (i) / büyük bir endişe (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

büyük (s) / bir endişe (i): sıfat tamlaması

bir (s) / endişe (i): sıfat tamlaması

iki saatten beri şehnişinden sokağı gözetleyen (s) / Madam Kronski (i): sıfat tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

iki saatten beri (z) / şehnişinden (yt) / sokağı (bln) / gözetleyen (y): sıfat-fiil grubu

iki saatten (i) / beri (çe): edat grubu

iki (s) / saat (i): sıfat tamlaması

6.“Daha görünürde kimseler yok, merakımdan çatlayacağım,”/ dedi.

“Daha/ görünürde/ kimseler/ yok,/ merakımdan/ çatlayacağım,” (cümle)

7.Bari/ uşaklardan birini/ aramaya/ göndersek...

uşaklardan (s) / biri (i): sıfat tamlaması

Bunun üzerine/ Servet Bey,/ dışarıya/ seğirtti./ Uşaklardan birini/ Seniha'nın bulunması muhtemel olan evlere,/ diğerini/ sokaklarda dolaşmaya,/ köşe başlarında beklemeye/ gönderdi./ Fakat,/ gece yarısına doğru/ bu adamlardan her ikisi de/ Seniha'ya dair ufacık bir malumat elde etmeksizin/ şaşkın ve ümitsiz/ avdet ettiler./ Bermutat o kadar kayıtsız olan Servet Bey,/ yerinde duramıyordu;/ ikide bir/ sokağa/ fırlıyor,/ gecenin sessizliğini/ dinliyor,/ uzaktan uzağa aksi duyulan ayak seslerine/ kulak veriyor/ ve/ sonra:/ “Acayip şey!” diye söylenerek/ tekrar/ içeriye/ giriyordu./ Saat ikiye doğru/ Cemil/ geldi./ Kapı çalınır çalınmaz/ hepsi birden/ Seniha zannıyla/ aşağıya/ koşmuşlardı./ Vaktaki karşılıklarına Cemil çıktı;/ Servet Bey/ hiddetinden sesi kısılmış,/ oğlunun üzerine/ atıldı:/

“Söyle, ablan nerede?” diye/ haykırdı./

1.Bunun üzerine/ Servet Bey,/ dışarıya/ seğirtti.

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

bunun (i) / üzerine (çe): edat grubu

2.Uşaklardan birini/ Seniha'nın bulunması muhtemel olan evlere,/ diğerini/ sokaklarda dolaşmaya,/ köşe başlarında beklemeye/ gönderdi.

köşe başlarında (yt) / bekleme (y): isim-fiil grubu

köşe (ty) / başları (tn): belirtisiz isim tamlaması

sokaklarda (yt) / dolaşma (y): isim-fiil grubu

Seniha'nın bulunması muhtemel olan (s) / evler (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın bulunması (ö) / muhtemel olan (y): sıfat-fiil grubu

muhtemel (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha'nın (ty) / bulunması (tn): belirtili isim tamlaması

uşaklardan (s) / biri (i): sıfat tamlaması

3.Fakat,/ gece yarısına doğru/ bu adamlardan her ikisi de/ Seniha'ya dair ufacak bir malumat elde etmeksizin/ şaşkın ve ümitsiz/ avdet ettiler.

avdet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

şaşkın (i) / ve (be) / ümitsiz (i): bağlama grubu

Seniha'ya dair ufacak bir malumat (bsn) / elde etmeksizin (y): zarf-fiil grubu

elde (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha'ya dair (s) / ufacak bir malumat (i): sıfat tamlaması

ufacak (s) / bir malumat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / malumat (i): sıfat tamlaması

Seniha'ya (i) / dair (çe): edat grubu

bu adamlardan (s) / her ikisi (i): sıfat tamlaması

her (s) / ikisi (i): sıfat tamlaması

bu (s) / adamlar (i): sıfat tamlaması

gece yarısına (i) / doğru (çe): edat grubu

gece (ty) / yarısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

4.Bermutat o kadar kayıtsız olan Servet Bey,/ yerinde duramıyordu;/ ikide bir/ sokağa/ fırlıyor,/ gecenin sessizliğini/ dinliyor,/ uzaktan uzağa aksi duyulan ayak seslerine/ kulak veriyor/ ve/ sonra:/ "Acayip şey!" diye söylenerek/ tekrar/ içeriye/ giriyordu.

yerinde (i) / durama- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bermutat o kadar kayıtsız olan (s) / Servet Bey (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

bermutat (z) / o kadar (z) / kayıtsız olan (y): sıfat-fiil grubu

kayıtsız (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

o (s) / kadar (çe): edat grubu

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

gecenin (ty) / sessizliği (tn): belirtili isim tamlaması

kulak (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

uzaktan uzağa aksi duyulan (s) / ayak sesleri (i): sıfat tamlaması

ayak (ty) / sesleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

uzaktan uzağa (z) / aksi (ö) / duyulan (y): sıfat-fiil grubu

uzaktan (i) / uzağa (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

“Acayip şey!” diye (z) / söylenerek (y): zarf-fiil grubu

“Acayip şey!” (i) / diye (çe): edat grubu

acayip (s) / şey (i): sıfat tamlaması

5.Saat ikiye doğru/ Cemil/ geldi.

saat (i) / ikiye doğru (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

ikiye (i) / doğru (çe): edat grubu

6.Kapı çalınır çalınmaz/ hepsi birden/ Seniha zannıyla/ aşağıya/ koşmuşlardı.

Seniha (ty) / zannı (tn): belirtisiz isim tamlaması

hepsi (i) / birden (çe): edat grubu

kapı (ö) / çalınır çalınmaz (y): zarf-fiil grubu

çalınır (i) / çalınmaz (i): tekrar grubu

7.Vaktaki karşılmasına Cemil çıktı;/ Servet Bey/ hiddetinden sesi kısılmış;/ oğlunun üzerine/ atıldı:

oğlunun (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması

hiddetinden (z) / sesi (ö) / kısılmış (olarak) (y): zarf-fiil grubu

kısılmış (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

Vaktaki/ karşılmasına/ Cemil/ çıktı (cümle)

8.“Söyle, ablan nerede?” diye/ haykırdı.

“Söyle, ablan nerede?” (i) / diye (çe): edat grubu

“Söyle,/ ablan/ nerede?” (cümle)

Genç adam/ şaşırıldı kaldı./ Nihayet/ belki bir şey öğrenebiliriz fikriyle/ Seniha 'nın oda kapısını kırmaya/ karar verdiler./ Bu fikir/ evvela/ Cemil'e/ geldi/ ve/ nitekim/ kilidi söken de/ o oldu./ Servet Bey,/ elinde bir büyük lamba/ odasına/ girdiler./ Her şey/ yerli yerinde/ duruyor/ ve/ dikkati çekecek hiçbir şey/ görünmüyordu./ Cemil,/ hemşiresinin yatağını/ karıştırdı;/ masaların üzerine/ baktı,/ koltukları,/ sandalyeleri/ yerlerinden/ oynattı./ Genç adam,/ gecenin bu

ilerlemiş saatinde kendisine bir polis hafiyesi rolü oynamak fırsatını veren hâdiseden memnun ve eğlenmiş/ görünüyordu./ Dedi ki:/

“Şimdi/ dolabı ve sürgüleri/ açalım.”/

“Servet Bey,/ endişeli gözlerle,/ oğlunun yüzüne/ baktı./

“Neden?/ Niçin?”/

Zira,/ o anda,/ her ikisinin de aklına/ aynı zan,/ aynı şüphe/ gelmişti./ Cemil/ eğildi,/ aynalı dolabın altındaki uzun sürgüyü/ açtı;/ burada/ Seniha'nın ayakkabıları/ dururdu./ Şimdi/ bunlardan hiçbir tanesi/ görünmüyordu./ Genç adam/ gittikçe artan bir telaşla/ dolabın yan taraflarındaki küçük gözleri/ birer birer/ çekmeye başladı./ Hepsi de/ bomboştu/ ve/ bu gözler/ her çekilişte/ Cemil'in elinde/ sallanıp kalıyordu./

Madam Kronski:/

“Aman, mücevher çantasına bakınız!”/ dedi./

Bu mücevher çantası/ aynalı dolabın iç gözünde/ bir rafın üstündeydi;/ fakat/ Cemil/ sapından tutup da yere indirince/ içini açıp bakmaya bile/ lüzum görmedi./ Zira,/ çanta/ o kadar hafifti./

1.Genç adam/ şaşırıldı kaldı.

şaşırp (f) / kal- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

2.Nihayet/ belki bir şey öğrenebiliriz fikriyle/ Seniha'nın oda kapısını kırmaya/ karar verdiler.

karar (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha'nın oda kapısını (bln) / kırma (y): isim-fiil grubu

Seniha'nın (ty) / oda kapısı (tn): belirtili isim tamlaması

oda (ty) / kapısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

belki bir şey öğrenebiliriz (ty) / fikri (tn): belirtisiz isim tamlaması

belki/ bir şey/ öğrenebiliriz (cümle)

öğrene (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

3.Bu fikir/ evvela/ Cemil'e/ geldi/ ve/ nitekim/ kilidi söken de/ o oldu.

bu (s) / fikir (i): sıfat tamlaması

o (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kilidi (bln) / söken (y): sıfat-fiil grubu

4.Servet Bey,/ elinde bir büyük lamba/ odasına/ girdiler.

elinde (i) / bir büyük lamba (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

bir (s) / büyük lamba (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / lamba (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

5. Her şey/ yerli yerinde/ duruyor/ ve/ dikkati çekecek hiçbir şey/ görünüyordu.

yerli (s) / yer (i): sıfat tamlaması

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

dikkati çekecek (s) / hiçbir şey (i): sıfat tamlaması

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

dikkati (i) / çek- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

6. Cemil,/ hemşiresinin yatağını/ karıştırdı;/ masaların üzerine/ baktı,/ koltukları,/ sandalyeleri/ yerlerinden/ oynattı.

hemşiresinin (ty) / yatağı (tn): belirtili isim tamlaması

masaların (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması

7. Genç adam,/ gecenin bu ilerlemiş saatinde kendisine bir polis hafiyesi rolü oynamak fırsatını veren hâdiseden memnun ve eğlenmiş/ görünüyordu.

gecenin bu ilerlemiş saatinde kendisine bir polis hafiyesi rolü oynamak fırsatını veren hâdiseden (i) / memnun ve eğlenmiş (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

memnun (i) / ve (be) / eğlenmiş (i): bağlama grubu

gecenin bu ilerlemiş saatinde kendisine bir polis hafiyesi rolü oynamak fırsatını veren (s) / hâdise (i): sıfat tamlaması

gecenin bu ilerlemiş saatinde (z) / kendisine (yt) / bir polis hafiyesi rolü oynamak fırsatını (bln) / veren (y): sıfat-fiil grubu

bir polis hafiyesi rolü oynamak (ty) / fırsatı (tn): belirtili isim tamlaması

bir polis hafiyesi rolü (bsn) / oynamak (y): isim-fiil grubu

bir (s) / polis hafiyesi rolü (i): sıfat tamlaması

polis hafiyesi (ty) / rolü (tn): belirtisiz isim tamlaması

polis (ty) / hafiyesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

gecenin (ty) / bu ilerlemiş saati (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / ilerlemiş saat (i): sıfat tamlaması

ilerlemiş (s) / saat (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

8. Dedi ki:/ “Şimdi/ dolabı ve sürgüleri/ açalım.”

dolap (i) / ve (be) / sürgüler (i): bağlama grubu

9. “Servet Bey,/ endişeli gözlerle,/ oğlunun yüzüne/ baktı./ “Neden?/ Niçin?”

oğlunun (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

endişeli (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

10. Zira,/ o anda,/ her ikisinin de aklına/ aynı zan,/ aynı şüphe/ gelmişti.

her ikisinin de aklına (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

her ikisinin (ty) / aklı (tn): belirtisiz isim tamlaması

her(s) / ikisi (i): sıfat tamlaması

aynı (s) / şüphe (i): sıfat tamlaması

aynı (s) / zan (i): sıfat tamlaması

o (s) / an (i): sıfat tamlaması

11.Cemil/ eğildi,/ aynalı dolabın altındaki uzun sürgüyü/ açtı;/ burada/ Seniha'nın ayakkabıları/ dururdu.

aynalı dolabın altındaki (s) / uzun sürgü (i): sıfat tamlaması

uzun (s) / sürgü (i): sıfat tamlaması

aynalı dolabın (ty) / altı (tn): belirtili isim tamlaması

aynalı (s) / dolap (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / ayakkabıları (tn): belirtili isim tamlaması

12.Şimdi/ bunlardan hiçbir tanesi/ görünmüyordu.

bunlardan (s) / hiçbir tanesi (i): sıfat tamlaması

hiçbir (s) / tane (i): sıfat tamlaması

13.Genç adam/ gittikçe artan bir telaşla/ dolabın yan taraflarındaki küçük gözleri/ birer birer/ çekmeye başladı.

çekmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

birer (i) / birer (i): tekrar grubu

dolabın yan taraflarındaki (s) / küçük gözler (i): sıfat tamlaması

küçük (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

dolabın (ty) / yan tarafları (tn): belirtili isim tamlaması

yan (s) / taraflar (i): sıfat tamlaması

gittikçe artan (s) / bir telaş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / telaş (i): sıfat tamlaması

gittikçe (z) / artan (y): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

14.Hepsi de/ bomboştı/ ve/ bu gözler/ her çekilişte/ Cemil'in elinde/ sallanıp kalıyordu.

sallanıp (f) / kal- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Cemil'in (ty) / eli (tn): belirtili isim tamlaması

her (s) / çekiliş (i): sıfat tamlaması

bu (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

15.Madam Kronska:/ "Aman, mücevher çantasına bakınız!"/ dedi.

"Aman,/ mücevher çantasına/ bakınız!" (cümle)

mücevher (ty) / çantası (tn): belirtisiz isim tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

16.Bu mücevher çantası/ aynalı dolabın iç gözünde/ bir rafın üstündeydi;/ fakat/ Cemil/ sapından tutup da yere indirince/ içini açıp bakmaya bile/ lüzum görmedi.

bir rafın (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / raf (i): sıfat tamlaması

aynalı dolabın (ty) / iç gözü (tn): belirtili isim tamlaması

iç (s) / göz (i): sıfat tamlaması

aynalı (s) / dolap (i): sıfat tamlaması

bu (s) / mücevher çantası (i): sıfat tamlaması

mücevher (ty) / çantası (tn): belirtisiz isim tamlaması

lüzum (i) / görme- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

içini açıp (z) / bakma (y): isim-fiil grubu

içini (bln) / açıp (y): zarf-fiil grubu

sapından tutup da (z) / yere (yt) / indirince (y): zarf-fiil grubu

sapından (yt) / tutup (y): zarf-fiil grubu

17.Zira,/ çanta/ o kadar hafifti.

o kadar (s) / hafif (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

Sekine Hanım/ ayakta duramadı,/ bir koltuğa/ yıkıldı/ ve/ hüngür hüngür/ ağlamaya başladı./ Servet Bey'in elinde/ lamba/ titriyordu./ Madam Kronski,/ son iki ay zarfında, Seniha'yı pek çok defalar birtakım irili ufaklı paketlerle çıkarken gördüğünü/ şimdi/ hatırlıyordu./ Kendi kendine:/

"Ne budala kadıncıymışım ki hiçbir şey anlayamadım,"/ dedi./ Cemil,/ en son çektiği boş sürgü elinde,/ şaşkın şaşkın/ odadakilerin yüzlerine/ bakıyordu./

O gece/ bir ölüyü bekler gibi/ Seniha'nın boş yatağı önünde,/ aydınlığı gittikçe azalan lambanın etrafında/ sessiz ve gamlı/ sabahı ettiler./ Servet Bey,/ fena halde düşkün, yorgun ve ümitsiz/ görünüyordu./ Sekine Hanım'ın/ ağlamaktan/ gözleri/ şişmişti./ Yalnız/ Cemil'le Madam Kronski/ ara sıra,/ birkaç kelime,/ konuşuyorlar/ ve/ birini uyandırmaktan korkar gibi/ birdenbire/ susuyorlardı./ Madam Kronski:/

"Yarın her şeyi öğreneceğim; mutlaka... mutlaka..."/ diyordu./ "Şimdiden/ elimde/ birçok ipucu/ var./ Şimdiden,/ kiminle/ gitti,/ nasıl/ oldu,/ yavaş yavaş/ anlıyorum."/

1.Sekine Hanım/ ayakta duramadı,/ bir koltuğa/ yıkıldı/ ve/ hüngür hüngür/ ağlamaya başladı.

ayakta (i) / dur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

bir (s) / koltuk (i): sıfat tamlaması

ağlamaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

hüngür (i) / hüngür (i): tekrar grubu

2.Servet Bey'in elinde/ lamba/ titriyordu.

Servet Bey'in (ty) / eli (tn): belirtili isim tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

3.Madam Kronski,/ son iki ay zarfında, Seniha'yı pek çok defalar birtakım irili ufaklı paketlerle çıkarken gördüğünü/ şimdi/ hatırlıyordu.

son iki ay zarfında (z) / Seniha'yı (bln) / pek çok defalar (z) / birtakım irili ufaklı paketlerle çıkarken (z) / gördüğü (y): sıfat-fiil grubu

birtakım irili ufaklı paketlerle (z) / çıkarken (y): zarf-fiil grubu

birtakım (s) / irili ufaklı paketler (i): sıfat tamlaması

irili ufaklı (s) / paketler (i): sıfat tamlaması

irili (s) / ufaklı (i): tekrar grubu

pek çok (s) / defalar (i): sıfat tamlaması

pek (s) / çok (i): sıfat tamlaması

son iki ay (i) / zarfında (çe): edat grubu

son (s) / iki ay (i): sıfat tamlaması

iki (s) / ay (i): sıfat tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

4.Kendi kendine:/ “Ne budala kadınmışım ki hiçbir şey anlayamadım,”/ dedi.

“Ne budala kadınmışım ki/ hiçbir şey/ anlayamadım,” (cümle)

ne budala (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

ne (s) / budala (i): sıfat tamlaması

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

5.Cemil,/ en son çektiği boş sürgü elinde,/ şaşkın şaşkın/ odadakilerin yüzlerine/ bakıyordu.

odadakilerin (ty) / yüzleri (tn): belirtili isim tamlaması

şaşkın (i) / şaşkın (i): tekrar grubu

en son çektiği boş sürgü (i) / elinde (i): kısaltma grubu (ikinci unsur bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

en son çektiği (s) / boş sürgü (i): sıfat tamlaması

boş (s) / sürgü (i): sıfat tamlaması

en son (z) / çektiği (y): sıfat-fiil grubu

en (s) / son (i): sıfat tamlaması

6.O gece/ bir ölüyü bekler gibi/ Seniha'nın boş yatağı önünde,/ aydınlığı gittikçe azalan lambanın etrafında/ sessiz ve gamlı/ sabahı ettiler.

sabahı (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sessiz (i) / ve (be) / gamlı (i): bağlama grubu

aydınlığı gittikçe azalan lambanın (ty) / etrafı (tn): belirtili isim tamlaması

aydınlığı gittikçe azalan (s) / lamba (i): sıfat tamlaması

aydınlığı (ö) / gittikçe (z) / azalan (y): sıfat-fiil grubu

Seniha'nın boş yatağı (ty) / önü (tn): belirtisiz isim tamlaması

Seniha'nın (ty) / boş yatağı (tn): belirtili isim tamlaması

boş (s) / yatak (i): sıfat tamlaması

bir ölüyü bekler (i) / gibi (çe): edat grubu

bir ölüyü (bln) / bekler (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / ölü (i): sıfat tamlaması

o (s) / gece (i): sıfat tamlaması

7.Servet Bey,/ fena halde düşkün, yorgun ve ümitsiz/ görünüyordu.

fena halde (s) / düşkün, yorgun ve ümitsiz (i): sıfat tamlaması

düşkün (i) / yorgun (i) / ve (be) / ümitsiz (i): bağlama grubu

fena (i) / halde (çe): edat grubu

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

8.Sekine Hanım'ın/ ağlamaktan/ gözleri/ şişmişti.

Sekine Hanım'ın (ty) / gözleri (tn): belirtili isim tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

9.Yalnız/ Cemil'le Madam Kronski/ ara sıra,/ birkaç kelime,/ konuşuyorlar/ ve/ birini uyandırmaktan korkar gibi/ birdenbire/ susuyorlardı.

birkaç (s) / kelime (i): sıfat tamlaması

ara (i) / sıra (i): tekrar grubu

Cemil (i) / ile (be) / Madam Kronski (i): bağlama grubu

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

birini uyandırmaktan korkar (i) / gibi (çe): edat grubu

birini uyandırmaktan (y) / korkar (y): sıfat-fiil grubu

birini (bln) / uyandırmak (y): isim-fiil grubu

10.Madam Kronski:/ “Yarın her şeyi öğreneceğim; mutlaka... mutlaka...”/ diyordu.

“Yarın/ her şeyi/ öğreneceğim;/ mutlaka.../ mutlaka...” (cümle)

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

11.Şimdiden/ elimde/ birçok ipucu/ var.

birçok (s) / ipucu (i): sıfat tamlaması

12.Şimdiden,/ kiminle/ gitti,/ nasıl/ oldu,/ yavaş yavaş/ anlıyorum.

yavaş (i) / yavaş (y): tekrar grubu

Cemil/ birdenbire:/

“Ha!”/ dedi./ “Şimdi/ ben de/ hatırlıyorum./ Bir gün/ Ferdiye Hanım’ın evinde/ Madam Kraft’la/ baş başa/ konuşuyorlardı,/ kulağıma/ ara sıra/ bazı vapur ve şehir isimleri/ çarpıyordu./ İki defa/ Madam Kraft’ın ‘Niçin? Ne mani var? Benimle beraber evvela Viyana’ya kadar gelirsiniz’ dediğini/ işittim./ Seniha/ gözünün ucuyla/ beni/ gösterdi/ ve/ ona/ parmağıyla/ ‘sus!’ işareti yaptı idi.”/

Madam Kronski:/

“Benim de yarın ilk baş vuracağım yer Madam Kraft’tır;”/ dedi./ “Bugünlerde/ Trieste mi?/ Hah/ hah!/ O gün/ konuşurlarken/ birkaç defa/ Trieste dediklerini/ işittim./ Trieste’ye gitmek!.. / Ne acayip fikir!..”/

Servet Bey/ bu sözleri/ işitmiyor, dinlemiyor gibiydi./ Göz kapakları/ şişmiş,/ ağzının iki uçları/ aşağıya doğru/ çekilmiş,/ bir gecede on sene ihtiyarlamış/ görünüyordu./ Bu alafraanga adam/ birkaç kere/ Madam Kronski’yi/ tersledi/ ve:/

“Şimdi babama ne söyleyeceğim?” diyerek hıçkırarak karısının yüzüne:/

“Ey sen de!” diye/ bağırды;/ o kadar/ kabalaşmıştı./

1.Cemil/ birdenbire:/ “Ha!”/ dedi./ “Şimdi/ ben de/ hatırlıyorum.

2.Bir gün/ Ferdiye Hanım’ın evinde/ Madam Kraft’la/ baş başa/ konuşuyorlardı,/ kulağıma/ ara sıra/ bazı vapur ve şehir isimleri/ çarpıyordu.

baş (i) / başa (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâl eki taşıyan kısaltma grubu)

Madam (s) / Kraft (i): sıfat tamlaması

Ferdiye Hanım’ın (ty) / evi (tn): belirtili isim tamlaması

Ferdiye (i) / Hanım (u): unvan grubu

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

kulağına (i) / çarp- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bazı (s) / vapur ve şehir isimleri (i): sıfat tamlaması

vapur ve şehir (ty) / isimleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

vapur (i) / ve (be) / şehir (i): sıfat tamlaması

ara (i) / sıra (i): tekrar grubu

3.İki defa/ Madam Kraft'ın 'Niçin? Ne mani var? Benimle beraber evvela Viyana'ya kadar gelirsiniz' dediğini/ işittim.

Madam Kraft'ın (ty) / 'Niçin? Ne mani var? Benimle beraber evvela Viyana'ya kadar gelirsiniz' dediği (tn): belirtili isim tamlaması

'Niçin? Ne mani var? Benimle beraber evvela Viyana'ya kadar gelirsiniz' (bsn) / dediği (y): sıfat-fiil grubu

'Niçin?/ Ne mani/ var?/ Benimle beraber/ evvela/ Viyana'ya kadar/ gelirsiniz' (cümle)

ne (s) / mani (i): sıfat tamlaması

Viyana'ya (i) / kadar (çe): edat grubu

benimle (i) / beraber (çe): edat grubu

Madam (s) / Kraft (i): sıfat tamlaması

iki (s) / defa (i): sıfat tamlaması

4.Seniha/ gözünün ucuyla/ beni/ gösterdi/ ve/ ona/ parmağıyla/ 'sus!' işareti yaptı idi.

gözünün (ty) / ucu (tn): belirtisiz isim tamlaması

'sus!' işareti (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

'sus!' (ty) / işareti (tn): belirtisiz isim tamlaması

5.Madam Kronski/ "Benim de yarın ilk baş vuracağım yer Madam Kraft'tır;"/ dedi.

"Benim de yarın ilk baş vuracağım yer/ Madam Kraft'tır;"/> (cümle)

Madam (s) / Kraft (i): sıfat tamlaması

benim de yarın ilk baş vuracağım (s) / yer (i): sıfat tamlaması

benim (ty) / yarın ilk baş vuracağım (y): belirtili isim tamlaması

yarın (z) / ilk (z) / baş vuracağım (y): sıfat-fiil grubu

baş (i) / vur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

6.Bugünlerde/ Trieste mi?/ Hah/ hah!/ O gün/ konuşurlarken/ birkaç defa/ Trieste dediklerini/ işittim.

Trieste (bsn) / dedikleri (y): sıfat-fiil grubu

birkaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

o (s) / gün (i): sıfat tamlaması

7.Trieste'ye gitmek!../ Ne acayip fikir!..

Trieste'ye (yt) / gitmek (y): isim-fiil grubu

ne acayip (s) / fikir (i): sıfat tamlaması

ne (s) / acayip (i): sıfat tamlaması

8.Servet Bey/ bu sözleri/ işitmiyor, dinlemiyor gibiydi.

işitmiyor (i) / dinlemiyor (i) / gibi (çe): edat grubu

bu (s) / sözler (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

9.Göz kapakları/ şişmiş,/ ağzının iki uçları/ aşağıya doğru/ çekilmiş,/ bir gecede on sene ihtiyarlamış/ görünüyordu.

göz (ty) / kapakları (tn): belirtisiz isim tamlaması

aşağıya (i) / doğru (çe): edat grubu

ağzının (ty) / iki uçları (tn): belirtili isim tamlaması

iki (s) / uç (i): sıfat tamlaması

bir gecede (z) / on sene (z) / ihtiyarlamış (y): sıfat-fiil grubu

on (s) / sene (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gece (i): sıfat tamlaması

10.Bu alafranga adam/ birkaç kere/ Madam Kronski'yi/ tersledi/ ve:/ “Şimdi babama ne söyleyeceğim?” diyerek hıçkırın karısının yüzüne:/ “Ey sen de!” diye bağırıldı;/ o kadar/ kabalaşmıştı.

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / kere (i): sıfat tamlaması

bu (s) / alafranga adam (i): sıfat tamlaması

alafranga (s) / adam (i): sıfat tamlaması

“Ey sen de!” (i) / diye (çe): edat grubu

“Ey/ sen de!” (cümle)

“Şimdi babama ne söyleyeceğim?” diyerek hıçkırın karısının (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

“Şimdi babama ne söyleyeceğim?” diyerek hıçkırın (s) / karı (i): sıfat tamlaması

“Şimdi babama ne söyleyeceğim?” diyerek (z) / hıçkırın (y): sıfat-fiil grubu

“Şimdi babama ne söyleyeceğim?” (bsn) / diyerek (y): zarf-fiil grubu

“Şimdi/ babama/ ne/ söyleyeceğim?” (cümle)

o (i) / kadar (çe): edat grubu

Sabahleyin/ Seniha'nın kaçıışı havadisi/ konağın içine/ bir ölüm gibi/ yayıldı./ Bu haberi Naim Efendi'den ne kadar saklamak istedilerse de,/ kabil olmadı./ O da,/ ertesi gün,/ akşama doğru/ bütün felaketi/ öğrendi./ Fakat,/ bu felaketi,/ ekseri asil ruhlarda müşahede olunan sakin ve sarsıntısız bir elemle/ karşıladı/ ve/ kızıyla damadını teselli eden/ o oldu./

Bir hafta/ Seniha'dan/ ses seda çıkmadı./ Fakat,/ yapılan tahkikattan/ epeyce şey/ öğrenildi./ Madam Kronski'ye göre/ Seniha'nın Madam Kraft'la beraber Trieste'ye gittiği/ muhakkaktı./ Zira,/ genç kızın ortadan kayboluşu ile, bu kadının İstanbul'dan ayrılışı/ bir güne/ tesadüf ediyordu./ Cemil,/ bu esrarlı maceraya dair/ Faik Bey'den/ daha vazih şeyler/ öğendi./

1.Sabahleyin/ Seniha'nın kaçıışı havadisi/ konağın içine/ bir ölüm gibi/ yayıldı.

bir ölüm (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / ölüm (i): sıfat tamlaması

konağın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

Seniha'nın kaçıışı (ty) / havadisi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Seniha'nın (ty) / kaçıışı (tn): belirtili isim tamlaması

2.Bu haberi Naim Efendi'den ne kadar saklamak istedilerse de,/ kabil olmadı.

kabil (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu haberi (bln) / Naim Efendi'den (yt) / ne kadar (z) / saklamak istedilerse (y): zarf-fiil grubu

saklamak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

bu (s) / haber (i): sıfat tamlaması

3.O da,/ ertesi gün,/ akşama doğru/ bütün felaketi/ öğrendi.

bütün (s) / felaket (i): sıfat tamlaması

akşama (i) / doğru (çe): edat grubu

ertesi (s) / gün (i): sıfat tamlaması

4.Fakat,/ bu felaketi,/ ekseri asil ruhlarda müşahede olunan sakin ve sarsıntısız bir elemle/ karşıladı/ ve/ kızıyle damadını teselli eden/ o oldu.

ekseri asil ruhlarda müşahede olunan (s) / sakin ve sarsıntısız bir elem (i): sıfat tamlaması

sakin ve sarsıntısız (s) / bir elem (i): sıfat tamlaması

bir (s) / elem (i): sıfat tamlaması

sakin (i) / ve (be) / sarsıntısız (i): bağlama grubu

ekseri (z) / asil ruhlarda (yt) / müşahede olunan (y): sıfat-fiil grubu

müşahede (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

asil (s) / ruhlar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / felaket (i): sıfat tamlaması

o (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kızıyle damadını (bln) / teselli eden (y): sıfat-fiil grubu

teselli (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kızı (i) / ile (be) / damadı (i): bağlama grubu

5.Bir hafta/ Seniha'dan/ ses seda çıkmadı.

ses seda (i) / çıkma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ses (i) / seda (i): tekrar grubu

bir (s) / hafta (i): sıfat tamlaması

6.Fakat,/ yapılan tahkikattan/ epeyce şey/ öğrenildi.

epeyce (s) / şey (i): sıfat tamlaması

yapılan (s) / tahkikat (i): sıfat tamlaması

7.Madam Kronski'ye göre/ Seniha'nın Madam Kraft'la beraber Trieste'ye gittiği/ muhakkaktı.

Seniha'nın (ty) / Madam Kraft'la beraber Trieste'ye gittiği (tn): belirtili isim tamlaması

Madam Kraft'la beraber (z) / Trieste'ye (yt) / gittiği (y): sıfat-fiil grubu

Madam Kraft'la (i) / beraber (çe): edat grubu

Madam (s) / Kraft (i): sıfat tamlaması

Madam Kronski'ye (i) / göre (çe): edat grubu

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

8.Zira,/ genç kızın ortadan kayboluşu ile, bu kadının İstanbul'dan ayrılışı/ bir güne/ tesadüf ediyordu.

tesadüf (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

genç kızın ortadan kayboluşu (i) / ile (be) / bu kadının İstanbul'dan ayrılışı (i): bağlama grubu

bu kadının (ty) / İstanbul'dan ayrılışı (tn): belirtili isim tamlaması

İstanbul'dan (yt) / ayrılışı (y): isim-fiil grubu

bu (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

genç kızın (ty) / ortadan kayboluşu (tn): belirtili isim tamlaması

ortadan (yt) / kayboluş (y): sıfat-fiil grubu

kayb (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

9.Cemil,/ bu esrarlı maceraya dair/ Faik Bey'den/ daha vazih şeyler/ öğendi.

bu esrarlı maceraya dair (s) / daha vazih şeyler (i): sıfat tamlaması

daha vazih (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

daha (s) / vazih (i): sıfat tamlaması

bu esrarlı maceraya (i) / dair (çe): edat grubu

bu (s) / esrarlı macera (i): sıfat tamlaması

esrarlı (s) / macera (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Kasım Paşa'nın oğlu/ hemen hemen/ başından beri/ işin içinde gibiydi./ Seniha,/ iki aydan beri/ Avrupa'ya gitmek için/ hazırlanıyormuş;/ ne kadar elmasları varsa/ hepsini/ satmış;/ eline/ bin beş yüz liraya yakın bir para/ geçmiş;/ bu paranın bir kısmıyla/ giyime süse dair birçok eşya/ almış,/ hattâ/ bu alışverişlerin ekserisinde/ Faik Bey de/ onunla berabermiş;/ genç adam/ Cemil'e/ demiş ki:/

“Bütün bunlardan bahsetmeye/ lüzum görmedim./ Zira/ doğrusu/ hepinizin haberi var/ zannediyordum./ Hattâ/ kendisine/ kaç defa/ bekle beraber gidelim,/ dedim,/ dinlemedi./ Çünkü,/ ben de/ nasıl olsa/ on beş güne kadar/ gidiyorum./ Haberin/ yok mu?/ Brüksel Sefaretine/ birinci kâtip/ tayin edildim.”/

Faik Bey'in, Cemil'e verdiği malumat/ işte/ kapalı bir taraf/ bırakmıyordu,/ fakat/ Seniha/ hakikaten/ Madam Kraft'la beraber mi/ gitti?/ Nereye/ gitti?/ Niçin/ gitti?/ Gittiği yerde/ ne kadar zaman/ kalacak?/ Ne/ yapacak?/ Bu noktalar/ bir türlü/ aydınlanamadı./

1.Kasım Paşa'nın oğlu/ hemen hemen/ başından beri/ işin içinde gibiydi.

işin içinde (i) / gibi (çe): edat grubu

işin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

başından (i) / beri (çe): edat grubu

hemen (i) / hemen (i): tekrar grubu

Kasım Paşa'nın (ty) / oğlu (tn): belirtili isim tamlaması

Kasım (i) / Paşa (u): unvan grubu

2.Seniha,/ iki aydan beri/ Avrupa'ya gitmek için/ hazırlanıyormuş;/ ne kadar elmasları varsa/ hepsini/ satmış;/ eline/ bin beş yüz liraya yakın bir para/ geçmiş;/ bu paranın bir kısmıyla/ giyime süse dair birçok eşya/ almış,/ hattâ/ bu alışverişlerin ekserisinde/ Faik Bey de/ onunla berabermiş;/ genç adam/ Cemil'e/ demiş ki:

Avrupa'ya gitmek (i) / için (çe): edat grubu

Avrupa'ya (yt) / gitmek (y): isim-fiil grubu

iki aydan (i) / beri (çe): edat grubu

iki (s) / ay (i): sıfat tamlaması

ne kadar elmasları (ö) / varsa (y): zarf-fiil grubu

ne kadar (s) / elmaslar (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

eline (i) / geç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bin beş yüz liraya yakın (s) / bir para (i): sıfat tamlaması

bir (s) / para (i): sıfat tamlaması

bin beş yüz liraya (i) / yakın (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

bin beş yüz (s) / lira (i): sıfat tamlaması

bin (i) / beş yüz (i): sayı grubu
beş (s) / yüz (i): sıfat tamlaması
giyime süse dair (s) / birçok eşya (i): sıfat tamlaması
birçok (s) / eşya (i): sıfat tamlaması
giyime süse (i) / dair (çe): edat grubu
giyime (i) / süse (i): tekrar grubu
bu paranın (ty) / bir kısmı (tn): belirtili isim tamlaması
bir (s) / kısım (i): sıfat tamlaması
bu (s) / para (i): sıfat tamlaması
onunla (i) / beraber (çe): edat grubu
Faik (i) / Bey (u): unvan grubu
bu alışverişlerin (ty) / ekserisi (tn): belirtili isim tamlaması
bu (s) / alışverişler (i): sıfat tamlaması
genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

3.Bütün bunlardan bahsetmeye/ lüzum görmedim.

lüzum (i) / görme- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
bütün bunlardan (yt) / bahsetme (y): isim-fiil grubu
bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
bütün (s) / bunlar (i): sıfat tamlaması

4.Zira/ doğrusu/ hepinizin haberi var/ zannediyordum.

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
hepinizin haberi/ var (cümle)
hepinizin (ty) / haberi (tn): belirtili isim tamlaması

5.Hattâ/ kendisine/ kaç defa/ bekle beraber gidelim,/ dedim,/ dinlemedi.

bekle/ beraber/ gidelim (cümle)
kaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

6.Çünkü,/ ben de/ nasıl olsa/ on beş güne kadar/ gidiyorum.

on beş güne (i) / kadar (çe): edat grubu
on beş (s) / gün (i): sıfat tamlaması
on (i) / beş (i): sayı grubu
nasıl (z) / olsa (y): zarf-fiil grubu

7.Haberin/ yok mu?/ Brüksel Sefaretine/ birinci kâtip/ tayin edildim.

tayin (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
birinci (s) / kâtip (i): sıfat tamlaması
Brüksel (ty) / Sefareti (tn): belirtisiz isim tamlaması

8.Faik Bey'in, Cemil'e verdiği malumat/ işte/ kapalı bir taraf/ bırakmıyordu,/ fakat/ Seniha/ hakikaten/ Madam Kraft'la beraber mi/ gitti?

kapalı (s) / bir taraf (i): sıfat tamlaması

bir (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'in, Cemil'e verdiği (s) / malumat (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'in (ty) / Cemil'e verdiği (tn): belirtili isim tamlaması

Cemil'e (yt) / verdiği (y): sıfat-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Madam Kraft'la (i) / beraber (çe): edat grubu

Madam (s) / Kraft (i): sıfat tamlaması

9.Nereye/ gitti?/ Niçin/ gitti?/ Gittiği yerde/ ne kadar zaman/ kalacak?/ Ne/ yapacak?

ne kadar (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

gittiği (s) / yer (i): sıfat tamlaması

10.Bu noktalar/ bir türlü/ aydınlanamadı.

bir (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

bu (s) / noktalar (i): sıfat tamlaması

Servet Bey/ Hariciye Nezareti vasıtasıyla/ Akdeniz'in bütün ecnebi limanlarındaki Osmanlı Konsoloshanelerine/ birer haber göndertmek istiyordu./ Fakat,/ ne diye?/ Ne yapmak için?/ Bilemiyordu./

Naim Efendi,/ resmî mahafili bu işe karıştırmanın/ hiç/ taraftarı değildi;/ hâdisenin vukuundan ziyade/ şuyundan/ korkuyordu./ Hele/ iş matbuata düşecek diye/ içi titriyordu./ "Bekleyelim, sabırlı ve mütevekkil olalım"/ diyordu,/ "bekleyelim,/ elbette/ gelir!"/ Fakat/ ihtiyarın bütün sükûn ve ihtiyatına rağmen/ İstanbul'da/ Naim Efendi'nin torununun kaçışından haberi olmayan/ kalmadı./ Cihangir'deki konağa/ kimisi mütecessis, kimisi şaşkın ve mahzun birçok kadın misafir/ geliyordu;/ bunların Sekine Hanım'ın yüzüne bir acayip bakışları, bir "Nasıl oldu? Nasıl geçti?" diyen tavırları/ vardı ki,/ insanda/ tırmalanmayan asap/ bırakmıyordu./ Âlem nazarında/ Seniha'nın bu hareketi/ türlü türlü tefsirlere/ yolaçtı./ Bazı kimselerce/ bu,/ büyük bir rezalet,/ bazılarınca/ hazin bir felaketti./ Mesela/ Seniha'nın arkadaşları,/ başta Nuriye ve Neyyire Hanımlar olmak üzere/ bu hâdisenin bütün ayıp taraflarını/ görüyorlardı/ ve/ diyorlardı ki:/

"Seniha,/ Madam Kraft gibi bir kadının elinde,/ oralarda/ ne olacak?/ Mutlaka/ fuhşa düşecek./ Zaten/ son zamanlarda/ bir fahişeden ne farkı/ kalmıştı?/ O/ ne giyiniş,/ o/ ne sürme çekiş!/ Nasıl gülüş,/ nasıl yürüyüşü!"/

1.Servet Bey/ Hariciye Nezareti vasıtasıyla/ Akdeniz'in bütün ecnebi limanlarındaki Osmanlı Konsoloshanelerine/ birer haber göndertmek istiyordu.

birer haber göndertmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

birer haber (i) / gönder- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

birer (s) / haber (i): sıfat tamlaması

Akdeniz'in bütün ecnebi limanlarındaki (s) / Osmanlı Konsoloshaneleri (i): sıfat tamlaması

Osmanlı (ty) / Konsoloshaneleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Akdeniz'in (ty) / bütün ecnebi limanları (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / ecnebi limanlar (i): sıfat tamlaması

ecnebi (s) / limanlar (i): sıfat tamlaması

Hariciye Nezareti (i) / vasıtasıyla (çe): edat grubu

Hariciye (ty) / Nezareti (tn): belirtisiz isim tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Fakat,/ ne diye?/ Ne yapmak için?/ Bilemiyordu.

ne (i) / diye (çe): edat grubu

ne yapmak (i) / için (çe): edat grubu

ne (bsn) / yapmak (y): isim-fiil grubu

3.Naim Efendi,/ resmî mahafili bu işe karıştırmanın/ hiç/ taraftarı değildi;/ hâdisenin vukuundan ziyade/ şuyundan/ korkuyordu.

resmî mahafili bu işe karıştırmanın (ty) / taraftarı (tn): belirtili isim tamlaması

resmî mahafili (bln) / bu işe (yt) / karıştırma (y): isim-fiil grubu

bu (s) / iş (i): sıfat tamlaması

resmî (s) / mahafil (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

hâdisenin vukuundan (i) / ziyade (çe): edat grubu

hâdisenin (ty) / vukuu (tn): belirtili isim tamlaması

4.Hele/ iş matbuata düşecek diye/ içi titriyordu.

içi (i) / titre- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

iş matbuata düşecek (i) / diye (çe): edat grubu

iş / matbuata düşecek (cümle)

matbuata (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

5.“Bekleyelim, sabırlı ve mütevekkil olalım”/ diyordu,/ “bekleyelim,/ elbette/ gelir!”

“Bekleyelim,/ sabırlı ve mütevekkil olalım” (cümle)

sabırlı ve mütevekkil (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sabırlı (i) / ve (be) / mütevekkil (i): bağlama grubu

6.Fakat/ ihtiyarın bütün sükûn ve ihtiyatına rağmen/ İstanbul'da/ Naim Efendi'nin torununun kaçışından haberi olmayan/ kalmadı.

Naim Efendi'nin torununun kaçışından (yt) / haberi (ö) / olmayan (y): sıfat-fiil grubu

Naim Efendi'nin torununun (ty) / kaçışı (tn): belirtili isim tamlaması

Naim Efendi'nin (ty) / torunu (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

ihtiyarın bütün sükûn ve ihtiyatına (i) / rağmen (çe): edat grubu

ihtiyarın (ty) / bütün sükûn ve ihtiyatı (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / sükûn ve ihtiyat (i): sıfat tamlaması

sükûn (i) / ve (be) / ihtiyat (i): bağlama grubu

7.Cihangir'deki konağa/ kimisi mütecessis, kimisi şaşkın ve mahzun birçok kadın misafir/ geliyordu;/ bunların Sekine Hanım'ın yüzüne bir acayip bakışları, bir "Nasıl oldu? Nasıl geçti?" diyen tavırları/ vardı ki,/ insanda/ tırmalanmayan asap/ bırakmıyordu.

kimisi mütecessis (s) / kimisi şaşkın ve mahzun (s) / birçok kadın misafir (i): sıfat tamlaması

birçok (s) / kadın misafir (i): sıfat tamlaması

kadın (s) / misafir (i): sıfat tamlaması

kimisi (i) / şaşkın ve mahzun (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

şaşkın (i) / ve (be) / mahzun (i): bağlama grubu

kimisi (i) / mütecessis (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

Cihangir'deki (s) / konak (i): sıfat tamlaması

bunların (ty) / Sekine Hanım'ın yüzüne bir acayip bakışları (tn) / bir "Nasıl oldu? Nasıl geçti?" diyen tavırları (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / "Nasıl oldu? Nasıl geçti?" diyen tavır (i): sıfat tamlaması

"Nasıl oldu? Nasıl geçti?" diyen (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

"Nasıl oldu? Nasıl geçti?" (bsn) / diyen (y): sıfat-fiil grubu

"Nasıl/ oldu?/ Nasıl/ geçti?" (cümle)

Sekine Hanım'ın yüzüne (yt) / bir acayip (z) / bakış (y): isim-fiil grubu

bir (s) / acayip (i): sıfat tamlaması

Sekine Hanım'ın (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

tırmalanmayan (s) / asap (i): sıfat tamlaması

8.Âlem nazarında/ Seniha'nın bu hareketi/ türlü türlü tefsirlere/ yol açtı.

yol (i) / aç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

türlü türlü (s) / tefsirler (i): sıfat tamlaması

türlü (i) / türlü (i): tekrar grubu

Seniha'nın (ty) / bu hareketi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

âlem (i) / nazarında (çe): edat grubu

9.Bazı kimselerce/ bu, büyük bir rezalet,/ bazılarınca/ hazin bir felaketti.

büyük (s) / bir rezalet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / rezalet (i): sıfat tamlaması

bazı (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

hazin (s) / bir felaket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / felaket (i): sıfat tamlaması

10.Mesela/ Seniha'nın arkadaşları,/ başta Nuriye ve Neyyire Hanımlar olmak üzere/ bu hâdisenin bütün ayıp taraflarını/ görüyorlardı/ ve/ diyorlardı ki:

bu hâdisenin (ty) / bütün ayıp tarafları (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / ayıp taraflar (i): sıfat tamlaması

ayıp (s) / taraflar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / hâdise (i): sıfat tamlaması

başta Nuriye ve Neyyire Hanımlar olmak (i) / üzere (çe): edat grubu

başta (z) / Nuriye ve Neyyire Hanımlar olmak (y): isim-fiil grubu

Nuriye ve Neyyire Hanımlar (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Nuriye ve Neyyire (i) / Hanımlar (u): unvan grubu

Nuriye (i) / ve (be) / Neyyire (i): bağlama grubu

Seniha'nın (ty) / arkadaşları (tn): belirtili isim tamlaması

11.Seniha,/ Madam Kraft gibi bir kadının elinde,/ oralarda/ ne olacak?

ne (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Madam Kraft gibi bir kadının (ty) / eli (tn): belirtili isim tamlaması

Madam Kraft gibi (s) / bir kadın (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

Madam Kraft (i) / gibi (çe): edat grubu

Madam (s) / Kraft (i): sıfat tamlaması

12.Mutlaka/ fuhşa düşecek.

fuhşa (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

13.Zaten/ son zamanlarda/ bir fahişeden ne farkı/ kalmıştı?

bir fahişeden (s) / ne fark (i): sıfat tamlaması

ne (s) / fark (i): sıfat tamlaması

bir (s) / fahişe (i): sıfat tamlaması

son (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

14.O/ ne giyiniş,/ o/ ne sürme çekiş!/ Nasıl gülüş,/ nasıl yürüyüşü!

ne (s) / giyiniş (i): sıfat tamlaması

ne (s) / sürme çekiş (i): sıfat tamlaması

sürme (i) / çek- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

nasıl (s) / gülüş (i): sıfat tamlaması

nasıl (s) / yürüyüş (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın kaçıışı üzerine en müthiş darbeyi yiyen kalp,/ Celis'in kalbi oldu./ Bu vakanın biçare çocukta hâsıl ettiği şey/ tasvire sığmaz derecede trajikti./ O,/ büyük amcasının torunu çirkin bir ölümle ölmüş/ zannediyor/ ve/ kaç defa sesini dinlediği, etine dokunduğu, yanında günlerce yaşadığı bu kız,/ ona/ şimdi,/ bu hâdisenin etrafında hasıl olan dedikoduların, zanların, iftiraların, şayiaların dokunduğu esrar perdesi arkasında şekli daima değişen acayip bir hayalet gibi/ görünüyor./ Hakkı Celis,/ Seniha'nın bir zamanlar hakikatte mevcut olduğundan/ şüpheye düştü;/ bu kız,/ genç adam için/ kitaplarda tanıdığı hayali kızlardan biri gibiydi;/ muhayyilesinde,/ "Desdemona"ların, "Juliette" ve "Madam Bovary"lerin arasına/ karıştı./ Bununla beraber/ Seniha,/ Hakkı Celis üzerindeki nüfuzundan/ bir şey/ kaybetmedi;/ zira,/ muhayyilesiyle ve muhayyilesi için yaşayan bu genç için/ kitaplardaki kızlar/ hayattaki kızlardan daha az canlı ve daha kudretsiz değildir;/ belki eliyle tutmadığı, gözüyle görmediği, fakat ruhlarını öğrendiği bütün o sahne ve roman örneklerinin kalbi ile alâkaları/ adi hayatta görüp tanıdığı et ve kemikten mahlukların alâkalarından pek çok ziyadeydi./ Bahusus,/ Seniha'nın Faik Bey'i İstanbul'da bırakıp gidişi,/ bütün eski yaralarının üstüne/ tatlı bir teselli merhemi/ sürüyordu/ ve/ hattâ/ Faik'i/ bir eski dert yoldaşı gibi/ seviyordu./ Onu görmek,/ gidip onunla genç kıza dair konuşmak/ Hakkı Celis için/ en derunî ihtiyaçlardan biri haline girdi./ Bir hafta içinde/ üç dört defa/ eski rakibini aramaya/ gitti;/ fakat/ yalnız/ son defasında/ bulmaya/ muvaffak oldu./ Evvela/ hiç Seniha'ya taalluk etmeyen birçok havaî şeyler/ konuştular./ Hakkı Celis,/ Faik Bey'e/ niçin geldiğini/ bir türlü/ söyleyemiyordu./ Neden sonra/ canını dişlerinin arasına aldı/ ve/ dedi ki:/

"Geçen gün/ konaktaydım./ Seniha ablamdan/ hâlâ/ haber/ yok!"

"Nasıl haber yok? Ben dün bir telgraf aldım, Trieste'den... İşte bak,"/ dedi/ ve/ ceketinin cebinden yavaş yavaş çıkardığı bir deste mektup ve kağıt arasından/ bir telgraf/ ayırdı./ Celis'e/ uzattı;/ Celis,/ heyecandan dumanlanmış gözlerle/ sarı bir kağıdın siyah çizgileri üzerinde Fransızca şu mealde bir şey/ okudu:/

"Trieste'ye/ vasıl olduk./ Yarın/ Viyana'ya/ hareket ediyoruz./ Orada/ on beş gün/ kalacağım./ Adresimi/ bildiririm."/

1.Seniha'nın kaçıışı üzerine en müthiş darbeyi yiyen kalp,/ Celis'in kalbi oldu.

Celis'in kalbi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Celis'in (ty) / kalbi (tn): belirtili isim tamlaması

Seniha'nın kaçıışı üzerine en müthiş darbeyi yiyen (s) / kalp (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın kaçıışı üzerine (z) / en müthiş darbeyi yiyen (y): sıfat-fiil grubu

en müthiş darbeyi (i) / ye- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

en müthiş (s) / darbe (i): sıfat tamlaması

en (s) / müthiş (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın kaçıışı (i) / üzerine (çe): edat grubu

Seniha'nın (ty) / kaçıışı (tn): belirtili isim tamlaması

2.Bu vakanın biçare çocukta hâsıl ettiği şey/ tasvire sığmaz derecede trajikti.

tasvire sığmaz derecede (s) / trajik (i): sıfat tamlaması

tasvire sığmaz (i) / derecede (çe): edat grubu

tasvire (i) / sığma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu vakanın biçare çocukta hâsıl ettiği (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bu vakanın (ty) / biçare çocukta hâsıl ettiği (tn): belirtili isim tamlaması

biçare çocukta (yt) / hâsıl ettiği (y): sıfat-fiil grubu

hâsıl (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

biçare (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

bu (s) / vaka (i): sıfat tamlaması

3.O,/ büyük amcasının torunu çirkin bir ölümle ölmüş/ zannediyor/ ve/ kaç defa sesini dinlediği, etine dokunduğu, yanında günlerce yaşadığı bu kız,/ ona/ şimdi,/ bu hâdisenin etrafında hasıl olan dedikoduların, zanların, iftiraların, şayiaların dokunduğu esrar perdesi arkasında şekli daima değişen acayip bir hayalet gibi/ görünüyor.

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

büyük amcasının torunu / çirkin bir ölümle / ölmüş (cümle)

çirkin (s) / bir ölüm (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ölüm (i): sıfat tamlaması

büyük amcasının (ty) / torunu (tn): belirtili isim tamlaması

büyük (s) / amca (i): sıfat tamlaması

bu hâdisenin etrafında hasıl olan dedikoduların, zanların, iftiraların, şayiaların dokunduğu esrar perdesi arkasında şekli daima değişen acayip bir hayalet (i) / gibi (çe): edat grubu

bu hâdisenin etrafında hasıl olan dedikoduların, zanların, iftiraların, şayiaların dokunduğu esrar perdesi arkasında şekli daima değişen (s) / acayip bir hayalet (i): sıfat tamlaması

acayip (s) / bir hayalet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hayalet (i): sıfat tamlaması

bu hâdisenin etrafında hasıl olan dedikoduların, zanların, iftiraların, şayiaların dokunduğu esrar perdesi arkasında (yt) / şekli (ö) / daima (z) / değişen (y): sıfat-fiil grubu

bu hâdisenin etrafında hasıl olan dedikoduların, zanların, iftiraların, şayiaların dokunduğu esrar perdesi (ty) / arkası (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu hâdisenin etrafında hasıl olan dedikoduların, zanların, iftiraların, şayiaların dokunduğu (s) / esrar perdesi (i): sıfat tamlaması

esrar (ty) / perdesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu hâdisenin etrafında hasıl olan dedikoduların, zanların, iftiraların, şayiaların (ty) / dokunduğu (tn): belirtili isim tamlaması

bu hâdisenin etrafında hasıl olan (s) / dedikodular (i) / zanlar (i) / iftiralar (i) / şayialar (i): sıfat tamlaması

bu hâdisenin etrafında (yt) / hasıl olan (y): sıfat-fiil grubu

hasıl (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu hâdisenin (ty) / etrafı (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / hâdise (i): sıfat tamlaması

kaç defa sesini dinlediği (s) / etine dokunduğu (s) / yanında günlerce yaşadığı (s) / bu kız (i): sıfat tamlaması

bu (s) / kız (i): sıfat tamlaması

yanında (yt) / günlerce (z) / yaşadığı (y): sıfat-fiil grubu

etine (yt) / dokunduğu (y): sıfat-fiil grubu

kaç defa (z) / sesini (bln) / dinlediği (y): sıfat-fiil grubu

kaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

4.Hakkı Celis,/ Seniha'nın bir zamanlar hakikatte mevcut olduğundan/ şüpheye düştü;/ bu kız,/ genç adam için/ kitaplarda tanıdığı hayali kızlardan biri gibiydi;/ muhayyilesinde,/ "Desdemona"ların, "Juliette" ve "Madam Bovary"lerin arasına/ karıştı.

şüpheye (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha'nın (ty) / bir zamanlar hakikatte mevcut olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

bir zamanlar (z) / hakikatte (z) / mevcut olduğu (y): sıfat-fiil grubu

mevcut (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

kitaplarda tanıdığı hayali kızlardan biri (i) / gibi (çe): edat grubu

kitaplarda tanıdığı hayali kızlardan (s) / biri (i): sıfat tamlaması

kitaplarda tanıdığı (s) / hayali kızlar (i): sıfat tamlaması

hayali (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

kitaplarda (yt) / tanıdığı (y): sıfat-fiil grubu

genç adam (i) / için (çe): edat grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bu (s) / kız (i): sıfat tamlaması

“Desdemona”ların (ty) / “Juliette” ve “Madam Bovary”lerin (tn) / arası (tn): belirtili isim tamlaması

“Juliette” (i) / ve (be) / “Madam Bovary” (i): bağlama grubu

Madam (s) / Bovary (i): sıfat tamlaması

5.Bununla beraber/ Seniha,/ Hakkı Celis üzerindeki nüfuzundan/ bir şey/ kaybetmedi;/ zira,/ muhayyilesiyle ve muhayyilesi için yaşayan bu genç için/ kitaplardaki kızlar/ hayattaki kızlardan daha az canlı ve daha kudretsiz değildir;/ belki eliyle tutmadığı, gözüyle görmediği, fakat ruhlarını öğrendiği bütün o sahne ve roman örneklerinin kalbi ile alâkaları/ adi hayatta görüp tanıdığı et ve kemikten mahlukların alâkalarından pek çok ziyadeydi.

kayb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis üzerindeki (s) / nüfuz (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis (ty) / üzeri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu

hayattaki kızlardan (i) / daha az canlı ve daha kudretsiz (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha az canlı (i) / ve (be) / daha kudretsiz (i): bağlama grubu

daha (s) / kudretsiz (i): sıfat tamlaması

daha az (s) / canlı (i): sıfat tamlaması

daha (s) / az (i): sıfat tamlaması

hayattaki (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

kitaplardaki (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

muhayyilesiyle ve muhayyilesi için yaşayan bu genç adam (i) / için (çe): edat grubu

muhayyilesiyle ve muhayyilesi için yaşayan (s) / bu genç adam (i): sıfat tamlaması

bu (s) / genç adam (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

muhayyilesiyle (yaşayan) (i) / ve (be) / muhayyilesi için yaşayan (i): bağlama grubu

muhayyilesi için (z) / yaşayan (y): sıfat-fiil grubu

muhayyilesi (i) / için (çe): edat grubu

muhayyilesiyle (z) / (yaşayan) (y): sıfat-fiil grubu

adi hayatta görüp tanıdığı et ve kemikten mahlukların alâkalarından (i) / pek çok ziyade (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

pek çok (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

pek (s) / çok (i): sıfat tamlaması

adi hayatta görüp tanıdığı et ve kemikten mahlukların (ty) / alâkaları (tn): belirtili isim tamlaması

adi hayatta görüp tanıdığı (s) / et ve kemikten mahluklar (i): sıfat tamlaması

et ve kemikten (s) / mahluklar (i): sıfat tamlaması

et (i) / ve (be) / kemik (i): bağlama grubu

adi hayatta (yt) / görüp tanıdığı (y): sıfat-fiil grubu

görüp (f) / tanı- (f): tekrar grubu

adi (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

belki eliyle tutmadığı, gözüyle görmediği, fakat ruhlarını öğrendiği bütün o sahne ve roman örneklerinin (ty) / kalbi ile alâkaları (tn): belirtili isim tamlaması

kalbi ile (s) / alâka (i): sıfat tamlaması

kalbi (s) / ile (çe): edat grubu

belki eliyle tutmadığı, gözüyle görmediği, fakat ruhlarını öğrendiği (s) / bütün o sahne ve roman örnekleri (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / o sahne ve roman örnekleri (i): sıfat tamlaması

o (s) / sahne ve roman örnekleri (i): sıfat tamlaması

sahne ve roman (ty) / örnekleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

sahne (i) / ve (be) / roman (i): bağlama grubu

belki eliyle tutmadığı (i) / gözüyle görmediği (i) / fakat (be) / ruhlarını öğrendiği (i): bağlama grubu

ruhlarını (bln) / öğrendiği (y): sıfat-fiil grubu

gözüyle (z) / görmediği (y): sıfat-fiil grubu

belki (cdö) / eliyle (z) / tutmadığı (y): sıfat-fiil grubu

6.Bahusus,/ Seniha'nın Faik Bey'i İstanbul'da bırakıp gidişi,/ bütün eski yaralarının üstüne/ tatlı bir teselli merhemi/ sürüyordu/ ve/ hattâ/ Faik'i/ bir eski dert yoldaşı gibi/ seviyordu.

tatlı (s) / bir teselli merhemi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / teselli merhemi (i): sıfat tamlaması

teselli (s) / merhemi (i): sıfat tamlaması

bütün eski yaralarının (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / eski yaralar (i): sıfat tamlaması

eski (s) / yaralar (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / Faik Bey'i İstanbul'da bırakıp gidişi (tn): belirtili isim tamlaması

Faik Bey'i (bln) / İstanbul'da (yt) / bırakıp gidişi (y): isim-fiil grubu

bırakıp (f) / git- (f): tekrar grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

bir eski dert yoldaşı (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / eski dert yoldaşı (i): sıfat tamlaması

eski (s) / dert yoldaşı (i): sıfat tamlaması

dert (ty) / yoldaşı (tn): belirtisiz isim tamlaması

7.Onu görmek,/ gidip onunla genç kıza dair konuşmak/ Hakkı Celis için/ en derunî ihtiyaçlardan biri haline girdi.

en derunî ihtiyaçlardan biri haline (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

en derunî ihtiyaçlardan biri (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

en derunî ihtiyaçlardan (s) / biri (i): sıfat tamlaması

en derunî (s) / ihtiyaçlar (i): sıfat tamlaması

en (s) / derunî (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis (i) / için (çe): edat grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

gidip (z) / onunla (z) / genç kıza dair (z) / konuşmak (y): isim-fiil grubu

genç kıza (i) / dair (çe): edat grubu

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

onu (bln) / görmek (y): isim-fiil grubu

8.Bir hafta içinde/ üç dört defa/ eski rakibini aramaya/ gitti;/ fakat/ yalnız/ son defasında/ bulmaya/ muvaffak oldu.

eski rakibini (bln) / arama (y): isim-fiil grubu

eski (s) / rakip (i): sıfat tamlaması

üç dört (i) / defa (i): sıfat tamlaması

üç (i) / dört (i): tekrar grubu

bir hafta (i) / içinde (çe): edat grubu

bir (s) / hafta (i): sıfat tamlaması

muvaffak (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

son (s) / defa (i): sıfat tamlaması

9.Evvela/ hiç Seniha'ya taalluk etmeyen birçok havaî şeyler/ konuştular.

hiç Seniha'ya taalluk etmeyen (s) / birçok havaî şeyler (i): sıfat tamlaması

birçok (s) / havaî şeyler (i): sıfat tamlaması

havaî (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

hiç (z) / Seniha'ya (yt) / taalluk etmeyen (y): sıfat-fiil grubu

taalluk (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

10.Hakkı Celis,/ Faik Bey'e/ niçin geldiğini/ bir türlü/ söyleyemiyordu.

bir (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

niçin (z) / geldiği (y): sıfat-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

11.Neden sonra/ canını dişlerinin arasına aldı/ ve/ dedi ki:/ “Geçen gün/ konaktaydım./ Seniha ablamdan/ hâlâ/ haber/ yok!”

canını (i) / dişlerinin arasına (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

dişlerinin (ty) / arası (tn): belirtili isim tamlaması

neden (i) / sonra (çe): edat grubu

geçen (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Seniha (i) / abla (u): unvan grubu

12.“Nasıl haber yok? Ben dün bir telgraf aldım, Trieste'den... İşte bak,”/ dedi/ ve/ ceketinin cebinden yavaş yavaş çıkardığı bir deste mektup ve kağıt arasından/ bir telgraf/ ayırdı.

*“Nasıl/ haber/ yok?/ Ben/ dün/ bir telgraf aldım,/ Trieste'den.../ İşte/ bak,”
(cümle)*

bir telgraf (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / telgraf (i): sıfat tamlaması

bir (s) / telgraf (i): sıfat tamlaması

cketinin cebinden yavaş yavaş çıkardığı bir deste mektup ve kağıt (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

cketinin cebinden yavaş yavaş çıkardığı (s) / bir deste mektup ve kağıt (i): sıfat tamlaması

bir deste (s) / mektup ve kağıt (i): sıfat tamlaması

mektup (i) / ve (be) / kağıt (i): bağlama grubu

bir (s) / deste (i): sıfat tamlaması

cketinin cebinden (yt) / yavaş yavaş (z) / çıkardığı (y): sıfat-fiil grubu

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

cketinin (ty) / cebi (tn): belirtili isim tamlaması

13.Celis'e/ uzattı;/ Celis,/ heyecandan dumanlanmış gözlerle/ sarı bir kağıdın siyah çizgileri üzerinde Fransızca şu mealde bir şey/ okudu:

sarı bir kağıdın siyah çizgileri üzerinde (s) / Fransızca şu mealde bir şey (i): sıfat tamlaması

Fransızca (s) / şu mealde bir şey (i): sıfat tamlaması

şu mealde (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

şu (s) / meal (i): sıfat tamlaması

sarı bir kağıdın siyah çizgileri (ty) / üzeri (tn): belirtisiz isim tamlaması

sarı bir kağıdın (ty) / siyah çizgileri (tn): belirtili isim tamlaması

siyah (s) / çizgiler (i): sıfat tamlaması

sarı (s) / bir kağıt (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kağıt (i): sıfat tamlaması

heyecandan dumanlanmış (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

heyecandan (z) / dumanlanmış (y): sıfat-fiil grubu

14.“Trieste’ye/ vasıl olduk./ Yarın/ Viyana’ya/ hareket ediyoruz./ Orada/ on beş gün/ kalacağım./ Adresimi/ bildiririm.”

vasıl (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hareket (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

on beş (s) / gün (i): sıfat tamlaması

on (i) / beş (i): sayı grubu

Hakkı Celis/ bu telgrafi sahibine iade ederken/ artık/ biraz evvelki Hakkı Celis değildi./ Faik Bey’den,/ eskisinden bir kat daha/ nefret ediyordu/ ve/ Seniha/ onun için muhayyel olmak sihrini/ çoktan/ kaybetmişti./ bütün eski yaraları/ tazelenmişti./ Faik Bey’in yanından nasıl çıktığını/ bilmedi./ O sokaktan bu sokağa/ sapıyor/ ve/ her adımda bir kere/ kendi kendine/ şu cümleyi/ tekrar ediyordu:/ “Demek/ onu/ hâlâ/ seviyor,/ demek/ hâlâ/ sevişiyorlar!”

1.Hakkı Celis/ bu telgrafi sahibine iade ederken/ artık/ biraz evvelki Hakkı Celis değildi.

biraz evvelki (s) / Hakkı Celis (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

biraz (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

bu telgrafi (bln) / sahibine (yt) / iade ederken (y): zarf-fiil grubu

iade (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / telgraf (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Faik Bey’den,/ eskisinden bir kat daha/ nefret ediyordu/ ve/ Seniha/ onun için muhayyel olmak sihrini/ çoktan/ kaybetmişti./ bütün eski yaraları/ tazelenmişti.

nefret (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

eskisinden (i) / bir kat daha (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

bir kat (s) / daha (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kat (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

kayb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

onun için muhayyel olmak (ty) / sihri (tn): belirtisiz isim tamlaması

onun için (z) / muhayyel olmak (y): isim-fiil grubu

muhayyel (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

onun (i) / için (çe): edat grubu

bütün (s) / eski yaralar (i): sıfat tamlaması

eski (s) / yaralar (i): sıfat tamlaması

3.Faik Bey’in yanından nasıl çıktığını/ bilmedi.

Faik Bey’in yanından (yt) / nasıl (z) / çıktığı (y): sıfat-fiil grubu

Faik Bey’in (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

4.O sokaktan bu sokağa/ sapıyor/ ve/ her adımda bir kere/ kendi kendine/ şu cümleyi/ tekrar ediyordu:

o sokaktan (i) / bu sokağa (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bu (s) / sokak (i): sıfat tamlaması

o (s) / sokak (i): sıfat tamlaması

tekrar (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

şu (s) / cümle (i): sıfat tamlaması

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

her adımda (i) / bir kere (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

bir (s) / kere (i): sıfat tamlaması

her (s) / adım (i): sıfat tamlaması

5.“Demek/ onu/ hâlâ/ seviyor,/ demek/ hâlâ/ sevişiyorlar!”

Hem de/ ne sevişme;/ anasına babasına bir haber göndermek lüzumunu hissetmeyen bu kız,/ ilk fırsatta/ âşığına/ telgraf çekiyor,/ adresini bildireceğini/ söylüyor/ ve/ denizlerin, dalgaların, uzun mesafelerin arkasından ona seslenmek imkânını/ buluyordu./ Hakkı Celis,/ zihni böyle karmakarışık, oradan buraya, buradan oraya yürüyerek akşama doğru farkına varmaksızın ta Şişli'den Cihangir'e nasıl geldiğini/ hissetti./ Niyeti/ konağa mı uğramaktı?/ Belki/ öyleydi,/ belki/ değildi./ Uğrayıp/ ne/ yapacaktı?/ Uğramayıp/ nereye/ gidecekti?/ Hayatta/ hiç/ bu kadar gayesiz kaldığını/ bilmiyordu./ Ona/ bulunduğu yolun önü/ uçurum,/ arkası/ uçurum gibi/ geliyordu./ Yalnız/ bu akşam,/ ilk defa olarak,/ yalnız/ bu akşam/ iki seneden beri ömrünün mihveri olan sevgili varlığı ebediyen, çaresiz ve avdetsiz kaybettiğini/ duydu./ Ümit ve teselli kapısı/ yirmi yaşında bu gence/ ilk

defa olarak/ bu akşam/ kapandı;/ bu ilk felaket duygusunun önünde hissettiği şey/ acı bir şaşkınlıktı./

Bir yol dönümünde ansızın tuzağa düşmüş bir adam gibiydi;/ şu fark ile ki,/ hiç/ çürpünmek ihtiyacı/ duymuyor/ ve/ kendini/ mazlum bir teslimiyete/ terk ediyordu./

1.Hem de/ ne sevişme;/ anasına babasına bir haber göndermek lüzumunu hissetmeyen bu kız,/ ilk fırsatta/ âşığına/ telgraf çekiyor,/ adresini bildireceğini/ söylüyor/ ve/ denizlerin, dalgaların, uzun mesafelerin arkasından ona seslenmek imkânını/ buluyordu.

ne (s) / sevişme (i): sıfat tamlaması

telgraf (i) / çek- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / fırsat (i): sıfat tamlaması

anasına babasına bir haber göndermek lüzumunu hissetmeyen (s) / bu kız (i): sıfat tamlaması

bu (s) / kız (i): sıfat tamlaması

anasına babasına bir haber göndermek lüzumunu (bln) / hissetmeyen (y): sıfat-fiil grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

anasına babasına bir haber göndermek (ty) / lüzumu (tn): belirtisiz isim tamlaması

anasına babasına (yt) / bir haber (bsn) / göndermek (y): isim-fiil grubu

bir (s) / haber (i): sıfat tamlaması

anasına (i) / babasına (i): tekrar grubu

adresini (bln) / bildireceği (y): sıfat-fiil grubu

denizlerin, dalgaların, uzun mesafelerin arkasından ona seslenmek (ty) / imkânı (tn): belirtisiz isim tamlaması

denizlerin, dalgaların, uzun mesafelerin arkasından (yt) / ona (yt) / seslenmek (y): isim-fiil grubu

denizlerin (ty) / dalgaların (ty) / uzun mesafelerin (ty) / arkası (tn): belirtili isim tamlaması

uzun (s) / mesafeler (i): sıfat tamlaması

2.Hakkı Celis,/ zihni böyle karmakarışık, oradan buraya, buradan oraya yürüyerek akşama doğru farkına varmaksızın ta Şişli'den Cihangir'e nasıl geldiğini/ hissetti.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

zihni böyle karmakarışık, oradan buraya, buradan oraya yürüyerek (z) / akşama doğru (z) / farkına varmaksızın (z) / ta (z) / Şişli'den (yt) / Cihangir'e (yt) / nasıl (z) / geldiği (y): sıfat-fiil grubu

farkına (i) / var- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

akşama (i) / doğru (çe): edat grubu

zihni böyle karmakarışık (z) / oradan buraya (z) / buradan oraya (z) / yürüyerek (y): zarf-fiil grubu

buradan (i) / oraya (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

oradan (i) / buraya (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

zihni (i) / böyle karmakarışık (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

böyle (s) / karmakarışık (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

3.Niyeti/ konağa mı uğramaktı?/ Belki/ öyleydi,/ belki/ değildi./ Uğrayıp/ ne/ yapacaktı?/ Uğramayıp/ nereye/ gidecekti?

konağa (yt) / uğramak (y): isim-fiil grubu

4.Hayatta/ hiç/ bu kadar gayesiz kaldığını/ bilmiyordu.

bu kadar (z) / gayesiz kaldığı (y): sıfat-fiil grubu

gayesiz (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

5.Ona/ bulunduğu yolun önü/ uçurum,/ arkası/ uçurum gibi/ geliyordu.

uçurum (i) / gibi (çe): edat grubu

uçurum (i) / (gibi) (çe): edat grubu

bulduğu yolun (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

bulduğu (s) / yol (i): sıfat tamlaması

6.Yalnız/ bu akşam,/ ilk defa olarak,/ yalnız/ bu akşam/ iki seneden beri ömrünün mihveri olan sevgili varlığı ebediyen, çaresiz ve avdetsiz kaybettiğini/ duydu.

iki seneden beri ömrünün mihveri olan sevgili varlığı (bln) / ebediyen (z) / çaresiz ve avdetsiz (z) / kaybettiği (y): sıfat-fiil grubu

kayb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

çaresiz (i) / ve (be) / avdetsiz (i): bağlama grubu

iki seneden beri ömrünün mihveri olan (s) / sevgili varlık (i): sıfat tamlaması

sevgili (s) / varlık (i): sıfat tamlaması

iki seneden beri (z) / ömrünün mihveri olan (y): sıfat tamlaması

ömrünün mihveri (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ömrünün (ty) / mihveri (tn): belirtili isim tamlaması

iki seneden (i) / beri (çe): edat grubu

iki (i) / sene (i): sıfat tamlaması

bu (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

ilk defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

bu (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

7.Ümit ve teselli kapısı/ yirmi yaşında bu gence/ ilk defa olarak/ bu akşam/ kapandı;/ bu ilk felaket duygusunun önünde hissettiği şey/ acı bir şaşkınlıktı.

bu (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

ilk defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

yirmi yaşında (s) / bu genç (i): sıfat tamlaması

bu (s) / genç (i): sıfat tamlaması

yirmi (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

ümit ve teselli (ty) / kapısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

ümit (i) / ve (be) / teselli (i): bağlama grubu

acı (s) / bir şaşkınlık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şaşkınlık (i): sıfat tamlaması

bu ilk felaket duygusunun önünde hissettiği (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bu ilk felaket duygusunun önünde (z) / hissettiği (y): sıfat-fiil grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu ilk felaket duygusunun (i) / önünde (çe): edat grubu

bu (s) / ilk felaket duygusu (i): sıfat tamlaması

ilk (s) / felaket duygusu (i): sıfat tamlaması

felaket (ty) / duygusu (tn): belirtisiz isim tamlaması

8.Bir yol dönümünde ansızın tuzağa düşmüş bir adam gibiydi;/ şu fark ile ki,/ hiç çırpınmak ihtiyacı/ duymuyor/ ve/ kendini/ mazlum bir teslimiyete/ terk ediyordu.

bir yol dönümünde ansızın tuzağa düşmüş bir adam (i) / gibi (çe): edat grubu

bir yol dönümünde ansızın tuzağa düşmüş (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bir yol dönümünde (yt) / ansızın (z) / tuzağa düşmüş (y): sıfat-fiil grubu

tuzağa (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / yol dönümü (i): sıfat tamlaması

yol (ty) / dönümü (tn): belirtisiz isim tamlaması

şu fark (i) / ile (çe): edat grubu

şu (s) / fark (i): sıfat tamlaması

çırpınmak (ty) / ihtiyacı (tn): belirtisiz isim tamlaması

terk (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

mazlum (s) / bir teslimiyet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / teslimiyet (i): sıfat tamlaması

Konağın civarında maksatsız ve avare bir hayli dolaştıktan sonra,/ nihayet/ meçhul bir itilişe kapılarak/ içeriye/ girdi./ Seniha gittiği günden beri/ konağın içine/ yaşlı bir hüznün/ çökmüştü./ Hiçbir mezarlığın içi/ bu kadar kasvetli değildi./ Pencereler/ kapalı,/ perdeler/ inik,/ sofalar/ ıssız,/ merdivenler/ tenhaydı;/ hizmetçiler/ birer yorgun hayalet gibi/ dolaşıyorlar./ Naim Efendi/ artık/ hiç/ odasından/ dışarıya/ çıkmaz olmuş;/ ihtiyar adam/ bu odanın içinde/ bir müzenin hücrelerinde acayip bir mahlukun müstehasesi halini almış./ Sekine Hanım/ gittikçe/ Flamandıye ressamlarının yaptığı o semiz “Mather Dollorosa”lara/ benziyor,/ böğründe bir gizli yarası var gibi çenesi tutulmuş,/ gövdesi kalçaları üzerine yığılmış,/ kendini/ güç/ taşıyor./ Servet Bey’e gelince,/ o/ bir histerik kadın gibi/ huysuzdur./ Evin içinde/ mütemediyen/ kavga edecek adam/ arıyor./ Kır ve kırpık bıyıklarının altında/ dudaklarının gittikçe şişen ve uzayan bir hali/ var./ Yemeklerden sonra/ Havana sigarasının kutusuna/ elini/ uzatmıyor bile,/ geniş sofada/ bir aşağı, bir yukarı/ dolaşıyor,/ ara sıra/ önüne tesadüf eden eşyaya/ bir tekme vuruyordu./ Cemil ise/ artık/ eve/ hiç/ uğramıyordu;/ haftada bir iki defa/ gömleğini değiştirmeye ve para istemeye/ gelirdi./ Madam Kronski’yi/ hiç/ sormayınız?/ O/ sabahtan akşama kadar bir yığın eşyanın başında gözyaşı döken seferi bir kadındır./ Birikmiş aylıklarının/ ancak/ bir kısmını/ alabildi/ ve/ artık/ memleketine gitmek için/ yola çıkmak üzeredir./ İki defa/ sesi hıçkırıkla dolu,/ Servet Bey’e/ diyordu ki:/

“İster misiniz,/ onu/ gidip/ bulayım?/ Size/ namusum üzerine/ söz veriyorum,/ on beş gün içinde/ nerede ise/ bulurum.”/

Servet Bey/ evvela/ öfkeli bir baba tavrı takınıyor:/

“Cehenneme gitsin,”/ diyor;/ “o/ benim için/ artık/ ölmüştür.”/

Sonra/ dönüp ihtiyar kadına bakarak/ ilave ediyor:/

“Yalnız/ bir defa/ bilsek ki/ nerededir?/ Bize/ bu/ kâfi.”/

1.Konağın civarında maksatsız ve avare bir hayli dolaştıktan sonra,/ nihayet/ meçhul bir itilişe kapılarak/ içeriye/ girdi.

meçhul bir itilişe (yt) / kapılarak (y): zarf-fiil grubu

meçhul (s) / bir itiliş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / itiliş (i): sıfat tamlaması

konağın civarında maksatsız ve avare bir hayli dolaştıktan (i) / sonra (çe): edat grubu

konağın civarında (yt) / maksatsız ve avare (z) / bir hayli (z) / dolaştıktan (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / hayli (i): sıfat tamlaması

maksatsız (i) / ve (be) / avare (i): bağlama grubu

konağın (ty) / civarı (tn): belirtili isim tamlaması

2.Seniha gittiği günden beri/ konağın içine/ yaşlı bir hüznün/ çökmüştü.

yaslı (s) / bir hüzn (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hüzn (i): sıfat tamlaması

konağın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

Seniha gittiği gündən (i) / beri (çe): edat grubu

Seniha gittiği (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Seniha (ö) / gittiği (y): sıfat-fiil grubu

3.Hiçbir mezarlığın içi/ bu kadar kasvetli değildi.

bu kadar (s) / kasvetli (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

hiçbir mezarlığın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

hiçbir (s) / mezarlık (i): sıfat tamlaması

4.Pencereler/ kapalı,/ perdeler/ inik,/ sofalar/ ıssız,/ merdivenler/ tenhaydı;/ hizmetçiler/ birer yorgun hayalet gibi/ dolaşıyorlar.

birer yorgun hayalet (i) / gibi (çe): edat grubu

birer (s) / yorgun hayalet (i): sıfat tamlaması

yorgun (s) / hayalet (i): sıfat tamlaması

5.Naim Efendi/ artık/ hiç/ odasından/ dışarıya/ çıkmaz olmuş;/ ihtiyar adam/ bu odanın içinde/ bir müzenin hücrelerinde acayip bir mahlukun müstehasesi halini almış.

çıkmaz (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

bir müzenin hücrelerinde acayip bir mahlukun müstehasesi halini (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir müzenin hücrelerinde acayip bir mahlukun müstehasesi (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir müzenin hücrelerinde acayip bir mahlukun (ty) / müstehasesi (tn): belirtili isim tamlaması

bir müzenin hücrelerinde (s) / acayip bir mahluk (i): sıfat tamlaması

acayip (s) / bir mahluk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mahluk (i): sıfat tamlaması

bir müzenin (ty) / hücreleri (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / müze (i): sıfat tamlaması

bu odanın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / oda (i): sıfat tamlaması

ihtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

6.Sekine Hanım/ gittikçe/ Flamanca ressamlarının yaptığı o semiz “Mather Dollorosa”lara/ benziyor,/ böğünde bir gizli yarısı var gibi çenesi tutulmuş;/ gövdesi kalçaları üzerine yığılmış,/ kendini/ güç/ taşıyor.

Flamandiye ressamlarının yaptığı (s) / o semiz “Mather Dollorosa”lar (i): sıfat tamlaması

o (s) / semiz “Mather Dollorosa”lar (i): sıfat tamlaması

semiz (s) / “Mather Dollorosa”lar (i): sıfat tamlaması

Flamandiye ressamlarının (ty) / yaptığı (tn): belirtili isim tamlaması

Flamandiye (ty) / ressamları (tn): belirtisiz isim tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

gövdesi (ö) / kalçaları üzerine (yt) / yığılmış (olarak) (y): zarf-fiil grubu

yığılmış (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kalçaları (ty) / üzeri (tn): belirtisiz isim tamlaması

böğüründe bir gizli yarası var gibi (z) / çenesi tutulmuş (olarak) (y): zarf-fiil grubu

çenesi tutulmuş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

çenesi (i) / tutul (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

böğüründe bir gizli yarası var (i) / gibi (çe): edat grubu

böğüründe/ bir gizli yarası/ var (cümle)

bir (s) / gizli yara (i): sıfat tamlaması

gizli (s) / yara (i): sıfat tamlaması

7.Servet Bey’e gelince,/ o/ bir histerik kadın gibi/ huysuzdur.

bir histerik kadın (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / histerik kadın (i): sıfat tamlaması

histerik (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

Servet Bey’e (yt) / gelince (y): zarf-fiil grubu

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

8.Evin içinde/ mütemadiyen/ kavga edecek adam/ arıyor.

kavga edecek (s) / adam (i): sıfat tamlaması

kavga (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

evin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

9.Kır ve kırpık bıyıklarının altında/ dudaklarının gittikçe şişen ve uzayan bir hali/ var.

dudaklarının (ty) / gittikçe şişen ve uzayan bir hali (tn): belirtili isim tamlaması

gittikçe şişen ve uzayan (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

gittikçe şişen (i) / ve (be) / uzayan (i): bağlama grubu

gittikçe (z) / şişen (y): sıfat-fiil grubu

kır ve kırpık bıyıklarının (ty) / altı (tn): belirtili isim tamlaması

kır ve kırpık (s) / bıyıklar (i): sıfat tamlaması

kır (i) / ve (be) / kırpık (i): bağlama grubu

10.Yemeklerden sonra/ Havana sigarasının kutusuna/ elini/ uzatmıyor bile,/ geniş sofada/ bir aşağı, bir yukarı/ dolaşiyor,/ ara sıra/ önüne tesadüf eden eşyaya/ bir tekme vuruyordu.

Havana sigarasının (ty) / kutusu (tn): belirtili isim tamlaması

Havana (ty) / sigarası (tn): belirtisiz isim tamlaması

yemeklerden (i) / sonra (çe): edat grubu

bir (be) / aşağı (i) / bir (be) / yukarı (i): bağlama grubu

geniş (s) / sofa (i): sıfat tamlaması

bir tekme (i) / vur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / tekme (i): sıfat tamlaması

önüne tesadüf eden (s) / eşya (i): sıfat tamlaması

önüne (yt) / tesadüf eden (y): sıfat-fiil grubu

tesadüf (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ara (i) / sıra (i): tekrar grubu

11.Cemil ise/ artık/ eve/ hiç/ uğramıyordu;/ haftada bir iki defa/ gömleğini değiştirmeye ve para istemeye/ gelirdi.

gömleğini değiştirme (i) / ve (be) / para isteme (i): bağlama grubu

para (bsn) / isteme (y): isim-fiil grubu

gömleğini (bln) / değiştirme (y): isim-fiil grubu

haftada (i) / bir iki defa (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

bir iki (s) / defa (i): sıfat tamlaması

bir (i) / iki (i): tekrar grubu

12.Madam Kronski'yi/ hiç/ sormayınız?

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

13.O/ sabahtan akşama kadar bir yığın eşyanın başında gözyaşı dökken seferi bir kadındır.

sabahtan akşama kadar bir yığın eşyanın başında gözyaşı dökken (s) / seferi bir kadın (i): sıfat tamlaması

seferi (s) / bir kadın (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

sabahtan akşama kadar (z) / bir yığın eşyanın başında (yt) / gözyaşı dökken (y): sıfat-fiil grubu

gözyaşı (i) / dök- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir yığın eşyanın (ty) / başı (tn): belirtili isim tamlaması

bir yığın (s) / eşya (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yığın (i): sıfat tamlaması

sabahtan akşama (i) / kadar (çe): edat grubu

sabahtan (i) / akşama (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

14.Birikmiş aylıklarının/ ancak/ bir kısmını/ alabildi/ ve/ artık/ memleketine gitmek için/ yola çıkmak üzeredir.

ala (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

birikmiş aylıklarının (ty) / bir kısmı (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / kısım (i): sıfat tamlaması

birikmiş (s) / aylıklar (i): sıfat tamlaması

yola çıkmak (i) / üzere (çe): edat grubu

yola (i) / çık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

memleketine gitmek (i) / için (çe): edat grubu

memleketine (yt) / gitmek (y): isim-fiil grubu

15.İkide bir/ sesi hıçkırıkla dolu,/ Servet Bey'e/ diyordu ki:

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

sesi (i) / hıçkırıkla dolu (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

hıçkırıkla (i) / dolu (i): kısaltma grubu (vasıta grubu)

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

16.İster misiniz,/ onu/ gidip/ bulayım?/ Size/ namusum üzerine/ söz veriyorum,/ on beş gün içinde/ nerede ise/ bulurum.

söz (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

namusum (ty) / üzeri (tn): belirtisiz isim tamlaması

on beş gün (i) / içinde (çe): edat grubu

on beş (s) / gün (i): sıfat tamlaması

on (i) / beş (i): sayı grubu

17.Servet Bey/ evvela/ öfkeli bir baba tavrı takmıyor:

öfkeli bir baba tavrı (i) / takın- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

öfkeli bir baba (ty) / tavrı (tn): belirtisiz isim tamlaması

öfkeli (s) / bir baba (i): sıfat tamlaması

bir (s) / baba (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

18.“Cehenneme gitsin,?”/ diyor;/ o/ benim için/ artık/ ölmüştür.

“Cehenneme/ gitsin, ” (cümle)

benim (i) / için (çe): edat grubu

19.Sonra/ dönüp ihtiyar kadına bakarak/ ilave ediyor:

ilave (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

dönüp (z) / ihtiyar kadına (yt) / bakarak (y): zarf-fiil grubu

ihtiyar (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

20.Yalnız/ bir defa/ bilsek ki/ nerededir?/ Bize/ bu/ kâfi.

bir (s) / defa (i): sıfat tamlaması

Çok geçmedi,/ nerede olduğunu/ bildiler;/ zira,/ Seniha,/ Faik Bey'e çektiği telgrafın bir aynını da/ babasına/ göndermişti./ Hakkı Celis'in konağa girer girmez ilk öğrendiği şey/ bu oldu/ ve/ genç adam/ Faik beyde okuduğu cümleleri/ burada/ tekrar/ okudu;/ gönlüne/ biraz inşirah/ geldi,/ hattâ/ ümide ve feraha benzer bir şey bile/ duydu;/ kendi kendine:/ "Eve gittiğim vakit ben de kendi namıma böyle bir telgraf bulacağım!"/ dedi/ ve/ bunun üzerine/ artık/ konakta/ fazla/ kalamadı;/ bir an evvel/ evine/ gitmek istedi./ Genç adam/ sokağa çıkınca/ adeta/ koşmaya başladı./

1.Çok geçmedi,/ nerede olduğunu/ bildiler;/ zira,/ Seniha,/ Faik Bey'e çektiği telgrafın bir aynını da/ babasına/ göndermişti.

nerede (yt) / olduğu (y): sıfat-fiil grubu

Çok/ geçmedi (cümle)

Faik Bey'e çektiği telgrafın (ty) / bir aynını (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / aynını (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'e çektiği (s) / telgraf (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'e (yt) / çektiği (y): sıfat-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Hakkı Celis'in konağa girer girmez ilk öğrendiği şey/ bu oldu/ ve/ genç adam/ Faik beyde okuduğu cümleleri/ burada/ tekrar/ okudu;/ gönlüne/ biraz inşirah/ geldi,/ hattâ/ ümide ve feraha benzer bir şey bile/ duydu;/ kendi kendine:/ "Eve gittiğim vakit ben de kendi namıma böyle bir telgraf bulacağım!"/ dedi/ ve/ bunun üzerine/ artık/ konakta/ fazla/ kalamadı;/ bir an evvel/ evine/ gitmek istedi.

bu (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı Celis'in konağa girer girmez ilk öğrendiği (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis'in (ty) / konağa girer girmez ilk öğrendiği (tn): belirtili isim tamlaması

konağa girer girmez (z) / ilk (z) / öğrendiği (y): sıfat-fiil grubu

konağa (yt) / girer girmez (y): zarf-fiil grubu

girer (i) / girmez (i): tekrar grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Faik beyde okuduğu (s) / cümleler (i): sıfat tamlaması

Faik beyde (yt) / okuduğu (y): sıfat-fiil grubu

Faik (i) / bey (u): unvan grubu
genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması
biraz (s) / inşirah (i): sıfat tamlaması
ümide ve feraha benzer (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması
bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması
ümide ve feraha (yt) / benzer (y): sıfat-fiil grubu
ümit (i) / ve (be) / ferah (i): bağlama grubu
“Eve gittiğim vakit/ ben de/ kendi namıma böyle bir telgraf/ bulacağım!” (cümle)
kendi namıma (s) / böyle bir telgraf (i): sıfat tamlaması
böyle (s) / bir telgraf (i): sıfat tamlaması
bir (s) / telgraf (i): sıfat tamlaması
kendi (i) / namıma (çe): edat grubu
eve gittiğim (s) / vakit (i): sıfat tamlaması
eve (yt) / gittiğim (y): sıfat-fiil grubu
kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)
bunun (i) / üzerine (çe): edat grubu
gitmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
bir an (s) / evvel (i): sıfat tamlaması
bir (s) / an (i): sıfat tamlaması
3.Genç adam/ sokağa çıkınca/ adeta/ koşmaya başladı.
koşmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
sokağa (yt) / çıkınca (y): zarf-fiil grubu
genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

Vakit/ geçti/ ve/ devir/ İstanbul'un en fena devirlerinden biriydi./ O meşum bozgundan sonra payitahta dökülen aç, çıplak, hasta kafilelerini,/ şimdi/ Çatalca'nın yaralıları/ takip ediyordu./ Gecenin ilk karanlığı çöker çökmez/ Sirkeci garından itibaren şehrin muhtelif taraflarına doğru uzanan sokaklarda/ birtakım başlar, kanlı yüzler, sarkık kollar taşıyan ve birer tabuttan hiç fark edilmeyen araba dizilerinden başka bir şey/ görülüyordu./ Her kalpte,/ bu arabaların sayısına göre/ son huduttaki mukavemete dair ümitler/ azalıyordu./ Herkes,/ birbirine:/ “Bugün; yarın!”/ diyordu/ ve/ ufuklarda/ geceleri bile/ top sesleri/ hiç/ dinmiyordu./ Hakkı Celis,/ şu saatte/ ne/ o top seslerini/ işitiyor/ ve/ ne/ yanbaşıdan geçen arabaları/ görüyordu;/ fikrinde/ bir düşünce,/ kalbinde/ bir emel/ vardı./ Eve gidip Seniha'dan bir telgraf bulmak!../ Bunun haricinde/ onun için/ hiçbir şey/ mevcut değildi./

1.Vakit/ geçti/ ve/ devir/ İstanbul'un en fena devirlerinden biriydi.

İstanbul'un en fena devirlerinden (s) / biri (i): sıfat tamlaması

İstanbul'un (ty) / en fena devirleri (tn): belirtili isim tamlaması

en fena (s) / devirler (i): sıfat tamlaması

en (s) / fena (i): sıfat tamlaması

2.O meşum bozgundan sonra payitahta dökülen aç, çıplak, hasta kabilelerini,/ şimdi/ Çatalca'nın yaralıları/ takip ediyordu.

takip (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Çatalca'nın (ty) / yaralıları (tn): belirtili isim tamlaması

o meşum bozgundan sonra payitahta dökülen (s) / aç, çıplak, hasta kabileleri (i): sıfat tamlaması

aç (ty) / çıplak (ty) / hasta (ty) / kabileleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

o meşum bozgundan sonra (z) / payitahta (yt) / dökülen (y): sıfat-fiil grubu

o meşum bozgundan (i) / sonra (çe): edat grubu

o (s) / meşum bozgun (i): sıfat tamlaması

meşum (s) / bozgun (i): sıfat tamlaması

3.Gecenin ilk karanlığı çöker çökmez/ Sirkeci garından itibaren şehrin muhtelif taraflarına doğru uzanan sokaklarda/ birtakım başlar, kanlı yüzler, sarkık kollar taşıyan ve birer tabuttan hiç fark edilmeyen araba dizilerinden başka bir şey/ görülüyordu.

birtakım başlar, kanlı yüzler, sarkık kollar taşıyan ve birer tabuttan hiç fark edilmeyen araba dizilerinden başka (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

birtakım başlar, kanlı yüzler, sarkık kollar taşıyan ve birer tabuttan hiç fark edilmeyen araba dizilerinden (i) / başka (çe): edat grubu

birtakım başlar, kanlı yüzler, sarkık kollar taşıyan ve birer tabuttan hiç fark edilmeyen (s) / araba dizileri (i): sıfat tamlaması

araba (ty) / dizileri (tn): belirtisiz isim tamlaması

birtakım başlar, kanlı yüzler, sarkık kollar taşıyan (i) / ve (be) / birer tabuttan hiç fark edilmeyen (i): bağlama grubu

birer tabuttan (yt) / hiç (z) / fark edilmeyen (y): sıfat-fiil grubu

fark (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

birer (s) / tabut (i): sıfat tamlaması

birtakım başlar, kanlı yüzler, sarkık kollar (bsn) / taşıyan (y): sıfat-fiil grubu

birtakım (s) / başlar (i) / kanlı yüzler (i) / sarkık kollar (i): sıfat tamlaması

sarkık (s) / kollar (i): sıfat tamlaması

kanlı (s) / yüzler (i): sıfat tamlaması

Sirkeci garından itibaren şehrin muhtelif taraflarına doğru uzanan (s) / sokaklar (i): sıfat tamlaması

Sirkeci garından itibaren (z) / şehrin muhtelif taraflarına doğru (z) / uzanan (y):
sıfat-fiil grubu

şehrin muhtelif taraflarına (i) / doğru (ç): edat grubu

şehrin (ty) / muhtelif tarafları (tn): belirtili isim tamlaması

muhtelif (s) / taraflar (i): sıfat tamlaması

Sirkeci garından (i) / itibaren (ç): edat grubu

Sirkeci (ty) / garı (tn): belirtisiz isim tamlaması

gecenin ilk karanlığı (ö) / çöker çökmez (y): zarf-fiil grubu

çöker (i) / çökmez (i): tekrar grubu

gecenin (ty) / ilk karanlığı (tn): belirtili isim tamlaması

ilk (s) / karanlık (i): sıfat tamlaması

4. Her kalpte, / bu arabaların sayısına göre / son huduttaki mukavemete dair ümitler / azalıyordu.

son huduttaki mukavemete dair (s) / ümitler (i): sıfat tamlaması

son huduttaki mukavemete (i) / dair (ç): edat grubu

son huduttaki (s) / mukavemet (i): sıfat tamlaması

son (s) / hudut (i): sıfat tamlaması

bu arabaların sayısına (i) / göre (ç): edat grubu

bu arabaların (ty) / sayısı (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / arabalar (i): sıfat tamlaması

her (s) / kalp (i): sıfat tamlaması

5. Herkes, / birbirine: / “Bugün; yarın!” / diyordu / ve / ufuklarda / geceleri bile / top sesleri / hiç / dinmiyordu.

bugün (i) / yarın (i): tekrar grubu

top (ty) / sesleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

6. Hakkı Celis, / şu saatte / ne / o top seslerini / işitiyor / ve / ne / yanbaşımdan geçen arabaları / görüyordu; / fikrinde / bir düşünce, / kalbinde / bir emel / vardı; / Eve gidip Seniha’dan bir telgraf bulmak!..

o (s) / top sesleri (i): sıfat tamlaması

top (ty) / sesleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

şu (s) / saat (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

yanbaşımdan geçen (s) / arabalar (i): sıfat tamlaması

yanbaşımdan (yt) / geçen (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / emel (i): sıfat tamlaması

bir (s) / düşünce (i): sıfat tamlaması

eve gidip (z) / Seniha’dan bir telgraf (bsn) / bulmak (y): isim-fiil grubu

Seniha'dan (s) / bir telgraf (i): sıfat tamlaması

bir (s) / telgraf (i): sıfat tamlaması

eve (yt) / gidip (y): zarf-fiil grubu

7.Bunun haricinde/ onun için/ hiçbir şey/ mevcut değildi.

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

onun (i) / için (çe): edat grubu

bunun (ty) / harici (tn): belirtili isim tamlaması

Naim Efendiler,/ ilk telgrafın arkasından,/ bir ay içinde,/ Seniha'dan/ üç telgrafla iki kart ve bir mektup/ daha/ aldılar./ Telgrafın biri/ Viyana'dan,/ ötekisi/ Paris'tendi./ Mektupla kart ise/ Berlin'den/ gelmişti./ Genç kız/ telgrafında/ varış ve ayrılış haberlerinden başka kendine ait bir şey/ söylemiyordu./ Kartında/ büyükbabasına/ ihtiramlarını/ ve/ annesine/ muhabbetlerini/ söylüyordu,/ fakat/ mektupta/ uzun uzadıya/ içini açıyordu;/ diyordu ki:/

“Baba,/ bir çocukluk ve bir delilik yaptım,/ fakat,/ kendi hesabıma/ hiç/ pişman değilim;/ sizi endişeye düşürmüş olmaktan başka bir elem/ hissetmiyorum./ Kaç senedir/ beni/ Avrupa'ya götürmek vaadiyle/ avuttunuz, oyaladınız./ Düşündüm ki,/ hayatımın sonuna kadar/ böyle/ boş vaatlerle/ avunup oyalanacağım/ ve/ ömrümün yegâne gayesine vasil olmadan/ öleceğim./ Sizin yapamadığınızı/ ben/ kendi kendime/ yaptım;/ zira/ bu arzu içimde kalmış olsaydı/ beni/ mutlaka/ zehirleyecekti./ Bu muvakkat yokluğum,/ ebedi bir ayrılışa/ tercih etmez misiniz?/ Zira,/ orada kalmış olsaydım,/ muhakkak/ intihar edecektim;/ son zamanlarda/ kalbimi/ ne kesif bir kasvet/ istila etti,/ beynime/ ne vahim, ne korkunç bir fikir/ saplandı/ bilmezsiniz./ Gözünüz önünde/ aylarca/ yalnız başıma,/ çarmıhımı/ omzumda/ taşıdım da/ biriniz/ farkına varmadınız,/ bu kızcağıza da ne oluyor/ demediniz./ Bu yaptığım işten hissenize düşen keder,/ emin olunuz ki,/ kendi hatanızın cezasıdır,/ tabii/ onu/ yalnız/ siz/ çekeceksiniz./ Her şey/ sırayla.../ Aranızda acıdığım bir kimse varsa/ o da/ büyükbabamdır;/ zira/ o,/ hepinizden daha az günahkârdır;/ aramızda/ senelerin yığını ve bir sürü yanlış fikirlerin, batıl akidelerin, mânasız ananelerin perdeleri/ vardı;/ bu yığının arkasından benim ruhumu görebilmesi ve bana karşı ona göre hareket etmesi/ kabil değildi;/ ben/ onun için/ halledilemez bir muammaydım./ O/ beni yalnız sevmesini/ bildi;/ hepinizden ziyade sevmesini/ bildi./ Hiç şüphesiz/ son hareketim/ onun için/ öldürücü değilse bile/ pek fena, pek ağır bir darbe olacaktır./ Rica ederim/ kendisine/ dikkat ediniz.”/

1.Naim Efendiler,/ ilk telgrafın arkasından,/ bir ay içinde,/ Seniha'dan/ üç telgrafla iki kart ve bir mektup/ daha/ aldılar.

üç telgrafla iki kart ve bir mektup (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

üç telgraf (i) / ile (be) / iki kart ve bir mektup (i): bağlama grubu

iki kart (i) / ve (be) / bir mektup (i): bağlama grubu

bir (s) / mektup (i): sıfat tamlaması

iki (s) / kart (i): sıfat tamlaması

bir ay (i) / içinde (çe): edat grubu

bir (s) / ay (i): sıfat tamlaması

ilk telgrafın (ty) / arkası (tn): belirtili isim tamlaması

ilk (s) / telgraf (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendiler (u): unvan grubu

2.Telgrafın biri/ Viyana'dan,/ ötekisi/ Paris'tendi.

telgrafın (ty) / biri (tn): belirtili isim tamlaması

3.Mektupla kart ise/ Berlin'den/ gelmişti.

mektup (i) / ile (be) / kart (i): bağlama grubu

4.Genç kız/ telgrafında/ varış ve ayrılış haberlerinden başka kendine ait bir şey/ söylemiyordu.

varış ve ayrılış haberlerinden başka (s) / kendine ait bir şey (i): sıfat tamlaması

kendine ait (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

kendine (i) / ait (çe): edat grubu

varış ve ayrılış haberlerinden (i) / başka (çe): edat grubu

varış ve ayrılış (ty) / haberleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

varış (i) / ve (be) / ayrılış (i): bağlama grubu

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

5.Kartında/ büyükbabasına/ ihtiramlarını/ ve/ annesine/ muhabbetlerini/ söylüyordu,/ fakat/ mektupta/ uzun uzadıya/ içini açıyordu;/ diyordu ki:

içini (i) / aç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

uzun (i) / uzadıya (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

6.Baba,/ bir çocukluk ve bir delilik yaptım,/ fakat,/ kendi hesabıma/ hiç/ pişman değilim;/ sizi endişeye düşürmüş olmaktan başka bir elem/ hissetmiyorum.

bir çocukluk ve bir delilik (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir çocukluk (i) / ve (be) / bir delilik (i): bağlama grubu

bir (s) / delilik (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çocukluk (i): sıfat tamlaması

kendi (s) / hesabım (i): sıfat tamlaması

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sizi endişeye düşürmüş olmaktan başka (s) / bir elem (i): sıfat tamlaması

bir (s) / elem (i): sıfat tamlaması

sizi endişeye düşürmüş olmaktan (i) / başka (çe): edat grubu

sizi (bln) / endişeye düşürmüş olmak (y): isim-fiil grubu

endişeye düşürmüş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

endişeye (i) / düşür- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

7.Kaç senedir/ beni/ Avrupa'ya götürmek vaadiyle/ avuttunuz, oyaladınız.

avuttunuz (i) / oyaladınız (i): tekrar grubu

Avrupa'ya götürmek (ty) / vaadi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Avrupa'ya (yt) / götürmek (y): isim-fiil grubu

kaç (s) / sene (i): sıfat tamlaması

8.Düşündüm ki,/ hayatımın sonuna kadar/ böyle/ boş vaatlerle/ avunup oyalanacağım/ ve/ ömrümün yegâne gayesine vasıl olmadan/ öleceğim.

avunup (f) / oyalan- (f): tekrar grubu

boş (s) / vaatler (i): sıfat tamlaması

hayatımın sonuna (i) / kadar (çe): edat grubu

hayatımın (ty) / sonu (tn): belirtili isim tamlaması

ömrümün yegâne gayesine (yt) / vasıl olmadan (y): zarf-fiil grubu

vasıl (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ömrümün (ty) / yegâne gayesi (tn): belirtili isim tamlaması

yegâne (s) / gaye (i): sıfat tamlaması

9.Sizin yapamadığınızı/ ben/ kendi kendime/ yaptım;/ zira/ bu arzu içimde kalmış olsaydı/ beni/ mutlaka/ zehirleyecekti.

kendi (s) / kendim (i): sıfat tamlaması

sizin (ty) / yapamadığınızı (tn): belirtili isim tamlaması

bu arzu (ö) / içimde kalmış olsaydı (y): zarf-fiil grubu

içimde kalmış (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

içimde (i) / kal- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / arzu (i): sıfat tamlaması

10.Bu muvakkat yokluğum,/ ebedi bir ayrılışa/ tercih etmez misiniz?

tercih (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ebedi (s) / bir ayrılış (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ayrılış (i): sıfat tamlaması

bu (s) / muvakkat yokluk (i): sıfat tamlaması

muvakkat (s) / yokluk (i): sıfat tamlaması

11.Zira,/ orada kalmış olsaydım,/ muhakkak/ intihar edecektim;/ son zamanlarda/ kalbimi/ ne kesif bir kasvet/ istila etti,/ beynime/ ne vahim, ne korkunç bir fikir/ saplandı/ bilmezsiniz.

intihar (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

orada (yt) / kalmış olsaydım (y): zarf-fiil grubu

kalmış (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

istila (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne kesif (s) / bir kasvet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kasvet (i): sıfat tamlaması

ne (s) / kesif (i): sıfat tamlaması

son (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

ne vahim (s) / ne korkunç (s) / bir fikir (i): sıfat tamlaması

bir (s) / fikir (i): sıfat tamlaması

ne (s) / korkunç (i): sıfat tamlaması

ne (s) / vahim (i): sıfat tamlaması

12.Gözünüz önünde/ aylarca/ yalnız başıma,/ çarmıhımı/ omzumda/ taşıdım da/ biriniz/ farkına varmadınız,/ bu kızcağıza da ne oluyor/ demediniz.

yalnız (s) / baş (i): sıfat tamlaması

gözünüz (ty) / önü (tn): belirtisiz isim tamlaması

farkına (i) / var- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu kızcağıza da/ ne/ oluyor (cümle)

bu (s) / kızcağız (i): sıfat tamlaması

13.Bu yaptığım işten hissenize düşen keder,/ emin olunuz ki,/ kendi hatanızın cezasıdır,/ tabii/ onu/ yalnız/ siz/ çekeceksiniz./ Her şey sırayla...

kendi hatanızın (ty) / cezası (tn): belirtili isim tamlaması

kendi (s) / hatanız (i): sıfat tamlaması

emin (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu yaptığım işten hissenize düşen (s) / keder (i): sıfat tamlaması

bu yaptığım işten (yt) / hissenize (yt) / düşen (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / yaptığım iş (i): sıfat tamlaması

yaptığım (s) / iş (i): sıfat tamlaması

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

14.Aranızda acıdığım bir kimse varsa/ o da/ büyükbabamdır;/ zira/ o,/ hepinizden daha az günahkârdır;/ aramızda/ senelerin yığını ve bir sürü yanlış fikirlerin, batıl akidelerin, mânasız ananelerin perdeleri/ vardı;/ bu yığının arkasından benim ruhumu görebilmesi ve bana karşı ona göre hareket etmesi/ kabil değildi;/ ben/ onun için/ halledilemez bir muammaydım.

aranızda (yt) / acıdığım bir kimse (ö) / varsa (y): zarf-fiil grubu

acıdığım (s) / bir kimse (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

hepinizden (i) / daha az günahkâr (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha az (s) / günahkâr (i): sıfat tamlaması

daha (s) / az (i): sıfat tamlaması

senelerin yığımı (i) / ve (be) / bir sürü yanlış fikirlerin, batıl akidelerin, mânasız ananelerin perdeleri (i): bağlama grubu

bir sürü yanlış fikirlerin, batıl akidelerin, mânasız ananelerin (ty) / perdeleri (tn): belirtili isim tamlaması

bir sürü (s) / yanlış fikirler (i) / batıl akideler (i) / mânasız ananeler (i): sıfat tamlaması

mânasız (s) / ananeler (i): sıfat tamlaması

batıl (s) / akideler (i): sıfat tamlaması

yanlış (s) / fikirler (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sürü (i): sıfat tamlaması

senelerin (ty) / yığımı (tn): belirtili isim tamlaması

bu yığının arkasından benim ruhumu görebilme (i) / ve (be) / bana karşı ona göre hareket etme (i): bağlama grubu

bana karşı (z) / ona göre (z) / hareket etme (y): isim-fiil grubu

hareket (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ona (i) / göre (çe): edat grubu

bana (i) / karşı (çe): edat grubu

bu yığının arkasından (yt) / benim ruhumu (bln) / görebilme (y): isim-fiil grubu

göre (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

benim (s) / ruhum (i): sıfat tamlaması

bu yığının (ty) / arkası (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / yığın (i): sıfat tamlaması

halledilemez (s) / bir muamma (i): sıfat tamlaması

bir (s) / muamma (i): sıfat tamlaması

onun (i) / için (çe): edat grubu

15.O/ beni yalnız sevmesini/ bildi;/ hepinizden ziyade sevmesini/ bildi.

beni (bln) / yalnız (z) / sevme (y): isim-fiil grubu

hepinizden ziyade (z) / sevme (y): isim-fiil grubu

hepinizden (i) / ziyade (çe): edat grubu

16.Hiç şüphesiz/ son hareketim/ onun için/ öldürücü değilse bile/ pek fena, pek ağır bir darbe olacaktır.

pek fena, pek ağır bir darbe (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

pek fena (s) / pek ağır (s) / bir darbe (i): sıfat tamlaması

bir (s) / darbe (i): sıfat tamlaması

pek (s) / ağır (i): sıfat tamlaması

pek (s) / fena (i): sıfat tamlaması

onun (i) / için (çe): edat grubu

son (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

hiç şüphesiz (bağlaç)

17.Rica ederim/ kendisine/ dikkat ediniz.

dikkat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Epeyce uzun süren bu mektubu/ Sekine Hanım/ okur okumaz/ hüngür hüngür/ ağlamaya başladı;/ Servet Bey ise/ kızdı, köpürdü;/ hele/ büyükbabası için yazdığı cümleler/ o kadar/ iradesini elinden aldı ki,/ az kaldı,/ ihtiyarın üzerine/ atılacak,/ öfkesini/ ondan/ alacaktı;/ karısının yüzüne/ haykırmaya başladı:/

“Utanmadan, utanmadan söylediğine/ bak!/ Biz/ onu/ büyükbabası kadar/ sevmemişiz,/ anlamamışız,/ öyle mi?/ Onu/ senelerden beri/ birtakım yalanlarla/ avutmuşuz.../ Onun Avrupa’ya gitmesine/ şimdiye kadar/ kim/ mani oldu?/ Söyle,/ kim/ mani oldu?/ Baban değil mi?/ Rica ederim,/ baban değil mi?/ Babanın hasisesi, inadı, hodbinliği, asırdide fikirleri, gülünç endişeleri değil mi?/ Şimdi/ küçük hanım,/ içimizde/ yalnız/ onu/ haklı buluyor/ ve/ biz,/ ve/ biz...”/

Sekine Hanım/ sızlayan bir sesle:/

“Bey, mektubu bir daha oku! Kızın maksadını anlamadın zannederim, bir daha oku... O bunu söylemek istemiyor, maksadı asla bu değil!”/ diyordu./

1.Epeyce uzun süren bu mektubu/ Sekine Hanım/ okur okumaz/ hüngür hüngür/ ağlamaya başladı;/ Servet Bey ise/ kızdı, köpürdü;/ hele/ büyükbabası için yazdığı cümleler/ o kadar/ iradesini elinden aldı ki,/ az kaldı,/ ihtiyarın üzerine/ atılacak,/ öfkesini/ ondan/ alacaktı;/ karısının yüzüne/ haykırmaya başladı:

ağlamaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

hüngür (i) / hüngür (i): tekrar grubu

epeyce uzun süren bu mektubu (bln) / okur okumaz (y): zarf-fiil grubu

okur (i) / okumaz (i): tekrar grubu

epeyce uzun süren (s) / bu mektup (i): sıfat tamlaması

bu (s) / mektup (i): sıfat tamlaması

epeyce uzun (z) / süren (y): sıfat-fiil grubu

epeyce (s) / uzun (i): sıfat tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

kızdı (i) / köpürdü (f): tekrar grubu

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

iradesini (i) / elinden (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

o (i) / kadar (çe): edat grubu

büyükbabası için yazdığı (s) / cümleler (i): sıfat tamlaması

büyükbabası için (z) / yazdığı (y): sıfat-fiil grubu

büyükbabası (i) / için (çe): edat grubu

ihtiyarın (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması

az/ kaldı (cümle)

öfkesini (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

haykırmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

karısının (ty) / yüzü (tn): belirtisiz isim tamlaması

2.Utanmadan, utanmadan söylediğine/ bak!

utanmadan (z) / utanmadan (z) / söylediği (y): sıfat-fiil grubu

3.Biz/ onu/ büyükbabası kadar/ sevmezmişiz,/ anlamazmışız,/ öyle mi?

büyükbabası (i) / kadar (çe): edat grubu

4.Onu/ senelerden beri/ birtakım yalanlarla/ avutmuşuz...

birtakım (s) / yalanlar (i): sıfat tamlaması

senelerden (i) / beri (çe): edat grubu

5.Onun Avrupa'ya gitmesine/ şimdiye kadar/ kim/ mani oldu?

mani (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

şimdiye (i) / kadar (çe): edat grubu

onun (ty) / Avrupa'ya gitmesi (tn): belirtili isim tamlaması

Avrupa'ya (yt) / gitme (y): isim-fiil grubu

6.Söyle,/ kim/ mani oldu?/ Baban değil mi?/ Rica ederim,/ baban değil mi?

mani (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

7.Babanın hasisesi, inadı, hodbinliği, asırdide fikirleri, gülünç endişeleri değil mi?

babanın (ty) / hasisesi (tn) / inadı (tn) / hodbinliği (tn) / asırdide fikirleri (tn) / gülünç endişeleri (tn): belirtili isim tamlaması

gülünç (s) / endişeler (i): sıfat tamlaması

asırdide (s) / fikirler (i): sıfat tamlaması

8.Şimdi/ küçük hanım,/ çimizde/ yalnız/ onu/ haklı buluyor/ ve/ biz,/ ve/ biz...

haklı (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

küçük (i) / hanım (u): unvan grubu

9.Sekine Hanım/ sızlayan bir sesle:/ “Bey, mektubu bir daha oku! Kızın maksadını anlamadın zannederim, bir daha oku... O bunu söylemek istemiyor, maksadı asla bu değil!”/ diyordu.

“Bey,/ mektubu/ bir daha/ oku!/ Kızın maksadını/ anlamadın/ zannederim,/ bir daha/ oku.../ O/ bunu/ söylemek istemiyor,/ maksadı/ asla/ bu değil!” (cümle)

bir (s) / daha (i): sıfat tamlaması

kızın (ty) / maksadı (tn): belirtili isim tamlaması

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / daha (i): sıfat tamlaması

söylemek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

sızlayan (s) / bir ses (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ses (i): sıfat tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

Biçare Naim Efendi,/ bu mektuptan/ haberdar edilmedi./ O,/ zaten/ Seniha'dan/ artık/ hiçbir şey/ beklemiyordu;/ gittiği günden beri/ bir defa/ ismini ağzına almadı./ Bununla beraber/ için için,/ gizliden gizliye/ yine/ hep/ onunla/ meşguldü./ Ömründe şehir içinde bile yalnız dolaşmaya alışmamış bu adam için/ bir genç kızın tek başına Avrupa seyahatine çıkışı/ akıl durdurucu bir şeydi./ Muhayyilesi,/ onu,/ kâh batmak üzere olan bir gemide “İmdat!” diye bağırırken, kâh yoldan çıkan bir trenin enkazı arasından yarı ölü bir halde çıkarırlarken, kâh bir şehrin kalabalığı içinde yolunu şaşırmış, kendini kaybetmiş, oradan buraya baş vururken, kâh bir otel odasında ya parasına, ya iffetine taarruz eden bir cani ile alt alta üst üste boğuşurken/ tasavvur ediyordu./ Ve/ ekseriya pencereden karla karışık yağın yağmura bakarak/ kendi kendine:/ “Yarabbim, bari bu kış kıyamette gitmeseydi!”/ diyordu./

1.Biçare Naim Efendi,/ bu mektuptan/ haberdar edilmedi.

haberdar (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / mektup (i): sıfat tamlaması

biçare (s) / Naim Efendi (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.O,/ zaten/ Seniha'dan/ artık/ hiçbir şey/ beklemiyordu;/ gittiği günden beri/ bir defa/ ismini ağzına almadı.

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

ismini (i) / ağzına (i) / alma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / defa (i): sıfat tamlaması

gittiği günden (i) / beri (çe): edat grubu

gittiği (s) / gün (i): sıfat tamlaması

3.Bununla beraber/ için için,/ gizliden gizliye/ yine/ hep/ onunla/ meşguldü.

gizliden (i) / gizliye (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

için (i) / için (i): tekrar grubu

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu

4.Ömründe şehir içinde bile yalnız dolaşmaya alışmamış bu adam için/ bir genç kızın tek başına Avrupa seyahatine çıkışı/ akıl durdurucu bir şeydi.

akıl durdurucu (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

akıl (i) / durdur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir genç kızın (ty) / tek başına Avrupa seyahatine çıkışı (tn): belirtili isim tamlaması

tek başına (z) / Avrupa seyahatine (yt) / çıkışı (y): isim-fiil grubu

Avrupa (ty) / seyahati (tn): belirtisiz isim tamlaması

tek (s) / baş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / genç kız (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

ömründe şehir içinde bile yalnız dolaşmaya alışmamış bu adam (i) / için (çe): edat grubu

ömründe şehir içinde bile yalnız dolaşmaya alışmamış (s) / bu adam (i): sıfat tamlaması

bu (s) / adam (i): sıfat tamlaması

ömründe (z) / şehir içinde bile yalnız dolaşmaya (yt) / alışmamış (y): sıfat-fiil grubu

şehir içinde (yt) / bile (cdö) / yalnız (z) / dolaşma (y): isim-fiil grubu

şehir (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

5.Muhayyilesi,/ onu,/ kâh batmak üzere olan bir gemide “İmdat!” diye bağırırken, kâh yoldan çıkan bir trenin enkazı arasından yarı ölü bir halde çıkarırlarken, kâh bir şehrin kalabalığı içinde yolunu şaşırılmış, kendini kaybetmiş, oradan buraya baş vururken, kâh bir otel odasında ya parasına, ya iffetine taarruz eden bir cani ile alt alta üst üste boğuşurken/ tasavvur ediyordu.

tasavvur (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kâh (be) / batmak üzere olan bir gemide “İmdat!” diye bağırırken (i) / kâh (be) / yoldan çıkan bir trenin enkazı arasından yarı ölü bir halde çıkarırlarken (i) / kâh (be) / bir şehrin kalabalığı içinde yolunu şaşırılmış, kendini kaybetmiş, oradan buraya baş vururken (i) / kâh (be) / bir otel odasında ya parasına, ya iffetine taarruz eden bir cani ile alt alta üst üste boğuşurken (i): bağlama grubu

bir otel odasında (yt) / ya parasına, ya iffetine taarruz eden bir cani ile (z) / alt alta üst üste (z) / boğuşurken (y): zarf-fiil grubu

alt alta (i) / üst üste (i): tekrar grubu

üst (i) / üste (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

alt (i) / alta (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

ya parasına, ya iffetine taarruz eden bir canı (i) / ile (çe): edat grubu

ya parasına, ya iffetine taarruz eden (s) / bir canı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / canı (i): sıfat tamlaması

ya parasına, ya iffetine (yt) / taarruz eden (y): sıfat-fiil grubu

taarruz (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ya (be) / para (i) / ya (be) / iffet (i): bağlama grubu

bir (s) / otel odası (i): sıfat tamlaması

otel (ty) / odası (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir şehrin kalabalığı içinde (yt) / yolunu şaşırılmış (z) / kendini kaybetmiş (z) / oradan buraya (z) / baş vururken (y): zarf-fiil grubu

baş (i) / vur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

oradan (i) / buraya (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

kendini kaybetmiş (i) / (ol-) (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendini (i) / kaybet- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kayb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yolunu şaşırılmış (i) / (ol-) (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yolunu (i) / şaşır- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir şehrin kalabalığı (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir şehrin (ty) / kalabalığı (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / şehir (i): sıfat tamlaması

yoldan çıkan bir trenin enkazı arasından (yt) / yarı ölü bir halde (z) / çıkarırlarken (y): zarf-fiil grubu

yarı ölü (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / ölü (i): sıfat tamlaması

yoldan çıkan bir trenin enkazı (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

yoldan çıkan bir trenin (ty) / enkazı (tn): belirtili isim tamlaması

yoldan çıkan (s) / bir tren (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tren (i): sıfat tamlaması

yoldan (i) / çık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

batmak üzere olan bir gemide (yt) / “İmdat!” diye (z) / bağıırırken (y): zarf-fiil grubu

“İmdat!” (i) / diye (çe): edat grubu

batmak üzere olan (s) / bir gemi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gemi (i): sıfat tamlaması

batmak üzere (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

batmak (i) / üzere (çe): edat grubu

6.Ve/ ekseriya pencereden karla karışık yağın yağmura bakarak/ kendi kendine:/ “Yarabbim, bari bu kış kıyamette gitmeseydi!”/ diyordu.

“Yarabbim,/ bari/ bu kış kıyamette/ gitmeseydi!” (cümle)

bu (s) / kış kıyamet (i): sıfat tamlaması

kış (i) / kıyamet (i): tekrar grubu

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

ekseriya (z) / pencereden (yt) / karla karışık yağın yağmura (yt) / bakarak (y): zarf-fiil grubu

karla karışık yağın (s) / yağmur (i): sıfat tamlaması

karla karışık (z) / yağın (y): sıfat-fiil grubu

karla (i) / karışık (i): kısaltma grubu (vasıta grubu)

Seniha'nın kaçtığı günün ferdası/ gayet şiddetli bir fırtına/ oldu./ Naim Efendi,/ o gece içinde/ adeta/ kızgın bir demir saç üstünde kıvranan bir mahkûm gibiydi;/ bir sağına bir soluna/ dönüyor,/ bir tarafı sancıyormuş gibi/ inliyor,/ ruhuna kuvvet vermek için/ birtakım sureler/ okuyor/ ve/ bazen rüzgâr fazla bir hamleyle camlar sarstığı vakit/ yatağı içinde doğrulup/ “Allah'ım, Seniha kulunu sen koru!”/ diyordu./

Bütün bu ıstırap ve ihtilaç gecelerinden/ kimsenin haberi/ olmadı;/ zira/ Naim Efendi/ azabını/ bir ayıp gibi/ başkalarından/ saklardı;/ vakıa/ bu son yaptığı rezalete rağmen hâlâ Seniha'yı anmak, hâlâ Seniha'yı şefkatle düşünmek sıhhati ve hayatı için meraka, endişeye düşmek ve âleme karşı hâlâ onun büyükbabası görünmek/ sadece bir ayıp değil, bir zillet, belki bir günahı./ Lazım geliyordu ki,/ Seniha,/ Naim efendi için/ artık/ ebediyen/ mevcut olmasın,/ günün birinde dönse bile/ artık/ yüzünü görmesin./

1.Seniha'nın kaçtığı günün ferdası/ gayet şiddetli bir fırtına/ oldu.

gayet şiddetli (s) / bir fırtına (i): sıfat tamlaması

bir (s) / fırtına (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / şiddetli (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın kaçtığı günün (ty) / ferdası (tn): belirtili isim tamlaması

Seniha'nın kaçtığı (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / kaçtığı (tn): belirtili isim tamlaması

2.Naim Efendi,/ o gece içinde/ adeta/ kızgın bir demir saç üstünde kıvranan bir mahkûm gibiydi;/ bir sağına bir soluna/ dönüyor,/ bir tarafı sancıyormuş gibi/ inliyor,/ ruhuna kuvvet vermek için/ birtakım sureler/ okuyor/ ve/ bazen rüzgâr fazla bir hamleyle camlar sarstığı vakit/ yatağı içinde doğrulup/ "Allah'ım, Seniha kulunu sen koru!" / diyordu.

kızgın bir demir saç üstünde kıvranan bir mahkûm (i) / gibi (çe): edat grubu

kızgın bir demir saç üstünde kıvranan (s) / bir mahkûm (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mahkûm (i): sıfat tamlaması

kızgın bir demir saç üstünde (yt) / kıvranan (y): sıfat-fiil grubu

kızgın bir demir saç (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

kızgın (s) / bir demir saç (i): sıfat tamlaması

bir (s) / demir saç (i): sıfat tamlaması

demir (s) / saç (i): sıfat tamlaması

o gece (i) / içinde (çe): edat grubu

o (s) / gece (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

bir (be) / sağ (i) / bir (be) / sol (i): bağlama grubu

bir tarafı sancıyormuş (i) / gibi (çe): edat grubu

bir tarafı/ sancıyormuş (cümle)

bir (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

birtakım (s) / sureler (i): sıfat tamlaması

ruhuna kuvvet vermek (i) / için (çe): edat grubu

ruhuna (yt) / kuvvet vermek (y): isim-fiil grubu

kuvvet (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

"Allah'im,/ Seniha kulunu/ sen/ koru!" (cümle)

Seniha (ty) / kulu (tn): belirtisiz isim tamlaması

yatağı içinde (yt) / doğrulup (y): zarf-fiil grubu

yatağı (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bazen rüzgâr fazla bir hamleyle camlar sarstığı (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

bazen (z) / rüzgâr (ö) / fazla bir hamleyle (z) / camlar (bsn) / sarstığı (y): sıfat-fiil grubu

fazla (s) / bir hamle (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hamle (i): sıfat tamlaması

3.Bütün bu ıstırap ve ihtilaç gecelerinden/ kimsenin haberi/ olmadı;/ zira/ Naim Efendi/ azabını/ bir ayıp gibi/ başkalarından/ saklardı;/ vakia/ bu son yaptığı rezalete rağmen hâlâ Seniha'yı anmak, hâlâ Seniha'yı şefkatle düşünmek sıhhati ve hayatı için meraka, endişeye düşmek ve âleme karşı

hâlâ onun büyükbabası görünmek/ sadece bir ayıp değil, bir zillet, belki bir günahı.

kimsenin (ty) / haberi (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / bu ıstırap ve ihtilaç geceleri (i): sıfat tamlaması

bu (s) / ıstırap ve ihtilaç geceleri (i): sıfat tamlaması

ıstırap ve ihtilaç (ty) / geceleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

ıstırap (i) / ve (be) / ihtilaç (i): bağlama grubu

bir ayıp (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / ayıp (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

sadece / bir ayıp (i) / değil (be) / bir zillet, belki bir günah (i): bağlama grubu

bir zillet (i) / belki (be) / bir günah (i): bağlama grubu

bir (s) / günah (i): sıfat tamlaması

bir (s) / zillet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ayıp (i): sıfat tamlaması

bu son yaptığı rezalete rağmen hâlâ Seniha'yı anmak (i) / hâlâ Seniha'yı şefkatle düşünmek (i) / sıhhati ve hayatı için meraka, endişeye düşmek (i) / ve (be) / âleme karşı hâlâ onun büyükbabası görünmek (i): bağlama grubu

âleme karşı (z) / hâlâ (z) / onun büyükbabası (bsn) / görünmek (y): isim-fiil grubu

onun (ty) / büyükbabası (tn): belirtili isim tamlaması

âleme (i) / karşı (çe): edat grubu

sıhhati ve hayatı için (z) / meraka, endişeye düşmek (y): isim-fiil grubu

meraka (i) / endişeye (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

sıhhati ve hayatı (i) / için (çe): edat grubu

sıhhat (i) / ve (be) / hayat (i): bağlama grubu

hâlâ (z) / Seniha'yı (bln) / şefkatle (z) / düşünmek (y): isim-fiil grubu

bu son yaptığı rezalete rağmen (z) / hâlâ (z) / Seniha'yı (bln) / anmak (y): isim-fiil grubu

bu son yaptığı rezalete (i) / rağmen (çe): edat grubu

bu (s) / son yaptığı rezalet (i): sıfat tamlaması

son yaptığı (s) / rezalet (i): sıfat tamlaması

son (z) / yaptığı (y): sıfat-fiil grubu

4.Lazım geliyordu ki,/ Seniha,/ Naim efendi için/ artık/ ebediyen/ mevcut olmasın,/ günün birinde dönse bile/ artık/ yüzünü görmesin.

lazım (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

mevcut (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Naim efendi (i) / için (çe): edat grubu

Naim (i) / efendi (u): unvan grubu

yüzünü (i) / görme- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

günün birinde (z) / dönse (y): zarf-fiil grubu

günün (ty) / biri (tn): belirtili isim tamlaması

*Bir gün,/ Sekine Hanım/ ona/ kızından/ bahsetmek istedi;/ ihtiyar adam/
eski putperestlerin selâmına benzer bir hareketle/ kolunu/ havaya/ kaldırdı:/*

“Açma o bahsi, açma o bahsi,”/ dedi./

Sekine Hanım’ın gözleri/ doldu/ ve/ dedi ki:/

*“Sizin için neler yazdığımı bilseniz,/ onu/ affederdiniz,/ mutlaka/
affederdiniz.”/*

*Naim Efendi,/ cevap vermedi/ ve/ kendini ağlamaktan güç zaptederek/ kuru
gözlerle/ yere/ baktı./*

Bunun için,/ Sekine Hanım/ kocasına/ diyordu ki:/

“Babam/ ne kadar/ huysuz olmuş!”/

**1.Bir gün,/ Sekine Hanım/ ona/ kızından/ bahsetmek istedi;/ ihtiyar adam/
eski putperestlerin selâmına benzer bir hareketle/ kolunu/ havaya/ kaldırdı:**

bahsetmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

eski putperestlerin selâmına benzer (s) / bir hareket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

eski putperestlerin selâmına (yt) / benzer (y): sıfat-fiil grubu

eski putperestlerin (ty) / selâmı (tn): belirtili isim tamlaması

eski (s) / putperestler (i): sıfat tamlaması

ihtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

2.“Açma o bahsi, açma o bahsi,”/ dedi.

“Açma/ o bahsi,/ açma/ o bahsi,” (cümle)

o (s) / bahis (i): sıfat tamlaması

o (s) / bahis (i): sıfat tamlaması

3.Sekine Hanım’ın gözleri/ doldu/ ve/ dedi ki:

Sekine Hanım’ın (ty) / gözleri (tn): belirtili isim tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

4.Sizin için neler yazdığımı bilseniz,/ onu/ affederdiniz,/ mutlaka/ affederdiniz.

aff (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sizin için neler yazdığını (bln) / bilseniz (y): zarf-fiil grubu

sizin için (z) / neler (bsn) / yazdığı (y): sıfat-fiil grubu

sizin (s) / için (çe): edat grubu

aff (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

5.Naim Efendi,/ cevap vermedi/ ve/ kendini ağlamaktan güç zaptederek/ kuru gözlerle/ yere/ baktı.

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

kuru (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

kendini (bln) / ağlamaktan (yt) / güç (z) / zaptederek (y): zarf-fiil grubu

zapt (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

6.Bunun için,/ Sekine Hanım/ kocasına/ diyordu ki:/ “Babam/ ne kadar huysuz olmuş!”

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

bunun (i) / için (çe): edat grubu

huysuz (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

Servet Bey ise,/ her zaman/ kaynatasının aleyhinde bulunmaya/ hazırды./ Hele/ Seniha'nın kaçış hadisesinden sonra/ sanki buna yegâne sebep oymuş gibi,/ bütün hiddeti, bütün ceberutu ile/ suçu zavallı ihtiyarın üzerine yükledi./ Daima/ ona çatmak için/ fırsat arıyordu./ Servet Bey,/ Madam Kronski'nin yola çıktığı gün/ bu fırsatı yakalar gibi oldu./ Fakat/ Naim Efendi'nin ağır, vakur, kibar tavrı önünde/ tecavüze azmetmiş bu adam/ zelil bir ricata uğradı./ Mesele/ bir para meselesiydi./ Madam Kronski'nin/ kendilerinden/ birçok alacağı/ kalıyordu,/ gideceği günün sabahı/ bu hesabın/ mutlaka/ tesviyesini/ talep etmişti./ Bunun üzerine/ Servet Bey/ soluğu Naim Efendi'nin yanında aldı/ ve/ adeta kâhyasına emreden bir irat sahibi tavrı ile/ bu paranın derhal ödenmesi lüzumundan/ bahsetti;/ ihtiyar adam,/ başını çevirip/ damadının yüzüne/ bakmadı bile./ Yalnız/ dedi ki:/

“Rica ederim,/ bu işler için/ Ragıp Efendi'ye/ müracaat ediniz.”/

1.Servet Bey ise,/ her zaman/ kaynatasının aleyhinde bulunmaya/ hazırды.

kaynatasının aleyhinde (i) / bulun- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kaynatasının (ty) / aleyhi (tn): belirtili isim tamlaması

her (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Hele/ Seniha'nın kaçış hadisesinden sonra/ sanki buna yegâne sebep oymuş gibi,/ bütün hiddeti, bütün ceberutu ile/ suçu zavallı ihtiyarın üzerine yükledi.

suçu (i) / zavallı ihtiyarın üzerine (i) / yükle- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

zavallı ihtiyarın (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması

zavallı (s) / ihtiyar (i): sıfat tamlaması

bütün hiddeti (i) / bütün ceberutu (i) / ile (çe): edat grubu

bütün (s) / ceberut (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / hiddet (i): sıfat tamlaması

sanki buna yegâne sebep oymuş (i) / gibi (çe): edat grubu

sanki/ buna yegâne sebep/ oymuş (cümle)

buna (i) / yegâne sebep (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

yegâne (s) / sebep (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın kaçış hadisesinden (i) / sonra (çe): edat grubu

Seniha'nın (ty) / kaçış hadisesi (tn): belirtili isim tamlaması

kaçış (ty) / hadisesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Daima/ ona çatmak için/ fırsat arıyordu.

fırsat (i) / ara- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ona çatmak (i) / için (çe): edat grubu

ona (yt) / çatmak (y): isim-fiil grubu

4.Servet Bey,/ Madam Kronski'nin yola çıktığı gün/ bu fırsatı yakalar gibi oldu.

bu fırsatı yakalar gibi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu fırsatı yakalar (i) / gibi (çe): edat grubu

bu fırsatı (bln) / yakalar (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / fırsat (i): sıfat tamlaması

Madam Kronski'nin yola çıktığı (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Madam Kronski'nin (ty) / yola çıktığı (tn): belirtili isim tamlaması

yola (i) / çık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

5.Fakat/ Naim Efendi'nin ağır, vakur, kibar tavrı önünde/ tecavüze azmetmiş bu adam/ zelil bir ricata uğradı.

zelil bir ricata (i) / uğra- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

zelil (s) / bir ricat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ricat (i): sıfat tamlaması

tecavüze azmetmiş (s) / bu adam (i): sıfat tamlaması

bu (s) / adam (i): sıfat tamlaması

tecavüze (yt) / azmetmiş (y): sıfat-fiil grubu

azm (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Naim Efendi'nin ağır, vakur, kibar tavrı (i) / önünde (çe): edat grubu

Naim Efendi'nin (ty) / ağır, vakur, kibar tavrı (tn): belirtili isim tamlaması

ağır (s) / vakur (s) / kibar (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

6.Mesele/ bir para meselesiydi.

bir (s) / para meselesi (i): sıfat tamlaması

para (ty) / meselesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

7.Madam Kronski'nin/ kendilerinden/ birçok alacağı/ kalıyordu,/ gideceği günün sabahı/ bu hesabın/ mutlaka/ tesviyesini/ talep etmişti.

Madam Kronski'nin (ty) / birçok alacağı (tn): belirtili isim tamlaması

birçok (s) / alacak (i): sıfat tamlaması

Madam (s) / Kronski (i): sıfat tamlaması

talep (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu hesabın (ty) / tesviyesi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / hesap (i): sıfat tamlaması

gideceği günün (ty) / sabahı (tn): belirtili isim tamlaması

gideceği (s) / gün (i): sıfat tamlaması

8.Bunun üzerine/ Servet Bey/ soluğu Naim Efendi'nin yanında aldı/ ve/ adeta kâhyasına emreden bir irat sahibi tavrı ile/ bu paranın derhal ödenmesi lüzumundan/ bahsetti;/ ihtiyar adam,/ başını çevirip/ damadının yüzüne/ bakmadı bile.

soluğu (i) / Naim Efendi'nin yanında (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Naim Efendi'nin (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

bunun (i) / üzerine (çe): edat grubu

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu paranın derhal ödenmesi (ty) / lüzumu (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu paranın (ty) / derhal ödenmesi (tn): belirtili isim tamlaması

derhal (z) / ödenme (y): isim-fiil grubu

bu (s) / para (i): sıfat tamlaması

adeta kâhyasına emreden bir irat sahibi tavrı (i) / ile (çe): edat grubu
adeta kâhyasına emreden bir irat sahibi (ty) / tavrı (tn): belirtisiz isim tamlaması
adeta kâhyasına emreden (s) / bir irat sahibi (i): sıfat tamlaması
bir (s) / irat sahibi (i): sıfat tamlaması
irat (ty) / sahibi (tn): belirtisiz isim tamlaması
adeta (cdö) / kâhyasına (yt) / emreden (y): sıfat-fiil grubu
emr (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
damadının (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması
başını (bln) / çevirip (y): zarf-fiil grubu
ihtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

9.Yalnız/ dedi ki:/ “Rica ederim,/ bu işler için/ Ragıp Efendi’ye/ müracaat ediniz.”

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
müracaat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
Ragıp (i) / Efendi (u): unvan grubu
bu işler (i) / için (çe): edat grubu
bu (s) / işler (i): sıfat tamlaması

Kaynatasının bu mağrur ve azametli cevabı/ Servet Bey’i/ büsbütün/ çıldırtmıştı./ Birkaç gün sonra/ onu tazip için/ bir fırsat/ daha yakaladı./ Bir sabah/ sokağa çıkmak üzereyken/ elinde bastonu, sırtında pardesüsü, ağzında bir kalın sigarayla/ ihtiyarın odasına/ girdi:/

“Dün Faik Bey, Cemil’le haber göndermiş,”/ dedi./ “Brüksel’e/ gidiyor musun,/ bittabî/ Paris’e/ uğrayacak,/ ‘Seniha’ya bir diyeceğiniz var mı?’ diye/ soruyor.”/

Naim Efendi,/ gayet kuru ve düz bir sesle:/

“Hayır, hiçbir şey!”/ dedi./

O zaman/ Servet Bey/ odanın ortasına doğru birkaç adım daha atarak:/

“Hiçbir şey mi?” diye/ sordu./ “Sizin nahvetiniz yüzünden şerefi, haysiyeti, feda olmuş bir kıza/ hiçbir şey diyeceğiniz/ yok/ öyle mi?/ Doğrusu/ hodbinliğinize/ hayranım./ Vakıa/ insan ihtiyarladıkça/ kendi hayatına, kendi menfaatine, kendi rahatına,/ hulâsa/ kendi nefesine düşkünlüğü/ artar/ ama/ bu derece değil!/ Hiç değilse/ âleme karşı/ biraz/ zevahiri/ muhafaza etmek lazım.”/

1.Kaynatasının bu mağrur ve azametli cevabı/ Servet Bey’i/ büsbütün/ çıldırtmıştı.

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu
kaynatasının (ty) / bu mağrur ve azametli cevabı (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / mağrur ve azametli cevap (i): sıfat tamlaması

mağrur ve azametli (s) / cevap (i): sıfat tamlaması

mağrur (i) / ve (be) / azametli (i): bağlama grubu

2.Birkaç gün sonra/ onu tazip için/ bir fırsat/ daha/ yakaladı.

bir fırsat (i) / yakala- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / fırsat (i): sıfat tamlaması

onu tazip (i) / için (çe): edat grubu

onu (i) / tazip (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

birkaç gün (i) / sonra (çe): edat grubu

birkaç (s) / gün (i): sıfat tamlaması

3.Bir sabah/ sokağa çıkmak üzereyken/ elinde bastonu, sırtında pardesüsü, ağzında bir kalın sigarayla/ ihtiyarın odasına/ girdi:

ihtiyarın (ty) / odası (tn): belirtili isim tamlaması

elinde bastonu (i) / sırtında pardesüsü (i) / ağzında bir kalın sigara (i) / ile (çe): edat grubu

ağzında (i) / bir kalın sigara (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

bir (s) / kalın sigara (i): sıfat tamlaması

kalın (s) / sigara (i): sıfat tamlaması

sırtında (i) / pardesüsü (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

elinde (i) / bastonu (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

sokağa çıkmak (i) / üzere (çe): edat grubu

sokağa (i) / çık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / sabah (i): sıfat tamlaması

4.“Dün Faik Bey, Cemil’le haber göndermiş,”/ dedi.

“Dün/ Faik Bey/ Cemil’le/ haber göndermiş,” (cümle)

haber (i) / gönder- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

5.Brüksel’e/ gidiyormuş,/ bittabî/ Paris’e/ uğrayacak,/ ‘Seniha’ya bir diyeceğiniz var mı?’ diye/ soruyor.

‘Seniha’ya bir diyeceğiniz var mı?’ (i) / diye (çe): edat grubu

‘Seniha’ya/ bir diyeceğiniz/ var mı?’ (cümle)

bir (s) / diyeceğiniz (i): sıfat tamlaması

6.Naim Efendi,/ gayet kuru ve düz bir sesle:/ “Hayır, hiçbir şey!”/ dedi.

“Hayır,/ hiçbir şey!” (cümle)

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

gayet kuru ve düz (s) / bir ses (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ses (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / kuru ve düz (i): sıfat tamlaması

kuru (i) / ve (be) / düz (i): bağlama grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

**7.O zaman/ Servet Bey/ odanın ortasına doğru birkaç adım daha atarak:/
“Hiçbir şey mi?” diye/ sordu.**

“Hiçbir şey mi?” (i) / diye (çe): edat grubu

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

odanın ortasına doğru (z) / birkaç adım (bsn) / daha (z) / atarak (y): zarf-fiil grubu

birkaç (s) / adım (i): sıfat tamlaması

odanın ortasına (i) / doğru (çe): edat grubu

odanın (ty) / ortası (tn): belirtili isim tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

o (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

**8.Sizin nahvetiniz yüzünden şerefi, haysiyeti, feda olmuş bir kıza/ hiçbir şey
diyeceğiniz/ yok/ öyle mi?**

hiçbir şey (bsn) / diyeceğiniz (y): sıfat-fiil grubu

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

sizin nahvetiniz yüzünden şerefi, haysiyeti, feda olmuş (s) / bir kız (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kız (i): sıfat tamlaması

sizin nahvetiniz yüzünden (z) / şerefi (ö) / haysiyeti (ö) / feda olmuş (y): sıfat-fiil grubu

feda (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sizin nahvetiniz (i) / yüzünden (çe): edat grubu

sizin (ty) / nahvetiniz (tn): belirtili isim tamlaması

9.Doğrusu/ hodbinliğinize/ hayranım.

10.Vakıa/ insan ihtiyarladıkça/ kendi hayatına, kendi menfaatine, kendi rahatına, hulâsa kendi nefesine düşkünlüğü/ artar/ ama/ bu derece değil!

kendi hayatına (s) / kendi menfaatine (s) / kendi rahatına (s) / hulâsa kendi nefesine (s) / düşkünlük (i): sıfat tamlaması

hulâsa (s) / kendi nefsi (i): sıfat tamlaması

kendi (s) / nefsi (i): sıfat tamlaması

kendi (s) / rahatı (i): sıfat tamlaması

kendi (s) / menfaati (i): sıfat tamlaması

kendi (s) / hayatı (i): sıfat tamlaması

insan (ö) / ihtiyarladıkça (y): zarf-fiil grubu

bu (i) / derece (çe): edat grubu

11.Hiç değilse/ âleme karşı/ biraz/ zevahiri/ muhafaza etmek lazım.

muhafaza (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

âleme (i) / karşı (çe): edat grubu

hiç değilse (bağlaç)

Naim Efendi,/ cevap vermedi;/ zira,/ çenesi/ heyecandan/ titriyordu./ Servet Bey/ önüne dikildi;/ bir müddet acayip bir şey seyrederek gibi ihtiyarın yüzüne baktıktan sonra/ bastonunu/ yere/ vurdu:/

“Hiçbir şey, öyle mi? Peki!”/ dedi/ ve/ kapıyı şiddetle çarparak/ çıktı, gitti./

Naim Efendi,/ damadının hışmından kurtulmak için/ odasının içinde/ “târik-i dünya” bir dervişe/ dönmüştü./ Oturduğu yerde/ saatlerce/ ne konuşuyor,/ ne kımlıdanyordu;/ bir minderin üzerinde/ yarı diz çökmüş, yarı bağdaş kurmuş bir vaziyette/ mütemadiyen/ bir şeyler/ mırıldanıyordu./ Gerçi,/ ara sıra o mahut hıçkırığı tuttuğu veya nefesi tikanır gibi olduğu için,/ Kalfa Hanım,/ yanından/ hiç/ eksik olmuyordu,/ fakat,/ aralarında/ bir kelime/ söz edilmiyordu;/ Kalfa Hanım söylese bile/ Naim Efendi/ cevap vermiyordu./ Bazen de/ Ragıp Efendi,/ ona işlerinden bahsetmeye/ geliyordu./ Naim Efendi/ bu bahislere de/ -bütün dehşet ve ehemmiyetlerine rağmen-/ pek o kadar/ kulak asmıyordu./ Ragıp Efendi/ gittikçe meyasun,/ gittikçe küskün,/ kâh bir haciz muamelesinden, kâh vadesi gelen bir senetten, kâh yok pahasına satılan bir şeyden/ haber veriyordu./ Naim Efendi/ her fena habere mukabil:/

“Ne yapalım? Pekâlâ! Ne yapalım? Pekâlâ!” demekten başka bir şey/ söylemiyordu./ Vakıa/ handaki hisseleri/ henüz/ satılmamış,/ fakat/ Kanlıca’daki yalı ile, Çemberlitaş’taki arsalar/ çoktan/ elden gitmiş/ ve/ paraları/ bitmişti./ Ragıp Efendi/ her gelişinde/ aynı tehdidi/ tekrar ediyordu:/

“Günün birinde/ sıra/ bu konağa/ gelecek!/ Bu gidiş böyle devam ederse/ mutlaka,/ mutlaka.../ Hem/ pek yakında.”/

Ve/ Naim Efendi,/ bu sözün her tekrarlanışında/ etine bir hançer saplanmış gibi/ bağırarak için,/ dişlerini sıkıyor,/ yüzünü ekşitiyordu./

1.Naim Efendi,/ cevap vermedi;/ zira,/ çenesi/ heyecandan/ titriyordu.

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Servet Bey/ önüne dikildi;/ bir müddet acayip bir şey seyrederek gibi ihtiyarın yüzüne baktıktan sonra/ bastonunu/ yere/ vurdu:

önüne (i) / dikil- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

bir müddet acayip bir şey seyrederek gibi ihtiyarın yüzüne baktıktan (i) / sonra (çe): edat grubu

bir müddet (z) / acayip bir şey seyrederek gibi (z) / ihtiyarın yüzüne (yt) / baktıktan (y): zarf-fiil grubu

ihtiyarın (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

acayip bir şey seyrederek (i) / gibi (çe): edat grubu

acayip bir şey (bsn) / seyrederek (y): sıfat-fiil grubu

seyr (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

acayip (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

3.“Hiçbir şey, öyle mi? Peki!”/ dedi/ ve/ kapıyı şiddetle çarparak/ çıktı, gitti.

“Hiçbir şey,/ öyle mi?/ Peki!” (cümle)

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

çıktı (f) / gitti (f): tekrar grubu

kapıyı (bln) / şiddetle (z) / çarparak (y): zarf-fiil grubu

4.Naim Efendi,/ damadının hışmından kurtulmak için/ odasının içinde/ “târik-i dünya” bir dervişe/ dönmüştü.

“târik-i dünya” (s) / bir derviş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / derviş (i): sıfat tamlaması

odasının (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

damadının hışmından kurtulmak (i) / için (çe): edat grubu

damadının hışmından (yt) / kurtulmak (y): isim-fiil grubu

damadının (ty) / hışmı (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

5.Oturduğu yerde/ saatlerce/ ne/ konuşuyor,/ ne/ kımıldanıyordu;/ bir minderin üzerinde/ yarı diz çökmüş, yarı bağdaş kurmuş bir vaziyette/ mütemediyen/ bir şeyler/ mırıldanıyordu.

oturduğu (s) / yer (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

yarı diz çökmüş (s) / yarı bağdaş kurmuş (s) / bir vaziyet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / vaziyet (i): sıfat tamlaması

yarı (z) / bağdaş kurmuş (y): sıfat-fiil grubu

bağdaş (i) / kur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yarı (z) / diz çökmüş (y): sıfat-fiil grubu

diz (i) / çök- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir minderin (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / minder (i): sıfat tamlaması

6.Gerçi,/ ara sıra o mahut hıçkırığı tuttuğu veya nefesi tıkanır gibi olduğu için,/ Kalfa Hanım,/ yanından/ hiç/ eksik olmuyordu,/ fakat,/ aralarında/ bir kelime/ söz edilmiyordu;/ Kalfa Hanım söylese bile/ Naim Efendi/ cevap vermiyordu.

eksik (i) / olma- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Kalfa (i) / Hanım (u): unvan grubu

ara sıra o mahut hıçkırığı tuttuğu veya nefesi tıkanır gibi olduğu (i) / için (çe): edat grubu

ara sıra o mahut hıçkırığı tuttuğu (i) / veya (be) / nefesi tıkanır gibi olduğu (i): bağlama grubu

nefesi tıkanır gibi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

nefesi tıkanır (i) / gibi (çe): edat grubu

nefesi (i) / tıkan- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ara sıra (z) / o mahut hıçkırığı tuttuğu (y): sıfat-fiil grubu

o mahut hıçkırığı (i) / tut- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

o (s) / mahut hıçkırık (i): sıfat tamlaması

mahut (s) / hıçkırık (i): sıfat tamlaması

ara (i) / sıra (i): tekrar grubu

söz (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / kelime (i): sıfat tamlaması

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

Kalfa Hanım (ö) / söylese (y): zarf-fiil grubu

Kalfa (i) / Hanım (u): unvan grubu

7.Bazen de/ Ragıp Efendi,/ ona işlerinden bahsetmeye/ geliyordu.

ona (yt) / işlerinden (yt) / bahsetme (y): isim-fiil grubu

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Ragıp (i) / Efendi (u): unvan grubu

8.Naim Efendi/ bu bahislere de/ -bütün dehşet ve ehemmiyetlerine rağmen-/ pek o kadar/ kulak asmıyordu.

kulak (i) / asma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

pek (s) / o kadar (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

bütün dehşet ve ehemmiyetlerine (i) / rağmen (çe): edat grubu

bütün (s) / dehşet ve ehemmiyet (i): sıfat tamlaması

dehşet (i) / ve (be) / ehemmiyet (i): bağlama grubu

bu (s) / bahisler (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

9.Ragıp Efendi/ gittikçe meyus,/ gittikçe küskün,/ kâh bir haciz muamelesinden, kâh vadesi gelen bir senetten, kâh yok pahasına satılan bir şeyden/ haber veriyordu.

haber (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kâh (be) / bir haciz muamelesi (i) / kâh (be) / vadesi gelen bir senet (i) / kâh (be) / yok pahasına satılan bir şey (i): bağlama grubu

yok pahasına satılan (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

yok pahasına (z) / satılan (y): sıfat-fiil grubu

yok (ty) / pahası (tn): belirtisiz isim tamlaması

vadesi gelen (s) / bir senet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / senet (i): sıfat tamlaması

vadesi (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / haciz muamelesi (i): sıfat tamlaması

haciz (ty) / muamelesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

gittikçe (i) / küskün (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

gittikçe (i) / meyus (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

Ragıp (i) / Efendi (u): unvan grubu

10.Naim Efendi/ her fena habere mukabil:/ “Ne yapalım? Pekâlâ! Ne yapalım? Pekâlâ!” demekten başka bir şey/ söylemiyordu.

“Ne yapalım? Pekâlâ! Ne yapalım? Pekâlâ!” demekten başka (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

“Ne yapalım? Pekâlâ! Ne yapalım? Pekâlâ!” demekten (i) / başka (çe): edat grubu

“Ne yapalım? Pekâlâ! Ne yapalım? Pekâlâ!” (bsn) / demek (y): isim-fiil grubu

“Ne/ yapalım?/ Pekâlâ!/ Ne/ yapalım?/ Pekâlâ!” (cümle)

her fena habere (i) / mukabil (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

her (s) / fena haber (i): sıfat tamlaması

fena (s) / haber (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

11.Vakıa/ handaki hisseleri/ henüz/ satılmamış,/ fakat/ Kanlıca’daki yalı ile, Çemberlitaş’taki arsalar/ çoktan/ elden gitmiş/ ve/ paraları/ bitmişti.

handaki (s) / hisseler (i): sıfat tamlaması

elden (i) / git- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Kanlıca’daki yalı (i) / ile (be) / Çemberlitaş’taki arsalar (i): bağlama grubu

Çemberlitaş’taki (s) / arsalar (i): sıfat tamlaması

Kanlıca'daki (s) / yalı (i): sıfat tamlaması

12.Ragıp Efendi/ her gelişinde/ aynı tehdidi/ tekrar ediyordu:

tekrar (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

aynı (s) / tehdit (i): sıfat tamlaması

her (s) / geliş (i): sıfat tamlaması

Ragıp (i) / Efendi (u): unvan grubu

13.Günün birinde/ sıra/ bu konağa/ gelecek!/ Bu gidiş böyle devam ederse/ mutlaka,/ mutlaka.../ Hem/ pek yakında.

sıra (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / konak (i): sıfat tamlaması

günün (ty) / biri (tn): belirtili isim tamlaması

bu gidiş (ö) / böyle (z) / devam ederse (y): zarf-fiil grubu

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / gidiş (i): sıfat tamlaması

pek (s) / yakın (i): sıfat tamlaması

14.Ve/ Naim Efendi,/ bu sözün her tekrarlanışında/ etine bir hançer saplanmış gibi/ bağırmamak için,/ dişlerini/ sıkıyor,/ yüzünü ekşitiyordu.

bağırmamak (i) / için (çe): edat grubu

etine bir hançer saplanmış (i) / gibi (çe): edat grubu

etine (yt) / bir hançer (ö) / saplanmış (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / hançer (i): sıfat tamlaması

bu sözün (ty) / her tekrarlanışı (tn): belirtili isim tamlaması

her (s) / tekrarlanış (i): sıfat tamlaması

bu (s) / söz (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

yüzünü (i) / ekşit- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Birkaç zamandan beri/ huzurundan hoşlandığı, daha doğrusu muazzep olmadığı/ yalnız/ bir kişi/ vardı:/ O da/ hemşiresinin torunu Hakkı Celis.../ Birkaç aydır/ genç adam/ hemen/ daima/ konakta gibiydi/ ve/ konakta bulunduğu zamanlar/ büyük dayısından başka kimsenin yanına/ sokulmuyordu./ Bu yirmi yaşındaki gençle yetmişlik ihtiyar arasında/ birdenbire/ acayip bir dostluk/ teessüs etmişti./ Dünyada/ eş yüzler olduğu gibi,/ eş ruhlar da/ vardır./ Bunlar/ diğer ruhların kalabalığı arasında/ mütemadiyen/ birbirini/ ararlar,/ yaştan münezzeh oldukları için/ yılların açtığı mesafe/ buluşmalarına/ mani değildir./ Naim Efendi ile Hakkı Celis için de/ böyle/ oldu./ Bu felâket günlerinin karanlığı içinde/ birbirlerini/ çağırdılar,/ buldular./ Seniha'nın büyükbabası,/ bir zamanlar kendi torunlarına karşı duyduğu derin muhabbeti/ şimdi/ hemşiresinin torunu yanında/ hissediyordu/ ve/ Seniha'nın sevdalısı da/ büyük dayısında/ aynı derdi,

aynı sessiz ıstırabı çeken insanı/ buluyordu./ Seniha'dan/ hiç/ bahsetmiyorlardı,/ fakat,/ ikisinin de gözleri/ onu/ söylüyor,/ ikisi de/ soluk soluğa/ aynı gam yokuşunu/ tırmanıyordu./

1.Birkaç zamandan beri/ huzurundan hoşlandığı, daha doğrusu muazzep olmadığı/ yalnız/ bir kişi/ vardı:/ O da/ hemşiresinin torunu Hakkı Celis...

huzurundan hoşlandığı (s) / daha doğrusu muazzep olmadığı (s) / bir kişi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kişi (i): sıfat tamlaması

daha doğrusu (z) / muazzep olmadığı (y): sıfat-fiil grubu

muazzep (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

daha (s) / doğru (i): sıfat tamlaması

huzurundan (yt) / hoşlandığı (y): sıfat-fiil grubu

birkaç zamandan (i) / beri (çe): edat grubu

birkaç (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

hemşiresinin torunu (s) / Hakkı Celis (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

hemşiresinin (ty) / torunu (tn): belirtili isim tamlaması

2.Birkaç aydır/ genç adam/ hemen/ daima/ konakta gibiydi/ ve/ konakta bulunduğu zamanlar/ büyük dayısından başka kimsenin yanına/ sokulmuyordu.

konakta (i) / gibi (çe): edat grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / ay (i): sıfat tamlaması

büyük dayısından başka kimsenin (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

büyük dayısından başka (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

büyük dayısından (i) / başka (çe): edat grubu

büyük (s) / dayı (i): sıfat tamlaması

konakta bulunduğu (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

konakta (yt) / bulunduğu (y): sıfat-fiil grubu

3.Bu yirmi yaşındaki gençle yetmişlik ihtiyar arasında/ birdenbire/ acayip bir dostluk/ teessüs etmişti.

teessüs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

acayip (s) / bir dostluk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / dostluk (i): sıfat tamlaması

bu yirmi yaşındaki gençle yetmişlik ihtiyar (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu yirmi yaşındaki genç (i) / ile (be) / yetmişlik ihtiyar (i): sıfat tamlaması

yetmişlik (s) / ihtiyar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / yirmi yaşındaki genç (i): sıfat tamlaması

yirmi yaşındaki (s) / genç (i): sıfat tamlaması

yirmi (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

4.Dünyada/ eş yüzler olduğu gibi,/ eş ruhlar da/ vardır.

eş (s) / ruhlar (i): sıfat tamlaması

eş yüzler olduğu (i) / gibi (çe): edat grubu

eş yüzler (ö) / olduğu (y): sıfat-fiil grubu

eş (s) / yüzler (i): sıfat tamlaması

5.Bunlar/ diğer ruhların kalabalığı arasında/ mütemadiyen/ birbirini/ ararlar,/ yaştan münezzeht oldukları için/ yılların açtığı mesafe/ buluşmalarına/ mani değildir.

diğer ruhların kalabalığı (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

diğer ruhların (ty) / kalabalığı (tn): belirtili isim tamlaması

diğer (s) / ruhlar (i): sıfat tamlaması

yılların açtığı (s) / mesafe (i): sıfat tamlaması

yılların (ty) / açtığı (tn): belirtili isim tamlaması

yaştan münezzeht oldukları (i) / için (çe): edat grubu

yaştan münezzeht (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yaştan (i) / münezzeht (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

6.Naim Efendi ile Hakkı Celis için de/ böyle/ oldu.

Naim Efendi ile Hakkı Celis (i) / için (çe): edat grubu

Naim Efendi (i) / ile (be) / Hakkı Celis (i): bağlama grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

7.Bu felâket günlerinin karanlığı içinde/ birbirlerini/ çağırdılar,/ buldular.

bu felâket günlerinin karanlığı (ty) / içi (ty): belirtisiz isim tamlaması

bu felâket günlerinin (ty) / karanlığı (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / felâket günleri (i): sıfat tamlaması

felâket (ty) / günleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

8.Seniha'nın büyükbabası,/ bir zamanlar kendi torunlarına karşı duyduğu derin muhabbeti/ şimdi/ hemşiresinin torunu yanında/ hissediyordu/ ve/ Seniha'nın sevdalısı da/ büyük dayısında/ aynı derdi, aynı sessiz ıstırabı çeken insanı/ buluyordu.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hemşiresinin torunu (ty) / yanı (tn): belirtisiz isim tamlaması

hemşiresinin (ty) / torunu (tn): belirtili isim tamlaması

bir zamanlar kendi torunlarına karşı duyduğu (s) / derin muhabbet (i): sıfat tamlaması

derin (s) / muhabbet (i): sıfat tamlaması

bir zamanlar (z) / kendi torunlarına karşı (z) / duyduğu (y): sıfat-fiil grubu

kendi torunlarına (i) / karşı (çe): edat grubu

kendi (s) / torunları (i): sıfat tamlaması

bir (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / büyükbabası (tn): belirtili isim tamlaması

aynı derdi, aynı sessiz ıstırapı çeken (s) / insan (i): sıfat tamlaması

aynı derdi (bln) / aynı sessiz ıstırapı (bln) / çeken (y): sıfat-fiil grubu

aynı (s) / sessiz ıstırap (i): sıfat tamlaması

sessiz (s) / ıstırap (i): sıfat tamlaması

aynı (s) / dert (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / dayı (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / sevdalısı (tn): belirtili isim tamlaması

9.Seniha'dan/ hiç/ bahsetmiyorlardı,/ fakat,/ ikisinin de gözleri/ onu/ söylüyor,/ ikisi de/ soluk soluğa/ aynı gam yokuşunu/ tırmanıyordu.

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ikisinin (ty) / gözleri (tn): belirtili isim tamlaması

aynı (s) / gam yokuşu (i): sıfat tamlaması

gam (ty) / yokuşu (tn): belirtisiz isim tamlaması

soluk (i) / soluğa (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

Naim Efendi,/ genç adam yanına girer girmez:/

“E, küçük şair, söyle bakalım; âlemde ne var, ne yok?”/ diyordu/ ve/ Hakkı Celis,/ dereden tepeden/ ona/ birçok haberler veriyordu./ Zaman/ türlü türlü şayialara/ müsaitti;/ Balkan Harbi/ bitmiş,/ sulh/ aktedilmişti./ Vücudunun en kuvvetli uzvu kesilmiş Türkiye'de/ için için/ hummalı bir devir/ başlamıştı./ Her yerde/ birtakım suikast veya ihtilal tertibatından/ bahsediliyor,/ bir kısmı Avrupa'ya kaçan muhaliflerin er geç iktidar mevkiine gelecekleri/ söyleniyordu./

Çatalca'daki asker/ İstanbul üzerine yürümeye/ hazır olmuş./ Birçok genç zabıtlar,/ “Mutlaka Nâzım Paşa'nın intikamını alacağız!”/ diyorlarmış./ Kıbrıs'ta bulunan Kâmil Paşa'nın İngiltere'ye müracaatı üzerine/ büyük devletler/ tabanca ile mevkii iktidara gelen bir hükümeti tanımamaya/ karar vermişlermiş./

1.Naim Efendi,/ genç adam yanına girer girmez:/ “E, küçük şair, söyle bakalım; âlemde ne var, ne yok?”/ diyordu/ ve/ Hakkı Celis,/ dereden tepeden/ ona/ birçok haberler veriyordu.

“E,/ küçük şair,/ söyle/ bakalım;/ âlemde/ ne/ var,/ ne yok?” (cümle)

küçük (s) / şair (i): sıfat tamlaması

genç adam (ö) / yanına (yt) / girer girmez (y): zarf-fiil grubu

girer (i) / girmez (i): tekrar grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

birçok haberler (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

birçok (s) / haberler (i): sıfat tamlaması

dereden (i) / tepeden (i): tekrar grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Zaman/ türlü türlü şayialara/ müsaitti;/ Balkan Harbi/ bitmiş,/ sulh/ aktedilmişti.

türlü türlü (s) / şayialar (i): sıfat tamlaması

türlü (i) / türlü (i): tekrar grubu

Balkan (ty) / Harbi (tn): belirtisiz isim tamlaması

akt (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

3.Vücudunun en kuvvetli uzvu kesilmiş Türkiye’de/ için için/ hummalı bir devir/ başlamıştı.

hummalı (s) / bir devir (i): sıfat tamlaması

bir (s) / devir (i): sıfat tamlaması

için (i) / için (i): tekrar grubu

vücudunun en kuvvetli uzvu kesilmiş (s) / Türkiye (i): sıfat tamlaması

vücudunun en kuvvetli uzvu (ö) / kesilmiş (y): sıfat-fiil grubu

vücudunun (ty) / en kuvvetli uzvu (tn): belirtili isim tamlaması

en kuvvetli (s) / uzuv (i): sıfat tamlaması

en (s) / kuvvetli (i): sıfat tamlaması

4.Her yerde/ birtakım suikast veya ihtilal tertibatından/ bahsediliyor,/ bir kısmı Avrupa’ya kaçan muhaliflerin er geç iktidar mevkiine gelecekleri/ söyleniyordu.

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

birtakım (s) / suikast veya ihtilal tertibatı (i): sıfat tamlaması

suikast veya ihtilal (ty) / tertibatı (tn): belirtisiz isim tamlaması

suikast (i) / veya (be) / ihtilal (i): bağlama grubu

her (s) / yer (i): sıfat tamlaması

bir kısmı Avrupa’ya kaçan muhaliflerin (ty) / er geç iktidar mevkiine gelecekleri (tn): belirtili isim tamlaması

er geç (z) / iktidar mevkiine (yt) / gelecekleri (y): sıfat-fiil grubu

iktidar (ty) / mevkii (tn): belirtisiz isim tamlaması

er (i) / geç (i): tekrar grubu

bir kısmı Avrupa'ya kaçan (s) / muhalifler (i): sıfat tamlaması

bir kısmı (ö) / Avrupa'ya (yt) / kaçan (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / kısım (i): sıfat tamlaması

5.Çatalca'daki asker/ İstanbul üzerine yürümeye/ hazırmış.

İstanbul üzerine (yt) / yürüme (y): isim-fiil grubu

İstanbul (ty) / üzeri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Çatalca'daki (s) / asker (i): sıfat tamlaması

6.Birçok genç zabitler,/ “Mutlaka Nâzım Paşa'nın intikamını alacağız!”/ diyorlarmış.

“Mutlaka/ Nâzım Paşa'nın intikamını alacağız!” (cümle)

Nâzım Paşa'nın intikamını (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Nâzım Paşa'nın (ty) / intikamı (tn): belirtili isim tamlaması

Nâzım (i) / Paşa (u): unvan grubu

birçok (s) / genç zabitler (i): sıfat tamlaması

genç (s) / zabitler (i): sıfat tamlaması

7.Kıbrıs'ta bulunan Kâmil Paşa'nın İngiltere'ye müracaatı üzerine/ büyük devletler/ tabanca ile mevkii iktidara gelen bir hükümeti tanımamaya/ karar vermişlermiş.

karar (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

tabanca ile mevkii iktidara gelen bir hükümeti (bln) / tanımama (y): isim-fiil grubu

tabanca ile mevkii iktidara gelen (s) / bir hükümet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hükümet (i): sıfat tamlaması

tabanca ile (z) / mevkii iktidara (yt) / gelen (y): sıfat-fiil grubu

tabanca (i) / ile (çe): edat grubu

büyük (s) / devletler (i): sıfat tamlaması

Kıbrıs'ta bulunan Kâmil Paşa'nın İngiltere'ye müracaatı (i) / üzerine (çe): edat grubu

Kıbrıs'ta bulunan Kâmil Paşa'nın (ty) / İngiltere'ye müracaatı (tn): belirtili isim tamlaması

İngiltere'ye (i) / müracaat (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

Kıbrıs'ta bulunan (s) / Kâmil Paşa (i): sıfat tamlaması

Kâmil (i) / Paşa (u): unvan grubu

Kıbrıs'ta (yt) / bulunan (y): sıfat-fiil grubu

Hakkı Celis,/ büyük dayısına/ hep/ buna benzer ağır havadisler verirdi./ Fakat/ ne bu söylerken, ne o dinlerken/ bütün bunlara/ zerre kadar/ ehemmiyet vermezlerdi./ Naim Efendi,/ küçük yeğenin sözlerini/ bazen/ hiç/ işitmezdi bile./ Hakkı Celis'e gelince,/ o,/ ekseriya/ konuşurken/ evvelce ne dediğini/ unutuverir/ ve/ en can alacak bir cümlenin ortasında birdenbire durarak/ bön bön/ dayısının yüzüne/ bakardı./

O zaman/ Naim Efendi,/ zoraki bir tebessümle gülümseyerek:/

"Küçük şair yine daldın. Yine hayalâta daldın!" / derdi./

Bu dalgınlıklar/ çok kısa,/ Seniha'dan taze bir haber geldiği günler/ vaki olurdu./ Yeni bir mektup geldiğini,/ Hakkı Celis,/ konağın içine ilk adımında/ hissederdi./ Nereden?/ Nasıl?/ Bunu/ kendisi de/ bilmezdi./ Evin havasında/ değişen bir şey/ sezerdi/ ve/ Sekine Hanım'ın karşısına çıkar çıkmaz,/ kadıncağz daha bir kelime söylemeden:/

"Teyze mektup aldınız değil mi?" / derdi./

1.Hakkı Celis,/ büyük dayısına/ hep/ buna benzer ağır havadisler verirdi.

buna benzer ağır havadisler (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

buna benzer (s) / ağır havadisler (i): sıfat tamlaması

ağır (s) / havadisler (i): sıfat tamlaması

buna (yt) / benzer (y): sıfat-fiil grubu

büyük (s) / dayı (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Fakat/ ne bu söylerken, ne o dinlerken/ bütün bunlara/ zerre kadar/ ehemmiyet vermezlerdi.

ehemmiyet (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

zerre (i) / kadar (çe): edat grubu

bütün (s) / bunlar (i): sıfat tamlaması

ne (be) / bu söylerken (i) / ne (be) / o dinlerken (i): bağlama grubu

o (ö) / dinlerken (y): zarf-fiil grubu

bu (ö) / söylerken (y): zarf-fiil grubu

3.Naim Efendi,/ küçük yeğenin sözlerini/ bazen/ hiç/ işitmezdi bile.

küçük yeğenin (ty) / sözleri (tn): belirtili isim tamlaması

küçük (s) / yeğen (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

4.Hakkı Celis'e gelince,/ o,/ ekseriya/ konuşurken/ evvelce ne dediğini/ unutuverir/ ve/ en can alacak bir cümlenin ortasında birdenbire durarak/ bön bön/ dayısının yüzüne/ bakardı.

unutu (f) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

evvelce (z) / ne (bsn) / dediği (y): sıfat-fiil grubu

Hakkı Celis'e (yt) / gelince (y): zarf-fiil grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

dayısının (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

bön (i) / bön (i): tekrar grubu

en can alacak bir cümlede (yt) / birdenbire (z) / durarak (y): zarf-fiil grubu

en can alacak bir cümlede (ty) / ortası (tn): belirtili isim tamlaması

en can alacak (s) / bir cümle (i): sıfat tamlaması

bir (s) / cümle (i): sıfat tamlaması

en (s) / can alacak (i): sıfat tamlaması

can (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

5.O zaman/ Naim Efendi,/ zoraki bir tebessümle gülümseyerek:/ "Küçük şair yine daldın. Yine hayalâta daldın!"/ derdi.

"Küçük şair/ yine/ daldın./ Yine/ hayalâta daldın!" (cümle)

küçük (s) / şair (i): sıfat tamlaması

hayalâta (i) / dal- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

zoraki bir tebessümle (z) / gülümseyerek (y): zarf-fiil grubu

zoraki (s) / bir tebessüm (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tebessüm (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

o (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

6.Bu dalgınlıklar/ çok kısa,/ Seniha'dan taze bir haber geldiği günler/ vaki olurdu.

vaki (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha'dan taze bir haber geldiği (s) / günler (i): sıfat tamlaması

Seniha'dan (yt) / taze bir haber (ö) / geldiği (y): sıfat-fiil grubu

taze (s) / bir haber (i): sıfat tamlaması

bir (s) / haber (i): sıfat tamlaması

çok(s) / kısa (i): sıfat tamlaması

bu (s) / dalgınlıklar (i): sıfat tamlaması

7.Yeni bir mektup geldiğini,/ Hakkı Celis,/ konağın içine ilk adımında/ hissedirdi.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

konağın içine (i) / ilk adım (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

ilk (s) / adım (i): sıfat tamlaması

konağın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

yeni bir mektup (ö) / geldiği (y): sıfat tamlaması

yeni (s) / bir mektup (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mektup (i): sıfat tamlaması

8.Nereden?/ Nasıl?/ Bunu/ kendisi de/ bilmezdi.

9.Evin havasında/ değişen bir şey/ sezerdi/ ve/ Sekine Hanım'ın karşısına çıkar çıkmaz,/ kadıncağız daha bir kelime söylemeden:/ "Teyze mektup aldınız değil mi?"/ derdi.

değişen (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

evin (ty) / havası (tn): belirtili isim tamlaması

"Teyze/ mektup aldınız/ değil mi?" (cümle)

mektup (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kadıncağız (ö) / daha (z) / bir kelime (bsn) / söylemeden (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / kelime (i): sıfat tamlaması

Sekine Hanım'ın karşısına (yt) / çıkar çıkmaz (y): zarf-fiil grubu

çıkarmaz (i) / çıkmaz (i): tekrar grubu

Sekine Hanım'ın (ty) / karşısı (tn): belirtili isim tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

Bu mektupların bazıları/ ona/ gösterilirdi;/ fakat/ birçoğundan/ yalnız/ bahsedilirdi./ Hakkı Celis,/ bu mektupların hiçbirinde kendine dair bir kelime bulunmadığını bilmekle beraber/ hepsini ayrı ayrı, uzun uzun okumak ihtiyacıyla/ yanardı./ Zira,/ bu mektuplarda/ Seniha'yı hiç değilse hayaliyle adım adım, merhale merhale takip etmek imkânını/ bulurdu./ Genç kız/ Paris'te mütevazı bir pansiyona yerleştiğini ve meşhur bir musikişinastan piyano dersi aldığıni/ yazıyordu./

"Burada hayat su gibi akıyor;"/ diyordu./ "Saatlerin nasıl geçtiğini/ bilmiyorum./ Sabahları/ Luxembourg bahçesinde dolaşmaya/ gidiyorum./ Tenha bir yere çekilip/ elimde bir kitap/ bir kanepenin üzerine/ oturuyorum/ ve/ beyaz heykellerin omuzlarına düşen yaprakları/ seyrediyorum./ Akşamları gelişigüzel herhangi bir caddede birkaç adım yürümek/ bana/ dünyanın bütün neşvelerine denk gibi/ geliyor. Buranın taşını, toprağını/ kendi memleketimden ziyade/ seviyorum./ Ahalisi/ ne kadar nazik, ne kadar zinde, ne kadar iyi insanlar!"/

1.Bu mektupların bazıları/ ona/ gösterilirdi;/ fakat/ birçoğundan/ yalnız/ bahsedilirdi.

bu mektupların (ty) / bazıları (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / mektuplar (i): sıfat tamlaması

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

2.Hakkı Celis,/ bu mektupların hiçbirinde kendine dair bir kelime bulunmadığını bilmekle beraber/ hepsini ayrı ayrı, uzun uzun okumak ihtiyacıyla/ yanardı.

hepsini ayrı ayrı, uzun uzun okumak (ty) / ihtiyacı (tn): belirtisiz isim tamlaması

hepsini (bln) / ayrı ayrı (z) / uzun uzun (z) / okumak (y): isim-fiil grubu

uzun (i) / uzun (i): tekrar grubu

ayrı (i) / ayrı (i): tekrar grubu

bu mektupların hiçbirinde kendine dair bir kelime bulunmadığını bilmekle (i) / beraber (çe): edat grubu

bu mektupların hiçbirinde kendine dair bir kelime bulunmadığını (bln) / bilmek (y): isim-fiil grubu

bu mektupların hiçbirinde (yt) / kendine dair bir kelime (ö) / bulunmadığı (y): sıfat-fiil grubu

kendine dair (s) / bir kelime (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kelime (i): sıfat tamlaması

kendine (i) / dair (çe): edat grubu

bu mektupların (ty) / hiçbirini (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / mektuplar (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

3.Zira,/ bu mektuplarda/ Seniha'yı/ hiç değilse/ hayaliyle adım adım, merhale merhale takip etmek imkânını/ bulurdu.

Seniha'yı hayaliyle adım adım, merhale merhale takip etmek (ty) / imkânı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Seniha'yı (bln) / hayaliyle (z) / adım adım (z) / merhale merhale (z) / takip etmek (y): isim-fiil grubu

takip (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

merhale (i) / merhale (i): tekrar grubu

adım (i) / adım (i): tekrar grubu

hiç değilse (bağlaç)

bu (s) / mektuplar (i): sıfat tamlaması

4.Genç kız/ Paris'te mütevazi bir pansiyona yerleştiğini ve meşhur bir musikişinastan piyano dersi aldığını/ yazıyordu:

Paris'te mütevazi bir pansiyona yerleştiği (i) / ve (be) / meşhur bir musikişinastan piyano dersi aldığı (i): bağlama grubu

meşhur bir musikişinastan (yt) / piyano dersi aldığı (y): sıfat-fiil grubu

piyano dersi (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

piyano (ty) / dersi (tn): belirtisiz isim tamlaması

meşhur (s) / bir musikişinas (i): sıfat tamlaması

bir (s) / musikişinas (i): sıfat tamlaması

Paris'te (yt) / mütevazi bir pansiyona (yt) / yerleştiği (y): sıfat-fiil grubu

mütevazi (s) / bir pansiyon (i): sıfat tamlaması

bir (s) / pansiyon (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

5.“Burada hayat su gibi akıyor;”/ diyordu.

“Burada/ hayat/ su gibi/ akıyor;” (cümle)

su (i) / gibi (çe): edat grubu

6.Saatlerin nasıl geçtiğini/ bilmiyorum.

saatlerin (ty) / nasıl geçtiği (tn): belirtili isim tamlaması

nasıl (z) / geçtiği (y): sıfat-fiil grubu

7.Sabahları/ Luxembourg bahçesinde dolaşmaya/ gidiyorum.

Luxembourg bahçesinde (yt) / dolaşma (y): isim-fiil grubu

Luxembourg (ty) / bahçesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

8.Tenha bir yere çekilip/ elimde bir kitap/ bir kanepenin üzerine/ oturuyorum/ ve/ beyaz heykellerin omuzlarına düşen yaprakları/ seyrediyorum.

bir kanepenin (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / kanepesi (i): sıfat tamlaması

elimde (i) / bir kitap (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

bir (s) / kitap (i): sıfat tamlaması

tenha bir yere (yt) / çekilip (y): zarf-fiil grubu

tenha (s) / bir yer (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yer (i): sıfat tamlaması

seyr (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

beyaz heykellerin omuzlarına düşen (s) / yapraklar (i): sıfat tamlaması

beyaz heykellerin omuzlarına (yt) / düşen (y): sıfat-fiil grubu

beyaz heykellerin (ty) / omuzları (tn): belirtili isim tamlaması

beyaz (s) / heykeller (i): sıfat tamlaması

9.Akşamları gelişigüzel herhangi bir caddede birkaç adım yürümek/ bana/ dünyanın bütün neşvelerine denk gibi/ geliyor.

dünyanın bütün neşvelerine denk (i) / gibi (çe): edat grubu

dünyanın bütün neşvelerine (i) / denk (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

dünyanın (ty) / bütün neşveleri (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / neşveler (i): sıfat tamlaması

akşamları (z) / gelişigüzel (z) / herhangi bir caddede (yt) / birkaç adım (z) / yürümek (y): isim-fiil grubu

birkaç (s) / adım (i): sıfat tamlaması

herhangi (s) / bir cadde (i): sıfat tamlaması

bir (s) / cadde (i): sıfat tamlaması

10.Buranın taşını, toprağını/ kendi memleketimden ziyade/ seviyorum.

kendi memleketimden (i) / ziyade (çe): edat grubu

kendi (s) / memleketim (i): sıfat tamlaması

buranın (ty) / taşı toprağı (tn): belirtili isim tamlaması

taşı (i) / toprağı (i): tekrar grubu

11.Ahalisi/ ne kadar nazik, ne kadar zinde, ne kadar iyi insanlar!

ne kadar nazik (s) / ne kadar zinde (s) / ne kadar iyi (s) / insanlar (i): sıfat tamlaması

ne kadar (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ne kadar (s) / zinde (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ne kadar (s) / nazik (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

Seniha/ son mektuplarında/ biraz/ parasızlıktan/ şikâyet etmeye başladı./ Hattâ/ birinde/ Sekine Hanım/ epeyce/ telaşa düştü;/ elmaslarını rehine vermeye/ karar verdi;/ fakat/ Servet Bey:/ “Bırak biraz burnu sürtülsün!”/ dedi/ ve/ mani oldu./ Bir ay sonra/ Seniha/ önce/ bir mektup,/ sonra/ bir telgrafla/ doğrudan doğruya/ Naim Efendi’ye/ başvurdu:/

Mektupta:/ “Büyükbaba, aç kalmak üzereyim. İmdadıma yetiş!”/ diyordu./ Telgrafında/ İstanbul’a dönmek için/ yol harçlığı/ istiyordu./ Naim Efendi,/ hemen/ Ragıp Efendi’yi/ çağırttı./ Aralarında/ saatlerce/ müzakereler/ oldu;/ günlerce/ öteye beriye/ başvurdu;/ para bulmanın imkânı/ yok gibiydi;/ Naim Efendi/ neredeyse/ maaş senetlerini/ yüzde otuz faizle/ sarrafa/ kırdıracaktı./ Nihayet,/ hanın kiracılarından/ iki senelik/ bedeli icara mahsuben/ bir avans/ alındı./

Seniha’nın mektuplarında Hakkı Celis’i alakadar eden şeyler/ bu para meseleleri değildi./ Paris’teki hayatını en küçük teferruatına kadar anlatan bu kız/ Faik Bey’e dair bir kelime/ yazmıyordu./ Halbuki/ herkes/ Faik Bey’in orada, onunla beraber olduğunu/ biliyordu./ Geçenlerde,/ Nuriye ve Neyyire Hanımlarda/ Paris’teki bu garip buluşmaya dair söylenilmeyen hikâye ve yapılmayan ima/ kalmamıştı./

1.Seniha/ son mektuplarında/ biraz/ parasızlıktan/ şikâyet etmeye başladı.

şikâyet etmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

şikâyet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

son (s) / mektuplar (i): sıfat tamlaması

2.Hattâ/ birinde/ Sekine Hanım/ epeyce/ telaşa düştü;/ elmaslarını rehine vermeye/ karar verdi;/ fakat/ Servet Bey:/ “Bırak biraz burnu sürtülsün!”/ dedi/ ve/ mani oldu.

telaşa (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

karar (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

elmaslarını (bln) / rehine verme (y): isim-fiil grubu

rehine (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

“Bırak/ biraz/ burnu sürtülsün!” (cümle)

burnu (i) / sürtül- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

mani (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

3.Bir ay sonra/ Seniha/ önce/ bir mektup,/ sonra/ bir telgrafla/ doğrudan doğruya/ Naim Efendi’ye/ başvurdu:

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

doğrudan (i) / doğruya (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bir (s) / telgraf (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mektup (i): sıfat tamlaması

bir ay (s) / sonra (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ay (i): sıfat tamlaması

4.Mektupta:/ “Büyükbaba, aç kalmak üzereyim. İmdadıma yetiş!”/ diyordu.

“Büyükbaba,/ aç kalmak üzereyim./ İmdadıma yetiş!” (cümle)

aç kalmak (i) / üzere (ç): edat grubu

aç (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

imdadıma (i) / yetiş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

5.Telgrafında/ İstanbul’a dönmek için/ yol harçlığı/ istiyordu.

yol (ty) / harçlığı (tn): belirtisiz isim tamlaması

İstanbul’a dönmek (i) / için (ç): edat grubu

İstanbul’a (yt) / dönmek (y): isim-fiil grubu

6.Naim Efendi,/ hemen/ Ragıp Efendi’yi/ çağırttı.

Ragıp (i) / Efendi (u): unvan grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

7.Aralarında/ saatlerce/ müzakereler/ oldu;/ günlerce/ öteye beriye/ başvurdu;/ para bulmanın imkânı/ yok gibiydi;/ Naim Efendi/ neredeyse/ maaş senetlerini/ yüzde otuz faizle/ sarrafa/ kırdıracaktı.

öteye (i) / beriye (i): tekrar grubu

yok (i) / gibi (çe): edat grubu

para bulmanın (ty) / imkânı (tn): belirtili isim tamlaması

para (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yüzde otuz (s) / faiz (i): sıfat tamlaması

yüzde (i) / otuz (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

maaş (ty) / senetleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

8.Nihayet,/ hanın kiracılarından/ iki senelik/ bedeli icara mahsuben/ bir avans/ alındı.

bir (s) / avans (i): sıfat tamlaması

bedeli (i) / icara mahsuben (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

icara (i) / mahsuben (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

iki (s) / senelik (i): sıfat tamlaması

hanın (ty) / kiracıları (tn): belirtili isim tamlaması

9.Seniha'nın mektuplarında Hakkı Celis'i alakadar eden şeyler/ bu para meseleleri değildi.

bu (s) / para meseleleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

para (ty) / meseleleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Seniha'nın mektuplarında Hakkı Celis'i alakadar eden (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın mektuplarında (yt) / Hakkı Celis'i (bln) / alakadar eden (y): sıfat-fiil grubu

alakadar (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Seniha'nın (ty) / mektupları (tn): belirtili isim tamlaması

10.Paris'teki hayatını en küçük teferruatına kadar anlatan bu kız/ Faik Bey'e dair bir kelime/ yazmıyordu.

Faik Bey'e dair (s) / bir kelime (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kelime (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'e (i) / dair (çe): edat grubu

Paris'teki hayatını en küçük teferruatına kadar anlatan (s) / bu kız (i): sıfat tamlaması

bu (s) / kız (i): sıfat tamlaması

Paris'teki hayatını (bln) / en küçük teferruatına kadar (z) / anlatan (y): sıfat tamlaması

en küçük teferruatına (i) / kadar (çe): edat grubu

en küçük (s) / teferruat (i): sıfat tamlaması

en (s) / küçük (i): sıfat tamlaması

Paris'teki (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

11.Halbuki/ herkes/ Faik Bey'in orada, onunla beraber olduğunu/ biliyordu.

Faik Bey'in (ty) / orada (olduğu) (tn) / onunla beraber olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

onunla beraber (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

onunla (i) / beraber (çe): edat grubu

orada (yt) / olduğu (y): sıfat-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

12.Geçenlerde,/ Nuriye ve Neyyire Hanımlarda/ Paris'teki bu garip buluşmaya dair söylenilmeyen hikâye ve yapılmayan ima/ kalmamıştı.

Paris'teki bu garip buluşmaya dair (s) / söylenilmeyen hikâye ve yapılmayan ima (i): sıfat tamlaması

söylenilmeyen hikâye (i) / ve (be) / yapılmayan ima (i): bağlama grubu

yapılmayan (s) / ima (i): sıfat tamlaması

söylenilmeyen (s) / hikâye (i): sıfat tamlaması

Paris'teki bu garip buluşmaya (i) / dair (çe): edat grubu

Paris'teki (s) / bu garip buluşma (i): sıfat tamlaması

bu (s) / garip buluşma (i): sıfat tamlaması

garip (s) / buluşma (i): sıfat tamlaması

Nuriye ve Neyyire (i) / Hanımlar (u): unvan grubu

Nuriye (i) / ve (be) / Neyyire (i): bağlama grubu

Servet Bey'in, kaynatasına karşı hissetmeye başladığı kin ve gayz/ son zamanlarda/ had bir devreye girdi,/ araları gerginleştikçe gerginleşti./ İki de bir çatı altında yaşadıkları halde/ aylardan beri/ birbirlerini/ görmüyorlardı./

Servet Bey,/ ikide bir/ zevcesine/ ayrı eve çıkmaktan/ bahsediyordu./

"Hayatımın sonuna kadar böyle her günümü zehir edemem;"/ diyordu./ "Biraz da/ müstakil, hür ve kendi fikrime, zevkime göre/ yaşamak,/ evimin hakiki sahibi olmak isterim./ Gücenme/ ama/ bu içgüveyligi/ canıma tak dedi;/ son zamanlarda/ baban da/ çekilmez bir hale girdi./ Anlamıyor değilim/ beni;/ istiskal ediyor./ Her tavrı, her hareketiyle/ bir an evvel başından defolup gitmemi/ istiyor."/

Sekine Hanım/ itiraz edecek oluyordu;/ Servet Bey/ sert bir hareketle/ onu/ susturuyor:/"

“Efendim,/ tevile/ ne hacet;/ işte/ vaka/ meydanda./ İki aydan beri bana yüzünü göstermeyen bir adamın evinde/ bundan fazla/ nasıl/ oturabilirim?/ Hem/ doğrusu,/ bu evde/ bir türlü/ rahat edemiyordum;/ senelerden beri bu geniş odalarda/ altı ay kış/ bir türlü/ ısınmanın,/ senelerden beri/ altı ay yaz/ bir taraftan nefes almanın imkânını/ bulamadım./ Bu/ ne çok pencere,/ bu/ ne çok kapı.../ Kânunusanide/ duvarların arasından bile/ hava/ işliyor./ Nasıl döşesek,/ ne yapsak/ nafile./ Daima/ her tarafında/ bir sığıntı gibisin./ Sana/ öteden beri/ söylerim./ Şişli’de, o mükemmel ve yeni apartmanlar dururken burada bir göçebe halinde yaşamının mânasını/ anlayamıyorum./ Koca evde/ adamakıllı bir banyo odası bile/ yok./ O hantal hamamı yakmak için/ üç gün evvel hazırlanmak,/ üç çeki odun yakmak,/ ikide birde kazanını sıvattırmak,/ ikide birde kurnalarını tamir ettirmek/ lazım geliyor./ Bu şerait dahilinde/ ayda bir kere bile yıkanmak/ müyesser olamıyor.”/

1.Servet Bey’in, kaynatasına karşı hissetmeye başladığı kin ve gayz/ son zamanlarda/ had bir devreye girdi,/ araları gerginleştikçe gerginleşti.

had bir devreye (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

had (s) / bir devre (i): sıfat tamlaması

bir (s) / devre (i): sıfat tamlaması

son (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

Servet Bey’in, kaynatasına karşı hissetmeye başladığı (s) / kin ve gayz (i): sıfat tamlaması

kin (i) / ve (be) / gayz (i): bağlama grubu

Servet Bey’in (ty) / kaynatasına karşı hissetmeye başladığı (tn): belirtili isim tamlaması

kaynatasına karşı (z) / hissetmeye başladığı (y): sıfat-fiil grubu

hissetmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kaynatasına (i) / karşı (çe): edat grubu

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

araları (i) / gerginleştikçe gerginleş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

gerginleştikçe (i) / gerginleş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

2.İkisi de bir çatı altında yaşadıkları halde/ aylardan beri/ birbirlerini/ görmüyorlardı.

aylardan (i) / beri (çe): edat grubu

ikisi de bir çatı altında yaşadıkları (i) / halde (çe): edat grubu

ikisi de (ö) / bir çatı altında yaşadıkları (y): sıfat-fiil grubu

bir çatı altında (i) / yaşa- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir çatı (ty) / altı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / çatı (i): sıfat tamlaması

3.Servet Bey,/ ikide bir/ zevcesine/ ayrı eve çıkmaktan/ bahsediyordu.

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ayrı eve (i) / çık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ayrı (s) / ev (i): sıfat tamlaması

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

4.“Hayatımın sonuna kadar böyle her günümü zehir edemem;”/ diyordu.

“Hayatımın sonuna kadar/ böyle/ her günümü/ zehir edemem;” (cümle)

zehir (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

her (s) / gün (i): sıfat tamlaması

hayatımın sonuna (i) / kadar (çe): edat grubu

hayatımın (ty) / sonu (tn): belirtili isim tamlaması

5.Biraz da/ müstakil, hür ve kendi fikrime, zevkime göre/ yaşamak,/ evimin hakiki sahibi olmak isterim.

yaşamak (i) / (iste-) (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

müstakil (i) / hür (i) / ve (be) / kendi fikrime, zevkime göre (i): bağlama grubu

kendi fikrime, zevkime (i) / göre (çe): edat grubu

kendi (s) / fikrim (i) / zevkim (i): sıfat tamlaması

evimin hakiki sahibi olmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

evimin hakiki sahibi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

evimin (ty) / hakiki sahibi (tn): belirtili isim tamlaması

hakiki (s) / sahip (i): sıfat tamlaması

6.Gücenme/ ama/ bu içgüveyliği/ canıma tak dedi;/ son zamanlarda/ baban da/ çekilmez bir hale girdi.

canıma (i) / tak (i) / de- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / içgüveylik (i): sıfat tamlaması

çekilmez bir hale (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

çekilmez (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

son (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

7.Anlamıyor değilim/ beni;/ istiskal ediyor.

istiskal (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

8.Her tavrı, her hareketiyle/ bir an evvel başından defolup gitmemi/ istiyor.

bir an evvel (z) / başından (yt) / defolup (z) / gitme (y): isim-fiil grubu

def (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir an (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

bir (s) / an (i): sıfat tamlaması

her tavrı (i) / her hareketi (i) / ile (çe): edat grubu

her (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

her (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

9.Sekine Hanım/ itiraz edecek oluyordu;/ Servet Bey/ sert bir hareketle/ onu/ susturuyor:

itiraz edecek (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

itiraz (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

sert (s) / bir hareket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

10.Efendim,/ tevile/ ne hacet;/ işte/ vaka/ meydanda.

ne (s) / hacet (i): sıfat tamlaması

11.İki aydan beri bana yüzünü göstermeyen bir adamın evinde/ bundan fazla/ nasıl/ oturabilirim?

otura (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bundan (i) / fazla (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

iki aydan beri bana yüzünü göstermeyen bir adamın (ty) / evi (tn): belirtili isim tamlaması

iki aydan beri bana yüzünü göstermeyen (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

iki aydan beri (z) / bana (yt) / yüzünü göstermeyen (y): sıfat-fiil grubu

yüzünü (i) / gösterme- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

iki aydan (i) / beri (çe): edat grubu

iki (s) / ay (i): sıfat tamlaması

12.Hem/ doğrusu,/ bu evde/ bir türlü/ rahat edemiyordum;/ senelerden beri/ bu geniş odalarda/ altı ay kış/ bir türlü/ ısınmanın,/ senelerden beri/ altı ay yaz/ bir taraftan nefes almanın imkânını/ bulamadım.

rahat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

bu (s) / ev (i): sıfat tamlaması

bir taraftan nefes almanın (ty) / imkânı (tn): belirtili isim tamlaması

bir taraftan (yt) / nefes alma (y): isim-fiil grubu

nefes (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / taraf (i): sıfat tamlaması
altı ay (s) / yaz (i): sıfat tamlaması
altı (s) / ay (i): sıfat tamlaması
senelerden (i) / beri (çe): edat grubu
ısınmanın (ty) / (imkânı) (tn): belirtili isim tamlaması
bir (s) / türlü (i): sıfat tamlaması
altı ay (s) / kış (i): sıfat tamlaması
altı (s) / ay (i): sıfat tamlaması
bu (s) / geniş odalar (i): sıfat tamlaması
geniş (s) / odalar (i): sıfat tamlaması
senelerden (i) / beri (çe): edat grubu

13.Bu/ ne çok pencere,/ bu/ ne çok kapı...

ne çok (s) / pencere (i): sıfat tamlaması
ne (s) / çok (i): sıfat tamlaması
ne çok (s) / kapı (i): sıfat tamlaması
ne (s) / çok (i): sıfat tamlaması

14.Kânunusanide/ duvarların arasından bile/ hava/ işliyor.

duvarların (ty) / arası (tn): belirtili isim tamlaması

15.Nasıl döşesek,/ ne yapsak/ nafiye.

ne (bsn) / yapsak (y): zarf-fiil grubu
nasıl (z) / döşesek (y): zarf-fiil grubu

16.Daima/ her tarafında/ bir sığıntı gibisin.

bir sığıntı (i) / gibi (çe): edat grubu
bir (s) / sığıntı (i): sıfat tamlaması
her (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

17.Sana/ öteden beri/ söylerim.

öteden (i) / beri (çe): edat grubu

18.Şişli'de, o mükemmel ve yeni apartmanlar dururken burada bir göçebe halinde yaşamının mânasını/ anlayamıyorum.

Şişli'de, o mükemmel ve yeni apartmanlar dururken burada bir göçebe halinde yaşamının (ty) / mânasını (tn): belirtili isim tamlaması

Şişli'de, o mükemmel ve yeni apartmanlar dururken (z) / burada (yt) / bir göçebe halinde (z) / yaşama (y): isim-fiil grubu

bir göçebe (i) / halinde (çe): edat grubu

bir (s) / göçebe (i): sıfat tamlaması

Şişli'de (yt) / o mükemmel ve yeni apartmanlar (ö) / dururken (y): zarf-fiil grubu

o (s) / mükemmel ve yeni apartmanlar (i): sıfat tamlaması

mükemmel ve yeni (s) / apartmanlar (i): sıfat tamlaması

mükemmel (i) / ve (be) / yeni (i): bağlama grubu

19.Koca evde/ adamakıllı bir banyo odası bile/ yok.

adamakıllı (s) / bir banyo odası (i): sıfat tamlaması

bir (s) / banyo odası (i): sıfat tamlaması

banyo (ty) / odası (tn): belirtisiz isim tamlaması

koca (s) / ev (i): sıfat tamlaması

20.O hantal hamamı yakmak için/ üç gün evvel hazırlanmak,/ üç çeki odun yakmak,/ ikide birde kazanını sıvattırmak,/ ikide birde kurnalarını tamir ettirmek/ lazım geliyor.

lazım (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ikide birde (z) / kurnalarını (bln) / tamir ettirmek (y): isim-fiil grubu

tamir (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

ikide birde (z) / kazanını (bln) / sıvattırmak (y): isim-fiil grubu

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

üç çeki odun (bsn) / yakmak (y): isim-fiil grubu

üç çeki (s) / odun (i): sıfat tamlaması

üç (s) / çeki (i): sıfat tamlaması

üç gün evvel (z) / hazırlanmak (y): isim-fiil grubu

üç gün (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

üç (s) / gün (i): sıfat tamlaması

o hantal hamamı yakmak (i) / için (çe): edat grubu

o hantal hamamı (bln) / yakmak (y): isim-fiil grubu

o (s) / hantal hamam (i): sıfat tamlaması

hantal (s) / hamam (i): sıfat tamlaması

21.Bu şerait dahilinde/ ayda bir kere bile yıkanmak/ müyesser olamıyor.

müyesser (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ayda bir kere bile (z) / yıkanmak (y): isim-fiil grubu

ayda (i) / bir kere (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

bir (s) / kere (i): sıfat tamlaması

bu şerait (i) / dahilinde (çe): edat grubu

bu (s) / şerait (i): sıfat tamlaması

Şişli'nin yeni usul, elektrikli, banyolu, apartmanları/ Servet Bey'i,/ gittikçe/ çekiyordu./ Ara sıra boş vakitlerinde bunlardan birkaçını görmeye gitmek/ onun için/ en müstesna zevklerden biri yerine/ geçti./ Doğduğu günden beri aradığı havayı/ nihayet/ İstanbul'un bu mahallesinde ve bu yeni evlerde/ bulabilmişti./ Vakıa/ bu apartmanların merdivenlerinden çıkarken:/ "Ne yazık asansör yok!" diye/ hayıflanıyordu,/ fakat,/ üzerinde zarif beyaz bir plaka Türkçe ve frenkçe numarası yazılmış, zil düğmesi parıl parıl parlayan kapılardan içeriye girip de burnu boyanmış parkenin kokusunu alır almaz/ adeta/ içi açılıyor;/ ocağı çini taklidi frenk tuğlalarıyla döşenmiş mutfaklarda/ dakikalarca/ kalıyor,/ sonra/ o odadan bu odaya/ fesi elinde/ hayran hayran/ dolaşıyordu./ Kendi kendisine:/ "Burası 'Salle a menger' burası 'fumoir', burası salon, burası kütüphane, burası budvar, burası yatak odası; ikinci bir yatak odası!"/ diyor/ ve/ nihayet alafranga apteshane ile banyo odasının tokmağına elini uzatır uzatmaz/ çıkıp/ caddeye/ bakıyordu;/ cadde,/ genişliği, gürültüsü, telgraf, telefon, tramvay telleri, otomobilleri, ortasından geçen rayları, duvarlardaki ilanları ile/ onun beyninde/ tamamıyla/ bir Avrupa şehri manzarasını /canlandırıyordu./

Hele/ yeni işlemeye başlayan elektrikli tramvay arabalarının çıkardığı sesler/ ona/ adeta/ bir bando müzika gibi/ geliyordu./

1.Şişli'nin yeni usul, elektrikli, banyolu, apartmanları/ Servet Bey'i,/ gittikçe/ çekiyordu.

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

Şişli'nin (ty) / yeni usul, elektrikli, banyolu, apartmanları (tn): belirtili isim tamlaması

yeni usul (s) / elektrikli, banyolu, apartmanlar (i): sıfat tamlaması

elektrikli (s) / banyolu (s) / apartmanlar (i): sıfat tamlaması

yeni (s) / usul (i): sıfat tamlaması

2.Ara sıra boş vakitlerinde bunlardan birkaçını görmeye gitmek/ onun için/ en müstesna zevklerden biri yerine/ geçti.

en müstesna zevklerden biri (i) / yerine (çe): edat grubu

en müstesna zevklerden (s) / biri (i): sıfat tamlaması

en müstesna (s) / zevkler (i): sıfat tamlaması

en (s) / müstesna (i): sıfat tamlaması

onun (i) / için (çe): edat grubu

ara sıra (z) / boş vakitlerinde (z) / bunlardan birkaçını görmeye (z) / gitmek (y): isim-fiil grubu

bunlardan birkaçını (bln) / görme (y): isim-fiil grubu

bunlardan (s) / birkaçı (i): sıfat tamlaması

boş (s) / vakitler (i): sıfat tamlaması

ara (i) / sıra (i): tekrar grubu

3.Doğduğu günden beri aradığı havayı/ nihayet/ İstanbul'un bu mahallesinde ve bu yeni evlerde/ bulabilmişti.

bula (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
İstanbul'un bu mahallesi (i) / ve (be) / bu yeni evler (i): bağlama grubu
bu (s) / yeni evler (i): sıfat tamlaması
yeni (s) / evler (i): sıfat tamlaması
İstanbul'un (ty) / bu mahallesi (tn): belirtili isim tamlaması
bu (s) / mahalle (i): sıfat tamlaması
doğduğu günden beri aradığı (s) / hava (i): sıfat tamlaması
doğduğu günden beri (s) / aradığı (y): sıfat-fiil grubu
doğduğu günden (i) / beri (çe): edat grubu
doğduğu (s) / günden (i): sıfat tamlaması

4.Vakıa/ bu apartmanların merdivenlerinden çıkarken:/ “Ne yazık asansör yok!” diye/ hayıflanıyordu,/ fakat,/ üzerinde zarif beyaz bir plaka Türkçe ve frenkçe numarası yazılmış, zil düğmesi parıl parıl parlayan kapılardan içeriye girip de burnu boyanmış parkenin kokusunu alır almaz/ adeta/ içi açılıyor;/ ocağı çini taklidi frenk tuğlalarıyla döşenmiş mutfaklarda/ dakikalarca/ kalıyor,/ sonra/ o odadan bu odaya/ fesi elinde/ hayran hayran/ dolaşıyordu.

“Ne yazık asansör yok!” (i) / diye (çe): edat grubu
“Ne yazık/ asansör/ yok!” (cümle)
ne (s) / yazık (i): sıfat tamlaması
bu apartmanların merdivenlerinden (yt) / çıkarken (y): zarf-fiil grubu
bu apartmanların (ty) / merdivenleri (tn): belirtili isim tamlaması
bu (s) / apartmanlar (i): sıfat tamlaması
içi (i) / açıl- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
üzerinde zarif beyaz bir plaka Türkçe ve frenkçe numarası yazılmış, zil düğmesi parıl parıl parlayan kapılardan içeriye girip de (z) / burnu (ö) / boyanmış parkenin kokusunu alır almaz (y): zarf-fiil grubu
boyanmış parkenin kokusunu (i) / alır almaz (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
alır (i) / almaz (i): tekrar grubu
boyanmış parkenin (ty) / kokusu (tn): belirtili isim tamlaması
boyanmış (s) / parke (i): sıfat tamlaması
üzerinde zarif beyaz bir plaka Türkçe ve frenkçe numarası yazılmış, zil düğmesi parıl parıl parlayan kapılardan (yt) / içeriye (yt) / girip (y): zarf-fiil grubu
üzerinde zarif beyaz bir plaka Türkçe ve frenkçe numarası yazılmış (s) / zil düğmesi parıl parıl parlayan (s) / kapılar (i): sıfat tamlaması
zil düğmesi (ö) / parıl parıl (z) / parlayan (y): sıfat tamlaması
parıl (i) / parıl (i): tekrar grubu

zil (ty) / düğmesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

üzerinde zarif beyaz bir plaka (yt) / Türkçe ve frenkçe numarası (ö) / yazılmış (y):
sıfat-fiil grubu

Türkçe ve frenkçe (s) / numara (i): sıfat tamlaması

Türkçe (i) / ve (be) / Frenkçe (i): bağlama grubu

zarif beyaz bir plaka (ty) / üzeri (tn): belirtisiz isim tamlaması

zarif (s) / beyaz (s) / bir plaka (i): sıfat tamlaması

bir (s) / plaka (i): sıfat tamlaması

ocağı çini taklidi frenk tuğlalarıyla döşenmiş (s) / mutfaklar (i): sıfat tamlaması

ocağı (ö) / çini taklidi frenk tuğlalarıyla (z) / döşenmiş (y): sıfat-fiil grubu

çini taklidi (s) / frenk tuğlaları (i): sıfat tamlaması

frenk (ty) / tuğlaları (tn): belirtisiz isim tamlaması

çini (ty) / taklidi (tn): belirtisiz isim tamlaması

hayran (i) / hayran (i): tekrar grubu

fesi (i) / elinde (i): kısaltma grubu (ikinci unsur bulunma hâli eki taşıyan
kısaltma grubu)

o odadan (i) / bu odaya (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci
unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bu (s) / oda (i): sıfat tamlaması

o (s) / oda (i): sıfat tamlaması

**5.Kendi kendisine:/ “Burası ‘Salle a menger’ burası ‘fumoir’, burası salon,
burası kütüphane, burası budvar, burası yatak odası; ikinci bir yatak
odası!”/ diyor/ ve/ nihayet alafranga apteshane ile banyo odasının tokmağına
elini uzatır uzatmaz/ çıkıp/ caddeye/ bakıyordu;/ cadde,/ genişliği, gürültüsü,
telgraf, telefon, tramvay telleri, otomobilleri, ortasından geçen rayları,
duvarlardaki ilanları ile/ onun beyninde/ tamamiyle/ bir Avrupa şehri
manzarasını /canlandırıyor.**

*“Burası/ ‘Salle a menger’/ burası/ ‘fumoir’,/ burası/ salon,/ burası/ kütüphane,/
burası/ budvar,/ burası/ yatak odası;/ ikinci bir yatak odası!” (cümle)*

yatak (ty) / odası (tn): belirtisiz isim tamlaması

ikinci (s) / bir yatak odası (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yatak odası (i): sıfat tamlaması

yatak (ty) / odası (tn): belirtisiz isim tamlaması

kendi (s) / kendisi (i): sıfat tamlaması

nihayet (z) / alafranga apteshane ile banyo odasının tokmağına (yt) / elini (bln) /
uzatır uzatmaz (y): zarf-fiil grubu

uzatır (i) / uzatmaz (i): tekrar grubu

alafranga apteshane ile banyo odasının (ty) / tokmağı (tn): belirtili isim tamlaması

alafranga apteshane (i) / ile (be) / banyo odası (i): bağlama grubu
banyo (ty) / odası (tn): belirtisiz isim tamlaması
alafranga (s) / apteshane (i): sıfat tamlaması
bir (s) / Avrupa şehri manzarası (i): sıfat tamlaması
Avrupa şehri (ty) / manzarası (tn): belirtisiz isim tamlaması
Avrupa (ty) / şehri (tn): belirtisiz isim tamlaması
onun (ty) / beyni (tn): belirtili isim tamlaması
genişliği (i) / gürültüsü (i) / telgraf, telefon, tramvay telleri (i) / otomobilleri (i) /
ortasından geçen rayları (i) / duvarlardaki ilanları (i) / ile (çe): edat grubu
duvarlardaki (s) / ilanlar (i): sıfat tamlaması
ortasından geçen (s) / raylar (i): sıfat tamlaması
ortasından (yt) / geçen (y): sıfat-fiil grubu
telgraf (ty) / telefon (ty) / tramvay (ty) / telleri (tn): belirtisiz isim tamlaması
**6.Hele/ yeni işlemeye başlayan elektrikli tramvay arabalarının çıkardığı
sesler/ ona/ adeta/ bir bando mızıka gibi/ geliyordu.**
bir bando mızıka (i) / gibi (çe): edat grubu
bir (s) / bando mızıka (i): sıfat tamlaması
bando (s) / mızıka (i): sıfat tamlaması
yeni işlemeye başlayan elektrikli tramvay arabalarının çıkardığı (s) / sesler (i):
sıfat tamlaması
yeni işlemeye başlayan elektrikli tramvay arabalarının (ty) / çıkardığı (tn): belirtili
isim tamlaması
yeni işlemeye başlayan (s) / elektrikli tramvay arabaları (i): sıfat tamlaması
elektrikli (s) / tramvay arabaları (i): sıfat tamlaması
tramvay (ty) / arabaları (tn): belirtisiz isim tamlaması
yeni (z) / işlemeye başlayan (y): sıfat-fiil grubu
işlemeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

*Bu apartman ziyaretlerinde, konağa döndüğü akşamlar/ Sekine Hanım/
kocasını/ adeta/ bir sefahat yerinden henüz çıkmış kadar neşeli/ buluyordu./
Ekseriya sukûti olan Servet Bey,/ böyle akşamlarda/ susmasını/ bilmiyordu./
Karısına/ uzun uzun,/ inceden inceye,/ en küçük teferruatına kadar/ o gün
gördüğü apartmanları/ birer birer/ tarif ediyordu./ Sekine Hanım/ kocasını o
zamana kadar hiç bu derece hoş sohbet görmediğini/ düşünürdü./ Filvaki,/ Servet
Bey,/ apartman bahsinin haricinde/ hâlâ/ ya hiç konuşmaz, ya pek fena konuşur
bir adamdır./ Fakat/ bahis bu yeni aşkına dokunur dokunmaz/ dünyanın en
mükemmel bir hatibi kesiliverirdi: /*

*“Tramvay tam kapının önünde duruyor,”/ diyordu:/ “İniyorsunuz,/ birkaç
adım/ ya/ yürüyor,/ ya/ yürümüyorsunuz,/ büyük, muhteşem bir demir kapı*

önünde/ bulunuyorsunuz.../ Fakat,/ demir kapı denilince,/ rica ederim,/ şu bizim mahzenin demir kapısını/ hatırlama!/ Bir dantela gibi oymaları/ var;/ üst kısmının arkasına/ buzlu camlar/ konulmuş;/ iki tarafında/ her gün silinen, parlatılan bir sarı topuz.../ Bir kanadı/ daima/ açık/ duruyor./ Giriyorsunuz;/ hemen/ 'concierge'/ başını/ odasından/ dışarıya/ çıkarıyor./ Elinde anahtarlar/ önünüze düşüyor;/ yavaş yavaş/ merdivenlerden/ çıkmaya başlıyorsunuz./ Bu merdivenler/ tertemiz,/ bembeyaz;/ tirabzanların tahta kısmı/ mavun boyalı/ ve/ demir kısmı/ hafif yaldızlıdır./ Her dirseğe/ bir yol halısı/ serilmiştir./ Her katta/ karşılıklı iki daire/ vardır;/ benim gezdiğim/ üçüncü kattaydı."/

1.Bu apartman ziyaretlerinde, konağa döndüğü akşamlar/ Sekine Hanım/ kocasını/ adeta/ bir sefahat yerinden henüz çıkmış kadar neşeli/ buluyordu.

bir sefahat yerinden henüz çıkmış kadar (s) / neşeli (i): sıfat tamlaması

bir sefahat yerinden henüz çıkmış (i) / kadar (çe): edat grubu

bir sefahat yerinden (yt) / henüz (z) / çıkmış (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / sefahat yeri (i): sıfat tamlaması

sefahat (ty) / yeri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

bu apartman ziyaretlerinde, konağa döndüğü (s) / akşamlar (i): sıfat tamlaması

bu apartman ziyaretlerinde (yt) / konağa (yt) / döndüğü (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / apartman ziyaretleri (i): sıfat tamlaması

apartman (ty) / ziyaretleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

2.Ekseriya sukûti olan Servet Bey,/ böyle akşamlarda/ susmasını/ bilmiyordu.

böyle (s) / akşamlar (i): sıfat tamlaması

ekseriya sukûti olan (s) / Servet Bey (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

ekseriya (z) / sukûti olan (y): sıfat-fiil grubu

sukûti (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

3.Karısına/ uzun uzun,/ inceden inceye,/ en küçük teferruatına kadar/ o gün gördüğü apartmanları/ birer birer/ tarif ediyordu.

tarif (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

birer (i) / birer (i): tekrar grubu

o gün gördüğü (s) / apartmanlar (i): sıfat tamlaması

o gün (z) / gördüğü (y): sıfat-fiil grubu

o (s) / gün (i): sıfat tamlaması

en küçük teferruatına (i) / kadar (çe): edat grubu

en küçük (s) / teferruat (i): sıfat tamlaması

en (s) / küçük (i): sıfat tamlaması

ineden (i) / inceye (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

uzun (i) / uzun (i): tekrar grubu

4.Sekine Hanım/ kocasını o zamana kadar hiç bu derece hoş sohbet görmediğini/ düşünürdü.

kocasını (bln) / o zamana kadar (z) / hiç (z) / bu derece hoş sohbet (z) / görmediği (y): sıfat-fiil grubu

bu derece (s) / hoş sohbet (i): sıfat tamlaması

hoş (s) / sohbet (i): sıfat tamlaması

bu (i) / derece (çe): edat grubu

o zamana (i) / kadar (çe): edat grubu

o (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

5.Filvaki,/ Servet Bey,/ apartman bahsinin haricinde/ hâlâ/ ya hiç konuşmaz, ya pek fena konuşur bir adamdır.

ya hiç konuşmaz, ya pek fena konuşur (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

ya (be) / hiç konuşmaz (i) / ya (be) / pek fena konuşur (i): bağlama grubu

pek fena (z) / konuşur (y): sıfat-fiil grubu

pek (s) / fena (i): sıfat tamlaması

hiç (z) / konuşmaz (y): sıfat-fiil grubu

apartman bahsinin (ty) / harici (tn): belirtili isim tamlaması

apartman (ty) / bahsi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

6.Fakat/ bahis bu yeni aşkına dokunur dokunmaz/ dünyanın en mükemmel bir hatibi kesiliverirdi:

dünyanın en mükemmel bir hatibi kesili (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

dünyanın en mükemmel bir hatibi (i) / kesil- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

dünyanın (ty) / en mükemmel bir hatibi (tn): belirtili isim tamlaması

en mükemmel (s) / bir hatip (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hatip (i): sıfat tamlaması

en (s) / mükemmel (i): sıfat tamlaması

bahis (ö) / bu yeni aşkına (yt) / dokunur dokunmaz (y): zarf-fiil grubu

dokunur (i) / dokunmaz (i): tekrar grubu

bu (s) / yeni aşk (i): sıfat tamlaması

yeni (s) / aşk (i): sıfat tamlaması

7.“Tramvay tam kapının önünde duruyor,”/ diyordu:

“Tramvay/ tam/ kapının önünde/ duruyor,” (cümle)

kapının (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

8.İniyorsunuz,/ birkaç adım/ ya/ yürüyor,/ ya/ yürümüyorsunuz,/ büyük, muhteşem bir demir kapı önünde/ bulunuyorsunuz...

birkaç (s) / adım (i): sıfat tamlaması

büyük, muhteşem bir demir kapı (ty) / önü (tn): belirtisiz isim tamlaması

büyük (s) / muhteşem (s) / bir demir kapı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / demir kapı (i): sıfat tamlaması

demir (s) / kapı (i): sıfat tamlaması

9.Fakat,/ demir kapı denilince,/ rica ederim,/ şu bizim mahzenin demir kapısını/ hatırlama!

şu (s) / bizim mahzenin demir kapısı (i): sıfat tamlaması

bizim mahzenin (ty) / demir kapısı (tn): belirtili isim tamlaması

demir (s) / kapı (i): sıfat tamlaması

bizim (s) / mahzen (i): sıfat tamlaması

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

demir kapı (bsn) / denilince (y): zarf-fiil grubu

demir (s) / kapı (i): sıfat tamlaması

10.Bir dantela gibi oymaları/ var;/ üst kısmının arkasına/ buzlu camlar/ konulmuş;/ iki tarafında/ her gün silinen, parlatılan bir sarı topuz...

bir dantela gibi (s) / oymalar (i): sıfat tamlaması

bir dantela (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / dantela (i): sıfat tamlaması

buzlu (s) / camlar (i): sıfat tamlaması

üst kısmının (ty) / arkası (tn): belirtili isim tamlaması

üst (s) / kısım (i): sıfat tamlaması

her gün silinen (s) / parlatılan (s) / bir sarı topuz (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sarı topuz (i): sıfat tamlaması

sarı (s) / topuz (i): sıfat tamlaması

her gün (z) / silinen (y): sıfat-fiil grubu

her (s) / gün (i): sıfat tamlaması

iki (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

11.Bir kanadı/ daima/ açık/ duruyor.

bir (s) / kanat (i): sıfat tamlaması

12.Giriyorsunuz;/ hemen/ ‘concierge’/ başını/ odasından/ dışarıya/ çıkarıyor.

13.Elinde anahtarlar/ önünüze düşüyor;/ yavaş yavaş/ merdivenlerden/ çıkmaya başlıyorsunuz.

önünüze (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

elinde (i) / anahtarlar (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

çıkmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

14.Bu merdivenler/ tertemiz,/ bembeyaz;/ tirabzanların tahta kısmı/ mavun boyalı/ ve/ demir kısmı/ hafif yaldızlıdır.

bu (s) / merdivenler (i): sıfat tamlaması

mavun (s) / boyalı (i): sıfat tamlaması

tirabzanların (ty) / tahta kısmı (tn): belirtili isim tamlaması

tahta (s) / kısım (i): sıfat tamlaması

hafif (s) / yaldızlı (i): sıfat tamlaması

demir (s) / kısım (i): sıfat tamlaması

15.Her dirseğe/ bir yol halısı/ serilmiştir.

bir (s) / yol halısı (i): sıfat tamlaması

yol (ty) / halısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

her (s) / dirsek (i): sıfat tamlaması

16.Her katta/ karşılıklı iki daire/ vardır;/ benim gezdiğim/ üçüncü kattaydı.

karşılıklı (s) / iki daire (i): sıfat tamlaması

iki (s) / daire (i): sıfat tamlaması

her (s) / kat (i): sıfat tamlaması

üçüncü (s) / kat (i): sıfat tamlaması

benim (ty) / gezdiğim (tn): belirtili isim tamlaması

Servet Bey,/ işte/ bu eda ile,/ geviş getirir veya ağzının içinde bir macun çığner gibi/ kelimeleri eze eze/ tada tada/ saatlerce/ anlatır dururdu./ Sonra/ bu tatlı apartman bahsi kapanır kapanmaz/ üzerine/ bir derin hüznün/ çöker,/ garip garip/ etrafına/ bakınır:/

“Burada/ nasıl/ yaşanır?/ Şu duvarlara/ bak,/ şu tavana/ bak!/ Bu/ ne oda!/ Bu/ ne sofa!/ Allah’ım,/ sen/ kurtar,/ bir an evvel/ sen/ kurtar!”/

1.Servet Bey,/ işte/ bu eda ile,/ geviş getirir veya ağzının içinde bir macun çığner gibi/ kelimeleri eze eze/ tada tada/ saatlerce/ anlatır dururdu.

anlatır (f) / dur- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

tada (i) / tada (i): tekrar grubu

kelimeleri (bln) / eze eze (y): zarf-fiil grubu

eze (i) / eze (i): tekrar grubu

geviş getirir veya ağzının içinde bir macun çiğner (i) / gibi (çe): edat grubu

geviş getirir (i) / veya (be) / ağzının içinde bir macun çiğner (i): bağlama grubu

ağzının içinde (yt) / bir macun (bsn) / çiğner (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / macun (i): sıfat tamlaması

ağzının (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

geviş (i) / getir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu eda (i) / ile (çe): edat grubu

bu (s) / eda (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Sonra/ bu tatlı apartman bahsi kapanır kapanmaz/ üzerine/ bir derin hüüzün/ çöker,/ garip garip/ etrafına/ bakınır:

bir (s) / derin hüüzün (i): sıfat tamlaması

derin (s) / hüüzün (i): sıfat tamlaması

bu tatlı apartman bahsi (ö) / kapanır kapanmaz (y): zarf-fiil grubu

kapanır (i) / kapanmaz (i): tekrar grubu

bu (s) / tatlı apartman bahsi (i): sıfat tamlaması

tatlı (s) / apartman bahsi (i): sıfat tamlaması

apartman (ty) / bahsi (tn): belirtisiz isim tamlaması

garip (i) / garip (i): tekrar grubu

3.Burada/ nasıl/ yaşanır?/ Şu duvarlara/ bak,/ şu tavana/ bak!/ Bu/ ne oda!/ Bu/ ne sofa!/ Allah'ım,/ sen/ kurtar,/ bir an evvel/ sen/ kurtar!

şu (s) / duvarlar (i): sıfat tamlaması

şu (s) / tavan (i): sıfat tamlaması

ne (s) / oda (i): sıfat tamlaması

ne (s) / sofa (i): sıfat tamlaması

bir an (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

bir (s) / an (i): sıfat tamlaması

Nihayet,/ günün birinde,/ Servet Bey,/ kendi tabiri vechile “canına tak” diyen içgüveylüğinden/ kurtuldu/ ve/ gönlünün son emeli olan Şişli apartmanlarından birine/ taşındı./ Bu,/ cadde üzerinde, bir sokak köşesinde gayet muhteşem, yeni yapılmış bir apartmandı;/ içi/ henüz/ boya, alçı ve demir/ kokuyordu./ Bu yeni bina kokusu içinde/ Servet Bey/ on sene daha/ gençleşti;/ sabahtan akşama kadar/ adeta/ sarhoş gibiydi./ Döşemecilerle beraber/ eşyayı/ kendi/ yerleştirdi;/ perdeleri/ kendi eliyle/ taktı,/ halıların/ serdi;/ karısı ikide bir ona:

“Bey, yorulacaksın! Bu kadar adam var, bırak yapsınlar!” dedikçe:/

“Canım, bu benim zevkim, bu benim zevkim!” diye/ cevap veriyor/ ve/ ağzının içinde birçok alafranga havalar mırıldanarak,/ kolları sıvanmış,/ başı açık,/ elinde bir çekiç,/ kulağının arkasında bir kurşun kalemi/ oradan buraya,/ buradan oraya/ koşup duruyordu./ Yemek odasını/ Fransız tarzında/ döşedi;/ fümüvarla kütüphaneye/ İngiliz üslubunda kanepeler, masalar/ aldı;/ salon/ biraz/ melez oldu;/ zira,/ bütün,/ konaktan getirilmiş eşyadan/ teşekkür etti./ Yalnız/ Cemil’le, Seniha için/ iki yatak odası/ ismarlandı./ Zira,/ Seniha/ bugüne yarına/ bekleniyordu./ Konağın öyle birdenbire terk edilmesinin sebebi de/ biraz/ bu olmuştu./ Naim Efendi,/ Seniha’nın geleceğini iştir iştirmez/ Sekine Hanım’a/ demişti ki:/

“Beni/ mazur tut!/ Beni/ mazur tut,/ kızım;/ badema/ katiyen/ yüzünü/ göremem,/ katiyen!/ Sağ olsun,/ var olsun,/ fakat/ benden uzak olmak şartıyla...”/

1.Nihayet,/ günün birinde,/ Servet Bey,/ kendi tabiri vechile “canına tak” diyen içgüveylüğinden/ kurtuldu/ ve/ gönlünün son emeli olan Şişli apartmanlarından birine/ taşındı.

kendi tabiri vechile “canına tak” diyen (s) / içgüveylüğü (i): sıfat tamlaması

kendi tabiri vechile (s) / “canına tak” diyen (i): sıfat tamlaması

canına (i) / tak (i) / de- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kendi tabiri (i) / vechile (çe): edat grubu

kendi (s) / tabiri (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

günün (ty) / biri (tn): belirtili isim tamlaması

gönlünün son emeli olan (s) / Şişli apartmanlarından biri (i): sıfat tamlaması

Şişli apartmanlarından (s) / biri (i): sıfat tamlaması

Şişli (ty) / apartmanları (tn): belirtisiz isim tamlaması

gönlünün son emeli (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

gönlünün (ty) / son emeli (tn): belirtili isim tamlaması

son (s) / emel (i): sıfat tamlaması

2.Bu,/ cadde üzerinde, bir sokak köşesinde gayet muhteşem, yeni yapılmış bir apartmandı;/ içi/ henüz/ boya, alçı ve demir/ kokuyordu.

cadde üzerinde (s) / bir sokak köşesinde (s) / gayet muhteşem (s) / yeni yapılmış bir apartman (i): sıfat tamlaması

yeni yapılmış (s) / bir apartman (i): sıfat tamlaması

bir (s) / apartman (i): sıfat tamlaması

yeni (z) / yapılmış (y): sıfat-fiil grubu

gayet (s) / muhteşem (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sokak köşesi (i): sıfat tamlaması

sokak (ty) / köşesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

cadde (ty) / üzeri (tn): belirtisiz isim tamlaması

boya (i) / alçı (i) / ve (be) / demir (i): bağlama grubu

3.Bu yeni bina kokusu içinde/ Servet Bey/ on sene/ daha/ gençleşti;/ sabahtan akşama kadar/ adeta/ sarhoş gibiydi.

on (s) / sene (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

bu yeni bina kokusu (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / yeni bina kokusu (i): sıfat tamlaması

yeni bina (ty) / kokusu (tn): belirtisiz isim tamlaması

yeni (s) / bina (i): sıfat tamlaması

sarhoş (i) / gibi (çe): edat grubu

sabahtan akşama (i) / kadar (çe): edat grubu

sabahtan (i) / akşama (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

4.Döşemecilerle beraber/ eşyayı/ kendi/ yerleştirdi;/ perdeleri/ kendi eliyle/ taktı,/ halıları/ serdi;/ karısı ikide bir ona: “Bey, yorulacaksın! Bu kadar adam var, bırak yapsınlar!” dedikçe:/ “Canım, bu benim zevkim, bu benim zevkim!” diye/ cevap veriyor/ ve/ ağzının içinde birçok alafrağa havalar mırıldanarak,/ kolları sıvanmış,/ başı açık,/ elinde bir çekiç,/ kulağının arkasında bir kurşun kalemi/ oradan buraya,/ buradan oraya/ koşup duruyordu.

döşemecilerle (i) / beraber (çe): edat grubu

kendi (s) / eli (i): sıfat tamlaması

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

“Canım, bu benim zevkim, bu benim zevkim!” (i) / diye (çe): edat grubu

“*Canım,/ bu/ benim zevkim,/ bu/ benim zevkim!*” (cümle)

benim (s) / zevkim (i): sıfat tamlaması

benim (s) / zevkim (i): sıfat tamlaması

karısı (ö) / ikide bir (z) / ona: (yt) / “Bey, yorulacaksın! Bu kadar adam var, bırak yapsınlar!” (bsn) / dedikçe: (y): zarf-fiil grubu

“*Bey,/ yorulacaksın!/ Bu kadar adam/ var,/ bırak/ yapsınlar!*” (cümle)

bu kadar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

koşup (f) / dur- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

buradan (i) / oraya (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

oradan (i) / buraya (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

kulağının arkasında (i) / bir kurşun kalemi (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

bir (s) / kurşun kalemi (i): sıfat tamlaması

kurşun (ty) / kalemi (tn): belirtisiz isim tamlaması

kulağının (ty) / arkası (tn): belirtili isim tamlaması

elinde (i) / bir çekiç (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

bir (s) / çekiç (i): sıfat tamlaması

başı (i) / açık (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

kolları (i) / sıvanmış (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

ağzının içinde (yt) / birçok alafanga havalar (bsn) / mırıldanarak (y): zarf-fiil grubu

birçok (s) / alafanga havalar (i): sıfat tamlaması

alafanga (s) / havalar (i): sıfat tamlaması

ağzının (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

5.Yemek odasını/ Fransız tarzında/ döşedi;/ fümüvarla kütüphaneye/ İngiliz üslubunda kanepeler, masalar/ aldı;/ salon/ biraz/ melez oldu;/ zira,/ bütün,/ konaktan getirilmiş eşyadan/ teşekkül etti.

Fransız (i) / tarzında (çe): edat grubu

yemek (ty) / odası (tn): belirtisiz isim tamlaması

İngiliz üslubunda (s) / kanepeler (i) / masalar (i): sıfat tamlaması

İngiliz (i) / üslubunda (çe): edat grubu

fümüvar (i) / ile (be) / kütüphane (i): bağlama grubu

melez (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

teşekkül (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

konaktan getirilmiş (s) / eşya (i): sıfat tamlaması

konaktan (yt) / getirilmiş (y): sıfat-fiil grubu

6.Yalnız/ Cemil’le, Seniha için/ iki yatak odası/ ısmarlandı.

iki (s) / yatak odası (i): sıfat tamlaması

yatak (ty) / odası (tn): belirtisiz isim tamlaması

Cemil’le, Seniha (i) / için (çe): edat grubu

Cemil (i) / ile (be) / Seniha (i): bağlama grubu

7.Zira,/ Seniha/ bugüne yarına/ bekleniyordu.

bugüne (i) / yarına (i): tekrar grubu

8.Konağın öyle birdenbire terk edilışinin sebebi de/ biraz/ bu olmuştu.

bu (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

konağın öyle birdenbire terk edilişinin (ty) / sebebi (tn): belirtili isim tamlaması

konağın (ty) / öyle birdenbire terk edilişi (tn): belirtili isim tamlaması

öyle (z) / birdenbire (z) / terk ediliş (y): sıfat-fiil grubu

terk (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

9.Naim Efendi,/ Seniha'nın geleceğini işitir işitmez/ Sekine Hanım'a/ demişti ki:

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

Seniha'nın geleceğini (bln) / işitir işitmez (y): zarf-fiil grubu

işitir (i) / işitmez (i): tekrar grubu

Seniha'nın (ty) / geleceği (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

10.Beni/ mazur tut!/ Beni/ mazur tut,/ kızım;/ badema/ katiyen/ yüzünü/ göremem,/ katiyen!/ Sağ olsun,/ var olsun,/ fakat/ benden uzak olmak şartıyla...

mazur (i) / tut- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

mazur (i) / tut- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yüzünü (i) / gör- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

sağ (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

var (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

benden uzak olmak (i) / şartıyla (ç): edat grubu

benden (yt) / uzak olmak (y): isim-fiil grubu

uzak (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

İşte/ bu söz üzerinedir ki,/ Servet Bey,/ apartmana çıkmak emelini/ ciddi bir tasavvur halinde/ ortaya atmıştı;/ güya/ bu tasavvur/ aynı zamanda/ Naim Efendi hesabına/ bir hal çaresiydi:/ Servet Bey:/

“Ne yapalım,/ mademki/ ne/ beni/ görmek istiyor,/ ne/ kızımı;/ mademki/ bizim huzurumuz/ onu/ bu evin içinde/ mütemediyen/ rahatsız edecek./ O halde/ bir başka eve çıkmaktan başka çaremiz/ kalıyor mu?”/

Naim Efendi,/ Sekine Hanım'ın ağızından kendisine anlatılan bu çareyi/ öfkesiz ve elemsiz/ kabul etti:/

“Nasıl bilirsiniz öyle yapınız!”/ dedi./

Fakat,/ ne vakit ki/ kızı Sekine Hanım:

“Ya siz, baba! Ya siz, burada yapayalnız ne yapacaksınız?” dediği zaman/ gözleri doldu/ ve/ başı/ mutattan ziyade/ titremeye başladı./

İhtiyar adam:/

“Ben mi?”/ dedi./ “Kızım,/ siz/ beni/ düşünmeyiniz,/ şurada/ kaç günlük ömrüm/ kaldı?”/

Sekine Hanım/ hüngür hüngür/ ağlıyordu:/

“Vakıa/ Cenan Kalfa/ size/ benden iyi/ bakar./ Ragıp Efendi de/ gelip/ karısı ile/ burada/ oturacak./ Hasan,/ Dilaver/ daima/ yanınızda/ bulunacaklar./ Ben de/ her gün/ size/ uğrarım./ Fakat/ yine/ içim razı olmuyor./ Babacığım,/ gözüm arkamda/ gidiyorum./ Yüreğim parçalıyor.”/

Naim Efendi,/ kızının teessürü karşısında/ gözyaşlarını tuttu/ ve/ kendisi o kadar teselliye muhtaçken/ ona/ dedi ki:/

“Belki/ ben/ hemşiremin yanına/ giderim/ veyahut/ oradan birini/ yanıma alırım./ Yalnız kalacağım diye/ hiç/ merak etme!”/

1.İşte/ bu söz üzerinedir ki,/ Servet Bey,/ apartmana çıkmak emelini/ ciddi bir tasavvur halinde/ ortaya atmıştı;/ güya/ bu tasavvur/ aynı zamanda/ Naim Efendi hesabına/ bir hal çaresiydi./ Servet Bey:

bu söz (i) / üzerine (çe): edat grubu

bu (s) / söz (i): sıfat tamlaması

ortaya (i) / at- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ciddi bir tasavvur (i) / halinde (çe): edat grubu

ciddi (s) / bir tasavvur (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tasavvur (i): sıfat tamlaması

apartmana çıkmak (ty) / emeli (tn): belirtisiz isim tamlaması

apartmana (i) / çık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

bir (s) / hal çaresi (i): sıfat tamlaması

hal (ty) / çaresi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Naim Efendi (i) / hesabına (çe): edat grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

aynı (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

bu (s) / tasavvur (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Ne yapalım,/ mademki/ ne/ beni/ görmek istiyor,/ ne/ kızımı;/ mademki/ bizim huzurumuz/ onu/ bu evin içinde/ mütemadiyen/ rahatsız edecek.

ne (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

görmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

rahatsız (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu evin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / ev (i): sıfat tamlaması

bizim (ty) / huzurumuz (tn): belirtili isim tamlaması

3.O halde/ bir başka eve çıkmaktan başka çaremiz/ kalıyor mu?

bir başka eve çıkmaktan başka (s) / çare (i): sıfat tamlaması

bir başka eve çıkmaktan (i) / başka (çe): edat grubu

bir başka eve (i) / çık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / başka ev (i): sıfat tamlaması

başka (s) / ev (i): sıfat tamlaması

o (i) / halde (çe): edat grubu

4.Naim Efendi,/ Sekine Hanım'ın ağzından kendisine anlatılan bu çareyi/ öfkesiz ve elemsiz/ kabul etti:/ "Nasıl bilirsiniz öyle yapınız!"/ dedi.

kabul (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

öfkesiz (i) / ve (be) / elemsiz (i): bağlama grubu

Sekine Hanım'ın ağzından kendisine anlatılan (s) / bu çare (i): sıfat tamlaması

bu (s) / çare (i): sıfat tamlaması

Sekine Hanım'ın ağzından (z) / kendisine (yt) / anlatılan (y): sıfat-fiil grubu

Sekine Hanım'ın (ty) / ağzı (tn): belirtili isim tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

"Nasıl bilirsiniz/ öyle/ yapınız!" (cümle)

nasıl (z) / bilirsiniz (y): zarf-fiil grubu

5.Fakat,/ ne vakit ki/ kızı Sekine Hanım: "Ya siz, baba! Ya siz, burada yapayalnız ne yapacaksınız?" dediği zaman/ gözleri doldu/ ve/ başı/ mutattan ziyade/ titremeye başladı.

gözleri (i) / dol- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kızı Sekine Hanım: "Ya siz, baba! Ya siz, burada yapayalnız ne yapacaksınız?" dediği (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

kızı Sekine Hanım: (ö) / "Ya siz, baba! Ya siz, burada yapayalnız ne yapacaksınız?" (bsn) / dediği (y): sıfat-fiil grubu

"Ya/ siz,/ baba!/ Ya/ siz,/ burada/ yapayalnız/ ne yapacaksınız?" (cümle)

ne (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kızı (s) / Sekine Hanım (i): sıfat tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

ne (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

titremeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

mutattan (i) / ziyade (çe): edat grubu

6.İhtiyar adam:/ "Ben mi?"/ dedi./ "Kızım,/ siz/ beni/ düşünmeyiniz,/ şurada/ kaç günlük ömrüm/ kaldı?"

ihtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

kaç günlük (s) / ömür (i): sıfat tamlaması

kaç (s) / günlük (i): sıfat tamlaması

7.Sekine Hanım/ hüngür hüngür/ ağlıyordu:

hüngür (i) / hüngür (i): tekrar grubu

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

8.Vakıa/ Cenan Kalfa/ size/ benden iyi/ bakar.

benden (i) / iyi (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

Cenan (i) / Kalfa (u): unvan grubu

9.Ragıp Efendi de/ gelip/ karısı ile/ burada/ oturacak.

karısı (i) / ile (çe): edat grubu

Ragıp (i) / Efendi (u): unvan grubu

10.Hasan,/ Dilaver/ daima/ yanınızda/ bulunacaklar./ Ben de/ her gün/ size/ uğrarım.

her (s) / gün (i): sıfat tamlaması

11.Fakat/ yine/ içim razı olmuyor./ Babacığım,/ gözüm arkamda/ gidiyorum./ Yüreğim parçalanıyor.

içim (i) / razı olma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

razı (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

gözüm (i) / arkamda (i): kısaltma grubu (ikinci unsur bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

yüreği (i) / parçalan- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

12.Naim Efendi,/ kızının teessürü karşısında/ gözyaşlarını tuttu/ ve/ kendisi o kadar teselliye muhtaçken/ ona/ dedi ki:

gözyaşlarını (i) / tut- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kızının teessürü (ty) / karşısında (çe): edat grubu

kızının (ty) / teessürü (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

kendisi (ö) / o kadar (z) / teselliye (yt) / muhtaçken (y): zarf-fiil grubu

o (i) / kadar (çe): edat grubu

13.Belki/ ben/ hemşiremin yanına/ giderim/ veyahut/ oradan birini/ yanıma alırım.

hemşiremin (ty) / yanına (tn): belirtili isim tamlaması

yanıma (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

oradan (s) biri (i): sıfat tamlaması

14.Yalnız kalacağım diye/ hiç/ merak etme!

merak (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yalnız kalacağım (i) / diye (çe): edat grubu

yalnız (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Daima büyük felaket günlerinde metanetini hiç kaybetmeyen Naim Efendi,/ bu sefer de/ sonuna kadar/ vakarlı ve sabırlı kaldı./ Hattâ/ işin en garibi/ Şişli'de tutulan evin altı aylık kirasını bile kendisi vermektен/ çekinmedi/ ve/ göç masrafının mühim bir kısmını/ cebinden/ ödedi./ Lakin,/ akşam olup da ilk defa koca evin içinde yapayalnız kaldığını hissederek etmez,/ gözlerinden/ yaşlar/ sessizce/ akmaya başladı;/ pek acayip bir teessür içindeydi./ Adeta/ kendi ölümüne ağlayan, kendi yasını tutan bir adam gibiydi./ Naim Efendi,/ bazı müşkül demlerde benliğimizde hasıl olan çiftliğin en marazi bir şekline/ duçar olmuştu./ Kendi kendine,/ mütemadiyen:./

“Hey gidi Naim! Hey gidi Naim!”/ diyordu./ “Bahtın/ ne kadar karaymış/ zavallı Naim!/ Daha/ ne/ bekliyorsun?/ Daha/ ne/ duruyorsun?/ Yetmedi mi?/ Yetmedi mi?”/

İlk akşamdan beri yanından ayrılmayan Hakkı Celis/ onu/ ekseriya/ böyle kendi kendine konuşurken/ buluyordu./ Bir defasında/ adeta/ korktu;/ büyük dayısını/ aklını oynatmış/ sandı;/ kapının eşliğinden/ geriye geriye/ çekildi./ Oda/ yarı karanlıktı/ ve/ Naim Efendi'nin/ büzüldüğü köşeden/ yalnız/ sesi/ duyuluyordu./ Hakkı Celis,/ sesi titreyerek/ sordu:./

“Dayı,/ kiminle/ konuşuyorsunuz,/ kiminle?”/ İhtiyar adam/ hafifçe/ güldü:./

“Kendimle, yavrum, kendimle! Benim derdimi benden başka kim anlar?”/ dedi:./

1.Daima büyük felaket günlerinde metanetini hiç kaybetmeyen Naim Efendi,/ bu sefer de/ sonuna kadar/ vakarlı ve sabırlı kaldı.

vakarlı ve sabırlı (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

vakarlı (i) / ve (be) / sabırlı (i): bağlama grubu

bu (s) / sefer (i): sıfat tamlaması

daima büyük felaket günlerinde metanetini hiç kaybetmeyen (s) / Naim Efendi (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

daima (z) / büyük felaket günlerinde (z) / metanetini (bln) / hiç (z) / kaybetmeyen (y): sıfat-fiil grubu

kayb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

büyük (s) / felaket günleri (i): sıfat tamlaması

felaket (ty) / günleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

2.Hattâ/ işin en garibi/ Şişli'de tutulan evin altı aylık kirasını bile kendisi vermektен/ çekinmedi/ ve/ göç masrafının mühim bir kısmını/ cebinden/ ödedi.

işin (ty) / en garibi (tn): belirtili isim tamlaması

en (s) / garip (i): sıfat tamlaması

Şişli'de tutulan evin altı aylık kirasını bile (bln) / kendisi (ö) / vermek (y): isim-fiil grubu

Şişli'de tutulan evin (ty) / altı aylık kirası (tn): belirtili isim tamlaması

altı aylık (s) / kira (i): sıfat tamlaması

altı (s) / ay (i): sıfat tamlaması

Şişli'de tutulan (s) / ev (i): sıfat tamlaması

Şişli'de (yt) / tutulan (y): sıfat-fiil grubu

göç masrafının (ty) / mühim bir kısmı (tn): belirtili isim tamlaması

mühim (s) / bir kısım (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kısım (i): sıfat tamlaması

göç (ty) / masrafı (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Lakin,/ akşam olup da ilk defa koca evin içinde yapayalnız kaldığımı hisseder etmez,/ gözlerinden/ yaşlar/ sessizce/ akmaya başladı;/ pek acayip bir teessür içindeydi.

akmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

akşam olup da (z) / ilk defa (z) / koca evin içinde (yt) / yapayalnız kaldığımı (bln) / hisseder etmez (y): zarf-fiil grubu

hiss (i) / eder etmez (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

eder (i) / etmez (i): tekrar grubu

yapayalnız (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

koca evin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

koca (s) / ev (i): sıfat tamlaması

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

akşam (ö) / olup (y): zarf-fiil grubu

pek acayip bir teessür (i) / içinde (çe): edat grubu

pek acayip (s) / bir teessür (i): sıfat tamlaması

bir (s) / teessür (i): sıfat tamlaması

pek (s) / acayip (i): sıfat tamlaması

4.Adeta/ kendi ölümüne ağlayan, kendi yasını tutan bir adam gibiydi.

kendi ölümüne ağlayan, kendi yasını tutan bir adam (i) / gibi (çe): edat grubu

kendi ölümüne ağlayan (s) / kendi yasını tutan (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

kendi yasını (i) / tut- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kendi (s) / yası (i): sıfat tamlaması

kendi ölümüne (yt) / ağlayan (y): sıfat-fiil grubu

kendi (s) / ölümü (i): sıfat tamlaması

5.Naim Efendi,/ bazı müşkül demlerde benliğimizde hasıl olan çiftliğin en marazi bir şekline/ duçar olmuştu.

duçar (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bazı müşkül demlerde benliğimizde hasıl olan çiftliğin (ty) / en marazi bir şekli (tn): belirtili isim tamlaması

en marazi (s) / bir şekil (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şekil (i): sıfat tamlaması

en (s) / marazi (i): sıfat tamlaması

bazı müşkül demlerde benliğimizde hasıl olan (s) / çiftlik (i): sıfat tamlaması

bazı müşkül demlerde (z) / benliğimizde (yt) / hasıl olan (y): sıfat-fiil grubu

hasıl (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bazı (s) / müşkül demler (i): sıfat tamlaması

müşkül (s) / demler (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

6.Kendi kendine,/ mütemadiyen:/ “Hey gidi Naim! Hey gidi Naim!”/ diyordu.

“Hey gidi Naim!/ Hey gidi Naim!” (cümle)

hey gidi (ü) / Naim (i): ünlem grubu

hey (ü) / gidi (i): ünlem grubu

hey gidi (ü) / Naim (i): ünlem grubu

hey (ü) / gidi (i): ünlem grubu

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

7.Bahtın/ ne kadar karaymış/ zavallı Naim!/ Daha/ ne/ bekliyorsun?/ Daha/ ne/ duruyorsun?/ Yetmedi mi?/ Yetmedi mi?

ne kadar (s) / kara (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

zavallı (s) / Naim (i): sıfat tamlaması

8.İlk akşamdan beri yanından ayrılmayan Hakkı Celis/ onu/ ekseriya/ böyle kendi kendine konuşurken/ buluyordu.

böyle (z) / kendi kendine (z) / konuşurken (y): zarf-fiil grubu

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

ilk akşamdan beri yanından ayrılmayan (s) / Hakkı Celis (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

ilk akşamdan beri (z) / yanından (yt) / ayrılmayan (y): sıfat-fiil grubu

ilk akşamdan (i) / beri (çe): edat grubu

ilk (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

9.Bir defasında/ adeta/ korktu;/ büyük dayısını/ aklını oynatmış/ sandı;/ kapının eşiginden/ geriye geriye/ çekildi.

bir (s) / defa (i): sıfat tamlaması

aklını (i) / oynat- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

büyük (s) / dayı (i): sıfat tamlaması

geriye (i) / geriye (i): tekrar grubu

kapının (ty) / eşigi (tn): belirtili isim tamlaması

10.Oda/ yarı karanlıktı/ ve/ Naim Efendi'nin/ büzüldüğü köşeden/ yalnız/ sesi/ duyuluyordu.

yarı (s) / karanlık (i): sıfat tamlaması

büzüldüğü (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi'nin (ty) / sesi (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

11.Hakkı Celis,/ sesi titreyerek/ sordu:

sesi (ö) / titreyerek (y): zarf-fiil grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

12.Dayı,/ kiminle/ konuşuyorsunuz,/ kiminle?

13.İhtiyar adam/ hafifçe/ güldü:/ “Kendimle, yavrum, kendimle! Benim derdimi benden başka kim anlar?”/ dedi.

ihtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

*“Kendimle,/ yavrum,/ kendimle!/ Benim derdimi/ benden başka kim/ anlar?”
(cümle)*

benden başka (s) / kim (i): sıfat tamlaması

benden (i) / başka (çe): edat grubu

benim (s) / derdim (i): sıfat tamlaması

Ve/ bu saatten itibaren/ Naim Efendi ile Hakkı Celis/ adeta/ arkadaş oldular./ Öyle ki,/ genç adam,/ ara sıra,/ büyük dayısına,/ Seniha'dan bile/ bahsediyordu./ Bir gün/ dedi ki:/

“Üç aydan beri/ gelecek, gelecek diye/ ıstıyıyoruz./ Fakat/ hâlâ/ gelmedi!”/

Naim Efendi:/

“Evet,”/ dedi./ “Geçen gün/ yine/ teyzen/ geldi;/ söyledi,/ bir telgraf almışlar,/ yola çıkmak için/ yine/ para/ bekliyormuş./ Bulduk,/ gönderdik:/ Bu,/ bilemem ki/ kaçınıcı defadır,/ böyle/ yol harçlığı/ istiyor;/ geliyorum,/ diyor/ ve/ arkası çıkmıyor.”/

Hakkı Celis:/

“Seniha ablam çok müsriftir; kim bilir ne tuvaletler yaptırıyor,”/ diyordu./

Naim Efendi,/ acı acı/ gülüyor:/

“Öyle amma. Olsun da yaptırın, olsun da yaptırın! Yoktan ne çıkar! Yok, yok... Hiçbir şey kalmadı evladım!” diye cevap veriyordu./

1.Ve/ bu saatten itibaren/ Naim Efendi ile Hakkı Celis/ adeta/ arkadaş oldular.

arkadaş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Naim Efendi (i) / ile (be) / Hakkı Celis (i): bağlama grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

bu saatten (i) / itibaren (çe): edat grubu

bu (s) / saat (i): sıfat tamlaması

2.Öyle ki,/ genç adam,/ ara sıra,/ büyük dayısına,/ Seniha’dan bile/ bahsediyordu.

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

büyük (s) / dayı (i): sıfat tamlaması

ara (i) / sıra (i): tekrar grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

3.Bir gün/ dedi ki:/ “Üç aydan beri/ gelecek, gelecek diye/ işitiyoruz./ Fakat/ hâlâ/ gelmedi!”

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

gelecek (i) / gelecek (i) / diye (çe): edat grubu

üç aydan (i) / beri (çe): edat grubu

üç (s) / ay (i): sıfat tamlaması

4.Naim Efendi:/ “Evet,”/ dedi.

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

5.Geçen gün/ yine/ teyzen/ geldi;/ söyledi,/ bir telgraf almışlar,/ yola çıkmak için/ yine/ para/ bekliyormuş.

geçen (s) / gün (i): sıfat tamlaması

bir telgraf (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / telgraf (i): sıfat tamlaması

yola çıkmak (i) / için (çe): edat grubu

yola (i) / çık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

6.Bulduk,/ gönderdik:/ Bu,/ bilemem ki/ kaçınıcı defadır,/ böyle/ yol harçlığı/ istiyor;/ geliyorum,/ diyor/ ve/ arkası çıkmıyor.

kaçınıcı (s) / defa (i): sıfat tamlaması

yol (ty) / harçlığı (tn): belirtisiz isim tamlaması

arkası (i) / çıkma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

7.Hakkı Celis:/ “Seniha ablam çok müsriftir; kim bilir ne tuvaletler yaptırıyor,”/ diyordu.

“Seniha ablam/ çok müsriftir;/ kim/ bilir/ ne tuvaletler/ yaptırıyor,” (cümle)

çok (s) / müsrif (i): sıfat tamlaması

Seniha (i) / abla (u): unvan grubu

ne (s) / tuvaletler (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

8.Naim Efendi,/ acı acı/ gülüyor:

acı (i) / acı (i): tekrar grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

9.“Öyle amma. Olsun da yaptırın, olsun da yaptırın! Yoktan ne çıkar! Yok, yok... Hiçbir şey kalmadı evladım!” diye/ cevap veriyordu.

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

“Öyle amma. Olsun da yaptırın, olsun da yaptırın! Yoktan ne çıkar! Yok, yok... Hiçbir şey kalmadı evladım!” (i) / diye (çe): edat grubu

“Öyle/ amma./ Olsun da/ yaptırın,/ olsun da/ yaptırın!/ Yoktan/ ne/ çıkar!/ Yok,/ yok.../ Hiçbir şey/ kalmadı/ evladım!” (cümle)

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Hakikaten,/ Naim Efendi'nin mali vaziyeti/ gittikçe/ müthiş bir devreye/ giriyordu./ Şimdiden/ denilebilir ki,/ tekaüt maaşından başka bir geliri/ kalmadı./ Kaç senelik adamı olan Ragıp Efendi bile/ bu hal karşısında ümitsizliğe düşüp/ işten/ el çekti/ ve/ konağa gelip yerleşecek iken,/ Naim Efendi'nin başına çöken sıkıntılardan kendine bir hisse düşmesin diye,/ Cihangir'den mümkün olduğu kadar uzağa/ gitti./ Esasen/ konağın ve sahibinin işlerini çevirmek için/ bir vekilharca/ hiç/ lüzum kalmamıştı./ Son haddine inen bu işleri/ bir uşak/ pekâlâ/ idare edebilirdi;/ nitekim,/ evin emektar uşağı Hasan,/ her aybaşı Naim Efendi'nin maaşını almaya gitmek ve her gün bir miktar etle bir iki türlü sebzedden ibaret olan gündelik yemek masrafına bakmak için/ lüzumundan fazla/ kâfi geliyordu./

1.Hakikaten,/ Naim Efendi'nin mali vaziyeti/ gittikçe/ müthiş bir devreye/ giriyordu.

müthiş (s) / bir devre (i): sıfat tamlaması

bir (s) / devre (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi'nin (ty) / mali vaziyeti (tn): belirtili isim tamlaması

mali (s) / vaziyet (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Şimdiden/ denilebilir ki,/ tekaüt maaşından başka bir geliri/ kalmadı.

denile (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

tekaüt maaşından başka (s) / bir gelir (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gelir (i): sıfat tamlaması

tekaüt maaşından (i) / başka (çe): edat grubu

tekaüt (ty) / maaşı (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Kaç senelik adamı olan Ragıp Efendi bile/ bu hal karşısında ümitsizliğe düşüp/ işten/ el çekti/ ve/ konağa gelip yerleşecek iken,/ Naim Efendi'nin başına çöken sıkıntılardan kendine bir hisse düşmesin diye,/ Cihangir'den mümkün olduğu kadar uzağa/ gitti.

el (i) / çek- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu hal karşısında (z) / ümitsizliğe düşüp (y): zarf-fiil grubu

ümitsizliğe (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu hal (i) / karşısında (çe): edat grubu

bu (s) / hal (i): sıfat tamlaması

kaç senelik adamı olan (s) / Ragıp Efendi (i): sıfat tamlaması

Ragıp (i) / Efendi (u): unvan grubu

kaç senelik adamı (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kaç senelik (s) / adam (i): sıfat tamlaması

kaç (s) / senelik (i): sıfat tamlaması

Cihangir'den (i) / mümkün olduğu kadar uzak (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

mümkün olduğu kadar (s) / uzak (i): sıfat tamlaması

mümkün olduğu (i) / kadar (çe): edat grubu

mümkün (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Naim Efendi'nin başına çöken sıkıntılardan kendine bir hisse düşmesin (i) / diye (çe): edat grubu

Naim Efendi'nin başına çöken sıkıntılardan/ kendine/ bir hisse düşmesin (cümle)

bir hisse (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / hisse (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi'nin başına çöken (s) / sıkıntılar (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi'nin başına (yt) / çöken (y): sıfat-fiil grubu

Naim Efendi'nin (ty) / başı (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

konağa gelip (z) / yerleşecek iken (y): zarf-fiil grubu

konağa (yt) / gelip (y): zarf-fiil grubu

4.Esasen/ konağın ve sahibinin işlerini çevirmek için/ bir vekilharca/ hiç/ lüzum kalmamıştı.

lüzum (i) / kalma- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / vekilharç (i): sıfat tamlaması

konağın ve sahibinin işlerini çevirmek (i) / için (çe): edat grubu

konağın ve sahibinin işlerini (i) / çevir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

konağın ve sahibinin (ty) / işleri (tn): belirtili isim tamlaması

konak (i) / ve (be) / sahip (i): bağlama grubu

5.Son haddine inen bu işleri/ bir uşak/ pekâlâ/ idare edebilirdi;/ nitekim,/ evin emektar uşağı Hasan,/ her aybaşı Naim Efendi'nin maaşını almaya gitmek ve her gün bir miktar etle bir iki türlü sebzedden ibaret olan gündelik yemek masrafına bakmak için/ lüzumundan fazla/ kâfi geliyordu.

idare ede (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

idare (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / uşak (i): sıfat tamlaması

son haddine inen (s) / bu işler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / işler (i): sıfat tamlaması

son haddine (yt) / inen (y): sıfat-fiil grubu

son (s) / had (i): sıfat tamlaması

kâfi (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

lüzumundan (i) / fazla (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

her aybaşı Naim Efendi'nin maaşını almaya gitmek ve her gün bir miktar etle bir iki türlü sebzedden ibaret olan gündelik yemek masrafına bakmak (i) / için (çe): edat grubu

her aybaşı Naim Efendi'nin maaşını almaya gitmek (i) / ve (be) / her gün bir miktar etle bir iki türlü sebzedden ibaret olan gündelik yemek masrafına bakmak (i): bağlama grubu

her gün (z) / bir miktar etle bir iki türlü sebzedden ibaret olan gündelik yemek masrafına (yt) / bakmak (y): isim-fiil grubu

bir miktar etle bir iki türlü sebzedden ibaret olan (s) / gündelik yemek masrafı (i): sıfat tamlaması

gündelik (s) / yemek masrafı (i): sıfat tamlaması

yemek (ty) / masrafı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir miktar etle bir iki türlü sebzedden (yt) / ibaret olan (y): sıfat-fiil grubu

ibaret (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir miktar et (i) / ile (be) / bir iki türlü sebze (i): bağlama grubu

bir iki türlü (s) / sebze (i): sıfat tamlaması

bir iki (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

bir (i) / iki (i): tekrar grubu

bir miktar (s) / et (i): sıfat tamlaması
bir (s) / miktar (i): sıfat tamlaması
her (s) / gün (i): sıfat tamlaması
her aybaşı (z) / Naim Efendi'nin maaşını almaya (yt) / gitmek (y): isim-fiil grubu
Naim Efendi'nin maaşını (bln) / alma (y): isim-fiil grubu
Naim Efendi'nin (ty) / maaşı (tn): belirtili isim tamlaması
Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu
her (s) / aybaşı (i): sıfat tamlaması
evin emektar uşağı (s) / Hasan (i): sıfat tamlaması
evin (ty) / emektar uşağı (tn): belirtili isim tamlaması
emektar (s) / uşak (i): sıfat tamlaması

“Hakkı Celis Bey,/ Hakkı Celis Bey!”/

Genç adam,/ arkasına/ döndü;/ Neyyire ve Nuriye Hanımlar,/ caddenin kalabalığı içinden/ kendisini/ çağırıyorlardı./ Görmemezliğe gelip/ yürümek istedi;/ zira/ vakit/ geç/ ve/ vücudu/ yorgundu./ Bugün/ iki saat/ talim etmiş/ ve/ altı saat/ yol yürümüşü;/ ayak üstünde duracak hâli/ kalmamıştı;/ bir an evvel/ eve/ yetişmek/ ve/ esvaplarını çıkarmadan yüzükoyun yere atılıp/ rüyasız bir uykuya dalmak istiyordu./ Genç kızlar/ gülerek/ yaklaştılar:/

“Seniha'dan mı geliyorsun?”/ dediler./

“Seniha mı,/ ne Senihası?”/

“A,/ sakın/ haberiniz/ yok mu?/ Dün,/ Seniha/ geldi.”/

Hakkı Celis/ kulaklarına inanamadı:/

“Kabil değil, nasıl olur?”/ dedi./

Kızların ikisi birden:/

“Neden kabil değil? Biz kendisiyle görüştük bile...”/ dediler./

O zaman,/ güya birkaç kalbi varmış gibi her tarafından çarpıntılar içinde kalan gövdesinin altında/ yorgun bacakları/ bükülür gibi oldu:/

“Tuhaf şey,/ böyle/ habersizce,/ tuhaf şey...”/

1.“Hakkı Celis Bey,/ Hakkı Celis Bey!”

Hakkı Celis (i) / Bey (u): unvan grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Hakkı Celis (i) / Bey (u): unvan grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Genç adam,/ arkasına/ döndü;/ Neyyire ve Nuriye Hanımlar,/ caddenin kalabalığı içinden/ kendisini/ çağırıyorlardı.

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

caddenin kalabalığı (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

caddenin (ty) / kalabalığı (tn): belirtili isim tamlaması

Neyyire ve Nuriye (i) / Hanımlar (u): unvan grubu

Neyyire (i) / ve (be) / Nuriye (i): bağlama grubu

3.Görmemezliğe gelip/ yürümek istedi;/ zira/ vakit/ geç/ ve/ vücudu/ yorgundu.

yürümek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

görmemezliğe (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

4.Bugün/ iki saat/ talim etmiş/ ve/ altı saat/ yol yürümüştü;/ ayak üstünde duracak hâli/ kalmamıştı;/ bir an evvel/ eve/ yetişmek/ ve/ esvaplarını çıkarmadan yüzükoyun yere atılıp/ rüyasız bir uykuya dalmak istiyordu.

talim (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

iki (s) / saat (i): sıfat tamlaması

yol (i) / yürü- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

altı (s) / saat (i): sıfat tamlaması

ayak üstünde duracak (s) / hâl (i): sıfat tamlaması

ayak üstünde (i) / dur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ayak (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

rüyasız bir uykuya dalmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

rüyasız bir uykuya (i) / dal- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

rüyasız (s) / bir uyku (i): sıfat tamlaması

bir (s) / uyku (i): sıfat tamlaması

esvaplarını çıkarmadan (z) / yüzükoyun (z) / yere (yt) / atılıp (y): zarf-fiil grubu

esvaplarını (bln) / çıkarmadan (y): zarf-fiil grubu

yetişmek (i) / (iste-) (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir an (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

bir (s) / an (i): sıfat tamlaması

5.Genç kızlar/ gülerek/ yaklaştılar:/ “Seniha’dan mı geliyorsun?"/ dediler.

genç (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

“Seniha’dan mı/ geliyorsun?” (cümle)

6.Seniha mı,/ ne Senihası? A,/ sakın/ haberiniz/ yok mu?/ Dün,/ Seniha/ geldi.

ne (ty) / Senihası (tn): belirtisiz isim tamlaması

7.Hakkı Celis/ kulaklarına inanamadı:/ “Kabil değil, nasıl olur?"/ dedi.

kulaklarına (i) / inanama- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

“Kabil değil,/ nasıl/ olur?” (cümle)

8.Kızların ikisi birden:/ “Neden kabil değil? Biz kendisiyle görüştük bile...”/ dediler.

“Neden/ kabil değil?/ Biz/ kendisiyle/ görüştük bile...” (cümle)

kızların ikisi (i) / birden (çe): edat grubu

kızların (ty) / ikisi (tn): belirtili isim tamlaması

9.O zaman,/ güya birkaç kalbi varmış gibi her tarafından çarpıntılar içinde kalan gövdesinin altında/ yorgun bacakları/ bükülür gibi oldu:

bükülür gibi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bükülür (i) / gibi (çe): edat grubu

yorgun (s) / bacaklar (i): sıfat tamlaması

güya birkaç kalbi varmış gibi her tarafından çarpıntılar içinde kalan gövdesinin (ty) / altı (tn): belirtili isim tamlaması

güya birkaç kalbi varmış gibi her tarafından çarpıntılar içinde kalan (s) / gövde (i): sıfat tamlaması

güya birkaç kalbi varmış gibi (z) / her tarafından (yt) / çarpıntılar içinde kalan (y): sıfat-fiil grubu

çarpıntılar içinde (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

çarpıntılar (i) / içinde (çe): edat grubu

her (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

güya birkaç kalbi varmış (i) / gibi (çe): edat grubu

güya/ birkaç kalbi/ varmış (cümle)

birkaç (s) / kalp (i): sıfat tamlaması

o (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

10.Tuhaf şey,/ böyle/ habersizce,/ tuhaf şey...

tuhaf (s) / şey (i): sıfat tamlaması

tuhaf (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Vakıa,/ Seniha'dan haber alınabilecek yerlere/ epeyce günden beri/ hiç/ uğrayamamıştı./ Seferberlik ilanının ilk gününden itibaren/ kendini bir mengeneyle kaptırmış gibiydi./ Ahzıasker şubelerinin o dürüst muameleleri/ bu içli ve hayali genci/ dört gün zarfında/ düşünce ve duygudan mahrum mihaniki bir varlık haline sokmuştu./ Bu şubelerin kapıları önünde bekleyen koyu kalabalık arasında/ evvela/ bir sürünün içinde bir koyuna,/ sonra/ odadan odaya, daireden daireye dolaşırken kirlenmiş ve buruşmuş bir kâğıt parçasına/ döndü./ Amerika'da/ bazı makineler/ varmış ki,/ bir tarafından canlı olarak giren bir hayvanı/ beş on dakika sonra/ diğer tarafından/ sucuk halinde/ çıkarırmış;/ Hakkı Celis için de/ askere kaydediliş ve ihtiyat zabiti mektebine giriş/ böyle/ oldu./ Genç adam/ hâlâ/ ne

olduğunu/ bilmiyor,/ başında bir garip sersemlik/ bütün idrakini/ altüst ediyordu./ Günlerce/ Seniha'yı bile hatırlamaya/ vakit/ kalmadı./ Bu/ ona/ üç dört yaşına ait uzak ve müphem hatıralardan biri gibi geliyordu/ ve/ kendinden/ birkaç ay evvel vakalara bile dönüp bakmak kudretini/ bulamıyordu./ Büsbütün/ başka bir adam değil mi idi?/ O solgun benizli, uzun saçlı genç/ kimdi/ ki,/ kâh bir koruda, mehtaplı bir saatte, kâh bir odada bir öğle zamanı/ yeşil gözlü bir kıza bakıp/ içini çeker/ ve/ birtakım tatlı hayalâta dalar mı?/ Kimdi,/ o genç adam ki,/ hafif akşam karanlıklarında beyazlığı daha ziyade artan, kokusu daha ziyade sarılaşan büyülü bir mevcuda,/ Verlaine'den, Claudel'den birtakım büyülü sözler/ söylerdi?/ Hafızasının ancak tespit edebileceği bu ufuk,/ ona/ bir yığın bulut altından/ güçlkle/ görünebiliyordu./ Kendi kendine:/ "Belki bunların hiçbiri olmadı!" / diyordu./

1.Vakıa,/ Seniha'dan haber alınabilecek yerlere/ epeyce günden beri/ hiç/ uğrayamamıştı.

epeyce günden (i) / beri (çe): edat grubu

epeyce (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Seniha'dan haber alınabilecek (s) / yerler (i): sıfat tamlaması

Seniha'dan (yt) / haber alınabilecek (y): sıfat-fiil grubu

haber alına (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

haber (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

2.Seferberlik ilanının ilk gününden itibaren/ kendini bir mengeneye kaptırmış gibiydi.

kendini bir mengeneye kaptırmış (i) / gibi (çe): edat grubu

kendini (bln) / bir mengeneye (yt) / kaptırmış (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / mengene (i): sıfat tamlaması

seferberlik ilanının ilk gününden (i) / itibaren (çe): edat grubu

seferberlik ilanının (ty) / ilk günü (tn): belirtili isim tamlaması

ilk (s) / gün (i): sıfat tamlaması

seferberlik (ty) / ilanı (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Ahziasker şubelerinin o dürüst muameleleri/ bu içli ve hayali genci/ dört gün zarfında/ düşünce ve duygudan mahrum mihaniki bir varlık haline sokmuştu.

düşünce ve duygudan mahrum mihaniki bir varlık haline (i) / sok- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

düşünce ve duygudan mahrum mihaniki bir varlık (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

düşünce ve duygudan mahrum (s) / mihaniki bir varlık (i): sıfat tamlaması

mihaniki (s) / bir varlık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / varlık (i): sıfat tamlaması

düşünce ve duygudan (i) / mahrum (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)
düşünce (i) / ve (be) / duygu (i): bağlama grubu
dört gün (i) / zarfında (çe): edat grubu
dört (s) / gün (i): sıfat tamlaması
bu (s) / içli ve hayali genç (i): sıfat tamlaması
içli ve hayali (s) / genç (i): sıfat tamlaması
içli (i) / ve (be) / hayali (i): bağlama grubu
Ahzıasker şubelerinin (ty) / o dürüş muameleleri (tn): belirtili isim tamlaması
o (s) / dürüş muamele (i): sıfat tamlaması
dürüş (s) / muamele (i): sıfat tamlaması
Ahzıasker (ty) / şubeleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

4.Bu şubelerin kapıları önünde bekleyen koyu kalabalık arasında/ evvela/ bir sürünün içinde bir koyuna,/ sonra/ odadan odaya, daireden daireye dolaşırken kirlenmiş ve buruşmuş bir kâğıt parçasına/ döndü.

odadan odaya, daireden daireye dolaşırken kirlenmiş ve buruşmuş (s) / bir kâğıt parçası (i): sıfat tamlaması
bir (s) / kâğıt parçası (i): sıfat tamlaması
kâğıt (ty) / parçası (tn): belirtisiz isim tamlaması
odadan odaya, daireden daireye dolaşırken kirlenmiş (i) / ve (be) / buruşmuş (i): bağlama grubu
odadan odaya, daireden daireye dolaşırken (z) / kirlenmiş (y): sıfat-fiil grubu
odadan odaya(z) / daireden daireye (z) / dolaşırken (y): zarf-fiil grubu
daireden (i) / daireye (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci hâli yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)
odadan (i) / odaya (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci hâli yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)
bir sürünün içinde (s) / bir koyun (i): sıfat tamlaması
bir (s) / koyun (i): sıfat tamlaması
bir sürünün (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması
bir (s) / sürü (i): sıfat tamlaması
bu şubelerin kapıları önünde bekleyen koyu kalabalık (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması
bu şubelerin kapıları önünde bekleyen (s) / koyu kalabalık (i): sıfat tamlaması
koyu (s) / kalabalık (i): sıfat tamlaması
bu şubelerin kapıları önünde (yt) / bekleyen (y): sıfat-fiil grubu
bu şubelerin kapıları (ty) / önu (tn): belirtisiz isim tamlaması
bu şubelerin (ty) / kapıları (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / şubeler (i): sıfat tamlaması

5.Amerika'da/ bazı makineler/ varmış ki,/ bir tarafından canlı olarak giren bir hayvanı/ beş on dakika sonra/ diğer tarafından/ sucuk halinde/ çıkarırmış;/ Hakkı Celis için de/ askere kaydediliş ve ihtiyat zabiti mektebine giriş/ böyle/ oldu.

bazı (s) / makineler (i): sıfat tamlaması

sucuk (i) / halinde (çe): edat grubu

diğer (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

beş on dakika (s) / sonra (i): sıfat tamlaması

beş on (s) / dakika (i): sıfat tamlaması

beş (i) / on (i): tekrar grubu

bir tarafından canlı olarak giren (s) / bir hayvan (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hayvan (i): sıfat tamlaması

bir tarafından (yt) / canlı olarak (y) / giren (y): sıfat-fiil grubu

canlı (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

askere kaydediliş (i) / ve (be) / ihtiyat zabiti mektebine giriş (i): bağlama grubu

ihtiyat zabiti mektebine (yt) / giriş (y): isim-fiil grubu

ihtiyat zabiti (ty) / mektebi (tn): belirtisiz isim tamlaması

ihtiyat (ty) / zabiti (tn): belirtisiz isim tamlaması

askere (yt) / kaydediliş (y): isim-fiil grubu

kayd (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı Celis (i) / için (çe): edat grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

6.Genç adam/ hâlâ/ ne olduğunu/ bilmiyor,/ başında bir garip sersemlik/ bütün idrakini/ altüst ediyordu.

ne (ö) / olduğu (y): sıfat-fiil grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

altüst (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bütün (s) / idrak (i): sıfat tamlaması

başında (s) / bir garip sersemlik (i): sıfat tamlaması

bir (s) / garip sersemlik (i): sıfat tamlaması

garip (s) / sersemlik (i): sıfat tamlaması

7.Günlerce/ Seniha'yı bile hatırlamaya/ vakit/ kalmadı.

Seniha'yı bile (bln) / hatırlama (y): isim-fiil grubu

8.Bu/ ona/ üç dört yaşına ait uzak ve müphem hatıralardan biri gibi geliyordu/ ve/ kendinden/ birkaç ay evvel vakalara bile dönüp bakmak kudretini/ bulamıyordu.

üç dört yaşına ait uzak ve müphem hatıralardan biri gibi (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

üç dört yaşına ait uzak ve müphem hatıralardan biri (i) / gibi (çe): edat grubu

üç dört yaşına ait uzak ve müphem hatıralardan (s) / biri (i): sıfat tamlaması

üç dört yaşına ait (s) / uzak ve müphem hatıralar (i): sıfat tamlaması

uzak ve müphem (s) / hatıralar (i): sıfat tamlaması

uzak (i) / ve (be) / müphem (i): bağlama grubu

üç dört yaşına (i) / ait (çe): edat grubu

üç dört (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

üç (i) / dört (i): tekrar grubu

birkaç ay evvel vakalara bile dönüp bakmak (ty) / kudreti (tn): belirtisiz isim tamlaması

birkaç ay evvel vakalara bile (yt) / dönüp bakmak (y): isim-fiil grubu

dönüp (f) / bak- (f): tekrar grubu

birkaç ay evvel (s) / vakalar (i): sıfat tamlaması

birkaç ay (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / ay (i): sıfat tamlaması

9.Büsbütün/ başka bir adam değil mi idi?

başka (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

10.O solgun benizli, uzun saçlı genç/ kimdi/ ki,/ kâh bir koruda, mehtaplı bir saatte, kâh bir odada bir öğle zamanı/ yeşil gözlü bir kıza bakıp/ içini çeker/ ve/ birtakım tatlı hayalâta daldı?

o (s) / solgun benizli, uzun saçlı genç (i): sıfat tamlaması

solgun benizli (s) / uzun saçlı (s) / genç (i): sıfat tamlaması

uzun (s) / saçlı (i): sıfat tamlaması

solgun (s) / benizli (i): sıfat tamlaması

içini (i) / çek- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yeşil gözlü bir kıza (yt) / bakıp (y): zarf-fiil grubu

yeşil gözlü (s) / bir kız (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kız (i): sıfat tamlaması

yeşil (s) / gözlü (i): sıfat tamlaması

kâh (be) / bir koruda, mehtaplı bir saat (i) / kâh (be) / bir odada bir öğle zamanı (i): bağlama grubu

bir odada (s) / bir öğle zamanı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / öğle zamanı (i): sıfat tamlaması

öğle (ty) / zamanı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / oda (i): sıfat tamlaması

bir koruda (s) / mehtaplı bir saat (i): sıfat tamlaması

mehtaplı (s) / bir saat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / saat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / koru (i): sıfat tamlaması

birtakım tatlı hayalâta (i) / dal- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

birtakım (s) / tatlı hayalât (i): sıfat tamlaması

tatlı (s) / hayalât (i): sıfat tamlaması

11.Kimdi,/ o genç adam ki,/ hafif akşam karanlıklarında beyazlığı daha ziyade artan, kokusu daha ziyade sarileşen büyülmü bir mevcuda,/ Verlaine'den, Claudel'den birtakım büyülmü sözler/ söylerdi?

Verlaine'den (s) / Claudel'den (s) / birtakım büyülmü sözler (i): sıfat tamlaması

birtakım (s) / büyülmü sözler (i): sıfat tamlaması

büyülmü (s) / sözler (i): sıfat tamlaması

hafif akşam karanlıklarında beyazlığı daha ziyade artan (s) / kokusu daha ziyade sarileşen (s) / büyülmü bir mevcut (i): sıfat tamlaması

büyülmü (s) / bir mevcut (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mevcut (i): sıfat tamlaması

kokusu (ö) / daha ziyade (z) / sarileşen (y): sıfat-fiil grubu

daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

hafif akşam karanlıklarında (yt) / beyazlığı (ö) / daha ziyade (z) / artan (y): sıfat-fiil grubu

daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

hafif (s) / akşam karanlıkları (i): sıfat tamlaması

akşam (ty) / karanlıkları (tn): belirtisiz isim tamlaması

o (s) / genç adam (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

12.Hafızasının ancak tespit edebileceği bu ufuk,/ ona/ bir yığın bulut altından/ güçlükle/ görünebiliyordu.

görüne (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir yığın bulut (ty) / altı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir yığın (s) / bulut (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yığın (i): sıfat tamlaması

hafızasının ancak tespit edebileceği (s) / bu ufuk (i): sıfat tamlaması

bu (s) / ufuk (i): sıfat tamlaması

hafızasının (ty) / ancak tespit edebileceği (tn): belirtili isim tamlaması

ancak (z) / tespit edebileceği (y): sıfat-fiil grubu

tespit ede (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

tespit (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

13.Kendi kendine:/ “Belki bunların hiçbiri olmadı!”/ diyordu.

“Belki/ bunların hiçbiri/ olmadı!” (cümle)

bunların (ty) / hiçbiri (tn): belirtili isim tamlaması

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

Fakat/ talimden döndüğü o akşam üstü Seniha'nın avdeti haberini alır almaz,/ biraz evvel kendisine o kadar uzak görünen bu geçmiş,/ iki bin metre yüksekten hızla inen bir tayyarenin içindeki yer nasıl yaklaşırsa/ öyle/ yaklaşılmaya başladı/ ve/ Hakkı Celis/ iki bin metre yüksekten düşen bir adamın baş dönmesine/ tutuldu./

Evine nasıl geldi, geceyi nasıl geçirdi;/ bilmedi./ Sabahleyin erkenden talime gitmesi lazım gelirken/ soluğu Naim Efendi'nin yanında aldı./ Acele yürümeden nefesi tıkanmış ve heyecandan yüzü kıpkırmızı kesilmiş bir halde/ ihtiyarın yanına/ girdi/ ve/ ilk söz olarak/ dedi ki:/

“Büyük dayı,/ Seniha ablam/ gelmiş./ İştittiniz mi?”/

Naim Efendi,/ mahzun bir tebessümle gülerek/ başını/ salladı:/

“Biliyorum,”/ dedi;/ “bugün/ teyzen/ buradaydı./ Yolda/ çok/ zahmet çekmiş;/ bereket versin/ Paris Sefareti erkânından birisi/ kendisine/ refakat etmiş./ Yoksa,/ tren bulmanın, vapura girmenin imkân ve ihtimali/ yokmuş./ Avrupa'da/ bütün garlar ve bütün limanlar/ mahşer gibi/ halkla/ doluymuş.”/

Naim Efendi, böyle anlatırken/ Hakkı Celis/ yerinde duramıyor,/ bir an evvel Şişli'deki eve koşup Seniha'yı görmeye/ can atıyordu./ İhtiyar adam/ neden sonra/ sözünü/ bitirdi:/

“Bugün gidip onu göreceksin?” diye/ sordu./

İçi içine sığmayan Hakkı Celis:/

“Belki, vakit bulursam...”/ dedi./

Bittabiî/ hiç/ vakti/ yoktu;/ bugün/ Kâğıthane tepelerinde/ endahat talimleri/ yapılacaktı./ Fakat,/ genç adam,/ her şeyi/ göze aldı/ ve/ Cihangir'deki konaktan çıkar çıkmaz/ doğruca/ Şişli'deki apartmana/ gitti./

1.Fakat/ talimden döndüğü o akşam üstü Seniha'nın avdeti haberini alır almaz,/ biraz evvel kendisine o kadar uzak görünen bu geçmiş,/ iki bin metre yüksekten hızla inen bir tayyarenin içindeki yer nasıl yaklaşırsa/ öyle/ yaklaşılmaya başladı/ ve/ Hakkı Celis/ iki bin metre yüksekten düşen bir adamın baş dönmesine/ tutuldu.

yaklaşmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

iki bin metre yüksekten hızla inen bir tayyarenin içindeki (z) / yer (ö) / nasıl (z) / yaklaşırsa (y): zarf-fiil grubu

iki bin metre yüksekten hızla inen bir tayyarenin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

iki bin metre yüksekten hızla inen (s) / bir tayyare (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tayyare (i): sıfat tamlaması

iki bin metre yüksekten (yt) / hızla (z) / inen (y): sıfat-fiil grubu

iki bin metre (s) / yüksek (i): sıfat tamlaması

iki bin (s) / metre (i): sıfat tamlaması

iki (s) / bin (i): sıfat tamlaması

biraz evvel kendisine o kadar uzak görünen (z) / bu geçmiş (i): sıfat tamlaması

bu (s) / geçmiş (i): sıfat tamlaması

biraz evvel (z) / kendisine (yt) / o kadar uzak (z) / görünen (y): sıfat-fiil grubu

o kadar (s) / uzak (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

biraz (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

talimden döndüğü o akşam üstü (z) / Seniha'nın avdeti haberini alır almaz (y): sıfat-fiil grubu

Seniha'nın avdeti haberini (i) / alır almaz (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

alır (i) / almaz (i): tekrar grubu

Seniha'nın avdeti (ty) / haberi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Seniha'nın (ty) / avdeti (tn): belirtili isim tamlaması

talimden döndüğü (s) / o akşam üstü (i): sıfat tamlaması

o (s) / akşam üstü (i): sıfat tamlaması

akşam (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

talimden (yt) / döndüğü (y): sıfat-fiil grubu

iki bin metre yüksekten düşen bir adamın (ty) / baş dönmesi (tn): belirtili isim tamlaması

baş (ty) / dönmesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

iki bin metre yüksekten düşen (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

iki bin metre yüksekten (yt) / düşen (y): sıfat-fiil grubu

iki bin metre (s) / yüksek (i): sıfat tamlaması

iki bin (s) / metre (i): sıfat tamlaması

iki (s) / bin (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Evine nasıl geldi, geceyi nasıl geçirdi;/ bilmedi.

Evine/ nasıl/ geldi,/ geceyi/ nasıl/ geçirdi (cümle)

3.Sabahleyin erkenden talime gitmesi lazım gelirken/ soluğu Naim Efendi'nin yanında aldı.

soluğu (i) / Naim Efendi'nin yanında (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Naim Efendi'nin (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

sabahleyin erkenden talime gitmesi (ö) / lazım gelirken (y): sıfat-fiil grubu

lazım (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

sabahleyin (z) / erkenden (z) / talime (yt) / gitme (y): isim-fiil grubu

4.Acele yürümeden nefesi tıkanmış ve heyecandan yüzü kıpkırmızı kesilmiş bir halde/ ihtiyarın yanına/ girdi/ ve/ ilk söz olarak/ dedi ki:/ “Büyük dayı,/ Seniha ablam/ gelmiş./ İştittiniz mi?”

ihtiyarın (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

acele yürümeden nefesi tıkanmış ve heyecandan yüzü kıpkırmızı kesilmiş (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

acele yürümeden nefesi tıkanmış (i) / ve (be) / heyecandan yüzü kıpkırmızı kesilmiş (i): bağlama grubu

heyecandan (z) / yüzü (ö) / kıpkırmızı kesilmiş (y): sıfat-fiil grubu

kıpkırmızı (i) / kesil- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

acele yürümeden (z) / nefesi tıkanmış (y): sıfat-fiil grubu

nefesi (i) / tıkan- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

acele (z) / yürümeden (y): zarf-fiil grubu

ilk söz (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / söz (i): sıfat tamlaması

Seniha (i) / abla (u): unvan grubu

büyük (s) / dayı (i): sıfat tamlaması

5.Naim Efendi,/ mahzun bir tebessümle gülerek/ başını/ salladı:/ “Biliyorum,”/ dedi;/ “bugün/ teyzen/ buradaydı.

mahzun bir tebessümle (z) / gülerek (y): zarf-fiil grubu

mahzun (s) / bir tebessüm (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tebessüm (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

6.Yolda/ çok/ zahmet çekmiş;/ bereket versin/ Paris Sefareti erkânından birisi/ kendisine/ refakat etmiş.

zahmet (i) / çek- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bereket/ versin (cümle)

refakat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Paris Sefareti erkânından (s) / birisi (i): sıfat tamlaması

Paris Sefareti (ty) / erkânı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Paris (ty) / Sefareti (tn): belirtisiz isim tamlaması

7.Yoksa,/ tren bulmanın, vapura girmenin imkân ve ihtimali/ yokmuş.

tren bulmanın (ty) / vapura girmenin (tn) / imkân ve ihtimali (tn): belirtili isim tamlaması

imkân (i) / ve (be) / ihtimal (i): bağlama grubu

vapura (yt) / girme (y): isim-fiil grubu

tren (bsn) / bulma (y): isim-fiil grubu

8.Avrupa’da/ bütün garlar ve bütün limanlar/ mahşer gibi/ halkla/ doluymuş.

mahşer (i) / gibi (çe): edat grubu

bütün garlar (i) / ve (be) / bütün limanlar (i): bağlama grubu

bütün (s) / limanlar (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / garlar (i): sıfat tamlaması

9.Naim Efendi, böyle anlatırken/ Hakkı Celis/ yerinde duramıyor,/ bir an evvel Şişli’deki eve koşup Seniha’yı görmeye/ can atıyordu.

yerinde (i) / durama- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Naim Efendi (ö) / böyle (z) / anlatırken (y): zarf-fiil grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

can (i) / at- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir an evvel Şişli’deki eve koşup (z) / Seniha’yı (bln) / görme (y): isim-fiil grubu

bir an evvel (z) / Şişli’deki eve (yt) / koşup (y): zarf-fiil grubu

Şişli’deki (s) / ev (i): sıfat tamlaması

bir an (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

bir (s) / an (i): sıfat tamlaması

10.İhtiyar adam/ neden sonra/ sözünü/ bitirdi:/ “Bugün gidip onu görecekmisin?” diye/ sordu.

neden (i) / sonra (çe): edat grubu

ihtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

“Bugün gidip onu görecekmisin?” (i) / diye (çe): edat grubu

“Bugün/ gidip/ onu/ görecekmisin?” (cümle)

11.İçi içine sığmayan Hakkı Celis:/ “Belki, vakit bulursam...”/ dedi.

vakit (bsn) / bulursam (y): zarf-fiil grubu

içi içine sığmayan (s) / Hakkı Celis (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

içi (i) / içine (i) / sığma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

12.Bittabii/ hiç/ vakti/ yoktu;/ bugün/ Kâğıthane tepelerinde/ endaht talimleri/ yapılacaktı.

endaht (ty) / talimleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Kâğıthane (ty) / tepeleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

13.Fakat,/ genç adam,/ her şeyi/ göze aldı/ ve/ Cihangir'deki konaktan çıkar çıkmaz/ doğruca/ Şişli'deki apartmana/ gitti.

göze (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

Şişli'deki (s) / apartman (i): sıfat tamlaması

Cihangir'deki konaktan (yt) / çıkar çıkmaz (y): zarf-fiil grubu

çıkarm (i) / çıkmaz (i): tekrar grubu

Cihangir'deki (s) / konak (i): sıfat tamlaması

Servet Bey'in evi/ pek acayip,/ adeta/ ihtilaçlı bir sevinç içindeydi./ Herkes/ birbirine karşı fazla neşeli görünmekten/ korkuyor gibiydi./ Seniha,/ Hakkı Celis'i/ kendisinden çok yaşlı ve nadir görülen bir teyze tavrıyla/ karşıladı./ Toplanmış,/ uzamış,/ ağır ve mağrur/ görünüyordu;/ genç adamın onda şimdiye kadar hiç tesadüf etmediği bir yüksekte bakışı ve bir alaycı tebessümü/ vardı./ Japonkâri bir sabah esvabı içinde/ kolları/ ta/ omuzlarına/ ve/ göğsü/ oldukça harim noktalara kadar açık/ duruyordu./ Saçları/ yüksek,/ fakat/ aynı zamanda/ dağınık bir tarzda/ düzeltilmişti./ Her hareketinde dizlerine kadar sıyrılan bacakları/ incecik ipek çoraplar içinde/ canlı, zeki ve harikulade şeyler gibi/ gözüküyordu./ Hakkı Celis'e/ Seniha'nın ağzı ve gözleri/ genişlemiş gibi/ geldi;/ zira/ genç kız/ dudaklarına/ kırmızılık/ sürmüştü/ ve/ gözlerinin sürmesini/ hadden bir kat ziyade/fazlalaştırmıştı./

1.Servet Bey'in evi/ pek acayip,/ adeta/ ihtilaçlı bir sevinç içindeydi.

pek (s) / acayip (i): sıfat tamlaması

Servet Bey'in (ty) / evi (tn): belirtili isim tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

ihtilaçlı bir sevinç (i) / içinde (çe): edat grubu

ihtilaçlı (s) / bir sevinç (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sevinç (i): sıfat tamlaması

2.Herkes/ birbirine karşı fazla neşeli görünmekten/ korkuyor gibiydi.

korkuyor (i) / gibi (çe): edat grubu

birbirine karşı (z) / fazla neşeli (z) / görünmek (y): isim-fiil grubu

fazla (s) / neşeli (i): sıfat tamlaması

birbirine (i) / karşı (çe): edat grubu

3.Seniha,/ Hakkı Celis'i/ kendisinden çok yaşlı ve nadir görülen bir teyze tavrıyla/ karşıladı.

kendisinden çok yaşlı ve nadir görülen bir teyze (i) / tavrıyla (çe): edat grubu

kendisinden çok yaşlı ve nadir görülen (s) / bir teyze (i): sıfat tamlaması

bir (s) / teyze (i): sıfat tamlaması

kendisinden çok yaşlı (i) / ve (be) / nadir görülen (i): bağlama grubu

nadir (z) / görülen (y): sıfat-fiil grubu

kendisinden (i) / çok yaşlı (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

çok (s) / yaşlı (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

4.Toplanmış,/ uzamış,/ ağır ve mağrur/ görünüyordu;/ genç adamın onda şimdiye kadar hiç tesadüf etmediği bir yüksekten bakışı ve bir alaycı tebessümü/ vardı.

ağır (i) / ve (be) / mağrur (i): bağlama grubu

genç adamın onda şimdiye kadar hiç tesadüf etmediği (s) / bir yüksekten bakış ve bir alaycı tebessüm (i): sıfat tamlaması

bir yüksekten bakış (i) / ve (be) / bir alaycı tebessüm (i): bağlama grubu

bir (s) / alaycı tebessüm (i): sıfat tamlaması

alaycı (s) / tebessüm (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yüksekten bakış (i): sıfat tamlaması

yüksekten (i) / bak- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

genç adamın (ty) / onda şimdiye kadar hiç tesadüf etmediği (tn): belirtili isim tamlaması

onda (yt) / şimdiye kadar (z) / hiç (z) / tesadüf etmediği (y): isim-fiil grubu

tesadüf (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

şimdiye (i) / kadar (çe): edat grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

5.Japonkâri bir sabah esvabı içinde/ kolları/ ta/ omuzlarına/ ve/ göğsü/ oldukça harim noktalara kadar açık/ duruyordu.

oldukça harim noktalara kadar (s) / açık (i): sıfat tamlaması

oldukça harim noktalara (i) / kadar (çe): edat grubu

oldukça harim (s) / noktalar (i): sıfat tamlaması

oldukça (s) / harim (i): sıfat tamlaması

omuzlarına (kadar) (s) / (açık) (i): sıfat tamlaması

omuzlarına (i) / kadar (çe): edat grubu

Japonkâri bir sabah esvabı (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Japonkâri (s) / bir sabah esvabı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sabah esvabı (i): sıfat tamlaması

sabah (ty) / esvabı (tn): belirtisiz isim tamlaması

6.Saçları/ yüksek, fakat aynı zamanda dağınık bir tarzda/ düzeltilmişti.

yüksek fakat aynı zamanda dağınık (s) / bir tarz (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tarz (i): sıfat tamlaması

yüksek (i) / fakat (be) / aynı zamanda dağınık (i): bağlama grubu

aynı zamanda (i) / dağınık (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

aynı (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

7.Her hareketinde dizlerine kadar sıyrılan bacakları/ incecik ipek çoraplar içinde/ canlı, zeki ve harikulade şeyler gibi/ gözükiyordu.

canlı, zeki ve harikulade şeyler (i) / gibi (çe): edat grubu

canlı, zeki ve harikulade (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

canlı (i) / zeki (i) / ve (be) / harikulade (i): bağlama grubu

incecik ipek çoraplar (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

incecik (s) / ipek çoraplar (i): sıfat tamlaması

ipek (s) / çoraplar (i): sıfat tamlaması

her hareketinde dizlerine kadar sıyrılan (s) / bacaklar (i): sıfat tamlaması

her hareketinde (z) / dizlerine kadar (z) / sıyrılan (y): sıfat-fiil grubu

dizlerine (i) / kadar (çe): edat grubu

her (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

8.Hakkı Celis'e/ Seniha'nın ağzı ve gözleri/ genişlemiş gibi/ geldi;/ zira/ genç kız/ dudaklarına/ kırmızılık/ sürmüş/ ve/ gözlerinin sürmesini/ hadden bir kat ziyade/ fazlalaştırmıştı.

genişlemiş (i) / gibi (çe): edat grubu

Seniha'nın (ty) / ağzı ve gözleri (tn): belirtili isim tamlaması

ağız (i) / ve (be) / gözler (i): bağlama grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

hadden (i) / bir kat ziyade (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

bir kat (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kat (i): sıfat tamlaması

gözlerinin (ty) / sürmesi (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı Celis,/ Seniha'da/ bir şeye/ daha/ dikkat etti;/ vücudu/ eski kımıldanışlarını,/ eski ahengini,/ eski mânasını/ kaybetmişti;/ bu/ çevik ve kıvrak bir kızdan ziyade,/ olgun ve yorgun bir kadına/ benziyordu./ Bunun içindir ki,/ zavallı çocuk/ büyük dayısının torununa nasıl hitap edeceğini,/ ne yapacağını/ bilemedi./ Şimdi “efendim!”, “siz” derken,/ şimdi/ “abla!”, “sen” diye/ konuşmaya başlıyor,/ sonra/ Seniha'nın yukarıdan bir bakışı üzerine yüzü kızararak/ büsbütün/ ne söyleyeceğini/ şaşırıyor,/ “efendim”li, “siz”li içinden çıkılmaz diğer bir konuşma tarzına/ düşüyordu./

1.Hakkı Celis,/ Seniha'da/ bir şeye/ daha/ dikkat etti;/ vücudu/ eski kımıldanışlarını,/ eski ahengini,/ eski mânasını/ kaybetmişti;/ bu/ çevik ve kıvrak bir kızdan ziyade,/ olgun ve yorgun bir kadına/ benziyordu.

dikkat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

kayb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

eski (s) / mâna (i): sıfat tamlaması

eski (s) / ahenk (i): sıfat tamlaması

eski (s) / kımıldanışlar (i): sıfat tamlaması

olgun ve yorgun (s) / bir kadın (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

olgun (i) / ve (be) / yorgun (i): bağlama grubu

çevik ve kıvrak bir kızdan (i) / ziyade (çe): edat grubu

çevik ve kıvrak (s) / bir kız (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kız (i): sıfat tamlaması

çevik (i) / ve (be) / kıvrak (i): bağlama grubu

2.Bunun içindir ki,/ zavallı çocuk/ büyük dayısının torununa nasıl hitap edeceğini,/ ne yapacağını/ bilemedi.

bunun (i) / için (çe): edat grubu

ne (bsn) / yapacağı (y): sıfat-fiil grubu

büyük dayısının torununa (yt) / nasıl (z) / hitap edeceği (y): sıfat-fiil grubu

hitap (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

büyük dayısının (ty) / torunu (tn): belirtili isim tamlaması

büyük (s) / dayı (i): sıfat tamlaması

zavallı (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

3.Şimdi “efendim!”, “siz” derken,/ şimdi/ “abla!”, “sen” diye/ konuşmaya başlıyor,/ sonra/ Seniha'nın yukarıdan bir bakışı üzerine yüzü kızararak/ büsbütün/ ne söyleyeceğini/ şaşırıyor,/ “efendim”li, “siz”li içinden çıkılmaz diğer bir konuşma tarzına/ düşüyordu.

konuşmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
“abla!” (i) / “sen” (i) / diye (çe): edat grubu
şimdi (z) / “efendim!” (bsn) / “siz” (bsn) / derken (y): zarf-fiil grubu
ne (bsn) / söyleyeceği (y): sıfat-fiil grubu
Seniha'nın yukarıdan bir bakışı üzerine (z) / yüzü kızararak (y): zarf-fiil grubu
yüzü (i) / kızar- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
Seniha'nın yukarıdan bir bakışı (i) / üzerine (çe): edat grubu
Seniha'nın (ty) / yukarıdan bir bakışı (tn): belirtili isim tamlaması
yukarıdan (s) / bir bakış (i): sıfat tamlaması
bir (s) / bakış (i): sıfat tamlaması
“efendim”li (s) / “siz”li (s) / içinden çıkılmaz diğer bir konuşma tarzı (i): sıfat tamlaması
içinden çıkılmaz (s) / diğer bir konuşma tarzı (i): sıfat tamlaması
diğer (s) / bir konuşma tarzı (i): sıfat tamlaması
bir (s) / konuşma tarzı (i): sıfat tamlaması
konuşma (ty) / tarzı (tn): belirtisiz isim tamlaması
içinden (i) / çıkılma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Ona,/ laf olsun diye,/ son zamanlarda başından geçen askerlik meselelerini/ hikâye etti;/ şimdi/ nerededir?/ Nasıl/ talim ediyorlar?/ Saatlerce/ nasıl/ yürüyorlar?/ Nasıl bir karavanada yemek yiyip,/ nasıl bir koğuşta,/ kimlerle beraber/ yatıp kalkıyor?/ Bunları/ anlattı./ Seniha/ ekseriya/ dinlemiyor gibi/ görünüyor/ ve/ zavallı çocuk o kadar hararetle anlatırken/ bahisle hiç alâkası olmayan bir sual/ soruyor,/ bir hareket/ yapıyordu./

Hakkı Celis,/ hayatını ikiye ayıran bütün o ahzıasker şubelerine ait vakaların hiçbiriyile/ Seniha'nın dikkatini çekemedi./ Genç kız/ ara sıra,/ aklı başka yerde:/

“Vah! Vah! Demek çok yoruluyorsun, neden o kadar yoruluyorsun? Vah Hakkı vah!”/ diyordu./

1.Ona,/ laf olsun diye,/ son zamanlarda başından geçen askerlik meselelerini/ hikâye etti;/ şimdi/ nerededir?/ Nasıl/ talim ediyorlar?/ Saatlerce/ nasıl/ yürüyorlar?/ Nasıl bir karavanada yemek yiyip,/ nasıl bir koğuşta,/ kimlerle beraber/ yatıp kalkıyor?/ Bunları/ anlattı.

hikâye (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
son zamanlarda başından geçen (s) / askerlik meseleleri (i): sıfat tamlaması
askerlik (ty) / meseleleri (tn): belirtisiz isim tamlaması
son zamanlarda (z) / başından geçen (y): sıfat-fiil grubu
başından (i) / geç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

son (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

laf olsun (i) / diye (çe): edat grubu

laf (i) / ol- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

talim (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yatıp (f) / kalk- (f): tekrar grubu

kimlerle (i) / beraber (çe): edat grubu

nasıl (s) / bir koğuş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / koğuş (i): sıfat tamlaması

nasıl bir karavanada (yt) / yemek (bsn) / yiyip (y): zarf-fiil grubu

nasıl (s) / bir karavana (i): sıfat tamlaması

bir (s) / karavana (i): sıfat tamlaması

2.Seniha/ ekseriya/ dinlemiyor gibi/ görünüyor/ ve/ zavallı çocuk o kadar hararetle anlatırken/ bahisle hiç alâkası olmayan bir sual/ soruyor,/ bir hareket/ yapıyordu.

dinlemiyor (i) / gibi (çe): edat grubu

bahisle hiç alâkası olmayan (s) / bir sual (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sual (i): sıfat tamlaması

bahisle (z) / hiç (z) / alâkası olmayan (y): sıfat-fiil grubu

alâkası (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

zavallı çocuk (ö) / o kadar hararetle (z) / anlatırken (y): zarf-fiil grubu

o kadar (s) / hararet (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

zavallı (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

3.Hakkı Celis,/ hayatını ikiye ayıran bütün o ahzıasker şubelerine ait vakaların hiçbirisiyle/ Seniha'nın dikkatini çekemedi.

Seniha'nın dikkatini (i) / çekeme- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha'nın (ty) / dikkati (tn): belirtili isim tamlaması

hayatını ikiye ayıran bütün o ahzıasker şubelerine ait vakaların (ty) / hiçbirisi (tn): belirtili isim tamlaması

hayatını ikiye ayıran (s) / bütün o ahzıasker şubelerine ait vakalar (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / o ahzıasker şubelerine ait vakalar (i): sıfat tamlaması

o (s) / ahzıasker şubelerine ait vakalar (i): sıfat tamlaması

ahzıasker şubelerine ait (s) / vakalar (i): sıfat tamlaması

ahzıasker şubelerine (i) / ait (çe): edat grubu

ahzıasker (ty) / şubeleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

hayatını (bln) / ikiye (yt) / ayıran (y): sıfat-fiil grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

4.Genç kız/ ara sıra,/ akli başka yerde:/ “Vah! Vah! Demek çok yoruluyorsun, neden o kadar yoruluyorsun? Vah Hakkı vah!”/ diyordu.

“Vah! Vah! Demek çok yoruluyorsun,/ neden/ o kadar/ yoruluyorsun?/ Vah/ Hakkı/ vah!” (cümle)

vah (i) / vah (i): tekrar grubu

o (i) / kadar (çe): edat grubu

aklı (i) / başka yerde (i): kısaltma grubu (ikinci unsur bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

başka (s) / yer (i): sıfat tamlaması

ara (i) / sıra (i): tekrar grubu

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

Bir kere olsun/ gözleri/ gözlerine/ isabet etmedi./ Seniha'nın gözleri/ siyah gölgeler altında/ rengini ve nazar denilen ifadeyi/ kaybetmiş gibiydiler./

Hakkı Celis/ dedi ki:/

“Çok değişmişsiniz/ Seniha abla!”/

Seniha:/

“Sen de epeyce büyümüşsün!”/ dedi./

Genç adam/ kalbinin ağzına kadar geldiğini/ hissetti;/ kendinin çocukluktan ne kadar uzak olduğunu/ bağırarak/ söylemek/ ve/ Seniha'nın bütün o suni olgun hanım tavırları altındaki çığlığını, boşluğunu, hiçliğini,/ anlatmak istedi./

“Yalnız büyümek değil, ihtiyarladım bile, Seniha abla,”/ dedi./ “Siz çok gezdiniz,/ çok gördünüz./ Fakat/ ben/ çok düşündüm,/ çok hissettim./ O kadar ki,/ bütün fikirler,/ bütün hisler/ bana/ şimdi/ yavan geliyor./ Siz/ bu bezginliğe/ vasil oldunuz mu?/ Nerede?/ Her tarafınızdan/ arzu,/ emel,/ gençlik/ fıskırıyor,/ şimdi 'haydi!' deseler/ bir seneden beri yaptığınız seyahatleri/ aynı iştiha ile/ tekrar edebileceksiniz./ Fakat,/ ben/ düşündüklerimi tekrar düşünmek,/ hissettiklerimi tekrar hissetmek/ istemeyeceğim./ Seniha abla,/ bizi pişiren/ ıstıraptır;/ gezip görmek değildir./ Sizden evvel/ kaç kişi/ Avrupa'ya/ gitti geldi./ Bunların bazılarının kıyafetlerinde/ epeyce değişiklik/ gördüm,/ fakat/ ruhlarında/ ne/ değişti;/ bilmiyorum./ Bunlar/ bize/ oradan,/ başlarında bir acayip sarhoşluk ve gözlerinde safiyane bir hayretle/ avdet ettiler./ Seniha abla,/ siz de/ bunlardan biri misiniz?”/

Seniha/ zoraki bir kahkaha ile/ güldü:/

“Ooo,/ daima/ felsefe! Sen/ hiçbir zaman/ hayat adamı olamayacaksın,/ hiçbir zaman,/ zavallı Hakkı!”/

Bunun üzerine/ genç adam/ acı acı gülümseyerek/ yarı ciddi,/ yarı şaka/ cevap verdi:/

“Öyleyse/ ölüm adamı olurum.”/

1.Bir kere olsun/ gözleri/ gözlerine/ isabet etmedi.

isabet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir kere (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / kere (i): sıfat tamlaması

2.Seniha'nın gözleri/ siyah gölgeler altında/ rengini ve nazar denilen ifadeyi/ kaybetmiş gibiydiler.

kaybetmiş (i) / gibi (çe): edat grubu

kayb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

renk (i) / ve (be) / nazar denilen ifade (i): bağlama grubu

nazar denilen (s) / ifade (i): sıfat tamlaması

nazar (ö) / denilen (y): sıfat-fiil grubu

siyah gölgeler (ty) / altı (tn): belirtisiz isim tamlaması

siyah (s) / gölgeler (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / gözleri (tn): belirtili isim tamlaması

3.Hakkı Celis/ dedi ki:/ “Çok/ değişmişsiniz/ Seniha abla!”

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Seniha (i) / abla (u): unvan grubu

4.Seniha:/ “Sen de epeyce büyümüşsün!”/ dedi.

“Sen de/ epeyce/ büyümüşsün!” (cümle)

5.Genç adam/ kalbinin ağzına kadar geldiğini/ hissetti;/ kendinin çocukluktan ne kadar uzak olduğunu/ bağırarak/ söylemek/ ve/ Seniha'nın bütün o suni olgun hanım tavırları altındaki çığlığını, boşluğunu, hiçliğini,/ anlatmak istedi.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kalbinin (ty) / ağzına kadar geldiği (tn): belirtili isim tamlaması

ağzına kadar (z) / geldiği (y): sıfat-fiil grubu

ağzına (i) / kadar (çe): edat grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

anlatmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Seniha'nın (ty) / bütün o suni olgun hanım tavırları altındaki çığlığı, boşluğu, hiçliği (tn): belirtili isim tamlaması

bütün o suni olgun hanım tavırları altındaki (s) / çığlık (i) / boşluk (i) / hiçlik (i): sıfat tamlaması

bütün o suni olgun hanım tavırları (tn) / altı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bütün (s) / o suni olgun hanım tavırları (i): sıfat tamlaması

o (s) / suni olgun hanım tavırları (i): sıfat tamlaması

sunî (s) / olgun hanım tavırları (i): sıfat tamlaması

olgun hanım (ty) / tavırları (tn): belirtisiz isim tamlaması

olgun (s) / hanım (i): sıfat tamlaması

söylemek (i) / (iste-) (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

kendinin (ty) / çocukluktan ne kadar uzak olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

çocukluktan ne kadar uzak (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

çocukluktan (i) / ne kadar uzak (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

ne kadar (s) / uzak (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

6.“Yalnız büyümek değil, ihtiyarladım bile, Seniha abla,”/ dedi.

“Yalnız/ büyümek değil,/ ihtiyarladım bile,/ Seniha abla,” (cümle)

Seniha (i) / abla (u): unvan grubu

7.Siz/ çok/ gezdiniz,/ çok/ gördünüz./ Fakat/ ben/ çok/ düşündüm,/ çok/ hissettim.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

8.O kadar ki,/ bütün fikirler,/ bütün hisler/ bana/ şimdi/ yavan geliyor.

o (i) / kadar (çe): edat grubu

yavan (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bütün (s) / hisler (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / fikirler (i): sıfat tamlaması

9.Siz/ bu bezginliğe/ vasıl oldunuz mu?/ Nerede?

vasıl (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / bezginlik (i): sıfat tamlaması

10.Her tarafınızdan/ arzu,/ emel,/ gençlik/ fışkırtıyor,/ şimdi ‘haydi!’ deseler/ bir seneden beri yaptığımız seyahatleri/ aynı iştiha ile/ tekrar edebileceksiniz.

her (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

tekrar ede (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

tekrar (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

aynı iştiha (i) / ile (çe): edat grubu

aynı (s) / iştiha (i): sıfat tamlaması

bir seneden beri yaptığınız (s) / seyahatler (i): sıfat tamlaması

bir seneden beri (z) / yaptığınız (y): sıfat tamlaması

bir seneden (i) / beri (çe): edat grubu

bir (s) / sene (i): sıfat tamlaması

şimdi (z) / 'haydi!' (bsn) / deseler (y): zarf-fiil grubu

11.Fakat,/ ben/ düşündüklerimi tekrar düşünmek,/ hissettiklerimi tekrar hissetmek/ istemeyeceğim.

hissettiklerimi (bln) / tekrar (z) / hissetmek (y): isim-fiil grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

düşündüklerimi (bln) / tekrar (z) / düşünmek (y): isim-fiil grubu

12.Seniha abla,/ bizi pişiren/ ıstıraptır;/ gezip görmek değildir.

bizi (bln) / pişiren (y): sıfat-fiil grubu

Seniha (i) / abla (u): unvan grubu

gezip (f) / gör- (f): tekrar grubu

13.Sizden evvel/ kaç kişi/ Avrupa'ya/ gitti geldi.

gitti (f) / geldi (f): tekrar grubu

kaç (s) / kişi (i): sıfat tamlaması

sizden (i) / evvel (çe): edat grubu

14.Bunların bazılarının kıyafetlerinde/ epeyce değişiklik/ gördüm,/ fakat/ ruhlarında/ ne/ değişti;/ bilmiyorum.

epeyce (s) / değişiklik (i): sıfat tamlaması

bunların bazılarının (ty) / kıyafetleri (tn): belirtili isim tamlaması

bunların (ty) / bazıları (tn): belirtili isim tamlaması

15.Bunlar/ bize/ oradan,/ başlarında bir acayip sarhoşluk ve gözlerinde safiyane bir hayretle/ avdet ettiler.

avdet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

başlarında bir acayip sarhoşluk (i) / ve (be) / gözlerinde safiyane bir hayret (i): bağlama grubu

gözlerinde (i) / safiyane bir hayret (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

safiyane (s) / bir hayret (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hayret (i): sıfat tamlaması

başlarında (i) / bir acayip sarhoşluk (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

bir (s) / acayip sarhoşluk (i): sıfat tamlaması

acayip (s) / sarhoşluk (i): sıfat tamlaması

16.Seniha abla,/ siz de/ bunlardan biri misiniz?

bunlardan (s) / biri (i): sıfat tamlaması

Seniha (i) / abla (u): unvan grubu

17.Seniha/ zoraki bir kahkaha ile/ güldü:

zoraki bir kahkaha (i) / ile (çe): edat grubu

zoraki (s) / bir kahkaha (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kahkaha (i): sıfat tamlaması

18.Ooo,/ daima/ felsefe!/ Sen/ hiçbir zaman/ hayat adamı olamayacaksın,/ hiçbir zaman,/ zavallı Hakkı!

hayat adamı (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hayat (ty) / adamı (tn): belirtisiz isim tamlaması

hiçbir (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

hiçbir (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

zavallı (s) / Hakkı (i): sıfat tamlaması

19.Bunun üzerine/ genç adam/ acı acı gülümseyerek/ yarı ciddi,/ yarı şaka/ cevap verdi:/ “Öyleyse/ ölüm adamı olurum.”

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yarı (s) / şaka (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / ciddi (i): sıfat tamlaması

acı acı (z) / gülümseyerek (y): zarf-fiil grubu

acı (i) / acı (i): tekrar grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bunun (i) / üzerine (çe): edat grubu

ölüm adamı (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ölüm (ty) / adamı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Hakkı Celis/ bu sözleri/ düşünmeyerek,/ bir şey söylemiş olmak için/ söyledi:/ Esasen/ bunun hırçın bir sitem olmaktan başka mânası/ yoktu./ Hattâ,/ o kadar ki,/ bu sözün boşluğundan, soğukluğundan/ genç adamın kendisi bile/ ürperdi./ Fakat/ ekseriya dilimize dolaşan ve günlerce ağızımızdan hiç düşmeyen bazı mânasız lakırdılar gibi/ bu da,/ nedendir bilinmez,/ birdenbire/ Hakkı Celis 'in beynine ve diline/ saplandı./ Seniha 'nın yanından çıktıktan sonra sokakta yürürken/ kendi kendine/ mütemadiyen/ bunu/ tekrar ediyordu:/

“Öyleyse/ ölüm adamı olurum.”/

Bu/ ne/ demektir?/ Ölüm adamı olmak/ ne/ demektir?/ Ölüm adamı/ etrafına ölüm saçana mı yoksa ölüme doğru gidene, ya da ölmeye mahkûm olana mı/ denilirdi?/ Hakkı Celis,/ bunların her ikisi değil miydi?/ Birkaç zamandan beri/ ya ölmeye ya öldürmeye/ hazırlanmıyor muydu?/ Bu önü parlak düğmeli, yakası işlemeli veston,/ bu belindeki kemer,/ bu bacaklarını sıkı dolaklar/ ne içindi?/ Nereye gitmek içindi?/ Biraz sonra/ omzuna/ neden/ bir silah/ yüklenenecekti?/ Birkaç zamandan beri, memleketin havasında, ağızdan ağza dolaşan pek mebzul bir söz,/ şimdi,/ onun nazarında/ ulvi bir belâgat alıyordu;/ Hakkı Celis/ ancak,/ şimdi,/ kaç zamandan beri halkın: “Ya gazi, ya şehit!” diye bağırışlarının mânasını/ anlıyordu./ Ya gazi, ya şehit!/ Evet,/ kendisi de/ bunlardan biri olmak için/ hazırlanıyordu./ Tevekkeli/ biraz evvel:/

“Öyleyse ölüm adamı olurum!”/ dememişti./

Bu,/ bir hakikatti./ Hakkı Celis/ şimdiden/ bir ölüm adamıydı./

1.Hakkı Celis/ bu sözleri/ düşünmeyerek,/ bir şey söylemiş olmak için/ söyledi:

bir şey söylemiş olmak (i) / için (çe): edat grubu

bir şey (bsn) / söylemiş olmak (y): isim-fiil grubu

söylemiş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sözler (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Esasen/ bunun hırçın bir sitem olmaktan başka mânası/ yoktu.

bunun (ty) / hırçın bir sitem olmaktan başka mânası (tn): belirtili isim tamlaması

hırçın bir sitem olmaktan başka (s) / mâna (i): sıfat tamlaması

hırçın bir sitem olmaktan (i) / başka (çe): edat grubu

hırçın bir sitem (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hırçın (s) / bir sitem (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sitem (i): sıfat tamlaması

3.Hattâ,/ o kadar ki,/ bu sözün boşluğundan, soğukluğundan/ genç adamın kendisi bile/ ürperdi.

o (i) / kadar (çe): edat grubu

genç adamın (ty) / kendisi (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bu sözün (ty) / boşluğu (tn) / soğukluğu (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / söz (i): sıfat tamlaması

4.Fakat/ ekseriya dilimize dolaşan ve günlerce ağzımızdan hiç düşmeyen bazı mânasız lakırdılar gibi/ bu da,/ nedendir bilinmez,/ birdenbire/ Hakkı Celis'in beynine ve diline/ saplandı.

Hakkı Celis'in (ty) / beyni ve dili (tn): belirtili isim tamlaması

beyin (i) / ve (be) / dil (i): bağlama grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

nedendir/ bilinmez (cümle)

ekseriya dilimize dolaşan ve günlerce ağzımızdan hiç düşmeyen bazı mânasız lakırdılar (i) / gibi (çe): edat grubu

ekseriya dilimize dolaşan ve günlerce ağzımızdan hiç düşmeyen (s) / bazı mânasız lakırdılar (i): sıfat tamlaması

bazı (s) / mânasız lakırdılar (i): sıfat tamlaması

mânasız (s) / lakırdılar (i): sıfat tamlaması

ekseriya dilimize dolaşan (i) / ve (be) / günlerce ağzımızdan hiç düşmeyen (i): bağlama grubu

günlerce (z) / ağzımızdan/ hiç (z) / düşmeyen (y): sıfat-fiil grubu

ağzımızdan (i) / düşme- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ekseriya (z) / dilimize dolaşan (y): sıfat-fiil grubu

dilimize (i) / dolaş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

5.Seniha'nın yanından çıktktan sonra sokakta yürürken/ kendi kendine/ mütemediyen/ bunu/ tekrar ediyordu:/ "Öyleyse/ ölüm adamı olurum."

tekrar (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

Seniha'nın yanından çıktktan sonra (z) / sokakta (yt) / yürürken (y): zarf-fiil grubu

Seniha'nın yanından çıktktan (i) / sonra (çe): edat grubu

Seniha'nın yanından (yt) / çıktktan (y): zarf-fiil grubu

Seniha'nın (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

ölüm adamı (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ölüm (ty) / adamı (tn): belirtisiz isim tamlaması

6.Bu/ ne/ demektir?/ Ölüm adamı olmak/ ne/ demektir?

ölüm adamı (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ölüm (ty) / adamı (tn): belirtisiz isim tamlaması

7.Ölüm adamı/ etrafına ölüm saçana mı yoksa ölüme doğru gidene, ya da ölmeye mahkûm olana mı/ denilirdi?

etrafına ölüm saçan (i) / yoksa (be) / ölüme doğru giden, ya da ölmeye mahkûm olan (i): bağlama grubu

ölüme doğru giden (i) / ya da (be) / ölmeye mahkûm olan (i): bağlama grubu

ölmeye (yt) / mahkûm olan (y): sıfat-fiil grubu

mahkûm (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ölüme doğru (z) / giden (y): sıfat-fiil grubu

ölüme (i) / doğru (çe): edat grubu

etrafına (yt) / ölüm saçan (y): sıfat-fiil grubu

ölüm (i) / saç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ölüm (ty) / adamı (tn): belirtisiz isim tamlaması

8.Hakkı Celis,/ bunların her ikisi değil miydi?

bunların (ty) / her ikisi (tn): belirtili isim tamlaması

her (s) / iki (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

9.Birkaç zamandan beri/ ya ölmeye ya öldürmeye/ hazırlanmıyor muydu?

ya (be) / ölme (i) / ya (be) / öldürme (i): bağlama grubu

birkaç zamandan (i) / beri (çe): edat grubu

birkaç (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

10.Bu önü parlak düğmeli, yakası işlemeli veston,/ bu belindeki kemer,/ bu bacaklarını sıkın dolaklar/ ne içindi?/ Nereye gitmek içindi?

ne (i) / için (çe): edat grubu

bu (s) / bacaklarını sıkın dolaklar (i): sıfat tamlaması

bacaklarını sıkın (s) / dolaklar (i): sıfat tamlaması

bacaklarını (bln) / sıkın (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / belindeki kemer (i): sıfat tamlaması

belindeki (s) / kemer (i): sıfat tamlaması

bu (s) / önü parlak düğmeli, yakası işlemeli veston (i): sıfat tamlaması

önü parlak düğmeli (s) / yakası işlemeli (s) / veston (i): sıfat tamlaması

yakası (i) / işlemeli (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

önü (i) / parlak düğmeli (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

parlak (s) / düğmeli (i): sıfat tamlaması

nereye gitmek (i) / için (çe): edat grubu

nereye (yt) / gitmek (y): isim-fiil grubu

11.Biraz sonra/ omzuna/ neden/ bir silah/ yüklenecekti?

bir (s) / silah (i): sıfat tamlaması

biraz (s) / sonra (i): sıfat tamlaması

12.Birkaç zamandan beri, memleketin havasında, ağızdan ağza dolaşan pek mebzul bir söz,/ şimdi,/ onun nazarında/ ulvi bir belâgat alıyordu;/ Hakkı Celis/ ancak,/ şimdi,/ kaç zamandan beri halkın: “Ya gazi, ya şehit!” diye bağırışlarının mânasını/ anlıyordu.

ulvi bir belâgat (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ulvi (s) / bir belâgat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / belâgat (i): sıfat tamlaması

onun (i) / nazarında (çe): edat grubu

birkaç zamandan beri, memleketin havasında, ağızdan ağza dolaşan (s) / pek mebzul bir söz (i): sıfat tamlaması

pek mebzul (s) / bir söz (i): sıfat tamlaması

bir (s) / söz (i): sıfat tamlaması

pek (s) / mebzul (i): sıfat tamlaması

birkaç zamandan beri (z) / memleketin havasında (yt) / ağızdan ağza (z) / dolaşan (y): sıfat-fiil grubu

ağızdan (i) / ağza (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

memleketin (ty) havası (tn): belirtili isim tamlaması

birkaç zamandan (i) / beri (çe): edat grubu

birkaç (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

halkın: kaç zamandan beri “Ya gazi, ya şehit!” diye bağırırlarının (ty) / mânası (tn): belirtili isim tamlaması

halkın (ty) / kaç zamandan beri “Ya gazi, ya şehit!” diye bağırırları (tn): belirtili isim tamlaması

kaç zamandan beri (z) / “Ya gazi, ya şehit!” diye (z) / bağırış (y): isim-fiil grubu

“Ya gazi, ya şehit!” (i) / diye (çe): edat grubu

ya (be) / gazi (i) / ya (be) / şehit (i): bağlama grubu

kaç zamandan (i) / beri (çe): edat grubu

kaç (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

13.Ya gazi, ya şehit!/ Evet,/ kendisi de/ bunlardan biri olmak için/ hazırlanıyordu.

ya (be) / gazi (i) / ya (be) / şehit (i): bağlama grubu

bunlardan biri olmak (i) / için (çe): edat grubu

bunlardan biri (s) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bunlardan (s) / biri (i): sıfat tamlaması

14.Tevekkeli/ biraz evvel:/ “Öyleyse ölüm adamı olurum!”/ dememişti.

“Öyleyse/ ölüm adamı olurum!” (cümle)

ölüm adamı (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ölüm (ty) / adamı (tn): belirtisiz isim tamlaması

biraz (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

15.Bu,/ bir hakikatti./ Hakkı Celis/ şimdiden/ bir ölüm adamıydı.

bir (s) / hakikat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ölüm adamı (i): sıfat tamlaması

ölüm (ty) / adamı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Bu saate kadar/ askerliğin ölümle bir münasebeti olduğu/ hiç/ hatırına gelmemişti./ Kendini/ alelade yorucu bir işe ve bir angaryaya çatmış/ zannediordu./ Meğer/ bu iş/ ne mehabetli/ ve/ bu angarya/ ne büyük bir şeymiş!/ Hakkı Celis/ giydiği asker esvabının içinde/ ilk defa olarak/ bir kahraman gururunu/ hissetti;/ kendi kendine,/ göğsü kabarak:/

“Ben bir ölüm adamıyım, ya ölmeye, ya öldürmeye gidiyorum,”/ dedi./

Meğer/ kader/ ona/ neler/ hazırlıyormuş da/ o/ farkında değildi,/ bu cömert kadere karşı/ ne kadar nankör,/ ne kadar küçüktü!/ Hayatın hangi gayesi/ bir cenge doğru gidişten daha yüksekti?/ Bahusus ki,/ onun gideceği cenk,/ cenklerin en büyüğü,/ bir cihan cengiydi./ Böyle bir cenkte bir küçük zabıt olmak,/ o eski orduların başında bir serdar olmaktan daha ehemmiyetli değil miydi?/ Genç nefer:/

“Ben bir ölüm adamıyım,”/ dedi./

Ve/ ilk defa olarak/ şair Hakkı Celis’e karşı/ kalbinde/ bir nefret/ uyandı./ Loş bir odada saatlerce Verlaine şiirlerini inşat eden ve yamru yumru bir kalemlerle kirlenmiş bir kâğıt üstünde birtakım topal mısralar sıralayan o cılız, o solgun çocuk/ neydi?/ Bu genç askerin topukları demir çivili çarıklarla turmanmaya hazırlandığı sarp, yüksek ve tehlikeli tepenin yanında,/ bu solgun benizli çocuğun çıkmak istediği serin ve gölgeli yokuş/ ne adi bir yerdi!//

O tepede/ al bayrağın çırpınışları, yüz bin kişinin haykırıışları, ateşin söylenişleri, çelik sesleri ve kıvılcımlı dumanlar/ vardı;/ bu yokuşta ise/ birkaç yeşil defne dalından, biraz su şırıltısından ve melul bir ıssızlıktan başka ne/ vardı?/ Hakkı Celis/ kendi kendine:/

“Eve döner dönmez, şimdiye kadar yazdığım yazuları ve bütün kitapları yakacağım!”/ dedi./

1.Bu saate kadar/ askerliğin ölümle bir münasebeti olduğu/ hiç/ hatırına gelmemiştir.

hatırına (i) / gelme- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

askerliğin (ty) / ölümle bir münasebeti olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

ölümle (z) / bir münasebeti olduğu (y): sıfat-fiil grubu

bir münasebeti (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / münasebet (i): sıfat tamlaması

bu saate (i) / kadar (çe): edat grubu

bu (s) / saat (i): sıfat tamlaması

2.Kendini/ alelade yorucu bir işe ve bir angaryaya çatmış/ zannediyordu.

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

alelade yorucu bir işe ve bir angaryaya (yt) / çatmış (y): sıfat-fiil grubu

alelade yorucu bir iş (i) / ve (be) / bir angarya (i): bağlama grubu

bir (s) / angarya (i): sıfat tamlaması

alelade (s) / yorucu bir iş (i): sıfat tamlaması

yorucu (s) / bir iş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / iş (i): sıfat tamlaması

3.Meğer/ bu iş/ ne mehabetli/ ve/ bu angarya/ ne büyük bir şeymiş!

ne büyük (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

ne (s) / büyük (i): sıfat tamlaması

bu (s) / angarya (i): sıfat tamlaması

ne mehabetli (s) / (bir şey) (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

ne (s) / mehabetli (i): sıfat tamlaması

bu (s) / iş (i): sıfat tamlaması

4.Hakkı Celis/ giydiği asker esvabının içinde/ ilk defa olarak/ bir kahraman gururunu/ hissetti;/ kendi kendine,/ göğsü kabarak:/ “Ben bir ölüm adamıyım, ya ölmeye, ya öldürmeye gidiyorum,”/ dedi.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / kahraman gururu (i): sıfat tamlaması

kahraman (ty) / gururu (tn): belirtisiz isim tamlaması

ilk defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

giydiği asker esvabının (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

giydiği (s) / asker esvabı (i): sıfat tamlaması

asker (ty) / esvabı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

“Ben/ bir ölüm adamıyım,/ ya ölmeye, ya öldürmeye/ gidiyorum,” (cümle)

bir (s) / ölüm adamı (i): sıfat tamlaması

ölüm (ty) / adamı (tn): belirtisiz isim tamlaması

ya (be) / ölme (i) / ya (be) / öldürme (i): bağlama grubu

göğsü (i) / kabar- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

5.Meğer/ kader/ ona/ neler/ hazırlıyormuş da/ o/ farkında değildi,/ bu cömert kadere karşı/ ne kadar nankör,/ ne kadar küçüktü!

ne kadar (s) / küçük (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ne kadar (s) / nankör (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

bu cömert kadere (i) / karşı (çe): edat grubu

bu (s) / cömert kader (i): sıfat tamlaması

cömert (s) / kader (i): sıfat tamlaması

6.Hayatın hangi gayesi/ bir cenge doğru gidişten daha yüksekti?

bir cenge doğru gidişten (i) / daha yüksek (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha (s) / yüksek (i): sıfat tamlaması

bir (s) / cenge doğru gidiş (i): sıfat tamlaması
cenge doğru (z) / gidiş (y): isim-fiil grubu
cenge (i) / doğru (çe): edat grubu
hayatın (ty) / hangi gayesi (tn): belirtili isim tamlaması
hangi (s) / gaye (i): sıfat tamlaması

7.Bahusus ki,/ onun gideceği cenk,/ cenklerin en büyüğü,/ bir cihan cengiydi.

bir (s) / cihan cengi (i): sıfat tamlaması
cihan (ty) / cengi (tn): belirtisiz isim tamlaması
cenklerin (ty) / en büyüğü (tn): belirtili isim tamlaması
en (s) / büyük (i): sıfat tamlaması
onun gideceği (s) / cenk (i): sıfat tamlaması
onun (ty) / gideceği (tn): belirtili isim tamlaması

8.Böyle bir cenkte bir küçük zabıt olmak,/ o eski orduların başında bir serdar olmaktan daha ehemmiyetli değil miydi?

o eski orduların başında bir serdar olmaktan (i) / daha ehemmiyetli (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)
daha (s) / ehemmiyetli (i): sıfat tamlaması
o eski orduların başında (yt) / bir serdar olmak (y): isim-fiil grubu
bir serdar (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
bir (s) / serdar (i): sıfat tamlaması
o eski orduların (ty) / başı (tn): belirtili isim tamlaması
o (s) / eski ordular (i): sıfat tamlaması
eski (s) / ordular (i): sıfat tamlaması
böyle bir cenkte (yt) / bir küçük zabıt olmak (y): isim-fiil grubu
bir küçük zabıt (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
bir (s) / küçük zabıt (i): sıfat tamlaması
küçük (s) / zabıt (i): sıfat tamlaması
böyle (s) / bir cenk (i): sıfat tamlaması
bir (s) / cenk (i): sıfat tamlaması

9.Genç nefer:/ “Ben bir ölüm adamıyım,”/ dedi.

“Ben/ bir ölüm adamıyım,” (cümle)
bir (s) / ölüm adamı (i): sıfat tamlaması
ölüm (ty) / adamı (tn): belirtisiz isim tamlaması
genç (s) / nefer (i): sıfat tamlaması

10.Ve/ ilk defa olarak/ şair Hakkı Celis’e karşı/ kalbinde/ bir nefret/ uyandı.

şair Hakkı Celis’e karşı (s) / bir nefret (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nefret (i): sıfat tamlaması

şair Hakkı Celis'e (i) / karşı (çe): edat grubu

şair (s) / Hakkı Celis (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

ilk defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

11.Loş bir odada saatlerce Verlaine şiirlerini inşat eden ve yamru yumru bir kalemle kirli bir kâğıt üstünde birtakım topal mısralar sıralayan o cılız, o solgun çocuk/ neydi?

loş bir odada saatlerce Verlaine şiirlerini inşat eden ve yamru yumru bir kalemle kirli bir kâğıt üstünde birtakım topal mısralar sıralayan (s) / o cılız (i) / o solgun çocuk (i): sıfat tamlaması

o (s) / solgun çocuk (i): sıfat tamlaması

solgun (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

o (s) / cılız (çocuk) (i): sıfat tamlaması

cılız (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

loş bir odada saatlerce Verlaine şiirlerini inşat eden (i) / ve (be) / yamru yumru bir kalemle kirli bir kâğıt üstünde birtakım topal mısralar sıralayan (i): bağlama grubu

yamru yumru bir kalemle (z) / kirli bir kâğıt üstünde (yt) / birtakım topal mısralar (bsn) / sıralayan (y): sıfat-fiil grubu

birtakım (s) / topal mısralar (i): sıfat tamlaması

topal (s) / mısralar (i): sıfat tamlaması

kirli bir kâğıt (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

kirli (s) / bir kâğıt (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kâğıt (i): sıfat tamlaması

yamru yumru (s) / bir kalem (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kalem (i): sıfat tamlaması

yamru (i) / yumru (i): tekrar grubu

loş bir odada (yt) / saatlerce (z) / Verlaine şiirlerini (bln) / inşat eden (y): sıfat-fiil grubu

inşat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Verlaine (ty) / şiirleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

loş (s) / bir oda (i): sıfat tamlaması

bir (s) / oda (i): sıfat tamlaması

12.Bu genç askerin topukları demir çivili çarıklarla tırmanmaya hazırlandığı sarp, yüksek ve tehlikeli tepenin yanında,/ bu solgun benizli çocuğun çıkmak istediği serin ve gölgeli yokuş/ ne adi bir yerdi!

ne adi (s) / bir yer (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yer (i): sıfat tamlaması

ne (s) / adi (i): sıfat tamlaması

bu solgun benizli çocuğun çıkmak istediği (s) / serin ve gölgeli yokuş (i): sıfat tamlaması

serin ve gölgeli (s) / yokuş (i): sıfat tamlaması

serin (i) / ve (be) / gölgeli (i): bağlama grubu

bu solgun benizli çocuğun (ty) / çıkmak istediği (tn): belirtili isim tamlaması

çıkmaq (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bu (s) / solgun benizli çocuk (i): sıfat tamlaması

solgun benizli (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

solgun (s) / benizli (i): sıfat tamlaması

bu genç askerin topukları demir çivili çarıklarla tırmanmaya hazırlandığı sarp, yüksek ve tehlikeli tepenin (i) / yanında (çe): edat grubu

bu genç askerin topukları demir çivili çarıklarla tırmanmaya hazırlandığı (s) / sarp, yüksek ve tehlikeli tepe (i): sıfat tamlaması

sarp, yüksek ve tehlikeli (s) / tepe (i): sıfat tamlaması

sarp (i) / yüksek (i) / ve (be) / tehlikeli (i): bağlama grubu

bu genç askerin (ty) / topukları demir çivili çarıklarla tırmanmaya hazırlandığı (tn): belirtili isim tamlaması

topukları demir çivili çarıklarla tırmanmaya (yt) / hazırlandığı (y): sıfat-fiil grubu

topukları demir çivili çarıklarla (z) / tırmanma (y): isim-fiil grubu

topukları demir çivili (s) / çarıklar (i): sıfat tamlaması

topukları (i) / demir çivili (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

demir (s) / çivili (i): sıfat tamlaması

bu (s) / genç asker (i): sıfat tamlaması

genç (s) / asker (i): sıfat tamlaması

13.O tepede/ al bayrağın çırpınışları, yüz bin kişinin haykırışları, ateşin söylenişleri, çelik sesleri ve kıvılcımlı dumanlar/ vardı;/ bu yokuşta ise/ birkaç yeşil defne dalından, biraz su şırıltısından ve melul bir ıssızlıktan başka ne/ vardı?

al bayrağın çırpınışları (i) / yüz bin kişinin haykırışları (i) / ateşin söylenişleri (i) / çelik sesleri (i) / ve (be) / kıvılcımlı dumanlar (i): bağlama grubu

kıvılcımlı (s) / dumanlar (i): sıfat tamlaması

çelik (ty) / sesleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

ateşin (ty) / söylenişleri (tn): belirtili isim tamlaması

yüz bin kişinin (ty) / haykırışları (tn): belirtili isim tamlaması

yüz bin (s) / kişi (i): sıfat tamlaması

yüz (s) / bin (i): sıfat tamlaması

al bayrağın (ty) / çırpınışları (tn): belirtili isim tamlaması

al (s) / bayrak (i): sıfat tamlaması

o (s) / tepe (i): sıfat tamlaması

birkaç yeşil defne dalından, biraz su şırıltısından ve melul bir ıssızlıktan başka (s) / ne (i): sıfat tamlaması

birkaç yeşil defne dalından, biraz su şırıltısından ve melul bir ıssızlıktan (i) / başka (çe): edat grubu

birkaç yeşil defne dalı (i) / biraz su şırıltısı (i) / ve (be) / melul bir ıssızlık (i): bağlama grubu

melül (s) / bir ıssızlık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ıssızlık (i): sıfat tamlaması

biraz (s) / su şırıltısı (i): sıfat tamlaması

su (ty) / şırıltısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

birkaç (s) / yeşil defne dalı (i): sıfat tamlaması

yeşil (s) / defne dalı (i): sıfat tamlaması

defne (ty) / dalı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / yokuş (i): sıfat tamlaması

14.Hakkı Celis/ kendi kendine:/ “Eve döner dönmez, şimdiye kadar yazdığım yazıları ve bütün kitapları yakacağım!”/ dedi.

“Eve döner dönmez,/ şimdiye kadar yazdığım yazıları ve bütün kitapları/ yakacağım!” (cümle)

şimdiye kadar yazdığım yazılar (i) / ve (be) / bütün kitaplar (i): bağlama grubu

bütün (s) / kitaplar (i): sıfat tamlaması

şimdiye kadar yazdığım (s) / yazılar (i): sıfat tamlaması

şimdiye kadar (z) / yazdığım (y): sıfat-fiil grubu

şimdiye (i) / kadar (çe): edat grubu

eve (yt) / döner dönmez (y): zarf-fiil grubu

döner (i) / dönmez (i): tekrar grubu

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Ve/ bunu söylerken/ birden coşup havada salladığı elinden/ burnuna/ hafif bir koku/ geldi;/ bu,/ Seniha'nın elinden onun eline sinen kuvvetli bir kokunun artığıydı./ Hakkı Celis/ içinin titrediğini/ hissetti/ ve/ hâlâ bu kadar boş şeylerin tesiri altında kaldığına/ şaştı./ Birtakım yapma tavırlar, sahte bakışlar ve isteksiz gülüşlerle Avrupa'dan avdet etmiş sathî ve kokulu bir mahlukun ateşe, dumana ve kör kurşun yağmurlarına doğru ağır ağır ilerleyen bir adam üzerinde hâlâ hüküm sürüşü/ pek gayri tabî bir şey,/ adeta/ bir ayıp değil miydi?/ Hakkı Celis/ kendi nefesine karşı/ Seniha'yı sevmiş olmaktan ve belki hâlâ sevmekte devam etmekten/

utanyordu./ Sakın/ o da/ tanıdığı birçok gençler gibi,/ sakın/ o da/ şu havaî Cemil gibi/ hayata/ yalnız/ etiyle mi/ merbuttu?/ Varlığının bütün o yüksek heyecanları,/ sakın/ biraz evvelki tavırları, bakışları ve gülüşleri gibi birtakım düzme ve yapma şeylerden mi ibaretti?/ Zira,/ deminki kahramanca düşüncelerle, Seniha'nın kokusunu duyar duymaz hissettiği ürperiş,/ birbirinin tamamıyla zıddı iki türlü ruhiyete alâmetti./ Hakkı Celis/ kendi kendine/ diyordu ki;/ “Ya o düşünceler, ya bu ürperiş/ doğrudu./ Acaba/ hangisinde/ samimiyim?”/

1.Ve/ bunu söylerken/ birden coşup havada salladığı elinden/ burnuna/ hafif bir koku/ geldi;/ bu,/ Seniha'nın elinden onun eline sinen kuvvetli bir kokunun artığıydı.

hafif (s) / bir koku (i): sıfat tamlaması

bir (s) / koku (i): sıfat tamlaması

birden coşup havada salladığı (s) / el (i): sıfat tamlaması

birden coşup (z) / havada (yt) / salladığı (y): sıfat-fiil grubu

birden (z) / coşup (y): zarf-fiil grubu

bunu (bln) / söylerken (y): zarf-fiil grubu

Seniha'nın elinden onun eline sinen kuvvetli bir kokunun (ty) / artığı (tn): belirtili isim tamlaması

Seniha'nın elinden onun eline sinen (s) / kuvvetli bir koku (i): sıfat tamlaması

kuvvetli (s) / bir koku (i): sıfat tamlaması

bir (s) / koku (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın elinden (yt) / onun eline (yt) / sinen (y): sıfat-fiil grubu

onun (ty) / eli (tn): belirtili isim tamlaması

Seniha'nın (ty) / eli (tn): belirtili isim tamlaması

2.Hakkı Celis/ içinin titrediğini/ hissetti/ ve/ hâlâ bu kadar boş şeylerin tesiri altında kaldığına/ şaştı.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

içinin (ty) / titrediği (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

hâlâ (z) / bu kadar boş şeylerin tesiri altında kaldığı (y): sıfat-fiil grubu

bu kadar boş şeylerin tesiri altında (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu kadar boş şeylerin tesiri (i) / altında (çe): edat grubu

bu kadar boş şeylerin (ty) / tesiri (tn): belirtili isim tamlaması

bu kadar boş (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

bu kadar (s) / boş (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

3.Birtakım yapma tavırlar, sahte bakışlar ve isteksiz gülüşlerle Avrupa'dan avdet etmiş sathî ve kokulu bir mahlukun ateşe, dumana ve kör kurşun yağmurlarına doğru ağır ağır ilerleyen bir adam üzerinde hâlâ hüküm sürüşü/ pek gayri tabî bir şey,/ adeta/ bir ayıp değil miydi?

pek gayri tabî (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

pek (s) / gayri tabî (i): sıfat tamlaması

birtakım yapma tavırlar, sahte bakışlar ve isteksiz gülüşlerle Avrupa'dan avdet etmiş sathî ve kokulu bir mahlukun (ty) / ateşe, dumana ve kör kurşun yağmurlarına doğru ağır ağır ilerleyen bir adam üzerinde hâlâ hüküm sürüşü (tn): belirtili isim tamlaması

ateşe, dumana ve kör kurşun yağmurlarına doğru ağır ağır ilerleyen bir adam üzerinde (yt) / hâlâ (z) / hüküm sürüş (y): sıfat-fiil grubu

hüküm (i) / sür- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ateşe, dumana ve kör kurşun yağmurlarına doğru ağır ağır ilerleyen bir adam (ty) / üzeri (tn): belirtisiz isim tamlaması

ateşe, dumana ve kör kurşun yağmurlarına doğru ağır ağır ilerleyen (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

ateşe, dumana ve kör kurşun yağmurlarına doğru (z) / ağır ağır (z) / ilerleyen (y): sıfat-fiil grubu

ağır (i) / ağır (i): tekrar grubu

ateşe, dumana ve kör kurşun yağmurlarına (i) / doğru (çe): edat grubu

ateş (i) / duman (i) / ve (be) / kör kurşun yağmurları (i): bağlama grubu

kör kurşun (ty) / yağmurları (tn): belirtisiz isim tamlaması

kör (s) / kurşun (i): sıfat tamlaması

birtakım yapma tavırlar, sahte bakışlar ve isteksiz gülüşlerle Avrupa'dan avdet etmiş (s) / sathî ve kokulu bir mahluk (i): sıfat tamlaması

sathî ve kokulu (s) / bir mahluk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mahluk (i): sıfat tamlaması

sathî (i) / ve (be) / kokulu (i): bağlama grubu

birtakım yapma tavırlar, sahte bakışlar ve isteksiz gülüşlerle (z) / Avrupa'dan (yt) / avdet etmiş (y): sıfat-fiil grubu

avdet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

birtakım yapma tavırlar (i) / sahte bakışlar (i) / ve (be) / isteksiz gülüşler (i): bağlama grubu

isteksiz (s) / gülüşler (i): sıfat tamlaması

sahte (s) / bakışlar (i): sıfat tamlaması

birtakım (s) / yapma tavırlar (i): sıfat tamlaması

yapma (s) / tavırlar (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ayıp (i): sıfat tamlaması

4.Hakkı Celis/ kendi nefesine karşı/ Seniha'yı sevmiş olmaktan ve belki hâlâ sevmekte devam etmekten/ utanıyordu.

Seniha'yı sevmiş olmak (i) / ve (be) / belki hâlâ sevmekte devam etmek (i): bağlama grubu

belki (cdö) / hâlâ (z) / sevmekte (yt) / devam etmek (y): isim-fiil grubu

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha'yı (bln) / sevmiş olmak (y): isim-fiil grubu

sevmiş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendi nefesine (i) / karşı (çe): edat grubu

kendi (s) / nefsi (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

5.Sakın/ o da/ tanıdığı birçok gençler gibi,/ sakın/ o da/ şu havaî Cemil gibi/ hayata/ yalnız/ etiyse mi/ merbuttu?

şu havaî Cemil (i) / gibi (çe): edat grubu

şu (s) / havaî Cemil (i): sıfat tamlaması

havaî (s) / Cemil (i): sıfat tamlaması

tanıdığı birçok gençler (i) / gibi (çe): edat grubu

tanıdığı (s) / birçok gençler (i): sıfat tamlaması

birçok (s) / gençler (i): sıfat tamlaması

6.Varlığının bütün o yüksek heyecanları,/ sakın/ biraz evvelki tavırları, bakışları ve gülüşleri gibi birtakım düzme ve yapma şeylerden mi ibaretti?

biraz evvelki tavırları, bakışları ve gülüşleri gibi birtakım düzme ve yapma şeylerden (i) / ibaret (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

biraz evvelki tavırları, bakışları ve gülüşleri gibi (s) / birtakım düzme ve yapma şeyler (i): sıfat tamlaması

birtakım (s) / düzme ve yapma şeyler (i): sıfat tamlaması

düzme ve yapma (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

düzme (i) / ve (be) / yapma (i): bağlama grubu

biraz evvelki tavırları, bakışları ve gülüşleri (i) / gibi (çe): edat grubu

biraz evvelki (s) / tavırlar, bakışlar ve gülüşler (i): sıfat tamlaması

tavırlar (i) / bakışlar (i) / ve (be) / gülüşler (i): bağlama grubu

biraz (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

varlığının (ty) / bütün o yüksek heyecanları (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / o yüksek heyecanlar (i): sıfat tamlaması

o (s) / yüksek heyecanlar (i): sıfat tamlaması

yüksek (s) / heyecanlar (i): sıfat tamlaması

7.Zira,/ deminki kahramanca düşüncelerle, Seniha'nın kokusunu duyar duymaz hissettiği ürperiş,/ birbirinin tamamıyla zıddı iki türlü ruhiyete alâmetti.

birbirinin tamamıyla zıddı iki türlü ruhiyete (i) / alâmet (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

birbirinin tamamıyla zıddı (s) / iki türlü ruhiyet (i): sıfat tamlaması

iki türlü (s) / ruhiyet (i): sıfat tamlaması

iki (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

birbirinin (ty) / tamamıyla zıddı (tn): belirtili isim tamlaması

tamamıyla (i) / zıt (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

deminki kahramanca düşünceler (i) / ile (be) / Seniha'nın kokusunu duyar duymaz hissettiği ürperiş (i): bağlama grubu

Seniha'nın kokusunu duyar duymaz hissettiği (s) / ürperiş (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın kokusunu duyar duymaz (z) / hissettiği (y): sıfat-fiil grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha'nın kokusunu (bln) / duyar duymaz (y): zarf-fiil grubu

duyar (i) / duymaz (i): tekrar grubu

Seniha'nın (ty) / kokusu (tn): belirtili isim tamlaması

deminki (s) / kahramanca düşünceler (i): sıfat tamlaması

kahramanca (s) / düşünceler (i): sıfat tamlaması

8.Hakkı Celis/ kendi kendine/ diyordu ki;/ “Ya o düşünceler, ya bu ürperiş/ doğruydu./ Acaba/ hangisinde/ samimiyim?”

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

ya (be) / o düşünceler (i) / ya (be) / bu ürperiş (i): bağlama grubu

bu (s) / ürperiş (i): sıfat tamlaması

o (s) / düşünceler (i): sıfat tamlaması

Genç adam,/ bütün gün/ kendini/ böyle/ tahlil etti;/ fakat/ bir türlü/ ne olduğunu/ anlayamadı./ Kalbi/ bir muamma halini aldı./ Onun için şüphesiz olan bir şey varsa,/ o da/ Seniha'yı sevmenin, dünyanın bütün boş, sathî ve şehvanî hazlarına mağlup olmaktan başka bir şeye delâlet etmediğidir./ Zira/ Seniha,/ bu hazların özü ve timsaliydi./ Onu ölümlere sürükleyen, onu ulvî divanelikler yaptıran büyük ve derin bir aşkla sevmek bile/ kabil değildi./ Bu acı hakikat,/ ona/ genç kızı Şişli'deki apartmanda ziyaretinden sonra/ tamamıyla/ ayan olmuştu./

Günler gittikçe birbirini takip eden birçok vakalar/ genç adama/ bu hissinde ne kadar yanılmadığını/ ispat etti./ Gerçi,/ Hakkı Celis,/ o ilk ve son ziyaretinden sonra/ Seniha'yı/ tekrar/ göremedi/ ve/ yeni yaşayışına, yeni

ahbablığına dair/ yakından/ hiçbir hâdiseye/ şahit olmadı./ Fakat,/ ağızdan/ o kadar sözler/ işitti,/ o kadar birbirini te'kit eder şeyler/ öğrendi ki,/ genç kızın yeni hayatına dair kendi gözüyle müşahedelerde bulunmasına lüzum bile/ kalmadı./

1.Genç adam,/ bütün gün/ kendini/ böyle/ tahlil etti;/ fakat/ bir türlü/ ne olduğunu/ anlayamadı.

tahlil (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bütün (s) / gün (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

ne (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

2.Kalbi/ bir muamma halini aldı.

bir muamma halini (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) muamma hali (i): sıfat tamlaması

muamma (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Onun için şüphesiz olan bir şey varsa,/ o da/ Seniha'yı sevmenin, dünyanın bütün boş, sathî ve şehvanî hazlarına mağlup olmaktan başka bir şeye delâlet etmediğidir.

Seniha'yı sevmenin (ty) / dünyanın bütün boş, sathî ve şehvanî hazlarına mağlup olmaktan başka bir şeye delâlet etmediği (tn): belirtili isim tamlaması

dünyanın bütün boş, sathî ve şehvanî hazlarına mağlup olmaktan başka bir şeye (yt) / delâlet etmediği (y): sıfat-fiil grubu

delâlet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

dünyanın bütün boş, sathî ve şehvanî hazlarına mağlup olmaktan başka (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

dünyanın bütün boş, sathî ve şehvanî hazlarına mağlup olmaktan (i) / başka (çe): edat grubu

dünyanın bütün boş, sathî ve şehvanî hazlarına (yt) / mağlup olmak (y): isim-fiil grubu

mağlup (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

dünyanın (ty) / bütün boş, sathî ve şehvanî hazları (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / boş, sathî ve şehvanî hazlar (i): sıfat tamlaması

boş, sathî ve şehvanî (s) / hazlar (i): sıfat tamlaması

boş (i) / sathî (i) / ve (be) / şehvanî (i): bağlama grubu

Seniha'yı (bln) / sevme (y): isim-fiil grubu

onun için (z) / şüphesiz olan bir şey (ö) / varsa (y): zarf-fiil grubu

şüphesiz olan (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

şüphesiz (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

onun (i) / için (çe): edat grubu

4.Zira/ Seniha,/ bu hazların özü ve timsaliydi.

bu hazların (ty) / özü ve timsali (tn): belirtili isim tamlaması

öz (i) / ve (be) / timsal (i): bağlama grubu

bu (s) / hazlar (i): sıfat tamlaması

5.Onu ölümlere sürükleyen, onu ulvî divanelikler yaptıran büyük ve derin bir aşkla sevmek bile/ kabil değildi.

onu (bln) / ölümlere sürükleyen, onu (bln) / ulvî divanelikler yaptıran büyük ve derin bir aşkla (z) / sevmek (y): sıfat-fiil grubu

ölümlere sürükleyen (s) / ulvî divanelikler yaptıran (s) / büyük ve derin bir aşk (i): sıfat tamlaması

büyük ve derin (s) / bir aşk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / aşk (i): sıfat tamlaması

büyük (i) / ve (be) / derin (i): bağlama grubu

ulvî divanelikler (bsn) / yaptıran (y): sıfat-fiil grubu

ulvî (s) / divanelikler (i): sıfat tamlaması

ölümlere (yt) / sürükleyen (y): sıfat-fiil grubu

6.Bu acı hakikat,/ ona/ genç kızı Şişli'deki apartmanda ziyaretinden sonra/ tamamıyla/ ayan olmuştu.

ayan (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

genç kızı Şişli'deki apartmanda ziyaretinden (i) / sonra (çe): edat grubu

genç kızı (i) / Şişli'deki apartmanda ziyaret (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

Şişli'deki apartmanda (i) / ziyaret (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

Şişli'deki (s) / apartman (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

bu (s) / acı hakikat (i): sıfat tamlaması

acı (s) / hakikat (i): sıfat tamlaması

7.Günler gittikçe birbirini takip eden birçok vakalar/ genç adama/ bu hissinde ne kadar yanılmadığını/ ispat etti.

ispat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu hissinde (yt) / ne kadar (z) / yanılmadığı (y): sıfat-fiil grubu

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

bu (s) / his (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

günler gittikçe birbirini takip eden (s) / birçok vakalar (i): sıfat tamlaması

birçok (s) / vakalar (i): sıfat tamlaması

günler gittikçe (z) / birbirini (bln) / takip eden (y): sıfat-fiil grubu

takip (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

günler (ö) / gittikçe (y): zarf-fiil grubu

8.Gerçi,/ Hakkı Celis,/ o ilk ve son ziyaretinden sonra/ Seniha'yı/ tekrar/ göremedi/ ve/ yeni yaşayışına, yeni ahbablığına dair/ yakından/ hiçbir hâdiseye/ şahit olmadı.

o ilk ve son ziyaretinden (i) / sonra (çe): edat grubu

o (s) / ilk ve son ziyaret (i): sıfat tamlaması

ilk ve son (s) / ziyaret (i): sıfat tamlaması

ilk (i) / ve (be) / son (i): bağlama grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

şahit (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yeni yaşayışına, yeni ahbablığına dair (s) / hiçbir hâdiseye (i): sıfat tamlaması

hiçbir (s) / hâdiseye (i): sıfat tamlaması

yeni yaşayışına (i) / yeni ahbablığına (i) / dair (çe): edat grubu

yeni (s) / ahbablık (i): sıfat tamlaması

yeni (s) / yaşayış (i): sıfat tamlaması

9.Fakat,/ ağızdan/ o kadar sözler/ işitti,/ o kadar birbirini te'kit eder şeyler/ öğrendi ki,/ genç kızın yeni hayatına dair kendi gözüyle müşahedelerde bulunmasına lüzum bile/ kalmadı.

o kadar (s) / sözler (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

o kadar (s) / birbirini te'kit eder şeyler (i): sıfat tamlaması

birbirini te'kit eder (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

birbirini (bln) / te'kit eder (y): sıfat-fiil grubu

te'kit (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

o (i) / kadar (çe): edat grubu

genç kızın yeni hayatına dair kendi gözüyle müşahedelerde bulunmasına (i) / lüzum (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

genç kızın yeni hayatına dair (z) / kendi gözüyle (z) / müşahedelerde bulunma (y): isim-fiil grubu

müşahedelerde (i) / bulun- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendi (s) / gözü (s): sıfat tamlaması

genç kızın yeni hayatına (i) / dair (çe): edat grubu

genç kızın(ty) / yeni hayatı (tn): belirtili isim tamlaması

yeni (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

Diyorlar ki,/ Seniha/ Avrupa'dan/ gayet şüpheli bir yoldaşla/ avdet etti,/ vakıa/ bu,/ haddizatında/ kırkını geçmiş, basit, sathî bir sefaret memurundan başka bir adam değildi/ ve/ Seniha ile tanışması/ yolda kendisine refakat ederken/ oldukça samimi bir dostluk halini almıştı;/ öyle ki,/ şimdi,/ Servet Bey'in evinden/ hemen hiç/ çıkmıyor gibidir./ Seniha'nın eski arkadaşları/ bu yeni dost için:/

“Tıpkı bir zamanlar Faik Bey, nasılsa öyle...”/ diyorlardı./

Vakıa,/ Seniha'dan birkaç ay evvel İstanbul'a dönen Belkıs Hanım,/ Seniha ile Faik Bey arasındaki münasebetin asıl Paris'te ciddi ve ateşli bir devreye girdiğini söylemişti./ Faik Bey,/ hemen/ her akşam/ ta/ Brüksel'den/ Paris'e/ onu görmeye/ gelirmiş;/ birlikte yapmadıkları sefahat/ kalmamış;/ bir gece yarısı,/ Belkıs Hanım/ kocasıyla beraber/ tiyatrodan çıkıp/ bir kahveye/ yemek yemeye/ girmişler;/ bir de ne/ görsünler!/ Seniha,/ yanında Faik Bey,/ kadın erkek bir alay serseri refakatinde/ sarhoş olmuşlar,/ çalgıcıları/ ortalarına almışlar,/ avazları çıktığı kadar/ hep/ bir ağızdan/ şarkı söylüyorlar./ Belkıs Hanım,/ yerin dibine geçiyormuş,/ kocasına/ demiş ki:/ “Aman,/ buradan/ savuşalım!”/

1.Diyorlar ki,/ Seniha/ Avrupa'dan/ gayet şüpheli bir yoldaşla/ avdet etti,/ vakıa/ bu,/ haddizatında/ kırkını geçmiş, basit, sathî bir sefaret memurundan başka bir adam değildi/ ve/ Seniha ile tanışması/ yolda kendisine refakat ederken/ oldukça samimi bir dostluk halini almıştı;/ öyle ki,/ şimdi,/ Servet Bey'in evinden/ hemen/ hiç/ çıkmıyor gibidir.

avdet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

gayet şüpheli (s) / bir yoldaş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yoldaş (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / şüpheli (i): sıfat tamlaması

kırkını geçmiş, basit, sathî bir sefaret memurundan başka (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

kırkını geçmiş, basit, sathî bir sefaret memurundan (i) / başka (çe): edat grubu

kırkını geçmiş (s) / basit (s) / sathî (s) / bir sefaret memuru (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sefaret memuru (i): sıfat tamlaması

sefaret (ty) / memuru (tn): belirtisiz isim tamlaması

kırkını (bln) / geçmiş (y): sıfat-fiil grubu

oldukça samimi bir dostluk halini (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

oldukça samimi (s) / bir dostluk hali (i): sıfat tamlaması

bir (s) / dostluk hali (i): sıfat tamlaması
dostluk (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması
oldukça (s) / samimi (i): sıfat tamlaması
yolda (yt) / kendisine (yt) / refakat ederken (y): zarf-fiil grubu
refakat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
Seniha ile (z) / tanışma (y): isim-fiil grubu
Seniha (i) / ile (çe): edat grubu
çıkıyor (i) / gibi (çe): edat grubu
Servet Bey'in (ty) / evi (tn): belirtili isim tamlaması
Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Seniha'nın eski arkadaşları/ bu yeni dost için:/ "Tıpkı bir zamanlar Faik Bey, nasılsa öyle..."/ diyorlardı.

"Tıpkı/ bir zamanlar Faik Bey, nasılsa/ öyle..." (cümle)

bir zamanlar (z) / Faik Bey (ö) / nasılsa (y): zarf-fiil grubu
Faik (i) / Bey (u): unvan grubu
bir (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması
bu yeni dost (i) / için (çe): edat grubu
bu (s) / yeni dost (i): sıfat tamlaması
yeni (s) / dost (i): sıfat tamlaması
Seniha'nın (ty) / eski arkadaşları (tn): belirtili isim tamlaması
eski (s) / arkadaşlar (i): sıfat tamlaması

3.Vakıa,/ Seniha'dan birkaç ay evvel İstanbul'a dönen Belkıs Hanım,/ Seniha ile Faik Bey arasındaki münasebetin asıl Paris'te ciddi ve ateşli bir devreye girdiğini/ söylemişti.

Seniha ile Faik Bey arasındaki münasebetin (ty) / asıl Paris'te ciddi ve ateşli bir devreye girdiği (tn): belirtili isim tamlaması
asıl (z) / Paris'te (yt) / ciddi ve ateşli bir devreye (yt) / girdiği (y): sıfat-fiil grubu
ciddi ve ateşli (s) / bir devre (i): sıfat tamlaması
bir (s) / devre (i): sıfat tamlaması
ciddi (i) / ve (be) / ateşli (i): bağlama grubu
Seniha ile Faik Bey arasındaki (s) / münasebet (i): sıfat tamlaması
Seniha ile Faik Bey (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması
Seniha (i) / ile (be) / Faik Bey (i): bağlama grubu
Faik (i) / Bey (u): unvan grubu
Seniha'dan birkaç ay evvel İstanbul'a dönen (s) / Belkıs Hanım (i): sıfat tamlaması
Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

Seniha'dan birkaç ay evvel (z) / İstanbul'a (yt) / dönen (y): sıfat-fiil grubu

Seniha'dan (i) / birkaç ay evvel (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

birkaç ay (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / ay (i): sıfat tamlaması

4.Faik Bey,/ hemen/ her akşam/ ta/ Brüksel'den/ Paris'e/ onu görmeye/ gelirmiş;/ birlikte yapmadıkları sefahat/ kalmamış;/ bir gece yarısı,/ Belkıs Hanım/ kocasıyla beraber/ tiyatrodan çıkıp/ bir kahveye/ yemek yemeye/ girmişler;/ bir de ne/ görsünler!

onu (bln) / görme (y): isim-fiil grubu

her (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

birlikte yapmadıkları (s) / sefahat (i): sıfat tamlaması

birlikte (z) / yapmadıkları (y): sıfat-fiil grubu

yemek (bsn) / yeme (y): isim-fiil grubu

bir (s) / kahve (i): sıfat tamlaması

tiyatrodan (yt) / çıkıp (y): zarf-fiil grubu

kocasıyla (i) / beraber (çe): edat grubu

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

bir (s) / gece yarısı (i): sıfat tamlaması

gece (ty) / yarısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / ne (i): sıfat tamlaması

5.Seniha,/ yanında Faik Bey,/ kadın erkek bir alay serseri refakatinde/ sarhoş olmuşlar,/ çalgıcıları/ ortalarına/ almışlar,/ avazları çıktığı kadar/ hep/ bir ağızdan/ şarkı söylüyorlar.

sarhoş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kadın erkek bir alay serseri (i) / refakatinde (çe): edat grubu

kadın erkek (s) / bir alay serseri (i): sıfat tamlaması

bir alay (s) / serseri (i): sıfat tamlaması

bir (s) / alay (i): sıfat tamlaması

kadın (i) / erkek (i): tekrar grubu

yanında (s) / Faik Bey (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

şarkı (i) / söyle- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / ağız (i): sıfat tamlaması

avazları çıktığı (i) / kadar (çe): edat grubu

avazları (ö) / çıktığı (y): sıfat-fiil grubu

6.Belkıs Hanım,/ yerin dibine geçiyormuş,/ kocasına/ demiş ki:/ “Aman,/ buradan/ savuşalım!”

yerin dibine (i) / geç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yerin (ty) / dibi (tn): belirtili isim tamlaması

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

Hakkı Celis,/ Seniha'nın Paris hayatına dair böyle yüzlerce hikâye/ dinlemişti./ Fakat/ bunların hiçbirisi/ son aylarda İstanbul'daki yaşayışı hakkında söylenen sözlerden daha müthiş ve daha feci değildi./ Ara sıra, talim dönüşü, Neyyire ve Nuriye Hanımlara tesadüf eden Hakkı Celis,/ bu iki hemşireden/ büyük dayısının torununa dair en taze havadisleri alıyordu;/ genç kızlar/ diyorlardı ki:/

“Hakkı Celis Bey,/ doğrusu,/ Seniha'ya/ eskisi gibi/ sık sık/ gidemiyoruz./ Bilir miyiz,/ bin türlü şeyler/ söylüyorlar./ Güya/ Nedim Bey isminde biri/ varmış/ -şu kendisiyle birlikte gelen sefaret memuru olacak-/ evden/ hiç/ çıkmıyormuş,/ vakıa/ Seniha/ zevahiri kurtarmak için/ nişanlı olduklarını/ söylüyormuş;/ fakat/ bu adamı tanıyanlar/ var,/ kendine/ sormuşlar,/ katiyen/ inkâr ediyormuş:/ ‘Ben sadece evin dostuyum!’/ diyormuş./ Evin dostu.../ Şu Fransızların Ami de la maison dedikleri gibi cins ahbap/ yok mu?/ İşte/ öyleyim/ demek istiyor.”/

Neyyire Hanım, susup/ Nuriye Hanım/ başlıyordu:/

“Bunlara/ kim/ inanır? Herkes/ işin iç yüzünü/ pekâlâ/ biliyor./ Seniha'nın bütün tuvaletlerini/ bu adam/ ödüyormuş./ Geçen gün/ Belkıs'la/ bizim terzi madama/ gitmiş;/ kadın/ kendi/ anlattı;/ on beş gün evvel/ üç kat elbise/ yaptırmış,/ üç gün sonra/ parasını,/ gelmiş,/ bizzat/ Nedim Bey/ vermiş.”/

1.Hakkı Celis,/ Seniha'nın Paris hayatına dair böyle yüzlerce hikâye/ dinlemişti.

Seniha'nın Paris hayatına dair (s) / böyle yüzlerce hikâye (i): sıfat tamlaması

böyle (s) / yüzlerce hikâye (i): sıfat tamlaması

yüzlerce (s) / hikâye (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın Paris hayatına (i) / dair (çe): edat grubu

Seniha'nın (ty) / Paris hayatı (tn): belirtili isim tamlaması

Paris (ty) / hayatı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Fakat/ bunların hiçbirisi/ son aylarda İstanbul'daki yaşayışı hakkında söylenen sözlerden daha müthiş ve daha feci değildi.

son aylarda İstanbul'daki yaşayışı hakkında söylenen sözlerden (i) / daha müthiş ve daha feci (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha müthiş (i) / ve (be) / daha feci (i): bağlama grubu

daha (s) / feci (i): sıfat tamlaması

daha (s) / müthiş (i): sıfat tamlaması

son aylarda İstanbul'daki yaşayışı hakkında söylenen (s) / sözler (i): sıfat tamlaması

son aylarda (z) / İstanbul'daki yaşayışı hakkında (z) / söylenen (y): sıfat-fiil grubu

İstanbul'daki yaşayışı (i) / hakkında (çe): edat grubu

İstanbul'daki (s) / yaşayış (i): sıfat tamlaması

son (s) / aylar (i): sıfat tamlaması

bunların (ty) / hiçbirisi (tn): belirtili isim tamlaması

3.Ara sıra, talim dönüşü, Neyyire ve Nuriye Hanımlara tesadüf eden Hakkı Celis,/ bu iki hemşireden/ büyük dayısının torununa dair en taze havadisleri/ alıyordu;/ genç kızlar/ diyorlardı ki:

büyük dayısının torununa dair (s) / en taze havadisler (i): sıfat tamlaması

en taze (s) / havadisler (i): sıfat tamlaması

en (s) / taze (i): sıfat tamlaması

büyük dayısının torununa (i) / dair (çe): edat grubu

büyük dayısının (ty) / torunu (tn): belirtili isim tamlaması

büyük (s) / dayı (i): sıfat tamlaması

bu (s) / iki hemşire (i): sıfat tamlaması

iki (s) / hemşire (i): sıfat tamlaması

ara sıra, talim dönüşü, Neyyire ve Nuriye Hanımlara tesadüf eden (s) / Hakkı Celis (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

ara sıra (z) / talim dönüşü (z) / Neyyire ve Nuriye Hanımlara (yt) / tesadüf eden (y): sıfat-fiil grubu

tesadüf (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Neyyire ve Nuriye (i) / Hanımlar (u): unvan grubu

Neyyire (i) / ve (be) / Nuriye (i): bağlama grubu

talim (ty) / dönüşü (tn): belirtisiz isim tamlaması

ara (i) / sıra (i): tekrar grubu

genç (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

4.Hakkı Celis Bey,/ doğrusu,/ Seniha'ya/ eskisi gibi/ sık sık/ gidemiyoruz.

sık (i) / sık (i): tekrar grubu

eskisi (i) / gibi (çe): edat grubu

Hakkı Celis (i) / Bey (u): unvan grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

5.Bilir miyiz,/ bin türlü şeyler/ söylüyorlar.

bin türlü (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

bin (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

6.Güya/ Nedim Bey isminde biri/ varmış/ -şu kendisiyle birlikte gelen sefaret memuru olacak-/ evden/ hiç/ çıkmıyormuş,/ vakıa/ Seniha/ zevahiri kurtarmak için/ nişanlı olduklarını/ söylüyormuş;/ fakat/ bu adamı tanıyanlar/ var,/ kendine/ sormuşlar,/ katiyen/ inkâr ediyormuş:

Nedim Bey isminde (s) / biri (i): sıfat tamlaması

Nedim Bey (ty) / ismi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Nedim (i) / Bey (u): unvan grubu

şu kendisiyle birlikte gelen sefaret memuru (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

şu (s) / kendisiyle birlikte gelen sefaret memuru (i): sıfat tamlaması

kendisiyle birlikte gelen (s) / sefaret memuru (i): sıfat tamlaması

sefaret (ty) / memuru (tn): belirtisiz isim tamlaması

kendisiyle birlikte (z) / gelen (y): sıfat-fiil grubu

kendisiyle (i) / birlikte (çe): edat grubu

nişanlı (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

zevahiri kurtarmak (i) / için (çe): edat grubu

zevahiri (i) / kurtar- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu adamı (bln) / tanıyan (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / adam (i): sıfat tamlaması

inkâr (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

7.‘Ben sadece evin dostuyum!’/ diyormuş./ Evin dostu...

‘Ben/ sadece/ evin dostuyum!’ (cümle)

evin (ty) / dostu (tn): belirtili isim tamlaması

evin (ty) / dostu (tn): belirtili isim tamlaması

8.Şu Fransızların Ami de la maison dedikleri gibi cins ahbap/ yok mu?/ İşte/ öyleyim/ demek istiyor.

şu (s) / Fransızların Ami de la maison dedikleri gibi cins ahbap (i): sıfat tamlaması

Fransızların Ami de la maison dedikleri gibi (s) / cins ahbap (i): sıfat tamlaması

cins (s) / ahbap (i): sıfat tamlaması

Fransızların Ami de la maison dedikleri (i) / gibi (çe): edat grubu

Fransızların (ty) / Ami de la maison dedikleri (tn): belirtili isim tamlaması

Ami de la maison (bsn) / dedikleri (y): sıfat-fiil grubu

demek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

9.Neyyire Hanım, susup/ Nuriye Hanım/ başlıyordu:

Nuriye (i) / Hanım (u): unvan grubu

Neyyire Hanım (ö) / susup (y): zarf-fiil grubu

Neyyire (i) / Hanım (u): unvan grubu

10.Bunlara/ kim/ inanır? Herkes/ işin iç yüzünü/ pekâlâ/ biliyor.

işin (ty) / iç yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

iç (s) / yüz (i): sıfat tamlaması

11.Seniha'nın bütün tuvaletlerini/ bu adam/ ödüyormuş.

bu (s) / adam (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / bütün tuvaletleri (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / tuvaletler (i): sıfat tamlaması

12.Geçen gün/ Belkıs'la/ bizim terzi madama/ gitmiş;/ kadın/ kendi/ anlattı;/ on beş gün evvel/ üç kat elbise/ yaptırmış,/ üç gün sonra/ parasını,/ gelmiş,/ bizzat/ Nedim Bey/ vermiş.

bizim (s) / terzi madam (i): sıfat tamlaması

terzi (i) / madam (u): unvan grubu

geçen (s) / gün (i): sıfat tamlaması

üç kat (s) / elbise (i): sıfat tamlaması

üç (s) / kat (i): sıfat tamlaması

on beş gün (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

on beş (s) / gün (i): sıfat tamlaması

on (i) / beş (i): sayı grubu

Nedim (i) / Bey (u): unvan grubu

üç gün (s) / sonra (i): sıfat tamlaması

üç (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Bütün bu dedikoduların Hakkı Celis üzerindeki ilk tesirleri/ söylenenlere karşı bitmez tükenmez bir hiddet ve bir nefretti:/ “Her defasında,/ iftira ediyorsunuz, susunuz!”/ demek isterdi./ Seniha'nın hayatında,/ bu kadar pisliğe,/ bu kadar adiliğe/ ihtimal veremezdi./ Seniha bu hayata kapılsa bile,/ Servet Bey/ bütün o ahlâk ve namus prensipleriyle,/ bütün o titizlikleriyle,/ Sekine Hanım/ bütün o melekâne iffetiyle/ bu hale/ nasıl/ razı olabilirdi,/ nasıl/ tahammül ederlerdi?/ Hakkı Celis/ evvela/ böyle/ düşünürdü./ Fakat,/ sonra/ yavaş yavaş/ her şeyi/ mümkün ve tabîî bulmaya başladı./

Servet Bey,/ bütün o alafranga namus ve haysiyet prensiplerinin arkasında, daima toplanıp dağılan dalgalı, değişken bir şahsiyetten başka bir şey değildi./ Sekine Hanım'a gelince,/ bu zavallı kadın,/ kim ne derse ona inanan, kim ne yaparsa ona kapılan, iyiliği budalalık derecesine varan biçarelerden biriydi./ Bahusus,/ bu kadın/ yeni eve çıktığı günden beri,/ babasıyla kocası arasında ne yapacağını, ne söyleyeceğini, ne düşüneceğini tamamiyle şaşırılmış bir haldedir./

1.Bütün bu dedikoduların Hakkı Celis üzerindeki ilk tesirleri/ söylenenlere karşı bitmez tükenmez bir hiddet ve bir nefretti:/ “Her defasında,/ iftira ediyorsunuz, susunuz!”/ demek isterdi.

söylenenlere karşı (s) / bitmez tükenmez bir hiddet ve bir nefret (i): sıfat tamlaması

bitmez tükenmez (s) / bir hiddet ve bir nefret (i): sıfat tamlaması

bir hiddet (i) / ve (be) / bir nefret (i): bağlama grubu

bir (s) / nefret (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hiddet (i): sıfat tamlaması

bitmez (i) / tükenmez (i): tekrar grubu

söylenenlere (i) / karşı (çe): edat grubu

bütün bu dedikoduların (ty) / Hakkı Celis üzerindeki ilk tesirleri (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı Celis üzerindeki (s) / ilk tesirler (i): sıfat tamlaması

ilk (s) / tesirler (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis (ty) / üzeri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

bütün (s) / bu dedikodular (i): sıfat tamlaması

bu (s) / dedikodular (i): sıfat tamlaması

demek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

“iftira ediyorsunuz,/ susunuz!” (cümle)

iftira (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

her (s) / defa (i): sıfat tamlaması

2.Seniha'nın hayatında,/ bu kadar pislığe,/ bu kadar adiliğe/ ihtimal veremezdi.

ihtimal (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu kadar (s) / adilik (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

bu kadar (s) / pislik (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

Seniha'nın (ty) / hayatı (tn): belirtili isim tamlaması

3.Seniha bu hayata kapılsa bile,/ Servet Bey/ bütün o ahlâk ve namus prensipleriyle,/ bütün o titizlikleriyle,/ Sekine Hanım/ bütün o melekâne iffetiyle/ bu hale/ nasıl/ razı olabilirdi,/ nasıl/ tahammül ederlerdi?

razı ola (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

razı (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / hal (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / o melekâne iffet (i): sıfat tamlaması

o (s) / melekâne iffet (i): sıfat tamlaması

melekâne (s) / iffet (i): sıfat tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

bütün (s) / o titizlikler (i): sıfat tamlaması

o (s) / titizlikler (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / o ahlâk ve namus prensipleri (i): sıfat tamlaması

o (s) / ahlâk ve namus prensipleri (i): sıfat tamlaması

ahlâk ve namus (ty) / prensipleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

ahlâk (i) / ve (be) / namus (i): bağlama grubu

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

Seniha (ö) / bu hayata (yt) / kapılsa (y): zarf-fiil grubu

bu (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

tahammül (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

4.Hakkı Celis/ evvela/ böyle/ düşünürdü.

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

5.Fakat/ sonra/ yavaş yavaş/ her şeyi/ mümkün ve tabîi bulmaya başladı.

mümkün ve tabîi bulmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

mümkün ve tabîi (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

mümkün (i) / ve (be) / tabîi (i): bağlama grubu

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

6.Servet Bey,/ bütün o alafranga namus ve haysiyet prensiplerinin arkasında, daima toplanıp dağılan dalgalı, değişken bir şahsiyetten başka bir şey değildi.

bütün o alafranga namus ve haysiyet prensiplerinin arkasında, daima toplanıp dağılan dalgalı, değişken bir şahsiyetten başka (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bütün o alafranga namus ve haysiyet prensiplerinin arkasında, daima toplanıp dağılan dalgalı, değişken bir şahsiyetten (i) / başka (çe): edat grubu

bütün o alafranga namus ve haysiyet prensiplerinin arkasında (s) / daima toplanıp dağılan dalgalı, değişken bir şahsiyet (i): sıfat tamlaması

daima toplanıp dağılan (s) / dalgalı, değişken bir şahsiyet (i): sıfat tamlaması

dalgalı (s) / değişken (s) / bir şahsiyet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şahsiyet (i): sıfat tamlaması

daima (z) / toplanıp dağılan (y): sıfat-fiil grubu

toplanıp (f) / dağıl- (f): tekrar grubu

bütün o alafranga namus ve haysiyet prensiplerinin (ty) / arkası (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / o alafranga namus ve haysiyet prensipleri (i): sıfat tamlaması

o (s) / alafranga namus ve haysiyet prensipleri (i): sıfat tamlaması

alafranga (s) / namus ve haysiyet prensipleri (i): sıfat tamlaması

namus ve haysiyet (ty) / prensipleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

namus (i) / ve (be) / haysiyet (i): bağlama grubu

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

7.Sekine Hanım'a gelince,/ bu zavallı kadın,/ kim ne derse ona inanan, kim ne yaparsa ona kapılan, iyiliği budalalık derecesine varan biçarelerden biriymi.

kim ne derse ona inanan, kim ne yaparsa ona kapılan, iyiliği budalalık derecesine varan biçarelerden (s) / biri (i): sıfat tamlaması

kim ne derse ona inanan (s) / kim ne yaparsa ona kapılan (s) / iyiliği budalalık derecesine varan (s) / biçareler (i): sıfat tamlaması

iyiliği (ö) / budalalık derecesine (yt) / varan (y): sıfat-fiil grubu

budalalık (ty) / derecesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

kim ne yaparsa (z) / ona (yt) / kapılan (y): sıfat-fiil grubu

kim (ö) / ne (bsn) / yaparsa (y): zarf-fiil grubu

kim ne derse (z) / ona (yt) / inanan (y): sıfat-fiil grubu

kim (ö) / ne (bsn) / derse (y): zarf-fiil grubu

bu (s) / zavallı kadın (i): sıfat tamlaması

zavallı (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

Sekine Hanım'a (yt) / gelince (y): zarf-fiil grubu

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

8.Bahusus,/ bu kadın/ yeni eve çıktığı gündün beri,/ babasıyle kocası arasında ne yapacağını, ne söyleyeceğini, ne düşüneceğini tamamıyla şaşırılmış bir haldedir.

babasıyle kocası arasında ne yapacağını, ne söyleyeceğini, ne düşüneceğini tamamıyla şaşırılmış (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

babasıyle kocası arasında (yt) / ne yapacağını (bln) / ne söyleyeceğini (bln) / ne düşüneceğini (bln) / tamamıyla (z) / şaşırılmış (y): sıfat-fiil grubu

ne (bsn) / düşüneceği (y): sıfat-fiil grubu

ne (bsn) / söyleyeceği (y): sıfat-fiil grubu

ne (bsn) / yapacağı (y): sıfat-fiil grubu

babasıyle kocası (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

babası (i) / ile (be) / kocası (i): bağlama grubu

yeni eve çıktığı gündün (i) / beri (çe): edat grubu

yeni eve çıktığı (s) / gün (i): sıfat tamlaması

yeni eve (i) / çık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yeni (s) / ev (i): sıfat tamlaması

bu (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

İki günde bir,/ kalbi heyecandan tıkanmış,/ Cihangir'deki konağa/ koşuyor/ ve/ sesi hıçkırıklarla boğularak,/ babasından,/ Seniha'nın affını/ rica ediyordu:/

"Geldiği günden beri her gün sizi anıyor,"/ diyordu./ "Yavrucak/ vallahi,/ yemeden kesildi./ 'Günahım ne ise yüzüme söylesin; beni istediği gibi tekdir etsin, sesimi çıkarmayacağım; fakat bir defa yüzünü göreyim'/ diyor./ Kaç kere/ kapıya kadar/ gelmiş,/ bir türlü/ içeriye girmeye/ cesaret edememiş./ Ne olur,/ babacığım,/ affediniz,/ affediniz."/

Naim Efendi,/ hiç/ cevap vermiyor;/ dik dik/ yere/ bakıyordu./ Zavallı ihtiyar,/ kaç zamandan beri/ gönlü ile/ pençeleşmektedir./ Seniha'nın hasreti,/ onun için,/ bütün ömründe duyduğu ıstırapların en büyüğü oldu./ Yanındaki sedef kakmalı çekmecedeki/ Seniha'nın her yaşta resimlerinden bir büyük deste/ vardı./ Bunları,/ odasında kimse olmadığı zamanlar/ yavaşça/ çekmecedeki/ çıkarır;/ bir müddet/ titrek elleri arasında/ evirir, çevirir,/ sonra/ gözlüklerini/ takar,/ herbirine/ uzun uzun,/ derin derin/ bakar,/ öper,/ koklar,/ göğsü üstüne/ basardı./

1.İki günde bir,/ kalbi heyecandan tıkanmış,/ Cihangir'deki konağa/ koşuyor/ ve/ sesi hıçkırıklarla boğularak,/ babasından,/ Seniha'nın affını/ rica ediyordu:

Cihangir'deki (s) / konak (i): sıfat tamlaması

kalbi (ö) / heyecandan (z) / tıkanmış (olarak): zarf-fiil grubu

tıkanmış (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

iki günde (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

iki (s) / gün (i): sıfat tamlaması

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha'nın (ty) / affı (tn): belirtili isim tamlaması

sesi (ö) / hıçkırıklarla (z) / boğularak (y): zarf-fiil grubu

2."Geldiği günden beri her gün sizi anıyor,"/ diyordu.

"Geldiği günden beri/ her gün/ sizi/ anıyor," (cümle)

her (s) / gün (i): sıfat tamlaması

geldiği günden (i) / beri (çe): edat grubu

geldiği (s) / gün (i): sıfat tamlaması

3.Yavrucak/ vallahi,/ yemeden kesildi.

yemeden (i) / kesil- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

4.'Günahım ne ise yüzüme söylesin; beni istediği gibi tekdir etsin, sesimi çıkarmayacağım; fakat bir defa yüzünü göreyim'/ diyor.

'Günahım ne ise/ yüzüme söylesin;/ beni/ istediği gibi/ takdir etsin,/ sesimi çıkarmayacağım;/ fakat/ bir defa/ yüzünü/ göreyim' (cümle)

yüzüne (i) / söyle- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

günahım (ö) / ne ise (y): zarf-fiil grubu

takdir (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

istediği (i) / gibi (çe): edat grubu

sesimi (i) / çıkarma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / defa (i): sıfat tamlaması

5.Kaç kere/ kapıya kadar/ gelmiş,/ bir türlü/ içeriye girmeye/ cesaret edememiş.

kapıya (i) / kadar (çe): edat grubu

kaç (s) / kere (i): sıfat tamlaması

cesaret (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

içeriye (yt) / girme (y): isim-fiil grubu

bir (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

6.Ne olur,/ babacığım,/ affediniz,/ affediniz.

aff (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

aff (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

7.Naim Efendi,/ hiç/ cevap vermiyor;/ dik dik/ yere/ bakıyordu.

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

dik (i) / dik (i): tekrar grubu

8.Zavallı ihtiyar,/ kaç zamandan beri/ gönlü ile/ pençeleşmektedir.

gönlü (i) / ile (çe): edat grubu

kaç zamandan (i) / beri (çe): edat grubu

kaç (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

zavallı (s) / ihtiyar (i): sıfat tamlaması

9.Seniha'nın hasreti,/ onun için,/ bütün ömründe duyduğu ıstırapların en büyüğü oldu.

bütün ömründe duyduğu ıstırapların en büyüğü (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bütün ömründe duyduğu ıstırapların (ty) / en büyüğü (tn): belirtili isim tamlaması

en (s) / büyük (i): sıfat tamlaması

bütün ömründe duyduğu (s) / ıstıraplar (i): sıfat tamlaması

bütün ömründe (z) / duyduğu (y): sıfat-fiil grubu

bütün (s) / ömür (i): sıfat tamlaması

onun (i) / için (çe): edat grubu

Seniha'nın (ty) / hasreti (tn): belirtili isim tamlaması

10.Yanındaki sedef kakmalı çekmece/ Seniha'nın her yaşta resimlerinden bir büyük deste/ vardı.

Seniha'nın her yaşta resimlerinden (s) / bir büyük deste (i): sıfat tamlaması

bir (s) / büyük deste (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / deste (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / her yaşta resimleri (tn): belirtili isim tamlaması

her yaşta (s) / resimler (i): sıfat tamlaması

her (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

yanındaki (s) / sedef kakmalı çekmece (i): sıfat tamlaması

sedef kakmalı (s) / çekmece (i): sıfat tamlaması

sedef (bsn) / kakma (y): isim-fiil grubu

11.Bunları,/ odasında kimse olmadığı zamanlar/ yavaşça/ çekmecedен/ çıkarır;/ bir müddet/ titrek elleri arasında/ evirir, çevirir,/ sonra/ gözlüklerini/ bakar,/ her birine/ uzun uzun,/ derin derin/ bakar,/ öper,/ koklar,/ göğsü üstüne/ basardı.

odasında kimse olmadığı (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

odasında (yt) / kimse (ö) / olmadığı (y): sıfat-fiil grubu

evir- (f) / çevir- (f): tekrar grubu

titrek elleri (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

titrek (s) / eller (i): sıfat tamlaması

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

derin (i) / derin (i): tekrar grubu

uzun (i) / uzun (i): tekrar grubu

her (s) / biri (i): sıfat tamlaması

göğsü (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

Bazı kasvetli yalnızlık günlerinde oturmaktan, yatmaktan, ibadet etmekten, okumaktan bıkip da konağın içinde bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başlar başlamaz,/ ilk uğradığı yer/ Seniha'nın odası olurdu./ Güya içeride birisi varmış gibi bir müddet kapıyı dinledikten ve etrafına bir hayli bakındıktan sonra,/ eli heyecandan donmuş bir halde/ topuzu/ çevirirdi./ Seniha'nın odası,/ konağın diğer metruk odaları gibi,/ perdesiz,/ eşyasız,/ bakımsız,/ toz ve toprak içindedir./ Tavanın köşe yerlerinden/ pencerelerden/ camla kafes aralarından/ külrengine girmiş örümcek ağları/ sarkıyor./ Yalnız/ bir eski koltuk, yatağı kaldırılmış bir karyola ve ayağı kırık bir masa/ bu odanın yegâne eşyasını/ teşkil ediyor./ Naim Efendi/ bu eski, tozlu eşyada/ Seniha'dan taze bir şey/ sezerdi/ ve/ ona dair

doğduğu günden bugüne kadar hafızasında kaç tatlı hatıra kalmışsa,/ hepsini/ birer birer/ canlandırırdu./

1.Bazı kasvetli yalnızlık günlerinde oturmaktan, yatmaktan, ibadet etmekten, okumaktan bıkip da konağın içinde bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başlar başlamaz,/ ilk uğradığı yer/ Seniha'nın odası olurdu.

Seniha'nın odası (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha'nın (ty) / odası (tn): belirtili isim tamlaması

ilk uğradığı (s) / yer (s): sıfat tamlaması

ilk (z) / uğradığı (y): sıfat-fiil grubu

bazı kasvetli yalnızlık günlerinde (z) / oturmaktan, yatmaktan, ibadet etmekten, okumaktan bıkip da (z) / konağın içinde (yt) / bir aşağı bir yukarı (z) / dolaşmaya başlar başlamaz (y): zarf-fiil grubu

dolaşmaya (i) / başlar başlamaz (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

başlar (i) / başlamaz (i): tekrar grubu

bir (be) / aşağı (i) / bir (be) / yukarı (i): bağlama grubu

konağın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

oturmaktan (yt) / yatmaktan (yt) / ibadet etmekten (yt) / okumaktan (yt) / bıkip (y): zarf-fiil grubu

ibadet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bazı (s) / kasvetli yalnızlık günleri (i): sıfat tamlaması

kasvetli (s) / yalnızlık günleri (i): sıfat tamlaması

yalnızlık (ty) / günleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

2.Güya içeride birisi varmış gibi bir müddet kapıyı dinledikten ve etrafına bir hayli bakındıktan sonra,/ eli heyecandan donmuş bir halde/ topuzu/ çevirirdi.

eli heyecandan donmuş (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

eli (ö) / heyecandan (z) / donmuş (y): sıfat-fiil grubu

güya içeride birisi varmış gibi bir müddet kapıyı dinledikten ve etrafına bir hayli bakındıktan (i) / sonra (çe): edat grubu

güya içeride birisi varmış gibi bir müddet kapıyı dinledik (i) / ve (be) / etrafına bir hayli bakındık (i): bağlama grubu

etrafına (yt) / bir hayli (z) / bakındıktan (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / hayli (i): sıfat tamlaması

güya içeride birisi varmış gibi (z) / bir müddet (z) / kapıyı (bln) / dinledikten (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

güya içeride birisi varmış (i) / gibi (çe): edat grubu

güya/ içeride/ birisi/ varmış (cümle)

3.Seniha'nın odası,/ konağın diğer metruk odaları gibi,/ perdesiz,/ eşyasız,/ bakımsız,/ toz ve toprak içindedir.

konağın diğer metruk odaları (i) / gibi (çe): edat grubu

konağın (ty) / diğer metruk odaları (tn): belirtili isim tamlaması

diğer (s) / metruk odalar (i): sıfat tamlaması

metruk (s) / odalar (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / odası (tn): belirtili isim tamlaması

toz ve toprak (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

toz (i) / ve (be) / toprak (i): bağlama grubu

4.Tavanın köşe yerlerinden/ pencerelerden/ camla kafes aralarından/ külrengine girmiş örümcek ağları/ sarkıyor.

külrengine girmiş (s) / örümcek ağları (i): sıfat tamlaması

örümcek (ty) / ağları (tn): belirtisiz isim tamlaması

külrengine (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

camla kafes (ty) / araları (tn): belirtisiz isim tamlaması

cam (i) / ile (be) / kafes (i): bağlama grubu

tavanın (ty) / köşe yerleri (tn): belirtili isim tamlaması

köşe (s) / yerler (i): sıfat tamlaması

5.Yalnız/ bir eski koltuk, yatağı kaldırılmış bir karyola ve ayağı kırık bir masa/ bu odanın yegâne eşyasını/ teşkil ediyor.

teşkil (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu odanın (ty) / yegâne eşyası (tn): belirtili isim tamlaması

yegâne (s) / eşya (i): sıfat tamlaması

bu (s) / oda (i): sıfat tamlaması

bir eski koltuk (i) / yatağı kaldırılmış bir karyola (i) / ve (be) / ayağı kırık bir masa (i): bağlama grubu

ayağı kırık (s) / bir masa (i): sıfat tamlaması

bir (s) / masa (i): sıfat tamlaması

ayağı (i) / kırık (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

yatağı kaldırılmış (s) / bir karyola (i): sıfat tamlaması

bir (s) / karyola (i): sıfat tamlaması

yatağı (ö) / kaldırılmış (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / eski koltuk (i): sıfat tamlaması

eski (s) / koltuk (i): sıfat tamlaması

6.Naim Efendi/ bu eski, tozlu eşyada/ Seniha'dan taze bir şey/ sezerdi/ ve/ ona dair doğduğu günden bugüne kadar hafızasında kaç tatlı hatıra kalmışsa,/ hepsini/ birer birer/ canlandırırdu.

Seniha'dan (s) / taze bir şey (i): sıfat tamlaması

taze (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bu (s) / eski, tozlu eşya (i): sıfat tamlaması

eski (s) / tozlu (s) / eşya (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

birer (i) / birer (i): tekrar grubu

ona dair/ doğduğu günden bugüne kadar (z) / hafızasında (yt) / kaç tatlı hatıra (ö) / kalmışsa (y): zarf-fiil grubu

ona dair (s) / kaç tatlı hatıra (i): sıfat tamlaması

kaç (s) / tatlı hatıra (i): sıfat tamlaması

tatlı (s) / hatıra (i): sıfat tamlaması

ona (i) / dair (çe): edat grubu

doğduğu günden bugüne (i) / kadar (çe): edat grubu

doğduğu günden (i) / bugüne (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

doğduğu (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi,/ Seniha'yı görmeye/ çoktan/ razıydı./ Avrupa'ya gidiş macerasından sonra/ yediği darbenin acısını/ çoktan/ unutmuştu./

Fakat,/ her gün/ Seniha'ya dair yeni bir şayia/ çıkıyor;/ ona,/ bu hususta/ kendisini bile şaşırta, büyük bir inat ve mukavemet kudreti veriyordu./ Kime karşı,/ ne için?/ Bilmiyordu./ Zira,/ kalbi/ daima/ kinsiz,/ garezsiz,/ nefret ve hiddetten uzaktı./ Fakat,/ ta/ içinden,/ bir ses,/ ona,/ her dakika:/ "Hayır, Seniha'nın yüzüne bakılamaz!"/ diyordu./ Ve/ Naim Efendi/ sebebini hiç aramaksızın/ bu sesin emrine/ tabi oluyor,/ söylediğine/ inanıyordu./

Vakıa/ o,/ bu meselede,/ biraz da,/ hemşiresi Selma Hanımefendi'nin tesiri altında kalıyordu./ Zira,/ bu hanımefendi,/ son zamanlarda,/ kâh bir adam göndermek, kâh kendisi gelmek şartıyla/ biraderini/ bir gün/ yalnız bırakmıyor,/ onu/ adeta/ sıkı bir nezaret altında/ bulunduruyordu./ Naim Efendi'nin/ böyle nezaret altında bulunmaya/ ihtiyacı/ vardı;/ zira,/ o/ şimdi/ yalnız/ kimsesiz bir ihtiyar değil,/ aynı zamanda/ alil ve sefil bir adam haline de girmişti./ Çok güçlükle/ yürüyebiliyordu/ ve/ o müziç hıçkırığı/ en azı, haftada birkaç defa/ hançeresinden/ yakalıyor,/ onu/ saatlerce/ ateş üstünde bir kıl gibi/ kıvrım kıvrım/ kıvrandırıyor./

1.Naim Efendi,/ Seniha'yı görmeye/ çoktan/ razıydı.

Seniha'yı (bln) / görme (y): isim-fiil grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Avrupa'ya gidiş macerasından sonra/ yediği darbenin acısını/ çoktan/ unutmuştu.

yediği darbenin (ty) / acısı (tn): belirtili isim tamlaması

yediği (s) / darbe (i): sıfat tamlaması

Avrupa'ya gidiş macerasından (i) / sonra (çe): edat grubu

Avrupa'ya gidiş (ty) / macerası (tn): belirtisiz isim tamlaması

Avrupa'ya (yt) / gidiş (y): isim-fiil grubu

3.Fakat,/ her gün/ Seniha'ya dair yeni bir şayia/ çıkıyor;/ ona,/ bu hususta/ kendisini bile şaşırtan, büyük bir inat ve mukavemet kudreti veriyordu.

Seniha'ya dair (s) / yeni bir şayia (i): sıfat tamlaması

yeni (s) / bir şayia (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şayia (i): sıfat tamlaması

Seniha'ya (i) / dair (çe): edat grubu

her (s) / gün (i): sıfat tamlaması

kendisini bile şaşırtan, büyük bir inat ve mukavemet kudreti (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kendisini bile şaşırtan (s) / büyük bir inat ve mukavemet kudreti (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / bir inat ve mukavemet kudreti (i): sıfat tamlaması

bir (s) / inat ve mukavemet kudreti(i): sıfat tamlaması

inat ve mukavemet (ty) / kudreti (tn): belirtisiz isim tamlaması

inat (i) / ve (be) / mukavemet (i): bağlama grubu

kendisini bile (bln) / şaşırtan (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / husus (i): sıfat tamlaması

4.Kime karşı,/ ne için?/ Bilmiyordu.

kime (i) / karşı (çe): edat grubu

ne (i) / için (çe): edat grubu

5.Zira,/ kalbi/ daima/ kinsiz,/ garezsiz,/ nefret ve hiddetten uzaktı.

nefret ve hiddetten (i) / uzak (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

nefret (i) / ve (be) / hiddet (i): bağlama grubu

6.Fakat,/ ta/ içinden,/ bir ses,/ ona,/ her dakika:/ “Hayır, Seniha'nın yüzüne bakılamaz!”/ diyordu.

“Hayır,/ Seniha'nın yüzüne/ bakılamaz!” (cümle)

Seniha'nın (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

her (s) / dakika (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ses (i): sıfat tamlaması

7.Ve/ Naim Efendi/ sebebini hiç aramaksızın/ bu sesin emrine/ tabi oluyor,/ söylediğine/ inanıyordu.

tabi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu sesin (ty) / emri (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / ses (i): sıfat tamlaması

sebebini (bln) / hiç (z) / aramaksızın (y): zarf-fiil grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

8.Vakıa/ o,/ bu meselede,/ biraz da,/ hemşiresi Selma Hanımefendi'nin tesiri altında kalıyordu.

hemşiresi Selma Hanımefendi'nin tesiri altında (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hemşiresi Selma Hanımefendi'nin tesiri (i) / altında (çe): edat grubu

hemşiresi Selma Hanımefendi'nin (ty) / tesiri (tn): belirtili isim tamlaması

hemşiresi (s) / Selma Hanımefendi (i): sıfat tamlaması

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

bu (s) / mesele (i): sıfat tamlaması

9.Zira,/ bu hanımefendi,/ son zamanlarda,/ kâh bir adam göndermek, kâh kendisi gelmek şartıyla/ biraderini/ bir gün/ yalnız bırakmıyor,/ onu/ adeta/ sıkı bir nezaret altında/ bulunduruyordu.

yalnız (i) / bırakma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

kâh bir adam göndermek, kâh kendisi gelmek (i) / şartıyla (çe): edat grubu

kâh (be) / bir adam göndermek (i) / kâh (be) / kendisi gelmek (i): bağlama grubu

kendisi (ö) / gelmek (y): isim-fiil grubu

bir adam (bsn) / göndermek (y): isim-fiil grubu

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

son (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / hanımefendi (i): sıfat tamlaması

sıkı bir nezaret (i) / altında (çe): edat grubu

sıkı (s) / bir nezaret (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nezaret (i): sıfat tamlaması

10.Naim Efendi'nin/ böyle nezaret altında bulunmaya/ ihtiyacı/ vardı;/ zira,/ o/ şimdi/ yalnız/ kimsesiz bir ihtiyar değil,/ aynı zamanda/ alil ve sefil bir adam haline de girmişti.

Naim Efendi'nin (ty) / ihtiyacı (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

böyle (z) / nezaret altında (z) / bulunma (y): isim-fiil grubu

nezaret (i) / altında (çe): edat grubu

kimsesiz (s) / bir ihtiyar (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ihtiyar (i): sıfat tamlaması

alil ve sefil bir adam haline (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

alil ve sefil bir adam (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

alil ve sefil (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

alil (i) / ve (be) / sefil (i): bağlama grubu

aynı (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

11.Çok güçlükle/ yürüyebiliyordu/ ve/ o müziç hıçkırığı/ en azı, haftada birkaç defa/ hançeresinden/ yakalıyor,/ onu/ saatlerce/ ateş üstünde bir kıl gibi/ kıvrım kıvrım/ kıvrandırıyor.

yürüye (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

çok (s) / günlük (i): sıfat tamlaması

en azı (i) / haftada birkaç defa (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

haftada (i) / birkaç defa (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

birkaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

en (s) / az (i): sıfat tamlaması

o (s) / müziç hıçkırık (i): sıfat tamlaması

müziç (s) / hıçkırık (i): sıfat tamlaması

kıvrım (i) / kıvrım (i): tekrar grubu

ateş üstünde bir kıl (i) / gibi (çe): edat grubu

ateş üstünde (s) / bir kıl (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kıl (i): sıfat tamlaması

ateş (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

Selma Hanımefendi;/ onu/ bir gün/ böyle bir nöbet esnasında/ geldi, buldu/ ve/ تنها konağın içinde/ avazı çıktığı kadar/ bağırmağa başladı:/

“Kardeşim,/ kardeşim,/ nihayet/ seni/ dertli ettiler,/ gördün mü/ bir kere/ başımıza gelenleri!/ Şimdi/ ne/ yapalım/ Kalfa?/ Allah aşkına/ çabuk/ bir çaresini/ bul!/ Aman/ bana da/ fenalıklar geliyor./ Hay/ Allahtan bulasicalar,/ buna/ can mı/ dayanır?/ Nasıl/ içlerine sinmiş de/ bunu/ böyle/ yalnız/ bırakmışlar?/ Ayol,/ insanın kalbi/ nasıl/ rahat eder?/ Nasıl/ eğlenir,/ nasıl/ gezer tozar?/ Hele/ o yangın gecesi,/ hele/ o yangın gecesi.../ İstanbul’un dört köşesinden/ yedi kat yabancılar/ koştı geldi de/ onlar/ bir uşak göndermek lüzumunu bile/ hissetmediler./ Benim aklıma/ bakın ki/ hâlâ/ nelere/ şaşıyorum./ Vah/ kardeşim/ vah,/ neyin var, neyin yok/ hepsini,/ hepsini/ onlara/ verdin;/ şimdi de/ onlar için/ hıçkırık hıçkırık/ can veriyorsun!/ Bari/ biliyorlar mı?/ Bari/ neden bu hale

geldiğini/ biliyorlar mı?/ Ne/ gezer,/ ne/ gezer!/ Vallahi/ vazifelerinde bile değil./ Orada/ gece gündüz/ vur patlasın, çal oynasın!’’/

1.Selma Hanımefendi;/ onu/ bir gün/ böyle bir nöbet esnasında/ geldi, buldu/ ve/ تنها konağın içinde/ avazı çıktığı kadar/ bağırmaya başladı:

geldi (f) / buldu (f): tekrar grubu

böyle bir nöbet (ty) / esnası (tn): belirtisiz isim tamlaması

böyle (s) / bir nöbet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nöbet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

bağırmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

avazı çıktığı (i) / kadar (çe): edat grubu

avazı (ö) / çıktığı (y): sıfat-fiil grubu

tenha konağın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

tenha (s) / konak (i): sıfat tamlaması

2.Kardeşim,/ kardeşim,/ nihayet/ seni/ dertli ettiler,/ gördün mü/ bir kere/ başımıza gelenleri!

dertli (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / kere (i): sıfat tamlaması

başımıza (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

3.Şimdi/ ne/ yapalım/ Kalfa?/ Allah aşkına/ çabuk/ bir çaresini/ bul!

Allah (ty) / aşkı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / çare (i): sıfat tamlaması

4.Aman/ bana da/ fenalıklar geliyor./ Hay/ Allahtan bulasicalar,/ buna/ can mı/ dayanır?

fenalıklar (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Allahtan (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

5.Nasıl/ içlerine sinmiş de/ bunu/ böyle/ yalnız/ bırakmışlar?

içlerine (i) / sin- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

6.Ayol,/ insanın kalbi/ nasıl/ rahat eder?/ Nasıl/ eğlenir,/ nasıl/ gezer tozar?/ Hele/ o yangın gecesi,/ hele/ o yangın gecesi...

rahat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

insanın (ty) / kalbi (tn): belirtili isim tamlaması

gez- (f) / toz- (f): tekrar grubu

o (s) / yangın gecesi (i): sıfat tamlaması

yangın (ty) / gecesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

o (s) / yangın gecesi (i): sıfat tamlaması

yangın (ty) / gecesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

7.İstanbul'un dört köşesinden/ yedi kat yabancılar/ koştı geldi de/ onlar/ bir uşak göndermek lüzumunu bile/ hissetmediler.

koştı (f) / geldi (f): tekrar grubu

yedi kat (s) / yabancılar (i): sıfat tamlaması

yedi (s) / kat (i): sıfat tamlaması

İstanbul'un (ty) / dört köşesi (tn): belirtili isim tamlaması

dört (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir uşak göndermek (ty) / lüzumunu (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir uşak (bsn) / göndermek (y): isim-fiil grubu

bir (s) / uşak (i): sıfat tamlaması

8.Benim aklıma/ bakın ki/ hâlâ/ nelere/ şaşıyorum.

benim (ty) / aklım (tn): belirtisiz isim tamlaması

9.Vah/ kardeşim/ vah,/ neyin var, neyin yok/ hepsini,/ hepsini/ onlara/ verdin;/ şimdi de/ onlar için/ hıçkıra hıçkıra/ can veriyorsun!

neyin var (i) / neyin yok (i): tekrar grubu

can (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

hıçkıra (i) / hıçkıra (i): tekrar grubu

onlar (i) / için (çe): edat grubu

10.Bari/ biliyorlar mı?/ Bari/ neden bu hale geldiğini/ biliyorlar mı?/ Ne/ gezer,/ ne/ gezer!

neden (z) / bu hale geldiği (y): sıfat-fiil grubu

bu hale (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / hal (i): sıfat tamlaması

11.Vallahi/ vazifelerinde bile değil./ Orada/ gece gündüz/ vur patlasın, çal oynasın!

vur patlasın (i) / çal oynasın (i): tekrar grubu

çal/ oynasın (cümle)

vur/ patlasın (cümle)

gece (i) / gündüz (i): tekrar grubu

Naim Efendi,/ hemşiresi böyle haykırdıkça/ daha ziyade/ hıçkırmaya başladı;/ zira,/ gittikçe/ heyecanı/ artıyordu./ Öyle ki,/ hastanın ne kadar sükûna muhtaç olduğunu pek iyi bilen Cenân Kalfa,/ ihtiyar adamın hıçkırığından evvel/ Selma Hanımefendi'nin bağırmaclarını/ durdurmaya çalıştı./ Fakat,/ esasen pek

yaygaracı olan Hanımefendi,/ kendi sesinden başka bir şey/ işitmiyor,/ söyledikçe/ coşuyor,/ söyledikçe/ coşuyordu:/

“İnşallah, bir gün gelecek, o kız, babası önde, kendisi arkada sokak sokak sürünecek, dilenecek! Cenabıhak kimsenin yanında koymaz! Fakat, neye yarar? Biz göremeyeceğiz!”/ diyor/ ve/ ellerini/ dizlerine/ vuruyordu;/ biraz/ sesini/ alçalttı:/

“Gene bir tane yenisini bulmuş!”/ dedi./ “Bu/ bir nazırmış,/ şimdiki vükeladan biriymiş!/ Aman/ Yarabbim!/ Şimdiki vükeladan biriymiş!”/

Nihayet,/ Naim Efendi,/ sabredemedi;/ suda boğulan bir adam gibi/ iki kollarını/ hemşiresine/ uzattı;/ yalvaran gözlerle/ baktı;/ “sus”/ demek istedi;/ muvaffak olamadı,/ bulunduğu yere/ yığıldı, kaldı./ Bayılmıştı./

1.Naim Efendi,/ hemşiresi böyle haykırdıkça/ daha ziyade/ hıçkırmaya başladı;/ zira,/ gittikçe/ heyecanı/ artıyordu.

hıçkırmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

hemşiresi (ö) / böyle (z) / haykırdıkça (y): zarf-fiil grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Öyle ki,/ hastanın ne kadar sükûna muhtaç olduğunu pek iyi bilen Cenana Kalfa,/ ihtiyar adamın hıçkırığından evvel/ Selma Hanımefendi'nin bağırmaclarını/ durdurmaya çalıştı.

durdurmaya (i) / çalış- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Selma Hanımefendi'nin (ty) / bağırmacları (tn): belirtili isim tamlaması

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

ihtiyar adamın hıçkırığından (i) / evvel (çe): edat grubu

ihtiyar adamın (ty) / hıçkırığı (tn): belirtili isim tamlaması

ihtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

hastanın ne kadar sükûna muhtaç olduğunu pek iyi bilen (s) / Cenana Kalfa (i): sıfat tamlaması

Cenana (i) / Kalfa (u): unvan grubu

hastanın ne kadar sükûna muhtaç olduğunu (bln) / pek iyi (z) / bilen (y): sıfat-fiil grubu

pek (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

hastanın (ty) / ne kadar sükûna muhtaç olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

ne kadar (z) / sükûna (yt) / muhtaç olduğu (y): sıfat-fiil grubu

muhtaç (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

3.Fakat,/ esasen pek yaygaracı olan Hanımefendi,/ kendi sesinden başka bir şey/ işitmiyor,/ söyledikçe/ coşuyor,/ söyledikçe/ coşuyordu:

kendi sesinden başka (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

kendi sesinden (i) / başka (ç): edat grubu

kendi (s) / sesi (i): sıfat tamlaması

esasen pek yaygaracı olan (s) / Hanımefendi (i): sıfat tamlaması

esasen (z) / pek (z) / yaygaracı olan (y): sıfat-fiil grubu

yaygaracı (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

4.“İnşallah, bir gün gelecek, o kız, babası önde, kendisi arkada sokak sokak sürünecek, dilenecek! Cenabıhak kimsenin yanında koymaz! Fakat, neye yarar? Biz göremeyeceğiz!”/ diyor/ ve/ ellerini/ dizlerine/ vuruyordu;/ biraz/ sesini/ alçalttı:

“İnşallah,/ bir gün gelecek,/ o kız,/ babası önde,/ kendisi arkada/ sokak sokak/ sürünecek,/ dilenecek!/ Cenabıhak/ kimsenin yanında koymaz!/ Fakat,/ neye/ yarar?/ Biz/ göremeyeceğiz!” (cümle)

sokak (i) / sokak (i): tekrar grubu

kendisi (i) / arkada (i): kısaltma grubu (ikinci unsur bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

babası (i) / önde (i): kısaltma grubu (ikinci unsur bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

o (s) / kız (i): sıfat tamlaması

bir gün/ gelecek (cümle)

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

kimsenin yanında (i) / koyma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kimsenin (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

5.“Gene bir tane yenisini bulmuş!”/ dedi.

“Gene/ bir tane yenisini/ bulmuş!” (cümle)

bir tane (s) / yeni (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tane (i): sıfat tamlaması

6.Bu/ bir nazırmış,/ şimdiki vükeladan biriymiş!/ Aman/ Yarabbim!/ Şimdiki vükeladan biriymiş!

bir (s) / nazır (i): sıfat tamlaması

şimdiki vükeladan (s) / biri (i): sıfat tamlaması

şimdiki (s) / vükela (i): sıfat tamlaması

şimdiki vükeladan (s) / biri (i): sıfat tamlaması

şimdiki (s) / vükela (i): sıfat tamlaması

7.Nihayet,/ Naim Efendi,/ sabredemedi;/ suda boğulan bir adam gibi/ iki kollarını/ hemşiresine/ uzattı;/ yalvaran gözlerle/ baktı;/ “sus”/ demek istedi;/ muvaffak olamadı,/ bulunduğu yere/ yığıldı, kaldı./ Bayılmıştı.

sabr (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu
iki (s) / kollar (i): sıfat tamlaması
suda boğulan bir adam (i) / gibi (çe): edat grubu
suda boğulan (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması
bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması
suda (yt) / boğulan (y): sıfat-fiil grubu
yalvaran (s) / gözler (i): sıfat tamlaması
demek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
muvaffak (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
yığıldı (f) / kal- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
bulunduğu (s) / yer (i): sıfat tamlaması

Kendine geldiği zaman/ ev halkını/ başına toplanmış/ buldu./ Bunların arasında/ bir de doktor/ vardı;/ emektar uşağı Hasan Ağa,/ kapının önünde/ duruyordu;/ hekim/ ona/ bir şeyler/ ismarlıyordu./ Naim Efendi'nin, gözlerini açmasıyla kapaması/ bir oldu;/ zira/ karşısındaki minderde,/ yüzü ağlamaktan kıpkırmızı kesilmiş hemşiresinin bir şey söylemek için kendisine baktığını/ gördü./

Gerçi,/ Selma Hanımefendi/ söz söylemekten/ vazgeçmemişti./

"Ağabey,/ dünya bir araya gelse,/ bu halini gördükten sonra/ mümkün değil,/ seni/ burada/ bırakamam,/ hem/ bu koca konağın içinde/ türbe bekçisi gibi,/ tek başına/ senin için/ ne?/ Vallahi/ ne söyleyen,/ dinlemem./ Yarından tezi yok,/ seni/ alır, götürürüm./ Uğursuz konağı da/ düşünmeden/ ya satar,/ ya kiraya verirsin!"

Naim Efendi,/ korkulu bir rüya görmüş gibi/ ürkek ürkek/ gözlerini/ açtı,/ bir ameliyat masası üstünde cerrahın elindeki alete bakan bir hasta nazarıyla/ hemşiresine/ baktı;/ hıçkırığı/ tamamıyla/ dinmişti./ Selma Hanımefendi:/

"Kuzum, ağabey, itiraza filan kalkışma! Sen adeta çocuk gibi olmuşsun; kendine malik değilsin! Dünyanın bin türlü hali var. Bak demincek, gitti gittiydin," dedi./

Odanın içinde dolaşan hekim,/ Selma Hanımefendi 'ye/ döndü:/

"Rica ederim... Şimdi bu bahislerin sırası değil!" diye/ ihtar etti./

1.Kendine geldiği zaman/ ev halkını/ başına toplanmış/ buldu.

başına (i) / toplan- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
ev (ty) / halkı (tn): belirtisiz isim tamlaması
kendine geldiği (s) / zaman (i): sıfat tamlaması
kendine (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

2.Bunların arasında/ bir de doktor/ vardı;/ emektar uşağı Hasan Ağa,/ kapının önünde/ duruyordu;/ hekim/ ona/ bir şeyler/ ısmarlıyordu.

bir (s) / doktor (i): sıfat tamlaması

bunların (ty) / arası (tn): belirtili isim tamlaması

kapının (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

emektar uşağı (s) / Hasan Ağa (i): sıfat tamlaması

Hasan (i) / Ağa (u): unvan grubu

emektar (s) / uşak (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

3.Naim Efendi'nin, gözlerini açmasıyla kapaması/ bir oldu;/ zira/ karşısındaki minderde,/ yüzü ağlamaktan kıpkırmızı kesilmiş hemşiresinin bir şey söylemek için kendisine baktığını/ gördü.

bir (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Naim Efendi'nin (ty) / gözlerini açmasıyla kapaması (tn): belirtili isim tamlaması

gözlerini açması (i) / ile (be) / kapaması (i): bağlama grubu

gözlerini (bln) / açma (y): isim-fiil grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

yüzü ağlamaktan kıpkırmızı kesilmiş hemşiresinin (ty) / bir şey söylemek için kendisine baktığını (tn): belirtili isim tamlaması

bir şey söylemek için (z) / kendisine (yt) / baktığı (y): sıfat-fiil grubu

bir şey söylemek (i) / için (çe): edat grubu

bir şey (bsn) / söylemek (y): isim-fiil grubu

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

yüzü ağlamaktan kıpkırmızı kesilmiş (s) / hemşire (i): sıfat tamlaması

yüzü (ö) / ağlamaktan (z) / kıpkırmızı kesilmiş (y): sıfat-fiil grubu

kıpkırmızı (i) / kesil- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

karşısındaki (s) / minder (i): sıfat tamlaması

4.Gerçi,/ Selma Hanımefendi/ söz söylemekten/ vazgeçmemiştir.

söz (i) / söyle- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

5.Ağabey,/ dünya bir araya gelse,/ bu halini gördükten sonra/ mümkün değil,/ seni/ burada/ bırakamam,/ hem/ bu koca konağın içinde/ türbe bekçisi gibi,/ tek başına/ senin işin/ ne?

bu halini gördükten (i) / sonra (çe): edat grubu

bu halini (bln) / gördükten (y): zarf-fiil grubu

bu (s) / hal (i): sıfat tamlaması

dünya (ö) / bir araya (yt) / gelse (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / ara (i): sıfat tamlaması

senin (ty) / işin (tn): belirtili isim tamlaması

tek (s) / baş (i): sıfat tamlaması

türbe bekçisi (i) / gibi (çe): edat grubu

türbe (ty) / bekçisi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu koca konağın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / koca konak (i): sıfat tamlaması

koca (s) / konak (i): sıfat tamlaması

6.Vallahi/ ne söylesen,/ dinlemem.

ne (bsn) / söylesen (y): zarf-fiil grubu

7.Yarımdan tezi yok,/ seni/ alır, götürürüm./ Uğursuz konağı da/ düşünmeden/ ya satar,/ ya kiraya verirsin!

alıp (f) / götür- (f): tekrar grubu

Yarımdan tezi/ yok (cümle)

yarımdan (i) / tezi (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

uğursuz (s) / konak (i): sıfat tamlaması

kiraya (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

8.Naim Efendi,/ korkulu bir rüya görmüş gibi/ ürkek ürkek/ gözlerini/ açtı,/ bir ameliyat masası üstünde cerrahın elindeki alete bakan bir hasta nazarıyla/ hemşiresine/ baktı;/ hıçkırığı/ tamamıyla/ dinmişti.

ürkek (i) / ürkek (i): tekrar grubu

korkulu bir rüya görmüş (i) / gibi (çe): edat grubu

korkulu bir rüya (bsn) / görmüş (y): sıfat-fiil grubu

korkulu (s) / bir rüya (i): sıfat tamlaması

bir (s) / rüya (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

bir ameliyat masası üstünde cerrahın elindeki alete bakan bir hasta (i) / nazarıyla (çe): edat grubu

bir ameliyat masası üstünde cerrahın elindeki alete bakan (s) / bir hasta (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hasta (i): sıfat tamlaması

bir ameliyat masası üstünde (yt) / cerrahın elindeki alete (yt) / bakan (y): sıfat-fiil grubu

cerrahın elindeki (s) / alet (i): sıfat tamlaması

cerrahın (ty) / eli (tn): belirtili isim tamlaması

bir ameliyat masası (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / ameliyat masası (i): sıfat tamlaması

ameliyat (ty) / masası (tn): belirtisiz isim tamlaması

9.Selma Hanımefendi:/ “Kuzum, ağabey, itiraza filan kalkışma! Sen adeta çocuk gibi olmuşsun; kendine malik değilsin! Dünyanın bin türlü hali var. Bak demincek, gitti gittiysin,”/ dedi.

“Kuzum,/ ağabey,/ itiraza filan/ kalkışma!/ Sen/ adeta/ çocuk gibi olmuşsun;/ kendine malik değilsin!/ Dünyanın bin türlü hali/ var./ Bak/ demincek,/ gitti gittiysin,” (cümle)

itiraza (i) / filan (i): tekrar grubu

çocuk gibi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

çocuk (i) / gibi (çe): edat grubu

kendine (i) / malik (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

dünyanın (ty) / bin türlü hali (tn): belirtili isim tamlaması

bin türlü (s) / hal (i): sıfat tamlaması

bin (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

gitti (i) / gitti (i): tekrar grubu

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

10.Odanın içinde dolaşan hekim,/ Selma Hanımefendi’ye/ döndü: “Rica ederim... Şimdi bu bahislerin sırası değil!” diye/ ihtar etti.

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

odanın içinde dolaşan (s) / hekim (i): sıfat tamlaması

odanın içinde (yt) / dolaşan (y): sıfat tamlaması

odanın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

ihtar (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

“Rica ederim... Şimdi bu bahislerin sırası değil!” (i) / diye (çe): edat grubu

“Rica ederim.../ Şimdi/ bu bahislerin sırası değil!” (cümle)

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu bahislerin (ty) / sırası (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / bahisler (i): sıfat tamlaması

Konağı kiraya verip hemşiresinin yanına taşınmak bahsi çıktığı günden beri,/ Naim Efendi’nin rahatı, huzuru/ büsbütün/ kaçtı./ Selma Hanımefendi’nin kararı/ o kadar katiydi ki,/ hiçbir mazereyle/ bunun önüne geçmek/ kabil olmuyordu./ Naim Efendi:/

“Burada doğmuşum, burada yaşamışım, ihtiyarlamışım! Nasıl bırakır giderim?”/ diyordu./

Hemşiresi/ cevap veriyordu:/

“Göreceksin,/ bu konaktan çıkar çıkmaz/ her şey/ öyle bir/ yoluna girecek ki!/ Bütün uğursuzluklar/ bu evden/ geliyor.”/

Naim Efendi/ konaktan çıkmamak için/ daha mühim sebepler/ buldu./ Dedi ki:/

“Ben/ buradan çıktığım gün/ ölürüm./ Kabil değil,/ dayanamam/ ölürüm!”/

Selma Hanımefendi/ buna karşı/ şöyle/ cevap verdi:/

“Burada, fareler, örümcekler ortasında yapayalnız öleceğine,/ benim yanımda/ benim gözüm önünde/ ölürsün!”/

1.Konağı kiraya verip hemşiresinin yanına taşınmak bahsi çıktığı günden beri,/ Naim Efendi’nin rahatı, huzuru/ büsbütün/ kaçtı.

Naim Efendi’nin (ty) / rahatı (tn) / huzuru (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

konağı kiraya verip hemşiresinin yanına taşınmak bahsi çıktığı günden (i) / beri (çe): edat grubu

konağı kiraya verip hemşiresinin yanına taşınmak bahsi çıktığı (s) / gün (i): sıfat tamlaması

konağı kiraya verip hemşiresinin yanına taşınmak bahsi (ö) / çıktığı (y): sıfat-fiil grubu

konağı kiraya verip hemşiresinin yanına taşınmak (ty) / bahsi (tn): belirtisiz isim tamlaması

konağı kiraya verip (z) / hemşiresinin yanına (yt) / taşınmak (y): isim-fiil grubu

hemşiresinin (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

konağı (bln) / kiraya verip (y): zarf-fiil grubu

kiraya (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

2.Selma Hanımefendi’nin kararı/ o kadar katıydı ki,/ hiçbir mazeretle/ bunun önüne geçmek/ kabil olmuyordu.

o kadar (s) / kati (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

Selma Hanımefendi’nin (ty) / kararı (tn): belirtili isim tamlaması

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

kabil (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bunun önüne (i) / geç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bunun (ty) / önu (tn): belirtili isim tamlaması

hiçbir (s) / mazeret (i): sıfat tamlaması

3.Naim Efendi:/ “Burada doğmuşum, burada yaşamışım, ihtiyarlamışım! Nasıl bırakır giderim?”/ diyordu.

“Burada/ doğmuşum,/ burada/ yaşamışım,/ ihtiyarlamışım!/ Nasıl/ bırakır giderim?” (cümle)

bırakıp (f) / git- (f): tekrar grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

4.Hemşiresi/ cevap veriyordu:/ “Göreceksin,/ bu konaktan çıkar çıkmaz/ her şey/ öyle bir/ yoluna girecek ki!/ Bütün uğursuzluklar/ bu evden/ geliyor.”

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yoluna (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

öyle (s) / bir (i): sıfat tamlaması

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bu konaktan (yt) / çıkar çıkmaz (y): zarf-fiil grubu

çıkarm (i) / çıkmaz (i): tekrar grubu

bu (s) / konak (i): sıfat tamlaması

bu (s) / ev (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / uğursuzluklar (i): sıfat tamlaması

5.Naim Efendi/ konaktan çıkmamak için/ daha mühim sebepler/ buldu.

daha mühim (s) / sebepler (i): sıfat tamlaması

daha (s) / mühim (i): sıfat tamlaması

konaktan çıkmamak (i) / için (çe): edat grubu

konaktan (yt) / çıkmamak (y): isim-fiil grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

6.Dedi ki:/ “Ben/ buradan çıktığım gün/ ölürüm./ Kabil değil,/ dayanmam/ ölürüm!”

buradan çıktığım (s) / gün (i): sıfat tamlaması

buradan (yt) / çıktığım (y): sıfat-fiil grubu

7.Selma Hanımefendi/ buna karşı/ şöyle/ cevap verdi:

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

buna (i) / karşı (çe): edat grubu

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

8.Burada, fareler, örümcekler ortasında yapayalnız öleceğine,/ benim yanımda/ benim gözüm önünde/ ölürsün!

benim gözüm (ty) / önü (tn): belirtisiz isim tamlaması

benim (ty) / gözüm (tn): belirtili isim tamlaması

benim (ty) / yanımda (tn): belirtili isim tamlaması

burada (yt) / fareler, örümcekler ortasında (yt) / yapayalnız (z) / öleceğine (y): zarf-fiil grubu

fareler (ty) / örümcekler (ty) / ortası (tn): belirtisiz isim tamlaması

Biçare ihtiyar,/ bu çelikten irade karşısında ne yapacağını/ bilemedi,/ mukavemeti kırılmak üzereydi;/ birden/ hatırına/ bir hile/ geldi;/ sonuncu defa olarak büyük bir lando içinde kendisini almaya gelen hemşiresine/ dedi ki:/

“Hemşire,/ birkaç zaman daha burada oturmaya/ mecbur olacağım/ zannederim./ Ciheti askeriye/ ne kadar boş ev bulursa/ derhal/ işgal ediyormuş;/ şimdi burasını da boş bırakırsak/ diğer evler gibi/ hemen/ askerler/ yerleşecek./ Ondan sonra ise/ evin ne satılmaya ne de kiralanmaya hayrı/ kalacak./ Binaenaleyh/ ben/ düşündüm, taşındım./ Bizim Hasan Ağa ile de/ uzun uzadıya/ görüştük./ Nihayet/ şu an/ karar verdik:/ Evvela/ konağı/ el altından/ iyi bir fiyatla/ kiraya vereceğiz,/ sonra/ size/ taşınacağım.”/

Bu kuvvetli mantık ve bu maddi zaruret önünde/ her şeyden evvel tedbirli ve hesaplı bir kadın olan Selma Hanımefendi'nin iradesi/ kırılıverdi:/

“Ha, bakınız, buna diyeceğim yok, buna akan sular durur,”/ dedi,/ “fakat/ çarçabuk/ bir kiracı/ bulmalı,/ çarçabuk.”/

Naim Efendi/ hemşiresini bu suretle başından savdıktan sonra/ geniş bir nefes aldı;/ adeta/ neşelendi;/ kapıdan/ Cenan Kalfaya/ seslendi:/

“Bana/ Hasan Ağayı/ çağırınız!”/

Biraz sonra/ Hasan Ağa da/ kapısının eşiğindeydi./

Selma Hanımefendi'nin biraderi/ dedi ki:/

“Hasan,/ evladım Hasan!/ Bugünden itibaren/ bu konak/ kiralıktır;/ fakat,/ senden/ rica ederim;/ kapıya müşteri geldikçe/ bir bahane ile/ saviver!”/

1.Biçare ihtiyar,/ bu çelikten irade karşısında/ ne yapacağını/ bilemedi,/ mukavemeti kırılmak üzereydi;/ birden/ hatırına/ bir hile/ geldi;/ sonuncu defa olarak büyük bir lando içinde kendisini almaya gelen hemşiresine/ dedi ki:

ne (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu çelikten irade (i) / karşısında (çe): edat grubu

bu (s) / çelikten irade (i): sıfat tamlaması

çelikten (s) / irade (i): sıfat tamlaması

biçare (s) / ihtiyar (i): sıfat tamlaması

mukavemeti kırılmak (i) / üzere (çe): edat grubu

mukavemeti (i) / kırıl (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

hatırına (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / hile (i): sıfat tamlaması

sonuncu defa olarak büyük bir lando içinde kendisini almaya gelen (s) / hemşire (i): sıfat tamlaması

sonuncu defa olarak (z) / büyük bir lando içinde (yt) / kendisini almaya (z) / gelen (y): sıfat-fiil grubu

kendisini (bln) / alma (y): isim-fiil grubu

büyük bir lando (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

büyük (s) / bir lando (i): sıfat tamlaması

bir (s) / lando (i): sıfat tamlaması

sonuncu defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sonuncu (s) / defa (i): sıfat tamlaması

2.Hemşire,/ birkaç zaman/ daha/ burada oturmaya/ mecbur olacağım/ zannederim.

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

mecbur (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

burada (yt) / oturma (y): isim-fiil grubu

birkaç (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

3.Ciheti askeriye/ ne kadar boş ev bulursa/ derhal/ işgal ediyormuş;/ şimdi burasını da boş bırakırsak/ diğer evler gibi/ hemen/ askerler/ yerleşecek.

işgal (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne kadar boş ev (bsn) / bulursa (y): zarf-fiil grubu

ne kadar (s) / boş ev (i): sıfat tamlaması

boş (s) / ev (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

diğer evler (i) / gibi (çe): edat grubu

diğer (s) / evler (i): sıfat tamlaması

şimdi (z) / burasını da (bln) / boş bırakırsak (y): zarf-fiil grubu

boş (i) / bırak- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

4.Ondan sonra ise/ evin ne satılmaya ne de kiralanmaya hayrı/ kalacak.

evin (ty) / ne satılmaya ne de kiralanmaya hayrı (tn): belirtili isim tamlaması

ne satılmaya ne de kiralanmaya (i) / hayır (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

ne (be) / satılma (i) / ne de (be) / kiralanma (i): bağlama grubu

ondan (i) / sonra (çe): edat grubu

5.Binaenaleyh/ ben/ düşündüm, taşındım./ Bizim Hasan Ağa ile de/ uzun uzadıya/ görüştüğ.

düşündüm (f) / taşındım (f): tekrar grubu

uzun (i) / uzadıya (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bizim Hasan Ağa (i) / ile (çe): edat grubu

bizim (s) / Hasan Ağa (i): sıfat tamlaması

Hasan (i) / Ağa (u): unvan grubu

6.Nihayet/ şu an/ karar verdik:/ Evvela/ konağı/ el altından/ iyi bir fiyatla/ kiraya vereceğiz,/ sonra/ size/ taşınacağım.

karar (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

şu (s) / an (i): sıfat tamlaması

kiraya (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

iyi (s) / bir fiyat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / fiyat (i): sıfat tamlaması

el (ty) / altı (tn): belirtisiz isim tamlaması

7.Bu kuvvetli mantık ve bu maddi zaruret önünde/ her şeyden evvel tedbirli ve hesaplı bir kadın olan Selma Hanımefendi'nin iradesi/ kırılıverdi:

kırılı (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

her şeyden evvel tedbirli ve hesaplı bir kadın olan Selma Hanımefendi'nin (ty) / iradesi (tn): belirtili isim tamlaması

her şeyden evvel tedbirli ve hesaplı bir kadın olan (s) / Selma Hanımefendi (i): sıfat tamlaması

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

her şeyden evvel (z) / tedbirli ve hesaplı bir kadın olan (y): sıfat-fiil grubu

tedbirli ve hesaplı bir kadın (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

tedbirli ve hesaplı (s) / bir kadın (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

tedbirli (i) / ve (be) / hesaplı (i): bağlama grubu

her şeyden (i) / evvel (çe): edat grubu

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bu kuvvetli mantık ve bu maddi zaruret (i) / önünde (çe): edat grubu

bu kuvvetli mantık (i) / ve (be) / bu maddi zaruret (i): bağlama grubu

bu (s) / maddi zaruret (i): sıfat tamlaması

maddi (s) / zaruret (i): sıfat tamlaması

bu (s) / kuvvetli mantık (i): sıfat tamlaması

kuvvetli (s) / mantık (i): sıfat tamlaması

8.“Ha, bakınız, buna diyeceğim yok, buna akan sular durur,”/ dedi,/ “fakat/ çarçabuk/ bir kiracı/ bulmalı,/ çarçabuk.”

“Ha,/ bakınız,/ buna/ diyeceğim/ yok,/ buna/ akan sular durur,” (cümle)

akan sular (i) / dur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

akan (s) / sular (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kiracı (i): sıfat tamlaması

9.Naim Efendi/ hemşiresini bu suretle başından savdıktan sonra/ geniş bir nefes aldı;/ adeta/ neşelendi;/ kapıdan/ Cenan Kalfaya/ seslendi:/ “Bana/ Hasan Ağayı çağırınız!”

geniş bir nefes (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

geniş (s) / bir nefes (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nefes (i): sıfat tamlaması

hemşiresini bu suretle başından savdıktan (i) / sonra (çe): edat grubu

hemşiresini (bln) / bu suretle (z) / başından savdıktan (y): zarf-fiil grubu

başından (i) / sav- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (i) / suretle (çe): edat grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

Cenan (i) / Kalfa (u): unvan grubu

Hasan (i) / Ağa (u): unvan grubu

10.Biraz sonra/ Hasan Ağa da/ kapısının eşiğindedi.

kapısının (ty) / eşiği (tn): belirtili isim tamlaması

Hasan (i) / Ağa (u): unvan grubu

biraz (s) / sonra (i): sıfat tamlaması

11.Selma Hanımefendi'nin biraderi/ dedi ki:

Selma Hanımefendi'nin (ty) / biraderi (tn): belirtili isim tamlaması

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

12.Hasan,/ evladım Hasan!/ Bugünden itibaren/ bu konak/ kiralıktır;/ fakat,/ senden/ rica ederim;/ kapıya müşteri geldikçe/ bir bahane ile/ savıver!

evladım (s) / Hasan (i): sıfat tamlaması

bu (s) / konak (i): sıfat tamlaması

bugünden (i) / itibaren (çe): edat grubu

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

savı (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir bahane (i) / ile (çe): edat grubu

bir (s) / bahane (i): sıfat tamlaması

kapıya (yt) / müşteri (ö) / geldikçe (y): zarf-fiil grubu

Naim Efendi'nin,/ müddeti hayatında/ bu,/ ilk yaptığı hileydi./

Fakat/ ne yazık ki,/ bu hileyle/ her şey/ yoluna girmiş/ ve/ Naim Efendi,/ yakayı/ tamamıyla/ sıyırmiş olamadı./ Selma Hanımefendi,/ bir şeye/ karar verir de,/ sonuna vasıl oluncaya kadar,/ hiç/ durur mu?/ Derhal,/ her önüne rast gelene/ Cihangir'deki konağın kiralık olduğunu/ söylemeye,/ adamlarını/ öteye beriye/ saldırmaya;/ bütün ev arayanlara/ orasını/ salık vermeye;/ devrin zenginlerine/ alttan alta/ haber göndermeye başladı./

1.Naim Efendi'nin,/ müddeti hayatında/ bu,/ ilk yaptığı hileydi.

Naim Efendi'nin ilk yaptığı (s) / hile (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi'nin (ty) / ilk yaptığı (tn): belirtili isim tamlaması

ilk (z) / yaptığı (y): sıfat-fiil grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Fakat/ ne yazık ki,/ bu hileyle/ her şey/ yoluna girmiş/ ve/ Naim Efendi,/ yakayı/ tamamıyla/ sıyırmış olamadı.

ne (s) / yazık (i): sıfat tamlaması

yoluna girmiş (i) / (ol-) (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yoluna (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

her (s) / şey (i) sıfat tamlaması

bu (s) / hile (i): sıfat tamlaması

yakayı sıyırmış (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yakayı (i) / sıyr- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

3.Selma Hanımefendi,/ bir şeye/ karar verir de,/ sonuna vasıl oluncaya kadar,/ hiç/ durur mu?

karar (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

sonuna vasıl oluncaya (i) / kadar (çe): edat grubu

sonuna (yt) / vasıl olunca (y): zarf-fiil grubu

vasıl (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

4.Derhal,/ her önüne rast gelene/ Cihangir'deki konağın kiralık olduğunu/ söylemeye,/ adamlarını/ öteye beriye/ saldırmaya;/ bütün ev arayanlara/ orasını/ salık vermeye;/ devrin zenginlerine/ alttan alta/ haber göndermeye başladı.

söylemeye (i) / (başla-) (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Cihangir'deki konağın (ty) / kiralık olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

kiralık (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Cihangir'deki (s) / konak (i): sıfat tamlaması

her (s) / önüne rast gelen (i): sıfat tamlaması

önüne (yt) / rast gelen (y): sıfat-fiil grubu

rast (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

saldırmaya (i) / (başla-) (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

öteye (i) / beriye (i): tekrar grubu

salık vermeye (i) / (başla-) (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

salık (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bütün (s) / ev arayanlar (i): sıfat tamlaması

ev (bsn) / arayan (y): sıfat tamlaması

haber göndermeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

haber (i) / gönder- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

alttan (i) / alta (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

devrin (ty) / zenginleri (tn): belirtili isim tamlaması

Bunun içindir ki,/ bir hafta/ ya geçti,/ ya geçmedi;/ İstanbul'da ev bakmaya gezenler/ hep/ birden/ Cihangir'deki konağa/ sükün etti./ Büyük kapının çingırağı/ sınırlı bir kadın çığılığı gibi/ günde hiç olmazsa üç dört defa/ iç avlunun sükûnunu/ tarumar ediyordu./ Hasan Ağa,/ iki gün zarfında,/ kapıyı mütemediyen açıp kapamadan,/ her gelene bir yalan söylemeden/ bıkıp usanmıştı./ Bu gelenlerden bazıları/ söz dinlemiyorlardı:/

"Nasıl olur?"/ diyorlardı./ "Bizi/ Selma Hanımefendi/ gönderdi./ Daima içerde adam vardır, girer, gezebilirsiniz,"/ dedi./

Hasan Ağa:/

"Fakat efendim, bugün harem dairesi kapalıdır. Anahtarını kim aldı, bilmiyorum, her halde Efendi Hazretleri..."

Tarzında birtakım perişan cevaplar/ vermek istiyordu./ Fakat/ kimi Çamlıca'dan, kimi Sarıyer'den, kimi Şehzadebaşı'ndan, kimi Ayastafanos'tan kalkıp gelen bu kiracılar/ hiç olmazsa/ selamlığı,/ hiç olmazsa/ iç avluyu görmeden/ gitmek istemiyorlar/ ve/ adeta/ uşağın göğsünden itip/ girmeye çalışıyorlardı./ Gerçi/ o zamanlar/ mesken buhranı/ henüz/ başlamamıştı;/ fakat,/ geçim şartlarının birdenbire değişmesi,/ ekmeksizlik,/ arabasızlık/ o zamana kadar yazı kışı sayfiyelerde geçiren birçok aileleri/ şehrin merkezî yerlerine doğru/ itiyordu./

1.Bunun içindir ki,/ bir hafta/ ya geçti,/ ya geçmedi;/ İstanbul'da ev bakmaya gezenler/ hep/ birden/ Cihangir'deki konağa/ sükün etti.

bunun (i) / için (çe): edat grubu

bir (s) / hafta (i): sıfat tamlaması

sükün (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Cihangir'deki (s) / konak (i): sıfat tamlaması

İstanbul'da (yt) / ev bakmaya (z) / gezen (y): sıfat-fiil grubu

ev (bsn) / bakma (y): isim-fiil grubu

2.Büyük kapının çingırağı/ sınırlı bir kadın çığılığı gibi/ günde hiç olmazsa üç dört defa/ iç avlunun sükûnunu/ tarumar ediyordu.

tarumar (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

iç avlunun (ty) / sükûnu (tn): belirtili isim tamlaması

iç (s) / avlu (i): sıfat tamlaması

günde (i) / hiç olmazsa üç dört defa (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

hiç olmazsa (i) / üç dört defa (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

üç dört (s) / defa (i): sıfat tamlaması

üç (i) / dört (i): tekrar grubu

hiç (z) / olmazsa (y): zarf-fiil grubu

sinirli bir kadın çığılığı (i) / gibi (çe): edat grubu

sinirli bir kadın (ty) / çığılığı (tn): belirtisiz isim tamlaması

sinirli (s) / bir kadın (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

büyük kapının (ty) / çingırağı (tn): belirtili isim tamlaması

büyük (s) / kapı (i): sıfat tamlaması

3.Hasan Ağa,/ iki gün zarfında,/ kapıyı mütemadiyen açıp kapamadan,/ her gelene bir yalan söylemeden/ bıkip usanmıştı.

bıkip (f) / usan- (f): tekrar grubu

her gelene (yt) / bir yalan (bsn) / söyleme (y): isim-fiil grubu

bir (s) / yalan (i): sıfat tamlaması

her (s) / gelen (i): sıfat tamlaması

kapıyı (bln) / mütemadiyen (z) / açıp kapamadan (y): zarf-fiil grubu

açıp (i) / kapa- (f): tekrar grubu

iki gün (i) / zarfında (çe): edat grubu

iki (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Hasan (i) / Ağa (u): unvan grubu

4.Bu gelenlerden bazıları/ söz dinlemiyorlardı:/ “Nasıl olur?”/ diyorlardı.

söz (i) / dinleme- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu gelenlerden (s) / bazıları (i): sıfat tamlaması

bu (s) / gelenler (i): sıfat tamlaması

“Nasıl/ olur?” (cümle)

5.“Bizi/ Selma Hanımefendi/ gönderdi./ Daima içerde adam vardır, girer, gezebilirsiniz,”/ dedi.

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

Daima/ içerde/ adam/ vardır,/ girer,/ gezebilirsiniz (cümle)

geze (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

6.Hasan Ağa:/ “Fakat efendim, bugün harem dairesi kapalıdır. Anahtarını kim aldı, bilmiyorum, her halde Efendi Hazretleri...” Tarzında birtakım perişan cevaplar/ vermek istiyordu.

vermek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

“Fakat efendim, bugün harem dairesi kapalıdır. Anahtarını kim aldı, bilmiyorum, her halde Efendi Hazretleri...” tarzında (s) / birtakım perişan cevaplar (i): sıfat tamlaması

birtakım (s) / perişan cevaplar (i): sıfat tamlaması

perişan (s) / cevaplar (i): sıfat tamlaması

“Fakat efendim, bugün harem dairesi kapalıdır. Anahtarını kim aldı, bilmiyorum, her halde Efendi Hazretleri...” (i) / tarzında (çe): edat grubu

“Fakat/ efendim,/ bugün/ harem dairesi/ kapalıdır./ Anahtarını/ kim/ aldı,/ bilmiyorum,/ her halde/ Efendi Hazretleri...” (cümle)

harem (ty) / dairesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Efendi (i) / Hazretleri (u): unvan grubu

her (s) / hal (i): sıfat tamlaması

Hasan (i) / Ağa (u): unvan grubu

7.Fakat/ kimi Çamlıca’dan, kimi Sarıyer’den, kimi Şehzadebaşı’ndan, kimi Ayastafanos’tan kalkıp gelen bu kiracılar/ hiç olmazsa/ selamlığı,/ hiç olmazsa/ iç avluyu görmeden/ gitmek istemiyorlar/ ve/ adeta/ uşağın göğsünden itip/ girmeye çalışıyorlardı.

gitmek (i) / isteme- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

iç avluyu (bln) / görmeden (y): zarf-fiil grubu

iç (s) / avlu (i): sıfat tamlaması

hiç olmazsa (cdö)

selamlığı (bln) / (görmeden) (y): zarf-fiil grubu

hiç olmazsa (cdö)

kimi Çamlıca’dan, kimi Sarıyer’den, kimi Şehzadebaşı’ndan, kimi Ayastafanos’tan kalkıp gelen (s) / bu kiracılar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / kiracılar (i): sıfat tamlaması

kimi (ö) / Ayastafanos’tan (yt) / kalkıp gelen (y): sıfat-fiil grubu

kalkıp (f) / gel- (f): tekrar grubu

kimi (ö) / Şehzadebaşı’ndan (y) / (kalkıp gelen) (y): sıfat-fiil grubu

kalkıp (f) / gel- (f): tekrar grubu

kimi (ö) / Sarıyer’den (yt) / (kalkıp gelen) (y): sıfat-fiil grubu

kalkıp (f) / gel- (f): tekrar grubu

kimi (ö) / Çamlıca’dan (yt) / (kalkıp gelen) (y): sıfat-fiil grubu

kalkıp (f) / gel- (f): tekrar grubu

girmeye (i) / çalış- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

uşağın göğsünden (yt) / itip (y): zarf-fiil grubu

uşağın (ty) / göğsü (tn): belirtili isim tamlaması

8.Gerçi/ o zamanlar/ mesken buhranı/ henüz/ başlamamıştı;/ fakat,/ geçim şartlarının birdenbire değişmesi,/ ekmeksizlik,/ arabasızlık/ o zamana kadar yazı kışı sayfiyelerde geçiren birçok aileleri/ şehrin merkezî yerlerine doğru/ itiyordu.

mesken (ty) / buhranı (tn): belirtisiz isim tamlaması

o (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

şehrin merkezî yerlerine (i) / doğru (çe): edat grubu

şehrin (ty) / merkezî yerleri (tn): belirtili isim tamlaması

merkezî (s) / yerler (i): sıfat tamlaması

o zamana kadar yazı kışı sayfiyelerde geçiren (s) / birçok aileler (i): sıfat tamlaması

birçok (s) / aileler (i): sıfat tamlaması

o zamana kadar (z) / yazı kışı (bsn) / sayfiyelerde (yt) / geçiren (y): sıfat-fiil grubu

yazı (i) / kışı (i): tekrar grubu

o zamana (i) / kadar (çe): edat grubu

o (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

geçim şartlarının (ty) / birdenbire değişmesi (tn): belirtili isim tamlaması

birdenbire (z) / değişme (y): isim-fiil grubu

geçim (ty) / şartları (tn): belirtisiz isim tamlaması

Hasan Ağa,/ bu hücum önünde/ yavaş yavaş/ mukavemetini/ kaybetmeye başlamıştı./ Gelenleri/ evvela/ avluya,/ sonra/ selâmlık dairesine/ bıraktı./ Daha sonra,/ Naim Efendi'nin yanına girip,/ kadınlı erkekli bir aile heyeti için/ konağın her tarafını gezmeye/ müsaade istedi./

Günün birinde/ Selma Hanımefendi'nin,/ bizzat/ kendisi,/ bir araba dolusu ev bakıcıları/ getirdi/ ve/ bunları/ ta/ biraderinin yatak odasına kadar/ soktu./ Zavallı Naim Efendi,/ o gün/ haysiyetinden büyük bir şeyin kırıldığını/ hissetti;/ kendini/ adeta/ bir hancı, bir bezirgân ya da bir dilenci derecesine inmiş/ sandı/ ve/ ziyaretçiler gittikten sonra/ bütün bir gece/ sabaha kadar/ teessüründen/ çıkırdı, durdu./

1.Hasan Ağa,/ bu hücum önünde/ yavaş yavaş/ mukavemetini/ kaybetmeye başlamıştı.

kaybetmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

kayb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

bu hücum (i) / önünde (çe): edat grubu

bu (s) / hücum (i): sıfat tamlaması

Hasan (i) / Ağa (u): unvan grubu

2.Gelenleri/ evvela/ avluya,/ sonra/ selâmlık dairesine/ bıraktı.

selâmlık (ty) / dairesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Daha sonra,/ Naim Efendi'nin yanına girip,/ kadınlı erkekli bir aile heyeti için/ konağın her tarafını gezmeye/ müsaade istedi.

müsaade (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

konağın her tarafını (bln) / gezme (y): isim-fiil grubu

konağın (ty) / her tarafı (tn): belirtili isim tamlaması

her (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

kadınlı erkekli bir aile heyeti (i) / için (çe): edat grubu

kadınlı erkekli (s) / bir aile heyeti (i): sıfat tamlaması

bir (s) / aile heyeti (i): sıfat tamlaması

aile (ty) / heyeti (tn): belirtisiz isim tamlaması

kadınlı (i) / erkekli (i): tekrar grubu

Naim Efendi'nin yanına (yt) / girip (y): zarf-fiil grubu

Naim Efendi'nin (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

daha (s) / sonra (i): sıfat tamlaması

4.Günün birinde/ Selma Hanımefendi'nin,/ bizzat/ kendisi,/ bir araba dolusu ev bakıcıları/ getirdi/ ve/ bunları/ ta/ biraderinin yatak odasına kadar/ soktu.

bir araba dolusu (s) / ev bakıcıları (i): sıfat tamlaması

ev (ty) / bakıcıları (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir araba (ty) / dolusu (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / araba (i): sıfat tamlaması

Selma Hanımefendi'nin (ty) / kendisi (tn): belirtili isim tamlaması

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

günün (ty) / biri (tn): belirtili isim tamlaması

biraderinin yatak odasına (i) / kadar (çe): edat grubu

biraderinin (ty) / yatak odası (tn): belirtili isim tamlaması

yatak (ty) / odası (tn): belirtisiz isim tamlaması

5.Zavallı Naim Efendi,/ o gün/ haysiyetinden büyük bir şeyin kırıldığını/ hissetti;/ kendini/ adeta/ bir hancı, bir bezirgân ya da bir dilenci derecesine inmiş/ sandı/ ve/ ziyaretçiler gittikten sonra/ bütün bir gece/ sabaha kadar/ teessüründen/ hıçkırды, durdu.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

büyük bir şeyin (ty) / haysiyetinden kırıldığı (tn): belirtili isim tamlaması

haysiyetinden (yt) / kırıldığı (y): sıfat-fiil grubu

büyük (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

o (s) / gün (i): sıfat tamlaması

zavallı (s) / Naim Efendi (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

bir hancı, bir bezirgân ya da bir dilenci derecesine (yt) / inmiş (y): sıfat-fiil grubu

bir hancı, bir bezirgân ya da bir dilenci (ty) / derecesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir hancı (i) / bir bezirgân (i) / ya da (be) / bir dilenci (i): bağlama grubu

bir (s) / dilenci (i): sıfat tamlaması

bir (s) / bezirgân (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hancı (i): sıfat tamlaması

hıçkırıp (f) / dur- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

sabaha (i) / kadar (çe): edat grubu

bütün (s) / bir gece (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gece (i): sıfat tamlaması

ziyaretçiler gittikten (i) / sonra (çe): edat grubu

ziyaretçiler (ö) / gittikten (y): zarf-fiil grubu

Birkaç zamandan beri/ bu hıçkırıklar,/ bu ıssız ve koca evin içinde/ işitilebilen yegâne sest/ ve/ bu ses/ etrafı yangın harabeleriyle çevrilmiş, bu eski, metruk konağın bir nevi nabız vuruşu gibiydi./

Naim Efendi'nin hıçkırığı/ aşağıdaki taşlıktan itibaren/ duyuluyordu;/ insan,/ evvela/ başının üstündeki tavana iri damlalar halinde bir su aktığına/ hükmederdi;/ fakat/ daha ziyade yaklaşınca,/ bu ses,/ iri su damlalarının bir tahta üzerine düşüşüne benzemekten/ çıkardı/ ve büyük, bozuk bir saatin tiktaklarını/ andırırdı./ Daha yaklaştıkça,/ daha başka mânalar, feci ahenkler alırdı/ ve/ insanın kalbine/ bu derinden gelen yeknesak sesler/ bir hüznün, bir ürperti, bir korku verirdi./ Hele sofayı geçip de, hastanın oda kapısına yaklaşıldı mı,/ mutlaka/ sekeratta bir adamın yanbaşına gelindiği/ sanılırdı./

1.Birkaç zamandan beri/ bu hıçkırıklar,/ bu ıssız ve koca evin içinde/ işitilebilen yegâne sest/ ve/ bu ses/ etrafı yangın harabeleriyle çevrilmiş, bu eski, metruk konağın bir nevi nabız vuruşu gibiydi.

işitilebilen (s) / yegâne ses (i): sıfat tamlaması

yegâne (s) / ses (i): sıfat tamlaması

işitile (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bu ıssız ve koca evin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / ıssız ve koca ev (i): sıfat tamlaması

ıssız ve koca (s) / ev (i): sıfat tamlaması

ıssız (i) / ve (be) /koca (i): bağlama grubu

bu (s) / hiçkırıklar (i): sıfat tamlaması

birkaç zamandan (i) / beri (çe): edat grubu

birkaç (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

etrafi yangın harabeleriyle çevrilmiş, bu eski, metruk konağın bir nevi nabız vuruşu (i) / gibi (çe): edat grubu

etrafi yangın harabeleriyle çevrilmiş, bu eski, metruk konağın (ty) / bir nevi nabız vuruşu (tn): belirtili isim tamlaması

bir nevi (s) / nabız vuruşu (i): sıfat tamlaması

nabız (ty) / vuruşu (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / nevi (i): sıfat tamlaması

etrafi yangın harabeleriyle çevrilmiş (s) / bu eski, metruk konak (i): sıfat tamlaması

bu (s) / eski, metruk konak (i): sıfat tamlaması

eski (s) / metruk (s) / konak (i): sıfat tamlaması

etrafi (bln) / yangın harabeleriyle (z) / çevrilmiş (y): sıfat-fiil grubu

yangın (ty) / harabeleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / ses (i): sıfat tamlaması

2.Naim Efendi'nin hiçkırığı/ aşağıdaki taşlıktan itibaren/ duyuluyordu;/ insan,/ evvela/ başının üstündeki tavana iri damlalar halinde bir su aktığına/ hükmederdi;/ fakat/ daha ziyade yaklaşınca,/ bu ses,/ iri su damlalarının bir tahta üzerine düşüşüne benzemekten/ çıkardı/ ve/ büyük, bozuk bir saatin tiktaklarını/ andırırdı.

aşağıdaki taşlıktan (i) / itibaren (çe): edat grubu

aşağıdaki (s) / taşlık (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi'nin (ty) / hiçkırığı (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

hükm (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

başının üstündeki tavana (yt) / iri damlalar halinde (z) / bir su (ö) / aktığı (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / su (i): sıfat tamlaması

iri damlalar (i) / halinde (çe): edat grubu

iri (s) / damlalar (i): sıfat tamlaması

başının üstündeki (s) / tavan (i): sıfat tamlaması

başının (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

iri su damlalarının bir tahta üzerine düşüşüne (yt) / benzemek (y): isim-fiil grubu

iri su damlalarının (ty) / bir tahta üzerine düşüşü (tn): belirtili isim tamlaması

bir tahta üzerine (yt) / düşüş (y): isim-fiil grubu

bir (s) / tahta üzeri (i): sıfat tamlaması
tahta (ty) / üzeri (tn): belirtisiz isim tamlaması
iri (s) / su damlaları (i): sıfat tamlaması
su (ty) / damlaları (tn): belirtisiz isim tamlaması
bu (s) / ses (i): sıfat tamlaması
daha ziyade (z) / yaklaşınca (y): zarf-fiil grubu
daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması
büyük, bozuk bir saatin (ty) / tiktakları (tn): belirtili isim tamlaması
büyük (s) / bozuk (s) / bir saat (i): sıfat tamlaması
bir (s) / saat (i): sıfat tamlaması

3.Daha yaklaştıkça,/ daha başka mânalar, feci ahenkler alırdı/ ve/ insanın kalbine/ bu derinden gelen yeknesak sesler/ bir hüznün, bir ürperti, bir korku verirdi.

daha başka mânalar (i) / feci ahenkler (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
feci (s) / ahenkler (i): sıfat tamlaması
daha başka (s) / mânalar (i): sıfat tamlaması
daha (s) / başka (i): sıfat tamlaması
daha (z) / yaklaştıkça (y): zarf-fiil grubu
bir hüznün (i) / bir ürperti (i) / bir korku (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
bir (s) / korku (i): sıfat tamlaması
bir (s) / ürperti (i): sıfat tamlaması
bir (s) / hüznün (i): sıfat tamlaması
bu (s) / derinden gelen yeknesak sesler (i): sıfat tamlaması
derinden gelen (s) / yeknesak sesler (i): sıfat tamlaması
yeknesak (s) / sesler (i): sıfat tamlaması
derinden (yt) / gelen (y): sıfat-fiil grubu
insanın (ty) / kalbi (tn): belirtili isim tamlaması

4.Hele sofayı geçip de, hastanın oda kapısına yaklaşıldı mı,/ mutlaka/ sekeratta bir adamın yanına gelindiği/ sanılırdı.

sekeratta bir adamın yanına (yt) / gelindiği (y): sıfat-fiil grubu
sekeratta bir adamın (ty) / yanına (tn): belirtili isim tamlaması
sekeratta (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması
bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması
hele (cdö) / sofayı geçip de (z) / hastanın oda kapısına (yt) / yaklaşıldı mı (y): zarf-fiil grubu

hastanın (ty) / oda kapısı (tn): belirtili isim tamlaması

oda (ty) / kapısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

sofayı (bln) / geçip (y): zarf-fiil grubu

Bir gün,/ Selma Hanım'ın uşağı/ konağa/ birtakım yeni müşteriler/ getirdi./ Bunlar/ çok süslü ve zengin kimselerdi;/ erkeğin parmaklarında yüzükler ve kadınların kulaklarında küpeler,/ Hasan Ağa'nın gözlerini/ kamaştırdı./ Esasen/ kapıyı açar açmaz burnuna çarpan bir koku/ onu/ sarhoş etmişti;/ ürkek bir tavırla/ Selma Hanım'ın uşağına/ yaklaştı:/

“Bunlar da kim?” diye/ sordu./

Öbürü/ kulağına/ eğildi:/

“... Mebusu Necip Bey, haremî, hemşiresi ve annesi!”/

Bunların gözlerinde/ insanlara ve eşyaya karşı tahkir edici bir bakış/ vardı./ Kadınların en genci/ ayağını kunduralarının içinde bile yere basmaktan/ iğreniyor gibiydi./ Her adımda bir kere durup/ etraflarına/ bakıyorlar/ ve/ dudaklarını büküyorlardı,/ içlerinden biri,/ taşlığı geçerek merdivenlerden çıkarken:/

“Aman burası ne bakımsız, ne pis!”/ dedi./

Hasan Ağa/ az kaldı,/ bir şey/ söyleyecek,/ kaba bir harekette bulunacaktı;/ kendini/ güç/ zaptetti./ Yukarıdaki sofaya çıkılınca,/ Mebus Bey/ yanındaki kadınlara/ evin yapılışı hakkında/ bir uzun konferans vermeye başladı:/

“Bu tereddide uğramış bir nevi tarz-ı mimaridir,”/ diyordu./ “O kadar ki,/ menşelerini bile bulmak/ kabil olamıyor./ Eski ecdadımız/ bütün/ taş binalarda/ otururlarmış;/ Tanzimat devrinden sonra/ bir ahşap ev, ahşap konak modası/ başlamış./ Şu çerçevesi birer parmak ayrılmış koca koca pencerelere/ bakınız,/ bunlar/ neyi/ ifade ediyor;/ hangi ihtiyaç, hangi lüzum üzerine/ yapılmıştır?/

1. Bir gün,/ Selma Hanım'ın uşağı/ konağa/ birtakım yeni müşteriler/ getirdi.

birtakım (s) / yeni müşteriler (i): sıfat tamlaması

yeni (s) / müşteriler (i): sıfat tamlaması

Selma Hanım'ın (ty) / uşağı (tn): belirtili isim tamlaması

Selma (i) / Hanım (u): unvan grubu

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

2. Bunlar/ çok süslü ve zengin kimselerdi;/ erkeğin parmaklarında yüzükler ve kadınların kulaklarında küpeler,/ Hasan Ağa'nın gözlerini/ kamaştırdı.

çok süslü ve zengin (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

çok (s) / süslü ve zengin (i): sıfat tamlaması

süslü (i) / ve (be) / zengin (i): bağlama grubu

Hasan Ağa'nın (ty) / gözleri (tn): belirtili isim tamlaması

Hasan (i) / Ağa (u): unvan grubu

erkeğin parmaklarında yüzükler (i) / ve (be) / kadınların kulaklarında küpeler (i): bağlama grubu

kadınların kulaklarında (s) / küpeler (i): sıfat tamlaması

kadınların (ty) / kulakları (tn: belirtili isim tamlaması)

erkeğin parmaklarında (s) / yüzükler (i): sıfat tamlaması

erkeğin (ty) / parmakları (tn): belirtili isim tamlaması

3.Esasen/ kapıyı açar açmaz burnuna çarpan bir koku/ onu/ sarhoş etmişti;/ ürkek bir tavırla/ Selma Hanım'ın uşağına/ yaklaştı:/ “Bunlar da kim?” diye/ sordu.

sarhoş (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kapıyı açar açmaz burnuna çarpan (s) / bir koku (i): sıfat tamlaması

bir (s) / koku (i): sıfat tamlaması

kapıyı açar açmaz (z) / burnuna çarpan (y): sıfat-fiil grubu

burnuna (i) / çarp- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kapıyı (bln) / açar açmaz (y): zarf-fiil grubu

açar (i) / açmaz (i): tekrar grubu

Selma Hanım'ın (ty) / uşağı (tn): belirtili isim tamlaması

Selma (i) / Hanım (u): unvan grubu

ürkek (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

“Bunlar da kim?” (i) / diye (çe): edat grubu

“*Bunlar da/ kim?*” (cümle)

4.Öbürü/ kulağına/ eğildi:/ “... Mebusu Necip Bey, haremi, hemşiresi ve annesi!”

... Mebusu Necip Bey (i) / haremi (i) / hemşiresi (i) / ve (be) / annesi (i): bağlama grubu

... Mebusu (s) / Necip Bey (i): sıfat tamlaması

Necip (i) / Bey (u): unvan grubu

... (ty) / Mebusu (tn): belirtisiz isim tamlaması

5.Bunların gözlerinde/ insanlara ve eşyaya karşı tahkir edici bir bakış/ vardı.

insanlara ve eşyaya karşı (s) / tahkir edici bir bakış (i): sıfat tamlaması

tahkir edici (s) / bir bakış (i): sıfat tamlaması

bir (s) / bakış (i): sıfat tamlaması

tahkir (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

insanlara ve eşyaya (i) / karşı (çe): edat grubu

insanlar (i) / ve (be) / eşya (i): bağlama grubu

bunların (ty) / gözleri (tn): belirtili isim tamlaması

6.Kadınların en genci/ ayağını kunduralarının içinde bile yere basmaktan/ öğreniyor gibiydi.

iğreniyor (i) / gibi (çe): edat grubu

ayağını (bln) / kunduralarının içinde bile (z) / yere (yt) / basmak (y): isim-fiil grubu

kunduralarının (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

kadınların (ty) / en genci (tn): belirtili isim tamlaması

en (s) / genç (i): sıfat tamlaması

7.Her adımda bir kere durup/ etraflarına/ bakmıyorlar/ ve/ dudaklarını büküyorlardı,/ içlerinden biri,/ taşlığı geçerek merdivenlerden çıkarken:/ “Aman burası ne bakımsız, ne pis!”/ dedi.

her adımda bir kere (z) / durup (y): zarf-fiil grubu

her adımda (i) / bir kere (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

bir (s) / kere (i): sıfat tamlaması

her (s) / adım (i): sıfat tamlaması

dudaklarını (i) / bük- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

“Aman/ burası/ ne bakımsız,/ ne pis!” (cümle)

ne (s) / pis (i): sıfat tamlaması

ne (s) / bakımsız (i): sıfat tamlaması

taşlığı geçerek (z) / merdivenlerden (yt) / çıkarken (y): zarf-fiil grubu

taşlığı (bln) / geçerek (y): zarf-fiil grubu

içlerinden (s) / biri (i): sıfat tamlaması

8.Hasan Ağa/ az kaldı,/ bir şey/ söyleyecek,/ kaba bir harekette bulunacaktı;/ kendini/ güç/ zaptetti.

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

az/ kaldı (cümle)

Hasan (i) / Ağa (u): unvan grubu

kaba bir harekette (i) / bulun- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kaba (s) / bir hareket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

zapt (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

9.Yukarıdaki sofaya çıkılınca,/ Mebus Bey/ yanındaki kadınlara/ evin yapılışı hakkında/ bir uzun konferans vermeye başladı:

bir uzun konferans vermeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir uzun konferans (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / uzun konferans (i): sıfat tamlaması

uzun (s) / konferans (i): sıfat tamlaması

evin yapılışı (i) / hakkında (çe): edat grubu

evin (ty) / yapılışı (tn): belirtili isim tamlaması

yanındaki (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

Mebus (i) / Bey (u): unvan grubu

yukarıdaki sofaya (yt) / çıkılınca (y): zarf-fiil grubu

yukarıdaki (s) / sofa (i): sıfat tamlaması

10.“Bu tereddiye uğramış bir nevi tarz-ı mimaridir,”/ diyordu.

“Bu/ tereddiye uğramış bir nevi tarz-ı mimaridir,” (cümle)

tereddiye uğramış (s) / bir nevi tarz-ı mimari (i): sıfat tamlaması

bir nevi (s) / tarz-ı mimari (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nevi (i): sıfat tamlaması

tereddiye (i) / uğra- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

11.O kadar ki,/ menşelerini bile bulmak/ kabil olamıyor.

o (i) / kadar (çe): edat grubu

kabil (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

menşelerini (bln) / bulmak (y): isim-fiil grubu

12.Eski ecdadımız/ bütün/ taş binalarda/ otururlarmış;/ Tanzimat devrinden sonra/ bir ahşap ev, ahşap konak modası/ başlamış.

taş (s) / binalar (i): sıfat tamlaması

eski (s) / ecdat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ahşap ev, ahşap konak modası (i): sıfat tamlaması

ahşap ev (ty) / ahşap konak (ty) / modası (tn): belirtisiz isim tamlaması

ahşap (s) / konak (i): sıfat tamlaması

ahşap (s) / ev (i): sıfat tamlaması

Tanzimat devrinden (i) / sonra (çe): edat grubu

Tanzimat (ty) / devri (tn): belirtisiz isim tamlaması

13.Şu çerçevesi birer parmak ayrılmış koca koca pencerelere/ bakınız,/ bunlar/ neyi/ ifade ediyor;/ hangi ihtiyaç, hangi lüzum üzerine/ yapılmıştır?

şu (s) / çerçevesi birer parmak ayrılmış koca koca pencereler (i): sıfat tamlaması

çerçevesi birer parmak ayrılmış (s) / koca koca pencereler (i): sıfat tamlaması

koca koca (s) / pencereler (i): sıfat tamlaması

koca (i) / koca (i): tekrar grubu

çerçevesi (ö) / birer parmak (z) / ayrılmış (y): sıfat-fiil grubu

birer (s) / parmak (i): sıfat tamlaması

ifade (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hangi ihtiyaç (i) / hangi lüzum (i) / üzerine (çe): edat grubu

hangi (s) / lüzum (i): sıfat tamlaması

hangi (s) / ihtiyaç (i): sıfat tamlaması

Necip Bey öyle bir hayli söylendikten sonra/ kendisi önde,/ kadınlar arkada/ Naim Efendi'nin odasına yönelen koridora doğru/ yürüdüler./ Kadınlardan biri/ dedi ki:/

“Ne soğuk, ne kasvetli ev!”/

Naim Efendi,/ yatağı içinde/ evvela/ ayak seslerini,/ sonra/ bu sözü/ işitti;/ yüreği hopladı,/ kendi kendine:/

“Yine/ kiracılar,/ yine/ kiracılar.../ Kim/ bilir...”/ Ve/ sözünü/ tamamlayamadı;/ şimdi/ günde birkaç defa tutan o müziç hıçkırık/ birdenbire/ boğazından/ yakalamıştı./ Dışarıda bu hıçkırığı duyanlardan birisi:/

“A, aman, nedir o! Bu ses de nereden geliyor?”/ dedi./

Bir diğeri/ ilave etti:/

“Tıpkı birisini boğazlıyorlarmış gibi...”/

Kadınlardan en genci/ ürkererek/ geri geri/ çekildi:/

“Anne,/ anne,/ o kapıya/ yaklaşma./ Mutlaka/ ölen/ oradadır.”/

1.Necip Bey öyle bir hayli söylendikten sonra/ kendisi önde,/ kadınlar arkada/ Naim Efendi'nin odasına yönelen koridora doğru/ yürüdüler.

Naim Efendi'nin odasına yönelen koridora (i) / doğru (çe): edat grubu

Naim Efendi'nin odasına yönelen (s) / koridor (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi'nin (yt) / yönelen (y): sıfat-fiil grubu

Naim Efendi'nin (ty) / odası (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

kadınlar (i) / arkada (i): kısaltma grubu (ikinci unsur bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

kendisi (i) / önde (i): kısaltma grubu (ikinci unsur bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

Necip Bey öyle bir hayli söylendikten (i) / sonra (çe): edat grubu

Necip Bey (ö) / öyle (z) / bir hayli (z) / söylendikten (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / hayli (i): sıfat tamlaması

Necip (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Kadınlardan biri/ dedi ki:/ “Ne soğuk, ne kasvetli ev!”

kadınlardan (s) / biri (i): sıfat tamlaması

ne soğuk (s) / ne kasvetli (s) / ev (i): sıfat tamlaması

ne (s) / kasvetli (i): sıfat tamlaması

ne (s) / soğuk (i): sıfat tamlaması

3.Naim Efendi,/ yatağı içinde/ evvela/ ayak seslerini,/ sonra/ bu sözü/ işitti;/ yüreği hopladı,/ kendi kendine:/ “Yine/ kiracılar,/ yine/ kiracılar.../ Kim/ bilir...”

bu (s) / söz (i): sıfat tamlaması

ayak (ty) / sesleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

yatağı (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

yüreği (i) / hopla- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

4.Ve/ sözünü/ tamamlayamadı;/ şimdi/ günde birkaç defa tutan o müziç hıçkırık/ birdenbire/ boğazından/ yakalamıştı.

günde birkaç defa tutan (s) / o müziç hıçkırık (i): sıfat tamlaması

o (s) / müziç hıçkırık (i): sıfat tamlaması

müziç (s) / hıçkırık (i): sıfat tamlaması

günde birkaç defa (z) / tutan (y): sıfat-fiil grubu

günde (i) / birkaç defa (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

birkaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

5.Dışarıda bu hıçkırığı duyanlardan birisi:/ “A, aman, nedir o! Bu ses de nereden geliyor?”/ dedi.

“A,/ aman,/ nedir/ o!// Bu ses de/ nereden/ geliyor?” (cümle)

bu (s) / ses (i): sıfat tamlaması

dışarıda bu hıçkırığı duyanlardan (s) / birisi (i): sıfat tamlaması

dışarıda (yt) / bu hıçkırığı (bln) / duyan (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / hıçkırık (i): sıfat tamlaması

6.Bir diğeri/ ilave etti:/ “Tıpkı birisini boğazlıyorlarmış gibi...”

ilave (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / diğeri (i): sıfat tamlaması

“Tıpkı/ birisini boğazlıyorlarmış gibi...” (cümle)

birisini boğazlıyorlarmış (i) / gibi (çe): edat grubu

birisini/ boğazlıyorlarmış (cümle)

7.Kadınlardan en genci/ ürkerek/ geri geri/ çekildi:/ “Anne,/ anne,/ o kapıya/ yaklaşma./ Mutlaka/ ölen/ oradadır.”

geri (i) / geri (i): tekrar grubu

kadınlardan (s) / en genci (i): sıfat tamlaması

en (s) / genç (i): sıfat tamlaması

o (s) / kapı (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi/ bu sözlerin hepsini/ işitiyordu./ Cenan Kalfayı çağırıp/ kapıyı/ içinden/ kilitlemek istedi./ fakat/ sesi/ çıkmıyordu./ birkaç defa/ elini/ birbirine/ vurdu./ geçme kapı ile ayrılmış bir odada daima emrine amade duran ihtiyar kalfa,/ ya/ bulunduğu yerde/ uyumuş kalmış,/ ya/ başka bir yere/ çıkıp gitmişti./ Naim Efendi,/ bin zahmetle/ yerinden/ kalktı./ yatağının kenarlarına, karyolasının demirlerine tutunarak/ kapıya doğru/ yürümeye çalıştı./ fakat/ tam/ bu sırada/ kapı/ açıldı./ birçok başlar/ bir anda/ içeriye/ uzandı./ Naim Efendi/ beyaz pike takkesi, beyaz entarisiyle/ boylu boyuna/ ayakta duruyordu./ Kadınlar/ hep/ bir ağızdan/ bir çığlık kopardılar;/ kapıyı açmalarıyla kapamaları/ bir oldu;/ şimdi/ koridordan/ şu sesler/ duyuluyordu: /

“Üstüme iyilik sağlık,/ bir mevta,/ kefeni içinde/ dimdik/ ayakta duruyor.” /

“Ayol,/ ne/ diyorsun,/ mevta değil,/ tıpkı/ mezardan çıkmış bir kadit...” /

“Evet,/ sanki/ bir kadite/ beyaz bir entari/ giydirmişler.” /

“Lakin,/ ben/ gördüm,/ kımıldıyordu;/ kımıldıyordu,/ vallahi/ kımıldıyordu.” /

Naim Efendi,/ can evinden vurulmuş bir halde,/ yatağına/ atıldı./ Evet,/ o,/ bu terbiyesiz ve izansız kadınların, bu çığlıklarla birbirlerine anlattıkları gibiydi./ Hâlâ/ kımıldanışı,/ hâlâ/ ses çıkarışı,/ bakışı,/ gülüşü,/ ağlayışı,/ nihayet/ hâlâ/ düşünüşü,/ hissedışı/ tabiatın en şayan-ı hayret, hattâ en korkunç hâdiselerinden biri değil miydi?/ Kendi kendine:/

“Cebin herif, cebin herif! Artık ölsene!” / dedi/ ve/ huçırıkları/ birbiri ardı sıra/ boğazını/ tıkadı./

1.Naim Efendi/ bu sözlerin hepsini/ işitiyordu.

bu sözlerin (ty) / hepsi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / sözler (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Cenan Kalfayı çağırıp/ kapıyı/ içinden/ kilitlemek istedi,/ fakat/ sesi/ çıkmıyordu./ birkaç defa/ elini/ birbirine/ vurdu./ geçme kapı ile ayrılmış bir odada daima emrine amade duran ihtiyar kalfa,/ ya/ bulunduğu yerde/ uyumuş kalmış,/ ya/ başka bir yere/ çıkıp gitmişti.

kilitlemek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Cenan Kalfayı (bln) / çağırıp (y): zarf-fiil grubu

Cenan (i) / Kalfa (u): unvan grubu

birkaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

uyumuş (f) / kal- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bulunduğu (s) / yer (i): sıfat tamlaması

geçme kapı ile ayrılmış bir odada daima emrine amade duran (s) / ihtiyar kalfa (i): sıfat tamlaması

ihtiyar (s) / kalfa (i): sıfat tamlaması

geçme kapı ile ayrılmış bir odada (yt) / daima (z) / emrine amade (z) / duran (y):
sıfat-fiil grubu

emrine (i) / amade (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

geçme kapı ile ayrılmış (s) / bir oda (i): sıfat tamlaması

bir (s) / oda (i): sıfat tamlaması

geçme kapı ile (z) / ayrılmış (y): sıfat-fiil grubu

geçme kapı (i) / ile (çe): edat grubu

geçme (s) / kapı (i): sıfat tamlaması

çıkıp (f) / git- (f): tekrar grubu

başka (s) / bir yer (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yer (i): sıfat tamlaması

**3.Naim Efendi,/ bin zahmetle/ yerinden/ kalktı,/ yatağının kenarlarına,
karyolasının demirlerine tutunarak/ kapıya doğru/ yürümeye çalıştı;/ fakat/
tam/ bu sırada/ kapı/ açıldı,/ birçok başlar/ bir anda/ içeriye/ uzandı.**

bin (s) / zahmet (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

yürümeye (i) / çalış- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

kapıya (i) / doğru (çe): edat grubu

yatağının kenarlarına (yt) / karyolasının demirlerine (yt) / tutunarak (y): zarf-fiil
grubu

karyolasının (ty) / demirleri (tn): belirtili isim tamlaması

yatağının (ty) / kenarları (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / sıra (i): sıfat tamlaması

bir (s) / an (i): sıfat tamlaması

birçok (s) / başlar (i): sıfat tamlaması

**4.Naim Efendi/ beyaz pike takkesi, beyaz entarisiyle/ boylu boyuna/ ayakta
duruyordu.**

ayakta (i) / dur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

boylu (i) / boyuna (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan
kısaltma grubu)

beyaz pike takkesi (i) / beyaz entarisi (i) / ile (çe): edat grubu

beyaz (s) / entari (i): sıfat tamlaması

beyaz (s) / pike takke (i): sıfat tamlaması

pike (s) / takke (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

**5.Kadınlar/ hep/ bir ağızdan/ bir çığlık kopardılar;/ kapıyı açmalarıyla
kapamaları/ bir oldu;/ şimdi/ koridordan/ şu sesler/ duyuluyordu:**

bir çığlık (i) / kopar- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / çığlık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ağız (i): sıfat tamlaması

bir (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kapıyı açmaları (i) / ile (be) / kapamaları (i): bağlama grubu

kapıyı (bln) / açma (y): isim-fiil grubu

şu (s) / sesler (i): sıfat tamlaması

6.“Üstüme iyilik sağlık,/ bir mevta,/ kefeni içinde/ dimdik/ ayakta duruyor.”

ayakta (i) / dur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kefeni (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / mevta (i): sıfat tamlaması

üstüme/ iyilik sağlık (cümle)

iyilik (i) / sağlık (i): tekrar grubu

7.“Ayol,/ ne/ diyorsun,/ mevta değil,/ tıpkı/ mezardan çıkmış bir kadit...”

mezardan çıkmış (s) / bir kadit (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kadit (i): sıfat tamlaması

mezardan (yt) / çıkmış (y): sıfat-fiil grubu

8.“Evet,/ sanki/ bir kadite/ beyaz bir entari/ giydirmişler.”

beyaz (s) / bir entari (i): sıfat tamlaması

bir (s) / entari (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kadit (i): sıfat tamlaması

9.“Lakin,/ ben/ gördüm,/ kııldıyordu;/ kııldıyordu,/ vallahi/ kııldıyordu.”

10.Naim Efendi,/ can evinden vurulmuş bir halde,/ yatağına/ atıldı.

can evinden vurulmuş (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

can evinden (i) / vurul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

can (ty) / evi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

11.Evet,/ o,/ bu terbiyesiz ve izansız kadınların, bu çığlıklarla birbirlerine anlattıkları gibiydi.

bu terbiyesiz ve izansız kadınların, bu çığlıklarla birbirlerine anlattıkları (i) / gibi (e): edat grubu

bu terbiyesiz ve izansız kadınların (ty) / bu çığlıklarla birbirlerine anlattıkları (tn): belirtili isim tamlaması

bu çığlıklarla (z) / birbirlerine (yt) / anlattık (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / çılgınlıklar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / terbiyesiz ve izansız kadınlar (i): sıfat tamlaması

terbiyesiz ve izansız (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

terbiyesiz (i) / ve (be) / izansız (i): bağlama grubu

12.Hâlâ/ kımıldanışı,/ hâlâ/ ses çıkarışı,/ bakışı,/ gülüşü,/ ağlayışı,/ nihayet/ hâlâ/ düşüncüsü,/ hissedışı/ tabiatın en şayan-ı hayret, hattâ en korkunç hâdiselerinden biri değil miydi?

tabiatın en şayan-ı hayret, hattâ en korkunç hâdiselerinden (s) / biri (i): sıfat tamlaması

tabiatın (ty) / en şayan-ı hayret, hattâ en korkunç hâdiseleri (tn): belirtili isim tamlaması

en şayan-ı hayret, hattâ en korkunç (s) / hâdiseler (i): sıfat tamlaması

en şayan-ı hayret (i) / hattâ (be) / en korkunç (i): bağlama grubu

en (s) / korkunç (i): sıfat tamlaması

en (s) / şayan-ı hayret (i): sıfat tamlaması

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ses (bsn) / çıkarış (y): isim-fiil grubu

13.Kendi kendine:/ “Cebin herif, cebin herif! Artık ölsene!”/ dedi/ ve/ hıçkırıkları/ birbiri ardı sıra/ boğazını/ tıkadı.

“Cebin herif,/ cebin herif!/ Artık/ ölsene!” (cümle)

cebin (s) / herif (i): sıfat tamlaması

cebin (s) / herif (i): sıfat tamlaması

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

birbiri ardı (i) / sıra (çe): edat grubu

birbiri (ty) / ardı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Naim Efendi'nin son senelerdeki bu fecaatini herkesten ziyade gören,/ hisseden/ Hakkı Celis'ti./ Hayatta/ şöyle dursun,/ bütün okuduğu romanlarda bile/ bu kadar trajik bir ihtiyar simasına/ tesadüf etmemişti;/ bu adam,/ ona,/ gittikçe/ bir şeye alâmet veya bir şeyin timsali gibi/ görünmektedir./ Eski müverrihlerin hayatında zuhur edecek büyük hâdiselerin gökte ve yerde birtakım alâmetlerle belirlediğini/ söylerler./ Eğer bu doğru ise,/ Naim Efendi de/ yeni başlayan devrin eşiğindeki korkunç hayaletlerden biridir./ Hiç şüphesiz/ arkamızda bıraktığımız mazinin son feryadı ve önümüzde hissettiğimiz uçurumun ilk ürpertisi/ Naim Efendi'dir./ Bundan başka,/ Hakkı Celis'e göre/ Seniha'nın büyükbabası/ aynı zamanda,/ hem bir ceza, hem de bir cezalıydı./ Bir cezaydı,/ arkasında bıraktığı âleme karşı;/ bir cezalıydı,/ kendisini karşılayan bedbaht ve avare zürriyet önünde.../ Bugün Naim Efendi'nin damarlarında işleyen zehir,/ dün kendinin ve kendi gibilerin elleriyle kendi bahçelerine ekilmiş zakkumun tohumundan ve özündendi./ İstanbul'da, parmakla sayılmaya başlayan o Osmanlı konaklarından

birini, Naim Efendi'nin konağını, böyle hafif bir ökçe darbesiyle ta temellerinden yıkıveren mahluk,/ hiç şüphesiz/ herkesten ziyade/ Naim Efendi'nin eseriydi./

O kadar necabet ve salâbetle başlayan o büyük Tanzimat cereyanı,/ döne dolaşa,/ nihayet/ İstanbul'un ortasına Seniha gibi bir kadınla, Faik Bey gibi bir erkek örneği bırakıp/ geçmişti./ Türk dehasının yaptığı bu son medeniyet tecrübesi de/ gelmiş ve gelecek nesillere acı bir imtihan olmaktan başka bir şeye/ yaramamıştı./

Hakkı Celis/ kendi kendine/ diyordu ki:/ "Naim Efendi'nin hıçkırıklarıyla Seniha'nın kahkahalarındaki mâna/ bir değil midir?/ Bu, her iki ses de/ biten bir şeyi/ ifade etmiyorlar mı?/

1.Naim Efendi'nin son senelerdeki bu fecaatini herkesten ziyade gören,/ hissedeni/ Hakkı Celis'ti.

Hakkı (i) / Celis (u): unvan grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Naim Efendi'nin son senelerdeki bu fecaatini (bln) / herkesten ziyade (z) / gören (y): sıfat-fiil grubu

herkesten (i) / ziyade (çe): edat grubu

Naim Efendi'nin (ty) / son senelerdeki bu fecaati (tn): belirtili isim tamlaması

son senelerdeki (s) / bu fecaat (i): sıfat tamlaması

bu (s) / fecaat (i): sıfat tamlaması

son (s) / seneler (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Hayatta/ şöyle dursun,/ bütün okuduğu romanlarda bile/ bu kadar trajik bir ihtiyar simasına/ tesadüf etmemişti;/ bu adam,/ ona,/ gittikçe/ bir şeye alâmet veya bir şeyin timsali gibi/ görünmektedir.

tesadüf (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu kadar trajik (s) / bir ihtiyar siması (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ihtiyar siması (i): sıfat tamlaması

ihtiyar (ty) / siması (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu kadar (s) / trajik (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

bütün (s) / okuduğu romanlar (i): sıfat tamlaması

okuduğu (s) / romanlar (i): sıfat tamlaması

şöyle (i) / dur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir şeye alâmet veya bir şeyin timsali (i) / gibi (çe): edat grubu

bir şeye alâmet (i) / veya (be) / bir şeyin timsali (i): bağlama grubu

bir şeyin (ty) / timsali (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bir şeye (i) / alâmet (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bu (s) / adam (i): sıfat tamlaması

3.Eski müverrihlerin hayatında zuhur edecek büyük hâdiselerin gökte ve yerde birtakım alâmetlerle belirlediğini/ söylerler.

eski müverrihlerin hayatında zuhur edecek büyük hâdiselerin (ty) / gökte ve yerde birtakım alâmetlerle belirlediği (tn): belirtili isim tamlaması

gökte ve yerde (yt) / birtakım alâmetlerle (z) / belirlediği (y): sıfat-fiil grubu

birtakım (s) / alâmetler (i): sıfat tamlaması

gök (i) / ve (be) / yer (i): bağlama grubu

eski müverrihlerin hayatında zuhur edecek (s) / büyük hâdiseler (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / hâdiseler (i): sıfat tamlaması

eski müverrihlerin hayatında (yt) / zuhur edecek (y): sıfat-fiil grubu

zuhur (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

eski müverrihlerin (ty) / hayatı (tn): belirtili isim tamlaması

eski (s) / müverrihler (i): sıfat tamlaması

4.Eğer bu doğru ise,/ Naim Efendi de/ yeni başlayan devrin eşiğindeki korkunç hayaletlerden biridir.

yeni başlayan devrin eşiğindeki korkunç hayaletlerden (s) / biri (i): sıfat tamlaması

yeni başlayan devrin eşiğindeki (s) / korkunç hayaletler (i): sıfat tamlaması

korkunç (s) / hayaletler (i): sıfat tamlaması

yeni başlayan devrin (ty) / eşiği (tn): belirtili isim tamlaması

yeni başlayan (s) / devir (i): sıfat tamlaması

yeni (z) / başlayan (y): sıfat-fiil grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

eğer (cdö) / bu (ö) / doğru ise (y): zarf-fiil grubu

5.Hiç şüphesiz/ arkamızda bıraktığımız mazinin son feryadı ve önümüzde hissettiğimiz uçurumun ilk ürpertisi/ Naim Efendi'dir.

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

arkamızda bıraktığımız mazinin son feryadı (i) / ve (be) / önümüzde hissettiğimiz uçurumun ilk ürpertisi (i): bağlama grubu

önümüzde hissettiğimiz uçurumun (ty) / ilk ürpertisi (tn): belirtili isim tamlaması

ilk (s) / ürperti (i): sıfat tamlaması

önümüzde hissettiğimiz (s) / uçurum (i): sıfat tamlaması

önümüzde (yt) / hissettiğimiz (y): sıfat-fiil grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

arkamızda bıraktığımız mazinin (ty) / son feryadı (tn): belirtili isim tamlaması

son (s) / feryat (i): sıfat tamlaması

arkamızda bıraktığımız (s) / mazi (i): sıfat tamlaması

arkamızda (yt) / bıraktığımız (y): sıfat-fiil grubu

hiç/ şüphesiz (cümle)

6.Bundan başka,/ Hakkı Celis'e göre/ Seniha'nın büyükbabası/ aynı zamanda,/ hem bir ceza, hem de bir cezalıydı.

hem (be) / bir ceza (i) / hem de (be) / bir cezalı (i): bağlama grubu

bir (s) / cezalı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ceza (i): sıfat tamlaması

aynı (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / büyükbabası (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı Celis'e (i) / göre (çe): edat grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

bundan (i) / başka (çe): edat grubu

7.Bir cezaydı,/ arkasında bıraktığı âleme karşı;/ bir cezalıydı,/ kendisini karşılayan bedbaht ve avare zürriyet önünde...

bir (s) / ceza (i): sıfat tamlaması

arkasında bıraktığı âleme (i) / karşı (çe): edat grubu

arkasında bıraktığı (s) / âlem (i): sıfat tamlaması

arkasında (yt) / bıraktığı (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / cezalı (i): sıfat tamlaması

kendisini karşılayan bedbaht ve avare zürriyet (i) / önünde (çe): edat grubu

kendisini karşılayan (s) / bedbaht ve avare zürriyet (i): sıfat tamlaması

bedbaht ve avare (s) / zürriyet (i): sıfat tamlaması

bedbaht (i) / ve (be) / avare (i): bağlama grubu

kendisini (bln) / karşılayan (y): sıfat-fiil grubu

8.Bugün Naim Efendi'nin damarlarında işleyen zehir,/ dün kendinin ve kendi gibilerin elleriyle kendi bahçelerine ekilmiş zakkumun tohumundan ve özündendi.

dün kendinin ve kendi gibilerin elleriyle kendi bahçelerine ekilmiş zakkumun (ty) / tohumu ve özü (tn): belirtili isim tamlaması

tohum (i) / ve (be) / öz (i): bağlama grubu

dün kendinin ve kendi gibilerin elleriyle kendi bahçelerine ekilmiş (s) / zakkum (i): sıfat tamlaması

dün (z) / kendinin ve kendi gibilerin elleriyle (z) / kendi bahçelerine (yt) / ekilmiş (y): sıfat-fiil grubu

kendi (s) / bahçeleri (i): sıfat tamlaması

kendinin ve kendi gibilerin (ty) / elleri (tn): belirtili isim tamlaması

kendi (i) / ve (be) / kendi gibiler (i): bağlama grubu

kendi (i) / gibi (çe): edat grubu

bugün Naim Efendi'nin damarlarında işleyen (s) / zehir (i): sıfat tamlaması

bugün (z) / Naim Efendi'nin damarlarında (yt) / işleyen (y): sıfat-fiil grubu

Naim Efendi'nin (ty) / damarları (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

9.İstanbul'da, parmakla sayılmaya başlayan o Osmanlı konaklarından birini, Naim Efendi'nin konağını, böyle hafif bir ökçe darbesiyle ta temellerinden yıkıveren mahluk,/ hiç şüphesiz/ herkesten ziyade/ Naim Efendi'nin eseri.

Naim Efendi'nin (ty) / eseri (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

herkesten (i) / ziyade (çe): edat grubu

hiç/ şüphesiz (cümle)

İstanbul'da, parmakla sayılmaya başlayan o Osmanlı konaklarından birini, Naim Efendi'nin konağını, böyle hafif bir ökçe darbesiyle ta temellerinden yıkıveren (s) / mahluk (i): sıfat tamlaması

İstanbul'da, parmakla sayılmaya başlayan o Osmanlı konaklarından birini (bln) / Naim Efendi'nin konağını (bln) / böyle (z) / hafif bir ökçe darbesiyle (z) / ta (z) / temellerinden (yt) / yıkıveren (y): sıfat-fiil grubu

yıkı (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

hafif (s) / bir ökçe darbesi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ökçe darbesi (i): sıfat tamlaması

ökçe (ty) / darbesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Naim Efendi'nin (ty) / konağı (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

İstanbul'da, parmakla sayılmaya başlayan o Osmanlı konaklarından (s) / biri (i): sıfat tamlaması

İstanbul'da, parmakla sayılmaya başlayan (s) / o Osmanlı konakları (i): sıfat tamlaması

o (s) / Osmanlı konakları (i): sıfat tamlaması

Osmanlı (ty) / konakları (tn): belirtisiz isim tamlaması

İstanbul'da (yt) / parmakla sayılmaya başlayan (y): sıfat-fiil grubu

parmakla sayılmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

parmakla (i) / sayıl- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

10.O kadar necabet ve salâbetle başlayan o büyük Tanzimat cereyanı,/ döne dolaşa,/ nihayet/ İstanbul'un ortasına Seniha gibi bir kadınla, Faik Bey gibi bir erkek örneği bırakıp/ geçmişti.

İstanbul'un ortasına (yt) / Seniha gibi bir kadınla, Faik Bey gibi bir erkek örneği (bsn) / bırakıp (y): zarf-fiil grubu

Seniha gibi bir kadınla, Faik Bey gibi bir erkek (ty) / örneği (tn): belirtisiz isim tamlaması

Seniha gibi bir kadın (i) / ile (be) / Faik Bey gibi bir erkek (i): bağlama grubu

Faik Bey gibi (s) / bir erkek (i): sıfat tamlaması

bir (s) / erkek (i): sıfat tamlaması

Faik Bey (i) / gibi (çe): edat grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Seniha gibi (s) / bir kadın (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

Seniha (i) / gibi (çe): edat grubu

İstanbul'un (ty) / ortası (tn): belirtili isim tamlaması

döne (i) / dolaşa (i): tekrar grubu

o kadar necabet ve salâbetle başlayan (s) / o büyük Tanzimat cereyanı (i): sıfat tamlaması

o (s) / büyük Tanzimat cereyanı (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / Tanzimat cereyanı (i): sıfat tamlaması

Tanzimat (ty) / cereyanı (tn): belirtisiz isim tamlaması

o kadar necabet ve salâbetle (z) / başlayan (y): sıfat-fiil grubu

o kadar (s) / necabet ve salâbet (i): sıfat tamlaması

necabet (i) / ve (be) / salâbet (i): bağlama grubu

o (i) / kadar (çe): edat grubu

11.Türk dehasının yaptığı bu son medeniyet tecrübesi de/ gelmiş ve gelecek nesillere acı bir imtihan olmaktan başka bir şeye/ yaramamıştı.

gelmiş ve gelecek nesillere acı bir imtihan olmaktan başka (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

gelmiş ve gelecek nesillere acı bir imtihan olmaktan (i) / başka (çe): edat grubu

gelmiş ve gelecek nesillere (yt) / acı bir imtihan olmak (y): isim-fiil grubu

acı bir imtihan (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

acı (s) / bir imtihan (i): sıfat tamlaması

bir (s) / imtihan (i): sıfat tamlaması

gelmiş ve gelecek (s) / nesiller (i): sıfat tamlaması
gelmiş (i) / ve (be) / gelecek (i): bağlama grubu
Türk dehasının yaptığı (s) / bu son medeniyet tecrübesi (i): sıfat tamlaması
bu (s) / son medeniyet tecrübesi (i): sıfat tamlaması
son (s) / medeniyet tecrübesi (i): sıfat tamlaması
medeniyet (ty) / tecrübesi (tn): belirtisiz isim tamlaması
Türk dehasının (ty) / yaptığı (tn): belirtili isim tamlaması
Türk (ty) / dehası (tn): belirtisiz isim tamlaması

12.Hakkı Celis/ kendi kendine/ diyordu ki:

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)
Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

13.Naim Efendi'nin hıçkırıklarıyla Seniha'nın kahkahalarındaki mâna/ bir değil midir?

Naim Efendi'nin hıçkırıklarıyla Seniha'nın kahkahalarındaki (s) / mâna (i): sıfat tamlaması
Naim Efendi'nin hıçkırıkları (i) / ile (be) / Seniha'nın kahkahaları (i): bağlama grubu
Seniha'nın (ty) / kahkahaları (tn): belirtili isim tamlaması
Naim Efendi'nin (ty) / hıçkırıkları (tn): belirtili isim tamlaması
Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

14.Bu, her iki ses de/ biten bir şeyi/ ifade etmiyorlar mı?

ifade (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
biten (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması
bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması
bu (s) / her iki ses (i): sıfat tamlaması
her (s) / iki ses (i): sıfat tamlaması
iki (s) / ses (i): sıfat tamlaması

Bu genç,/ yığınlarla yaşamaya başladığı günden beri/ milletlerin hayatını, bahtını,/ kendi hayatından, kendi ruhundan ve kendi bahtından bin kat daha ziyade/ tetkike şayan bulmaktadır./ Gittikçe/ görüyor/ ve/ anlıyor ki,/ ne "Benim sevincim," ne "Benim elemim," dediği şeyler/ ona kendi kalbinden gelen şeyler değildir;/ kendi kalbi/ bir boş kadehtir ki,/ binlerce eller,/ onu/ bin kere doldurup,/ bin kere/ boşaltıyor;/ bir koğuştta yüzlerce kişiyle yatıp kalkmak, bir karavanada yüzlerce kişiyle yiyip içmek ve bir tabur içinde saatlerce yürümek/ ona/ en hakiki şahsiyetini/ öğretti/ ve/ bir ferdin başlı başına bir keyfiyet olmayıp, bir kemiyet içinde bir adet olduğunu/ hissetti./ Onun gözünde/ münferit hâdiselerin/ artık/ hiçbir kıymeti/ yoktur./ Bunun içindir ki,/ Seniha 'yı/ son senelerde türeyen yeni bir kadın neslinin muayyen bir örneği/ ve/ Naim Efendi'yi/ memleketin sallanan

toprağı altında, ürkererek, bağırarak için çıkmış bir acıklı müstehase/ telakki ediyor./ Ya/ kendisi/ neydi?/

1.Bu genç,/ yığınlarla yaşamaya başladığı günden beri/ milletlerin hayatını, bahtını,/ kendi hayatından, kendi ruhundan ve kendi bahtından bin kat daha ziyade/ tetkike şayan bulmaktadır.

tetkike şayan (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

tetkike (i) / şayan (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

kendi hayatından, kendi ruhundan ve kendi bahtından (i) / bin kat daha ziyade (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

bin kat daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

bin kat (s) / daha (i): sıfat tamlaması

bin (s) / kat (i): sıfat tamlaması

kendi hayatı (i) / kendi ruhu (i) / ve (be) / kendi bahtı (i): bağlama grubu

kendi (s) / bahtı (i): sıfat tamlaması

kendi (s) / ruhu (i): sıfat tamlaması

kendi (s) / hayatı (i): sıfat tamlaması

milletlerin (ty) / hayatı (tn) / bahtı (tn): belirtili isim tamlaması

yığınlarla yaşamaya başladığı günden (i) / beri (çe): edat grubu

yığınlarla yaşamaya başladığı (s) / gün (i): sıfat tamlaması

yığınlarla (z) / yaşamaya başladığı (y): sıfat-fiil grubu

yaşamaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bu (s) / genç (i): sıfat tamlaması

2.Gittikçe/ görüyor/ ve/ anlıyor ki,/ ne “Benim sevincim,” ne “Benim elemim,” dediği şeyler/ ona kendi kalbinden gelen şeyler değildir;/ kendi kalbi/ bir boş kadehtir ki,/ binlerce eller,/ onu/ bin kere doldurup,/ bin kere/ boşaltıyor;/ bir koğuştta yüzlerce kişiyle yatıp kalkmak, bir karavanada yüzlerce kişiyle yiyip içmek ve bir tabur içinde saatlerce yürümek/ ona/ en hakiki şahsiyetini/ öğretti/ ve/ bir ferдин başlı başına bir keyfiyet olmayıp, bir kemiyet içinde bir adet olduğunu/ hissetti.

ona kendi kalbinden gelen (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

ona (yt) / kendi kalbinden (yt) / gelen (y): sıfat-fiil grubu

kendi (s) / kalbi (i): sıfat tamlaması

ne (be) / “Benim sevincim,” (i) / ne (be) / “Benim elemim,” dediği şeyler (i): bağlama grubu

“Benim elemim,” dediği (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

“Benim elemim,” (bsn) / dediği (y): sıfat-fiil grubu

benim (ty) / elemim (tn): belirtili isim tamlaması

“Benim sevincim,” (dediği) (s) / (şeyler) (i): sıfat tamlaması
“Benim sevincim,” (bsn) / (dediği) (y): sıfat-fiil grubu
benim (ty) / sevincim (tn): belirtili isim tamlaması
bir (s) / boş kadeh (i): sıfat tamlaması
boş (s) / kadeh (i): sıfat tamlaması
kendi (s) / kalbi (i): sıfat tamlaması
bin (s) / kere (i): sıfat tamlaması
bin kere (z) / doldurup (y): zarf-fiil grubu
bin (s) / kere (i): sıfat tamlaması
binlerce (s) / eller (i): sıfat tamlaması
en hakiki (s) / şahsiyet (i): sıfat tamlaması
en (s) / hakiki (i): sıfat tamlaması
bir koğuştta yüzlerce kişiyle yatıp kalkmak (i) / bir karavanada yüzlerce kişiyle
yiyip içmek (i) / ve (be) / bir tabur içinde saatlerce yürümek (i): bağlama grubu
bir tabur içinde (yt) / saatlerce (z) / yürümek (y): isim-fiil grubu
bir tabur (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması
bir (s) / tabur (i): sıfat tamlaması
bir karavanada (yt) / yüzlerce kişiyle (z) / yiyip içmek (y): zarf-fiil grubu
yiyip (f) / iç- (f): tekrar grubu
yüzlerce (s) / kişi (i): sıfat tamlaması
bir (s) / karavana (i): sıfat tamlaması
bir koğuştta (yt) / yüzlerce kişiyle (z) / yatıp kalkmak (y): isim-fiil grubu
yatıp (f) / kalk- (f): tekrar grubu
yüzlerce (s) / kişi (i): sıfat tamlaması
bir (s) / koğuşt (i): sıfat tamlaması
hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
bir ferdin (ty) / başlı başına bir keyfiyet olmayıp, bir kemiyet içinde bir adet
olduğu (tn): belirtili isim tamlaması
başlı başına bir keyfiyet olmayıp (z) / bir kemiyet içinde (yt) / bir adet olduğu (y):
sıfat-fiil grubu
bir adet (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
bir (s) / adet (i): sıfat tamlaması
bir (s) / kemiyet içi (i): sıfat tamlaması
kemiyet (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması
başlı başına (z) / bir keyfiyet olmayıp (y): zarf-fiil grubu
bir keyfiyet (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / keyfiyet (i): sıfat tamlaması

başlı (i) / başına (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bir (s) / fert (i): sıfat tamlaması

3.Onun gözünde/ münferit hâdiselerin/ artık/ hiçbir kıymeti/ yoktur.

münferit hâdiselerin (ty) / hiçbir kıymeti (tn): belirtili isim tamlaması

hiçbir (s) / kıymet (i): sıfat tamlaması

münferit (s) / hâdiseler (i): sıfat tamlaması

onun (ty) / gözü (tn): belirtili isim tamlaması

4.Bunun içindir ki,/ Seniha'yı/ son senelerde türeyen yeni bir kadın neslinin muayyen bir örneği/ ve/ Naim Efendi'yi/ memleketin sallanan toprağı altında, ürkerek, bağırarak için çıkmış bir acıklı müstehase/ telakki ediyor./ Ya/ kendisi/ neydi?

bunun (i) / için (çe): edat grubu

telakki (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

memleketin sallanan toprağı altında, ürkerek, bağırarak için çıkmış (s) / bir acıklı müstehase (i): sıfat tamlaması

bir (s) / acıklı müstehase (i): sıfat tamlaması

acıklı (s) / müstehase (i): sıfat tamlaması

memleketin sallanan toprağı altında, ürkerek (z) / bağırarak için (z) / çıkmış (y): sıfat-fiil grubu

bağırarak (i) / için (çe): edat grubu

memleketin sallanan toprağı altında (yt) / ürkerek (y): zarf-fiil grubu

memleketin sallanan toprağı (ty) / altı (tn): belirtisiz isim tamlaması

memleketin (ty) / sallanan toprağı (tn): belirtili isim tamlaması

sallanan (s) / toprak (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

son senelerde türeyen yeni bir kadın neslinin (ty) / muayyen bir örneği (tn): belirtili isim tamlaması

muayyen (s) / bir örnek (i): sıfat tamlaması

bir (s) / örnek (i): sıfat tamlaması

son senelerde türeyen (s) / yeni bir kadın nesli (i): sıfat tamlaması

yeni (s) / bir kadın nesli (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kadın nesli (i): sıfat tamlaması

kadın (ty) / nesli (tn): belirtisiz isim tamlaması

son senelerde (z) / türeyen (y): sıfat-fiil grubu

son (s) / seneler (i): sıfat tamlaması

Kendisi/ bu bin çehreli, bin cepheli büyük ve esrarlı varlığın hangi tarafını ve nesini/ temsil ediyordu?/ Hakkı Celis,/ kendi kendine/ diyordu ki:/

“Havada/ değişen bir şey/ var./ Başlarımız üstünde/ nereden geldiği bilinmeyen yeni bir yel/ esiyor./ Bu yel/ kızgın çöllerin içinden çıkmış gibi/ ateşindir;/ alnımızı/ bir alev gibi/ yakıyor./ Bu yel/ yüksek ve karlı tepelerden inmiş gibidir;/ bize her temas edişinde/ derimiz/ biraz daha/ sertleşiyor;/ kemiklerimiz/ biraz daha/ katılaşıyor;/ bu yel,/ bazen/ denizlerde esen hafif rüzgârları,/ sıcak yaz günlerinin sonundaki serin meltemleri/ andırıyor;/ bin türlü karmakarışık sıtmalarla yanan göğsümüz üstünde tatlı ve teselli verici bir öpücük halinde dolaşırları/ var./ İşte,/ ben,/ bu yolun önüne katılanlardanım!/ Fakat,/ nereye/ gidiyorum,/ bilmiyorum./ Bir garip heyecan içinde/ sarhoş gibi/ yürüyorum/ ve/ korkmuyorum./ Çünkü/ koyu, uzun ve sayısız bir kafilenin içindeyim,/ yolumuzun sonunda belki bir uçurum da olsa/ yürüyeceğim;/ zira/ benim için/ hiçbir şey/ geriye dönmekten daha fena değildir!”/

1.Kendisi/ bu bin çehreli, bin cepheli büyük ve esrarlı varlığın hangi tarafını ve nesini/ temsil ediyordu?

temsil (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu bin çehreli, bin cepheli büyük ve esrarlı varlığın (ty) / hangi tarafını ve nesini (tn): belirtili isim tamlaması

hangi taraf (i) / ve (be) / ne (i): bağlama grubu

hangi (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

bu (s) / bin çehreli, bin cepheli büyük ve esrarlı varlık (i): sıfat tamlaması

bin çehreli (s) / bin cepheli (s) / büyük ve esrarlı varlık (i): sıfat tamlaması

büyük ve esrarlı (s) / varlık (i): sıfat tamlaması

büyük (i) / ve (be) / esrarlı (i): bağlama grubu

bin (s) / cepheli (i): sıfat tamlaması

bin (s) / çehreli (i): sıfat tamlaması

2.Hakkı Celis,/ kendi kendine/ diyordu ki:

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

3.Havada/ değişen bir şey/ var.

değişen (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

4.Başlarımız üstünde/ nereden geldiği bilinmeyen yeni bir yel/ esiyor.

nereden geldiği bilinmeyen (s) / yeni bir yel (i): sıfat tamlaması

yeni (s) / bir yel (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yel (i): sıfat tamlaması

nereden geldiği (ö) / bilinmeyen (y): sıfat-fiil grubu

nereden (yt) / geldiği (y): sıfat-fiil grubu

başlarımız (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

5.Bu yel/ kızgın çöllerin içinden çıkmış gibi/ ateşindir;/ alnımızı/ bir alev gibi/ yakıyor.

kızgın çöllerin içinden çıkmış (i) / gibi (çe): edat grubu

kızgın çöllerin içinden (yt) / çıkmış (y): sıfat-fiil grubu

kızgın çöllerin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

kızgın (s) / çöller (i): sıfat tamlaması

bu (s) / yel (i): sıfat tamlaması

bir alev (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / alev (i): sıfat tamlaması

6.Bu yel/ yüksek ve karlı tepelerden inmiş gibidir;/ bize her temas edişinde/ derimiz/ biraz daha/ sertleşiyor;/ kemiklerimiz/ biraz daha/ katılıyor;/ bu yel,/ bazen/ denizlerde esen hafif rüzgârları,/ sıcak yaz günlerinin sonundaki serin meltemleri/ andırıyor;/ bin türlü karmakarışık sıtımalarla yanan göğsümüz üstünde tatlı ve teselli verici bir öpücük halinde dolaşmaları/ var.

yüksek ve karlı tepelerden inmiş (i) / gibi (çe): edat grubu

yüksek ve karlı tepelerden (yt) / inmiş (y): sıfat-fiil grubu

yüksek ve karlı (s) / tepeler (i): sıfat tamlaması

yüksek (i) / ve (be) / karlı (i): bağlama grubu

bu (s) / yel (i): sıfat tamlaması

biraz (s) / daha (i): sıfat tamlaması

her (s) / bize temas ediş (i): sıfat tamlaması

bize (yt) / temas ediş (y): isim-fiil grubu

temas (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

biraz (s) / daha (i): sıfat tamlaması

sıcak yaz günlerinin sonundaki (s) / serin meltemler (i): sıfat tamlaması

serin (s) / meltemler (i): sıfat tamlaması

sıcak yaz günlerinin (ty) / sonu (tn): belirtili isim tamlaması

sıcak (s) / yaz günleri (i): sıfat tamlaması

yaz (ty) / günleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

denizlerde esen (s) / hafif rüzgârlar (i): sıfat tamlaması

hafif (s) / rüzgârlar (i): sıfat tamlaması

denizlerde (yt) / esen (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / yel (i): sıfat tamlaması

bin türlü karmakarışık sıtmalarla yanan göğsümüz üstünde (yt) / tatlı ve teselli verici bir öpücük halinde (z) / dolaşış (y): isim-fiil grubu

tatlı ve teselli verici bir öpücük (i) / halinde (çe): edat grubu

tatlı ve teselli verici (s) / bir öpücük (i): sıfat tamlaması

bir (s) / öpücük (i): sıfat tamlaması

tatlı (i) / ve (be) / teselli verici (i): bağlama grubu

teselli (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bin türlü karmakarışık sıtmalarla yanan göğsümüz (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

bin türlü karmakarışık sıtmalarla yanan (s) / göğüs (i): sıfat tamlaması

bin türlü karmakarışık sıtmalarla (z) / yanan (y): sıfat-fiil grubu

bin türlü (s) / karmakarışık sıtmalar (i): sıfat tamlaması

karmakarışık (s) / sıtmalar (i): sıfat tamlaması

bin (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

7.İşte,/ ben,/ bu yolun önüne katılanlardanım!

bu yolun önüne (yt) / katılan (y): sıfat-fiil grubu

bu yolun (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / yol (i): sıfat tamlaması

8.Fakat,/ nereye/ gidiyorum,/ bilmiyorum./ Bir garip heyecan içinde/ sarhoş gibi/ yürüyorum/ ve/ korkmuyorum

sarhoş (i) / gibi (çe): edat grubu

bir garip heyecan (i) / içinde (çe): edat grubu

bir (s) / garip heyecan (i): sıfat tamlaması

garip (s) / heyecan (i): sıfat tamlaması

9.Çünkü/ koyu, uzun ve sayısız bir kafilenin içindeyim,/ yolumuzun sonunda belki bir uçurum da olsa/ yürüyeceğim;/ zira/ benim için/ hiçbir şey/ geriye dönmekten daha fena değildir!

koyu, uzun ve sayısız bir kafilenin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

koyu, uzun ve sayısız (s) / bir kafile (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kafile (i): sıfat tamlaması

koyu (i) / uzun (i) / ve (be) / sayısız (i): bağlama grubu

yolumuzun sonunda (yt) / belki (cdö) / bir uçurum da (ö) / olsa (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / uçurum (i): sıfat tamlaması

yolumuzun (ty) / sonu (tn): belirtili isim tamlaması

geriye dönmekten (i) / daha fena (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha (s) / fena (i): sıfat tamlaması

geriye (yt) / dönmek (y): isim-fiil grubu

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

benim (i) / için (çe): edat grubu

Hakkı Celis,/ şimdi/ böyle/ düşünüyordu/ ve/ onun için/ şimdi,/ geride kalan âlem,/ Senihalardan, Faik Beylerden, Naim Efendilerden, Sekine Hanımlardan müteşekkil olan karışık, mayasız ve çürümüş âlemde./ Bununla beraber,/ biraz merhamete, biraz da nefrete benzeyen bir his/ onu/ hâlâ/ âleme/ bağlı tutuyordu;/ Naim Efendi'ye gidişlerinde,/ Seniha'ya uğrayışlarında,/ işte,/ bu iki zıt histen bir şey/ vardı./ Zira,/ Hakkı Celis/ son günlerde/ eskisi gibi/ sık sık/ Naim Efendi'yi ziyarete/ gidiyor/ ve/ ara sıra/ Seniha'ya gördüğü/ oluyordu./ Esasen/ Seniha'yi görmeye gitmek/ biraz da/ bu ziyaretleri tamamlayıcı bir şeydi./ Naim Efendi,/ genç adamlar/ Seniha'ya dair konuşmaktan başka bir şey/ yapmıyordu./

1.Hakkı Celis,/ şimdi/ böyle/ düşünüyordu/ ve/ onun için/ şimdi,/ geride kalan âlem,/ Senihalardan, Faik Beylerden, Naim Efendilerden, Sekine Hanımlardan müteşekkil olan karışık, mayasız ve çürümüş âlemde.

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Senihalardan, Faik Beylerden, Naim Efendilerden, Sekine Hanımlardan müteşekkil olan (s) / karışık, mayasız ve çürümüş âlem (i): sıfat tamlaması

karışık, mayasız ve çürümüş (s) / âlem (i): sıfat tamlaması

karışık (i) / mayasız (i) / ve (be) / çürümüş (i): bağlama grubu

Senihalardan (yt) / Faik Beylerden, (yt) / Naim Efendilerden (yt) / Sekine Hanımlardan (yt) / müteşekkil olan (y): sıfat-fiil grubu

müteşekkil (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

geride kalan (s) / âlem (i): sıfat tamlaması

geride (yt) / kalan (y): sıfat-fiil grubu

onun (i) / için (çe): edat grubu

2.Bununla beraber,/ biraz merhamete, biraz da nefrete benzeyen bir his/ onu/ hâlâ/ âleme/ bağlı tutuyordu;/ Naim Efendi'ye gidişlerinde,/ Seniha'ya uğrayışlarında,/ işte,/ bu iki zıt histen bir şey/ vardı.

bağlı (i) / tut- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

biraz merhamete (benzeyen) (s) / biraz da nefrete benzeyen (s) / bir his (i): sıfat tamlaması

bir (s) / his (i): sıfat tamlaması

biraz da (z) / nefrete (yt) / benzeyen (y): sıfat-fiil grubu

biraz (z) / merhamete (yt) / (benzeyen) (y): sıfat-fiil grubu

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu
bu iki zıt histen (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması
bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması
bu (s) / iki zıt his (i): sıfat tamlaması
iki (s) / zıt his (i): sıfat tamlaması
zıt (s) / his (i): sıfat tamlaması
Seniha'ya (yt) / uğrayış (y): isim-fiil grubu
Naim Efendi'ye (yt) / gidiş (y): isim-fiil grubu
Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

3.Zira,/ Hakkı Celis/ son günlerde/ eskisi gibi/ sık sık/ Naim Efendi'yi ziyarete/ gidiyor/ ve/ ara sıra/ Seniha'yı gördüğü/ oluyordu.

Naim Efendi'yi (i) / ziyaret (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)
Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu
sık (i) / sık (i): tekrar grubu
eskisi (i) / gibi (çe): edat grubu
son (s) / günler (i): sıfat tamlaması
Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim
Seniha'yı (bln) / gördüğü (y): sıfat-fiil grubu
ara (i) / sıra (i): tekrar grubu

4.Esasen/ Seniha'yı görmeye gitmek/ biraz da/ bu ziyaretleri tamamlayıcı bir şeydi.

biraz da bu ziyaretleri tamamlayıcı (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması
bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması
bu ziyaretleri (i) / tamamlayıcı (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)
bu (s) / ziyaretler (i): sıfat tamlaması
Seniha'yı görmeye (yt) / gitmek (y): isim-fiil grubu
Seniha'yı (bln) / görme (y): isim-fiil grubu

5.Naim Efendi,/ genç adamlar/ Seniha'ya dair konuşmaktan başka bir şey/ yapmıyordu.

Seniha'ya dair konuşmaktan başka (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması
bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması
Seniha'ya dair konuşmaktan (i) / başka (çe): edat grubu
Seniha'ya dair (z) / konuşmak (y): isim-fiil grubu
Seniha'ya (i) / dair (çe): edat grubu
genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması
Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

Son zamanlarda torununa karşı duyduğu muhabbet/ onu/ adeta/ bir sıtma nöbeti gibi/ sarmıştı.../ Hakkı Celis kapının eşiğinde görünür görünmez,/ yüzüne/ acayip bir neşenin aydınlığı/ vururdu./ Bakışlarına/ yeni bir can gelir:/

“E, ne haber; söyle bakalım, bugün ne haber?” diye/ sorardı./

Hakkı Celis/ bu istenilen haberin harp cephelerine dair olmadığını/ pekâlâ/ bilirdi./ Ne Almanya'nın Şark ve Garp taarruzları, ne bizim müdafaa hatlarımız, hattâ ne de son günlerde müthiş bir safhaya girdiği söylenen Çanakkale Harbi,/ Naim Efendi'nin vazifesinde değildi./ Bunun içindir ki,/ ihtiyar adam:

“E, ne haber, söyle bakalım, bugün ne haber?” diye sorduğu vakit,/ Hakkı Celis,/ derhal/ Seniha'ya dair son işittiği ve son gördüğü şeyleri/ zihninin içinde/ toplamaya çalışırdı./ Bittabiî,/ büyük dayısına fazla elem vermesi hatıra gelen tafsilat ve teferruatı/ mümkün mertebe/ sükûtle/ geçirdi;/ mesela/ derdi ki:/

“Dün,/ akşam üstü/ Doğruyol'da/ ona/ rastladım./ Mükellef bir araba içindeydi,/ yanında.../ Yanında/ tanımadığım bir hanım,/ pek tuhaf giyinmiş bir hanım/ vardı./ Beni görür görmez/ arabasını/ durdurdu:/ Ben/ görmemezliğe gelip/ geçmek istedim,/ arkandan/ seslendi,/ gittim./ Konuştuk./ Dargın dargın:/ ‘Bize niye gelmiyorsun? Bu hafta hiç görünmedin? Niye?..’ dedi./ Şimdi/ perşembeleri/ onun günüymüş./ Birçok Alman ve Avusturyalılar/ geliyormuş./ Saatlerce/ musiki yapıyorlarmış./ Başka günlerde de/ misafir/ eksik olmuyormuş./ Bazı,/ gece yarılara kadar süren eğlenceli saatler/ geçiriyorlarmış./ ‘Mutlaka gel!’ dedi,/ sonra/ sizi/ sordu.”/

1.Son zamanlarda/ torununa karşı duyduğu muhabbet/ onu/ adeta/ bir sıtma nöbeti gibi/ sarmıştı...

bir sıtma nöbeti (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / sıtma nöbeti (i): sıfat tamlaması

sıtma (ty) / nöbeti (tn): belirtisiz isim tamlaması

torununa karşı duyduğu (s) / muhabbet (i): sıfat tamlaması

torununa karşı (z) / duyduğu (y): sıfat-fiil grubu

torununa (i) / karşı (çe): edat grubu

son (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

2.Hakkı Celis kapının eşiğinde görünür görünmez,/ yüzüne/ acayip bir neşenin aydınlığı/ vururdu.

acayip bir neşenin (ty) / aydınlığı (tn): belirtili isim tamlaması

acayip (s) / bir neşe (i): sıfat tamlaması

bir (s) / neşe (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis (ö) / kapının eşiğinde (yt) / görünür görünmez (y): zarf-fiil grubu

görünür (i) / görünmez (i): tekrar grubu

kapının (ty) / eşiği (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

3.Bakışlarına/ yeni bir can gelir:/ “E, ne haber; söyle bakalım, bugün ne haber?” diye/ sorardı.

yeni bir can (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yeni (s) / bir can (i): sıfat tamlaması

bir (s) / can (i): sıfat tamlaması

“E, ne haber; söyle bakalım, bugün ne haber?” (i) / diye (çe): edat grubu

“E,/ ne haber;/ söyle/ bakalım,/ bugün/ ne haber?” (cümle)

ne (s) / haber (i): sıfat tamlaması

ne (s) / haber (i): sıfat tamlaması

4.Hakkı Celis/ bu istenilen haberin harp cephelerine dair olmadığını/ pekâlâ/ bildirdi.

bu istenilen haberin (ty) / harp cephelerine dair olmadığı (tn): belirtili isim tamlaması

harp cephelerine dair (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

harp cephelerine (i) / dair (çe): edat grubu

harp (ty) / cepheleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / istenilen haber (i): sıfat tamlaması

istenilen (s) / haber (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

5.Ne Almanya'nın Şark ve Garp taarruzları, ne bizim müdafaa hatlarımız, hattâ ne de son günlerde müthiş bir safhaya girdiği söylenen Çanakkale Harbi,/ Naim Efendi'nin vazifesinde değildi.

Naim Efendi'nin (ty) / vazifesi (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

ne (be) / Almanya'nın Şark ve Garp taarruzları (i) / ne (be) / bizim müdafaa hatlarımız (i) / hattâ ne de (be) / son günlerde müthiş bir safhaya girdiği söylenen Çanakkale Harbi (i): bağlama grubu

son günlerde müthiş bir safhaya girdiği söylenen (s) / Çanakkale Harbi (i): sıfat tamlaması

Çanakkale (ty) / Harbi (tn): belirtisiz isim tamlaması

son günlerde (z) / müthiş bir safhaya girdiği (ö) / söylenen (y): sıfat-fiil grubu

müthiş bir safhaya (yt) / girdiği (y): sıfat-fiil grubu

müthiş (s) / bir safha (i): sıfat tamlaması

bir (s) / safha (i): sıfat tamlaması

son (s) / günler (i): sıfat tamlaması

bizim (ty) / müdafaa hatlarımız (tn): belirtili isim tamlaması

müdafaa (ty) / hatları (tn): belirtisiz isim tamlaması

Almanya'nın (ty) / Şark ve Garp taarruzları (tn): belirtili isim tamlaması

Şark ve Garp (ty) / taarruzları (tn): belirtisiz isim tamlaması

Şark (i) / ve (be) / Garp (i): bağlama grubu

6.Bunun içindir ki,/ ihtiyar adam: “E, ne haber, söyle bakalım, bugün ne haber?” diye sorduğu vakit,/ Hakkı Celis,/ derhal/ Seniha'ya dair son işittiği ve son gördüğü şeyleri/ zihninin içinde/ toplamaya çalışırdı.

bunun (i) / için (çe): edat grubu

toplamaya (i) / çalış- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

zihninin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

Seniha'ya dair (s) / son işittiği ve son gördüğü şeyler (i): sıfat tamlaması

son işittiği ve son gördüğü (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

son işittiği (i) / ve (be) / son gördüğü (i): bağlama grubu

son (z) / gördüğü (y): sıfat-fiil grubu

son (z) / işittiği (y): sıfat-fiil grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

ihtiyar adam: “E, ne haber, söyle bakalım, bugün ne haber?” diye sorduğu (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

ihtiyar adam: (ö) / “E, ne haber, söyle bakalım, bugün ne haber?” diye (z) / sorduğu (y): sıfat-fiil grubu

“E, ne haber, söyle bakalım, bugün ne haber?” (i) / diye (çe): edat grubu

“E,/ ne haber,/ söyle/ bakalım,/ bugün/ ne haber?” (cümle)

ne (s) / haber (i): sıfat tamlaması

ne (s) / haber (i): sıfat tamlaması

ihtiyar (s) / adam (i): sıfat tamlaması

7.Bittabiü,/ büyük dayısına fazla elem vermesi hatıra gelen tafsilat ve teferruatı/ mümkün mertebe/ sükûtle/ geçirdi;/ mesela/ derdi ki:

mümkün (s) / mertebe (i): sıfat tamlaması

büyük dayısına fazla elem vermesi hatıra gelen (s) / tafsilat ve teferruat (i): sıfat tamlaması

tafsilat (i) / ve (be) / teferruat (i): bağlama grubu

büyük dayısına fazla elem vermesi (ö) / hatıra gelen (y): sıfat-fiil grubu

hatıra (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

büyük dayısına (yt) / fazla (z) / elem verme (y): isim-fiil grubu

elem (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

büyük (s) / dayı (i): sıfat tamlaması

8.Dün,/ akşam üstü/ Doğruyol'da/ ona/ rastladım.

akşam (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

9.Mükellef bir araba içindeydi,/ yanında...

mükellef bir araba (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

mükellef (s) / bir araba (i): sıfat tamlaması

bir (s) / araba (i): sıfat tamlaması

10.Yanında/ tanımadığım bir hanım,/ pek tuhaf giyinmiş bir hanım/ vardı.

pek tuhaf giyinmiş (s) / bir hanım (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hanım (i): sıfat tamlaması

pek tuhaf (z) / giyinmiş (y): sıfat-fiil grubu

pek (s) / tuhaf (i): sıfat tamlaması

tanımadığım (s) / bir hanım (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hanım (i): sıfat tamlaması

11.Beni görür görmez/ arabasını/ durdurdu:

beni (bln) / görür görmez (y): zarf-fiil grubu

görür (i) / görmez (i): tekrar grubu

12.Ben/ görmemezliğe gelip/ geçmek istedim,/ arkamdan/ seslendi,/ gittim./ Konuştuk.

geçmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

görmemezliğe (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

13.Dargın dargın:/ 'Bize niye gelmiyorsun? Bu hafta hiç görünmedin? Niye?..' dedi.

'Bize/ niye/ gelmiyorsun?/ Bu hafta/ hiç/ görünmedin?/ Niye?..' (cümle)

bu (s) / hafta (i): sıfat tamlaması

dargın (i) / dargın (i): tekrar grubu

14.Şimdi/ perşembeleri/ onun günüymüş./ Birçok Alman ve Avusturyalılar/ geliyormuş.

onun (ty) / günü (tn): belirtili isim tamlaması

birçok (s) / Alman ve Avusturyalılar (i): sıfat tamlaması

Alman (i) / ve (be) / Avusturyalı (i): bağlama grubu

15.Saatlerce/ musiki yapıyorlarmış.

musiki (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

16.Başka günlerde de/ misafir/ eksik olmuyormuş.

eksik (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

başka (s) / günler (i): sıfat tamlaması

17.Bazı/ gece yarlarına kadar süren eğlenceli saatler/ geçiriyorlarmış./ ‘Mutlaka gel!’/ dedi,/ sonra/ sizi/ sordu.

gece yarlarına kadar süren (s) / eğlenceli saatler (i): sıfat tamlaması

eğlenceli (s) / saatler (i): sıfat tamlaması

gece yarlarına kadar (z) / süren (y): sıfat-fiil grubu

gece yarlarına (i) / kadar (çe): edat grubu

gece (ty) / yarları (tn): belirtisiz isim tamlaması

‘Mutlaka/ gel!’ (cümle)

“Büyükbabamı görüyor musun?”/ dedi./ “Sıhhati/ nasıldır?/ Yine/ sık sık/ hıçkırıyor mu?”/

“Bari,/ iyidir, hiçbir şeyi yok; hıçkırıkları durdu,/ diyeydin.”/

“Öyle/ söylemedim./ Fakat/ dedim ki:/ Teyzem/ konağa/ sık sık/ geliyor,/ ondan/ haber almıyor musunuz?/ Dudaklarını/ büktü:/ ‘Sağ olsun,/ annem/ o kadar/ mübalâğa eder ki,/ hiçbir sözüne/ lazım geldiği kadar/ inanmam.’/ Sonra/ bana/ elini/ verdi;/ eli/ beyaz güderi eldivenler içindeydi,/ koyu nefli bir çarşafı/ vardı./ Arabanın içi/ çok iyi/ kokuyordu.”/

Başka bir gün de/ böyle/ söylerdi:/

“Cemil/ işini uydurmuş./ Viyana’ya/ gidiyor./ Vakıa/ Viyana’da/ açlık/ müthiş bir dereceye/ varmış./ Fakat/ Cemil/ bir kolayını bulur oradan İsviçre’ye geçerim/ diyor.”/

Naim Efendi:/

“Canım, bu ne biçim askerlik!”/ derdi./ “Ne vakit/ talim etti,/ ne vakit/ öğrendi?/ Ne vakit/ zabit oldu;/ ne vakit/ (...) Paşa’nın yaveri.../ Şimdi de/ Avrupa’ya/ seyahate çıkıyor./ Mutlaka/ bir misyonla.../ Mutlaka,/ öyle değil mi?”/

“Yok/ efendim,/ zannetmem./ Öyle bir şey olsa/ söylerdi./ Anlaşılan,/ apartmana devam eden Avusturyalı zabitlerden biri ile/ işi uydurmuş,/ o/ alıp/ götürüyor./ Esasen/ Seniha ablam da/ Viyana tarikiyle/ bir İsviçre seyahatine/ hazırlanmış.”/

“Ne/ diyorsun?/ Ne/ diyorsun?/ Yarabbi/ sen/ ıslah et!/ Bu kız/ ne durmak, ne dinlenmek/ biliyor.”/

Hakkı Celis/ esefle/ başını/ sallıyor:/

“Son zamanlarda öyle bir zayıfladı ki...”/ diyordu./ “Hiçbir zaman/ bu kadar/ zayıflamamıştı./ Onu Avrupa’dan geldiği vakit görenler/ şimdi/ tanıyamazlar./ Mamañih;/ bana/ bu haliyle/ daha güzel,/ daha zarif/ görünüyor./ Kendisi de/ pek memnun./ ‘Büyük bir tehlike atlattım, az daha şişmanlayacaktım,’/ diyor./ Geçen gün/ onu/ yakası ve kolları açık bir ropla/ gördüm./ Boynu/ ne kadar narin,/ göğsünün çizgileri/ ne kadar seyyaldi./ Kolları/ etten ve kemikten değil;/ bunlar/ oluklardan akan sular gibiydi./ Yeni/ dikkat ediyorum./ Seniha ablamın ne uzun parmakları/ var!”/

1.“Büyükbabamı görüyor musun?”/ dedi./ Sıhhati/ nasıldır?/ Yine/ sık sık/ hıçkırıyor mu?

“Büyükbabamı/ görüyor musun?” (cümle)

sık (i) / sık (i): tekrar grubu

2.Bari,/ iyidir, hiçbir şeyi yok; hıçkırıkları durdu,/ diyeydin.

iyidir,/ hiçbir şeyi/ yok;/ hıçkırıkları/ durdu (cümle)

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

3.Öyle/ söylemedim./ Fakat/ dedim ki:/ Teyzem/ konağa/ sık sık/ geliyor,/ ondan/ haber almıyor musunuz?

sık (i) / sık (i): tekrar grubu

haber (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

4.Dudaklarımı/ büktü:/ ‘Sağ olsun,/ annem/ o kadar/ mübalâğa eder ki,/ hiçbir sözüne/ lazım geldiği kadar/ inanmam.’

sağ (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

mübalâğa (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

o (i) / kadar (çe): edat grubu

lazım geldiği (i) / kadar (çe): edat grubu

lazım (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

hiçbir (s) / söz (i): sıfat tamlaması

5.Sonra/ bana/ elini/ verdi;/ eli/ beyaz güderi eldivenler içindeydi,/ koyu nefti bir çarşafı/ vardı.

beyaz güderi eldivenler (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

beyaz (s) / güderi eldivenler (i): sıfat tamlaması

güderi (s) / eldivenler (i): sıfat tamlaması

koyu nefti (s) / bir çarşaf (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çarşaf (i): sıfat tamlaması

koyu (s) / nefti (i): sıfat tamlaması

6.Arabanın içi/ çok iyi/ kokuyordu.

çok (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

arabanın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

7.Başka bir gün de/ böyle/ söylerdi:

başka (s) / bir gün (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

8.Cemil/ işini uydurmuş./ Viyana’ya/ gidiyor./ Vakıa/ Viyana’da/ açlık/ müthiş bir dereceye/ varmış.

işini (i) / uydur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

müthiş (s) / bir derece (i): sıfat tamlaması

bir (s) / derece (i): sıfat tamlaması

9.Fakat/ Cemil/ bir kolayını bulur oradan İsviçre'ye geçerim/ diyor.

bir kolayını bulur/ oradan/ İsviçre'ye/ geçerim (cümle)

bir kolayını (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) kolay (i): sıfat tamlaması

10.Naim Efendi:/ “Canım, bu ne biçim askerlik!”/ derdi.

“Canım,/ bu/ ne biçim askerlik!” (cümle)

ne biçim (s) / askerlik (i): sıfat tamlaması

ne (s) / biçim (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

**11.Ne vakit/ talim etti,/ ne vakit/ öğrendi?/ Ne vakit/ zabıt oldu;/ ne vakit/ (...)
Paşa'nın yaveri...**

talim (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

ne (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

zabıt (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

(...) Paşa'nın (ty) / yaveri (tn): belirtili isim tamlaması

(...) (i) / Paşa (u): unvan grubu

ne (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

**12.Şimdi de/ Avrupa'ya/ seyahate çıkıyor./ Mutlaka/ bir misyonla.../
Mutlaka,/ öyle değil mi?**

seyahate (i) / çık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / misyon (i): sıfat tamlaması

13.Yok/ efendim,/ zannetmem./ Öyle bir şey olsa/ söylerdi.

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

öyle bir şey (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

öyle (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

**14.Anlaşılan,/ apartmana devam eden Avusturyalı zabıtlardan biri ile/ işi
uydurmuş,/ o/ alıp götürüyor.**

işi (i) / uydur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

apartmana devam eden Avusturyalı zabıtlardan biri (i) / ile (çe): edat grubu

apartmana devam eden Avusturyalı zabıtlardan (s) / biri (i): sıfat tamlaması

apartmana devam eden (s) / Avusturyalı zabıtlar (i): sıfat tamlaması

Avusturyalı (s) / zabıtlar (i): sıfat tamlaması

apartmana (yt) / devam eden (y): sıfat-fiil grubu

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

alıp (f) / götür- (f): tekrar grubu

15.Esasen/ Seniha ablam da/ Viyana tarikiyle/ bir İsviçre seyahatine/ hazırlanıyormuş.

bir (s) / İsviçre seyahati (i): sıfat tamlaması

İsviçre (ty) / seyahati (tn): belirtisiz isim tamlaması

Viyana (ty) / tariki (tn): belirtisiz isim tamlaması

Seniha (i) / abla (u): unvan grubu

16.Ne/ diyorsun?/ Ne/ diyorsun?/ Yarabbi/ sen/ ıslah et!/ Bu kız/ ne durmak, ne dinlenmek/ biliyor.

ıslah (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (be) / durmak (i) / ne (be) / dinlenmek (i): bağlama grubu

bu (s) / kız (i): sıfat tamlaması

17.Hakkı Celis/ esefle/ başını/ sallıyor:/ “Son zamanlarda öyle bir zayıfladı ki...”/ diyordu.

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

“Son zamanlarda/ öyle bir/ zayıfladı ki...” (cümle)

öyle (s) / bir (i): sıfat tamlaması

son (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

18.Hiçbir zaman/ bu kadar/ zayıflamamıştı.

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

hiçbir (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

19.Onu Avrupa’dan geldiği vakit görenler/ şimdi/ tanıyamazlar.

onu (bln) / Avrupa’dan geldiği vakit (z) / gören (y): sıfat-fiil grubu

Avrupa’dan geldiği (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

Avrupa’dan (yt) / geldiği (y): sıfat-fiil grubu

20.Mamafih;/ bana/ bu haliyle/ daha güzel,/ daha zarif/ görünüyor.

daha (s) / zarif (i): sıfat tamlaması

daha (s) / güzel (i): sıfat tamlaması

bu (s) / hal (i): sıfat tamlaması

21.Kendisi de/ pek memnun./ ‘Büyük bir tehlike atlattım, az daha şişmanlayacaktım,’/ diyor.

pek (s) / memnun (i): sıfat tamlaması

‘Büyük bir tehlike atlattım,/ az daha/ şişmanlayacaktım,’ (cümle)

büyük bir tehlike (i) / atlat- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

büyük (s) / bir tehlike (i): sıfat tamlaması

bir(s) / tehlike (i): sıfat tamlaması

az (s) / daha (i): sıfat tamlaması

22.Geçen gün/ onu/ yakası ve kolları açık bir ropla/ gördüm.

yakası ve kolları açık (s) / bir rop (i): sıfat tamlaması

bir (s) / rop (i): sıfat tamlaması

yakası ve kolları (i) / açık (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

yaka (i) / ve (be) / kollar (i): bağlama grubu

geçen (s) / gün (i): sıfat tamlaması

23.Boynu/ ne kadar narin,/ göğsünün çizgileri/ ne kadar seyyaldi.

ne kadar (s) / narin (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ne kadar (s) / seyyal (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

göğsünün (ty) / çizgileri (tn): belirtili isim tamlaması

24.Kolları/ etten ve kemikten değil;/ bunlar/ oluklardan akan sular gibiydi.

et (i) / ve (be) / kemik (i): bağlama grubu

oluklardan akan sular (i) / gibi (çe): edat grubu

oluklardan akan (s) / sular (i): sıfat tamlaması

oluklardan (yt) / akan (y): sıfat-fiil grubu

25.Yeni/ dikkat ediyorum./ Seniha ablamın ne uzun parmakları/ var!

dikkat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha ablamın (ty) / ne uzun parmakları (tn): belirtili isim tamlaması

ne uzun (s) / parmaklar (i): sıfat tamlaması

ne (s) / uzun (i): sıfat tamlaması

Seniha (i) / abla (u): unvan grubu

Naim Efendi/ konuşmasının bu şairane tasvir cihetlerini/ pek iyi/ anlamıyordu./ Mütemediyen/ diyordu ki:/

“Acaba/ neden/ zayıflıyor?/ Bir tarafından/ rahatsız mı?/ Bir kederi mi/ var?/ Hakkı,/ bir gün yalnız kaldığımız zaman/ bana/ şunu/ kendisinden/ anlayıver.”/

Fakat,/ Hakkı Celis/ onunla yalnız kalmak imkânını/ bulamıyordu./ Bir gün,/ genç adam,/ Naim Efendi’ye/ Seniha’nın salonunu/ şöyle/ anlattı:/

“İç içe oda/ ağzına kadar/ doluyor./ Birçok Şarkvarî köşeler/ yapmışlar,/ bunlar üstünde/ bağdaş kurup oturmuş Alman zabıtları,/ ellerinde bir tambur veya bir gitar ile yan yatmış Viyanalı kadınlar;/ duvardan indirilmiş bir uzun çubuğu

tüttürmeye uğraşan Beyoğlulu gençler/ var./ Herkes/ kendi havasında/ gülüp eğleniyor./ Seniha,/ ayakta olsun,/ oturmuş bulunsun,/ daima/ hiç çözülmeyen bir çemberle/ çevriliyor./ Dört muhtelif lisanla konuşan, dört muhtelif cinsten, dört muhtelif yaşta, en az yedi sekiz erkekten müteşekkil bu çember,/ Seniha ayağa kalktığı vakit/ onunla beraber/ kalkıyor./ Seniha yürümeye başlar başlamaz/ onunla beraber/ yürüyor/ ve/ bir tarafa çekilip oturunca/ o da/ beraber/ çekilip oturuyor."/

1.Naim Efendi/ konuşmasının bu şairane tasvir cihetlerini/ pek iyi/ anlamıyordu.

pek (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

konuşmasının (ty) / bu şairane tasvir cihetleri (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / şairane tasvir cihetleri (i): sıfat tamlaması

şairane (s) / tasvir cihetleri (i): sıfat tamlaması

tasvir (ty) / cihetleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Mütemadiyen/ diyordu ki:/ Acaba/ neden/ zayıflıyor?/ Bir tarafından/ rahatsız mı?/ Bir kederi mi/ var?

bir (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

bir (s) / keder (i): sıfat tamlaması

3.Hakkı/ bir gün yalnız kaldığınız zaman/ bana/ şunu/ kendisinden/ anlayıver.

anlayı (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir gün yalnız kaldığınız (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

bir gün (z) / yalnız kaldığınız (y): sıfat-fiil grubu

yalnız (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

4.Fakat/ Hakkı Celis/ onunla yalnız kalmak imkânını/ bulamıyordu.

onunla yalnız kalmak (ty) / imkânı (tn): belirtisiz isim tamlaması

onunla (z) / yalnız kalmak (y): isim-fiil grubu

yalnız (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

5.Bir gün,/ genç adam,/ Naim Efendi'ye/ Seniha'nın salonunu/ şöyle/ anlattı:

Seniha'nın (ty) / salonu (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

6.İç içe oda/ ağzına kadar/ doluyor.

ağzına (i) / kadar (çe): edat grubu

iç içe (s) / oda (i): sıfat tamlaması

iç (i) / içe (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

7.Birçok Şarkvarî köşeler/ yapmışlar,/ bunlar üstünde/ bağdaş kurup oturmuş Alman zabitleri,/ ellerinde bir tambur veya bir gitar ile yan yatmış Viyanalı kadınlar;/ duvardan indirilmiş bir uzun çubuğu tüttürmeye uğraşan Beyoğlulu gençler/ var.

birçok (s) / Şarkvarî köşeler (i): sıfat tamlaması

Şarkvarî (s) / köşeler (i): sıfat tamlaması

duvardan indirilmiş bir uzun çubuğu tüttürmeye uğraşan (s) / Beyoğlulu gençler (i): sıfat tamlaması

Beyoğlulu (s) / gençler (i): sıfat tamlaması

duvardan indirilmiş bir uzun çubuğu (bln) / tüttürmeye uğraşan (y): sıfat-fiil grubu
tüttürmeye (i) / uğraş- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

duvardan indirilmiş (s) / bir uzun çubuk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / uzun çubuk (i): sıfat tamlaması

uzun (s) / çubuk (i): sıfat tamlaması

duvardan (yt) / indirilmiş (y): sıfat-fiil grubu

ellerinde bir tambur veya bir gitar ile yan yatmış (s) / Viyanalı kadınlar (i): sıfat tamlaması

Viyanalı (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

ellerinde bir tambur veya bir gitar ile (z) / yan (z) / yatmış (y): sıfat-fiil grubu

ellerinde bir tambur veya bir gitar (i) / ile (çe): edat grubu

ellerinde (i) / bir tambur veya bir gitar (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

bir tambur (i) / veya (be) / bir gitar (i): bağlama grubu

bir (s) / gitar (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tambur (i): sıfat tamlaması

bağdaş kurup oturmuş (s) / Alman zabitleri (i): sıfat tamlaması

Alman (ty) / zabitleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

bağdaş kurup (z) / oturmuş (y): sıfat-fiil grubu

bağdaş (i) / kur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bunlar (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

8.Herkes/ kendi havasında/ gülüp eğleniyor.

gülüp (f) / eğlen- (f): tekrar grubu

kendi (s) / havası (i): sıfat tamlaması

9.Seniha,/ ayakta olsun,/ oturmuş bulunsun,/ daima/ hiç çözülmeyen bir çemberle/ çevriliyor.

hiç çözülmeyen (s) / bir çember (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çember (i): sıfat tamlaması

hiç (z) / çözülmeyen (y): sıfat-fiil grubu

oturmuş (i) / bulun- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ayakta (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

10.Dört muhtelif lisanla konuşan, dört muhtelif cinsten, dört muhtelif yaşta, en az yedi sekiz erkekten müteşekkil bu çember,/ Seniha ayağa kalktığı vakit/ onunla beraber/ kalkıyor.

onunla (i) / beraber (çe): edat grubu

Seniha ayağa kalktığı (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

Seniha (ö) / ayağa kalktığı (y): sıfat-fiil grubu

ayağa (i) / kalk- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

dört muhtelif lisanla konuşan, dört muhtelif cinsten, dört muhtelif yaşta, en az yedi sekiz erkekten müteşekkil (s) / bu çember (i): sıfat tamlaması

bu (s) / çember (i): sıfat tamlaması

dört muhtelif lisanla konuşan, dört muhtelif cinsten, dört muhtelif yaşta, en az yedi sekiz erkekten (i) / müteşekkil (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

dört muhtelif lisanla konuşan (s) / dört muhtelif cinsten (s) / dört muhtelif yaşta (s) / en az yedi sekiz erkek (i): sıfat tamlaması

en az (s) / yedi sekiz erkek (i): sıfat tamlaması

yedi sekiz (s) / erkek (i): sıfat tamlaması

yedi (i) / sekiz (i): tekrar grubu

en (s) / az (i): sıfat tamlaması

dört muhtelif (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

dört (s) / muhtelif (i): sıfat tamlaması

dört muhtelif (s) / cins (i): sıfat tamlaması

dört (s) / muhtelif (i): sıfat tamlaması

dört muhtelif lisanla (z) / konuşan (y): sıfat-fiil grubu

dört muhtelif (s) / lisan (i): sıfat tamlaması

dört (s) / muhtelif (i): sıfat tamlaması

11.Seniha yürümeye başlar başlamaz /onunla beraber/ yürüyor/ ve/ bir tarafa çekilip oturunca/ o da/ beraber/ çekilip/ oturuyor.

onunla (i) / beraber (çe): edat grubu

Seniha (ö) / yürümeye başlar başlamaz (y): zarf-fiil grubu

yürümeye (i) / başlar başlamaz (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

başlar (i) / başlamaz (i): tekrar grubu

bir tarafa çekilip (z) / oturunca (y): zarf-fiil grubu

bir tarafa (yt) / çekilip (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis'in yarım yamalak tasvir ettiği bu âlem,/ Naim Efendi'ye,/ bazı seyahatnamelerde okuduğu "garaib ahvalı"/ hatırlatıyordu,/ gözünün önüne/ Çin'e dair bazı resimler/ geliyordu./ Hele/ Seniha'yı/ Zenciler diyarında, kiminin elinde tavus tüylerinden yapılmış yelpazeler; kiminin elinde at kuyruğundan uzun sineklikler, birtakım köleler ve cariyeler ortasından yavaş yavaş ilerleyen barbar bir melikeden/ hiç/ ayıramıyordu;/ diyordu ki:/

"Seniha,/ etrafını bu kadar sıkıya alan bu adamlardan/ hiç/ sıkılmıyor mu?/ Eskiden/ sabırsız bir çocuktur./ Şimdi/ anlaşılın/ sinirlerine/ daha ziyade/ sahiptir."/

"Sıklamak mı?/ Bilakis/ yalnız/ bununla/ eğleniyor./ Bu adamlardan herbiri/ ona/ kendi dilinde/ bir şey/ söylüyor/ ve/ o/ derhal/ güler/ cevap veriyor./ İçlerinde/ öyleleri/ var ki,/ bir çocuğa masal anlatan eski dadılar gibi/ sihirli bir belagate maliktir;/ birbiri ardınca/ birçok hikâyeler/ anlatıyor./ Bu hikâyelerin bazıları/ hayret/ ve/ bazısı/ hüzüün verici;/ bazıları/ insanı kahkahadan kıvrandıracak derecede güldürücüdür./ Seniha'nın peykleri arasında/ bir tanesi de/ var ki,/ emsali bulunmaz derecede mukallittir;/ muhtelif lisanda, muhtelif milletlere dair bir uzun taklit repertuarı/ taşıyor./ Numaralarını/ kâh ayağa kalkarak, kâh oturduğu yerden/ yapıyor./ Bir diğeri,/ gülünç ve manidar menkıbeler/ anlatıyor,/ öbürü/ mütemadiyen/ cinaslı sözler/ söylüyordu./ Ben,/ hiçbirinin ne dediğini/ işitmiyordum;/ fakat,/ uzaktan,/ Seniha'nın halinden/ konuşmaların nev'ini/ tayin edebiliyordum."/

1.Hakkı Celis'in yarım yamalak tasvir ettiği bu âlem,/ Naim Efendi'ye,/ bazı seyahatnamelerde okuduğu "garaib ahvalı"/ hatırlatıyordu,/ gözünün önüne/ Çin'e dair bazı resimler/ geliyordu.

bazı seyahatnamelerde okuduğu (s) / "garaib ahval" (i): sıfat tamlaması

garaib (s) / ahval (i): sıfat tamlaması

bazı seyahatnamelerde (yt) / okuduğu (y): sıfat-fiil grubu

bazı (s) / seyahatnameler (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

Hakkı Celis'in yarım yamalak tasvir ettiği (s) / bu âlem (i): sıfat tamlaması

bu (s) / âlem (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis'in (ty) / yarım yamalak tasvir ettiği (tn): belirtili isim tamlaması

yarım yamalak (z) / tasvir ettiği (y): sıfat-fiil grubu

tasvir (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yarım (i) / yamalak (i): tekrar grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Çin'e dair (s) / bazı resimler (i): sıfat tamlaması

bazı (s) / resimler (i): sıfat tamlaması

Çin'e (i) / dair (çe): edat grubu

gözünün (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

2.Hele/ Seniha'yla/ Zenciler diyarında, kiminin elinde tavus tüylerinden yapılmış yelpazeler; kiminin elinde at kuyruğundan uzun sineklikler, birtakım köleler ve cariyeler ortasından yavaş yavaş ilerleyen barbar bir melikeden/ hiç/ ayıramıyordu;/ diyordu ki:

Zenciler diyarında, kiminin elinde tavus tüylerinden yapılmış yelpazeler; kiminin elinde at kuyruğundan uzun sineklikler, birtakım köleler ve cariyeler ortasından yavaş yavaş ilerleyen (s) / barbar bir melike (i): sıfat tamlaması

barbar (s) / bir melike (i): sıfat tamlaması

bir (s) / melike (i): sıfat tamlaması

Zenciler diyarında (yt) / kiminin elinde tavus tüylerinden yapılmış yelpazeler; kiminin elinde at kuyruğundan uzun sineklikler, birtakım köleler ve cariyeler ortasından (yt) / yavaş yavaş (z) / ilerleyen (y): sıfat-fiil grubu

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

kiminin elinde tavus tüylerinden yapılmış yelpazeler; kiminin elinde at kuyruğundan uzun sineklikler, birtakım köleler ve cariyeler (ty) / ortası (tn): belirtisiz isim tamlaması

kiminin elinde tavus tüylerinden yapılmış yelpazeler (s) / kiminin elinde at kuyruğundan uzun sineklikler (s) / birtakım köleler ve cariyeler (i): sıfat tamlaması

birtakım (s) / köleler ve cariyeler (i): sıfat tamlaması

köleler (i) / ve (be) / cariyeler (i): bağlama grubu

kiminin elinde (i) / at kuyruğundan uzun sineklikler (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

at kuyruğundan (s) / uzun sineklikler (i): sıfat tamlaması

uzun (s) / sineklikler (i): sıfat tamlaması

at (ty) / kuyruğu (tn): belirtisiz isim tamlaması

kiminin (ty) / eli (tn): belirtili isim tamlaması

kiminin elinde (i) / tavus tüylerinden yapılmış yelpazeler (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

tavus tüylerinden yapılmış (s) / yelpazeler (i): sıfat tamlaması

tavus tüylerinden (yt) / yapılmış (y): sıfat-fiil grubu

tavus (ty) / tüyleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

kiminin (ty) / eli (tn): belirtili isim tamlaması

Zenciler (ty) / diyarı (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Seniha,/ etrafını bu kadar sıkıya alan bu adamlardan/ hiç/ sıkılmıyor mu?

etrafını bu kadar sıkıya alan (s) / bu adamlar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / adamlar (i): sıfat tamlaması

etrafını (bln) / bu kadar (z) / sıkıya alan (y): sıfat-fiil grubu

sıkıya (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / kadar (çe): edat grubu

4.Eskiden/ sabırsız bir çocuktu./ Şimdi/ anlaşılan/ sinirlerine/ daha ziyade/ sahiptir.

sabırsız (s) / bir çocuk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

5.Sıklamak mı?/ Bilakis/ yalnız/ bununla/ eğleniyor.

6.Bu adamlardan herbiri/ ona/ kendi dilinde/ bir şey/ söylüyor/ ve/ o/ derhal/ gülerek/ cevap veriyor.

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

kendi (s) / dili (i): sıfat tamlaması

bu adamlardan (s) / herbiri (i): sıfat tamlaması

bu (s) / adamlar (i): sıfat tamlaması

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

7.İçlerinde/ öyleleri/ var ki,/ bir çocuğa masal anlatan eski dadılar gibi/ sihirli bir belagete maliktir;/ birbiri ardınca/ birçok hikâyeler/ anlatıyor.

sihirli bir belagete (i) / malik (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

sihirli (s) / bir belagat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / belagat (i): sıfat tamlaması

bir çocuğa masal anlatan eski dadılar (i) / gibi (çe): edat grubu

bir çocuğa masal anlatan (s) / eski dadılar (i): sıfat tamlaması

eski (s) / dadılar (i): sıfat tamlaması

bir çocuğa (yt) / masal (bsn) / anlatan (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

birçok (s) / hikâyeler (i): sıfat tamlaması

birbiri (ty) / ardı (tn): belirtisiz isim tamlaması

8.Bu hikâyelerin bazıları/ hayret/ ve/ bazısı/ hüznün verici;/ bazıları/ insanı kahkahadan kıvrandıracak derecede güldürücüdür.

hayret (i) / (ver-): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bu hikâyelerin (ty) / bazıları (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / hikâyeler (i): sıfat tamlaması

hüzün (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

insanı kahkahadan kıvrandıracak derecede (s) / güldürücü (i): sıfat tamlaması

insanı kahkahadan kıvrandıracak (i) / derecede (çe): edat grubu

insanı (bln) / kahkahadan (yt) / kıvrandıracak (y): sıfat-fiil grubu

9.Seniha'nın peykleri arasında/ bir tanesi de/ var ki,/ emsali bulunmaz derecede mukallittir;/ muhtelif lisanda, muhtelif milletlere dair bir uzun taklit repertuarı/ taşıyor.

bir (s) / tanesi (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın peykleri (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

Seniha'nın (ty) / peykleri (tn): belirtili isim tamlaması

emsali bulunmaz derecede (s) / mukallit (i): sıfat tamlaması

emsali bulunmaz (i) / derecede (çe): edat grubu

emsali (bsn) / bulunmaz (y): sıfat-fiil grubu

muhtelif lisanda (s) / muhtelif milletlere dair (s) / bir uzun taklit repertuarı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / uzun taklit repertuarı (i): sıfat tamlaması

uzun (s) / taklit repertuarı (i): sıfat tamlaması

taklit (ty) / repertuarı (tn): belirtisiz isim tamlaması

muhtelif milletlere (i) / dair (çe): edat grubu

muhtelif (s) / milletler (i): sıfat tamlaması

muhtelif (s) / lisan (i): sıfat tamlaması

10.Numaralarını/ kâh ayağa kalkarak, kâh oturduğu yerden/ yapıyor.

kâh (i) / ayağa kalkarak (i) / kâh (be) / oturduğu yerden (i): bağlama grubu

oturduğu (s) / yer (i): sıfat tamlaması

ayağa (i) / kalk- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

11.Bir diğeri,/ gülünç ve manidar menkıbeler/ anlatıyor,/ öbürü/ mütemediyen/ cinaslı sözler/ söylüyordu.

gülünç ve manidar (s) / menkıbeler (i): sıfat tamlaması

gülünç (i) / ve (be) / manidar (i): bağlama grubu

bir (s) / diğeri (i): sıfat tamlaması

cinaslı (s) / sözler (i): sıfat tamlaması

12.Ben./ hiçbirinin ne dediğini/ işitmiyordum;/ fakat,/ uzaktan,/ Seniha'nın halinden/ konuşmaların nev'ini/ tayin edebiliyordum.

hiçbirinin (ty) / ne dediği (tn): belirtili isim tamlaması

ne (bsn) / dediği (y): sıfat-fiil grubu

tayin ede (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

tayin (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

konuşmaların (ty) / nev'i (tn): belirtili isim tamlaması

Seniha'nın (ty) / hali (tn): belirtili isim tamlaması

Naim Efendi,/ hakikatin bu derece acayip ve harikulâde olacağına/ ihtimal veremiyordu;/ için için/ diyordu ki:/ “Şair çocuk,/ mübalağa ediyor!”/

Halbuki,/ zavallı Hakkı Celis,/ görüp işittiği şeylerin yarısını bile/ anlatmıyordu./ Mesela/ bütün bu halkın içinde Asyaî bir hükümdar gibi salınıp dolaşan, oturup kurulan ve her tavrı ile: “Bu salon, bu süsleri, bu şa’şaası ve etrafında kölelerle dolaşan bu kadın bütün bu cazibesi, bütün bu zarafetiyle benimdir, benim malımdır!” diyen o adamdan,/ o şüpheli aile dostundan/ hiç/ bahsetmiyordu./

Naim Efendi, ara sıra: “Böyle zamanda, bu kıtlıkta, bu pahalılıkta, bu kadar halkı izaz ve ikram için ne yapıyorlar? Ne kadar masraflara giriyorlar? Bu masrafları etmeye nasıl imkân ve ihtimal bulabiliyorlar?” dediği vakit,/ Hakkı Celis,/ kulaklarına kadar kıpkırmızı kesilerek ve güya yapılan pislikte kendisinin de bir payı varmış gibi utancından yerin dibine geçerek:/

“Servet Bey,”/ diyordu;/ “birtakım” işler/ yapıyormuş./ O meşhur (...) Mebusunun şerikiymiş./ Bu adam/ milyonlar/ kazanmış,/ bittabi/ Servet Bey de/ epeyce/ istifade etmiş olacak.../ Öyle/ diyorlar.”/

Naim Efendi,/ tiksinererek/ yüzünü buruşturuyor:/

“Aman Yarabbi, şu Servet Bey ne derekelere düşmüş! Ne derekelere!”/ diyordu./

Ve/ bu ihtiyar ile bu genç adam böyle konuşurlarken/ yavaş yavaş/ akşam/ oluyor,/ oda/ gölgelerle/ doluyordu./ Hakkı Celis/ hiçbir yerde,/ akşamın bu kadar kasvetle, bu kadar fena bir şeyi haber verir gibi geldiğini/ hatırlamıyor,/ bilmiyor,/ denizin dibine batan bir adam gibi/ tıkanığını/ hissediyordu./

1.Naim Efendi,/ hakikatin bu derece acayip ve harikulâde olacağına/ ihtimal veremiyordu;/ için için/ diyordu ki:/ “Şair çocuk,/ mübalağa ediyor!”

ihtimal (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

hakikatin (ty) / bu derece acayip ve harikulâde olacağı (tn): belirtili isim tamlaması

bu derece (z) / acayip ve harikulâde olacağı (y): sıfat-fiil grubu

acayip ve harikulâde (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

acayip (i) / ve (be) / harikulâde (i): bağlama grubu

bu (i) / derece (çe): edat grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

için (i) / için (i): tekrar grubu

mübalağa (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

şair (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

2.Halbuki,/ zavallı Hakkı Celis,/ görüp işittiği şeylerin yarısını bile/ anlatmıyordu.

görüp işittiği şeylerin (ty) / yarısı (tn): belirtili isim tamlaması

görüp işittiği (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

görüp (f) / işit- (f): tekrar grubu

zavallı (s) / Hakkı Celis (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

3.Mesela/ bütün bu halkın içinde Asyaî bir hükümdar gibi salınıp dolaşan, oturup kurulan ve her tavrı ile: “Bu salon, bu süsleri, bu şa’şaası ve etrafında kölelerle dolaşan bu kadın bütün bu cazibesi, bütün bu zarafetiyle benimdir, benim malımdır!” diyen o adamdan,/ o şüpheli aile dostundan/ hiç/ bahsetmiyordu.

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

o (s) / şüpheli aile dostu (i): sıfat tamlaması

şüpheli (s) / aile dostu (i): sıfat tamlaması

aile (ty) / dostu (tn): belirtisiz isim tamlaması

bütün bu halkın içinde Asyaî bir hükümdar gibi salınıp dolaşan, oturup kurulan ve her tavrı ile: “Bu salon, bu süsleri, bu şa’şaası ve etrafında kölelerle dolaşan bu kadın bütün bu cazibesi, bütün bu zarafetiyle benimdir, benim malımdır!” diyen (s) / o adam (i): sıfat tamlaması

o (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bütün bu halkın içinde Asyaî bir hükümdar gibi salınıp dolaşan (i) / oturup kurulan (i) / ve (be) / her tavrı ile: “Bu salon, bu süsleri, bu şa’şaası ve etrafında kölelerle dolaşan bu kadın bütün bu cazibesi, bütün bu zarafetiyle benimdir, benim malımdır!” diyen (i): bağlama grubu

her tavrı ile: (z) / “Bu salon, bu süsleri, bu şa’şaası ve etrafında kölelerle dolaşan bu kadın bütün bu cazibesi, bütün bu zarafetiyle benimdir, benim malımdır!” (bsn) / diyen (y): sıfat-fiil grubu

“Bu salon,/ bu süsleri,/ bu şa’şaası/ ve/ etrafında kölelerle dolaşan bu kadın/ bütün bu cazibesi, bütün bu zarafetiyle/ benimdir,/ benim malımdır!” (cümle)

bütün bu cazibesi (i) / bütün bu zarafeti (i) / ile (çe): edat grubu

bütün (s) / bu zarafet (i): sıfat tamlaması

bu (s) / zarafet (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / bu cazibe (i): sıfat tamlaması

bu (s) / cazibe (i): sıfat tamlaması

etrafında kölelerle dolaşan (s) / bu kadın (i): sıfat tamlaması

bu (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

etrafında kölelerle (z) / dolaşan (y): sıfat-fiil grubu

etrafında (i) / köleler (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

bu (s) / şa'şaa (i): sıfat tamlaması

bu (s) / süsler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / salon (i): sıfat tamlaması

benim (ty) / malım (tn): belirtili isim tamlaması

her tavrı (i) / ile (çe): edat grubu

her (s) / tavrı (i): sıfat tamlaması

oturup (f) / kurul- (f): tekrar grubu

bütün bu halkın içinde (yt) / Asyaî bir hükümdar gibi (z) / salınıp dolaşan (y):
sıfat-fiil grubu

salınıp (f) / dolaş- (f): tekrar grubu

Asyaî bir hükümdar (i) / gibi (çe): edat grubu

Asyaî (s) / bir hükümdar (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hükümdar (i): sıfat tamlaması

bütün bu halkın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / bu halk (i): sıfat tamlaması

bu (s) / halk (i): sıfat tamlaması

4.Naim Efendi, ara sıra: “Böyle zamanda, bu kıtlıkta, bu pahalılıkta, bu kadar halkı izaz ve ikram için ne yapıyorlar? Ne kadar masraflara giriyorlar? Bu masrafları etmeye nasıl imkân ve ihtimal bulabiliyorlar?” dediği vakit,/ Hakkı Celis,/ kulaklarına kadar kıpkırmızı kesilerek ve güya yapılan pislikte kendisinin de bir payı varmış gibi utancından yerin dibine geçerek:/ “Servet Bey,”/ diyordu;/ “birtakım” işler/ yapıyormuş.

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

kulaklarına kadar kıpkırmızı kesilerek (i) / ve (be) / güya yapılan pislikte kendisinin de bir payı varmış gibi utancından yerin dibine geçerek (i): bağlama grubu

güya yapılan pislikte kendisinin de bir payı varmış gibi (z) / utancından (z) / yerin dibine geçerek (y): zarf-fiil grubu

yerin dibine (i) / geç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yerin (ty) / dibi (tn): belirtili isim tamlaması

güya yapılan pislikte kendisinin de bir payı varmış (i) / gibi (çe): edat grubu

güya/ yapılan pislikte/ kendisinin de bir payı/ varmış (cümle)

kendisinin (ty) / bir payı (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / pay (i): sıfat tamlaması

yapılan (s) / pislik (i): sıfat tamlaması

kulaklarına kadar (z) / kıpkırmızı kesilerek (y): zarf-fiil grubu

kıpkırmızı (i) / kesil- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kulaklarına (i) / kadar (çe): edat grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Naim Efendi, ara sıra: “Böyle zamanda, bu kıtlıkta, bu pahalılıkta, bu kadar halkı izaz ve ikram için ne yapıyorlar? Ne kadar masraflara giriyorlar? Bu masrafları etmeye nasıl imkân ve ihtimal bulabiliyorlar?” dediği (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi (ö) / ara sıra: (z) / “Böyle zamanda, bu kıtlıkta, bu pahalılıkta, bu kadar halkı izaz ve ikram için ne yapıyorlar? Ne kadar masraflara giriyorlar? Bu masrafları etmeye nasıl imkân ve ihtimal bulabiliyorlar?” (bsn) / dediği (y): sıfat-fiil grubu

“Böyle zamanda,/ bu kıtlıkta,/ bu pahalılıkta,/ bu kadar halkı izaz ve ikram için/ ne/ yapıyorlar?/ Ne kadar/ masraflara giriyorlar?/ Bu masrafları etmeye/ nasıl/ imkân ve ihtimal bulabiliyorlar?” (cümle)

bu kadar halkı izaz ve ikram (i) / için (ç): edat grubu

bu kadar halkı (i) / izaz ve ikram (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

izaz (i) / ve (be) / ikram (i): bağlama grubu

bu kadar (s) / halk (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (ç): edat grubu

bu (s) / pahalılık (i): sıfat tamlaması

bu (s) / kıtlık (i): sıfat tamlaması

böyle (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

masraflara (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ne (i) / kadar (ç): edat grubu

imkân ve ihtimal bula (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

imkân ve ihtimal (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

imkân (i) / ve (be) / ihtimal (i): bağlama grubu

bu masrafları (bln) / etme (y): isim-fiil grubu

bu (s) / masraflar (i): sıfat tamlaması

ara (i) / sıra (i): tekrar grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

“birtakım” (s) / işler (i): sıfat tamlaması

5.O meşhur (...) Mebusunun şerikiymiş.

o meşhur (...) Mebusunun (ty) / şeriki (tn): belirtili isim tamlaması

o (s) / meşhur (...) Mebusu (i): sıfat tamlaması

meşhur (s) / (...) Mebusu (i): sıfat tamlaması

(...) (ty) / Mebusu (tn): belirtisiz isim tamlaması

6.Bu adam/ milyonlar/ kazanmış,/ bittabi/ Servet Bey de/ epeyce/ istifade etmiş olacak.../ Öyle/ diyorlar.

bu (s) / adam (i): sıfat tamlaması

istifade etmiş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

istifade (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

7.Naim Efendi,/ tiksinerek/ yüzünü buruşturuyor:/ “Aman Yarabbi, şu Servet Bey ne derekelere düşmüş! Ne derekelere!”/ diyordu.

yüzünü (i) / buruştur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

“Aman/ Yarabbi,/ şu Servet Bey/ ne derekelere düşmüş!/ Ne derekelere!” (cümle)

ne derekelere (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ne (s) / derekeler (i): sıfat tamlaması

şu (s) / Servet Bey (i): sıfat tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

ne (s) / derekeler (i): sıfat tamlaması

8.Ve/ bu ihtiyar ile bu genç adam böyle konuşurlarken/ yavaş yavaş/ akşam/ oluyor,/ oda/ gölgelerle/ doluyordu.

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

bu ihtiyar ile bu genç adam (ö) / böyle (z) / konuşurlarken (y): zarf-fiil grubu

bu ihtiyar (i) / ile (be) / bu genç adam (i): bağlama grubu

bu (s) / genç adam (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bu (s) / ihtiyar (i): sıfat tamlaması

9.Hakkı Celis/ hiçbir yerde,/ akşamın bu kadar kasvetle, bu kadar fena bir şeyi haber verir gibi geldiğini/ hatırlamıyor,/ bilmiyor,/ denizin dibine batan bir adam gibi/ tıkanığını/ hissediyordu.

akşamın (ty) / bu kadar kasvetle, bu kadar fena bir şeyi haber verir gibi geldiğini (tn): belirtili isim tamlaması

bu kadar kasvetle (z) / bu kadar fena bir şeyi haber verir gibi (z) / geldiği (y): sıfat-fiil grubu

bu kadar fena bir şeyi haber verir (i) / gibi (çe): edat grubu

bu kadar fena bir şeyi (bln) / haber verir (y): sıfat-fiil grubu

haber (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu kadar fena (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bu kadar (s) / fena (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

bu kadar (s) / kasvet (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu
hiçbir (s) / yer (i): sıfat tamlaması
Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim
hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
denizin dibine batan bir adam (i) / gibi (çe): edat grubu
denizin dibine batan (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması
bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması
denizin dibine (yt) / batan (y): sıfat-fiil grubu
denizin (ty) / dibi (tn): belirtili isim tamlaması

Geç vakit,/ ruhu bir ağır kederle yüklü,/ eve/ dönüyordu./ Karanlık ve tenhalık içinde, İstanbul'un sokaklarında yürümekle/ İstanbul denilen şeyi/ daha iyi/ anlıyordu./ Bu,/ ne bir ülke, ne bir şehir, ne de bazılarının dediği gibi, büyük bir köydü;/ İstanbul'un güzelliğini, çirkinliğini, ihtişamını ve sefaletini yapan şeyler/ neydi?/ Ne tepeleri üstündeki camileri, ne sokaklarının bakımsızlığı ve pisliği; ne Şark'ın en büyük saltanatına payitaht oluşu, ne Fikret'in dediği gibi alay alay "Efvah-ı kadide" ile meskûn bulunuşudur./

Harbin başından beri bir haile perdesiyle örtülen İstanbul'un ta derinliklerinden çıkan bu boğuk boğuk sesler, bu çulğınca vaveylalar, bu at ve araba gürültüleri/ yalnız/ bir büyük şehrin sefahat veya sefaletine ait bir şey/ söylemiyordu;/ Hakkı Celis'in gözleri/ bu perdenin arkasında/ açıklıktan, yoksulluktan daha büyük bir haile/ görüyor;/ Hakkı Celis'in kulakları/ bu istimdat ve istihkâr seslerinin maverasında/ daha suzişli bir feryadın aksisedasını/ duyuyordu./

1.Geç vakit,/ ruhu bir ağır kederle yüklü,/ eve/ dönüyordu.

ruhu (i) / bir ağır kederle yüklü (i): kısaltma grubu (isnat grubu)
bir ağır kederle (i) / yüklü (i): kısaltma grubu (vasıta grubu)
bir (s) / ağır keder (i): sıfat tamlaması
ağır (s) / keder (i): sıfat tamlaması
geç (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

2.Karanlık ve tenhalık içinde, İstanbul'un sokaklarında yürümekle/ İstanbul denilen şeyi/ daha iyi/ anlıyordu.

daha (s) / iyi (i): sıfat tamlaması
İstanbul denilen (s) / şey (i): sıfat tamlaması
İstanbul (ö) / denilen (y): sıfat-fiil grubu
karanlık ve tenhalık içinde (z) / İstanbul'un sokaklarında (yt) / yürümek (y): isim-fiil grubu
İstanbul'un (ty) / sokakları (tn): belirtili isim tamlaması

karanlık ve tenhalık (i) / içinde (çe): edat grubu

karanlık (i) / ve (be) / tenhalık (i): bağlama grubu

3.Bu, ne bir ülke, ne bir şehir, ne de bazılarının dediği gibi, büyük bir köydü;/ İstanbul'un güzelliğini, çirkinliğini, ihtişamını ve sefaletini yapan şeyler/ neydi?

ne (be) / bir ülke (i) / ne (be) / bir şehir (i) / ne de (be) / bazılarının dediği gibi, büyük bir köy (i): bağlama grubu

bazılarının dediği gibi (s) / büyük bir köy (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / bir köy (i): sıfat tamlaması

bir (s) / köy (i): sıfat tamlaması

bazılarının dediği (i) / gibi (çe): edat grubu

bazılarının (ty) / dediği (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / şehir (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ülke (i): sıfat tamlaması

İstanbul'un güzelliğini, çirkinliğini, ihtişamını ve sefaletini yapan (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

İstanbul'un güzelliğini, çirkinliğini, ihtişamını ve sefaletini (bln) / yapan (y): sıfat-fiil grubu

İstanbul'un (ty) / güzelliği, çirkinliği, ihtişamı ve sefaleti (tn): belirtili isim tamlaması

güzellik (i) / çirkinlik (i) / ihtişam (i) / ve (be) / sefalet (i): bağlama grubu

4.Ne tepeleri üstündeki camileri, ne sokaklarının bakımsızlığı ve pislği; ne Şark'ın en büyük saltanatına payitaht oluşu, ne Fikret'in dediği gibi alay alay "Efvah-ı kadide" ile meskûn bulunuşudur.

ne (be) / tepeleri üstündeki camiler (i) / ne (be) / sokaklarının bakımsızlığı ve pislği (i) / ne (be) / Şark'ın en büyük saltanatına payitaht oluş (i) / ne (be) / Fikret'in dediği gibi alay alay "Efvah-ı kadide" ile meskûn bulunuş (i): bağlama grubu

Fikret'in dediği gibi (z) / alay alay "Efvah-ı kadide" ile meskûn bulunuş (y): sıfat-fiil grubu

alay alay "Efvah-ı kadide" ile (z) / meskûn bulunuş (y): isim-fiil grubu

meskûn (i) / bulun- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

alay alay "Efvah-ı kadide" (i) / ile (çe): edat grubu

alay alay (s) / "Efvah-ı kadide" (i): sıfat tamlaması

alay (i) / alay (i): tekrar grubu

Fikret'in dediği (i) / gibi (çe): edat grubu

Fikret'in (ty) / dediği (tn): belirtili isim tamlaması

Şark'ın en büyük saltanatına (yt) / payitaht oluş (y): isim-fiil grubu

payitaht (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Şark'ın (ty) / en büyük saltanatı (tn): belirtili isim tamlaması

en büyük (s) / saltanat (i): sıfat tamlaması

en (s) / büyük (i): sıfat tamlaması

sokaklarının (ty) / bakımsızlığı ve pisliği (tn): belirtili isim tamlaması

bakımsızlık (i) / ve (be) / pislik (i): bağlama grubu

tepeleri üstündeki (s) / camiler (i): sıfat tamlaması

tepeleri (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

5.Harbin başından beri bir haile perdesiyle örtülen İstanbul'un ta derinliklerinden çıkan bu boğuk boğuk sesler, bu çılginca vaveylalar, bu at ve araba gürültüleri/ yalnız/ bir büyük şehrin sefahat veya sefaletine ait bir şey/ söylemiyordu;/ Hakkı Celis'in gözleri/ bu perdenin arkasında/ açıklıktan, yoksulluktan daha büyük bir haile/ görüyor;/ Hakkı Celis'in kulakları/ bu istimdat ve istihkâr seslerinin maverasında/ daha suzişli bir feryadın aksisedasını/ duyuyordu.

bir büyük şehrin sefahat veya sefaletine ait (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bir büyük şehrin sefahat veya sefaletine (i) / ait (çe): edat grubu

bir büyük şehrin (ty) / sefahat veya sefaleti (tn): belirtili isim tamlaması

sefahat (i) / veya (be) / sefalet (i): bağlama grubu

bir (s) / büyük şehir (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / şehir (i): sıfat tamlaması

harbin başından beri bir haile perdesiyle örtülen İstanbul'un ta derinliklerinden çıkan (s) / bu boğuk boğuk sesler (i) / bu çılginca vaveylalar (i) / bu at ve araba gürültüleri (i): sıfat tamlaması

bu (s) / at ve araba gürültüleri (i): sıfat tamlaması

at ve araba (ty) / gürültüleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

at (i) / ve (be) / araba (i): bağlama grubu

bu (s) / çılginca vaveylalar (i): sıfat tamlaması

çılginca (s) / vaveylalar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / boğuk boğuk sesler (i): sıfat tamlaması

boğuk boğuk (s) / sesler (i): sıfat tamlaması

boğuk (i) / boğuk (i): tekrar grubu

harbin başından beri bir haile perdesiyle örtülen İstanbul'un/ ta/ derinliklerinden (yt) / çıkan (y): sıfat-fiil grubu

harbin başından beri bir haile perdesiyle örtülen İstanbul'un (ty) / derinlikleri (tn): belirtili isim tamlaması

harbin başından beri bir haile perdesiyle örtülen (s) / İstanbul (i): sıfat tamlaması

harbin başından beri (z) / bir haile perdesiyle (z) / örtülen (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / haile perdesi (i): sıfat tamlaması
haile (ty) / perdesi (tn): belirtisiz isim tamlaması
harbin başından (i) / beri (çe): edat grubu
harbin (ty) / başı (tn): belirtili isim tamlaması
açlıktan, yoksulluktan daha büyük (s) / bir haile (i): sıfat tamlaması
bir (s) / haile (i): sıfat tamlaması
açlıktan (i) / yoksulluktan (i) / daha büyük (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)
daha (s) / büyük (i): sıfat tamlaması
bu perdenin (ty) / arkası (tn): belirtili isim tamlaması
bu (s) / perde (i): sıfat tamlaması
Hakkı Celis'in (ty) / gözleri (tn): belirtili isim tamlaması
Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim
daha suzişli bir feryadın (ty) / aksisedası (tn): belirtili isim tamlaması
daha suzişli (s) / bir feryat (i): sıfat tamlaması
bir (s) / feryat (i): sıfat tamlaması
daha (s) / suzişli (i): sıfat tamlaması
bu istimdat ve istihkâr seslerinin (ty) / maverası (tn): belirtili isim tamlaması
bu (s) / istimdat ve istihkâr sesleri (i): sıfat tamlaması
istimdat ve istihkâr (ty) / sesleri (tn): belirtisiz isim tamlaması
istimdat (i) / ve (be) / istihkâr (i): bağlama grubu
Hakkı Celis'in (ty) / kulakları (tn): belirtili isim tamlaması
Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

İstanbul,/ hudutları malum olmayan bir âlemde,/ genç adam,/ gecelerin ıssız karanlıklarında, tek başına yürürken/ İstanbul'un böyle bir âlem olduğunu/ her adımda daha ziyade/ hissediyordu./ Bazen bir türbe önünde, bazen bir cami kapısında durup,/ içi korkuyla dolu/ etrafını saran bir sükûtu/ dinliyordu./ Biraz ötedeki kanlı gürültünün/ bu sükûta/ hiç/ tesiri/ yoktu,/ bu sükût ikliminin kapısında o kanlı gürültü,/ hiç şüphesiz/ her şeyden mukaddes olan bu sükûtu muhafaza etmek içindi,/ zira/ bu sükût,/ dünyanın en ulu evliyalarıyla en kahhar cihangirlerinin uydukları son uykunun yegâne bekçisiydi./

1.İstanbul,/ hudutları malum olmayan bir âlemde,/ genç adam,/ gecelerin ıssız karanlıklarında, tek başına yürürken/ İstanbul'un böyle bir âlem olduğunu/ her adımda daha ziyade/ hissediyordu.

hudutları malum olmayan (s) / bir âlem (i): sıfat tamlaması
bir (s) / âlem (i): sıfat tamlaması
hudutları (ö) / malum olmayan (y): sıfat-fiil grubu

malum (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
her adımda (i) / daha ziyade (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)
daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması
her (s) / adım (i): sıfat tamlaması
İstanbul'un (ty) / böyle bir âlem olduğu (tn): belirtili isim tamlaması
böyle bir âlem (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
böyle (s) / bir âlem (i): sıfat tamlaması
bir (s) / âlem (i): sıfat tamlaması
gecelelerin ıssız karanlıklarında (yt) / tek başına (z) / yürürken (y): zarf-fiil grubu
tek (s) / baş (i): sıfat tamlaması
gecelelerin (ty) / ıssız karanlıkları (tn): belirtili isim tamlaması
ıssız (s) / karanlıklar (i): sıfat tamlaması
genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

2.Bazen bir türbe önünde, bazen bir cami kapısında durup,/ içi korkuyla dolu/ etrafını saran bir sükûtu/ dinliyordu.

etrafını saran (s) / bir sükût (i): sıfat tamlaması
bir (s) / sükût (i): sıfat tamlaması
etrafını (bln) / saran (y): sıfat-fiil grubu
içi (i) / korkuyla dolu (i): kısaltma grubu (isnat grubu)
korkuyla (i) / dolu (i): kısaltma grubu (vasıta grubu)
bazen bir türbe önünde, bazen bir cami kapısında (yt) / durup (y): zarf-fiil grubu
bazen (be) / bir türbe önü (i) / bazen (be) / bir cami kapısı (i): bağlama grubu
bir (s) / cami kapısı (i): sıfat tamlaması
cami (ty) / kapısı (tn): belirtisiz isim tamlaması
bir (s) / türbe önü (i): sıfat tamlaması
türbe (ty) / önü (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Biraz ötedeki kanlı gürültünün/ bu sükûta/ hiç/ tesiri/ yoktu,/ bu sükût ikliminin kapısında o kanlı gürültü,/ hiç şüphesiz/ her şeyden mukaddes olan bu sükûtu muhafaza etmek içindi,/ zira/ bu sükût,/ dünyanın en ulu evliyalariyle en kahhar cihangirlerinin uyudukları son uykunun yegâne bekçisiydi.

biraz ötedeki kanlı gürültünün (ty) / tesiri (tn): belirtili isim tamlaması
biraz ötedeki (s) / kanlı gürültü (i): sıfat tamlaması
kanlı (s) / gürültü (i): sıfat tamlaması
biraz (s) / öte (i): sıfat tamlaması
bu (s) / sükût (i): sıfat tamlaması

her şeyden mukaddes olan bu sükûtu muhafaza etmek (i) / için (çe): edat grubu

her şeyden mukaddes olan bu sükûtu (bln) / muhafaza etmek (y): isim-fiil grubu

muhafaza (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

her şeyden mukaddes olan (s) / bu sükût (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sükût (i): sıfat tamlaması

her şeyden (yt) / mukaddes olan (y): sıfat-fiil grubu

mukaddes (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

hiç/ şüphesiz (cümle)

bu sükût ikliminin kapısında (s) / o kanlı gürültü (i): sıfat tamlaması

o (s) / kanlı gürültü (i): sıfat tamlaması

kanlı (s) / gürültü (i): sıfat tamlaması

bu sükût ikliminin (ty) / kapısı (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / sükût iklimi (i): sıfat tamlaması

sükût (ty) / iklimi (tn): belirtisiz isim tamlaması

dünyanın en ulu evliyalariyle en kahhar cihangirlerinin uyudukları son uykunun (ty) / yegâne bekçisi (tn): belirtili isim tamlaması

yegâne (s) / bekçi (i): sıfat tamlaması

dünyanın en ulu evliyalariyle en kahhar cihangirlerinin uyudukları (s) / son uyku (i): sıfat tamlaması

son (s) / uyku (i): sıfat tamlaması

dünyanın en ulu evliyalariyle en kahhar cihangirlerinin (ty) / uyudukları (tn): belirtili isim tamlaması

dünyanın (ty) / en ulu evliyalariyle en kahhar cihangirleri (tn): belirtili isim tamlaması

en ulu evliyalar (i) / ile (be) / en kahhar cihangirler (i): bağlama grubu

en kahhar (s) / cihangirler (i): sıfat tamlaması

en (s) / kahhar (i): sıfat tamlaması

en ulu (s) / evliyalar (i): sıfat tamlaması

en (s) / ulu (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sükût (i): sıfat tamlaması

Ve/ bu/ ikinci defa idi ki,/ şanlı ve mübarek uyurların uykusu/ tehlikeye giriyordu./ Hakkı Celis,/ bundan iki üç yıl evvel/ yine/ bu sokaklardan,/ bu türbeler, bu camiler arasından/ geçiyor,/ yine/ Cihangir'deki konaktan/ dönüyordu;/ sağında, solunda/ karanlıkta yalnız başlarının beyaz sargıları görünen yaralılardan birer tabuttan daha matemli arabaları/ hareket ediyordu./ Hakkı Celis,/ o zaman/ ne/ başını çevirip/ bu yaralılara/ bakıyor,/ ne/ kulak verip/

o derinden gelen sesleri/ dinliyordu./ Bütün varlığını/ mânasız ve adi bir sevdanın alevi/ sarmıştı./ Genç adam,/ kendi kendine:/ “Ne kadar değişmişim?”/ dedi./ Gerçi,/ bugünkü Hakkı Celis,/ dünkü Hakkı Celis’e/ tamamıyla/ yabancıydı./ O zamandan beri/ yeni bir sevdanın alevi içinde,/ dünkü küçük adam,/ balmumundan bir bebek gibi/ eriyivermişti./ Bu sevda/ neydi?/ Kim/ içindi?/ Bu sevda,/ millî ideal diye birkaç seneden beri ağızdan ağıza dolaşan ve kısmen sahte olan müphem ve sarî duygu muydu?/ Hakkı Celis,/ o kadar süslü ve muattar Seniha'nın yerine/ şimdi,/ millet denilen şeyi,/ o koyu, karışık varlığı mı/ seviyordu?/ Genç adam,/ millet denilince/ Naim Efendiler gibi müstehaselerle Senihalar ve Faik Beyler tarzında sefil iştahlı yaşarları/ hatırlıyordu./ Millet,/ ona/ bazen/ kilometrelerce toprak üzerinde yığılmış bir kocaman ceset halinde/ göründü./ Bu cesedin üzerine/ dünyanın dört köşesinden çıkmış bir sürü haşarat/ hücum ediyor/ ve/ kendi kıyafetinde alay alay insan/ bu haşaratları dağıtmaya/ koşuyordu./ Her ceset gibi,/ bunun da bitmesi/ lazım gelirdi./ Hakkı Celis,/ bu müthiş fikir ve bu korkunç şüphe ile/ bir hafta sonra Çanakkale'ye sevk edileceğini/ düşündü./ Evet,/ bu genç adam,/ istemeyerek,/ bilmeyerek,/ Naim Efendi hıçkırıklarında devam etsin ve Seniha Almanyalı, Avusturyalı zabitlerle rahat rahat çay ziyafetleri verebilsin diye,/ bir hafta sonra/ Çanakkale'ye,/ hayatına doymadan/ ölüme/ gidecekti!

1.Ve/ bu/ ikinci defa idi ki,/ şanlı ve mübarek uyurların uykusu/ tehlikeye giriyordu.

ikinci (s) / defa (i): sıfat tamlaması

tehlikeye (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

şanlı ve mübarek uyurların (ty) / uykusu (tn): belirtili isim tamlaması

şanlı ve mübarek (s) / uyurlar (i): sıfat tamlaması

şanlı (i) / ve (be) / mübarek (i): bağlama grubu

2.Hakkı Celis,/ bundan iki üç yıl evvel/ yine/ bu sokaklardan,/ bu türbeler, bu camiler arasından/ geçiyor,/ yine/ Cihangir'deki konaktan/ dönüyordu;/ sağında, solunda/ karanlıkta yalnız başlarının beyaz sargıları görünen yaralıların birer tabuttan daha matemli arabaları/ hareket ediyordu.

bu türbeler (ty) / bu camiler (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / camiler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / türbeler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sokaklar (i): sıfat tamlaması

bundan (i) / iki üç yıl evvel (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

iki üç yıl (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

iki üç (s) / yıl (i): sıfat tamlaması

iki (i) / üç (i): tekrar grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Cihangir'deki (s) / konak (i): sıfat tamlaması

hareket (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

karanlıkta yalnız başlarının beyaz sargıları görünen yaralıların (ty) / birer tabuttan daha matemli arabaları (tn): belirtili isim tamlaması

birer tabuttan daha matemli (s) / arabalar (i): sıfat tamlaması

birer tabuttan (i) / daha matemli (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha (s) / matemli (i): sıfat tamlaması

birer (s) / tabut (i): sıfat tamlaması

karanlıkta yalnız başlarının beyaz sargıları görünen (s) / yaralılar (i): sıfat tamlaması

karanlıkta (yt) / yalnız (z) / başlarının beyaz sargıları (ö) / görünen (y): sıfat-fiil grubu

başlarının (ty) / beyaz sargıları (tn): belirtili isim tamlaması

beyaz (s) / sargılar (i): sıfat tamlaması

sağında (i) / solunda (i): tekrar grubu

3.Hakkı Celis,/ o zaman/ ne/ başını çevirip/ bu yaralılara/ bakıyor,/ ne/ kulak verip/ o derinden gelen sesleri/ dinliyordu.

bu (s) / yaralılar (i): sıfat tamlaması

başını (bln) / çevirip (y): zarf-fiil grubu

o (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

o (s) / derinden gelen sesler (i): sıfat tamlaması

derinden gelen (s) / sesler (i): sıfat tamlaması

derinden (yt) / gelen (y): sıfat-fiil grubu

kulak (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

4.Bütün varlığını/ mânasız ve adi bir sevdanın alevi/ sarmıştı.

mânasız ve adi bir sevdanın (ty) / alevi (tn): belirtili isim tamlaması

mânasız ve adi (s) / bir sevda (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sevda (i): sıfat tamlaması

mânasız (i) / ve (be) / adi (i): bağlama grubu

bütün (s) / varlık (i): sıfat tamlaması

5.Genç adam,/ kendi kendine:/ “Ne kadar değişmişim?”/ dedi.

“Ne kadar/ değişmişim?” (cümle)

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

6.Gerçi,/ bugünkü Hakkı Celis,/ dünkü Hakkı Celis’e/ tamamıyla/ yabancıydı.

dünkü (s) / Hakkı Celis (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

bugünkü (s) / Hakkı Celis (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

7.O zamandan beri/ yeni bir sevdanın alevi içinde,/ dünkü küçük adam,/ balmumundan bir bebek gibi/ eriyivermişti.

eriyi (f) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

balmumundan bir bebek (i) / gibi (çe): edat grubu

balmumundan (s) / bir bebek (i): sıfat tamlaması

bir (s) / bebek (i): sıfat tamlaması

dünkü (s) / küçük adam (i): sıfat tamlaması

küçük (s) / adam (i): sıfat tamlaması

yeni bir sevdanın alevi (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

yeni bir sevdanın (ty) / alevi (tn): belirtili isim tamlaması

yeni (s) / bir sevda (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sevda (i): sıfat tamlaması

o zamandan (i) / beri (çe): edat grubu

o (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

8.Bu sevda/ neydi?/ Kim/ içindi?

bu (s) / sevda (i): sıfat tamlaması

9.Bu sevda,/ millî ideal diye birkaç seneden beri ağızdan ağıza dolaşan ve kısmen sahte olan müphem ve sarî duygu muydu?

millî ideal diye birkaç seneden beri ağızdan ağıza dolaşan ve kısmen sahte olan (s) / müphem ve sarî duygu (i): sıfat tamlaması

müphem ve sarî (s) / duygu (i): sıfat tamlaması

müphem (i) / ve (be) / sarî (i): bağlama grubu

millî ideal diye birkaç seneden beri ağızdan ağıza dolaşan (i) / ve (be) / kısmen sahte olan (i): bağlama grubu

kısmen (z) / sahte olan (y): sıfat-fiil grubu

sahte (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

millî ideal diye (z) / birkaç seneden beri (z) / ağızdan ağıza dolaşan (y): sıfat-fiil grubu

ağızdan ağıza (i) / dolaş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ağızdan (i) / ağıza (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

birkaç seneden (i) / beri (çe): edat grubu

birkaç (s) / sene (i): sıfat tamlaması

millî ideal (i) / diye (çe): edat grubu

millî (s) / ideal (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sevda (i): sıfat tamlaması

10.Hakkı Celis,/ o kadar süslü ve muattar Seniha'nın yerine/ şimdi,/ millet denilen şeyi,/ o koyu, karışık varlığı mı/ seviyordu?

o (s) / koyu, karışık varlık (i): sıfat tamlaması

koyu (s) / karışık (s) / varlık (i): sıfat tamlaması

millet denilen (s) / şey (i): sıfat tamlaması

millet (ö) / denilen (y): sıfat-fiil grubu

o kadar süslü ve muattar Seniha'nın (i) / yerine (çe): edat grubu

o kadar süslü ve muattar (s) / Seniha (i): sıfat tamlaması

o kadar (s) / süslü ve muattar (i): sıfat tamlaması

süslü (i) / ve (be) / muattar (i): bağlama grubu

o (i) / kadar (çe): edat grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

11.Genç adam,/ millet denilince/ Naim Efendi'ler gibi müstehaselerle Senihalar ve Faik Beyler tarzında sefil iştahlı yaşarları/ hatırlıyordu.

Naim Efendiler gibi müstehaseler (i) / ile (be) / Senihalar ve Faik Beyler tarzında sefil iştahlı yaşarlar (i): bağlama grubu

Senihalar ve Faik Beyler tarzında (s) / sefil iştahlı yaşarlar (i): sıfat tamlaması

sefil iştahlı (s) / yaşarlar (i): sıfat tamlaması

sefil (s) / iştahlı (i): sıfat tamlaması

Senihalar ve Faik Beyler (i) / tarzında (çe): edat grubu

Senihalar (i) / ve (be) / Faik Beyler (i): bağlama grubu

Faik (i) / Beyler (u): unvan grubu

Naim Efendiler gibi (s) / müstehaseler (i): sıfat tamlaması

Naim Efendiler (i) / gibi (çe): edat grubu

Naim (i) / Efendiler (u): unvan grubu

millet (ö) / denilince (y): zarf-fiil grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

12.Millet,/ ona/ bazen/ kilometrelerce toprak üzerinde yığılmış bir kocaman ceset halinde/ görüldü.

kilometrelerce toprak üzerinde yığılmış bir kocaman ceset (i) / halinde (çe): edat grubu

kilometrelerce toprak üzerinde yığılmış (s) / bir kocaman ceset (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kocaman ceset (i): sıfat tamlaması

kocaman (s) / ceset (i): sıfat tamlaması

kilometrelerce toprak üzerinde (yt) / yığılmış (y): sıfat-fiil grubu

kilometrelerce toprak (ty) / üzeri (tn): belirtisiz isim tamlaması

kilometrelerce (s) / toprak (i): sıfat tamlaması

13.Bu cesedin üzerine/ dünyanın dört köşesinden çıkmış bir sürü haşarat/ hücum ediyor/ ve/ kendi kıyafetinde alay alay insan/ bu haşaratları dağıtmaya/ koşuyordu.

hücum (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

dünyanın dört köşesinden çıkmış (s) / bir sürü haşarat (i): sıfat tamlaması

bir sürü (s) / haşarat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sürü (i): sıfat tamlaması

dünyanın dört köşesinden (yt) / çıkmış (y): sıfat-fiil grubu

dünyanın (ty) / dört köşesi (tn): belirtili isim tamlaması

dört (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

bu cesedin (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / ceset (i): sıfat tamlaması

bu haşaratları (bln) / dağıtma (y): isim-fiil grubu

bu (s) / haşaratlar (i): sıfat tamlaması

kendi kıyafetinde (s) / alay alay insan (i): sıfat tamlaması

alay alay (s) / insan (i): sıfat tamlaması

alay (i) / alay (i): tekrar grubu

kendi (s) / kıyafeti (i): sıfat tamlaması

14.Her ceset gibi,/ bunun da bitmesi/ lazım gelirdi.

lazım (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bunun (ty) / bitmesi (tn): belirtili isim tamlaması

her ceset (i) / gibi (çe): edat grubu

her (s) / ceset (i): sıfat tamlaması

15.Hakkı Celis,/ bu müthiş fikir ve bu korkunç şüphe ile/ bir hafta sonra Çanakkale'ye sevk edileceğini/ düşündü.

bir hafta sonra (z) / Çanakkale'ye (yt) / sevk edileceği (tn): sıfat-fiil grubu

sevk (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir hafta (i) / sonra (çe): edat grubu

bir (s) / hafta (i): sıfat tamlaması

bu müthiş fikir ve bu korkunç şüphe (i) / ile (çe): edat grubu

bu müthiş fikir (i) / ve (be) / bu korkunç şüphe (i): bağlama grubu

bu (s) / korkunç şüphe (i): sıfat tamlaması

korkunç (s) / şüphe (i): sıfat tamlaması

bu (s) / müthiş fikir (i): sıfat tamlaması

müthiş (s) / fikir (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

16.Evet,/ bu genç adam,/ istemeyerek,/ bilmeyerek,/ Naim Efendi hıçkırıklarında devam etsin ve Seniha Almanyalı, Avusturyalı zabitlerle rahat rahat çay ziyafetleri verebilsin diye,/ bir hafta sonra/ Çanakkale'ye,/ hayatına doymadan/ ölüme/ gidecekti!

hayatına (yt) / doymadan (y): zarf-fiil grubu

bir hafta (s) / sonra (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hafta (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi hıçkırıklarında devam etsin ve Seniha Almanyalı, Avusturyalı zabitlerle rahat rahat çay ziyafetleri verebilsin (i) / diye (çe): edat grubu

Naim Efendi/ hıçkırıklarında/ devam etsin/ ve/ Seniha/ Almanyalı, Avusturyalı zabitlerle/ rahat rahat/ çay ziyafetleri verebilsin (cümle)

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

çay ziyafetleri vere (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

çay ziyafetleri (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

çay (ty) / ziyafetleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

rahat (i) / rahat (i): tekrar grubu

Almanyalı (s) / Avusturyalı (s) / zabitler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / genç adam (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis,/ biraz evvelki o şanlı rüyadan hakikat denilen bu mezbeleğe düşer düşmez/ bir müddet/ muvazenesini/ kaybeder gibi oluyor/ ve/ sendeliyordu./ Fakat/ bu ani buhran/ çok/ sürmüyor,/ genç adam,/ türbelerden, sebillerden, camilerden sızan hava içinde/ derhal/ kendini topluyordu./ “Hayır!/ Hayır!/ Millet denilen şey/ Naim Efendi gibi müstehaselerle, Senihalar ve Faik Beyler gibi sefil iştahlı insanlardan mürekkep bir varlık değildi./ Bunlar/ milletin çürüyen ve dökülen tarafıydı./ Ve/ havaya kalkan sekiz yüz bin kılıç,/ işte,/ bu kangren olmuş uzvu kesip atmak içindi./

1.Hakkı Celis,/ biraz evvelki o şanlı rüyadan hakikat denilen bu mezbeleğe düşer düşmez/ bir müddet/ muvazenesini/ kaybeder gibi oluyor/ ve/ sendeliyordu.

kaybeder gibi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kaybeder (i) / gibi (çe): edat grubu

kayb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

biraz evvelki o şanlı rüyadan (yt) / hakikat denilen bu mezbeleye (yt) / düşer düşmez (y): zarf-fiil grubu

düşer (i) / düşmez (i): tekrar grubu

hakikat denilen (s) / bu mezbele (i): sıfat tamlaması

bu (s) / mezbele (i): sıfat tamlaması

hakikat (ö) / denilen (y): sıfat-fiil grubu

biraz evvelki (s) / o şanlı rüya (i): sıfat tamlaması

o (s) / şanlı rüya (i): sıfat tamlaması

şanlı (s) / rüya (i): sıfat tamlaması

biraz (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Fakat/ bu ani buhran/ çok/ sürmüyor,/ genç adam,/ türbelerden, sebillerden, camilerden sızan hava içinde/ derhal/ kendini topluyordu:

bu (s) / ani buhran (i): sıfat tamlaması

ani (s) / buhran (i): sıfat tamlaması

kendini (i) / topl- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

türbelerden, sebillerden, camilerden sızan hava (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

türbelerden, sebillerden, camilerden sızan (s) / hava (i): sıfat tamlaması

türbelerden (yt) / sebillerden (yt) / camilerden (yt) / sızan (y): sıfat-fiil grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

3.Hayır!/ Hayır!/ Millet denilen şey/ Naim Efendi gibi müstehaselerle, Senihalar ve Faik Beyler gibi sefil iştahlı insanlardan mürekkep bir varlık değildi.

Naim Efendi gibi müstehaselerle, Senihalar ve Faik Beyler gibi sefil iştahlı insanlardan mürekkep (s) / bir varlık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / varlık (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi gibi müstehaselerle, Senihalar ve Faik Beyler gibi sefil iştahlı insanlardan (i) / mürekkep (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

Naim Efendi gibi müstehaseler (i) / ile (be) / Senihalar ve Faik Beyler gibi sefil iştahlı insanlar (i): bağlama grubu

Senihalar ve Faik Beyler gibi (s) / sefil iştahlı insanlar (i): sıfat tamlaması

sefil iştahlı (s) / insanlar (i): sıfat tamlaması

sefil (s) / iştahlı (i): sıfat tamlaması

Senihalar ve Faik Beyler (i) / gibi (çe): edat grubu

Senihalar (i) / ve (be) / Faik Beyler (i): bağlama grubu

Faik (i) / Beyler (u): unvan grubu

Naim Efendi gibi (s) / müstehaseler (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi (i) / gibi (çe): edat grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

millet denilen (s) / şey (i): sıfat tamlaması

millet (ö) / denilen (y): sıfat-fiil grubu

4.Bunlar/ milletin çürüyen ve dökülen tarafıydı.

milletin (ty) / çürüyen ve dökülen tarafı (tn): belirtili isim tamlaması

çürüyen ve dökülen (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

çürüyen (i) / ve (be) / dökülen (i): bağlama grubu

5.Ve/ havaya kalkan sekiz yüz bin kılıç,/ işte,/ bu kangren olmuş uzvu kesip atmak içindi.

bu kangren olmuş uzvu kesip atmak (i) / için (çe): edat grubu

bu kangren olmuş uzvu (bln) / kesip atmak (y): isim-fiil grubu

kesip (f) / at- (f): tekrar grubu

bu (s) / kangren olmuş uzuv (i): sıfat tamlaması

kangren olmuş (s) / uzuv (i): sıfat tamlaması

kangren (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

havaya kalkan (s) / sekiz yüz bin kılıç (i): sıfat tamlaması

sekiz yüz bin (s) / kılıç (i): sıfat tamlaması

sekiz yüz (s) / bin (i): sıfat tamlaması

sekiz (s) / yüz (i): sıfat tamlaması

havaya (yt) / kalkan (y): sıfat-fiil grubu

Hakkı Celis,/ veda ziyaretlerine,/ hareketinden birkaç gün evvel/ başladı./ Evvela/ Belkıs Hanım'a,/ sonra/ Nuriye ve Neyyire Hanımlara/ gitti./ Belkıs Hanım,/ tombul tombul bir kadın olmuştu/ ve/ gittikçe/ eli/ o kadar/ yumuşamış/ ve/ iradesi/ o kadar/ azalmıştı ki,/ yanına bir genç erkek yaklaşır yaklaşmaz/ başı dönüyor,/ hemen/ bulunduğu yere/ düşecek gibi oluyordu./ Nitekim/ Hakkı Celis'le bir odada baş başa kalınca/ o kadar/ ne yapacağını/ şaşırdı,/ hareketlerine/ öyle bir perişanlık/ geldi ki,/ genç adam/ az daha/ tersyüzü dönüp/ gidecekti./ Fakat/ Belkıs Hanım/ birdenbire/ kendini topladı/ ve/ büyük bir hemşire tavriyle/ Hakkı Celis'in iki elinden/ iki eliyle/ tuttu./

“Neden böyle birdenbire kalkıverdin! Ne acayip çocuksun,”/ dedi./ Hakkı Celis'e/ genç kadının bu samimi ve laubali hali/ biraz/ emniyet ve sükûnet verdi./ Tekrar/ oturdu./ Bir müddet/ Seniha'dan/ bahsettiler./ Belkıs Hanım,/ eski arkadaşına karşı pek o derece azılı değildi;/ hattâ/ Faik Bey'i paylaşamadıkları zamana nispetle/ biraz daha iyi,/ daha dosttu./ Esasen/ gittikçe hayvani zevklerin en basitine doğru inen bu kadın için/ karışık, güç ve ince rabbitaların bir mânası/ kalmamış/ ve/ kalbi/ her türlü kinden, garazdan/ boşalmıştı./ Bununla beraber/ Hakkı Celis'e büyük dayısının kızına dair bazı yeni havadisler vermekten/ kendini alamadı:/

“Senihacık, çok müşkül bir mevkiye,”/ dedi./ “Nerede ise/ Faik Bey/ gelecekti./ O gelir gelmez/ mutlaka/ bir kıyamet kopacak./ Deli çocuk/ bittabi/ gördüğü hâle/ tahammül edemeyecek,/ birtakım çılgınlıklar yapmaya/ kalkışacak,/ İstanbul’un içinde/ yeniden/ bir gürültüdür/ kopacak./ Bilir miyim/ ben.../ Vallahi/ şu kıza/ acıyorum...”/

Hakkı Celis:/

“Faik Bey’in ne söylemeye hakkı olabilir?”/ dedi./ “Seniha ile (...) Mebusu Necip Bey arasındaki münasebet/ yarın/ resmi bir şekil almak üzeredir./ Hattâ,/ zannederim,/ çarşambaya/ nikâh merasimi/ oluyor.”/

1.Hakkı Celis,/ veda ziyaretlerine,/ hareketinden birkaç gün evvel/ başladı.

hareketinden (i) / birkaç gün evvel (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

birkaç gün (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / gün (i): sıfat tamlaması

veda (ty) / ziyaretleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Evvela/ Belkıs Hanım’a,/ sonra/ Nuriye ve Neyyire Hanımlara/ gitti.

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

Nuriye ve Neyyire (i) / Hanımlar (u): unvan grubu

Nuriye (i) / ve (be) / Neyyire (i): bağlama grubu

3.Belkıs Hanım,/ tombul tombul bir kadın olmuştü/ ve/ gittikçe/ eli/ o kadar/ yumuşamış/ ve/ iradesi/ o kadar/ azalmıştı ki,/ yanına bir genç erkek yaklaşır yaklaşmaz/ başı dönüyor,/ hemen/ bulunduğu yere/ düşecek gibi oluyordu.

tombul tombul bir kadın (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

tombul tombul (s) / bir kadın (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

tombul (i) / tombul (i): tekrar grubu

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

o (i) / kadar (çe): edat grubu

o (i) / kadar (çe): edat grubu

başı (i) / dön- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yanına (yt) / bir genç erkek (ö) / yaklaşır yaklaşmaz (y): zarf-fiil grubu

yaklaşır (i) / yaklaşmaz (i): tekrar grubu

bir (s) / genç erkek (i): sıfat tamlaması

genç (s) / erkek (i): sıfat tamlaması

düşecek gibi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

düşecek (i) / gibi (çe): edat grubu

bulunduğu (s) / yer (i): sıfat tamlaması

4.Nitekim/ Hakkı Celis’le bir odada baş başa kalınca/ o kadar/ ne yapacağını/ şaşırdı,/ hareketlerine/ öyle bir perişanlık/ geldi ki,/ genç adam/ az daha/ tersyüzü dönüp/ gidecekti.

ne (bsn) / yapacağı (y): sıfat-fiil grubu

o (s) / kadar (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis’le (z) / bir odada (yt) / baş başa kalınca (y): zarf-fiil grubu

baş başa (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

baş (i) / başa (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bir (s) / oda (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

öyle (s) / bir perişanlık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / perişanlık (i): sıfat tamlaması

tersyüzü (z) / dönüp (y): zarf-fiil grubu

az (s) / daha (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

5.Fakat/ Belkıs Hanım/ birdenbire/ kendini topladı/ ve/ büyük bir hemşire tavrıyla/ Hakkı Celis’in iki elinden/ iki eliyle/ tuttu.

kendini (i) / topla- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

iki (s) / el (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis’in (ty) / iki eli (tn): belirtili isim tamlaması

iki (s) / el (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

büyük bir hemşire (ty) / tavrı (tn): belirtisiz isim tamlaması

büyük (s) / bir hemşire (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hemşire (i): sıfat tamlaması

6.“Neden böyle birdenbire kalkıverdin! Ne acayip çocuksun,”/ dedi.

“Neden/ böyle/ birdenbire/ kalkıverdin!/ Ne acayip çocuksun,” (cümle)

kalkı (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

ne acayip (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

ne (s) / acayip (i): sıfat tamlaması

7.Hakkı Celis’e/ genç kadının bu samimi ve laubali hali/ biraz/ emniyet ve sükûnet verdi.

emniyet ve sükûnet (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

emniyet (i) / ve (be) / sükûnet (i): bağlama grubu

genç kadının (ty) / bu samimi ve laubali hali (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / samimi ve laubali hal (i): sıfat tamlaması

samimi ve laubali (s) / hal (i): sıfat tamlaması

samimi (i) / ve (be) / laubali (i): bağlama grubu

genç (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

8.Tekrar/ oturdu./ Bir müddet/ Seniha'dan/ bahsettiler.

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

9.Belkıs Hanım,/ eski arkadaşına karşı/ pek o derece azılı değildi;/ hattâ/ Faik Bey'i paylaşamadıkları zamana nispetle/ biraz daha iyi,/ daha dosttu.

pek o derece (s) / azılı (i): sıfat tamlaması

pek (s) / o derece (i): sıfat tamlaması

o (i) / derece (çe): edat grubu

eski arkadaşına (i) / karşı (çe): edat grubu

eski (s) / arkadaş (i): sıfat tamlaması

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

biraz daha (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

biraz (s) / daha (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'i paylaşamadıkları zamana (i) / nispetle (çe): edat grubu

Faik Bey'i paylaşamadıkları (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'i (bln) / paylaşamadıkları (y): sıfat-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

daha (s) / dost (i): sıfat tamlaması

10.Esasen/ gittikçe hayvani zevklerin en basitine doğru inen bu kadın için/ karışık, güç ve ince rabitaların bir mânası/ kalmamış/ ve/ kalbi/ her türlü kinden, garazdan/ boşalmıştı.

karışık, güç ve ince rabitaların (ty) / bir mânası (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / mâna (i): sıfat tamlaması

karışık, güç ve ince (s) / rabitalar (i): sıfat tamlaması

karışık (i) / güç (i) / ve (be) / ince (i): bağlama grubu

gittikçe hayvani zevklerin en basitine doğru inen bu kadın (i) / için (çe): edat grubu

gittikçe hayvani zevklerin en basitine doğru inen (s) / bu kadın (i): sıfat tamlaması

bu (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

gittikçe (z) / hayvani zevklerin en basitine doğru (z) / inen (y): sıfat-fiil grubu

hayvani zevklerin en basitine (i) / doğru (çe): edat grubu
hayvani zevklerin (ty) / en basiti (tn): belirtili isim tamlaması
en (s) / basit (i): sıfat tamlaması
hayvani (s) / zevkler (i): sıfat tamlaması
her türlü (s) / kin (i) / garaz (i): sıfat tamlaması
her (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

11.Bununla beraber/ Hakkı Celis'e büyük dayısının kızına dair bazı yeni havadisler vermekten/ kendini alamadı:

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu
kendini (i) / alama- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
Hakkı Celis'e (yt) / büyük dayısının kızına dair bazı yeni havadisler (bsn) / vermek (y): isim-fiil grubu
büyük dayısının kızına dair (s) / bazı yeni havadisler (i): sıfat tamlaması
bazı (s) / yeni havadisler (i): sıfat tamlaması
yeni (s) / havadisler (i): sıfat tamlaması
büyük dayısının kızına (i) / dair (çe): edat grubu
büyük dayısının (ty) / kızı (tn): belirtili isim tamlaması
büyük (s) / dayı (i): sıfat tamlaması
Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

12.“Senihacık, çok müşkül bir mevkide,”/ dedi.

“Senihacık,/ çok müşkül bir mevkide,” (cümle)
çok müşkül (s) / bir mevki (i): sıfat tamlaması
bir (s) / mevki (i): sıfat tamlaması
çok (s) / müşkül (i): sıfat tamlaması

13.Nerede ise/ Faik Bey/ gelecekmış./ O gelir gelmez/ mutlaka/ bir kıyamet kopacak.

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu
bir kıyamet (i) / kop- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
bir (s) / kıyamet (i): sıfat tamlaması
o (ö) / gelir gelmez (y): zarf-fiil grubu
gelir (i) / gelmez (i): tekrar grubu

14.Deli çocuk/ bittabiû/ gördüğü hâle/ tahammül edemeyecek,/ birtakım çlgınlıklar yapmaya/ kalkışacak,/ İstanbul'un içinde/ yeniden/ bir gürültüdür/ kopacak.

tahammül (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
gördüğü (s) / hâl (i): sıfat tamlaması
deli (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

birtakım çılgınlıklar (bsn) / yapma (y): isim-fiil grubu

birtakım (s) / çılgınlıklar (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gürültü (i): sıfat tamlaması

İstanbul'un (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

15.Bilir miyim/ ben.../ Vallahi/ şu kıza/ acıyorum...

şu (s) / kız (i): sıfat tamlaması

16.Hakkı Celis:/ "Faik Bey'in ne söylemeye hakkı olabilir?"/ dedi.

"Faik Bey'in/ ne söylemeye/ hakkı/ olabilir?" (cümle)

ola (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

ne (bsn) / söyleme (y): isim-fiil grubu

Faik Bey'in (ty) / hakkı (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

17.Seniha ile (...) Mebusu Necip Bey arasındaki münasebet/ yarın/ resmi bir şekil almak üzeredir.

resmi bir şekil almak (i) / üzere (çe): edat grubu

resmi bir şekil (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

resmi (s) / bir şekil (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şekil (i): sıfat tamlaması

Seniha ile (...) Mebusu Necip Bey arasındaki (s) / münasebet (i): sıfat tamlaması

Seniha ile (...) Mebusu Necip Bey (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

Seniha (i) / ile (be) / (...) Mebusu Necip Bey (i): bağlama grubu

(...) Mebusu (s) / Necip Bey (i): sıfat tamlaması

Necip (i) / Bey (u): unvan grubu

(...) (ty) / Mebusu (tn): belirtisiz isim tamlaması

18.Hattâ,/ zannederim,/ çarşambaya/ nikâh merasimi/ oluyor.

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

nikâh (ty) / merasimi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Belkis Hanım,/ hayretle/ yerinden fırladı/ ve/ geldi/ ta/ genç adamın yanına/ sokuldu:/

"Gerçek mi? Gerçek mi? Bize neden haber vermediler? Şaşılacak şey!"/ dedi./

Ve/ bunları söylerken/ güya farkına varmaksızın yapıyormuş gibi/ dizlerini/ genç adamın dizleri arasına/ soktu/ ve/ bir elini/ elinin üstüne/ bıraktı./ Ağzı,/ kesilirken sulanan bir meyve gibiydi;/ fakat,/ gözlerinde ve elinde/ hâlâ/ bir çocuk saffeti/ vardı;/ Hakkı Celis/ bu sefer/ ürkmedi/ ve/ kadını/ kendi haline bıraktı./

*Hakkı Celis,/ Belkıs Hanım'dan sonra/ Nuriye ve Neyyire Hanımlara/
uğradı./ Genç kızlar/ sokaktan/ henüz/ avdet etmişlerdi;/ çarşafı/ henüz/
başlarında;/ arkalarından Hakkı Celis girer girmez/ ikisi birden/ bir çığlık
kopardılar:./*

“Ne tuhaf, biz de, şimdi sizi konuşuyorduk, ”/ dediler./

Sonra/ ilave ettiler:./

“Haberiniz/ var mı?/ Faik Bey/ geldi.../ Şimdi,/ şimdi/ beraberdik. ”/

Hakkı Celis/ “Neme lazım!” der gibi/ omuzlarını/ silkti./

**1.Belkıs Hanım,/ hayretle/ yerinden fırladı/ ve/ geldi/ ta/ genç adamın yanına/
sokuldu:**

yerinden (i) / fırla- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

genç adamın (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

**2.“Gerçek mi? Gerçek mi? Bize neden haber vermediler? Şaşılacak şey!”/
dedi.**

*“Gerçek mi?/ Gerçek mi?/ Bize/ neden/ haber vermediler?/ Şaşılacak şey!”
(cümle)*

haber (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

şaşılacak (s) / şey (i): sıfat tamlaması

**3.Ve/ bunları söylerken/ güya farkına varmaksızın yapıyormuş gibi/ dizlerini/
genç adamın dizleri arasına/ soktu/ ve/ bir elini/ elinin üstüne/ bıraktı.**

genç adamın dizleri (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

genç adamın (ty) / dizleri (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

güya farkına varmaksızın yapıyormuş (i) / gibi (çe): edat grubu

güya/ farkına varmaksızın/ yapıyormuş (cümle)

farkına (i) / var- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bunları (bln) / söylerken (y): zarf-fiil grubu

**4.Ağzı,/ kesilirken sulanan bir meyve gibiydi;/ fakat,/ gözlerinde ve elinde/
hâlâ/ bir çocuk saffeti/ vardı;/ Hakkı Celis/ bu sefer/ ürkmedi/ ve/ kadını/
kendi haline bıraktı.**

kesilirken sulanan bir meyve (i) / gibi (çe): edat grubu

kesilirken sulanan (s) / bir meyve (i): sıfat tamlaması

bir (s) / meyve (i): sıfat tamlaması

kesilirken (z) / sulanan (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / çocuk saffeti (i): sıfat tamlaması

çocuk (ty) / saffeti (tn): belirtisiz isim tamlaması

gözler (i) / ve (be) / el (i): bağlama grubu

bu (s) / sefer (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

kendi haline (i) / bırak- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kendi (s) / hali (i): sıfat tamlaması

5.Hakkı Celis,/ Belkıs Hanım'dan sonra/ Nuriye ve Neyyire Hanımlara/ uğradı.

Nuriye ve Neyyire (i) / Hanımlar (u): unvan grubu

Nuriye (i) / ve (be) / Neyyire (i): bağlama grubu

Belkıs Hanım'dan (i) / sonra (çe): edat grubu

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

6.Genç kızlar/ sokaktan/ henüz/ avdet etmişlerdi;/ çarşaları/ henüz/ başlarındaydı;/ arkalarından Hakkı Celis girer girmez/ ikisi birden/ bir çığlık kopardılar:

avdet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

genç (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

bir çığlık (i) / kopar- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / çığlık (i): sıfat tamlaması

ikisi (i) / birden (çe): edat grubu

arkalarından (yt) / Hakkı Celis (ö) / girer girmez (y): zarf-fiil grubu

girer (i) / girmez (i): tekrar grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

7.“Ne tuhaf, biz de, şimdi sizi konuşuyorduk,”/ dediler.

“Ne tuhaf,/ biz de,/ şimdi/ sizi/ konuşuyorduk,” (cümle)

ne (s) / tuhaf (i): sıfat tamlaması

8.Sonra/ ilave ettiler:/ “Haberiniz/ var mı?/ Faik Bey/ geldi.../ Şimdi,/ şimdi/ beraberdik.”

ilave (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

9.Hakkı Celis/ “Neme lazım!” der gibi/ omuzlarını/ silkti.

“Neme lazım!” der (i) / gibi (çe): edat grubu

“Neme lazım!” (bsn) / der (y): sıfat-fiil grubu

“Neme/ lazım!” (cümle)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Nuriye ve Neyyire Hanımlar/ hâki ve seferi elbisesinin içinde dimdik duran ve adalelerinin sertliği hissedilen bu genç askerden/ dünkü dal gibi cılız Hakkı Celis'i/ güç/ tanıdılar./ Tüylü geniş ve az çok barbar kalpağının altında/ bir yıl evvelki sarışın yüzlü,/ bakır rengini almış,/ bir Tatar simasının ifadesini/ bağlamıştı./ Nuriye Hanım/ dedi ki:/

“Aman/ Yarabbi,/ ne kadar,/ ne kadar da/ değişmişsiniz,/ Hakkı Celis Bey!/ Acaba/ ruhunuz da/ yüzünüz gibi/ değişti mi?/ Sakın/ o da/ bu kadar/ haşın olmasın.../ O pürhulya ve pürşiiir ruh!”/

Neyyire Hanım:/

“Ah bu askerlik;”/ dedi,/ “en hassas, en rakik kalpleri bile/ bir çelik haline/ sokuyor./ Vah, vah,/ Hakkı Celis Bey;/ artık/ hiç/ şiiir/ yazmıyorsunuz,/ değil mi?”/

Hakkı Celis/ gülererek/ başını/ salladı:/

“Çoktandır, ne okuduğum var, ne yazdığım!”/ dedi./ “Bütün eski meşguliyetlerim/ bana/ şimdi/ yavan geliyor./ Esasen/ sanat/ sunilik demek değil mi?/ Şairler/ birtakım suni adamlardır.”/

Genç kızlar/ ikisi birden/ kulaklarını/ tıkadılar:/

“Aman susunuz, aman bari işitmeyelim;”/ diyorlardı./ “Zavallı şairler!/ Onlar ki,/ bize/ ruhlarının ıstırabından...”/

1.Nuriye ve Neyyire Hanımlar/ hâki ve seferi elbisesinin içinde dimdik duran ve adalelerinin sertliği hissedilen bu genç askerden/ dünkü dal gibi cılız Hakkı Celis'i/ güç/ tanıdılar.

dünkü (s) / dal gibi cılız Hakkı Celis (i): sıfat tamlaması

dal gibi (s) / cılız Hakkı Celis (i): sıfat tamlaması

cılız (s) / Hakkı Celis (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

dal (i) / gibi (çe): edat grubu

hâki ve seferi elbisesinin içinde dimdik duran ve adalelerinin sertliği hissedilen (s) / bu genç asker (i): sıfat tamlaması

bu (s) / genç asker (i): sıfat tamlaması

genç (s) / asker (i): sıfat tamlaması

hâki ve seferi elbisesinin içinde dimdik duran (i) / ve (be) / adalelerinin sertliği hissedilen (i): bağlama grubu

adalelerinin sertliği (ö) / hissedilen (y): sıfat-fiil grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

adalelerinin (ty) / sertliği (tn): belirtili isim tamlaması

hâki ve seferi elbisesinin içinde (yt) / dimdik (z) / duran (y): sıfat-fiil grubu

hâki ve seferi elbisesinin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

hâki ve seferi (s) / elbise (i): sıfat tamlaması

hâki (i) / ve (be) / seferi (i): bağlama grubu

Nuriye ve Neyyire (i) / Hanımlar (u): unvan grubu

Nuriye (i) / ve (be) / Neyyire (i): bağlama grubu

2.Tüylü geniş ve az çok barbar kalpağının altında/ bir yıl evvelki sarışın yüzlü,/ bakır rengini almış,/ bir Tatar simasının ifadesini/ bağlamıştı.

bakır rengini (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bakır (ty) / rengi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir yıl evvelki (s) / sarışın yüzlü (i): sıfat tamlaması

sarışın (s) / yüzlü (i): sıfat tamlaması

bir yıl (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yıl (i): sıfat tamlaması

tüylü geniş ve az çok barbar kalpağının (ty) / altı (tn): belirtili isim tamlaması

tüylü geniş ve az çok barbar (s) / kalpak (i): sıfat tamlaması

tüylü (i) / geniş (i) / ve (be) / az çok barbar (i): bağlama grubu

az çok (s) / barbar (i): sıfat tamlaması

az (i) / çok (i): tekrar grubu

bir Tatar simasının (ty) / ifadesi (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / Tatar siması (i): sıfat tamlaması

Tatar (ty) / siması (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Nuriye Hanım/ dedi ki:/ “Aman/ Yarabbi,/ ne kadar,/ ne kadar da/ değişmişsiniz,/ Hakkı Celis Bey!

Nuriye (i) / Hanım (u): unvan grubu

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

Hakkı Celis (i) / Bey (u): unvan grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

4.Acaba/ ruhunuz da/ yüzünüz gibi/ değişti mi?

yüzünüz (i) / gibi (çe): edat grubu

5.Sakın/ o da/ bu kadar/ haşin olmasın.../ O pürhulya ve pürşiir ruh!

haşin (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

o (s) / pürhulya ve pürşiir ruh (i): sıfat tamlaması

pürhulya ve pürşiir (s) / ruh (i): sıfat tamlaması

pürhulya (i) / ve (be) / pürşiir (i): bağlama grubu

6.Neyyire Hanım:/ “Ah bu askerlik;”/ dedi,/ “en hassas, en rakik kalpleri bile/ bir çelik haline/ sokuyor.

bu (s) / askerlik (i): sıfat tamlaması

Neyyire (i) / Hanım (u): unvan grubu

bir (s) / çelik hali (i): sıfat tamlaması

çelik (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

en hassas (s) / en rakik (s) / kalpler (i): sıfat tamlaması

en (s) / rakik (i): sıfat tamlaması

en (s) / hassas (i): sıfat tamlaması

7.Vah, vah,/ Hakkı Celis Bey;/ artık/ hiç/ şiir/ yazmıyorsunuz,/ değil mi?

Hakkı Celis (i) / Bey (u): unvan grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

vah (i) / vah (i): tekrar grubu

8.Hakkı Celis/ gülerek/ başını/ salladı:/ “Çoktandır, ne okuduğum var, ne yazdığım!”/ dedi.

“Çoktandır,/ ne/ okuduğum/ var,/ ne/ yazdığım!” (cümle)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

9.Bütün eski meşguliyetlerim/ bana/ şimdi/ yavan geliyor.

yavan (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bütün (s) / eski meşguliyetler (i): sıfat tamlaması

eski (s) / meşguliyetler (i): sıfat tamlaması

10.Esasen/ sanat/ sunilik demek değil mi?/ Şairler/ birtakım suni adamlardır.

sunilik (i) / demek (çe): edat grubu

birtakım (s) / suni adamlar (i): sıfat tamlaması

sunli (s) / adamlar (i): sıfat tamlaması

11.Genç kızlar/ ikisi birden/ kulaklarını/ tıkadılar: “Aman susunuz, aman bari işitmeyelim;”/ diyorlardı.

ikisi (i) / birden (çe): edat grubu

genç (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

“Aman/ susunuz,/ aman/ bari/ işitmeyelim;” (cümle)

12.Zavallı şairler!/ Onlar ki,/ bize/ ruhlarının ıstırabından...

zavallı (s) / şairler (i): sıfat tamlaması

ruhlarının (ty) / ıstırabı (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı Celis/ genç kızların sözünü kesti:/

“Onların ruhundan bize ne!”/ dedi./ “Hiç tanımadığım, bilmediğim bir adamın ıstırabından, neşatından, aşkından, bilir miyim daha nelerinden bahsetmesine/ ne lüzum/ var!/ Kimisi/ hatıralarını/ anlatır,/ kimisi/ endişelerini/ söyler,/ kimisi/ şu veya bu mesele hakkında ne kadar herkesten başka düşündüğünü/ anlatmaya çalışır./ Niçin,/ niçin/ efendim?/ Onlara soran/ var mı?/ Herkesin kendi derdi,/ kendi başından aşkın.../ Şair denilen birtakım meçhul kimselerin elemelerini de çekmeye hiç değilse dinlemeye mahkûm olmakta/ biraz fazla fedakârlık/ bulmuyor musunuz?/ Hele/ son zamanın şairleri.../ Bize gündelik hayatının hurda intibalarını, birtakım adi teferruatını, cetlerinden kendilerine miras kalmış küflü bir aletle anlatmadan başka bir şey bilmeyen bu küçük ve hodperest adamlar...”/

Nuriye Hanım/ sordu:/

“Bir zamanlar o kadar sevdiğiniz Fikret için de mi/ böyle/ düşünüyorsunuz?”/

Genç adam:/

“Aman,”/ dedi;/ “bana/ hassaten/ bizim şu son şiirimizden, şu son şairlerimizden/ hiç/ bahsetmeyiniz!/ Geçen gün/ bir eski mecmuanın sayfalarını/ çeviriyordum;/ yan yana bir mensur, bir manzum şiir/ gözüme ilişti;/ bunlardan birisi/ ‘İntizar’ unvanlıydı/ ve/ unvanın altında/ ‘pembe yeldirmeliye’ diye bir ithafı/ vardı./ Gayet yanlış ve yavan bir Türkçeye yazılmış bu mensurenin meali/ bir cümleyle/ şuydu:/ ‘Dün akşam,/ güneş batarken/ ufukları/ bir pembelik/ istilâ etti;/ siz geliyorsunuz/ sandım/ ve/ bekledim.’/ Manzumenin serlevhası/ ‘İftirak’dı/ ve/ ‘E.C.’ Hanım’a diye/ ithaf olunmuştu;/ kırk mısraı mütecaviz bu uzun manzumede,/ şair,/ hulâsatan/ diyordu ki:/ “Siz/ gittiniz./ Arkanızdan/ mendilimi/ salladım/ ve/ ağladım.”/

1.Hakkı Celis/ genç kızların sözünü kesti:/ “Onların ruhundan bize ne!”/ dedi.

genç kızların sözünü (i) / kes- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

genç kızların (ty) / sözü (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

“Onların ruhundan/ bize/ ne!” (cümle)

onların (ty) / ruhu (tn): belirtili isim tamlaması

2.Hiç tanımadığım, bilmediğim bir adamın ıstırabından, neşatından, aşkından, bilir miyim daha nelerinden bahsetmesine/ ne lüzum/ var!

ne (s) / lüzum (i): sıfat tamlaması

hiç tanımadığım, bilmediğim bir adamın (ty) / ıstırabından, neşatından, aşkından, bilir miyim daha nelerinden bahsetmesi (tn): belirtili isim tamlaması

ıstırabından (yt) / neşatından (yt) / aşkından (yt) / bilir miyim daha nelerinden (cdö) / bahsetme (y): isim-fiil grubu

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bilir miyim/ daha/ nelerinden (cümle)

hiç tanımadığım (s) / bilmediğim (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

hiç (z) / tanımadığım (y): sıfat-fiil grubu

3.Kimisi/ hatıralarını/ anlatır,/ kimisi/ endişelerini/ söyler,/ kimisi/ şu veya bu mesele hakkında ne kadar herkesten başka düşündüğünü/ anlatmaya çalışır.

anlatmaya (i) / çalış- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

şu veya bu mesele hakkında (z) / ne kadar (z) / herkesten başka (z) / düşündüğü (y): sıfat-fiil grubu

herkesten (i) / başka (çe): edat grubu

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

şu veya bu mesele (i) / hakkında (çe): edat grubu

şu veya bu (s) / mesele (i): sıfat tamlaması

şu (i) / veya (be) / bu (i): bağlama grubu

4.Niçin,/ niçin/ efendim?/ Onlara soran/ var mı?

onlara (yt) / soran (y): sıfat-fiil grubu

5.Herkesin kendi derdi,/ kendi başından aşkın...

kendi başından (i) / aşkın (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

kendi (s) / başı (i): sıfat tamlaması

herkesin (ty) / kendi derdi (tn): belirtili isim tamlaması

kendi (s) / derdi (i): sıfat tamlaması

6.Şair denilen birtakım meçhul kimselerin elemlerini de çekmeye hiç değilse dinlemeye mahkûm olmakta/ biraz fazla fedakârlık/ bulmuyor musunuz?

biraz fazla (s) / fedakârlık (i): sıfat tamlaması

biraz (s) / fazla (i): sıfat tamlaması

şair denilen birtakım meçhul kimselerin elemlerini de çekmeye (yt) / hiç değilse dinlemeye (yt) / mahkûm olmak (y): isim-fiil grubu

mahkûm (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hiç değilse (cdö) / dinleme (y): isim-fiil grubu

şair denilen birtakım meçhul kimselerin elemlerini de (bln) / çekme (y): isim-fiil grubu

şair denilen birtakım meçhul kimselerin (ty) / elemleri (tn): belirtili isim tamlaması

şair denilen (s) / birtakım meçhul kimseler (i): sıfat tamlaması

birtakım (s) / meçhul kimseler (i): sıfat tamlaması

meçhul (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

şair (ö) / denilen (y): sıfat-fiil grubu

7.Hele/ son zamanın şairleri.../ Bize gündelik hayatının hurda intibalarını, birtakım adi teferruatını, cetlerinden kendilerine miras kalmış küflü bir aletle anlatmadan başka bir şey bilmeyen bu küçük ve hodperest adamlar...

son zamanın (ty) / şairleri (tn): belirtili isim tamlaması

son (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

bize gündelik hayatının hurda intibalarını, birtakım adi teferruatını, cetlerinden kendilerine miras kalmış küflü bir aletle anlatmadan başka bir şey bilmeyen (s) / bu küçük ve hodperest adamlar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / küçük ve hodperest adamlar (i): sıfat tamlaması

küçük ve hodperest (s) / adamlar (i): sıfat tamlaması

küçük (i) / ve (be) / hodperest (i): bağlama grubu

bize gündelik hayatının hurda intibalarını, birtakım adi teferruatını, cetlerinden kendilerine miras kalmış küflü bir aletle anlatmadan başka bir şey (bsn) / bilmeyen (y): sıfat-fiil grubu

bize gündelik hayatının hurda intibalarını, birtakım adi teferruatını, cetlerinden kendilerine miras kalmış küflü bir aletle anlatmadan başka (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bize gündelik hayatının hurda intibalarını, birtakım adi teferruatını, cetlerinden kendilerine miras kalmış küflü bir aletle anlatmadan (i) / başka (çe): edat grubu

bize (yt) / gündelik hayatının hurda intibalarını, birtakım adi teferruatını (bln) / cetlerinden kendilerine miras kalmış küflü bir aletle (z) / anlatma (y): isim-fiil grubu

cetlerinden kendilerine miras kalmış (s) / küflü bir alet (i): sıfat tamlaması

küflü (s) / bir alet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / alet (i): sıfat tamlaması

cetlerinden (yt) / kendilerine (yt) / miras kalmış (y): sıfat-fiil grubu

miras (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

gündelik hayatının (ty) / hurda intibaları (tn) / birtakım adi teferruatı (tn): belirtili isim tamlaması

birtakım (s) / adi teferruat (i): sıfat tamlaması

adi (s) / teferruat (i): sıfat tamlaması

hurda (s) / intibalar (i): sıfat tamlaması

gündelik (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

8.Nuriye Hanım/ sordu:/ “Bir zamanlar o kadar sevdiğiniz Fikret için de mi/ böyle/ düşünüyorsunuz?”

Nuriye (i) / Hanım (u): unvan grubu

bir zamanlar o kadar sevdiğiniz Fikret (i) / için (çe): edat grubu

bir zamanlar o kadar sevdiğiniz (s) / Fikret (i): sıfat tamlaması

bir zamanlar (z) / o kadar (z) / sevdiğiniz (y): sıfat-fiil grubu

o (i) / kadar (çe): edat grubu

bir (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

9.Genç adam:/ “Aman,”/ dedi;/ “bana/ hassaten/ bizim şu son şiirimizden, şu son şairlerimizden/ hiç/ bahsetmeyiniz!

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bizim (ty) / şu son şiirimiz (tn) / şu son şairlerimiz (tn): belirtili isim tamlaması

şu (s) / son şairler (i): sıfat tamlaması

son (s) / şairler (i): sıfat tamlaması

şu (s) / son şiir (i): sıfat tamlaması

son (s) / şairler (i): sıfat tamlaması

10.Geçen gün/ bir eski mecmuanın sayfalarını/ çeviriyordum;/ yan yana bir mensur, bir manzum şiir/ gözüme ilişti;/ bunlardan birisi/ ‘İntizar’ unvanlıydı/ ve/ unvanın altında/ ‘pembe yeldirmeliye’ diye bir ithafı/ vardı:

bir eski mecmuanın (ty) / sayfaları (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / eski mecmua (i): sıfat tamlaması

eski (s) / mecmua (i): sıfat tamlaması

geçen (s) / gün (i): sıfat tamlaması

gözüme (i) / iliş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yan yana (s) / bir mensur (şiir) (i) / bir manzum şiir (i): sıfat tamlaması

bir (s) / manzum şiir (i): sıfat tamlaması

manzum (s) / şiir (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mensur (şiir) (i): sıfat tamlaması

mensur (s) / (şiir) (i): sıfat tamlaması

yan (i) / yana (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

‘İntizar’ (ty) / unvanı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bunlardan (s) / biri (i): sıfat tamlaması

‘pembe yeldirmeliye’ diye (s) / bir ithaf (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ithaf (i): sıfat tamlaması

‘pembe yeldirmeliye’ (i) / diye (çe): edat grubu

pembe (s) / yeldirmeli (i): sıfat tamlaması

unvanın (ty) / altı (tn): belirtili isim tamlaması

11.Gayet yanlış ve yavan bir Türkçeyle yazılmış bu mensurenin meali/ bir cümleyle/ şuydu:

bir (s) / cümle (i): sıfat tamlaması

gayet yanlış ve yavan bir Türkçeyle yazılmış bu mensurenin (ty) / meali (tn): belirtili isim tamlaması

gayet yanlış ve yavan bir Türkçeyle yazılmış (s) / bu mesure (i): sıfat tamlaması

bu (s) / mesure (i): sıfat tamlaması

gayet yanlış ve yavan bir Türkçeyle (z) / yazılmış (y): sıfat-fiil grubu

gayet yanlış ve yavan (s) / bir Türkçe (i): sıfat tamlaması

bir (s) / Türkçe (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / yanlış ve yavan (i): sıfat tamlaması

yanlış (i) / ve (be) / yavan (i): bağlama grubu

12.Dün akşam,/ güneş batarken/ ufukları/ bir pembelik/ istilâ etti;/ siz geliyorsunuz/ sandım/ ve/ bekledim.

istilâ (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / pembelik (i): sıfat tamlaması

güneş (ö) / batarken (y): zarf-fiil grubu

dün (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

siz/ geliyorsunuz (cümle)

13.Manzumenin serlevhası/ ‘İftirak’dı/ ve/ ‘E.C.’ Hanım’a diye/ ithaf olunmuştu;/ kırk mısraı müteceviz bu uzun manzumedeyle, şair,/ hulâsatan/ diyordu ki:/ “Siz/ gittiniz./ Arkanızdan/ mendilimi/ salladım/ ve/ ağladım.”

manzumenin (ty) / serlevhası (tn): belirtili isim tamlaması

ithaf (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

E.C.’ Hanım’a (i) / diye (çe): edat grubu

E.C.’ (i) / Hanım (u): unvan grubu

kırk mısraı müteceviz (s) / bu uzun manzume (i): sıfat tamlaması

bu (s) / uzun manzume (i): sıfat tamlaması

uzun (s) / manzume (i): sıfat tamlaması

kırk mısraı (i) / müteceviz (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

kırk (s) / mısraı (i): sıfat tamlaması

Genç kızlar,/ kendilerini tutamayarak/ gülüşmeye başladılar./ Hakkı Celis/ sözüne/ devam etti:/

“Bu yavan, bu tuzsuz ve mayasız edebiyata/ -affedersiniz-/ bir tek isim/ bulabiliyorum./ Zampara edebiyatı./ Otuz yıldan beri/ kâh ‘Edebiyatı Cedide’, kâh ‘Fecriâti’, şimdi de ‘hece vezni cereyanı’ adları altında/ hep/ bu çığır/ devam ediyor duruyor./ Mecmualar/ hâlâ/ birtakım mahalle çocuklarıyla/ doludur./ Bu mecmualar/ bu gibi muaşakalara açık muhabere varakası vazifesini görmekten başka bir şeye/ yaramıyor./ Doğrusu/ bütün bunlar,/ beni/ asıl şiiirden,/ asıl edebiyattan bile/ nefret ettirdiler.”/

Neyyire Hanım/ hemen/ söze atıldı:/

“Demek ki asıl şiir, asıl edebiyat da var,”/ dedi;/ “demek/ umumiyetle/ şiirden edebiyattan değil, fena şiirden, fena edebiyattan/ müteneffirsiniz.”/

Hakkı Celis/ gülerek/ cevap verdi:/

“Ona/ şüphe mi/ var!/ Mensup oldukları milletin itikatlarını, gazalarını, hezimetlerini, elem ve neşatını terennüm eden o büyük halk ve millet şairleri/ benim için/ daima/ mübarektirler./ Şair denilen mahluk/ biraz/ evliya ve kahraman arasında bir şey olmalıdır;/ Garb’ın ve Şark’ın eski şairleri/ böyleydi./ Onun içindir ki,/ hâlâ/ hepimize/ tükenmez birer membadırlar./ Son devrelerin ortaya çıkardığı cüceler,/ birtakım dolaşık yollardan/ sürüne sürüne/ bu membalara doğru/ gidiyorlar/ ve/ bize,/ oradan/ kâh bir tas, kâh bir avuç, kâh bir katre su/ getiriyorlar./ Bütün bu cüceler/ bizim nazarımızda/ bu getirdikleri suyun, miktarı derecesinde aziz ve kıymetlidirler.”/

1.Genç kızlar,/ kendilerini tutamayarak/ gülüşmeye başladılar.

gülüşmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

kendilerini (i) / tut- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

genç (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

2.Hakkı Celis/ sözüne/ devam etti:

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

3.Bu yavan, bu tuzsuz ve mayasız edebiyata/ -affedersiniz-/ bir tek isim/ bulabiliyorum:/ Zampara edebiyatı.

bula (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir tek (s) / isim (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tek (i): sıfat tamlaması

aff (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / tuzsuz ve mayasız edebiyat (i): sıfat tamlaması

tuzsuz ve mayasız (s) / edebiyat (i): sıfat tamlaması

tuzsuz (i) / ve (be) / mayasız (i): bağlama grubu

bu (s) / yavan (edebiyat): sıfat tamlaması

yavan (s) / (edebiyat) (i): sıfat tamlaması

zampara (ty) / edebiyatı (tn): belirtisiz isim tamlaması

4.Otuz yıldan beri/ kâh ‘Edebiyatı Cedide’, kâh ‘Fecriâti’, şimdi de ‘hece vezni cereyanı’ adları altında/ hep/ bu çığır/ devam ediyor duruyor.

devam edip (f) / dur- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / çığır (i): sıfat tamlaması

kâh ‘Edebiyatı Cedide’, kâh ‘Fecriâti’, şimdi de ‘hece vezni cereyanı’ adları (ty) / altında (çe): edat grubu

kâh ‘Edebiyatı Cedide’, kâh ‘Fecriâti’, şimdi de ‘hece vezni cereyanı’ (ty) / adları (tn): belirtisiz isim tamlaması

kâh (be) / ‘Edebiyatı Cedide’ (i) / kâh (be) / ‘Fecriâti’ (i) / şimdi de (be) / ‘hece vezni cereyanı’ (i): bağlama grubu

hece vezni (ty) / cereyanı (tn): belirtisiz isim tamlaması

hece (ty) / vezni (tn): belirtisiz isim tamlaması

otuz yıldan (i) / beri (çe): edat grubu

otuz (s) / yıl (i): sıfat tamlaması

5.Mecmualar/ hâlâ/ birtakım mahalle çocuklarıyla/ doludur.

birtakım (s) / mahalle çocukları (i): sıfat tamlaması

mahalle (ty) / çocukları (tn): belirtisiz isim tamlaması

6.Bu mecmualar/ bu gibi muaşakalara açık muhabere varakası vazifesini görmekten başka bir şeye/ yaramıyor.

bu gibi muaşakalara açık muhabere varakası vazifesini görmekten başka (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bu gibi muaşakalara açık muhabere varakası vazifesini görmekten (i) / başka (çe): edat grubu

bu gibi muaşakalara açık muhabere varakası vazifesini (bln) / görmek (y): isim-fiil grubu

bu gibi muaşakalara açık muhabere varakası (ty) / vazifesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu gibi muaşakalara açık (s) / muhabere varakası (i): sıfat tamlaması

muhabere (ty) / varakası (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu gibi muaşakalara (i) / açık (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

bu gibi (s) / muaşakalar (i): sıfat tamlaması

bu (i) / gibi (çe): edat grubu

bu (s) / mecmualar (i): sıfat tamlaması

7.Doğrusu/ bütün bunlar,/ beni/ asıl şiirden,/ asıl edebiyattan bile/ nefret ettirdiler.

nefret (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

asıl (s) / edebiyat (i): sıfat tamlaması

asıl (s) / şiir (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / bunlar (i): sıfat tamlaması

8.Neyyire Hanım/ hemen/ söze atıldı:

söze (i) / atıl- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Neyyire (i) / Hanım (u): unvan grubu

9.“Demek ki asıl şiir, asıl edebiyat da var,”/ dedi;/ demek/ umumiyetle/ şiirden edebiyattan değil, fena şiirden, fena edebiyattan/ müteneffirsiniz.

“Demek ki/ asıl şiir,/ asıl edebiyat da/ var,” (cümle)

asıl (s) / edebiyat (i): sıfat tamlaması

asıl (s) / şiir (i): sıfat tamlaması

şiir (i) / edebiyat (i) / değil (be) / fena şiir (i) / fena edebiyat (i): bağlama grubu

fena (s) / edebiyat (i): sıfat tamlaması

fena (s) / şiir (i): sıfat tamlaması

10.Hakkı Celis/ gülerek/ cevap verdi:

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

11.Ona/ şüphe mi/ var!/ Mensup oldukları milletin itikatlarını, gazalarını, hezimetlerini, elem ve neşatını terennüm eden o büyük halk ve millet şairleri/ benim için/ daima/ mübarektirler.

benim (i) / için (çe): edat grubu

mensup oldukları milletin itikatlarını, gazalarını, hezimetlerini, elem ve neşatını terennüm eden (s) / o büyük halk ve millet şairleri (i): sıfat tamlaması

o (s) / büyük halk ve millet şairleri (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / halk ve millet şairleri (i): sıfat tamlaması

halk ve millet (ty) / şairleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

halk (i) / ve (be) millet (i): bağlama grubu

mensup oldukları milletin itikatlarını, gazalarını, hezimetlerini, elem ve neşatını (bln) / terennüm eden (y): sıfat-fiil grubu

terennüm (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

mensup oldukları milletin (ty) / itikatları (tn) / gazaları (tn) / hezimetleri (tn) / elem ve neşatı (tn): belirtili isim tamlaması

elem (i) / ve (be) / neşat (i): sıfat tamlaması

mensup oldukları (s) / millet (i): sıfat tamlaması

mensup (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

12.Şair denilen mahluk/ biraz/ evliya ve kahraman arasında bir şey olmalıdır;/ Garb’ın ve Şark’ın eski şairleri/ böyleydi.

evliya ve kahraman arasında bir şey (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

evliya ve kahraman arasında (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

evliya ve kahraman (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

evliya (i) / ve (be) / kahraman (i): bağlama grubu

şair denilen (s) / mahluk (i): sıfat tamlaması

şair (ö) / denilen (y): sıfat tamlaması

Garb'ın ve Şark'ın (ty) / eski şairleri (tn): belirtili isim tamlaması

eski (s) / şairler (i): sıfat tamlaması

Garb (i) / ve (be) / Şark (i): bağlama grubu

13.Onun içindir ki,/ hâlâ/ hepimize/ tükenmez birer membadırlar.

onun (i) / için (çe): edat grubu

tükenmez (s) / birer memba (i): sıfat tamlaması

birer (s) / memba (i): sıfat tamlaması

14.Son devrelerin ortaya çıkardığı cüceler,/ birtakım dolaşık yollardan/ sürüne sürüne/ bu membalara doğru/ gidiyorlar/ ve/ bize,/ oradan/ kâh bir tas, kâh bir avuç, kâh bir katre su/ getiriyorlar.

bu membalara (i) / doğru (çe): edat grubu

bu (s) / membalar (i): sıfat tamlaması

sürüne (i) / sürüne (i): tekrar grubu

birtakım (s) / dolaşık yollar (i): sıfat tamlaması

dolaşık (s) / yollar (i): sıfat tamlaması

son devrelerin ortaya çıkardığı (s) / cüceler (i): sıfat tamlaması

son devrelerin (ty) / ortaya çıkardığı (tn): belirtili isim tamlaması

ortaya (i) / çıkar- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

son (s) / devreler (i): sıfat tamlaması

kâh bir tas, kâh bir avuç, kâh bir katre (s) / su (i): sıfat tamlaması

kâh (be) / bir tas (i) / kâh (be) / bir avuç (i) / kâh (be) / bir katre (i): bağlama grubu

bir (s) / katre (i): sıfat tamlaması

bir (s) / avuç (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tas (i): sıfat tamlaması

15.Bütün bu cüceler/ bizim nazarımızda/ bu getirdikleri suyun, miktarı derecesinde aziz ve kıymetlidirler.

bu getirdikleri suyun, miktarı derecesinde (s) / aziz ve kıymetli (i): sıfat tamlaması

aziz (i) / ve (be) / kıymetli (i): bağlama grubu

bu getirdikleri suyun, miktarı (i) / derecesinde (çe): edat grubu

bu getirdikleri suyun (ty) / miktarı (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / getirdikleri su (i): sıfat tamlaması

getirdikleri (s) / su (i): sıfat tamlaması

bizim (ty) / nazarımızda (çe): edat grubu

bütün (s) / bu cüceler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / cüceler (i): sıfat tamlaması

Kendilerini bildikleri günden beri, şiirle şairlerden başka bir şeyle meşgul olmayan genç kızlar,/ Hakkı Celis'in bu yeni şiir ve şair tarifini/ anlayamıyorlardı;/ vücudu gibi ruhunun da sertleşip kabalaştığına/ hükmettiler/ ve/ bir an evvel kalkıp gitsin diye/ beklediler./

Hakkı Celis,/ genç kızların evinden çıktıktan sonra,/ Seniha'ya da gidip gitmemek hususunda/ bir müddet/ mütereddit kaldı./ Zira/ Seniha'yı her görüşünde/ cinsini, mahiyetini tayin edemediği bir şey/ oluyor/ ve/ günlerce/ hayatı/ zehirleniyordu./ Yalnız/ günlerce hayatı zehirlenmekle/ kalmıyor,/ bütün fikirleri ve bütün hisleri/ sarsılıyor,/ ruhu/ meşkük bir hale giriyor,/ azim ve iradesinin kuvvetini teşkil eden bütün unsurlar/ dağılıyor,/ kayboluyordu./ Hakkı Celis,/ birdenbire/ kendini/ bir boşlukta asılı kalmış/ zannediyordu./ Mamafih,/ bütün bu tehlikelere rağmen/ bu sefer/ mutlaka/ gitmek lazımdı,/ gitmemek/ kendi tarafından/ affedilmez bir kabalık olacaktı;/ bundan başka/ Seniha,/ buna/ kendince/ gülünç bir mâna verecek,/ dudaklarının ucunu yukarıya doğru kaldıran o müstehzi tebessümüyle gülümseyerek:/

"Bana, bir âşık gibi kafa tutuyor!" / diyecekti./ Halbuki,/ Hakkı Celis/ artık/ Seniha'yı sevmekten veyahut sevmiş görünmekten/ tiksiniyordu./

1.Kendilerini bildikleri günden beri, şiirle şairlerden başka bir şeyle meşgul olmayan genç kızlar,/ Hakkı Celis'in bu yeni şiir ve şair tarifini/ anlayamıyorlardı;/ vücudu gibi ruhunun da sertleşip kabalaştığına/ hükmettiler/ ve/ bir an evvel kalkıp gitsin diye/ beklediler.

Hakkı Celis'in (ty) / bu yeni şiir ve şair tarifi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / yeni şiir ve şair tarifi (i): sıfat tamlaması

yeni (s) / şiir ve şair tarifi (i): sıfat tamlaması

şiir ve şair (ty) / tarifi (tn): belirtisiz isim tamlaması

şiir (i) / ve (be) / şair (i): bağlama grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

kendilerini bildikleri günden beri, şiirle şairlerden başka bir şeyle meşgul olmayan (s) / genç kızlar (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması

kendilerini bildikleri günden beri (z) / şiirle şairlerden başka bir şeyle (z) / meşgul olmayan (y): sıfat-fiil grubu

meşgul (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

şiirle şairlerden başka (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

şiirle şairlerden (i) / başka (çe): edat grubu

şiir (i) / ile (be) / şairler (i): bağlama grubu

kendilerini bildikleri günden (i) / beri (çe): edat grubu

kendilerini bildikleri (s) / gün (i): sıfat tamlaması
kendilerini (i) / bil- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
hükm (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
ruhunun (ty) / vücudu gibi sertleşip kabalaştığı (tn): belirtili isim tamlaması
vücudu gibi (z) / sertleşip kabalaştığı (y): sıfat-fiil grubu
sertleşip (f) / kabalaş (f): tekrar grubu
vücudu (i) / gibi (çe): edat grubu
bir an evvel kalkıp gitsin (i) / diye (çe): edat grubu
bir an evvel/ kalkıp/ gitsin (cümle)
bir an (s) / evvel (i): sıfat tamlaması
bir (s) / an (i): sıfat tamlaması

2.Hakkı Celis,/ genç kızların evinden çıktıktan sonra,/ Seniha'ya da gidip gitmemek hususunda/ bir müddet/ mütereddit kaldı.

mütereddit (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması
Seniha'ya da gidip gitmemek (ty) / hususu (tn): belirtisiz isim tamlaması
Seniha'ya da (yt) / gidip gitmemek (y): isim-fiil grubu
gidip (f) / gitme- (f): tekrar grubu
genç kızların evinden çıktıktan (i) / sonra (çe): edat grubu
genç kızların evinden (yt) / çıktıktan (y): zarf-fiil grubu
genç kızların (ty) / evi (tn): belirtili isim tamlaması
genç (s) / kızlar (i): sıfat tamlaması
Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

3.Zira/ Seniha'yı her görüşünde/ cinsini, mahiyetini tayin edemediği bir şey/ oluyor/ ve/ günlerce/ hayatı/ zehirleniyordu.

cinsini, mahiyetini tayin edemediği (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması
bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması
cinsini (bln) / mahiyetini (bln) / tayin edemediği (y): sıfat-fiil grubu
tayin (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
her (s) / Seniha'yı görüş (i): sıfat tamlaması
Seniha'yı (bln) / görüş (y): isim-fiil grubu

4.Yalnız/ günlerce hayatı zehirlenmekle/ kalmıyor,/ bütün fikirleri ve bütün hisleri/ sarsılıyor,/ ruhu/ meşkûk bir hale giriyor,/ azim ve iradesinin kuvvetini teşkil eden bütün unsurlar/ dağılıyor,/ kayboluyordu.

günlerce (z) / hayatı (ö) / zehirlenmek (y): isim-fiil grubu
bütün fikirler (i) / ve (be) / bütün hisler (i): bağlama grubu

bütün (s) / hisler (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / fikirler (i): sıfat tamlaması

meşkûk bir hale (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

meşkûk (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

azim ve iradesinin kuvvetini teşkil eden (s) / bütün unsurlar (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / unsurlar (i): sıfat tamlaması

azim ve iradesinin kuvvetini (bln) / teşkil eden (y): sıfat-fiil grubu

teşkil (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

azim ve iradesinin (ty) / kuvveti (tn): belirtili isim tamlaması

azim (i) / ve (be) / irade (i): bağlama grubu

kayb (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

5.Hakkı Celis,/ birdenbire/ kendini/ bir boşlukta asılı kalmış/ zannediyordu.

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir boşlukta (yt) / asılı kalmış (y): sıfat-fiil grubu

asılı (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / boşluk (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

6.Mamafih,/ bütün bu tehlikelere rağmen/ bu sefer/ mutlaka/ gitmek lazımdı,/ gitmemek/ kendi tarafından/ affedilmez bir kabalık olacaktı;/ bundan başka/ Seniha,/ buna/ kendince/ gülünç bir mâna verecek,/ dudaklarının ucunu yukarıya doğru kaldıran o müstehzi tebessümüyle gülümseyerek:/ “Bana, bir âşık gibi kafa tutuyor!”/ diyecekti.

bu (s) / sefer (i): sıfat tamlaması

bütün bu tehlikelere (i) / rağmen (çe): edat grubu

bütün (s) / bu tehlikeler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / tehlikeler (i): sıfat tamlaması

affedilmez bir kabalık (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

affedilmez (s) / bir kabalık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kabalık (i): sıfat tamlaması

aff (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendi (i) / tarafından (çe): edat grubu

gülünç bir mâna (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

gülünç (s) / bir mâna (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mâna (i): sıfat tamlaması

bundan (i) / başka (çe): edat grubu

“Bana,/ bir âşık gibi/ kafa tutuyor!” (cümle)

kafa (i) / tut- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir âşık (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / âşık (i): sıfat tamlaması

dudaklarının ucunu yukarıya doğru kaldıran o müstehzi tebessümüyle (z) / gülümseyerek (y): zarf-fiil grubu

dudaklarının ucunu yukarıya doğru kaldıran (s) / o müstehzi tebessüm (i): sıfat tamlaması

o (s) / müstehzi tebessüm (i): sıfat tamlaması

müstehzi (s) / tebessüm (i): sıfat tamlaması

dudaklarının ucunu (bln) / yukarıya doğru (z) / kaldıran (y): sıfat-fiil grubu

yukarıya (i) / doğru (çe): edat grubu

dudaklarının (ty) / ucu (tn): belirtili isim tamlaması

7.Halbuki,/ Hakkı Celis/ artık/ Seniha’yı sevmekten veyahut sevmiş görünmekten/ tiksiniyordu.

Seniha’yı sevmek (i) / veyahut (be) / sevmiş görünmek (i): bağlama grubu

sevmiş (z) / görünmek (y): isim-fiil grubu

Seniha’yı (bln) / sevmek (y): isim-fiil grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Seniha,/ apartmanda/ yalnızdı./ Sekine Hanım,/ Cihangir’e/ gitmiş/ ve/ Servet Bey,/ daire dönüşü/ bermutat/ “Cercle d’Orient”da/ kalmıştı./ Cemil,/ çoktan/ Viyana’daydı./ Genç kızın yarı kocası olacak adama gelince/ o da/ mühimce bir iş için/ Sofya’ya kadar küçük bir seyahate/ çıkmıştı./ Seniha ise,/ birkaç zamandan beri/ onun evde hazır bulunmadığı zamanlar/ misafir kabul etmekten/ çekiniyordu./ Bununla beraber,/ bugün/ müstesna ziyaretçilerden birini bekleyen bir hali/ vardı./ Lacivert ve düz eteklik üstüne /beyaz bir ipekli erkek gömleği/ giymiş/ ve/ uzun örme bir boyunbağı/ takınmıştı;/ saçları/ gösterişsiz,/ muntazam,/ adeta/ -tabir caizse-/ resmî/ taranmıştı./ Bir derin koltuğa gömülmüş,/ kitap/ okuyordu./ Başını kaldırıp birdenbire karşısında Hakkı Celis’i görünce,/ yüzünde/ hayret ve şaşkınlıkla karışık bir memnuniyetsizlik/ belirdi./

“A sen misin?”/ dedi./

“Bir başkasını mı bekliyordunuz?” diye/ sordu./

Seniha,/ kitabını/ yere/ fırlattı./

“Hayır, hayır, ”/ dedi./ “Yalnız,/ Faik.../ Faik Bey/ gelecekti de...”/

Sonra/ birdenbire/ kendini topladı;/ genç adamı/ baştan aşağıya/ bir/ süzdü./

“Bu ne kıyafet, bu ne hal! Bir Kazak kadar vahşisin!”/ dedi./

Genç adam,/ gülererek/ cevap verdi./

*“Mamafih,/ yarın,/ Kazakların almak istedikleri bir şehri müdafaya/
gidiyorum.”/*

Seniha:/

*“Nasıl Çanakkale’ye mi!” diye/ haykırdı./ “A, çocuk,/ niçin/ bana/
evvelce/ söylemedin,/ seni oraya göndertmemenin bir kolayını/ bulurduk.”/*

Hakkı Celis,/ kibirli bir tavırla,/ dudaklarını/ büktü:/

*“Bu esvabı giydikten sonra,”/ dedi;/ “herhalde/ bir yere/ gitmek lazımdı./
Kısmet/ Çanakkale’ye/ çıktı./ Hiç/ müteessir değilim./ Bilakis/ pek memnunum,/ ilk
defa/ adamakıllı bir harp/ göreceğim;/ adeta/ içim içime sığmıyor.”/*

Genç kız,/ müstehzi:/

“Hey, koca kahraman!”/ dedi./

Tam/ bu sırada/ kapının zili/ çalındı./ Seniha,/ kendi kendine söylenir gibi:/

“İşte bu, mutlaka Faik Bey olacak!”/ dedi./

**1.Seniha,/ apartmanda/ yalnızdı./ Sekine Hanım,/ Cihangir’e/ gitmiş/ ve/
Servet Bey,/ daire dönüşü/ bermutat/ “Cercle d’Orient”da/ kalmıştı.**

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

daire (ty) / dönüşü (tn): belirtisiz isim tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

**2.Cemil,/ çoktan/ Viyana’daydı./ Genç kızın yarı kocası olacak adama
gelince/ o da/ mühimce bir iş için/ Sofya’ya kadar küçük bir seyahate/
çıkılmıştı.**

Sofya’ya kadar (s) / küçük bir seyahat (i): sıfat tamlaması

küçük (s) / bir seyahat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / seyahat (i): sıfat tamlaması

Sofya’ya (i) / kadar (çe): edat grubu

mühimce bir iş (i) / için (çe): edat grubu

mühimce (s) / bir iş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / iş (i): sıfat tamlaması

genç kızın yarı kocası olacak adama (yt) / gelince (y): zarf-fiil grubu

genç kızın yarı kocası olacak (s) / adam (i): sıfat tamlaması

genç kızın yarı kocası (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

genç kızın (ty) / yarı kocası (tn): belirtili isim tamlaması

yarı (s) / koca (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

**3.Seniha ise,/ birkaç zamandan beri/ onun evde hazır bulunmadığı zamanlar/
misafir kabul etmekten/ çekiniyordu.**

misafir (bsn) / kabul etmek (y): isim-fiil grubu

kabul (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

onun evde hazır bulunmadığı (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

onun (ty) / evde hazır bulunmadığı (tn): belirtili isim tamlaması

evde (yt) / hazır bulunmadığı (y): sıfat-fiil grubu

hazır (i) / bulun- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

birkaç zamandan (i) / beri (çe): edat grubu

birkaç (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

4.Bununla beraber,/ bugün/ müstesna ziyaretçilerden birini bekleyen bir hali/ vardı.

müstesna ziyaretçilerden birini bekleyen (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

müstesna ziyaretçilerden birini (bln) / bekleyen (y): sıfat-fiil grubu

müstesna ziyaretçilerden (s) / biri (i): sıfat tamlaması

müstesna (s) / ziyaretçiler (i): sıfat tamlaması

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu

5.Lacivert ve düz eteklik üstüne /beyaz bir ipekli erkek gömleği/ giymiş/ ve/ uzun örme bir boyunbağı/ takınmıştı;/ saçları/ gösterişsiz,/ muntazam,/ adeta/ -tabir caizse-/ resmî/ taranmıştı.

beyaz (s) / bir ipekli erkek gömleği (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ipekli erkek gömleği (i): sıfat tamlaması

ipekli (s) / erkek gömleği (i): sıfat tamlaması

erkek (ty) / gömleği (tn): belirtisiz isim tamlaması

lacivert ve düz eteklik (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

lacivert ve düz (s) / eteklik (i): sıfat tamlaması

lacivert (i) / ve (be) / düz (i): bağlama grubu

uzun (s) / örme bir boyunbağı (i): sıfat tamlaması

örme (s) / bir boyunbağı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / boyunbağı (i): sıfat tamlaması

tabir (ö) / caizse (y): zarf-fiil grubu

6.Bir derin koltuğa gömülmüş,/ kitap/ okuyordu.

bir derin koltuğa (yt) / gömülmüş (olarak) (y): zarf-fiil grubu

gömülmüş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / derin koltuk (i): sıfat tamlaması

derin (s) / koltuk (i): sıfat tamlaması

7.Başını kaldırıp birdenbire karşısında Hakkı Celis'i görünce,/ yüzünde/ hayret ve şaşkınlıkla karışık bir memnuniyetsizlik/ belirdi:

hayret ve şaşkınlıkla karışık (s) / bir memnuniyetsizlik (i): sıfat tamlaması

bir (s) / memnuniyetsizlik (i): sıfat tamlaması

hayret ve şaşkınlık (i) / ile (be) / karışık (i): kısaltma grubu (vasıta grubu)

hayret (i) / ve (be) / şaşkınlık (i): bağlama grubu

başını kaldırıp (z) / birdenbire (z) / karşısında (yt) / Hakkı Celis'i (bln) / görünce (y): zarf-fiil grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

başını (bln) / kaldırıp (y): zarf-fiil grubu

8.“A sen misin?”/ dedi./ “Bir başkasını mı bekliyordunuz?” diye/ sordu.

“A/ sen misin?” (cümle)

“Bir başkasını mı bekliyordunuz?” (i) / diye (çe): edat grubu

“Bir başkasını mı/ bekliyordunuz?” (cümle)

bir (s) / başkası (i): sıfat tamlaması

9.Seniha,/ kitabını/ yere/ fırlattı:/ “Hayır, hayır,”/ dedi./ “Yalnız,/ Faik.../ Faik Bey/ gelecekti de...”

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

10.Sonra/ birdenbire/ kendini topladı;/ genç adamı/ baştan aşağıya/ bir/ süzdü:

kendini (i) / topla- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

baştan (i) / aşağıya (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

11.“Bu ne kıyafet, bu ne hal! Bir Kazak kadar vahşisin!”/ dedi.

“Bu/ ne kıyafet,/ bu/ ne hal!/ Bir Kazak kadar vahşisin!” (cümle)

ne (s) / kıyafet (i): sıfat tamlaması

ne (s) / hal (i): sıfat tamlaması

bir Kazak kadar (s) / vahşi (i): sıfat tamlaması

bir Kazak (i) / kadar (çe): edat grubu

bir (s) / Kazak (i): sıfat tamlaması

12.Genç adam,/ gülerek/ cevap verdi:/ “Mamafih,/ yarım,/ Kazakların almak istedikleri bir şehri müdafaaya/ gidiyorum.”

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

Kazakların almak istedikleri bir şehri (i) / müdafaaya (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

Kazakların almak istedikleri (s) / bir şehir (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şehir (i): sıfat tamlaması

Kazakların (ty) / almak istedikleri (tn): belirtili isim tamlaması

almak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

13.Seniha:/ “Nasıl Çanakkale’ye mi!” diye/ haykırdı.

“Nasıl Çanakkale’ye mi!” (i) / diye (çe): edat grubu

“Nasıl/ Çanakkale’ye mi!” (cümle)

14.A, çocuk,/ niçin/ bana/ evvelce/ söylemedin,/ seni oraya göndertmemenin bir kolayını/ bulurduk.

a (ü) / çocuk (i): ünlem grubu

seni oraya göndertmemenin (ty) / bir kolayı (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / kolay (i): sıfat tamlaması

seni (bln) / oraya (yt) / göndertmeme (y): isim-fiil grubu

15.Hakkı Celis,/ kibirli bir tavırla,/ dudaklarını/ büktü:/ “Bu esvabı giydikten sonra,”/ dedi;/ “herhalde/ bir yere/ gitmek lazımdı.

kibirli (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

bu esvabı giydikten (i) / sonra (çe): edat grubu

bu esvabı (bln) / giydikten (y): zarf-fiil grubu

bu (s) / esvap (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yer (i): sıfat tamlaması

16.Kısmet/ Çanakkale’ye/ çıktı./ Hiç/ müteessir değilim.

kısmet (i) / çık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

17.Bilakis/ pek memnunum,/ ilk defa/ adamakıllı bir harp/ göreceğim;/ adeta/ içim içime sığmıyor.

pek (s) / memnun (i): sıfat tamlaması

adamakıllı (s) / bir harp (i): sıfat tamlaması

bir (s) / harp (i): sıfat tamlaması

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

içi (i) / içine (i) / sığma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

18.Genç kız,/ müstehzi:/ “Hey, koca kahraman!”/ dedi.

hey (ü) / koca kahraman (i): ünlem grubu

koca (s) / kahraman (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

19.Tam/ bu sırada/ kapının zili/ çalındı.

kapının (ty) / zili (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / sıra (i): sıfat tamlaması

20.Seniha,/ kendi kendine söylenir gibi:/ “İşte bu, mutlaka Faik Bey olacak!”/ dedi.

“İşte/ bu,/ mutlaka/ Faik Bey olacak!” (cümle)

Faik Bey (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

kendi kendine söylenir (i) / gibi (çe): edat grubu

kendi kendine (z) / söylenir (y): sıfat-fiil grubu

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

Doğrusu,/ bir taraftan da/ Hakkı Celis'in yanında bulunduğu/ memnundu;/ zira,/ bu suretle/ Faik Bey'le kendi aralarında vukuu çok melhuz bir izah ve istizaha/ imkân kalmayacaktı./ Birkaç zamandan beri, uzaktan, mektuplarla kendisini bir gün rahat bırakmayan bu eski sevdalı,/ kim bilir,/ şimdi,/ yüz yüze gelince/ hırılı ve zırlıklarını/ ne kadar fazla bir dereceye/ çıkaracaktı./ Seniha,/ hayatını ikiye ayıran bu maceranın içinden/ kolayca/ sıyrılıp çıkmak istiyordu./ Bununla beraber,/ Faik Bey odadan içeriye girer girmez,/ Hakkı Celis/ ikisinin de sapsarı kesildiğini/ gördü./ Seniha,/ ellerindeki ve sesindeki titremeyi/ güç/ zaptediyordu./ Bu,/ şimdiden,/ için için/ heyecanlı, tehditkâr ve sitemkâr sessiz bir aşk sahnesiydi./ Onun içindir ki,/ Hakkı Celis,/ Faik Bey'le selâmlaştıktan sonra/ hemen/ kalkıp gitmek istedi./ Fakat/ Seniha/ bırakmadı:/

“Gitme, bu akşam yemekte kalacaksın! Faik Bey de kalacak,”/ dedi./

Bunun üzerine/ Faik Bey'in benzi/ daha ziyade/ sarardı,/ adeta/ dudaklarına kadar/ bembeyaz oldu:/

“Ben, maalesef, yemeğe kalamayacağım. Biraz sonra gideceğim,” diye/ söylendi./

Seniha:/

“A, nasıl olur; söz verdiniz. Davet edildiniz. Kabil değil bırakmam!”/ dedi./

Ve/ genç adama/ o kadar tuhaf gözlerle/ baktı ki,/ onda/ cevaba/ kudret/ kalmadı,/ başını eğip/ sustu./

1.Doğrusu,/ bir taraftan da/ Hakkı Celis'in yanında bulunduğu/ memnundu;/ zira,/ bu suretle/ Faik Bey'le kendi aralarında vukuu çok melhuz bir izah ve istizaha/ imkân/ kalmayacaktı.

Hakkı Celis'in (ty) / yanında bulunduğu (tn): belirtili isim tamlaması

yanında (yt) / bulunduğu (y): sıfat-fiil grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

bir (i) / taraf tan (çe): edat grubu

Faik Bey'le kendi aralarında vukuu çok melhuz (s) / bir izah ve istizah (i): sıfat tamlaması

bir (s) / izah ve istizah (i): sıfat tamlaması

izah (i) / ve (be) / istizah (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'le kendi aralarında vukuu (i) / çok melhuz (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

çok (s) / melhuz (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'le kendi aralarında (i) / vukuu (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

Faik Bey'le kendi (ty) / araları (tn): belirtisiz isim tamlaması

Faik Bey (i) / ile (be) / kendi (i): bağlama grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

bu (i) / suretle (çe): edat grubu

2.Birkaç zamandan beri, uzaktan, mektuplarla kendisini bir gün rahat bırakmayan bu eski sevdalı,/ kim bilir,/ şimdi,/ yüz yüze gelince/ hırıltı ve zırlıtlarını/ ne kadar fazla bir dereceye/ çıkaracaktı.

ne kadar fazla (s) / bir derece (i): sıfat tamlaması

bir (s) / derece (i): sıfat tamlaması

ne kadar (s) / fazla (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

hırıltı (i) / ve (be) / zırlıtlı (i): bağlama grubu

yüz yüze (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yüz (i) / yüze (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

kim/ bilir (cümle)

birkaç zamandan beri, uzaktan, mektuplarla kendisini bir gün rahat bırakmayan (s) / bu eski sevdalı (i): sıfat tamlaması

bu (s) / eski sevdalı (i): sıfat tamlaması

eski (s) / sevdalı (i): sıfat tamlaması

birkaç zamandan beri (z) / uzaktan (yt) / mektuplarla (z) / kendisini (bln) / bir gün (z) / rahat bırakmayan (y): sıfat-fiil grubu

rahat (i) / bırakma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

birkaç zamandan (i) / beri (çe): edat grubu

birkaç (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

3.Seniha,/ hayatını ikiye ayıran bu maceranın içinden/ kolayca/ sıyrılıp çıkmak istiyordu.

sıyrılıp çıkmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

sıyrılıp (f) / çık- (f): tekrar grubu

hayatını ikiye ayıran bu maceranın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

hayatını ikiye ayıran (s) / bu macera (i): sıfat tamlaması

bu (s) / macera (i): sıfat tamlaması

hayatını (bln) / ikiye (z) / ayıran (y): sıfat-fiil grubu

4.Bununla beraber,/ Faik Bey odadan içeriye girer girmez,/ Hakkı Celis/ ikisinin de sapsarı kesildiğini/ gördü.

ikisinin (ty) / sapsarı kesildiği (tn): belirtili isim tamlaması

sapsarı (i) / kesil- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Faik Bey (ö) / odadan (yt) / içeriye (yt) / girer girmez (y): zarf-fiil grubu

girer (i) / girmez (i): tekrar grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu

5.Seniha,/ ellerindeki ve sesindeki titremeyi/ güç/ zaptediyordu.

zapt (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ellerindeki ve sesindeki (s) / titreme (i): sıfat tamlaması

ellerindeki (i) / ve (be) / sesindeki (i): bağlama grubu

6.Bu,/ şimdiden,/ için için/ heyecanlı, tehditkâr ve sitemkâr sessiz bir aşk sahnesiydi.

heyecanlı, tehditkâr ve sitemkâr (s) / sessiz bir aşk sahnesi (i): sıfat tamlaması

sessiz (s) / bir aşk sahnesi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / aşk sahnesi (i): sıfat tamlaması

aşk (ty) / sahnesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

heyecanlı (i) / tehditkâr (i) / ve (be) / sitemkâr (i): bağlama grubu

için (i) / için (i): tekrar grubu

7.Onun içindir ki,/ Hakkı Celis,/ Faik Bey’le selâmlaştıktan sonra/ hemen/ kalkıp gitmek istedi.

onun (i) / için (çe): edat grubu

kalkıp gitmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

kalkıp (f) / git- (f): tekrar grubu

Faik Bey’le selâmlaştıktan (i) / sonra (çe): edat grubu

Faik Bey’le (z) / selâmlaştıktan (y): zarf-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

8.Fakat/ Seniha/ bırakmadı:/ “Gitme, bu akşam yemekte kalacaksın! Faik Bey de kalacak,”/ dedi.

“Gitme,/ bu akşam/ yemekte/ kalacaksın!/ Faik Bey de/ kalacak,” (cümle)

bu (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

9.Bunun üzerine/ Faik Bey’in benzi/ daha ziyade/ sarardı,/ adeta/ dudaklarına kadar/ bembeyaz oldu:

daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

Faik Bey’in (ty) / benzi (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

bunun (i) / üzerine (çe): edat grubu

bembeyaz (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

dudaklarına (i) / kadar (çe): edat grubu

10.“Ben, maalesef, yemeğe kalamayacağım. Biraz sonra gideceğim,” diye/ söylendi.

“Ben, maalesef, yemeğe kalamayacağım. Biraz sonra gideceğim,” (i) / diye (çe): edat grubu

“Ben,/ maalesef,/ yemeğe/ kalamayacağım./ Biraz sonra/ gideceğim,” (cümle)

biraz (s) / sonra (i): sıfat tamlaması

11.Seniha:/ “A, nasıl olur; söz verdiniz. Davet edildiniz. Kabil değil bırakmam!”/ dedi.

“A,/ nasıl/ olur;/ söz verdiniz./ Davet edildiniz./ Kabil değil/ bırakmam!” (cümle)

söz (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

davet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

12.Ve/ genç adama/ o kadar tuhaf gözlerle/ baktı ki,/ onda/ cevaba/ kudret/ kalmadı,/ başını eğip/ sustu.

o kadar tuhaf (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

o kadar (s) / tuhaf (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

başını (bln) / eğip (y): zarf-fiil grubu

Fakat/ Hakkı Celis,/ odanın havasında,/ hâlâ/ gizli şimşekler/ seziyordu,/ ikide bir:/ “Şimdi tutuşacaklar, şimdi kavga başlayacak,”/ diyordu/ ve/ bu ihtimal önünde/ kendi mevkiini/ ziyadesiyle/ nazik/ buluyordu./

Mamañih,/ korktuklarının hiçbirisi/ olmadı./ İkisi de/ yavaş yavaş/ kendilerini/ zaptetmeye/ ve/ soğukkanlılıklarını bulmaya başladılar./ Faik Bey,/ kaygısız bir eda ile/ seyahatini/ anlattı;/ geçtiği yerlere dair/ malumat verdi./ Sonra/ Servet Bey ve Sekine Hanım/ geldiler./ Yemek saati/ gayet sessiz, ağır ve biraz da mağmum/ geçti. Faik Bey,/ yemekten evvel üst üste dört viski ve sonra da bir hayli şarap içtiği halde,/ yine/ bir parça/ neşelenemedi;/ gittikçe/ kasvetli,/

gittikçe/ sükûti bir tavır aldı./ Seniha,/ ürkek ve endişeliydi;/ doğru dürüst/ yemek bile/ yiyemedi;/ göğsü/ daimi bir heyecan içindeydi./ Koridorda ufacak bir gürültü/ onu/ yerinden/ hoplatıyordu;/ her kapı çalınışında/ kalkıyor,/ dışarıya/ bakıyordu./

1.Fakat/ Hakkı Celis,/ odanın havasında,/ hâlâ/ gizli şimşekler/ seziyordu,/ ikide bir:/ “Şimdi tutuşacaklar, şimdi kavga başlayacak,”/ diyordu/ ve/ bu ihtimal önünde/ kendi mevkiini/ ziyadesiyle/ nazik/ buluyordu.

gizli (s) / şimşekler (i): sıfat tamlaması

odanın (ty) / havası (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

“Şimdi/ tutuşacaklar,/ şimdi/ kavga/ başlayacak,” (cümle)

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

kendi (s) / mevki (i): sıfat tamlaması

bu ihtimal (i) / önünde (çe): edat grubu

bu (s) / ihtimal (i): sıfat tamlaması

2.Mamafih,/ korktuklarının hiçbirisi/ olmadı.

korktuklarının (ty) / hiçbirisi (tn): belirtili isim tamlaması

3.İkisi de/ yavaş yavaş/ kendilerini/ zaptetmeye/ ve/ soğukkanlılıklarını/ bulmaya başladılar.

zaptetmeye (i) / (başla-) (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

zapt (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

bulmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

4.Faik Bey,/ kaygısız bir eda ile/ seyahatini/ anlattı;/ geçtiği yerlere dair/ malumat verdi.

kaygısız bir eda (i) / ile (çe): edat grubu

kaygısız (s) / bir eda (i): sıfat tamlaması

bir (s) / eda (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

malumat (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

geçtiği yerlere (i) / dair (çe): edat grubu

geçtiği (s) / yerler (i): sıfat tamlaması

5.Sonra/ Servet Bey ve Sekine Hanım/ geldiler.

Servet Bey (i) / ve (be) / Sekine Hanım (i): bağlama grubu

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

6.Yemek saati/ gayet sessiz, ağır ve biraz da mağmum/ geçti.

gayet sessiz (i) / ağır (i) / ve (be) / biraz da mağmum (i): sıfat tamlaması

biraz (s) / mağmum (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / sessiz (i): sıfat tamlaması

yemek (ty) / saati (tn): belirtisiz isim tamlaması

7.Faik Bey,/ yemekten evvel üst üste dört viski ve sonra da bir hayli şarap içtiği halde,/ yine/ bir parça/ neşelenemedi;/ gittikçe/ kasvetli,/ gittikçe/ sükûti bir tavır aldı.

bir (s) / parça (i): sıfat tamlaması

yemekten evvel üst üste dört viski ve sonra da bir hayli şarap içtiği (i) / halde (çe): edat grubu

yemekten evvel üst üste dört viski (içtiği) (i) / ve (be) / sonra da bir hayli şarap içtiği (i): bağlama grubu

sonra da (z) / bir hayli (z) / şarap (bsn) / içtiği (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / hayli (i): sıfat tamlaması

yemekten evvel (z) / üst üste (z) / dört viski (bsn) / (içtiği) (y): sıfat-fiil grubu

dört (s) / viski (i): sıfat tamlaması

üst (i) / üste (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

yemekten (i) / evvel (çe): edat grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

kasvetli (bir tavır) (i) / (al-) (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kasvetli (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

sükûti bir tavır (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

sükûti (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

8.Seniha,/ ürkek ve endişeliydi;/ doğru dürüst/ yemek bile/ yiyemedi;/ göğsü/ daimi bir heyecan içindeydi.

ürkek (i) / ve (be) / endişeli (i): bağlama grubu

doğru (i) / dürüst (i): tekrar grubu

daimi bir heyecan (i) / içinde (çe): edat grubu

daimi (s) / bir heyecan (i): sıfat tamlaması

bir (s) / heyecan (i): sıfat tamlaması

9.Koridorda ufacık bir gürültü/ onu/ yerinden/ hoplatıyordu;/ her kapı çalınında/ kalkıyor,/ dışarıya/ bakıyordu.

koridorda (s) / ufacık bir gürültü (i): sıfat tamlaması

ufacık (s) / bir gürültü (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gürültü (i): sıfat tamlaması

her (s) / kapı çalınışı (i): sıfat tamlaması

kapı (ty) / çalınışı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Faik Bey,/ yemekten sonra/ çok/ kalmadı;/ saat/ henüz/ ondu,/ Hakkı Celis'le beraber/ çıktılar./ Seniha'nın eski âşığı,/ Seniha'nın eski sevdalisına/ dedi ki:/

“Beyoğlu'na kadar/ yürürüz;/ olmaz mı?”/

Hakkı Celis,/ Faik Bey'in/ hiç/ bu kadar iyi bir çocuk olduğunu/ hatırlamıyordu./ Kendisine/ ilk defa/ akran muamelesi ediyordu;/ sesinde/ kalbi okşayan bir şey/ vardı./ Bir müddet yan yana sessiz yürüdüktan sonra/ tekrar söze başlayan/ o oldu:/

“Demek yarın gidiyorsunuz;”/ dedi./ “Bilmem/ size/ acımalı mı,/ sevinmeli mi?/ Zira/ cephenin arka tarafı/ pek de ferahlı bir şey değil.”/

Aralarına/ yine/ bir sükût/ çöktü./ Osmanbey'den Pangaltı'ya kadar/ birbirlerine/ tek bir kelime/ söylemediler./ Hakkı Celis'in yoldaşı/ dalgın ve hızlı/ yürüyordu./ O kadar ki,/ Hakkı Celis/ ihtara/ mecbur oldu:/

“Böyle koşarak/ nereye/ gidiyorsunuz?”/

Faik Bey/ gülerek/ cevap verdi:/

“Sahi,/ dalmışım./ Sizi/ yordum,/ affedersiniz.”/

Hava/ ağır ve ılıktı./ Fesini/ eline/ aldı/ ve/ hiç şüphesiz/ bir şey söylemiş olmak için/ deminki sözünü/ tekrar etti:/

“Demek/ yarın/ gidiyorsunuz?”/

Yürüdükleri cadde/ gittikçe/ kalabalıklaşıyordu./ Birbiri ardı sıra/ birçok otomobiller/ geçiyordu./ Faik Bey:/

“Ben görmeyeli, her şey epeyce değişmiş,”/ dedi./ “Acaba/ Beyoğlu'nda bu saatte gidilecek yer/ neresidir?”/

Hakkı Celis,/ hiç/ bilmiyordu./ Yalnız/ bazı arkadaşlarının Tepebaşı'nda bir “bar”dan bahsettiklerini/ işitmişti./ Faik Bey/ dedi ki:/

“Bu gece/ sizi/ bırakmayacağım,/ yarın/ gidiyorsunuz./ Biraz/ eğleniriz.”/

1.Faik Bey,/ yemekten sonra/ çok/ kalmadı;/ saat/ henüz/ ondu,/ Hakkı Celis'le beraber/ çıktılar.

yemekten (i) / sonra (çe): edat grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Hakkı Celis'le (i) / beraber (çe): edat grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Seniha'nın eski âşığı,/ Seniha'nın eski sevdalısına/ dedi ki:/ “Beyoğlu'na kadar/ yürürüz;/ olmaz mı?”

Seniha'nın (ty) / eski sevdalısı (tn): belirtili isim tamlaması

eski (s) / sevdalı (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / eski âşığı (tn): belirtili isim tamlaması

eski (s) / âşık (i): sıfat tamlaması

Beyoğlu'na (i) / kadar (çe): edat grubu

3.Hakkı Celis,/ Faik Bey'in/ hiç/ bu kadar iyi bir çocuk olduğunu/ hatırlamıyordu.

Faik Bey'in (ty) / bu kadar iyi bir çocuk olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

bu kadar iyi bir çocuk (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu kadar iyi (s) / bir çocuk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

bu kadar(s) / iyi (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

4.Kendisine/ ilk defa/ akran muamelesi ediyordu;/ sesinde/ kalbi okşayan bir şey/ vardı.

akran muamelesi (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

akran (ty) / muamelesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

kalbi okşayan (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

kalbi (bln) / okşayan (y): sıfat-fiil grubu

5.Bir müddet yan yana sessiz yürüdüktan sonra/ tekrar söze başlayan/ o oldu:/ “Demek yarın gidiyorsunuz;”/ dedi.

o (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

tekrar (z) / söze başlayan (y): sıfat-fiil grubu

söze (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir müddet yan yana sessiz yürüdüktan (i) / sonra (çe): edat grubu

bir müddet (z) / yan yana (z) / sessiz (z) / yürüdüktan (y): zarf-fiil grubu

yan (i) / yana (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâl eki taşıyan kısaltma grubu)

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

“Demek/ yarın/ gidiyorsunuz;” (cümle)

6.Bilmem/ size/ acımalı mı,/ sevinmeli mi?/ Zira/ cephenin arka tarafı/ pek de ferahlı bir şey değil.

pek de ferahlı (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

pek (s) / ferahlı (i): sıfat tamlaması

cephenin (ty) / arka tarafı (tn): belirtili isim tamlaması

arka (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

7.Aralarına/ yine/ bir sükût/ çöktü.

bir (s) / sükût (i): sıfat tamlaması

8.Osmanbey'den Pangaltı'ya kadar/ birbirlerine/ tek bir kelime/ söylemediler.

tek bir (s) / kelime (i): sıfat tamlaması

tek (s) / bir (i): sıfat tamlaması

Osmanbey'den Pangaltı'ya (i) / kadar (çe): edat grubu

Osmanbey'den (i) / Pangaltı'ya (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

9.Hakkı Celis'in yoldaşı/ dalgın ve hızlı/ yürüyordu.

dalgın (i) / ve (be) / hızlı (i): bağlama grubu

Hakkı Celis'in (ty) / yoldaşı (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

10.O kadar ki/ Hakkı Celis/ ihtara/ mecbur oldu:/ "Böyle koşarak/ nereye/ gidiyorsunuz?"

o (i) / kadar (çe): edat grubu

mecbur (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

böyle (z) / koşarak (y): zarf-fiil grubu

11.Faik Bey/ gülererek/ cevap verdi:/ "Sahi/ dalmışım./ Sizi/ yordum,/ affedersiniz."

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

aff (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

12.Hava/ ağır ve ılıktı.

ağır (s) / ve (be) / ılık (i): bağlama grubu

13.Fesini/ eline/ aldı/ ve/ hiç şüphesiz/ bir şey söylemiş olmak için/ deminki sözünü/ tekrar etti:/ "Demek/ yarın/ gidiyorsunuz?"

tekrar (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

deminki (s) / söz (i): sıfat tamlaması

bir şey söylemiş olmak (i) / için (çe): edat grubu

bir şey (bsn) / söylemiş olmak (y): sıfat-fiil grubu

söylemiş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

14.Yürüdükleri cadde/ gittikçe/ kalabalıklaşıyordu.

yürüdükleri (s) / cadde (i): sıfat tamlaması

15.Birbiri ardı sıra/ birçok otomobiller/ geçiyordu.

birçok (s) / otomobiller (i): sıfat tamlaması

birbiri ardı (i) / sıra (çe): edat grubu

birbiri (ty) / ardı (tn): belirtisiz isim tamlaması

16.Faik Bey:/ “Ben görmeyeli, her şey epeyce değişmiş,”/ dedi.

“Ben görmeyeli,/ her şey/ epeyce/ değişmiş,” (cümle)

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

ben (ö) / görmeyeli (y): zarf-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

17.Acaba/ Beyoğlu’nda bu saatte gidilecek yer/ neresidir?

Beyoğlu’nda bu saatte gidilecek (s) / yer (i): sıfat tamlaması

Beyoğlu’nda (yt) / bu saatte (z) / gidilecek (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / saat (i): sıfat tamlaması

18.Hakkı Celis,/ hiç/ bilmiyordu./ Yalnız/ bazı arkadaşlarının Tepebaşı’nda bir “bar”dan bahsettiklerini/ işitmişti.

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

bazı arkadaşlarının (ty) / Tepebaşı’nda bir “bar”dan bahsettikleri (tn): belirtili isim tamlaması

Tepebaşı’nda bir “bar”dan (yt) / bahsettik (y): sıfat-fiil grubu

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Tepebaşı’nda (s) / bir “bar” (i): sıfat tamlaması

bir (s) / “bar” (i): sıfat tamlaması

bazı (s) / arkadaşlar (i): sıfat tamlaması

19.Faik Bey/ dedi ki:/ “Bu gece/ sizi/ bırakmayacağım,/ yarın/ gidiyorsunuz./ Biraz/ eğleniriz.”

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

bu (s) / gece (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis,/ Beyoğlu’nda eğlenmenin ne demek olduğunu/ hep/ başkalarının hikâyelerinden/ biliyordu./ Belki de/ birkaç defa/ kendisinin de bu hayata bir kenarından katıldığı/ olmuştu./

“Bu kıyafetle/ nereye/ gidebilirim?”/

Faik Bey/ babayanî bir tavırla omuzlarını silkerek/ cevap verdi:/

“Adam/ sen de,/ o kadar zabıt/ var,/ her yere/ girip çıkıyorlar,/ yapmadıklarını bırakmıyorlar.”/

Biraz sonra,/ Tepebaşı bahçesinin barındaydılar./ Faik Bey,/ Hakkı Celis’e/ sordu:/

“Ne/ içersiniz?”/

Genç adamı/ içerdeki gürültü ve kalabalık/ biraz/ şaşırtmıştı./

“Hiçbir şey!”/ dedi./

“Olmaz;/ mutlaka/ bir şey/ içeceksiniz./ Garson,/ iki viski,/ iki viski.”/

Sahnedeki bir Viyanalı kadın/ Almanca bir şarkı/ söylüyordu./ Bazı Avusturyalı zabıtlar,/ hep/ bir ağızdan,/ aynı şarkının nakaratını/ tekrar ediyorlardı./

1.Hakkı Celis,/ Beyoğlu’nda eğlenmenin ne demek olduğunu/ hep/ başkalarının hikâyelerinden/ biliyordu.

başkalarının (ty) / hikâyeleri (tn): belirtili isim tamlaması

Beyoğlu’nda eğlenmenin (ty) / ne demek olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

ne demek (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (i) / demek (çe): edat grubu

Beyoğlu’nda (yt) / eğlenme (y): isim-fiil grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Belki de/ birkaç defa/ kendisinin de bu hayata bir kenarından katıldığı/ olmuştu.

kendisinin (ty) / bu hayata bir kenarından katıldığı (tn): belirtili isim tamlaması

bu hayata (yt) / bir kenarından (yt) / katıldığı (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / kenar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / defa (i): sıfat tamlaması

3.Bu kıyafetle/ nereye/ gidebilirim?

gide (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bu (s) / kıyafet (i): sıfat tamlaması

4.Faik Bey/ babayanî bir tavırla omuzlarını silkerek/ cevap verdi:

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

babayanî bir tavırla (z) / omuzlarını (bln) / silkerek (y): zarf-fiil grubu

babayani (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

5.Adam/ sen de,/ o kadar zabit/ var,/ her yere/ girip çıkıyorlar,/ yapmadıklarını bırakmıyorlar.

o kadar (s) / zabit (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

girip (f) / çık- (f): tekrar grubu

her (s) / yer (i): sıfat tamlaması

yapmadıklarını (i) / bırakma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

6.Biraz sonra,/ Tepebaşı bahçesinin barındaydılar.

Tepebaşı bahçesinin (ty) / barı (tn): belirtili isim tamlaması

Tepebaşı ty) / bahçesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

biraz (s) / sonra (i): sıfat tamlaması

7.Faik Bey,/ Hakkı Celis'e/ sordu:/ “Ne/ içersiniz?”

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

8.Genç adamı/ içerdeki gürültü ve kalabalık/ biraz/ şaşırtmıştı./ “Hiçbir şey!”/ dedi.

içerdeki (s) / gürültü ve kalabalık (i): sıfat tamlaması

gürültü (i) / ve (be) / kalabalık (i): bağlama grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

9.Olmaz;/ mutlaka/ bir şey/ içeceksiniz./ Garson,/ iki viski,/ iki viski.

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

iki (s) / viski (i): sıfat tamlaması

iki (s) / viski (i): sıfat tamlaması

10.Sahnedeki/ bir Viyanalı kadın/ Almanca bir şarkı/ söylüyordu.

Almanca (s) / bir şarkı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şarkı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / Viyanalı kadın (i): sıfat tamlaması

Viyanalı (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

11.Bazı Avusturyalı zabitler,/ hep/ bir ağızdan,/ aynı şarkının nakaratını/ tekrar ediyorlardı.

tekrar (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

aynı şarkının (ty) / nakaratı (tn): belirtili isim tamlaması

aynı (s) / şarkı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ağız (i): sıfat tamlaması

bazı (s) / Avusturyalı zabıtler (i): sıfat tamlaması

Avusturyalı (s) / zabıtler (i): sıfat tamlaması

Locaların birinde,/ kıyafetlerinden dışarlıklı veya harp zengini olduğu anlaşılın iki şışman adam/ yanlarında saçları ve suratları boyalı yarı çıplak kadınlarla/ mütemadiyen/ şampanya/ içiyorlar,/ meyve/ yiyorlar/ ve/ mütemadiyen sırtarak/ birbirlerine/ bakıyorlardı./ Hakkı Celis,/ oturdukları masanın yanında kendi gibi bir ihtiyat zabıtlerini,/ masadan masaya her türlü vasıtalık vazifesini gören dilsiz adama elleriyle, gözleriyle, dudaklarının ucuyla bir şeyler anlatırken/ gördü;/ nihayet,/ eline/ bir kâğıt/ verdi,/ salonun sigara dumanları arkasında yarı kaybolmuş bir köşesini/ gösterdi/ ve/ dilsiz/ o tarafa/ gitti./ Biraz sonra/ o dumanlar arasından/ siyahlar giyinmiş, kolları omuz başlarına kadar açık ve sarı saçlı, uzun ince bir kadın/ belirdi;/ yavaş yavaş/ o genç zabıtler yanına/ geldi/ ve/ otuz iki dişini birden gösteren bir tebessümle,/ elini/ uzattı:/

“Guten Abend”/

Bîcare genç/ ne yapacağını,/ ne söyleyeceğini/ şaşırmıştı;/ kadına/ sigara paketini/ uzatıyor,/ gayet fena olduğu anlaşılın bir Almanca ile/ ne istediğini/ soruyor,/ güya yüzlerce iğnenin üstünde gibi/ iskemlesinde/ bir türlü/ rahat/ oturamıyordu./

1.Locaların birinde,/ kıyafetlerinden dışarlıklı veya harp zengini olduğu anlaşılın iki şışman adam/ yanlarında saçları ve suratları boyalı yarı çıplak kadınlarla/ mütemadiyen/ şampanya/ içiyorlar,/ meyve/ yiyorlar/ ve/ mütemadiyen sırtarak/ birbirlerine/ bakıyorlardı.

yanlarında (s) / saçları ve suratları boyalı yarı çıplak kadınlar (i): sıfat tamlaması

saçları ve suratları boyalı (s) / yarı çıplak kadınlar (i): sıfat tamlaması

yarı çıplak (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / çıplak (i): sıfat tamlaması

saçları ve suratları (i) / boyalı (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

saç (i) / ve (be) / surat (i): bağlama grubu

kıyafetlerinden dışarlıklı veya harp zengini olduğu anlaşılın (s) / iki şışman adam (i): sıfat tamlaması

iki (s) / şışman adam (i): sıfat tamlaması

şışman (s) / adam (i): sıfat tamlaması

kıyafetlerinden (yt) / dışarlıklı veya harp zengini olduğu (ö) / anlaşılın (y): sıfat-fiil grubu

dışarlıklı veya harp zengini (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

dışarlıklı (i) / veya (be) / harp zengini (i): bağlama grubu

harp (ty) / zengini (tn): belirtisiz isim tamlaması

locaların (ty) / biri (tn): belirtili isim tamlaması

mütemadiyen (z) / sırtarak (y): zarf-fiil grubu

2.Hakkı Celis,/ oturdukları masanın yanında kendi gibi bir ihtiyat zabitini,/ masadan masaya her türlü vasıtalık vazifesini gören dilsiz adama elleriyle, gözleriyle, dudaklarının ucuyla bir şeyler anlatırken/ gördü;/ nihayet,/ eline/ bir kâğıt/ verdi,/ salonun sigara dumanları arkasında yarı kaybolmuş bir köşesini/ gösterdi/ ve/ dilsiz/ o tarafa/ gitti.

masadan masaya her türlü vasıtalık vazifesini gören dilsiz adama (yt) / elleriyle (z) / gözleriyle (z) / dudaklarının ucuyla (z) / bir şeyler (bsn) / anlatırken (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

dudaklarının (ty) / ucu (tn): belirtili isim tamlaması

masadan masaya her türlü vasıtalık vazifesini gören (s) / dilsiz adam (i): sıfat tamlaması

dilsiz (s) / adam (i): sıfat tamlaması

masadan masaya her türlü vasıtalık vazifesini (bsn) / gören (y): sıfat-fiil grubu

masadan masaya (s) / her türlü vasıtalık vazifesi (i): sıfat tamlaması

her türlü (s) / vasıtalık vazifesi (i): sıfat tamlaması

vasıtalık (ty) / vazifesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

masadan (i) / masaya (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

oturdukları masanın yanında (s) / kendi gibi bir ihtiyat zabiti (i): sıfat tamlaması

kendi gibi (s) / bir ihtiyat zabiti (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ihtiyat zabiti (i): sıfat tamlaması

ihtiyat (ty) / zabiti (tn): belirtisiz isim tamlaması

kendi (i) / gibi (çe): edat grubu

oturdukları masanın (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

oturdukları (s) / masa (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

bir (s) / kâğıt (i): sıfat tamlaması

salonun (ty) / sigara dumanları arkasında yarı kaybolmuş bir köşesi (tn): belirtili isim tamlaması

sigara dumanları arkasında yarı kaybolmuş (s) / bir köşe (i): sıfat tamlaması

bir (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

sigara dumanları arkasında (yt) / yarı (z) / kaybolmuş (y): sıfat-fiil grubu

kayb (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sigara dumanları (ty) / arkası (tn): belirtisiz isim tamlaması

sigara (ty) / dumanları (tn): belirtisiz isim tamlaması

o (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

3. Biraz sonra/ o dumanlar arasından/ siyahlar giyinmiş, kolları omuz başlarına kadar açık ve sarı saçlı, uzun ince bir kadın/ belirdi;/ yavaş yavaş/ o genç zabitin yanına/ geldi/ ve/ otuz iki dişini birden gösteren bir tebessümle,/ elini/ uzattı:/ “Guten Abend”

siyahlar giyinmiş, kolları omuz başlarına kadar açık ve sarı saçlı (s) / uzun ince bir kadın (i): sıfat tamlaması

uzun ince (s) / bir kadın (i): sıfat tamlaması

uzun (i) / ince (i): tekrar grubu

bir (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

siyahlar giyinmiş (i) / kolları omuz başlarına kadar açık (i) / ve (be) / sarı saçlı (i): bağlama grubu

sarı (s) / saçlı (i): sıfat tamlaması

kolları (i) / omuz başlarına kadar açık (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

omuz başlarına kadar (s) / açık (i): sıfat tamlaması

omuz başlarına (i) / kadar (çe): edat grubu

omuz (ty) / başları (tn): belirtisiz isim tamlaması

siyahlar (bsn) / giyinmiş (y): sıfat-fiil grubu

o (s) / dumanlar arası (i): sıfat tamlaması

dumanlar (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

biraz (s) / sonra (i): sıfat tamlaması

o genç zabitin (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

o (s) / genç zabıt (i): sıfat tamlaması

genç (s) / zabıt (i): sıfat tamlaması

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

otuz iki dişini birden gösteren (s) / bir tebessüm (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tebessüm (i): sıfat tamlaması

otuz iki dişini (bln) / birden (z) / gösteren (y): sıfat-fiil grubu

otuz iki (s) / diş (i): sıfat tamlaması

otuz (i) / iki (i): sayı grubu

4. Bîçare genç/ ne yapacağını,/ ne söyleyeceğini/ şaşırmişti;/ kadına/ sigara paketini/ uzatıyor,/ gayet fena olduğu anlaşılan bir Almanca ile/ ne istediğini/ soruyor,/ güya yüzlerce iğnenin üstünde gibi/ iskemlesinde/ bir türlü/ rahat/ oturamıyordu.

ne (bsn) / söyleyeceği (y): sıfat-fiil grubu

ne (bsn) / yapacağı (y): sıfat-fiil grubu

bîçare (s) / genç (i): sıfat tamlaması

sigara (ty) / paketi (tn): belirtisiz isim tamlaması

ne (bsn) / istediği (y): sıfat-fiil grubu

gayet fena olduğu anlaşılın bir Almanca (i) / ile (çe): edat grubu
gayet fena olduğu anlaşılın (s) / bir Almanca (i): sıfat tamlaması
bir (s) / Almanca (i): sıfat tamlaması
gayet fena olduğu (ö) / anlaşılın (y): sıfat-fiil grubu
gayet fena (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
gayet (s) / fena (i): sıfat tamlaması
bir (s) / türlü (i): sıfat tamlaması
güya yüzlerce iğnenin üstünde (i) / gibi (çe): edat grubu
güya (cdö) / yüzlerce iğnenin üstünde (imiş) (y): sıfat-fiil grubu
yüzlerce iğnenin (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması
yüzlerce (s) / iğne (i): sıfat tamlaması

Buraya girdikleri dakikadan beri hiç konuşmayan ve yarım saat zarfında üç tane viskiyi susuz, sedasız üst üste yuvarlayan Faik Bey,/ birdenbire/ yumruğunu/ masanın mermerine/ vurdu:/

“Dünyada kadın kadar berbat bir mahluk var mı?”/ dedi./

Hakkı Celis,/ derin bir uykudan uyanır gibi/ silkindi./ Şaşkın şaşkın/ arkadaşının yüzüne/ baktı./ Faik Bey'in gözlerine/ sert ve haşın bir ifade/ gelmişti:/

“Bakınız,/ şunlara/ bakınız;/ sarışın, siyah ve beyaz yılanlar ki,/ etrafımızda,/ kıvrana kıvrana/ kımıldanıyorlar.”/

Ve/ elinin hafif bir hareketiyle/ soldaki kadınları/ gösterdi;/ bir viski/ daha/ içti/ ve/ büsbütün genç adama doğru çevrilip:/

“Zanneder misin ki,” diye/ sordu;/ “bunlar/ hakikaten/ bizden, bizim cinsimizden olsunlar?/ Hayır.../ Bunlar/ insanlarla hayvanların haricinde, başka bir cinsten acayip ve korkunç birtakım mahlukattır./ Bizim gibi/ söz söylerler,/ tebessüm ederler/ ve/ ağlarlar,/ bizi anlar gibi bakan gözleri/ vardır./ Fakat/ asla,/ asla/ bizden değildirler;/ ne damarlarında işleyen kanların, ne göğüslerinin altında çarpan kalbin bizim kanımız ve bizim kalbimizle münasebeti/ vardır./ Erkeklerin en büyük hatası ve felaketlerinin başlıca sebebi/ onları da kendilerinden telakki etmeleridir./ Onlara/ beşeriyetin nısfı/ demişiz;/ onların kucağında/ ana diye/ yatmışız,/ onları/ karı diye/ evimize/ almışız;/ onlara/ sevgili diye/ kollarımızı/ açmışız,/ işte,/ o zamandan beridir ki,/ ne/ vücudumuzda/ rahat,/ ne/ evimizde/ sükûn,/ ne/ kollarımızda/ kuvvet/ kalmış./ Haberimiz olmaksızın/ bize/ sokuluvermişler,/ zehirlerini/ gizli bir tarafımızdan/ şahdamarlarımıza/ akıtıvermişler.”/

1.Buraya girdikleri dakikadan beri hiç konuşmayan ve yarım saat zarfında üç tane viskiyi susuz, sedasız üst üste yuvarlayan Faik Bey,/ birdenbire/ yumruğunu/ masanın mermerine/ vurdu:

masanın (ty) / mermeri (tn): belirtili isim tamlaması

buraya girdikleri dakikadan beri hiç konuşmayan ve yarım saat zarfında üç tane viskiyi susuz, sedasız üst üste yuvarlayan (s) / Faik Bey (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

buraya girdikleri dakikadan beri hiç konuşmayan (i) / ve (be) / yarım saat zarfında üç tane viskiyi susuz, sedasız üst üste yuvarlayan (i): bağlama grubu

yarım saat zarfında (z) / üç tane viskiyi (bln) / susuz, sedasız (z) / üst üste (z) / yuvarlayan (y): sıfat-fiil grubu

üst (i) / üste (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

susuz (i) / sedasız (i): tekrar grubu

üç tane (s) / viski (i): sıfat tamlaması

üç (s) / tane (i): sıfat tamlaması

yarım saat (i) / zarfında (çe): edat grubu

yarım (s) / saat (i): sıfat tamlaması

buraya girdikleri dakikadan beri (z) / hiç (z) / konuşmayan (y): sıfat-fiil grubu

buraya girdikleri dakikadan (i) / beri (çe): edat grubu

buraya girdikleri (s) / dakika (i): sıfat tamlaması

buraya (yt) / girdikleri (y): sıfat-fiil grubu

2.“Dünyada kadın kadar berbat bir mahluk var mı?”/ dedi.

“Dünyada/ kadın kadar berbat bir mahluk/ var mı?” (cümle)

kadın kadar berbat (s) / bir mahluk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mahluk (i): sıfat tamlaması

kadın kadar (s) / berbat (i): sıfat tamlaması

kadın (i) / kadar (çe): edat grubu

3.Hakkı Celis,/ derin bir uykudan uyanır gibi/ silkindi.

derin bir uykudan uyanır (i) / gibi (çe): edat grubu

derin bir uykudan (yt) / uyanır (y): sıfat-fiil grubu

derin (s) / bir uyku (i): sıfat tamlaması

bir (s) / uyku (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

4.Şaşkın şaşkın/ arkadaşının yüzüne/ baktı.

arkadaşının (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

şaşkın (i) / şaşkın (i): tekrar grubu

5.Faik Bey’in gözlerine/ sert ve haşın bir ifade/ gelmişti:

sert ve haşın (s) / bir ifade (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ifade (i): sıfat tamlaması

sert (i) / ve (be) / haşin (i): bağlama grubu

Faik Bey'in (ty) / gözleri (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

6.Bakınız,/ şunlara/ bakınız;/ sarışın, siyah ve beyaz yılanlar ki,/ etrafımızda,/ kıvrana kıvrana/ kımıldanıyorlar.

kıvrana (i) / kıvrana (i): tekrar grubu

sarışın, siyah ve beyaz (s) / yılanlar (i): sıfat tamlaması

sarışın (i) / siyah (i) / ve (be) / beyaz (i): bağlama grubu

7.Ve/ elinin hafif bir hareketiyle/ soldaki kadınları/ gösterdi;/ bir viski/ daha/ içti/ ve/ büsbütün genç adama doğru çevrilip:/ “Zanneder misin ki,” diye/ sordu;/ “bunlar/ hakikaten/ bizden, bizim cinsimizden olsunlar?”

soldaki (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

elinin (ty) / hafif bir hareketi (tn): belirtili isim tamlaması

hafif (s) / bir hareket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / viski (i): sıfat tamlaması

“Zanneder misin ki,” (i) / diye (çe): edat grubu

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

büsbütün (z) / genç adama doğru (z) / çevrilip (y): zarf-fiil grubu

genç adama (i) / doğru (çe): edat grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bizden (i) / bizim cinsimizden (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bizim (ty) / cinsimiz (tn): belirtili isim tamlaması

8.Hayır.../ Bunlar/ insanlarla hayvanların haricinde, başka bir cinsten acayip ve korkunç birtakım mahlukattır.

insanlarla hayvanların haricinde başka bir cinsten (s) / acayip ve korkunç birtakım mahlukat (i): sıfat tamlaması

acayip ve korkunç (s) / birtakım mahlukat (i): sıfat tamlaması

birtakım (s) / mahlukat (i): sıfat tamlaması

acayip (i) / ve (be) / korkunç (i): bağlama grubu

insanlarla hayvanların haricinde (s) / başka bir cins (i): sıfat tamlaması

başka (s) / bir cins (i): sıfat tamlaması

bir (s) / cins (i): sıfat tamlaması

insanlarla hayvanların (ty) / harici (tn): belirtili isim tamlaması

insanlar (i) / ile (be) / hayvanlar (i): bağlama grubu

9.Bizim gibi/ söz söylerler,/ tebessüm ederler/ ve/ ağlarlar,/ bizi anlar gibi bakan gözleri/ vardır.

söz (i) / söyle- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bizim (i) / gibi (çe): edat grubu

tebessüm (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bizi anlar gibi bakan (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

bizi anlar gibi (z) / bakan (y): sıfat-fiil grubu

bizi anlar (i) / gibi (çe): edat grubu

bizi (bln) / anlar (y): sıfat-fiil grubu

10.Fakat/ asla,/ asla/ bizden değildir;/ ne damarlarında işleyen kanların, ne göğüslerinin altında çarpan kalbin bizim kanımız ve bizim kalbimizle münasebeti/ vardır.

ne damarlarında işleyen kanların, ne göğüslerinin altında çarpan kalbin (ty) / bizim kanımız ve bizim kalbimizle münasebeti (tn): belirtili isim tamlaması

bizim kanımız ve bizim kalbimizle (s) / münasebet (i): sıfat tamlaması

bizim kanımız (i) / ve (be) / bizim kalbimiz (i): bağlama grubu

bizim (ty) / kalbimiz (tn): belirtili isim tamlaması

bizim (ty) / kanımız (tn): belirtili isim tamlaması

ne (be) / damarlarında işleyen kanlar (i) / ne (i) / göğüslerinin altında çarpan kalp (i): bağlama grubu

göğüslerinin altında çarpan (s) / kalp (i): sıfat tamlaması

göğüslerinin altında (yt) / çarpan (y): sıfat-fiil grubu

göğüslerinin (ty) / altı (tn): belirtili isim tamlaması

damarlarında işleyen (s) / kanlar (i): sıfat tamlaması

damarlarında (yt) / işleyen (y): sıfat-fiil grubu

11.Erkeklerin en büyük hatası ve felaketlerinin başlıca sebebi/ onları da kendilerinden telakki etmeleridir.

onları da (bln) / kendilerinden (yt) / telakki etme (y): isim-fiil grubu

telakki (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

erkeklerin en büyük hatası (i) / ve (be) / felaketlerinin başlıca sebebi (i): bağlama grubu

felaketlerinin (ty) / başlıca sebebi (tn): belirtili isim tamlaması

başlıca (s) / sebep (i): sıfat tamlaması

erkeklerin (ty) / en büyük hatası (tn): belirtili isim tamlaması

en büyük (s) / hata (i): sıfat tamlaması

en (s) / büyük (i): sıfat tamlaması

12.Onlara/ beşeriyetin nısfı/ demişiz;/ onların kucağında/ ana diye/ yatmışız,/ onları/ karı diye/ evimize/ almışız;/ onlara/ sevgili diye/ kollarımızı/ açmışız, /

işte,/ o zamandan beridir ki,/ ne/ vücudumuzda/ rahat,/ ne/ evimizde/ sükûn,/ ne/ kollarımızda/ kuvvet/ kalmış.

beşeriyetin (ty) / nısfı (tn): belirtili isim tamlaması

ana (i) / diye (çe): edat grubu

onların (ty) / kucağı (tn): belirtili isim tamlaması

karı (i) / diye (çe): edat grubu

sevgili (i) / diye (çe): edat grubu

o zamandan (i) / beri (çe): edat grubu

o (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

13.Haberimiz olmaksızın/ bize/ sokuluvermişler,/ zehirlerini/ gizli bir tarafımızdan/ şahdamarlarımıza/ akıtıvermişler.

sokulu (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

haberimiz (ö) / olmaksızın (y): sıfat-fiil grubu

akıtı (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

gizli (s) / bir taraf (i): sıfat tamlaması

bir (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

Faik Bey,/ Hakkı Celis'e/ daha ziyade/ yaklaştı,/ şimdi, bir çelik rengi alan gözlerini genç adamın gözlerine saplayarak:/

“Bir kadına hiç tutuldunuz mu?”/ dedi./ “Ben,/ sizin yaşınızdayken/ epeyce kadınlarla/ münasebete girmiş,/ aldanmış/ ve/ aldatılmışım./ Yirmi beş yaşuma girdiğim zaman/ artık/ bıkmış, usanmış bir adam gibiydim;/ kadınlığın/ benim nazarımda/ hiçbir sırrı/ kalmamıştı;/ kendi kendime/ diyordum ki:/ ‘Adam/ sen de,/ işte/ evveli de/ bu,/ ahiri de/ bu!’/ Hele/ aşk, sevda, filan gibi sözler/ bana/ vız geliyordu;/ bunlar hep romancıların uydurduğu martavallar/ diyordum;/ fakat/ bir gün.../ Yirmi beşimi/ geçmiş/ ve/ hiç olmazsa/ yirmi beş kadın/ tanımışım,/ birdenbire/ ne/ oldu/ bilmem.../ On sekiz yaşında bir çocuk gibi.../ Siz/ kaç yaşındasınız?’”/

Hakkı Celis:/

“Yirmi iki,”/ dedi./

Faik Bey,/ bir susuz viski/ daha/ içti/ ve/ sözüne/ şöyle/ devam etti:/

“Yirmi iki.../ Fakat/ siz de/ günün birinde/ on sekiz yaşındaydınız;/ o yaşta/ nasıl/ sevilir,/ bilirsiniz;/ mutlaka/ bilirsiniz./ Zira,/ hatırlıyorum ki,/ siz de/ sevdiniz;/ siz de/ benim gibi.../ Siz de/ onu/ sevdiniz.”/

Hakkı Celis,/ sapsarı kesildi/ ve/ kalbi/ şiddetli şiddetli/ çarpmaya başladı./ Faik Bey:/

“Evet, evet, biliyorum,”/ dedi./ “Fakat,/ monşer,/ hiç/ o/ sevilir mi?/ Ne kadar zaman/ kendisinden/ kaçtım;/ ne kadar zaman/ bana uzanan elleri/ ellerimle/ ittim./ Ben istemedikçe/ o/ arkamdan koştı;/ uzun uzun anlatmaya/ ne hacet.../ Herkes gibi/ siz de/ gördünüz,/ siz de/ öğrendiniz;/ benim karşımda/ ne kadar zelildi.”/

1.Faik Bey,/ Hakkı Celis'e/ daha ziyade/ yaklaştı,/ şimdi, bir çelik rengi alan gözlerini genç adamın gözlerine saplayarak:/ “Bir kadına hiç tutuldunuz mu?”/ dedi.

daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

“Bir kadına/ hiç/ tutuldunuz mu?” (cümle)

bir (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

şimdi, bir çelik rengi alan gözlerini (bln) / genç adamın gözlerine (yt) / saplayarak (y): zarf-fiil grubu

genç adamın (ty) / gözleri (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

şimdi, bir çelik rengi alan (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

şimdi (z) / bir çelik rengi alan (y): sıfat-fiil grubu

bir çelik rengi (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / çelik rengi (i): sıfat tamlaması

çelik (ty) / rengi (tn): belirtisiz isim tamlaması

2.Ben,/ sizin yaşınızdakken/ epeyce kadınlarla/ münasebete girmiş,/ aldanmış/ ve/ aldatılmışım.

münasebete (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

epeyce (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

sizin (ty) / yaşınız (tn): belirtili isim tamlaması

3.Yirmi beş yaşıma girdiğim zaman/ artık/ bıkmış, usanmış bir adam gibiydim;/ kadınlığın/ benim nazarımda/ hiçbir sırrı/ kalmamıştı;/ kendi kendime/ diyordum ki:/ ‘Adam/ sen de,/ işte/ evveli de/ bu,/ ahiri de/ bu!’

bıkmış, usanmış bir adam (i) / gibi (çe): edat grubu

bıkmış (s) / usanmış (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

yirmi beş yaşıma girdiğim (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

yirmi beş yaşıma (yt) / girdiğim (y): sıfat-fiil grubu

yirmi beş (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

yirmi (i) / beş (i): sayı grubu

benim (ty) / nazarımda (çe): edat grubu

kadınlığın (ty) / hiçbir sırrı (tn): belirtili isim tamlaması

hiçbir (s) / sır (i): sıfat tamlaması

kendi (s) / kendim (i): sıfat tamlaması

4.Hele/ aşk, sevda, filan gibi sözler/ bana/ vız geliyordu;/ bunlar hep romancıların uydurduğu martavallar/ diyordum;/ fakat/ bir gün...

vız (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

aşk, sevda, filan gibi (s) / sözler (i): sıfat tamlaması

aşk (i) / sevda, filan (i) / gibi (çe): edat grubu

sevda (i) / filan (i): tekrar grubu

bunlar/ hep/ romancıların uydurduğu martavallar (cümle)

romancıların uydurduğu (s) / martavallar (i): sıfat tamlaması

romancıların (ty) / uydurduğu (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

5.Yirmi beşimi/ geçmiş/ ve/ hiç olmazsa/ yirmi beş kadın/ tanımıştım,/ birdenbire/ ne/ oldu/ bilmem..

yirmi (i) / beş (i): sayı grubu

yirmi beş (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

yirmi (i) / beş (i): sayı grubu

hiç olmazsa (cdö)

6.On sekiz yaşında bir çocuk gibi.../ Siz/ kaç yaşındasınız?

on sekiz yaşında bir çocuk (i) / gibi (çe): edat grubu

on sekiz yaşında (s) / bir çocuk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

on sekiz (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

on (i) / sekiz (i): sayı grubu

kaç (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

7.Hakkı Celis:/ “Yirmi iki,”/ dedi.

yirmi (i) / iki (i): sayı grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

8.Faik Bey,/ bir susuz viski/ daha/ içti/ ve/ sözüne/ şöyle/ devam etti:

bir (s) / susuz viski (i): sıfat tamlaması

susuz (s) / viski (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

9.Yirmi iki.../ Fakat/ siz de/ günün birinde/ on sekiz yaşındaydınız;/ o yaşta/ nasıl/ sevilir,/ bilirsiniz;/ mutlaka/ bilirsiniz.

yirmi (i) / iki (i): sayı grubu

on sekiz (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

on (i) / sekiz (i): sayı grubu

günün (ty) / biri (tn): belirtili isim tamlaması

o (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

10.Zira,/ hatırlıyorum ki,/ siz de/ sevdiniz;/ siz de/ benim gibi.../ Siz de/ onu/ sevdiniz.

benim (i) / gibi (çe): edat grubu

11.Hakkı Celis,/ sapsarı kesildi/ ve/ kalbi/ şiddetli şiddetli/ çarpmaya başladı.

sapsarı (i) / kesil- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

çarpmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

şiddetli (i) / şiddetli (i): tekrar grubu

12.Faik Bey:/ “Evet, evet, biliyorum,”/ dedi.

“Evet,/ evet,/ biliyorum,” (cümle)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

13.Fakat,/ monşer,/ hiç/ o/ sevilir mi?/ Ne kadar zaman/ kendisinden/ kaçtım;/ ne kadar zaman/ bana uzanan elleri/ ellerimle/ ittim.

ne kadar (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

bana uzanan (s) / eller (i): sıfat tamlaması

bana (yt) / uzanan (y): sıfat-fiil grubu

ne kadar (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

14.Ben istemedikçe/ o/ arkamdan koştu;/ uzun uzun anlatmaya/ ne hacet...

arkamdan (i) / koş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ben (ö) / istemedikçe (y): zarf-fiil grubu

ne (s) / hacet (i): sıfat tamlaması

uzun uzun (z) / anlatma (y): isim-fiil grubu

uzun (i) / uzun (i): tekrar grubu

15.Herkes gibi/ siz de/ gördünüz,/ siz de/ öğrendiniz;/ benim karşımda/ ne kadar zelildi.

herkes (i) / gibi (çe): edat grubu

ne kadar (s) / zelil (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

benim (ty) / karşımda (tn): belirtili isim tamlaması

Birdenbire/ gözleri/ meçhul bir noktaya/ daldı./ Dakikadan dakikaya dağılan zihnini toplamak istiyormuş gibi/ başını/ silkti/ ve/ kendi kendine söylenircesine:/

“Fakat, vaktaki o benden kaçmaya başladı, ben kovaladım,”/ dedi./ “Hem/ nasıl kovalayış,/ monşer,/ hem/ nasıl kovalayış!/ Hudutlar/ aşyordum,/ memlekette/ memlekete/ koşuyordum/ ve/ yanına vardığım vakit de/ nefesim tıkanıyor,/ soluk soluğa kalıyordum,/ bir şey/ söyleyemiyordum,/ yalnız/ diyordum ki:/ ‘Bırak/ seni/ seveyim./ Bırak/ seni/ seveyim./ Sen/ istediğini/ yap,/ istediğini/ sev;/ fakat,/ müsaade et ki,/ ben/ daima/ yanında/ bulunayım.’/ Zira,/ onun yanından ayrılır ayrılmaz,/ sanki/ havasız kalıyordum,/ tıpkı/ sudan çıkarılan balık gibi/ can çekişmeye başlıyordum./ Bilseniz/ bu ıstıraptan kurtulmak için/ ne zilletlere/ katlandım,/ ne zilletlere.../ Herkes/ sanıyordu ki,/ ben/ bilerek,/ ben/ isteyerek/ göz yumuyorum;/ vallahi billahi/ herkes/ böyle/ sandı.../ O kızıl saçlı kız,/ bir ateşin önünde duran bir cadı gibi,/ beni yerden yere, çukurdan çukura sürüklenir gördükçe,/ otuz iki dişini birden gösteren bir gülüşle/ gülüyor/ ve/ memnuniyet/ mesamelerinden/ fıskırıyordu./ Azizim,/ aşk,/ bir izzetnefis meselesi,/ bir izzetnefis yarasıdır./ Ondan,/ mutlaka/ intikamımı alacağım,/ mutlaka...”/

1.Birdenbire/ gözleri/ meçhul bir noktaya/ daldı.

meçhul (s) / bir nokta (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nokta (i): sıfat tamlaması

2.Dakikadan dakikaya dağılan zihnini toplamak istiyormuş gibi/ başını/ silkti/ ve/ kendi kendine söylenircesine:/ “Fakat, vaktaki o benden kaçmaya başladı, ben kovaladım,”/ dedi.

dakikadan dakikaya dağılan zihnini toplamak istiyormuş (i) / gibi (çe): edat grubu

dakikadan dakikaya dağılan zihnini toplamak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

dakikadan dakikaya dağılan zihnini (i) / topla- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

dakikadan dakikaya dağılan (s) / zihin (i): sıfat tamlaması

dakikadan dakikaya (z) / dağılan (y): sıfat-fiil grubu

dakikadan (i) / dakikaya (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

“Fakat,/ vaktaki/ o/ benden/ kaçmaya başladı,/ ben/ kovaladım,” (cümlle)

kaçmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

kendi kendine (z) / söylenircesine (y): zarf-fiil grubu

kendi (s) / kendim (i): sıfat tamlaması

3.Hem/ nasıl kovalayış,/ monşer,/ hem/ nasıl kovalayış!

nasıl (s) / kovalayış (i): sıfat tamlaması

nasıl (s) / kovalayış (i): sıfat tamlaması

4.Hudutlar/ aşyordum,/ memlekette/ memlekete/ koşuyordum/ ve/ yanına vardığım vakit de/ nefesim tıkanıyor,/ soluk soluğa kalıyordum,/ bir şey/ söyleyemiyordum,/ yalnız/ diyordum ki:

memlekette (i) / memlekete (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

nefesim (i) / tıkan- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yanına vardığım (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

yanına (yt) / vardığım (y): sıfat-fiil grubu

soluk soluğa (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

soluk (i) / soluğa (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

5.Bırak/ seni/ seveyim./ Bırak/ seni/ seveyim./ Sen/ istediğini/ yap,/ istediğini/ sev;/ fakat,/ müsaade et ki,/ ben/ daima/ yanında/ bulunayım.

müsaade (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

6.Zira,/ onun yanından ayrılır ayrılmaz,/ sanki/ havasız kalıyordum,/ tıpkı/ sudan çıkarılan balık gibi/ can çekişmeye başlıyordum.

havasız (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

onun yanından (yt) / ayrılır ayrılmaz (y): zarf-fiil grubu

ayrılır (i) / ayrılmaz (i): tekrar grubu

onun (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

can çekişmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

can (i) / çekiş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

sudan çıkarılan balık (i) / gibi (çe): edat grubu

sudan çıkarılan (s) / balık (i): sıfat tamlaması

sudan (yt) / çıkarılan (y): sıfat-fiil grubu

7.Bilseniz/ bu ıstıraptan kurtulmak için/ ne zilletlere/ katlandım,/ ne zilletlere...

ne (s) / zilletler (i): sıfat tamlaması

bu ıstıraptan kurtulmak (i) / için (çe): edat grubu

bu ıstıraptan (yt) / kurtulmak (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / ıstırap (i): sıfat tamlaması

ne (s) / zilletler (i): sıfat tamlaması

8.Herkes/ sanıyordu ki,/ ben/ bilerek,/ ben/ isteyerek/ göz yumuyorum;/ vallahi billahi/ herkes/ böyle/ sandı...

göz (i) / yum- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

vallahi (i) / billahi (i): tekrar grubu

9.O kızıl saçlı kız,/ bir ateşin önünde duran bir cadı gibi,/ beni yerden yere, çukurdan çukura sürüklenir gördükçe,/ otuz iki dişini birden gösteren bir gülüşle/ gülüyor/ ve/ memnuniyet/ mesamelerinden/ fıskırıyordu.

otuz iki dişini birden gösteren (s) / bir gülüş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gülüş (i): sıfat tamlaması

otuz iki dişini (bln) / birden (z) / gösteren (y): sıfat-fiil grubu

otuz iki (s) / diş (i): sıfat tamlaması

otuz (i) / iki (i): sayı grubu

beni (bln) / yerden yere, çukurdan çukura sürüklenir (z) / gördükçe (y): zarf-fiil grubu

yerden yere (z) / çukurdan çukura (z) / sürüklenir (y): sıfat-fiil grubu

çukurdan (i) / çukura (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

yerden (i) / yere (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

bir ateşin önünde duran bir cadı (i) / gibi (çe): edat grubu

bir ateşin önünde duran (s) / bir cadı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / cadı (i): sıfat tamlaması

bir ateşin önünde (yt) / duran (y): sıfat-fiil grubu

bir ateşin (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / ateş (i): sıfat tamlaması

o (s) / kızıl saçlı kız (i): sıfat tamlaması

kızıl saçlı (s) / kız (i): sıfat tamlaması

kızıl (s) / saçlı (i): sıfat tamlaması

10.Azizim,/ aşk,/ bir izzetinefis meselesi,/ bir izzetinefis yarasıdır.

bir (s) / izzetinefis meselesi (i): sıfat tamlaması

izzetinefis (ty) / meselesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / izzetinefis yarası (i): sıfat tamlaması

izzetinefis (ty) / yarası (tn): belirtisiz isim tamlaması

11.Ondan,/ mutlaka/ intikamımı alacağım,/ mutlaka...

intikamımı (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Ve/ yumruğunu/ tekrar tekrar/ masanın üstüne/ vurdu./ Hakkı Celis/ etrafını/ hiç/ görmüyordu./ Faik Bey'in anlattığı şeyler,/ ondaki zaman ve mekân mefhumunu/ tamamıyla/ kaldırmıştı;/ şimdi,/ tamamıyla, Seniha'dan ve Faik Bey'den yapılmış ateşten bir feza içinde/ yaşıyordu./

Titreyerek/ dedi ki:/

“Unutunuz!/ En iyi intikam/ bu değil mi?”/

Faik Bey/ acı acı/ güldü:/

“Unutmak, unutmak! Ah, öyle ise sizin hiçbir şeyden haberiniz yok,”/ dedi./ “Onu unutmak için/ neler/ yapmadım.../ Hiçbir şey/ kâr etmedi,/ hınzır kız/ beynimin içinde/ burgulu bir çivi gibi/ saplanmış kaldı./ Ondan daha çok güzelleriyle/ düşüp kalktım,/ ondan bin kat daha seçkinlerini/ tanıdım;/ fakat/

hiçbiri,/ hiçbiri,/ onu/ bana/ unutturamadı,/ hiçbiri/ bir dakika için/ onu/ hatırımdan/ silemedi./ Bazen/ kendi adımı unutacak kadar/ sarhoş oluyordum./ Lakin/ onun adı/ her vakitten daha canlı, daha manalı,/ dilimden/ hiç/ düşmüyordu./ Bazen/ bir kumar masası başında/ kendimi kaybediyordum,/ fakat/ onun hayalini/ daima/ yanbaşımda hazır, kâğıtların üzerine aksetmiş ve yeşil çuhanın ortasında raksederken/ görüyordum./ Niçin/ bu kız/ benim izzetinefsimle/ oynadı./ Beni/ çamurdan çamura sürükledi./ Vallahi billahi/ intikamımı alacağım,/ göreceksiniz./ Mutlaka...”/

Ve/ yumruğunu/ tekrar/ vurdu;/ bu sefer/ kadehlerden biri/ devrilip/ yere/ düştü./ Faik Bey:/

“Garson, bir kadeh ve bir viski daha!” diye/ bağırdı./

Şimdi,/ sahnedeki danslar/ bitmiş,/ masalar,/ iskemleler/ kenara/ çekilmiş/ ve/ salonun ortası/ umumi dans için/ hazırlanmıştı./

1.Ve/ yumruğunu/ tekrar tekrar/ masanın üstüne/ vurdu.

masanın (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

tekrar (i) / tekrar (i): tekrar grubu

2.Hakkı Celis/ etrafını/ hiç/ görmüyordu.

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

3.Faik Bey’in anlattığı şeyler,/ ondaki zaman ve mekân mefhumunu/ tamamıyla/ kaldırmıştı;/ şimdi,/ tamamıyla, Seniha’dan ve Faik Bey’den yapılmış ateşten bir feza içinde/ yaşıyordu.

ondaki (s) / zaman ve mekân mefhumu (i): sıfat tamlaması

zaman ve mekân (ty) / mefhumu (tn): belirtisiz isim tamlaması

zaman (i) / ve (be) / mekân (i): bağlama grubu

Faik Bey’in anlattığı (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

Faik Bey’in (ty) / anlattığı (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

tamamıyla, Seniha’dan ve Faik Bey’den yapılmış ateşten bir feza (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

tamamıyla, Seniha’dan ve Faik Bey’den yapılmış (s) / ateşten bir feza (i): sıfat tamlaması

ateşten (s) / bir feza (i): sıfat tamlaması

bir (s) / feza (i): sıfat tamlaması

tamamıyla (z) / Seniha’dan ve Faik Bey’den (yt) / yapılmış (y): sıfat-fiil grubu

Seniha (i) / ve (be) / Faik Bey (i): bağlama grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

4.Titreterek/ dedi ki:/ “Unutunuz!/ En iyi intikam/ bu değil mi?”

en iyi (s) / intikam (i): sıfat tamlaması

en (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

5.Faik Bey/ acı acı/ güldü:/ “Unutmak, unutmak! Ah, öyle ise sizin hiçbir şeyden haberiniz yok,”/ dedi.

acı (i) / acı (i): tekrar grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

“Unutmak,/ unutmak!/ Ah,/ öyle ise/ sizin hiçbir şeyden haberiniz/ yok,” (cümle)

sizin (ty) / hiçbir şeyden haberiniz (tn): belirtili isim tamlaması

hiçbir şeyden (s) / haber (i): sıfat tamlaması

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

6.Onu unutmak için/ neler/ yapmadım...

onu unutmak (i) / için (çe): edat grubu

onu (bln) / unutmak (y): isim-fiil grubu

7.Hiçbir şey/ kâr etmedi,/ hınzır kız/ beynimin içinde/ burgulu bir çivi gibi/ saplanmış kaldı.

kâr (i) / etme- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

saplanmış (f) / kal- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

burgulu bir çivi (i) / gibi (çe): edat grubu

burgulu (s) / bir çivi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çivi (i): sıfat tamlaması

beynimin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

hınzır (s) / kız (i): sıfat tamlaması

8.Ondan daha çok güzelleriyle/ düşüp kalktım,/ ondan bin kat daha seçkinlerini/ tanıdım;/ fakat/ hiçbiri,/ hiçbiri,/ onu/ bana/ unutturamadı,/ hiçbiri/ bir dakika için/ onu/ hatırımdan/ silemedi.

düşüp (f) / kalk- (f): tekrar grubu

ondan (i) / daha çok güzel (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha çok (s) / güzel (i): sıfat tamlaması

daha (s) / çok (i): sıfat tamlaması

ondan (i) / bin kat daha seçkin (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

bin kat daha (s) / seçkin (i): sıfat tamlaması

bin kat (s) / daha (i): sıfat tamlaması

bin (s) / kat (i): sıfat tamlaması

bir dakika (i) / için (çe): edat grubu

bir (s) / dakika (i): sıfat tamlaması

9.Bazen/ kendi adımı unutacak kadar/ sarhoş oluyordum.

sarhoş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendi adımını unutacak (i) / kadar (çe): edat grubu

kendi adımını (bln) / unutacak (y): sıfat-fiil grubu

kendi (s) / adım (i): sıfat tamlaması

10.Lakin/ onun adı/ her vakitten daha canlı, daha manalı,/ dilimden/ hiç/ düşmüyordu.

dilimden (i) / düşme- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

her vakitten (i) / daha canlı (i) / daha manalı (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha (s) / manalı (i): sıfat tamlaması

daha (s) / canlı (i): sıfat tamlaması

her (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

onun (ty) / adı (tn): belirtili isim tamlaması

11.Bazen/ bir kumar masası başında/ kendimi kaybediyordum,/ fakat/ onun hayalini/ daima/ yanibaşımdaya hazır, kâğıtların üzerine aksetmiş ve yeşil çuhanın ortasında raksederken/ görüyordum.

kendimi (i) / kaybet- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kayb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir kumar masası (ty) / başı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / kumar masası (i): sıfat tamlaması

kumar (ty) / masası (tn): belirtisiz isim tamlaması

yanibaşımdaya hazır (i) / kâğıtların üzerine aksetmiş (i) / ve (be) / yeşil çuhanın ortasında raksederken (i): bağlama grubu

yeşil çuhanın ortasında (yt) / raksederken (y): zarf-fiil grubu

raks (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yeşil çuhanın (ty) / ortası (tn): belirtili isim tamlaması

yeşil (s) / çuha (i): sıfat tamlaması

kâğıtların üzerine (yt) / aksetmiş (y): sıfat-fiil grubu

kâğıtların (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması

yanibaşımdaya (i) / hazır (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

onun (ty) / hayali (tn): belirtili isim tamlaması

12.Niçin/ bu kız/ benim izzetinefsimle/ oynadı.

benim (ty) / izzetinefsim (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / kız (i): sıfat tamlaması

13.Beni/ çamurdan çamura sürükledi.

çamurdan çamura (i) / sürükle- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

çamurdan (i) / çamura (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

14.Vallahi billahi/ intikamımı alacağım,/ göreceksiniz./ Mutlaka...

intikamımı (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

vallahi (i) / billahi (i): tekrar grubu

15.Ve/ yumruğunu/ tekrar/ vurdu;/ bu sefer/ kadehlerden biri/ devrilip/ yere/ düştü.

kadehlerden (s) / biri (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sefer (i): sıfat tamlaması

16.Faik Bey:/ “Garson, bir kadeh ve bir viski daha!” diye/ bağırdı.

“Garson, bir kadeh ve bir viski daha!” (i) / diye (çe): edat grubu

“Garson,/ bir kadeh ve bir viski/ daha!” (cümle)

bir kadeh (i) / ve (be) / bir viski (i): bağlama grubu

bir (s) / viski (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kadeh (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

17.Şimdi,/ sahnedeki danslar/ bitmiş,/ masalar,/ iskemleler/ kenara/ çekilmiş/ ve/ salonun ortası/ umumi dans için/ hazırlanmıştı.

sahnedeki (s) / danslar (i): sıfat tamlaması

umumi dans (i) / için (çe): edat grubu

umumi (s) / dans (i): sıfat tamlaması

salonun (ty) / ortası (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı Celis'in yanındaki genç zabıt/ kadına/ mütemadiyen/ bir şeyler/ alıyordu./ Masalarının üstü/ çiçekle ve birtakım ufak tefek eşya ile/ dolmuştu./ İki de bir eğilip/ kadının kulağına/ bir şeyler/ fısıldıyor/ ve/ kadın/ daima, o geniş tebessümüyle gülerek,/ yarı anlamış yarı anlamamış bir kimse tavrıyla,/ gözleri hayretten büyümüş,/ başını/ sallıyordu./ Locadaki harp zenginleri/ oturdukları yerde/ gittikçe/ ağırlaşıyorlar,/ yalnız/ bazen yanlarındaki kadınlara, bazen aşağıdaki halka sırtlamakla/ iktifa ediyorlardı./ Sağdan soldan/ birçok ecnebi zabıtlar/ kadınların bellerinden yakalayarak/ dans meydanına/ atıldılar./ Bazı Rum ve Ermeni gençleri de/ onları/ taklit etti./ Fakat,/ bu kadınlar/ dansa başlamadan evvel/ yorgun ve solgun/ görünüyorlardı;/ öyle ki,/ kavalyelerinin boynuna/ adeta/ bir eski esvap gibi/ asılmıştılar./ Hakkı Celis,/ içinden/ dedi ki:/

“Ne acayip âlem! Burada,/ herkes/ kendini/ eğleniyor/ zannediyor;/ fakat,/ hepsi de/ can sıkıntısından ne yapacağını şaşırmış, tepinen, bağıran ve bir an evvel sızıp uyumak için sarhoş olan birtakım biçarelerdir./ Zavallı insanlar/ kendi kendilerini/ nasıl/ aldatıyorlar!/ Ve/ bir hayal-i ham peşinde/ ne çok para,/ ne çok vakit,/ ne çok sıhhat/ sarfediyorlar.”/

1.Hakkı Celis'in yanındaki genç zabıt/ kadına/ mütemadiyen/ bir şeyler/ alıyordu.

bir (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis'in yanındaki (s) / genç zabıt (i): sıfat tamlaması

genç (s) / zabıt (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis'in (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Masalarının üstü/ çiçekle ve birtakım ufak tefek eşya ile/ dolmuştu.

çiçekle (i) / ve (be) / birtakım ufak tefek eşya ile (i): bağlama grubu

birtakım ufak tefek eşya (i) / ile (çe): edat grubu

birtakım (s) / ufak tefek eşya (i): sıfat tamlaması

ufak tefek (s) / eşya (i): sıfat tamlaması

ufak (i) / tefek (i): tekrar grubu

masalarının (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

3.İkide bir eğilip/ kadının kulağına/ bir şeyler/ fısıldıyor/ ve/ kadın/ daima, o geniş tebessümüyle gülerek,/ yarı anlamış yarı anlamamış bir kimse tavrıyla,/ gözleri hayretten büyümüş,/ başını/ sallıyordu.

bir (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

kadının (ty) / kulağı (tn): belirtili isim tamlaması

ikide bir (z) / eğilip (y): zarf-fiil grubu

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

gözleri (ö) / hayretten (z) / büyümüş (olarak) (y): zarf-fiil grubu

büyümüş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yarı anlamış yarı anlamamış bir kimse (ty) / tavrı (tn): belirtisiz isim tamlaması

yarı anlamış (s) / yarı anlamamış (s) / bir kimse (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

yarı (z) / anlamamış (y): sıfat-fiil grubu

yarı (z) / anlamış (y): sıfat-fiil grubu

daima (z) / o geniş tebessümüyle (z) / gülerek (y): zarf-fiil grubu

o (s) / geniş tebessüm (i): sıfat tamlaması

geniş (s) / tebessüm (i): sıfat tamlaması

4.Locadaki harp zenginleri/ oturdukları yerde/ gittikçe/ ağırlaşıyorlar,/ yalnız/ bazen yanlarındaki kadınlara, bazen aşığıdaki halka sırtlamakla/ iktifa ediyorlardı.

oturdukları (s) / yer (i): sıfat tamlaması

locadaki (s) / harp zenginleri (i): sıfat tamlaması

harp (ty) / zenginleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

iktifa (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bazen yanlarındaki kadınlara, bazen aşağıdaki halka (yt) / sırtıtmak (y): isim-fiil grubu

bazen (be) / yanlarındaki kadınlar (i) / bazen (be) / aşağıdaki halk (i): bağlama grubu

aşağıdaki (s) / halk (i): sıfat tamlaması

yanlarındaki (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

5.Sağdan soldan/ birçok ecnebi zabitler/ kadınların bellerinden yakalayarak/ dans meydanına/ atıldılar.

dans (ty) / meydanı (tn): belirtisiz isim tamlaması

kadınların bellerinden (yt) / yakalayarak (y): zarf-fiil grubu

kadınların (ty) / belleri (tn): belirtili isim tamlaması

birçok (s) / ecnebi zabitler (i): sıfat tamlaması

ecnebi (s) / zabitler (i): sıfat tamlaması

sağdan (i) / soldan (i): tekrar grubu

6.Bazı Rum ve Ermeni gençleri de/ onları/ taklit etti.

taklit (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bazı (s) / Rum ve Ermeni gençleri (i): sıfat tamlaması

Rum ve Ermeni (ty) / gençleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Rum (i) / ve (be) / Ermeni (i): bağlama grubu

7.Fakat,/ bu kadınlar/ dansa başlamadan evvel/ yorgun ve solgun/ görünüyorlardı;/ öyle ki,/ kavalyelerinin boynuna/ adeta/ bir eski esvap gibi/ asılmışlardır.

yorgun (i) / ve (be) / solgun (i): bağlama grubu

dansa başlamadan (i) / evvel (çe): edat grubu

dansa (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bu (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

bir eski esvap (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / eski esvap (i): sıfat tamlaması

eski (s) / esvap (i): sıfat tamlaması

kavalyelerinin (ty) / boynu (tn): belirtili isim tamlaması

8.Hakkı Celis,/ içinden/ dedi ki:

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

9.Ne acayip âlem!/ Burada,/ herkes/ kendini/ eğleniyor/ zannediyor;/ fakat,/ hepsi de/ can sıkıntısından ne yapacağını şaşırmış, tepinen, bağırان ve bir an evvel sızıp uyumak için sarhoş olan birtakım biçarelerdir.

ne acayip (s) / âlem (i): sıfat tamlaması

ne (s) / acayip (i): sıfat tamlaması

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

can sıkıntısından ne yapacağını şaşırılmış (s) / tepinen, bağırان ve bir an evvel sızıp uyumak için sarhoş olan birtakım biçareler (i): sıfat tamlaması

tepinen, bağırان ve bir an evvel sızıp uyumak için sarhoş olan (s) / birtakım biçareler (i): sıfat tamlaması

birtakım (s) / biçareler (i): sıfat tamlaması

tepinen (i) / bağırان (i) / ve (be) / bir an evvel sızıp uyumak için sarhoş olan (i): bağlama grubu

bir an evvel sızıp uyumak için (z) / sarhoş olan (y): sıfat-fiil grubu

sarhoş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir an evvel sızıp uyumak (i) / için (çe): edat grubu

bir an evvel (z) / sızıp uyumak (y): isim-fiil grubu

sızıp (f) / uyu- (f): tekrar grubu

bir an (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

bir (s) / an (i): sıfat tamlaması

can sıkıntısından (z) / ne yapacağını (bln) / şaşırılmış (y): sıfat-fiil grubu

ne (bsn) / yapacağı (y): sıfat-fiil grubu

can (ty) / sıkıntısı (tn): belirtisiz isim tamlaması

10.Zavallı insanlar/ kendi kendilerini/ nasıl/ aldatıyorlar!

kendi (s) / kendileri (i): sıfat tamlaması

zavallı (s) / insanlar (i): sıfat tamlaması

11.Ve/ bir hayal-i ham peşinde/ ne çok para,/ ne çok vakit,/ ne çok sıhhat/ sarfediyorlar.

sarf (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne çok (s) / sıhhat (i): sıfat tamlaması

ne (s) / çok (i): sıfat tamlaması

ne çok (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

ne (s) / çok (i): sıfat tamlaması

ne çok (s) / para (i): sıfat tamlaması

ne (s) / çok (i): sıfat tamlaması

bir hayal-i ham (ty) / peşi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / hayal-i ham (i): sıfat tamlaması

Yüzünün çizgileri gittikçe aşağıya doğru çekilen ve ağzının içinde dilini güçlükle döndürebilen Faik Bey,/ Hakkı Celis'e/ saçlarına temas edecek kadar/ sokuldu:/

“Aşk işlerine bu kadınların hiçbiri kadar da vakıf değildi!”/ dedi./ “Ne öğrendiyse/ benden/ öğrendi;/ bununla beraber/ daima/ soğuk ve heyecansız kaldı./ mizacına/ şu kadarcık bir hararet/ gelmedi./ bu kız/ hep kafasıyla hareket eden bir kızdır;/ her hareketi/ bir hesap üzerinedir/ ve/ bence/ kadınların en müthişi/ işte/ böylesidir;/ esasen insan olmayan bu mahluk./ bir de akıl denilen şeyle silahlandı mı./ adeta/ dişli, tırnaklı bir canavar haline giriyor;/ kanınızla/ beslenmeye başlıyor/ ve/ tırnaklarını etinize geçirmek/ yegâne zevkini/ teşkil ediyor.”/

Faik Bey./ viskiden/ bir yudum/ daha/ aldı/ ve/ üst üste/ birkaç nefes/ sigarasından/ çaktı;/ gözleri/ süzüle süzüle/ adeta/ yarı/ kapanmış./ kaybolmuştu;/ dedi ki:/

“Canlı şeylerin hiçbirini/ sevmez./ Ne insan, ne köpek, ne kedi, ne civciv./ Sevdiği şeyler/ hep/ kumaş, taş, boya, rahat ve muntazam odalar, araba, kundura ve çoraptır./ Bütün bunları kendisine temin eden adam/ nazarında/ bir ilâh kesilir;/ zira/ bu adam/ bütün taptığı putları avcunun içinde getiren harikulade bir mahluktur./ Şimdi/ bunlardan bir tanesini/ bulmuş.../ Varacağı adam/ çok zenginmiş,/ öyle mi?..”/

Hakkı Celis/ başıyla/ “evet!”/ dedi./ Faik Bey./ vahşi ve acı bir gülüşle:/

“Çok zengin öyle mi?”/ dedi;/ “ah/ ben/ ona/ gösteririm./ Ben/ ona/ gösteririm./ Zengin bir adamla evlenmek.../ O./ buna/ asla/ muvaffak olamayacak;/ asla!/ Nikâh çarşambaya/ diyorlar./ değil mi?/ Çarşambaya/ hah!/ hah!/ hah!/ Çarşambaya.../ Bileklerimi/ şurdan/ keserim./ eğer Seniha çarşambaya evlenebilirse.../ Vallah billah!”/

Hakkı Celis:/

“Nasıl mani olabilirsiniz?” diye/ sordu./

“Nasıl mı/ mani olabilirim?/ Nasıl mı/ mani olabilirim?/ Hah!/ hah!/ Monşer./ senin de hiçbir şeyden haberin/ yok...”/

1.Yüzünün çizgileri gittikçe aşağıya doğru çekilen ve ağzının içinde dilini güçlükle döndürebilen Faik Bey./ Hakkı Celis’e/ saçlarına temas edecek kadar/ sokuldu:

saçlarına temas edecek (i) / kadar (çe): edat grubu

saçlarına (yt) / temas edecek (y): sıfat-fiil grubu

temas (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

yüzünün çizgileri gittikçe aşağıya doğru çekilen ve ağzının içinde dilini güçlükle döndürebilen (s) / Faik Bey (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

yüzünün çizgileri gittikçe aşağıya doğru çekilen (i) / ve (be) / ağzının içinde dilini güçlükle döndürebilen (i): bağlama grubu

ağzının içinde (yt) / dilini (bln) / güçlükle (z) / döndürebilen (y): sıfat-fiil grubu

döndüre (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

ağzının (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

yüzünün çizgileri (ö) / gittikçe (z) / aşağıya doğru (z) / çekilen (y): sıfat-fiil grubu

aşağıya (i) / doğru (çe): edat grubu

yüzünün (ty) / çizgileri (tn): belirtili isim tamlaması

2.“Aşk işlerine bu kadınların hiçbiri kadar da vakıf değildi!”/ dedi.

“Aşk işlerine/ bu kadınların hiçbiri kadar da/ vakıf değildi!” (cümle)

bu kadınların hiçbiri (i) / kadar (çe): edat grubu

bu kadınların (ty) / hiçbiri (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

aşk (ty) / işleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Ne öğrendiyse/ benden/ öğrendi;/ bununla beraber/ daima/ soğuk ve heyecansız kaldı,/ mizacına/ şu kadarcık bir hararet/ gelmedi,/ bu kız/ hep kafasıyla hareket eden bir kızdır;/ her hareketi/ bir hesap üzerinedir/ ve/ bence/ kadınların en müthişi/ işte/ böyledir;/ esasen insan olmayan bu mahluk,/ bir de akıl denilen şeyle silahlandı mı,/ adeta/ dişli, tırnaklı bir canavar haline giriyor;/ kanınızla/ beslenmeye başlıyor/ ve/ tırnaklarını etinize geçirmek/ yegâne zevkini/ teşkil ediyor.

ne (bsn) / öğrendiyse (y): zarf-fiil grubu

soğuk ve heyecansız (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

soğuk (i) / ve (be) / heyecansız (i): bağlama grubu

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu

şu kadarcık (s) / bir hararet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hararet (i): sıfat tamlaması

şu (s) / kadarcık (i): sıfat tamlaması

hep kafasıyla hareket eden (s) / bir kız (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kız (i): sıfat tamlaması

hep (z) / kafasıyla (z) / hareket eden (y): sıfat-fiil grubu

hareket (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / kız (i): sıfat tamlaması

bir hesap (i) / üzerine (çe): edat grubu

bir (s) / hesap (i): sıfat tamlaması

her (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

kadınların (ty) / en müthişi (tn): belirtili isim tamlaması

en (s) / müthiş (i): sıfat tamlaması

dişli, tırnaklı bir canavar haline (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

dişli, tırnaklı (s) / bir canavar hali (i): sıfat tamlaması

bir (s) / canavar hali (i): sıfat tamlaması

canavar (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

dişli (i) / tırnaklı (i): tekrar grubu

bir de (z) / akıl denilen şeyle (z) / silahlandı mı (y): zarf-fiil grubu

akıl denilen (s) / şey (i): sıfat tamlaması

akıl (ö) / denilen (y): sıfat-fiil grubu

esasen insan olmayan (s) / bu mahluk (i): sıfat tamlaması

bu (s) / mahluk (i): sıfat tamlaması

esasen (z) / insan olmayan (y): sıfat-fiil grubu

insan (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

beslenmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

teşkil (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yegâne (s) / zevk (i): sıfat tamlaması

tırnaklarını (bln) / etinize (yt) / geçirmek (y): isim-fiil grubu

4.Faik Bey,/ viskiden/ bir yudum/ daha/ aldı/ ve/ üst üste/ birkaç nefes/ sigarasından/ çekti;/ gözleri/ süzüle süzüle/ adeta/ yarı/ kapanmış,/ kaybolmuştu;/ dedi ki:

bir (s) / yudum (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

birkaç (s) / nefes (i): sıfat tamlaması

üst (i) / üste (i): kısaltma grubu (ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

süzüle (i) / süzüle (i): tekrar grubu

kayb (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

5.Canlı şeylerin hiçbirini/ sevmez./ Ne insan, ne köpek, ne kedi, ne civciv.

canlı şeylerin (ty) / hiçbirini (tn): belirtili isim tamlaması

canlı (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

ne (be) / insan (i) / ne (be) / köpek (i) / ne (be) / kedi (i) / ne (be) / civciv (i): bağlama grubu

6.Sevdiği şeyler/ hep/ kumaş, taş, boya, rahat ve muntazam odalar, araba, kundura ve çoraptır.

kumaş (i) / taş (i) / boya (i) / rahat ve muntazam odalar (i) / araba (i) / kundura (i) / ve (be) / çorap (i): bağlama grubu

rahat ve muntazam (s) / odalar (i): sıfat tamlaması

rahat (i) / ve (be) / muntazam (i): bağlama grubu

sevdiği (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

7.Bütün bunları kendisine temin eden adam/ nazarında/ bir ilâh kesilir;/ zira/ bu adam/ bütün taptığı putları avcunun içinde getiren harikulade bir mahluktur.

bir ilâh (i) / kesil- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (i) / ilâh (s): sıfat tamlaması

bütün bunları kendisine temin eden (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bütün bunları (bln) / kendisine (yt) / temin eden (y): sıfat-fiil grubu

temin (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bütün (s) / bunlar (i): sıfat tamlaması

bütün taptığı putları avcunun içinde getiren (s) / harikulade bir mahluk (i): sıfat tamlaması

harikulade (s) / bir mahluk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mahluk (i): sıfat tamlaması

bütün taptığı putları (bln) / avcunun içinde (yt) / getiren (y): sıfat-fiil grubu

avcunun (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / taptığı putlar (i): sıfat tamlaması

taptığı (s) / putlar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / adam (i): sıfat tamlaması

8.Şimdi/ bunlardan bir tanesini/ bulmuş.../ Varacağı adam/ çok zenginmiş,/ öyle mi?..

bunlardan (s) / bir tanesi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tane (i): sıfat tamlaması

çok (s) / zengin (i): sıfat tamlaması

varacağı (s) / adam (i): sıfat tamlaması

9.Hakkı Celis/ başıyla/ “evet!”/ dedi./ Faik Bey,/ vahşi ve acı bir gülüşle:/ “Çok zengin öyle mi?”/ dedi;/ ah/ ben/ ona/ gösteririm.

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

“Çok zengin/ öyle mi?” (cümle)

çok (s) / zengin (i): sıfat tamlaması

vahşi ve acı (s) / bir gülüş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gülüş (i): sıfat tamlaması

vahşi (i) / ve (be) / acı (i): bağlama grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

10.Ben/ ona/ gösteririm./ Zengin bir adamla evlenmek...

zengin bir adamla (z) / evlenmek (y): isim-fiil grubu

zengin (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

11.O,/ buna/ asla/ muvaffak olamayacak;/ asla!

muvaffak (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

**12.Nikâh çarşambaya/ diyorlar,/ değil mi?/ Çarşambaya/ hah!/ hah!/ hah!/
Çarşambaya...**

Nikâh/ çarşambaya (cümle)

**13.Bileklerimi/ şurdan/ keserim,/ eğer Seniha çarşambaya evlenebilirse.../
Vallah billah!**

eğer (cdö) / Seniha (ö) / çarşambaya (z) / evlenebilirse (y): zarf-fiil grubu

evlene (i) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

vallah (i) / billah (i): tekrar grubu

14.Hakkı Celis:/ “Nasıl mani olabilirsiniz?” diye/ sordu.

“Nasıl mani olabilirsiniz?” (i) / diye (çe): edat grubu

“Nasıl/ mani olabilirsiniz?” (cümle)

mani ola (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

mani (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

**15.Nasıl mı/ mani olabilirim?/ Nasıl mı/ mani olabilirim?/ Hah!/ hah!/
Monşer,/ senin de hiçbir şeyden haberin/ yok...**

mani ola (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

mani (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

mani ola (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

mani (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

senin (ty) / hiçbir şeyden haberin (tn): belirtili isim tamlaması

hiçbir şeyden (s) / haber (i): sıfat tamlaması

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

*Faik Bey'in sesi, yüzü, konuşması, hareketleri/ bütün muvazenesini/
kaybetmiş,/ mevcudiyeti/ karmakarışık bir hale girmişti./ Hakkı Celis,/ artık/ hem
ondan, hem etrafındaki nafile gürültüden/ rahatsız olmaya başlamıştı./ Hele/
“tango” denilen muhtelif dans silsilelerinin hayvani ve iptidai manzaralarını
seyretmekten/ bıkmış/ ve/ usanmıştı.../ Faik Bey de,/ yavaş yavaş/ kendisiyle
konuşmaktan/ yorulmuş/ ve/ yanındaki kadınlara/ sarkıntılık etmeye başlamıştı;/
birdenbire/ ayağa kalktı:/*

“Ben gidiyorum, yarın sabah çok erken kalkmaya mecburum!”/ dedi./

*Faik Bey,/ onu alıkoymak için/ pek çok/ ısrar etti;/ fakat/ genç adamın
kararı önünde/ fazla mukavemete imkân/ göremedi./ Yalnız/ Hakkı Celis elini sıkıp
ayrılırken:/*

*“Göreceksiniz, o evlenmez, o evlenemeyecek!” diye/ bağırdı/ ve/
bulunduğu yere/ yığıldı, kaldı./*

1.Faik Bey’in sesi, yüzü, konuşması, hareketleri/ bütün muvazenesini/ kaybetmiş,/ mevcudiyeti/ karmakarışık bir hale girmişti.

kayb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bütün (s) / muvazene (i): sıfat tamlaması

Faik Bey’in (ty) / sesi (tn) / yüzü (tn) / konuşması (tn) / hareketleri (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

karmakarışık bir hale (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

karmakarışık (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

2.Hakkı Celis,/ artık/ hem ondan, hem etrafındaki nafile gürültüden/ rahatsız olmaya başlamıştı.

rahatsız olmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

rahatsız (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hem (be) / o (i) / hem (be) / etrafındaki nafile gürültü (i): bağlama grubu

etrafındaki (s) / nafile gürültü (i): sıfat tamlaması

nafile (s) / gürültü (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

3.Hele/ “tango” denilen muhtelif dans silsilelerinin hayvani ve iptidai manzaralarını seyretmekten/ bıkmış/ ve/ usanmıştı...

“tango” denilen muhtelif dans silsilelerinin hayvani ve iptidai manzaralarını (bln) / seyretmek (y): isim-fiil grubu

seyr (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

“tango” denilen muhtelif dans silsilelerinin (ty) / hayvani ve iptidai manzaraları (tn): belirtili isim tamlaması

hayvani ve iptidai (s) / manzaralar (i): sıfat tamlaması

hayvani (i) / ve (be) / iptidai (i): bağlama grubu

“tango” denilen (s) / muhtelif dans silsileleri (i): sıfat tamlaması

muhtelif (s) / dans silsileleri (i): sıfat tamlaması

dans (ty) / silsileleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

“tango” (ö) / denilen (y): sıfat-fiil grubu

4.Faik Bey de,/ yavaş yavaş/ kendisiyle konuşmaktan/ yorulmuş/ ve/ yanındaki kadınlara/ sarkıntılık etmeye başlamıştı;/ birdenbire/ ayağa kalktı:

kendisiyle (z) / konuşmak (y): isim-fiil grubu

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

sarkıntılık etmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

sarkıntılık (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yanındaki (s) / kadınlar (i): sıfat tamlaması

ayağa (i) / kalk- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

5.“Ben gidiyorum, yarın sabah çok erken kalkmaya mecburum!”/ dedi.

“Ben/ gidiyorum,/ yarın sabah çok erken kalkmaya/ mecburum!” (cümle)

yarın (z) / sabah (z) / çok erken (z) / kalkma (y): isim-fiil grubu

çok (s) / erken (i): sıfat tamlaması

6.Faik Bey,/ onu alıkoymak için/ pek çok/ ısrar etti;/ fakat/ genç adamın kararı önünde/ fazla mukavemete imkân/ göremedi.

ısrar (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

pek (s) / çok (i): sıfat tamlaması

onu alıkoymak (i) / için (çe): edat grubu

onu (bln) / alıkoymak (y): isim-fiil grubu

alı (f) / koy- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

fazla mukavemete (s) / imkân (i): sıfat tamlaması

fazla (s) / mukavemet (i): sıfat tamlaması

genç adamın kararı (i) / önünde (çe): edat grubu

genç adamın (ty) / kararı (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

7.Yalnız/ Hakkı Celis elini sıkıp ayrılırken:/ “Göreceksiniz, o evlenmez, o evlenemeyecek!” diye/ bağırdı/ ve/ bulunduğu yere/ yığıldı, kaldı.

“Göreceksiniz, o evlenmez, o evlenemeyecek!” (i) / diye (çe): edat grubu

“Göreceksiniz,/ o/ evlenmez,/ o/ evlenemeyecek!” (cümle)

Hakkı Celis (ö) / elini sıkıp (z) / ayrılırken (y): zarf-fiil grubu

elini (i) / sık- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

yığılıp (f) / kal- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bulunduğu (s) / yer (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis,/ dışarıya çıkar çıkmaz/ geniş bir nefes aldı./ Ne kadar güzel bir gece sonuydu./ Gökyüzünde nereden geldiği bilinmeyen bir aydınlık/ geçtiği yerlere/ beyaz ve tatlı bir gölge salmıştı./ Gündüzün o kadar adi ve mânasız görünen Galata'nın o sıra sıra evlerine bile/ esrarlı bir hal gelmişti./ Genç adam,/ günün bütün vakalarını/ düşündü;/ Belkıs Hanım'dan itibaren, bütün gördüğü çehreler, dokunduğu eller, işittiği sözler/ hep/ birden,/ karmakarışık/ beynine/ hücum etti./ Bu/ ne kadar çok, acayip şeylerle dolu bir gündü./

Hakkı Celis,/ on iki saat zarfında/ on iki senelik bir hayat tecrübesi yapmış gibiydi./ Belkıs Hanım'ın, yalvaran ve titreyen etinde,/ ona,/ behimi hazların ne kadar esrarı varsa/ bir anda/ açılıvermişti./

Nuriye ve Neyyire Hanımlar gibilerin iğreti ruhlarında tecelli eden bir nevi zoraki içliliğin ne gülünç sevakten çıktığını/ öğrenmişti. Seniha'dan, kendisine ulvi, yüksek, derin, hudutsuz, ince, dolaşık görünen şeylerin ne kadar aşâğılık, düz, dar, kaba ve basit olduğunu/ hissetmişti/ ve/ Faik Bey'den/ aşkın her türlü tecellilerinden/ şifa bulmaz bir tarzda/ öğrenmişti;/ "bar"daki âlemde ise,/ sefahat denilen şeyi/ iğrenç/ ve/ müthiş olmaktan ziyade/ yavan ve boş bulmuştu./ Bütün insanların o kadar coşkunkulukla, o kadar humma ile tırmandıkları hayat,/ hep/ bu yavan ve boş unsurlardan mürekkep değil miydi?/ Bu unsurlar ki,/ Belkıs Hanım'ın titreyen vücudundan, Nuriye ve Neyyire Hanımların iğreti ruhlarındaki içlilikten, Seniha'nın arzu ve tamahlarından, Faik Bey'in öfkesinden, "bar" halkının o zoraki neşvesinden ibaretti./ Hakkı Celis'in aklına,/ zavallı Faik Bey'in bir sözü/ geldi:/ "Cephenin arkasındaki hayat/ daha iyi değil!"/ Bu avare adam/ belki/ bu sözü/ bir şey söylemiş olmak için/ söylemişti./ Fakat,/ ne dereceye kadar/ bir hakikatin tarifiydi.../

Hakkı Celis,/ kendi kendine/ bu sözü/ tekrar etti:/

"Cephenin arkasındaki hayat/ daha iyi değil!"/

1.Hakkı Celis,/ dışarıya çıkar çıkmaz/ geniş bir nefes aldı.

geniş bir nefes (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

geniş (s) / bir nefes (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nefes (i): sıfat tamlaması

dışarıya (yt) / çıkar çıkmaz (y): zarf-fiil grubu

çıkaz (i) / çıkmaz (i): tekrar grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Ne kadar güzel bir gece sonuydu.

ne kadar güzel (s) / bir gece sonu (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gece sonu (i): sıfat tamlaması

gece (ty) / sonu (tn): belirtisiz isim tamlaması

ne kadar (s) / güzel (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

3.Gökyüzünde nereden geldiği bilinmeyen bir aydınlık/ geçtiği yerlere/ beyaz ve tatlı bir gölge salmıştı.

beyaz ve tatlı bir gölge (i) / sal- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

beyaz ve tatlı (s) / bir gölge (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gölge (i): sıfat tamlaması

beyaz (i) / ve (be) / tatlı (i): bağlama grubu

geçtiği (s) / yerler (i): sıfat tamlaması

gökyüzünde (s) / nereden geldiği bilinmeyen bir aydınlık (i): sıfat tamlaması

nereden geldiği bilinmeyen (s) / bir aydınlık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / aydınlık (i): sıfat tamlaması

nereden geldiği (bln) / bilinmeyen (y): sıfat-fiil grubu

nereden (yt) / geldiği (y): sıfat-fiil grubu

4.Gündüzün o kadar adi ve mânasız görünen Galata'nın o sıra sıra evlerine bile/ esrarlı bir hal gelmişti.

esrarlı bir hal (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

esrarlı (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

gündüzün o kadar adi ve mânasız görünen Galata'nın (ty) / o sıra sıra evleri (tn): belirtili isim tamlaması

o (s) / sıra sıra evler (i): sıfat tamlaması

sıra sıra (s) / evler (i): sıfat tamlaması

sıra (i) / sıra (i): tekrar grubu

gündüzün o kadar adi ve mânasız görünen (s) / Galata (i): sıfat tamlaması

gündüzün (z) / o kadar adi ve mânasız (z) / görünen (y): sıfat-fiil grubu

o kadar (s) / adi ve mânasız (i): sıfat tamlaması

adi (i) / ve (be) / mânasız (i): bağlama grubu

o (i) / kadar (çe): edat grubu

5.Genç adam,/ günün bütün vakalarını/ düşündü;/ Belkıs Hanım'dan itibaren, bütün gördüğü çehreler, dokunduğu eller, işittiği sözler/ hep/ birden,/ karmakarışık/ beynine/ hücum etti.

günün (ty) / bütün vakaları (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / vakalar (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

hücum (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Belkıs Hanım'dan itibaren (s) / bütün gördüğü çehreler, dokunduğu eller, işittiği sözler (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / gördüğü çehreler (i) / dokunduğu eller (i) / işittiği sözler (i): sıfat tamlaması

işittiği (s) / sözler (i): sıfat tamlaması

dokunduğu (s) / eller (i): sıfat tamlaması

gördüğü (s) / çehreler (i): sıfat tamlaması

Belkıs Hanım'dan (i) / itibaren (çe): edat grubu

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

6.Bu/ ne kadar çok, acayip şeylerle dolu bir gündü.

ne kadar çok, acayip şeylerle dolu (s) / bir gün (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

ne kadar çok, acayip şeylerle (i) / dolu (i): kısaltma grubu (vasıta grubu)

ne kadar çok (s) / acayip şeyler (i): sıfat tamlaması

acayip (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

ne kadar (s) / çok (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

7.Hakkı Celis,/ on iki saat zarfında/ on iki senelik bir hayat tecrübesi yapmış gibiydi.

on iki senelik bir hayat tecrübesi yapmış (i) / gibi (çe): edat grubu

on iki senelik bir hayat tecrübesi (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

on iki senelik (s) / bir hayat tecrübesi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hayat tecrübesi (i): sıfat tamlaması

hayat (ty) / tecrübesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

on iki (s) / senelik (i): sıfat tamlaması

on (i) / iki (i): sayı grubu

on iki saat (i) / zarfında (çe): edat grubu

on iki (s) / saat (i): sıfat tamlaması

on (i) / iki (i): sayı grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

8.Belkıs Hanım'm, yalvaran ve titreyen etinde,/ ona,/ behimi hazların ne kadar esrarı varsa/ bir anda/ açılıvermişti.

açılı (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir (s) / an (i): sıfat tamlaması

behimi hazların ne kadar esrarı (ö) / varsa (y): zarf-fiil grubu

behimi hazların (ty) / ne kadar esrarı (tn): belirtili isim tamlaması

ne kadar (s) / esrar (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

behimi (s) / hazlar (i): sıfat tamlaması

Belkıs Hanım'mın (ty) / yalvaran ve titreyen eti (tn): belirtili isim tamlaması

yalvaran ve titreyen (s) / et (i): sıfat tamlaması

yalvaran (i) / ve (be) / titreyen (i): bağlama grubu

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

9.Nuriye ve Neyyire Hanımlar gibilerin iğreti ruhlarında tecelli eden bir nevi zoraki içliliğin ne gülünç sevaikten çıktığını/ öğrenmişti.

Nuriye ve Neyyire Hanımlar gibilerin iğreti ruhlarında tecelli eden bir nevi zoraki içliliğin (ty) / ne gülünç sevaikten çıktığı (tn): belirtili isim tamlaması

ne gülünç sevaikten (yt) / çıktığı (y): sıfat-fiil grubu

ne gülünç (s) / sevaik (i): sıfat tamlaması

ne (s) / gülünç (i): sıfat tamlaması

Nuriye ve Neyyire Hanımlar gibilerin iğreti ruhlarında tecelli eden (s) / bir nevi zoraki içlilik (i): sıfat tamlaması

bir nevi (s) / zoraki içlilik (i): sıfat tamlaması

zoraki (s) / içlilik (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nevi (i): sıfat tamlaması

Nuriye ve Neyyire Hanımlar gibilerin iğreti ruhlarında (yt) / tecelli eden (y): sıfat-fiil grubu

tecelli (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Nuriye ve Neyyire Hanımlar gibilerin (ty) / iğreti ruhları (tn): belirtili isim tamlaması

iğreti (s) / ruh (i): sıfat tamlaması

Nuriye ve Neyyire Hanımlar (i) gibi (çe): edat grubu

Nuriye ve Neyyire (i) / Hanımlar (u): unvan grubu

Nuriye (i) / ve (be) / Neyyire (i): bağlama grubu

10.Seniha'dan, kendisine ulvi, yüksek, derin, hudutsuz, ince, dolaşık görünen şeylerin ne kadar aşağılık, düz, dar, kaba ve basit olduğunu/ hissetmişti/ ve/ Faik Bey'den/ aşkın her türlü tecellilerinden/ şifa bulmaz bir tarzda/ öğrenmişti;/ "bar"daki âlemde ise,/ sefahat denilen şeyi/ iğrenç/ ve/ müthiş olmaktan ziyade/ yavan ve boş/ bulmuştu.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha'dan, kendisine ulvi, yüksek, derin, hudutsuz, ince, dolaşık görünen şeylerin (ty) / ne kadar aşağılık, düz, dar, kaba ve basit olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

ne kadar (z) / aşağılık, düz, dar, kaba ve basit olduğu (y): sıfat-fiil grubu

aşağılık, düz, dar, kaba ve basit (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

aşağılık (i) / düz (i) / dar (i) / kaba (i) / ve (be) / basit (i): bağlama grubu

Seniha'dan, kendisine ulvi, yüksek, derin, hudutsuz, ince, dolaşık görünen (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

Seniha'dan (yt) / kendisine (yt) / ulvi (z) / yüksek (z) / derin (z) / hudutsuz (z) / ince (z) / dolaşık (z) / görünen (y): sıfat-fiil grubu

şifa bulmaz (s) / bir tarz (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tarz (i): sıfat tamlaması

şifa (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

aşkın (ty) / her türlü tecellileri (tn): belirtili isim tamlaması

her türlü (s) / tecelliler (i): sıfat tamlaması

her (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

sefahat denilen (s) / şey (i): sıfat tamlaması

sefahat (ö) / denilen (y): sıfat-fiil grubu

“bar”daki (s) / âlem (i): sıfat tamlaması

yavan (i) / ve (be) / boş (i): bağlama grubu

müthiş olmaktan (i) / ziyade (çe): edat grubu

müthiş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

11.Bütün insanların o kadar coşkunklukla, o kadar humma ile tırmandıkları hayat,/ hep/ bu yavan ve boş unsurlardan mürekkep değil miydi?

bu yavan ve boş unsurlardan (i) / mürekkep (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

bu (s) / yavan ve boş unsurlar (i): sıfat tamlaması

yavan ve boş (s) / unsurlar (i): sıfat tamlaması

yavan (i) / ve (be) / boş (i): bağlama grubu

bütün insanların o kadar coşkunklukla, o kadar humma ile tırmandıkları (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

bütün insanların (ty) / o kadar coşkunklukla, o kadar humma ile tırmandıkları (tn): belirtili isim tamlaması

o kadar coşkunklukla (z) / o kadar humma ile (z) / tırmandıkları (y): sıfat-fiil grubu

o kadar humma (i) / ile (çe): edat grubu

o kadar (s) / humma (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

o kadar (s) / coşkunkluk (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

bütün (s) / insanlar (i): sıfat tamlaması

12.Bu unsurlar ki,/ Belkıs Hanım’ın titreyen vücudundan, Nuriye ve Neyyire Hanımların iğreti ruhlarındaki içlilikten, Seniha’nın arzu ve tamahlarından, Faik Bey’in öfkesinden, “bar” halkının o zoraki neşvesinden ibaretti.

Belkıs Hanım’ın titreyen vücudundan (i) / Nuriye ve Neyyire Hanımların iğreti ruhlarındaki içlilikten (i) / Seniha’nın arzu ve tamahlarından (i) / Faik Bey’in öfkesinden (i) / “bar” halkının o zoraki neşvesinden (i) / ibaret (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

“bar” halkının (ty) / o zoraki neşvesi (tn): belirtili isim tamlaması

o (s) / zoraki neşve (i): sıfat tamlaması

zoraki (s) / neşve (i): sıfat tamlaması

“bar” (ty) / halkı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Faik Bey’in (ty) / öfkesi (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Seniha’nın (ty) / arzu ve tamahları (tn): belirtili isim tamlaması

arzu (i) / ve (be) / tamah (i): bağlama grubu

Nuriye ve Neyyire Hanımların iğreti ruhlarındaki (s) / içlilik (i): sıfat tamlaması

Nuriye ve Neyyire Hanımların (ty) / iğreti ruhları (tn): belirtili isim tamlaması

iğreti (s) / ruh (i): sıfat tamlaması

Nuriye ve Neyyire (i) / Hanımlar (u): unvan grubu

Nuriye (i) / ve (be) / Neyyire (i): bağlama grubu

Belkıs Hanım’ın (ty) / titreyen vücudu (tn): belirtili isim tamlaması

titreyen (s) / vücut (i): sıfat tamlaması

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

bu (s) / unsurlar (i): sıfat tamlaması

13.Hakkı Celis’in aklına,/ zavallı Faik Bey’in bir sözü/ geldi:/ “Cephenin arkasındaki hayat/ daha iyi değil!”

Hakkı Celis’in aklına (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı Celis’in (ty) / aklı (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

zavallı Faik Bey’in (ty) / bir sözü (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / söz (i): sıfat tamlaması

zavallı (s) / Faik Bey (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

daha (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

cephenin arkasındaki (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

cephenin (ty) / arkası (tn): belirtili isim tamlaması

14.Bu avare adam/ belki/ bu sözü/ bir şey söylemiş olmak için/ söylemişti.

bir şey söylemiş olmak (i) / için (çe): edat grubu

bir şey (bsn) / söylemiş olmak (y): isim-fiil grubu

söylemiş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bu (s) / söz (i): sıfat tamlaması

bu (s) / avare adam (i): sıfat tamlaması

avare (s) / adam (i): sıfat tamlaması

15.Fakat,/ ne dereceye kadar/ bir hakikatin tarifiydi...

bir hakikatin (ty) / tarifi (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / hakikat (i): sıfat tamlaması

ne dereceye (i) / kadar (çe): edat grubu

ne (s) / derece (i): sıfat tamlaması

16.Hakkı Celis,/ kendi kendine/ bu sözü/ tekrar etti:/ “Cephenin arkasındaki hayat/ daha iyi değil!”

tekrar (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / söz (i): sıfat tamlaması

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

daha (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

cephenin arkasındaki (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

cephenin (ty) / arkası (tn): belirtili isim tamlaması

Naim Efendi'nin konağı/ hâlâ/ kiralıktır./ Fakat,/ henüz/ bir kiracı/ zuhur etmedi./ Çok bakanlar/, çok gezenler/ oldu;/ kâh/ bunların şartları/ Naim Efendi'ninkine,/ kâh/ Naim Efendi'nin şartları/ bunlarınkine/ uymadı./ Konak/ büyük, viran ve kasvetliydi;/ burada,/ şimdiki hayata göre/ ancak/ üç aile/ bir arada/ yaşayabilirdi;/ bunun için de/ konağı birtakım bölüklere ayırmak/ lazım geliyordu./ Halbuki/ Naim Efendi,/ buna/ asla/ razı değildi:/

“Ben öldükten sonra, isterseniz, yıkınız,”/ diyordu./ “Fakat,/ ben sağken/ hiçbir tarafına/ el dokundurtmam,/ hiçbir tarafına/ el dokundurtmam,/ hiçbir tarafına/ el dokundurtmam,/ hiçbir tarafına...”/

Hastalıktan,/ yalnızlıktan,/ biraz da yoksulluktan,/ son zamanlarda,/ huyu/ çok/ değişti;/ hırçın, hiddetli bir ihtiyar oldu./ O kadar ki,/ Selma Hanımefendi bile,/ artık/ ona/ laf dinletemiyordu./ Hele/ Sekine Hanım,/ babasının yanında/ ağzını açıp/ bir tek kelime/ söyleyemez oldu;/ bütün hayatında usluluğu ve yumuşaklığıyla tanınmış bir adamda bu hiddet ve şiddet,/ adeta,/ bir ateh veya bir cinnet alâmeti olarak/ telakki edilmekteydi./ Bunun içindir ki,/ herkes,/ önünde boyun eğmek mecburiyetini/ hissediyor/ ve/ bütün huysuzlukları/ bir delinin buhranları gibi,/ mazur görülüyordu./ Bununla beraber/ etrafındaki boşluk/ derinleştikçe/ derinleşti;/ evvelce hemen her gün gibi konağa gelen Sekine Hanım,/ yavaş yavaş/ haftada bir iki defa/ gelmeye başladı,/ bu da/ ekseriya/ babasının yanına girmeyerek/ ve/ Cenana Kalfa ile eşyasız, soğuk odalarda, ayakta fisil fisil görüşmeye mecbur olmak şartıyla.../ Selma Hanımefendi ise,/ bir aydan beri,/ bir defa/ ayağını konağa atmadı;/ ara sıra adamlarından birini göndermekle/ iktifa ediyordu./ Zavallı Naim Efendi/ bu suretle/ büsbütün/ yalnız kaldı;/ yalnız kalmaktan da/ sıkılıyordu./ Her saat,/ her dakika/ Hakkı Celis'i/ arıyordu./ Adeta/ bu çocuğun tiryakisi olmuştu./ İkide birde:/ “Hiçbir haber yok mu? Daha gelmeyecek mi? Bu ne uzun harp, ne uzun! Artık bir nihayete erse; lehimizde yahut aleyhimizde, nasıl olursa olsun, bir nihayete erse!..”/ deyip duruyordu./

1.Naim Efendi'nin konağı/ hâlâ/ kiralıktır.

Naim Efendi'nin (ty) / konağı (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Fakat,/ henüz/ bir kiracı/ zuhur etmedi.

zuhur (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / kiracı (i): sıfat tamlaması

3.Çok bakanlar/, çok gezenler/ oldu;/ kâh/ bunların şartları/ Naim Efendi'ninkine,/ kâh/ Naim Efendi'nin şartları/ bunlarınkine/ uymadı.

çok (s) / bakanlar (i): sıfat tamlaması

çok (s) / gezenler (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

bunların (ty) / şartları (tn): belirtili isim tamlaması

Naim Efendi'nin (ty) / şartları (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

4.Konak/ büyük, viran ve kasvetliydi;/ burada,/ şimdiki hayata göre/ ancak/ üç aile/ bir arada/ yaşayabilirdi;/ bunun için de/ konağı birtakım bölüklere ayırmak/ lazım geliyordu.

büyük (i) / viran (i) / ve (be) / kasvetli (i): bağlama grubu

yaşaya (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir (s) / ara (i): sıfat tamlaması

üç (s) / aile (i): sıfat tamlaması

şimdiki hayata (i) / göre (çe): edat grubu

şimdiki (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

lazım (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

konağı (bln) / birtakım bölüklere (yt) / ayırmak (y): isim-fiil grubu

birtakım (s) / bölükler (i): sıfat tamlaması

bunun (i) / için (çe): edat grubu

5.Halbuki/ Naim Efendi,/ buna/ asla/ razı değildi:/ “Ben öldükten sonra, isterseniz, yıkınız,”/ diyordu.

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

“Ben öldükten sonra,/ isterseniz,/ yıkınız,” (cümle)

ben öldükten (i) / sonra (çe): edat grubu

ben (ö) / öldükten (y): zarf-fiil grubu

6.Fakat,/ ben sağken/ hiçbir tarafına/ el dokundurtmam,/ hiçbir tarafına/ el dokundurtmam,/ hiçbir tarafına...

el (i) / dokundurtma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

hiçbir (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

ben (ö) / sağken (y): zarf-fiil grubu

el (i) / dokundurtma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

hiçbir (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

el (i) / dokundurtma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

hiçbir (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

hiçbir (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

7.Hastalıktan,/ yalnızlıktan,/ biraz da yoksulluktan,/ son zamanlarda,/ huyu/ çok/ değişti;/ hırçım, hiddetli bir ihtiyar oldu.

son (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

biraz (s) / yoksulluk (i): sıfat tamlaması

hırçım, hiddetli bir ihtiyar (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hırçım (s) / hiddetli (s) / bir ihtiyar (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ihtiyar (i): sıfat tamlaması

8.O kadar ki,/ Selma Hanımefendi bile,/ artık/ ona/ laf dinletemiyordu.

o (i) / kadar (çe): edat grubu

laf (i) / dinleteme- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

9.Hele/ Sekine Hanım,/ babasının yanında/ ağzını açıp/ bir tek kelime/ söyleyemez oldu;/ bütün hayatında usluluğu ve yumuşaklığıyla tanınmış bir adamda bu hiddet ve şiddet,/ adeta,/ bir ateh veya bir cinnet alâmeti olarak/ telakki edilmekteydi.

söyleyemez (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir tek (s) / kelime (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tek (i): sıfat tamlaması

ağzını (bln) / açıp (y): zarf-fiil grubu

babasının (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

telakki (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir ateh veya bir cinnet alâmeti (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir ateh (alâmeti) (i) / veya (i) / bir cinnet alâmeti (i): bağlama grubu

bir (s) / cinnet alâmeti (i): sıfat tamlaması

cinnet (ty) / alâmeti (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / ateh alâmeti (i): sıfat tamlaması

ateh (ty) / alâmeti (tn): belirtisiz isim tamlaması

bütün hayatında usluluğu ve yumuşaklığıyla tanınmış bir adamda (s) / bu hiddet ve şiddet (i): sıfat tamlaması

bu (s) / hiddet ve şiddet (i): sıfat tamlaması

hiddet (i) / ve (be) / şiddet (i): bağlama grubu

bütün hayatında usluluğu ve yumuşaklığıyla tanınmış (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bütün hayatında (z) / usluluğu ve yumuşaklığıyla (z) / tanınmış (y): sıfat-fiil grubu
usluluk (i) / ve (be) / yumuşaklık (i): bağlama grubu

bütün (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

10.Bunun içindir ki,/ herkes,/ önünde boyun eğmek mecburiyetini/ hissediyor/ ve/ bütün huysuzlukları/ bir delinin buhranları gibi,/ mazur görülüyordu.

bunun (i) / için (çe): edat grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

önünde boyun eğmek (ty) / mecburiyeti (tn): belirtisiz isim tamlaması

önünde (yt) / boyun eğmek (y): isim-fiil grubu

boyun (i) / eğ- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

mazur (i) / gör- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir delinin buhranları (i) / gibi (çe): edat grubu

bir delinin (ty) / buhranları (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / deli (i): sıfat tamlaması

bütün (s) huysuzluklar (i): sıfat tamlaması

11.Bununla beraber/ etrafındaki boşluk/ derinleştikçe/ derinleşti;/ evvelce hemen her gün gibi konağa gelen Sekine Hanım,/ yavaş yavaş/ haftada bir iki defa/ gelmeye başladı,/ bu da/ ekseriya/ babasının yanına girmeyerek ve Cenan Kalfa ile eşyasız, soğuk odalarda, ayakta fısıl fısıl görüşmeye mecbur olmak şartıyla...

etrafındaki (s) / boşluk (i): sıfat tamlaması

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu

gelmeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

haftada (i) / bir iki defa (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

bir iki (s) / defa (i): sıfat tamlaması

bir (i) / iki (i): tekrar grubu

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

evvelce hemen her gün gibi konağa gelen (s) / Sekine Hanım (i): sıfat tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

evvelce (z) / hemen (z) / her gün gibi (z) / konağa (yt) / gelen (y): sıfat-fiil grubu

her gün (i) / gibi (çe): edat grubu

her (s) / gün (i): sıfat tamlaması

babasının yanına girmeyerek (i) / ve (be) / Cenan Kalfa ile eşyasız, soğuk odalarda, ayakta fisıl fisıl görüşmeye mecbur olmak şartıyla (i): bağlama grubu

Cenan Kalfa ile eşyasız, soğuk odalarda, ayakta fisıl fisıl görüşmeye mecbur olmak (i) / şartıyla (çe): edat grubu

Cenan Kalfa ile eşyasız, soğuk odalarda, ayakta fisıl fisıl görüşmeye (yt) / mecbur olmak (y): isim-fiil grubu

mecbur (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Cenan Kalfa ile (z) / eşyasız, soğuk odalarda (yt) / ayakta (z) / fisıl fisıl (z) / görüşme (y): isim-fiil grubu

fisıl (i) / fisıl (i): tekrar grubu

eşyasız (s) / soğuk (s) / odalar (i): sıfat tamlaması

Cenan Kalfa (i) / ile (çe): edat grubu

Cenan (i) / Kalfa (u): unvan grubu

babasının yanına (yt) / girmeyerek (y): zarf-fiil grubu

babasının (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

12.Selma Hanımefendi ise,/ bir aydan beri,/ bir defa/ ayağını konağa atmadı;/ ara sıra adamlarından birini göndermekle/ iktifa ediyordu.

ayağını (i) / konağa (i) / atma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / defa (i): sıfat tamlaması

bir aydan (i) / beri (çe): edat grubu

bir (s) / ay (i): sıfat tamlaması

Selma (i) / Hanımefendi (u): unvan grubu

iktifa (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ara sıra (z) / adamlarından birini (bln) / göndermek (y): isim-fiil grubu

adamlarından (s) / biri (i): sıfat tamlaması

ara (i) / sıra (i): tekrar grubu

13.Zavallı Naim Efendi/ bu suretle/ büsbütün/ yalnız kaldı;/ yalnız kalmaktan da/ sıkılıyordu.

yalnız (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (i) / suretle (çe): edat grubu

zavallı (s) / Naim Efendi (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

yalnız (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

14.Her saat,/ her dakika/ Hakkı Celis'i/ arıyordu.

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

her (s) / dakika (i): sıfat tamlaması

her (s) / saat (i): sıfat tamlaması

15. Adeta/ bu çocuğun tiryakisi olmuştu.

bu çocuğun tiryakisi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu çocuğun (ty) / tiryakisi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

16. İkide birde:/ “Hiçbir haber yok mu? Daha gelmeyecek mi? Bu ne uzun harp, ne uzun! Artık bir nihayete erse; lehimizde yahut aleyhimizde, nasıl olursa olsun, bir nihayete erse!..”/ deyip duruyordu.

deyip (f) / dur- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

“Hiçbir haber/ yok mu?/ Daha/ gelmeyecek mi?/ Bu/ ne uzun harp,/ ne uzun!/ Artık/ bir/ nihayete erse;/ lehimizde yahut aleyhimizde,/ nasıl olursa/ olsun,/ bir/ nihayete erse!..” (cümle)

hiçbir (s) / haber (i): sıfat tamlaması

ne uzun (s) / harp (i): sıfat tamlaması

ne (s) / uzun (i): sıfat tamlaması

ne (s) / uzun (i): sıfat tamlaması

nihayete (i) / er- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

leh (i) / yahut (be) / aleyh (i): bağlama grubu

nasıl (z) / olursa (y): zarf-fiil grubu

nihayete (i) / er- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

Vakıa/ Hakkı Celis'ten/ kâh/ doğrudan doğruya/ kendine, kâh hemşiresine/ sık sık/ haberler geliyordu./ Fakat/ Naim Efendi'nin ona ihtiyacı/ en ziyade/ kendi derdini dökmek, kalbini boşaltmak içindi./

Gerçi,/ yavrucak,/ ne kadar gönlüne göreydi;/ kendisini de/ ne kadar iyi/ dinler;/ ne kadar iyi/ anlardı;/ ailesi içinde hiç kimse/ ne hemşiresi, ne kızı/ bu çocuk gibi/ cana yakın değildi./ İkide bir/ Cenana Kalfa'ya/ derdi ki:/

“Cenana,/ bu çocuğa bir şey olursa,/ rica ederim,/ benden/ saklayınız;/ zira,/ işitir işitmez,/ dayanamam,/ mutlaka/ derhal/ ölürüm!”/

Herkese karşı kapanan kalbi,/ yalnız/ bu çocukla Seniha'ya karşı/ açık kalmıştı;/ hayatta o kadar birbirinden ayrı duran bu genç kızla, genç adam,/ akıbet/ bu can çekişen ihtiyarın gönlünde/ birleşmişti./ Resimleri de/ bir arada/ başı ucunda/ duruyordu./ Kâh birine, kâh öbürüne/ bakıyor,/ bazen/ ikisini birden yan yana tutup/ saatlerce/ dalıp kalıyordu./

1. Vakıa/ Hakkı Celis'ten/ kâh/ doğrudan doğruya/ kendine,/ kâh/ hemşiresine/ sık sık/ haberler geliyordu.

haberler (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

sık (i) / sık (i): tekrar grubu

kâh (be) / kendi (i) / kâh (be) / hemşiresi (i): bağlama grubu

doğrudan (i) / doğruya (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyana kısaltma grubu)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Fakat/ Naim Efendi'nin ona ihtiyacı/ en ziyade/ kendi derdini dökmek, kalbini boşaltmak içindi.

kendi derdini dökmek (i) / kalbini boşaltmak (i) / için (çe): edat grubu

kalbini (i) / boşalt- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kendi derdini (i) / dök- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kendi (s) / derdi (i): sıfat tamlaması

en (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi'nin (ty) / ona ihtiyacı (tn): belirtili isim tamlaması

ona (s) / ihtiyaç (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

3.Gerçi,/ yavrucak,/ ne kadar gönlüne göreydi;/ kendisini de/ ne kadar iyi/ dinler;/ ne kadar iyi/ anlardı;/ ailesi içinde hiç kimse/ ne hemşiresi, ne kızı/ bu çocuk gibi/ cana yakın değildi.

ne kadar (s) / gönlüne göre (i): sıfat tamlaması

gönlüne (i) / göre (çe): edat grubu

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ne kadar (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ne kadar (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

cana (i) / yakın (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

bu çocuk (i) / gibi (çe): edat grubu

bu (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

ne (be) / hemşire (i) / ne (be) / kız (i): bağlama grubu

ailesi içinde (s) / hiç kimse (i): sıfat tamlaması

hiç (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

ailesi (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

4.İkide bir/ Cenan Kalfa'ya/ derdi ki:

Cenan (i) / Kalfa (u): unvan grubu

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

5.Cenan,/ bu çocuğa bir şey olursa,/ rica ederim,/ benden/ saklayınız;/ zira,/ iştir iştirmez,/ dayanamam,/ mutlaka/ derhal/ ölürüm!

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu çocuğa (yt) / bir şey olursa (y): zarf-fiil grubu

bir şey (s) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bu (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

iştir (i) / iştirmez (i): tekrar grubu

6.Herkese karşı kapanan kalbi,/ yalnız/ bu çocukla Seniha'ya karşı/ açık kalmıştı;/ hayatta o kadar birbirinden ayrı duran bu genç kızla, genç adam,/ akıbet/ bu can çekişen ihtiyarın gönlünde/ birleşmişti.

açık (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu çocukla Seniha'ya (i) / karşı (çe): edat grubu

bu çocuk (i) / ile (be) / Seniha (i): bağlama grubu

bu (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

herkese karşı kapanan (s) / kalp (i): sıfat tamlaması

herkese karşı (z) / kapanan (y): sıfat-fiil grubu

herkese (i) / karşı (çe): edat grubu

bu can çekişen ihtiyarın (ty) / gönlü (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / can çekişen ihtiyar (i): sıfat tamlaması

can çekişen (s) / ihtiyar (i): sıfat tamlaması

can (i) / çekiş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

hayatta o kadar birbirinden ayrı duran (s) / bu genç kızla, genç adam (i): sıfat tamlaması

bu (s) / genç kızla, genç adam (i): sıfat tamlaması

genç kız (i) / ile (be) / genç adam (i): bağlama grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

hayatta (yt) / o kadar (z) / birbirinden (yt) / ayrı duran (y): sıfat-fiil grubu

ayrı (i) / dur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

o (i) / kadar (çe): edat grubu

7.Resimleri de/ bir arada/ başı ucunda/ duruyordu.

baş (ty) / ucu (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / ara (i): sıfat tamlaması

8.Kâh birine, kâh öbürüne/ bakıyor,/ bazen/ ikisini birden yan yana tutup/ saatlerce/ dahlp kalıyordu.

kâh (be) / biri (i) / kâh (be) / öbürü (i): sıfat tamlaması

dalıp (f) / kal- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

ikisini birden (z) / yan yana (z) / tutup (y): zarf-fiil grubu

yan (i) / yana (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

ikisini (i) / birden (çe): edat grubu

Nihayet,/ bir gün/ Hakkı Celis/ çıkageldi./ İki gün için/ mezuniyet almıştı./ Bu hâdise,/ Naim Efendi için/ hayatının son sevinçli saatlerinden biri oldu./ İki de birde/ yatağın içinden/ ince uzun kollarını/ uzatıyor,/ genç adamın başını/ okşuyordu./ Hakkı Celis/ ona/ şişmanlamış,/ uzamış,/ genişlemiş/ görünüyordu./

“Muharebe sana yaradı; maşallah, maşallah evladım...”/ diyordu./

Genç adam,/ ona,/ Çanakkale Harbinin bazı müheyyiş safahatını/ anlatmak istedi./ Fakat,/ Naim Efendi/ bunların hiçbirini/ dinlemedi;/ Hakkı Celis'e baka baka ve arada bir elleriyle başını okşaya okşaya/ bir hâl oldu./ Sonra/ birdenbire/ ona kendi derdini anlatmak ihtiyacını/ duydu./

“Semtime uğrayan kalmadı;”/ dedi./ “Bir ay/ var ki,/ ninenin yüzünü görmedim,/ haftalardan beri/ teyzen/ bir kerecik olsun/ gelip/ hatırımı sormadı./ Bilmem ki,/ onlara/ ne yaptım,/ evlâdım?/ Kabahatim/ nedir?/ Burada yalnız başıma çektiklerimi/ sana/ anlatamam;/ diri diri bir mezara gömülmüş gibiyim./ Geceleri Hasan'la Cenân'ı karşıma alıp konuşmaya/ mecbur oluyorum./ Kimsesizlik/ o kadar/ canıma tak diyor.../ Seniha'nın izdivacı/ kalmış/ işittin mi?"/

1.Nihayet,/ bir gün/ Hakkı Celis/ çıkageldi.

çıkma (f) /gel- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

2.İki gün için/ mezuniyet almıştı.

mezuniyet (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

iki gün (i) / için (çe): edat grubu

iki (s) / gün (i): sıfat tamlaması

3.Bu hâdise,/ Naim Efendi için/ hayatının son sevinçli saatlerinden biri oldu.

hayatının son sevinçli saatlerinden biri (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hayatının son sevinçli saatlerinden (s) / biri (i): sıfat tamlaması

hayatının (ty) / son sevinçli saatleri (tn): belirtili isim tamlaması

son (s) / sevinçli saatleri (i): sıfat tamlaması

sevinçli (s) / saatler (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi (i) / için (çe): edat grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

bu (s) / hâdise (i): sıfat tamlaması

4.İkide birde/ yatağın içinden/ ince uzun kollarını/ uzatıyor,/ genç adamın başını/ okşuyordu.

ince uzun (s) / kollar (i): sıfat tamlaması

ince (i) / uzun (i): tekrar grubu

yatağın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

genç adamın (ty) / başı (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

5.Hakkı Celis/ ona/ şişmanlamış,/ uzamış,/ genişlemiş/ görünüyordu.

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

6.“Muharebe sana yaradı; maşallah, maşallah evladım...”/ diyordu.

“Muharebe/ sana/ yaradı;/ maşallah,/ maşallah/ evladım...” (cümle)

7.Genç adam,/ ona,/ Çanakkale Harbinin bazı müheyyiç safahatını/ anlatmak istedi.

anlatmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Çanakkale Harbinin (ty) / bazı müheyyiç safahatı (tn): belirtili isim tamlaması

bazı (s) / müheyyiç safahat (i): sıfat tamlaması

müheyyiç (s) / safahat (i): sıfat tamlaması

Çanakkale (ty) / Harbi (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

8.Fakat,/ Naim Efendi/ bunların hiçbirini/ dinlemedi;/ Hakkı Celis’e baka baka ve arada bir elleriyle başını okşaya okşaya/ bir hâl oldu.

bunların (ty) / hiçbirini (tn): belirtili isim tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

bir hâl (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / hâl (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis’e baka baka (i) / ve (be) / arada bir elleriyle başını okşaya okşaya (i): bağlama grubu

arada bir (z) / elleriyle (z) / başını (bln) / okşaya okşaya (y): zarf-fiil grubu

okşaya (i) / okşaya (i): tekrar grubu

arada (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

Hakkı Celis’e (yt) / baka baka (y): zarf-fiil grubu

baka (i) / baka (i): tekrar grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

9.Sonra/ birdenbire/ ona kendi derdini anlatmak ihtiyacını/ duydu.

ona kendi derdini anlatmak (ty) / ihtiyacı (tn): belirtisiz isim tamlaması

ona (yt) / kendi derdini (bln) / anlatmak (y): isim-fiil grubu

kendi (s) / derdi (i): sıfat tamlaması

10.“Semtime uğrayan kalmadı;”/ dedi.

“Semtime uğrayan/ kalmadı;” (cümle)

semtime (i) / uğra- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

11.Bir ay/ var ki,/ ninenin yüzünü görmedim,/ haftalardan beri/ teyzen/ bir kerecik olsun/ gelip/ hatırlamı sormadı.

bir (s) / ay (i): sıfat tamlaması

ninenin yüzünü (i) / görme- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ninenin (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

hatırlamı (i) / sorma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir kerecik (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / kerecik (i): sıfat tamlaması

haftalardan (i) / beri (çe): edat grubu

12.Bilmem ki,/ onlara/ ne yaptım,/ evlâdım?/ Kabahatim/ nedir?

ne (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

13.Burada yalnız başıma çektiklerimi/ sana/ anlatamam;/ diri diri bir mezara gömülmüş gibiyim.

burada (yt) / yalnız başıma (z) / çektik (y): sıfat-fiil grubu

yalnız (s) / baş (i): sıfat tamlaması

diri diri bir mezara gömülmüş (i) / gibi (çe): edat grubu

diri diri (z) / bir mezara (yt) / gömülmüş (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / mezar (i): sıfat tamlaması

diri (i) / diri (i): tekrar grubu

14.Geceleri Hasan’la Cenana’ı karşıma alıp konuşmaya/ mecbur oluyorum.

mecbur (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

geceleri (z) / Hasan’la Cenana’ı karşıma alıp (z) / konuşma (y): isim-fiil grubu

Hasan’la Cenana’ı (bln) / karşıma (yt) / alıp (y): zarf-fiil grubu

Hasan (i) / ile (be) / Cenana (i): bağlama grubu

15.Kimsesizlik/ o kadar/ canıma tak diyor...

canına (i) / tak (i) / de- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

o (i) / kadar (çe): edat grubu

16.Seniha’nın izdivacı/ kalmış/ işittin mi?

Seniha’nın (ty) / izdivacı (tn): belirtili isim tamlaması

Ve/ genç adama cevap vermeye vakit bırakmaksızın/ sözüne/ devam ediyordu:/

“Yalnız kimsesizlik olsa/ ne ise/ evlâdım;/ ya/ bu yoksulluk.../ Geçen gün/ ekmeksiz kaldım.../ Yemeği/ ekmeksiz/ yedim./ Vallahi/ evlâdım;/ bu da/ başıma geldi.../ Bazı geceler,/ karanlıkta/ kalıyoruz./ Gaza para yetiştirmek/ ne mümkün.../ Bir gün/ Cenân'a/ dedim ki:/ 'Bari/ yatağımı/ sokak üstündeki odlardan birine/ nakledelim,/ hiç olmazsa/ caddenin fenerlerinden/ biraz/ aydınlık alırız.'/ Cenân/ acı acı/ güldü/ ve/ o gece/ tabağın içine/ biraz zeytinyağı/ koydu,/ etrafına/ pamuk ve bez parçaları/ sıraladı:/ Ben karanlıkta kalmayayım diye/ bu acayip kandili/ yaktı./ Çoktandır/ kahvenin, çayın tadını/ unuttum.../ Diyorlar ki/ Servet Bey'in evinde/ kemaflı sabık/ eğlentiler,/ ziyafetler/ devam edip duruyormuş!"/

Söylendikçe/ sesi/ titriyor;/ gözleri/ sulanıyordu:/

“Mamaflı bu sözler aramızda kalsın evlâdım,”/ dedi,/ “zannetmesinler ki,/ kendilerinden/ muavenet istiyorum,/ hayır,/ hayır./ Allah/ göstermesin,/ ben/ burada/ her türlü felâkete, mahrumiyete, zarurete/ katlanırım;/ fakat/ istemem ki/ kimseler/ halime/ vâkıf olsun,/ sana/ söylüyorum,/ çünkü/ sen/ başka bir çocuksun,/ büsbütün/ başka bir çocuksun.”/

Tekrar kollarını uzatıp,/ genç adamın başını/ okşadı:/

“Her gün evin eşyalarından bir şey satıyorum,”/ dedi./ “Evvela/ fuzuli mobilyalardan,/ tatlı takımlarından,/ büfelerden,/ masalardan,/ kanepelerden/ başladık;/ şimdi/ sıra/ yataklara,/ yorganlara/ geldi./ Sofadaki o güzel halıların hepsi/ gitti/ evlâdım,/ girerken/ dikkat etmedin mi?"/

1.Ve/ genç adama cevap vermeye vakit bırakmaksızın/ sözüne/ devam ediyordu:

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

genç adama (yt) / cevap vermeye (yt) / vakit bırakmaksızın (y): zarf-fiil grubu

vakit (i) / bırak- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

2.Yalnız kimsesizlik olsa/ ne ise/ evlâdım;/ ya/ bu yoksulluk...

yalnız (z) / kimsesizlik (ö) / olsa (y): zarf-fiil grubu

bu (s) / yoksulluk (i): sıfat tamlaması

3.Geçen gün/ ekmeksiz kaldım.../ Yemeği/ ekmeksiz/ yedim./ Vallahi/ evlâdım;/ bu da/ başıma geldi...

ekmeksiz (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

geçen (s) / gün (i): sıfat tamlaması

başıma (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

4.Bazı geceler,/ karanlıkta/ kalıyoruz./ Gaza para yetiştirmek/ ne mümkün...

bazı (s) / geceler (i): sıfat tamlaması

ne (s) / mümkün (i): sıfat tamlaması

gaza (yt) / para yetiştirmek (y): isim-fiil grubu

para (i) / yetiştir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

5.Bir gün/ Cenan'a/ dedim ki:/ 'Bari/ yatağımı/ sokak üstündeki odlardan birine/ nakledeyim,/ hiç olmazsa/ caddenin fenerlerinden/ biraz/ aydınlık alırız.'

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

nakl (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sokak üstündeki odlardan (s) / biri (i): sıfat tamlaması

sokak üstündeki (s) / odlar (i): sıfat tamlaması

sokak (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

aydınlık (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

caddenin (ty) / fenerleri (tn): belirtili isim tamlaması

6.Cenan/ acı acı/ güldü/ ve/ o gece/ tabağın içine/ biraz zeytinyağı/ koydu,/ etrafına/ pamuk ve bez parçaları/ sıraladı:

acı (i) / acı (i): tekrar grubu

biraz (s) / zeytinyağı (i): sıfat tamlaması

tabağın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

o (s) / gece (i): sıfat tamlaması

pamuk ve bez (ty) / parçaları (tn): belirtisiz isim tamlaması

pamuk (i) / ve (be) / bez (i): bağlama grubu

7.Ben karanlıkta kalmayayım diye/ bu acayip kandili/ yaktı.

bu (s) / acayip kandil (i): sıfat tamlaması

acayip (s) / kandil (i): sıfat tamlaması

ben karanlıkta kalmayayım (i) / diye (çe): edat grubu

ben/ karanlıkta/ kalmayayım (cümle)

8.Çoktandır/ kahvenin, çayın tadını/ unuttum...

kahvenin (ty) / çayın (ty) / tadı (tn): belirtili isim tamlaması

9.Diyorlar ki/ Servet Bey'in evinde/ kemafissabık/ eğlentiler,/ ziyafetler/ devam edip duruyormuş!

devam edip (f) / dur- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Servet Bey'in (ty) / evi (tn): belirtili isim tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

10.Söylendikçe/ sesi/ titriyor;/ gözleri/ sulanıyordu:/ "Mamafih bu sözler aramızda kalsın evlâdım,"/ dedi,/ "zannetmesinler ki,/ kendilerinden/ muavenet istiyorum,/ hayır,/ hayır.

“Mamañih/ bu sözler/ aramızda/ kalsın/ evlâdım,” (cümle)

bu (s) / sözler (i): sıfat tamlaması

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

muavenet (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

11.Allah/ göstermesin,/ ben/ burada/ her türlü felâkete, mahrumiyete, zarurete/ katlanırım;/ fakat/ istemem ki/ kimseler/ halime/ vâkıf olsun,/ sana/ söylüyorum,/ çünkü/ sen/ başka bir çocuksun,/ büsbütün/ başka bir çocuksun.

her türlü (s) / felâket (i) / mahrumiyet (i) / zaruret (i): sıfat tamlaması

her (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

vâkıf (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

başka (s) / bir çocuk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

başka (s) / bir çocuk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

12.Tekrar kollarını uzatıp,/ genç adamın başını/ okşadı:/ “Her gün evin eşyalarından bir şey satıyorum,”/ dedi.

genç adamın (ty) / başı (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

tekrar (z) / kollarını (bln) / uzatıp (y): zarf-fiil grubu

“Her gün/ evin eşyalarından bir şey/ satıyorum,” (cümle)

evin eşyalarından (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

evin (ty) / eşyaları (tn): belirtili isim tamlaması

her (s) / gün (i): sıfat tamlaması

13.Evvela/ fuzuli mobilyalardan,/ tatlı takımlarından,/ büfelerden,/ masalardan,/ kanepelerden/ başladık;/ şimdi/ sıra/ yataklara,/ yorganlara/ geldi.

tatlı (ty) / takımları (tn): belirtisiz isim tamlaması

fuzuli (s) / mobilyalar (i): sıfat tamlaması

14.Sofadaki o güzel halıların hepsi/ gitti/ evlâdım,/ girerken/ dikkat etmedin mi?

sofadaki o güzel halıların (ty) / hepsi (tn): belirtili isim tamlaması

sofadaki (s) / o güzel halılar (i): sıfat tamlaması

o (s) / güzel halılar (i): sıfat tamlaması

güzel (s) / halılar (i): sıfat tamlaması

dikkat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı Celis,/ Çanakkale'ye gitmezden evvel,/ bütün bu halıların, bu masaların birer birer mezada gittiğini/ biliyordu./ Kaç kere/ biçare Naim Efendi'yi bu sefaletten kurtarmak için/ büyük ninesinin ayaklarına kapanmıştı;/ fakat,/ bu sert kalpli kadın/ demişti ki:/

“Satmak,/ onun eski âdetidir,/ eski illetidir;/ bırakmalı/ satsın,/ satsın,/ ta ki/ satacak bir şeyi kalmayınca kadar.../ Ancak/ o vakit/ rahat edecek/ ve/ söz dinleyecek.../ Niye/ yanıma/ gelmiyor,/ niye/ bin türlü bahane ile/ o baykuş yuvasında/ sakalını Hasan Ağa denilen o hırsızın eline vermiş/ oturuyor?”/

1.Hakkı Celis,/ Çanakkale'ye gitmezden evvel,/ bütün bu halıların, bu masaların birer birer mezada gittiğini/ biliyordu.

bütün bu halıların, bu masaların (ty) / birer birer mezada gittiği (tn): belirtili isim tamlaması

birer birer (z) / mezada gittiği (y): sıfat-fiil grubu

mezada (i) / git- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

birer (i) / birer (i): tekrar grubu

bütün (s) / bu halılar (i) / bu masalar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / masalar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / halılar (i): sıfat tamlaması

Çanakkale'ye gitmezden (i) / evvel (çe): edat grubu

Çanakkale'ye (yt) / gitmezden (y): zarf-fiil grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Kaç kere/ biçare Naim Efendi'yi bu sefaletten kurtarmak için/ büyük ninesinin ayaklarına kapanmıştı;/ fakat,/ bu sert kalpli kadın/ demişti ki:

büyük ninesinin ayaklarına (i) / kapan- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

büyük ninesinin (ty) / ayakları (tn): belirtili isim tamlaması

büyük (s) / nine (i): sıfat tamlaması

biçare Naim Efendi'yi bu sefaletten kurtarmak (i) / için (çe): edat grubu

biçare Naim Efendi'yi (bln) / bu sefaletten (yt) / kurtarmak (y): isim-fiil grubu

bu (s) / sefalet (i): sıfat tamlaması

biçare (s) / Naim Efendi (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

kaç (s) / kere (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sert kalpli kadın (i): sıfat tamlaması

sert kalpli (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

sert (s) / kalpli (i): sıfat tamlaması

3.Satmak,/ onun eski âdetidir,/ eski illetidir;/ bırakmalı/ satsın,/ satsın,/ ta ki/ satacak bir şeyi kalmayınca kadar...

onun (ty) / eski âdeti (tn): belirtili isim tamlaması

eski (s) / âdet (i): sıfat tamlaması

eski (s) / illet (i): sıfat tamlaması

satacak bir şeyi kalmayınca (i) / kadar (çe): edat grubu

satacak bir şeyi (ö) / kalmayınca (y): zarf-fiil grubu

satacak (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

4.Ancak/ o vakit/ rahat edecek/ ve/ söz dinleyecek...

rahat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

o (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

söz (i) / dinle- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

5.Niye/ yanıma/ gelmiyor,/ niye/ bin türlü bahane ile/ o baykuş yuvasında/ sakalını Hasan Ağa denilen o hırsızın eline vermiş/ oturuyor?

sakalını (i) / Hasan Ağa denilen o hırsızın eline (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Hasan Ağa denilen o hırsızın (ty) / eli (tn): belirtili isim tamlaması

Hasan Ağa denilen (s) / o hırsız (i): sıfat tamlaması

o (s) / hırsız (i): sıfat tamlaması

Hasan Ağa (ö) / denilen (y): sıfat-fiil grubu

Hasan (i) / Ağa (u): unvan grubu

o (s) / baykuş yuvası (i): sıfat tamlaması

baykuş (ty) / yuvası (tn): belirtisiz isim tamlaması

bin türlü bahane (i) / ile (çe): edat grubu

bin türlü (s) / bahane (i): sıfat tamlaması

bin (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

Konak,/ Naim Efendi'yle beraber,/ her gün/ biraz daha/ yıkılıp gidiyordu./ Vakıa/ sağı solu yangın viraneleriyle çevrilmiş olan bu evin harici manzarası/ pek mağmum bir şeydi,/ fakat/ asıl/ içine girildikten sonradır ki/ insanın kalbine/ korku ile karışık derin bir kasvet/ çöküyordu./ Zili bozulan sokak kapısı/ ağır bir tokmakla/ vuruluyor/ ve/ birçok gıcırtilarla,/ mustarip bir hayvan gibi/ sarsıla sarsıla/ açılıyordu./ İçeriye atılan ilk adımda göze tesadüf eden manzara/ kırık dökük, yırtık pırtık birtakım eşya yığınları,/ buruna çarpan koku/ bir nevi toz ve küf kokusuydu;/ kımıldamaktan ve söz etmektен bıkmış, yarı derviş, yarı meczup kıyafetli bir uşak arkasından ve bu eşya yığınları arasından iç avluyu geçip de harem dairesine varıldı mı,/ insanı istila eden hüüzün/ daha ziyade/ artıyordu;/ burası/ tıpkı/ yer altında bir mahzen gibiydi,/ sanki,/ senelerden beri/ hiçbir

tarafından/ ne hava, ne ziya almıştı;/ bununla beraber,/ divanhaneler ve dehlizler/ çepeçevre/ geniş, perdesiz ve pervazları sökülmüş pencerelerle/ muhattı/ ve/ bu pencerelerin camlarından birçoğu/ kırık;/ bu kırık camları örten örümcek ağlarının arkasında,/ kış, yaz rutubetten, adeta bozulmuş birtakım su yolları gibi sızan yüksek bahçe duvarlarının esmer şekilleri/ görünüyordu;/ her basamağı bir ayrı ses çıkaran merdivenlerden çıkıp da eskiden, büyük otellerdeki “hol”ler tarzında Psalti’ye döşetilmiş büyük sofaya varılır varılmaz/ en hafif bir ses bile/ boş bir kubbenin altında gibi/ aksisedalar/ çıkarıyordu./ Bu sofada,/ şimdi/ her tarafından pamukları fırlamış iki eski “otoman” ile bir ayağı kırık ceviz bir orta masasından başka eşya namına bir şey/ kalmamıştı./ Bu cevizden masanın üstünde/ çok zamandan beri işlemeyen pirinçten bir antika saat/ duruyordu./ Yerde her tarafından yırtılmış bir eski keçe/ her adımda/ insanın ayağını/ çeliyordu;/ sonra/ loş ve çıplak bir dehlizden/ boş odaların kapalı kapıları önünden/ geçiliyordu./ Bu odaların bazılarında/ kuşlar/ yuva/ yapmıştı;/ bazılarında ise/ -Cenan Kalfanın iddiasına göre-/ periler ve cinler/ oturuyordu./ İhtiyar kadın:/

“Vallahi, geceleri adeta bizim gibi konuşuyorlar, gülüşüyorlar, şarkı söylüyorlar, tepinip oynuyorlar. Bazı da bir kavga, bir dövüştür, gidiyor,”/ diyordu./

1.Konak,/ Naim Efendi’yle beraber,/ her gün/ biraz daha/ yıkılıp gidiyordu.

yıkılıp (f) / git- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

biraz (s) / daha (i): sıfat tamlaması

her (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi’yle (i) / beraber (çe): edat grubu

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

2.Vakıa/ sağı solu yangın viraneleriyle çevrilmiş olan bu evin harici manzarası/ pek mağmum bir şeydi,/ fakat/ asıl/ içine girildikten sonradır ki/ insanın kalbine/ korku ile karışık derin bir kasvet/ çöküyordu.

pek mağmum (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

pek (s) / mağmum (i): sıfat tamlaması

sağı solu yangın viraneleriyle çevrilmiş olan bu evin (ty) / harici manzarası (tn): belirtili isim tamlaması

harici (s) / manzara (i): sıfat tamlaması

sağı solu yangın viraneleriyle çevrilmiş olan (s) / bu ev (i): sıfat tamlaması

bu (s) / ev (i): sıfat tamlaması

sağı solu (bln) / yangın viraneleriyle (z) / çevrilmiş olan (y): sıfat-fiil grubu

çevrilmiş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yangın (ty) / viraneleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

sağı (i) / solu (i): tekrar grubu

içine girildikten (i) / sonra (çe): edat grubu
içine (yt) / girildikten (y): zarf-fiil grubu
korku ile karışık (s) / derin bir kasvet (i): sıfat tamlaması
derin (s) / bir kasvet (i): sıfat tamlaması
bir (s) / kasvet (i): sıfat tamlaması
korku ile (i) / karışık (i): kısaltma grubu (vasıta grubu)
korku (i) / ile (çe): edat grubu
insanın (ty) / kalbi (tn): belirtili isim tamlaması

3.Zili bozulan sokak kapısı/ ağır bir tokmakla/ vuruluyor/ ve/ birçok gıcırtilarla,/ mustarip bir hayvan gibi/ sarsıla sarsıla/ açılıyordu.

ağır (s) / bir tokmak (i): sıfat tamlaması
bir (s) / tokmak (i): sıfat tamlaması
zili bozulan (s) / sokak kapısı (i): sıfat tamlaması
sokak (ty) / kapısı (tn): belirtisiz isim tamlaması
zili (ö) / bozulan (y): sıfat-fiil grubu
sarsıla (i) / sarsıla (i): tekrar grubu
mustarip bir hayvan (i) / gibi (çe): edat grubu
mustarip (s) / bir hayvan (i): sıfat tamlaması
bir (s) / hayvan (i): sıfat tamlaması
birçok (s) / gıcırtilar (i): sıfat tamlaması

4.İçeriye atılan ilk adımda göze tesadüf eden manzara/ kırık dökük, yırtık pırtık birtakım eşya yığınları,/ buruna çarpan koku/ bir nevi toz ve küf kokusuydu;/ kımıldamaktan ve söz etmekten bıkmış, yarı derviş, yarı meczup kıyafetli bir uşak arkasından ve bu eşya yığınları arasından iç avluyu geçip de harem dairesine varıldı mı,/ insanı istila eden hüznü/ daha ziyade/ artıyordu;

kırık dökük (s) / yırtık pırtık (s) / birtakım eşya yığınları (i): sıfat tamlaması
birtakım (s) / eşya yığınları (i): sıfat tamlaması
eşya (ty) / yığınları (tn): belirtisiz isim tamlaması
yırtık (i) / pırtık (i): tekrar grubu
kırık (i) / dökük (i): tekrar grubu
içeriye atılan ilk adımda göze tesadüf eden (s) / manzara (i): sıfat tamlaması
içeriye atılan ilk adımda (z) / göze tesadüf eden (y): sıfat-fiil grubu
göze (i) / tesadüf et- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
tesadüf (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
içeriye atılan (s) / ilk adım (i): sıfat tamlaması
ilk (s) / adım (i): sıfat tamlaması

içeriye (yt) / atılan (y): sıfat-fiil grubu
bir nevi (s) / toz ve küf kokusu (i): sıfat tamlaması
toz ve küf (ty) / kokusu (tn): belirtisiz isim tamlaması
toz (i) / ve (be) / küf (i): bağlama grubu
bir (s) / nevi (i): sıfat tamlaması
buruna çarpan (s) / koku (i): sıfat tamlaması
buruna (i) / çarp- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması
insanı istila eden (s) / hüznün (i): sıfat tamlaması
insanı (bln) / istila eden (y): sıfat-fiil grubu
istila (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
kımıldamaktan ve söz etmekten bıkmış, yarı derviş, yarı meczup kıyafetli bir uşak
arkasından ve bu eşya yığınları arasından iç avluyu geçip de (z) / harem dairesine
(yt) / varıldı mı (y): zarf-fiil grubu
harem (ty) / dairesi (tn): belirtisiz isim tamlaması
kımıldamaktan ve söz etmekten bıkmış, yarı derviş, yarı meczup kıyafetli bir uşak
arkasından ve bu eşya yığınları arasından (yt) / iç avluyu (bln) / geçip (y): zarf-fiil
grubu
iç (s) / avlu (i): sıfat tamlaması
kımıldamaktan ve söz etmekten bıkmış, yarı derviş, yarı meczup kıyafetli bir uşak
arkası (i) / ve (be) / bu eşya yığınları arası (i): bağlama grubu
bu eşya yığınları (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması
bu (s) / eşya yığınları (i): sıfat tamlaması
eşya (ty) / yığınları (tn): belirtisiz isim tamlaması
kımıldamaktan ve söz etmekten bıkmış, yarı derviş, yarı meczup kıyafetli bir uşak
(ty) / arkası (tn): belirtisiz isim tamlaması
kımıldamaktan ve söz etmekten bıkmış (s) / yarı derviş, yarı meczup kıyafetli bir
uşak (i): sıfat tamlaması
yarı derviş (kıyafetli) (s) / yarı meczup kıyafetli (s) / bir uşak (i): sıfat tamlaması
bir (s) / uşak (i): sıfat tamlaması
yarı (s) / meczup kıyafetli (i): sıfat tamlaması
mezczup (ty) / kıyafeti (tn): belirtisiz isim tamlaması
yarı (s) / derviş (kıyafetli) (i): sıfat tamlaması
derviş (ty) / kıyafeti (tn): belirtisiz isim tamlaması
kımıldamaktan ve söz etmekten (yt) / bıkmış (y): sıfat-fiil grubu
kımıldamak (i) / ve (be) / söz etmek (i): bağlama grubu
söz (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

5.burası/ tıpkı/ yer altında bir mahzen gibiydi,/ sanki,/ senelerden beri/ hiçbir tarafından/ ne hava, ne ziya almıştı;/ bununla beraber,/ divanhaneler ve dehlizler/ çepeçevre/ geniş, perdesiz ve pervazları sökülmiş pencerelerle/ muhattı/ ve/ bu pencerelerin camlarından birçoğu/ kırık;

yer altında bir mahzen (i) / gibi (çe): edat grubu

yer altında (s) / bir mahzen (i): sıfat tamlaması

bir (s) / mahzen (i): sıfat tamlaması

yer (ty) / altı (tn): belirtisiz isim tamlaması

ne hava, ne ziya (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ne (be) / hava (i) / ne (be) / ziya (i): bağlama grubu

hiçbir (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

senelerden (i) / beri (çe): edat grubu

geniş, perdesiz ve pervazları sökülmiş (s) / pencereler (i): sıfat tamlaması

geniş (i) / perdesiz (i) / ve (be) / pervazları sökülmiş (i): bağlama grubu

pervazları (ö) / sökülmiş (y): sıfat-fiil grubu

divanhaneler (i) / ve (be) / dehlizler (i): bağlama grubu

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu

bu pencerelerin camlarından (s) / birçoğu (i): sıfat tamlaması

bu pencerelerin (ty) / camları (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / pencereler (i): sıfat tamlaması

6.bu kırık camları örten örümcek ağlarının arkasında,/ kış, yaz rutubetten, adeta bozulmuş birtakım su yolları gibi sızan yüksek bahçe duvarlarının esmer şekilleri/ görünüyordu;

kış, yaz rutubetten, adeta bozulmuş birtakım su yolları gibi sızan yüksek bahçe duvarlarının (ty) / esmer şekilleri (tn): belirtili isim tamlaması

esmer (s) / şekiller (i): sıfat tamlaması

kış, yaz rutubetten, adeta bozulmuş birtakım su yolları gibi sızan (s) / yüksek bahçe duvarları (i): sıfat tamlaması

yüksek (s) / bahçe duvarları (i): sıfat tamlaması

bahçe (ty) / duvarları (tn): belirtisiz isim tamlaması

kış, yaz (z) rutubetten (z) / adeta (cdö) / bozulmuş birtakım su yolları gibi (z) / sızan (y): sıfat-fiil grubu

bozulmuş birtakım su yolları (i) / gibi (çe): edat grubu

bozulmuş (s) / birtakım su yolları (i): sıfat tamlaması

birtakım (s) / su yolları (i): sıfat tamlaması

su (ty) / yolları (tn): belirtisiz isim tamlaması

kış (i) / yaz (i): tekrar grubu

bu kırık camları örten örümcek ağlarının (ty) / arkası (tn): belirtili isim tamlaması

bu kırık camları örten (s) / örümcek ağları (i): sıfat tamlaması

örümcek (ty) / ağları (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu kırık camları (bln) / örten (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / kırık camlar (i): sıfat tamlaması

kırık (s) / camlar (i): sıfat tamlaması

7.her basamağı bir ayrı ses çıkaran merdivenlerden çıkıp da eskiden, büyük otellerdeki “hol”ler tarzında Psalti’ye döşetilmiş büyük sofaya varılır varılmaz/ en hafif bir ses bile/ boş bir kubbenin altında gibi/ aksisedalar/ çıkarıyordu.

boş bir kubbenin altında (i) / gibi (çe): edat grubu

boş bir kubbenin (ty) / altı (tn): belirtili isim tamlaması

boş (s) / bir kubbe (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kubbe (i): sıfat tamlaması

en hafif (s) / bir ses (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ses (i): sıfat tamlaması

en (s) / hafif (i): sıfat tamlaması

her basamağı bir ayrı ses çıkaran merdivenlerden çıkıp da (z) / eskiden, büyük otellerdeki “hol”ler tarzında Psalti’ye döşetilmiş büyük sofaya (yt) / varılır varılmaz (y): zarf-fiil grubu

varılır (i) / varılmaz (i): tekrar grubu

eskiden, büyük otellerdeki “hol”ler tarzında Psalti’ye döşetilmiş (s) / büyük sofa (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / sofa (i): sıfat tamlaması

eskiden, büyük otellerdeki “hol”ler tarzında (z) / Psalti’ye (yt) / döşetilmiş (y): sıfat-fiil grubu

eskiden, büyük otellerdeki “hol”ler (i) / tarzında (çe): edat grubu

eskiden (s) / büyük otellerdeki “hol”ler (i): sıfat tamlaması

büyük otellerdeki (s) / “hol”ler (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / oteller (i): sıfat tamlaması

her basamağı bir ayrı ses çıkaran merdivenlerden (yt) / çıkıp (y): zarf-fiil grubu

her basamağı bir ayrı ses çıkaran (s) / merdivenler (i): sıfat tamlaması

her basamağı (ö) / bir ayrı ses (bsn) / çıkaran (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / ayrı ses (i): sıfat tamlaması

ayrı (s) / ses (i): sıfat tamlaması

her (s) / basamak (i): sıfat tamlaması

8.Bu sofada,/ şimdi/ her tarafından pamukları fırlamış iki eski “otoman” ile bir ayağı kırık ceviz bir orta masasından başka eşya namına bir şey/ kalmamıştı.

her tarafından pamukları fırlamış iki eski “otoman” ile bir ayağı kırık ceviz bir orta masasından başka (s) / eşya namına bir şey (i): sıfat tamlaması

eşya namına (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

eşya (i) / namına (çe): edat grubu

her tarafından pamukları fırlamış iki eski “otoman” ile bir ayağı kırık ceviz bir orta masasından (i) / başka (çe): edat grubu

her tarafından pamukları fırlamış iki eski “otoman” (i) / ile (be) / bir ayağı kırık ceviz bir orta masası (i): bağlama grubu

bir ayağı kırık (s) / ceviz bir orta masası (i): sıfat tamlaması

ceviz (s) / bir orta masası (i): sıfat tamlaması

bir (s) / orta masası (i): sıfat tamlaması

orta (ty) / masası (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir ayağı (i) / kırık (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

bir (s) / ayak (i): sıfat tamlaması

her tarafından pamukları fırlamış (s) / iki eski “otoman” (i): sıfat tamlaması

iki (s) / eski “otoman” (i): sıfat tamlaması

eski (s) / “otoman” (i): sıfat tamlaması

her tarafından (yt) / pamukları (ö) / fırlamış (y): sıfat-fiil grubu

her (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sofa (i): sıfat tamlaması

9.Bu cevizden masanın üstünde/ çok zamandan beri işlemeyen pirinçten bir antika saat/ duruyordu.

çok zamandan beri işlemeyen (s) / pirinçten bir antika saat (i): sıfat tamlaması

pirinçten (s) / bir antika saat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / antika saat (i): sıfat tamlaması

antika (s) / saat (i): sıfat tamlaması

çok zamandan beri (z) / işlemeyen (y): sıfat-fiil grubu

çok zamandan (i) / beri (çe): edat grubu

çok (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

bu cevizden masanın (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / cevizden masa (i): sıfat tamlaması

cevizden (s) / masa (i): sıfat tamlaması

10.Yerde her tarafından yırtılmış bir eski keçe/ her adımda/ insanın ayağını/ çeliyordu;/ sonra/ loş ve çıplak bir dehlizden/ boş odaların kapalı kapıları önünden/ geçiliyordu.

insanın (ty) / ayağı (tn): belirtili isim tamlaması

her (s) / adım (i): sıfat tamlaması

yerde (s) / her tarafından yırtılmış bir eski keçe (i): sıfat tamlaması

her tarafından yırtılmış (s) / bir eski keçe (i): sıfat tamlaması

bir (s) / eski keçe (i): sıfat tamlaması

eski (s) / keçe (i): sıfat tamlaması

her tarafından (yt) / yırtılmış (y): sıfat-fiil grubu

her (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

boş odaların kapalı kapıları (ty) / önü (tn): belirtisiz isim tamlaması

boş odaların (ty) / kapalı kapıları (tn): belirtili isim tamlaması

kapalı (s) / kapılar (i): sıfat tamlaması

boş (s) / odalar (i): sıfat tamlaması

loş ve çıplak (s) / bir dehliz (i): sıfat tamlaması

bir (s) / dehliz (i): sıfat tamlaması

loş (i) / ve (be) / çıplak (i): bağlama grubu

11.Bu odaların bazılarında/ kuşlar/ yuva/ yapmıştı;/ bazılarında ise/ -Cenan Kalfanın iddiasına göre-/ periler ve cinler/ oturuyordu.

bu odaların (ty) / bazıları (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / odalar (i): sıfat tamlaması

Cenan Kalfanın iddiasına (i) / göre (çe): edat grubu

Cenan Kalfanın (ty) / iddiası (tn): belirtili isim tamlaması

Cenan (i) / Kalfa (u): unvan grubu

periler (i) / ve (be) / cinler (i): bağlama grubu

12.İhtiyar kadın:/ “Vallahi, geceleri adeta bizim gibi konuşuyorlar, gülüşüyorlar, şarkı söylüyorlar, tepinip oynuyorlar. Bazı da bir kavga, bir dövüştür, gidiyor,”/ diyordu.

“Vallahi,/ geceleri/ adeta/ bizim gibi/ konuşuyorlar,/ gülüşüyorlar,/ şarkı söylüyorlar,/ tepinip oynuyorlar./ Bazı da/ bir kavga, bir dövüştür,/ gidiyor,” (cümle)

bizim (i) / gibi (çe): edat grubu

şarkı (i) / söyle- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

tepinip (f) / oyna- (f): tekrar grubu

bir (be) / kavga (i) / bir (be) / dövüş (i): bağlama grubu

ihtiyar (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

Perilerle cinlere yuva olan bu odaların kapıları/ hiç/ açılmazdı/ ve/ karanlık basar basmaz/ Cenan Kalfa'yı öldürseler/ önlerinden/ geçmezdi./

Konakta/ yalnız/ Seniha'nın odasıdır ki,/ zamanın ve nisyanın kahrına uğramadı;/ burası/ Naim Efendi'nin bir kapalı bahçesi halinde/ kaldı./ Hâlâ/ ayağa kalkabildiği günler,/ duvarlara tutuna tutuna/ oraya kadar/ gidiyor/ ve/ genç kızdan kalmış eşya döküntüleri arasında/ saatlerce/ murakabeye dalıyordu./ Burası/ bir mabet gibi/ daima/ süprülüyor,/ temizleniyor/ ve/ eşyanın hiçbirine/ dokunulmuyordu./

Naim Efendi,/ Hakkı Celis'e/ biraz evvelki sözünü/ tekrar etti:/

"İzdivaç kalmış/ diyorlar,/ öyle mi?"/

Genç adam:/

"Zannedirim,"/ dedi;/ "zira,/ ben gitmezden evvel/ birkaç güne kadar nikâh olacağı/ söyleniyordu,/ ben/ gittim, geldim,/ ortada/ hâlâ/ olmuş bitmiş bir şey/ yok.../ Demek ki..."/

Naim Efendi,/ Hakkı Celis'in sözünü kesti:/

"Acaba/ bu işin bozuluşunu/ neye/ hamledersiniz/ evlâdım?"/

Hakkı Celis,/ Faik Bey'le bir ay evvelki konuştuklarını/ hatırladı/ ve/ içinden:/ "Buna sebep mutlaka odur!"/ dedi./

1.Perilerle cinlere yuva olan bu odaların kapıları/ hiç/ açılmazdı/ ve/ karanlık basar basmaz/ Cenan Kalfa'yı öldürseler/ önlerinden/ geçmezdi.

perilerle cinlere yuva olan bu odaların (ty) / kapıları (tn): belirtili isim tamlaması

perilerle cinlere yuva olan (s) / bu odalar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / odalar (i): sıfat tamlaması

perilerle cinlere (yt) / yuva olan (y): sıfat tamlaması

yuva (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

periler (i) / ile (be) / cinler (i): bağlama grubu

Cenan Kalfa'yı (bln) / öldürseler (y): zarf-fiil grubu

Cenan (i) / Kalfa (u): unvan grubu

karanlık (i) / basar basmaz (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

basar (i) / basmaz (i): tekrar grubu

2.Konakta/ yalnız/ Seniha'nın odasıdır ki,/ zamanın ve nisyanın kahrına uğramadı;/ burası/ Naim Efendi'nin bir kapalı bahçesi halinde/ kaldı.

zamanın ve nisyanın kahrına (i) / uğra- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

zamanın ve nisyanın (ty) / kahrı (tn): belirtili isim tamlaması

zaman (i) / ve (be) / nisyan (i): bağlama grubu

Seniha'nın (ty) / odası (tn): belirtili isim tamlaması

Naim Efendi'nin bir kapalı bahçesi (i) / halinde (çe): edat grubu

Naim Efendi'nin (ty) / bir kapalı bahçesi (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / kapalı bahçe (i): sıfat tamlaması

kapalı (s) / bahçe (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

3.Hâlâ/ ayağa kalkabildiği günler,/ duvarlara tutuna tutuna/ oraya kadar/ gidiyor/ ve/ genç kızdan kalmış eşya döküntüleri arasında/ saatlerce/ murakabeye dalıyordu.

oraya (i) / kadar (çe): edat grubu

duvarlara (yt) / tutuna tutuna (y): zarf-fiil grubu

tutuna (i) / tutuna (i): tekrar grubu

ayağa kalkabildiği (s) / günler (i): sıfat tamlaması

ayağa kalka (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

ayağa (i) / kalk- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

murakabeye (i) / dal- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

genç kızdan kalmış eşya döküntüleri (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

genç kızdan kalmış (s) / eşya döküntüleri (i): sıfat tamlaması

eşya (ty) / döküntüleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

genç kızdan (yt) / kalmış (y): sıfat-fiil grubu

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

4.Burası/ bir mabet gibi/ daima/ süprülüyor,/ temizleniyor/ ve/ eşyanın hiçbirine/ dokunulmuyordu.

bir mabet (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / mabet (i): sıfat tamlaması

eşyanın (ty) / hiçbirine (tn): belirtili isim tamlaması

5.Naim Efendi,/ Hakkı Celis'e/ biraz evvelki sözünü/ tekrar etti:/ "İzdivaç kalmış/ diyorlar,/ öyle mi?"

tekrar (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

biraz evvelki (s) / söz (i): sıfat tamlaması

biraz (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

İzdivaç/ kalmış (cümle)

6.Genç adam:/ "Zannederim,"/ dedi;/ "zira,/ ben gitmezden evvel/ birkaç güne kadar nikâh olacağı/ söyleniyordu,/ ben/ gittim, geldim,/ ortada/ hâlâ/ olmuş bitmiş bir şey/ yok.../ Demek ki..."

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

birkaç güne kadar (z) / nikâh olacağı (y): sıfat-fiil grubu

nikâh (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

birkaç güne (i) / kadar (çe): edat grubu

birkaç (s) / gün (i): sıfat tamlaması

ben gitmezden (i) / evvel (çe): edat grubu

ben (ö) / gitmezden (y): zarf-fiil grubu

gittim (f) / geldim (f): tekrar grubu

olmuş bitmiş (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

olmuş (f) / bitmiş (f): tekrar grubu

7.Naim Efendi,/ Hakkı Celis'in sözünü kesti:/ "Acaba/ bu işin bozulunu/ neye/ hamledersiniz/ evlâdım?"

Hakkı Celis'in sözünü (i) / kes- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı Celis'in (ty) / sözü (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

haml (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu işin (ty) / bozuluşu (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / iş (i): sıfat tamlaması

8.Hakkı Celis,/ Faik Bey'le bir ay evvelki konuştuklarını/ hatırladı/ ve/ içinden:/ "Buna sebep mutlaka odur!"/ dedi.

Faik Bey'le (s) / bir ay evvelki konuştukları (i): sıfat tamlaması

bir ay evvelki (s) / konuştukları (i): sıfat tamlaması

bir ay (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ay (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

"Buna sebep/ mutlaka/ odur!" (cümle)

buna (i) / sebep (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

Halbuki,/ Seniha'nın izdivacına mani olan sebep/ ne o, ne bu idi./ Bundan bir ay evvelki bir iş için Sofya'ya gittiği söylenen (...) Mebusu Necip Bey,/ hâlâ/ İstanbul'a/ dönmemişti,/ bir haber de/ göndermemişti./ Bazı kimseler,/ Viyana'da bulunduğu,/ bazıları/ Münih'e gittiğini/ söylüyorlardı./ Seniha,/ Berlin'le Viyana arasında mekik dokuyan biraderi Cemil'den/ üst üste,/ ona dair malumat/ sordu,/ fakat/ hiçbir şey/ öğrenemedi./ Bu,/ her cihetten esrarengiz bir gaybubetti/ ve/ bin türlü farazyeye/ meydan açıyordu./ Mesela/ Belkıs Hanım/ diyordu ki:/

"Bey/ söylüyor,/ bu adamın âdeti/ böyleymiş./ Her rast geldiği kıza/ izdivaç/ vâdeder,/ bir müddet/ eğlenir,/ sonra/ vazgeçer,/ bırakır,/ gidermiş./

Berlin’de böyle kaç Alman ailesi,/ Viyana’da kaç Avusturyalı kız/ bu zengin nişanlının yolunu bekliyormuş./ Bu,/ İstanbul’da ilk macerası olduğu için/ bize/ hayret veriyor,/ vakıa,/ (...) Mebusu Necip Bey’in oynadığı oyunların/ bu/ en cüretlisidir./ Bakalım,/ bu sefer/ işin içinden/ nasıl/ sıyrılacak!”/

Nuriye ve Neyyire Hanımlar ise,/ bu hâdiseden/ dünyanın en hayali romanlarını/ yapıyorlardı./ Diyorlardı ki:/

“Bu adam/ ne mebus, ne de zengindi./ Kendisine mebus ve zengin süsü veren acayip ve esrarengiz bir serseriydi./ Belki de/ ‘Arsen Lüpen’ tarzında zarif ve kibar bir hırsızdı./ Seniha’nın evindeki tantana ve alayışı/ gördü,/ mühimce bir şey çalabilirim/ sandı,/ bir yolunu buldu,/ sokuldu;/ baktı,/ tetkik etti;/ sonra/ anladı ki,/ çalmak zahmetine değer bir şey/ yok,/ başını aldı;/ çıktı gitti...”/

Bu iki genç kızın bu garip gülünç hikâyelerini dinleyenlerden bazıları/ bir tuhaflık olsun diye:/

“Çalacak bir şey bulmadı mı? Neden? Seniha’nın kalbini çaldı, bundan daha kıymetli ne bulabilirdi?”/ diyorlardı./

1.Halbuki,/ Seniha’nın izdivacına mani olan sebep/ ne o, ne bu idi.

ne (be) / o (i) / ne (be) / bu (i): bağlama grubu

Seniha’nın izdivacına mani olan (s) / sebep (i): sıfat tamlaması

Seniha’nın izdivacına (yt) / mani olan (y): sıfat tamlaması

mani (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha’nın (ty) / izdivacı (tn): belirtili isim tamlaması

2.Bundan bir ay evvelki bir iş için Sofya’ya gittiği söylenen (...) Mebusu Necip Bey,/ hâlâ/ İstanbul’a dönmemişti,/ bir haber de/ göndermemişti.

bundan bir ay evvelki bir iş için Sofya’ya gittiği söylenen (s) / (...) Mebusu Necip Bey (i): sıfat tamlaması

(...) Mebusu (s) / Necip Bey (i): sıfat tamlaması

Necip (i) / Bey (u): unvan grubu

(...) (ty) / Mebusu (tn): belirtisiz isim tamlaması

bundan bir ay evvelki bir iş için Sofya’ya gittiği (ö) / söylenen (y): sıfat-fiil grubu

bundan bir ay evvelki bir iş için (z) / Sofya’ya (yt) / gittiği (y): sıfat-fiil grubu

bundan bir ay evvelki bir iş (i) / için (çe): edat grubu

bundan bir ay evvelki (s) / bir iş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / iş (i): sıfat tamlaması

bundan (i) / bir ay evvel (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

bir ay (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ay (i): sıfat tamlaması

bir (s) / haber (i): sıfat tamlaması

3.Bazı kimseler,/ Viyana'da bulunduğunu,/ bazıları/ Münih'e gittiğini/ söylüyorlardı.

Viyana'da (yt) / bulunduğu (y): sıfat-fiil grubu

bazı (s) / kimseler (i): sıfat tamlaması

Münih'e (yt) / gittiği (y): sıfat-fiil grubu

4.Seniha,/ Berlin'le Viyana arasında mekik dokuyan biraderi Cemil'den/ üst üste,/ ona dair malumat/ sordu,/ fakat/ hiçbir şey/ öğrenemedi.

ona dair (s) / malumat (i): sıfat tamlaması

ona (i) / dair (çe): edat grubu

üst (i) / üste (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

Berlin'le Viyana arasında mekik dokuyan (s) / biraderi Cemil (i): sıfat tamlaması

biraderi (s) / Cemil (i): sıfat tamlaması

Berlin'le Viyana arasında (yt) / mekik dokuyan (y): sıfat-fiil grubu

mekik (i) / doku- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Berlin'le Viyana (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

Berlin (i) / ile (be) / Viyana (i): bağlama grubu

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

5.Bu,/ her cihetten esrarengiz bir gaybubetti/ ve/ bin türlü faraziyeye/ meydan açıyordu.

her cihetten esrarengiz (s) / bir gaybubet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gaybubet (i): sıfat tamlaması

her cihetten (s) / esrarengiz (i): sıfat tamlaması

her (i) / cihetten (çe): edat grubu

meydan (i) / aç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bin türlü (s) / faraziye (i): sıfat tamlaması

bin (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

6.Mesela/ Belkıs Hanım/ diyordu ki:/ Bey/ söylüyor,/ bu adamın âdeti/ böyleymiş.

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

bu adamın (ty) / âdeti (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / adam (i): sıfat tamlaması

7.Her rast geldiği kıza/ izdivaç/ vâdeder,/ bir müddet/ eğlenir,/ sonra/ vazgeçer,/ bırakır,/ gidermiş.

vâd (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

her (s) / rast geldiği kız (i): sıfat tamlaması

rast geldiği (s) / kız (i): sıfat tamlaması

rast (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

8.Berlin’de böyle kaç Alman ailesi,/ Viyana’da kaç Avusturyalı kız/ bu zengin nişanlının yolunu bekliyormuş.

bu zengin nişanlının yolunu (i) / bekle- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu zengin nişanlının (ty) / yolu (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / zengin nişanlı (i): sıfat tamlaması

zengin (s) / nişanlı (i): sıfat tamlaması

Viyana’da (s) / kaç Avusturyalı kız (i): sıfat tamlaması

kaç (s) / Avusturyalı kız (i): sıfat tamlaması

Avusturyalı (s) / kız (i): sıfat tamlaması

Berlin’de (s) / böyle kaç Alman ailesi (i): sıfat tamlaması

böyle (s) / kaç Alman ailesi (i): sıfat tamlaması

kaç (s) / Alman ailesi (i): sıfat tamlaması

Alman (ty) / ailesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

**9.Bu,/ İstanbul’da ilk macerası olduğu için/ bize/ hayret veriyor,/ vakıa,/ (...)
Mebusu Necip Bey’in oynadığı oyunların/ bu/ en cüretlisidir.**

hayret (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

İstanbul’da ilk macerası olduğu (i) / için (ç): edat grubu

İstanbul’da (yt) / ilk macerası olduğu (y): sıfat tamlaması

ilk macerası (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / macera (i): sıfat tamlaması

(...) Mebusu Necip Bey’in oynadığı oyunların (ty) / en cüretlisi (tn): belirtili isim tamlaması

en (s) / cüretli (i): sıfat tamlaması

(...) Mebusu Necip Bey’in oynadığı (s) / oyunlar (i): sıfat tamlaması

(...) Mebusu Necip Bey’in (ty) / oynadığı (tn): belirtili isim tamlaması

(...) Mebusu (s) / Necip Bey (i): sıfat tamlaması

Necip (i) / Bey (u): unvan grubu

(...) (ty) / Mebusu (tn): belirtisiz isim tamlaması

10.Bakalım,/ bu sefer/ işin içinden/ nasıl/ sıyrılacak!

işin içinden (i) / sıyrıl- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

işin (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / sefer (i): sıfat tamlaması

11.Nuriye ve Neyyire Hanımlar ise,/ bu hâdiseden/ dünyanın en hayali romanlarını/ yapıyorlardı.

dünyanın (ty) / en hayali romanları (tn): belirtili isim tamlaması

en hayali (s) / romanlar (i): sıfat tamlaması

en (s) / hayali (i): sıfat tamlaması

bu (s) / hâdise (i): sıfat tamlaması

Nuriye ve Neyyire (i) / Hanımlar (u): unvan grubu

Nuriye (i) / ve (be) / Neyyire (i): bağlama grubu

12.Diyorlardı ki/ Bu adam/ ne mebus, ne de zengindi.

ne (be) / mebus (i) / ne de (be) / zengin (i): bağlama grubu

bu (s) / adam (i): sıfat tamlaması

13.Kendisine mebus ve zengin süsü veren acayip ve esrarengiz bir serseriydi.

kendisine mebus ve zengin süsü veren (s) / acayip ve esrarengiz bir serseri (i): sıfat tamlaması

acayip ve esrarengiz (s) / bir serseri (i): sıfat tamlaması

bir (s) / serseri (i): sıfat tamlaması

acayip (i) / ve (be) / esrarengiz (i): bağlama grubu

kendisine (yt) / mebus ve zengin süsü veren (y): sıfat-fiil grubu

mebus ve zengin süsü (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

mebus ve zengin (ty) / süsü (tn): belirtisiz isim tamlaması

mebus (i) / ve (be) / zengin (i): bağlama grubu

14.Belki de/ ‘Arsen Lüpen’ tarzında zarif ve kibar bir hırsızdı.

‘Arsen Lüpen’ tarzında (s) / zarif ve kibar bir hırsız (i): sıfat tamlaması

zarif ve kibar (s) / bir hırsız (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hırsız (i): sıfat tamlaması

zarif (i) / ve (be) / kibar (i): bağlama grubu

‘Arsen Lüpen’ (i) / tarzında (çe): edat grubu

15.Seniha’nın evindeki tantana ve alayışı/ gördü,/ mühimce bir şey çalabilirim/ sandı,/ bir yolunu buldu,/ sokuldu;/ baktı,/ tetkik etti;/ sonra/ anladı ki,/ çalmak zahmetine değer bir şey/ yok,/ başını aldı;/ çıktı gitti...

Seniha’nın evindeki (s) / tantana ve alayış (i): sıfat tamlaması

tantana (i) / ve (be) / alayış (i): bağlama grubu

Seniha’nın (ty) / evi (tn): belirtili isim tamlaması

mühimce bir şey/ çalabilirim (cümle)

çala (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

mühimce (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bir yolunu (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / yol (i): sıfat tamlaması

tetik (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

çalmak zahmetine değer (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

çalmak zahmetine (i) / değer (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

çalmak (ty) / zahmeti (tn): belirtisiz isim tamlaması

başını (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

çıktı (f) / gitti (f): tekrar grubu

16.Bu iki genç kızın bu garip gülünç hikâyelerini dinleyenlerden bazıları/ bir tuhaflık olsun diye:/ “Çalacak bir şey bulmadı mı? Neden? Seniha’nın kalbini çaldı, bundan daha kıymetli ne bulabilirdi?”/ diyorlardı.

“Çalacak bir şey/ bulmadı mı?/ Neden?/ Seniha’nın kalbini çaldı,/ bundan daha kıymetli ne/ bulabilirdi?” (cümle)

çalacak (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Seniha’nın kalbini (i) / çal- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha’nın (ty) / kalbi (tn): belirtili isim tamlaması

bula (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bundan daha kıymetli (s) / ne (i): sıfat tamlaması

bundan (i) / daha kıymetli (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha (s) / kıymetli (i): sıfat tamlaması

bir tuhaflık olsun (i) / diye (çe): edat grubu

bir tuhaflık/ olsun (cümle)

bir (s) / tuhaflık (i): sıfat tamlaması

bu iki genç kızın bu garip gülünç hikâyelerini dinleyenlerden (s) / bazıları (i): sıfat tamlaması

bu iki genç kızın bu garip gülünç hikâyelerini (bln) / dinleyen (y): sıfat-fiil grubu

bu iki genç kızın (ty) / bu garip gülünç hikâyeleri (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / garip gülünç hikâyeler (i): sıfat tamlaması

garip (s) / gülünç (s) / hikâyeler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / iki genç kız (i): sıfat tamlaması

iki (s) / genç kız (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

Vakıa,/ Seniha için,/ bu/ gayet ağır bir darbe oldu,/ ve/ belki/ hayatta yediği darbelerin en ağırı/ bu idi;/ zira/ bu sefer/ tamam/ can alacak yerinden,/ hulyalarının, hesaplarının, tasavvurlarının merkezinden,/ gurur ve

nefsanietinden/ yaralanmıştı./ Fakat/ bu felakete/ o kadar vakar ve metanetle/ tahammül etti ki,/ hiç kimse/ eleminin derecesine/ vâkıf olmadı,/ hattâ/ kendisini pek yakından tanıyanlar bile:/ “Ne kadar kayıtsız kız! Ne kadar havai ve geniş yürekli!”/ dediler./ Bunlar arasında/ yalnız/ Faik Bey'dir ki,/ sevgilisinin yüreğinde açılan yarayı/ bütün çirkinliğiyle/ gördü/ ve/ ona/ gördüğünü/ hissettirdi./ O günden beri,/ genç kız,/ eski âşığının amansız düşmanıdır/ ve/ ona her vesileyle hakaret etmekte/ vahşi bir haz/ duyuyor./

1.Vakıa,/ Seniha için,/ bu/ gayet ağır bir darbe oldu,/ ve/ belki/ hayatta yediğı darbelerin en ağırı/ bu idi;/ zira/ bu sefer/ tamam/ can alacak yerinden,/ hülyalarının, hesaplarının, tasavvurlarının merkezinden,/ gurur ve nefsanietinden/ yaralanmıştı.

gayet ağır bir darbe (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

gayet ağır (s) / bir darbe (i): sıfat tamlaması

bir (s) / darbe (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / ağır (i): sıfat tamlaması

Seniha (i) / için (çe): edat grubu

hayatta yediğı darbelerin (ty) / en ağırı (tn): belirtili isim tamlaması

en (s) / ağır (i): sıfat tamlaması

hayatta yediğı (s) / darbeler (i): sıfat tamlaması

hayatta (yt) / yediğı (y): sıfat-fiil grubu

gurur (i) / ve (be) / nefsaniet (i): bağlama grubu

hülyalarının (ty) / hesaplarının (ty) / tasavvurlarının (ty) / merkezi (tn): belirtili isim tamlaması

can alacak (s) / yer (i): sıfat tamlaması

can (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / sefer (i): sıfat tamlaması

2.Fakat/ bu felakete/ o kadar vakar ve metanetle/ tahammül etti ki,/ hiç kimse/ eleminin derecesine/ vâkıf olmadı,/ hattâ/ kendisini pek yakından tanıyanlar bile:/ “Ne kadar kayıtsız kız! Ne kadar havai ve geniş yürekli!”/ dediler.

tahammül (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

o kadar (s) / vakar ve metanet (i): sıfat tamlaması

vakar (i) / ve (be) / metanet (i): bağlama grubu

o (i) / kadar (çe): edat grubu

bu (s) / felaket (i): sıfat tamlaması

vâkıf (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

eleminin (ty) / derecesi (tn): belirtili isim tamlaması

hiç (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

“*Ne kadar kayıtsız kız!/ Ne kadar havai ve geniş yürekli!*” (cümle)

ne kadar kayıtsız (s) / kız (i): sıfat tamlaması

ne kadar (s) / kayıtsız (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ne kadar (s) / havai ve geniş yürekli (i): sıfat tamlaması

havai (i) / ve (be) / geniş yürekli (i): bağlama grubu

geniş (s) / yürekli (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

kendisini (bln) / pek yakından (z) / tanıyan (y): sıfat-fiil grubu

pek (s) / yakın (i): sıfat tamlaması

3.Bunlar arasında/ yalnız/ Faik Bey'dir ki,/ sevgilisinin yüreğinde açılan yarayı/ bütün çirkinliğiyle/ gördü/ ve/ ona/ gördüğünü/ hissettirdi.

bütün (s) / çirkinlik (i): sıfat tamlaması

sevgilisinin yüreğinde açılan (s) / yara (i): sıfat tamlaması

sevgilisinin yüreğinde (yt) / açılan (y): sıfat tamlaması

sevgilisinin (ty) / yüreği (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

bunlar (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

4.O günden beri,/ genç kız,/ eski âşğının amansız düşmanıdır/ ve/ ona her vesileyle hakaret etmekte/ vahşi bir haz/ duyuyor.

eski âşğının (ty) / amansız düşmanı (tn): belirtili isim tamlaması

amansız (s) / düşman (i): sıfat tamlaması

eski (s) / âşık (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

o günden (i) / beri (çe): edat grubu

o (s) / gün (i): sıfat tamlaması

vahşi (s) / bir haz (i): sıfat tamlaması

bir (s) / haz (i): sıfat tamlaması

ona (yt) / her vesileyle (z) / hakaret etmek (y): isim-fiil grubu

hakaret (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

her (s) / vesile (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis,/ Naim Efendi'yi ziyaretinin ertesi günü,/ gidip Faik Bey'i bulmak arzusunu/ bir türlü/ yenemedi./ Onu/ evinde/ aradı./ Tokatlıyan'a,/

Lebon'a/ baktı,/ nihayet,/ akşam üstü,/ Doğruyol'da gezinenler arasında/ tesadüf etti./ Faik Bey,/ o "bar" gecesindeki kadar/ geveze değildi;/ ne de/ Seniha'ya dair birtakım yeni hasbıhallere/ meyilliydi;/ yalnız/ için için/ birçok mühim şeyler yapmış, birçok mühim şeyler öğrenmiş gibi manidar bir ketumluğu ve izdivacın bozuluşunu kendine atfettirmek isteyen esrarlı bir tavır/ vardı./ Arada bir/ diyordu ki:/

"Zavallı Seniha Hanım;/ en son emeli de/ mahvoldu./ Senelerden beri o kadar itinalarla kurduğu bina/ iskambil kâğıdından yapılmış şatolar gibi/ bir nefeste/ yıkılıverdi./ Ne kadar mustarip,/ ne kadar mustarip.../ Bilmezsiniz./ Suratından düşen bin parça oluyor./ Gidip/ gördünüz mü?"

"Hayır; belki bu akşam... Çünkü yarın erken yine cepheye dönüyorum," dedi./

Faik Bey/ sözüne/ devam etti:/

"Aman,/ bir defa olsun/ görünüz,/ küçük hanımın cephesi/ Çanakkale cephesinden daha müthiş bir hal aldı./ Güya işin bozulmasına sebep bizmişiz gibi..."

Bunu söylerken/ bıyık altından:/ "Benim ya, ne ise!" diyen bir tebessümle/ gülüyordu./

1.Hakkı Celis,/ Naim Efendi'yi ziyaretinin ertesi günü,/ gidip Faik Bey'i bulmak arzusunu/ bir türlü/ yenedi.

bir (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

gidip Faik Bey'i bulmak (ty) / arzusu (tn): belirtisiz isim tamlaması

gidip (z) / Faik Bey'i (bln) / bulmak (y): isim-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Naim Efendi'yi ziyaretinin (ty) / ertesi günü (tn): belirtili isim tamlaması

ertesi (s) / gün (i): sıfat tamlaması

Naim Efendi'yi (i) / ziyaret (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Onu/ evinde/ aradı./ Tokathyan'a,/ Lebon'a/ baktı,/ nihayet,/ akşam üstü,/ Doğruyol'da gezinenler arasında/ tesadüf etti.

tesadüf (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Doğruyol'da gezinenler (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

Doğruyol'da (yt) / gezinen (y): sıfat-fiil grubu

akşam (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

3.Faik Bey,/ o "bar" gecesindeki kadar/ geveze değildi;/ ne de/ Seniha'ya dair birtakım yeni hasbıhallere/ meyilliydi;/ yalnız/ için için/ birçok mühim şeyler yapmış, birçok mühim şeyler öğrenmiş gibi manidar bir ketumluğu ve izdivacın bozuluşunu kendine atfettirmek isteyen esrarlı bir tavır/ vardı.

o “bar” gecesindeki (i) / kadar (çe): edat grubu
o (s) / “bar” gecesi (i): sıfat tamlaması
“bar” (ty) / gecesi (tn): belirtisiz isim tamlaması
Faik (i) / Bey (u): unvan grubu
Seniha’ya dair (s) / birtakım yeni hasbıhaller (i): sıfat tamlaması
birtakım (s) / yeni hasbıhaller (i): sıfat tamlaması
yeni (s) / hasbıhaller (i): sıfat tamlaması
Seniha’ya (i) / dair (çe): edat grubu
birçok mühim şeyler yapmış, birçok mühim şeyler öğrenmiş gibi manidar bir ketumluk (i) / ve (be) / izdivacın bozuluşunu kendine atfettirmek isteyen esrarlı bir tavır (i): bağlama grubu
izdivacın bozuluşunu kendine atfettirmek isteyen (s) / esrarlı bir tavır (i): sıfat tamlaması
esrarlı (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması
bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması
izdivacın bozuluşunu (bln) / kendine (yt) / atfettirmek isteyen (y): sıfat-fiil grubu
atfettirmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
atf (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
izdivacın (ty) / bozuluşu (tn): belirtili isim tamlaması
birçok mühim şeyler yapmış, birçok mühim şeyler öğrenmiş gibi (s) / manidar bir ketumluk (i): sıfat tamlaması
manidar (s) / bir ketumluk (i): sıfat tamlaması
bir (s) / ketumluk (i): sıfat tamlaması
birçok mühim şeyler yapmış (i) / birçok mühim şeyler öğrenmiş (i) / gibi (çe): edat grubu
birçok mühim şeyler (bsn) / öğrenmiş (y): sıfat-fiil grubu
birçok (s) / mühim şeyler (i): sıfat tamlaması
mühim (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması
birçok mühim şeyler (bsn) / yapmış (y): sıfat-fiil grubu
birçok (s) / mühim şeyler (i): sıfat tamlaması
mühim (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması
için (i) / için (i): tekrar grubu
4.Arada bir/ diyordu ki:/ “Zavallı Seniha Hanım;/ en son emeli de/ mahvoldu.
arada (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)
mahv (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
en son (s) / emel (i): sıfat tamlaması

en (s) / son (i): sıfat tamlaması

zavallı (s) / Seniha Hanım (i): sıfat tamlaması

Seniha (i) / Hanım (u): unvan grubu

5.Senelerden beri o kadar itinalarla kurduğu bina/ iskambil kâğıdından yapılmış şatolar gibi/ bir nefeste/ yıkılıverdi.

yıkılı (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir (s) / nefes (i): sıfat tamlaması

iskambil kâğıdından yapılmış şatolar (i) / gibi (çe): edat grubu

iskambil kâğıdından yapılmış (s) / şatolar (i): sıfat tamlaması

iskambil kâğıdından (yt) / yapılmış (y): sıfat-fiil grubu

iskambil (ty) / kâğıdı (tn): belirtisiz isim tamlaması

senelerden beri o kadar itinalarla kurduğu (s) / bina (i): sıfat tamlaması

senelerden beri (z) / o kadar itinalarla (z) / kurduğu (y): sıfat-fiil grubu

o kadar (s) / itinalar (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

senelerden (i) / beri (çe): edat grubu

6.Ne kadar mustarip,/ ne kadar mustarip.../ Bilmezsiniz.

ne kadar (s) / mustarip (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ne kadar (s) / mustarip (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

7.Suratından düşen bin parça oluyor./ Gidip/ gördünüz mü?

suratından düşen (i) / bin parça ol- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bin parça (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bin (s) / parça (i): sıfat tamlaması

suratından (yt) / düşen (y): sıfat-fiil grubu

8.“Hayır; belki bu akşam... Çünkü yarın erken yine cepheye dönüyorum,”/ dedi.

*“Hayır;/ belki/ bu akşam.../ Çünkü/ yarın/ erken/ yine/ cepheye/ dönüyorum,”
(cümle)*

bu (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

9.Faik Bey/ sözüne/ devam etti:

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

10.Aman,/ bir defa olsun/ görünüz,/ küçük hanımın cephesi/ Çanakkale cephesinden daha müthiş bir hal aldı.

bir defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / defa (i): sıfat tamlaması

Çanakkale cephesinden daha müthiş bir hal (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Çanakkale cephesinden daha müthiş (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

Çanakkale cephesinden (i) / daha müthiş (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha (s) / müthiş (i): sıfat tamlaması

Çanakkale (ty) / cephesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

küçük hanımın (ty) / cephesi (tn): belirtili isim tamlaması

küçük (s) / hanım (i): sıfat tamlaması

11.Güya işin bozulmasına sebep bizmişiz gibi...

güya işin bozulmasına sebep bizmişiz (i) / gibi (çe): edat grubu

güya/ işin bozulmasına sebep/ bizmişiz (cümle)

işin bozulmasına (i) / sebep (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

işin (ty) / bozulması (tn): belirtili isim tamlaması

12.Bunu söylerken/ bıyık altından:/ “Benim ya, ne ise!” diyen bir tebessümle/ gülüyordu.

bıyık altından (i) / gül- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bıyık (ty) / altı (tn): belirtisiz isim tamlaması

“Benim ya, ne ise!” diyen (s) / bir tebessüm (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tebessüm (i): sıfat tamlaması

“Benim ya, ne ise!” (bsn) / diyen (y): sıfat-fiil grubu

“Benim ya,/ ne ise!” (cümle)

bunu (bln) / söylerken (y): zarf-fiil grubu

Hakkı Celis’le Faik Bey, Doğruyol’da böyle konuşarak yürürken,/ birdenbire/ ta/ yanlarından/ lastik tekerlekli bir arabada/ Seniha/ geçiverdi./ Genç kız,/ onları/ görmüştü,/ fakat,/ görmemezlikten geldi,/ kalabalığın arasında/ Tünel’e doğru/ uzaklaştı, gitti./

Biraz sonra/ Faik Bey’le Hakkı Celis,/ Seniha’yı/ yine aynı araba içinde yukarıya doğru dönerken/ gördüler./ Fakat/ bu sefer,/ genç kız/ onların önünden geçerken/ arabasını/ durdurdu/ ve/ tavrıyla/ onları çağırdığını/ anlattı./ İki birden/ yaklaştılar./ Faik Bey’e/ elini bile/ uzatmadı/ ve/ derhal/ Hakkı Celis’le/ konuşmaya başladı;/ genç adamı güya senelerden sonra ilk defa görmüş gibiydi,/ yüzüne/ hayret, şefkat ve sevinçle/ bakıyordu./ Sesi/ okşayıcıydı:/

“Haydi, arabaya bin, eve gidelim,”/ dedi./

Ve/ Hakkı Celis’in tereddüdü üzerine:/

“Kuzum, rica ederim, mademki yarın gidiyorsun,” diye/yalvardı./

Faik Bey,/ sapsarı kesilmiş,/ kaldırımın bir kenarında/ duruyordu;/ genç adam,/ ona/ selâm verdi/ ve/ arabaya/ atladı./ Seniha ise/ hafifçe/ başını/ eğdi./ Eski çocukluk arkadaşını ve büyük halasının oğlunu böyle yanbaşında hissetmekten pek memnun/ görünüyordu./

“Seni kaçırdım, seni kaldırdım; ne iyi oldu, değil mi? Bu akşam çok eğleneceğiz, göreceksin...”/ diyordu./

Ve/ bir öpücükten daha tatlı bir tebessümle/ genç adamın yüzüne/ bakıyordu./ Birdenbire/ dedi ki:/

“Demincek/ o serseri/ sana/ neler/ anlatıyordu?/ Mutlaka/ benim aleyhimde bir şeyler/ söylüyordu,/ mutlaka.../ Siz/ ne vakitten beri/ bu kadar/ dost oldunuz?/

Hakkı Celis/ kızarak/ başını/ önüne/ eğdi:/

“Bir tesadüf;”/ dedi./ “Gerçekten/ caddede/ rast geldim,/ birkaç adım/ beraber/ yürüdüük/ ve/ gayet havai birkaç şey/ konuştuk,/ işte/ o kadar...”/

1.Hakkı Celis’le Faik Bey, Doğruyol’da böyle konuşarak yürürken,/ birdenbire/ ta/ yanlarından/ lastik tekerlekli bir arabada/ Seniha/ geçiverdi.

geçi (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

lastik tekerlekli (s) / bir araba (i): sıfat tamlaması

bir (s) / araba (i): sıfat tamlaması

lastik (s) / tekerlekli (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis’le Faik Bey, (ö) / Doğruyol’da (yt) / böyle (z) / konuşarak (z) / yürürken (y): zarf-fiil grubu

Hakkı Celis (i) / ile (be) / Faik Bey (i): bağlama grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Genç kız,/ onları/ görmüştü,/ fakat,/ görmemezlikten geldi,/ kalabalığın arasında/ Tünel’e doğru/ uzaklaştı, gitti.

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

görmemezlikten (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

uzaklaşıp (f) / git- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Tünel’e (i) / doğru (çe): edat grubu

kalabalığın (ty) / arası (tn): belirtili isim tamlaması

3.Biraz sonra/ Faik Bey’le Hakkı Celis,/ Seniha’yı/ yine aynı araba içinde yukarıya doğru dönerken/ gördüler.

yine aynı araba içinde (z) / yukarıya doğru (z) / dönerken (y): zarf-fiil grubu

yukarıya (i) / doğru (çe): edat grubu

yine (i) / aynı araba içinde (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

aynı araba (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

aynı (s) / araba (i): sıfat tamlaması

Faik Bey (i) / ile (be) / Hakkı Celis (i): bağlama grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

biraz (s) / sonra (i): sıfat tamlaması

4.Fakat/ bu sefer,/ genç kız/ onların önünden geçerken/ arabasını/ durdurdu/ ve/ tavrıyla/ onları çağırdığını/ anlattı.

onların önünden (yt) / geçerken (y): zarf-fiil grubu

onların (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sefer (i): sıfat tamlaması

onları (bln) / çağırdığı (y): sıfat-fiil grubu

5.İkisi birden/ yaklaştılar.

ikisi (i) / birden (çe): edat grubu

6.Faik Bey'e/ elini bile/ uzatmadı/ ve/ derhal/ Hakkı Celis'le/ konuşmaya başladı;/ genç adamı güya senelerden sonra ilk defa görmüş gibiydi,/ yüzüne/ hayret, şefkat ve sevinçle/ bakıyordu.

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

konuşmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

genç adamı güya senelerden sonra ilk defa görmüş (i) / gibi (çe): edat grubu

genç adamı (bln) / güya (cdö) / senelerden sonra (z) / ilk defa (z) / görmüş (y): sıfat-fiil grubu

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

senelerden (i) / sonra (çe): edat grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

hayret (i) / şefkat (i) / ve (be) / sevinç (i): bağlama grubu

7.Sesi/ okşayıcıydı:/ “Haydi, arabaya bin, eve gidelim,”/ dedi.

“Haydi,/ arabaya/ bin,/ eve/ gidelim,” (cümle)

8.Ve/ Hakkı Celis'in tereddüdü üzerine:/ “Kuzum, rica ederim, mademki yarın gidiyorsun,” diye/ yalvardı.

“Kuzum, rica ederim, mademki yarın gidiyorsun,” (i) / diye (çe): edat grubu

“Kuzum,/ rica ederim,/ mademki/ yarın/ gidiyorsun,” (cümle)

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı Celis'in tereddüdü (i) / üzerine (çe): edat grubu

Hakkı Celis'in (ty) / tereddüdü (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

9.Faik Bey,/ sapsarı kesilmiş,/ kaldırımın bir kenarında/ duruyordu;/ genç adam,/ ona/ selâm verdi/ ve/ arabaya/ atladı./ Seniha ise/ hafifçe/ başını/ eğdi.

kaldırımın (ty) / bir kenarı (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / kenar (i): sıfat tamlaması

sapsarı kesilmiş (i) / (ol-) (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sapsarı (i) / kesil- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

selâm (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

10.Eski çocukluk arkadaşını ve büyük halasının oğlunu böyle yanibaşında hissetmekten pek memnun/ görünüyordu.

eski çocukluk arkadaşını ve büyük halasının oğlunu böyle yanibaşında hissetmekten (i) / pek memnun (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

pek (s) / memnun (i): sıfat tamlaması

eski çocukluk arkadaşını ve büyük halasının oğlunu (bln) / böyle (z) / yanibaşında (yt) / hissetmek (y): isim-fiil grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

eski çocukluk arkadaşı (i) / ve (be) / büyük halasının oğlu (i): bağlama grubu

büyük halasının (ty) / oğlu (tn): belirtili isim tamlaması

büyük (s) / hala (i): sıfat tamlaması

eski (s) / çocukluk arkadaşı (i): sıfat tamlaması

çocukluk (ty) / arkadaşı (tn): belirtisiz isim tamlaması

11.“Seni kaçırdım, seni kaldırdım; ne iyi oldu, değil mi? Bu akşam çok eğleneceğiz, göreceksin...”/ diyordu.

“Seni/ kaçırdım,/ seni/ kaldırdım;/ ne iyi oldu,/ değil mi?/ Bu akşam/ çok/ eğleneceğiz,/ göreceksin...” (cümle)

ne iyi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

bu (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

12.Ve/ bir öpücükten daha tatlı bir tebessümle/ genç adamın yüzüne/ bakıyordu.

genç adamın (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bir öpücükten daha tatlı (s) / bir tebessüm (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tebessüm (i): sıfat tamlaması

bir öpücükten (i) / daha tatlı (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha (s) / tatlı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / öpücük (i): sıfat tamlaması

13.Birdenbire/ dedi ki:/ Demincek/ o serseri/ sana/ neler/ anlatıyordu?

o (s) / serseri (i): sıfat tamlaması

14.Mutlaka/ benim aleyhimde bir şeyler/ söylüyordu,/ mutlaka...

benim aleyhimde (s) / bir şeyler (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

benim (ty) / aleyhim (tn): belirtili isim tamlaması

15.Siz/ ne vakitten beri/ bu kadar/ dost oldunuz?

dost (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

ne vakitten (i) / beri (çe): edat grubu

ne (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

16.Hakkı Celis/ kızarak/ başını/ önüne/ eğdi:/ “Bir tesadüf;”/ dedi.

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

bir (s) / tesadüf (i): sıfat tamlaması

17.Gerçekten/ caddede/ rast geldim,/ birkaç adım/ beraber/ yürüdük/ ve/ gayet havai birkaç şey/ konuştuk,/ işte/ o kadar...

rast (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

birkaç (s) / adım (i): sıfat tamlaması

gayet havai (s) / birkaç şey (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / şey (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / havai (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

Bunları söyleyerek/ gözünün ucuyla/ Seniha'ya/ baktı,/ ona da birdenbire mahcup bir tavır gelmiş,/ yarı kapanmış, uzun, kıvrık ve sürmeli kirpiklerinin altında/ gözlerindeki mâna/ seçilemiyordu;/ fakat/ yüzünün çizgilerinde/ zorla gizlenmek isteyen hareketler ve ifadeler/ vardı./ Her ikisi de/ bir müddet/ sükûti kaldılar./ Seniha/ silkindi/ ve/ deminki müşfik, memnun ve okşar gözlerle genç adama bakıp:/

“Ne kadar memnunum, seni bulduğuma ne kadar memnunum; bu akşam yalnız, yapayalnızdım; ne yapacağımı bilemiyordum,”/ dedi/ ve/ çıplak elini/ laubali, samimi bir tavırla/ Hakkı Celis'in dizi üstüne/ bıraktı./ Hakkı Celis/ bir şey söylemiş olmak için/ sordu:/

“Neden/ o kadar yalnızsınız,/ teyzem,/ eniştem/ yok mu?”/

Seniha:/

“Sahi, sana söylemeyi unuttum,”/ dedi./ “Zavallı büyükbabam/ bu sabah/ birdenbire/ çok/ ağırlaşmış./ Hepimiz/ gittik,/ vakta/ ne ben, ne babam/ yanına/ giremedik;/ fakat/ annem/ odasından/ ağlayarak/ çıktı;/ bir dakika yanından ayrılamayacağını/ söyledi.”/

Hakkı Celis:/

“Daha dün akşam orada yanındaydım; her vakitten pek farklı değildi; ne tuhaf!”/ dedi./

Seniha,/ yarı suni, yarı hakiki bir teessürle:/

“Bugün/ içim/ çok/ fena oldu/ o konak/ ne hale girmiş./ O/ ne sefalet,/ ne harabi...”/

Biraz düşündü, daldı,/ dudaklarını/ ısırdı/ ve/ küçük bir kız tavrıyla Hakkı Celis’e sokulup/ dedi ki:/

“Bu gece,/ eski şeylerden/ bahsedelim;/ uzun uzun/ konuşalım;/ ben/ sana/ anlatayım,/ sen/ bana/ anlat!/ Olmaz mı?”/

1.Bunları söyleyerek/ gözünün ucuyla/ Seniha’ya/ baktı,/ ona da birdenbire mahcup bir tavır gelmiş,/ yarı kapanmış, uzun, kıvrıkcık ve sürmeli kirpiklerinin altında/ gözlerindeki mâna/ seçilemiyordu;/ fakat/ yüzünün çizgilerinde/ zorla gizlenmek isteyen hareketler ve ifadeler/ vardı.

gözünün (ty) / ucu (tn): belirtili isim tamlaması

bunları (bln) / söyleyerek (y): zarf-fiil grubu

gözlerindeki (s) / mâna (i): sıfat tamlaması

yarı kapanmış, uzun, kıvrıkcık ve sürmeli kirpiklerinin (ty) / altı (tn): belirtili isim tamlaması

yarı kapanmış (s) / uzun, kıvrıkcık ve sürmeli kirpikler (i): sıfat tamlaması

uzun, kıvrıkcık ve sürmeli (s) / kirpikler (i): sıfat tamlaması

uzun (i) / kıvrıkcık (i) / ve (be) / sürmeli (i): bağlama grubu

yarı (z) / kapanmış (y): sıfat-fiil grubu

ona da (yt) / birdenbire (z) / mahcup bir tavır (ö) / gelmiş (olup) (y): zarf-fiil grubu

gelmiş (i) / (ol-) (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

mahcup (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

zorla gizlenmek isteyen (s) / hareketler ve ifadeler (i): sıfat tamlaması

hareketler (i) / ve (be) / ifadeler (i): bağlama grubu

zorla (z) / gizlenmek isteyen (y): sıfat-fiil grubu

gizlenmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

yüzünün (ty) / çizgileri (tn): belirtili isim tamlaması

2.Her ikisi de/ bir müddet/ sükûtf kaldılar.

sükûtî (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

her (s) / ikisi (i): sıfat tamlaması

3.Seniha/ silkindi/ ve/ deminki müşfik, memnun ve okşar gözlerle genç adama bakıp:/ “Ne kadar memnunum, seni bulduğuma ne kadar memnunum; bu akşam yalnız, yapayalınız; ne yapacağımı bilemiyordum,”/ dedi/ ve/ çıplak elini/ laubali, samimi bir tavırla/ Hakkı Celis’in dizi üstüne/ bıraktı.

“Ne kadar memnunum,/ seni bulduğuma/ ne kadar memnunum;/ bu akşam/ yalnız,/ yapayalınız;/ ne yapacağımı/ bilemiyordum,” (cümle)

ne kadar (s) / memnun (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ne kadar (s) / memnun (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

seni (bln) / bulduğum (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

ne (bsn) / yapacağım (y): sıfat-fiil grubu

deminki müşfik, memnun ve okşar gözlerle (z) / genç adama (yt) / bakıp (y): zarf-fiil grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

deminki (s) / müşfik, memnun ve okşar gözler (i): sıfat tamlaması

müşfik, memnun ve okşar (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

müşfik (i) / memnun (i) / ve (be) / okşar (i): bağlama grubu

Hakkı Celis’in dizi (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

Hakkı Celis’in (ty) / dizi (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

laubali (s) / samimi (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

çıplak (s) / el (i): sıfat tamlaması

4.Hakkı Celis/ bir şey söylemiş olmak için/ sordu:/ “Neden/ o kadar yalnızsınız,/ teyzem,/ eniştem/ yok mu?”

bir şey söylemiş olmak (i) / için (çe): edat grubu

bir şey (bsn) / söylemiş olmak (y): isim-fiil grubu

söylemiş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

o kadar (s) / yalnız (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

5.Seniha:/ “Sahi, sana söylemeyi unuttum,”/ dedi.

“Sahi,/ sana söylemeyi/ unuttum,” (cümle)

sana (yt) / söyleme (y): isim-fiil grubu

6.Zavallı büyükbabam/ bu sabah/ birdenbire/ çok/ ağırlaşmış.

bu (s) / sabah (i): sıfat tamlaması

zavallı (s) / büyükbaba (i): sıfat tamlaması

7.Hepimiz/ gittik,/ vakıa/ ne ben, ne babam/ yanına/ giremedik;/ fakat/ annem/ odasından/ ağlayarak/ çıktı;/ bir dakika yanından ayrılamayacağımı/ söyledi.

ne (be) / ben (i) / ne (be) / babam (i): bağlama grubu

bir dakika (z) / yanından (yt) / ayrılamayacağı (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / dakika (i): sıfat tamlaması

8.Hakkı Celis:/ “Daha dün akşam orada yanındaydım; her vakitten pek farklı değildi; ne tuhaf!”/ dedi.

“Daha/ dün akşam/ orada/ yanındaydım;/ her vakitten pek farklı değildi;/ ne tuhaf!” (cümle)

dün (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

her vakitten (i) / pek farklı (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

pek (s) / farklı (i): sıfat tamlaması

her (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

ne (s) / tuhaf (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

9.Seniha,/ yarı suni, yarı hakiki bir teessürle:/ “Bugün/ içim/ çok/ fena oldu/ o konak/ ne hale girmiş./ O/ ne sefalet,/ ne harabi...”

fena (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne hale (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ne (s) / hal (i): sıfat tamlaması

o (s) / konak (i): sıfat tamlaması

ne (s) / sefalet (i): sıfat tamlaması

ne (s) / harabi (i): sıfat tamlaması

yarı suni (s) / yarı hakiki (s) / bir teessür (i): sıfat tamlaması

bir (s) / teessür (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / hakiki (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / suni (i): sıfat tamlaması

10.Biraz/ düşündü, daldı,/ dudaklarımı/ ısırıldı/ ve/ küçük bir kız tavrıyla Hakkı Celis’e sokulup/ dedi ki:

düşündü (i) / daldı (i): tekrar grubu

küçük bir kız tavrıyla (z) / Hakkı Celis'e (yt) / sokulup (y): zarf-fiil grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

küçük bir kız (ty) / tavrı (tn): belirtisiz isim tamlaması

küçük (s) / bir kız (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kız (i): sıfat tamlaması

11.Bu gece,/ eski şeylerden/ bahsedelim;/ uzun uzun/ konuşalım;/ ben/ sana/ anlatayım,/ sen/ bana/ anlat!/ Olmaz mı?

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

eski (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / gece (i): sıfat tamlaması

uzun (i) / uzun (i): tekrar grubu

Böyle konuşarak/ apartmana/ vasil oldular./ Genç kız, kapıdan içeriye girer girmez ilk sorduğu şey/ bu oldu:/

“Mektup/ var mı?”/

Hizmetçinin menfi cevabı üzerine/ biraz/ sinirlenir gibi oldu;/ boynundaki kürkünü/ bir tarafa,/ manşonunu/ bir tarafa/ attı/ ve/ acele acele/ çarşafının pelerinini/ çıkardı,/ sonra/ Hakkı Celis'e dönüp:/

“Gel, odama gidelim,”/ dedi./

Seniha'nın odası/ büyük muhteşem bir paravana ile/ yatağa ve tuvalete mahsus iki kısma/ ayrılmıştı;/ o kadar ki,/ bir tarafta oturan kimse/ diğer tarafta neler olup, neler geçtiğini/ göremezdi./ Yere/ yumuşak, kadifemsi bir kırmızı halı/ döşenmişti,/ mobilyanın rengi/ bu halının biraz daha koyusuydu,/ perdeler/ güvez ipektendi/ ve/ tavandan sarkan elektrik lambasının abajuru/ ala yakın, üzerine Japonkârî resimler işlenmiş bir kumaştandı./ Öyle ki/ bu oda/ daimi bir gurup kızılığı içinde gibiydi/ ve/ havasına/ keskin kokular/ sinmişti./

1.Böyle konuşarak/ apartmana/ vasil oldular.

vasıl (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

böyle (z) / konuşarak (y): zarf-fiil grubu

2.Genç kız, kapıdan içeriye girer girmez ilk sorduğu şey/ bu oldu:/ “Mektup/ var mı?”

bu (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

genç kız, kapıdan içeriye girer girmez ilk sorduğu (s) / şey (i): sıfat tamlaması

genç kız, kapıdan içeriye girer girmez (z) / ilk (z) / sorduğu (y): sıfat-fiil grubu

genç kız (ö) / kapıdan (yt) / içeriye (yt) / girer girmez (y): zarf-fiil grubu

girer (i) / girmez (i): tekrar grubu

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

3.Hizmetçinin menfi cevabı üzerine/ biraz/ sinirlenir gibi oldu;/ boynundaki kürkünü/ bir tarafa,/ manşonunu/ bir tarafa/ attı/ ve/ acele acele/ çarşafının pelerini/ çıkardı,/ sonra/ Hakkı Celis'e dönüp:/ "Gel, odama gidelim,"/ dedi.

sinirlenir gibi (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sinirlenir (i) / gibi (çe): edat grubu

hizmetçinin menfi cevabı (i) / üzerine (çe): edat grubu

hizmetçinin (ty) / menfi cevabı (tn): belirtili isim tamlaması

menfi (s) / cevap (i): sıfat tamlaması

bir (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

boynundaki (s) / kürk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

çarşafının (ty) / pelerini (tn): belirtili isim tamlaması

acele (i) / acele (i): tekrar grubu

"Gel,/ odama/ gidelim," (cümle)

Hakkı Celis'e (yt) / dönüp (y): zarf-fiil grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

4.Seniha'nın odası/ büyük muhteşem bir paravana ile/ yatağa ve tuvalete mahsus iki kısma/ ayrılmıştı;/ o kadar ki,/ bir tarafta oturan kimse/ diğer tarafta neler olup, neler geçtiğini/ göremezdi.

yatağa ve tuvalete mahsus (s) / iki kısım (i): sıfat tamlaması

iki (s) / kısım (i): sıfat tamlaması

yatağa ve tuvalete (i) / mahsus (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

yatak (i) / ve (be) / tuvalet (i): bağlama grubu

büyük muhteşem bir paravana (i) / ile (çe): edat grubu

büyük (s) / muhteşem (s) / bir paravana (i): sıfat tamlaması

bir (s) / paravana (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / odası (tn): belirtili isim tamlaması

o (s) / kadar (çe): edat grubu

diğer tarafta (yt) / neler olup (z) / neler (ö) / geçtiği (y): sıfat-fiil grubu

neler (ö) / olup (y): zarf-fiil grubu

diğer (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

bir tarafta oturan (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

bir tarafta (yt) / oturan (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

5.Yere/ yumuşak, kadifemsi bir kırmızı halı/ döşenmişti,/ mobilyanın rengi/ bu halının biraz daha koyusuydu,/ perdeler/ güvez ipektendi/ ve/ tavandan

sarkan elektrik lambasının abajuru/ ala yakın, üzerine Japonkârî resimler işlenmiş bir kumaşandı.

yumuşak (s) / kadifemsi (s) / bir kırmızı halı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kırmızı halı (i): sıfat tamlaması

kırmızı (s) / halı (i): sıfat tamlaması

bu halının (ty) / biraz daha koyusu (tn): belirtili isim tamlaması

biraz daha (s) / koyu (i): sıfat tamlaması

biraz (s) / daha (i): sıfat tamlaması

bu (s) / halı (i): sıfat tamlaması

mobilyanın (ty) / rengi (tn): belirtili isim tamlaması

güvez (s) / ipek (i): sıfat tamlaması

ala yakın (s) / üzerine Japonkârî resimler işlenmiş (s) / bir kumaş (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kumaş (i): sıfat tamlaması

üzerine (yt) / Japonkârî resimler (ö) / işlenmiş (y): sıfat-fiil grubu

Japonkârî (s) / resimler (i): sıfat tamlaması

ala (i) / yakın (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

tavandan sarkan elektrik lambasının (ty) / abajuru (tn): belirtili isim tamlaması

tavandan sarkan (s) / elektrik lambası (i): sıfat tamlaması

elektrik (ty) / lambası (tn): belirtisiz isim tamlaması

tavandan (yt) / sarkan (y): sıfat-fiil grubu

6.Öyle ki/ bu oda/ daimi bir gurup kızılığı içinde gibiydi/ ve/ havasına/ keskin kokular/ sinmişti.

daimi bir gurup kızılığı içinde (i) / gibi (çe): edat grubu

daimi bir gurup kızılığı (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

daimi (s) / bir gurup kızılığı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gurup kızılığı (i): sıfat tamlaması

gurup (ty) / kızılığı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / oda (i): sıfat tamlaması

keskin (s) / kokular (i): sıfat tamlaması

Renk ve koku/ Hakkı Celis'i sarhoş eden şeylerdendi/ ve/ ne gariptir ki/ en çok sevdiği renk/ bu renk,/ en hoşlandığı koku/ bu kokuydu;/ bilâihtiyar/ içini çekti:/

“Oh, ne güzel bir odanız var,”/ dedi;/ “bu rengi/ pek/ severim;/ zannederim ki,/ geçmiş zamanın meşhur maşukaları/ hep/ bu renkte/ giyinirlerdi./ İspanya'yu/ bu renkte/ tasavvur ederim;/ bu renk/ bana/ çok ateşin, hummalı, zorlu mehib ve müthiş şeyleri/ hatırlatır;/ Barres'in cümleleri,/ d'Annunzio'nun

mısraları,/ boğa güreşleri,/ Don Joze'nin macerası.../ İşte/ hatırıma/ hep/ böyle şeyler/ gelir."/

Bir müddet/ gözleri kamaşmış gibi/ etrafına/ bakındı/ ve/ bir taburenin üstüne/ oturdu:./

"Hele bu koku,"/ dedi./ "Pek iyi/ bilmiyorum,/ bu koku/ nelerden/ hasıl oluyor,/ karanfil çiçeğinden, diş tozuna ve bazı çok kullanılmış ve biraz kirlenmiş kadın çamaşırlarına kadar/ hep/ bu kokuyu/ sezerim."/

Seniha,/ genç adamın bu son cümlesine/ kahkaha ile/ güldü;/ o,/ kendinden geçmiş bir halde,/ sayıklar gibi,/ sözüne/ devam etti:./

"Hangi sihirbaz/ size/ bu kokuyu/ hazırladı?/ Ve/ kimi büyülemek için?/ Zira/ en müthiş büyülerin kokusu/ mutlaka/ bu kokudur./ Bunun içinde,/ birer kekik ve mercanköşk gibi baharatlı nebatlardan bir şey/ var;/ fakat/ mutlaka/ bir cadı/ bütün bu nebatları kaydattığı imbiğe,/ fekatabiye bir şey/ kattı,/ belki/ bir şeytanın terinden veya bir cinin tükürüğünden birkaç damla/ karıştırdı./ Zira,/ bu koku/ en sakın, en rakit, en berrak ruhları bile derhal bulandıracak bir kuvvettedir./ Ben bile/ bunu duyduğum zaman/ büsbütün/ başka bir adam olurum."/

1.Renk ve koku/ Hakkı Celis'i sarhoş eden şeylerdendi/ ve/ ne gariptir ki/ en çok sevdiği renk/ bu renk,/ en hoşlandığı koku/ bu kokuydu;/ bilâihtiyar/ içini çekti:

Hakkı Celis'i sarhoş eden (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis'i (bln) / sarhoş eden (y): sıfat-fiil grubu

sarhoş (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

renk (i) / ve (be) / koku (i): bağlama grubu

ne (s) / garip (i): sıfat tamlaması

bu (s) / renk (i): sıfat tamlaması

en çok sevdiği (s) / renk (i): sıfat tamlaması

en çok (z) / sevdiği (y): sıfat-fiil grubu

en (s) / çok (i): sıfat tamlaması

bu (s) / koku (i): sıfat tamlaması

en hoşlandığı (s) / koku (i): sıfat tamlaması

en (z) / hoşlandığı (y): sıfat-fiil grubu

içini (i) / çek- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

2."Oh, ne güzel bir odanız var,"/ dedi;/ "bu rengi/ pek/ severim;/ zannederim ki,/ geçmiş zamanın meşhur maşukaları/ hep/ bu renkte/ giyinirlerdi.

"Oh,/ ne güzel bir odanız/ var," (cümle)

ne güzel (s) / bir oda (i): sıfat tamlaması

bir (s) / oda (i): sıfat tamlaması

ne (s) / güzel (i): sıfat tamlaması

bu (s) / renk (i): sıfat tamlaması

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / renk (i): sıfat tamlaması

geçmiş zamanın (ty) / meşhur maşukaları (tn): belirtili isim tamlaması

meşhur (s) / maşukalar (i): sıfat tamlaması

geçmiş (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

3.İspanya'yı/ bu renkte/ tasavvur ederim;/ bu renk/ bana/ çok ateşin, hummalı, zorlu mehib ve müthiş şeyleri/ hatırlatır;/ Barres'in cümleleri,/ d'Annunzio'nun mısraları,/ boğa güreşleri,/ Don Joze'nin macerası...

tasavvur (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / renk (i): sıfat tamlaması

çok ateşin, hummalı, zorlu mehib ve müthiş (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

çok ateşin (i) / hummalı (i) / zorlu (i) / mehib (i) / ve (be) / müthiş (i): bağlama grubu

çok (s) / ateşin (i): sıfat tamlaması

bu (s) / renk (i): sıfat tamlaması

Barres'in (ty) / cümleleri (tn): belirtili isim tamlaması

d'Annunzio'nun (ty) / mısraları (tn): belirtili isim tamlaması

boğa (ty) / güreşleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

Don Joze'nin (ty) / macerası (tn): belirtili isim tamlaması

4.İşte/ hatırıma/ hep/ böyle şeyler/ gelir.”

hatırıma (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

böyle (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

5.Bir müddet/ gözleri kamaşmış gibi/ etrafına/ bakındı/ ve/ bir taburenin üstüne/ oturdu:/ “Hele bu koku,” dedi.

gözleri kamaşmış (i) / gibi (çe): edat grubu

gözleri (ö) / kamaşmış (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / müddet (i): sıfat tamlaması

bir taburenin (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / tabure (i): sıfat tamlaması

bu (s) / koku (i): sıfat tamlaması

6.Pek iyi/ bilmiyorum,/ bu koku/ nelerden/ hasıl oluyor,/ karanfil çiçeğinden, diş tozuna ve bazı çok kullanılmış ve biraz kirlenmiş kadın çamaşırlarına kadar/ hep/ bu kokuyu/ sezerim.

pek (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

hasıl (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / koku (i): sıfat tamlaması

bu (s) / koku (i): sıfat tamlaması

karanfil çiçeğinden, diş tozuna ve bazı çok kullanılmış ve biraz kirlenmiş kadın çamaşırlarına (i) / kadar (çe): edat grubu

karanfil çiçeğinden diş tozuna (i) / ve (be) / bazı çok kullanılmış ve biraz kirlenmiş kadın çamaşırları (i): bağlama grubu

bazı (s) / çok kullanılmış ve biraz kirlenmiş kadın çamaşırları (i): sıfat tamlaması

çok kullanılmış ve biraz kirlenmiş (s) / kadın çamaşırları (i): sıfat tamlaması

kadın (ty) / çamaşırları (tn): belirtisiz isim tamlaması

çok kullanılmış (i) / ve (be) / biraz kirlenmiş (i): bağlama grubu

biraz (z) / kirlenmiş (y): sıfat-fiil grubu

çok (z) / kullanılmış (y): sıfat-fiil grubu

karanfil çiçeğinden (i) / diş tozuna (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

diş (ty) / tozu (tn): belirtisiz isim tamlaması

karanfil (ty) / çiçeği (tn): belirtisiz isim tamlaması

7.Seniha,/ genç adamın bu son cümlesine/ kahkaha ile/ güldü;/ o,/ kendinden geçmiş bir halde,/ sayıklar gibi,/ sözüne/ devam etti:

kahkaha (i) / ile (çe): edat grubu

genç adamın (ty) / bu son cümlesi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / son cümle (i): sıfat tamlaması

son (s) / cümle (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sayıklar (i) / gibi (çe): edat grubu

kendinden geçmiş (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

kendinden (i) / geç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

8.Hangi sihirbaz/ size/ bu kokuyu/ hazırladı?/ Ve/ kimi büyülemek için?

bu (s) / koku (i): sıfat tamlaması

hangi (s) / sihirbaz (i): sıfat tamlaması

kimi büyülemek (i) / için (çe): edat grubu

kimi (bln) / büyülemek (y): isim-fiil grubu

9.Zira/ en müthiş büyülerin kokusu/ mutlaka/ bu kokudur.

bu (s) / koku (i): sıfat tamlaması

en müthiş büyülerin (ty) / kokusu (tn): belirtili isim tamlaması

en müthiş (s) / büyüler (i): sıfat tamlaması

en (s) / müthiş (i): sıfat tamlaması

10.Bunun içinde,/ birer kekik ve mercanköşk gibi baharatlı nebatlardan bir şey/ var;/ fakat/ mutlaka/ bir cadı/ bütün bu nebatları kaydattığı imbiğe,/ fekattabiye bir şey/ kattı,/ belki/ bir şeytanın terinden veya bir cinin tükürüğünden birkaç damla/ karıştırdı.

birer kekik ve mercanköşk gibi baharatlı nebatlardan (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

birer kekik ve mercanköşk gibi (s) / baharatlı nebatlar (i): sıfat tamlaması

baharatlı (s) / nebatlar (i): sıfat tamlaması

birer kekik ve mercanköşk (i) / gibi (çe): edat grubu

birer (s) / kekik ve mercanköşk (i): sıfat tamlaması

kekik (i) / ve (be) / mercanköşk (i): bağlama grubu

bunun (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

fekattabiye (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

bütün bu nebatları kaydattığı (s) / imbiğe (i): sıfat tamlaması

bütün bu nebatları (bln) / kaydattığı (y): sıfat-fiil grubu

bütün (s) / bu nebatlar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / nebatlar (i): sıfat tamlaması

bir (s) / cadı (i): sıfat tamlaması

bir şeytanın terinden veya bir cinin tükürüğünden (s) / birkaç damla (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / damla (i): sıfat tamlaması

bir şeytanın teri (i) / veya (be) / bir cinin tükürüğü (i): bağlama grubu

bir cinin (ty) / tükürüğü (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / cin (i): sıfat tamlaması

bir şeytanın (ty) / teri (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / şeytan (i): sıfat tamlaması

11.Zira,/ bu koku/ en sakın, en rakit, en berrak ruhları bile derhal bulandıracak bir kuvvettedir.

en sakın, en rakit, en berrak ruhları bile derhal bulandıracak (s) / bir kuvvet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kuvvet (i): sıfat tamlaması

en sakın, en rakit, en berrak ruhları bile (bln) / derhal (z) / bulandıracak (y): sıfat-fiil grubu

en sakın (s) / en rakit (s) / en berrak (s) / ruhlar (i): sıfat tamlaması

en (s) / berrak (i): sıfat tamlaması

en (s) / rakit (i): sıfat tamlaması

en (s) / sakın (i): sıfat tamlaması

bu (s) / koku (i): sıfat tamlaması

12.Ben bile/ bunu duyduğum zaman/ büsbütün/ başka bir adam olurum.

başka bir adam (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

başka (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bunu duyduğum (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

bunu (bln) / duyduğum (y): sıfat-fiil grubu

Seniha/ bir taraftan/ seviniyor,/ bir taraftan/ soruyordu:/

“Ne olursun?/ Söyle/ bakayım,/ ne olursun,/ ne olursun?”/

Genç adamın gözleri/ birdenbire/ paravananın üzerindeki resme/ daldı;/ bu resim,/ bir ağacın altında yarı dişi, yarı erkek bir delikanlı uzanmış uyuyor/ gösteriyordu./ Arkasından,/ elinde küçük bir lamba ile/ uzun çıplak kollu bir Psychée/ gülerek,/ yavaş yavaş/ ona doğru/ yaklaşıyordu./ Genç adam,/ gözleri bu levhaya dalmış,/ kendi kendine söylenir gibi:/

“Mutlaka,”/ dedi;/ “Psychée’nin lambası/ tüterken/ böyle/ kokardı.”/

Ve/ Seniha/ tekrar/ kahkaha ile/ güldü./ O zaman/ Hakkı Celis,/ gözlerini/ onun çıplak omuzlarına/ çevirdi;/ zira,/ Seniha,/ şimdi,/ arkasında hafif bir ipekli kombinezonla tuvalet masasının önüne oturmuş,/ tekrar toplamak için/ saçlarını/ çözüyordu./

Seniha’nın Hakkı Celis önünde/ bu/ ilk soyunuşu değildi./ Lakin/ Hakkı Celis/ bu haliyle onu ilk defa görüyorum/ sandı./

1.Seniha/ bir taraftan/ seviniyor,/ bir taraftan/ soruyordu:/ “Ne olursun?/ Söyle/ bakayım,/ ne olursun,/ ne olursun?”

bir (i) / taraftan (çe): edat grubu

bir (i) / taraftan (çe): edat grubu

ne (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

2.Genç adamın gözleri/ birdenbire/ paravananın üzerindeki resme/ daldı;/ bu resim,/ bir ağacın altında yarı dişi, yarı erkek bir delikanlı uzanmış uyuyor/ gösteriyordu.

paravananın üzerindeki (s) / resim (i): sıfat tamlaması

paravananın (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması

genç adamın (ty) / gözleri (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bir ağacın altında/ yarı dişi, yarı erkek bir delikanlı/ uzanmış/ uyuyor (cümle)

yarı dişi (s) / yarı erkek (s) / bir delikanlı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / delikanlı (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / erkek (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / dişi (i): sıfat tamlaması

bir ağacın (ty) / altı (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / ağaç (i): sıfat tamlaması

bu (s) / resim (i): sıfat tamlaması

**3.Arkasından,/ elinde küçük bir lamba ile/ uzu çıplak kollu bir Psychée/
gülerek,/ yavaş yavaş/ ona doğru/ yaklaşıyordu.**

ona (i) / doğru (çe): edat grubu

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

uzu çıplak kollu (s) / bir Psychée (i): sıfat tamlaması

bir (s) / Psychée (i): sıfat tamlaması

uzu (i) / çıplak kollu (i): kısaltma grubu (isnat grubu)

çıplak (s) / kollu (i): sıfat tamlaması

elinde küçük bir lamba (i) / ile (çe): edat grubu

elinde (s) / küçük bir lamba (i): sıfat tamlaması

küçük (s) / bir lamba (i): sıfat tamlaması

bir (s) / lamba (i): sıfat tamlaması

**4.Genç adam,/ gözleri bu levhaya dalmış,/ kendi kendine söylenir gibi:/
“Mutlaka,”/ dedi;/ “Psychée’nin lambası/ tüterken/ böyle/ kokardı.”**

kendi kendine söylenir (i) / gibi (çe): edat grubu

kendi kendine (z) / söylenir (y): sıfat-fiil grubu

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

gözleri (ö) / bu levhaya (yt) / dalmış (olarak) (y): zarf-fiil grubu

dalmış (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / levha (i): sıfat tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

Psychée’nin (ty) / lambası (tn): belirtili isim tamlaması

5.Ve/ Seniha/ tekrar/ kahkaha ile/ güldü.

kahkaha (i) / ile (çe): edat grubu

6.O zaman/ Hakkı Celis,/ gözlerini/ onun çıplak omuzlarına/ çevirdi;/ zira,/ Seniha,/ şimdi,/ arkasında hafif bir ipekli kombinezonla tuvalet masasının önüne oturmuş,/ tekrar toplamak için/ saçlarını/ çözüyordu.

onun (ty) / çıplak omuzları (tn): belirtili isim tamlaması

çıplak (s) / omuzlar (i): sıfat tamlaması

Hakkı (s) / Celis (i): birleşik isim

o (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

tekrar toplamak (i) / için (çe): edat grubu

tekrar (z) / toplamak (y): isim-fiil grubu

arkasında hafif bir ipekli kombinezonla (z) / tuvalet masasının önüne (yt) / oturmuş (olarak) (y): zarf-fiil grubu

oturmuş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

tuvalet masasının (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

tuvalet (ty) / masası (tn): belirtisiz isim tamlaması

arkasında (s) / hafif bir ipekli kombinezon (i): sıfat tamlaması

hafif (s) / bir ipekli kombinezon (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ipekli kombinezon (i): sıfat tamlaması

ipekli (s) / kombinezon (i): sıfat tamlaması

7.Seniha'nın Hakkı Celis önünde/ bu/ ilk soyunuşu değildi.

Seniha'nın (ty) / Hakkı Celis önünde ilk soyunuşu (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı Celis önünde (yt) / ilk (z) / soyunuş (y): isim-fiil grubu

Hakkı Celis (ty) / önü (tn): belirtisiz isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

8.Lakin/ Hakkı Celis/ bu haliyle onu ilk defa görüyorum/ sandı.

bu haliyle/ onu/ ilk defa/ görüyorum (cümle)

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

bu (s) / hal (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Ne kadar narin ve aynı zamanda/ ne kadar yuvarlak ve dolgun kolları/ vardı;/ şimdi, bir yığın kızıl saç altında örtülü duran ensesi ve omuzları/ demincek/ ne harikulade, ne zarif hatlarla/ kımıldıyordu./ Aynanın içinden/ vücudunun daha harim ve daha ziyade baş döndürücü tarafları/ görünüyordu,/ saçlarına doğru kaldırdığı kolları/ göğsüne ve koltuklarına/ keskin bir ifade vermişti./ Hakkı Celis,/ birden/ genç kızın aynadan kendisine gülerek baktığını/ gördü/ ve/ kabahat esnasında yakalanmış çocuklar gibi/ kızardı,/ ne yapacağını/ şaşırды,/ başını/ önüne/ eğdi./ Seniha:/

“Niye birdenbire sustun? Ne güzel şeyler söylüyordun,”/ dedi./

Ve/ Seniha/ bunları söylerken,/ Hakkı Celis'e,/ öyle bir tavırla ve o kadar derinlere giden bir nazarla/ baktı ki,/ zavallı çocuk/ neye döndüğünü bilemedi,/ o ana kadar hiç bilmediği bir şiddetli heyecana/ tutuldu;/ birdenbire/ boğazına/ birçok hıçkırıklar/ hücum etmişti,/ kendini tutmak istedi,/ muvaffak olamadı,/ oturduğu yerde,/ dirseklerini/ dizlerine/ dayadı,/ başını/ elleri içine/ aldı/ ve/ hüngür hüngür/ ağlamaya başladı./

1.Ne kadar narin ve aynı zamanda ne kadar yuvarlak ve dolgun kolları/ vardı;/ şimdi, bir yığın kızıl saç altında örtülü duran ensesi ve omuzları/ demincek/ ne harikulade, ne zarif hatlarla/ kıvıldıyordu.

ne kadar narin ve aynı zamanda ne kadar yuvarlak ve dolgun (s) / kollar (i): sıfat tamlaması

ne kadar narin (i) / ve aynı zamanda (be) / ne kadar yuvarlak ve dolgun (i): bağlama grubu

ne kadar (s) / yuvarlak ve dolgun (i): sıfat tamlaması

yuvarlak (i) / ve (be) / dolgun (i): bağlama grubu

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

aynı (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

ne kadar (s) / narin (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ne harikulade (s) / ne zarif (s) / hatlar (i): sıfat tamlaması

ne (s) / zarif (i): sıfat tamlaması

ne (s) / harikulade (i): sıfat tamlaması

şimdi, bir yığın kızıl saç altında örtülü duran (s) / ense ve omuzlar (i): sıfat tamlaması

ense (i) / ve (be) / omuzlar (i): bağlama grubu

şimdi (z) / bir yığın kızıl saç altında (yt) / örtülü (z) / duran (y): sıfat-fiil grubu

bir yığın kızıl saç (ty) / altı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir yığın (s) / kızıl saç (i): sıfat tamlaması

kızıl (s) / saç (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yığın (i): sıfat tamlaması

2.Aynanın içinden/ vücudunun daha harim ve daha ziyade baş döndürücü tarafları/ görünüyordu,/ saçlarına doğru kaldırdığı kolları/ göğsüne ve koltuklarına/ keskin bir ifade vermişti.

vücudunun (ty) / daha harim ve daha ziyade baş döndürücü tarafları (tn): belirtili isim tamlaması

daha harim ve daha ziyade baş döndürücü (s) / taraflar (i): sıfat tamlaması

daha harim (i) / ve (be) / daha ziyade baş döndürücü (i): bağlama grubu

daha ziyade (s) / baş döndürücü (i): sıfat tamlaması

baş (i) / döndür- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması
daha (s) / harim (i): sıfat tamlaması
aynanın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması
keskin bir ifade (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
keskin (s) / bir ifade (i): sıfat tamlaması
bir (s) / ifade (i): sıfat tamlaması
göğüs (i) / ve (be) / koltuklar (i): bağlama grubu
saçlarına doğru kaldırdığı (s) / kollar (i): sıfat tamlaması
saçlarına doğru (z) / kaldırdığı (y): sıfat-fiil grubu
saçlarına (i) / doğru (çe): edat grubu

3.Hakkı Celis,/ birden/ genç kızın aynadan kendisine gülerak baktığını/ gördü/ ve/ kabahat esnasında yakalanmış çocuklar gibi/ kızardı,/ ne yapacağını/ şaşırdı,/ başını/ önüne/ eğdi.

genç kızın (ty) / aynadan kendisine gülerak baktığı (tn): belirtili isim tamlaması
aynadan (yt) / kendisine (yt) / gülerak (z) / baktığı (y): sıfat-fiil grubu
genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması
Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim
kabahat esnasında yakalanmış çocuklar (i) / gibi (çe): edat grubu
kabahat esnasında yakalanmış (s) / çocuklar (i): sıfat tamlaması
kabahat esnasında (z) / yakalanmış (y): sıfat-fiil grubu
kabahat (ty) / esnası (tn): belirtisiz isim tamlaması
ne (bsn) / yapacağı (y): sıfat-fiil grubu

4.Seniha:/ “Niye birdenbire sustun? Ne güzel şeyler söylüyordun,”/ dedi.

“Niye/ birdenbire/ sustun?/ Ne güzel şeyler/ söylüyordun,” (cümle)

ne güzel (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması
ne (s) / güzel (i): sıfat tamlaması

5.Ve/ Seniha/ bunları söylerken,/ Hakkı Celis’e,/ öyle bir tavırla ve o kadar derinlere giden bir nazarla/ baktı ki,/ zavallı çocuk/ neye döndüğünü bilemedi,/ o ana kadar hiç bilmediği bir şiddetli heyecana/ tutuldu;

öyle bir tavır (i) / ve (be) / o kadar derinlere giden bir nazar (i): bağlama grubu
o kadar derinlere giden (s) / bir nazar (i): sıfat tamlaması
bir (s) / nazar (i): sıfat tamlaması
o kadar derinlere (yt) / giden (y): sıfat-fiil grubu
o kadar (s) / derinler (i): sıfat tamlaması
o (i) / kadar (çe): edat grubu

öyle (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

bunları (bln) / söylerken (y): zarf-fiil grubu

neye döndüğünü (i) / bileme- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

neye (yt) / döndüğü (y): sıfat-fiil grubu

zavallı (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

o ana kadar hiç bilmediği (s) / bir şiddetli heyecan (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şiddetli heyecan (i): sıfat tamlaması

şiddetli (s) / heyecan (i): sıfat tamlaması

o ana kadar (z) / hiç (z) / bilmediği (y): sıfat-fiil grubu

o ana (i) / kadar (çe): edat grubu

o (s) / an (i): sıfat tamlaması

6.birdenbire/ boğazına/ birçok hıçkırıklar/ hücum etmişti,/ kendini tutmak istedi,/ muvaffak olamadı,/ oturduğu yerde,/ dirseklerini/ dizlerine/ dayadı,/ başını/ elleri içine/ aldı/ ve/ hüngür hüngür/ ağlamaya başladı.

hücum (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

birçok (s) / hıçkırıklar (i): sıfat tamlaması

kendini tutmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

kendini (i) / tut- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

muvaffak (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

oturduğu (s) / yer (i): sıfat tamlaması

ağlamaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

hüngür (i) / hüngür (i): tekrar grubu

Seniha,/ bu ani hâdise karşısında/ ne fazla hayrete, ne de fazla telaşa düştü;/ güya Hakkı Celis 'in uğradığı hal pek tabii bir şeymiş gibi/ şuh bir eda ile/ başını/ çevirdi./

“O yaptığın ne? Ağlıyor musun?”/ dedi:/ “Niçin?/ Niçin?/ Niçin?”/

Ve/ yerinden/ kalktı,/ yavaşça/ genç adama/ yaklaştı,/ yüzünün üstünde kilitlemiş ellerini/ açmak istedi./

“Ne çocuksun! Hâlâ ne kadar çocuksun! Ayol durup dururken böyle ağlanır mı? Neden, söyle bana! Söyle bana!”/ diyordu/ ve/ bir taraftan da/ gülüyordu./ Masanın üstünden/ büyük bir kolonya şişesi/ aldı,/ turuncu mayiden/ genç adamın başını/ ıslattı:/

“İster misin, bir pencere açayım?” diye/ soruyordu./ “Belki/ oda,/ çok sıcak.../ Belki/ deminden beri o kadar methettiğin koku/ başına vurdu;/ belki/ sinirlerini bozan/ odanın rengidir.../ Söyle/ hangisi,/ söyle/ hangisi?”/

1.Seniha,/ bu ani hâdise karşısında/ ne fazla hayrete, ne de fazla telaşa düştü;/ güya Hakkı Celis'in uğradığı hal pek tabî bir şeymiş gibi/ şuh bir eda ile/ başını/ çevirdi.

ne fazla hayrete, ne de fazla telaşa (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ne (be) / fazla hayret (i) / ne de (be) / fazla telaş (i): bağlama grubu

fazla (s) / telaş (i): sıfat tamlaması

fazla (s) / hayret (i): sıfat tamlaması

bu ani hâdise (i) / karşısında (çe): edat grubu

bu (s) / ani hâdise (i): sıfat tamlaması

ani (s) / hâdise (i): sıfat tamlaması

şuh bir eda (i) / ile (çe): edat grubu

şuh (s) / bir eda (i): sıfat tamlaması

bir (s) / eda (i): sıfat tamlaması

güya Hakkı Celis'in uğradığı hal pek tabî bir şeymiş (i) / gibi (çe): edat grubu

güya/ Hakkı Celis'in uğradığı hal/ pek tabî bir şeymiş (cümle)

pek tabî (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

pek (s) / tabî (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis'in uğradığı (s) / hal (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis'in (ty) / uğradığı (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.“O yaptığın ne? Ağlıyor musun?”/ dedi:/ “Niçin?/ Niçin?/ Niçin?”

“O yaptığın/ ne?/ Ağlıyor musun?” (cümle)

o (s) / yaptığın (i): sıfat tamlaması

3.Ve/ yerinden/ kalktı,/ yavaşça/ genç adama/ yaklaştı,/ yüzünün üstünde kilitlenmiş ellerini/ açmak istedi.

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

açmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

yüzünün üstünde kilitlenmiş (s) / eller (i): sıfat tamlaması

yüzünün üstünde (yt) / kilitlenmiş (y): sıfat-fiil grubu

yüzünün (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

4.“Ne çocuksun! Hâlâ ne kadar çocuksun! Ayol durup dururken böyle ağlanır mı? Neden, söyle bana! Söyle bana!”/ diyordu/ ve/ bir taraftan da/ gülüyordu.

“Ne çocuksun!/ Hâlâ/ ne kadar çocuksun!/ Ayol/ durup dururken/ böyle/ ağlanır mı?/ Neden,/ söyle/ bana!/ Söyle/ bana!” (cümle)

ne (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

ne kadar (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

durup (f) / dur- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bir (i) / taraftan (çe): edat grubu

5.Masanın üstünden/ büyük bir kolonya şişesi/ aldı,/ turuncu mayiden/ genç adamın başını/ ıslattı:/ “İster misin, bir pencere açayım?” diye/ soruyordu.

büyük (s) / bir kolonya şişesi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kolonya şişesi (i): sıfat tamlaması

kolonya (ty) / şişesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

masanın (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

genç adamın (ty) / başı (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

turuncu (s) / mayi (i): sıfat tamlaması

“İster misin, bir pencere açayım?” (i) / diye (çe): edat grubu

“İster misin,/ bir pencere/ açayım?” (cümle)

bir (s) / pencere (i): sıfat tamlaması

6.Belki/ oda,/ çok sıcak.../ Belki/ deminden beri o kadar methettiğin koku/ başına vurdu;/ belki/ sinirlerini bozan/ odanın rengidir.../ Söyle/ hangisi,/ söyle/ hangisi?

çok (s) / sıcak (i): sıfat tamlaması

başına (i) / vur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

deminden beri o kadar methettiğin (s) / koku (i): sıfat tamlaması

deminden beri (z) / o kadar (z) / methettiğin (y): sıfat-fiil grubu

meth (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

o (i) / kadar (çe): edat grubu

deminden (i) / beri (çe): edat grubu

odanın (ty) / rengi (tn): belirtili isim tamlaması

sinirlerini (i) / boz- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı Celis/ hiç/ cevap vermiyor,/ mütemadiyen/ ağlıyordu./ Genç kız,/ ağlayan çocuğun/ ta/ yanına/ sokuldu./ Dizlerinin dibine/ oturdu/ ve/ beyaz kollarını/ onun göğsüne doğru/ uzattı;/ askerî kostümünün düğmelerini/ çözmeye çalışıyordu./ Genç:/

“Bırak, bırak!”/ diyordu./

Seniha,/ birdenbire/ bir büyük abla tavrı takınmıştı,/ ilacını almaktan imtina eden bir hasta çocuk gibi/ Hakkı Celis'i/ azarlamaya başladı:/

“Sen delisin, mutlaka delisin!”/ diyordu/ ve/ saçlarını okşayarak,/ “bu kafanın içine/ bin türlü acayip fikirler,/ bin türlü divanelikler/ tıkıyorsun,/ tıkıyorsun;/ adeta/ beyninden/ bir hazımsızlığa uğruyorsun./ Bütün varlığını/ bulanıyor,/ sinirlerin/ altüst oluyor/ ve/ nihayet,/ tahammül edemeyip/ böyle/ boşanıveriyorsun...”/

Hakkı Celis/ müsel sel hıçkırıkları arasında hayal meyal anlaşılabilir bir sesle:/

“Bu ilk defadır ki ağlıyorum,”/ dedi./ “Ne kadar.../ Ne kadar zamandır,/ ta/ çocukluğumdan beri/ hiç/ böyle/ kana kana/ ağlamamıştım.../ Bırak/ beni.../ Bilsen/ ne kadar tatlı bir şey.../ Bilsen/ ağlamak/ ne kadar tatlı...”/

1.Hakkı Celis/ hiç/ cevap vermiyor,/ mütemadiyen/ ağlıyordu.

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Genç kız,/ ağlayan çocuğun/ ta/ yanına/ sokuldu.

ağlayan çocuğun (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

ağlayan (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

3.Dizlerinin dibine/ oturdu/ ve/ beyaz kollarını/ onun göğsüne doğru/ uzattı;/ askerî kostümünün düğmelerini/ çözmeye çalışıyordu.

dizlerinin (ty) / dibi (tn): belirtili isim tamlaması

onun göğsüne (i) / doğru (çe): edat grubu

onun (ty) / göğsü (tn): belirtili isim tamlaması

beyaz (s) / kollar (i): sıfat tamlaması

çözmeye (i) / çalış- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

askerî kostümünün (ty) / düğmeleri (tn): belirtili isim tamlaması

askerî (s) / kostüm (i): sıfat tamlaması

4.Genç:/ “Bırak, bırak!”/ diyordu.

5.Seniha,/ birdenbire/ bir büyük abla tavrı takınmıştı,/ ilacını almaktan imtina eden bir hasta çocuk gibi/ Hakkı Celis'i/ azarlamaya başladı:

bir büyük abla tavrı (i) / takın- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / büyük abla tavrı (i): sıfat tamlaması

büyük abla (ty) / tavrı (tn): belirtisiz isim tamlaması

büyük (s) / abla (i): sıfat tamlaması

azarlamaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

ilacını almaktan imtina eden bir hasta çocuk (i) / gibi (çe): edat grubu

ilacını almaktan imtina eden (s) / bir hasta çocuk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hasta çocuk (i): sıfat tamlaması

hasta (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

ilacını almaktan (yt) / imtina eden (y): sıfat-fiil grubu

imtina (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilacını (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

6.“Sen delisin, mutlaka delisin!”/ diyordu/ ve/ saçlarını okşayarak,/ “bu kafanın içine/ bin türlü acayip fikirler,/ bin türlü divanelikler/ tıkıyorsun,/ tıkıyorsun;/ adeta/ beyninden/ bir hazımsızlığa uğruyorsun.”

“Sen/ delisin,/ mutlaka/ delisin!” (cümle)

saçlarını (bln) / okşayarak (y): zarf-fiil grubu

bin türlü (s) / divanelikler (i): sıfat tamlaması

bin (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

bin türlü (s) / acayip fikirler (i): sıfat tamlaması

acayip (s) / fikirler (i): sıfat tamlaması

bin (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

bu kafanın (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / kafa (i): sıfat tamlaması

bir hazımsızlığa (i) / uğra- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / hazımsızlık (i): sıfat tamlaması

7.“Bütün varlığın bulanıyor,/ sınırların/ altüst oluyor/ ve/ nihayet,/ tahammül edemeyip/ böyle/ boşanıveriyorsun...”

bütün (s) / varlık (i): sıfat tamlaması

altüst (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

boşanı (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

tahammül (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

8.Hakkı Celis/ müselsel hıçkırıkları arasında hayal meyal anlaşılabilir bir sesle:/ “Bu ilk defadır ki ağlıyorum,”/ dedi.

“Bu/ ilk defadır ki/ ağlıyorum,” (cümle)

İlk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

müselsel hıçkırıkları arasında hayal meyal anlaşılabilir (s) / bir ses (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ses (i): sıfat tamlaması

müselsel hıçkırıkları arasında (yt) / hayal meyal (z) / anlaşılabilir (y): sıfat-fiil grubu

anlaşıla (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

hayal (i) / meyal (i): tekrar grubu

müsel sel hıçkırıkları (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

müsel sel (s) / hıçkırıklar (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

9.Ne kadar.../ Ne kadar zamandır,/ ta/ çocukluğumdan beri/ hiç/ böyle/ kana kana/ ağlamamıştım...

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

kana (i) / kana (i): tekrar grubu

çocukluğumdan (i) / beri (çe): edat grubu

ne kadar (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

10.Bırak/ beni.../ Bilsen/ ne kadar tatlı bir şey.../ Bilsen/ ağlamak/ ne kadar tatlı...

ne kadar tatlı (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

ne kadar (s) / tatlı (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ne kadar (s) / tatlı (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

Ve/ daha ziyade/ hıçkırmaya başlıyordu./ Seniha,/ Hakkı Celis'i/ kendi haline bıraktı,/ tekrar/ tuvaletine/ avdet etti./ Bir taraftan/ saçlarını/ topluyor,/ giyinmeye/ hazırlanıyor./ Diğer taraftan/ kendi kendine söylüyor gibi:/

"Mutlaka bir sebebi olacak;"/ diyordu./ "Hiç/ böyle/ sebepsiz/ ağlanırmı?/ Mutlaka/ bir sebebi/ olacak..."/

Bunun üzerine/ genç adam,/ yaşla sırsıklam yüzünü/ Seniha'ya/ çevirdi/ ve/ gözlerinin üstüne doğru düşen saçlarını iki eliyle arkaya doğru iterek:/

"Niçin ağladığımı bileceksin, mutlaka bileceksin!" diye/ haykırdı./ Seniha,/ Hakkı Celis'e/ ta yüreğe saplanan bir nazarla/ baktı/ ve/ işveli bir sesle:/

"Demek beni hâlâ seviyorsun!"/ dedi./

Genç adam,/ ne cevap vereceğini/ bilemedi;/ o da/ Seniha'yı hâlâ sevmekte olduğunu/ bugün ve bu saatte/ anlamıştı./ Kalbimiz/ ne kadar beklenmeyen şeylerle/ doludur;/ kendi heyecanlarımız önünde/ ekseriya/ kendimiz/ hayrete düşeriz./ Derunî varlığımız/ hudutsuz ve karanlıktır./ Bu hudutsuz karanlıkta yol alabilmek için/ ya çok cesaretli, ya çok tecrübeli ve bir ilhama mazhar olmuş kadar ermiş bulunmak/ lazım gelir.

1.Ve/ daha ziyade/ hıçkırmaya başlıyordu.

hıçkırmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

2.Seniha,/ Hakkı Celis'i/ kendi haline bıraktı,/ tekrar/ tuvaletine/ avdet etti.

kendi haline (i) / bırak- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kendi (s) / hali (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

avdet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

3.Bir taraftan/ saçlarını/ topluyor,/ giyinmeye/ hazırlanıyor.

bir (i) / taraftan (çe): edat grubu

4.Diğer taraftan/ kendi kendine söyleniyor gibi:/ “Mutlaka bir sebebi olacak;”/ diyordu.

“Mutlaka/ bir sebebi/ olacak;” (cümle)

bir (s) / sebep (i): sıfat tamlaması

kendi kendine söyleniyor (i) / gibi (çe): edat grubu

kendi kendine/ söyleniyor (cümle)

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

diğer (i) / taraftan (çe): edat grubu

5.Hiç/ böyle/ sebepsiz/ ağlanır mı?/ Mutlaka/ bir sebebi/ olacak...

bir (s) / sebep (i): sıfat tamlaması

6.Bunun üzerine/ genç adam,/ yaşla sırsıklam yüzünü/ Seniha'ya/ çevirdi/ ve/ gözlerinin üstüne doğru düşen saçlarını iki eliyle arkaya doğru iterek:/ “Niçin ağladığımı bileceksin, mutlaka bileceksin!” diye/ haykırdı.

yaşla sırsıklam (s) / yüz (i): sıfat tamlaması

yaşla (i) / sırsıklam (i): kısaltma grubu (vasıta grubu)

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bunun (i) / üzerine (çe): edat grubu

“Niçin ağladığımı bileceksin, mutlaka bileceksin!” (i) / diye (çe): edat grubu

“Niçin ağladığımı/ bileceksin,/ mutlaka/ bileceksin!” (cümle)

niçin (z) / ağladığım (y): sıfat-fiil grubu

gözlerinin üstüne doğru düşen saçlarını (bln) / iki eliyle (z) / arkaya doğru (z) / iterek (y): zarf-fiil grubu

arkaya (i) / doğru (çe): edat grubu

iki (s) / el (i): sıfat tamlaması

gözlerinin üstüne doğru düşen (s) / saçlar (i): sıfat tamlaması

gözlerinin üstüne doğru (z) / düşen (y): sıfat-fiil grubu

gözlerinin üstüne (i) / doğru (çe): edat grubu

gözlerinin (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

7.Seniha,/ Hakkı Celis'e/ ta yüreğe saplanan bir nazarla/ baktı/ ve/ işveli bir sesle:/ "Demek beni hâlâ seviyorsun!"/ dedi.

ta yüreğe saplanan (s) / bir nazar (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nazar (i): sıfat tamlaması

ta (z) / yüreğe (yt) / saplanan (y): sıfat-fiil grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

"Demek/ beni/ hâlâ/ seviyorsun!" (cümle)

işveli (s) / bir ses (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ses (i): sıfat tamlaması

8.Genç adam,/ ne cevap vereceğini/ bilemedi;/ o da/ Seniha'yı hâlâ sevmekte olduğunu/ bugün ve bu saatte/ anlamıştı.

ne (bsn) / cevap vereceği (y): sıfat-fiil grubu

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

bugün (i) / ve (be) / bu saat (i): bağlama grubu

bu (s) / saat (i): sıfat tamlaması

Seniha'yı (bln) / hâlâ (z) / sevmekte olduğu (y): sıfat-fiil grubu

sevmekte (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

9.Kalbimiz/ ne kadar beklenmeyen şeylerle/ doludur;/ kendi heyecanlarımız önünde/ ekseriya/ kendimiz/ hayrete düşeriz.

ne kadar (s) / beklenmeyen şeyler (i): sıfat tamlaması

beklenmeyen (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

hayrete (i) / düş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kendi heyecanlarımız (i) / önünde (çe): edat grubu

kendi (s) / heyecanlarımız (i): sıfat tamlaması

10.Derunî varlığımız/ hudutsuz ve karanlıktır.

hudutsuz (i) / ve (be) / karanlık (i): bağlama grubu

derunî (s) / varlık (i): sıfat tamlaması

11.Bu hudutsuz karanlıkta yol alabilmek için/ ya çok cesaretli, ya çok tecrübeli ve bir ilhama mazhar olmuş kadar ermiş bulunmak/ lazım gelir.

lazım (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ya çok cesaretli, ya çok tecrübeli ve bir ilhama mazhar olmuş kadar ermiş (i) / bulun- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ya çok cesaretli, ya çok tecrübeli (i) / ve (be) / bir ilhama mazhar olmuş kadar ermiş (i): bağlama grubu

bir ilhama mazhar olmuş kadar (z) / ermiş (y): sıfat-fiil grubu

bir ilhama mazhar olmuş (i) / kadar (çe): edat grubu
bir ilhama (yt) / mazhar olmuş (y): sıfat-fiil grubu
mazhar (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
bir (s) / ilham (i): sıfat tamlaması
ya (be) / çok cesaretli (i) / ya (be) / çok tecrübeli (i): bağlama grubu
çok (s) / tecrübeli (i): sıfat tamlaması
çok (s) / cesaretli (i): sıfat tamlaması
bu hudutsuz karanlıkta yol alabilmek (i) / için (çe): edat grubu
bu hudutsuz karanlıkta (yt) / yol alabilmek (y): isim-fiil grubu
yol ala (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
yol (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
bu (s) / hudutsuz karanlık (i): sıfat tamlaması
hudutsuz (s) / karanlık (i): sıfat tamlaması

Vakıa/ Hakkı Celis,/ son zamanlarda,/ ruhunun teşrihini yapmaya/ epeyce/ alışmıştı;/ lakin/ elinde bir milden başka aleti olmayan bir cerrah gibi,/ daima/ muayyen bir fikre/ inip çıkmaktaydı./ Benliğinin gizli bir köşesinde çoktan beri kapanmış sandığı yaranın böyle birdenbire tekrar açılıvermesi/ onu/ epeyce/ şaşırttı,/ kendi kendine:/ “Evet, demek hâlâ seviyormuşum! Demek hâlâ seviyormuşum!”/ dedi./ Fakat,/ bu hakikati keşfediş,/ biraz evvel onun için bir tatlı hayretken/ Seniha'nın son işvebaz ve müstehzi tavrı önünde/ birdenbire/ acı bir kanaate/ inkılâp etmişti./ Onun içindir ki,/ genç kızın: “Demek beni hâlâ seviyorsun!” suali üzerine/ o kadar saffetle, o kadar coşkunlukla hattâ o kadar haz ve neşve ile akan göz yaşları/ bulanarak,/ bozularak,/ yudum yudum zehir halinde/ içine/ döküldü/ ve/ keskin kokulu, ateşin renkleri içinde hıçkıran deminki genç/ birdenbire/ soğuk, sükûti ve çekingen bir çocuk haline girdi./

1.Vakıa/ Hakkı Celis,/ son zamanlarda,/ ruhunun teşrihini yapmaya/ epeyce/ alışmıştı;/ lakin/ elinde bir milden başka aleti olmayan bir cerrah gibi,/ daima/ muayyen bir fikre/ inip çıkmaktaydı.

ruhunun teşrihini (bln) / yapma (y): isim-fiil grubu
ruhunun (ty) / teşrihi (tn): belirtili isim tamlaması
son (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması
Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim
inip (f) / çık- (f): tekrar grubu
muayyen (s) / bir fikir (i): sıfat tamlaması
bir (s) / fikir (i): sıfat tamlaması
elinde bir milden başka aleti olmayan bir cerrah (i) / gibi (çe): edat grubu
elinde bir milden başka aleti olmayan (s) / bir cerrah (i): sıfat tamlaması

bir (s) / cerrah (i): sıfat tamlaması

elinde (yt) / bir milden başka aleti (ö) / olmayan (y): sıfat-fiil grubu

bir milden başka (s) / alet (i): sıfat tamlaması

bir milden (i) / başka (çe): edat grubu

bir (s) / mil (i): sıfat tamlaması

2.Benliğinin gizli bir köşesinde çoktan beri kapanmış sandığı yaranın böyle birdenbire tekrar açılıvermesi/ onu/ epeyce/ şaşırttı,/ kendi kendine:/ “Evet, demek hâlâ seviyormuşum! Demek hâlâ seviyormuşum!”/ dedi.

benliğinin gizli bir köşesinde çoktan beri kapanmış sandığı yaranın (ty) / böyle birdenbire tekrar açılıvermesi (tn): belirtili isim tamlaması

böyle (z) / birdenbire (z) / tekrar (z) / açılıverme (y): isim-fiil grubu

açılı (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

benliğinin gizli bir köşesinde (s) / çoktan beri kapanmış sandığı yara (i): sıfat tamlaması

çoktan beri kapanmış sandığı (s) / yara (i): sıfat tamlaması

çoktan beri (z) / kapanmış (z) / sandığı (y): sıfat-fiil grubu

çoktan (i) / beri (çe): edat grubu

benliğinin (ty) / gizli bir köşesi (tn): belirtili isim tamlaması

gizli (s) / bir köşe (i): sıfat tamlaması

bir (s) / köşe (i): sıfat tamlaması

“Evet,/ demek/ hâlâ/ seviyormuşum!/ Demek/ hâlâ/ seviyormuşum!” (cümle)

kendi (i) / kendine (i): kısaltma grubu (farklı yapıda kısaltma grubu)

3.Fakat,/ bu hakikati keşfediş,/ biraz evvel onun için bir tatlı hayretken/ Seniha'nın son işvebaz ve müstehzi tavrı önünde/ birdenbire/ acı bir kanaate/ inkılâp etmişti.

inkılâp (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

acı (s) / bir kanaat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kanaat (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın son işvebaz ve müstehzi tavrı (i) / önünde (çe): edat grubu

Seniha'nın (ty) / son işvebaz ve müstehzi tavrı (tn): belirtili isim tamlaması

son (s) / işvebaz ve müstehzi tavrı (i): sıfat tamlaması

işvebaz ve müstehzi (s) / tavrı (i): sıfat tamlaması

işvebaz (i) / ve (be) / müstehzi (i): bağlama grubu

biraz evvel (z) / onun için (z) / bir tatlı hayretken (y): zarf-fiil grubu

bir (s) / tatlı hayret (i): sıfat tamlaması

tatlı (s) / hayret (i): sıfat tamlaması

onun (i) / için (çe): edat grubu

biraz (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

bu (s) / hakikati keşfediş (i): sıfat tamlaması

hakikati (bln) / keşfediş (y): isim-fiil grubu

keşf (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / hakikat (i): sıfat tamlaması

4.Onun içindir ki,/ genç kızın: “Demek beni hâlâ seviyorsun!” suali üzerine/ o kadar saffetle, o kadar coşkunlukla hattâ o kadar haz ve neşve ile akan göz yaşları/ bulanarak,/ bozularak,/ yudum yudum zehir halinde/ içine/ döküldü/ ve/ keskin kokulu, ateşin renkleri içinde hıçkıran deminki genç/ birdenbire/ soğuk, sükûtî ve çekingen bir çocuk haline girdi.

onun (i) / için (çe): edat grubu

yudum yudum zehir (i) / halinde (çe): edat grubu

yudum yudum (s) / zehir (i): sıfat tamlaması

yudum (i) / yudum (i): tekrar grubu

o kadar saffetle, o kadar coşkunlukla hattâ o kadar haz ve neşve ile akan (s) / göz yaşları (i): sıfat tamlaması

göz (ty) / yaşları (tn): belirtisiz isim tamlaması

o kadar saffetle, o kadar coşkunlukla hattâ o kadar haz ve neşve ile (z) / akan (y): sıfat-fiil grubu

o kadar saffetle (i) / o kadar coşkunlukla (i) / hattâ (be) / o kadar haz ve neşve ile (i): bağlama grubu

o kadar haz ve neşve (i) / ile (çe): edat grubu

o kadar (s) / haz ve neşve (i): sıfat tamlaması

haz (i) / ve (be) / neşve (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

o kadar (s) / coşkunluk (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

o kadar (s) / saffet (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

genç kızın: “Demek beni hâlâ seviyorsun!” suali (i) / üzerine (çe): edat grubu

genç kızın (ty) / “Demek beni hâlâ seviyorsun!” suali (tn): belirtili isim tamlaması

“Demek beni hâlâ seviyorsun!” (ty) / suali (tn): belirtisiz isim tamlaması

“Demek/ beni/ hâlâ/ seviyorsun!” (cümle)

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

soğuk, sükûtî ve çekingen bir çocuk haline (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

soğuk, sükûtî ve çekingen (s) / bir çocuk hali (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çocuk hali (i): sıfat tamlaması

çocuk (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

soğuk (i) / sükûti (i) / ve (be) / çekingen (i): bağlama grubu

keskin kokulu, ateşin renkler içinde hıçkıran (s) / deminki genç (i): sıfat tamlaması

deminki (s) / genç (i): sıfat tamlaması

keskin kokulu, ateşin renkler içinde (yt) / hıçkıran (y): sıfat-fiil grubu

keskin kokulu, ateşin renkler (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

keskin kokulu (s) / ateşin renkler (i): sıfat tamlaması

ateşin (s) / renkler (i): sıfat tamlaması

keskin (s) / kokulu (i): sıfat tamlaması

Seniha,/ nafîle yere/ onu/ tekrar/ açmak, söyletmek, ağlatmak istedi;/ fakat/ bütün emekleri/ boşa gitti./ Hakkı Celis,/ genç kızın sözlerine/ ancak/ bir iki kelime ile/ cevap veriyordu./ Seniha/ ona,/ çocukluklarına dair bir sürü müşterek hatıralardan/ bahsetti;/ beş altı yıl evvelki Ada âlemlerini/ yâda getirdi;/ kâh şefkatli, kâh zalimane tavırlar takındı;/ kâh/ bir küçük hemşire gibi/ göğsüne/ sokuldu,/ kâh/ bir genç anne gibi/ onun başını/ göğsüne/ dayadı;/ hiçbiri,/ hiçbiri/ kâr etmedi./ Bunun üzerine/ Seniha/ tavrını/ büsbütün/ değiştirdi;/ Hakkı Celis'e,/ basit, adi ve dümdüz bir kadın gibi/ göründü:./

“Mutlaka,”/ dedi,/ “bu akşam üstü beraber dolaştığın serseri,/ sana/ benim hakkımda bir şeyler/ söyledi./ Ne/ dedi/ bakayım?/ İnkâr etme;/ neden/ başını/ öyle/ eğiyorsun?/ Mademki/ bir şey/ söylemedi,/ neden/ utantıyorsun,/ neden/ çekiniyorsun?/ Seni de/ benim aleyhime/ çevirdi,/ değil mi?/ Kim/ bilir,/ aleyhimde ne feci, ne pis iftiralar, ne caniyane yalanlar/ uyduruyor./ Mutlaka/ beni senelerce bir metresi gibi kullandığını/ söylemiştir,/ kendisine bir nevi baş belası olduğumdan/ bahsetmiştir/ ve/ nihayet/ hayatının intizamını bozduğumu,/ istikbalini mahvettiğimi,/ bilir miyim,/ daha neler yaptığımı,/ belki de/ parasını yediğimi/ iddia etmiştir.”/

Hakkı Celis/ “Hayır!”/ demek istedi./ Seniha/ sinirli bir hareketle/ sözünü kesti:./

“Evet,/ evet./ Söylemiştir,/ evet/ parasını yediğimi de/ iddia etmiştir./ Halbuki,/ iş/ ne kadar aksine,/ ne kadar tersine.../ Bilemezsin!”/

1.Seniha,/ nafîle yere/ onu/ tekrar/ açmak, söyletmek, ağlatmak istedi;/ fakat/ bütün emekleri/ boşa gitti.

açmak (i) / söyletmek (i) / ağlatmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

nafîle (i) / yere (çe): edat grubu

boşa (i) / git- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bütün (s) / emekler (i): sıfat tamlaması

2.Hakkı Celis,/ genç kızın sözlerine/ ancak/ bir iki kelime ile/ cevap veriyordu.

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir iki kelime (i) / ile (çe): edat grubu

bir iki (s) / kelime (i): sıfat tamlaması

bir (i) / iki (i): tekrar grubu

genç kızın (ty) / sözleri (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

**3.Seniha/ ona,/ çocukluklarına dair bir sürü müşterek hatıralardan/
bahsetti;/ beş altı yıl evvelki Ada âlemlerini/ yâda getirdi;/ kâh şefkatli, kâh
zalimane tavırlar takındı;/ kâh/ bir küçük hemşire gibi/ göğsüne/ sokuldu,/
kâh/ bir genç anne gibi/ onun başını/ göğsüne/ dayadı;/ hiçbirini/ hiçbirini/ kâr
etmedi.**

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

çocukluklarına dair (s) / bir sürü müşterek hatıralar (i): sıfat tamlaması

bir sürü (s) / müşterek hatıralar (i): sıfat tamlaması

müşterek (s) / hatıralar (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sürü (i): sıfat tamlaması

çocukluklarına (i) / dair (çe): edat grubu

yâda (i) / getir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

beş altı yıl evvelki (s) / Ada âlemleri (i): sıfat tamlaması

Ada (ty) / âlemleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

beş altı yıl (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

beş altı (s) / yıl (i): sıfat tamlaması

beş (i) / altı (i): tekrar grubu

kâh şefkatli, kâh zalimane tavırlar (i) / takın- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kâh şefkatli, kâh zalimane (s) / tavırlar (i): sıfat tamlaması

kâh (be) / şefkatli (i) / kâh (be) / zalimane (i): bağlama grubu

bir küçük hemşire (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / küçük hemşire (i): sıfat tamlaması

küçük (s) / hemşire (i): sıfat tamlaması

onun (ty) / başı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir genç anne (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / genç anne (i): sıfat tamlaması

genç (s) / anne (i): sıfat tamlaması

kâr (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

4.Bunun üzerine/ Seniha/ tavrını/ büsbütün/ değiştirdi;/ Hakkı Celis'e,/ basit, adi ve dümdüz bir kadın gibi/ görüldü:

bunun (i) / üzerine (çe): edat grubu

basit, adi ve dümdüz bir kadın (i) / gibi (çe): edat grubu

basit, adi ve dümdüz (s) / bir kadın (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

basit (i) / adi (i) / ve (be) / dümdüz (i): bağlama grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

5.“Mutlaka,”/ dedi,/ “bu akşam üstü beraber dolaştığın serseri,/ sana/ benim hakkımda bir şeyler/ söyledi.

benim hakkımda (s) / bir şeyler (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

benim (i) / hakkımda (çe): edat grubu

bu akşam üstü beraber dolaştığın (s) / serseri (i): sıfat tamlaması

bu akşam üstü (z) / beraber (z) / dolaştığın (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / akşam üstü (i): sıfat tamlaması

akşam (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

6.Ne/ dedi/ bakayım?/ İnkâr etme;/ neden/ başını/ öyle/ eğiyorsun?

inkâr (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

7.Mademki/ bir şey/ söylemedi,/ neden/ utanıyorsun,/ neden/ çekiniyorsun?

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

8.Seni de/ benim aleyhime/ çevirdi,/ değil mi?

benim (ty) / aleyhim (tn): belirtili isim tamlaması

9.Kim/ bilir,/ aleyhimde ne feci, ne pis iftiralar, ne caniyane yalanlar/ uyduruyor.

aleyhimde (s) / ne feci, ne pis iftiralar (i) / ne caniyane yalanlar (i): sıfat tamlaması

ne caniyane (s) / yalanlar (i): sıfat tamlaması

ne (s) / caniyane (i): sıfat tamlaması

ne feci (s) / ne pis (s) / iftiralar (i): sıfat tamlaması

ne (s) / pis (i): sıfat tamlaması

ne (s) / feci (i): sıfat tamlaması

10.Mutlaka/ beni senelerce bir metresi gibi kullandığını/ söylemiştir,/ kendisine bir nevi baş belası olduğumdan/ bahsetmiştir/ ve/ nihayet/ hayatının intizamını bozduğumu,/ istikbalini mahvettiğimi,/ bilir miyim,/ daha neler yaptığımı,/ belki de/ parasını yediğimi/ iddia etmiştir.

beni (bln) / senelerce (z) / bir metresi gibi (z) / kullandığı (y): sıfat-fiil grubu

bir metresi (i) / gibi (çe): edat grubu

bir (s) / metres (i): sıfat tamlaması

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendisine (yt) / bir nevi (z) / baş belası olduğum (y): sıfat-fiil grubu

baş belası (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

baş (ty) / belası (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / nevi (i): sıfat tamlaması

iddia (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

parasını (bln) / yediğim (y): sıfat-fiil grubu

daha (z) / neler (bsn) / yaptığım (y): sıfat-fiil grubu

istikbalini (bln) / mahvettiğim (y): sıfat-fiil grubu

mahv (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hayatının intizamını (bln) / bozduğum (y): sıfat-fiil grubu

hayatının (ty) / intizamı (tn): belirtili isim tamlaması

11.Hakkı Celis/ “Hayır!”/ demek istedi.

demek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

12.Seniha/ sinirli bir hareketle/ sözünü kesti:

sözünü (i) / kes- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

sinirli (s) / bir hareket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hareket (i): sıfat tamlaması

13.Evet,/ evet./ Söylemiştir,/ evet/ parasını yediğimi de/ iddia etmiştir.

iddia (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

parasını (bln) / yediğim (y): sıfat-fiil grubu

14.Halbuki,/ iş/ ne kadar aksine,/ ne kadar tersine.../ Bilemezsin!

ne kadar (s) / aksi (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

ne kadar (s) / ters (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

Sesine/ samimi, tatlı ve sıcak bir hasbıhal ahengi verdi,/ dedi ki:/

“Hakkı,/ kardeşim,/ Faik Bey’in bana ettiği fenalıklar/ sayısızdır./ Beni bu hale sokan,/ hayatımı, istikbalimi berbat eden/ odur;/ Faik Bey/ bana/ bundan daha büyük bir fenalık/ daha/ etti;/ kalbimin temizliğini, safiyetini/ aldı,/ bende/ ne iyiliğe, ne doğruluğa/ itimat bıraktı,/ hodbinliğime/ en kaba ve en galiz şekli verdi./ Faik Bey,/ benim şeklimi/ bozdu./ Onun elinde/ manen/ yamru yumru bir insan oldum./ Bu yamru yumru kalıp içinde/ ruhum/ rahatsızdır,/ yeni şahsiyetim/ dar ve biçimsiz bir esvap gibi/ beni/ sıkıyor./ Hakkı;/ Allah aşkına/ söyle,/ ben/

bütün çılgınlıklarına, hoppalıklarına rağmen,/ yine/ iyi bir kız değil miydim?/ Hiç değilse/ gönlümün iyiliğe ve doğruluğa tabî bir meyli/ yok muydu?/ Faik Bey/ bende/ işte/ bu meyli,/ bu istidadı/ mahvetti./ Demin sen ağlarken/ benim gözlerim/ kupkuruydu,/ belki/ sen/ dikkat etmedin,/ fakat/ ben/ kendi kendime/ dikkat ettim./ Eskiden/ bir küçük çocuğu bile ağlarken görmek;/ benim de hüüngür hüüngür ağlamama/ kâfi gelirdi./ O derece şefkatli bir kalbim/ vardı./ Şimdi,/ bu kalp,/ taş kesildi,/ kardeşim Hakkı!/ Taş kesildi./ Halbuki/ ben/ ta/ çocukluğumdan beri/ daima/ kalbimle ve kalbim için yaşamasını/ isterdim./ Zaten/ bunun için değil midir ki,/ günün birinde/ Faik Bey'e doğru/ koştum;/ ona doğru koşarken maksadım/ sevmek ve sevilmekten başka neydi?/ On altı yaşımdan beri/ kendi kendime/ derdim ki:/ 'Dünyada/ hiçbir şey/ sevip, sevilmeden daha tatlı ve daha mühim olmasa gerektir!'/ Ve/ sevmek, ıstırap çekmek isterdim!/ Vallahi/ olmadı,/ vallahi/ olmadı,/ onunla geçirdiğimiz zamanlar/ bütün/ azap,/ bütün/ kahr,/ bütün/ işkenceydi./ Birden/ her şeyden/ o kadar/ yoruldu,/ o kadar/ iğrendim,/ usandım ki,/ şimdi/ biraz rahat etmekten başka bir şey/ istemiyorum./ Biraz rahat,/ biraz refah.../ Hayatta beklediğim şey/ bundan ibarettir./ Biraz refah,/ biraz rahat/ ve/ o,/ bunu/ bana/ çok görüyor,/ beni/ daha ziyade/ yormak,/ beni/ daha ziyade/ harap etmek istiyor."/

1.Sesine/ samimi, tatlı ve sıcak bir hasbıhal ahengi verdi,/ dedi ki:/ “Hakkı,/ kardeşim,/ Faik Bey’in bana ettiği fenalıklar/ sayısızdır.

samimi, tatlı ve sıcak bir hasbıhal ahengi (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

samimi, tatlı ve sıcak (s) / bir hasbıhal ahengi (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hasbıhal ahengi (i): sıfat tamlaması

hasbıhal (ty) / ahengi (tn): belirtisiz isim tamlaması

samimi (i) / tatlı (i) / ve (be) / sıcak (i): bağlama grubu

Faik Bey’in bana ettiği (s) / fenalıklar (i): sıfat tamlaması

Faik Bey’in (ty) / bana ettiği (tn): belirtili isim tamlaması

bana (yt) / ettiği (y): sıfat-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

2.Beni bu hale sokan,/ hayatımı, istikbalimi berbat eden/ odur;/ Faik Bey/ bana/ bundan daha büyük bir fenalık/ daha/ etti;/ kalbimin temizliğini, safiyetini/ aldı,/ bende/ ne iyiliğe, ne doğruluğa/ itimat bıraktı,/ hodbinliğime/ en kaba ve en galiz şekli verdi.

hayatımı (bln) / istikbalimi (bln) / berbat eden (y): sıfat-fiil grubu

berbat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

beni (bln) / bu hale sokan (y): sıfat-fiil grubu

bu hale (i) / sok- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / hal (i): sıfat tamlaması

bundan daha büyük (s) / bir fenalık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / fenalık (i): sıfat tamlaması

bundan (i) / daha büyük (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha (s) / büyük (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

kalbimin (ty) / temizliği (tn) / safiyeti (tn): belirtili isim tamlaması

itimat (i) / bırak- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ne (be) / iyilik (i) / ne (be) / doğruluk (i): bağlama grubu

en kaba ve en galiz şekli (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

en kaba ve en galiz (s) / şekil (i): sıfat tamlaması

en kaba (i) / ve (be) / en galiz (i): bağlama grubu

en (s) / galiz (i): sıfat tamlaması

en (s) / kaba (i): sıfat tamlaması

3.Faik Bey,/ benim şeklimi/ bozdu.

benim (ty) / şeklim (tn): belirtili isim tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

4.Onun elinde/ manen/ yamru yumru bir insan oldum.

yamru yumru bir insan (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yamru yumru (s) / bir insan (i): sıfat tamlaması

bir (s) / insan (i): sıfat tamlaması

yamru (i) / yumru (i): tekrar grubu

onun (ty) / eli (tn): belirtili isim tamlaması

5.Bu yamru yumru kalıp içinde/ ruhum/ rahatsızdır,/ yeni şahsiyetim/ dar ve biçimsiz bir esvap gibi/ beni/ sıkıyor.

bu yamru yumru kalıp (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / yamru yumru kalıp (i): sıfat tamlaması

yamru yumru (s) / kalıp (i): sıfat tamlaması

yamru (i) / yumru (i): tekrar grubu

dar ve biçimsiz bir esvap (i) / gibi (çe): edat grubu

dar ve biçimsiz (s) / bir esvap (i): sıfat tamlaması

bir (s) / esvap (i): sıfat tamlaması

dar (i) / ve (be) / biçimsiz (i): bağlama grubu

yeni (s) / şahsiyet (i): sıfat tamlaması

6.Hakkı;/ Allah aşkına/ söyle,/ ben/ bütün çılgınlıklarına, hoppalıklarına rağmen,/ yine/ iyi bir kız değil miydim?

Allah (ty) / aşkı (tn): belirtisiz isim tamlaması

iyi (s) / bir kız (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kız (i): sıfat tamlaması

bütün çılgınlıklarına, hoppalıklarına (i) / rağmen (çe): edat grubu

bütün (s) / çılgınlıklar (i) / hoppalıklar (i): sıfat tamlaması

7.Hiç değilse/ gönlümün iyiliğe ve doğruluğa tabî bir meyli/ yok muydu?

gönlümün (ty) / iyiliğe ve doğruluğa tabî bir meyli (tn): belirtili isim tamlaması

iyiliğe ve doğruluğa (s) / tabî bir meyil (i): sıfat tamlaması

tabî (s) / bir meyil (i): sıfat tamlaması

bir (s) / meyil (i): sıfat tamlaması

iyilik (i) / ve (be) / doğruluk (i): bağlama grubu

8.Faik Bey/ bende/ işte/ bu meyli,/ bu istidadı/ mahvetti.

mahv (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / istidat (i): sıfat tamlaması

bu (s) / meyil (i): sıfat tamlaması

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

9.Demin sen ağlarken/ benim gözlerim/ kupkuruydu,/ belki/ sen/ dikkat etmedin,/ fakat/ ben/ kendi kendime/ dikkat ettim.

benim (ty) / gözlerim (tn): belirtili isim tamlaması

demin (z) / sen (ö) / ağlarken (y): zarf-fiil grubu

dikkat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

dikkat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendi (s) / kendim (i): sıfat tamlaması

10.Eskiden/ bir küçük çocuğu bile ağlarken görmek;/ benim de hüngür hüngür ağlamama/ kâfi gelirdi.

kâfi (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

benim (ty) / hüngür hüngür ağlamam (tn): belirtili isim tamlaması

hüngür hüngür (z) / ağlama (y): isim-fiil grubu

hüngür (i) / hüngür (i): tekrar grubu

bir küçük çocuğu bile (bln) / ağlarken (z) / görmek (y): isim-fiil grubu

bir (s) / küçük çocuk (i): sıfat tamlaması

küçük (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

11.O derece şefkatli bir kalbim/ vardı.

O derece şefkatli (s) / bir kalp (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kalp (i): sıfat tamlaması

o derece (s) / şefkatli (i): sıfat tamlaması

o (i) / derece (çe): edat grubu

12.Şimdi,/ bu kalp,/ taş kesildi,/ kardeşim Hakkı!/ Taş kesildi.

taş (i) / kesil- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / kalp (i): sıfat tamlaması

kardeşim (s) / Hakkı (i): sıfat tamlaması

taş (i) / kesil- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

13.Halbuki/ ben/ ta/ çocukluğumdan beri/ daima/ kalbimle ve kalbim için yaşamasını/ isterdim.

kalbimle (yaşama) (i) / ve (be) / kalbim için yaşama (i): bağlama grubu

kalbim için (z) / yaşama (y): isim-fiil grubu

kalbim (i) / için (çe): edat grubu

kalbimle (z) / (yaşama) (y): isim-fiil grubu

çocukluğumdan (i) / beri (çe): edat grubu

14.Zaten/ bunun için değil midir ki,/ günün birinde/ Faik Bey'e doğru/ koştum;/ ona doğru koşarken maksadım/ sevmek ve sevilmekten başka neydi?

bunun (i) / için (çe): edat grubu

Faik Bey'e (i) / doğru (çe): edat grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

günün (ty) / biri (tn): belirtili isim tamlaması

sevmek ve sevilmekten başka (s) / ne (i): sıfat tamlaması

sevmek ve sevilmekten (i) / başka (çe): edat grubu

sevmek (i) / ve (be) / sevilmek (i): bağlama grubu

ona doğru koşarken (s) / maksat (i): sıfat tamlaması

ona doğru (z) / koşarken (y): zarf-fiil grubu

ona (i) / doğru (çe): edat grubu

15.On altı yaşımdan beri/ kendi kendime/ derdim ki:/ 'Dünyada/ hiçbir şey/ sevip, sevilmeden daha tatlı ve daha mühim olmasa gerektir!'

kendi (s) / kendim (i): sıfat tamlaması

on altı yaşımdan (i) / beri (çe): edat grubu

on altı (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

on (i) / altı (i): sayı grubu

sevip, sevilmeden daha tatlı ve daha mühim (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sevip, sevilmeden (i) / daha tatlı ve daha mühim (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha tatlı (i) / ve (be) / daha mühim (i): bağlama grubu

daha (s) / mühim (i): sıfat tamlaması

daha (s) / tatlı (i): sıfat tamlaması

sevip (f) / sevil- (f): tekrar grubu

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

16.Ve/ sevmek, ıstırap çekmek isterdim!

sevmek (i) / ıstırap çekmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

ıstırap (i) / çek- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

17.Vallahi/ olmadı,/ vallahi/ olmadı,/ onunla geçirdiğimiz zamanlar/ bütün/ azap,/ bütün/ kahr,/ bütün/ işkenceydi.

onunla geçirdiğimiz (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

onunla (z) / geçirdiğimiz (y): sıfat-fiil grubu

18.Birden/ her şeyden/ o kadar/ yoruldu,/ o kadar/ öğrendim,/ usandım ki,/ şimdi/ biraz rahat etmekten başka bir şey/ istemiyorum.

o (i) / kadar (çe): edat grubu

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

biraz rahat etmekten başka (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

biraz rahat etmekten (i) / başka (çe): edat grubu

biraz (z) / rahat etmek (y): isim-fiil grubu

rahat (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

19.Biraz rahat,/ biraz refah.../ Hayatta beklediğim şey/ bundan ibarettir.

biraz (s) / rahat (i): sıfat tamlaması

biraz (s) / refah (i): sıfat tamlaması

bundan (i) / ibaret (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

hayatta beklediğim (s) / şey (i): sıfat tamlaması

hayatta (yt) / beklediğim (y): sıfat-fiil grubu

20.Biraz refah,/ biraz rahat/ ve/ o,/ bunu/ bana/ çok görüyor,/ beni/ daha ziyade/ yormak,/ beni/ daha ziyade/ harap etmek istiyor.

biraz (s) / refah (i): sıfat tamlaması

biraz (s) / rahat (i): sıfat tamlaması

çok (i) / gör- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

yormak (i) / (iste-) (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

harap etmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

harap (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

Bu son sözleri söylerken/ sesi/ heyecandan/ titremeye başladı;/ o kadar ki,/ Hakkı Celis,/ Seniha'yı/ ilk defa olarak ağlayacak/ sandı/ ve/ yüreği çarptı./ Seniha/ devam etti:/

“Beni/ arkamdan ite ite,/ elimden çeke çeke/ nihayet,/ getirdi,/ bir uçurumun kenarına/ bıraktı./ Zira,/ -neden saklamalı-/ ben/ uçurumun kenarında duran bir kadını./ Evet,/ Hakkı,/ evet,/ bunu/ herkes/ bilir/ ve/ kendim de/ hissediyorum./ Hakikati/ niçin/ görmemeli,/ neden/ inkâr etmeli?/ Bir romanda/ görmüştüm./ Bütün ahlâk düsturlarının hulasası şudur/ diyordu:/ Hakikat için, hakikati söyleyebilecek bir tarzda yaşamak./ Ben,/ vakıa/ anama, babama, hasseten büyükbabama çok fenalık etmiş bir kızım;/ pek çok kusurlarım/ var,/ fakat/ bütün bunlara mukabil/ bir tek meziyetim/ var ki,/ o da,/ hiç riyakâr olmayışımıdır;/ her zaman,/ bilmeden,/ kendiliğimden/ açık sözlü, açık özlü, bir kızdım./ Hiç kimsenin ne dediğine, ne diyeceğine/ zerre kadar/ ehemmiyet vermedim/ ve/ harekâtımı herkesin arzusuna uydurmaya/ lüzum görmedim./ Bütün bunlar/ birer fazilet değil midir?/ Bahusus/ böyle bir memlekette,/ batıl akidelerin, rıyanın, korkunun bu kadar şiddetle hüküm sürdüğü böyle karanlık bir memlekette...”/

Hakkı Celis/ ilk defa olarak/ genç kızın sözünü kesti:/

“Memleketi ne karıştırıyorsunuz? Zavallı memleket, o sizin dışınızdadır,”/ dedi./

1.Bu son sözleri söylerken/ sesi/ heyecandan/ titremeye başladı;/ o kadar ki,/ Hakkı Celis,/ Seniha'yı/ ilk defa olarak ağlayacak/ sandı/ ve/ yüreği çarptı.

titremeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bu son sözleri (bln) / söylerken (y): zarf-fiil grubu

bu (s) / son sözler (i): sıfat tamlaması

son (s) / sözler (i): sıfat tamlaması

o (i) / kadar (çe): edat grubu

ilk defa olarak (z) / ağlayacak (y): sıfat-fiil grubu

ilk defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

yüreği (i) / çarp- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

2.Seniha/ devam etti:/ Beni/ arkamdan ite ite,/ elimden çeke çeke/ nihayet,/ getirdi,/ bir uçurumun kenarına/ bıraktı.

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

elimden (yt) / çeke çeke (y): zarf-fiil grubu

çeke (i) / çeke (i): tekrar grubu

arkamdan (yt) / ite ite (y): zarf-fiil grubu

ite (i) / ite (i): tekrar grubu

bir uçurumun (ty) / kenarı (tn): belirtili isim tamlaması

bir (s) / uçurum (i): sıfat tamlaması

3.Zira,/ -neden saklamalı-/ ben/ uçurumun kenarında duran bir kadını.

uçurumun kenarında duran (s) / bir kadın (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

uçurumun kenarında (yt) / duran (y): sıfat-fiil grubu

uçurumun (ty) / kenarı (tn): belirtili isim tamlaması

neden/ saklamalı (cümle)

4.Evet,/ Hakkı,/ evet,/ bunu/ herkes/ bilir/ ve/ kendim de/ hissediyorum.

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

5.Hakikati/ niçin/ görmemeli,/ neden/ inkâr etmeli?

inkâr (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

6.Bir romanda/ görmüştüm./ Bütün ahlâk düsturlarının hulasası şudur/ diyordu:/ Hakikat için, hakikati söyleyebilecek bir tarzda yaşamak.

bir (s) / roman (i): sıfat tamlaması

Bütün ahlâk düsturlarının hulasası/ şudur (cümle)

bütün ahlâk düsturlarının (ty) / hulasası (tn): belirtili isim tamlaması

bütün (s) / ahlâk düsturları (i): sıfat tamlaması

ahlâk (ty) / düsturları (tn): belirtisiz isim tamlaması

hakikat için, (z) / hakikati söyleyebilecek bir tarzda (z) / yaşamak (y): isim-fiil grubu

hakikati söyleyebilecek (s) / bir tarz (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tarz (i): sıfat tamlaması

hakikati (bln) / söyleyebilecek (y): sıfat-fiil grubu

söyleye (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

hakikat (i) / için (çe): edat grubu

7.Ben,/ vakıa/ anama, babama, hasseten büyükbabama çok fenalık etmiş bir kızım;/ pek çok kusurlarım/ var,/ fakat/ bütün bunlara mukabil/ bir tek meziyetim/ var ki,/ o da,/ hiç riyakâr olmayışımı;/ her zaman,/ bilmeden,/ kendiliğimden/ açık sözlü, açık özlü, bir kızdım.

anama, babama, hasseten büyükbabama çok fenalık etmiş (s) / bir kız (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kız (i): sıfat tamlaması

anama (yt) / babama (yt) / hasseten (z) / büyükbabama (yt) / çok (z) / fenalık etmiş (y): sıfat-fiil grubu

fenalık (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

pek çok (s) / kusurlar (i): sıfat tamlaması

pek (s) / çok (i): sıfat tamlaması

bir tek (s) / meziyet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tek (i): sıfat tamlaması

bütün bunlara (i) / mukabil (çe): edat grubu

bütün (s) / bunlar (i): sıfat tamlaması

hiç (z) / riyakâr olmayış (y): isim-fiil grubu

riyakâr (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

açık sözlü (s) / açık özlü (s) / bir kız (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kız (i): sıfat tamlaması

açık (s) / özlü (i): sıfat tamlaması

açık (s) / sözlü (i): sıfat tamlaması

her (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

8.Hiç kimsenin ne dediğine, ne diyeceğine/ zerre kadar/ ehemmiyet vermedim/ ve/ harekâtımı herkesin arzusuna uydurmaya/ lüzum görmedim.

ehemmiyet (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

zerre (i) / kadar (çe): edat grubu

hiç kimsenin (ty) / ne dediği ne diyeceği (tn): belirtili isim tamlaması

ne (be) / dediği (i) / ne (be) / diyeceği (i): bağlama grubu

hiç (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

lüzum (i) / görme- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

harekâtımı (bln) / herkesin arzusuna (yt) / uydurma (y): isim-fiil grubu

herkesin (ty) / arzusu (tn): belirtili isim tamlaması

9.Bütün bunlar/ birer fazilet değil midir?

birer (s) / fazilet (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / bunlar (i): sıfat tamlaması

10.Bahusus/ böyle bir memlekette,/ batıl akidelerin, riyanın, korkunun bu kadar şiddetle hüküm sürdüğü böyle karanlık bir memlekette...

böyle (s) / bir memleket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / memleket (i): sıfat tamlaması

batıl akidelerin, riyanın, korkunun bu kadar şiddetle hüküm sürdüğü (s) / böyle karanlık bir memleket (i): sıfat tamlaması

böyle (s) / karanlık bir memleket (i): sıfat tamlaması

karanlık (s) / bir memleket (i): sıfat tamlaması

bir (s) / memleket (i): sıfat tamlaması

batıl akidelerin (ty) / riyanın (ty) / korkunun (ty) / bu kadar şiddetle hüküm sürdüğü (tn): belirtili isim tamlaması

bu kadar şiddetle (z) / hüküm sürdüğü (y): sıfat-fiil grubu
hüküm (i) / sür- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
bu kadar (s) / şiddet (i): sıfat tamlaması
bu (i) / kadar (çe): edat grubu
batıl (s) / akideler (i): sıfat tamlaması

11.Hakkı Celis/ ilk defa olarak/ genç kızın sözünü kesti:

genç kızın sözünü (i) / kes- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
genç kızın (ty) / sözü (tn): belirtili isim tamlaması
genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması
ilk defa (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması
Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

12.“Memleketi ne karıştırıyorsunuz? Zavallı memleket, o sizin dışınızdadır,”/ dedi.

“Memleketi/ ne/ karıştırıyorsunuz?/ Zavallı memleket,/ o/ sizin dışınızdadır,”
(cümle)

sizin (ty) / dışınız (tn): belirtili isim tamlaması
zavallı (s) / memleket (i): sıfat tamlaması

Genç kız/ ne olursa olsun,/ içini dökmek istiyordu;/ Hakkı Celis'in
ihtarına/ ehemmiyet vermedi:/

“Ne ise,/ ne ise.../ Diyordum ki,/ ben/ ta uçurumun kenarına gelmiş bir
kadınım;/ bir yanlış adım/ daha,/ ufacık bir hesapsızlık/ beni bu uçurumun ta
dibine yollamaya/ kâfi gelecek.../ İşte,/ Faik Bey/ ne yapıp yapıyor,/ bana/ bu
adımı/ attırmak/ ve/ bu hatayı/ işletmek istiyor.../ Niçin,/ niçin,/ ben/ ona/ ne/
yaptım?/ Ona gençliğimin en güzel kısmını ve en kıymetli şeylerini vermekle/ bir
fenalık mı ettim?/ Sana/ (...) Mebusuyla kararlaşan evlenmemizi bozacağını/
söyledi,/ değil mi?/ İnkâr etme,/ ben/ bilirim,/ ben/ bilirim./ Zira,/ bana/ yazdı./
Bana/ bizzat/ kendisi/ yazdı ki,/ ne yapıp yapıp/ evlenmeme/ mani olacak.../ Ona
hacet/ kalmadı,/ işte/ izdivaç/ kendiliğinden/ bozuldu.../ Kendiliğinden...”/

Ve/ sesi/ bağrında/ kaldı./ O zamana kadar lakayt ve sükûtî duran Hakkı
Celis,/ Seniha'nın bu inhizam manzarası önünde/ biraz merhamete, biraz da
nefrete benzer bir şey/ duymaya başladı:/

“Sahi,/ evlenmeniz/ tamamıyla/ kaldı mı?/ Ondan/ kati bir cevap mı/
aldınız?”/

Seniha,/ ruhunun soyunmak istediği hararetle bir saatteydi./ Bütün kadınlık
kibir ve gururunu/ şöyle/ bir tarafa atmıştı,/ dedi ki:/

“Doğrudan doğruya/ kendisinden/ bir haber/ gelmedi,/ fakat,/
başkalarından işittiğime göre/ Peşte'de/ öyle bir hayat/ sürüyormuş ki,/ evlenmek
üzere olan bir adamın yaşayışına/ hiç/ benzemez./ Bundan/ anladım ki,/
vazgeçmiş.../ Arkasından koşacak değilim ya./ (Biraz/ durdu,/ düşündü./)

“Mamañih, bunu yaptım,”/ dedi./ “Evet,/ arkasından da/ koştum,/ her gittiği yere/
mektup mektup üstüne/ yolladım.”/

“Hiçbir cevap/ vermedi mi?”/

**1.Genç kız/ ne olursa olsun,/ içini dökmek istiyordu;/ Hakkı Celis’in ihtarına/
ehemmiyet vermedi:**

içini dökmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

içini (i) / dök- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ne olursa/ olsun (cümle)

ne (ö) / olursa (y): zarf-fiil grubu

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

ehemmiyet (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Hakkı Celis’in (ty) / ihtarı (tn): belirtili isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

**2.Ne ise,/ ne ise.../ Diyordum ki,/ ben/ ta uçurumun kenarına gelmiş bir
kadınım;/ bir yanlış adım/ daha,/ ufacık bir hesapsızlık/ beni bu uçurumun ta
dibine yollamaya/ kâfi gelecek...**

ta uçurumun kenarına gelmiş (s) / bir kadın (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

ta (z) / uçurumun kenarına (yt) / gelmiş (y): sıfat-fiil grubu

uçurumun (ty) / kenarı (tn): belirtili isim tamlaması

kâfi (i) / gel- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

beni (bln) / ta (z) / bu uçurumun dibine (yt) / yollama (y): isim-fiil grubu

bu uçurumun (ty) / dibi (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / uçurum (i): sıfat tamlaması

ufacık (s) / bir hesapsızlık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hesapsızlık (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yanlış adım (i): sıfat tamlaması

yanlış (s) / adım (i): sıfat tamlaması

**3.İşte,/ Faik Bey/ ne yapıp yapıyor,/ bana/ bu adımı/ attırmak/ ve/ bu hatayı/
işletmek istiyor...**

attırmak (i) / (iste-) (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bu (s) / adım (i): sıfat tamlaması

ne yapıp/ yapıyor (cümle)

ne (bsn) / yapıp (y): zarf-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

işletmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bu (s) / hata (i): sıfat tamlaması

4.Niçin,/ niçin,/ ben/ ona/ ne/ yaptım?/ Ona gençliğimin en güzel kısmını ve en kıymetli şeylerini vermekle/ bir fenalık mı ettim?

bir fenalık (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / fenalık (i): sıfat tamlaması

ona (yt) / gençliğimin en güzel kısmını ve en kıymetli şeylerini (bln) / vermek (y): isim-fiil grubu

gençliğimin (ty) / en güzel kısmı ve en kıymetli şeyleri (tn): belirtili isim tamlaması

en güzel kısım (i) / ve (be) / en kıymetli şeyler (i): bağlama grubu

en kıymetli (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

en (s) / kıymetli (i): sıfat tamlaması

en güzel (s) / kısım (i): sıfat tamlaması

en (s) / güzel (i): sıfat tamlaması

5.Sana/ (...) Mebusuyla kararlaşan evlenmemizi bozacağını/ söyledi,/ değil mi?

(...) Mebusuyla kararlaşan evlenmemizi (bln) / bozacağı (y): sıfat-fiil grubu

(...) Mebusuyla kararlaşan (s) / evlenme (i): sıfat tamlaması

(...) Mebusuyla (z) / kararlaşan (y): sıfat-fiil grubu

(...) (ty) / Mebusu (tn): belirtisiz isim tamlaması

6.İnkâr etme,/ ben/ bilirim,/ ben/ bilirim./ Zira,/ bana/ yazdı.

inkâr (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

7.Bana/ bizzat/ kendisi/ yazdı ki,/ ne yapıp yapıp/ evlenmeme/ mani olacak...

mani (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne yapıp (z) / yapıp (y): zarf-fiil grubu

ne (bsn) / yapıp (y): zarf-fiil grubu

8.Ona hacet/ kalmadı,/ işte/ izdivaç/ kendiliğinden/ bozuldu.../ Kendiliğinden...

ona (s) / hacet (i): sıfat tamlaması

9.Ve/ sesi/ bağırında/ kaldı.

10.O zamana kadar lakayt ve sükûfî duran Hakkı Celis,/ Seniha'nın bu inhizam manzarası önünde/ biraz merhamete, biraz da nefrete benzer bir şey/ duymaya başladı:

duymaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

biraz merhamete (benzer) (s) / biraz da nefrete benzer (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

biraz da (z) / nefrete (yt) / benzer (y): sıfat-fiil grubu

biraz (z) / merhamete (yt) / (benzer) (y): sıfat-fiil grubu

Seniha'nın bu inhizam manzarası (i) / önünde (çe): edat grubu

Seniha'nın (ty) / bu inhizam manzarası (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / inhizam manzarası (i): sıfat tamlaması

inhizam (ty) / manzarası (tn): belirtisiz isim tamlaması

o zamana kadar lakayt ve sükûfî duran (s) / Hakkı Celis (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

o zamana kadar (z) / lakayt ve sükûfî (z) / duran (y): sıfat-fiil grubu

lakayt (i) / ve (be) / sükûfî (i): bağlama grubu

o zamana (i) / kadar (çe): edat grubu

o (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

11.Sahi,/ evlenmeniz/ tamamıyla/ kaldı mı?/ Ondan/ kati bir cevap mı/ aldınız?

kati (s) / bir cevap (i): sıfat tamlaması

bir (s) / cevap (i): sıfat tamlaması

12.Seniha,/ ruhunun soyunmak istediği hararefli bir saatteydi.

ruhunun soyunmak istediği (s) / hararefli bir saat (i): sıfat tamlaması

hararefli (s) / bir saat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / saat (i): sıfat tamlaması

ruhunun (ty) / soyunmak istediği (tn): belirtili isim tamlaması

soyunmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

13.Bütün kadınlık kibir ve gururunu/ şöyle/ bir tarafa atmıştı,/ dedi ki:

bir tarafa (i) / at- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / kadınlık kibir ve gururu (i): sıfat tamlaması

kadınlık (ty) / kibir ve gururu (tn): belirtisiz isim tamlaması

kibir (i) / ve (be) / gurur (i): bağlama grubu

14.Doğrudan doğruya/ kendisinden/ bir haber/ gelmedi,/ fakat,/ başkalarından işittiğime göre/ Peşte'de/ öyle bir hayat/ sürüyormuş ki,/ evlenmek üzere olan bir adamın yaşayışına/ hiç/ benzemez.

bir (s) / haber (i): sıfat tamlaması

doğrudan (i) / doğruya (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

öyle (s) / bir hayat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hayat (i): sıfat tamlaması

başkalarından işittiğime (i) / göre (çe): edat grubu

başkalarından (yt) / işittiğim (y): sıfat-fiil grubu

evlenmek üzere olan bir adamın (ty) / yaşayışı (tn): belirtili isim tamlaması

evlenmek üzere olan (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

evlenmek üzere (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

evlenmek (i) / üzere (çe): edat grubu

15.Bundan/ anladım ki,/ vazgeçmiş.../ Arkasından koşacak değilim ya.

arkasından (i) / koş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

16.(Biraz/ durdu,/ düşündü./) “Mamafih, bunu yaptım,”/ dedi.

“Mamafih,/ bunu/ yaptım,” (cümle)

17.Evet,/ arkasından da koştum,/ her gittiği yere/ mektup mektup üstüne/ yolladım.

arkasından (i) / koş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

mektup (i) / mektup üstüne (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

mektup (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

her (s) / gittiği yer (i): sıfat tamlaması

gittiği (s) / yer (i): sıfat tamlaması

18.Hiçbir cevap/ vermedi mi?

hiçbir (s) / cevap (i): sıfat tamlaması

“Hayır.../ Esasen/ pek kaba saba bir adamdır./ Fakat/ ben/ sanıyordum ki/ iyi bir kalbi/ vardır;/ meğer/ o da/ yokmuş.../ Zaten/ iyi kalplilik/ biraz zarafet icabı değil midir?/ Sonra/ beni çok sevdiğine/ inanmıştım./ Ne olacak,/ diyordum./ Taşralı, saf, görgüsüz bir adam.../ Bende/ her şeyi/ birden/ buldu,/ gözlerini kamaştırdım./ Meğer/ bu da değilmiş;/ Faik Bey,/ diyordu ki,/ ben/ daima kafasıyla hareket eden hesabi bir kızım.../ Belki.../ Fakat/ daima yanlış düşünen ve bozuk hesaplar yapan bir kızım./ Faik Bey’i tanıdıktan sonra/ bütün erkekleri tanıdığımı/ sanmıştım./ Meğer/ kaç bin türlü erkek/ varmış./ İşte,/ sen de/ bir erkeksin;/ lakin/ onlardan ne kadar başkasın!/ Zavallı Hakkıcığım,/ beni/ yalnız/ sen/ sevdin...”/

Seniha’nın sesi/ yumuşadıkça/ yumuşadı./ Belki/ bu dakikada/ yine/ bir hesap/ yapıyordu,/ belki/ sesini bu kadar yumuşatmadan maksadı/ konuşmanın iptidasından beri soğuk ve sükûti duran Hakkı Celis’i kendi derterine iştirake sevk etmek veyahut Faik Bey’e dair ağzından bazı şeyler kapmak içindi./ Fakat,/ genç adamın birdenbire soğuyan ateşini tekrar uyandırmak/ bir türlü/ kabil olamıyordu./ Seniha,/ şimdi de/ dargın bir çocuk tavrı takındı:/

“Fakat, bir saatten beri sen de beni artık sevmiyorsun,”/ dedi./ “Evet,/ evet.../ Kalbinde bana karşı taşıdığın hislerin hepsi,/ demincek/ göz yaşları halinde/ akıp gittiler./ Şimdi/ kendini/ boşalmış,/ rahat ve sakin/ hissediyorsun!/ Nafile,/ başını/ sallama!/ Benden/ belki/ nefret bile ediyorsun!/ Sana demin

vücutumun güzel taraflarını gösterirken/ beni/ seviyordun./ Fakat,/ ne vakit ki/ hayatımın çirkin taraflarını/ göstermeye başladım;/ benden/ tiksindin./ Gençken ve güzelken/ vücudu soymak/ iyidir,/ fakat/ hiçbir yaşta/ ruhu soymaya/ gelmez,/ ve/ herkes önünde, hattâ kendi önümüzde bile/ daima/ giyimli/ durmalıdır.”/

1.Hayır.../ Esasen/ pek kaba saba bir adamdır.

pek kaba saba (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

pek (s) / kaba saba (i): sıfat tamlaması

kaba (i) / saba (i): tekrar grubu

2.Fakat/ ben/ sanıyordum ki/ iyi bir kalbi/ vardır;/ meğer/ o da/ yokmuş...

iyi (s) / bir kalp (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kalp (i): sıfat tamlaması

3.Zaten/ iyi kalplilik/ biraz zarafet icabı değil midir?

biraz (s) / zarafet icabı (i): sıfat tamlaması

zarafet (ty) / icabı (tn): belirtisiz isim tamlaması

iyi (s) / kalplilik (i): sıfat tamlaması

4.Sonra/ beni çok sevdiğine/ inanmıştım.

beni (bln) / çok (z) / sevdiği (y): sıfat-fiil grubu

5.Ne olacak,/ diyordum./ Taşralı, saf, görgüsüz bir adam...

ne (ö) / olacak (y): sıfat-fiil grubu

taşralı (s) / saf (s) / görgüsüz (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

6.Bende/ her şeyi/ birden/ buldu,/ gözlerini kamaştırdım.

her (s) / şey (i): sıfat tamlaması

gözlerini (i) / kamaştır- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

7.Meğer/ bu da değilmiş;/ Faik Bey,/ diyordu ki,/ ben/ daima kafasıyla hareket eden hesabi bir kızım...

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

daima kafasıyla hareket eden (s) / hesabi bir kız (i): sıfat tamlaması

hesabi (s) / bir kız (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kız (i): sıfat tamlaması

daima (z) / kafasıyla (z) / hareket eden (y): sıfat-fiil grubu

hareket (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

8.Belki.../ Fakat/ daima yanlış düşünen ve bozuk hesaplar yapan bir kızım.

daima yanlış düşünen ve bozuk hesaplar yapan (s) / bir kız (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kız (i): sıfat tamlaması

daima yanlış düşünen (i) / ve (be) / bozuk hesaplar yapan (i): bağlama grubu

bozuk hesaplar (bsn) / yapan (y): sıfat-fiil grubu

bozuk (s) / hesaplar (i): sıfat tamlaması

daima (z) / yanlış (z) / düşünen (y): sıfat-fiil grubu

9.Faik Bey’i tanıdıktan sonra/ bütün erkekleri tanıdığımı/ sanmışım.

bütün erkekleri (bln) / tanıdığım (y): sıfat-fiil grubu

bütün (s) / erkekler (i): sıfat tamlaması

Faik Bey’i tanıdıktan (i) / sonra (çe): edat grubu

Faik Bey’i (bln) / tanıdıktan (y): zarf-fiil grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

10.Meğer/ kaç bin türlü erkek/ varmış.

kaç bin türlü (s) / erkek (i): sıfat tamlaması

kaç bin (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

kaç (s) / bin (i): sıfat tamlaması

11.İşte,/ sen de/ bir erkeksin;/ lakin/ onlardan ne kadar başkasın!

bir (s) / erkek (i): sıfat tamlaması

onlardan (i) / ne kadar başka (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

ne kadar (s) / başka (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

12.Zavallı Hakkıcığım,/ beni/ yalnız/ sen/ sevdin...

zavallı (s) / Hakkıcığım (i): sıfat tamlaması

13.Seniha’nın sesi/ yumuşadıkça/ yumuşadı.

Seniha’nın (ty) / sesi (tn): belirtili isim tamlaması

14.Belki/ bu dakikada/ yine/ bir hesap yapıyordu,/ belki/ sesini bu kadar yumuşatmadan maksadı/ konuşmanın iptidasından beri soğuk ve sükûfî duran Hakkı Celis’i kendi dertlerine iştirake sevk etmek veyahut Faik Bey’e dair ağzından bazı şeyler kapmak içindi.

bir (s) / hesap (i): sıfat tamlaması

bu (s) / dakika (i): sıfat tamlaması

konuşmanın iptidasından beri soğuk ve sükûfî duran Hakkı Celis’i kendi dertlerine iştirake sevk etmek veyahut Faik Bey’e dair ağzından bazı şeyler kapmak (i) / için (çe): edat grubu

konuşmanın iptidasından beri soğuk ve sükûfî duran Hakkı Celis’i kendi dertlerine iştirake sevk etmek (i) / veyahut (be) / Faik Bey’e dair ağzından bazı şeyler kapmak (i): bağlama grubu

Faik Bey’e dair bazı şeyler (bsn) / ağzından kapmak (y): isim-fiil grubu

ağzından (i) / kap- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Faik Bey'e dair (s) / bazı şeyler (i): sıfat tamlaması

bazı (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

Faik Bey'e (i) / dair (çe): edat grubu

Faik (i) / Bey (u): unvan grubu

konuşmanın iptidasından beri soğuk ve sükûtî duran Hakkı Celis'i (bln) / kendi dertlerine iştirake (yt) / sevk etmek (y): isim-fiil grubu

sevk (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendi dertlerine (i) / iştirak (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

kendi (s) / dertleri (i): sıfat tamlaması

konuşmanın iptidasından beri soğuk ve sükûtî duran (s) / Hakkı Celis (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

konuşmanın iptidasından beri (z) / soğuk ve sükûtî (z) / duran (y): sıfat-fiil grubu

soğuk (i) / ve (be) / sükûtî (i): bağlama grubu

konuşmanın iptidasından (i) / beri (çe): edat grubu

konuşmanın (ty) / iptidası (tn): belirtili isim tamlaması

sesini bu kadar yumuşatmadan (s) / maksat (i): sıfat tamlaması

sesini (bln) / bu kadar (z) / yumuşatma (y): isim-fiil grubu

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

15.Fakat,/ genç adamın birdenbire soğuyan ateşini tekrar uyandırmak/ bir türlü/ kabil olamıyordu.

kabil (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

genç adamın birdenbire soğuyan ateşini (bln) / tekrar (z) / uyandırmak (y): isim-fiil grubu

genç adamın (ty) / birdenbire soğuyan ateşi (tn): belirtili isim tamlaması

birdenbire soğuyan (s) / ateş (i): sıfat tamlaması

birdenbire (z) / soğuyan (y): sıfat-fiil grubu

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

16.Seniha,/ şimdi de/ dargın bir çocuk tavrı takındı:/ "Fakat, bir saatten beri sen de beni artık sevmiyorsun,"/ dedi.

dargın bir çocuk tavrı (i) / takın- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

dargın bir çocuk (ty) / tavrı (tn): belirtisiz isim tamlaması

dargın (s) / bir çocuk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

"Fakat,/ bir saatten beri/ sen de/ beni/ artık/ sevmiyorsun," (cümle)

bir saatten (i) / beri (çe): edat grubu

bir (s) / saat (i): sıfat tamlaması

17.Evet,/ evet.../ Kalbinde bana karşı taşıdığın hislerin hepsi,/ demincek/ göz yaşları halinde/ akıp gittiler.

akıp (f) / git- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

göz yaşları (i) / halinde (çe): edat grubu

göz (ty) / yaşları (tn): belirtisiz isim tamlaması

kalbinde bana karşı taşıdığın hislerin (ty) / hepsi (tn): belirtili isim tamlaması

kalbinde bana karşı taşıdığın (s) / hisler (i): sıfat tamlaması

kalbinde (yt) / bana karşı (z) / taşıdığın (y): sıfat-fiil grubu

bana (i) / karşı (çe): edat grubu

18.Şimdi/ kendini/ boşalmış,/ rahat ve sakin/ hissediyorsun!

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

rahat (i) / ve (be) / sakin (i): bağlama grubu

19.Nafile,/ başını/ sallama!/ Benden/ belki/ nefret bile ediyorsun!

nefret (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

20.Sana demin vücudumun güzel taraflarını gösterirken/ beni/ seviyordun.

sana (yt) / demin (z) / vücudumun güzel taraflarını (bln) / gösterirken (y): zarf-fiil grubu

vücudumun (ty) / güzel tarafları (tn): belirtili isim tamlaması

güzel (s) / taraflar (i): sıfat tamlaması

21.Fakat,/ ne vakit ki/ hayatımın çirkin taraflarını/ göstermeye başladım;/ benden/ tiksindin.

ne (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

göstermeye (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

hayatımın (ty) / çirkin tarafları (tn): belirtili isim tamlaması

çirkin (s) / taraflar (i): sıfat tamlaması

22.Gençken ve güzelken/ vücudu soymak/ iyidir,/ fakat/ hiçbir yaşta/ ruhu soymaya/ gelmez,/ ve/ herkes önünde, hattâ kendi önümüzde bile/ daima/ giyimli/ durmalıdır.

vücudu (bln) / soymak (y): isim-fiil grubu

gençken (i) / ve (be) / güzelken (i): bağlama grubu

ruhu (bln) / soyma (y): isim-fiil grubu

hiçbir (s) / yaş (i): sıfat tamlaması

herkes önünde (i) / hattâ (be) / kendi önümüzde (i) / bile (be): bağlama grubu

herkes (ty) / önu (tn): belirtisiz isim tamlaması

kendi (s) / önümüz (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis,/ Seniha'nın bu son sözlerinde/ derin bir hakikat/ buldu,/ kendini tutamadı:/

“Ne kadar doğru!”/ dedi./

O zaman/ genç kız,/ derhal/ kendini topladı,/ derhal/ açık saçık maneviyatına/ kıyafetindeki düzgünlüğü/ verdi./

Ve/ kibar bir ev hanımı tavrıyla ayağa kalkarak:/

“Yemeğe gidelim. Acıkmadın mı?”/ dedi./

Ve/ Seniha önde,/ Hakkı Celis arkada,/ keskin kokulu, kırmızı odadan/ çıktılar./ Servet Bey/ “Cercle”den/ yemeğe gelemeyeceğini/ telefon etmişti./ Sofrada/ karşı karşıya/ yalnız kaldılar./ Yemek saati/ başından sonuna kadar/ sessiz/ geçti./ Ne/ Seniha/ söyletmek lüzumunu,/ ne/ Hakkı Celis/ söylemek ihtiyacını/ duydu./ Her ikisi de/ dalgın ve mahzundu./ Genç adam/ giderken/ dedi ki:/

“Yarın/ tekrar/ cepheye/ dönüyorum./ Allaha/ ısmarladık!”/

Ve/ genç kız,/ ona/ öpsün diye/ elini/ uzattı./

1.Hakkı Celis,/ Seniha'nın bu son sözlerinde/ derin bir hakikat/ buldu,/ kendini tutamadı:/ “Ne kadar doğru!”/ dedi.

derin (s) / bir hakikat (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hakikat (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / bu son sözleri (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / son sözler (i): sıfat tamlaması

son (s) / sözler (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

kendini (i) / tutama- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ne kadar (s) / doğru (çe): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

2.O zaman/ genç kız,/ derhal/ kendini topladı,/ derhal/ açık saçık maneviyatına/ kıyafetindeki düzgünlüğü/ verdi.

kendini (i) / toplama- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

o (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

kıyafetindeki (s) / düzgünlük (i): sıfat tamlaması

açık saçık (s) / maneviyat (i): sıfat tamlaması

açık (i) / saçık (i): tekrar grubu

3.Ve/ kibar bir ev hanımı tavrıyla ayağa kalkarak:/ “Yemeğe gidelim. Acıkmadın mı?”/ dedi.

“Yemeğe/ gidelim./ Acıkmadın mı?” (cümle)

kibar bir ev hanımı tavrıyla (z) / ayağa kalkarak (y): zarf-fiil grubu

ayağa (i) / kalk- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

kibar bir ev hanımı (ty) / tavrı (tn): belirtisiz isim tamlaması

kibar (s) / bir ev hanımı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ev hanımı (i): sıfat tamlaması

ev (ty) / hanımı (tn): belirtisiz isim tamlaması

4.Ve/ Seniha önde,/ Hakkı Celis arkada,/ keskin kokulu, kırmızı odadan/ çıktılar.

keskin kokulu (s) / kırmızı oda (i): sıfat tamlaması

kırmızı (s) / oda (i): sıfat tamlaması

keskin (s) / kokulu (i): sıfat tamlaması

Hakkı Celis (i) / arkada (i): kısaltma grubu (ikinci unsur bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

Seniha (i) / önde (i): kısaltma grubu (ikinci unsur bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

5.Servet Bey/ “Cercle”den/ yemeğe gelemeyeceğini/ telefon etmişti.

telefon (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

yemeğe (yt) / gelemeyeceği (y): sıfat-fiil grubu

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

6.Sofrada/ karşı karşıya/ yalnız kaldılar.

yalnız (i) / kal- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

karşı (i) / karşıya (i): kısaltma grubu (ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

7.Yemek saati/ başından sonuna kadar/ sessiz/ geçti.

başından sonuna (i) / kadar (çe): edat grubu

başından (i) / sonuna (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

yemek (ty) / saati (tn): belirtisiz isim tamlaması

8.Ne/ Seniha/ söyletmek lüzumunu,/ ne/ Hakkı Celis/ söylemek ihtiyacını/ duydu.

söyletmek (ty) / lüzumu (tn): belirtisiz isim tamlaması

söylemek (ty) / ihtiyacı (tn): belirtisiz isim tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

9.Her ikisi de/ dalgın ve mahzundu.

dalgın (i) / ve (be) / mahzun (i): bağlama grubu

her (s) / ikisi (i): sıfat tamlaması

10.Genç adam/ giderken/ dedi ki:/ “Yarın/ tekrar/ cepheye/ dönüyorum./ Allaha/ ısmarladık!”

genç (s) / adam (i): sıfat tamlaması

11.Ve/ genç kız,/ ona/ öpsün diye/ elini/ uzattı.

öpsün (i) / diye (çe): edat grubu

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

Seniha ile Hakkı Celis'in son mülakatlarından on beş gün sonra/ bir akşam,/ Servet Beylerde/ düğün gecesini andıran mutantan bir ziyafet/ oldu./ Yirmi, yirmi beş kişilik uzun bir sofraya/ baştan aşağı,/ çiçeklerle/ donanmıştı./ Erkekler/ smokinli,/ kadınlar/ dekolteydi./ Yalnız/ iki Türk ve Alman zabiti/ seferî elbiseleriyle/ gelmişlerdi./ İki Türk zabitinden biri/ Seniha'nın yeni sevdalılarındandı./ Bu,/ ince, uzun bir erkânı harp kaymakamıydı/ ve/ Suriye'den/ henüz/ avdet etmişti./ Siyah kadife renginde gözlerini/ bir dakika olsun,/ genç kızın üzerinden/ ayırmıyordu/ ve/ genç kız/ onu,/ herkese/ kısaca/ “Azmi Bey” diye/ tanıtıyordu./ Fakat,/ bazı samimi dostlarına/ yavaşça,/ “Azmi Bey, nişanlım!”/ diyordu./ Piyanoda/ mütemadiyen/ biri/ çalıyordu/ ve/ kalabalık/ büfenin önünden/ ayrılmıyordu./ Bu ziyafette/ Seniha'nın dostlarından/ hemen/ hiçbiri/ yoktu./ Ne Belkıs Hanım, ne Nuriye ve Neyyire Hanımlar/ davetliyidiler./

Servet Bey'in haremi Sekine Hanım da,/ bir haftadan beri/ ölüm halinde olan babası Naim Efendi'nin yanındaydı,/ biçare adamın can çekişmesi/ uzun/ sürmüştü./ Nitekim/ Servet Bey'in misafirlerinden biri ona:

“Kayınpederiniz nasıl?” diye sorduğu vakit/ o/ epeyce/ gülmüş:/

“Maatteessüf, hâlâ ölmedi; biçare adam, bir türlü Azrail bile alıp götürmek istemiyor!”/ demişti./

Servet Bey'in işleri son zamanlarda epeyce yoluna girdiği için/ sekerattan ve ölümden bahsederken bile/ neşesini/ muhafaza etmektedir./

1.Seniha ile Hakkı Celis'in son mülakatlarından on beş gün sonra/ bir akşam,/ Servet Beylerde/ düğün gecesini andıran mutantan bir ziyafet/ oldu.

düğün gecesini andıran (s) / mutantan bir ziyafet (i): sıfat tamlaması

mutantan (s) / bir ziyafet (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ziyafet (i): sıfat tamlaması

düğün gecesini (bln) / andıran (y): sıfat-fiil grubu

düğün (ty) / gecesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Servet (i) / Beyler (u): unvan grubu

bir (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

Seniha ile Hakkı Celis'in son mülakatlarından (i) / on beş gün sonra (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

on beş gün (s) / sonra (i): sıfat tamlaması

on beş (s) / gün (i): sıfat tamlaması

on (i) / beş (i): sayı grubu

Seniha ile Hakkı Celis'in (ty) / son mülakatları (tn): belirtili isim tamlaması

son (s) / mülakat (i): sıfat tamlaması

Seniha (i) / ile (be) / Hakkı Celis (i): bağlama grubu

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

2.Yirmi, yirmi beş kişilik uzun bir sofraya/ baştan aşağı/ çiçeklerle/ donanmıştı.

baştan (i) / aşağı (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

yirmi, yirmi beş kişilik (s) / uzun bir sofraya (i): sıfat tamlaması

uzun (s) / bir sofraya (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sofraya (i): sıfat tamlaması

yirmi, yirmi beş (s) / kişilik (i): sıfat tamlaması

yirmi (i) / yirmi beş (i): tekrar grubu

yirmi (i) / beş (i): sayı grubu

3.Erkekler/ smokinli/ kadınlar/ dekolteydi./ Yalnız/ iki Türk ve Alman zabiti/ seferî elbiseleriyle/ gelmişlerdi.

seferî (s) / elbise (i): sıfat tamlaması

iki (s) / Türk ve Alman zabiti (i): sıfat tamlaması

Türk ve Alman (ty) / zabiti (tn): belirtisiz isim tamlaması

Türk (i) / ve (be) / Alman (i): bağlama grubu

4.İki Türk zabittenen biri/ Seniha'nın yeni sevdalılarındandı.

Seniha'nın (ty) / yeni sevdalıları (tn): belirtili isim tamlaması

yeni (s) / sevdalılar (i): sıfat tamlaması

iki Türk zabittenen (s) / biri (i): sıfat tamlaması

iki (s) / Türk zabiti (i): sıfat tamlaması

Türk (ty) / zabiti (tn): belirtisiz isim tamlaması

5.Bu/ ince, uzun bir erkânı harp kaymakamıydı/ ve/ Suriye'den/ henüz/ avdet etmişti:

ince (s) / uzun (s) / bir erkânı harp kaymakamı (i): sıfat tamlaması

bir (s) / erkânı harp kaymakamı (i): sıfat tamlaması

erkânı harp (ty) / kaymakamı (tn): belirtisiz isim tamlaması

avdet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

6.Siyah kadife renginde gözlerini/ bir dakika olsun/ genç kızın üzerinden/ ayırmıyordu/ ve/ genç kız/ onu/ herkese/ kısaca/ "Azmi Bey" diye/ tanıyordu.

genç kızın (ty) / üzeri (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

bir dakika/ olsun (cümle)

bir (s) / dakika (i): sıfat tamlaması

siyah kadife renginde (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

siyah kadife (ty) / rengi (tn): belirtisiz isim tamlaması

siyah (s) / kadife (i): sıfat tamlaması

“Azmi Bey” (i) / diye (çe): edat grubu

Azmi (i) / Bey (u): unvan grubu

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

7.Fakat,/ bazı samimi dostlarına/ yavaşça,/ “Azmi Bey, nişanlım!”/ diyordu.

“Azmi Bey,/ nişanlım!” (cümle)

Azmi (i) / Bey (u): unvan grubu

bazı (s) / samimi dostlar (i): sıfat tamlaması

samimi (s) / dostlar (i): sıfat tamlaması

8.Piyanoda/ mütemadiyen/ biri/ çalıyordu/ ve/ kalabalık/ büfenin önünden/ ayrılmıyordu.

büfenin (ty) / önü (tn): belirtili isim tamlaması

9.Bu ziyafette/ Seniha'nın dostlarından/ hemen/ hiçbiri/ yoktu:/ Ne Belkıs Hanım, ne Nuriye ve Neyyire Hanımlar/ davetliyidiler.

Seniha'nın dostlarından (s) / hiçbiri (i): sıfat tamlaması

Seniha'nın (ty) / dostları (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / ziyafet (i): sıfat tamlaması

ne (be) / Belkıs Hanım (i) / ne (be) / Nuriye ve Neyyire Hanımlar (i): bağlama grubu

Nuriye ve Neyyire (i) / Hanımlar (u): unvan grubu

Nuriye (i) / ve (be) / Neyyire (i): bağlama grubu

Belkıs (i) / Hanım (u): unvan grubu

10.Servet Bey'in haremî Sekine Hanım da,/ bir haftadan beri/ ölüm halinde olan babası Naim Efendi'nin yanındaydı,/ biçare adamın can çekişmesi/ uzun/ sürmüştü.

ölüm halinde olan babası Naim Efendi'nin (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

ölüm halinde olan (s) / babası Naim Efendi (i): sıfat tamlaması

babası (s) / Naim Efendi (i): sıfat tamlaması

Naim (i) / Efendi (u): unvan grubu

ölüm halinde (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ölüm (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir haftadan (i) / beri (çe): edat grubu

bir (s) / hafta (i): sıfat tamlaması

Servet Bey'in haremi (s) / Sekine Hanım (i): sıfat tamlaması

Sekine (i) / Hanım (u): unvan grubu

Servet Bey'in (ty) / haremi (tn): belirtili isim tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

biçare adamın (ty) / can çekişmesi (tn): belirtili isim tamlaması

can (i) / çekiş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

biçare (s) / adam (i): sıfat tamlaması

11.Nitekim/ Servet Bey'in misafirlerinden biri ona: "Kayınpederiniz nasıl?" diye sorduğu vakit/ o/ epeyce/ gülmüş:

Servet Bey'in misafirlerinden biri ona: "Kayınpederiniz nasıl?" diye sorduğu (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

Servet Bey'in misafirlerinden biri (ö) / ona: (yt) / "Kayınpederiniz nasıl?" diye (z) / sorduğu (y): sıfat-fiil grubu

"Kayınpederiniz nasıl?" (i) / diye (çe): edat grubu

"Kayınpederiniz/ nasıl?" (cümle)

Servet Bey'in misafirlerinden (s) / biri (i): sıfat tamlaması

Servet Bey'in (ty) / misafirleri (tn): belirtili isim tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

12."Maatteessüf, hâlâ ölmedi; biçare adam, bir türlü Azrail bile alıp götürmek istemiyor!"/ demişti.

"Maatteessüf,/ hâlâ/ ölmedi;/ biçare adam,/ bir türlü/ Azrail bile/ alıp götürmek istemiyor!" (cümle)

alıp götürmek (i) / isteme- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

alıp (f) / götür- (f): tekrar grubu

bir (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

biçare (s) / adam (i): sıfat tamlaması

13.Servet Bey'in işleri son zamanlarda epeyce yoluna girdiği için/ sekerattan ve ölümden bahsederken bile/ neşesini/ muhafaza etmektedir.

muhafaza (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sekerattan ve ölümden (yt) / bahsederken (y): zarf-fiil grubu

bahs (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sekerat (i) / ve (be) / ölüm (i): bağlama grubu

Servet Bey'in işleri son zamanlarda epeyce yoluna girdiği (i) / için (çe): edat grubu

Servet Bey'in işleri (ö) / son zamanlarda (z) / epeyce (z) / yoluna girdiği (y): sıfat-fiil grubu

yoluna (i) / gir- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

son (s) / zamanlar (i): sıfat tamlaması

Servet Bey'in (ty) / işleri (tn): belirtili isim tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

İşte,/ nerede ise, iki seneden beridir ki/ gece gündüz/ işadamlarıyle/ düşüp kalkıyor,/ nazırların yanına/ girip çıkıyor/ ve/ koltuğunun altında yazı makinesinde basılmış deste deste projelerle/ zengin yabancıların peşinde/ dolaşiyor,/ akşam eve dönünce/ karısının kulağına/ eğiliyor/ ve/ diyor ki:/

“Para yapmalı,/ para yapmalı/ ve/ bir an evvel/ kapağı/ Avrupa'ya/ atmalı./ Başka türlü/ çıkar yol değil.”/

Bununla beraber/ Servet Bey'in ne kadar para yaptığı/ henüz/ belli değildi./ Zira/ geniş iş projelerinden hiçbirisinin ne muvaffakiyete erdiği ne de bir vagon ticareti yaptığı/ görülmedi./ Vakıa/ harbin ikinci yılından itibaren/ yaşayışına/ bir harp zengini şatafatını/ verdi;/ fakat/ bu şatafatın nereden, hangi yollardan hasıl olduğunu bilenler/ gözlerini kırıp,/ bıyık altından gülüyorlardı./

1.İşte,/ nerede ise, iki seneden beridir ki/ gece gündüz/ işadamlarıyle/ düşüp kalkıyor,/ nazırların yanına/ girip çıkıyor/ ve/ koltuğunun altında yazı makinesinde basılmış deste deste projelerle/ zengin yabancıların peşinde/ dolaşiyor,/ akşam eve dönünce/ karısının kulağına/ eğiliyor/ ve/ diyor ki:

düşüp (f) / kalk- (f): tekrar grubu

gece (i) / gündüz (i): tekrar grubu

nerede ise,/ iki seneden beridir (cümle)

iki seneden (i) / beri (çe): edat grubu

iki (s) / sene (i): sıfat tamlaması

girip (f) / çık- (f): tekrar grubu

nazırların (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

zengin yabancıların (ty) / peşi (tn): belirtili isim tamlaması

zengin (s) / yabancılar (i): sıfat tamlaması

koltuğunun altında (s) / yazı makinesinde basılmış deste deste projeler (i): sıfat tamlaması

yazı makinesinde basılmış (s) / deste deste projeler (i): sıfat tamlaması

deste deste (s) / projeler (i): sıfat tamlaması

deste (i) / deste (i): tekrar grubu

yazı makinesinde (yt) / basılmış (y): sıfat-fiil grubu

yazı (ty) / makinesi (tn): belirtisiz isim tamlaması

koltuğunun (ty) / altı (tn): belirtili isim tamlaması

karısının (ty) / kulağı (tn): belirtili isim tamlaması

akşam (z) / eve (yt) / dönünce (y): zarf-fiil grubu

2.Para yapmalı,/ para yapmalı/ ve/ bir an evvel/ kapağı/ Avrupa'ya/ atmalı.

para (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

para (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kapağı (i) / at- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir an (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

bir (s) / an (i): sıfat tamlaması

3.Başka türlü/ çıkar yol değil.

çıkarm (s) / yol (i): sıfat tamlaması

başka (s) / türlü (i): sıfat tamlaması

4.Bununla beraber/ Servet Bey'in ne kadar para yaptığı/ henüz/ belli değildi.

Servet Bey'in (ty) / ne kadar para yaptığı (tn): belirtili isim tamlaması

ne kadar (z) / para yaptığı (y): sıfat-fiil grubu

para (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

bununla (i) / beraber (çe): edat grubu

5.Zira/ geniş iş projelerinden hiçbirisinin ne muvaffakiyete erdiği ne de bir vagon ticareti yaptığı/ görülmedi.

ne (be) / geniş iş projelerinden hiçbirisinin muvaffakiyete erdiği (i) / ne de (be) / bir vagon ticareti yaptığı (i): bağlama grubu

bir vagon ticareti (bsn) / yaptığı (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / vagon ticareti (i): sıfat tamlaması

vagon (ty) / ticareti (tn): belirtisiz isim tamlaması

geniş iş projelerinden hiçbirisinin (ty) / muvaffakiyete erdiği (tn): belirtili isim tamlaması

muvaffakiyete (yt) / erdiği (y): sıfat-fiil grubu

geniş iş projelerinden (s) / hiçbirisi (i): sıfat tamlaması

geniş (s) / iş projeleri (i): sıfat tamlaması

iş (ty) / projeleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

6.Vakıa/ harbin ikinci yılından itibaren/ yaşayışına/ bir harp zengini şatafatını/ verdi;/ fakat/ bu şatafatın nereden, hangi yollardan hasıl olduğunu bilenler/ gözlerini kırıp,/ bıyık altından gülüyorlardı.

bir (s) / harp zengini şatafatı (i): sıfat tamlaması

harp zengini (ty) / şatafatı (tn): belirtisiz isim tamlaması

harp (ty) / zengini (tn): belirtisiz isim tamlaması

harbin ikinci yılından (i) / itibaren (çe): edat grubu

harbin (ty) / ikinci yılı (tn): belirtili isim tamlaması

ikinci (s) / yıl (i): sıfat tamlaması

bıyık altından (i) / gül- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bıyık (ty) / altı (tn): belirtisiz isim tamlaması

gözlerini (bln) / kırıp (y): zarf-fiil grubu

bu şatafatın nereden, hangi yollardan hasıl olduğunu (bln) / bilen (y): sıfat-fiil grubu

bu şatafatın (ty) / nereden, hangi yollardan hasıl olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

nereden (yt) / hangi yollardan (yt) / hasıl olduğu (y): sıfat-fiil grubu

hasıl (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hangi (s) / yollar (i): sıfat tamlaması

bu (s) / şatafat (i): sıfat tamlaması

Nitekim,/ bu akşam şerefine ziyafet çekilen zat,/ son şeker vurgununu vuranlardan, gayet mühim bir tüccardı./ Servet Bey,/ bunun şeriki olduğunu/ söylüyordu./ Lakin/ işin içyüzünü bilenler,/ bu şeker tacirinin, gözlerini Seniha'dan hiç ayırmayan Kaymakam Azmi Bey'in rakibinden başka bir kimse olmadığını/ pekâlâ/ görüyordu./ Vakıa/ Servet Bey'le herkesten uzak bir köşeye çekilmiş/ gayet ciddi bir tavırla/ işten/ konuşuyorlar,/ ara sıra ceplerinden bir uzun kağıt çıkarıp/ tetkik ediyorlar/ ve/ sigara paketlerinin arkasına/ birtakım rakamlar/ çiziyorlardı./ Fakat/ şeker tacirinin yüzüne dikkatle bakanlar/ derhal/ seziyorlardı ki,/ biçare adam/ bir mengeneye sıkışmış kalmış gibidir,/ gözleriyle/ etrafında/ bir kurtuluş çaresi/ arıyor/ ve/ arada bir yerinden kalkıp büfeye doğru gittikçe/ geniş bir nefes alıyor,/ derhal/ Seniha'nın yanına/ yaklaşıyor,/ bıyıklarının üstünde son içtiği kadehin bıraktığı nemle dudaklarını genç kızın göğsüne uzatır gibi/ konuşmaya başlıyordu./ Her davranışından/ anlaşılıyordu ki,/ bu adam/ işten daha ziyade/ kadınla alâkadardır./

1.Nitekim,/ bu akşam şerefine ziyafet çekilen zat,/ son şeker vurgununu vuranlardan, gayet mühim bir tüccardı.

son şeker vurgununu vuranlardan (s) / gayet mühim bir tüccar (i): sıfat tamlaması

gayet mühim (s) / bir tüccar (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tüccar (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / mühim (i): sıfat tamlaması

son şeker vurgununu (bln) / vuran (y): sıfat-fiil grubu

son (s) / şeker vurgunu (i): sıfat tamlaması

şeker (ty) / vurgunu (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu akşam şerefine ziyafet çekilen (s) / zat (i): sıfat tamlaması

bu akşam (z) / şerefine (yt) / ziyafet çekilen (y): sıfat-fiil grubu

ziyafet (i) / çek- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / akşam (i): sıfat tamlaması

2.Servet Bey,/ bunun şeriki olduğunu/ söylüyordu.

bunun (ty) / şeriki olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

şeriki (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

3.Lakin/ işin içyüzünü bilenler,/ bu şeker tacirinin, gözlerini Seniha'dan hiç ayırmayan Kaymakam Azmi Bey'in rakibinden başka bir kimse olmadığını/ pekâlâ/ görüyordu.

bu şeker tacirinin (ty) / gözlerini Seniha'dan hiç ayırmayan Kaymakam Azmi Bey'in rakibinden başka bir kimse olmadığı (tn): belirtili isim tamlaması

gözlerini Seniha'dan hiç ayırmayan Kaymakam Azmi Bey'in rakibinden başka bir kimse (i) / olma- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

gözlerini Seniha'dan hiç ayırmayan Kaymakam Azmi Bey'in rakibinden başka (s) / bir kimse (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

gözlerini Seniha'dan hiç ayırmayan Kaymakam Azmi Bey'in rakibinden (i) / başka (çe): edat grubu

gözlerini Seniha'dan hiç ayırmayan Kaymakam Azmi Bey'in (ty) / rakibi (tn): belirtili isim tamlaması

gözlerini Seniha'dan hiç ayırmayan (s) / Kaymakam Azmi Bey (i): sıfat tamlaması

Kaymakam (s) / Azmi Bey (i): sıfat tamlaması

Azmi (i) / Bey (u): unvan grubu

gözlerini (bln) / Seniha'dan (yt) / hiç (z) / ayırmayan (y): sıfat-fiil grubu

bu (s) / şeker taciri (i): sıfat tamlaması

şeker (ty) / taciri (tn): belirtisiz isim tamlaması

işin içyüzünü (bln) / bilen (y): sıfat-fiil grubu

işin (ty) / içyüzü (tn): belirtili isim tamlaması

4.Vakıa/ Servet Bey'le herkesten uzak bir köşeye çekilmiş/ gayet ciddi bir tavırla/ işten/ konuşuyorlar,/ ara sıra ceplerinden bir uzun kağıt çıkarıp/ tetkik ediyorlar/ ve/ sigara paketlerinin arkasına/ birtakım rakamlar/ çiziyorlardı.

gayet ciddi (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

gayet (s) / ciddi (i): sıfat tamlaması

Servet Bey'le (z) / herkesten uzak bir köşeye (yt) / çekilmiş (olarak) (y): zarf-fiil grubu

çekilmiş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

herkesten uzak (s) / bir köşe (i): sıfat tamlaması

bir (s) / köşe (i): sıfat tamlaması
herkesten (i) / uzak (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)
Servet (i) / Bey (u): unvan grubu
tetkik (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)
ara sıra (z) / ceplerinden (yt) / bir uzun kağıt (bsn) / çıkarıp (y): zarf-fiil grubu
bir (s) / uzun kağıt (i): sıfat tamlaması
uzun (s) / kağıt (i): sıfat tamlaması
ara (i) / sıra (i): tekrar grubu
birtakım (s) / rakamlar (i): sıfat tamlaması
sigara paketlerinin (ty) / arkası (tn): belirtili isim tamlaması
sigara (ty) / paketleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

5.Fakat/ şeker tacirinin yüzüne dikkatle bakanlar/ derhal/ seziyorlardı ki,/ biçare adam/ bir mendeneye sıkışmış kalmış gibidir,/ gözleriyle/ etrafında/ bir kurtuluş çaresi/ arıyor/ ve/ arada bir yerinden kalkıp büfeye doğru gittikçe/ geniş bir nefes alıyor,/ derhal/ Seniha'nın yanına/ yaklaşıyor,/ bıyıklarının üstünde son içtiği kadehin bıraktığı nemle dudaklarını genç kızın göğsüne uzatır gibi/ konuşmaya başlıyordu.

şeker tacirinin yüzüne (yt) / dikkatle (z) / bakan (y): sıfat-fiil grubu
şeker tacirinin (ty) / yüzü (tn): belirtili isim tamlaması
şeker (ty) / taciri (tn): belirtisiz isim tamlaması
bir mendeneye sıkışmış kalmış (i) / gibi (çe): edat grubu
bir mendeneye (yt) / sıkışmış kalmış (y): sıfat-fiil grubu
sıkışmış (f) / kal- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)
bir (s) / mengine (i): sıfat tamlaması
biçare (s) / adam (i): sıfat tamlaması
bir (s) / kurtuluş çaresi (i): sıfat tamlaması
kurtuluş (ty) / çaresi (tn): belirtisiz isim tamlaması
geniş bir nefes (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)
geniş (s) / bir nefes (i): sıfat tamlaması
bir (s) / nefes (i): sıfat tamlaması
arada bir (z) / yerinden kalkıp (z) / büfeye doğru (z) / gittikçe (y): zarf-fiil grubu
büfeye (i) / doğru (çe): edat grubu
yerinden (yt) / kalkıp (y): zarf-fiil grubu
arada (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)
Seniha'nın (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması
konuşmaya (i) / başla- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bıyıklarının üstünde son içtiği kadehin bıraktığı nemle dudaklarını genç kızın göğsüne uzatır (i) / gibi (çe): edat grubu

bıyıklarının üstünde son içtiği kadehin bıraktığı nemle (z) / dudaklarını (bln) / genç kızın göğsüne (yt) / uzatır (y): sıfat-fiil grubu

genç kızın (ty) / göğsü (tn): belirtili isim tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

bıyıklarının üstünde (s) / son içtiği kadehin bıraktığı nem (i): sıfat tamlaması

son içtiği kadehin bıraktığı (s) / nem (i): sıfat tamlaması

son içtiği kadehin (ty) / bıraktığı (tn): belirtili isim tamlaması

son içtiği (s) / kadeh (i): sıfat tamlaması

son (z) / içtiği (y): sıfat-fiil grubu

bıyıklarının (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

6.Her davranışından/ anlaşılıyordu ki,/ bu adam/ işten daha ziyade/ kadınla alâkadardır.

her (s) / davranış (i): sıfat tamlaması

kadınla (i) / alâkadar (i): kısaltma grubu (vasıta grubu)

işten (i) / daha ziyade (i): kısaltma grubu (uzaklaşma grubu)

daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

bu (s) / adam (i): sıfat tamlaması

Nitekim,/ büyük şeker tacirinin bu halini uzaktan tetkikle meşgul Kaymakam Azmi Bey,/ silâh arkadaşı Binbaşı Hüsnü Bey'e yaklaşır:/

“Hele şuna bak! Hele şuna bak! Nerede ise kızcağızı yiyecek!”/ diyordu;/ sonra/ hiddetle başını sallayarak:/

“Biz/ bu alçaklar için mi/ harp ediyoruz?/ Bunlar yesin içsin; göbekleri ile yanaklarını şişirsin diye mi?”/

Arkadaşı/ cevap veriyordu:/

“Ne yaparsın,/ diyorlar ki,/ her yerde/ böyleymiş./ Cephelerin arkasında/ bir alay hırsız/ varmış;/ düşün/ Almanya'da bile...”/

Azmi Bey/ sinirli bir tavırla/ Hüsnü Bey'in sözünü kesiyordu:/

“Almanya'da bile.../ Lakin/ azizim,/ orada para yapanlar/ böyle ciğeri beş para etmez adamlar değildir./ Çekirdekten yetişmiş işadamlarıdır,/ parayı/ yaparlar,/ tutmasını da/ bilirler;/ fakat/ bunun gibiler.../ Bunlar/ yaptıkları işin farkında bile değildirler,/ yarın/ farkına bile varmaksızın/ ellerine servet namına ne geçtiyse/ hep/ birden/ kaybediverecekler./ Görürsün!”/

1.Nitekim,/ büyük şeker tacirinin bu halini uzaktan tetkikle meşgul Kaymakam Azmi Bey,/ silâh arkadaşı Binbaşı Hüsnü Bey'e yaklaşır:/ “Hele

şuna bak! Hele şuna bak! Nerede ise kızcağızı yiyecek!”/ diyordu;/ sonra/ hiddetle başını sallayarak:

“Hele/ şuna/ bak!/ Hele/ şuna/ bak!/ Nerede ise/ kızcağızı/ yiyecek!” (cümle)

silâh arkadaşı Binbaşı Hüsnü Bey’e (yt) / yaklaşp (y): zarf-fiil grubu

silâh arkadaşı (s) / Binbaşı Hüsnü Bey (i): sıfat tamlaması

Binbaşı (s) / Hüsnü Bey (i): sıfat tamlaması

Hüsnü (i) / Bey (u): unvan grubu

silâh (ty) / arkadaşı (tn): belirtisiz isim tamlaması

büyük şeker tacirinin bu halini uzaktan tetkikle meşgul (s) / Kaymakam Azmi Bey (i): sıfat tamlaması

Kaymakam (s) / Azmi Bey (i): sıfat tamlaması

Azmi (i) / Bey (u): unvan grubu

büyük şeker tacirinin bu halini uzaktan tetkikle (i) / meşgul (i): kısaltma grubu (vasıta grubu)

büyük şeker tacirinin bu halini (i) / uzaktan tetkik (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

uzaktan (s) / tetkik (i): sıfat tamlaması

büyük şeker tacirinin (ty) / bu hali (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / hal (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / şeker taciri (i): sıfat tamlaması

şeker (ty) / taciri (tn): belirtisiz isim tamlaması

hiddetle (z) / başını (bln) / sallayarak (y): zarf-fiil grubu

2.Biz/ bu alçaklar için mi/ harp ediyoruz?

harp (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu alçaklar (i) / için (çe): edat grubu

bu (s) / alçaklar (i): sıfat tamlaması

3.Bunlar yesin içsin; göbekleri ile yanaklarını şişirsin diye mi?

bunlar yesin içsin (i) / göbekleri ile yanaklarını şişirsin (i) / diye (çe): edat grubu

göbekleri ile yanaklarını/ şişirsin (cümle)

göbek (i) / ile (be) / yanak (i): bağlama grubu

bunlar/ yesin içsin (cümle)

yesin (f) / içsin (f): tekrar grubu

4.Arkadaşı/ cevap veriyordu:/ “Ne yaparsın,/ diyorlar ki,/ her yerde/ böyleymiş./ Cephelerin arkasında/ bir alay hırsız/ varmış;/ düşün/ Almanya’da bile...”

cevap (i) / ver- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ne (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

her (s) / yer (i): sıfat tamlaması

bir alay (s) / hırsız (i): sıfat tamlaması

bir (s) / alay (i): sıfat tamlaması

cephelerin (ty) / arkası (tn): belirtili isim tamlaması

5.Azmi Bey/ sinirli bir tavırla/ Hüsnü Bey'in sözünü kesiyordu:

Hüsnü Bey'in sözünü (i) / kes- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Hüsnü Bey'in (ty) / sözü (tn): belirtili isim tamlaması

Hüsnü (i) / Bey (u): unvan grubu

sinirli (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

Azmi (i) / Bey (u): unvan grubu

6.Almanya'da bile.../ Lakin/ azizim,/ orada para yapanlar/ böyle ciğeri beş para etmez adamlar değildir.

böyle (s) / ciğeri beş para etmez adamlar (i): sıfat tamlaması

ciğeri beş para etmez (s) / adamlar (i): sıfat tamlaması

ciğeri (i) / beş para (i) / etme- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

beş (s) / para (i): sıfat tamlaması

orada (yt) / para yapan (y): sıfat-fiil grubu

para (i) / yap- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

7.Çekirdekten yetişmiş işadamlarıdır,/ parayı/ yaparlar,/ tutmasını da/ bilirler;/ fakat/ bunun gibiler...

çekirdekten yetişmiş (s) / işadamları (i): sıfat tamlaması

çekirdekten (i) / yetiş- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bunun (i) / gibi (çe): edat grubu

8.Bunlar/ yaptıkları işin farkında bile değildirlere,/ yarım/ farkına bile varmaksızın/ ellerine servet namına ne geçtiyse/ hep birden/ kaybediverecekler./ Görürsün!

yaptıkları işin (ty) / farkı (tn): belirtili isim tamlaması

yaptıkları (s) / iş (i): sıfat tamlaması

kaybedi (f) / ver- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

kayb (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hep (i) / birden (çe): edat grubu

ellerine/ servet namına ne (ö) / geçtiyse (y): zarf-fiil grubu

ellerine (i) / geç- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

servet namına (s) / ne (i): sıfat tamlaması

servet (i) / namına (çe): edat grubu

farkına (i) / var- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Mütemadiyen/ piyano/ çalınıyordu/ ve/ bir Alman zabiti/ ortada/ dolaşiyor,/ sık sık/ kadınları/ dansa/ davet ediyordu./ Azmi Bey'le Hüsnü Bey konuştukları esnada/ bu Alman,/ büyük şeker tüccarıyla ayakta duran Seniha'ya/ yaklaştı/ ve/ mihaniki bir reveransla/ onu/ dansa/ davet etti./ Hüsnü Bey,/ Azmi Bey'e:/

“Vallahi şu Avrupalılar başka şey!”/ dedi./ “Bak,/ kızı/ ne nezaketle/ herifin elinden aldı.”/

Azmi Bey,/ bıyıklarını/ ısırdı:/

“Adam/ sen de,/ Almanya'da da/ nezaket/ olur muymuş!”/

Zavallı Azmi Bey,/ ancak/ yemeğe oturdukları zamandır ki,/ geniş nefes aldı;/ zira/ Seniha'nın sol tarafında,/ ta/ yanibaşında/ oturdu/ ve/ onu kendi sohbetine râm etmesini/ bildi./ Büyük şeker tüccarıyla Alman zabitinin yerleri ise,/ Servet Bey'in yanında, karşularına/ düşmüştü./ Seniha/ bazen,/ insanları tabiatlarına göre idare etmesini/ bilirdi./ Nitekim,/ bu vaziyette/ Azmi Bey'in kıskançlığı/ biraz/ sükûnet bulmuş/ ve/ şeker tacirinin arzusu/ daha ziyade/ artmış bulunuyordu./ Diğer misafirlerini de/ aşağı yukarı/ arzularına göre/ oturtmuştu./ Yalnız/ biçare Hüsnü Bey/ ihmale uğramıştı./ Zira,/ sofranın ta bir ucunda, çirkin bir kadınla, akşamdan beri bir tek kelime konuşmayan ve hiç kimseyi dinlemez görünen acayip bir adamın arasına/ düşmüştü./

1.Mütemadiyen/ piyano/ çalınıyordu/ ve/ bir Alman zabiti/ ortada/ dolaşiyor,/ sık sık/ kadınları/ dansa/ davet ediyordu.

bir (s) / Alman zabiti (i): sıfat tamlaması

Alman (ty) / zabiti (tn): belirtisiz isim tamlaması

davet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sık (i) / sık (i): tekrar grubu

2.Azmi Bey'le Hüsnü Bey konuştukları esnada/ bu Alman,/ büyük şeker tüccarıyla ayakta duran Seniha'ya/ yaklaştı/ ve/ mihaniki bir reveransla/ onu/ dansa/ davet etti.

büyük şeker tüccarıyla ayakta duran (s) / Seniha (i): sıfat tamlaması

büyük şeker tüccarıyla (z) / ayakta duran (y): sıfat-fiil grubu

ayakta (i) / dur- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

büyük (s) / şeker tüccarı (i): sıfat tamlaması

şeker (ty) / tüccarı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bu (s) / Alman (i): sıfat tamlaması

Azmi Bey'le Hüsnü Bey konuştukları (s) / esna (i): sıfat tamlaması

Azmi Bey'le Hüsnü Bey (ö) / konuştukları (y): sıfat-fiil grubu

Azmi Bey (i) / ile (be) / Hüsnü Bey (i): bağlama grubu

Hüsnü (i) / Bey (u): unvan grubu

Azmi (i) / Bey (u): unvan grubu

davet (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

mihaniki (s) / bir reverans (i): sıfat tamlaması

bir (s) / reverans (i): sıfat tamlaması

3.Hüsnü Bey,/ Azmi Bey’e:/ “Vallahi şu Avrupalılar başka şey!”/ dedi.

“Vallahi/ şu Avrupalılar/ başka şey!” (cümle)

başka (s) / şey (i): sıfat tamlaması

şu (s) / Avrupalılar (i): sıfat tamlaması

Azmi (i) / Bey (u): unvan grubu

Hüsnü (i) / Bey (u): unvan grubu

4.Bak,/ kıızı/ ne nezaketle/ herifin elinden aldı.

herifin elinden (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

herifin (ty) / eli (tn): belirtili isim tamlaması

ne (s) / nezaket (i): sıfat tamlaması

5.Azmi Bey,/ bıyıklarını/ ısırdı:/ “Adam/ sen de,/ Almanya’da da/ nezaket/ olur muymuş!”

Azmi (i) / Bey (u): unvan grubu

6.Zavallı Azmi Bey,/ ancak/ yemeğe oturdukları zamandır ki,/ geniş nefes aldı;/ zira/ Seniha’nın sol tarafında,/ ta/ yanibaşında/ oturdu/ ve/ onu kendi sohbetine râm etmesini/ bildi.

geniş nefes (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

geniş (s) / nefes (i): sıfat tamlaması

yemeğe oturdukları (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

yemeğe (yt) / oturdukları (y): sıfat-fiil grubu

zavallı (s) / Azmi Bey (i): sıfat tamlaması

Azmi (i) / Bey (u): unvan grubu

Seniha’nın (ty) / sol tarafı (tn): belirtili isim tamlaması

sol (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

onu (bln) / kendi sohbetine (yt) / râm etme (y): isim-fiil grubu

râm (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

kendi (s) / sohbeti (i): sıfat tamlaması

7.Büyük şeker tüccarıyla Alman zabitanın yerleri ise,/ Servet Bey’in yanında, karşılarına/ düşmüştü.

Servet Bey’in yanında (s) / karşıları (i): sıfat tamlaması

Servet Bey’in (ty) / yanı (tn): belirtili isim tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

büyük şeker tüccarıyla Alman zabitanın (ty) / yerleri (tn): belirtili isim tamlaması

büyük şeker tüccarı (i) / ile (be) / Alman zabiti (i): bağlama grubu

Alman (ty) / zabiti (tn): belirtisiz isim tamlaması

büyük (s) / şeker tüccarı (i): sıfat tamlaması

şeker (ty) / tüccarı (tn): belirtisiz isim tamlaması

8.Seniha/ bazen,/ insanları tabiatlarına göre idare etmesini/ bildirdi.

insanları (bln) / tabiatlarına göre (z) / idare etme (y): isim-fiil grubu

idare (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

tabiatlarına (i) / göre (çe): edat grubu

9.Nitekim,/ bu vaziyette/ Azmi Bey'in kıskançlığı/ biraz/ sükûnet bulmuş/ ve/ şeker tacirinin arzusu/ daha ziyade/ artmış bulunuyordu.

sükûnet bulmuş (i) / (bulun-) (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sükûnet (i) / bul- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Azmi Bey'in (ty) / kıskançlığı (tn): belirtili isim tamlaması

Azmi (i) / Bey (u): unvan grubu

bu (s) / vaziyet (i): sıfat tamlaması

artmış (i) / bulun- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

şeker tacirinin (ty) / arzusu (tn): belirtili isim tamlaması

şeker (ty) / taciri (tn): belirtisiz isim tamlaması

10.Diğer misafirlerini de/ aşağı yukarı/ arzularına göre/ oturtmuştu.

arzularına (i) / göre (çe): edat grubu

aşağı (i) / yukarı (i): tekrar grubu

diğer (s) / misafirler (i): sıfat tamlaması

11.Yalnız/ biçare Hüsnü Bey/ ihmale uğramıştı.

ihmale (i) / uğra- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

biçare (s) / Hüsnü Bey (i): sıfat tamlaması

Hüsnü (i) / Bey (u): unvan grubu

12.Zira,/ sofranın ta bir ucunda, çirkin bir kadınla, akşamdan beri bir tek kelime konuşmayan ve hiç kimseyi dinlemez görünen acayip bir adamın arasına/ düşmüştü.

sofranın ta bir ucunda (s) / çirkin bir kadınla, akşamdan beri bir tek kelime konuşmayan ve hiç kimseyi dinlemez görünen acayip bir adamın arası (i): sıfat tamlaması

çirkin bir kadınla, akşamdan beri bir tek kelime konuşmayan ve hiç kimseyi dinlemez görünen acayip bir adamın (ty) / arası (tn): belirtili isim tamlaması

çirkin bir kadın (i) / ile (be) / akşamdan beri bir tek kelime konuşmayan ve hiç kimseyi dinlemez görünen acayip bir adam (i): bağlama grubu

akşamdan beri bir tek kelime konuşmayan ve hiç kimseyi dinlemez görünen (s) / acayip bir adam (i): sıfat tamlaması

acayip (s) / bir adam (i): sıfat tamlaması

bir (s) / adam (i): sıfat tamlaması

akşamdan beri bir tek kelime konuşmayan (i) / ve (be) / hiç kimseyi dinlemez görünen (i): bağlama grubu

hiç kimseyi dinlemez (z) / görünen (y): sıfat-fiil grubu

hiç kimseyi (bln) / dinlemez (y): sıfat-fiil grubu

hiç (s) / kimse (i): sıfat tamlaması

akşamdan beri (z) / bir tek kelime (bsn) / konuşmayan (y): sıfat-fiil grubu

bir tek (s) / kelime (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tek (i): sıfat tamlaması

akşamdan (i) / beri (çe): edat grubu

çirkin (s) / bir kadın (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kadın (i): sıfat tamlaması

sofranın (ty) / ta bir ucu (tn): belirtili isim tamlaması

ta (s) / bir uç (i): sıfat tamlaması

bir (s) / uç (i): sıfat tamlaması

Ve/ uzaktan uzağa diğerlerinin konuşmalarıyla meşgul olmaktan başka yapacak bir şey/ bulamıyor,/ herkesin sözüne/ kulak kabartıyor/ ve/ bazen/ kendisine hiçbir şey sorulmadığı halde/ yüksek sesle/ başkalarının bahsine/ karıştıyordu./ Nitekim,/ yemeğin sonuna doğru Seniha, birdenbire Azmi Bey'e eğilip de:

“Nasıl öldüğünü arkadaşınız görmüş. Öyle mi?” diye sorduğu vakit,/ Azmi Bey “evet” yahut “hayır” demek fırsatını bırakmayarak/ hemen/ söze atıldı:/

“Evet Hanım Efendi, gözlerimle gördüm, gözlerimle...”/ dedi./ “Benim elimde,/ benim kucagımda/ teslimiruh etti./ Bir esvabım/ vardır ki,/ onun üstünde/ hâlâ/ kanının lekeleri/ duruyor./ Pek çok/ kahramanca ölenler/ gördüm,/ fakat/ bu,/ büsbütün/ başka bir şeydi./ Biri omzunda, biri de ta göğsünün ortasında üç yarası/ vardı;/ vurulurken/ görmedim,/ lakin/ görenler/ söylüyorlar,/ o gün Anafartalar'da ilk süngü hücumunu yapanların arasındaymış,/ kurşunu/ ilk defa/ sağ kolundan/ yemiş;/ hiç/ sesini/ çıkarmamış,/ bir saniye bile/ tevakkuf etmemiş/ derhal/ silâhını/ sol eline/ almış,/ yürümüş;/ bu sefer/ omzundan/ vurulmuş/ ve/ yere/ yuvarlanmış,/ fakat/ çok/ geçmemiş/ bir de/ bakmışlar ki,/ iki kollarını/ göğsü üstüne/ kavuşturmuş,/ düşe kalka/ koşanların arkasından/ geliyor./ İşte/ zannederim,/ bu sırada/ son kurşunu yemiş./ Kolundaki ve omuzundaki yaralar/

ehemmiyetsizdi;/ fakat/ göğsünün ortasından giren bir kurşun,/ alimallah,/ kaburga kemiklerini parçalayarak/ sırtından/ çıkmıştı.”/

1.Ve/ uzaktan uzağa diğerlerinin konuşmalarıyla meşgul olmaktan başka yapacak bir şey/ bulamıyor,/ herkesin sözüne/ kulak kabartıyor/ ve/ bazen/ kendisine hiçbir şey sorulmadığı halde/ yüksek sesle/ başkalarının bahsine/ karışıyordu.

uzaktan uzağa diğerlerinin konuşmalarıyla meşgul olmaktan başka (s) / yapacak bir şey (i): sıfat tamlaması

yapacak (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

uzaktan uzağa diğerlerinin konuşmalarıyla meşgul olmaktan (i) / başka (çe): edat grubu

uzaktan uzağa (z) / diğerlerinin konuşmalarıyla (z) / meşgul olmak (y): isim-fiil grubu

meşgul (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

diğerlerinin (ty) / konuşmaları (tn): belirtili isim tamlaması

uzaktan (i) / uzağa (i): kısaltma grubu (birinci unsur uzaklaşma hâli, ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

kulak (i) / kabart- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

herkesin (ty) / sözü (tn): belirtili isim tamlaması

başkalarının (ty) / bahsi (tn): belirtili isim tamlaması

yüksek (s) / ses (i): sıfat tamlaması

kendisine hiçbir şey sorulmadığı (i) / halde (çe): edat grubu

kendisine (yt) / hiçbir şey (ö) / sorulmadığı (y): sıfat-fiil grubu

hiçbir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

2.Nitekim,/ yemeğin sonuna doğru Seniha, birdenbire Azmi Bey’e eğilip de: “Nasıl öldüğünü arkadaşınız görmüş. Öyle mi?” diye sorduğu vakit,/ Azmi Bey’e “evet” yahut “hayır” demek fırsatını bırakmayarak/ hemen/ söze atıldı:

söze (i) / atıl- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Azmi Bey’e (yt) / “evet” yahut “hayır” demek fırsatını (bln) / bırakmayarak (y): zarf-fiil grubu

“evet” yahut “hayır” demek (ty) / fırsatı (tn): belirtisiz isim tamlaması

“evet” yahut “hayır” (bsn) / demek (y): isim-fiil grubu

“evet” (i) / yahut (be) / “hayır”(i): bağlama grubu

Azmi (i) / Bey (u): unvan grubu

yemeğin sonuna doğru Seniha, birdenbire Azmi Bey’e eğilip de: “Nasıl öldüğünü arkadaşınız görmüş. Öyle mi?” diye sorduğu (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

yemeğin sonuna doğru (z) / Seniha (ö) / birdenbire Azmi Bey'e eğilip de (z) / "Nasıl öldüğünü arkadaşınız görmüş. Öyle mi?" diye (z) / sorduğu (y): sıfat-fiil grubu

"Nasıl öldüğünü arkadaşınız görmüş. Öyle mi?" (i) / diye (çe): edat grubu

"Nasıl öldüğünü/ arkadaşınız/ görmüş./ Öyle mi?" (cümle)

nasıl (z) / öldüğü (y): sıfat-fiil grubu

birdenbire (z) / Azmi Bey'e (yt) / eğilip (y): zarf-fiil grubu

Azmi (i) / Bey (u): unvan grubu

yemeğin sonuna (i) / doğru (çe): edat grubu

yemeğin (ty) / sonu (tn): belirtili isim tamlaması

3."Evet Hanım Efendi, gözlerimle gördüm, gözlerimle..." dedi.

"Evet/ Hanımeefendi,/ gözlerimle/ gördüm,/ gözlerimle..." (cümle)

4.Benim elimde,/ benim kucağımda/ teslimiruh etti.

teslimiruh (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

benim (ty) / kucağım (tn): belirtili isim tamlaması

benim (ty) / elim (i): belirtili isim tamlaması

5.Bir esvabım/ vardır ki,/ onun üstünde/ hâlâ/ kanının lekeleri/ duruyor.

bir (s) / esvap (i): sıfat tamlaması

kanının (ty) / lekeleri (tn): belirtili isim tamlaması

onun (ty) / üstü (tn): belirtili isim tamlaması

6.Pek çok/ kahramanca ölenler/ gördüm,/ fakat/ bu,/ büsbütün/ başka bir şeydi.

kahramanca (z) / ölen (y): sıfat-fiil grubu

pek (s) / çok (i): sıfat tamlaması

başka (s) / bir şey (i): sıfat tamlaması

bir (s) / şey (i): sıfat tamlaması

7.Biri omzunda, biri de ta göğsünün ortasında üç yarası/ vardı;/ vurulurken/ görmedim,/ lakin/ görenler/ söylüyorlar,/ o gün Anafartalar'da ilk süngü hücumunu yapanların arasındaymış,

biri omzunda (s) / biri de ta göğsünün ortasında (s) / üç yara (i): sıfat tamlaması

üç (s) / yara (i): sıfat tamlaması

biri de (i) / ta göğsünün ortasında (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

ta (s) / göğsünün ortası (i): sıfat tamlaması

göğsünün (ty) / ortası (tn): belirtili isim tamlaması

biri (i) / omzunda (i): kısaltma grubu (ikinci unsuru bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

o gün Anafartalar'da ilk süngü hücumunu yapanların (ty) / arası (tn): belirtili isim tamlaması

o gün (z) / Anafartalar'da (yt) / ilk süngü hücumunu (bln) / yapan (y): sıfat-fiil grubu

ilk (s) / süngü hücumu (i): sıfat tamlaması

süngü (ty) / hücumu (tn): belirtisiz isim tamlaması

o (s) / gün (i): sıfat tamlaması

8.kurşunu/ ilk defa/ sağ kolundan/ yemiş;/ hiç/ sesini/ çıkarmamış,/ bir saniye bile/ tevakkuf etmemiş/ derhal/ silâhını/ sol eline/ almış,/ yürümüş;/ bu sefer/ omzundan/ vurulmuş/ ve/ yere/ yuvarlanmış,/ fakat/ çok/ geçmemiş/ bir de/ bakmışlar ki,/ iki kollarını göğsü üstüne kavuşturmuş,/ düşe kalka/ koşanların arkasından/ geliyor.

sağ (s) / kol (i): sıfat tamlaması

ilk (s) / defa (i): sıfat tamlaması

tevakkuf (i) / etme- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / saniye (i): sıfat tamlaması

sol (s) / el (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sefer (i): sıfat tamlaması

koşanların (ty) / arkası (tn): belirtili isim tamlaması

düşe (i) / kalka (i): tekrar grubu

iki kollarını (bln) / göğsü üstüne (yt) / kavuşturmuş (olarak) (y): zarf-fiil grubu

kavuşturmuş (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

göğsü (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

iki (s) / kollar (i): sıfat tamlaması

9.İşte/ zannederim,/ bu sırada/ son kurşunu/ yemiş.

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

son (s) / kurşun (i): sıfat tamlaması

bu (s) / sıra (i): sıfat tamlaması

10.Kolundaki ve omuzundaki yaralar/ ehemmiyetsizdi;/ fakat/ göğsünün ortasından giren bir kurşun,/ alimallah,/ kaburga kemiklerini parçalayarak/ sırtından/ çıkmıştı.

kolundaki ve omuzundaki (s) / yaralar (i): sıfat tamlaması

kol (i) / ve (be) / omuz (i): bağlama grubu

kaburga kemiklerini (bln) / parçalayarak (y): zarf-fiil grubu

kaburga (ty) / kemikleri (tn): belirtisiz isim tamlaması

göğsünün ortasından giren (s) / bir kurşun (i): sıfat tamlaması

bir (s) / kurşun (i): sıfat tamlaması

göğsünün ortasından (yt) / giren (y): sıfat-fiil grubu

göğsünün (ty) / ortası (tn): belirtili isim tamlaması

Seniha/ bir tarafı sancımış gibi/ yüzünü ekşitti/ ve/ deminki suali sorduğuna pişman,/ önüne/ baktı./ Hüsnü Bey/ devam etti:/

“Bu çocuğun sizin akrabanızdan olduğunu/ biraz evvel/ Azmi Bey'den/ öğrendim/ ve/ iki kat/ müteessir oldum./ Kendisini/ kim bilir,/ ne kadar/ severdiniz;/ ben/ müddeti hayatımda,/ bu kadar vakur, bu kadar kibar bir genç/ daha/ görmedim./ Lakin,/ nedendir,/ bilmiyorum,/ içimize girdiği ilk günden beri/ fevkalade mağmum ve düşünceli bir hali/ vardı./ Ekseriya siperde; yanında bulunanlar/ diyorlar ki,/ en büyük emeli/ şehit olmakmış./ İkide birde/ yarı beline kadar/ siperden/ dışarıya/ çıkarmış,/ halbuki/ siperden dışarıya serçe parmağınızı bile çıkarmaya/ gelmez;/ hemen/ kurşunu yersiniz.”/

1.Seniha/ bir tarafı sancımış gibi/ yüzünü ekşitti/ ve/ deminki suali sorduğuna pişman,/ önüne/ baktı.

yüzünü (i) / ekşit- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir tarafı sancımış (i) / gibi (çe): edat grubu

bir tarafı (ö) / sancımış (y): sıfat-fiil grubu

bir (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

deminki suali sorduğuna (i) / pişman (i): kısaltma grubu (yönelme grubu)

deminki suali (bln) / sorduğu (y): sıfat-fiil grubu

deminki (s) / sual (i): sıfat tamlaması

2.Hüsnü Bey/ devam etti:/ Bu çocuğun sizin akrabanızdan olduğunu/ biraz evvel/ Azmi Bey'den/ öğrendim/ ve/ iki kat/ müteessir oldum.

devam (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Hüsnü (i) / Bey (u): unvan grubu

Azmi (i) / Bey (u): unvan grubu

biraz (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

bu çocuğun (ty) / sizin akrabanızdan olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

sizin akrabanızdan (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sizin (ty) / akrabanız (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

müteessir (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

iki (s) / kat (i): sıfat tamlaması

3.Kendisini/ kim bilir,/ ne kadar/ severdiniz;/ ben/ müddeti hayatımda,/ bu kadar vakur, bu kadar kibar bir genç/ daha/ görmedim.

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

kim/ bilir (cümlle)

bu kadar vakur (s) / bu kadar kibar (s) / bir genç (i): sıfat tamlaması

bir (s) / genç (i): sıfat tamlaması

bu kadar (s) / kibar (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

bu kadar (s) / vakur (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

4.Lakin,/ nedendir,/ bilmiyorum,/ içimize girdiği ilk günden beri/ fevkalade mağmum ve düşünceli bir hali/ vardı.

fevkalade mağmum ve düşünceli (s) / bir hal (i): sıfat tamlaması

bir (s) / hal (i): sıfat tamlaması

fevkalade (s) / mağmum ve düşünceli (i): sıfat tamlaması

mağmum (i) / ve (be) / düşünceli (i): bağlama grubu

içimize girdiği ilk günden (i) / beri (çe): edat grubu

içimize girdiği (s) / ilk gün (i): sıfat tamlaması

ilk (s) / gün (i): sıfat tamlaması

içimize (yt) / girdiği (y): sıfat-fiil grubu

5.Ekseriya siperde; yanında bulunanlar/ diyorlar ki,/ en büyük emeli/ şehit olmakmış.

ekseriya (z) / siperde (yt) / yanında bulunan (y): sıfat-fiil grubu

yanında (i) / bulun- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

şehit (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

en büyük (s) / emel (i): sıfat tamlaması

en (s) / büyük (i): sıfat tamlaması

6.İkide birde/ yarı beline kadar/ siperden/ dışarıya/ çıkarmış,/ halbuki/ siperden dışarıya serçe parmağınızı bile çıkarmaya/ gelmez;/ hemen/ kurşunu yersiniz.

yarı beline (i) / kadar (çe): edat grubu

yarı (s) / bel (i): sıfat tamlaması

ikide (i) / bir (i): kısaltma grubu (bulunma grubu)

siperden (yt) / dışarıya (yt) / serçe parmağınızı bile (bln) / çıkarma (y): isim-fiil grubu

serçe (ty) / parmağı (tn): belirtisiz isim tamlaması

kurşunu (i) / ye- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha'nın sinirlendiğini hissededen Azmi Bey,/ arkadaşına/ gözünün ucu ile/ artık susmasını/ işaret etti./ Fakat,/ Binbaşı Hüsnü Bey/ bu işaretin farkına varmadı:/

“Akşam üstü,/ geç vakit,/ bir sedye içinde/ karargâha/ getirdiler./ Gurubun kızılığı arasında/ gözlerinin acayip bakışı/ vardı./ Bu gözler,/ arka taraflarında suni bir alevle parlatılmış iki cam parçasına/ benziyordu;/ benzi/ sapsarıydı./ Mütemadiyen/ su/ istiyordu./ ‘Yanıyorum, yanıyorum!’/ diyordu./ Fakat/ bu kadar ağır yaralıya/ hiç/ su/ verilir mi?/ Maazallah,/ bir katresi/ bir yudum zehir gibidir./ Yanına/ yaklaştım,/ dedim ki:/ ‘Suyu içersen,/ ölürsün!’/ O,/ acayip gözlerle/ yüzüme/ baktı;/ hazin bir tebessümle/ güldü:/ ‘Daha iyi ya, bir an evvel kurtulurum!’ dedi/ ve/ bu sözü söylerken/ ağzının yan taraflarından/ pembe bir köpük/ aktı./ Teneffüsü/ bir hırıltı halini almıştı./ Ondan sonra/ hiç/ söz söylemedi./ Yalnız/ gözleriyle/ konuştu,/ gittikçe alevi artan bu gözlerde/ evvela/ korkunç ve gayri insani bir ifade/ vardı;/ sonra/ yavaş yavaş/ o kadar/ tatlılaştı,/ o kadar/ insanileşti ki,/ eğilip/ öpeceğim/ geldi,/ alnını/ okşadım;/ dedim ki:/ ‘Mukavim ol,/ evladım,/ mukavim ol!’/ Gözlerinde/ hazin bir tebessüm/ belirdi:/ ‘Benim yerimde sen olsan daha ziyade mukavemet gösterebilir miydin?’/ demek istedi,/ sonra/ tekrar:/ ‘Su’ diye/ yalvardı./ Diğer yaralıların başında dolaşan doktora/ koştum,/ elimle/ Hakkı Celis’i/ gösterdim;/ sordum:/ ‘Rica ederim, eğer nasıl olsa bu çocuk kurtulamayacaksa bari ölmezden evvel bir yudum su verelim!’/ dedim,/ doktor:/ ‘Hayır, hayır katiyen, daha yarasına bakmadım, olmaz!’/ dedi./ Arkama döndüğüm vakit/ baktım ki,/ yavrucak/ gözleriyle/ beni/ takip ediyor./ ‘Biraz daha sabret, şimdi doktor sana istediğini verecek!’/ dedim./ İptida korkunç olan gözleri/ şimdi/ korkuluydu;/ bütün etrafında dolaşanlar, kendisine bir fenalık etmeye geliyor zanneden bir tavru/ vardı,/ ürkek ürkek/ bakınıyordu,/ yalnız/ gözleri bana dönünce/ tavrına/ biraz sükûnet/ ve/ bakışlarına/ biraz emniyet/ geliyordu./ Artık/ boğazını tıkayan hırıltılardan/ bir tek kelime söylemesine imkân/ kalmamıştı.”/

1.Seniha’nın sinirlendiğini hisseden Azmi Bey,/ arkadaşına/ gözünün ucu ile/ artık susmasını/ işaret etti.

işaret (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

artık (z) / susma (y): isim-fiil grubu

gözünün ucu (i) / ile (çe): edat grubu

gözünün (ty) / ucu (tn): belirtili isim tamlaması

Seniha’nın sinirlendiğini hisseden (s) / Azmi Bey (i): sıfat tamlaması

Azmi (i) / Bey (u): unvan grubu

Seniha’nın sinirlendiğini (bln) / hisseden (y): sıfat-fiil grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha’nın (ty) / sinirlendiği (tn): belirtili isim tamlaması

2.Fakat,/ Binbaşı Hüsnü Bey/ bu işaretin farkına varmadı:

bu işaretin farkına (i) / varma- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bu işaretin (ty) / farkı (tn): belirtili isim tamlaması

bu (s) / işaret (i): sıfat tamlaması

Binbaşı (s) / Hüsnü Bey (i): sıfat tamlaması

Hüsnü (i) / Bey (u): unvan grubu

3.Akşam üstü,/ geç vakit,/ bir sedye içinde/ karargâha/ getirdiler.

bir sedye (ty) / içi (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / sedye (i): sıfat tamlaması

geç (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

akşam (ty) / üstü (tn): belirtisiz isim tamlaması

4.Gurubun kızılığında/ gözlerinin acayip bakışı/ vardı.

gözlerinin (ty) / acayip bakışı (tn): belirtili isim tamlaması

acayip (s) / bakış (i): sıfat tamlaması

gurubun kızılığında (ty) / arası (tn): belirtisiz isim tamlaması

gurubun (ty) / kızılığında (tn): belirtili isim tamlaması

5.Bu gözler,/ arka taraflarında suni bir alevle parlatılmış iki cam parçasına/ benziyordu;/ benzi/ sapsarıydı.

arka taraflarında suni bir alevle parlatılmış (s) / iki cam parçası (i): sıfat tamlaması

iki (s) / cam parçası (i): sıfat tamlaması

cam (ty) / parçası (tn): belirtisiz isim tamlaması

arka taraflarında suni bir alevle (z) / parlatılmış (y): sıfat-fiil grubu

arka taraflarında (s) / suni bir alev (i): sıfat tamlaması

sunî (s) / bir alev (i): sıfat tamlaması

bir (s) / alev (i): sıfat tamlaması

arka (s) / taraf (i): sıfat tamlaması

bu (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

6.Mütemadiyen/ su/ istiyordu./ ‘Yanıyorum, yanıyorum!’/ diyordu.

‘Yanıyorum,/ yanıyorum!’ (cümle)

7.Fakat/ bu kadar ağır yaralıya/ hiç/ su/ verilir mi?

bu kadar ağır (s) / yaralı (i): sıfat tamlaması

bu kadar (s) / ağır (i): sıfat tamlaması

bu (i) / kadar (çe): edat grubu

8.Maazallah,/ bir katresi/ bir yudum zehir gibidir.

bir yudum zehir (i) / gibi (çe): edat grubu

bir yudum (s) / zehir (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yudum (i): sıfat tamlaması

bir (s) / katre (i): sıfat tamlaması

9.Yanına/ yaklaştım,/ dedim ki:/ ‘Suyu içersen,/ ölürsün!’

suyu (bln) / içersen (y): zarf-fiil grubu

10.O,/ acayip gözlerle/ yüzüme/ baktı;/ hazin bir tebessümle/ güldü:

acayıp (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

hazin (s) / bir tebessüm (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tebessüm (i): sıfat tamlaması

11.‘Daha iyi ya, bir an evvel kurtulurum!’ dedi/ ve/ bu sözü söylerken/ ağzının yan taraflarından/ pembe bir köpük/ aktı.

‘Daha iyi ya,/ bir an evvel/ kurtulurum!’ (cümle)

daha (s) / iyi (i): sıfat tamlaması

bir an (s) / evvel (i): sıfat tamlaması

bir (s) / an (i): sıfat tamlaması

pembe (s) / bir köpük (i): sıfat tamlaması

bir (s) / köpük (i): sıfat tamlaması

ağzının (ty) / yan tarafları (tn): belirtili isim tamlaması

yan (s) / taraflar (i): sıfat tamlaması

bu sözü (bln) / söylerken (y): zarf-fiil grubu

bu (s) / söz (i): sıfat tamlaması

12.Teneffüsü/ bir hırıltı halini almıştı.

bir hırıltı halini (i) / al- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / hırıltı hali (i): sıfat tamlaması

hırıltı (ty) / hali (tn): belirtisiz isim tamlaması

13.Ondan sonra/ hiç/ söz söylemedi.

söz (i) / söyle- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

ondan (i) / sonra (çe): edat grubu

14.Yalnız/ gözleriyle/ konuştu,/ gittikçe alevi artan bu gözlerde/ evvela/ korkunç ve gayri insani bir ifade/ vardı;/ sonra/ yavaş yavaş/ o kadar/ tatlılaştı,/ o kadar/ insanileşti ki,/ eğilip/ öpeceğim/ geldi,

korkunç ve gayri insani (s) / bir ifade (i): sıfat tamlaması

bir (s) / ifade (i): sıfat tamlaması

korkunç (i) / ve (be) / gayri insani (i): bağlama grubu

gittikçe alevi artan (s) / bu gözler (i): sıfat tamlaması

bu (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

gittikçe (z) / alevi (ö) / artan (y): sıfat-fiil grubu

o (i) / kadar (çe): edat grubu

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

o (i) / kadar (çe): edat grubu

15.alnını/ okşadım;/ dedim ki:/ ‘Mukavim ol,/ evladım,/ mukavim ol!’/ Gözlerinde/ hazin bir tebessüm/ belirdi:

mukavim (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

mukavim (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

hazin (s) / bir tebessüm (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tebessüm (i): sıfat tamlaması

**16.‘Benim yerimde sen olsan daha ziyade mukavemet gösterebilir miydin?’/
demek istedi,/ sonra/ tekrar:/ ‘Su’ diye/ yalvardı.**

demek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

‘Benim yerimde sen olsan/ daha ziyade/ mukavemet gösterebilir miydin?’ (cümle)

mukavemet göstere (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

mukavemet (i) / göster- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

daha (s) / ziyade (i): sıfat tamlaması

sen (ö) / benim yerimde olsan (y): zarf-fiil grubu

benim yerimde (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

benim (ty) / yerim (tn): belirtili isim tamlaması

‘Su’ (i) / diye (çe): edat grubu

**17.Diğer yaralıların başında dolaşan doktora/ koştum,/ elimle/ Hakkı Celis’i/
gösterdim;/ sordum:**

diğer yaralıların başında dolaşan (s) / doktor (i): sıfat tamlaması

diğer yaralıların başında (yt) / dolaşan (y): sıfat-fiil grubu

diğer yaralıların (ty) / başı (tn): belirtili isim tamlaması

diğer (s) / yaralılar (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

**18.‘Rica ederim, eğer nasıl olsa bu çocuk kurtulamayacaksa bari ölmezden
evvel bir yudum su verelim!’/ dedim,/ doktor:/ ‘Hayır, hayır katiyen, daha
yarasına bakmadım, olmaz!’/ dedi.**

*‘Rica ederim,/ eğer nasıl olsa bu çocuk kurtulamayacaksa/ bari/ ölmezden evvel/
bir yudum su/ verelim!’ (cümle)*

rica (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir yudum (s) / su (i): sıfat tamlaması

bir (s) / yudum (i): sıfat tamlaması

ölmezden (i) / evvel (çe): edat grubu

eğer (cdö) / nasıl olsa (z) / bu çocuk (ö) / kurtulamayacaksa (y): zarf-fiil grubu

bu (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

nasıl (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

‘Hayır,/ hayır/ katiyen,/ daha/ yarasına/ bakmadım,/ olmaz!’ (cümle)

**19.Arkama döndüğüm vakit/ baktım ki,/ yavrucak/ gözleriyle/ beni/ takip
ediyor.**

arkama döndüğüm (s) / vakit (i): sıfat tamlaması

arkama (yt) / döndüğüm (y): sıfat-fiil grubu

takip (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

20.‘Biraz daha sabret, şimdi doktor sana istediğini verecek!’/ dedim.

‘Biraz daha/ sabret,/ şimdi/ doktor/ sana/ istediğini/ verecek!’ (cümle)

sabr (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

biraz (s) / daha (i): sıfat tamlaması

21.İptida korkunç olan gözleri/ şimdi/ korkuluydu;/ bütün etrafında dolaşanlar, kendisine bir fenalık etmeye geliyor zanneden bir tavır/ vardı,/ ürkek ürkek/ bakınıyordu,/ yalnız/ gözleri bana dönünce/ tavrına/ biraz sükûnet/ ve/ bakışlarına/ biraz emniyet/ geliyordu.

iptida korkunç olan (s) / gözler (i): sıfat tamlaması

iptida (z) / korkunç olan (y): sıfat tamlaması

korkunç (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bütün etrafında dolaşanlar, kendisine bir fenalık etmeye geliyor zanneden (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

bütün etrafında dolaşanlar, kendisine bir fenalık etmeye geliyor (bsn) / zanneden (y): sıfat-fiil grubu

zann (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bütün etrafında dolaşanlar/ kendisine bir fenalık etmeye/ geliyor (cümle)

kendisine (yt) / bir fenalık etme (y): isim-fiil grubu

bir fenalık (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bir (s) / fenalık (i): sıfat tamlaması

bütün (s) / etrafında dolaşanlar (i): sıfat tamlaması

etrafında (yt) / dolaşan (y): sıfat-fiil grubu

ürkek (i) / ürkek (i): tekrar grubu

biraz (s) / sükûnet (i): sıfat tamlaması

gözleri (ö) / bana (yt) / dönünce (y): zarf-fiil grubu

biraz (s) / emniyet (i): sıfat tamlaması

22.Artık/ boğazını tıkayan hırıltılardan/ bir tek kelime söylemesine imkân/ kalmamıştı.

bir tek kelime söylemesine (s) / imkân (i): sıfat tamlaması

bir tek kelime (bsn) / söyleme (y): isim-fiil grubu

bir tek (s) / kelime (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tek (i): sıfat tamlaması

boğazını tıkayan (s) / hırıltılar (i): sıfat tamlaması

boğazını (bln) / tıkayan (y): sıfat-fiil grubu

Seniha,/ üst üste/ su/ içiyordu:/ Servet Bey,/ bu uzun ölüm tarifinden/ pek çok/ canı sıkılmış/ ve/ suratını asmıştı./ Vaziyetteki soğukluğu hisseden Azmi Bey,/ arkadaşına/ sussun diye/ hâlâ/ işaretler ediyor,/ fakat/ bir defa konuşmak fırsatını yakalayan Binbaşı Hüsnü Bey,/ artık/ kendinde/ susmak kudretini/ bulamıyordu:/

“Nihayet,/ doktor/ geldi;/ uzun, derin ve şüpheli bir nazarla/ genç yaralıya/ baktı;/ sonra/ başını sallayarak/ bana/ döndü,/ yavaşça:/ ‘Bitmiş, yapacak iş kalmamış!’/ dedi./ Zavallı Hakkı Celis’in gözleri/ doktordan bana,/ benden doktora/ gidip geliyordu;/ mutlaka/ onun bana ne söylediğini/ anladı;/ zira,/ yüzüne/ melul bir tevekkül/ geldi/ ve gözlerini/ kapadı./ Koşum,/ büyük bir maşrapa su/ getirdim;/ bir elimle/ yavaş yavaş/ başını/ kaldırdım,/ diğer elimle/ suyu/ dudaklarına/ uzattım:/ ‘Hakkı Bey, Hakkı Bey! Kardeşim, işte su!’/ dedim;/ hemen/ gözlerini/ açtı/ ve/ doğrulmak istedi;/ fakat,/ muvaffak olamadı./ Başı/ tekrar/ avucumun içine/ düştü./ Suyu/ yudum yudum/ ağzına/ akıtmaya çalışıyordum;/ fakat/ ne mümkün.../ Su/ olduğu gibi/ dışarıya/ akıyor/ ve/ boğazından geçebilen birkaç yudum da/ biraz sonra/ burnundan/ fışkırıyordu.”/

1.Seniha,/ üst üste/ su/ içiyordu:/ Servet Bey,/ bu uzun ölüm tarifinden/ pek çok/ canı sıkılmış/ ve/ suratını asmıştı.

üst (i) / üste (i): kısaltma grubu (ikinci unsur yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

canı (i) / sıkıl- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

pek (s) / çok (i): sıfat tamlaması

bu (s) / uzun ölüm tarifi (i): sıfat tamlaması

uzun (s) / ölüm tarifi (i): sıfat tamlaması

ölüm (ty) / tarifi (tn): belirtisiz isim tamlaması

Servet (i) / Bey (u): unvan grubu

suratını (i) / as- (f): birleşik fiil (asıl fiille kurulan birleşik fiil)

2.Vaziyetteki soğukluğu hisseden Azmi Bey,/ arkadaşına/ sussun diye/ hâlâ/ işaretler ediyor,/ fakat/ bir defa konuşmak fırsatını yakalayan Binbaşı Hüsnü Bey,/ artık/ kendinde/ susmak kudretini/ bulamıyordu:

işaretler (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

sussun (i) / diye (çe): edat grubu

vaziyetteki soğukluğu hisseden (s) / Azmi Bey (i): sıfat tamlaması

Azmi (i) / Bey (u): unvan grubu

vaziyetteki soğukluğu (bln) / hisseden (y): sıfat-fiil grubu

hiss (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

vaziyetteki (s) / soğukluk (i): sıfat tamlaması

susmak (ty) / kudreti (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir defa konuşmak fırsatını yakalayan (s) / Binbaşı Hüsnü Bey (i): sıfat tamlaması

Binbaşı (s) / Hüsnü Bey (i): sıfat tamlaması

Hüsnü (i) / Bey (u): unvan grubu

bir defa (z) / konuşmak fırsatını (bln) / yakalayan (y): sıfat-fiil grubu

konuşmak (ty) / fırsatı (tn): belirtisiz isim tamlaması

bir (s) / defa (i): sıfat tamlaması

3.Nihayet,/ doktor/ geldi;/ uzun, derin ve şüpheli bir nazarla/ genç yaralıya/ baktı;/ sonra/ başını sallayarak/ bana/ döndü,/ yavaşça:/ ‘Bitmiş, yapacak iş kalmamış!’/ dedi.

genç (s) / yaralı (i): sıfat tamlaması

uzun, derin ve şüpheli (s) / bir nazar (i): sıfat tamlaması

bir (s) / nazar (i): sıfat tamlaması

uzun (i) / derin (i) / ve (be) / şüpheli (i): bağlama grubu

başını (bln) / sallayarak (y): zarf-fiil grubu

‘Bitmiş,/ yapacak iş/ kalmamış!’ (cümle)

yapacak (i) / iş (i): sıfat tamlaması

4.Zavallı Hakkı Celis’in gözleri/ doktordan bana, /benden doktora/ gidip geliyordu;/ mutlaka/ onun bana ne söylediğini/ anladı;/ zira,/ yüzüne/ melul bir tevekkül/ geldi/ ve gözlerini/ kapadı.

gidip (f) / gel- (f): tekrar grubu

benden (i) / doktora (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

doktordan (i) / bana (i): kısaltma grubu (birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu)

zavallı Hakkı Celis’in (ty) / gözleri (tn): belirtili isim tamlaması

zavallı (s) / Hakkı Celis (i): sıfat tamlaması

Hakkı (i) / Celis (i): birleşik isim

onun (ty) / bana ne söylediği (tn): belirtili isim tamlaması

bana (yt) / ne (bsn) / söylediği (y): sıfat-fiil grubu

melul (i) / bir tevekkül (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tevekkül (i): sıfat tamlaması

5.Koştu,/ büyük bir maşrapa su/ getirdim;/ bir elimle/ yavaş yavaş/ başını/ kaldırdım,/ diğer elimle/ suyu/ dudaklarına/ uzattım:

büyük bir maşrapa (s) / su (i): sıfat tamlaması

büyük (s) / bir maşrapa (i): sıfat tamlaması

bir (s) / maşrapa (i): sıfat tamlaması

yavaş (i) / yavaş (i): tekrar grubu

bir (s) / el (i): sıfat tamlaması

diğer (s) / el (i): sıfat tamlaması

6.‘Hakkı Bey, Hakkı Bey! Kardeşim, işte su!’/ dedim;/ hemen/ gözlerini/ açtı/ ve/ doğrulmak istedi;/ fakat,/ muvaffak olamadı.

‘Hakkı Bey,/ Hakkı Bey!/ Kardeşim,/ işte/ su!’ (cümle)

Hakkı (i) / Bey (u): unvan grubu

Hakkı (i) / Bey (u): unvan grubu

doğrulmak (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

muvaffak (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

7.Başı/ tekrar/ avucumun içine/ düştü.

avucumun (ty) / içi (tn): belirtili isim tamlaması

8.Suyu/ yudum yudum/ ağzına/ akıtmaya çalışıyordum;/ fakat/ ne mümkün...

akıtmaya (i) / çalış- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

yudum (i) / yudum (i): tekrar grubu

ne (s) / mümkün (i): sıfat tamlaması

9.Su/ olduğu gibi/ dışarıya/ akıyor/ ve/ boğazından geçebilen birkaç yudum da/ biraz sonra/ burnundan/ fışkırıyordu.

olduğu (i) / gibi (çe): edat grubu

biraz (s) / sonra (i): sıfat tamlaması

boğazından geçebilen (s) / birkaç yudum (i): sıfat tamlaması

birkaç (s) / yudum (i): sıfat tamlaması

boğazından (yt) / geçebilen (y): sıfat-fiil grubu

geçe (f) / bil- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

Seniha/ tahammül edemedi./ Azmi Bey’e doğru/ eğildi:/

“Aman, ne yaparsanız, yapın. Arkadaşınızı susturunuz,”/ dedi./

O zaman/ Azmi Bey,/ yarı emreden, yarı yalvaran bir tavırla/ arkadaşına/ seslendi:/

“Azizim Hüsnü Bey, yeter artık,”/ dedi;/ “görmüyor musunuz,/ Seniha Hanım/ fazla/ müteessir oluyor./ Böyle bir sofrada/ bu hazin şeyleri tekrara ne lüzum/ var?”/

Bu ihtar üzerine, ister istemez, susmaya mecbur olan Binbaşı Hüsnü Bey,/ mahcup,/ başını/ önüne/ eğdi./ Kadınlardan bazılarının gözleri/ yaşarmıştı./ Büyük şeker tüccarı bile/ biraz/ mahzun oldu;/ filozofça/ başını/ salladı:/

“Bu harp çok fena şey vesselâm!”/ dedi./ “Böyle ne kadar gençler,/ gençliklerine doyamadan/ gittiler.”/

Sonra/ Hüsnü Bey’e dönüp:/

“Azizim,”/ dedi;/ “ lütfen/ bana/ bir gün/ bu çocuğun medfun olduğu yeri/ gösteriniz;/ ona/ bir muhteşem mezar/ yapturalım.”/

Ve/ gözünün ucu ile/ Seniha'ya/ baktı;/ bu civanımerdane fikrinin genç kız üzerinde yapacağı tesiri/ görmek istedi./

Fakat,/ Seniha/ sadece/ güzel ve süslüydü./

1.Seniha/ tahammül edemedi./ Azmi Bey'e doğru/ eğildi:

tahammül (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Azmi Bey'e (i) / doğru (çe): edat grubu

Azmi (i) / Bey (u): unvan grubu

2.“Aman, ne yaparsanız, yapın. Arkadaşınızı susturunuz,”/ dedi.

“Aman,/ ne yaparsanız,/ yapın./ Arkadaşınızı/ susturunuz,” (cümle)

ne (bsn) / yaparsanız (y): zarf-fiil grubu

3.O zaman/ Azmi Bey,/ yarı emreden, yarı yalvaran bir tavırla/ arkadaşına/ seslendi:

yarı emreden (s) / yarı yalvaran (s) / bir tavır (i): sıfat tamlaması

bir (s) / tavır (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / yalvaran (i): sıfat tamlaması

yarı (s) / emreden (i): sıfat tamlaması

emr (i) / et- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Azmi (i) / Bey (u): unvan grubu

o (s) / zaman (i): sıfat tamlaması

4.“Azizim Hüsnü Bey, yeter artık,”/ dedi;/ görmüyor musunuz,/ Seniha Hanım/ fazla/ müteessir oluyor.

“Azizim Hüsnü Bey,/ yeter/ artık,” (cümle)

Azizim (s) / Hüsnü Bey (i): sıfat tamlaması

Hüsnü (i) / Bey (u): unvan grubu

müteessir (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

Seniha (i) / Hanım (u): unvan grubu

5.Böyle bir sofrada/ bu hazin şeyleri tekrara ne lüzum/ var?

bu hazin şeyleri tekrara (s) / ne lüzum (i): sıfat tamlaması

ne (s) / lüzum (i): sıfat tamlaması

bu hazin şeyleri (i) / tekrar (i): kısaltma grubu (yükleme grubu)

bu (s) / hazin şeyler (i): sıfat tamlaması

hazin (s) / şeyler (i): sıfat tamlaması

böyle (s) / bir sofrada (i): sıfat tamlaması

bir (s) / sofraya (i): sıfat tamlaması

6.Bu ihtar üzerine, ister istemez, susmaya mecbur olan Binbaşı Hüsni Bey,/ mahcup,/ başını/ önüne/ eğdi.

bu ihtar üzerine, ister istemez, susmaya mecbur olan (s) / Binbaşı Hüsni Bey (i): sıfat tamlaması

Binbaşı (s) / Hüsni Bey (i): sıfat tamlaması

Hüsni (i) / Bey (u): unvan grubu

bu ihtar üzerine (z) / ister istemez (z) / susmaya (yt) / mecbur olan (y): sıfat-fiil grubu

mecbur (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

ister (i) / istemez (i): tekrar grubu

bu ihtar (i) / üzerine (çe): edat grubu

bu (s) / ihtar (i): sıfat tamlaması

7.Kadınlardan bazılarının gözleri/ yaşarmıştı.

kadınlardan bazılarının (ty) / gözleri (tn): belirtili isim tamlaması

kadınlardan (s) / bazıları (i): sıfat tamlaması

8.Büyük şeker tüccarı bile/ biraz/ mahzun oldu;/ filozofça/ başını/ salladı:/ “Bu harp çok fena şey vesselâm!”/ dedi.

mahzun (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

büyük (s) / şeker tüccarı (i): sıfat tamlaması

şeker (ty) / tüccarı (tn): belirtisiz isim tamlaması

“Bu harp/ çok fena şey/ vesselâm!” (cümle)

çok fena (s) / şey (i): sıfat tamlaması

çok (s) / fena (i): sıfat tamlaması

bu (s) / harp (i): sıfat tamlaması

9.Böyle ne kadar gençler,/ gençliklerine doyamadan/ gittiler.

gençliklerine (yt) / doyamadan (y): zarf-fiil grubu

böyle (s) / ne kadar gençler (i): sıfat tamlaması

ne kadar (s) / gençler (i): sıfat tamlaması

ne (i) / kadar (çe): edat grubu

10.Sonra/ Hüsni Bey’e dönüp:/ “Azizim,”/ dedi;/ “ lütfen/ bana/ bir gün/ bu çocuğun medfun olduğu yeri/ gösteriniz;/ ona/ bir muhteşem mezar/ yaptıralım.”

Hüsni Bey’e (yt) / dönüp (y): zarf-fiil grubu

Hüsni (i) / Bey (u): unvan grubu

bu çocuğun medfun olduğu (s) / yer (i): sıfat tamlaması

bu çocuğun (ty) / medfun olduğu (tn): belirtili isim tamlaması

medfun (i) / ol- (yf): birleşik fiil (ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiil)

bu (s) / çocuk (i): sıfat tamlaması

bir (s) / gün (i): sıfat tamlaması

bir (s) / muhteşem mezar (i): sıfat tamlaması

muhteşem (s) / mezar (i): sıfat tamlaması

11.Ve/ gözünün ucu ile/ Seniha'ya/ baktı;/ bu civanımerdane fikrinin genç kız üzerinde yapacağı tesiri/ görmek istedi.

gözünün ucu (i) / ile (çe): edat grubu

gözünün (ty) / ucu (tn): belirtili isim tamlaması

görmek (i) / iste- (yf): birleşik fiil (bir hareketi tasvir eden birleşik fiil)

bu civanımerdane fikrinin genç kız üzerinde yapacağı (s) / tesir (i): sıfat tamlaması

bu civanımerdane fikrinin (ty) / genç kız üzerinde yapacağı (tn): belirtili isim tamlaması

genç kız üzerinde (yt) / yapacağı (y): sıfat-fiil grubu

genç kız (ty) / üzeri (tn): belirtisiz isim tamlaması

genç (s) / kız (i): sıfat tamlaması

bu (s) / civanımerdane fikir (i): sıfat tamlaması

civanımerdane (s) / fikir (i): sıfat tamlaması

12.Fakat,/ Seniha/ sadece/ güzel ve süslüydü.

güzel (i) / ve süslü (i): bağlama grubu

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Kelime grupları, tek kelime ile karşılanamayan varlık ve hareketleri ya da varlık ve hareketleri özellikleri ile beraber karşılayan, kelime grupları ve cümle içerisinde tek bir kelime gibi vazife gören dil birimleridir. Kelime grupları cümlelerin oluşumunda önemli bir rol oynar ve cümlelerin unsurlarından birini teşkil eder. Cümlelerin yapısal ve anlamsal olarak çözümlenebilmesi için cümle içerisinde tek bir kelime gibi vazife gören kelime gruplarının iyi bilinmesi gerekir. Bu zorunluluk doğrultusunda edebî bir eserde yer alan kelime gruplarını özellikleriyle beraber göstermek önem arz etmektedir.

Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun "Kiralık Konak" romanında yer alan kelime gruplarını çeşitleri ve özellikleriyle belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada öncelikle kaynak taraması yapılarak kelime grubu kavramı tanımlanmaya ve çeşitleri belirlenmeye çalışıldı.

Kelime grubunun özellikleri ve çeşitleri belirlendikten sonra "Kiralık Konak" romanında yer alan kelime gruplarının gösterimine geçildi. Bu aşamada romandan bir paragraf alınıp paragrafı oluşturan cümlelerin öğeleri eğik çizgi (/) ile gösterildi. Sonra paragrafta yer alan her cümle, numaralandırılarak sıra ile kelime grupları yönünden tahlil edildi. Cümlelerdeki kelime grupları çeşitleri ile belirlendi. Daha sonra romanda yer alan kelime grubu çeşitlerinin sayısını ve yüzdeliğini gösteren aşağıdaki istatistikî tablo elde edildi:

Tablo 1. Kiralık Konak Romanında Kelime Gruplarının Sayısı ve Yüzdelikleri

Sıra	Kelime Grubunun Adı	Kullanım Sayısı	Kullanım Yüzdeliği	
1	İsim Tamlaması	2934	%12.90	
	Belirtili İsim Tamlaması			1876
	Belirtisiz İsim Tamlaması			1058
2	Sıfat Tamlaması	9477	%41.60	
3	Sıfat-fiil Grubu	1280	%5.60	
4	İsim-fiil Grubu	527	%2.30	
5	Zarf-fiil Grubu	624	%2.70	
6	Tekrar Grubu	542	%2.40	
7	Edat Grubu	2021	%8.90	
8	Bağlama Grubu	995	%4.40	
9	Unvan Grubu	907	%4	

10	Birleşik İsim Grubu		240	% 1.10
11	Ünlem Grubu		9	%0.04
12	Sayı Grubu		33	%0.10
13	Birleşik Fiil		2589	% 11.40
	A. Bir Hareketi Karşılıyan Birleşik Fiiller	2218		
	A.1. Ana Yardımcı Fillerle Kurulan Birleşik Fiiller	1328		
	A.2. Asıl Fiillerle Kurulan Birleşik Fiiller	890		
	B. Bir Hareketi Tasvir Eden Birleşik Fiiller	371		
14	Kısaltma Grupları		583	% 2.60
	1. İsnat Grubu	52		
	2. Yükleme Grubu	29		
	3. Yönelme Grubu	90		
	4. Bulunma Grubu	83		
	5. Uzaklaşma Grubu	114		
	6. Vasıta Grubu	22		
	7. Eşitlik Grubu	1		
	8. Birinci Unsuru Uzaklaşma Hâli, İkinci Unsuru Yönelme Hâli Eki Taşıyan Kısaltma Grubu	71		
	9. İkinci Unsuru Yönelme Hâli Eki Taşıyan Kısaltma Grubu	46		
	10. İkinci Unsuru Bulunma Hâli Eki Taşıyan Kısaltma Grubu	27		
	11. Farklı Yapıda Kısaltma Grupları	48		
Toplam Kelime Grubu Sayısı			22.761	% 100

Tablo 1 incelendiğinde “Kiralık Konak” romanında %41.60 oranıyla en fazla “sıfat tamlaması”nın kullanıldığı görülmektedir. Bu oran Türkçede sıfat tamlamasını diğer kelime grupları içerisinde farklı bir yere yerleştirmektedir. Sıfat tamlamasının bu kadar fazla kullanılmasında yazarın betimlemelere ağırlık vermesi etkili olmuştur.

Sıfat tamlamasından sonra “isim tamlaması, birleşik fiil, edat grubu ve sıfat-fiil grubu”nun çokça kullanıldığı görülmektedir. Varlıkların ve kavramların anlatımında isim tamlamasına, eylemlerin ve oluşların anlatımında birleşik fiile, kelimeler arasında ilgi kurmada edat grubuna, varlıkların hareket halinde anlatımında sıfat-fiil grubuna başvurulmuştur. Yine bunları takiben “bağlama grubu, unvan grubu, zarf-fiil grubu, kısaltma grubu, tekrar grubu ve isim-fiil grubu” da romanda çokça kullanılan kelime gruplarıdır. Yazar anlatımı etkileyici kılmak için tekrar grubuna, olayları akıcı anlatabilmek için isim-fiil, zarf fiil ve kısaltma gruplarına başvurmuştur. Unvan grubunun bu kadar fazla kullanılmasında romanın yazıldığı dönem etkili olmuştur. Birleşik isim de çokça kullanılmıştır. Bunda da roman kahramanının isminin birleşik isim olması etkilidir. Sayı grubu ve ünlem grubu en az kullanılan kelime gruplarıdır.

Kelime gruplarının kendi içlerindeki türlerinin kullanım sayıları incelendiğinde “belirtili isim tamlaması”nın “belirtisiz isim tamlaması”na göre daha çok kullanıldığı görülmektedir. Yine fiilimsi grupları incelendiğinde en çok “sıfat-fiil”in kullanıldığı onu takiben “zarf-fiil”in en son olarak da “isim-fiil”in kullanıldığı görülüyor.

“Birleşik fiil”in kullanımı incelendiğinde en çok “ana yardımcı fiille kurulan birleşik fiiller”in kullanıldığı görülmektedir. Bunu “asıl fiille kullanılan birleşik fiiller” takip etmektedir. En az “bir hareketi tasvir eden birleşik fiiller”in kullanıldığı görülür.

Romanda, “Kısaltma grupları” içerisinde en fazla “uzaklaşma grubu” kullanılmıştır. Yine “yönelme grubu, bulunma grubu, birinci unsuru uzaklaşma hâli, ikinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grubu ve isnat grubu” da romanda çokça kullanılan kelime gruplarıdır. Bunları diğer kısaltma grupları izlemektedir. En az “eşitlik grubu”nun kullanıldığı görülüyor.

Yapılan inceleme sonucu “Kiralık Konak” romanında toplam 22.761 kelime grubu tespit edildi. Bu sonuç da gösteriyor ki Türkçe kelime grubu çeşidi ve kullanımı yönünden zengin bir dildir.

Bu çalışmada kelime grupları belirlenirken bazı zorluklarla karşılaşıldı. Kelime gruplarını belirleyebilmek için öncelikle cümlenin unsurlarını belirlemek gerekir. Birden fazla kelimedenden oluşan unsur bir kelime grubudur. İsim cümlelerinin yönelme ve ayrılma hal ekli yer tamlayıcısı alıp almadığı dilbilimciler arasında tartışma konusudur. Bu çalışmada “isim cümleleri”nin unsurları belirlenirken anlamsal yönden hareket edilerek bazı durumlarda isim cümlelerinde yönelme, ayrılma hâl ekli yer tamlayıcıları belirlendi.

“Edat grupları”ı belirlenirken kendi gerçek anlamından uzaklaşıp çekim özelliği kazanmış isimler edat olarak kabul edildi ve bunların oluşturduğu gruplar

edat grubu olarak gösterildi. “Asıl fiille kurulan birleşik fiiller”in belirlenmesinde TDK’nin elektronik “Büyük Türkçe Sözlük”ünden faydalandı. Yine fiillerle kurulan “tekrar grupları” belirlenirken grubu oluşturan fiillerin şekilce ve görevce eşit olmalarına dikkat edildi.

Her dilin kendine ait bir söz dizimi vardır. Kelimeler bir araya gelerek anlatımı oluşturur. Kelime grupları yargısız anlatımı, cümle ise yargılı anlatımı oluşturur. Anlatımda kelimelerin sıralanışı o dilin yapısını, işleyiş özelliğini ifade eder. Söz dizimi o dili konuşan milletin düşünce ve duygu dünyasını da ifade eder. Bir dilin söz dizimini anlamadan o dili öğrenmek, kullanmak imkânsızdır. Bu bağlamda kelime gruplarını tanımak, özelliklerini bilmek önem arz etmektedir. Kelime grupları üzerine yapılacak bu tür çalışmalar kelime gruplarının daha iyi tanınmasını sağlayacaktır. Böylece Türkçenin anlatım gücü artacaktır.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, H. & Yelten, M. (2005). *Kelime Grupları*. İstanbul: Doğu Kütüphanesi.
- Akı, N. (2001). *Yakup Kadri Karaosmanoğlu İnsan-Eser-Fikir-Üslup*. İstanbul: İletişim Yayınları. (İlk baskı 1960).
- Aktan, B. (2009). *Türkiye Türkçesinin Söz Dizimi*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Aktaş, Ş. (2014). *Yakup Kadri Karaosmanoğlu*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Akyüz, K. (2011). *Modern Türk Edebiyatının Ana Çizgileri*. İstanbul: İnkılâp Kitabevi.
- Altun, M. (2011). *Türkçede Kelime Grupları Çözümlemeleri Türk Romanlarından Örneklerle*. İstanbul: mvt.
- Atabay, N., Özel, S. & Çam, A. (2003). *Türkiye Türkçesinin Sözdizimi*. İstanbul: Papatya Yayıncılık. (İlk baskı 1981).
- Banguoğlu, T. (2015). *Türkçenin Grameri*. (10. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Bilgegil, M. K. (2014). *Türkçe Dilbilgisi*. Konya: Salkımsöğüt. (İlk baskı 1963).
- Bozkurt, F. (2000). *Türkiye Türkçesi*. (2. Baskı). Ankara: Hatiboğlu Yayınevi.
- Delice, H. İ. (2001). *Türkçe Sözdizimi*. Sivas: Dilek Matbaası.
- Deny, J. (2012). *Türk Dil Bilgisi*. Ali Ulvi Elöve (Çev.). Ahmet Benzer (Ed.). İstanbul: Kabalcı Yayınevi. (İlk baskı 1921).
- Durukan, E. (2010). Türkiye Türkçesinde Sözcük Grupları ve Öğretimi Üzerine. *A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*. 43, 145-166.
- Emre, A. C. (1945). *Türk Dilbilgisi*. İstanbul: Cumhuriyet Matbaası.
- Emre, A. C. (1954). Türkçede Cümle: I. Ünlemden Cümleye. *TDAY-Belleten*. 2, 105-180.
- Emre, A. C. (1955). Türkçede Cümle: II. İsim Cümlesi. *TDAY-Belleten*. 3, 23-58.
- Ergin, M. (1993). *Türk Dil Bilgisi*. (20. Baskı). İstanbul: Bayrak.

- Ergin, M. (2003). *Türk Dil Bilgisi*. İstanbul: Bayrak.
- Erkul, R. (2007). *Cümle ve Metin Bilgisi*. (2. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Gencan, T. N. (2007). *Dilbilgisi*. Ankara: Tek Ağaç. (İlk baskı 1964).
- Gökdayı, H. (Summer 2010). Türkiye Türkçesinde Öbekler. *Turkish Studies*. 5(3), 1297-1319.
- Hatiboğlu, V. (1963). Kelime Grupları ve Kuralları. *TDAY-Belleten*. 11, 203-244.
- Hatipoğlu, V. (1982). *Türkçenin Sözdizimi*. Ankara: Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları.
- Kahraman, T. (2009). *Çağdaş Türkiye Türkçesi Dilbilgisi*. (4. Baskı). İzmir: Kanyılmaz Basımevi.
- Karaağaç, G. (2012). *Türkçenin Söz Dizimi*. (5. Baskı). Ankara: Kesit.
- Karademir, F. (Aralık 2015). Türkçede İsim Cümlesi ve Alabildiği Öğeler Üzerine. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 8 (41), 204-219.
- Karahan, L. (2015). *Türkçede Söz Dizimi*. (22. Baskı). Ankara: Akçağ.
- Karaosmanoğlu, Y. K. (2008). *Kiralık Konak*. (40. Baskı). İstanbul: İletişim.
- Karaörs, M. M. (1993). *Türkçenin Söz Dizimi ve Cümle Tahlilleri*. Kayseri: Erciyes Üniversitesi Yayınları.
- Koç, N. (1990). *Yeni Dilbilgisi*. İstanbul: İnkılâp Kitabevi.
- Kükey, M. (1975). *Uygulamalı Örneklerle Türkçenin Sözdizimi*. Ankara: Kardeş Matbaası.
- Özkan, M. & Sevinçli, V. (2015). *Türkiye Türkçesi Söz Dizimi (Kelime Çözümlemeli)*. (7. Baskı). İstanbul: Akademik Kitaplar.
- Özmen, M. (2013). *Türkçenin Sözdizimi*. Adana: Karahan Kitabevi.
- Şimşek, R. (1987). *Örneklerle Türkçe Sözdizimi*. Trabzon: Kuzey Gazetecilik Matbaacılık.
- Uludağ, M. E. (2005). *Üç Devrin Yol Ayrımında Yakup Kadri Karaosmanoğlu*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Usta, H. İ. (2009). Kelime Gruplarını Nasıl Tasnif Edelim? (Bildiri). *Türkçenin Söz Dizimi ve Türk Edebiyatında Üslup Arayışları*. Hayati Develi (Ed.). 1, 413-421. İstanbul: İstanbul Kültür Üniversitesi.

Uzun, N. E. (2000). *Anaçizgileriyle Evrensel Dilbilgisi ve Türkçe*. İstanbul: Multilingual.

Yüksek Lisans Tezleri

Acıpinar, S. (2018). *Attilâ İlhan'ın Şiir Kitaplarında Kelime Grupları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Arel Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Akdemir, Z. (2018). *Ahmed Mithat Efendi'nin "Vah" Adlı Romanında Kelime Grupları ve Söz Varlığı*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Başlamışlı, M. (2010). *Tarık Buğra'nın "Küçük Ağa" İsimli Romanındaki Kelime Gruplarının İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Belen, M. (2016). *Remzi Oğuz Arık'ın Eserlerinin Söz Varlığı ve Kelime Grupları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Çiçek, Ş. (2015). *İhsan Oktay Anar'ın "Puslu Kıtalar Atlası" Adlı Romanında Kelime Grupları, Kelime Sayısı ve Kelimelerin Kullanım Sıklığı*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Dayıoğlu, A. (2014). *İskender Pala'nın Babil'de Ölüm İstanbul'da Aşk Adlı Romanındaki Kelime Grupları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

Dumlupınar Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Demirci, A.R. (2010). *“Fatih Harbiye” Romanında Kelime Grupları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.
(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Karakayalı, T. (2010). *İhsan Oktay Anar’ın “Amat” Adlı Romanında Kelime Grupları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Balıkesir Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Khalil Zrar, S. (2017). *Elif Şafak’ın Aşk Adlı Romanındaki Kelime Gruplarının İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Khan, H. (2014). *Mustafa Kutlu’nun Uzun Hikâye Adlı Eseri Üzerine Bir Söz Dizimi (Kelime Grupları) İncelemesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Mıdık, Ö. (2008). *Sait Faik Abasıyanık’ın “Az Şekerli” Adlı Hikâye Kitabındaki Hikâyelerin Kelime Grupları Bakımından İncelenmesi ve Türkçe Eğitime Katkısı*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

Yılmaz, G. (2009). *Türkçede Kısaltma Grupları*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
(<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>)

ÖZ GEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı-Soyadı	Oğuzhan YILMAZ
Doğum Yeri-Tarihi	Ünye – 05/05/1977
Eğitim Durumu	
Lisans Öğrenimi	Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Amasya Eğitim Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği
Yüksek Lisans	Ordu Üniversitesi Tezli Yüksek Lisans
Bildiği Yabancı Diller (varsa)	
Bilimsel Faaliyetleri (varsa)	
İş Deneyimi	
Stajlar	
Projeler	
Çalıştığı Kurumlar	Akkuş Lisesi, Ünye Şehit Cemal Mutlu İlköğretim Okulu, Ünye Mustafa Rakım Anadolu Lisesi
İletişim	
E-Posta Adresi	oguzhanyilmazz52@gmail.com
Tarih	01/08/2019